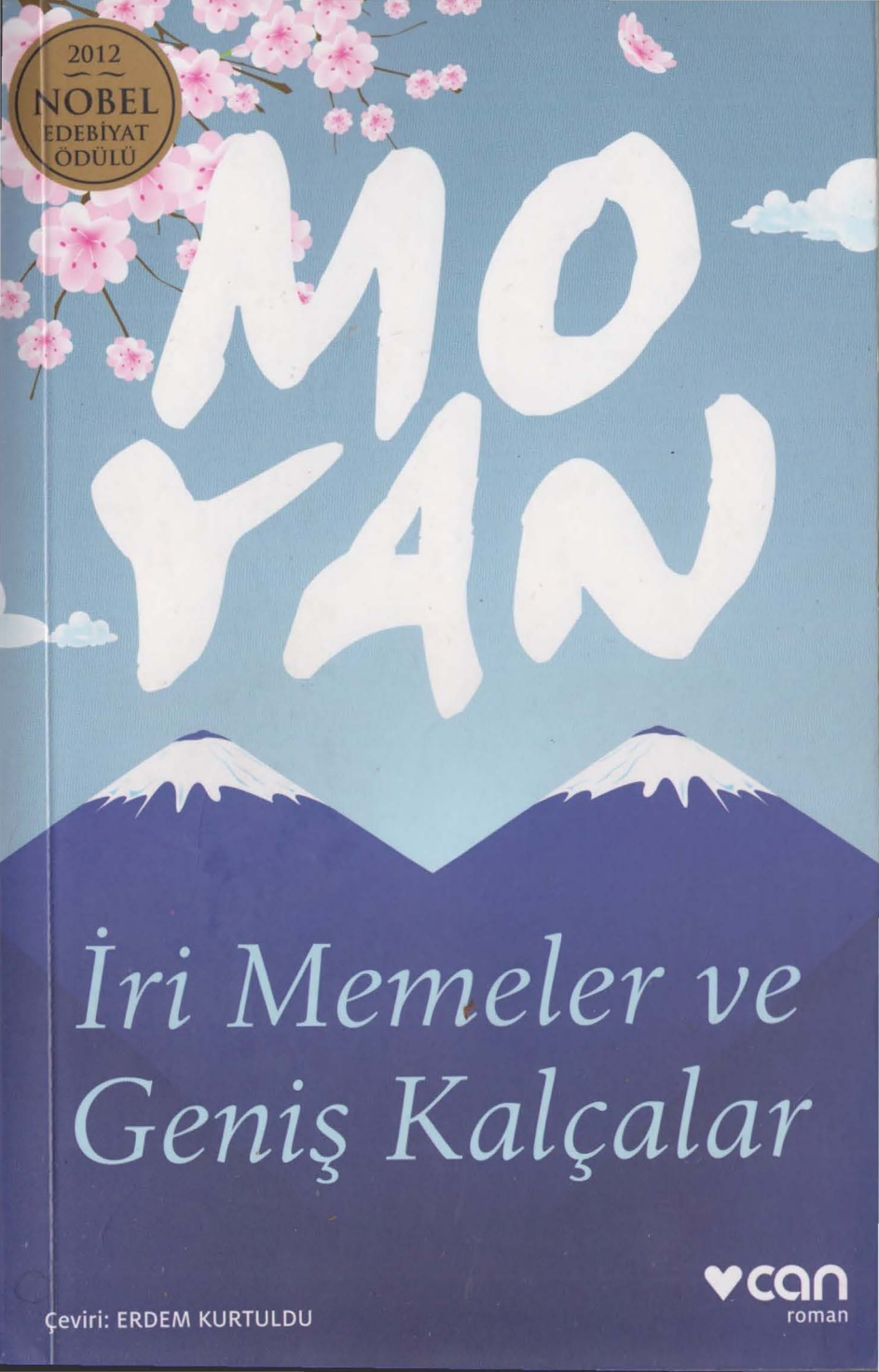

İri Memeler ve Geniş Kalçalar

Çeviri: ERDEM KURTULDU

can
roman

MO YAN

İRİ MEMELER VE GENİŞ KALÇALAR

Fengru Fei Tun, Mo Yan
© 1996, Mo Yan
© 2014, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Mayıs 2014, İstanbul
Bu kitabın 1. baskısı 3000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Seçkin Selvi

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2
Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul
Sertifika No: 2785

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3
Güven İş Merkezi, Bağcılar, İstanbul
Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-2175-5

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 10758

MO YAN

İRİ MEMELER VE GENİŞ KALÇALAR

ROMAN

2012 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

Çince aslından çeviren

Erdem Kurtuldu

can

MO YAN, 1955'te Çin'in Shandong eyaletine bağlı Dalan kasabasında doğdu. Kültür Devrimi sırasında on bir yaşındayken okulu bırakıp çiftçi olarak çalışmaya başladı. Ardından bir pamuk fabrikasında çalıştı ve yazmaya başladı. İlk çalışmaları daha çok Mao dönemine özgü toplumcu gerçekçi tarzdaydı. 1976'da Kültür Devrimi hareketi sona erince Mo Yan, Halk Kurtuluş Ordusu'na katıldı ve bir yandan orduda görev yaparken öte yandan yazmayı sürdürdü. Asıl adı Guān Móyè olan yazar, 1984'ten itibaren Çince "sakın konuşma" anlamına gelen Mo Yan adını kullanmaya başladı. *Time* dergisinin "Çin'in en ünlü, en sık yasaklanan ve en çok korsan baskısı yapılan yazarlarından biri" olarak tanımladığı Mo Yan'ın başlıca romanları arasında, "Bir İlkbahar Gecesinde Yağan Yağmur", *Kızıl Darı Tarlaları*, "Sarmısak Baladı", "İçki Cumhuriyeti: Bir Roman" bulunuyor. Öyküleri, "Patlamalar ve Diğer Öyküler" ve "Şifu: Bir Kahkaha Uğruna Her Şeyi Yaparsın" adlı derlemelerde toplanmıştır. Mo Yan, 2012 Nobel Edebiyat Ödülü'nü alırken Çin'de doğan ve Çin'de yaşamayı sürdüren ilk Çinli Nobel ödüllü yazar oldu.

ERDEM KURTULDU, 1981'de İstanbul'da doğdu. 2006'da Ankara Üniversitesi DTCF Sinoloji Bölümü'nden mezun oldu. Aynı yıl Çin hükümetinin verdiği bursla Beijing Dil ve Kültür Üniversitesi'nde Çince dil çalışmalarına devam etti. Çin'den döndükten sonra çeşitli sektörlerde tercüman olarak çalıştı. Çevirmenin bir de YKY Kâzım Taşkent Klasik Yapıtlar Dizisi için hazırlayıp çevirdiği bir şiir derlemesi vardır.

Bu kitabı annemin ruhuna adıyorum.

Önsöz

1995 yılı ilkbaharının başlarında köyümde küçük bir evde kitabın başına, "*Bu kitabı annemin ruhuna adıyorum*," diye yazdığımda gözlerim yaşlarla dolmuştu. Böyle yazdığım için bazı kişilerin benimle alay edeceğini ve hatta beni kötüleyeceklerini biliyordum, öyleyse buyursunlar. Bu kitabı sadece anneme değil dünya üzerindeki tüm annelere ithaf ediyorum. Böyle yazmanın bazı kişilerin benimle daha çok alay etmesine ve hatta beni daha da çok kötülemelerine neden olacağını da biliyorum, öyleyse buyursunlar. Kitaptaki anneye gelince. Feodal ahlakın baskısı ona feodal ahlaka karşı gelen bir sürü şey yaptırıyor, bunlar siyaseten doğru şeyler değil ama tüm bunlara rağmen onun aşkı, kabaran bir deniz ve uçsuz bucaksız bir toprak gibidir.

Bu romandaki anne karakteriyle önceki romanlarımdaki anne karakterleri arasında dağlar kadar fark olmasına rağmen yine de bu anne karakterinin mükemmel bir anne olduğunu ve hatta anneliği çok daha iyi temsil edip anneliğin sınırlarını da aşan mükemmel bir anne figürü olduğunu düşünüyorum. Kitabın önemli başka bir karakteri de annenin misyoner bir papazdan olan melez oğlu Shangguan Jintong'dur, bu Altın Oğlan bir "meme düşkünü", boylu poslu, yakışıklı biri olmasına rağmen karakteri zayıf, tüm hayatını annesinin memesinden ayrılamadan geçiren, manevi bir cüce. Böyle bir karakterin kaderi yanlış okumalara ve tartışmalara çok açıktır. Geçtiğimiz yıllar içinde bu karakter hakkında yapılan bir sürü yorum duydum ve okudum, bence en doğru olan okuyucunun kendi gö-

rüşü. Edebiyatın en büyük cazibelerinden biri belki de yanlış okumalardır. Kitabın yazarı olarak Shangguan Jintong'un bazı çağdaş Çinli aydınların cisimleşmiş hali olduğuna elbette ki ben de katılıyorum. Shangguan Jintong'un benim ruhumun bir yansıması olduğunu itiraf etmekten hiç korkmuyorum, hayranı olduğum bir filozofun da dediği gibi: "Çağdaş Çinli aydınlarının ruhlarının derinliklerinde küçük birer Shangguan Jintong gizlidir." Bir fiske atımı gibi çok kısa geçen bu on beş yıl içinde kitabı yeniden düzenlerken doğal olarak çok iç geçirdim. Kitabın içinde çok aceleci ve eksik bulduğum bölümler olmasına rağmen böyle bir kitabı bir kez daha yazamayacağımı da itiraf etmeliyim. Bu baskıda bazı fazlalıkları atıp küçük düzeltmeler yaptım ama kitabın orijinalini de muhafaza ettim. Bir arkadaşım kitabın adını "Jintong, Yunü/Altın Oğlan, Yeşim Kız" diye değiştirirsem kitabın kamu tarafından daha fazla kabul edilebileceğini önerdi. Ama on beş yıldır "İri Memeler ve Geniş Kalçalar" olarak bilinen bir kitabın adını değiştirmenin ne gereği vardı ki? "İri Memeler ve Geniş Kalçalar" aslında başıma hiç de bela olmadı, hem günümüzde böyle bir kitap adı kimi korkutup kaçırabilir ki?

28.11.2009

Birinci Bölüm

1

Papaz Malory, *kang*'ın[1] üstünde sessizce uzanırken Meryem Ana'nın pembe memelerine ve kucağındaki kıçı çıplak Bebek İsa'nın tombik yüzüne vuran parlak kırmızı bir ışık gördü. Geçen yaz tavandan damlayan sular bu yağlıboya resmin üzerinde kahverengi su lekeleri bıraktığından Kutsal Bakire ve Oğlu'nun yüzünde boş bir ifade vardı. Gümüş grisi ve ipek inceliğinde bir ağdan sarkan uzun bacaklı bir örümcek hafif bir esintiyle bir o yana, bir bu yana sallanıyordu. "Sabah örümcekleri mutluluğa, akşam örümcekleri zenginliğe alamettir," demişti bir keresinde o solgun yüzlü ama güzel kadın örümceği görünce. Beni nasıl bir mutluluk bekliyor ki? Aklına birden rüyasında gördüğü o göksel memelerle tuhaf kalçalar düşüverdi, dışarıdan gelen çekçek gıcırtısı, uzaktaki bataklıktan gelen turna sesleri ve süt keçisinin kızgın melemelerine kulak kesildi. Serçeler pencerenin kâğıt kaplamasına çarpıp duruyordu. Mutluluk kuşu da denilen saksağanlar avlunun dışındaki kavak ağaçlarında cıvıldıyordu. Görünüşe göre bugün gerçekten iyi bir haber alabilirdi. Zihnini toparlayınca kör edici bir haleyle çev-

1. Tuğla veya pişmiş topraktan yapılan iki metre uzunluğunda, altında ısınmak için bir ocak bulunan geleneksel Çin yatağı. (Ç.N.)

rili olan o koca göbekli güzel kadının vahşi bir görünüm aldığını gördü, kadının dudakları sanki konuşacakmış gibi sabırsızca seğirdi. O, on bir aydır hamileydi, bugün doğurabilirdi. Papaz Malory, ağından sarkan örümcekle saksağanların ne anlama geldiğini birden anladı. Doğrulup *kang*'dan aşağı indi.

Papaz Malory, elinde topraktan siyah bir kapla kilisenin arkasındaki sokağa çıkınca demirci ustası Shangguan Fulu'nun karısı Shangguan Lü'nün dükkânın önünü süpürdüğünü gördü. Kalbi hızla çarpmaya başladı, titreyen dudaklarla, "Tanrım, her şeye gücü yeten Yüce Tanrım..." diye mırıldandı. Sert parmaklarıyla ıstavroz çıkarıp yavaşça bir köşeye çekildi, iriyarı ve tombul Shangguan Lü'yü sessizce izlemeye başladı. Shangguan Lü sabah çiyiyle ıslanmış sokağın tozunu sakince süpürdükten sonra faraştaki çöpleri tozdan dikkatli bir şekilde ayırdı. Bu tombul kadının hareketleri hantalca görünmesine rağmen tuhaf bir güç ve dinçlik taşıyordu, o altın rengi, darı başaklarından yapılmış süpürge, kadının elinde bir oyuncak gibi duruyordu. Tozları sepetin içine boşaltıp koca elleriyle iyice bastırdıktan sonra sepeti alıp doğruldu.

Shangguan Lü toz dolu sepetiyle kendi evinin bulunduğu *hutong*'a[1] girer girmez arkasında bir gürültü duydu. Ardına dönüp bakınca şehrin en zengin ailesinin oturduğu Mutluluk Malikânesi'nin siyah giriş kapısından bir grup kadının koşarak çıktığını gördü. Kadınlar paçavralar içindeydi ve yüzleri kuruma bulanmıştı. Her zaman ipek ve satenler içinde dolaşan ve yüzlerinden pudra ve ruju hiç eksik etmeyen bu kadınlar şimdi niye böyle giyinmişlerdi ki?

1. Eski Pekin evlerinin arasındaki sokaklara verilen isim. *Hutong*, Moğolca *hottog*'dan türemiştir, anlamı ise su kuyusudur. "Nerede bir kaynak ya da su kuyusu varsa orada yerleşim vardır" anlamına da gelir. (Ç.N.)

Herkesin "İhtiyar Baştankara" diye seslendiği arabacı, Mutluluk Malikânesi'nin siyah giriş kapısının karşısındaki avludan üzeri yeşil gölgelikle kaplı ve lastik tekerlekli yeni at arabasıyla çıktı. Araba daha durmadan kadınlar çabucak arabaya doluştu. Arabacı giriş kapısının önündeki sabah çiyiyle ıslanmış taş aslan heykellerinin[1] yanına çömelip sakince piposunu tüttürmeye başladı. Mutluluk Malikânesi'nin kâhyası Sima Ting elinde av tüfeğiyle giriş kapısından dışarı fırladı. Hareketleri genç bir adam gibi esnek ve çevikti. Kâhyayı gören arabacı aceleyle doğrulup ona baktı. Sima Ting, arabacının elindeki pipoyu alıp birkaç kez içine çektikten sonra şafak vakti gül pembesine dönmüş göğe baktı, ardından esneyerek, "Hareket vaktidir, Mo Nehri köprüsünde beni bekle, birazdan gelirim," dedi.

Arabacı bir elinde dizginler, diğerinde kırbacıyla arabayı yola doğru çevirdi. Arabaya tıkışmış kadınlar bir yandan bağrışmaya, bir yandan da sohbet etmeye başladı. Arabacı, kırbacı şaklatınca atlar hemen tırısa geçti. Atların boyunlarındaki bakır çıngıraklar çıngırdarken arabanın tekerlekleri hışırdayıp yoldan toz bulutları kaldırdı.

Sima Ting sokağın ortasında durup işedi, çoktan uzaklaşmış olan at arabasına bakıp ardından seslendi, sonra av tüfeğini kucaklayıp yolun kenarındaki gözetleme kulesine çıktı. Gözetleme kulesi doksan dokuz tane ağaç gövdesinin üzerinde yükseliyordu. Kulede üzerinde kırmızı bayrak asılı olan bir platform vardı. Sabah çiyiyle ıslanmış olan bayrak bu rüzgârsız sabahta başını eğmiş keyifsizce duruyordu. Shangguan Lü, Sima Ting'in gözetleme kulesinden kuzeybatıya doğru baktığını gördü. Sima Ting uzun boynu ve açılmış ağzıyla su içen bir kazı

1. Önüne konuldukları yapıyı koruduklarına inanılan heykeller. (Ç.N.)

çağrıştırıyordu. Kürkle kaplanmış gibi duran beyaz bir bulut kümesi Sima Ting'i yutup ardından tükürdü. Kan kırmızısı güneş ışınları Sima Ting'in yüzünü kırmızıya boyadı. Shangguan Lü, Sima Ting'in yüzünün parlak, yağlı, yapışkan ve göz kamaştıran bir şurupla kaplanmış olduğunu düşündü. Av tüfeğini başının üzerine kaldırdığında yüzü bir horozun ibiği gibi kızardı. Shangguan Lü, ince, metalik bir ses duydu, bu ses, tetiğin kurulma sesiydi. Sima Ting tüfeğin kabzasını omzuna yerleştirip bekledi, uzun uzun bekledi. Shangguan Lü de bekliyordu, elindeki ağır mı ağır toz sepeti kollarını uyuşturmaya ve boynu tutulmaya başlamasına rağmen bekledi. Sima Ting tüfeğinin namlusunu indirip somurtan bir erkek çocuğu gibi dudaklarını büzdü. Shangguan Lü, Sima Ting'in tüfeğine küfrettiğini duydu. "Seni velet! Niye ateş açmıyorsun!" Sonra tüfeğini tekrar omzuna aldı, tetiğe bastı, namludan çıkan ateş topu, güneş ışınlarını bastırıp Sima Ting'in kırmızı yüzünü aydınlattı. Keskin silah sesi köydeki sessizliği bozdu, birden tüm gök sanki bulutların üzerinde bir peri kızı varmış da elindeki rengârenk çiçeklerin taçyapraklarını buluttan aşağı fırlatıyormuş gibi aydınlandı. Shangguan Lü'nün kalbi heyecanla atmaya başladı. Demircinin karısı olmasına rağmen çekiç ve örsü eline aldığı zaman kocasından daha iyi demir döver, demir ve ateşi görünce kanı kaynamaya başlardı. Kaynayan kanı damarlarına hücum ederdi. Pazuları at kırbacı gibi düğüm düğüm olur, kara demir kırmızı demiri döverken etrafa kıvılcımlar saçılır, gömleği terden sırtına yapışır, sarkık ve iri memelerinin arasında bir vadi oluşur, yerle göğün arasına demir ve kanın o keskin kokusu yerleşirdi. Shangguan Lü, Sima Ting'in platformdan indiğini gördü. Sabahın o nemli havası barut dumanı ve barut kokusuyla doldu. Sima Ting dar gözetleme kulesinin içinde bir yandan dönerken bir yandan

da Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın bütün köylerine yüksek sesle şöyle bir uyarıda bulundu:

"Sayın köy halkı, Japon şeytanları geliyor!"

2

Shangguan Lü, sepetini üstü açılmış olan *kang*'ın üzerine boşalttı, *kang*'ın hasırı ve şiltesi yatağın üzerine kıvrılmıştı, ardından endişeli bir tavırla *kang*'ın kenarına tutunmuş olan gelini Shangguan Lu'ya baktı, gelini esniyordu. Tozu iki eliyle düzleştirdikten sonra gelinine kibarca, "Artık *kang*'a çıkabilirsin." dedi.

İri memeli ve geniş kalçalı gelini Shangguan Lu'nun tüm vücudu onun sıcak bakışları altında titredi. Kaynanasının sevecen yüzüne üzgün üzgün bakarken solgun dudakları sanki bir şey söylemek istermiş gibi titriyordu.

"Sabahki silah sesini duydun mu, İhtiyar Sima'ya yine bir şeyler oldu galiba!" dedi Shangguan Lü yüksek sesle.

"Ana..." dedi Shangguan Lu.

Shangguan Lü ellerindeki tozu silkelerken alçak sesle, "Güzel gelinim benim, bari bu kez sık dişini! Eğer yine kız doğurursan arkanda durmaya yüzüm olmayacak!" dedi.

Shangguan Lu'nun gözlerinden iki damla yaş süzüldü. Altdudağını ısırıp sarkmış göbeğini tüm gücüyle tutarak tozla kaplanmış *kang*'ın üzerine çıktı.

"Bu yoldan daha önce geçtin, yavaş at arabası yolunu bilir, artık kendi kendine doğurursun," dedi Shangguan Lü, ardından *kang*'ın üzerine bir topak pamuk ve bir makas koydu, kaşlarını çatıp sabırsızca, "kayınbabanla Laidi'

nin babası batı kanadındaki ağılda bizim eşeği doğurtuyor, bu ilk seferi olacak, onlara yardıma gideyim ben," diye devam etti konuşmasına.

Shangguan Lu başıyla kaynanasının dediklerini onayladı. Havaya karışan bir silah sesi daha duydu, köydeki köpekler korkuyla havlamaya başladı, ardından Sima Ting'in kesik kesik gürleyen sesi duyuldu: "Sevgili köy halkı, canını seven kaçsın, geç kalan hayatından olur..." Karnında Sima Ting'e cevap verirmiş gibi atan bir tekme hissetti, içinde değirmentaşı gibi dönenen şiddetli bir ağrı duydu, vücudundaki tüm gözeneklerden yakıcı ve ekşi balık kokusu taşıyan ter damlaları süzülmeye başladı. Bağırmamak için dişlerini sıkıca birbirine kenetledi. Puslu gözyaşları içinde, siyah saçlı kaynanasının odadaki sunağın önünde diz çöküp Guanyin[1] için üç tane kırmızı mor sandal ağacı tütsüsü yaktığını gördü, tütsü dumanı havaya karışıp tüm odayı doldurdu.

"Mazlumların ve sıkıntıya düşenlerin yardımına koşan merhametli Guanyin, koru beni, merhamet et bana, bana bir erkek çocuk bağışla..." Shangguan Lu iki elini havaya kaldırdı, ardından buz gibi şişkin karnını tutarak sunağın ortasında duran, o gizemli tanrıçanın porselenden yapılmış pürüzsüz yüzüne baktı, sessizce dua ederken ağlamaya başladı. Islanmış pantolonunu çıkarıp karnını ve memelerini açıkta bırakacak şekilde gömleğini kıvırabildiği kadar yukarı kıvırdı. *Kang*'ın kenarına tutunup vücudunu kaynanasının getirdiği tozlara bastırdı. Sancılar içinde kıvranırken dağılmış saçlarını elleriyle düzeltip sırtını *kang*'ın hasırıyla şiltesine dayadı.

Pencere çerçevesinin cıva gibi parlayan kırık aynası profilini yansıtıyordu: Terden ıslanmış saçlar, uzun, çekik

1. Hindistan'daki *bodhisottva* (aydınlanmış varlık) Avalokiteşvara'nın Çince ismi. Dünyanın seslerini dinleyen anlamına gelir. (Y.N.)

ve donuk gözler, köprü kemiği yüksek, solgun bir burun, durmadan seğiren dolgun ama çatlak dudaklarla geniş bir ağız. Pencereden süzülen nemli güneş ışınları karnına vuruyordu. Çukurlu beyaz karnı ve karnının üzerinde kıvrılan şişkin mavi damarlar ona çok iğrenç ve korkunç geliyordu. Kendi karnına bakınca karmaşık duygular içinde kalıyordu; karanlık ve aydınlık, zihninde Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın yaz ortasında bazen karanlık bulutlarla kaplanan, bazen de parlak bir maviliğe bürünen göğü gibi sürekli yer değiştiriyordu. Olağanüstü büyüklükte ve şaşırtıcı bir sertlikte olan karnına bakmaya cesaret edemiyordu. Bir keresinde rüyasında soğuk bir demir parçasına hamile kaldığını görmüştü. Bir keresinde de üzeri siğillerle kaplı, iğrenç ve kocaman bir karakurbağasına hamile kaldığını. Demir parçasının görüntüsüne katlanabiliyordu ama o karakurbağasının görüntüsü ne zaman aklına düşse tüyleri diken diken oluyordu. "*Bodhisattva* beni esirgesin... Atalarım beni korusun... Tüm tanrılar ve tüm hayaletler beni koruyun, beni bağışlayın, sağlıklı bir erkek çocuğu doğurayım... Benim kendi kanım, kendi etimden olan canım oğlum, doğ artık... Göğün babası, yerin anası, sarı ölümsüzler, iyi yürekli tilki ruhları, bana yardım edin..." İşte böyle dualar etti, dua ederken sanki ciğeri parçalanıyormuş gibi bir sancıyla kıvranıp durdu. İki eliyle sırtını dayadığı şilteye tutunurken vücudundaki her bir kas gerilip seğirmeye başladı. Ağlamaktan şişmiş gözleri kızardı, kızarıklığın içinde fırında eritilen gümüş bir tel gibi hızla kıvrılıp kasılan akkor bir ağ belirdi. Sonunda daha fazla dayanamadı ve ağzından bir uluma koyuverdi, uluması pencereden dışarı süzüldü, sokaklarda ve sapa yollarda bir aşağı bir yukarı süzülüp Sima Ting'in haykırışıyla birleşerek bir halata dönüştü, ardından uzun boylu, iri yapılı, belini bükmüş, koca kızıl kafasını eğmiş, kulaklarında beyaz tüyler

olan İsveçli Papaz Malory'nin kulaklarına bir yılan gibi giriverdi. Papaz Malory, çan kulesinin çürümeye yüz tutmuş ahşap merdivenlerinden yukarıya çıkarken birden ürktü, kayıp bir kuzu gibi her zaman yaşlı ve ağlamaklı olan ve her zaman insanın ruhuna işleyen o koyu mavi gözleri, şaşkın bir neşe içinde yuvalarında dans etmeye başladı. Koyu kırmızı, tombul parmaklarıyla ıstavroz çıkarıp ağır bir Gaomi Kuzeydoğu Bucağı aksanıyla şöyle mırıldandı: "Tanrım, her şeye gücü yeten Yüce Tanrım..." Merdivenleri tırmanmaya devam etti, tepeye varınca kilisenin paslanmış bronz çanını çalmaya başladı. Çanın ıssız sesi puslu şafağın gül pembeliğinde yankılandı. Çanın ilk çalışı ve köye Japon şeytanlarının girdiğini duyuran bağrışmaların içinde Shangguan Lu'nun bacakları arasından şiddetli bir amniyon sıvısı boşaldı. Önce süt keçisini çağrıştıran bir koku aldı, ardından bazen güçlü bazen de hafif bir akasya kokusu alınca birden gözlerinin önünde geçen sene bir akasya ağacının altında Papaz Malory'yle sevişikleri sahne belirdi ama daha bu sahnenin tadını çıkaramadan kaynanası Shangguan Lü kanlı elleri havada, koşarak odaya daldı. Shangguan Lu, korkuyla kaynanasının ellerinde yanıp sönen yeşil kıvılcımlara baktı.

Kaynanasının, "Doğurdun mu?" diye yüksek sesle bağırdığını duydu.

Shangguan Lu, utangaç bir tavırla başını iki yana salladı.

Kaynanasının başı gün ışığında ışıl ışıl titrerken Shangguan Lu kaynanasının saçlarının birden beyazladığını fark etti şaşırarak.

"Şimdiye doğurursun sanmıştım," dedi kaynanası.

Kaynanası ellerini uzatıp Shangguan Lu'nun karnına dokundu. Ellerinin eklem yerleri kalın, tırnakları sert, ellerinin üstü bile nasırla kaplıymış gibi sertti. Shanggu-

an Lu korktu, bu demir döven kadının eşek kanına bulanmış kanlı ellerinden kaçmak istedi ama bunu yapacak hali yoktu. Kaynanası ellerini kaba bir şekilde karnında gezdirince birden kalbinin duracağını sandı, bu soğuk hissiyat tüm vücuduna yayılınca içi üşüdü. Bir dizi durdurulamayan çığlık attı, attığı çığlıklar ağrıdan değil, korkudan kaynaklanıyordu. Kaynanası elleriyle karnını yokladı, karnına sıkıca bastırdı, ardından sanki karpuzun kelek olup olmadığını yoklarmış gibi birkaç kez "pat pat" diye karnına vurdu, en sonunda sanki kelek bir karpuz satın almış gibi hüzünlü ve kederli bir ifade takındı kaynanasının elleri. Karnından çekilen eller, gün ışığı içinde ağır ve halsiz bir şekilde havada asılı kaldılar. Shangguan Lu'nun gözünde kaynanası büyük, titrek bir gölgeydi; ama o iki el öyle gerçek, öyle görkemli ve bir o kadar da korkunçtular ki sanki özerklik kazanmış gibi canlarının çektiği her yerde istedikleri her zaman dolanıyorlardı. Birden kaynanasının sanki çok uzak bir diyardan, çok derin bir göletten çamur ve yengeç baloncuğu kokusu taşıyan sesini duydu:

"... Armut olgunlaşınca kendiliğinden yere düşer... Zamanı gelince, hiçbir şey durduramaz onu... Biraz daha dayan... Za-za hu-hu... İnsanların seninle alay etmesinden çekinmiyor musun, o kıymetli yedi kızının seninle alay etmesinden korkmuyor musun..."

O iki elden birinin yeniden yavaşça karnına doğru uzandığını gördü, el iğrenirmiş gibi onun şişkin karnına vurmaya başladı, keçi derisinden yapılmış ıslak bir davulu çalar gibi tok sesler çıkararak vurdu durdu Shangguan Lu'nun karnına.

"Şimdinin kızları da amma nazlı, ben senin kocanı doğururken bir yandan da ayakkabı tabanı dikiyordum..."

O el sonunda vurmayı bıraktı, geri çekilerek gölgenin içine gizlendi, gölgenin içindeyken vahşi bir hayva-

nın pençesini andırıyordu. Kaynanasının sesi karanlığın içinde yeniden parlamaya başlayınca o akasya ağacı kokusu birden kesildi.

"Karnına bak hele, amma da şişti, üzerinde tuhaf işaretler de var, sanki oğlan olacak. Bu senin kısmetindir, benim ve Shangguan ailesinin de kısmetidir. *Bodhisattva*'nın tezahürüdür, Tanrı seni esirgesin, eğer bir oğlan doğurmazsan yaşadığın sürece bir köleden farkın olmaz; ama bir oğlun olursa evin hanımı olursun. Dediklerime inanıyor musun? İnanıp inanmamak sana kalmış, aslında sen..."

"Ana, inanıyorum, sana inanıyorum!" dedi Shangguan Lu saygıyla, gözü duvardaki koyu lekelere takılınca içine sonsuz bir hüzün ve keder çöktü. Üç yıl önceydi, yedinci kızı Shangguan Qiudi'yi doğurduktan sonra kocası Shangguan Shouxi çok öfkelenip bir çamaşır tokacıyla başına vurmuştu, kafası yarılınca sıçrayan kan duvarda işte bu koyu izi bırakmıştı. Kaynanası onun yanına bir sepet koyup sepeti baş aşağı çevirdi. Kaynanasının sesi karanlıkta parlayan alevler gibi etrafa güzel ışıklar yayarak şöyle dedi:

"Benim ardımdan tekrar et, karnımdaki çocuk soylu bir ailenin oğludur, tekrar et hemen!" Sepetin içi kabuklu fıstık doluydu. Kaynanasının yüzü kibarlaştı, sesi ciddileşti, kadının bir yarısı tanrılaştı, diğer yarısı sevecen bir anneye dönüştü, derinden etkilenen Shangguan Lu birden ağlayarak kaynanasının dediğini tekrar etmeye başladı:

"Karnımdaki çocuk soylu bir ailenin oğludur... Karnımdaki çocuk bir prens... Benim oğlum..."

Kaynanası, Shangguan Lu'nun eline birkaç tane fıstık koyup ondan şunu tekrar etmesini istedi:

"Fıstık fıstık fıstık, oğlan ve kız, Yin ve Yang'ın dengesi."

Shangguan Lu fıstıkları elinde minnetle sıkıp kaynanasının öğrettiği mantrayı tekrar etmeye başladı:

"Fıstık fıstık fıstık, oğlan ve kız, Yin ve Yang'ın dengesi."

Shngguan Lü eğilip yaşlı gözlerle, "*Bodhisattva*, koru onu, göğün Tanrı'sı esirgesin bizi, çifte mutluluk Shangguan ailesinin kapısında! Laidi'nin anası sen burada uzanıp vaktin gelene kadar fıstık soy, bizim evin eşeği doğurdu doğuracak, bu ilk seferi, seninle kalamam," dedi.

Shangguan Lu duygusal bir tavırla, "Ana, gidin siz. Göğün Tanrı'sı bizim evin eşeğini koru, ilk doğumunu kazasız belasız atlatsın..." dedi.

Shangguan Lü iç çekip sendeleyerek odadan dışarı çıktı.

3

Batı kanadındaki ağılın içinde bulunan değirmentaşının üzerinde kirli bir gazyağı lambası yanıyordu, lambanın loş ışığı endişeyle titreşirken keskin alevden kara dumanlar yükseliyordu. Yanan soya yağıyla eşeğin dışkı ve idrar kokusu birbirine karıştı. Ağılın içi çok pis kokuyordu. Eşek değirmentaşıyla göztaşından yapılma yalağın arasında uzanıyordu.

Shangguan Lü ağıla girdiğinde tek görebildiği şey lambasının titrek ışığıydı. Karanlığın içinde Shangguan Fulu'nun endişeli sesi yayıldı: "Anası, ne doğurdu?"

Shangguan Lü başını kocasının sesinin geldiği yöne çevirip dudaklarını büzdü, cevap vermedi. Yerde uzanan eşeğin ve diz çökmüş bir halde eşeğin karnına masaj yapan Shangguan Shouxi'nin yanından geçip pencereye doğ-

ru yürüdü, öfkeyle pencerenin siyah kaplama kâğıdını yırttı. Altın sarısı güneş ışınları birden duvarları aydınlattı. Shangguan Lü ardına dönüp değirmentaşının yanına gitti, üfleyerek lambanın alevini söndürdü. Soya yağının kokusu hızla yayılıp ağılın içindeki kötü kokuları bastırdı. Shangguan Shouxi'nin küçük, parlak ve kara yüzünde pırıl pırıl bir güneş ışığı parlıyordu, iki küçük kara gözü yanan kömür parçaları gibi parladı. Çekinerek annesine baktı, ürkek bir sesle, "Ana, biz de kaçalım, Mutluluk Malikânesi'ndeki herkes gitti, Japonlar geldi gelecek..." dedi.

Shangguan Lü senden adam olmaz der gibi bir bakışla[1] oğluna bakınca Shangguan Shouxi bakışlarını anasından kaçırıp her yerinden ter tamlayan küçük yüzünü aşağı düşürdü.

"Japonların geleceğini sana kim söyledi?" diye oğluna acımasızca sordu Shangguan Lü.

"Mutluluk Malikânesi'nin kâhyası sabahtan beri ateş edip insanları uyarıyor..." diye mırıldandı Shangguan Shouxi eşek tüyüyle kaplı koluyla yüzündeki terleri silerken. Annesinin güçlü ve kalın kollarıyla karşılaştırıldığında Shangguan Shouxi'nin kolları cılız ve ince kalıyordu. Meme emen bir bebek gibi titreyen dudakları birden durdu, başını kaldırıp zarif ve küçük kulaklarıyla etrafı dinlerken, "Ana, baba, duyuyor musunuz?" dedi.

Sima Ting'in boğuk sesi tembel tembel ağılın içine süzüldü: "Analar, babalar, amcalar, halalar, kardeşlerim, gelinler, abilerim, ablalarım, kız kardeşlerim, canını seven kaçsın, kaçın, tehlike geçene kadar güneydoğudaki tarlalarda saklanın –Japonların eli kulağında– haberi güvenilir bir istihbarattan aldım, yalan değil, sevgili köy halkı, bir saniye bile tereddüt etmeyin, koşun, birkaç dö-

1. Yazar burada, demirin çeliğe dönüşmemesinden duyulan pişmanlık ve nefret anlamına gelen bir deyim kullanır. Shangguan Lü, sürekli kızı olan oğlunu suçluyor. (Ç.N.)

kük oda için canınızdan olmayın, dağ, sizler yaşarsanız yeşerir, dünya, sizler oldukça dönecek – sevgili köy halkı, koşun, hâlâ vakit varken kaçın, geç kalan canından olur..."

Shangguan Shouxi ayağa fırlayıp korkuyla, "Ana, duydun mu? Hadi biz de kaçalım..." dedi.

"Kaçmak mı, nereye kaçacağız?" dedi Shangguan Lü hoşnutsuz bir tavırla, "Mutluluk Malikânesi'ndekiler kaçacak elbet, bizim kaçacak neyimiz var? Shangguan ailesi demir dövüp darı biçerek ekmek kazanıyor, imparatora tahıl vermediğimiz mi var ya da hükümete vergi ödemediğimiz mi? Kim başa geçerse geçsin bizler sonuçta sıradan halk olarak kalacağız. Japonlar da insan değil mi? Kuzeydoğu Bucağı'nı ele geçirdiklerinde yine biz köylüler darı ekip kira vereceğiz. Babası, bu ailenin reisi sensin, dediklerim doğru mu, değil mi?"

Shangguan Fulu'nun dudakları iki sıra sağlam ve sarı dişini gösterecek şekilde ayrıldı, yüzündeki ifadeden güldüğünü mü yoksa ağladığını mı söylemek çok zordu.

Shangguan Lü öfkeyle, "Sana bir soru sordum, ne diye sırıtıyorsun? Seni değirmentaşında öğütsem bile senden bir bok olmaz!" dedi.

Shangguan Fulu yüzünü asıp, "Ben ne bilirim? Kaçalım dersen kaçarız, kalalım dersen kalırız!" dedi.

Shangguan Lü içini çekip, "İşaretler iyiye alametse ne âlâ, değilse elimizden bir şey gelmez. Haydi, eşeğe masaja devam!" dedi.

Shangguan Shouxi ağzını açıp kapadı, konuşacak cesareti toplayınca yüksek sesle ama yine de korkarak, "Shangguan Lu doğurdu mu?" diye sordu.

"Erkek adam yaptığı işe bakar, başka bir şey düşünmez, sen eşekle ilgilen, kadın işini bana bırak, meraklanma sen," dedi Shangguan Lü.

"Ama o benim karım..." diye mırıldandı Shangguan Shouxi.

"Onun senin karın olmadığını söyleyen yok." diye karşılık verdi annesi.

"Bence bu sefer bir oğlan doğuracak," dedi Shangguan Shouxi eşeğin karnına masaj yapmaya devam ederken, "karnı hiç bu kadar şişmemişti, o kadar büyüdü ki korkudan ödüm patlayacak."

"Seni âciz şey..." dedi Shangguan Lü ümitsizlikle, "*bodhisattva*, koru bizi."

Shangguan Shouxi bir şeyler daha söylemek istiyordu ama annesinin üzgün bakışları dudaklarını mühürledi.

"Siz ikiniz burada kalıp işe devam edin, ben sokağa çıkıp neler olup bittiğine bakayım," dedi Shangguan Fulu.

Shangguan Lü, "Çabuk buraya gel, nereye gittiğini sanıyorsun!" deyip kocasını omzundan yakalayıp eşeğin yanına sürükledi, ardından öfkeli bir sesle, "Sokakta ne varmış ki gidip bakacaksın? Eşeğin karnına masaj yapmaya devam edin de bir an önce doğursun! Ah, merhametli *bodhisattva*, ah, göğün Tanrı'sı, Shangguan ailesinin ataları demir yiyip çelik çiğneyen kalıplı adamlardı, nasıl oldu da ben bu iki işe yaramaz, korkak toruna kaldım!" diye söylendi.

Shangguan Fulu eşeğin yanına diz çöküp oğlu gibi narin ve küçük elleriyle eşeğin kasılan karnına masaj yapmaya başladı. Eşek, oğluyla ikisinin arasında uzanıyordu. Baba oğul birbirine baktı, ikisinin de dudakları dişlerini gösterecek şekilde aralanmıştı, birbirine ağabey kardeş gibi benzeyen bu iki adam uyumlu bir şekilde masaj yapıyordu. Baba bastırınca oğul çekiliyor, oğul bastırınca baba çekiliyordu, tahterevalliye binmiş iki çocuk gibi birbiri ardına masaja devam ettiler. Baba oğul otura kalka eşeğin karnına beceriksizce masaj yapıyordu. İkisinin de hali yoktu, tüy kadar hafif, pamuk gibi yumuşak, aceleci ve kendini işe vermeyen, biraz da malzemeden çalan ellerle masaj yapıyorlardı. Arkalarında dikilen Shangguan

Lü esefle başını iki yana salladı, kerpeteni andıran koca eliyle kocasını ensesinden tutup ayağa kaldırarak şöyle kükredi: "Çekil, çekil önümden!" Ardından kocasını şöyle hafifçe bir itince sözde demirci ustası Shangguan Fulu sendeleyerek kendini duvarın köşesindeki saman balyasının üzerinde buldu. "Kalk, kalk!" deyip oğlunu bileğinden tutup kaldırdı, "Ayağımın altında dolanma, yersin, içersin ama şu işin ucundan tut dendiğinde bir işe yaramazsın! Ah göklerin Tanrı'sı, benim şu çileli yaşamım, bunu hak edecek ne yaptım!" Shangguan Shouxi genel aftan yararlanır gibi koşarak duvarın bir köşesindeki babasının yanına gitti. Baba oğlun kara gözleri yuvalarında fır fır dönüyordu, yüzlerinde kurnazlıkla aptallık karışımı bir ifade vardı. Bu sırada Sima Ting'in sesi ağıldaki sessizliği bozdu, Sima Ting'i duyan baba oğlun vücutları titredi, bağırsak ve mesaneleri sanki kendilerine ihanet edecekmiş gibi kıvranmaya başladı.

Shangguan Lü yerdeki pisliğe aldırmadan eşeğin önünde diz çöktü. Yüzünde ciddi bir ifade vardı. Kollarını sıyırıp ellerini ovuşturdu. Ellerini ovuştururken çıkan kaba ses kulak tırmalıyordu, sanki iki el değil de iki ayakkabı tabanı sürtülüyordu birbirine. Yanağını eşeğin karnına yapıştırdı, gözlerini kısıp eşeğin karnını iyice dinledi. Ardından eşeğin yüzünü okşayarak içten bir sesle, "Karakaçanım, ah canım eşekçiğim, ıkın da bitsin artık, biz kadınlar bu lanetten kurtulamayız!" dedi. Ardından eşeğe biner gibi bacaklarını açıp hayvanın boynunun üzerinde eğildi, iki elini sanki bir şey rendeliyormuş gibi tüm gücüyle eşeğin karnı üzerinde bir aşağı bir yukarı oynatmaya başladı. Eşek anırdı, kıvrılmış bacakları iyice gerildi, toynakları görünmez bir davulu çalıyormuş gibi titreyip dururken ağılın içinde aksak bir ritim yankılandı. Eşek boynunu yukarı kaldırdı, boynu bir süre havada asılı kaldı, ardından başını tüm ağırlığıyla yere savurunca

ağılda ıslak, yapışkan ve tok bir ses yankılandı. "Eşekçiğim, biraz daha dayan, kim istedi kadın olmayı ki? Sık dişini biraz, ıkın... daha güçlü it, eşekçiğim..." diye fısıldadı Shangguan Lü, ardından ellerini göğsünde birleştirip biraz güç topladı, derin bir nefes alıp ellerini eşeğin karnında yavaş yavaş ve iyice bastırarak öne doğru itti. Eşek mücadele ederken burun deliklerinden sarı bir sıvı boşaldı, başını durmadan sağa sola sallıyordu, eşeğin arkasından amniyon sıvısıyla ıslak ve yapışkan dışkı parçaları boşaldı. Baba oğul Shangguan'lar korkuyla gözlerini yumdular.

"Sevgili köy halkı, Japon şeytanlarının süvarileri çoktan ilçe merkezinden yola çıktı, bunu kendi gözleriyle görenlerin ağzından dinledim, yalan değil, kaçın, geç olmadan canınızı kurtarın..." Sima Ting'in sadık haykırışları bu kez olağanüstü bir açıklıkla kulaklarına giriverdi.

Baba oğul Shangguan'lar gözlerini açınca Shangguan Lü'nün eşeğin başının yanına oturmuş olduğunu gördüler, Shangguan Lü nefes nefese bir halde başını aşağı eğdi. Terden sırılsıklam olmuş beyaz gömleğinden sert kürek kemikleri görülüyordu. Eşeğin rahim kanalından çırpı gibi bir sıpa bacağı çıktığında, eşeğin arka bacakları arasında koyu kırmızı bir kan gölü oluştu. Bu çırpı bacak hiç gerçekçi görünmüyordu, sanki birisi eşek şakası yapmak için onu kasten oraya tıkıştırmış gibi duruyordu.

Shangguan Lü hararetle seğiren yanağını bir kez daha eşeğin karnına yapıştırıp uzun uzun eşeğin karnını dinledi. Annesinin yüzü Shangguan Shouxi'ye olgunlaşmış bir kayısıyı çağrıştırdı, sakin bir altın sarısı renginde deydi. Sima Ting'in yorulmak nedir bilmeyen kükreyişleri havada bir o yana, bir bu yana süzülüp duruyordu, kokuşmuş bir etin peşine düşmüş bir sinek gibi önce duvarlara ardından eşeğin kıçına yapıştı. Shangguan Shouxi'nin kalbi sanki büyük bir felaketi sezinlermiş gibi hız-

la çarpmaya ve tüm vücudu titremeye başladı. Ağıldan çıkmak istiyor ama kendinde bunu yapacak cesareti bulamıyordu. Puslu bir hissiyat içinde eğer dışarı çıkarsa kesinlikle o kısa boylu, kısa bacaklı, sarmısak burunlu, çan gibi pörtlek gözleri olan, insan kalbi ve ciğeri yiyen, kurbanlarının kanını içen cüce Japon şeytanlarının eline düşeceğinden korkuyordu, onu öldürüp kemiklerinin son parçasına kadar yiyeceklerdi. Şimdi *hutong*'a çoktan girmiş ve dizginlerini koparmış azgın bir at sürüsü gibi burunlarından soluyup çifteler savurarak kadın ve çocukları kovalıyor olmalıydılar. Shangguan Shouxi'nin bakışları güven ve avuntu bulmak için ana babasını aradı. Sözde demirci ustası olan Shangguan Fulu'nun yüzünün toprak sarısına döndüğünü gördü, babası ellerini dizlerine dolamış bir halde duvarın köşesindeki saman balyasının üzerinde bir ileri bir geri sallanarak oturuyordu, sallanırken sırtı ve başı duvara çarpıp duruyordu. Nedendir bilinmez, birden Shangguan Shouxi'nin, burnunun direği sızladı, ardından iki gözü iki çeşme ağlamaya başladı.

Shangguan Lü öksürerek yavaş yavaş başını kaldırdı. Eşeğin yüzünü okşarken iç çekerek, "Ah, eşekçiğim ah, ne yaptın böyle? Neden önce bacağını ittin? Kafan mı karıştı, çocuk doğururken önce başı gelmeli..." dedi. Eşeğin feri sönmüş gözlerinden yaşlar akmaya başladı. Elleriyle eşeğin gözyaşlarını sildi, ardından kendi burnunu sümkürdü, sonra ardına dönüp oğluna, "Gidip 3. Fan amcanı çağır. İki şişe içki ve bir domuz kafası almayız, diyordum ama neyse, harcanacağı varsa harcansın, git de çağır!" dedi.

Shangguan Shouxi duvarın dibine çekilip gözlerini korkuyla *hutong*'un giriş kapısına çevirdi, dudakları aralandı, "Ja-ja Japon-lar, ço-ço-çoktan hu-hu-hu *hutong*'a gi-gi-gir-miş-ti-ti-tir..." diye kekeledi.

Shangguan Lü öfkeyle ayağa kalkıp hızla kapıya yöneldi, kapıyı ardına kadar açtı, kapı açılınca lodos erken

yazın olgunlaşmış buğdaylarının keskin kokusunu içeri taşıdı. *Hutong* çok sakin görünüyordu, dışarıda kimse yoktu, sadece bir küme gerçekdışı gibi görünen siyah kelebek kâğıt gibi havada süzülüyordu. Bu kelebek kümesi Shangguan Shouxi'nin zihninde insanın başını döndüren ve gözlerinin önünde yıldızlar uçuran uğursuz ve kara bir kehanet gibi dönendi.

4

Veteriner ve "ok ustası" olan 3. Fan amca, köyün doğu girişinde oturuyordu, buradan güneydoğuya gidildiğinde ta Mo Nehri'ne kadar uzanan otlaklar vardı. Yüzlerce haneyi sular altında bırakmış olan Taşkın Ejderha Nehri, 3. Fan amcanın evinin ardındaki sete dek varmıştı. Shangguan Shouxi, annesinin ısrarı üzerine titreyen bacaklarla dışarı çıktı. Güneşin, ağaçların tepelerinde çoktan kavurucu beyaz bir topa dönüştüğünü gördü, kilisenin çan kulesindeki vitraylar göz kamaştırıyordu, Mutluluk Malikânesi'nin kâhyası Sima Ting, çan kulesiyle aynı yükseklikte olan gözetleme kulesinin tepesinde hop oturup hop kalkıyordu. Hâlâ boğuk boğuk kükreyerek Japonların köye girdiği haberini etrafa duyurmaya çalışıyordu. Sokakta kollarını göğüslerine çaprazlamış bir halde onu izleyen birkaç aylak vardı. Shangguan Shouxi bir süre *hutong*'un ortasında dikilip tereddüt içinde 3. Fan amcanın evine gitmek için hangi yolun daha iyi bir seçim olacağını düşündü. 3. Fan amcanın evine giden iki yol vardı, biri anacaddeye, diğeriyse setin oraya çıkıyordu. Sete çıkan yoldan giderse yolda Sun ailesinin kara köpekleriyle karşılaşabileceğinden korkuyordu. Sun ailesinin yıkılma-

ya yüz tutmuş evi *hutong*'un kuzey girişindeydi. Evin etrafı, üzerinde delikler olan, ufalanmaya başlamış alçak bir duvarla çevriliydi. Duvarın deliklerine tavuklar tünüyordu. Sun ailesinin reisi Sun halanın beşi de dilsiz olan beş torunu vardı, çocukların ana babaları sanki hiç var olmamış gibiydi. Bu beş dilsiz çocuk, duvarın etrafında bir o yana, bir bu yana koşturarak oynar, deliklere tırmanıp içine eyere biner gibi otururlardı. Deliklerde birbiri ardına sıralanıp atçılık oynarlardı. Ellerinde sopa, sapan ya da ağaç dalından yonttukları silahlarıyla *hutong*'dan geçen insan ya da hayvanlara akı normalden fazla olan gözlerini dikerlerdi. İnsanlara insaflı davranırlardı ama *hutong*'dan geçen hayvanlara hiç acımazlardı, ister ipini koparmış bir dana ya da bir rakun, ister kaz, ördek, tavuk ya da bir köpek olsun, hayvanı görür görmez kara köpekleriyle peşine takılır, köyü kendi av alanlarına çevirirlerdi. Geçen sene Mutluluk Malikânesi'nden kaçan bir eşeğin peşine takılıp hayvanın derisini uluorta yüzdüler. İnsanlar sokakta dikilip alay komutanı bir amcaları, polis memuru bir kuzenleri ve evlerinde kendi silahlı korumaları olan güçlü ve zengin Mutluluk Malikânesi'ndekilerin eşeklerinden birini uluorta katledenlere karşı nasıl bir tavır alacağını izledi. Mutluluk Malikânesi'nin kâhyası sokağa adım atınca köyün yarısı korkuyla titredi. Malikânenin eşeğini uluorta öldürmenin kendi ölüm fermanını imzalamaktan farkı nedir ki? Mutluluk Malikânesi'nin kâhya yardımcısı Sima Ku iyi silah kullanır, yüzünde yumruk kadar kırmızı bir doğum lekesi vardır, elinde bir silah yerine üzerinde beş gümüş para asılı olan bir kemerle gelip paraları dilsiz çocuklara dağıttı. Çocuklar o günden sonra iyice zıvanadan çıktı, onları gören hayvanlar analarından bir çift kanatla doğmadıklarına pişman oldular. Çocuklar duvarda atçılık oynarken üzerlerinde sanki mürekkep hokkasından çıkmış gibi kara-

dan başka renk tek bir tüyü olmayan beş kara köpek tembelce duvar dibine uzanır, sanki rüya görür gibi gözlerini iyice kısarlardı. Sun ailesinin dilsiz torunları ve onların köpekleri, kendileriyle aynı *hutong*'da oturan Shangguan Shouxi'den hiç haz etmezlerdi, Shangguan Shouxi nerede ve ne zaman bu on küçük korkunç şeytana karşı bir kabahat işlediğini bir türlü kestiremezdi. Ne zaman çocukların oynadığı duvarın oradan geçse, duvarın dibinde uyuyan köpekler muharebe kokusunu alır ve kötü şans Shangguan Shouxi'nin kapısını çalardı. Çocuklara tebessüm ederek geçmeye çalışsa da üzerine ok gibi fırlayan o beş kara köpeğin saldırısından bir türlü kurtulamazdı. Köpeklerin bu saldırısı sadece gözdağı vermek için olmasına ve şimdiye kadar hiç ısırılmamasına rağmen, yine de her zaman ödü bokuna karışırdı, o beş köpeğin düşüncesi bile onu kışın açıkta kalmış bir kestane gibi ürpertirdi.

Eğer güneye yönelirse köyün anacaddesinden geçip 3. Fan amcanın evine gidebilirdi ama anacaddeden geçmek demek kilisenin önünden geçmek demekti; uzun boylu, iri yapılı, kızıl kafalı, mavi gözlü Papaz Malory bu saatte kesin kilisenin giriş kapısı önündeki her yeri dikenlerle kaplı ve keskin bir baharat kokusu yayan dişbudak ağacının altına çömelmiş, kırmızı tüylerle kaplı, yumuşak ve koca elleriyle çenesinde üç tutam sakal olan yaşlı keçisinin şişkin ve kırmızı memelerini sağıyor olmalıydı; Shangguan Shouxi, sütün pas tutmuş emaye çanağa dolarken çıkardığı sesi duyar gibi oldu, sütün beyazlığının maviye döndüğünü hayal etti. Kırmızı başlı yeşil bir sinek ordusu Papaz Malory ve süt keçisinin etrafını sarmış, vızıldayarak dans ediyordu. Dişbudak ağacının baharatlı aroması, keçinin süt kokusu, papazın sidik kokusuna karışmış ter kokusu bir araya gelip bu güzel ve güneşli günde caddenin yarısını pis bir havaya

büründürmüştü. Shangguan Shouxi'nin en rahatsız olduğu şey papazın süt keçisinin ardından başını uzatıp o insanı boğan kokuşmuşluğun içinden karanlık ve belirsiz bir bakış atması ve yüzündeki dostluk, merhamet ve sevecenlik taşan gülümsemesiydi. Papaz gülümsediğinde at dişlerini andıran parlak ve beyaz dişleri ortaya çıkıyordu. Kirli ve tombul parmaklarıyla kıllı göğsünde ıstavroz çıkarıp dururdu, âmin! Shangguan Shouxi ne zaman bu manzarayla karşılaşsa her seferinde midesi kalkar, karışık duygular içinde, kuyruğunu kıstırmış bir köpek gibi oradan koşarak uzaklaşırdı. Dilsiz çocukların köpeklerinden korktuğu için onlardan kaçınırdı; Papaz Malory ve süt keçisindense, onlardan tiksindiği için uzak dururdu. En tiksindiği şeyse kendi karısı Shangguan Lu'nun bu kızıl kafalı şeytana karşı duyduğu özel yakınlıktı, karısı, papazın aşırı dindar bir müridiydi, papazsa onun tanrısı.

Shangguan Shouxi uzun süre ne taraftan gideceğini düşündükten sonra gözetleme kulesinin üzerinde dikilen Sima Ting ve kulenin altındaki şamatanın baştan çıkarıcılığına rağmen kuzey ve doğu istikametine yönelmeye karar verdi. Kulenin üzerinde bir maymunu andıran Mutluluk Malikânesi'nin kâhyası dışında köydeki her şey günlük seyrindeydi, annesinin iş bilir kararlılığına hayranlığı sayesinde sonunda küçük Japon şeytanlarıyla karşılaşma korkusunu yendi. Yolda o beş köpekle karşılaşma ihtimaline karşı, ne olur ne olmaz diye yerden birkaç tuğla parçası aldı. Yolda bir eşeğin kulak tırmalayan anırmasıyla bir kadının çocuklarına seslendiğini duydu.

Sun ailesinin avlusunu çevreleyen duvara yaklaştığında duvarın etrafında kimsenin olmadığını görünce çok sevindi, ne duvarda atçılık oynayan dilsiz çocuklar ne duvara tünemiş tavuklar ne de duvarın dibine uzanmış köpekler vardı. Avlunun duvarı aslında çok alçaktı,

üzerindeki deliklerle daha da küçülmüştü, duvardaki deliklerden avlunun içini rahatça görebiliyordu, o an avluda bir katliam yaşanıyordu. Sun ailesinin yalnız ama gururlu tavukları kurban ediliyordu, onları kesen Sun ailesinin iyi Kung Fu bilen, insanların Sun hala diye seslendiği yaşlı nineydi. Söylentiye göre Sun hala gençliğinde saçaklara sıçrayıp duvarlarda yürüyebilen, dövüş sanatlarına hakim ünlü bir haydutmuş, yakalanıp cezaya çarptırıldıktan sonra Sun adında bir soba tamircisine varmış. Shangguan Shouxi avluda yedi tane tavuğun kesilmiş olduğunu gördü. Parlak ve beyaz zemin üzerinde tavukların ölmeden önce debelenirken etrafa saçtıkları kan izleri vardı. Sun halanın ellerinden başı kesilmiş bir tavuk daha havalandı. Tavuk yere düşünce boynunu içine çekip kanatlarını çırparak etrafta dönendi. Üstleri çıplak, beş dilsiz, saçağın altına çömelmiş, boş bakışlarla bazen çırpınan tavuğa bazen de elinde keskin bir bıçak olan ninelerine bakıyorlardı. Çocukların yüzlerindeki ifade ve hareketleri son derece uyum içindeydi, gözlerini çevirmeleri bile sanki bir emri uygular gibi aynı anda oluyordu. Köyün şanlı Sun halası, artık bir deri, bir kemik kalmış, ince yüzü çizgilerle dolu yaşlı bir kadın haline gelmişti. Onu görenler yüzü, ifadesi, vücut yapısı ve duruşundan onun eskiden ne kadar yiğit bir kadın olduğunu çıkarabilirdi. O beş köpek başları dik, gözlerinde ne düşündüklerini kimsenin tahmin edemeyeceği boş ve gizemli bakışlarla bir köşede oturuyordu. Sun' ların avlusundaki bu manzara Shangguan Shouxi'yi öyle büyüledi ki bir an durup bakışlarını oraya sabitledi, tüm dertlerini, hatta annesinin emrini bile unuttu. Kırk iki yaşında bodur bir adam olarak Sun'ların avlu duvarının üzerine eğilip dikkatle içeriyi izlemeye koyuldu. Birden Sun halanın su gibi yumuşak, rüzgâr gibi keskin soğuk bakışlarının bir bıçak gibi kendi başını kestiğini

duyumsadı. Dilsiz çocuklar ve köpekler de başlarını çevirip ona bakmaya başladılar. Çocuklar şeytani ve huzursuz bir parlaklık taşıyan gözlerle onu süzüyordu. Köpekler başlarını kaldırıp keskin beyaz dişlerini göstererek, ense tüyleri diken diken olmuş bir halde hırlamaya başladı. Beş köpek gergin bir yayda fırlamaya hazır oklar gibi bekliyordu. Shangguan Shouxi tam kaçmaya hazırlanırken Sun halanın tehditkar öksürüğünü duydu, çocuklar heyecandan patlayacak gibiydiler ama beklenmedik bir tavırla başlarını önlerine eğdiler, köpekler de itaatkar bir şekilde yere yatıp patilerini önlerine uzattı. Shangguan Shouxi, Sun halanın sakin bir tavırla şöyle dediğini duydu:

"Sevgili yeğenim Shangguan, anan ne yapıyor?"

Shangguan Shouxi birden Sun halaya nasıl cevap vereceğini bilemedi, söylemek istediği o kadar çok şey vardı ama ağzından tek bir sözcük çıkmadı. Suçüstü enselenmiş bir hırsız gibi utançtan kızararak bir şeyler geveledi.

Sun hala mülayim bir tavırla gülümsedi, bir şey söylemedi. Siyah kırmızı tüyleri olan bir horozu boynundan tutup horozun ipek gibi pürüzsüz tüylerini okşamaya başladı. Horoz korkuyla gıdakladı. Horozun inatçı kuyruğundan birkaç tel koparıp tüyleri örme bir çuvalın içine tıkıştırdı. Horoz bir şeytan gibi mücadele edip sert pençelerini çamurlu zemine geçirdi. Sun hala konuşmasına şöyle devam etti:

"Sizin kızlar *jianzi*[1] oynamayı biliyor mu? En iyi top canlı bir horozun kuyruk tüylerinden yapılır, hey gidi hey, ben gençliğimde..."

Birden konuşmasını yarıda kesip gözlerini Shanggu-

1. Vücudun el ve kol haricindeki kısımları kullanılarak *badminton* topuna benzer bir topla oynanan oyun. (Ç.N.)

an Shouxi'ye dikerek daldı gitti. Sanki duvara bakıyordu ya da bakışları çoktan duvarı delip geçmişti. Shangguan Shouxi gözünü bile kırpmadan korkuyla nefesini tuttu. Sonunda Sun hala, Shangguan Shouxi'nin gözleri önünde plastik bir top gibi sönüverdi, kadının bakışlarına yumuşak ve hüzünlü bir ifade yerleşti. Horozun ayaklarına basıp sol eliyle horozun kanatlarının kökünden tuttu, ardından başparmağı ve işaretparmağıyla horozun boynunu kavradı. Mücadele yetisini kaybeden horoz kıpırtısız kaldı. Sonra sağ eliyle horozun gergin boynundaki ince tüyleri kırmızı mor boyun derisi açığa çıkana kadar yolmaya başladı. Sağ elinin orta parmağıyla horozun boynuna birkaç kez vurdu. Ardından söğüt yaprağı şeklindeki göz kamaştırıcı bıçağını yavaşça horozun boynuna çaldı, horozun kesilen boynundan birbirini ardına büyüklü küçüklü boncuk boncuk siyah kan damlaları akmaya başladı...

Sun hala elinde kanlı horozla yavaş yavaş ayağa kalktı. Bir şey arıyormuş gibi etrafına bakındı. Parlak güneş ışınları gözünü aldı. Shangguan Shouxi'nin başı döndü. Havaya kavak ağaçlarının keskin kokusu yayıldı. Sun halanın, "Hadi yaylan!" diyen sesini duydu. O siyah horozun birden havalanıp tok bir sesle avluya düştüğünü gördü. Derin bir nefes alıp duvara yasladığı ellerini geri çekti. Bu sırada birden eşeği doğurtması için 3. Fan amcanın evine gitmesi gerektiğini hatırladı. Tam ardına dönüp yola devam edecekken kanlar içinde yaşam mücadelesi veren horoz kanatlarının yardımıyla mucizevi bir şekilde yerden doğruldu. Horozun bu tüyleri yolunmuş kuyruksuz hali, çirkin ve garip çıplaklığı Shangguan Shouxi'yi ürküttü. Horozun kesilmiş boynundan kan akmaya devam ediyordu, horozun şimdi desteğini yitirmiş olan başı ve aslında kan kırmızısı olan ibiği giderek solgunlaşıyordu. Ama yine de başını kaldırmak için mücadele veriyor-

du. Ha gayret! Horoz başını ne kadar dik tutmaya çalışsa da başını kaldırır kaldırmaz başı yine yere düşüyordu, ardından havada öylece asılı kaldı. Horoz başını yine kaldırdı, başı yine yere düştü, yine kaldırdı, sonunda bir süre öylece kaldı. Horoz başını bir o yana, bir bu yana sallarken birden yere oturdu, horozun sert gagasından ve boynundaki kesikten kan ve köpük fışkırmaya başladı. Horozun altın sarısı gözleri iki yıldız gibi ışıldıyordu. Sun hala huzursuz bir şekilde ellerini birkaç saz parçasıyla ovuşturdu, ağzında bir şey olmamasına rağmen sanki ağzında bir şey varmış gibi geviş getirdi. Ardından ağız dolusu tükürüp köpeklere doğru şöyle kükredi:

"Yakalayın!"

Shangguan Shouxi kıç üstü yere düştü.

Duvara tutunup ayağa kalktığında Sun'ların avlusunda siyah tüylerin havada uçuştuğunu gördü, o gururlu horoz paramparça olmuş, avlu et ve kana bulanmıştı. Köpekler bir kurt sürüsü gibi horozun bağırsakları için birbiriyle kapışıyordu. Dilsiz çocuklar ellerini çırpıp ha ha ha diye kahkahalar atıyordu. Sun hala kapının eşiğine oturmuş, düşünceli bir şekilde elindeki uzun pipoyu tüttürüyordu.

5

Shangguan ailesinin yedi kızı vardı –Laidi, Zhaodi, Lingdi, Xiangdi, Pandi, Niandi, Qiudi[1]– kızlar ince ince

1. Erkek çocuk isteyen Shangguan ailesinin hep kız çocuğu olmuş, bu yüzden kızlarına erkek isimleri vermişler: Laidi-İlker, Zhaodi-Selami, Lingdi-Önder, Xiangdi-İmdat, Pandi-Ümit, Niandi-Kerem, Qiudi-Talip diye çevrilebilir. (Ç.N.)

yükselen hoş bir kokunun peşine takılıp doğu kanadındaki odalarından Shangguan Lu'nun penceresinin önüne geldiler. Saçlarında hasır tokalar olan yedi küçük baş pencerenin önünde dikilip içeride neler olup bittiğini izliyordu. Annelerinin *kang*'ın üzerine oturmuş, sanki hiçbir şey olmamış gibi aylak aylak fıstık soyduğunu gördüler. Ama o hoş koku pencereden dışarı süzülmeye devam ediyordu. Çoktan on sekizini doldurmuş olan Laidi, annesinin ne yaptığını hemen anladı. Annesinin terden ıslanmış saçlarına, kanayan altdudağına, korkunç bir şekilde seğiren şişkin karnına ve odaya doluşmuş sineklere baktı. Annesi fıstıkları soyduktan sonra onları un ufak ediyordu. Shangguan Laidi ağlamaklı bir sesle ana diye seslendi. Altı kız kardeşi de onunla birlikte ana diye bağrıştı. Yedi kız kardeşin yanakları gözyaşlarıyla yıkandı. En küçükleri, bacakları tahtakurusu ve sivrisinek ısırıklarıyla dolu olan Qiudi, salya sümük ağlayarak beceriksizce odaya doğru koştu. Shangguan Laidi, kız kardeşinin ardından koşup yakaladıktan sonra onu kollarına sardı. Qiudi ağlayarak ellerini yumruk yapıp ablasının yüzüne vurmaya başladı.

"Anamı istiyorum... Anamı görmek istiyorum..." diye ağladı Qiudi.

Laidi'nin burnu ekşidi, boğazında bir şey düğümlendi, birden sıcak gözyaşları dökmeye başladı. Kız kardeşinin sırtını sıvazlayarak, "Qiudi, ağlama, ağlama kardeşim, anamız bize bir erkek kardeş doğuracak, beyaz mı beyaz, tombul mu tombul bir erkek kardeşimiz olacak..." dedi.

Odanın içinden Shangguan Lu'nun inlemeleri duyuldu, ardından güçten düşmüş bir halde kesik kesik, "Laidi... kardeşlerini geri götür... Onlar daha küçük, anlamazlar, senin bunu bilmen gerek..." diye söylendi.

Odanın içinden bir ses duyuldu, Shangguan Lu yük-

sek sesle çığlıklar attı. Beş kız kardeş yine pencerenin önüne toplandı, on dört yaşındaki Shangguan Lingdi, "Ana, anacığım..." diye iki gözü iki çeşme ağlamaya başladı.

Laidi kız kardeşini saldıktan sonra, bir süre ayak bağıyla bağlanmış ama daha sonra özgürlüğüne kavuşmuş küçük ayaklarıyla odaya doğru koştu. Çürümeye yüz tutmuş kapı eşiğine takılıp sendeledi, ileri atılınca kapı körüğünün üzerine düştü. Kapı körüğü devrilince içi tavuk yemi dolu olan koyu yeşil seramik kâse yere düşüp parçalandı. Apar topar ayağa kalkınca ninesinin tütsü dumanları içinde süzülen Guanyin tasvirinin önüne diz çökmüş olduğunu gördü.

Tüm vücudu titreyerek körüğü düzeltti, ardından kâse kırıklarını gelişigüzel toplamaya başladı. Böyle yaparak sanki kâseyi eski haline getirecek ya da kabahatini biraz olsa da hafifletecekti. Ninesi yaşlı ve besili bir atmış gibi yerden öfkeyle doğruldu, tüm vücudu sallanıyordu, başını deli gibi sağa sola çevirdi, ağzından bir dizi tuhaf kelime döküldü. Shangguan Laidi içgüdüsel bir hareketle kendini sıkıp elleriyle başını koruyarak ninesinden gelecek darbeyi bekledi. Ninesi ona vuracağına ince ve solgun kulak memesinden yakalayıp kızı kapı dışarı etti. Shangguan Laidi tiz bir ulumayla sendeleyerek kendini avlunun tuğla patikasında buluverdi.

Ninesinin eğilip yerdeki kâse parçalarını incelediğini gördü, kadın nehirden su içen bir ineği andırıyordu. Ninesi çok sonra yerden birkaç kırık parça alıp doğruldu, elindeki parçalara parmağıyla vurunca, seramikten kulağa çok hoş gelen melodik bir tını yayıldı. Ninesinin yüzünde derin kırışıklıklar vardı, ağzının kenarları buruşunca, iki kırışık, çenesinden aşağı sanki yüzünün bu bölümü yüzüne sonradan eklenmiş gibi sarktı.

Shangguan Laidi patikada diz çöküp ağlayarak, "Nine, beni öldüresiye dövebilirsiniz," dedi.

"Seni öldüresiye dövmek mi?" dedi Shangguan Lü üzgün bir yüzle, "seni dövmek bu kâseyi eski haline getirecek mi? Bu, Ming Hanedanı, Yongle dönemine ait bir seramikti, büyük ninen çeyiz olarak getirmişti, satsak bir eşek parası ederdi!"

Shangguan Laidi yüzü birden kireç gibi oldu, ninesine yalvararak ondan af diledi.

"Artık evlenecek yaşa geldin!" diye içini çekti Shangguan Lü, "Sabah erken kalkıp ev işleriyle uğraşacağına çıkardığın yaygaraya baksana! Ananın ölecek talihi bile yok."

Shangguan Laidi elleriyle yüzünü kapayıp ağlamaya başladı.

"Yıkıp döktüklerin için bir de benden teşekkür mü bekliyorsun?" dedi Shangguan Lü hoşnutsuz bir tavırla, "Başıma musallat olmayın benim, şu yemek yemekten başka bir işe yaramayan asalak kız kardeşlerini al da Taşkın Ejderha Nehri'ne gidip karides yakalayın. Sepet ağzına kadar karides dolana kadar da geri dönmeyin!"

Shangguan Laidi apar topar ayağa kalktı, küçük kız kardeşi Qiudi'yi kucaklayıp avlu kapısından koşarak dışarı çıktı.

Shangguan Lü, Niandi ve diğer kızları sanki civciv sürüsü kışkışlarmış gibi kapı dışarı ettikten sonra ince söğüt dalından yapılmış, yüksek, bir hasır sepet alıp Shangguan Niandi'ye fırlattı.

Shangguan Laidi sol eliyle Shangguan Qiudi'yi kucağına aldıktan sonra sağ eliyle Shangguan Niandi'nin elini tuttu, Shangguan Niandi, Shangguan Xiangdi'nin elini, Shangguan Zhaodi, Shangguan Pandi'nin elini tuttu, Shangguan Lingdi bir eliyle Shangguan Pandi'nin elini tuttu, diğer elindeyse karides sepeti vardı. Shangguan ailesinin yedi kızı işte böyle ağlaya sızlaya, güneşin altında, batı rüzgârının süpürdüğü *hutong*'un içinde, el ele ve

birbirlerini çekiştirerek Taşkın Ejderha Nehri'ne doğru yola koyuldu.

Sun halanın avlu duvarından geçerken keskin ve çok hoş bir koku aldılar. Evin bacasından çıkan yoğun ve beyaz bir duman gördüler. Beş dilsiz çocuk karınca sürüsü gibi eve çıra taşıyordu, siyah köpeklerse kırmızı dillerini sarkıtmış, sanki bir şey bekliyormuş gibi kapının yanına çömelmişti.

Kızlar, Taşkın Ejderha Nehri'nin setine tırmandıkları zaman Sun'ların avlusunu net bir şekilde gördüler. Eve çıra taşıyan beş dilsiz de Shangguan ailesinin kızlarının kendilerine baktıklarını fark etti. Dilsizlerin en büyüğü üstdudağındaki parlak siyah bıyığını burup Shangguan Laidi'ye gülümsedi. Shangguan Laidi'nin yüzünü ateş bastı. Geçenlerde nehre su çekmeye gittiği zaman bu dilsiz oğlanın kovasına bir salatalık fırlattığını hatırladı birden. Salatalığı atan dilsizin yüzündeki gülümseme tilki sinsiliğinde olsa da kötü bir niyet taşımıyordu, Shangguan Laidi'nin kalbi ilk kez tuhaf bir biçimde atmaya başlamış, yüzüne kan hücum etmiş, ayna gibi parıldayan durgun suyun yüzeyine bakınca tüm yüzünün kızardığını görmüştü. Ardından o taze salatalığı yemiş ve tadını uzun süre unutamamıştı. Shangguan Laidi başını kaldırıp kilisenin renkli çan kulesine ve gözetleme kulesine baktı. Altın sarısı bir maymunu andıran bir adam gözetleme kulesinin tepesinde dans ederek şöyle bağırıyordu:

"Sevgili köy halkı, Japon şeytanlarının süvarileri çoktan ilçe merkezinden yola çıktı!"

Gözetleme kulesinin altında toplanan kalabalık başlarını kaldırmış adamı izliyordu. Kulenin üstündeki adam ara ara sanki aşağıdakilerin sorularına cevap verir gibi korkuluğa tutunup aşağı bakıyordu. Ardından doğrulup kulenin içinde bir tur attıktan sonra iki elini sanki bir megafonu tutar gibi ağzına götürüp dört bir yana yakında Japonların köye gireceğini haber ediyordu.

Köyün anacaddesinde birden dörtnala ilerleyen bir at arabası belirdi. At arabasının nereden ortaya çıktığını bilemediler, sanki gökten düşmüş ya da yerden fırlamış gibi birdenbire ortaya çıkıverdi. Üç yağız at lastik tekerlekli bu büyük arabayı çekerken on iki toynak davul gibi yeri dövüyordu, toynaklar yerden sarı bir toz bulutu kaldırdı. Atlardan biri kayısı sarısıydı. Biri hünnap kırmızısı. Diğeriyse taze pırasa yeşili. Atlar çok besiliydi, balmumundan yapılmış heykellere benziyorlardı. Vücutları göz alıcı bir parlaklıktaydı. Küçük kara bir adam, uzaktan bakıldığında sanki en öndeki ata binmiş gibi bacaklarını açmış sürücü sırasında ayakta dikiliyordu. Adamın kırmızı püsküllü kırbacı havada şak şak şak diye şaklarken ağzından, deh deh deh diye bir melodi çıkıyordu. Adam dizginleri aniden çekince atlar kişneyerek şaha kalktı, bir anda durmaya zorlanan bacakları yerden sel taşkınını andıran sarı bir toz bulutu kaldırınca araba, atlar ve sürücü toz bulutu içinde kayboldu. Sarı toz bulutu yatışınca Shangguan Laidi, Mutluluk Malikânesi'nin hizmetçilerinin arabaya fıçı fıçı içki ve pirinç sapı balyaları yüklediğini gördü. İri yarı bir adam, Mutluluk Malikânesi'nin girişindeki taş basamaklarda durmuş ciğerini parçalarcasına bağırıyordu. İçki fıçılarından biri tok bir ses çıkararak yere düşünce domuz mesanesinden yapılmış kapağı açıldı ve içindeki içki yere süzüldü. Birkaç adam yerdeki fıçıyı kaldırdı. Taş basamaklarda dikilen iriyarı adam elindeki parlak kırbacı şaklatarak aşağı inip fıçıyı kaldırmaya çalışan adamları kırbaçladı. Adamlar yere çömelip elleriyle başlarını koruyarak kendilerini kırbaçtan korumaya çalıştı. Kırbaç sanki kendi iradesiyle havada bir ileri bir geri gidip şaklıyordu. İçki kokusu güneşin altında dans eden bir yılan gibi havaya karıştı. Doğa uçsuz bucaksız ve sakince uzanıyordu, buğday başakları altın sarısı dalgalar gibi rüzgârda salınıyordu. Gözetleme kulesindeki adam şöyle bağırdı:

"Kaçın, koşun, canını seven kaçsın..."

İnsanlar amaçsızca etrafta koşturan karıncalar gibi evlerinden dışarı çıktı. Kimisi yürüyor, kimisi koşuyor, kimisi de hareket etmeden sakince dikiliyordu. Kimi doğuya, kimi batıya koşturdu, kimisi de kendi etrafında daireler çizip etrafa bakınıyordu. Bu sırada Sun ailesinin avlusundan yayılan hoş koku daha da keskinleşti, avlunun girişinden beyaz bir bulutu andıran buharlar yükseldi. Dilsizlerden hiçbir iz yoktu, avlunun içine sessizlik hâkimdi. Avludan arada o beş köpeği birbirine düşüren beyaz tavuk kemikleri havalanıyordu. Kemiği kapan köpek duvarın bir köşesine çekilip kemik kemirmekle oyalanıyordu. Diğerleriyse kırmızı gözlerini kemik kemirene dikip hırıldıyordu.

Shangguan Lingdi, Shangguan Laidi'yi kolundan çekiştirip, "Abla, eve dönelim." dedi.

Shangguan Laidi başını iki yana sallayarak, "Olmaz, nehre gidip karides yakalamalıyız, anam, erkek kardeşimizi doğurduktan sonra ona karides çorbamızdan içireceğiz." dedi.

Birbirlerine yardım ederek zincirleme bir şekilde nehir kıyısına indiler. Suyun yüzeyi Shangguan ailesinin kızlarının güzel yüzlerini yansıtıyordu, hepsinin kalkık birer burnu ve dolgun kulak memeleri vardı, bu özelliklerini anneleri Shangguan Lu'dan almışlardı. Shangguan Laidi göğsünden maun ağacından yapılmış kızıl kahverengi bir tarak çıkarıp sırayla kardeşlerinin saçını taradı, kızların saçlarındaki saman kırıntıları ve toz toprak yere düştü. Kızlar saçları taranırken yüzlerini buruşturup şikâyet ediyordu. En son kendi saçlarını taradı, taranmış saçlarını atkuyruğu yapıp sırtından aşağı salınca kuyruğun ucu yuvarlak kalçalarında salındı. Tarağı bir kenara koyduktan sonra pantolon paçalarını sıyırıp beyaz ve biçimli baldırlarını açığa çıkardı. Ardından üzerinde kırmı-

zı çiçek işlemeleri olan mavi saten ayakkabılarını çıkarınca ayakları doğdukları günkü gibi olan kız kardeşleri onun ayak bağı yüzünden kırılmış küçük ayaklarına baktılar. Birden öfkeyle şöyle kükredi:

"Bön bön bakmayın öyle! Eve elimiz boş dönersek yaşlı cadı öldürür bizi!"

Kız kardeşleri hemen ayakkabılarını çıkarıp pantolon paçalarını sıvadı, en küçükleri olan Shangguan Qiudi çırılçıplak soyundu. Shangguan Laidi nehrin çamurlu kıyısında dikilip yavaş yavaş akan nehre ve nehir suyunun nazikçe dalgalandırdığı sazlara bakındı. Balıklar sazların içinde oynaşıyordu. Kırlangıçlar suyun yüzeyinde sekerek uçuyordu. Suya girip yüksek sesle şöyle seslendi:

"Qiudi, sen kıyıda kalıp karides yakala, geri kalanlar hemen suya girsin."

Kızlar kıkır kıkır kıkırdayarak suya girdiler.

Küçük bir kızken ayakları bağlanmış olan Shangguan Laidi, suya girdiğinde ayaklarına, özellikle topuklarına dolanan sazları hissedince tarifsiz bir duygu içine girdi. Eğilip ellerini suya daldırdı. Sazların kökleri ve sudaki çamur tabakaları karideslerin en sevdiği yerlerdir. Küçük bir şeyin birden elleri arasında sıçradığını hissedince çok sevindi. Şeffaf, kıvrımlı ve parmak büyüklüğünde bir karides parmakları arasında oynuyordu. Karideslerin her biri sanki bir sanat eseriymiş gibi canlı canlıydı. İlk karidesi kıyıya fırlattı. Shangguan Qiudi neşe içinde koşarak karidesi yakaladı.

"Abla, ben de bir tane yakaladım!"

"Abla, yakaladım bak!"

"Ben de yakaladım!"

Karidesleri yakalamak işi iki yaşındaki Shangguan Qiudi için zorlu bir görevdi. Ayağı takılıp yere düşünce bir köşeye oturup ağladı. Karideslerin çoğu, var güçleriyle nehre doğru sıçrayıp artlarında iz bırakmadan gözden kayboldu.

Shangguan Laidi kıyıya çıkıp küçük kız kardeşini kucağına aldı, onu nehir kenarına götürüp çamura bulanmış kıçını yıkadı. Shangguan Qiudi tenine değen her su damlasında kıvranıp arasına başı sonu olmayan küfürler de kattığı keskin çığlıklar attı. Laidi, Qiudi'nin kıçına bir şaplak attıktan sonra kardeşini salıverdi. Uçarcasına kıyıya koşan Qiudi, fundalıklardan bir dal parçası alıp yaşlı ve şirret bir kadın gibi gözlerini kısarak sopayı ablasına doğru salladı, bir yandan sopayı sallıyor, bir yandan da küfrediyordu, onun bu halini gören Laidi kendini tutamayıp gülmeye başladı.

Kızlar sudan çıkıp kıyıya geldi. Güneşin parladığı kıyının üzerinde onlarca karides zıplıyordu. Kızlardan biri Shangguan Laidi'ye, "Abla, şunları kaçırmayalım!" diye seslendi. Shangguan Laidi sepeti alıp Qiudi'ye, "Seni küçük piç, seninle evde hesaplaşacağız!" dedikten sonra hızla karidesleri toplamaya başladı, dur durak bilmeden karides toplama işi ona tüm dertlerini unutturdu, ağzından birden kendinin bile nereden duyduğunu bilmediği bir ezgi dökülüverdi:

"Ah ana, ah, seni kurt vicdanlı seni, bir yağ satıcısına verdin beni..."

Laidi apar topar kız kardeşlerinin peşine takıldı. Kızlar nehir kenarına varmış, omuz omuza, kıçları havada, çeneleri neredeyse suya değecek bir şekilde suya eğilmiş, kollarını bir açıp bir kapayarak suyun içinde ilerliyorlardı. Arkalarında bıraktıkları, çamurdan bulanıklaşmış suyun yüzeyinde kopmuş kaz sarısı su bitkileri süzülüyordu. Sudan her doğrulduklarında ellerinde bir karides oluyordu. Önce Lingdi, ardından Pandi, ardından Xiangdi... Beş kız kardeş aralıksız bir şekilde kıyıya karides fırlattı. Laidi bir o yana bir bu yana koşturup karidesleri yakalarken Qiudi de ona ayak uydurmaya çalışıyordu.

Kızlar farkına varmadan Taşkın Ejderha Nehri'nin

kemerli taş köprüsüne vardılar. Shangguan Laidi onlara şöyle seslendi:

"Hadi sudan çıkın artık, geri dönün, sepet ağzına kadar karidesle doldu, artık eve dönelim."

Kızlar gönülsüzce sudan çıkıp nehrin kenarında dikildiler. Elleri suyla oynamaktan solgunlaşmıştı, küçük ayaklarının üzeri mor bir çamura bulanmıştı. "Abla, bugün nehirde niye bu kadar çok karides var?" "Abla, anam erkek kardeşimizi doğurmuş mudur?" "Abla, Japon şeytanları neye benziyor?" "Küçük çocukları yedikleri doğru mu?" "Abla, dilsizler tavuğu niye öldürdü?" "Abla, nine niye durmadan bize kızıp küfrediyor?" "Abla, rüyamda anamın karnının içinde büyük ve şişman bir çöpçü balığı olduğunu gördüm..." Kız kardeşleri birbiri ardına soru sorup durmasına rağmen Laidi bu soruların hiçbirini cevaplamadı. Gözlerini taş köprüye dikmişti. Köprü güneşin altında yeşil mor parlıyordu. Üç atın çektiği, lastik tekerlekli o at arabası köyü geçip köprünün başında durdu.

O kısa boylu arabacı atları durdurdu. Atlar huysuzlanarak ön bacaklarıyla taş köprüye vurunca nallar tiz bir ses çıkardı, taş köprünün üzerinde kıvılcımlar titreşmeye başladı. Köprünün yanı sıra birkaç adam vardı, üstleri çıplak olan bu adamların bellerinde üzerinde altın gibi parlayan, göz alıcı pirinç tokalı, inek derisinden geniş kemerler vardı. Shangguan Laidi onları tanıyordu. Adamlar Mutluluk Malikânesi'nin hizmetkârlarıydı. Adamlar arabaya koşturup önce pirinç sapı balyalarını, ardından içki fıçılarını indirdiler. Toplamda on iki içki fıçısı indirildi. Arabacı atı koşum takımlarından tutup geri geri götürerek arabayı köprünün yanındaki boş alanda durdurdu. Shangguan Laidi bu sırada Mutluluk Malikânesi'nin kâhya yardımcısı Sima Ku'nun siyah bir bisikletle köyden çıktığını gördü. Bu bisiklet dünya kuruldu kurulalı Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda görülen ilk bisikletti, Alman

yapımı, dünyaca ünlü *sedan*. Laidi'nin elleri bir türlü yerinde duramayan dedesi Shangguan Fulu bir keresinde hazır ortada kimseler yokken şu bisiklete bir dokunayım derken –bu olay geçen baharda oldu– kâhya yardımcısı Sima Ku'nun mavi alevler saçan öfkeli, sarı gözleriyle karşılaşmıştı. Üzerinde uzun, ipekli bir cübbe, altında pamuklu, ithal bir pantolon, ayak bileklerinde mavi şeritlerle siyah püsküller, ayağında beyaz tabanlı deri ayakkabılar vardı. Pantolonunun bacakları sanki içine hava basılmış gibi şişkindi. Cübbesini pantolonunun içine sokmuştu. Üzerinde biri uzun, biri kısa püsküllerli olan beyaz, ipekli bir kemer vardı. Sol omzundan çaprazlama bir şekilde aşağıya doğru inen, kuşağı andıran, kahverengi, dar, deri bir kemer geçiyordu, kemer belinde üzerinde alev kırmızısı, ipekli bir parça kumaş olan deri bir keseyle birleşiyordu. Alman yapımı *sedan* bisikletin zili duyulur duyulmaz, ardından Sima Ku rüzgâr gibi geldi. Bisikletten aşağı indi, hasır şapkasını çıkarıp biraz kendini yelledi, yüzündeki kırmızı ben kor gibi yanıyordu. Adamlarına yüksek sesle şöyle emretti:

"Çabuk olun, balyaları köprünün üstüne yığın, üzerine içkileri boca edin, bu Japon köpeklerini yakıp kül edeceğiz!"

Hizmetkârlar balyaları apar topar köprüye indirdi. Birkaç dakika sonra köprünün üzeri yarı insan boyuna gelen balyalarla doldu. Balyalarla birlikte gelen beyaz pervaneler etrafta uçuştu, kimi nehre düşüp balıkların midelerini boyladı kimi de kırlangıçların ağızlarına girdi.

"İçkiyi balyaların üzerine boca edin!" diye yüksek sesle bağırdı Sima Ku.

Hizmetkârlar fıçıları yüklenip zar zor köprüye taşıdı. Domuz mesanesinden yapılma kapakları kaldırıp içkileri balyalara boca ederken yüksek kaliteli, hoş bir içki kokusu sarıverdi nehrin etrafını. Üzerlerine içki dökülen

balyalar hışırdıyordu. Dökülen içki köprünün üzerinden akmaya başladı, köprü taşı boyunca aşağı doğru akıp küçük bir dere oluşturdu, ardından bardaktan boşanırcasına yağan bir yağmur gibi nehre dökülmeye başladı. Köprünün altından bir şırıltı duyuldu. On iki fıçının hepsi boşalınca taş köprü sanki içkiyle yıkanmış gibi oldu. Sarı balyaların rengi değişti. Köprünün kenarında içkiden şeffaf bir perde oluştu. Bir sigara içimi sürede nehrin yüzeyi beyaz sarhoş balıklarla kaplandı. Shangguan Laidi'nin kız kardeşleri nehre inip o sarhoş balıkları yakalamak istedi. Shangguan Laidi kız kardeşlerine şöyle seslendi:

"Nehre inmeyin, eve dönüyoruz!"

Köprünün üstündeki tuhaf manzara karşısında büyülenen kızlar hareketsiz bir şekilde oldukları yerde kalakaldılar. Köprünün üstündeki tuhaf manzara Shangguan Laidi'yi de etkilemiş olmasına rağmen kız kardeşlerini kollarından çekiştirip gözleri arkada, köprüde kalarak eve doğru yürümeye başladı.

Sima Ku köprünün üzerinde gururla duruyordu, böbürlenerek ellerini ovuşturdu, gözlerinde altın gibi bir parlamayla gülümsedi. Hizmetkârlarına şöyle böbürlendi:

"Bu planı sadece ben yapabilirdim! Anasını, sadece ben. Sizi cüce Japonlar, gelin hadi, gelin de kurnazlığımın tadına bakın."

Hizmetkârlar hep bir ağızdan uğultu eşliğinde onu onayladılar. İçlerinden biri, "Kâhya yardımcısı, balyaları şimdi mi yakalım?" diye sordu.

Sima Ku, "Hayır, Japonlar gelince yakarız." dedi.

Hizmetkârlar köprünün başına kadar Sima Ku'ya eşlik etti.

Mutluluk Malikânesi'nin at arabası da köye geri döndü.

Köprünün üzerine yine sessizlik hâkim oldu, sadece nehre damlayan içkinin sesi duyuluyordu.

Shangguan Laidi bir elinde karides sepeti, ardında

kız kardeşleriyle birlikte, setin yamacında bitmiş yemyeşil ve sık fundalıkları yararak setin tepesine tırmanmaya başladı. Birden fundalıkların arasına gizlenmiş ince ve kara bir yüz gördü. Bir çığlık atıp elindeki karides sepetini düşürdü, sepet esnek fundalıkların üzerine düşünce yaylanarak nehre doğru yuvarlandı. Karidesler sepetten fırlayıp gün ışığı vurmuş kıyıda sıçramaya başladı. Shangguan Laidi sepetin peşinde koşarken kız kardeşleri de karidesleri yakalamaya koyuldu. Gözlerini o kara yüzden ayırmadan korkuyla nehre doğru birkaç adım geriledi. O kara yüz iki sıra inci gibi parlak dişlerini göstererek özür diler gibi gülümsedi. O yüzün şöyle fısıldadığını duydu:

"Küçük kız kardeş, sakın korkma, bizler gerillayız. Sakın sesini çıkarma, hemen buradan ayrılın."

Shangguan Laidi bu sırada setin üzerindeki fundalıklar arasına çömelmiş, yeşillere bürünmüş onlarca adam olduğunu fark etti. Adamlar yüzlerini asmış, gözlerini bir noktaya sabitlemişlerdi, kiminin elinde tüfek kiminin el bombası kiminin de paslanmış kılıçlar vardı. O gülümseyen, kara yüzlü, beyaz dişli adam en önde duruyordu, sağ elinde çelik mavisi bir silah, sol elinde saat gibi ses çıkaran parlak bir nesne tutuyordu. Shangguan Laidi daha sonra bu parlak nesnenin bir kronometre olduğunu öğrenecekti. İşte o zaman bu kara yüzlü adamla aynı yatağı paylaşıyor olacaktı.

6

Körkütük sarhoş olan 3. Fan amca hoşnutsuz bir şekilde homurdanarak Shangguan'ların kapısına adım attı.

"Japonların eli kulağında, sizin eşek de tam zamanı-

nı buldu! Ne desem boş, sizin eşeği benim at hakladı sonuçta, ne ekersen onu biçersin, zili çalan zili susturmalı da. Shangguan Shouxi, sende de ne yüz varmış ha, sıçayım, nedir yüzünün hali böyle? Buraya ananın yüzü hürmetine geldim. Ananla ben... ha ha... anan bana bir toynak makası yaptı..."

Yüzü ter içinde kalmış Shangguan Shouxi, durmadan geveleyen 3. Fan amcanın ardı sıra yürüdü.

"3. Fan!" diye kükredi Shangguan Lü, "Seni piç, yerel tanrımızı memnun etmek de ne zormuş!"

3. Fan ayılır gibi yaparak, "3. Fan geldi!" dedi.

Yerde son nefesini verir gibi uzanmış eşeği görünce birden yarı ayılır gibi oldu. "Aman Tanrım, şunun haline bakın! Beni niye daha önce çağırmadınız?" diyerek omzundaki inek derisi heybesini bir yana fırlattı, eğilip eşeğin kulaklarını okşadı, birkaç kez hafifçe karnına vurdu, ardından eşeğin ardına geçip rahim kanalından dışarı çıkmış olan bacağı çekiştirdi. Sonra doğruldu, başını hüzünlü bir şekilde iki yana sallayarak, "Artık çok geç, bitmiş bu. Geçen sene senin oğlan eşeği çiftleştirmeye getirdiğinde demiştim ona, sizin eşek çok sıska diye, en iyisi onu kendi cinsiyle çiftleştirmekti ama sizin oğlan beni dinlemedi, illa atla çiftleştirecekmiş. Benim o aygır at, safkan Japon dölüdür, onun bir toynağı bile sizin eşeğin kafasından büyük. Benim aygır sizinkinin üstüne çıkınca sizinki felç olmuş gibi hemen yere serildi, sanki serçenin üzerine atlayan bir horoz. Benim aygır yine iyidir, ayarını bilir, gözünü kapayıp işini gördü, sanki başka bir atla işi pişiriyordu, ay, sıçayım, ne oldu, doğurabildi mi sanki? Sizin eşekte katır doğuracak güç yok, sadece eşek doğurabilir, kendi gibi cılız eşekler..." dedi.

"3. Fan!" diye araya girdi Shangguan Lü öfkeli bir sesle, "Diyeceklerin bitti mi?"

"Bitti, bitti." dedi 3. Fan heybesini yerden alıp om-

zuna asarken, yine sarhoş haline dönüp sendeleyerek kapıya doğru seyirdi.

Shangguan Lü onu kolundan tutarak, "Fan, böyle çekip gidecek misin?" dedi.

3. Fan yüzünde alaycı bir ifadeyle, "Koca baldız, Mutluluk Malikânesi'nin kâhyasının dediklerini duymadın mı? Köyde neredeyse adam kalmadı, eşek mi daha önemli yoksa ben mi?" dedi.

Shangguan Lü, "Fan, sana borçlanacağımdan mı korkuyorsun? İşte iki şişe içki ve bir besili domuz kafası, sana niye borçlanayım, unutma, bu evde kararları ben veririm," dedi.

3. Fan, baba oğul Shangguan'lara bakıp gülerek, "Onu biliyorum, sen Çin'deki yaşlı kadınlar arasında türünün tek örneğisin, kerpeten elli, balyoz sırtlı bir demirci ustası..." dedi.

Shangguan Lü, 3. Fan'ın sırtına vurup, "Ananın amı, üç numara, gitme, burada bir değil iki yaşam söz konusu, aygır senin oğlunsa, bu eşek de gelinin sayılır, karnındaki sıpa da senin torunun. Elinden geleni ardına koyma, yaşarsa sana minnettar olurum, mükâfatlandırırım da seni; ölürse, sana kızmam, kendi kör talihime yanarım." dedi.

3. Fan huzursuz bir tavırla, "Atla eşeği evlendirip ailem ilan ettin, daha ne dememi istiyorsun? Deneyip göreceğiz, bakalım bu yarı ölü eşeği yaşayanların dünyasına geri getirebilecek miyim," dedi.

"Bu doğru. Üç numara, Sima'nın deli saçmalıklarını dinleme, Japonlar gelip bizim köyde ne yapsın? Şunu da bil, iyilik eden iyilik bulur. Hayaletler iyilik yapanın yolunu açar," dedi Shangguan Lü.

3. Fan heybesini açıp içinden bir şişe parlak ve yağımsı bir şey çıkararak, "Bu bizim ailenin gizli tarifidir, kuşaktan kuşağa aktarılan sihirli bir iksir, özellikle ters doğum yapan hayvanlarda kullanılır, eğer bu iksir işe ya-

ramazsa Sun Wukong[1] dahi gelse eşeği iyileştiremez," dedi, ardından Shangguan Shouxi'ye dönüp, "Beyim, buraya gelip bana yardım etsene," diye seslendi.

"Ben gelirim yardıma, o beceriksizin eli ayağına dolanır," dedi Shangguan Lü.

"Shangguan'ların tavuğu, yumurtlamadığı için horozu dövmüş," dedi 3. Fan.

"Üç numaralı kardeş, söveceksen adam gibi söv, bin dereden su getirmene gerek yok," dedi Shangguan Fulu.

"Kızdın mı bana?" diye sordu 3. Fan.

"Atışmanın sırası değil, söyle bakalım şimdi ne yapalım?" dedi Shangguan Lü.

"Eşeğin başını kaldırın, ona iksirden içereceğim!" dedi 3. Fan.

Shangguan Lü bacaklarını açtı, tüm gücünü toplayıp eşeğin boynuna sarıldı, ardından eşeğin başını havaya kaldırdı. Eşeğin başı sağa sola sallandı, ardından burnundan ağır ağır solumaya başladı.

"Biraz daha yukarı kaldır!" dedi 3. Fan yüksek sesle.

Shangguan Lü kendini zorlayınca o da burnundan solumaya başladı.

3. Fan hoşnutsuz bir tavırla, "Siz ikiniz, öldünüz mü be?" diye seslendi baba oğul Shangguan'lara.

Baba oğul Shangguan, bir hışım desteğe gelirken neredeyse eşeğin bacaklarına takılıp düşeceklerdi. Shangguan Lü gözlerini belertti, 3. Fan başını sallamakla yetindi. Sonunda eşeğin başını yukarıya kaldırdılar. Eşeğin titreyen dudakları aralanınca dişleri çıktı ortaya. 3. Fan öküz boynuzundan yapılma bir huniyi eşeğin ağzına sokup şişedeki yeşil sıvıyı içine boca etti.

1. Çin edebiyatının önemli eserlerinden biri olan "Batıya Yolculuk"un ana karakterlerinden biri. 72 farklı insan, hayvan ve nesneye dönüşme yetisine sahip bu karakter, Batı'da Maymun Kral adıyla bilinir. (Ç.N.)

Shangguan Lü nefes nefese kaldı.

3. Fan piposunu çıkarıp içine tütün koydu, çömelip piposunu yaktı. Pipodan derin bir nefes aldıktan sonra dumanı burun deliklerinden dışarı üfledi. Konuşmasına şöyle devam etti:

"Japonlar ilçe merkezine girmiş, Kaymakam Zhang Weihan'ı öldürüp ailesindeki tüm kadınlara tecavüz etmişler."

"Bunu da Sima'lar mı söyledi?" diye sordu Shangguan Lü.

"Hayır, kan kardeşim söyledi, ilçenin doğu girişinin hemen dışında oturur," dedi 3. Fan.

"Gerçek haber beş kilometreden öteye geçmez," dedi Shangguan Lü.

"Sima Ku, hizmetkârları alıp köprüde ateş yaktırdı, bu da mı yalan," dedi Shangguan Shouxi.

Shangguan Lü öfkeyle oğluna bakarak, "Senin ağzından da bir kere olsun şöyle doğru düzgün bir laf işitmedim, işin gücün söylenti, saçmalık ağzından düşmez. Seni duyan da erkek sanacak, bir sürü çocuğun var, baba olacaksın bir de, boynunun üzerinde sukabağı mı taşıyorsun yoksa baş mı? Hiç düşünmez misiniz siz, Japonların da herkes gibi ana babaları olduğunu? Bizim gibi sıradan halkla ne alıp veremedikleri olsun, bize ne yapabilirler ki? Kaçmak mı, bir mermiden daha hızlı koşabilir misiniz? Saklanmak mı? Nereye kadar saklanabiliriz?" dedi.

Derslerini alan baba oğul Shangguan'ların ağızlarını açmaya cesareti yoktu, sessizce öne eğdiler başlarını. 3. Fan piposunun küllerini silkeleyip durumu kurtarmaya çalışarak birkaç kere kuru kuru öksürdü, ardından, "İşte bizim ileri görüşlü koca baldız, her şeyi daha olmadan gördü. Senin bu söyledikleri duyduktan sonra içim rahatladı. Doğru söylüyor, nereye kaçabiliriz? Nerede saklanabiliriz? Hadi biz kaçıp saklandık, ya şu anıran eşekle

benim aygır ne olacak, ikisi de dağ büyüklüğünde, nereye saklayayım onları? Hadi ilk günler güzel güzel saklandık, ya on beş gün geçtikten sonra ne olacak, anasının amı, aman be, önce şu sıpayı çıkaralım da sonra yine konuşuruz," dedi.

"İşte bunu doğru dedin!" diye cıvıldadı Shangguan Lü neşe içinde.

3. Fan ceketini çıkarıp kemerini iyice sıktı, sanki birazdan sahne alacak bir dövüş sanatı ustası gibi boğazını temizledi. Shangguan Lü memnuniyetle başını sallayarak, "Üç numara, işte bunu doğru, dedin, çok doğru söyledin üç numara. İnsan ardında şanını, yabankazı ardında sesini bırakır. Sıpa bir doğsun, sana fazladan bir şişe içki vereceğim, davul çalıp adına methiyeler düzeceğim," dedi.

3. Fan, "Hep laf, koca baldız, sizin eşeğin benim atın sıpasını doğurması kimin fikriydi ki? Buna ne ekersen onu biçersin denir," dedi. Eşeği ters çevirdi. Sıpanın bacağını çekiştirerek, "Eşekçik, sevgili gelinim, cehennemin kapısında dikiliyorsun şimdi ama dişini sıkıp geçmen gerek oradan, benim, 3. Fan babanın yüzünü kara çıkarma," diye mırıldandı. Eşeğin başına hafifçe vurup, "Beyler, bir halatla kalın bir sopa bulun, eşeği kaldıracağız, burada yerde böyle yatarak doğuramaz, ayağa kaldırmamız gerek," dedi.

Baba oğul Shangguan'lar, Shangguan Lü'ye baktılar.

"3. Fan'ın dediğini yapın," dedi Shangguan Lü.

Baba oğul Shangguan'lar, ipi ve sopayı getirdiler. 3. Fan ipi alıp eşeğin altından geçirdi, ön bacaklarına bir düğüm attı, eliyle sopayı işaret ederek, "Sopayı içeri sokun," dedi.

Shangguan Fulu sopayı ipin arasından geçirdi.

"Sen şu tarafa geç," diye emretti 3. Fan Shangguan Shouxi'ye.

"Eğilin ve sopayı omuzlarınızla kaldırın!" dedi 3. Fan.

Baba oğul Shangguan'lar birbirlerine bakıp eğildi, sopayı omuzlarına aldılar, sopa omuzlarına baskı yapmaya başladı.

"Tamam," dedi 3. Fan, "işte böyle, acele etmeyin, kaldırın dediğimde yavaşça ayağa kalkın, tek şansımız var, eşek daha fazlasına dayanamaz. Bu eşek çoktan ayvayı yemiş. Koca baldız, sen eşeğin ardına geçip sıpayı tutacaksın, sakın düşüreyim deme."

3. Fan eşeğin ardına geçip avuçlarını ovuşturdu, değirmentaşının üstündeki gaz lambasını alıp avuçlarına biraz yağ döktü, avuçlarını ovuşturup avuç içlerine doğru üfledi. Ardından bir elini eşeğin rahim kanalına sokunca eşeğin bacakları dövündü. Tüm kolunu omuzlarına kadar içeri sokunca yavru katırın mor toynağı yanağına yapıştı. Shangguan Lü gözünü kırpmadan ona bakıyordu, dudakları seğirdi.

"Tamam," dedi 3. Fan yavaştan homurdanarak, "beyler, üçe kadar sayacağım, üç dediğimde tüm gücünüzle kaldırın, döneklik etmeyin sakın, birlikte hareket etmeniz çok önemli. Tamam," diye konuşmasına devam ederken çenesini eşeğin sağrısına dayayıp elini sanki bir şey yakalamış gibi eşeğin rahim kanalına iyice soktu, "bir, iki, üç!" diye bağırdı.

Baba oğul Shangguan'lar, hey, diye kükreyip çok nadir gösterdikleri erkeksi bir tavırla yerlerinden doğrulup şevkle sopayı kaldırdı, kara eşek kendini bir yana atıp ön bacaklarını tepiştirdi, boynunu yukarı kaldırıp arka bacaklarını büktü. 3. Fan da sanki yere çömelmiş gibi eşekle birlikte yuvarlandı. Yüzü görülmüyordu ama, "Kaldırın, biraz daha yukarı kaldırın!" diye yüksek sesle bağırdığını duydular.

Baba oğul Shangguan'lar ayakta durmak için parmak uçlarında büyük bir mücadele veriyordu. Shanggu-

an Lü eşeğin altına girip sırtıyla eşeğin karnının destekledi. Eşek uzun uzun anırıp sonunda dört ayağı üzerinde durdu. Tam bu sırada eşeğin rahim kanalından kan ve yapışkan sıvılarla kaplı, büyük ve kaygan bir şey 3. Fan'ın kolları arasına düştü, ardından yere doğru kaydı.

3. Fan yavru katırın ağzındaki yapışkan sıvıyı temizledi, bir bıçakla göbek bağını kesip bağın ucuna bir düğüm attı, ardından onu temiz bir yere taşıdı. Kuru bir çaput alıp katırın üzerindeki yapışkan sıvıyı güzelce sildi. Gözleri yaşlarla dolan Shangguan Lü, "Yere göğe şükürler olsun, şükürler olsun sana 3. Fan..." diye mırıldanmaya başladı.

Yavru katır titreyip duran bacaklarıyla ayağa kalkmaya çalıştı ama hemen ardından yere düştü. Katırın parlak tüyleri ipek gibi pürüzsüzdü, gül yaprağını andıran kırmızı mor dudakları vardı. 3. Fan katırın ayağa kalkmasına yardım ederken, "İşte böyle, sonuçta benim evin tohumu, at benim oğlum, bu ufaklık da, evet sen benim torunumsun, ben senin dedenim. Koca baldız, eşek kızıma biraz pirinç çorbası getir de içsin, ölümün eşiğinden döndü," dedi.

7

Shangguan Laidi, peşinde kız kardeşleriyle daha birkaç adım atmıştı ki ardında garip kuş çığlıklarını andıran tiz sesler duydu. Başını yukarı kaldırıp bu garip kuş çığlıklarının nereden geldiğini çözmeye çalışırken birden ardındaki nehirden yeri göğü titreten büyük bir patlama sesi yayıldı. Kulakları çın çın çınladı, başı bulutlanıp dönmeye başladı. Lime lime olmuş bir yayın balığı süzü-

lerek ayaklarının önüne düştü. Balığın turuncu kafasından kırmızı kan damlaları süzülüyor, uzun dokunaçları durmadan titriyordu, bağırsakları sırtına yapışmıştı. Balık yere düşünce kızların üzerine sıcak ve çamurlu nehir suyu sıçrattı. Laidi rüyadaymışçasına uyuşmuş bir tavırla kız kardeşlerine bakınca, onların da kendine aynı ifadeyle baktıklarını gördü. Niandi'nin saçında yük hayvanlarının geviş getirdikten sonra tükürdükleri gibi yapışkan bir ot parçası vardı; Xiangdi'nin yanaklarına yedi sekiz tane gümüş gibi parlayan balık pulu yapışmıştı. Kızlardan onlarca adım uzaklığındaki nehrin ortasında siyah renkli bir girdap oluştu, patlamanın etkisiyle havaya yükselen sıcak sular sesler çıkararak girdabın ortasına dökülüyordu. Suyun yüzeyinde ince bir sis tabakası süzülüyordu. Laidi hoş kokan bir barut kokusu aldı. Bir süre gözlerinin önünde olan manzarayı anlamaya çalıştı, tam olarak anlamasa da içinde gittikçe kabaran bir rahatsızlık duyumsadı. Ağlamak istedi, gözleri doldu, gözlerinden birkaç damla yaş düştü yere. Niye ağlamaklı oldum şimdi? Ağlamadım ki, öyleyse gözlerimden süzülen bu yaşlar da neyin nesi, diye düşündü. Belki de bunlar gözyaşı değil de nehirden yüzüme sıçrayan sulardır. Kafasının iyice karıştığını hissetti, gözlerinin önünde şöyle bir manzara vardı: Pırıl pırıl parlayan bir köprü, çağıl çağıl akan çamurlu nehir suyu, etrafa yayılmış fundalıklar, panik içinde uçuşan kırlangıçlar, tahta kuşlar gibi olduklara yere mıhlanmış kız kardeşleri... Bu karmaşık imgeler bir araya gelip zihninde karman çorman bir yumak oluşturdu. En küçük kız kardeşi olan Qiudi'nin dudaklarını büzüp gözlerini sımsıkı kapadığını gördü, kızın yanaklarından gözyaşları süzülüyordu. Gün ışığı altında etrafa dağılmış, kurutulmuş bezelye taneleri gibi ince bir hışırtı sardı etraflarını. Setin üzerindeki fundalıklardan sanki çalıların arasına gizlenmiş küçük yaratıkların çıkardığı hışırtılar

yükseldi. Birkaç dakika önce gördüğü, çalıların arasına saklanmış, yeşil giysili adamdan hiçbir iz yoktu, dalları yukarıyı işaret eden fundalıkların altın sikkeleri andıran yaprakları huşu içinde titreşti. "Hâlâ çalıların içindeler mi? Oraya gizlenmiş ne yapıyorlar?" diye düşünürken birden çok uzak bir yerden şöyle seslenildiğini duydu:

"... Kızlar, hemen yere yatın... Kızlar... yere yatın..."

Bu sesin nereden geldiğini öğrenmek için bakışlarını rüzgâr gibi dört bir yanda gezdirdi. Beyninin derinliklerinde sanki bir yengeç geziniyordu, başı çok ağrıdı. Gökten siyah ve parlak bir şeyin düştüğünü gördü. Taş köprünün doğu tarafından öküz beli kalınlığında bir su sütunu yükseldi yavaş yavaş, sütun en yüksek noktasına vardığında sütunun başı sanki gümüşsü bir söğüt ağacıymış gibi dağılmaya başladı. Hemen ardından yayılan barut, çamur, kokuşmuş balık ve karides kokusu Laidi'nin burun deliklerine doluverdi. Kulakları yanmaya başladı, hiçbir şey duymuyordu ama nehir gibi dört bir yana akan dev bir su dalgası gördüğünü sandı.

Göz alıcı bir siyahlığı olan başka bir şey daha nehre düşünce nehrin üzerinde bir su sütunu daha oluştu. Kenarları köpek dişini andıran, kıvrımlı, mavi bir şey nehre çarptı. Eğilip o mavi şeyi almak isteyince parmak uçlarından ince ve sarı bir duman çıktı, tüm vücudu ani ve keskin bir acıyla sarsıldı. Birden dış dünyanın gürültüsünü duymaya başladı, elindeki ağrı sanki kulak tıkacı varmış da tıkaç birden çıkarılmış gibi kulaklarına hücum etti. Nehir gürül gürül akıyordu, nehrin üzerinde bir duman tabakası vardı. Havada patlama sesleri yankılandı. Altı kız kardeşinin üçü ağlayıp sızlamaya başladı, diğer üçüyse elleriyle kulaklarını kapayıp yere uzandılar, başlarını kuma gömüp saklandıklarını sanan ama kuyruklu kıçları açıkta kalan o aptal ve tuhaf kuşlar gibi kalçalarını yukarı kaldırdılar.

"Kızlar!" Fundalıkların arasından birinin yüksek sesle kendilerine doğru seslendiği duydu, "Yere yatın, eğilin, bu tarafa doğru sürünün..."

Hemen yere yatıp fundalıklardan gelen sesin sahibini aramaya koyuldu. Sonunda kırmızı bir söğüt ağacının kıvrak dalları arasından ona el sallayan o kara yüzlü, beyaz dişli yabancı adamı gördü, adam şöyle bağırıyordu:

"Çabuk olun, bu tarafa gelin!"

Karmakarışık kafasında birden bir çatlak oluştu ve içene parlak gün ışığı nüfuz etti. Bir kişneme sesi duydu, ardına dönünce yeleleri alev gibi dikilmiş, altın sarısı bir tayın taş köprünün güney girişinden köprüye doğru dörtnala koştuğunu gördü. Bu güzel tayın yuları yoktu, gençlik ve çocukluk arasına sıkışmış, haylaz, hayat dolu, hayatının baharında ve bunun tadını çıkaran bir taydı. Bu tay, Mutluluk Malikânesi'ne aitti, 3. Fan'ın Japon aygırının oğullarından biriydi, 3. Fan onu kendi oğlu gibi severdi, başka bir deyişle bu altın sarısı tay 3. Fan'ın torunuydu. Laidi bu tayı bilir ve çok severdi. Bu tay sık sık *hutong*'un içinde koşturup Sun halanın kara köpeklerini deli ederdi. Tay köprünün ortasına varınca sanki köprünün üstündeki balyalar yolunu kesmiş ya da balyaların üzerine sinmiş içki kokusundan sarhoş olmuş gibi birden durdu. Başını eğip dikkatle balyaları süzdü. Şimdi aklından ne geçiyor acaba, diye düşündü Laidi. Havaya keskin ve acı bir çığlık yayıldı, köprünün üzerinde erimiş demirden çok daha göz alıcı bir patlama oldu, sanki çok uzak ve çok yüksek bir yerden gök gürültüsünü andıran bir ses geliyordu. Tay birden Laidi'nin gözleri önünde paramparça oldu, tayın yarısı yanmış, tüyleri kömürleşmiş bacaklarından biri çalıların üzerine düştü. Laidi'nin midesi bulandı, ekşi ve acı bir sıvı midesinden boğazına doğru hücum etti. Zihni birden aydınlandı, artık biliyordu. Tayın kopmuş bacağında ölümü gördü, bu bacak ona

ölümün nasıl bir şey olduğunu gösterdi. Korku seli birden kıyılarına vurunca elleri ve ayakları titremeye, dişleri birbirine vurmaya başladı. Ayağa kalkıp kız kardeşlerini çalıların içine doğru sürükledi.

Altı kız kardeşi Laidi'nin etrafını sarınca sanki bir baş sarmısağın dişleriymiş gibi sımsıkı birbirlerine sarıldılar. Laidi o boğuk ve tanıdık sesin bir şeyler söylediğini yine duydu ama ses gürül gürül akan nehrin çağıltısında kaynayıp gitti.

En küçük kız kardeşine sımsıkı sarılınca kızın yüzündeki kömür gibi yanan kavurucu sıcaklığı duyumsadı. Nehrin yüzeyi kısa bir süre sakinleşince üzerindeki dumanlar yavaş yavaş dağılmaya başladı. O keskin ve acı çığlıklar atan siyah şeyler arkalarında uzun siyah kuyruklarını sürüyerek Taşkın Ejderha Nehri'nin setinin üzerinden geçip köyün içine düştü, birbiri ardına gök gürültüsünü andıran patlamalar duyuldu. Köyün içinden belli belirsiz kadın çığlıkları ve yıkılan yapıların sesleri duyulmaya başladı. Nehrin karşısındaki kıyıda kimse yoktu, sadece yalnız başına dikilen yaşlı akasya ağacı ayakta duruyordu. Akasya ağacının altında, nehre yakın duran, dalları nehre değen söğüt ağaçları vardı. "Bu tuhaf ve ürkütücü şeyler nereden geliyor acaba?" diye inatla düşünmeye devam etti Laidi. "Ay ya ya ya!" diye inleyen boğuk bir erkek sesi düşünmesini engelledi. Dallar arasından Mutluluk Malikânesi'nin kâhya yardımcısı Sima Ku'nun bisikletiyle köprüyü geçtiğini gördü. "Neden köprüye çıktı ki? Tay için gelmiş olmalı," diye düşündü. Ama Sima Ku bir eliyle bisikletin gidonunu, diğer eliyle de alev alev yanan bir meşaleyi tutuyordu, tay için gelmediği kesindi. Mutluluk Malikânesi'nin o güzel tayı paramparça olmuş, eti ve kanı birbirine karışmış bir halde köprünün üzerinde duruyor, tayın kanı nehri kızıla boyuyordu. Sima Ku, frene basıp elindeki meşaleyi köprünün ortasın-

da duran içkiyle ıslatılmış balyaların üzerine fırlattı, birden parlayan mavi bir alev hızla yükselip etrafa yayılmaya başladı. Sima Ku ardına döndü, aceleden bisikletine binemedi, bisikletini iterek koşar adım oradan uzaklaştı. Mavi alevler adamın ardı sıra yürüdü. Sima Ku'nun ağzından, "Ay ya ya ya!" diye tuhaf bir çığlık çıktı. "Bom!" diye bir patlama sesi Sima Ku'nun başındaki geniş kenarlı hasır şapkayı kuş gibi uçurup köprünün altına sürükledi. Sima Ku bisikletini bir kenara fırlatıp eğilmeye çalıştı, sendeledi, bir köpek gibi köprünün üzerine uzandı. Bom bom bom... Havai fişeği andıran bir dizi patlama duyuldu. Sima Ku, gövdesini köprüye iyice bastırdı, büyük bir kertenkele gibi sürünmeye başladı. Göz açıp kapayıncaya kadar ortadan kayboldu. Patlama sesleri de kesildi. Köprünün tamamını mavi alevler kapladı, köprünün ortasındaki ateş diğerlerinden daha yükseğe çıkıyor ama hemen hemen hiç duman çıkarmıyordu. Köprünün altındaki sular maviye döndü. Sıcak hava dalgası üzerine hücum edince Laidi güçlükle nefes aldı, göğsü daraldı, burun delikleri kuru ve sıcaktı. Sıcak hava dalgası rüzgâra çevirip sıcak sıcak esmeye başladı. Çalılar sanki terliyormuş gibi nem içinde kaldı, ağaç yaprakları kıvrılıp solmaya başladı. Bu sırada Sima Ku'nun bendin ardından şöyle bağırdığını duydu:

"Sizi cüce Japonlar, bacılarınızı sikeyim, Marco Polo Köprüsü'nden[1] geçtiniz ama benim kızgın ejderha köprümden geçemeyeceksiniz." Sima Ku sövmesini bitirdikten sonra şöyle kahkahalar attı:

"Ah ha ha ha, ah ha ha ha, ah ha ha ha..."

1. Pekin'de yer alan taş köprünün adı Lugou Köprüsü'dür. Marco Polo, Çin gezisi sırasında bu köprüyü ziyaret etmiş ve ondan övgüyle söz etmiştir. Bu yüzden Batı'da Marco Polo Köprüsü diye anılır. Köprü, İkinci Çin-Japon Savaşı'nın başlangıç noktasıdır. (Ç.N.)

Sima Ku'nun kahkahası daha bitmeden nehrin karşı tarafındaki setin üzerinde bir dizi sarı şapka giymiş insan belirdi. Ardından belden yukarıları sarı üniformalar içinde olan insanlarla at başları belirdi. Setin üzerine iri atlara binen birkaç düzine adam çıktı. Aralarında yüz metre mesafe olmasına rağmen Laidi bu atların 3. Fan amcanın aygırıyla aynı soydan geldiğini hemen fark etti. Japon şeytanları! Japon şeytanları geldi! Japon şeytanları sonunda geldi...

Japon süvarileri, atlarını mavi alevlerle kaplanmış taş köprüye değil de setin kıyılarından aşağıya doğru sürdüler. Birkaç düzine at göz açıp kapamadan birbirlerine çarparak setin aşağısına vardı. Japonlar homurtular eşliğinde bağırıp çağrışarak atlarsa öfkeyle burunlarından soluyarak nehre girdi. Nehir atların bacaklarını hemen suyun altında bıraktı, atların karınları suyun yüzeyine değiyordu. Japonlar atların üzerinde başları ve omuzları dik ama rahat bir pozisyonda oturuyordu. Yüzlerine vuran gün ışığı yüzlerini öyle parlatıyordu ki burunlarını ve gözlerini seçmek olanaksızdı. Atlar sanki yarışta dörtnala koşacakmış gibi başlarını yukarıya kaldırmıştı ama koşmalarının imkânı yoktu. Yoğun bir şurubu andıran nehir suyu yapışkan ve tatlı bir koku salıyordu. Suda güçlükle ilerlemeye çalışan atlar nehirde mavi dalgalar oluşturdu. Laidi bu mavi dalgaları atların karınları yalayan mavi alevlere benzetti, atlar bu yüzden kocaman ve ağır başlarını durmadan yukarıya kaldırıyor, durmadan ilerlemeye çalışıyor ve kuyruklarını suyun üzerinde tutmaya çalışıyorlardı. Atların üzerindeki Japonlar da bir yükselip bir alçalıyordu. Süvariler iki elleriyle dizginleri tutuyor, üzengileri sımsıkı bastırarak bacaklarını "V" şeklinde açmış bir halde ilerliyorlardı. Laidi, kestane kırmızısı bir atın nehrin ortasında durduğunu, kuyruğunu havaya dikip sıçmaya başladığını gördü. Atın üzerindeki Japon

topuklarıyla atın karnına vurdu huzursuzca ama at yerinden kıpırdamadı, başını sağa sola sallayıp dizginlerini oynattı.

"Kardeşlerim, saldırıya geçin!" diye bir kükreme duydu Laidi soldaki çalılıktan, ardından bir ipeğin yırtılmasını andıran sessiz bir çığlık duyuldu. Bunu bir canlı, bir donuk, bir ağır, bir hafif silah sesleri izledi. Üzerinden beyaz dumanlar çıkan siyah bir şey tok bir sesle nehre düşünce suyun yüzeyinde bir su sütunu oluştu yine. Kestane kırmızısı atın üzerindeki Japon, tuhaf bir şekilde öne atıldı, ardından geriye yaylandı. Geriye yaylanırken kalın ve kısa kolları havada tuhaf hareketler yaptı, göğsünden sıcak ve siyah renkli kanlar fışkırdı. Kan, atın başına sıçradı. Nehri siyaha boyadı. At şahlanınca çamura bulanmış ön bacaklarıyla geniş ve parlak göğsü çıktı ortaya. At, ön toynaklarını tekrar suyun içine soktuğunda Japon askeri, atın sağrısında yüzü göğe bakan bir halde asılı kaldı. Siyah bir ata binen başka bir Japon askeri baş üstü suya daldı. Mavi bir atın üstündeki bir diğer Japon askeri eyerden fırlayınca iki kolunu atın boynuna dolayıp öylece asılı kaldı, şapkasız başını atın boynuna dayadı, kulaklarından nehre doğru kan süzülüyordu. Nehrin içinde büyük bir karmaşa yaşanıyordu, binicisiz kalan atlar huzursuzca kişneyip sağa sola dönmeye başladı, kıyıya çıkmak için büyük bir mücadele veriyorlardı. Geriye kalan tüm Japon askerleri eyerleri üzerine sinip bacaklarını atların karınlarına sıkıca kenetlediler, göğüslerinde asılı olan parlak karabinalarıyla çalılığa nişan alıp ateş etmeye başladılar. Birkaç düzine at burunlarından öfkeyle soluyarak tüm güçleriyle kıyıya çıkmaya çalışıyordu. Kıyıya çıkan atların karınlarından su damlıyordu, toynakları mor bir çamur tabakasıyla kaplıydı, kuyrukları nehrin ortasına kadar ulaşan parlak ve uzun ipek demetleri çeker gibi görünüyordu.

Üzerinde solgun yüzlü bir Japon askeri olan alnı beyaz akmalı bir doru at, setin üstünden aşağı atladı. Atın hantal toynakları kıyının sığ kesimine tok bir ses çıkararak çarptı. Atın üzerindeki Japon askeri gözlerini kısıp dişlerini sıktı, sol eliyle atın sağrısına vurdu, sağ elindeki gümüş gibi parlayan süvari kılıcını havada savurarak çalılara doğru hücum etti. Shangguan Laidi, askerin burnundan damlayan ter damlalarını ve atın kalın kirpiklerini çok net bir şekilde görebiliyordu, atın burnundan çıkan soluğunu duydu, atın ekşi ekşi kokan ter kokusunu aldı. Birden doru atın alnından kırmızı dumanlar yükseldi, yorulmuş bacakları kasıldı, pürüzsüz derisinde sayılamayacak kadar çok kırışıklık oluştu. Atın bacakları birden çözülüverince atın sırtından inmeye fırsat bulamayan Japon askeri de atıyla birlikte çalılıklara yuvarlandı.

Japon süvarileri nehir kıyısı boyunca doğuya, Shangguan Laidi ve kız kardeşlerinin ayakkabılarını bıraktığı yere doğru ilerledi, atlarını dizginleyip çalıları yararak sete tırmandılar. Laidi uzun süre onlara bakındı ama süvariler iz bırakmadan ortadan kaybolmuştu. Ardından kıyıya uzanmış doru atın ölüsüne baktı, atın geniş alnı kara kan ve çamura bulanmıştı, at büyük mavi gözlerinde üzgün bir ifadeyle mavi gökyüzüne bakıyordu. O solgun yüzlü Japon askerinin vücudunun yarısı atın altında kalmıştı, yüzüstü bir şekilde çamura uzanmış olan askerin boynu tuhaf bir açıyla çarpılmıştı, üzerinde kan lekesinden eser olmayan bembeyaz elini sanki bir şey yakalamak ister gibi suya doğru uzatmıştı. Kıyının pürüzsüz ve kaygan çamuru sabahın erken saatlerinde atların toynakları altında ezildi. Nehrin ortasında beyaz bir atın cesedi yan yatmış bir şekilde yavaş yavaş nehrin akıntısında süzülüyordu, sonra ters döndü, karnı yukarı bakınca kilden bir testi kalınlığında toynakları olan dört bacağı ürkütücü bir şekilde yukarıya doğru dikildi, nehir göz

açıp kapayıncaya kadar çağıldamaya başladı ve atın bacakları suyun içinde kaybolup yeniden göğe doğru uzanmak için bir sonraki fırsatı beklemeye başladı. Shangguan Laidi'nin üzerinde büyük bir etki bırakan o kestane kırmızısı at, üzerinde çoktan ölmüş olan binicisini taşıyarak akıntıyla birlikte nehrin aşağılarına kadar sürüklenmişti, Shangguan Laidi birden bu atın 3. Fan amcanın evine, o aygırı bulmaya gittiğini düşündü. Bu kestane kırmızısı at, bir kısraktı ve 3. Fan amcanın aygırının uzun süredir ayrı olan eşi olmalıydı, Shangguan Laidi, bundan adı gibi emindi. Taş köprünün üzerindeki yangın devam ediyordu, köprünün ortasındaki balyalardan yoğun beyaz dumanlar çıkaran sarı alevler yükseliyordu. Köprünün yeşil zemini bel verirken gıcırdıyor, inliyor ve sızlanıyordu. Yanan köprü Laidi'ye acı içinde kıvranan büyük bir yılanı çağrıştırdı, uçup buradan kurtulmak istiyordu ama başı ve kuyruğundan olduğu yere mıhlanmış gibiydi. Zavallı köprü, diye düşündü üzgünce. Zavallı Alman yapımı *sedan* bisiklet, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın gördüğü tek modern makine, şimdi yanan bir hurda yığınına döndü. Barut, lastik, kan ve çamur kokusu zaten sıcak olan havayı hem daha ağır hem de daha yapışkan bir hale getirdi, bu havayı soluyan Laidi, içinin bu pis havayla dolduğunu ve neredeyse patlamak üzere olduğunu hissetti. Daha da kötüsü kızların önünde duran yanmış çalıların üzerinde bir yağ tabakası oluşmuştu ve kıvılcımlar saçan bir sıcak hava dalgası üzerlerine doğru geliyordu, çatırdayan kıvılcımlar çalıları her an tutuşturabilirdi. Qiudi'yi kucağına alıp çalılardan uzaklaşmaları için kız kardeşlerine seslendi. Sete varınca kız kardeşlerini saydı, hepsi yanındaydı, yüzleri kirlenmiş ve yalınayaktılar, gözleri boş boş bakıyordu, beyaz kulakmemeleri ateşten kavrulmuş gibi kızarmıştı. Kız kardeşleri setin aşağısındaki terk edilmiş bir alana doğru sürükledi, söy-

lentiye göre burası eskiden Hui[1] kadınlarının oturduğu bir bölgeymiş, şimdi harabeye dönmüş alanı yabani susamlar ve pıtraklar kaplamıştı. Susamların arasına dalınca ayak bağıyla bağlanmış ayaklarının hamur gibi yumuşadığını hissetti, ayakları ısırgan otuna basmış gibi acıdı. Kız kardeşleri yürürken durmadan tökezliyor ve iki gözü iki çeşme ağlayıp şikâyet ediyorlardı. Sonunda susamların içine çöküp birbirlerine sarılarak oturdular. Kız kardeşlerinin hepsi yüzlerini ablalarının eteğine gömdü, Shangguan Laidi başını yukarı kaldırıp gözlerini korkuyla setin üzerindeki öfkeli yangına dikti.

Daha önce gördüğü yeşiller giymiş adamların hayaletler gibi uluyarak ateş denizinden fırladıklarını gördü. Adamların üniformaları yanıyordu. O tanıdık sesin şöyle bağırdığını duydu:

"Yere yatıp yuvarlanın! Yerde yuvarlanın!"

O bağıran tanıdık sesin sahibi yere yatıp yuvarlanan ilk kişi oldu, bir ateş topu gibi setin aşağısına doğru yuvarlandı. Onun ardından onlarca ateş topu daha yuvarlandı. Ateş söndükten sonra üzerlerinden yeşil dumanlar çıkmaya başladı. Aslında yeşim taşı yeşili ve saklandıkları fundalıklarla aynı renkte olan güzel üniformaları bir anda o göz alıcılıklarını kaybedip üzerlerine yapışan kuzgun karası paçavralara dönüştü. Yerde yuvarlanma emrine kulak asmayan bir adam, ateşler içinde avaz avaz bağırarak öne doğru koşturdu. Kızların susamların arasında saklandıkları yere geldi, orada içi pis suyla dolu, içinde kırmızı sapları ağaç gövdesi kalınlığında, geniş yaprakları kaz tüyü sarısı renginde ve pembe tomurcukları pamuk yumuşaklığında olan yabani otların ve su bitkilerinin olduğu bir çukur vardı. Tüm vücudu ateş almış olan adam

1. Huiler ya da Huizu; Çin'in İslam dinine bağlı etnik gruplarından biri. (Ç.N.)

kendini çukura atınca su dört bir yana sıçradı, ardından kuyruğu daha yeni düşmüş olan bir kurbağa yavrusu ordusu fırladı çukurun yanında saklandıkları su bitkilerinin arasından, beyaz yumurtalarını su bitkilerinin üzerine bırakmakta olan pembe kelebekler uçuşup gün ışığında sanki sıcaktan erimiş gibi birden gözden kayboldular. Üzerindeki ateşi söndüren adamın tüm bedeni kömür karasına dönmüştü, başına ve yüzüne parlak çamur topakları yapışmıştı, yanağında kımıl kımıl kımıldayan küçük bir solucan vardı. Adamın burnu ve gözleri seçilemiyordu, sadece ağzı görülüyordu. Acıyla, "Anam, canım anam, acıdan öleceğim!" diye bağırdı. Ağzından altın sarısı bir çöpçü balığı çıktı. Çukurun dibinde kıvranırken düştüğü çamurun içinde yıllardır dışarı çıkmayı bekleyen pis kokular havaya karıştı.

Üzerlerindeki ateşi söndürmüş olan adamlar şimdi yere uzanmış bir halde inliyor ve durmadan sövüp sayıyorlardı, tüfekleri ve sopalarını yere fırlatmışlardı, elinde silah olan tek kişi, o zayıf ve kara yüzlü adamdı, endişeli bir sesle diğerlerine şunları söyledi:

"Kardeşlerim, toparlanın hemen, Japonlar gelmeden buradan ayrılmalıyız!"

Ateşten kavrulmuş, yaralı adamlar sanki onu duymamış gibi yerde uzanmaya devam ettiler. İçlerinden ikisi titreyerek ayağa kalkmaya çalıştı, sendeleyerek birkaç adım atınca yeniden yere devrildiler. "Kardeşlerim, buradan hemen ayrılmalıyız!" diye bağırmaya devam etti kara yüzlü adam, hemen yanında yerde yatan birinin kıçını tekmelerken. Kıçına tekme yiyen adam yerde birkaç adım süründü, dizlerinin üzerinde ayağa kalkmak için büyük bir mücadele verirken, "Komutanım, gözlerim, bir şey görmüyorum..." diye ağlamaya başladı.

Shangguan Laidi sonunda o kara yüzlü adamın komutan olduğunu öğrendi, komutanın endişeyle, "Kardeş-

lerim, Japon şeytanlarının eli kulağında, hazırlıklı olmalıyız..." dediğini duydu.

Shangguan Laidi doğudan, setin en yüksek yerinden, yirmi kadar Japon süvarisinin iki kola ayrılmış bir şekilde sanki bir sel gibi üzerlerine doğru geldiğini gördü, Japon süvarileri önlerine çıkan alevlere rağmen sıkı bir nizam içinde ilerliyordu, atlar bir keşif kolu gibi başlarını sağa sola çevirip küçük adımlarla, birbiri ardına tırısa geçti. Chen ailesi *hutong*'una vardıklarında başı çeken at, setin aşağısına doğru seğirtti, diğer atlar da onu takip etti, setin yakınlarında bulunan geniş ve boş bir araziye girdiklerinde (bu arazi Sima ailesinin ekinlerini kurumaya bıraktığı, altın sarısı kumlarla kaplı, sert ve düz bir harman yeriydi) hızlarını arttırdılar. Atlar büyük adımlarla bir sıra halinde dörtnala koşmaya başladı. Japon askerleri göz kamaştıran, dar ve uzun kılıçlarını havaya kaldırıp naralar atarak kasırga gibi düşmanlarının üzerine esti.

Komutan silahını kaldırıp Japon süvarilerinin geldiği yöne doğrulttu, nişan almadan rasgele bir el ateş etti, namlunun ucundan ince beyaz bir duman çıktı. Ardından silahını bir kenara fırlatıp topallayan bacağıyla Shangguan kız kardeşlerin saklandıkları yere doğru sendeleyerek koşmaya başladı. Kayısı sarısı bir at, komutanın yanından geçerken atın üzerindeki Japon, yana yatıp kılıcını hızla komutanın başına doğru savurdu. Komutan kendini öne doğru atınca kılıç başını sıyırdı ama sol omzundan bir et parçası kopardı, kopan et parçası havada süzülüp yere düştü. Laidi, o yumruk büyüklüğündeki et parçasının derisi yüzülmüş bir kurbağa gibi yerde sıçradığını gördü. Komutan acıyla inleyip yerde kıvranmaya başladı, yerde yuvarlanıp öne doğru birkaç tur attı, ardından dev pıtrakların yanına uzanıp bir süre hareketsiz kaldı. Kayısı sarısı atın üzerindeki Japon askeri atını dön-

dürüp elinde büyük bir kılıç tutan uzun boylu başka bir adama doğru saldırıya geçti. Adamın tüm yüzünden korku okunuyordu, elindeki kılıcı güçsüz bir şekilde atın kafasını kesecekmiş gibi havaya kaldırdı ama atın ön toynakları altında yere serildi. Japon askeri, adam daha ayağa kalkamadan atın üzerinden eğilip kılıcıyla adamın başını ikiye ayırdı. Adamın beyninden sıçrayan beyaz sıvılar Japon askerinin pantolonuna yapıştı. Bu sırada yanan çalılardan kendilerini zor atan onlarca adam göz açıp kapamadan kendilerini sonsuza kadar huzur içinde yerde yatar halde buldu. Çıldırmış bir coşku içinde olan Japonlar atlarını cesetlerin üzerine sürüp cesetleri atlarının toynaklarıyla ezdi.

Bu sırada köyün batısında seyrek çam ağaçlarının bulunduğu bir ormandan başka bir süvari birliği dörtnala geliyordu. Süvarilerin arkasında hâki üniformalar içinde bir piyade birliği vardı. Birleşen iki süvari birliği kuzey güney karayoluna sapıp köye doğru ilerlemeye koyuldu. Miğfer giymiş piyadeler, ellerinde tüfekler, süvari birliğiyle birlikte bir kovan arı sürüsü gibi köye girdi.

Setin üzerindeki ateş sönünce küme küme siyah dumanlar göğe doğru yükseldi. Laidi setin olduğu yerde sadece bir siyahlık görebiliyordu, parçalanmış çalılardan hoş bir yanık kokusu geliyordu. Sayısız sinek sanki gökten düşer gibi bir anda atların toynakları altında ezilmiş olan cesetlerin, yerdeki kirli kan birikintilerinin, bitkilerin sap ve yapraklarının üzerine ve de komutanın gövdesine üşüşüverdi. Sinekler sanki Laidi'nin gördüğü her şeyin üzerine konuyordu.

Gözleri boş boş bakıyordu, gözkapakları yapış yapıştı, gözlerinin önünde şimdiye kadar hiç görmediği, çok tuhaf ve belli belirsiz bir manzara vardı: Kendi başlarına seğiren kopmuş at bacakları, başlarına bıçak saplanmış atlar, bacaklarının arasından devasa kamışları sar-

kan çıplak adamlar, yumurtlayan tavuğun gıdaklaması gibi açılmış ağızlarıyla yerde yuvarlanan insan başları ve ince bacaklarıyla gözlerinin önündeki susamların arasında sıçrayıp duran küçük balıklar. Onu en çok şaşırtan da şu oldu: Çoktan öldüğünü sandığı komutan yavaş yavaş sürünmeye başladı, dizleri üzerinde emekler gibi yürüyordu, omzundan kopan et parçasını eline alıp güzelce düzleştirdikten sonra omzundaki yaranın üzerine koydu. Ama et parçası elini çeker çekmez omzundan aşağı atlayıp çalıların arasına girdi. Et parçasını yakalayıp defalarca, etin artık yaşamadığına karar verinceye kadar yere çarptı, ardından üniformasından bir parça kumaş koparıp et parçasını sıkıca sardı.

8

Avludaki şamata baygın uzanan Shangguan Lu'yu kendine getirdi. Hâlâ eskisi gibi şişkin olan karnını ve kendi kanıyla yarısı ıslanmış *kang*'ı görünce hayal kırıklığına uğradı. Kaynanasının *kang*'ın üzerine serptiği tozlar çoktan yapış yapış bir kan çamuruna dönmüştü, içindeki bulanık duygu birden cam gibi görünür oldu, çatı kirişinden pembe kanatlı bir yarasanın hafifçe odaya doğru süzüldüğünü gördü, karşısındaki siyah duvarın üzerinde beliren o bulanık mor yüz, yavaş yavaş netleşmeye başladı, ölü doğmuş oğlunun yüzüydü bu. Ciğerini parçalayan, yüreğini dağlayan acı çoktan sönmüştü, bacaklarının arasından çıkan parlak tırnaklı küçük ayağa merakla baktı. Artık bitti, diye düşündü, işte hayatım böyle son buldu. Ölümü düşününce içine bir hüzün çöktü, kendini ucuz bir tabuta konarken hayal etti, kaynanası kaşlarını çatmış,

öfkeden kudurmuş bir halde başında bekliyordu, kocası somurtarak sessizce duruyordu, ardından ağlayanlarsa tabutun etrafını çevirmiş olan yedi tane kızıydı...

Kaynanasının gür sesi kızlarının ağlayışlarını bastırıyordu. Birden gözlerini açtı, artık sanrı görmüyordu, pencere kanatlarına vuran gün ışığını gördü. Akasya ağacının çiçeklerinin yoğun kokusu odayı doldurdu. Bir arı, pencerenin kâğıt kaplamalarına çarpıp duruyordu.

"3. Fan, ellerini yıkamayı bırak şimdi," dediğini duydu kaynanasının, "şu benim değerli gelinim hâlâ doğuramadı, tek yapabildiği şey bir ayak çıkarmak, gelip yardım eder misin..."

"Koca baldız, ağzından çıkanı kulağın duyuyor mu, düpedüz saçmalıyorsun, ben, 3. Fan, baytarım, nasıl çocuk doğurtayım?"

"Ha insan ha hayvan, hepimiz bir değil miyiz!"

"Saçmalamayı bırak, bana biraz su getir de ellerimi yıkayayım. Koca baldız, para için endişelenmeyi bırak da Sun halayı yardıma çağır."

Kaynanasının sesi şimşek gibi gürledi: "Benim o yaşlı cadıdan hiç haz etmediğimi bilmezden gelme! Geçen sene benim piliçlerimden birini çaldı."

"Sen bilirsin, sonuçta senin gelinin doğuracak, benim karım değil!" dedi 3. Fan alaylı bir tavırla. "Ninecik, benim karım da hâlâ kendi anasının karnında dönenip duruyor ya neyse, koca baldız, bana vaat ettiğin içkileri ve domuz başını unutayım deme sakın, sizin evden iki yaşamı kurtarmış olacağım sonuçta!"

Kaynanası sesini öfkeden melankolik bir tona sokup, "3. Fan, biraz nezaket göster, eskiler şöyle der: 'Kötülük eden er ya da geç cezasını bulur.' Şöyle açıklayayım, dışarıdaki silah ve patlama seslerine bakılırsa, Japonlar sokaklarda kol geziyor, dışarı çıktığın anda birine rastlaman an meselesi..."

"Çok konuştun," dedi 3. Fan, "onca yıldır hem komşu hem de arkadaşız, meğer bugün dananın kuyruğunun koptuğu gün olacakmış. Ama önce bir şeyi açıklığa kavuşturalım, insanlar ve hayvanlar her ne kadar birbirlerinden çok farklı olmasalar da insan yaşamı önceliklidir..."

Shangguan Lu gittikçe kendine doğru yaklaşan ayak sesleri ve birinin burnunu sümkürdüğünü duydu. Yoksa kayınbabam, kocam ve şu küstah 3. Fan, ben burada çırılçıplak uzanmışken odaya mı girecek? Bunun düşüncesi bile onu öfkelendirmeye ve utandırmaya yetti, gözlerinin önünde beyaz, pamuksu bulutlar süzülmeye başladı. Oturmaya ve üzerini kapayacak bir şeyler bulmaya çalıştı ama içinde uzandığı kan havuzu yüzünden yerinden kıpırdayamadı. Köyün dışında bir gümbürtü koptu. Bu gümbürtünün içinde hem gizemli hem de bir o kadar tanıdık sesler vardı, sanki sayısız küçük yaratık bir yere tırmanır gibiydi ya da sayısız diş hep birlikte gıcırdıyordu... Bu kadar tanıdık gelen bu ses de neyin nesi? Çaresizce düşündü durdu, sonra zihninde bir kıvılcım çaktı, bu kıvılcım hızla parlak bir ışığa dönüşerek ona onlarca yıl önce olan büyük çekirge istilasını hatırlattı: Koyu kırmızı çekirgeler bir bulut gibi güneşin önünü kapatmış, bir sel gibi gelip bütün bitkilerin yapraklarını, hatta söğüt ağaçlarının kabuklarını bile kemirmişlerdi; çekirgelerin dişlerinden çıkan kemirme sesleri insanın iliklerine kadar işlemişti. Çekirgeler yine gelmiş olmalı, diye düşündü korkuyla ümitsizlik çukuruna batarken. "Ey Yüce Tanrım, bırak da öleyim, yeteri kadar acı çektim... Cennetin Hükümdarı, Kutsal Bakire, merhamet ve cömertliğinizi bana gösterin de ruhum kurtulsun artık bu azaptan..." Çaresizlik içinde bile işte böyle dualar etti içinde taşıdığı umutla, Çin'in ve Batı'nın en Yüce Tanrı'sına dua ettikçe ruhu ve vücudundaki acı da yavaş yavaş azalmaya başladı. Kızıl saçları ve mavi gözleriyle babacan bir

adam gibi duran Papaz Malory'nin baharın yeşerttiği çayırlar üzerinde uzanırken Çin'in ve Batı'nın Tanrı'sının bir elin iki yüzü bir ya da *lianhua* ve *hehua* gibi farklı isimlerle anılsalar da aslında ikisinin de nilüfer çiçeği olduğunu, yani aynı Tanrı'dan geldiklerini söylediğini hatırladı. Ya da, diye düşündü utanarak yarak ve sikin aynı şey olması gibi. Papaz akasya ağaçlarının arasında o şeyini kaldırırken gururla duruyordu... Her yeri rengârenk çiçeklerin ağır kokusu sarmıştı, bu hoş ve zengin koku insanın ruhunu içki içmiş gibi etkiliyor, havada uçarcasına dans ediyordu. Shangguan Lu kendinin bir bulut ya da bir tüy gibi havada süzüldüğünü duyumsadı. Malory'nin o vakur, kutsal, iyi niyetli, sevimli ve güler yüzüne sonsuz bir minnetle bakınca Shangguan Lu'nun gözleri doldu.

Gözlerini kapayınca gözyaşları göz kenarlarındaki kırışıklıklardan kulaklarına dek süzüldü. Odanın kapısı birden itilerek açıldı, kaynanası uysal bir sesle, "Laidi'nin anası, neyin var öyle? Çocuğum, biraz daha dayan, bizim eşek hayat dolu bir katır doğurdu, bu çocuğu doğurursan Shangguan ailesi tam bir aile olacak, yavrum, gerçeği anandan babandan saklayabilirsin ama bir doktordan saklayamazsın, ebelikte kadın erkek ayrımı olmaz, 3. Fan amcanı yardıma çağırdım bak..." dedi.

Kaynanasının çok nadir gösterdiği şefkat Shangguan Lu'yu çok etkiledi. Gözlerini açıp kaynanasının altın sarısı, geniş yüzüne bakarak başını onaylarmış gibi salladı. Kaynanası odanın dışına doğru el edip, "Üç numara, içeriye girsene," diye 3. Fan'a seslendi.

Küstah 3. Fan, yüzünü asıp, ağırbaşlı görünmeye çalışarak içeri girdi. Gözlerini sanki çok korkunç bir manzarayla karşılaşmış gibi kaçırdı, yüzündeki kan birden çekildi. "Koca baldız..." dedi 3. Fan sesini alçaltarak, "istersen merhametli elini kaldırıp beni öldürebilirsin, 3. Fan'ı öldürsen de, 3. Fan yine de bu işin üstesinden gele-

mez," Bir yandan konuşuyor, bir yandan da geri geri gidiyordu, korkmuş bakışlarını Shangguan Lu'nun vücudünden hızla kaçırdı. Tam ardına dönüp odadan çıkmak üzereyken kapının kenarından başını içeride ne olup bittiğini görmek için uzatmış olan Shangguan Shouxi'yle çarpıştı. Shangguan Lu, kocasının bir fareyle aynı ifadeyi taşıyan sıska ve sivri yüzüne iğrenerek baktı. Kaynanasının koşarak 3. Fan'ın ardından seğirtirken şöyle bağırdığını duydu: "Üç numara, seni it!"

Kocasının kapıda bir kez daha takılmasından faydalanarak tüm gücünü toplayıp kolunu kaldırdı, kocasına el sallarken ağzından buz gibi sözcükler döküldü – bu sözcüklerin kendi ağzından çıkıp çıkmadığına bir türlü emin olamadı: "Seni orospu çocuğu, gel bakalım!" Kocasına karşı artık ne bir şikâyeti ne de bir nefreti vardı, "Ona küfredip hırsımı niye ondan çıkarıyorum ki? Ona 'orospu çocuğu' derken aslında kaynanama küfrediyorum, kaynanam tam bir orospu, yaşlı orospu seni... yaşlı orospu, yaşlı orospu, hadi sırıt biraz, sırıtırsan sana bambudan bir tırnık veririm tozları ayıklaman için..." Yirmi yıl kadar önce halasının yanında bir parazit yaşamı sürerken duyduğu, aptal bir damatla anası arasında geçen eski bir hikâyeyi hatırladı birden: O yıl bol yağışlı ve çok sıcak bir yıldı, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı daha yeni yeni gelişen az nüfuslu bir yerdi, halamlar buraya ilk göç edenlerdendi, halamın kocası çok heybetli bir adam olduğundan ona "Koca Elli Yu" derlerdi, elini yumruk yaptığında yumruğu iki at nalı büyüklüğünde olurdu, tek yumrukta büyük bir katırı yere sererdi. Bir kumarbazdı o, elleri hep bakır para yeşiline bulanmış gezerdi... Sima Ku'nun harman yerinde ayak bağlamaya karşı düzenlenen toplantıda Shangguan Lü beni görüp beğenmiş...

"Bana mı seslendin?" Shangguan Shouxi yüzünde mahcup bir ifadeyle pencereden dışarı bakarken *kang*'ın

önünde dikiliyordu. "Bir şey mi var..." Yirmi bir yıldır kendisiyle aynı hayatı paylaşan bu erkeğe acır gibi bakarken içine birden bir suçluluk duygusu yerleşti. Bir akasya çiçeği, denizi rüzgârla birlikte dalgalanmaya başladı... Bir saç teli inceliğinde bir sesle şöyle söyledi:

"Bu çocuk... senden değil..."

Shangguan Shouxi ağlayarak, "Çocuklarımın anası... sakın öleyim deme... Gidip Sun halayı getireyim..." dedi.

"Hayır..." dedi kocasına yalvaran gözlerle bakıp, "Sana yalvarırım, ne olur Papaz Malory'yi çağır..."

Shangguan Lü avluda derisi yüzülüyormuş gibi bir acı içindeydi, göğsünden yağlı kâğıttan bir çıkın çıkarıp çıkını yavaş yavaş açınca içinden bir gümüş para çıktı. Parayı eline alınca dudakları korkuyla büzüldü, gözleri kızardı, güneş ışınları çoktan beyazlaşmış saçlarına vuruyordu. Birden havada nereden geldiği bilinmeyen siyah bir duman süzülüverdi, hava kavrulurcasına ısındı, kuzeydeki Taşkın Ejderha Nehri'nden gürültülü bir yaygara duyuldu, mermiler havada ıslık çalmaya başladı. Birazdan ağlamaya başlayacakmış gibi şunları söyledi:

"Ah, 3. Fan ah, öyle başında dikilip hiçbir şey yapmadan ölmesini mi izleyeceksin? Gerçekten de doğruymuş dedikleri, 'Bir yaban arısının iğnesinden daha zehirli ve bir şifacının kalbinden daha kötü hiçbir şey yokmuş bu dünyada,' ne demişler, 'Paran varsa şeytana değirmentaşı bile döndürtürsün,' 3. Fan, bu gümüş parayı yirmi yıldır göğsümde taşıyorum, al senin olsun, gelinimin hayatını satın alıyorum!"

Parayı 3. Fan'ın avucuna bıraktı. 3. Fan, Shangguan Lü eline sanki kızgın bir demir parçası bırakmış gibi parayı yere fırlattı. Yağlı ve kaygan yüzünden ter boşaldı, iki yanağı da seğirmeye başladı, yüzü biçimsiz bir hal aldı. Heybesini omzuna asarken, "Koca baldız, bırak da gideyim... Önünde diz çöküp secde edeceğim..." diye haykırdı.

3. Fan daha Shangguan'ların avlu kapısından çıkmadan Shangguan Fulu'nun kollarını sıvamış bir halde koşarak avlu kapısından içeri girdiğini gördü. Ayağında sadece bir ayakkabısı vardı, bir deri bir kemik kalmış çıplak göğsü, iltihaplanmış açık bir yara ağzını andıran, aks yağı gibi yeşil bir şeyle kaplıydı. "Nereden geliyorsun öyle seni yürüyen ceset?" diye öfkeyle sövmeye başladı Shangguan Lü. "Ağabeycim, dışarıda neler oluyor?" diye sordu 3. Fan telaşla. Shangguan Fulu ne karısının sövüp saymasına ne de 3. Fan'ın sorusuna aldırış etti, yüzünde aptal bir gülümsemeyle, dıdı dada, diye sesler çıkardı, bu haliyle toprak bir kabın içinde kalan son yem için birbirleriyle didişen tavukları andırıyordu.

Shangguan Lü kocasını çenesinden yakalayıp şöyle bir salladı, ağzını bir aşağı bir yukarı çekiştirip önce yatay, sonra dikey olarak gerdi. Kocasının ağzından salyalar aktı. Birkaç kez öksürüp tükürdü, ardından sakinleşti. "Babası, dışarıda neler oluyor?" Karısına üzgünce bakıp ağzını çarpıttı, ardından ağlayarak şunu söyledi:

"Japon süvarileri, sete varmış..."

Yaklaşan atların nallarından çıkan tok sesleri duyunca avludaki herkes dondu kaldı. Bir grup beyaz kuyruklu, gri saksağan avlunun üzerinden cıvıldaşarak geçti. Kilisenin çan kulesindeki vitraylar sessizce kırıldı, cam kırıkları pırıl pırıl parlıyordu. Vitrayın kırılmasının hemen ardından çan kulesinden keskin bir patlama sesi duyuldu, patlama sesinin dalgası demir tekerleklerin dönmesini andıran bir gıcırdamayla dört bir yana ağır ağır yayıldı. Büyük ve sıcak bir hava dalgası 3. Fan ve Shangguan Fulu'yu biçilmiş ekinler gibi yere yatırdı. Dalga, Shangguan Lü'yü geri geri yürütüp duvara yapıştırdı. Üzerinde işlemeler olan siyah topraktan yapılmış bir baca saçaklardan düşüp Shangguan Lü'nün önündeki tuğla zemine düştü, pat diye bir ses çıkararak parçalara ayrıldı.

Shangguan Shouxi, odadan koşarak çıkıp, "Ana! Karım ölüyor, karım ölüyor, gidip Sun halayı çağır..." dedi.

Shangguan Lü sert bir ifadeyle oğluna bakıp, "Öleceği varsa ölür, elinden hiçbir şey gelmez, ölmezse ölmez, ölüme karışılmaz!" dedi.

Avludaki erkekler onun vaazını dinlediler ama bundan hiçbir şey anlamadılar, yaşlı gözlerle onun yüzüne bakakaldılar. Shangguan Lü, "3. Fan, sizin şu doğumu hızlandıran aile yadigârı iksirden hiç kaldı mı? Kaldıysa bir şişe de gelinime ver, kalmadıysa siktir git," dedi. Lafını bitirdikten sonra 3. Fan'ın cevap vermesini beklemeden ve hiç kimseye bakmadan başını kaldırıp göğsünü şişirdi, sendeleyerek avlunun giriş kapısına doğru yürüdü.

9

21 Haziran 1939 sabahı, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın en büyük kasabası olan Dalan'da, Shangguan Lü, yeminli düşmanı olan Sun halayı, başlarının üzerinde vınlayan mermilere ve uzaktan gelse de insanı sağır edebilecek havan topu patlamalarına hiç aldırış etmeden, zor bir doğum geçiren gelini Shangguan Lu'ya yardımcı olması için kendi avlusunun giriş kapısından içeri buyur etti. İki kadının tam kapıdan geçtikleri sırada Japon süvarileri köprünün başındaki açık alanda gerilla birliğinin cesetleri eziyordu.

Kocası Shangguan Fulu, oğlu Shangguan Shouxi ve evinde mahsur kalmış olan baytar 3. Fan –elinde içinde yeşil ve yapışkan bir sıvı olan cam bir şişeyi gururla tutuyordu– avluda dikiliyordu, Shangguan Lü, Sun halayı çağırmaya giderken durdukları yerde hâlâ dikilen bu üç

adama kızıl saçlı Papaz Malory de katılmıştı. Papaz, geniş ve siyah bir Çin cübbesi giymişti, göğsünde ağır mı ağır pirinçten bir haç asılıydı, Shangguan Lu'nun penceresinin önünde dikilmiş, sabah güneşine bakarken ağır bir Gaomi Kuzeydoğu Bucağı aksanıyla, ezberden, yüksek sesle şöyle dua etmeye başladı.:

"...Yüceler yücesi Rabbimiz Mesih İsa, cennetin efendisi. Yüce ve merhametli Tanrımız, bizi esirge lütfen, senin sadık hizmetkârın olan ben ve dostlarım büyük bir acı ve felaketle yüz yüzeyiz, o ilahî elini uzatıp başlarımızı okşa lütfen, bize güç ver, bize cesaret ver, bu kadının bebeğini doğurmasına izin ver, süt keçisinin daha fazla süt vermesini sağla, tavuklarımız daha fazla yumurtlasın, kötü adamların gözlerinin önüne karanlık bir perde çek, mermilerinin silahlarında sıkışmasını sağla, atlarının yönlerini şaşırt ki bataklığa saplansınlar. Yüce Efendimiz, tüm cezaların başım üstüne, bırak da bu dünyadaki tüm canlılar için ben acı çekeyim..."

Avludaki üç adam sessizce dikilip onun duasını dinliyordu. Yüzlerindeki ifadeden derinden etkilendikleri görülebilirdi.

Sun hala alaycı bir gülümsemeyle öne fırlayıp Papaz Malory'yi bir kenara itti, papaz sendelerken gözlerini koca koca açıp ağzından bir "âmin" çıkarıverdi, ardından aceleyle göğsünde ıstavroz çıkarıp duasını sonlandırdı.

Sun hala parlak gümüşsü saçlarını ensesinde pırıl pırıl parlayan gümüş bir saç tokasıyla topuz yapmış, topuzunun kenarına da bir pelin otu iliştirmişti. Üzerinde kolalanmış, pamuklu, beyaz bir ceket vardı, ceketin çapraz kesimli yakası yan tarafta düğmeleniyordu, iki düğmenin arasında da beyaz bir mendil sarkıyordu, altında ayak bileklerinden kurdelelerle bağlanmış, siyah, kumaş bir pantolon, ayaklarındaysa beyaz tabanlı, siyah işlemeli, yeşil ayakkabılar vardı. Vücudu tepeden tırnağa mis

gibi sabun kokuyordu. Çıkık elmacıkkemikleri, hokka gibi bir burnu, çenesinin üstünde gergin bir çizgiyi andıran dudakları, güzel gözyuvalarına çok yakışan büyük ve parlak gözleri vardı. Ölümsüzleri andıran kendine güveni, zengin ve besili Shangguan Lü'yle büyük bir tezat oluşturuyordu.

Shangguan Lü, 3. Fan'ın elinden içi yeşil sıvıyla dolu olan şişeyi aldı, Sun halanın yanına gidip usulca, "Halası, bu 3. Fan'ın doğumu hızlandıran iksiri, bizim geline içirelim mi?" dedi.

"Sevgili Shangguan Hanımcım," dedi Sun hala, o güzel ama buz gibi bakışlarını Shangguan Lü'nün üzerinde gezdirerek ardından avluda dikilen adamlara bakıp hoşnutsuz bir tavırla, "sen yardıma beni mi çağırdın yoksa 3. Fan'ı mı?" diye sordu.

"Halası, kızma hemen, ne demişler, 'Ölümcül bir hastalığa yakalanmışsan nerede doktor varsa oraya git', 'Memesi olan herkes anne sayılır.'" dedi Shangguan Lü çok nadir gösterdiği cana yakın tarafını takınıp sesini iyice yumuşatarak ardından sesini kontrol altında tutmaya özen göstererek, "Elbette sizi çağırdık, çaresiz kalmasaydım sizin gibi saygıdeğer bir kişiliği rahatsız etmeye nasıl cüret ederdim?" diye devam etti konuşmasına.

"Sen değil miydin beni pilicini çalmakla suçlayan?" dedi Sun hala, "Eğer doğumu ben yaptıracaksam, herkese söyle de geri çekilsinler, işime karışmasınlar benim!"

"Sizin dediğiniz olsun, siz nasıl isterseniz öyle olsun," dedi Shangguan Lü.

Sun hala belinden ince ve kırmızı bir bez parçası çıkarıp pencere pervazına bağladı. Ardından kasıtlı bir gösterişle eve doğru ilerledi, tam kapıdan geçecekken ardına dönüp, "Shangguan Hanımcım, bana eşlik et," dedi.

3. Fan koşar adım pencerenin önüne gidip Shangguan Lü'nün pencere kenarına bıraktığı içi yeşil sıvıyla dolu

olan şişeyi aldı, şişeyi inek derisi heybesine koyup baba oğul Shangguan'lara bir şey demeden hızla avlu çıkışına yöneldi.

"Âmin!" dedi Papaz Malory, ardından göğsünde yine ıstavroz çıkarıp baba oğul Shangguan'lara doğru başını salladı dost bir tavırla.

Odanın içinden Sun halanın keskin çığlıkları duyuldu, ardından da Shangguan Lu'nun boğuk çığlıkları yankılandı.

Shangguan Shouxi yere çömelip elleriyle kulaklarını tıkadı. Babası Shangguan Fulu elini beline yaslayıp avluda volta atmaya başladı. Hiç acelesi olmayan adımlarla sanki kaybettiği bir şeyi arıyormuş gibi başı eğik bir halde yürüyordu.

Papaz Malory gözlerini puslu göğe dikmiş az önce ezberden okuduğu duayı mırıldanıp duruyordu.

Daha yeni doğmuş olan katırcık titrek adımlarla batı kanadından çıkageldi, ıslak tüyleri ipek gibi pürüzsüzdü. İyice zayıf düşmüş anne eşek de Shangguan Lu'nun acı çığlıkları eşliğinde batı kanadından çıktı. Dikilmiş kulakları ve bacaklarının arasına kıstırdığı kuyruğuyla sendeleyerek bir nar ağacının altındaki su fıçısının önüne kadar gelip ürkek bakışlarla avludaki adamlara baktı. Kimsenin ona aldırış ettiği yoktu. Shangguan Shouxi kulaklarını kapamış iki gözü iki çeşme ağlıyordu. Shangguan Fulu volta atmaya devam ediyordu. Papaz Malory gözlerini kapamış dua ediyordu. Kara eşek, başını su fıçısına uzatıp şapır şupur su içmeye başladı. Suya kanınca yavaş adımlarla dar saplarıyla desteklenmiş fıstık yığınına doğru seğirtip sivri dişleriyle dar saplarını kemirmeye başladı.

Sun hala elini Shangguan Lu'nun rahim kanalına sokup bebeğin diğer bacağını da çıkardı. Doğum sancısıyla inleyen anne bayılıverdi. Sun hala, Shangguan Lu'nun burnuna sarı bir toz döktü. Ardından bebeğin iki bacağı-

nı kavrayıp sakince beklemeye başladı. Shangguan Lu inleyerek ayıldı. Ardı ardına hapşırdı, tüm vücudu şiddetli bir titremeyle sarsıldı. Belini doğrulttu, ardından yavaş yavaş eski haline döndü. Bu fırsatı kaçırmayan Sun hala, bebeği rahim kanalından çekip çıkardı. Bebeğin düz ve uzun başı ana rahminden ayrılırken havan topunu andıran bir patlama sesi çıkardı. Sun halanın beyaz ceketi etrafa sıçrayan taze kana bulandı.

Sun halanın elinde baş aşağı duran tüm vücudu mosmor bir kız çocuğuydu.

Shangguan Lü, göğsüne vurup sessizce ağlamaya başladı.

"Kes ağlamayı, bir tane daha geliyor!" diye öfkeyle kükredi Sun hala.

Shangguan Lu'nun karnı korkunç bir şekilde kasılmaya başladı, bacakları arasından kan fışkırıyordu, kanla birlikte tüm başı yumuşak sarı saçlarla kaplı bir bebek sanki bir balık gibi yüzerek dışarı fırladı.

Shangguan Lü, bebeğin iki bacağı arasındaki ipekböceği kozasını andıran küçük şeyi görünce sıçradı, kendini *kang*'ın önüne atıp diz çöktü.

"Yazık, bir ölü doğum daha," dedi Sun hala dalgınca.

Başı dönen Shangguan Lü, başını *kang*'ın kenarına çarptı. *Kang*'ın kenarına tutunup güçlükle ayağa kalktı. Yüzü kirece dönmüş gelinine bakıp acı içinde inleyerek odadan dışarı çıktı.

Avluya ölüm sessizliği hâkimdi. Oğlu yere diz çökmüş, kan lekeli boynunu yere uzatmıştı, taze kan bir dere gibi yerde zikzaklar çizerek akıyordu, yüzünde korkmuş bir ifade taşıyan başı vücudunun yanında duruyordu. Kocası tuğla döşenmiş patikanın tuğlalarından birini kemiriyordu, bir kolu karnının altına kıvrılmıştı, diğer koluysa ileriyi gösterir gibi önünde duruyordu, başının arkasında geniş ve derin bir delik açılmıştı, delikten

akan kanla karışık beyaz bir şey tuğla patikaya dökülüyordu. Papaz Malory yere diz çökmüş bir yandan ıstavroz çıkarıyor, bir yandan da yabancı bir dilde bir şey sayıklıyordu. Dizginleri olan koca kafalı iki iri at, fıstıkları destekleyen dar saplarını kemiriyordu. Anne eşek ve yavru katır bir duvar köşesine çekilmişti. Yavru katırın başı, annesinin karnına değiyordu, annesinin bacakları arasında tüysüz, küçük kuyruğunu bir yılan gibi sallıyordu. Avluda iki tane hâki üniforma giymiş Japon vardı, biri elindeki mendille kılıcını temizliyor, diğeriyse kılıcıyla dar saplarını kesiyordu. Shangguan'ların geçen sene istiflemeye başladığı ve bu yaz satmak istedikleri beş yüz kilo fıstık patır patır yere dökülüyordu. İki at başları önde, fıstıkları şapır şupur yerken o güzelim devasa kuyruklarını neşeyle sallıyorlardı.

Birden yerin, göğün ve etrafındaki her şeyin döndüğünü hisseden Shangguan Lü, öne atılıp oğlu ve kocasını kurtarmak istedi ama o şişman vücudu bir duvar gibi geriye devrildi.

Sun hala hızla Shangguan Lü'nün yanından geçip ağır ve kendinden emin adımlarla avlu çıkışına doğru yöneldi. Gözlerinin arası çok açık olan, kalın ve kısa kaşlı Japon askeri kılıcını sildiği mendili bir kenara fırlatıp sert bir hareketle Sun halanın önüne sıçradı, kar gibi parlayan sivri süvari kılıcını kaldırıp Sun halanın kalbine doğrulttu. Japon, yüzünde vahşi bir ifadeyle 'cili gulu' diye bir şeyler mırıldandı. Sun hala, yüzünde alaycı bir ifade taşıyan gülümsemesiyle sessizce Japon askerine baktı. Bir adım geri çekildi, Japon askeri de öne doğru bir adım attı. İki adım geri çekilince, Japon askeri de öne doğru iki adım attı. Askerin kar gibi parlayan sivri süvari kılıcının ucu hâlâ göğsüne baskı uyguluyordu. Japon askeri şansını zorlayıp kılıcı daha da acımasız bir tavırla bastırınca Sun hala kılıcı elinin tersiyle bir kenara savur-

du, ardından zarif ve neredeyse gülünç denilebilecek kadar küçük olan ayağıyla Japon askerinin bileğine bir tekme savurdu. Süvari kılıcı birden yere düşüverdi. Sun hala öne fırlayıp Japon askerinin kulağına bir fiske attı. Japon askeri yüzünü kapayıp tuhaf bir çığlık attı. Diğer Japon askeri kılıcına davranıp öne doğru koştu, kılıcını Sun halanın başına doğru savurdu. Sun hala rahat bir tavırla ardına dönüp askeri bileğinden yakaladı. Askerin kolunu, kılıcını elinden bırakana salladı. Bir fiske de bu askerin kulağına patlattı, o kadar ağır bir fiske olmamasına rağmen birden askerin yüzünün yarısı şişti.

Sun hala yine ardına bakmadan kapıya doğru yöneldi. Japon askerlerinden biri tüfeğini alıp ateşledi. Vücudu bir an kasılan Sun hala, Shangguan'ların avlu kapısına seriliverdi.

Bu sırada Sun halanın dilsiz torunlarından en küçükleri olan iki tanesi ninelerini aramaya geldikleri Shangguan'ların merdivenlerinden çıkarken aynı kurşunla yere serildi. Torunlarından geriye kalan diğer üçüyse, o sırada barut kokusunun havayı ağırlaştırdığı setin kenarında ölü bir atın sağrısını kesmekle meşguldü.

Öğleye doğru bir grup Japon askeri Shangguan'ların avlusuna doluştu. Süvariler, dökülmüş fıstıkları ağılda buldukları bir sepetin içine toplayıp *hutong*'da bekleyen yorgun düşmüş atlarını besledi. İki asker Papaz Malory'yi esir aldı. Solgun burnunun üstünde altın sarısı çerçevesi olan bir gözlük taşıyan Japon askerî doktoru, komutanının peşi sıra Shangguan Lu'nun odasına girdi. Doktor kaşlarını çatıp ilaç çantasını açtı, lateks eldivenlerini giyip pırıl pırıl parlayan bıçağıyla bebeklerin göbek bağlarını kesti. Erkek bebeği eline alıp baş aşağı çevirdi, bebeğin ağzından hasta bir kediyi andıran boğuk hıçkırıklar çıkana kadar kıçına vurdu. Ardından kız bebeği de eline alıp aynı işlemi bir hayat belirtisi görene kadar tekrarla-

dı. Bebeklerin kesilen göbek bağlarını iyotla temizledikten sonra onları pamuklu beyaz tüllere sardı. Ardından kanının durmasını sağlamak için Shangguan Lu'ya iki iğne yaptı. Doktor yeni doğum yapmış anne ve bebeklerini tedavi ederken Japon ordusundan bir gazeteci farklı açılardan fotoğraflar çekiyordu. Bu fotoğraflar bir ay sonra Çin-Japon dostluğunun kanıtları olarak Japon gazetelerinde yayımlanacaktı.

İkinci Bölüm

1

Kanamasını durdurmak için yediği iğnelerden sonra annem nihayet kendine geldi. Gördüğü ilk şey bacaklarımın arasındaki o ipekböceği kozasını andıran pipi oldu, gözünün feri kaçmış annemin gözleri birden ışıl ışıl parlamaya başladı. Beni kollarına alıp pirinç gagalayan bir tavuk gibi öptü. Boğuk boğuk ağlayıp dudaklarımı aralayarak meme ucunu aradım. Annem meme ucunu ağzıma sokuverdi. Tüm gücümle emdim ama hiç süt gelmedi, sadece kan tadı aldım. Avazım çıktığı kadar bağırıp ağlamaya başladım. 8. ablam –şu benden önce doğan kız çocuğu– yanımda uzanmış sızlanıyordu. Annem beni 8. ablamın yanına yatırıp *kang*'dan aşağı indi. Sendeleyerek su fıçısının yanına gitti, fıçının içine doğru eğilip bir katır gibi su içti. Uyuşmuş bir halde avludaki cesetlere baktı. Anne eşek ve yavru katır istiflenmiş fıstıkların yanında tir tir titriyordu. Ablalarım üzgün bir şekilde avluya girdiler. Annemin yanına koşturup bitkin bir halde ağladıktan sonra yere yığıldılar.

Japonlar, dedem ve babamı öldürdü ama üçümüzü –annemi, 8. ablamı ve beni– kurtaranlar da yine onlar oldu.

Büyük felaketten sonra evimizin bacası ilk kez tütüyordu. Annem, ninemin sandığını kırıp içinden yumurta,

hünnap, nöbet şekeri ve yıllardır sandığın içinde duran bir ginseng kökü çıkardı. Sandıktan çıkardıklarının hepsini bir *wok*'a[1] koyup kaynattı, su kaynamaya başlayınca yumurtalarda bir hareketlenme oldu. Annem, ablalarıma seslenip onları bir tepsinin etrafında oturttu. *Wok*'un içindekileri bir kepçeyle tepsinin üstüne koyarken, "Çocuklar, hadi yiyin," dedi.

Ablalarım tepsideki yiyecekleri aç kurtlar gibi yiyip yuttular. Annem sadece yemeğin suyunu içti, geride bir şey kalmayıncaya kadar tam üç tas içti. Bir süre sustular, sonra kollarını birbirlerine dolayıp ağlamaya başladılar. Annem onların ağlamasının bitmesini bekledikten sonra, "Kızlar, minik bir erkek kardeşiniz ve bir de minik kız kardeşiniz oldu," dedi.

Annem beni emzirdi. İçine hünnap, nöbet şekeri ve yumurta tadı karışmış olan o muhteşem sıvıyı içtim. Gözlerimi kocaman açtım. Ablalarım heyecanla bana bakıyordu. Ben de puslu gözlerle onlara baktım. Annemin memelerindeki sütü kuruttuktan sonra, 8. ablamın sızlamaları eşliğinde gözlerimi yumdum. Annemin onu kollarına alarak, "Hayatımda bir sen eksiktin," diye iç çektiğini duydum.

Ertesi sabah *hutong*'da, dan dan, diye bir gonk sesi yankılandı. Mutluluk Malikânesi'nin baş kâhyası Sima Ting'in gırtlağını parçalarcasına, "Sevgili köy halkı, sevgili köy halkı, ölülerinizi dışarı çıkarın, hepsini dışarı taşıyın..." diye bağırdığını duydum.

Annem, beni ve 8. ablamı kucağına alıp avluya çıktı, feryat figan ağlıyordu. Ama yüzünde gözyaşından eser yoktu. Ablalarım annemin etrafında toplandı, kimisi ağlıyor kimisi de ağlamıyordu. Ağlayanların yüzünde de gözyaşından eser yoktu.

1. *Wok* ya da *wohk*, özellikle Çin'de kullanılan geniş ve çukur tava. (Y.N.)

Sima Ting elinde pirinç gonguyla bizim avluya girdi. Kurumuş bir sukabağına benziyordu, tam yaşını tahmin etmek imkânsızdı çünkü tüm yüzü buruşmuştu, çilek gibi bir burnu vardı, gözyuvalarında bir çocuğun gözleri gibi yerinde duramayan kapkara gözleri vardı. Kambur duruşuyla rüzgârda kalmış bir muma benziyordu; yani bir ayağı çukurdaydı, o yaşa gelmişti işte ama çok bakımlı, beyaz ve tombul elleri vardı, avuç içleri sanki üzerlerinde beş tane gamze varmış gibi duruyordu. Annemin dikkatini çekmek istercesine aralarında bir adım kala durup tüm gücüyle gongunu çalmaya başladı. Gong, dong dang dung dan, diye kırık bir sesle boğuk boğuk çaldı. Annem yutkundu, boynunu dikleştirdi, bir dakika kadar nefesini tuttu. "Ne büyük bir trajedi!" diye abartılı bir şekilde içini çekti Sima Ting bizim avludaki cesetlere bakarken. Ağzı, dudakları, yanakları ve hatta kulakmemelerinde bile ne kadar üzgün ve kızgın olduğunu gösteren bir ifade vardı ama burnu ve gözlerinde başkalarının felaketine ne kadar sevinen biri olduğunu, tabiri caizse kına yaktığını gösteren sinsi bir neşe gizliydi. Shangguan Fulu'nun yerde yatan cesedinin yanına gidip bir süre başında kalas gibi dikildi. Sonra başı gövdesinden ayrılmış olan Shangguan Shouxi'nin yanına gitti, eğilip feri kalmamış gözlerine sanki onunla duygusal bir bağ kurmak istermiş gibi uzun uzun baktı. Sıntırken ağzının kenarından salyalar aktı. Shangguan Shouxi'nin yüzündeki sakin ifadeyle kıyaslayınca Sima Ting'in yüzü aptal ve vahşi görünüyordu. "Sözümü dinlemediniz, sözümü niye dinlemediniz ki..." diye sanki ölüleri azarlıyor ya da kendi kendine konuşuyormuş gibi mırıldandı. Annemin yanına gelip, "Shouxi'nin karısı, birilerini çağırıp cesetleri kaldırmalarını söyledim, bu hava, havaya bak," dedi. Başını kaldırıp göğe baktı, annem de başını kaldırıp göğe baktı. Başlarının üzerindeki gök kurşuni bir ağırlıktaydı,

hatta doğuya bakınca, siyah yağmur bulutlarıyla çevrelenmiş kan kırmızısı sabah güneşi görülüyordu. Aslan heykellerimizin üzeri sabah çiyiyle ıslanmıştı. "Yağmur yağdı yağacak. Eğer cesetleri kaldırmazsak, yağmurda ıslanacaklar, ardından güneşte de kurudular mı gerisini sen düşün artık..." diye usulca mırıldandı Sima Ting. Annem kucağında ben ve 8. ablamla, Sima Ting'in önünde diz çöküp, "Kâhyabaşı, ben yetimleriyle birlikte dul kalmış bir kadınım, size güveniyorum, çocuklar, gelin de amcanızın önünde diz çökün," dedi. Ablalarım hep birlikte Sima Ting'in önünde diz çöktü. Sima Ting gongunu tüm gücüyle, dan dan diye çaldı. "Ecdadını siktiğim," diye sövmeye başladı Sima Ting gözlerinden yaşlar akarken, "bütün bunlar şu piç Sha Yueliang'ın suçu, pusu kurup kaplanın götüne çomak soktu, Japonlar da boş durur mu, karşılığında masum halkı öldürdüler. Hadi kızlar, toparlanıp ayağa kalkın, ağlamayın artık, bu felaket sadece sizin ailenin başına gelmedi, kim tahmin ederdi ki benim Kaymakam Zhang Weihan tarafından belediye başkanı olarak tayin edileceğimi? Kaymakam bey kaçtı, belediye başkanı burada, hiçbir yere gitmiyor. Ecdadını siktiklerim!" Ardından avlunun dışına doğru, "Gou San, Yao Si, ne sallanıp duruyorsunuz, isterseniz ikinize birer tahtırevan göndereyim!" diye bağırdı.

Gou San ve Yao Si bellerini bükerek bizim avluya girdi, arkalarında kasabanın aylaklarından oluşan bir grup vardı. Bu ikisi Belediye Başkanı Sima Ting'in önayakları, arka pençeleriydiler, yani ayak işlerine bakıyorlardı, onun onurlu muhafızları ve takipçileriydiler, onun prestij ve iktidar gücü bu ikisinin yaptıklarına dayanıyordu. Yao Si'nin kolunun altında kullanılmaktan bakkal defterine dönmüş, kapağı saman kâğıdından olan bir defter vardı, kulaklarının arasına çiçek saplı, güzel bir kurşunkalem sıkıştırmıştı. Gou San bin bir güçlükle Shang-

guan Fulu'yu yüzüstü çevirip onun o şişmiş kara yüzünü, sabahın kırmızı bulutlarını görmesi için göğe doğru çevirdi. Ardından şöyle şakımaya başladı: "Shangguan Fulu –başı parçalanmış– aile reisi." Yao Si parmaklarından birini yalayıp nüfus kayıt defterini açtı, defterde Shangguan'ların sayfasına gelene kadar defterin sayfalarını çevirdi durdu, sonra kulak arkasından kurşunkalemini aldı, bir diziyle yere çöktü, defteri diğer dizinin üzerine yerleştirdi, ardından diliyle kaleminin ucuna dokunup deftere, Shangguan Fulu'nun adını yazdı. "Shangguan Shouxi," Gou San'ın sesi birden o canlılığını yitirdi, "başı gövdesinden ayrılmış." Annem feryat figan ağlamaya başladı. Sima Ting, Yao Si'ye dönerek, "Kayda devam, kayda devam, duydun mu beni?" diye çıkıştı. Ama Yao Si, Shangguan Shouxi adının üzerine sadece bir yuvarlık çizip ölüm nedenini yazmadı. Sima Ting tokmağını kaldırıp Yao Si'nin kafasına geçirirken bir yandan da, "Ananın amı, bir ölünün üzerinde ucuz numaralar yaparak nasıl saygısızlık edersin? Okuma yazmam yok diye bana kabadayılık mı taslıyorsun yoksa?" diye sövdü. Yao Si yüzünü ağlayacakmış gibi asıp, "Efendim, ne olur vurmayın bana, hepsini yüreğime yazdım, bin yıl geçse de unutmam," dedi. Sima Ting gözlerini ona dikerek, "O kadar uzun yaşayacağını da nereden çıkardın, bin yılmış, nesin sen, kara kaplumbağası mısın yoksa su kaplumbağası mı?" dedi. Yao Si, "Efendim, lafın gelişi söyledim onu, sizinle kim aşık atabilir, kavganın lüzumu yok!" diye karşılık verdi. Sima Ting, Yao Si'nin kafasına tokmakla bir daha vurdu. "Shangguan," Gou San, Shangguan Lü'nün başında dikilirken anneme dönüp, "kaynananın kızlık soyadı neydi?" diye sordu. Annem başını salladı. Yao Si, kaleminin ucuyla defterine vurup, "Lü!" dedi. "Shangguan Lü," diye bağırdı Gou San, sonra eğilip dikkatli bir şekilde cesedi inceledi. "Çok tuhaf, hiç yara izi yok." diye

mırıldandı Shangguan Lü beyaz saçlı başını bir o yana, bir bu yana çevirirken. Shangguan Lü'nün ağzından ince bir inilti çıktı. Gou San aceleyle doğruldu, hayrete düşmüş bir halde birkaç adım geri çekilerek şöyle kekeledi: "Ö-öl-ölmemiş, yaşıyor..." Shangguan Lü yeni doğmuş bir bebek gibi gözlerini yavaş yavaş açtı, cam gibi gözlerle boş boş etrafa bakındı. Annem, "Ana!" diye bir çığlık attı. Beni ve 8. ablamı, iki ablamın kucağına bırakıp koşar adım ninemin yanına giderken birden duruverdi. Ninemin gözlerinin odaklandığı bir şey olduğunu hissetmişti. Ninemin gözlerinin odaklandığı şey, en büyük ablamın kucağında olan bendim. Sima Ting, "Kızlar, görmüyor musunuz, yaşlı kadın çocuğu görebilmek için ölümden döndü, erkek mi çocuk?" dedi. Ninemin gözlerindeki bakış beni çok rahatsız etti, ben de ağlamaya başladım. Sima Ting, "Torununu görsün bir, böylece huzur içinde ölebilir," dedi. Annem, beni büyük ablamın kucağından alıp dizleri üstünde emekleyerek ninemin yanına gitti, beni ninemin göz hizasına kaldırdı, ardından ağlayarak, "Ana, başka bir şansım yoktu, bu adımı atmak zorundaydım..." dedi. Shangguan Lü, bacaklarım arasındaki o noktaya bakarken birden gözleri ışıl ışıl parlamaya başladı. Karnından bir guruldama duyuldu, hemen ardından etrafa pis bir koku yayıldı. "Bitti, son nefesini verdi, bu kez gerçekten öldü," dedi Sima Ting. Annem beni tekrar kucağına alıp ayağa kalktı, o kadar erkeğin arasında memesini çıkarıp meme ucunu ağzıma soktu, ağır memelerini yüzüme dayayınca ağlamayı kestim. Belediye Başkanı Sima Ting, "Shangguan Lü, Shangguan Fulu'nun karısı, Shangguan Shouxi'nin anası, kocası ve oğlunun ölümünden duyduğu derin üzüntü nedeniyle ölmüştür. İşte bu kadar. Cesedini kaldırın!" diye bir açıklamada bulundu.

Ceset taşımakla görevlendirilen adamlar ellerinde

demir kancalarla geldi, tam kancaları Shangguan Lü'nün vücuduna saplayacaklarken Shangguan Lü yaşlı bir kaplumbağa gibi yavaş yavaş ayağa kalktı. Güneş ışınları bir limonu ya da yeni yıl pastasını andıran şişmiş yüzüne vuruyordu. Yüzünde alaycı bir gülümsemeyle sırtını duvara verip otururken küçük bir dağı andırıyordu.

Sima Ting, "Koca baldız, hayata bu kadar bağlı olduğunu bilmiyordum," dedi.

Belediye başkanının maiyetindekiler, üzerini içkiyle ıslattıkları koyun tüyünden yapılmış havlularıyla ağız ve burunlarını kapatıp cesetlerden yayılan pis kokuya karşı önlem aldı. Adamlar üzerinde belli belirsiz okunan bir dize yazılı olan bir kapı kanadı getirdi. Dört aylak –şimdi belediyenin ceset toplamacılığıyla meşguldüler– ellerindeki kancaları hiç acele etmeden Shangguan Fulu'nun kol ve bacaklarına geçirip onu kapı kanadının üzerine koydu. Ardından aylaklardan ikisi, biri kapı kanadının önüne, diğeri arkasına geçti, kanadı kaldırıp cesedi avlunun dışına taşıdılar. Shangguan Fulu'nun bir kolu kanattan sarkıp bir sarkaç gibi bir o yana, bir bu yana sallanmaya başladı. "Kapının önündeki şu yaşlı teyzeyi biraz kenara çekin!" diye bağırdı kanadı taşıyan aylaklardan biri. Ardından yollarına devam ettiler. "Sun hala bu, tamircinin karısı, nasıl burada ölmüş olabilir?" diye şaşkınlığını yüksek sesle dile getirdi *hutong*'dan biri. "Onu da at arabasına koyun." *Hutong*'da her kafadan bir ses çıkıyordu.

Kapı kanadını Shangguan Shouxi'nin yanına bıraktılar. Shangguan Shouxi öldüğü pozisyonu koruyordu, göğe bir şikâyeti varmış gibi açılmış ağzından sanki içinde bir yengeç varmış gibi bir dizi şeffaf baloncuk çıkıyordu. Ceset toplayıcılar tereddütte kaldılar, işe nereden başlayacaklarını bilemediler. İçlerinden biri, "Hey, hadi şöyle yapalım," dedi. Konuşması bitmeden elindeki kancayı havaya kaldırdı. Annem, "Hayır, kanca olmaz!" diye bağırdı.

Annem beni, büyük ablamın kucağına bırakıp ağlayarak kocasının başı olmayan cesedinin yanına koşturdu. O kopmuş başı kaldırmak istedi ama eli o şeye değer değmez hemen elini geri çekti. "Koca baldız, boş ver onu şimdi, başını yerine koyabileceğini mi sanıyorsun? At arabasının yanına git de bak bir, kimisini köpekler parçalayıp yemiş, geriye bir bacağı kalmış, seninki yine iyi böyle!" dedi aylaklardan biri ağzına kapattığı havlu yüzünden boğuk boğuk çıkan sesiyle, "Açılın, kızlar ardınıza dönün, bakmayın sakın." Sert bir hareketle annemi yerden kaldırıp onu ve ablalarımı bir kenara itti. Ardından bizi, "Gözlerinizi kapatın!" diye bir kez daha uyardı.

Annem ve ablalarım gözlerini açana kadar avludaki cesetlerin hepsi kaldırıldı.

Cesetlerle dolup taşan at arabasının ardında tozlu sokaklarda ilerledik. Büyük ablamın geçen sabah gördüğü atları andıran üç at vardı: Kayısı sarısı, kestane kırmızısı ve pırasa yeşili. Ama şimdi başları önde, dalgın ve hüzünlü bir şekilde, ağır ağır yürüyorlardı, tüylerinin rengi de solgundu. Başı çeken kayısı sarısı atın bir bacağı sakattı ve topallayarak yürürken başı durmadan savruluyordu. Arabacının bir elinde kırbacı vardı, boşta kalan eli de sürücü sırasında duruyordu. Arabacı, başının iki yanındaki kara ve ortasındaki beyaz saçlarıyla yaşlı bir baştankarayı andırıyordu. Yolun iki yanında kırmızı gözlerini arabanın üstündeki cesetlere dikmiş olan onlarca köpek vardı. Kurbanların aileleri arabanın arkasında yavaş yavaş yükselen toz bulutu içinde ilerliyordu. Bizim arkamızda Belediye Başkanı Sima Ting ve maiyeti vardı. Kimisinin omzunda kürek vardı kimisi ellerinde kanca taşıyordu, içlerinden birisi ucunda kırmızı bir kumaş bağlı olan bambu bir direk taşıyordu. Sima Ting'in elindeyse her yirmi adımda bir çaldığı pirinç gongu vardı. Kurbanların aileleri gongun her çalışında hep birlikte feryat fi-

gan ağlıyordu. Hepsi isteksizce ağlıyor gibiydi, gonk sesinin yankılanması biter bitmez ağlamayı kesiyorlardı. Sanki sevdiklerinin ardından değil de, belediye başkanının kendilerine verdiği görevi yerine getirirmişçesine ağlıyorlardı.

İşte böyle, at arabasının ardında kesik kesik ağlayarak kilisenin yıkılmış çan kulesini, Sima Ting ve erkek kardeşi Sima Ku'nun beş yıl önce rüzgâr gücünü kullanarak un öğütmeyi başardıkları değirmeni filan geçtik. Yıkık dökük onlarca yel değirmeni hâlâ gıcırdayarak dönüyordu. Yolun sağında, yirmi yıl önce Japon işadamı Toshiro Mifune'nin Amerikan pamuğu yetiştirmek için kurduğu şirketi geride bıraktık, Gaomi Kaymakamı Niu Tengxiao'nun kadınları ayak bağından kurtarmak için Sima Ting'in ekinleri kurutmaya bıraktığı harman yerinde düzenlediği toplantıda konuşmanın yapıldığı kürsüyü de geride bıraktık. En sonunda, Mo Nehri boyunca ilerleyen at arabası sola döndü ve ta bataklığın oraya kadar genişletilmiş düz bir alana geldik. Nemli güney rüzgârı pis bir koku taşıyordu. Yolun kenarındaki hendekte ve nehrin sığ yerlerinde zayıf sesleriyle vıraklayan kurbağalar vardı, sürü halinde dolaşan iribaşlar nehrin rengini değiştiriyordu.

Bu alana girdikten sonra at arabası hızını arttırdı. Arabacı "İhtiyar Baştankara" atları kamçılamaya başladı, bir bacağı sakat olan at da bundan nasibini aldı. Engebeli yollardan geçen at arabası çok kötü sarsılıyor, arabanın kasasındaki deliklerden cesetlerin pis kokusu yayılıyordu. Artık kimse ağlamıyordu, kurbanların aileleri yenleriyle ağız ve burunlarını kapatmakla meşguldüler. Sima Ting ve maiyeti arkamızdan dolanıp arabanın önüne koşuşturdu. Bellerini iyice bükerek öne doğru koştular, bizi, at arabasını ve cesetlerden yayılan o leş kokusunu arkalarında bıraktılar. Onlarca köpek delirmiş gibi hav-

layarak yolun iki tarafındaki buğday tarlalarından yola atladı. Buğday başakları arasında sanki dalgaların arasında bir görünüp bir kaybolan fok balıkları gibi sıçrayıp durdular. Bugün sanki kargalar ve kartallar için düzenlenmiş büyük bir festival gününü andırıyordu. Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın bütün kargaları bu geniş havzanın üzerine sanki at arabasının üzerinde toplanan kara bulut kümeleri gibi çöreklendi, gak gak diye uçuşup heyecanlı ve keskin çığlıklar atıyor, akla hayale gelmeyecek ve sayısız şekilde toplanıp durmadan pike yapıyorlardı. Olgun kargalar sert gagalarıyla doğruca cesetlerin gözlerini oyuyordu, deneyimsiz genç kargalarsa cesetlerin kafataslarına saldırıp, "tak tuk" diye sesler çıkartıyorlardı. "İhtiyar Baştankara"nın kamçısı hiç yere inmedi. Her seferinde yere bir karga indirdi, yere düşen kargalar at arabasının tekerleri altında et suyuna döndü. Yüksekten uçan yedi, sekiz kadar kartal vardı. Zorlayıcı hava akımları onları bazen kargalardan daha alçakta uçmaya zorluyordu. Cesetlerde kartalların da gözü vardı, onlar da leş yiyiciydiler ama kargaların arasına karışmak yerine ikiyüzlü, kibirli tavırlarını korumayı seçtiler.

Güneş bulutların arasından çıkıp binlerce dönümlük olgun başaklara parlak yüzünü gösterdi. Güneş yüzünü gösterir göstermez rüzgâr da yön değiştirdi. Rüzgâr yön değiştirirken çok kısa süren bir sessizlik oldu, ardından başakların hepsi ya uykuya daldı ya da oracıkta ölüverdiler. Güneşin altında sanki tüm ufku kaplayan altın bir plaka yükseldi. Küçük, altın iğnelere benzeyen sayısız ve sert buğday başağı parlamaya, baktıkça daha da çok parlamaya başladı. Tam bu sırada at arabası, buğday tarlaları arasında uzanan dar bir patikaya girdi. Arabacı buğday sapları arasında zar zor ilerliyordu. Başı, kayısı sarısı ve pırasa yeşili olan iki at çekiyordu, bu dar patika, ikisinin yan yana ilerlemesine izin vermeyince, ya kayısı

sarısı olan buğday sapları arasına giriyor ya da pırasa yeşili olan bu altın sarısı buğday tarlalarında ilerleyebiliyordu. Somurtan iki erkek çocuğu gibi birbirlerini itip buğday tarlalarında ilerlemeye devam ettiler. At arabası yavaşladıkça kargalar daha da saldırganlaşıyordu. Onlarca karga cesetlerin üzerine tüneyip sarkık kanatlarıyla cesetleri gagalamaya devam etti. "İhtiyar Baştankara"nın kargalarla ilgilenmekten daha önemli işleri vardı. Bu seneki buğdaylar iyi büyümüştü, sapları kalın, püsküllleri bol ve taneleri dolgundu. Başaklar atların karınlarına sürtüyor, arabanın kasasına ve tekerleklerine çarptıkça da insanın kulağını tırmalayan sesler çıkartıyorlardı. Tarlada birden köpek başları belirdi, başakların gözlerine batmasını engellemek için gözlerini kapatmışlardı. Arabanın izini bulmak kolaydı, doğru yönü bulmak için koku duyularına güveniyorlardı.

Tarlaya girdikten sonra iyice daralan patika bizim sıramızı da daralttı ve epey uzun bir kuyruğa dönüştük. Çoktandır kimse ağlamıyordu, en ufak bir hıçkırık sesi bile duyulmuyordu. Arada sırada kazara bir çocuk yere düşüyor, hemen yanında bulunan biri –bu kişinin akrabası olmasına gerek yoktu– düşen çocuğa dost elini uzatıyordu. Bu ciddi atmosferde sanki dudakları mühürlenmiş gibi hiçbir çocuk ağlamıyordu, yarım ağızla bile olsa sızlanan yoktu. Buğday tarlalarına hâlâ sessizlik hâkimdi. Ama bu gergin ve huzursuz bir sessizlikti. Zaman zaman at arabasından ve delirmiş köpeklerin havlamalarından ürken keklik sürüleri havalanıyor, alçaktan uçarak uzaktaki buğdayların altın sarısı denizinde kayboluyordu. Buğday yılanları, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na özgü o ateş kırmızısı, zehirli, küçük yılanlar bazen başakların arasından şimşek gibi birden ortaya çıkıyordu. Yılanları gören atlar korkuyla titriyor, başlarını yukarıya kaldırmaya çekinen köpekler yerde sürünüyordu. Güneşin yarısı kara bir bulu-

tun ardına girdi, kalan yarısıysa kavurucu ışınlarını göndermeye devam ediyordu. Bulutların koyu gölgeleri tarlaların üzerinde uçarcasına koşturuyordu, güneşin bir yarısının üzerinde parladığı başaklar ateş sarısına büründü. Tersten esmeye başlayan rüzgâr yüz milyonlarca başağı havaya karıştırdı. Buğday taneleri aralarında fısır fısır fısıldaşıp korkunç haberi birbirlerine yaydılar.

Önce kuzeydoğudan gelen, on milyonlarca buğday tanesinin arasından geçerken onlar tarafından şekillendirilen sıcak bir esinti başakların uçlarını yaladı. Sessiz buğday denizinin içinde yavaş yavaş akan dereler oluştu. Ardından gelen güçlü bir esinti, buğday denizini ikiye ayırdı. Öndeki adamın taşıdığı bambu direğin ucuna bağlı olan kırmızı kumaş parçası, havada süzülmeye başladı, ardından bulutlar homurdandı. Kuzeydoğuda uzanan gökte altın bir yılan kıvranmaya başladı, bulutlar kan kırmızısına boyandı, gök sıkıntıyla gürledi. Her şey kısa bir süre yine sessizleşti, gökte dolanan kartallar pike yapıp başakların uçlarında gözden kayboldu. Kargalarsa onların aksine sanki patlamak üzere olan bir bomba telaşıyla çığlıklar atarak yerden havalandılar. Ardından bir fırtına koptu, başaklar şahlanmış gibi dalgalandı. Kimi kuzeyden batıya kimi de doğudan güneye doğru savruldu. Uzun ya da kısa dalgalar bazen birleşip bazen de birbirini iterek sarı bir girdap oluşturdu. Buğday denizi sanki derin bir kazanda kaynıyormuş gibiydi. Kargalar dağıldı. Birkaç solgun ve ince yağmur damlası düştü. Yağmur damlalarının arasında kayısı çekirdeği büyüklüğünde dolu taneleri de vardı. Hava birden ilik üşütecek denli soğuyuverdi. Seyrek dolu taneleri, buğday başakları ve buğday tanelerine, atların sağrılarına ve kulaklarına, cesetlerin çıplak karınlarına ve yaşayanların kafalarına vurmaya başladı. Başına dolu tanesi isabet eden birkaç karga taş parçalarıymış gibi önümüze düştü.

Annem beni sımsıkı kucakladı, o kırılgan başımı memelerinin sımsıcak aralığına gizledi. Annem doğar doğmaz gereksiz ilan edilen 8. ablamı, şimdi aptal bir bunağa dönmüş olan Shangguan Lü'ye eşlik etmesi için evde *kang*'ın üzerine bırakmıştı. Shangguan Lü de kendi başına batı kanadına sürünmüş ve bir avuç eşek dışkısı alıp midesine indirmişti.

Ablalarım üzerlerini çıkarıp yağmur ve doludan korunmak için başlarını kapattı. Shangguan Laidi'nin iki yeşil elma gibi diri ve sert olan memeleri, o güzel hatlarını gömleğinin üzerinden ilk kez sergiliyorlardı. Ama üzerini çıkarmayan bir o oldu. İki eliyle başını örtmeye çalıştı ama yağmur damlaları onu yine de ıslatıyordu, üzerine doğru üfleyen rüzgâr elbisesini iyice yapıştırdı üzerine.

Zor bir yolculuktan sonra nihayet mezarlığa vardık. Burası etrafı buğday tarlalarıyla çevrili, on dönümlük, açık bir alandı. İçinde üzerleri yaban otlarıyla kaplanmış düzinelerce mezar vardı, mezarların başında çürümeye yüz tutmuş ahşap mezar taşları duruyordu.

Sağanak dinince, etrafa dağılmış bulutlar aceleyle gözden kayboldu. Bulutların arasından göz kamaştıran mavi gök görünüyor, güneş ortalığı kavuruyordu. Geriye kalan dolu taneleri birden buharlaşıp yeniden göğe yükseldi. Yaralı başakların bazısı doğruldu bazısıysa sonsuza dek sakat kaldı. Soğuk rüzgâr yerini sıcağına bırakınca buğday taneleri da hemen ısındı, her geçen dakika bir öncekinden daha sarı bir hale geliyorlardı.

Mezarlığın yanında dikilip belediye başkanımız Sima Ting'in mezarlığa girişini izledik. Sima Ting'in her adım atışında ayaklarının altından çekirgeler sıçrıyordu, çekirgeler sıçrarken açık yeşil dış kanatlarını açıp altındaki pembe iç kanatlarını sergiliyorlardı. Sima Ting küçük sarı çiçekler açmış olan bir yabani krizantem yığını-

nın yanına dikilip ayağıyla yeri işaret ederek yüksek sesle, "İşte burası, burayı kazacağız," dedi.

Yedi yağız adam, omuzlarında küreklerle kayıtsızca öne çıktı, sanki birbirlerinin yüzlerini ezberlemek istiyormuş gibi uzun süre birbirlerini süzdüler. Ardından hepsi birlikte Sima Ting'in yüzüne baktılar. "Bana bakıp duracağınıza kazmaya başlasanıza!" diye öfkeyle kükredi Sima Ting. Gonk ve tokmağını bir kenara fırlattı. Gonk, beyaz püsküllleri olan bir yabani ot yığının üstüne düşüp bir kertenkeleyi yerinden etti; tokmak da bir yabani papatya yığınına çarptı. Ardından eline bir kürek alıp toprağa sapladı, küreğin kenarına ayağıyla bastı, küreğin ucunu yan yatırıp toprağa iyice girmesi için bastırdı. Küreğe dolan bitki köküyle karışık toprağı tüm gücüyle kaldırdı, iki eliyle küreğin sapını düzledi, önce soluna doğru doksan derece döndü, ardından sağına doğru hızla yüz seksen derece dönüp toprağı fırlattı, toprak yığını havada ölü bir horoz gibi döndü, sonra tok bir ses çıkararak parlak sarı çiçekleri olan bir karahindiba yığınının üzerine düştü. Sonra küreği sahibine geri verip nefes nefese, "Kazmaya başla hadi, kokuyu sizler de almaya başlamış olmalısınız," dedi.

Adamlar kazmaya başladılar, havada toprak yığınları uçuştu, yerde yavaş yavaş bir çukur oluşuyordu ve yavaş yavaş derinleşti.

Çoktan öğle olmuştu, hava ölesiye sıcaktı, ortalık öyle parlıyordu ki kimse başını kaldırıp güneşe bakmaya cesaret edemezdi. At arabasından gelen koku giderek daha da keskinleşiyordu, bizler rüzgârın estiği yönün tersinde duruyor olsak da yine de kokuyu alıyorduk, insanların midesi kalktı, çoğu kusacak gibi oldu. Kargalar yine geldi. Tüyleri daha yeni banyo etmişler gibi mavisiyah parlıyordu. Sima Ting gongunu ve tokmağını alıp kokuya aldırmadan at arabasının önüne koşturdu. "Sizi

tüylü piçler, bakalım hanginizin buraya gelmeye cesareti var! Aşağı ineni lime lime edeceğim!" diye söylendi. Gongunu çalıp sıçramaya başladı, göğe doğru bir dizi küfür savurdu. Kargalar at arabasından on beş metre kadar yukarıda çığlıklar atarak dönüp durdu, arada yere karga boku ve tüylerinden kopan parçalar düşüyordu. "İhtiyar Baştankara" ucuna kırmızı bir kumaş parçası bağlanmış olan bambu direği alıp karga sürüsüne doğru salladı. Üç at, burun deliklerini sıkı sıkı kapadı, atlar başlarını umutsuzca yere eğince zaten ağır olan başları daha da ağırlaşmış göründü. Kargalar ikiye ayrılıp keskin çığlıklar atarak pike yaptılar. Sima Ting ve "İhtiyar Baştankara"nın başına onlarca karga musallat oldu. Küçük, yuvarlak gözleri, sert ve güçlü kanatları, pis ve çirkin pençeleriyle kargalar görenin bir daha unutamayacağı bir görüntüye sahipti. İki adam kollarını sallayarak kargalarla boğuştu. Kargalar sert ve sivri gagalarıyla iki adamın başını gagaladı. Ellerindeki gonk, tokmak ve bambu direkle savaşı daha gürültülü bir hale soktular. Yaralanan kargalar kanatlarını kapayıp yerdeki kadife yeşili çimenlerin ortasında bulunan beyaz çiçeklerin üzerine düştü, ardından kanatlarını sürüyüp topallayarak buğday tarlalarının içine doğru ilerlediler. Tarlalarda gizlenen delirmiş köpekler ok gibi üzerlerine fırlayarak yaralı kargaları paramparça etti. Tarla, göz açıp kapamadan yapış yapış olmuş karga tüyüne bulandı. Köpekler kırmızı dilleri dışarıda nefes nefese kalmış bir halde tarla ve mezarlık arası bir yere çömeldi. Askerî güçlerini ayıran kargaların bir kısmı Sima Ting ve "İhtiyar Baştankara"ya tekrar saldırmaya başladı, büyük bir bölümüyse at arabasının üzerine toplanıp gaklayarak o çok heyecanlı ve çok çirkin olan, yayı andıran boyunları ve tığ gibi gagalarıyla cesetleri gagalayıp lezzetli insan leşlerinin tadını çıkararak şeytani bir şölen düzenlediler. Sima Ting ve "İhtiyar Baştankara" yor-

gunluktan yere serilip kımıldamadan uzandılar, yüzleri kalın bir toz tabakasıyla kaplandı, yüzlerinden akan ter, bu toz tabakasını yol yol yapıp adamların yüzlerine karmaşık bir şekil verdi.

Çukurun derinliği çoktan bir insan boyunu aşmıştı, bulunduğunuz yerden sallanıp duran belli belirsiz insan başları ve çukurdan dışarı doğru fırlatılan beyaz çamurlar görüyorduk sadece, bir de etrafı saran serin ve taze bir toprak kokusu alıyorduk.

Çukurdan dışarı çıkan bir adam Sima Ting'in yanına gelip, "Başkan, kazdığımız yerden su çıktı," dedi. Sima Ting, adama şaşkın şaşkın bakıp bir kolunu yukarı kaldırdı. Adam bu kez, "Başkan, isterseniz bir de siz bakın, epey derin oldu," dedi. Sima Ting işaretparmağını kıvırarak adama bir işaret yaptı. Ama adam bunun ne demek olduğunu anlamadı. "Aptal!" diye bağırdı Sima Ting, "Kalkmama yardım et!" Adam hemen eğilip Sima Ting'i yerden kaldırdı. Sima Ting inleyerek yumruğuyla beline vurdu, o adamın desteğiyle yerdeki toprak yığınının üzerinden atladı. "Vay anam vay," dedi Sima Ting, "çocuklar, hadi yukarı çıkın, biraz daha kazarsanız cehenneme çıkacaksınız."

Adamlar birbiri ardına çukurdan çıktı, çukurdan çıkar çıkmaz leş kokusuyla karşılaştılar. Sima Ting, arabacıyı tekmeleyip, "Ayağa kalkıp arabayı şu tarafa çevir hadi," dedi. Arabacı uzandığı yerden kalkmayınca bu kez de, "Gou San, Yao Si, önce şu moruğu çukura atın!" diye bağırdı.

Diğer adamlarla birlikte çukurun yanında duran Gou San hemen cevap verdi.

"Yao Si nerede?" diye sordu Sima Ting. "Anasını siktiğimin piçi, çoktan tabanları yağlamış," dedi Gou San öfkeyle. "Geri dönünce o orospu çocuğunun pirinç kâsesini kıracağım," dedi Sima Ting, ardından yerde yatan arabacıyı yine tekmeleyerek, "Ölmüş mü bu?" diye sordu.

Arabacı ayağa kalkıp ağlayacakmış gibi yüzünü astı, mezarlığın yanında duran at arabasına korkuyla baktı. Arabanın üzerini kulak delen çığlıklar atıp bir o yana, bir bu yana sıçrayan bir karga sürüsü sarmıştı. Üç at da yere çömelip burunlarını çimlere gömmüştü. Atların sırtlarına bir sürü karga dizilmişti. Geri kalan kargalarsa arabanın etrafındaki çimenlerde kendilerine ziyafet çekiyorlardı. İki karga sanki bir halat çekme yarışmasındaymış gibi parlak bir şeyi çekiştirip duruyordu, biri geri çekince diğeri isteksizce öne fırlıyor, biri öne atılınca diğeri heyecanla geri çekiyordu. Bazen ikisinin de gücü eşitleniyor, kısa bir süre çıkmaza düşüyorlardı, pençelerini çimenlere sıkıca geçirip deli gibi kanatlarını çırpıyorlar, boyunlarını iyice uzatıp tüylerini kabartarak mor boyun derilerini sergiliyorlardı, iki karga işte böyle çekişirken boyunlarının her an gövdelerinden ayrılacağını düşünebilirdiniz. Bir an nereden geldiği bilinmeyen sinsi bir köpek kargaların çekiştirdiği bağırsağı kapıp kaçıverdi, bağırsağın gitmesine razı olmayan kargalar da onunla birlikte yerde sürüklendi.

"Başkan, beni bağışlayın!" diye Sima Ting'in ayaklarına kapandı arabacı.

Sima Ting yerden bir parça çamur alıp kargalara doğru fırlattı. Ama kargaların umurunda değildi bu. Sonra kurbanların ailelerinin yanına gidip onlara yalvarır gibi baktı, ardından, "Tamam, buraya kadarmış, bu iş bitmiştir, hadi evlerinize dönün," diye mırıldandı.

Kalabalık serseme dönmüştü, annem öne çıkıp diz çökünce ardından herkes acı gözyaşları içinde onu takip etti. Annem, "Sima amca, onları toprağa gömelim de huzur içinde yatsınlar!" dedi. Ardından herkes hep bir ağızdan aceleyle, "Yalvarıyoruz size. Gömelim onları! Analarımız, babalarımız, çocuklarımız..." dedi.

Sima Ting başını eğince boynundaki terler küçük

bir dere gibi süzüldü. Ellerini çaresizce bize doğru sallayarak adamlarının yanına gitti, alçak bir sesle, "Sevgili küçükler, sayın büyüklerim ve kardeşlerim, ben Sima Ting, sizin kaplan postuna bürünmüş tilki kurnazlığınıza, hırsızlıklarınıza, kavgalarınıza, dul kapılarını aşındırıp haklarını yemenize, mezar kazıcılığınıza, akıl, doğa, ve göğün kanunlarına yaptığınız bütün kötülüklere göz yummadım mı? Binlerce günlük askerî eğitim, savaş alanındaki o bir tek an içindir, işte o an geldi mi var gücünle savaşırsın, bugün kargalar gözyuvalarımızı oyup beynimizi gagalasa da onlarla sonuna kadar savaşacağız. Ben belediye başkanı olarak en önde savaşacağım, aranız da kim korkaklık edip ardımdan gelmezse onun, yedi ceddini[1] sikerim! Bu işi hallettikten sonra hepinizi içki sofrasına davet ediyorum!" dedi. Ardından arabacının kulağını çekip, "Hadi ayağa kalk, arabayı buraya getir. Çocuklar, silahlarınızı kuşanın, savaş başlamıştır," dedi.

Bu sırada altın sarısı buğday dalgalarının içinden yüzerek üç kara çocuk çıkageldi, iyice yaklaştıklarında onların Sun halanın dilsiz torunları olduğunu gördük. Hepsinin üstü çıplaktı, altlarına aynı renk kısa pantolon giymişlerdi. En uzununun elinde bir kılıç vardı, kılıcı havada sallarken kılıçtan ıslığı andırır bir ses çıkıyordu; bir küçüğünün elinde ahşap saplı bir hançer vardı; en kısalarıysa arkasında uzun saplı bir kılıç sürüyordu. Dilsiz çocuklar gözlerini üzerimize dikip bir takım el ve ağız hareketiyle ne kadar üzgün olduklarını anlattılar. Gözlerinde bir ışık çakan Sima Ting çocukların başlarını okşayıp, "Akıllı çocuklar, nineniz ve kardeşleriniz arabanın üstünde, onları gömmek üzereydik ama şu baş belası, küstah kargalar yok mu, canımızı sıktılar iyice, kargalar da cüce

1. Aslında özgün metinde on sekiz ceddi, diyor. (Ç.N.)

Japonlarla birdir, çocuklar, onlara savaş açacağız! Dediklerimi anladınız mı?" dedi. Yao Si birdenbire ortaya çıkıp dilsizlere işaret dilinde bir şeyler söyledi. Dilsizlerin gözlerinden yaşlar ve öfke kıvılcımları fırladı, bıçakları ve kılıçlarını kuşanıp kargaların üzerine saldırdılar.

"Seni yavşak şeytan!" dedi Sima Ting, Yao Si'yi omzundan sarsarak, "Hangi cehennemdeydin?"

"Benim bir suçum yok başkan," dedi Yao Si, "onları çağırmaya gitmiştim."

Dilsizler arabanın üstüne atlayıp bir anda ortalığı kana boğdular, kargalar birbiri ardına yere serilmeye başladı. "Haydi, hep birlikte saldırıyoruz!" diye haykırdı Sima Ting. Kalabalık bir anda arabanın etrafını çevirip kargalarla dövüşmeye başladı, küfürler, darbe sesleri, karga çığlıkları, kanat sesleri iç içe geçti. Ceset, ter, kan, çamur, buğday ve yaban çiçeklerinin kokusu birbirine karıştı.

Lime lime olmuş cesetler çukura yığılmıştı. Kazılmış toprak yığınının üzerine dikilen Papaz Malory şöyle dua etmeye başladı: "Ey Tanrım, bu acı çeken ruhları esirge..." Papazın mavi gözlerinden akan yaşlar, yüzünde kırbacın bıraktığı mor yarıklardan süzülüp yırtık pırtık siyah cübbesine ve oradan da göğsünün üstündeki ağır mı ağır, bronz haçın üstüne damladı.

Belediye Başkanı Sima Ting, Papaz Malory'yi çukurun kenarındaki toprak yığınından aşağı indirip, "Malory, buraya gelin de biraz dinleniverin, siz de ölümün elinden daha yeni kurtuldunuz," dedi.

Köyün erkekleri mezara toprak atmaya başladı, Papaz Malory sendeleyerek bizim yanımıza geldi, gölgesi batan güneşin altında iyice uzadı. Annem onu izlerken ağır sol memesinin altındaki kalbi deli gibi çarpmaya başladı.

Güneş, kırmızı ışınlarını göndermeye başladığında

mezarın üzerinde büyük bir toprak yığını oluşmuştu. Kurbanların aileleri Belediye Başkanı Sima Ting'in buyrukları altında mezarın önünde diz çöküp secde etti, yükümlülüklerini yerine getirmek için birkaç sessiz hıçkırık koyuverdiler. Annem, kurbanların ailelerine Sima Ting'e olan minnettarlıklarını göstermeleri için onun önünde secde etmelerini söyledi. Sima Ting, "Lüzumu yok, lüzumu yok," dedi.

Cenaze alayı yüzlerini batmakta olan kan kırmızısı güneşe dönüp köye doğru yola koyuldu. Annem ve ablalarım en arkada, Papaz Malory'nin sendeleyen koca gövdesinin arkasından ilerliyorlardı. Cenaze alayı en azından yarım kilometre uzunluğundaydı. Kalın insan gölgeleri altın kırmızısı buğday tarlalarına vuruyordu. Bu kan kırmızı alacakaranlığın sonsuz sükûneti arada ağır ayak sesleri, buğday başaklarını yalayan rüzgâr ıslıkları, benim boğuk viyaklamalarım ve mezarlığın içindeki bir dut ağacının gölgesinde günlük uykusundan uyanmış olan şişman bir baykuşun ilk çığlıyla bozuluyordu. Baykuşun acı çığlığı insanları korkuyla titretti. Annem durup arkasına baktı, mezarın üzerinden kırmızı mor bir sis yükseliyordu. Papaz Malory eğilip 7. ablam Qiudi'yi kucağına alırken, "Zavallı çocuklar..." dedi.

Onun bu son sözleri, gecenin müziğine eşlik eden milyonlarca böceğin cıvıltısı içinde asılı kaldı.

2

Annem yüz günlük olan beni ve 8. ablamı, Papaz Malory'yi görmeye götürdüğünde Ay Çöreği Bayramı'ydı. Kilisenin caddeye bakan kapısı kapalıydı ve üzeri dine küfreden yazı ve karalamalarla kaplanmıştı. Küçük ve

dar bir sokağı takip ederek kilisenin arka avlusuna çıktık, kilisenin küçük kapısını yumrukladık. Kapının yanındaki bir kazıkta sıska bir süt keçisi bağlıydı. Keçinin yüzü öyle uzundu ki gören bunun bir keçinin yüzü değil de bir eşek, deve ya da yaşlı bir kadının yüzü sanabilirdi. Keçi kasvetli bakışlarıyla annemi şöyle bir süzdü. Annem ayağının ucuyla keçinin çenesine vurdu. Keçi dokunaklı bir çığlık attı, ardından başını eğip otlamaya başladı. Avlunun içindeki gümbürtüye Papaz Malory'nin öksürüğü eşlik etti. Annem zili çaldı. Kapı bir gıcırtıyla yarısına kadar açıldı, annem kucağında ablam ve benimle aralıktan içeriye sızdı. Papaz Malory, kapıyı kapattı, ardına dönüp uzun kollarıyla bizi kucağına aldı, ardından yerli ağzıyla şöyle dedi: "Cancağızlarım benim, gözümün bebekleri, belimin meyveleri."

Bu sırada Sha Yueliang ve onun daha yeni yeni topladığı Karakaçan Misket Tüfeği Birliği, bizim cenaze alayının geçtiği yolu takip ederek mutluluk içinde köye doğru geliyordu. Yolun bir tarafında buğdaylar arasında yükselen sonbahar darıları, diğer tarafındaysa Mo Nehri'nden ta buralara kadar uzanan sazlıklar vardı. Sıcak bir yaz güneşi ve tatlı bir yağmur tüm bitkilerin deli gibi büyümesini sağlamıştı. Sonbahar darılarının yaprakları bol ve etli, saplarıysa kalındı, boyları bir insan boyunu aşmasına rağmen hala başaklanmamışlardı; gür ve siyah sazların sapları ve yaprakları beyaz tüylerle kaplıydı. Çoktan sonbahar ortasına gelmiş olmamıza rağmen havada bir nebze bile sonbahar kokusu yoktu ama gökyüzü sonbaharın o mavi gökyüzüydü işte ve güneş ışınları da sonbaharın o güzel ve parlak sonbahar ışınlarıydı.

Sha Yueliang ve yirmi sekiz adamı aynı renkte siyah eşeklere binmişlerdi, bu eşekler Wulian kasabasının dağlık bölgesinde yetişen eşeklerdi. Eşeklerin iri gövdeleri ve

koca kafaları vardı, bacakları çok atletikti, at kadar hızlı olmasalar da uzun yola dayanıklıydılar. Sha Yueliang sekiz yüz eşeğin arasından bu iğdiş edilmemiş, gür sesli, gençliğinin baharında olan yirmi sekiz siyah eşeği özel olarak kendi seçip misket tüfeği taşıyan birliğinin binek hayvanları yapmıştı. Bu yirmi sekiz eşek dar patikada siyah bir dere gibi akıyordu. Havayı saran süt beyazı bir sisin içinde eşeklerin sırtlarına gün ışığı vuruyordu. Köyün yıkık çan kulesi ve gözetleme kulesi uzaktan görüldüğünde, Sha Yueliang bindiği eşeğin dizginlerini çekip eşeği durdurdu ama arkada kalan eşekler inatla üzerine yürüdüler. Sha Yueliang ardına dönüp birliğine eşeklerinden inmelerini emretti. Ardından yüzlerini, boyunlarını ve eşeklerini yıkamalarını emretti. Sha Yueliang'ın sıska kara yüzünde ciddi ve ağır bir ifade vardı, eşeklerinden inip arkada tembel tembel oyalanan adamları sert bir şekilde azarladı. Yüz, boyun ve eşek yıkama işini mükemmel bir seviyeye çıkardı. Bugünlerde Japonlarla savaşan gerilla birliklerinin mantar gibi çoğaldığını söyledi, her yerdeydiler, Karakaçan Misket Tüfeği Birliği'nin kendi tarzlarını ortaya koyarak diğer gerilla birliklerini bastıracağını ve sonunda bu toprakları, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nı ele geçireceklerini söyledi. Halkın gözüne girmek için de yaptıkları ve söylediklerinde çok dikkatli olmalıydılar. Onun seferberliğinde birliktekilerin de morali yükseldi, üstlerini çıkarıp sazların üstüne astılar, nehrin sığ kenarında durup başlarını, yüzlerini ve boyunlarını su sıçrata sıçrata yıkadılar. Yeni tıraş edilmiş kafa derileri güneşin altında yeşil yeşil parladı. Sha Yueliang omuz çantasından bir kalıp sabun çıkardı, sabunu küçük parçalara böldü, adamlarına birer parça sabun verip üzerlerindeki kiri güzelce temizlemelerini istedi. Kendi de omzundaki kırmızı mor yara, suya değinceye kadar nehre girip ensesindeki kirleri ovuşturdu. Onlar yıkanırken

eşeklerin bir kısmı sazların yapraklarını, bir kısmı dar yapraklarını kemiriyordu, bir kısmı birbirinin kıçını dişliyor, bir kısmı da bir köşede derin düşüncelere dalmış bir halde kalın kamışlarını kınlarından çıkarıp karınlarına vuruyordu. Eşekler işte böyle her biri kendi zevkinin tadını çıkarırken annem, Papaz Malory'nin kollarından kendini zor atıp ona şöyle çıkıştı: "Seni eşek, çocukları eziyorsun!"

Papaz Malory bembeyaz dişlerini ortaya seren bir tebessümle özür diler gibi gülümsedi. O koca kırmızı elini bize doğru uzatırken bir an durdu, ardından diğer elini uzattı. Onun bir parmağını tutunca şapır şupur sesler çıkardım. 8. ablamsa bir taş bebek gibiydi, ne ağladı ne de olduğu yerden kıpırdadı. Ablam doğuştan kördü. Annem eliyle beni göstererek, "Bak, sana gülüyor," dedi. Sonra kendimi papazın o terli koca ellerinde buldum. Başını benim başımın altına koyunca başının tepesindeki kızıl saçları ve çenesindeki sarı tüyleri gördüm, kartal gagasını andıran bir burnu ve şefkatle parlayan gök mavisi gözleri vardı. Birden omurgamda iğne gibi batan bir sızlama hissedince başparmağını ağzımdan çıkardım, salya süzük zırlamaya başladım, sırtımdaki acı iliklerime kadar varınca gözlerim yaşlarla doldu. Terli dudaklarıyla beni alnımdan öpünce dudaklarının titrediğini hissettim, ağzından acı bir soğan kokusuyla keçi sütü kokusu geliyordu.

Beni annemin kucağına geri verirken mahçup bir tavırla, "Çocuğu korkuttum galiba. Korkuttum mu?" dedi.

Annem, 8. ablamı Papaz Malory'ye uzatıp beni kollarına geri aldı, sırtımı sıvazlayıp bir güzel pışpışladı, beni sallarken, "Ağlama, ağlama, o kim biliyor musun? Tanımadın mı onu? Ondan korkuyor musun? Ondan sakın korkma, o iyi bir adam, o senin baban... O senin vaftiz baban..." dedi.

Sırtımdaki ağrı devam ediyordu ve çığlık çığlığa ağ-

ladım. Annem gömleğini açıp meme ucunu ağzıma sokuverdi. Annemin memesine denize düşmüş de bulduğu ilk dala sarılan biri gibi sarılıp emdim de emdim, sütünde çimen tadı vardı ve süt, boğazımdan akarcasına mideme boşaldı. Fakat sırtımda devam eden ağrı beni memelerden alıkoyunca tekrar ağlamaya başladım. Papaz Malory ellerini huzursuz bir şekilde ovuşturmaya başladı. Duvarın yanına koşup püskülleri olan bir sap ot kopardı, otu gözlerimin önünde bir o yana, bir bu yana sallamaya başladı ama sonuç nafileydi, ağlamaya devam ettim. Ardından tekrar duvarın kenarına koşturup epey uğraşarak ay büyüklüğünde ve altın sarısı taçyaprakları olan bir ayçiçeği kopardı, ayçiçeğini yüzüme doğru tutup sallamaya başlayınca çiçeğin kokusu ilgimi çekti. Papaz Malory'nin duvara doğru deli gibi koşturmaları sırasında 8. ablam hiç ses çıkarmadan kucağında uyuyordu. Annem, "Güzel oğlum benim, bak, vaftiz baban sana gökten ayı koparıp getirmiş," dedi. Aya doğru elimi uzatınca sırtımda garip bir ağrı duydum, yeniden ağlamaya başladım. "Çocuğun nesi var böyle?" diye sordu annem kireç gibi ve terleyen bir yüzle. Papaz Malory, "Bak bakalım, belki bir yerine bir şey batmıştır," dedi.

Annem, Papaz Malory'nin yardımıyla doğumumun yüzüncü günü için bana özel olarak diktiği kırmızı giysimi çıkartınca giysinin dikiş yerlerinin birinde kalmış bir iğne buldu, iğne sırtımda bir dizi kanayan delik açmıştı. Annem iğneyi çıkarıp duvarın dışına fırlattı. "Zavallı yavrum..." diye ağlamaya başladı annem, "Hepsi benim suçum, dayak yesem yeridir!" Sonra kendini sertçe tokatladı. Ardından bir tokat daha attı. Tokadın çıkardığı ses çok keskindi. Papaz Malory, annemin elini tutup ardına geçti, sonra bizi kollarıyla sımsıkı sardı. O terli dudaklarıyla annemi yanağından, kulaklarından ve saçından öperek alçak bir sesle, "Senin suçun değil ki, benim su-

çum, suçlu olan benim..." diye mırıldandı. Onun bu sevecenliği karşısında annem yavaş yavaş sakinleşti, küçük kapının eşiğine oturup meme ucunu yine ağzıma soktu. O tatlı süt, boğazımı ıslatırken sırtımdaki ağrı yavaş yavaş azaldı. Ağzımda meme ucu, bir elimle annemin memesini tutarken ayağımı uzatıp diğer memesini korumaya aldım. Annem ayağımı aşağı aldı ama elini çeker çekmez ayağımı tekrar memesine koydum.

Annem şaşkın şaşkın, "Üzerini giydirirken giysiyi ters çevirip bakmıştım, iğne filan yoktu, o moruğun işidir bu! Ana oğul bizden nefret ediyor!" dedi.

"Biliyor mu? Bizden bahsettin mi?" diye sordu Papaz Malory.

"Söyledim, beni söylemeye mecbur etti, çok zorlayınca dayanamadım! Ah, şu moruk yok mu, tam bir cadı!" dedi annem.

Papaz Malory, 8. ablamı anneme uzatıp, "Onu da emzirsene, ikisi de Tanrı'nın birer lütfu, aralarında ayrım yapmak olmaz!" dedi.

Annem yüzü kızararak 8. ablamı kucağına aldı, diğer memesinin ucunu onun ağzına sokacakken ayağımla ablamın karnını tekmeledim. 8. ablam bas bas bağırmaya başladı.

"Gördün mü? Bu küçük şeytanın zorbalıkta üstüne yok. Sen biraz keçiyi sağ da kızı besle." dedi annem.

Papaz Malory, 8. ablamı keçi sütüyle doyurduktan sonra onu *kang*'ın üstüne yatırdı. 8. ablam hiç ses çıkarmadan yattı, naiflikten ölecekti.

Papaz Malory'nin gözleri, başımdaki yumuşak sarı saçları görünce şaşkın bir ifadeyle parladı. Bu bakışı fark eden annem başını kaldırıp, "Neye bakıyorsun öyle? Anasıyla oğlunu tanıyamadın mı?" diye sordu. "Hayır," dedi Papaz Malory başını iki yana sallayarak, yüzünde aptal bir gülümsemeyle, "bu şey var ya, seni kurt gibi

emiyor." Annem ona çapkın bir bakış atıp, "Kime çekmiş acaba?" diye homurdandı. Papaz Malory daha da aptal bir gülümsemeyle, "Bana mı benziyor? Ben küçükken nasıl bir çocuktum acaba?" dedi. Bakışları bir tavşanınkiler gibi bulanıklaştı, buradan binlerce kilometre uzaklıktaki bir yerde geçirdiği çocukluğu aklına düşünce gözlerinden birkaç damla yaş aktı. "Neyin var?" diye şaşkınlıkla sordu annem. Papaz Malory utancını gizlemeye çalışan bir tavırla kuru bir kahkaha atıp koca elleriyle gözyaşlarını sildi. "Bir şeyim yok," diye karşılık verdi, "Çin'e...Ben Çin'e geleli kaç yıl oldu?" Annem hoşnutsuz bir sesle, "Ben kendimi bildim bileli buradasın, sen de buralı oldun artık, aynı benim gibi," dedi. "Hayır," dedi Papaz Malory, "benim köklerim başka bir ülkeye ait, ben buraya başpiskopos tarafından Tanrı'nın elçisi olarak gönderildim, kilisenin bana verdiği, bunu kanıtlayacak belgelerim vardı bir zamanlar." Annem gülerek, "Ah, seni yaşlı bunak, bir keresinde eniştem bana senin sahtekâr bir yabancı şeytan olduğunu söylemişti, şu bahsettiğin belgeleri de Pindulu bir kalpazandan almışsın," dedi. "Saçmalık!" dedi Papaz Malory çok alınmış bir tavırla, ardından, "O, Koca Elli Yu, eşeğin teki!" diye küfretti. Annem mutsuz bir ifadeyle, "Böyle küfretmemelisin, o benim eniştem, bana çok iyiliği dokunmuştur, ona gönül borcum var!" dedi. Papaz Malory, "Eğer senin enişten olmasaydı, onun taşaklarını koparırdım!" dedi. Annem, "Benim eniştem bir vuruşta koca bir eşeği yere devirir," dedi. Papaz Malory keyifsizce, "Sen de benim İsveçli olduğuma inanmazsan, o zaman bana kim inanır?" dedi. Ardından yere çömelip tütün kesesini çıkardı, piposunu doldurup sessizce içmeye koyuldu. Annem içini çekip, "Tamam, senin gerçek bir yabancı olduğunu kabul ediyorum, bu sana yetmez mi? Ne diye bana sinirleniyorsun? O kadar Çinlinin içinde sana benzeyen

var mı? Hele o saçların..." dedi. Papaz Malory'nin yüzünde çocuksu bir gülümseme belirdi. "Bir gün belki ülkeme geri dönebilirim," dedi düşünceli bir tavırla, "ama öyle bir şansım olsa belki gitmezdim de, tabii sen de benimle gelirsen o başka," deyip annemin yüzüne baktı. Annem, "Sen buradan ayrılamazsın, ben de öyle, ayrılamam, burada huzuru bulduk, öyle dememiş miydin sen? Hem bir insanın saç rengi ister kızıl, ister sarı, ister siyah olsun, hepimizin Tanrı'nın kuzuları olduğunu da söylememiş miydin? Kuzunun tek istediği çayır çimen değil mi? Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda bol bol çayır çimen var, niye geri dönesin ki?" dedi. "Yeter," dedi Papaz Malory duygu yüklü bir sesle, "senin gibi mucizevi bir çimen buradayken başka nereye gitmek isteyebilirim ki?"

Annem ve Papaz Malory'nin konuştuğunu gören eşek, bu fırsattan yararlanıp çekmekte olduğu değirmentaşının üzerindeki unları midesine indirdi. Papaz Malory, eşeğin yanına gidip ona bir şamar savurunca eşek değirmentaşını gürültüyle döndürmeye devam etti. Annem, "Çocuklar uyudu, sana unu elerken yardım edeyim. Gidip bir hasır getir de şu gölgeliğe sereyim," dedi. Papaz Malory, hasırı çınar ağacının gölgesine serdi, annem beni hasırın üzerine yatırırken hâlâ memesini emiyordum. Annem, "Bu çocuk sanki hiç dolmak bilmeyen bir kuyu gibi, yakında iliğimi emecek," dedi.

Papaz Malory eşeğin başında durup onu çalışmaya zorladı, eşek değirmentaşını döndürüyordu, değirmentaşı, buğday tanelerini öğütüyordu, buğday taneleri öğütülüp una dönüşürken patır patır değirmentaşının altındaki tepsiye dökülüyordu. Annem çınar ağacının altında elinde söğüt ağacından yapılmış bir sepetle oturuyordu, sepetin üzerindeki ağı düzeltip öğütülmüş unu hiç acele etmeden, belli bir ritimle öne ve arkaya sallayarak elek-

ten geçirdi, elekten geçen unlar iyi öğütülmemiş buğday kırıklarını eleğin üzerinde bırakarak sepetin içine döküldü... Çınar yapraklarından süzülerek geçen gün ışığı benim yüzüme ve annemin omuzlarına vuruyordu. Papaz Malory, bir ağaç dalıyla eşeğin kıçına vurup tembellik etmesini önlüyordu. Eşek bizim ailenin eşeğiydi, Papaz Malory onu bu sabah un öğütmek için bizden ödünç almıştı, eşek, ağaç dalının darbeleri altında var gücüyle değirmentaşını döndürüyordu, tüylerinin rengi terden daha bir koyulaşmıştı. Kapının ardından keçinin melemeleri duyuldu, keçinin melemeleri eşliğinde kapı itilerek aralandı, bizim evin o benimle aynı gün doğmuş olan küçük katırı güzelim başını kapıdan içeri uzattı. Eşek sinirlenerek ardına doğru çifte atmaya başladı. Annem, "Çabuk katırı içeriye al," dedi. Papaz Malory, bir koşu kapının yanına gidip var gücüyle katırı geri geri etti, ardından kapının kancasını çıkardı, kapı açılır açılmaz katır içeri dalınca Papaz Malory kendini geri çekti, katır anasının bacakları arasına girip memelerini emmeye başladı. Eşek birden sakinleşti. Annem içini çekerek, "İnsanlarla hayvanlar ne kadar da birbirine benziyor!" dedi. Papaz Malory, annemi onayladığını bildiren bir tavırla başını salladı.

Bizim evin eşeği Papaz Malory'nin avlusunda açık havada duran değirmentaşının yanında kendi piçini emzirirken, Sha Yueliang ve adamları kendi eşeklerini ovuşturmakla meşguldüler. Eşeklerinin yelelerini ve ince kuyruklarını özel bir kaşağıyla tımar ettikten sonra eşeklerin tüylerini iyi pamukludan bir bezle kurulayıp balmumuyla cilaladılar. Yirmi sekiz eşek yepyeni bir görünüm kazandı, yirmi sekiz adam güçlü, enerjik ve eyleme geçmeye hazır hissetti kendilerini, yirmi sekiz misket tüfeği de gıcır gıcır parlıyordu. Her adamın belinde biri büyük, diğeri küçük olan iki sukabağı asılıydı. Büyük olanında

barut, küçüğündeyse saçmalar vardı. Sukabaklarının dışına üç kat tung yağı[1] çekilmişti. Elli altı kabak gün ışığında pırıl pırıl parlıyordu. Adamlar hâki kumaş pantolon ve siyah ceket giymiş, başlarına darı saplarından örülmüş, ucu sivri, sekizgen birer hasır şapka takmışlardı. Sha Yueliang'ın başındaki şapkada onun birliğin lideri olduğunu belirten kırmızı bir püskül asılıydı. Adamlarından ve eşeklerden memnun olmuş bir tavırla onlara bakıp, "Kardeşlerim, işte şimdi kendimize geldik, onlara parlak eşekleri ve misket tüfekleri olan bir birliğin nasıl bir şey olduğunu göstermenin zamanıdır!" dedi. Konuşması bittikten sonra eşeğine atlayıp eşeğin sağrısına vurdu, eşek hemen rüzgâr gibi uçtu. Atlar çok hızlı olabilir ama eşekler çalım ata ata yürür. Ata binmek sürücüsüne itibar kazandırır ama eşeğe bindiniz mi değmeyin keyfinize, eşekle tek vücut olur, rahat yol alırsınız. İşte böyle göz açıp kapayana kadar bizim Dalan kasabasının sokaklarında beliriverdiler. Sokaklar şimdi, hasat zamanının sokakları gibi değildi, hasat zamanı yoldan bir at geçse yolu toza dumana katar. Sokaklar şimdi bardaktan boşanırcasına yağan yaz yağmuruyla birlikte pırıl pırıl olmuştu, Sha Yueliang ve birliği yoldan geçerken eşeklerinin beyaz toynak izlerini ve tabii ki de keskin nal seslerini bıraktılar. Sha Yueliang'ın siyah eşeklerinin ayaklarında at nalları vardı, bu onun kendi buluşuydu. Eşeklerin keskin nal sesleri önce çocukların, sonra da belediyede muhasebeci olarak çalışan Yao Si'nin dikkatini çekti. Yao Si'nin üzerinde eskilerden kalma bir mandarin cübbesi vardı, kulağının arkasına sıkıştırdığı o çiçekli kurşunkalemiyle binadan koşarak çıktı, Sha Yueliang'ın eşeğini karşılayıp önlerinde saygıyla eğildi, tüm yüzüne yayılan bir

1. Tung ağacından elde edilen, verniğe benzer bir yağ. (Ç.N.)

gülümsemeyle, "Komutanım, hangi birlikten olduğunuzu sorabilir miyim? Burada mı kalacaksınız yoksa sadece yoldan mı geçiyordunuz? Bendenizin sizlere ne gibi bir yardımı dokunabilir?" dedi.

Sha Yueliang eşeğinden inip, "Biz Karakaçan ve Misket Tüfeği Birliği'yiz, Jiaodong Yarımadası'nda Japonlara karşı savaşmak için geldik, burada, Dalan kasabasında uzun süre kalıp bir anti Japon direniş birliği organize edeceğiz, bunun için bize kalacak bir yer, eşeklerimizi doyurmak için saman ve bir ocak lazım. Bize öyle tam teşekküllü bir sofra kurmanıza gerek yok, basit şeyler, yumurta ve lavaş yeter. Ama Japonlarla bu siyah eşeklere binip savaşacağımızdan onların iyi beslenmesi gerek, saman çöpsüz olsun, içine biraz da kepek karıştırın, suları da yeni çekilmiş kuyu suyu olmalı, Taşkın Ejderha Nehri'nin o çamurlu suyu kesinlikle olmaz," dedi.

"Komutanım," dedi Yao Si, "böyle büyük bir görevin altından kalkamam ben, gidip sayın belediye başkanımıza danışmalıyım, yo hayır, kendisi İmparatorluk Ordusu tarafından daha yeni Barış Muhafızları Heyeti'nin başkanlığına atandı."

"Anasını şey ettiğimin saksocusu!" diye sövdü Sha Yueliang karanlık bir yüzle, "Japonlara hizmet eden herkes vatan haini bir ittir!"

Yao Si, "Komutanım, belediye başkanımız bu göreve kendi isteyerek atanmadı, zorladılar onu, yüz dönümlük verimli arazisi ve bir sürü binek hayvanı var adamın, yediği önünde yemediği arkasında, giyim kuşam sorunu da yok, bunu kabul etmesi tamamen zorlamayla oldu. Ya da şöyle diyeyim, bu işi yapacak adam zaten bulunacaktı, başkası yapacağına bizim kâhyanın yapması..." dedi.

"Beni ona götür!" dedi Sha Yueliang. Eşekli birlik belediye binasının giriş kapısında dinlenirken Yao Si, Sha Yueliang'ı, Mutluluk Malikânesi'ne götürdü. Mutluluk Malikânesi, yedi bölümden oluşan, her biri geniş bir av-

luya ve birbirine açılan kapıların olduğu on beş odalı bir labirente benziyordu. Sha Yueliang, Sima Ting'i ilk gördüğünde, Sima Ting, yatağa uzanmış, yaralarının iyileşmesini bekleyen Sima Ku'yla tartışmaktaydı. Sima Ku, beşinci ayın beşinde, köprüyü ateşe vermiş, Japonları yakacağı yerde kendi kıçını yakmıştı, uzun süre iyileşmeyen yarası da yatak çıbanına dönmüştü. Şimdi sadece yüzüstü ve kıçı havada yatabiliyordu.

"Ağabey," dedi Sima Ku, yatakta elleriyle kendini destekleyerek başını kaldırdı, gözleri alev alev yanıyordu, "seni puşt, seni koca puşt, bu Barış Muhafızları Heyeti'nin başkanı, Japon köpeğidir, gerilla birliklerinin eşeğidir. Demirci körüğüne kaçan bir faredir, iki tarafın da nefret ettiği biri olur çıkarsın, kimse kabul etmedi, sen niye kabul ettin?"

"Saçmalama! İyice sıçtın batırdın!" dedi Sima Ting mağduriyetinden emin bir tavırla, "Sadece bir orospu çocuğu bu görevi seve seve kabul eder. Japon askerleri süngülerini karnıma dayamıştı, komutanları, tercüman Ma Jinlong aracılığıyla bana şöyle dedi: 'Kardeşin Sima Ku, haydut Sha Yueliang'la birleşip köprüyü ateşe vererek bize pusu kurdu, İmparatorluk Ordusu ağır kayıplar verdi ve ilk iş olarak Mutluluk Malikânesi'ni yakıp yıkma kararı aldık ama senin dürüst bir adam olduğunu düşündüğümden sana dokunmuyorum.' İşte, benim heyet başkanı olmamın yarı suçlusu sensin."

Tartışmayı kaybeden Sima Ku, "Şu lanet olası kıçım ne zaman iyileşecek acaba!" diye küfretti.

"En iyisi hiçbir zaman iyileşmemesi, böylece bana daha az zarar verirsin!" dedi Sima Ting hararetli bir şekilde, ardına dönüp gitmeye davrandığı sırada kapının ağzında gülümseyen Sha Yueliang'ı gördü. Yao Si tam öne çıkıp konuşacağı sıra Sha Yueliang, "Sima Başkan, ben Sha Yueliang'ım," diye araya girdi.

Sima Ting daha cevap veremeden, Sima Ku yatağın-

da dönüp yüksek sesle şöyle dedi: "Anasını siktiğimin Sha Yueliang'ı sen misin, namı diğer Keşiş Sha?"

"Bendeniz şimdi Karakaçan ve Misket Tüfeği Gerilla Birliği'nin komutanıyım," dedi Sha Yueliang, "kâhya yardımcısı Sima Ku'ya köprüyü ateşe verdiği için teşekkürlerimi sunarım, seninle ben o gün gökten gelen dikişsiz bir giysi gibi birbirimize kusursuz bir biçimde uyuştuk."

"Seni anasını siktiğimin," dedi Sima Ku, "sen hâlâ yaşıyor musun? Bugünlerde neyin savaşını veriyorsun?"

"Pusu kuruyoruz!" dedi Sha Yueliang.

"Pusu kurmakmış, öyle mi?" dedi Sima Ku, "Eğer köprüyü ateşe vermeseydim, demek çamura saplanıp ayaklar altında ezilecektim, ahh!"

"Bende yanık tedavisinde kullanılan bir ilaç var, sonra adamlarımdan biriyle sana gönderirim," dedi Sha Yueliang tüm yüzüne yayılan bir gülümsemeyle.

Sima Ting, Yao Si'ye, "Komutan Sha'ya ikram etmek için yiyecek bir şeyler getirin," dedi.

Yao Si çekinerek, "Barış Muhafızları Heyeti'ni daha yeni kurduk, hiç paramız kalmadı," dedi.

Sima Ting, "Nasıl bu kadar aptal olabiliyorsun? İmparatorluk Ordusu sadece bizim evin İmparatorluk Ordusu değil, bu kasabanın sekiz yüz hanesinin de İmparatorluk Ordusu, Misket Tüfeği Birliği de sadece bizim evin Misket Tüfeği Birliği değil, bu kasabadaki herkesin Misket Tüfeği Birliği'dir. Kasabadaki bütün hanelerden yiyecek ve para topla, bu kasabanın misafiriyle bu kasabadaki herkes ilgilenecek. İçkiler benden," dedi.

Sha Yueliang gülerek, "Sima Başkan, bakıyorum da bir eliniz yağda, bir eliniz balda," dedi.

"Başka çarem mi var, bizim Papaz Malory'nin dediği gibi, 'Anasını satayım, ben cehenneme gitmeyeceksem kim gidecek,'" dedi Sima Ting.

Papaz Malory tencerenin kapağını kaldırıp daha yeni çekilmiş undan yapılan *noodle*'ları kaynayan suyun içine attı. *Noodle*'ı yemek çubuklarıyla karıştırıp tencereyi kapattı, ocakta ateş yakmakta olan anneme yüksek sesle, "Ateşin biraz canlanmaya ihtiyacı var," dedi. Annem onu başıyla onaylayıp ocağın altına altın renkli ve yanarken çok hoş kokular yayan buğday saplarından biraz daha koydu. Annemin memelerini emerken gözlerimi kısıp ocakta yanan ateşi izliyor ve buğday saplarının yanarken çıkardığı çıtırtıları dinlerken bir yandan da az önce olanları düşünüyordum: Beni sepetin içine sırtüstü yatırdılar ama hemen yüzükoyun dönüp *noodle* yapan annemi izleme koyuldum. Annem hareket ettikçe o iki dolgun sukabağı durmadan zıplıyor, bir yandan da beni çağırıyorlardı, sanki bana gizli bir haber iletmek istiyorlardı. Bazen o hünnap gibi başlarını sanki öpüşüyor ya da birbirlerine bir şeyler fısıldıyorlarmış gibi birbirlerine çarpıştırıyorlardı. Ama çoğu zaman bir aşağı bir yukarı zıplamakla meşguldüler, iki neşeli güvercin gibi bir yandan zıplıyor, bir yandan da kuğurduyorlardı. Ellerimi onlara doğru uzattığımda ağzımın suyu akıyordu. Birden utangaç bir tavırla gerginleşiyor, yüzleri kızarıyor, aralarındaki o vadiden zarif ter damlaları süzülüyordu. Onların üzerinde gezinen iki mavi ışık gördüm, bu Papaz Malory'nin bakışlarıydı. Onun o koyu bakışlı gözlerinden üzeri sarı tüylerle kaplı iki küçük el uzanıp benim yemeğimi çalmaya çalışınca kalbimde sarı alevler tutuştu. Ağzımı açıp ağlamaya hazırlandım ama ardından daha da rahatsızlık verici bir şey oldu. Papaz Malory'nin gözyuvalarından çıkan küçük eller yerine geri döndü ama bu kez de onun o kocaman elleri annemin memelerine uzanıyordu, Papaz, iriyarı gövdesiyle annemin ardına geçip çirkin ve kocaman elleriyle annemin göğsündeki o iki beyaz güvercini tutuverdi. Kalın parmaklarıyla güvercinlerin

tüylerini vahşice okşayıp başlarını sıkıyordu. Benim zavallı sukabaklarım! Benim nazik güvercinlerim! Kanatlarını çırparak mücadele ediyor, annemin vücuduna sıkıca gömülüyorlardı, küçüldüler, küçüldüler, artık daha da küçülemeyecek kadar küçüldüler, sonra birden büyümeye, kanatlarını açıp uçma özlemiyle dolup taşmaya başladılar, uçsuz bucaksız vahşi doğaya doğru uçmak, mavi gökyüzünde salınmak, gökte yavaş yavaş süzülen bulutlara eşlik etmek, rüzgârda yıkanmak, gün ışığında dövülmek, rüzgârla birlikte inlemek, güneşle birlikte şakımak, ardından sessizce yeryüzüne düşüp bir gölün dipsiz derinliklerinde kaybolmak istediler. Feryat figan ağladım, bakışlarım yaştan bulanıklaştı. Annem ve Papaz Malory ahenk içinde devinirken annem inliyordu. "Bırak beni seni eşek, çocuk ağlamaya başladı," dedi annem. "Seni küçük piç," diye söylendi Papaz Malory.

Annem beni kucağını alıp panik içinde sarstı, bir yandan da özür diler gibi, "Bebeğim, oğlum benim, kendi canım, kendi kanımdan olan oğluma ne yaptım öyle ben!" dedi, ardından beyaz güvercinleri yüzüme yaklaştırınca beyaz güvercinlerden birinin başını hırsla ve aceleyle emmeye başladım. Ağzım büyüktür ama daha büyük olmamasına yanarım, ağzım bana ait olan ve kimsenin kolay kolay yutmasına izin vermeyeceğim beyaz güvercinimi bir yılan gibi sardı. "Oğlum, yavaş biraz," dedi annem hafiften kıçıma vurup. Güvercinlerden biri ağzımdaydı, diğerini de sıkıca avuçladım. Avuçladığım kırmızı gözlü beyaz bir tavşandı sanki, onun o büyük kulağını çekince deli gibi çarpan kalbini hissettim. Papaz Malory içini çekip, "Seni küçük piç," dedi.

"Ona piç, deyip durma," dedi annem.

"Geçekte olduğu şeyden başka bir şey söylemiyorum," diye karşılık verdi Papaz Malory.

"Onu vaftiz etmeni istiyorum, vaftiz ettikten sonra

da ona bir isim koymanı. Bugün tam yüz günlük oldu," dedi Annem.

Papaz Malory ustalıkla *noodle* yaparken, "Vaftiz etmek mi? Nasıl vaftiz edilir çoktan unuttum. Sana biraz *noodle* vereyim daha iyi, *noodle* yapmasını şu Hui kadınından öğrendim," dedi.

"Onunla ne kadar yakınsınız?" diye sordu annem.

"Bir şey olduğu yok, sadece arkadaşız," diye cevapladı Papaz Malory.

"Git de başkasını kandır, sana inanmıyorum!" dedi annem.

Papaz Malory aptal bir gülümsemeyle iyice yumuşamış olan hamuru şöyle bir çekiştirip kesme tahtasının üzerine kapattı. "Anlat bakalım!" diye ısrar etti annem. Papaz Malory hamuru, kesme tahtasının üzerine çarptı yine, ardından çekiştirip açmaya başladı, hamuru bazen bir yay gibi bazen de bir yılanı deliğinden çıkarır gibi çekiştiriyordu, annem bile bu kaba elli yabancının, hamuru bir Çinli gibi hünerle yoğurmasına şaştı kaldı. Papaz Malory, "Belki de," dedi, "bir İsveçli değilim ben, geçmişte yaşadıklarım belki de bir rüyadan ibarettir. Sen ne dersin?" Annem alaycı bir gülümsemeyle, "Ben sana o kara gözlü kadını soruyorum, konuyu değiştirme," dedi. Papaz Malory hamuru sanki oyuncağıyla oynayan bir çocuk gibi çekip uzattı, salladı, salladı, bir gerdi, bir gevşetti, elini gevşetince artık bir buğday sapı gibi incelmiş olan hamur bukle bukle kıvrıldı, tekrar çekince bir at kuyruğu gibi kabardı. Annem hünerlerini gösteren papaza, "Hamuru ancak hamarat bir ev kadını böyle yoğurabilir," diye iltifat etti. Papaz Malory, "Tamam, anası, artık böyle saçma şeyler düşünme, sen ateşi iyice körükleyince sana *noodle* pişireceğim," dedi. "Ya yemek yedikten sonra?" diye sordu annem. "Yemek yedikten sonra şu küçük piçi vaftiz edip adını koyarız."

Annem yapmacık bir öfkeyle, "Asıl senin şu Hui kadınıyla yaptığın çocuklara piç denir," dedi.

Annemin sözleri havaya karışırken, işte tam da o onda Sha Yueliang ve Sima Ting kadeh tokuşturuyordu. Ziyafet esnasında aşağıdaki anlaşmaya vardılar: Misket Tüfeği Birliği'nin eşekleri kiliseye götürülecek, birliktekiler kasabanın çeşitli hanelerinde konaklayacak, Sha Yueliang yemekten sonra bizzat kendisi gidip birlik için bir karargâh seçecekti.

Sha Yueliang ve Misket Tüfeği Birliği'nden dört koruması Yao Si'nin peşi sıra bizim avluya girince Sha Yueliang su fıçısının yanında dikilmiş, suyun yansıttığı mavi gökyüzüne, beyaz bulutlara ve kendi yansımasına bakarak saçlarını tarayan büyük ablam Shangguan Laidi'yi gördü. Yeterince beslenmiş ve güzel giysiler giymiş, nispeten sakin bir yaz geçirmiş olan büyük ablamın vücudu iyice serpilmişti. Memeleri gururla doğrulmuş, kuru saçları parlak bir siyahlığa kavuşmuştu, beli incelip yumuşak bir esnekliğe bürünmüş, kalçaları genişleyip yukarı doğru güzelce kıvrılmıştı. Yüz gün içinde o sarı ve solgun derisini üzerinden atıp kelebek güzelliğinde genç bir kıza dönüşmüştü. Annemin, o beyaz ve hokka burnuna sahipti, iri memeleri ve canlı kalçalarıyla da annemi andırıyordu. Fıçının içindeki suya bakan bu utangaç bakirenin bakışlarında ışıl ışıl parlayan bir dalgınlık vardı. İpeksi saçlarını tahta bir tarakla tararken yüzünün zarif yansımasında on binlerce endişe taşıyordu. Sha Yueliang daha ilk bakışta büyülendi. Yao Si'ye kararlı bir sesle şöyle dedi:

"Karakaçan ve Misket Tüfeği Birliği'nin karargâhı burası olacak."

Yao Si, ablama, "Shangguan Laidi, anan nerede?" diye seslendi.

Sha Yueliang, daha ablamın cevap vermesini bekle-

meden, Yao Si'yi elinin tersiyle bir kenara itti. Su fıçısının yanına gidip ablama baktı, ablam da ona bakıyordu.

"Kız, beni hatırladın mı?" diye sordu hemen.

Ablam başıyla onaylarken yanaklarında iki kırmızı bulut süzüldü.

Ablam ardına dönüp içeri koşturdu. Beşinci ayın beşinden sonra yedi kız kardeş daha önce Shangguan Lü ve Shangguan Fulu'nun kaldığı odaya taşınmışlardı, kızların eskiden doğu kanadında kaldıkları yerse, içine bin beş yüz kilo buğdayın konulduğu bir tahıl ambarına dönüştürülmüştü. Sha Yueliang, ablamın peşine takılıp içeri giriverdi, içeri girince *kang*'ın üzerinde uyumakta olan altı ablamla karşılaştı. Dostça bir gülümseme takınıp şöyle dedi:

"Korkma sakın, biz Japonlara direnmek için gelmiş bir birliğiz, halkı yağmalamaya gelmedik. Nasıl savaştığımızı gördün, çok kahramanca, trajik, ateşli ve çağlar boyunca parlayacak bir mücadele verdik, bir gün gelecek, insanlar bizim yiğitliğimizi sahneye koyup övgü dolu şarkılar düzecekler."

Ablam başını eğip örgülerini salladı. Beşinci ayın beşinde gördüğü, o sık rastlanmayan sahneyi düşündü, şimdi karşısındaki adamın o gün üzerindeki parçalanmış üniformasını parça parça çıkardığı ânı hatırladı.

Sha Yueliang, "Kızım, yo küçükhanım, bizi kader birleştirdi!" dedi anlamlı bir tavırla, ardından yine avluya çıktı.

Ablam onu kapıya kadar geçirip kapının ağzında durdu, onun doğu ve batı kanadındaki odalara girip çıkmasını izledi. Batı kanadındaki odada Shangguan Lü'nün yeşil gözleriyle karşılaşınca korkuyla sıçradı, ardından burnunu tutarak geri geri odadan dışarı çıktı. Korumalarına şöyle seslendi: "Buğday istifini biraz toparlayıp bana kalacak bir yer ayarlayın."

Ablam kapının kasasına yaslanıp üzerine şimşek düşmüş bir akasya ağacı gibi çarpılmış omuzlarıyla sarsıla sarsıla kendine doğru gelen kara kuru adama bakıyordu. "Baban nerede?" diye sordu adam. Duvarın bir köşesine gizlenmiş olan Yao Si, kendini tutamayıp, "Babası beşinci ayın beşinde Japon şeytanları, hayır, yani İmparatorluk Ordusu tarafından öldürüldü, dedesi Shangguan Fulu da aynı kaderi paylaştı," diye atıldı.

"Hangi İmparatorluk Ordusu? Şeytanlar, cüce Japon şeytanları!" diye kükredi Sha Yueliang öfkeyle, bir yandan abartıyla küfürler savuruyor, bir yandan da Japonlara karşı olan nefretini göstermek için iki ayağıyla yeri dövüyordu. Yeri döverken, "Küçükhanım, senin intikamın benim intikamımdır; bu, kan denizi kadar derin intikamımızı bir gün alacağız onlardan! Ailenizin reisi kim şimdi?" dedi.

"Shangguan Lu," diye atıldı Yao Si.

Bu sırada ben ve 8. ablam kilisede vaftiz ediliyorduk. Papaz Malory'nin oturduğu evin arka kapısı kiliseye açılıyordu. Evin duvarlarında uzun yıllar içinde rengi solmuş yağlıboya tablolar vardı, tablolarda sırtlarında kanatları olan kıçı çıplak küçük çocuklar vardı, hepsi kırmızı tatlı patates gibi tombuldu, daha sonra onlara melek dendiğini öğrenecektim. Kilisenin sonunda tuğladan yapılmış bir minber vardı, minberin yukarısında hünnap ağacından oyulmuş, sert ve ağır görünen bir adamın heykeli asılıydı, kötü oymacılıktan mı yoksa hünnabın sertliğinden mi desem, oyması zordur; bu, asılı duran adam hiç de insana benzemiyordu, daha sonra onun bizim Hz. İsa'mız olduğunu öğrendim, büyük bir kahraman ve gerçek bir azizmiş. Bunun dışında kilisenin içine gelişigüzel konulmuş, üzerleri toz ve kuş bokuyla kaplanmış olan kilise sıraları da vardı. Annem kucağında benimle ve 8.

ablamla birlikte kiliseye girince içerideki serçe sürüsü ürküp uçmaya başladı, serçeler uçarken pencerelere çarptılar. Kilisenin giriş kapısı sokağa açılıyordu, annem büyük kapının üzerindeki çatlaklardan sokakta bir ileri bir geri mekik dokuyan siyah eşekler gördü.

Papaz Malory yarısı sıcak suyla dolu olan küçük ahşap bir su teknesi getirdi, suyun içinde ağ biçiminde bir sukabağı lifi yüzüyor, sudan yükselen buhar, papazın gözlerini kısmasına neden oluyordu. Ağır su teknesi belini büktü. Onu taşırken kollarını öne doğru uzattığından bacakları çarpılmış gibi duruyordu. Bir an dengesini yitirince teknedeki su yüzüne sıçradı. Güçlükle ilerleyerek sonunda vaftiz töreni için hazırladığı su dolu ahşap tekneyi minberin üzerine koydu.

Annem kucağında bizlerle minberin yanına gitti. Papaz Malory beni annemin kucağından alıp teknenin içine koydu, ayakucum sıcak suya değer değmez hemen bacaklarımı geri çektim. Attığım çığlıklar boş ve ıssız kilisenin içinde yankılandı. Tavan kirişlerinde çok güzel bir kırlangıç yuvası vardı. Yavru kırlangıçlar kafalarını yuvadan çıkarıp kara kara parlayan gözleriyle beni izlemeye koyuldular, o sırada anne ve babaları geniş gagalarında taşıdıkları solucanlarla kırık pencerelerin birinden uçarak içeri giriverdi. Papaz Malory beni anneme geri verdi, yere diz çöküp koca eliyle suyu karıştırmaya başladı. Kirişte asılı olan hünnap ağacından yapılmış merhametli İsa gözlerini bize dikmişti, duvarların üzerindeki melekler, serçeleri kilisenin ahşap kolonlarından tavan kirişlerine, doğudaki duvarından batıdaki duvarına, kavisli ahşap merdivenlerden yıkıldı yıkılacak çan kulesine ve çan kuleşinin altındaki duvara kadar kovalamaya başladı, ardından yine duvarlarına dönüp dinlendiler. Meleklerin çıplak kıçlarından şeffaf ter damlaları süzülüyordu. Teknenin içindeki suda bir girdap oluştu. Papaz Malory eliy-

le suyun sıcaklığını kontrol ettikten sonra, "Oldu, artık kaynar değil, çocuğu küvete koyabilirsin," dedi.

Annem beni çırılçıplak soydu. Annemin bol ve besleyici sütü beni bembeyaz bir tombiğe çevirmişti. Eğer yüzümdeki ağlamaklı ifadeyi kızgın bir ifadeye ya da ağırbaşlı bir gülümsemeye çevirebilseydim, eğer benim de sırtımda bir çift kanat olsaydı, ben de melek olabilirdim pekâlâ, duvardaki o küçük tombul çocuklar da erkek kardeşlerim olurdu. Annem beni küvete yatırınca hemen ağlamayı kestim çünkü ılık su öylesine rahattı ki. Suyun içinde otururken suyla oynamaya başlayıp etrafa mutluluk çığlıkları ve su damlaları saçtım. Papaz Malory teknenin içindeki pirinç haçını sudan çıkarıp başıma bastırdı, ardından şöyle dedi:

"Bu andan itibaren artık sen de Tanrı'nın sevgili oğullarından birisin. *Hallelujah!*"

Sonra sukabağından yapılmış bir kepçeyle tekneden bir kepçe, su alıp başımdan aşağı döktü. "*Hallelujah.*"

Annem de papazın ardından tekrarlıyordu: "*Hallelujah.*" Kutsal su, başımdan aşağı dökülürken neşeli kahkahalar attım.

Annemin yüzünden mutluluk okunuyordu. Annem 8. ablamı da tekneye soktu, sukabağı lifini alıp ikimizi de hafiften ovalamaya başladı, Papaz Malory'yi de başımızdan aşağı kepçe kepçe su döküyordu. Papazın her su döküşünde daha neşeli kahkahalar atıyordum, 8. ablamsa gittikçe boğuklaşan hıçkırıklar çıkarıyordu. İki elimle o kara kuru küçük ablamı tuttum.

"İkisine de hâlâ isim koymadık, hadi onlara birer isim ver," dedi annem.

Papaz Malory kepçeyi bir kenara bırakıp, "Bu, büyük bir şey, izin ver de iyice düşüneyim," dedi.

"Kaynanam eğer erkek doğurursam ona Shangguan Eniği ismini koymamı söylerdi, erkek çocukları ağırbaşlı bir isimle daha iyi yetişirmiş," dedi annem.

Papaz Malory başını iki yana sallayarak, "Hayır, hayır, olmaz, çocuğuna kedi, köpek gibi isimler koymak Tanrı'nın iradesine karşı gelmektir, Konfüçyüs'ün öğretileriyle de bağdaşmaz, üstat buyurmuştur ki: 'İsim düzgün olmazsa dil de doğruyu söyleyemez,'" dedi.

"Ben bir tane buldum bile, bak bakalım olmuş mu, oğlana Shangguan, âmin diyelim?" dedi annem.

Papaz Malory gülerek, "Hiç olmamış, sen sus da biraz da ben düşüneyim," dedi.

Papaz Malory ayağa kalkıp ellerini belinin arkasında birleştirip kilisenin yıkılmaya yüz tutmuş, kokuşmuş atmosferinde hızlı adımlarla yürümeye başladı, adımlarının hızı beyninin çalışma hızının dışa vurumuydu sanki, eskilerden ve şimdilerden, Çin'den ve Batı'dan, göksel ve dünyevi isimlerle semboller beyninde dolandı durdu. Annem ona baktıktan sonra bana doğru gülerek, "Vaftiz babana bak hele, sözde sana isim bulmaya çalışıyor, nerede? Sanki birinin ölüm haberini verecek birazdan. Sığırcık ağızlı çöpçatan, yavşan ayakların çoktan öldü," diye şakımaya başladı, ardından papazın bıraktığı kepçeyi alıp suya daldırdı, başımdan aşağı su dökmeye koyuldu.

"Buldum!" diye haykırdı Papaz Malory sokağa bakan kapalı kapıdan yirmi dokuzuncu dönüşünde birden durup bize dönerek. "İsmini ne koyacağız?" diye heyecanla sordu annem. Papaz Malory tam cevap verecekken giriş kapısında bir gürültü koptu. Kapının dışında bir yaygara vardı, tüm kapı sallanmaya başladı, dışarıdan birinin bağırdığı duyuldu, annem elinde kepçeyle korkuyla ayağa kalktı. Papaz Malory gözlerini kapının çengeline dikiverdi, o sırada onun ne gördüğünü bilmiyorduk ama yüzünün birden kıpkırmızı olduğunu gördük, yüzünün kıpkırmızı olmasının öfkeden mi yoksa heyecandan mı olduğunu çıkaramadık. Anneme telaş içinde, "Hadi, çabuk, ön avluya çıkın," dedi.

Annem su teknesine doğru eğilip beni kucakladı, beni kucaklamak için elbette ki elindeki kepçeyi fırlatması gerekti, yere düşen sukabağı, kur yapan erkek bir kurbağa gibi vırakladı. Küvetin içinde bırakılan 8. ablam bas bas bağırmaya başladı. Kapının ahşap sürgüsü kırılarak ikiye ayrıldı. Kapının iki kanadı birden zorla açılınca sürgü de yere düştü, Misket Tüfeği Birliği'nden kel kafalı bir adam bir havan topu gibi içeriye daldı, kafası Papaz Malory'nin göğsüne çarpınca papaz, üst üste birkaç geri adım atarak duvara tosladı. Başının üzerinde şu kıçı çıplak melekler görüldü. Kapı sürgüsü yere düşerken ben de annemim kollarından kayıp şap diye teknenin içine düştüm, tekneye düşünce etrafa su sıçratmanın dışında neredeyse teknenin içindeki 8. ablamı da ezerek öldürüyordum.

Misket Tüfeği Birliği'nden içeriye beş asker girdi. Kilisenin içindeki manzarayı gördüklerinde yüzlerindeki öfke yavaş yavaş geçti. Papaz Malory'ye çarpıp az kalsın onu öldürecek olan asker başını kaşıyarak, "Nasıl yani, içeride hâlâ birileri mi var?" dedi diğer dört askere bakıp. Sonra konuşmasına, "Buranın yıllar önce terk edildiğini söylememişler miydi? Nasıl olur da içinde hâlâ birileri yaşıyor?" diye devam etti.

Papaz Malory eliyle göğsünü tutarak askerlerin yanına gitti. Papazın heybetli görünümü askerleri korku ve şaşkınlıktan ne yapacaklarını bilemez bir hale soktu. Eğer papazın ağzından yabancı dilde birkaç sözcük dökülse ve el hareketleriyle bunu destekleseydi askerler kiliseden kaçacak delik ararlardı, yabancı bir dilde değil de, ağır bir yabancı aksanı taşıyan bir Çinceyle konuşsaydı bile askerler bu kadar küstah ve haddini bilmez davranmaya cesaret edemezlerdi ama zavallı papaz mükemmel bir Gaomi Kuzeydoğu Bucağı ağzıyla, "Kardeşlerim, ne istiyorsunuz?" deyip saygıyla askerlerin önünde eğildi.

Bas bas bağırıp ağlamaya başladım 8. ablam aksine

çıt bile çıkarmadı; askerler ağlamama kahkahalarıyla eşlik ettiler, sanki bir maymunu izliyormuş gibi papazı baştan aşağı süzdüler, o çarpık ağızlı asker parmağıyla papazın kulaklarındaki uzamış kılları gıdıkladı.

"Maymun, ha ha, bir maymun," diye haykırdı askerlerden biri.

Diğer askerler de hep bir ağızdan, "Maymuna bakın hele, bir de arkasında bir kadın saklıyor!" dediler.

"Reddediyorum!" diye bağırdı papaz, "Reddediyorum! Ben bir yabancıyım!"

"Yabancıymış, duydunuz mu?" dedi çarpık ağızlı asker, "Yabancılar ne zamandan beri mükemmel bir Gaomi Kuzeydoğu Bucağı ağzıyla konuşur oldu? Bence sen bir maymunla bir insanın birleşmesinden doğmuş kırma bir piçsin, arkadaşlar, eşeklerden birini içeri getirin."

Annem, beni ve 8. ablamı kucağına aldı, papazın kolunu çekiştirerek, "Hadi gidelim buradan, bunlarla dalaşmaya gelmez," dedi.

Papaz Malory kolunu kurtarıp öne atıldı, tüm gücüyle eşeği iterek durdurmaya çalıştı. Eşek bir köpek gibi dişlerini göstererek anırmaya başladı.

"Çekil şuradan!" diye kükredi askerlerden biri papazı omzundan iterek.

"Kilise kutsal bir yerdir, burası Tanrı'nın toprağıdır, nasıl olur da burayı ahıra çevirmek istersiniz?" diye karşı çıktı papaz.

"Seni sahtekâr yabancı şeytanı!" dedi yüzü kirece dönmüş, mor dudaklı bir asker, "Ninem bir keresinde şöyle demişti; bu adam," eliyle minberin üzerinde asılı olan hünnap ağacından yapılmış İsa'yı göstererek, "bu adam, bir at ahırında dünyaya gelmiş, eşek de atın akrabası sayılır, sizin Tanrı'nız bu yüzden atlara borçludur, bundan ötürü eşeklere de borçlu sayılır, at ahırında doğum yapılıyor da kilise niye bir eşek ahırına çevrilemiyor?"

Konuşmasındaki mantıkla gurur duyduğu her halinden belli olan asker, papaza anlamlı anlamlı bakarak sırıttı.

Papaz Malory göğsünde ıstavroz çıkarıp ağlayarak, "Tanrım, bu kötü adamları cezalandır, başlarına şimşek düşsün, zehirli yılanlar tarafından ısırılsınlar, Japonların havan topları altında ölsünler..." diye beddua etti.

"Seni hain köpek!" deyip papazın ağzına bir tokat atmak için elini savurdu çarpık ağızlı asker, aslında papazın ağzını hedeflemişti ama onun yerine bir kartal gagasını andıran burnuna vurdu, papazın burun deliklerinden patır patır taze kan fışkırıp yere döküldü. Papaz acıyla inleyip iki elini göğe kaldırdı, büyük bir çarmıhın üzerine çivilenmiş olan hünnap ağacından yapılmış İsa'ya doğru, "Tanrım, her şeye gücü yeten Yüce Tanrım..." diye haykırdı.

Askerler önce tüm vücudu tozla kaplanmış ve kuş bokuna bulanmış hünnap ağacından yapılmış İsa'ya, sonra da yüzü burnundan akan kanla kaplanmış Papaz Malory'ye baktılar. Ardından bakışlarını annemin vücudunda bir aşağı bir yukarı gezdirdiler. Annemin vücudunda sanki az önce üzerinden bir grup sümüklüböcek geçmiş gibi yapış yapış izler vardı. O, İsa'nın doğum yerini bilen asker ayaklı bir istiridyeyi andıran dilini çıkarıp mor dudaklarını yaladı. Yirmi sekiz eşek de kilisenin içindeydi artık, kimi kilisenin içinde aylak aylak geziyor, kimi kilisenin duvarlarında sırtını kaçıyor, kimi işiyor, kimi sıçıyor, kimi diğerleriyle uğraşıp kabadayılık taslıyor, kimi de duvarlardaki tozu yalıyordu. "Tanrım!" diye acıyla inledi Papaz Malory ama Tanrı'sı olduğu yerde kımıldamadan duruyordu.

Askerler, beni ve 8. ablamı annemin kucağından alıp eşeklerin arasına bıraktı. Annem dişi bir kurt gibi öne atıldı ama askerler tarafından durduruldu. Eli ayağı ye-

rinde duramayan askerler annemin orasını burasını ellemeye başladı, annemin memelerine ilk el atan o çarpık ağızlı asker oldu. Mor dudakları ve çarpık ağzıyla öne atılıp benim beyaz güvercinlerimi, değerli sukabaklarımı avuçladı. Annem ağlayarak mor dudaklının yüzünü tırmaladı. Mor dudaklı, yüzünde şeytani bir gülümsemeyle annemin üzerindekileri parçaladı.

Aşağıdaki sahneyi hayatım boyunca acı içinde hatırlayacağım: Sha Yueliang bizim avluda büyük ablamla iyice yakınlaşmaya başlamıştı, Gou San ve adamları kırma bir köpek sürüsü gibi bizim avlunun doğu kanadındaki odanın bir köşesine yer yatağı yapmak için buğday sapları yığıyorlardı, Misket Tüfeği Birliği'nin beş askeri, annemi zorla yere yatırdı. Ben ve 8. ablam, eşek sürüsünün içinde boğazımız parçalanırcasına ağlıyorduk. Papaz Malory ayağa kalktı, ikiye ayrılmış kapı sürgüsünün bir parçasını eline alıp askerlerden birinin kafasına geçirdi. Başka bir asker, papazın bacaklarına nişan alıp ateş etti. Pat diye bir silah sesiyle birlikte papazın bacaklarına saçma yığınları saplandı, papazın bacaklarından inci tanesi gibi kan damlaları fışkırdı. Elindeki sürgü parçası yere düştü, yavaş yavaş yere diz çöküp başı, kuş bokuna bulanmış, hünnap ağacından yapılmış İsa'nın yüzüne baktı, uzun yıllardır konuşmadığı İsveççesiyle alçak sesle bir şeyler mırıldandı, sözcükler ağzından bir kelebek sürüsü gibi çıkıyordu. Askerler sırayla annemin üzerine çıkıyordu. Eşekler sırayla bir beni, bir de 8. ablamı kokluyordu. Eşeklerin yüksek sesle anırmaları kilisenin çatısını delip kasvetli gökyüzüne karıştı. Hünnap ağacından yapılmış İsa'nın yüzünden inci taneleri gibi ter boşandı. Askerler sonunda tatmin olmuşlardı. Annemi ve biz iki kardeşi sokağa fırlattılar. Eşekler de bizim peşimizden sokağa seyirip dişi eşeklerin kokusunu takip ederek sokaklarda dolanmaya başladılar. Askerlerin eşeklerin peşine düşüp

onları yakalamaya çalıştı sırada Papaz Malory şarapnellerin bal peteği gibi delik deşik ettiği bacaklarını çan kulesinin sayısız kez çıktığı ve artık yürümekten aşınmış olan ahşap merdivenlerine kadar sürüdü. Pencere pervazına tutunarak ayağa kalktı, kırılmış vitrayların arasından onlarca yıldır yaşadığı ve her yerine ayak izlerini bıraktığı Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın belediye başkanlığının bulunduğu Dalan kasabasının manzarasını seyre koyuldu: Muntazam bir düzen içinde sıralanmış dizi dizi sazdan evler, geniş ve gri sokakları olan *hutong*'lar, tepeleri puslu yemyeşil ağaçlar, küçük köyleri çevreleyen ışıl ışıl akan nehirler ve dereler, ayna gibi bir göl, etrafa yayılmış gür sazlıklar, yabani otlarla çevrelenmiş göletler, göçmen kuşların oyun bahçesine dönen kırmızı bataklık, bir parşömen tomarına çizilmiş gibi ufka doğru genişleyen vahşi doğa, Yatan Öküz Sıradağları'nın altın sarısı ve üzerinde akasyaların açtığı kum tepeleri... Başını eğip çıplak göbeği göğe doğru çevrilmiş ve yerde ölü bir balık gibi yatmış olan Shangguan Lu ve iki küçük çıplağı görünce yüreğine büyük bir acı oturdu, gözleri buğulandı, parmağını bacağından akan kana batırıp çan kulesinin gri duvarının üzerine şu dört sözcüğü yazdı:

Altın Oğlan, Yeşim Kız.[1]

Ardından yüksek sesle, "Tanrım, affet beni!" diye haykırdı.

Papaz Malory, kanadı kırık büyük bir kuş gibi kendini çan kulesinden aşağı attı ve sert zemine çakıldı. Beyni taze kuş boku gibi sokağa sıçradı.

1. Altın Oğlan: *Jintong*, Yeşim Kız: *Yunü*. (Ç.N.)

3

Kış gelmek üzereydi, annem kaynanası Shangguan Lü'nün mavi satenden çizgileri olan pamuklu ceketini giymeye başlamıştı. Bu ceket aslında Shangguan Lü'nün altmışıncı doğum gününde köyden ziyaretine gelen, bir sürü oğlu ve erkek torunları olan dört yaşlı kadının ona cenazesinde giymesi için diktikleri bir hediyeydi ama artık annemin kışlık ceketi olmuştu bile. Annem, istediğim zaman sütünü emebilmem için ceketinin önüne memelerinin içinden geçebileceği genişlikte birer delik açmıştı. Beni öfkeden deliye döndüren bu sonbahar mevsiminde annemin memeleri tahriş olmuştu, Papaz Malory çan kulesinden ölüm atlayışı yapmıştı ama büyük felaketler geçip gidiyordu işte, annemin muhteşem memeleriyse sonsuza kadar yok edilemezliklerini kanıtlamışlardı, hani sonsuza kadar genç kalan insanlar ya da yeşillikleri hiç bozulmayan ulu çam ağaçları vardır ya, işte öyleydi annemin memeleri de. İnsanların bakışlarından korunmak ve daha da önemlisi kışın sert rüzgârlarından korunup içindeki sütü sıcak tutmak için annem ceketinin önündeki deliklerin üzerine kırmızı kumaş parçaları dikti, böylece memelerinin üzerini yaratıcı bir şekilde kırmızı bir perdeyle kapatmış oldu. Annemin bu buluşu daha sonra iyice yaygınlaşarak bir gelenek halini aldı, bu perdeli ceketler Dalan kasabasında bugün bile popülerliğini korur ama şimdiki modellerin delikleri daha yuvarlaktır, perde olarak kullanılan kumaşın materyali de daha yumuşaktır ve üzerlerinde renkli çiçek işlemeleri bulunur.

Benim kışlık giysimse dayanıklı bir kanvastan kesilmiş, geniş bir keseyi andıran içi pamuklu bir cepti, cebin üzerinde bir büzme ipi ve annemin memelerinin altında bağladığı iki şerit vardı, annem beni emzireceği zaman

karnını içeri çeker ve beni güzelce bu cebin içine yerleştirirdi. Cebin içinde çömelme pozisyonu alıp başımı annemin memelerine yaslardım, başımı sağa yatırınca sol memesini, sola yatırınca da sağ memesini emerdim. İki tarafı da gerçekten iyi idare edip bundan eşit bir kâr elde ediyordum, gerçekten de bir elim yağda bir elim baldaydı. Ama bu cep o kadar da mükemmel bir şey değildi, içinde yeteri kadar yer yoktu: Elim kolum bağlı bir haldeydim, bu eski alışkanlığıma benzemiyordu hiç, eskiden meme emerken diğer memeyi de elimle koruyabiliyordum. 8. ablamın meme emme hakkını neredeyse tamamen elinden almıştım, tam annemin memelerine yaklaştığı anda onu bacaklarımla engelliyordum, bu zavallı kör kız da ağlayıp duruyordu. O günlerde yulaf lapasıyla hayata tutunuyordu ve diğer ablalarım bu durumdan hiç hoşnut değildi.

Bu uzun ve yavaş geçen kışta meme emme sürecim panik içinde geçti, sanki üzerime bir kefen örtülmüştü, sol memeyi emerken aklım sağdakinde kalıyordu, sürekli kıllı bir elin aniden ceketin deliklerine girip kısa bir süreliğine olsa da boş kalmış olan diğer memeyi kapıp götüreceğini kuruyordum kafamda. İşte yüreğime sızmış bu kaygının hâkimiyetinde durmadan meme değiştiriyordum, tam sol memeden süt geldiği sırada telaşla sağ memeye dönüyor; sağ memeden süt gelmeye başladığı zamansa hızla soldakine dönüyordum. Annem büyük bir şaşkınlık ve anlamazlık içinde sol memeyi emerken sağdakine takılan gözlerimi izlerken birden aklımdan geçenleri okuyormuş gibi baktı bana. Soğuk ve dolgun dudaklarıyla yüzümü öperken alçak bir sesle, "Jintong, Altın Oğlum benim, canım yavrum, ananın sütü bir tek senindir, onu senden hiç kimse alamaz," diye fısıldadı. Annemin sözleri kaygımı hafifletse de kendimi bir türlü güvende ve huzurlu hissedemiyordum çünkü o kıllı elin

hemen annemin yanında, bir fırsatını kollayarak beklediğini hissediyordum.

Karın yağdığı o sabah, annem perdeli ceketini giyip beni içi pamukla doldurulmuş sıcak cebe koyup sırtına bağladı, ablalarıma el edip onlara büyük ve kırmızı turpları kilere taşımalarını söyledi. Turpların nereden geldiklerini bilmiyor ve bununla hiç ilgilenmiyordum, benim ilgimi çeken tek şey turpların şekliydi, sivri uçları ve alta doğru genişleyen kökleriyle bana memeleri hatırlatıyorlardı. Bundan sonra parlak ve yağlı sukabaklarımla pürüzsüz ve bembeyaz güvercinlerimin yanına büyük ve kırmızı turplar da eklenmiş oldu böylece, her biri kırmızının farklı bir tonundaydı, hepsinin farklı bir duruşu ve farklı bir sıcaklığı vardı, hepsi memeyi andırıyordu, hepsi farklı bir mevsimde yetişiyor ve her biri farklı bir ruh haline sahip memeleri temsil ediyordu.

Hava bir açıyor, bir kapıyordu, kar taneleri havada bir süzülüyor, bir duruyordu. Ablalarım incecik giysiler giymişti, kuzeyden esen en ufak bir esinti bile boyunlarını omuzlarının arasına gömmelerine yetiyordu. En büyük ablam turpları sepete koymaktan sorumluydu, 2. ve 3. ablalarım sepeti taşımakla, 4. ve 5. ablalarımsa turpları kilere yığmakla görevlendirilmişti, 6. ve 7. ablalarım bağımsız bir şekilde hareket edip bazen oraya, bazen de buraya yardım ediyorlardı. 8. ablam henüz bir işe koyulacak güçte olmadığından *kang*'ın üzerine oturmuş, derin düşüncelere dalmıştı. 6. ablam kilere her seferinde dört adet turp taşıyordu. 7. ablamsa her seferinde iki adet turp taşıyabiliyordu. Sırtında beni taşıyan annem, turp yığınları arasında devriye gezerken bir yandan etrafa emirler yağdırıyor, bir yandan kızların hatalarını eleştiriyor, bir yandan da çeşitli ifadelerle içini çekiyordu. Annemin emir vermedeki amacı yapılan işin kalitesini yükseltmekti. Annemin eleştirilerinin amacıysa yapılan

işin yöntemini değiştirip turpları bütün kış koparıldıkları ilk günkü gibi sağlıklı bir şekilde muhafaza edebilmekti. Annemin içini çekmesiyse şu düşüncenin etrafında dönüyordu: Hayat çok zor, tüm gücümüzle çalışmalıyız, kışı ancak böyle geçirebiliriz. Ablalarım, annemin emirlerine karşı olumsuz bir tavır takınsalar da yine görevlerini yerine getiriyorlardı. Annemin eleştirilerinden hiç hoşnut değillerdi. Annemin iç çekişleriniyse duymazdan gelip hiç oralı olmuyorlardı. Bense avlumuza birdenbire nasıl bu kadar çok turpun geldiğini bir türlü çözemedim. Annemin kış için niye bu kadar çok turp depoladığınıysa çok sonra anlayacaktım.

Turp taşıma işi neredeyse bitmek üzereydi, yerde sadece her biri birbirinden farklı şekilde olsa da her biri yine de memeyi andıran birkaç düzine küçük turp kalmıştı. Annem kilerin ağzında diz çöktü, eğilip kolunu kilerin içine uzatarak Shangguan Xiangdi ve Shangguan Pandi'yi dışarı çekti. Annem ablalarımı dışarı çıkarmaya çalışırken annemin sırtında iki kez sarsıldım, annemin koltuk altı aralığından solgun gün ışığı içinde yanardöner bir şekilde süzülen kar tanelerini izledim. Sonra annem bir su fıçısı –fıçının içi şimdi pamuk topakları ve tahıl kabuklarıyla doluydu– alıp kilerin ağzını kapattı. Ablalarım sanki annemin bir sonraki emrini bekler gibi saçağın altındaki duvara dizildiler. Annem, "Size içi pamukla doldurulmuş mantoları nasıl yapacağım ben ah?" diye içini çekti. 3. ablam Shangguan Lingdi, "Dövülmüş pamuk ve kumaşla," diye atıldı. Annem, "Demek öyle ha, bunu ben de biliyorum. Ben onları satın alacak parayı kastetmiştim, o kadar parayı nereden bulacağız?" diye karşılık verdi. 2. ablam Shangguan Zhaodi hoşnutsuz bir tavırla, "O zaman bizim eşekle katırı satalım," dedi. Annem, "Eşekle katırı satınca, gelecek sene baharda tarlaları neyle süreceğiz ya?" diye çıkıştı.

Büyük ablam Shangguan Laidi bu konuşmaların başından sonuna kadar sessizliğini korudu, annem ona bir bakış atınca başını hemen yere eğdi. Annem endişeyle, "Yarın, sen ve Zhaodi, katırı alıp satmak için at pazarına gidiyorsunuz," dedi. 5. ablam Shangguan Pandi somurtarak, "Katır hâlâ meme emiyor. Niye biraz buğday satmıyoruz ki? Biz de bir sürü var," dedi. Annem doğu kanadındaki odaya şöyle bir bakınca odanın kapısının aralandığı gördü, pencerenin önündeki telden çamaşır ipine Misket Tüfeği Birliği Komutanı Sha Yueliang'ın çorapları asılmıştı.

Küçük katır sendeleyerek avluya girdi, benimle aynı yılın, aynı ayının aynı günü doğmuştu, benimle aynıydı yani o da erkekti. Ben, annemin sırtına sarılı olan cepte pamuklar içinde sadece ayakta durabiliyorken, o çoktan annesinin boyuna gelmişti bile. "Tamam, konu kapanmıştır, yarın onu satıyoruz," dedi annem. Ardından içeri girdi. Arkamızdan biri, "Cicianne!" diye seslendi.

Üç gündür ortalıktan kaybolmuş olan Sha Yueliang, eşeğini yularından çekerek avlumuza yeniden girdi. Eşeğinin sırtında tepesinden renkli ve çiçekli bir şeylerin göründüğü iki mor bohça yüklüydü. "Cicianne!" diye içten bir şekilde tekrar seslendi. Annem ardına dönüp bu çarpık omuzlu adamın, kara ve kuru yüzündeki kaba saba gülümsemeye bakıp sert bir tavırla, "Komutan Sha, sana daha kaç kere söylemem gerek, ben senin ciciannen değilim," diye karşılık verdi. Sha Yueliang yorulmak nedir bilmeyen azimli bir gülümsemeyle, "Hayır, ciciannem değilsiniz, siz bundan daha fazlasısınız, siz beni görmezden geliyor olabilirsiniz ama benim size büyük bir saygım var," dedikten sonra iki adamını çağırıp bohçaları eşeğin sırtından indirmelerini ve eşeği kiliseye götürüp ona yem vermelerini söyledi. Annem eşek denilen o kara şeye nefretle bakıyordu, ben de eşek denen o kara şeye nefretle baktım.

Eşek burun kanatlarını oynatıp bizim eşeğin batı kanadından gelen kokusunu koklamaya başladı.

Sha Yueliang, bohçalardan birini açtı, içinden tilki türkünden bir manto çıkarıp havaya kaldırdı, manto kar taneleri içinde parıldıyordu, mantonun yaydığı sıcaklık bir metre ötesindeki karları bile eritiyordu. "Cicianne," dedi Sha Yueliang mantoyu anneme iyice yaklaştırıp, "cicianne, bu sana oğlundan küçük bir hediye olsun." Annem aceleyle kendini geri çekti ama tilki kürkünden mantonun içine sarınmaktan başka çıkar yolu da yoktu. Birden gözlerim kararda, tilki kürkündeki kötü idrar kokusu ve naftalinin burun delen kokusu beni neredeyse nefessiz bıraktı.

Gün ışığını tekrar görünce avlumuzun bir hayvanat bahçesine döndüğünü fark ettim: Büyük ablam Shangguan Laidi'nin omuzlarında gelincik kürkünden mor bir manto vardı, boynunaysa gözleri parıldayan bir tilki sarmalanmıştı. 2. ablam Shangguan Zhaodi'nin omuzlarında samur kürkünden sarı bir manto vardı. 3. ablam Shangguan Lingdi'nin omuzlarında ayı postundan siyah bir manto vardı. 4. ablam Shangguan Xiangdi'nin omuzlarında karaca derisinden koyu sarı bir manto vardı. 5. ablam Shangguan Pandi'nin omuzlarında köpek derisinden benekli bir manto vardı. 6. ablam Shangguan Niandi'nin omuzlarında kuzu derisinden bir manto vardı. 7. ablam Shangguan Qiudi'nin omuzlarında tavşan derisinden beyaz bir manto vardı. Annemin tilki kürkünden mantosu yerde uzanıyordu. Annem yüksek sesle, "Hepiniz çıkarın mantoları, çıkarın çabuk!" diye bağırdı. Ablalarım sanki annemin dediklerini duymamış gibiydiler, başlarını mantolarının sıcak yakalarında bir o yana, bir bu yana çevirip duruyorlardı, birbirlerinin üzerindeki mantoların kürklerini okşamaya başladılar, yüzlerindeki ifadeden hepsinin içine daldıkları bu sıcaklıktan mem-

nun oldukları ve bu memnuniyetin onları sıcak tuttuğu okunuyordu. Annem orada titreyerek durdu ve güçsüz bir sesle, "Hepiniz sağır mı oldunuz?" diye söylendi.

Sha Yueliang bohçanın içinde kalan son iki parçayı da çıkarıp o ipek gibi pürüzsüz görünen yumuşaklığı okşayarak –üzerinde siyah noktaları olan, kahverengi ve kırmızı arası bir renge sahip bir kürktü bu– anneme heyecanla, "Cicianne, vaşak kürkü bunlar, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın elli kilometrelik çevresinde sadece bu ikisi vardı. İhtiyar Geng ve oğlu bunları yakalamak için üç yıl harcamış, bu erkek vaşağın kürkü, bu da dişininki. Sizler hiç vaşak gördünüz mü?" dedi. Bakışlarını kürk mantoları içinde ışıl ışıl parıldayan ablalarıma çevirdi ama ablalarımdan çıt bile çıkmadı, bunun üzerine sanki bir ilkokul öğretmeniymiş de bugünkü konuları vaşaklarmış gibi kendi sorup kendi cevapladı: "Vaşak bir kediye benzer ama kediden daha büyüktür; leopara da benzer ama leopardan daha küçüktür, ağaca tırmanabilir, yüzebilir, üç metre sıçrayıp ağaçların tepesinde uçan kuşları yakalayabilir. Bu şey çok zeki bir hayvandır. Bu iki vaşak Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki toplu mezarının çevresinde yaşıyormuş, onları yakalamak göğe tırmanmaktan çok daha zormuş ama işte sonunda yakalanmışlar. Cicianne, bu iki vaşak kürkü, küçük erkek kardeşim Jingtong ve küçük kız kardeşim Yunü'ye hediyem olsun," deyip vaşak kürklerini annemin koluna bırakıverdi. Sonra yere eğilip yerdeki tilki kürkünden ateş kırmızı mantoyu aldı, şöyle bir silkeleyip onu da annemin koluna bıraktı, ardından insana dokunan bir sesle, "Cicianne, lütfen beni utandırmayın," dedi.

O günün akşamı annem odamızın kapısına bir sürgü takıp büyük ablam Shangguan Laidi'yi odaya çağırdı. Annem beni *kang*'ın üzerinde yatan Yunü'nün yanına bıraktı. Hemen elimi uzatıp yüzüne dokundum, o da ağ-

layarak çekilebildiği kadar geri çekilip *kang*'ın bir köşesine çekildi. Annem kapının sürgüsüyle o kadar meşguldü ki bizimle hiç ilgilenmiyordu. Büyük ablamın üzerinde gelincik kürkünden mor mantosu vardı, tilki kürkünü de boynuna atmıştı, ihtiyatlı ama biraz da kibirli bir tavırla *kang*'ın önünde dikiliyordu. Annem *kang*'ın üstüne çıktı, başının arkasındaki topuzdan bir saç tokası çıkarıp fenerin daha çok ışık saçması için fitilin topaklaşmış ucunu aldı. Sonra üstüne başına çekidüzen verdi, dik bir şekilde oturup alaycı bir tonla ablama, "Küçükhanım, otur bakalım, kürk mantomu kirletirim diye çekinme sakın," dedi. Ablamın yüzü kızardı, dudaklarını büzüp kırgın bir tavırla *kang*'ın yanındaki tabureye oturdu. Tilki kürkünden atkısı ablamın boynunun üzerinde sinsi çenesini kaldırınca ablamın gözleri parlak yeşil ışıklar saçtı.

Avlumuz, Sha Yueliang'ın dünyası olmuştu. O, doğu kanadındaki odaya yerleştikten sonra avlunun giriş kapısı hiç kapanmaz oldu. O akşam doğu kanadındaki odada diğer günlere nazaran daha büyük bir şamata vardı, fener ışığının bembeyaz ve parlak ışıkları pencerenin kâğıt kaplamalarından dışarı taşıp tüm avluyu apaydınlık yapmıştı, kar taneleri fener ışığının gölgesinde dans ediyordu. Avluda bir hareketlenme vardı, insanlar sürekli girip çıkıyor, kapı durmadan açılıp kapanmaktan gıcırdıyordu, *hutong*'un içinde eşek nallarından çıkan keskin sesler yankılandı. Odanın içinden yükselen, kumar oynayan erkek sesleri gittikçe daha da yükselip daha da kabalaşıyordu, üç şeftali bahçesi lan, beş korkusuz lider be, yedi erik çiçeği ve sekiz at ya, adamlar bir içki oyunu oynuyordu işte. Et ve balık kokusu altı ablamı doğu kanadındaki odanın penceresinin önüne topladı, hepsinin ağzının suyu akıyordu açgözlülükle. Annem çakmak çakmak parlayan gözlerini büyük ablamın üzerine çevirdi. Ablam da inatla ona bakıyordu, iki bakış çarpışınca ortada mavi kıvılcımlar çaktı.

"Ne yapmayı düşünüyorsun?" diye sordu annem.

Ablam tilkinin kabarık kuyruğunu okşayarak, "Hangi konuda?" diye soruyla cevap verdi.

"Bana aptalı oynama," dedi annem.

"Ana, ne dediğini gerçekten anlamadım," diye karşılık verdi ablam.

Annem sesine hüzünlü bir ton katıp, "Laidi, sen dokuz kardeşin en büyüğüsün. Eğer senin başına bir şey gelirse ananın hayatta güvenecek kimsesi kalmaz," dedi.

Ablam hızla ayağa kalkıp şimdiye kadar hiç kullanmadığı öfkeli bir tonda, "Ana, benden daha ne istiyorsun? Senin kalbinde sadece Jintong'a yer var artık, bizim, kızlarının seni gözünde korkarım ki köpek boku kadar değeri kalmadı!" dedi.

Annem, "Laidi, konuyu dallanıp budaklandırma, Jintong altın olabilir ama sizler de gümüşsünüz, nasıl köpek boku kadar bile değeriniz olmazmış! Bugün şöyle pencereleri açalım da güneş içeri girsin, ana kız karşılıklı oturup konuşalım, şu Sha denilen adam tavuk kümesine yeni yıl kutlaması için gelen bir gelinciktir, iyi niyetli olduğunu sanmıyorum, kafayı sana takmış," diye karşılık verdi.

Ablam başını eğip tilkinin kuyruğunu okşadı, inci gibi parlak gözyaşlarıyla, "Ana, ben onun gibi bir adama varmak istiyorum," dedi.

Annem sanki şimşek çarpmış gibi, "Laidi, bu Sha denen adam dışında kiminle evlenirsen evlenebilirsin, sesimi bile çıkarmam," dedi.

"Niye?" diye sordu ablam.

"Niyesi seni ilgilendirmez," diye cevap verdi annem.

Ablam onun yaşındaki bir kızdan beklenmeyecek öfkeli bir sesle, "Ben, Shangguan ailesi için yıllardır it gibi çalışıyorum, yetti artık!" dedi.

Ablamın tiz sesi, annemi korkudan yerinden hoplattı. Annem, ablamın öfkeden kızarmış yüzüne ve tilki kuyruğunu sımsıkı avuçlamış olan ellerine dikkatle bak-

tı. Annemin elinin benim yakınlarımda bir şey arandığını gördüm, *kang*'ı süpürdüğü süpürgeyi eline aldı, süpürgeyi iyice havaya kaldırıp histerik bir tavırla, "Demek bana karşı çıkıyorsun, bana karşı çıkmak ha, seni öldüresiye dövmem mi ben!" diye haykırdı.

Annem *kang*'dan aşağı atladı, süpürge elinde ablama doğru atıldı, süpürgeyi ablamın kafasına indirecekti. Ablam sadece elini kaldırıp başını korudu, ne kaçmaya yeltendi ne de anneme karşı koymaya çalıştı. Annemin eli havada bir süre dondu kaldı, aşağı indiğindeyse artık hiç mecali kalmamıştı. Süpürgeyi elinden atıp ablamın boynuna sarıldı, ağlayarak, "Laidi, o Sha denilen adamla bizim yolumuz bir değil, burada oturup canım kızımın kendini bir ateş çukuruna atmasını izleyemem..." dedi.

Ablam da salya sümük ağlamaya başladı.

İkisi de yeterince ağladıktan sonra annem elinin tersiyle ablamın yüzündeki gözyaşlarını silip, "Laidi, o Sha denilen adamın peşinden gitmeyeceğine dair söz ver anana," diye ablama yalvardı.

Ablam kesin bir tavırla, "Ana, ben kalbimin sesini dinleyeceğim. Bu, ev için de hayırlı olacak," dedi.

Ablam gözucuyla *kang*'ın üzerinde duran tilki kürkü mantoya ve iki vaşak kürküne baktı.

Annem de kesin bir tavırla, "Yarın, hepinizin bu mantoları çıkarmasını istiyorum," dedi.

"Bizim soğuktan donarak ölmemizi mi istiyorsun?!" dedi ablam.

"Şu kahrolası adam seyyar bir kürk manto satıcısından başka bir şey değil," dedi annem.

Ablam kapının sürgüsünü çekip ardına bile bakmadan odadan çıktı.

Annem güçten düşmüş bir halde *kang*'ın ucuna oturdu, göğsünden hırıltılı bir soluk yayıldı.

Bu sırada pencerenin önünden Sha Yueliang'ın te-

reddüt içinde sendeleyen ayak sesleri duyuldu, dili katılaşmıştı sanki ve ağzı uyuşmuştu. Onun pencereyi hafifçe tıklatıp kontrollü ve yumuşak bir tonla evlilik meselesini açacağından emindim ama akşamdan kalmaydı ve alkol merkezî sinir sistemini ele geçirdiğinden yaptığı hareketler yapmak istedikleriyle büyük bir tezat içindeydi. Pencereye öyle sert vurdu ki pencerenin kâğıt kaplamaları parçalandı ve içeriye dışarısının soğuk havasıyla onun leş gibi içki kokan nefesi giriverdi. İnsana iğrenç; ama aynı zamanda sevimli de gelen o bildik sarhoş sesiyle şöyle nara attı:

"Ana!"

Annem *kang*'dan aşağı atladı, bir an hayrete düştükten sonra tekrar *kang*'ın üstüne sıçrayıp beni *kang*'ın üzerinde pencerenin yakınında yatmakta olduğum yerden sürükledi. Sha Yueliang, "Ana, Laidi'yle benim evlilik işini... ne zaman hallederiz... Ben biraz sabırsız bir adamım da..." dedi.

Annem dişlerini sıkarak, "Sha, bir karakurbağasının kuğu eti yediği nerede görülmüş ancak rüyanda görürsün!" dedi.

"Ne dediniz?" diye sordu Sha Yueliang.

Annem yüksek sesle, "Rüyanda görürsün!" diye bağırdı.

Birden ayılan Sha Yueliang daha anlaşılabilir bir sesle, "Cicianne, ben hayatımda bir şey için kimseye böyle yalvarmadım," dedi.

"Bana yalvarmanı isteyen yok," dedi annem.

Sha Yueliang sırıtarak, "Cicianne, ben sana Sha Yueliang'ın ne isterse onu yapacağını, neyi isterse onu elde edebileceğini gösteririm..." dedi.

"O zaman önce beni öldürmen gerek," dedi annem.

Sha Yueliang gülerek, "Önünde sonunda kızını alacağım, müstakbel kayınvalidemi niye öldüreyim?" dedi.

"O zaman kızımla evlenmeyi aklından çıkar, hiçbir zaman senin olmayacak," dedi annem.

Sha Yueliang gülerek, "O kıymetli kızın büyüdü, anası onun yerine karar veremez artık, canım kayınvalideciğim, neler olacağını hep birlikte göreceğiz," dedi.

Sha Yueliang gülerek batıdaki pencerenin önüne gitti, pencerenin kaplamasında bir delik açtı, bir avuç şeker dolu olan elini içeri sokup yüksek sesle, "Kızlar, şeker buyurun, Sha eniştenız buradayken benimle birlikte hep şeker yiyip baharatlı içecekler içeceksiniz artık..." diye bağırdı.

O gece Sha Yueliang uyuyamadı, avluda volta atıp durdu, arada yüksek sesle öksürüyor, arada ıslık çalıyordu, ıslak çalmada o kadar ustaydı ki bir sürü kuşun sesini ıslıkla taklit edebiliyordu, öksürmek ve ıslık çalmak dışında, yüksek perdeden eski opera şarkıları ve şimdi moda olmuş anti Japon türküleri de söyleyebiliyordu. Bir bakmışsınız karısını ve çocuklarını tanımadığını iddia eden zalim koca Chen Shimei'in Kaifeng Mahkemesi'nce başının uçurulmasını konu alan eski bir aryayı söylüyor, bir bakmışsınız kılıcını kaldırıp bir Japon şeytanının boynuna vuruyordu. Bu, hem içkiden hem de aşktan sarhoş olmuş, Japonlara karşı direnen kahramanı uzak tutmak için annem kapıya bir sürgü daha taktı, bu sürgüyü takmak da huzur vermeyince, demirci körüğünden elbise dolabına, kırık tuğla parçalarından taşınabilecek ne varsa, bulduğu her şeyi kapının ardına yığdı. Beni sırtına bağlayıp eline bir satır alarak evin içinde dolanmaya başladı, doğu kanadındaki odadan batı kanadındakine, batı kanadındakinden doğu kanadındakine gidip geliyordu. Ablalarımın hiçbiri kürk mantolarını çıkarmamıştı, birbirlerine sarılıp burunlarının ucundan ter damlayarak Sha Yueliang'ın çıkardığı şamatanın içinde horlaya horlaya uyudular. 7. ablam Shangguan Qiudi'nin ağız

suyu, 2. ablam Shangguan Zhaodi'nin samur kürkünden sarı mantosuna damlıyordu, 6. ablam Shangguan Niandi, 3. ablam Lingdi'nin ayı postundan siyah mantosunun içine kuzu gibi kıvrılmıştı. Şimdi düşünüyorum da annem Sha Yueliang'a karşı açtığı savaşı aslında daha baştan kaybetmişti. Sha Yueliang hayvan kürkleriyle çoktan ablalarımın gönlünü kazanmış ve onları kullanarak evimizin içinde kendine geniş bir cephe inşa etmişti, çoğunluğun desteğini kaybeden annem de yalnız bir savaşçı haline gelmişti.

Ertesi gün annem beni sırtına alıp uçarcasına 3. Fan amcanın evine gitti, ona şöyle bir basit açıklamada bulundu:

Sun halaya doğumda gösterdiği nezaketin borcunu ödemek için Shangguan Laidi'yi Sun halanın dilsiz torunlarından en büyüğüyle –hani şu elindeki kılıçla kargalarla savaşan kahramanla– evlendirecekti, anlaştıkları gün nişanlılıkları başlayacak, nişanın ertesi günü çeyiz gönderilecek, çeyiz gönderildikten sonraki günse düğün yapılacaktı. 3. Fan amca beyni bulanmış bir şekilde anneme baktı. Annem, "Amca, şimdi ayrıntıya girmeyelim, Çöpçatan Xie'nin içkisini ben hazırlarım," dedi. 3. Fan amca, "İşleri tersinden yapıyorsun ama," dedi. Annem, "Evet, farkındayım," dedi. 3. Fan amca, "Peki niye?" diye sordu. Annem, "Amca, şimdi soru sorulacak zaman değil. Sen dilsiz oğlana öğlen bizim eve gelip nişan hediyeleri getirmesi söyle yeter," dedi. 3. Fan amca, "Çocuğun nesi var da ne getirsin?" dedi. Annem, "Neyi varsa onu getirsin işte," dedi.

Hemen eve koşturduk. Yolda annemin eli ayağı oynuyordu, içini korku ve telaş sardı. Annem endişelenmekte çok haklıydı. Avluya girdiğimizde bir grup hayvanın şarkı söyleyip dans ettiğini gördük: Sarı bir samur,

siyah bir ayı, bir karaca, benekli bir köpek, bir kuzu ve beyaz bir tavşan, tek eksik olan mor gelincikti. Mor gelinciğin boynundaki tilki kürkü doğu kanadındaki odanın içinde bulunan buğday yığınının üzerine oturmuş dikkatle Misket Tüfeği Birliği'nin komutanına bakıyordu. Komutansa yere oturmuş içine barut koyduğu sukabağını ve misket tüfeğini temizliyordu.

Annem, Shangguan Laidi'yi buğday yığınının üzerinden çekip Sha Yueliang'a buz gibi bir tavırla, "Komutan Sha, kızımın başkasına verilmiş bir sözü var, siz Japonlara karşı direnen Misket Tüfeği Birliği'ndekilerin evli bir kadını baştan çıkaracağını sanmıyorum," dedi.

Sha Yueliang sakin bir tavırla, "Siz öyle diyorsanız," diye karşılık verdi.

Annem, ablamı odadan sürükleyerek çıkardı.

Tam öğle olduğunda Sun ailesinin en büyük dilsizi, elinde bir yaban tavşanıyla avluya girdi. Üzerinde kendine epey küçük gelen pamuklu bir ceket vardı, göbeği açıkta kalmıştı ve ceketinin kolları bileklerine kavuşmuyordu. Ceketinin tüm düğmeleri sökülmüştü, bu yüzden beline kenevirden bir ip bağlamıştı. Anneme başıyla selam verip önünde eğildi, yüzünde aptal bir gülümseme vardı. Tavşanı iki eliyle uzatıp anneme sundu. Dilsiz'e eşlik eden 3. Fan amca şöyle dedi:

"Shangguan Shouxi'nin dul karısı, isteğini yerine getirdim işte."

Annem ağzının kenarından hâlâ taze kan damlamakta olan yaban tavşanına bakınca uzun süre olduğu yerde dondu kaldı.

"Amca, akşama kadar burada kal, o da bir yere ayrılmasın," dedi parmağıyla Dilsiz'i işaret ederek, "akşama güveçte kırmızı turpla tavşan pişireyim de nişan yemeği yiyelim."

Doğu kanadındaki odadan Shangguan Laidi'nin hün-

gür hüngür ağlama sesleri yükseldi birden. Başlarda küçük bir kız çocuğu gibi ağlıyordu, naif ama cırtlak bir sesle, birkaç dakika sonra ağlama sesi içine korkunç ve pis küfürlerin karıştığı kaba ve boğuk bir ses haline geldi. On dakika sonra o ağlayan ses kuru bir çığlığa dönüşmüştü.

Shangguan Laidi doğu kanadındaki odanın *kang*'ının önündeki pis zemine oturmuştu, o çok değerli kürkünü unutmuşa benziyordu. Gözlerini bir yere sabitlemişti, yüzünde gözyaşından eser yoktu, ağzını kurumuş bir kuyu gibi kocaman açtı, o kuru çığlıklar işte bu kurumuş kuyudan kesintisiz bir şekilde ısrarla çıkmaya devam etti. Ablalarımın altısı hıçkırarak ağlıyordu, gözlerinden dökülen yaşlı inciler ayı postunun üzerinden yuvarlandı, karaca derisinin üzerinden sıçradı, sarı samurun kürkünde parıldadı, kuzu postunu ıslattı, tavşan kürkünü kirletti.

3. Fan amca doğu kanadındaki odanın kapısından içeriye başını uzatınca birden hayalet görmüş gibi oldu, gözleri pörtledi, dudakları seğirdi. Hemen geri adım atıp oradan sendeleyerek uzaklaştı.

Sun ailesinin en büyük dilsiz torunu bizim evin salonunda ayakta dikilmiş başını durmadan çevirip merakla etraftaki öteberiye bakıyordu. Yüzündeki aptal sırıtıştan başka, kafasında dolaşan akıl almaz karanlık düşüncelerin olduğunu belirten bir ifade, fosilleşmiş bir soğukluk ve uyuşmuş bir hüzün vardı yüzünde. Daha sonra oğlanın yüzünde öfkelendiği zaman tüm yüzünü kaplayan bir korku ifadesi de sezecektim.

Annem yaban tavşanının ağzından bir tel geçirip onu giriş kapısının kasasına astı.

Annem ablamın korkunç feryatlarını duymazdan geldi, dilsiz oğlanın yüzündeki garip ifadeyi de görmezden geliyordu. O yol yol paslanmış olan satırını alıp beceriksiz bir şekilde tavşanın derisini yüzmeye başladı. Sha Yueliang omzunda misket tüfeğiyle doğu kanadın-

daki odadan çıktı. Annem ardına bakmadan buz gibi bir sesle şöyle dedi:

"Komutan Sha, büyük kızım bugün nişanlandı, bu yaban tavşanı da nişan hediyesi."

Sha Yueliang gülerek, "Ne değerli bir hediye," dedi.

"Bugün nişan, yarın çeyiz, ertesi gün düğün," dedi annem tavşanın kafasını keserken, sonra ardına dönüp gözlerini Sha Yueliang'a dikerek, "düğün yemeğine gelmeyi unutma sakın!" diye ekledi.

"Nasıl unuturum," dedi Sha Yueliang, "kesinlikle unutmayacağım," konuşmasını bitirdikten sonra misket tüfeğini omzuna atıp ıslık çalarak avludan ayrıldı.

Annem tavşanın derisini yüzmeye devam ediyordu ama kendini işe vermediği çok belliydi. Tavşanı yine kapıya astı, ardından beni sırtına alıp içeri girdi. Annem yüksek sesle, "Laidi, anne ve çocukları arasında düşmanlık ve şefkat olmadan olmaz, benden istediğin kadar nefret edebilirsin," dedi. Bu kızgın sözlerden sonra kendini bırakıp sessizce ağlamaya başladı. Annem gözyaşları ve histerik titremeler eşliğinde turp kesmeye başladı. Satırın bir tak sesiyle turp ikiye ayrıldı, turpun içi, üzerindeki birkaç yeşil noktayı saymazsak bembeyazdı. Satırın ikinci tak sesiyle turp dörde ayrıldı. Tak tak tak, annemin hareketleri gittikçe daha hızlı ve daha abartılı oluyordu. Kesme tahtasının üstü birden turp parçalarıyla doldu. Annem elindeki satırı bir kez daha hızlı bir şekilde yukarı kaldırdı ama satırı elinden bırakınca satır aşağı inerken havada yavaş yavaş süzülüp parçalanmış turpların arasına düştü. Odanın içi turpların o buruk acı kokusuyla doldu.

Dilsiz oğlan başparmağını tamam anlamında kaldırarak anneme olan saygısını dile getirdi. Ağzından çıkan bir dizi kısa homurtuyla da başparmağının anneme göstermiş olduğu saygıyı destekledi. Annem ceketinin yeniyle yaşlı gözlerini silerken, "Artık gidebilirsin," dedi

ona. Dilsiz oğlan kollarını sallayıp havaya bir tekme savurdu. Annem sesini yükseltip, oğlana kendi evinin yönünü işaret ederek, "Git artık, gitmeni istiyorum!" diye haykırdı.

Dilsiz oğlan sonunda annemin ne demek istediğini anlayınca bana dönüp yaramaz bir çocuk gibi surat yaptı, şişkin üstdudağının üzerinde yeşil boyalı bir fırça darbesinden çıkmış gibi duran bıyıkları vardı. Karşımda önce ağaca tırmanan birinin, sonra uçan bir kuşun hareketlerini taklit etti, ardından da sanki avucunda yaralı ve oradan çıkmak isteyen yavru bir kuş varmış gibi bir dizi hareket gösterdi, sonra da gülümseyerek işaretparmağıyla beni gösterdi, ardından da kendi kalbini işaret etti.

Annem oğlana bir kez daha kendi evinin yönünü işaret etti. Bir an dondu kaldı, sonra anladığını bildiren bir ifadeyle başını salladı Dilsiz, ardından annemin önünde diz çöküp anneme –annem bu sırada yana kayınca– kesme tahtasının üzerindeki doğranmış turp parçalarına secde etti, en sonunda ayağa kalkıp gururla evinin yolunu tuttu.

Gün içinde çok yorulan annem gece derin bir uykuya daldı, sabah uyandığında avludaki çınar, sedir ve kayısı ağaçlarına, ağaçlar sanki tuhaf egzotik meyveler vermiş gibi asılı duran yaban tavşanlarını gördü.

Annem kapı kasasına tutunup yavaş yavaş kapının eşiğine oturdu.

On sekiz yaşındaki Shangguan Laidi, üzerinde gelincik kürkünden mor mantosu ve boynunda kırmızı tilki kürküyle Karakaçan ve Misket Tüfeği Birliği'nin Komutanı Sha Yueliang'la birlikte eşekleri de alarak kaçmıştı. O ağaçlarda aslı duran yaban tavşanları Sha Yueliang'ın anneme nişan hediyesiydi, aynı zamanda Sha Yueliang'ın anneme karşı olan küstahlığını da temsil ediyorlardı. Ablamın kaçış planına 2., 3. ve 4. ablalarım da yardım et-

mişti. Olay gece yarısını geçtikten sonra gerçekleşti: Annem yorgunluktan horul horul horluyordu, 5., 6. ve 7. ablalarım da çoktan uykular diyarını boylamıştı. 2. ablam yataktan kalkıp yalınayak ve el yordamıyla annemin kapının ardına yığdığı öteberiyi uzaklaştırdı, ardından da 3. ablamla 4. ablam iki kanatlı kapıyı açtılar. O günün akşamı, Sha Yueliang kapının menteşelerini tüfeğini temizlediği yağla yağlamış olduğundan kapılar tek bir gıcırtı bile çıkarmadan açıldı. Kızlar gece yarısının soğuk ay ışığı altında birbirlerine sarılıp vedalaştılar. Sha Yueliang ağaç dallarındaki tavşanlara bakıp kıs kıs güldü.

Üçüncü gün geldi çattı, bugün dilsiz oğlanla ablamın düğün günüydü. Annem *kang*'ın üzerine sessizce oturmuş sökükleri dikiyordu. Öğleye doğru artık yerinde duramayan sabırsız oğlan çıkageldi. Bazı el kol hareketleri yapıp yüzünü çeşitli şekillere sokarak anneme karısını almaya geldiğini anlattı. Annem *kang*'dan aşağı inip avluya çıktı, doğu kanadındaki odayı ve hâlâ ağaçların üzerinde asılı duran ve şimdi soğuktan çoktan taş gibi sertleşmiş olan donmuş yaban tavşanlarını işaret etti. Annem hiçbir şey söylemese de dilsiz oğlan onun ne demek istediğini tamamen anladı.

Akşam karanlığı bastırdığında *kang*'ın üzerinde ailecek turp ve buğday unu lapası yiyorduk, birden kapının ta dağlardan duyulabilecek bir gürültüyle vurulduğunu duyduk. Batı kanadındaki odaya Shangguan Lü'yü beslemek için gitmiş olan 2. ablamın nefes nefes nefese içeri dalıp, "Ana, kötü haber, dilsiz kardeşler geldi, yanlarında da köpekleri var," dedi. Ablalarım hemen paniğe kapıldılar. Annem bir değirmentaşı gibi sessizce oturuyordu. Elindeki kaşıkla 8. ablam Yunü'yü besliyordu, sonra kendi ağzına bir turp dilimi atıp kütür kütür yedi. Hamile bir tavşan kadar sakin görünüyordu. Kapının dışındaki

hengâme birden kesildi. Bir pipo içimi kadar süren bir sürede yüzleri kırmızı kırmızı parlayan üç kara gölge bizim avlunun diğerlerine göre daha alçak olan güney duvarının üstünden içeri atladı. Sun ailesinin üç dilsiz kardeşiydi bunlar. Onların ardından üzerlerine sanki domuz yağı sürülmüş gibi parlayan üç kara köpek de avluya girdi. Köpekler sanki üç siyah gökkuşağıymışçasına duvarın üzerinden süzülüp hiç ses çıkarmadan avluya atladılar. Dilsiz çocuklar ve köpekleri koyu kırmızı alacakaranlıkta bir an heykel gibi hareketsiz kaldılar. En büyüğünün elinde soğuk soğuk parlayan Myanmar yapımı bir kılıç vardı. İkincisinin belinde çelikten, mavi bir av bıçağı asılıydı. Üçüncüsündeyse uzun ama kısa saplı, paslı bir kılıç vardı. Hepsinin omzunda sanki uzak bir yere gideceklermiş gibi üzerinde beyaz çiçeklerin olduğu küçük, mavi, pamuklu bohçalar vardı. Ablalarım korkudan nefeslerini tutmuşlardı, annemse onların aksine vurdumduymaz bir tavırla höpürdete höpürdete lapayı kaşıklıyordu. Birden en büyük dilsiz kükreyiverdi, ardından diğer ikisi ve köpekler de ona katıldı. Oğlanların ve köpeklerin ağzından çıkan tükürükler akşam karanlığında küçük böcekler gibi parlayıp havada süzülerek dans etti. Sonra kılıç ve bıçaklarıyla o gün buğday tarlalarındaki cenaze töreninde kargalarla giriştikleri büyük mücadeleyi çağrıştıran bir gösteri yaptılar. O erken kış alacakaranlığında av köpeği çevikliğinde olan üç oğlan ellerinde ışıl ışıl parlayan kılıç ve bıçaklarıyla sıçrayabildikleri kadar yukarı sıçrayıp ağaç dallarına asılı olan yaban tavşanlarını avluya düşürdüler. Köpekleri heyecanla kükreyip koca kafalarını sallayarak parçalanmış tavşan leşlerine atıldılar, ardından uçan daireler gibi birden kayboldular. Oğlanlar işlerini bitirdiklerinde yüzlerinden hallerinden gayet memnun oldukları okunuyordu. Parçalanmış yaban tavşanı leşleri bizim avlunun her yerine dağılmıştı. Birkaç yalnız tavşan

kafası ağaçların dallarında sanki toplanırken unutulmuş ve rüzgârda kuruyup kalmış meyveler gibi asılı duruyordu. Dilsiz oğlanlar köpekleriyle birlikte avluda birkaç zafer turu attıktan sonra geldikleri gibi, duvarın üzerinden kayan kırlangıçlar gibi, alacakaranlığın içinde kayboldular.

Annem elinde lapa kâsesiyle hafiften gülümsedi. Bu kendine özgü gülümseme zihnimizin derinliklerine kazındı.

4

Kadınların yaşlanması önce memelerde başlar, memelerin yaşlanması da meme uçlarında. Ablamın evden kaçmasıyla birlikte annemin her zaman oyuncu bir tavırla kalkık olan pembe meme uçları, olgunlaşmış tahılların püskülleri gibi sarkıverdi birden. Meme uçları sarktığı zaman pembelikleri de hünnap kırmızısına döndü. O günler boyunca memelerin süt üretim miktarında bir düşüş yaşandı, sütün tadında da eski günlerin o taze ve tatlı aroması yoktu artık, verim kaybına uğrayan sütün tadında çürümüş bir tahta kokusu bile vardı. Neyse ki zamanın geçişi, annemin ruh halini yavaş yavaş iyileştirdi, özellikle o büyük yılanbalığını yedikten sonra, sarkık meme uçları yavaş yavaş kanatlandı, koyulaşan renkleri yavaş yavaş açıldı, süt üretimi de tekrar sonbahardaki seviyesine döndü. Ama beni asıl korkutan şey yaşlılık belirtilerinin bu kez de meme uçlarının başladığı yerde ortaya çıkmasıydı, bu kırışıklıklar katlanmış bir kitap sayfası kadar rahatsız ediciydi, hani sayfayı düzleştirirsiniz de izi bir türlü kaybolmaz ya, öylece sayfada kalır.

İşte, bu değişiklik benim için bir uyarı çağrısı olmuştu, belki içgüdü, belki de ilahî bir uyarı sayesinde memelere karşı takındığım gem vurulmamış pervasız tavrımı değiştirdim, onları, o değerli varlıkları korumalı, onlara hak ettikleri değeri vermeliydim, o narin kaplara yumurta taşırmış gibi hassas davranmalıydım.

Bu alışılmadık soğukluktaki kışı yarım oda dolusu buğday ve bir kiler dolusu turpla geçirip güvenli bir şekilde bahara çıkacaktık. Kışın en soğuk günlerinde kar bizi eve hapsetti, avludaki ağaçların dalları üzerlerindeki karın ağırlığını kaldıramayınca kırıldı. Üzerimizde Sha Yueliang'ın hediyeleri olan kürk mantolarımızla annemin etrafını sarıp bir çeşit kış uykusuna yattık. Bir gün güneş geri geldi, kar erimeye başlayınca saçaklardan sarkan kalın buz parçaları da eridi, geri dönen serçeler karlı ağaç dallarında şakımaya başladı, biz de kış uykusundan uyandık. Bir süre karları eritip kar suyuyla yaşamaya başladık. Bu kar suyuyla haşladığımız turpları yemekten ablalarıma gına gelmişti. 2. ablam Shangguan Zhaodi, o yılın kar suyunun kan tadı taşıdığını ve hemen nehre gidip biraz taze su taşımaları gerektiğini, aksi halde tuhaf hastalıklara yakalanabileceğimizi, hatta sadece annemin sütüyle beslenen Jintong'un bile bundan etkileneceğini söyledi. Shangguan Zhaodi, gayet doğal bir şekilde Shangguan Laidi'nin yerini alıp onun liderliğini ele geçirmişti. Bu ablamın dudakları etli ve dolgundu, boğuk konuşma sesinin tuhaf bir çekiciliği vardı. Otoritenin sesi oldu, kış başladığından beri yemek hazırlama sorumluluğu ondaydı, annemse bazen yaralı bir inek gibi utangaç, bazen de gururlu bir tavırla sırtında tilki kürkünden o değerli mantosuyla *kang*'ın üstünde oturur, yapması gerektiği gibi sütünün verimi ve kalitesi için endişelendi durdu. "Bugünden itibaren suyumuzu nehirden karşılayacağız," dedi 2. ablam amirane bir ses tonuyla. Annem karşı

çıkmadı. 3. ablam Shangguan Lingdi kaşlarını çatıp kar suyunda haşlanmış turpların kötü tadını eleştirdi, sonra katırı satıp parasıyla eve et almamız gerektiği yineledi. Annem alaycı bir tavırla, "Her yanımız buz kesmiş kar kaplı bu havada katırı nereye götürüp de satacağız?" dedi. 3. ablam, "O zaman gidip biraz yaban tavşanı yakalayalım, bu soğuk havada onlar da buz kesilmiştir nasılsa, hareket bile edemezler," dedi. Annemin rengi attı, "Çocuklar, şunu iyi bilin, hayatım boyunca bir daha yaban tavşanı bile görmek istemiyorum," dedi öfkeyle.

Aslında bu sert kışta köydeki ailelerin çoğuna yaban tavşanı yemekten gına gelmişti. Şişman ve yağlı tavşanlar bu karda kışta uzun kuyruklu solucanlar gibi hareket ettiğinden ayağı bağlanmış uyuşuk kadınlar bile kolayca yaban tavşanı yakalayabiliyordu. Bu kış boyunca kızıl tilkiler ve ova tilkileri de altın çağlarını yaşamaktaydı, savaştan dolayı köylüler silahsız kalmıştı çünkü bin bir çeşit gerilla birliği köylülerin av tüfeklerini alıp Japonlara karşı direnişe geçmişti ve yine savaştan dolayı duygusal olarak yaralanmış köylüler ava çıkacak havada değillerdi, böylece tilkiler av mevsimi boyunca geçmiş yıllardaki gibi hayatları için endişelenmek zorunda kalmamışlardı. Bu uzun yavaş geçen geceler boyunca tilkiler bataklıkta keyif çatıyor, bütün dişi tilkiler hamile kalıyordu. Tilkilerin hüzünlü sesleri insanları huzursuz ediyordu.

3. ve 4. ablam taşıma sopasına koydukları büyük ahşap bir kova, 2. ablam da elinde bir çekiçle Taşkın Ejderha Nehri'ne gitti. Sun halanın evinin önünden geçerken ellerinde olmadan bakışlarını oraya çevirdiler. Avlu ıssızdı, içinde hiçbir yaşam izi yoktu. Avlu duvarına tünemiş bir karga sürüsü ablalarıma olan biteni hatırlattı birden. Avludaki eski gürültü ve şamata yoktu artık, dilsiz oğlanların da nereye gittiği bilinmiyordu. Ablalarım diz boyuna gelen karda sete doğru ilerlerken birkaç rakun

fundalıkların içinden onları izledi. Güneydoğudan yükselen güneş göz kamaştırıcı ışıklarıyla nehri parlatıyordu. Kıyının yanındaki buz tabakası bembeyazdı, üzerinde yürümek gevrek bir bisküvinin üzerinde yürümeye benziyordu, yürürken katır kutur sesler çıkıyordu. Nehrin ortasındaki buz tabakası açık mavi, sert, düz ve kaygandı. Ablalarım buzun üzerinde ihtiyatla ilerlediler, 4. ablamın ayağı kaydı, düşerken tutunduğu 3. ablamla birlikte yere yuvarlandı. Kova ve çekicin buzun üstüne düşerken çıkardığı ses ablalarımı kıkırdattı.

2. ablam temiz görünen bir yer seçip buzu çekiçle kırmaya başladı. Ablam ince kollarıyla aile yadigârı koca çekici kaldırıp sert bir şekilde buza vurdu, çekiçten çıkan kılıç keskinliğindeki tok sesler, bizim evin penceresindeki kâğıt kaplamaları titretti. Annem benim sarı saçlarımı ve üzerimdeki vaşak kürkünü okşarken, "Jintong, altın oğlum benim, ablanlar buz kırmaya gitti, büyük bir delik açıp kovayı buzlu suyla dolduracaklar, eve gelip kovayı boşalttıklarında içinden yarım kova balık çıkacak," dedi. 8. ablam vaşak kürkünün içinde *kang*'ın bir kenarına kıvrılmış sanki kürkler içindeki küçük bir Guanyin gibi mahcup mahcup gülümsüyordu.

2. ablam ilk çekiç darbesiyle buzun üzerinde ceviz büyüklüğünde beyaz bir nokta oluşturdu, çekicin üzerine buz kırıkları yapıştı. Çekici zorlukla yine havaya kaldırdı, ardından eli titreyerek tekrar buza savurdu. Buzun üzerinde bir beyaz nokta daha oluştu, bu nokta az öncekinin bir metre kadar uzağındaydı. Buzun üzerinde yirmiden fazla beyaz nokta oluştuğunda Shangguan Zhaodi çoktan nefes nefese kalmıştı, ağzından uzun ve beyaz dumanlar çıkıyordu. Çekici canla başla tekrar havaya kaldırdı, bitkin bir halde buza doğru savururken yüzüstü buza düştü, o küçük yüzü beyazlaştı, dolgun dudakları kızardı, gözleri puslandı, burnunun üzerinde kristal ter

damlaları oluştu. Nehrin üzerinde, kuzeyden esen soğuk bir rüzgâr yüzlerini bir bıçak keskinliğinde yaladığında 3. ve 4. ablalarım, 2. ablama karşı olan hoşnutsuzluklarını dile getirdiler mırıldanarak. 2. ablam ayağa kalktı, avucuna tükürüp çekici yeniden eline aldı, buzu kırmaya devam etti. Ama çekici iki kez savurduktan sonra kendini yine buzun üzerinde buldu.

Ablalarım tam umutsuzluk içinde kova ve sopayı toparlayıp kar veya buzu eritip öğle yemeği hazırlamaya eve gidecekleri sırada, buzun üzerinde kızaklar çekerek dörtnala ilerleyen onlarca at belirdi. Buzun üzerinde yansıyan rengârenk güneş ışıklarını ve atlıların güneydoğudan geldiğini gören 2. ablam, atlıların güneşin içinden kayarak aşağı indiğini sandı. Atlılar, altın gibi parıldayarak ışık hızında hareket ediyordu. Atların nalları, güneşte gümüş gibi yanıp sönüyordu, nallardaki çiviler buzda tok sesler çıkararak ablalarımın, yüzlerine buz kırıkları sıçrattı. Hayretler içinde atlıları izleyen ablalarım yere yatmayı ya da oradan uzaklaşmayı unuttular. Atlılar ablalarımın etrafında bir tur attı, ardından kaygan buzun üzerinde sendeleyerek zar zor durdular. Bu sırada ablalarım, kızakların buz üzerinde renkli camı andıran, kayısı sarısı renginde, kalın bir tung yağı tabakası bıraktığını gördü. Her kızakta dört adam oturuyordu, hepsi tilki kürkünden kabarık tüylü şapkalar giyiyordu. Adamların sakal ve bıyıkları, kaş ve kirpikleriyle şapkalarının önleri buz tutmuştu. Ağızlarından ve burun deliklerinden uzun ve yoğun sıcak dumanlar çıkıyordu. Atlar, bacakları uzun tüylerle kaplı, küçük ve narin atlardı. Atların sakin duruşlarından 2. ablam, onların efsanelerde bahsi geçen Moğol atları olduğunu çıkardı. İkinci kızaktan uzun boylu bir adam indi. Adamın üzerinde parlak koyun derisi bir ceket vardı, ceketin açık önünden içindeki leopar kürklü yelek görünüyordu. Yeleğin üzerinde geniş, deri bir ke-

mer, kemerin üzerinde bir revolverle kısa saplı bir balta asılıydı. Adamların arasında bir tek o tüylü şapka giymemişti, başında fötr bir şapka vardı. Kulaklarında tavşan derisinden kulak koruyucuları vardı. "Shangguan'ların kızları mısınız?" diye sordu adam.

Ablalarımın önündeki bu adam, Mutluluk Malikânesi'nin kâhya yardımcısı Sima Ku'ydu. "Burada ne yapıyorsunuz?" diye sordu, daha ablalarımın cevap vermesini beklemeden cevabı kendi yapıştırdı, "Oh, buzda delik açmaya çalışıyorsunuz, bu kızların yapacağı bir iş değil!" Kızaklardaki adamlara, "Hepiniz aşağı inin, komşularımızın buzu kırmasına yardım edin, Moğol atlarımıza da su verin," diye seslendi. Kızaktan inen, davul gibi şişmiş onlarca adam yüksek sesle öksürüp yerlere tükürdüler. Birkaçı yere diz çöküp bellerinden çıkardıkları baltalarla tak tak diye buzu kırmaya başladı. Buz parçaları etrafa saçılınca buzun üzerinde beyaz yarıklar oluştu. Yanaklarında favoriler olan bir adam, baltasının ucuna dokunup sümkürdükten sonra, "Sima Ağabey, buzu böyle kırmaya kalkarsak akşama kadar kırsak yine de kıramayız," dedi. Sima Ku yere diz çöküp kendi belindeki baltayı çıkardı, birkaç kez buza vurduktan sonra, "Anasını, öyle donmuş ki bu sanırsın çelik bir plaka," diye sövdü. Favorili adam, "Ağabey, hepimiz aynı yere işersek buzda bir delik açarız," dedi. Sima Ku, "Sik kafalı, saçmalama!" diye yine sövdü ama birden heyecanla ayağa kalktı, kendi kıçına bir şaplak attı –dudakları ayrıldı, kıçındaki yara henüz iyileşmemişti– ardından, "Benim başka bir fikrim var, Jiang Usta, Jiang Usta, buraya gel," dedi. O, Jiang Usta denilen sıska teknisyen öne çıkıp Sima Ku'ya baktı, bir şey söylemedi ama yüzündeki ifadeden Sima Ku'nun emrini beklediği anlaşılıyordu. "Sendeki şu aletle buzu kırabilir misin?" Jiang Usta küçümseyici bir gülüşün ardından bir kadını andıran cırlak bir ses tonuyla, "Çekiçle yumurta kırmak gibi," dedi.

Sima Ku neşe içinde, "Hadi çabuk, buzun üzerinde hemen altmış dört delik aç –bu sekizin sekiz[1] katıdır– da sevgili köy halkı, Sima Ku'nun nelere kadir olduğunu görsün," dedi, ardından ablalarıma dönüp, "kızlar bir yere ayrılmayın," dedi.

Jiang Usta, üçüncü kızağın üzerindeki çadır bezini açıp havan topu büyüklüğünde, yeşile boyanmış, iki tane demir alet çıkardı. Ustaca hareketlerle uzun kırmızı bir hortum çıkarıp aletlerden birinin başına taktı. Sonra aletin üzerindeki saat benzeri yuvarlak göstergeye baktı, göstergenin içinde uzun ince kırmızı bir ibre hareket ediyordu. Ardından eline bir çift çadır bezinden yapılmış eldiven geçirdi, afyon tüttürülen çubuğu andıran metal bir şeyi iki hortum arasına bağlayıp çevirdi, alet birden canlanıp nefes almaya başladı. Ustanın çırağı, en fazla on beş yaşında gösteren, bir deri bir kemik olan bir erkek çocuğu, kibrit çakıp ateşi hortumdan çıkan gaza tutunca hortumun ucundan ipekböceği kozası büyüklüğünde ve ipekböceği kozası şeklinde mavi bir alev fışlayarak dışarı çıktı. Usta, çırağına bir emir verince, çocuk koşturarak kızağın yanına gitti, o iki aletin kafasını çevirince mavi alev birden parlak ve bembeyaz bir ateşe dönüşüverdi, bu ateş güneş ışıklarından bile daha göz alıcıydı. Jiang Usta o korkulası aleti kaldırıp Sima Ku'ya baktı.

Sima Ku gözlerini kısıp elini havaya kaldırdı, ardından elini aşağı indirip yüksek sesle, "Kesmeye başla!" diye bağırdı.

Jiang Usta yere eğilip o beyaz ateşi buza tutunca, havaya cızırtılar eşliğinde birkaç metre yüksekliğinde süt beyazı dumanlar yükseldi. Ustanın kolu bileğini, bileği de o "büyük afyon çubuğu"nu kontrol ediyordu, "büyük

1. Sekiz sayısı Çin'de uğurlu sayı olarak kabul edilir ve zenginlik alametidir. (Ç.N.)

afyon çubuğu" beyaz ateşler tükürerek buzun üzerine kocaman bir delik resmetti. Usta, başını kaldırıp, "Kestim bile," dedi.

Sima Ku şüpheci bir tavırla buza baktı, buzun üzerinde elbette ki değirmentaşı büyüklüğünde bir çember oluşmuştu, çemberin etrafında buz parçaları vardı, çemberle buzun arasından nehir suyunun akışı görülüyordu. Jiang Usta yine o beyaz ateşi kullanarak buz çemberinin üzerine bir artı işareti çizince çember hemen dört parçaya ayrıldı. Ayağıyla çemberin parçalarını suya batırdı, nehir de parçaları hemen alıp götürdü. Buzun üzerindeki delikten nehrin mavi suları taşmaya başladı.

"Ne aletmiş ama!" diye içini çekti Sima Ku gururla, buzun üzerindeki diğer adamlar da övgü dolu bakışlarla Jiang Usta'ya bakıyordu. "Kesmeye devam!" dedi Sima Ku.

Jiang Usta tüm hünerini ortaya koyup Taşkın Ejderha Nehri'nin üzerini kaplamış olan yarım metre kalınlığındaki buz tabakasının üzerinde onlarca delik açtı. Bu deliklerin bazısı yuvarlak, bazısı kare, bazısı dikdörtgen, bazısı üçgen, bazısı yamuk, bazısı sekizgen, bazısı da erik çiçeği şeklindeydi... Sanki bir geometri kitabının sayfasındaymış gibi buzun üzerine yayıldılar.

Sima Ku, "Jiang Usta, bu ilk başarındır! Beyler, haydi kızaklara binin, akşam olmadan köprüye varmalıyız, durun, atları unutmayalım, Taşkın Ejderha Nehri'nin suyundan içsinler biraz!" dedi.

Adamlar atları deliklerin başına götürüp su içmeleri sağladılar. Bu fırsatı değerlendiren Sima Ku, 2. ablama, "Sen iki numara olmalısın? Eve dönünce anana de ki, bir gün o Sha Yueliang denen eşeği enseleyip ablanı Sun'lann dilsiz oğlana geri getireceğim," dedi.

"Ablamın nereye gittiğini biliyor musunuz?" diye sordu 2. ablam cesaretlenerek.

Sima Ku, "Sha Yueliang ablanla birlikte afyon sat-

maya gitti. Ona da, o eşek bokuna benzeyen Misket Tüfeği Birliği'ne de lanet olsun," dedi.

2. ablam daha fazla soru sormaya cesaret edemedi, Sima Ku kızağa binerken onu izledi. On iki kızak bir hamlede hep birlikte yaydan çıkmış bir ok gibi fırladı, Taşkın Ejderha Nehri'nin taş köprüsünden dönüp gözden kayboldular.

Az önce gözlerinin önünde gerçekleşen mucizeye tanık olan ablalarım soğuğu unuttular. Nehrin üzerindeki deliklere bakakaldılar, üçgenden yuvarlağa, yuvarlaktan kareye, kareden dikdörtgene... orada öylece durup deliklere bakarlarken deliklerden taşan su ayakkabılarını ıslattı ve ıslanan ayakkabıları hemen buz tuttu. Buzlu sudan gelen taze hava ciğerlerini doldurdu. 2., 3. ve 4. ablam, Sima Ku'ya karşı derin bir hürmet ve büyük bir hayranlıkla doldular. Önünde büyük ablam gibi muhteşem bir örnek olan 2. ablamın çocuksu aklına birden puslu bir fikir yerleşti: Sima Ku'ya varmak! Birisi sanki onu soğuk bir sesle şöyle uyardı: Sima Ku'nun zaten üç karısı var! Öyleyse ben de onun dördüncü karısı olurum. 4. ablam Xiangdi, yüksek sesle şaşkın bir çığlık attı: "Abla, büyük bir et sopası!"

4. ablamın büyük bir et sopası diye adlandırdığı iri yılanbalığı gümüş grisi vücuduyla suyun karanlık dibinde beceriksizce kıvranıyordu. Yılanbalığının bir yılanı andıran yumruk büyüklüğünde bir kafası, soğuk ve yine bir yılan gibi ürkütücü gözleri vardı. Yılanbalığının kafası suyun yüzeyine yakındı ve ağzından yaldızlı baloncuklar çıkıyordu. 2. ablam heyecanla, "Bu büyük bir yılanbalığı," dedi. Elindeki bambu sopayla yılanbalığının kafasına vurdu. Sopanın ucundaki kanca etrafa su sıçratarak takırdadı. Yılanbalığının kafası suyun dibine battı ama hemen ardından suyun yüzeyine geri çıktı. Gözleri parçalanmıştı. 2. ablam sopayı tekrar savurdu. Yılanbalığı-

nın hareketleri gittikçe yavaşladı ve sonunda hareketsiz kaldı. 2. ablam sopayı elinden attı, yılanbalığını kafasından yakalayıp delikten dışarı çıkardı. Yılanbalığı buzun üzerine çıkar çıkmaz donup hemen bir et sopasına dönüşüverdi. Suyu diğerlerine taşıtan 2. ablam bir elinde çekiç, diğerinde yılanbalığı güçlükle ilerleyerek eve doğru yola koyuldu.

Annem eline bir testere alıp yılanbalığının kuyruğunu kestikten sonra, yılanbalığını on sekiz parçaya ayırdı, yere düşen her bir parça tok bir ses çıkardı. Taşkın Ejderha Nehri'nin suyunda pişirdiği Taşkın Ejderha Nehri'nin yılanbalığıyla insanın ağzının suyunu akıtacak lezzette bir balık çorbası yaptı. Bugünden sonra annemin memelerine yine bahar geldi, gençleştiler ama daha önce bahsettiğim meme uçlarındaki o katlanmış kitap sayfasına benzeyen kırışıklıklar hâlâ yerlerinde duruyordu.

Lezzetli yılanbalığı çorbasını içtiğimiz o gece annem yeniden eski mutlu haline döndü, yüzüne Kutsal Bakire'ninki ya da Guanyin'inki gibi huzurlu ve merhametli bir ifade yerleşti. Ablalarım, annemin nilüfer çiçeği tüneğinin etrafına oturup onun Gaomi Kuzeydoğu Bucağı hakkında anlattığı hikâyeleri dinlediler. Uzun gece ısınıp sıcaklığıyla anne ve kızlarını birbirlerine aşkla bağladı. Taşkın Ejderha Nehri'nden ıslıklar çıkararak esen kuzey rüzgârı evimizin bacasını düdüğe çevirdi. Avludaki buz kesmiş dallar rüzgârda sallanıyordu, dallardan biri saçaklara çarpıp koptu, ardından saçakların altında bulunan çamaşır astığımız yere düşüverdi keskin bir ses çıkararak.

Annem bize Qing Hanedanı[1] İmparator Xiangfeng döneminde buralarda kimsenin oturmadığını anlattı, yazları ve sonbaharda insanlar buraya gelip balık avlar,

1. Mançu Hanedanı olarak da bilinir. Çin İmparatorluğu'nun son hanedanıdır. (Ç.N.)

ilaç yapmak için bitki toplar, arıcılık yapar, sığır ve koyun otlatırlarmış. Buraya neden mi Dalan[1] deniyormuş? Eskiden burası aslında çobanların sürülerini otlattığı bir çayırlıkmış, sonradan çayırın etrafına büyük bir çit çekmişler. İşte ondanmış. Kışın buraya bir avcı gelmiş tilki vurmaya, söylentiye göre bu tilki avcısı yatağında huzur içinde ölmemiş, fırtınada donarak da ölmemiş, ölme nedeni yakalandığı garip bir hastalıkmış. Daha sonra hangi yılın hangi ayında olduğu bilinmez, iriyarı, güçlü kuvvetli ve çok cesaretli olan bir yiğit buraya yerleşmiş. Bu adam Sima Ting ve Sima Ku kardeşlerin dedesi olan Dişlek Sima'ymış "dişlek" onun takma adıymış, gerçek adı bilinmiyormuş. Dişlek denmesine rağmen ağzında bir dişi bile yokmuş, peltek peltek konuşurmuş. Dişlek Sima, nehrin kenarına sazdan bir kulübe inşa etmiş, bir oltası, bir de av tüfeği varmış, günlerini avcılıkla geçirir, öylece yaşar gidermiş. O zamanlar nehir, hendek ve göletler balıkla dolar taşarmış, nehrin yarısı suysa diğer yarısı balıkmış. Bir yaz günü Dişlek Sima setin üzerine çömelmiş balık tutarken nehirde bir aşağı bir yukarı doğru sürüklenen renkli camdan bir küp görmüş. Dişlek Sima doğuştan iyi bir yüzücüymüş, suyun altında bir çubuk içimi kadar durabilirmiş. Hemen nehre atlayıp o küpü kıyıya çıkarmış. Küpün içinde beyazlar içinde kör bir kız varmış. Bakışlarımızı hemen bizim evin kör kızı Shangguan Yunü'ye çevirdik, o da başını oynatıp kılcal damarları iyice seçilen kepçe kulaklarıyla dinlemeye başladı. Bu kör kız çok da güzelmiş, eğer kör olmasaymış imparatorla evlenebilirmiş. Sonra kör kız, bir oğlan doğururken ölüvermiş. Dişlek Sima çocuğu balık çorbasıyla bes-

1. Çincede *da* büyük, *lan* da çit anlamına gelir. (Ç.N.)

lermiş, çocuğun adı Sima Weng'miş[1], yani Sima Ting ve Sima Ku'nun babası.

Annem daha sonra hükümetin Kuzeydoğu Bucağı'na nasıl geldiğini, Shangguan ailesinin yaşlı demircisinin yani bizim büyük dedemizin Dişlek Sima'yla çok yakın arkadaş olduklarını, o yıl çıkan Boksör Ayaklanması'nın Kuzeydoğu Bucağı'nı da vurup köyde nasıl yayıldığını ve Dişlek Sima'yla bizim büyük dedemizin demiryolu yapımı sırasında köyün batısındaki Kumlu Tepe köyünün köprüsünde Almanlarla yaptıkları insanı gülse mi ağlasa mı bilemediği bir hale sokan vahşi ve ironik savaşı anlattı. Dişlek Sima'yla bizim büyük dedemiz, nereden aldıkları bilinmeyen bir istihbaratla Almanların dizleri olmadığını ve bu yüzden eğilemedikleri, sadece ayakta dikildiklerini öğrenmiş, ayrıca Almanların temizlik hastası olduğunu, dışkıdan çok korktuklarını ve bu Alman şeytanlarının üzerlerine bok bulaştığında kusmaktan öldüklerini öğrenmişler. Bir de Almanların kuzu gibi olduklarını ve bu kuzuların da diğer kuzular gibi en çok kurttan ve kaplandan korktuğunu söylerlermiş, bu yüzden Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın bu iki öncüsü, bir grup ayyaş, kumarbaz ve aylak toplayıp –bu adamlar elbette ki ölüm korkusu olmayan, dövüş sanatlarına hâkim yiğitlermiş– bir kurt ve kaplan birliği kurmuşlar. Dişlek Sima'yla bizim büyük dedemiz Shangguan Dou, Alman askerlerini Kumlu Tepe Köyü Köprüsü'nün yanına çekmişler, Almanların tahta gibi bükülemeyen bacaklarıyla kuma saplanacaklarını düşünüyorlarmış, ardından kurt ve kaplan birliği üyeleri köprünün üzerine çıkıp ağaç dalları arasına sakladıkları içi dışkı ve sidik dolu fıçıları Almanların üzerine boca edecek, temizliklerine çok düşkün

1. (Çince) Küp. (Ç.N.)

olan Almanlar askerleri de iğrenerek ölecekmiş. Dişlek Sima'yla Shangguan Dou, bu savaşa hazırlanabilmek için kurt ve kaplan birliği üyeleriyle birlikte bütün bir ay boyunca insan dışkısı ve idrarı toplamışlar, topladıkları pislikleri içki fıçılarına koyup Kumlu Tepe Köyü Köprüsü'ne taşımışlar. Kumlu Tepe Köyü Köprüsü'nün akasya kokan o güzel havasını kirletip her yıl buraya çiçektozu toplamaya gelen arıları darmaduman etmişler...

Bu muhteşem gecede bizler Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın insanı büyüleyen tarihine dalıp Dişlek Sima ile Shangguan Dou'un dışkı ve sidik taşıdıkları tuhaf sahneyi hayal ederken Dişlek Sima'nın özbeöz torunu Sima Ku, köyün on kilometre uzaklığındaki Kumlu Tepe Köyü Köprüsü'nün üstündeki demiryolundan geçerken Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın tarihine yeni bir sayfa ekliyordu. Bu demiryolu, Almanların inşa ettiği Qingdao ve Jinan arasında uzanan demiryoluydu, kurt ve kaplan birliğinin yiğit üyeleri canla başla ve kahramanca savaşmışlar, demiryolunun açılış tarihini engellemek için akla gelebilecek her türlü taktiği denemişler ama sonunda bu sert demir yolun Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın yumuşak karnını kesip iki parçaya ayırmasına engel olamamışlar, Sima Weng'in sözleriyle söylemek gerekirse: "Anasını sattığımın, bu analarımızın ve karılarımızın karnını deşmekle eşdeğer!" Demir ejderha işte böyle yoğun kara dumanlar püskürerek Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'mızdan sanki bizim kendi göğüslerimizden geçer gibi geçmeye başlamış. Bu demiryolu şimdi de Japonların kötü emellerine aracılık ediyor, bizim kömür ve pamuğumuzu alıp bizim tepemize yağdırılacak silah, el bombası, barut gibi mühimmatları getirmekte kullanılıyordu. Sima Ku'nun demiryolu köprüsüne düzenlediği sabotajı dedesinden miras aldığı söylenebilir, bu sabotajla bizim köyün şanına şan katmış ve izlediği yol açıkçası atalarının yaptıklarının çok çok üzerine çıkmıştır.

Avcı takımyıldızı batıya doğru seyrederken hilal de ağaç tepelerine eğiliyordu. Batı rüzgârı nehrin üzerinde azgın bir öfkeyle kükrerken demiryolunun çelik destekleri acı gıcırtılarla inliyordu. O gece gerçekten çok tuhaf, çok sert ve çok soğuk bir geceydi, nehrin üzerindeki buz tabakası soğuktan çatlıyor, buzun üzerinde örümcek ağını andıran çatlaklar oluşuyordu, buz çatlarken çıkan sesler silah sesinden daha yüksekti. Sima Ku'nun kızak takımı köprüye gelip nehrin yanı sıra konuşlandı. Sima Ku, kızaktan aşağı atladığında kıçındaki ağrı sanki kedi tırmalamış gibi acıdı. Gökte yıldızların zayıf ışıltısı, aşağıda nehrin üzerindeki buz tabakasının kasvetli beyazlığı, ortadaysa elinizi uzatsanız beş parmağınızı göremeyeceğiniz zifirî bir karanlık vardı. Sima Ku ellerini çırpınca yankılanan sese arkasından ona eşlik eden zayıf alkışlar da katıldı. Bu gizemli karanlık onu çok heyecanlandırdı ve enerjiyle doldurdu, sonra birinin köprüyü kundaklamadan önce neler hissettiğini sorması üzerine, "Harika, tıpkı yılbaşı gecesi gibi," diye karşılık verdi.

Adamlar el ele verip köprüye çıktılar. Köprüye tırmanan Sima Ku belinden küçük bir balta çıkarıp köprünün desteklerinden birine vurunca keskin sesler eşliğinde kıvılcımlar saçıldı etrafa. "Fahişe ninesinin bacakları," diye sövdü Sima Ku, "bu aletin her yeri demirden yapılmış." Kayan bir yıldız ardında uzun kuyruğunu sürüyerek göğü ikiye böldü, etrafa saçtığı güzel, mavi kıvılcımlar kısa bir süre de olsa yerle göğün arasını aydınlattı. Sima Ku, kayan yıldızın ışığı sayesinde köprünün beton iskelesi ve çelik desteklerine iyice bakabildi. "Jiang Usta, Jiang Usta, yukarıya gel," diye seslendi. Jiang Usta kalabalığı yararak köprüye çıktı, onun ardından da o küçük oğlan seğirtti. Köprünün üzerinde düğüm düğüm olmuş buzdan yumrular vardı, Sima Ku çırağın elini tutup onu yukarıya çekmeye çalışırken ayağı kayıp düştü, oğlansa

dimdik ayaktaydı. Sima Ku kıçının üstüne düşünce kıçından kan ve irin akmaya başladı. Acıyla, "Anam, anacığım," diye haykırdı, "acıdan öleceğim..." Adamları hemen yanına gidip onu ayağa kaldırdı. Acıyla inlemeye devam etti, sesi gittikçe yükseldi, ta göğün bir ucundan duyuluyordu. Adamlardan biri, "Ağabey, dayan biraz, bir duyan olacak, açık hedef olmayalım," dedi. Bunun üzerine Sima Ku'nun uluması durdu, tüm vücudu titremeye başladı, yüksek sesle, "Jiang Usta, hadi kesmeye başla," diye buyurdu, ardından, "birkaç tanesini kesince buradan ayrılırız, anasını sattığımın Sha Yueliang'ının iyileşeyim diye verdiği ilaç beni daha beter etti," dedi. Adamlardan biri, "Ağabey, bence adam seni oyuna getirdi," dedi. "Sen hiç, 'Durumun acilse en yakın doktora git,' diye bir söz duymadın galiba?" diye yaygara kopardı Sima Ku. Adam da, "Ağabey, biraz daha dayan, eve dönünce ben sana başka bir ilaç veririm, porsuk yağı yanıklara birebirdir, hani derler ya, 'Yandıysan sür porsuk yağını iyileşsin yaran,'" diye karşılık verdi.

Bir dizi göz alıcı mavi kıvılcım fış diye havaya karıştı. Mavi, beyaza nüfuz etti, beyazın kenarlarında maviler saçıldı, demiryolunun desteklerinin arası birden insanın gözlerini yaşartan bir parlaklıkla aydınlandı. Köprünün üzerindeki boşluklar, köprü iskelesi, köprü kirişleri, köprü destekleri, köpek derisi paltolar, tilki kürkü şapkalar, kayısı sarısı kızaklar, Moğol atları, köprüyü çevreleyen artık ne varsa, hatta yerdeki buz tabakasının üstüne düşen bir saç teli bile çok açık bir şekilde seçilebiliyordu. Köprünün üzerindeki iki kişi, Jiang Usta ve küçük çırağı köprünün direklerine maymun gibi asılmış bir halde ellerindeki "büyük afyon çubuğu"nun püskürttüğü uğursuz ateşle köprünün demir direklerini kesmeye başladı. Direklerden çıkan beyaz dumanlar ve eriyen demirin o tuhaf kokusu nehir kanalına yayıldı. Sima Ku mest için-

de kıvılcımlara ve şimşek gibi parlayan ark ışıklarına bakınca kıçındaki ağrıyı unutuverdi. Kıvılcımlar dut yiyen ipekböcekleri gibi demiri kemiriyordu. Hemen ardından bir destek parçası daha tüm ağırlığıyla yere düşüp çarpık bir açıyla aşağıdaki buz tabakasına saplandı. "Kes, kes, kes şu siktiğimin şeyini!" diye haykırdı Sima Ku.

"O insan dışkısı ve sidiğiyle verilen savaşı, gerçeği söylemek gerekirse sizin büyük dedeniz ve Dişlek Sima kazanacaktı," dedi annem, "eğer aldıkları istihbarat doğru olsaydı." Savaşı kaybettikten sonra, kurt ve kaplan birliğinin bu ağdan kaçabilen üyeleri yarı açık, yarı gizli bir soruşturma başlatmışlar, soruşturma altı ay sürmüş, soruşturma sonunda Almanların dizleri olmadığı ve boktan ölesiye tiksindikleri dezenformasyonunun asıl kaynağının kurt ve kaplan birliğinin başkanı olan Dişlek Sima'nın kendisiyle o kör kızın romantik aşkının meyvesi olan Sima Weng olduğunu öğrenmişler, soruşturmayı yürütenler Sima Weng'i bir fahişenin yatağından zorla sürükleyerek bu bilginin kaynağını sormuşlar, o da Lotus Genelevi'ndeki Yi Pinhong'dan duyduğunu anlatmış. Gidip Yi Pinhong'u da sorguya çekmişler, kadın denilenleri yalanlamış. Kadın onlara Alman yol yapım birliğinin bütün teknisyenleri ve yanlarındaki askerlerle birlikte olduğunu, adamların o kalın ve hantal dizlerinin kalçalarını ezip morarttığını söylemiş, ardından hal böyleyken böyle bir yalanın nasıl olur da kendi ağzından çıkabileceğine inandıklarını sormuş. Ellerinde başka bir ipucu olmayan kurt ve kaplan birliği üyeleri de kendi işlerine, balıkçılık yapan balıkçılığa, çiftçilik yapan da çiftçiliğe geri dönmüş. Annem, eniştesi Koca Elli Yu'nun o sıralar kanı kaynayan, hayatının baharında bir genç olduğunu, kurt ve kaplan birliğine girmese de o insan dışkısı ve sidiğiyle yapılan savaşa elinde üç dişli bir tırmıkla katıldı-

ğını anlattı. Eniştesi ona, Almanlar köprüye çıktığında Dişlek Sima'nın havan topunu ateşlediğini, Shangguan Dou'nun da misket tüfeğiyle ateş ettiğini anlatmış, bunun üzerine Alman birliği Kumlu Tepe Köyü Köprüsü'nden geri çekilmiş. Almanların başında üzerinde renkli ve uzun kuş tüyleri olan siyah şapkalar varmış, üstlerinde pirinç düğmeli yeşil ceket, altlarındaysa bembeyaz dar kesim pantolonlar varmış. Bacakları hem ince hem de uzunmuş, koşarlarken bacakları kıvrılmadığından dolayı tabii ki dizleri yokmuş gibi görünürlermiş. Kumlu Tepe Köyü Köprüsü'ne varan kurt ve kaplan birliği üyeleri gruplara ayrılıp yüksek sesle sövmeye başlamış, ağızlarından dize dize, kafiyeli ve belli bir ritim içeren küfürler saçılmış, bu küfürlerin hepsini köyün eski hocalarından Chen Tengjiao Efendi bestelemiş. Kurt ve kaplan birliği üyeleri ayrılıp küfürler savurarak üzerlerine gelirken Alman şeytanları da çok düzgün bir şekilde tek dizlerinin üzerine çökmüş. Almanların dizlerinin olmadığı bu yüzden de eğilemedikleri söylenmemiş mi ki? "Eniştem işte böyle derin bir düşünceye dalmış," dedi annem, "daha bir sonuca varamadan Almanların namlularından süzülen beyaz dumanları görmüş, dumanlara bir dizi silah sesi eşlik etmiş, kurt ve kaplan birliğinden o anda bağırıp küfretmekte olan birkaç adam yere kapaklanmış, bedenlerinden taze kan fışkırmış." Bu kötü durumu gören Dişlek Sima, adamlarına acil olarak cesetleri taşımalarını ve köprüye çekilmelerini emretmiş. Yumuşak kumda bata çıka ilerleyen birliğin aklına Almanların dizleri olmadığı gelmiş. Almanlar kumda ilerlerken hiç de birlik gibi sendelemiyormuş, üstelik dikkatlice bakınca dar kesim pantolonlarının içinde kalan dizlerinin hareket ettiğini görmüşler. Birliktekiler paniğe kapılmış, Dişlek Sima da paniğe kapılmış, adamlarına sert bir tavırla, "Kardeşlerim, telaşlanmayın hemen, kuma batma-

salar da ikinci numaramız hâlâ yerli yerinde," demiş. "Kum bataklığından kurtulan Almanlar akasya ağaçlarının yanına varınca büyük dedeniz, 'Çekin!' diye kükremiş." Onlarca birlik üyesi kumun içine gömdükleri halatları çekip ağaçlarda sallanmışlar, akasya ağacının o kırmızı beyaz çiçekleri arasına gizlemiş olan içi bok ve sidik dolu fıçılar yavaş yavaş dökülmeye başlamış, bu gaddar saldırı Almanların başlarını, yüzlerini, omuzlarını ve tüm vücutlarını bir anda pisliğe bulamış. İple çekilmemiş olan birkaç fıçı ağaçlardan aşağı düşüp Almanların başlarına çarpmış, içlerinden biri aldığı darbe sonucu ölmüş. Almanlar dişlerini sıkıp ta göğün diğer ucundan duyulan çığlıklar atmış, silahlarını sürüyerek yavaş yavaş geri çekilmişler. "Eniştem dedi ki, eğer o sırada zafer kazanan kurt ve kaplan birliği Almanların üzerine kurt sürüsünün içine giren kaplanlar gibi hemen saldırsaydı, seksenden fazla olan Alman şeytanının hiçbiri sağ kalmayacakmış." Ama işte kurt ve kaplan birliğinin o sıradaki tek meşguliyeti neşe içinde ellerini çırpıp kahkahalar atmakmış, Almanlar da nehir kenarına gidip suya dalmış, üzerlerindeki pisliği temizlemişler. Birliktekiler Almanların bir an önce kusmaya başlayıp ölmelerini bekliyormuş ama üzerlerindeki pisliği temizleyen Almanlar nişan alıp hep birlikte ateş etmeye başlamışlar, bir mermi Dişlek Sima'nın ağzından girip kafatasından çıkmış, ah bile, diyemeden hemen oracıkta ölüvermiş. Almanlar, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nı yakıp bembeyaz bir toprak parçasına çevirmiş. Yuan Shikai,[1] askerlerini gönderip büyük dedeniz Shangguan Dou'yu canlı ele geçirmiş. Diğerlerine ibret olsun diye büyük dedenizi köyün ortasındaki ulu söğüt ağacının altında en korkunç

1. Çinli komutan ve devlet adamı. Çin Cumhuriyeti'nin ilk başkanı. (Ç.N.)

işkenceyle cezalandırmışlar. Demir bir ızgaranın üzerinde yalınayak yürümekmiş bu işkence. İşkencenin yapılacağı gün, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda büyük bir sansasyon kopmuş, binlerce insan işkenceyi izlemek için köye doluşmuş. Halam bu işkenceye kendi gözleriyle tanık olmuş. Halam bana infazcının on sekiz demir çubuğu, taşlarla destekleyerek bir ızgara oluşturduğunu, sonrada ızgaranın altına çalı çırpı ve çıra koyup ateşe verdiğini anlatmıştı, ateş öylesine yanmış ki on sekiz demir çubuğun her biri ateşten kıpkırmızı kesilmiş. Ardından büyük dedenizi, ızgaranın üzerine çıkarıp ondan yalınayak yürümesini istemiş. Büyük dedenizin ayaklarından çıkan kahverengi dumanlarla o pis koku, halamı öylesine etkilemiş ki kadıncağız günlerce komadan çıkamamış. Halam bana Shangguan Dou gibi işini layığıyla yapan, çelik kaslı, demir kemikli, altın dişli, gerçek bir demircinin bile böyle bir işkenceye maruz kalırken ağladığını, feryat figan bağırdığını ama asla yalvarmadığını söyledi, ızgaranın üzerinde iki tur yapmış, ayakları çoktan ayaklıktan çıkmış... Sonra infazcı onu öldürmüş, başını kesip sergilenmek üzere Jinan'a göndermişler."

"Ağabey, hemen hemen bitti gibi," dedi Sima Ku'nun kıçındaki alev alev yanan yarasına porsuk yağı sürmeyi tavsiye eden adam. "Tren şafaktan önce gelir." Köprünün altına, kesilmiş destek parçaları dağılmıştı, köprünün üzerindeyse hâlâ parlayan mavi beyaz kıvılcımlar vardı. "Bu piçler çok ucuza gidecek," dedi Sima Ku, "köprünün trenin ağırlığıyla yıkılacağından emin misin?" "Ağabey, eğer biraz daha kesersek köprü tren gelmeden kendi ağırlığından yıkılacak!" "Tamam o zaman, Jiang Usta, Jiang Usta, in aşağı artık," diye seslendi Sima Ku, "sizler," dedi eliyle adamlarını çağırıp, "şu iki kahraman adamın inmesine yardımcı olun, her birine bir şişe içki verin." Mavi kıvılcımlar sönüverdi. Adamlar, Jiang Usta ve çıra-

ğının aşağı inmesine yardım ettikten sonra onların kızağa çıkmasına da yardım ettiler. Şafak doğmadan hemen önceki o karanlıkta hiç rüzgâr esmedi, daha da soğuyan hava insanın iliklerine işliyordu. Kızakları çeken Moğol atları neredeyse karanlığa dokunarak buzun üzerinde kaydılar. Yaklaşık olarak bir kilometre yol aldıklarında Sima Ku atlara dur emri verdi. "Tüm gece çalıştık," dedi, "şimdi arkamıza yaslanıp hengâmeyi izlemenin sırası."

Yük treni geldiğinde güneş kırmızı başını daha yeni dışarı çıkarmıştı. Nehrin üzeri pırıl pırıl parlıyordu, nehrin iki kıyısındaki ağaçların dallarında altın ve gümüş renginde sırlar oluştu, köprü sessizce uzanıyordu. Sima Ku heyecandan ellerini ovuşturup ağzına gelen küfrü saydırmaya başladı. Tren takır tukur sesler çıkararak ihtişamlı ve tehditkâr bir tavırla raylara baskı yapıyordu, köprüye yaklaştığında yerle gök arasında yankılanan ıslık gibi düdüğünü çaldı. Trenin bacasından kara dumanlar püskürüyordu, tekerleklerinin arasındaysa beyaz bir sis tabakası vardı; tren yüksek sesle çufçuflayarak ilerlerken insanlar korkuyla titreşti, nehrin üzerindeki sert buz tabakasıysa hafiften titremeye başladı. Birlikteki adamlar endişeyle trene bakıyordu, Moğol atları kulaklarını geriye doğru dikip yelelerine yapıştırdılar. Tren deli bir şaşkınlıkla köprüye atıldı, çok kaba ve hoyrat bir hali vardı, köprüyse sanki hiç el değmemiş gibi hareketsiz kalakaldı. Sima Ku ve adamlarının yüzü bir saniye içinde kireç beyazına döndü ama bir saniye sonra buz üzerinde neşeli tezahüratlar atıp serçeler gibi zıplamaya başladılar. Bu neşeli tezahüratçıların içinde sesi en çok çıkan Sima Ku'ydu, kıçındaki yara çok acımasına rağmen en yükseğe zıplayan yine Sima Ku oldu. Birkaç saniye içinde köprü çöktü, tren vagonları, raylar, köprü yapımında kullanılan kum, taş ve çamur hep birlikte aşağıya boyladı. Trenin kontrol vagonu desteklerden birine tosladı, desteklerin

de çökmesiyle birlikte kulakları sağır eden bir gürültü duyuldu. Ardından sabah güneşinde yıkanmış buz parçaları, büyük taşlar, bükülmüş demir parçaları ve vagonların kırık ahşap parçaları hep birlikte birkaç metre havaya sıçradı. Sonra kontrol vagonunun ardında sıralanmış malzeme yüklü vagonlar bir kükremeyle iç içe geçti, kimisi nehre düştü kimisi farklı açılarda rayların etrafına yayıldı. Bunu takiben birbiri ardına patlamalar duyuldu. İlk patlama patlayıcı malzemelerle dolu bir vagondan başladı, havan topları ve mermiler birbiri ardına patlıyordu. Nehrin üzerindeki buz tabakası kırılınca nehir suyu, buzun yüzeyine çıkmaya başladı, suyun içinde balık, karides ve birkaç yeşil kabuklu su kaplumbağası vardı. Ayağında bot olan bir insan bacağı, Moğol atlarından birinin kafasına çarptı, at neredeyse bayılacaktı, ön bacaklarını kırıp buzun üstüne çömeldi. Yaklaşık olarak beş yüz kilo ağırlığında bir tren tekeri buza çarpınca göğe doğru su fışkırdı, sular yere inerken etrafa ince bir çamur tabakası bulaştı. Büyük patlama, Sima Ku'yu sağır etti, sadece Moğol atlarının kızakları çekerek deli gibi buzun üstünde koşturduğunu görebiliyordu, adamları sersemlemiş bir halde ya ayağa dikilmiş ya da oturuyorlardı, bazılarının kulağından kara kan akıyordu. Sima Ku yüksek sesle kükredi ama kendi sesini bile duyamıyordu, adamları da sanki bağırıyorlarmış gibi ağızlarını sonuna kadar açmışlardı fakat onların sesini de duyamıyordu...

Sima Ku zorla da olsa bir şekilde kızaklı birliğindeki adamları dün sabah mavi beyaz alevlerle buzda delik açtıkları yere getirdi. 2. ablam, 3. ve 4. ablalarımı yanına katıp buradan su çekip balık tutmaya gelmişti onlardan önce. Nehirde dün açılan delikler geceki soğuk yüzünden tekrar kapanmış, üzerlerinde bir el kadar kalın bir buz tabakası oluşmuş olduğundan 2. ablam çekiç ve çelik bir keskiyle delmişti buzu. Sima Ku ve birliği buraya gelince

Moğol atları su içti, atlar suyu içtikten birkaç dakika sonra tüm vücutları titredi, bacakları çarpılıp buzun üstüne devrildiler, çok kısa bir süre içinde atların hepsi öldü. Buzlu su atların genişlemiş ciğerlerini parçalamıştı.

O günün şafağında Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda yaşayan bütün canlılar, insanlar, atlar, eşekler, inekler, tavuklar, köpekler, kazlar, ördekler... hatta deliklerinde kış uykusuna yatmış olan yılanlar bile güneybatıdan gelen büyük patlamadan etkilendiler, bu patlamayı baharın geldiğine, böceklerin uyanmasına yoran yılanlar yavaş yavaş deliklerinden çıktılar, çıkar çıkmaz oldukları yerde donarak öldüler.

Sima Ku, adamlarını dinlendirmek ve yeniden organize olabilmek için köye götürünce, Sima Ting'in bütün Çin'de duyabileceğiniz en iğrenç küfürleriyle karşılandılar; ama hepsinin kulağı patlamanın etkisiyle sağırlaştığından dolayı Sima Ting'in kendilerine övgüler düzdüğünü sandılar çünkü Sima Ting ne zaman küfretse yüzünde her zaman kendini beğenmiş ve halinden çok memnun bir ifade olurdu. Sima Ku'nun üç karısı, her biri ellerinde kendi ailelerinin gizli tarifi olan merhemlerle ortak paylaştıkları kocalarının önce ateşte yanmış, sonra da buz yanığı olmuş kıçındaki yaraya pansuman yapmak için çıkageldi. İlk karısı genellikle kocasının kıçına yara bandını andıran gazlı bez gibi bir şey koyardı, ikinci karısı gelip bu bandı kaldırır, çeşitli nadir Çin bitkilerinden hazırladığı bir losyon sürerdi, ardından üçüncü karısı gelip bandın üstünü içinde çam ve servi yaprakları, pırnal kökü, yumurta akı ve fare bıyığı olan başka bir bulamaçla kaplardı... Kıçındaki yara önce nemlenir, hemen ardından kurulanır, sonra hemen ardından yine nemlenirdi, bu işlem bu minvalde sürüp gitti ve eski yaralarının üzerine yeni yaralar açmaktan başka bir işe de yaramadı. Sonunda iş öyle bir yere vardı ki Sima Ku pamuklu pan-

tolonunun üzerine çift deri kemer takmaya başladı, karılarının gölgesini görse eline baltasını alıp tüfeğinin tetiğini kuruyordu. Kıçındaki yara iyileşmedi ama kulakları tekrar işitmeye başladı.

Sima Ku'nun işitmesi düzeldikten sonra duyduğu ilk şey ağabeyinin küfürleri oldu: "Seni salak piç, bütün köy senin yüzünden acı çekecek, bekle de gör!" Sima Ku, ağabeyininki gibi yumuşak, pembe, etli parmaklı ve derisinin altı görünen küçük elini uzatıp ağabeyinin çenesini tuttu. Ağabeyinin normalde sinekkaydı olan üstdudağının sarı kahverengi bıyıklarla kaplı olduğunu gördü ve çatlamış dudaklarına bakıp üzüntüyle başını sallayarak, "Seninle ben aynı babanın tohumuyuz, bana küfretmek sana küfretmektir, edersen et be! Boşalt içini, iyice söv!" dedi, ardından elini geri çekti.

Sima Ting'in dili bağlandı, kardeşinin geniş sırtına bakıp çaresizce başını salladı, gongunu alıp dışarı çıktı, sendeleyerek gözetleme kulesine tırmandı, kuzeybatıya doğru uzun uzun baktı.

Daha sonra Sima Ku, adamlarıyla birlikte yine köprüye gidip birkaç örgü gibi bükülmüş ray, kırmızıya boyalı bir tren tekeri ve pirinçle demirden oluşan, ne oldukları belirsiz bir hurda yığını getirdiler, bu yığını kilise avlusunun giriş kapısının önündeki sokağa yığıp köylülere kazandıkları zaferin şanını gösterdiler. Sima Ku ağzını kenarından tükürükler saçarak, toplanmış kalabalığa köprüyü nasıl yıktıklarını ve Japon kargo trenini nasıl raydan çıkarttıklarını anlatıp durdu. Her anlatışında anlatışını canlı detaylarla süslüyor, daha zengin ve daha ilgi çekici hale getiriyordu, konuşması bittiğinde anlattığı hikâye hemen hemen "Tanrıların Yaratılışı"[1] hikâyesiyle eşdeğer

1. *Fengshen Yanyi*, Ming Hanedanı'nda yerel lehçeyle yazılmış önemli romanlardan biri. Çin mitolojisinin birçok öğesini de barındıran hikâyenin sonunda tüm karakterler tanrısal bir hale gelir, eser de adını bundan alır. (Ç.N.)

bir hale geldi. 2. ablam Shangguan Zhaodi başlarda Sima Ku'nun sadık bir dinleyicisiydi, ardından bu yeni savaş aletini görenlerden birine evrildi, en sonunda da bu olaya tanık olmasını filan geçip sanki köprüyü sabote etmelerine katılmış gibi davranmaya başladı, sanki olayın başından beri Sima Ku'yla birlikteymiş, onunla birlikte köprüye tırmanmış, yine onunla birlikte köprüden aşağı atlamıştı, Sima Ku'nun kıçındaki yara ağrıdığında ablamın ağzı sanki kendi de o acıdan mustaripmiş gibi seğirmeye başladı.

Annemin dediği doğruymuş, Sima ailesinin erkeklerinin hepsi deliydi, küpün içinde oturan o kör kız çok güzel olmasına rağmen iki gözü körmüş işte, konuşmasını da kimse anlamazmış, duydukları sesleri ve kelimeleri değil de kızın dediklerinin anlamını çıkaramazlarmış, kız eğer kutsal bir tilkiden insana dönüşmediyse mutlaka deli olmalıymış. Böyle bir kadının tohumları nasıl olur gerisini artık siz düşünün! Annem, Shangguan Zhaodi'nin gönlünden geçeni hisseder hissetmez Shangguan Laidi'nin hikâyesinin yeniden sahne alacağını sezinledi. Annem endişeyle kızının kara gözlerinde yanan o korkunç tutkuya ve onun o utanmaz bir dolgunluk taşıyan şişkin kırmızı dudaklarına baktı, bu kızın on yedi yaşında bir kız olduğuna kim inanır? Düpedüz kızışmış bir buzağı. Annem, "Zhaodi, canım kızım benim, kaç yaşında olduğunun farkında mısın?" dedi. 2. ablam gözlerini anneme dikip, "Sen benim yaşımdayken babama varmadın mı! Bir de halanın daha on altı yaşında ikiz doğurduğunu söylemiştin, domuz yavrusu gibi besili iki bebek!" dedi. Konuşma buraya varınca annem sadece içini çekmekle yetindi. Ama ablam söyleyeceklerini daha bitirmemişti: "Senin ne düşündüğünü biliyorum, adamın zaten üç tane karısı var diyeceksin. Ben de dördüncü karısı oluveririm. Benden bir jenerasyon daha büyük olduğunu da

söyleyeceksin. Onunla aynı soyadını taşımıyorum, akraba da değiliz, böylece suç işlemiş de sayılmayız."

Annem, 2. ablamın üzerindeki hakları bir kenara bırakıp ona gönlünden ne geçiyorsa onu yapmasını söyledi. Annemin yüzünde sessiz ve sakin bir ifade vardı ama ben onun sütündeki tattan aslında içinin parçalandığını biliyordum. 2. ablamın Sima Ku'nun peşinden koşturduğu günlerde annem diğer altı ablamı alıp turpları koyduğumuz kilere götürdü, güney duvarının dışındaki darı yığınlarına doğru bir tünel kazdırdı. Çıkan toprağın bir kısmını lağım çukuruna, bir kısmını eşek ağılına, çoğunluğunuysa darı yığınlarının hemen yanında bulunan kuru bir kuyuya attık.

Yeni yıl bayramı huzur içinde geçti. Fener Bayramı gecesi annem, beni sırtına alıp altı ablamla birlikte sokağa fenerleri izlemeye çıkardı. Köydeki her hanede fener asılıydı, Mutluluk Malikânesi'nin giriş kapısında asılı olan su fıçısı büyüklüğündeki iki kırmızı fener dışında bütün fenerler küçüktü, her bir fenerin içinde benim kolumdan daha kalın olan keçi yağından yapılmış mumlar vardı, fenerler etrafa göz kamaştıran ışıklar yayıyordu. 2 ablam Zhaodi nerede olabilirdi ki? Annem sormaya bile tenezzül etmedi. Ablam artık evimizin gerilla savaşçısı olmuştu, üç gün eve gelmeyebilir ya da bir anda karşımıza çıkabilirdi. Yılın son gecesinde biz refah tanrısını karşılamak için havai fişek yakarken ablam birden sırtında bol dökümlü siyah bir pelerinle çıkageldi. Beline sımsıkı sardığı inek derisi kemerini ve kemerinin üzerinde asılı olan gümüş rengi tabancasını gururla gösterdi. Annem alaycı bir ses tonuyla, "Shangguan'lardan bir gün bir kadın eşkıya çıkacağı hiç aklıma gelmezdi!" dedi ama bunu söylerken gözleri ağlamaklıydı, ablamsa bunun aksine şen bir kahkaha attı, bu kahkaha masum bir kız çocuğunun kahkahasıydı, bunu duyan annem içinde hâlâ ablamı çıktığı

yoldan döndürebileceğine inanan bir tavırla, "Zhaodi, Sima Ku'nun cariyelerinden biri olmana izin vermem," dedi. Shangguan Zhaodi sırıttı, bu sırıtış sinsi ve uğursuz bir kadının sırıtışıydı, bu sırıtış annemin kalbinde az önce alevlenmiş umut ateşini söndürüverdi hemen.

Annem yeni yılın ilk günü kutlama dileklerini sunmak için halasını ziyarete gitti, ona Laidi ve Zhaodi'den bahsetti, halası görmüş geçirmiş bir kadındı, anneme, "Çocukların gönül işlerine karışılmaz, kararları onların almasına izin vermelisin. Demem o ki Sha Yueliang ve Sima Ku gibi iki damadın olacak, daha neyin kahrını çekiyorsun? Bu iki adam göğü delmiş iki uçurtma, iki şahindir!" dedi. Annem, "Benim korkum bu ikisinin *kang*'larının üstünde ölmeyecek olması," dedi. Yaşlı kadın, "*Kang*'ında ölenlerin yarıdan çoğu işe yaramaz pısırıktır!" dedi. Annem konuşmaya devam etmek istedi ama halası sabırsızca elini sallayıp annemin sözlerini sinek kışkışlar gibi sildi süpürdü. Anneme, "Bana oğlunu göster hele," dedi. Annem beni pamuklu keseden çıkarıp *kang*'ın üstüne koydu. Annemin halasının oluklar ve çukurlarla dolu küçük ve dar yüzüyle gözyuvalarında parıldayan yeşil gözlerine korkuyla baktım. Çıkık kaşlarında bir tane bile tüy yoktu ama gözyuvalarının etrafında ince sarı kirpikler vardı. Kuru ve kemikli eliyle saçlarımı okşadı, kulaklarımı çekti, burnumun ucunu sıktı, hatta elini bacaklarımın arasına götürüp benim kuşuma bile dokundu. Onun bu aşağılayıcı hareketinden tiksinerek *kang*'ın bir köşesine seyirdim. Beni yakalayıp yüksek sesle, "Seni küçük piç, ayağa kalk bakayım!" diye bağırdı. Annem, "Hala, çocuk daha yedi aylık, nasıl ayağa kalksın?" dedi. Yaşlı kadın, "Ben yedi aylıkken kümese gidip ninene yumurta toplardım," dedi. Annem, "Hala, o sensin, sen sıradan biri değilsin," dedi. Yaşlı kadın, "Bakıyorum da bu ufaklık da hiç de sıradan birine benzemiyor! Papaz Malory'ye de yazık

oldu," dedi. Annemin yüzü kızardı, hemen ardından kireç gibi oldu. *Kang*'ın üzerinde pencereye doğru emekledim, pencere pervazına tutunarak ayağa kalktım. Yaşlı kadın ellerini çırparak, "Baksana, ben sana demedim mi bu çocuk ayağa kalkabilir diye, bak kalktı bile! Bana baksana sen, seni küçük piç!" dedi. "Hala, onun adı Jintong, ona nasıl küçük piç dersin?" diye karşılık verdi annem.

"Piç olup olmadığını anası bilir, öyle değil mi sevgili yeğenim? Alt tarafı isim taktım, takma isim bu, ha küçük piç, ha küçük tosbağa, ha küçük tavşancık, ha küçük öküz, ne de olsa takma isim; küçük piç, gel buraya!" diye kükredi annemin halası.

Ardıma döndüm, iki bacağım da titriyordu, annemin yaşlı gözlerine baktım. "Jintong, canım oğlum benim!" Annem iki kolunu açmış beni çağırıyordu. Kendimi annemin göğsüne doğru fırlattım. Yürüyebiliyordum. Annem beni sımsıkı bağrına basarak, "Oğlum yürüdü, oğlum yürüdü," diye mırıldandı.

Annemin halası ciddi bir tavırla, "Çocuklar kuş gibidir, yuvadan ayrılma zamanları geldiğinde tutmaya çalışsan da tutamazsın. Ya sen? Demek istediğim çocukların ölse ne yapardın?" dedi.

"Bana bir şey olmaz," dedi annem.

Yaşlı kadın yüksek sesle, "Aman, iyi böyle. Düşüncelerini her zaman göğe sal, denize daldır, olmadı dağa çıkar ama ne olursa olsun sıkma kendini. Dediklerimi iyice anladın mı?" dedi.

"Anladım," diye cevap verdi annem.

Ayrılırlarken yaşlı kadın anneme, "Kaynanan hâlâ yaşıyor mu?" diye sordu.

"Yaşıyor, eşek pisliğinde yuvarlanıp duruyor," diye cevap verdi annem.

"O yaşlı cadı tüm yaşamı boyunca dimdik ayakta durdu, onun bu duruma düşeceğine hayatta inanmazdım!" dedi yaşlı kadın.

Annem ve halası eğer bu konuşmayı yapmasaydı daha sadece yedi aylıkken yürüyemezdim, annem de muhtemelen büyük bir heyecan içinde beni sokağa çıkarıp fener ışıklarını izletmezdi, o zaman tatsız tuzsuz bir yılbaşı geçirirdik ve ailemizin tarihi muhtemelen bugünkü gibi bir hale gelmezdi. Sokakta bir insan kalabalığı vardı ama hiçbirinin yüzü tanıdık değildi. İnsanların arasında bir birlik ve istikrar havası vardı. Kalabalığın içinde pek çok çocuk da vardı, ellerinde altın fare boku dediğimiz bir çeşit abur cuburu etrafa saçarak insanların arasında koşturup duruyorlardı. Mutluluk Malikânesi'nin avlu girişinin önünde dikilip kapının iki yanında duran mamut büyüklüğündeki devasa fenerlere baktık. Fenerlerden yayılan belli belirsiz sarı ışık kapının üzerindeki alınlıkta duran, üzerine altın harflerle malikânenin adının yazılı olduğu oymayı aydınlatıyordu. Kapı bir gürültüyle açıldı, avludaki fenerlerin ışıkları dalga dalga üzerimize yayıldı, avludan gürültüler geliyordu. Kapının dışına pek çok insan toplandı, ellerini yenlerinin içine sokup bir şey bekliyormuş gibi sessizce dikildiler. Benim koca ağızlı 3. ablam Shangguan Lingdi yanındaki adama, "Amca, yulaf lapası mı dağıtacaklar?" diye soruverdi. Adam aldırışsız bir tavırla başını salladı. Arkadan başka biri, "Kızım, yeni yılın sekizinci günü yulaf lapası dağıtılır," dedi. 3. ablam ardına dönüp, "Yulaf lapası dağıtılmıyorsa burada niye dikiliyorsunuz?" diye sordu. Az önce konuşan adam, "Şimdi modern bir oyun sergilenecek, duyduğuma göre Jinan'dan ünlü bir oyuncu gelmiş," diye cevapladı. Ablam bir şeyler daha soramadan annem onu çimdikledi.

Sonunda Mutluluk Malikânesi'nin avlusunda dört adam belirdi, hepsinin elinde üzerinde siyah metal bir aletin olduğu bambu sopalar vardı, aletler göz alıcı alevler püskürtüyordu, bu aletlerden çıkan alevler avlu kapısının önünü gündüz gibi aydınlattı, hayır, gündüzden

bile daha aydınlıktı. Kilisenin, Mutluluk Malikânesi'nin avlusundan pek de uzakta olmayan yıkık dökük çan kulesine tünemiş olan yabani güvercinler panik içinde uçuşmaya başladı, beyaz ışıkların içinden geçip korkuyla cıvıldaşarak karanlığa karıştılar. Kalabalığın içinden biri yüksek sesle, "Gaz lambası!" diye bağırdı. Böylece bu dünyada soya yağı lambası, gazyağı lambası ve ateşböceği lambası dışında bir de neredeyse insanın gözünü kör edecek kadar parlak olan gaz lambasının var olduğunu öğrendik. Lambaları taşıyan dört kara yağız adam Mutluluk Malikânesi'nin avlu kapısının önünde kare oluşturan dört kara sütün gibi dikildi. Ellerinde dürülmüş bir hasır taşıyan birkaç adam gürültüyle kapıdan geçti, lamba taşıyan adamların oluşturduğu değerli karenin içine nefes nefese geçip ellerindeki hasırı bin bir güçlükle yere koydular, ardından hasırın düğümlerini çözdüler, düğümleri çözülen hasır kendiliğinden açılıverdi. Adamlar yere eğilip kara, kıllı ve küçük ayaklarıyla hasırı köşelerinden hızla yere yaydılar. Ayak hareketlerinin çok hızlı olması ve gaz lambasının ışığının çok kuvvetli olmasından dolayı gözlerimizin önünde belirsiz koyu gölgeler oynuyormuş gibi oldu, hasırın üzerinde koşturan adamların dört ayağı ve ayaklarının arasında şeffaf, parlak ve örümcek ağına benzer bir şey varmış gibi hissettik, adamların koştururkenki hali bize örümcek ağından çaresizce kurtulmaya çalışan bir böceği anımsattı. Hasır yere serildikten sonra adamlar bellerini doğrultup kalabalığa doğru poz verdiler. Adamların yüzlerinde sanki parlak hayvan derilerinden yapılmış gibi duran boyadan maskeler vardı. Kimi pantere, kimi benekli bir geyiğe, kimi vaşağa, kimi de tapınaklara bırakılan adakları çalıp bunlarla beslenen porsuklara benziyordu. Ardından iki adım ileri, bir adım geri düzeninde dans ederek Mutluluk Malikânesi'nin avlu kapısından içeri girdiler.

Dört gaz lambasının cızırtısı eşliğinde sessizce bek-

liyorduk, yeni serilmiş olan kamıştan yapılmış hasır da sessizce bekliyordu. Gaz lambalarını tutan dört adam, dört kara taş parçasına dönüştü. Birden çalan gonk sesiyle kendimize geldik, herkes bakışlarını avlunun içine yöneltti ama kapının alınlığına oyulmuş devasa mutluluk yazısının beyaz gölgesi bakışlarımızı engelledi. Neredeyse bir ömür boyu beklemiştik, Sima Ting –Mutluluk Malikânesi'nin başkâhyası, Dalan kasabasının belediye başkanı, Barış Muhafızları Heyeti'nin yeni başkanı– mahzun bir ifadeyle sahneye girdi. Elinde vurulmaktan hamura dönmüş bir gonk taşıyordu, gongu sanki çok isteksiz bir tavırla çalarak alanın etrafında bir tur attı. Ardından hasırın ortasına geçip şöyle bir açıklama yaptı:

"Sevgili köy halkı, dedeler, nineler, amcalar, halalar, ağabeyler, baldızlar, erkek ve kız kardeşler, kardeşim demir köprüyü yıkarak büyük bir zafer kazanmıştır, haber dört bir yana iyice yayıldı, pek çok dost ve akrabamız bizi ziyaret edip şükranlarını yazılı olarak iletmiştir. Bu muazzam zaferi kutlamak için kardeşim bir grup oyuncu davet etmiştir. Birazdan sahne alacak ve siz köylü kardeşlerimizi eğitme amacı taşıyan bu yeni oyunda kardeşimin bizzat kendisi de sahneye çıkacak, Fener Bayramı'nda bu kahraman direnişi unutmamak gerekir, o küçük şeytanların memleketimizi işgal etmesine kesinlikle izin veremeyiz. Ben Sima Ting, Çin'in bir evladıdır, Barış Muhafızları Heyeti'nin başkanlığını yapmayacağım artık! Sevgili köy halkı, bizler Çinliyiz, o itin yetiştirdiği Japon döllerine hizmet etmeyiz."

Bu ritmik nutkunu attıktan sonra kalabalığa dönüp saygıyla eğildi, ardından gongunu alıp kapının girişinde ilerlemekte olan içinde bir keman virtüözü, flüt ustası ve *pipa*[1] çalan bir müzisyenin bulunduğu topluluğun arası-

1. Çin lavtası. (Ç.N.)

na karıştı. Müzisyenler ellerinde müzik aletleriyle alana girdiler.

Müzisyenler hasırın yanına oturup flüt ustasının çaldığı notaya göre aletlerinin akortlarını yaptılar. Yüksek notalar yere düştü, alçak notalar kıvrılarak göğe yükseldi. Keman, flüt ve *pipa* sesleri bir araya gelip üç parçalı bir halat oluşturdu, akortları yapılınca durup beklemeye başladılar. Ardından koltuk altlarına sıkıştırdıkları müzik aletleri ve ellerinde taşıdıkları taburelerle birlikte davulcular, gonkçular, büyük ve küçük zilleri çalanlar gelip diğer müzisyenlerin karşılarına oturdular. Küçük gongun keskin sesi monoton bir şekilde birkaç kez çaldı, küçük davul da birkaç kez çaldı, keman, flüt ve *pipa* da araya girince halat yeniden örüldü, ayaklarımıza dolanıp yürümemizi engelledi, ruhlarımızı sarıp düşünmemizi de engelledi. Melodi yavaş yavaş ve yumuşak yumuşak çalıyordu, hüzünlü ve kasvetliydi, bazen inliyor, bazen mırıldıyordu, bu nasıl bir oyundu ki? Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda kedi miyavlaması diye bir ses tonu vardır, bazıları buna "karının dübelini bağlamak" der, işte bu miyavlama çalmaya başlayınca toplumsal ilişkilerin üç önemli değeri birbirine girer, miyavlamayı duyunca anamı babamı unutursun. Kalabalık çalan melodiye ayaklarıyla yerde tempo tutarak eşlik etmeye başladı, dudaklarımız seğirdi, kalplerimiz hızla çarpmaya başladı. Beklentimiz gerilmiş bir yaydaki oku andırıyordu... Beş, dört, üç, iki, bir, ses en üst noktasına ulaşınca yavaştan azalmaya başladı, kuyruğunu kıvırıp boğuk boğuk yükseldi, yükseldi, yükseldi, yükselip göğü deldi.

Nazik, zarif, sevimli ve nazlı bir kızdım bir zamanlar, na na! Bu kıvrılarak yükselen şarkı eşliğinde 2. ablam Zhaodi, saçlarında kırmızı pamuktan bir çiçek, üzerinde geniş yenli mavi bir ceket, altında işlemeli ayakkabılarını örten bir pantolon, sol elinde bambu bir sepet, sağ elin-

de bir sopayla, sanki suyun üzerinde yürüyormuş gibi küçük adımlarla Sima'ların kapısından süzülüverdi, gaz lambalarının göz alıcı beyazlığına kadar süzüldü, hasırın ortasında durup dramatik bir poz takındı. Kaşları artık kaşa benzemiyordu, sanki gökteki hilale dönüşmüşlerdi, bakışları başlarımızdan aşağı serpilen sular gibiydi, ince burnu kartal gagasını andırıyordu, dolgun dudakları mayıstaki kiraz çiçeklerinden daha kırmızı bir renge boyanmıştı. Ardından bir sessizlik oldu, kimse gözünü bile kırpmadı, kimsenin kalbi bile çarpmadı; bu bastırılmış güç, kalabalığın hep birlikte iç geçirmesiyle patlayıverdi. Hemen ardından 2. ablam, bacaklarını açtı, yere eğildi, alanın etrafında koşarak bir tur attı, bacakları gölet kenarındaki bahar söğütleri gibi yumuşacık ve esnekti, adımları buğday püsküllerine dolanmış yılanları andırıyordu. O akşam hiç rüzgâr olmamasına rağmen hava çok soğuktu ama 2. ablam üzerine ince şeyler giymişti. Annem, 2. ablamın yılanbalığını yedikten sonra iyice gelişen vücuduna şaşkınlıkla bakıyordu, göğsünün önündeki o iki et parçası olgunlaşmış bir armut iriliğine ulaşmıştı çoktan, dik, biçimli ve güzeldiler, 2. ablam, Shangguan kadınlarının görkemli geleneği olan iri memeleri ve geniş kalçaları gururla taşıyordu. Avluda attığı tur bitince hiç de nefes nefese kalmışa benzemiyordu, tavırları bile değişmemişti, ikinci dizeyi söylemeye başladı: *Yiğit Sima Ku'ya varacağım* – bu cümle çok düz ve netti, yumuşak bir geçiş yaptı, sonunda kuyruk gibi uzayıp yükselmedi ama izleyenleri göğe atılan bir taş parçası gibi kendine bağladı. İnsanlar birbirlerine fısıldamaya başladı: Bu kimin kızı? Bu Shangguan'ların kızı. Shangguan'ların kızı, Misket Tüfeği Birliği'yle birlikte kaçmadı mı? Bu ikinci kızları. Ne zaman Sima Ku'nun cariyesi oldu ki? Ay analarını siktiklerim, opera bu! Analarını siktiklerim kapayın çenenizi! 3. ablam Shangguan Lingdi ve diğer ablala-

rım, 2. ablamızın itibarını korumak için kalabalığın arasında yüksek sesle bağırdılar. Kalabalık birden sessizleşti. *Benim kocam köprü yıkma konusunda ustadır, Taşkın Ejderha Köprüsü'ne molotov kokteyli fırlattı. Beşinci ayın beşinde Ejderha Kayığı Festivali sırasında göğü mavi alevlerle kapladı, o cüce Japonları vay anam vay babam diye inleterek yaktı. Kocamın kıçı ağır bir yara aldı. Dün akşam tipi yeri göğü kara buladığında kocam, adamlarıyla birlikte köprüyü yıkmaya gitti...* Ablam ardından buzda çekiçle bir delik açar gibi yaptı, açtığı delikte buz gibi suyla çamaşır yıkadı. Tüm vücudu kara kışın ortasında bir söğüt ağacının tepesinde tek kalmış bir yaprak gibi baştan aşağı titremeye başladı. Seyirciler de oyunun içine daldı, ablamın performansından çok etkilendiler, kimi bağırarak övgülerini dile getirdi kimi yenleriyle gözlerindeki yaşları sildi. Birden davul ve zil seslerinden oluşan bir patlama duyuldu, 2. ablam ayağa kalkıp gözlerini uzaklara dikti.*Güneybatıda göğü delen bir patlama duydum, göğü yalayan azgın alevler gördüm, bu yiğit kocamın yıktığı köprüden geliyordur mutlaka, cüce Japon ordusu cehennemin kralını görmüştür şimdiye. Hemen eve koşup içki ısıtmalıyım, iki tavuk kesip güveç yapmalıyım.* 2. ablam yerden giysilerini toplarmış gibi yaptı, sonra bir sete tırmanmaya başladı, ardından şarkısına şöyle devam etti: *Başımı kaldırıp yukarı bakınca gözü dönmüş dört kurtla yüz yüze geldim.* Hasırı yere sermiş olan yüzü boyalı o dört adam birbiri ardına taklalar atarak avlu kapısından içeri girdi. 2. ablamın etrafını sarıp bir fareyi sıkıştırmış dört kedi gibi pençe attılar. Yüzünde boya benekli bir geyiği andıranı tuhaf bir perdeden ve tuhaf bir ses tonuyla şöyle şakıdı: *Ben Japon Müfreze Komutanı Tatsuda, çiçek gibi bir kızı bulmaya geldim buraya, duyduğuma göre çok güzel kızlar varmış Kuzeydoğu Bucağı'nda, güzeli gördüm başımı kaldırınca, güzel küçüğüm, gel yamacıma, ben*

imparatorluk askeriyim, var muradına. Sonra dört adam, 2. ablamın üzerine atladı. 2. ablamın vücudu bir sopa gibi kaskatı kesildi, dört "Japon şeytanı" tarafından yukarıya kaldırılıp hasırın çevresinde bir tur attı. Davullar ve gonklar yaklaşan bir fırtına gibi deli gibi çalmaya başladı. Kalabalık öne atılıp sahneye iyice yaklaştı. Annem, "Kızımı aşağı indirin!" diye kükredi sahneye atılırken. Annemin kesesinde ağaya kalktım, bu duyguyu ileride ata binerken sık sık yaşayacaktım. Annem bir tavşanın üzerine atılan kartal gibi kollarını açıp "Japon Müfreze Komutanı Tatsuda"nın gözlerine saldırdı. Adam inleyerek ellerini serbest bıraktı, diğer üç adam da ellerini çekince 2. ablam hasırın üzerine düşüverdi. O üç oyuncu koşarak kaçtı, annem "Japon Müfreze Komutanı Tatsuda"nın sırtına çıkıp tırnaklarıyla yüzünü gözünü tırmalamaya başladı. 2. ablam annemin kolundan çekiştirerek yüksek sesle, "Ana, ana, bu sadece bir oyun, gerçek değil!" diye haykırdı.

Öne atılan birkaç kişi annemle "Japon Müfreze Komutanı Tatsuda"yı ayırdı. "Japon Müfreze Komutanı Tatsuda"nın tüm yüzü kan içindeydi, ölüm korkusuyla kaçar gibi avlu girişinden içeriye sıçradı. Annem nefes nefese kalmıştı, siniri daha geçmemiş bir halde, "Kim kızımdan istifade etmek istiyormuş buyursun bakalım, kimin cesareti var kızımdan istifade etmeye?" diye kükredi. 2. ablam öfkeyle, "Ana, güzelim oyunu mahvettin!" dedi. Annem, "Zhaodi, ananın sözünü dinle de eve dön, biz bu oyunda yokuz, oynamayız," dedi. Annem elini 2. ablama uzatınca, 2. ablam kolunu hırsla geri çekip öfkeyle, "Ana, bir daha buraya gelip yüzümü kara çıkarma!" diye söylendi. Annem, "Asıl sensin benim yüzümü kara çıkaran! Benimle eve gel hadi!" dedi. 2. ablam, "Eve dönmeyeceğim," dedi. Bu sırada Sima Ku, yüksek sesle şarkı söyleyerek sahneye girdi: *Köprüyü yıktıktan sonra atıma binip geri döndüm.* Süvari botları giymişti, başında

askerî bir şapka, elinde deri bir kırbaç vardı, hayalî bir ata binip ileri atıldı, vücudunu ata binermiş gibi hareket ettiriyordu, elinde olmayan dizginlerle at sürer gibi yaptı, gonk ve davulların sağır eden sesi göğü inletti, telli çalgılar ve bambudan yapılmış müzik aletleri birlikte şakıdı, özellikle flütün sesi çok etkileyiciydi, bulutları parçalara ayırıp dağıttı, dinleyenlerin ruhları bedenlerinden ayrılıp havalandı, bu korkudan değildi ama, flütün dokunaklı ve ilham veren sesinden ötürüydü. Sima Ku'nun yüz ifadesi demir gibi soğuk ve sertti, sanki ciddiyetten ölecek gibiydi birazdan, yüzeysellikten zerre eser yoktu. *Birden nehir kıyısında bir kargaşa duydum, atımı kırbaçlayıp o tarafa gittim* –burada yine atını sürer gibi yaptı, *huqin*'den[1] at kişnemesini andıran sesler yükseldi, hihihihihihi!– ... *kalbim ateş gibi yanıyordu, atım rüzgâr gibi koşuyordu, bir adımda iki, iki adımda üç adım atıyordu sanki-gonk ve davullar hızla çalmaya başladı, ayaklar tempoyu arttırdı, ileriye doğru gittiler, bir şahin taklası, havada bir bölünme, yaşlı bir öküzün derin derin soluması, bir aslanın işlemeli bir topun üzerinde dansı*... Sima Ku hasırın üzerinde bütün akrobasi hünerlerini gösterdi, kıçında yarım kilo ağırlığında bir sargı bezi olduğunu düşünmek çok zordu. 2. ablam annemi çekiştirdi. Annem hâlâ ağzını açmış söyleniyordu, sendeleyerek seyircilerin arasındaki eski yerine döndü. Japon askerleri gibi giyinmiş üç oyuncu sahneye tekrar girdi, yere eğilip 2. ablamı tekrar taşımaya davrandılar, "Japon müfreze komutanı Tatsuda"dan hiçbir iz yoktu, çaresiz kalan üç adam oyuna devam etti, ikisi başından, biri bacaklarından tutarak ablamı kaldırmaya çalıştı. 2. ablamı bacaklarından tutan adamın cafcaflı kafası ablamın iki bacağı arasına sıkışınca

1. Bir türlü yaylı Çin çalgısı. (Ç.N.)

çok komik bir durum ortaya çıktı, kalabalık kendini tutamayıp kıkır kıkır kıkırdadı, bacakların arasındaki kafanın yüzü gözü oynamaya başlayınca kalabalık bir kahkaha koyuverdi, adam yüzünü daha da komik bir hale sokunca kalabalıktan daha yüksek kahkahalar yükseldi, Sima Ku'nun öfkeden yüzünün rengi attı. Ama atını sürüp şakımaya devam etti: *Birden çığlık ve haykırışlar duydum, gelenler cani bir öfkeyle dolu Japon askerleriydi, kendimi düşünmeden ileri atıldım, elimi uzatıp Japon köpeğini omuzlarından sarstım – eller yukarı, bırak kızı!* Sima Ku, kafası 2. ablamın bacakları arasında olan "Japon askeri"nin omuzlarından tutup kükredi. Ardından kavga sahnesi başladı, aslında dört kişi olup da şimdi sayıları üçe düşmüş adamlar sıkı bir mücadeleden geçti, Sima Ku, "Japonları" yenip "karısını" kurtardı, "Japonlar" hasırın üzerine diz çöktü, Sima Ku, 2. ablamı aldı, neşeli bir ezgi eşliğinde evin girişine doğru yürüdüler. Gaz lambalarını tutan dört kara adam beklenmedik bir şekilde canlanıp Sima Ku'nun peşi sıra kapıya yöneldi. Işığın ani kaybıyla gözlerimizin önüne bir karanlık perdesi çekildi...

Ertesi günün sabahı, köyü gerçek Japon askerleri sardı. Tüfek sesleri, havan topu patlamaları ve savaş atlarının kişnemeleri bizi derin uykumuzdan uyandırdı. Annem beni kucağına aldı, altı ablamla birlikte turp kilerine girdik, kilerin o soğuk, rutubetli ve karanlık tünelinde biraz süründükten sonra daha geniş bir alana ulaştık, annem soya yağı fenerini yaktı. Fenerin ölgün ışığında hasırın üzerine oturduk, yukarıdaki hareketliliğin aşağıdan belli belirsiz duyulan seslerine kulak kabarttık.

Ne kadar zaman geçti bilmiyorum, önümüzde uzanan karanlık tünelden derin soluk sesleri yayılmaya başlayınca annem, eline demir döverken kullanılan bir kerpeten alıp fenerin fitilini üfleyerek söndürdü, kiler bir anda kararıverdi yine. Ağlamaya başladım. Annem meme ucunu hemen ağzıma sokuşturdu. Meme ucu, soğuk ve

sertti, eski elastikiyetini kaybetmişti, tadı hem tuzlu hem de acıydı.

Soluk sesleri giderek daha da yaklaşıyordu, annem kerpeteni havaya kaldırdı. Bu sırada 2. ablam Shangguan Zhaodi'nin tonunu değiştirdiği sesini duydum: "Ana, vurma sakın, benim..." Annem rahat bir nefes alıp iki eliyle tuttuğu kerpeteni güçsüzce yere indirdi. "Zhaodi, ananı korkudan öldürecektin," dedi annem. "Ana, feneri yaksana, arkamda biri daha var," dedi 2. ablam.

Annem, feneri yakana kadar epey çaba sarf etti. Fenerin ölgün ışığı mağarayı bir kez daha aydınlattı.

Tüm vücudu çamura bulanmış 2. ablamı gördük. Yanağında kan izi vardı, göğsünde bir bohça tutuyordu. "Bu da neyin nesi?" diye sordu annem şaşkınca. 2. ablamın dudakları seğirdi, kirli yüzünden berrak gözyaşları süzüldü. "Ana," dedi yutkunarak, "bu onun üçüncü karısının oğlu." Annem bir an dondu kaldı, sonra öfkeyle, "Bunu nereden getirdiysen hemen oraya geri götür!" dedi. 2. ablam dizlerinin üzerinde emekleyerek birkaç adım attı, annemin önüne gelince başını yukarı kaldırıp, "Ana, biraz merhamet eyle, evdeki herkesi öldürdüler, bu Sima ailesinden geriye kalan tek kök..." dedi.

Annem bohçanın bir köşesini kaldırınca Sima ailesinden geriye kalan tek kökün, o kara kuru ve uzun yüzü ortaya çıktı. Bu velet şimdi tatlı bir uykudaydı, bu velet uykuda düzenli bir şekilde nefes alıp veriyordu, bu velet küçük pembe ağzını sanki rüyasında meme emiyormuş gibi büzüp duruyordu. Bu küçük velede karşı içim birden nefretle doldu. Meme ucunu tükürüp salya sümük ağlamaya başladım, annem artık daha da soğuk ve daha da acı olan meme ucunu ağzıma sokuşturdu yine.

"Ana, onu kabul edecek misin?" diye sordu 2. ablam.

Annem gözlerini kapadı, ağzından çıt çıkmadı.

2. ablam oğlanı, 3. ablam Shangguan Lingdi'nin eline tutuşturdu, diz çöküp anneme secde etti, ağlayarak,

"Ana, yaşadığım sürece onun olacağım, öldüğümdeyse yine onun hayaleti olacağım, bu çocuğun hayatını kurtarırsan yaşadığım sürece senin bu iyiliğini hiç unutmayacağım!" dedi.

2. ablam ayağa kalkıp tünele doğru yürüdü, annem onun yolunu kesip hıçkırarak, "Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

2. ablam, "Ana, bacağından yaralandı, değirmentaşının orada saklanıyor, gidip onu bulmam gerek," dedi.

Bu sırada dışarıdan at nallarının çıkardığı sesler ve keskin tüfek sesleri yankılandı. Annem kilere girişin önünü kapatıp, "Anan dediklerini yapacak ama dışarı çıkıp kendini öldürtmene göz yumamam," dedi.

"Ana, bacağındaki kan durmadı, durmadan kan kaybediyor, eğer gitmezsem kan kaybından ölecek, eğer o ölürse, sen söyle kızının yaşamının bir anlamı kalır mı? Ana, bırak beni de gideyim..." dedi 2. ablam.

Annem bir çığlık attı ama hemen ardından ağzını kapadı.

"Ana, kızın önünde saygıyla eğilip secde ediyor," dedi 2. ablam.

2. ablam, diz çöküp secde etti, hemen ardından başını annemin dizlerine gömdü. Sonra annemin dizlerinden ayrılıp eğilerek tünelden dışarı çıkmak için yola koyuldu.

5

Havaların ısınıp çiçeklerin açmaya başladığı Qingming Bayramı[1] gelmek üzereydi, Sima ailesinden on do-

1. Nisan başına denk gelen bahar bayramı. (Y.N.)

kuz kişinin kafası hâlâ Mutluluk Malikânesi'nin dışındaki ahşap korkuluğa asılı duruyordu. Bu ahşap korkuluk beş tane kalın ve düz köknar ağacından yapılmıştı, görünümü bir salıncağı andırıyordu. Kafalar korkuluğa çelik tellerle asılmıştı. Kargalar, serçeler ve baykuşlar gelip kafalardaki etleri gagalamış olmalarına rağmen pek güç sarf etmeden, Sima Ting'in karısının, Sima Ting'in iki aptal oğlunun, Sima Ku'nun ilk, ikinci ve üçüncü karılarının, bu üç kadının doğurduğu kızlı erkekli dokuz çocuğun ve o sırada onları ziyaret etmekte olan Sima Ku'nun üçüncü karısının annesi, babası ve iki erkek kardeşinin kafalarından kim olduklarını hâlâ çıkarabiliyordunuz. Katliamdan sonra köyün üzerine durgun ve ölü ağırlığında bir hava çöktü, bu katliamdan kurtulanlar hayaleti andırıyordu, gündüzleri karanlıkta saklanıyor, ancak gece olunca dışarı çıkıyorlardı.

2. ablam dışarı çıktıktan sonra ondan hiç haber alamadık. Giderken bıraktığı oğlan bize sonu gelmeyen sıkıntılar verdi. Kilerin o karanlık tünelinde saklandığımız günler boyunca çocuk açlıktan ölmesin diye annem onu da emzirmeye başladı. Ağzını ve gözlerini koca koca açıp bana ait olan memeden açgözlülükle süt içiyordu. İnanılmaz bir iştahı vardı, o iki memeyi iki kuru deri cebe çevirdiği halde bir de dudaklarını büzüp salya sümük ağlıyordu. Ağlaması bir kargaya, bir karakurbağasına ya da bir baykuşa benziyordu. Yüzündeki ifadeyse bir kurdu, vahşi bir köpeği ya da yaban tavşanını andırıyordu. O, benim yeminli düşmanımdı artık. Annemin memelerini işgal ettiği zaman ağlayıp zırlıyordum; annemin memelerini, ben yeniden ele geçirince de bu kez o yüksek sesle ağlamaya başlıyordu. Ağlarken gözleri hep açıktı. Kertenkele gibi gözleri vardı. Geberesice Shangguan Zhaodi, bir kertenkelenin doğurduğu kötü bir ruhu evimize getirdiğin için lanet olsun sana.

İki taraflı bir işkenceye maruz kalan annemin yüzü şişti, solgunlaştı, annemin vücudunda gittikçe uzayan bu kışı, kilerde geçiren turplar gibi uzun, kaz sarısı tomurcukların filizlendiğini duyumsadım belli belirsiz. Annemin vücudunda tomurcukların ilk filizlendiği yer memeleriydi, annemin gittikçe verimi düşen sütünde şeker pancarı tadı aldım. Sima ailesinin o küçük piç kurusu, peki bu korkunç tadı sen de aldın mı? Sahip olduğun şeye gözün gibi bakmalısın ama benim için bunu yapabilmek günden güne daha da zorlaşıyordu. Benim ememediğim sütü, o emiyordu. Değerli sukabaklarım, küçük güvercinlerim, porselen vazolarım, deriniz kurudu, suyunuz kurudu, damarlarınız morlaştı, uçlarınız karardı, güçten düşüp sarktınız.

Benim ve o küçük piçin hayatta kalması için annem ablalarımı yanına katıp büyük bir cesaretle kilerden dışarı çıkarak güneşin kol gezdiği insanların arasına karıştı. Bizim evin doğu kanadındaki ambarda hiç buğday kalmamıştı, eşek ve yavru katır da elden çıkmış, kap kacak parçalanmıştı, sunakta duran porselen Guanyin, başsız bir cesede dönüşmüştü. Annem kilere inerken tilki kürkü mantosunu yanına almayı unutmuştu, bana ve 8. ablama ait olan vaşak kürkleri de ortalıkta görünmüyordu. Ablalarımın üzerlerinden bir an bile olsa hiç çıkarmadıkları mantolarının kürkleri yer yer dökülmüştü, onları üzerlerine giyen ablalarım uyuz yabani hayvanları andırıyordu. Shangguan Lü, batı kanadındaki değirmentaşının altında kalıyordu, annemin kilere inmeden önce ona verdiği yirmi turpu da yemiş ve etrafı çakıltaşını andıran dışkılarıyla kaplamıştı. Annem içeri ona bakmaya girdiği zaman bu sert dışkıları toplayıp anneme fırlatmıştı. Yüzü dönmuş ve çürümüş turpları andırıyordu, beyaz saçları karışmış bir yün yumağı gibiydi, yer yer havaya dikilmiş, yer yer sırtından aşağı dökülmüştü. Gözlerinden yeşil

bir ışık saçıyordu. Annem çaresizce başını salladı, birkaç turp alıp önüne koydu. Japonların –belki de Çinlilerin– bize bıraktığı tek şey yarım kiler dolusu filizlenmeye başlamış şeker pancarıydı. Umutsuzluğa düşen annem, Shangguan Lü'nün henüz kırılmamış olan toprak bir kavanozun içine sakladığı değerli arseniğini buldu. Bu kırmızı tozu, turp çorbasının içine kattı. Arsenik eriyince çorbanın üzerinde renkli bir yağ tabakası oluştu ve etrafa çok kötü bir koku yayıldı. Annem karışımı ahşap bir kepçeyle karıştırmaya başladı, arada çorbadan bir kepçe alıp tekrar *wok*'un içine döküyordu, bu bulanık sıvı *wok*'un içine dökülürken etrafa sıçradı. Annemin ağzının kenarı garip bir şekilde çarpıldı. Çorbayı kırık bir kâsenin içine koyarken, "Lingdi, bu çorbayı ninene götür," dedi. 3. ablam, "Ana, çorbaya zehir mi kattın?" diye sordu. Annem, başıyla onayladı. "Ninemi zehirleyecek misin?" diye sordu 3. ablam. "Hep birlikte öleceğiz," diye cevap verdi annem. Ablalarım hep bir ağızdan ağlayıp sızlamaya başladı, hatta kör olan 8. ablam bile ağlıyordu. Onun ağlaması küçük bir arının vızıldaması gibi zayıftı, o büyük ve kara ama hiçbir şey göremeyen gözleri yaşlarla doldu. 8. ablam sefillerin en sefili, zavallıların en zavallısıydı. "Ana, biz ölmek istemiyoruz..." diye acıyla yakardı ablalarım. Ben de onlarla birlikte zırladım: "Ana... ana..." Annem, "Zavallı yavrularım benim..." dedi, ardından yüksek sesle ağlamaya başladı, uzun uzun ağladı, ağlarken biz de ona eşlik ettik. Sonra gürültüyle sümkürdü, kırık kâseyi ve içindeki karışımı avluya fırlatıp attı. Ardından, "Ölmeyeceğiz, ölümden korkmayanı ne korkutabilir ki?" dedi. Konuşmasını bitirdikten sonra doğruldu ve bizi sokağa yiyecek aramaya çıkardı. Bizim ev köyde sokağa çıkan ilk hane oldu. Sokağa çıkar çıkmaz Sima ailesinin kafalarını gördük, ablalarım hâlâ biraz korkuyordu ama birkaç gün geçtikten sonra bu görüntüye alı-

şacaklardı. Sima ailesinin o küçük piçi, annemin kollarındaydı, öylece tam karşımda duruyordu, annem o kafaları işaret ederek ona, "Zavallı çocuk, bunu aklına iyi kazı," diye fısıldadı.

Annem ve ablalarım köyden çıkıp yeniden uyanan vahşi doğada yetişen birkaç beyaz ot kökü topladılar, daha sonra bu kökleri yıkayıp ezecek ve çorbasını yapacaklardı. Akıllı 3. ablam, bir tarlafaresi yuvası buldu, tarlafarelerinin o lezzetli etini yemek dışında tarlafarelerinin yuvaya depoladığı yiyecekler de artık bizim olacaktı. Ablalarım kenevir ipinden örme bir ağla tüm kışı gölette geçirmiş kara ve sıska balıklarla birkaç karides de yakaladılar. Annem bir gün ağzıma balık çorbası tıkıştırdı, çorbayı hiç tereddütsüz tükürdüm ve ardından ağlamaya başladım. Annem, Sima ailesinin o küçük piçinin ağzına da balık çorbasından bir kaşık tıkıştırınca geri zekâlı, çorbayı hemen yutuverdi. Annem bir kaşık daha verince onu da yuttu. Annem heyecanla, "Aferin, o kadar kötü karmadan sonra en azından yemek yemeği öğrenmişsin," dedi. "Peki ya sen?" diyerek beni süzdü sonra, "Seni de sütten kesmek lazım." Büyük bir korkuyla annemin memesini sımsıkı avuçladım.

Bizim evden çıkıp önderlik etmemizle köyde de bir hareketlenme başladı. Bu, tarlafareleri için felaket bir dönemdi, ardından yaban tavşanları, balıklar, kaplumbağalar, karidesler, yengeçler, yılanlar ve kurbağalar için daha da kötü oldu. Bu koskoca arazide canlı olarak sadece zehirli kurbağalar ve kanatlanmış kuşlar kaldı. Eğer yabani otların büyük bölümü zamanında bitmeseydi köydekilerin yarısı çoktan açlıktan ölmüş olacaktı. Qingming Bayramı'ndan sonra tarlalardan buharlar yükselmeye başladı, toprak heyecanlı bir şamata içinde tohum ekilmesini bekliyordu ama bizim ne toprağı sürecek hayvanımız ne de ekecek tohumumuz vardı. Şişman iri-

başlar bataklıkta, köyün yuvarlak göletinde ve nehirlerin sığ sularında yüzmeye başladığında köylüler başka yerlere göç etmeye başladı. Dördüncü ayda köyün çoğu neredeyse gitmişti ama beşinci aya gelindiğinde gidenlerin büyük bir kısmı geri döndü. 3. Fan amca, "Burada en azından bizi açlıktan koruyabilecek yabani otlar ve yabani sebzeler var, başka yerlerde bunlar bile yok," dedi. Altıncı aya gelindiğinde başka köylerden pek çok insan da buraya geldi. Çoğu kilisede, Sima'ların büyük avlusunda ve terk edilmiş değirmenlerde uyudular. Açlıktan delirmiş köpekler gibi bizim yiyeceklerimizi çalmaya başladılar. Daha sonra 3. Fan amca, köyün erkeklerini toplayarak yabancıları sınır dışı etme hareketini başlattı. 3. Fan amca, bizim liderimizdi, yabancılar da kendi liderlerini seçtiler, gür kaşlı, koca gözlü genç bir adam. Kuş vurmada çok usta bir adamdı, belinde her zaman iki sapan taşırdı, omzunda içi kuru çamur topaklarıyla dolu çuval bezinden bir çanta vardı. Sapanını çeker, hiç nişan almadan, sanki rastgele ateş ederdi, bir gün vurduğu bir keklik ağaçtan sekip 3. ablamın ayaklarının dibine düşüverdi. Keklik yere düşünce kafası paramparça oldu. Başka bir keklik havada çığlık çığlığa uçarken bir topak daha fırlattı ve o da hemen yere düşüverdi. Adam kekliği alıp 3. ablamın yanına gitti. 3. ablamı şöyle bir süzdü. 3. ablam da nefret dolu bakışlarla onu süzdü. 3. Fan amca çoktan bizim eve gelip yabancıları sınır dışı etme planından bahsetmiş ve yabancılara olan nefretimizi körüklemişti. Adam eğilip 3. ablamın ayakları altındaki kekliği alacağına elindekini de yere attı. Bir şey söylemeden oradan ayrıldı.

3. ablam, keklikleri alıp eve dönünce anneme keklik eti yedirdi, ablalarıma ve Sima ailesinin küçük piçine keklik çorbası içirdi, Shangguan Lü'ye de kekliğin kemikleri kaldı. Shangguan Lü kemikleri yüksek sesle kemirmeye

başladı: "Katır kutur! Katır kutur!" 3. ablam keklikleri yabancının verdiğini diğerlerinden gizledi. Kekliklerin o leziz tadına karışan süt mideme giriverdi. Arada benim uykuya dalmamdan faydalanan annem, meme uçlarını Sima'lann küçük oğlanın ağzına sokmaya çalışıyordu ama oğlan her seferinde meme emmeyi reddediyordu. Yabani ot kökü ve ağaç kabuğu yiyerek büyüyordu, o kadar çok yiyordu ki şaşırırdınız, ağzına konulan herhangi bir şeyi sanki yalamadan yutuyordu. "Bildiğin eşek," dedi annem, "sanki dünyaya ot yemek için gelmiş." Hatta sıçtığı bok bile eşek bokuna benziyordu. Annem onun iki midesi olduğuna inanıyordu, iki tane geviş getiren mide. Sık sık midesinden ağzına doğru çıkan otlar olduğunu görürdük, sonra gözlerini kapar ve halinden memnun bir şekilde geviş getirirdi, ağzının kenarında beyaz köpükler oluşurdu, otları yeteri kadar çiğnedikten sonra boynunu öne doğru uzatıp sesli sesli yutkunurdu.

Köylüler ve dışarıdan gelen yabancılar arasında savaş başladı. Öncesinde 3. Fan amca onlarla konuşmaya gidip kibar bir şekilde köyden ayrılmalarını istedi. Yabancıların temsilcisi, 3. ablama o keklikleri veren Kuşçu Han denilen adamdı. Ellerini belindeki sapanların üzerine koyup vahşi bir şekilde karşı çıktı, hiç taviz vermedi. Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın zamanında kimsenin oturmadığı boş bir arazi olduğunu, buraya o zamanlar yerleşen herkesin de birer yabancı olduğunu, biz nasıl buraya yerleştiysek onların da yerleşme hakkı olduğunu söyledi. Ama konu bu değildi, söylediklerinin ne yeri ne de zamanıydı şimdi, hemen ardından bir tartışma başladı, tartışma ateşlenince sataşmalar başladı, itip kakmalar yaşandı. Veremli Altı Numara denilen gözü pek bir köy delikanlısı, 3. Fan amcanın ardından elinde demir bir sopayla öne atılıp sopayı Kuşçu Han'ın yaşlı anasının başına geçiriverdi, yaşlı kadının patlayan kafasından

beyni aktı, oracıkta öldü. Kuşçu Han, yaralı bir kurt gibi inledi. Belinden sapanını çıkarıp iki topak fırlatınca Veremli Altı Numara'nın iki gözü de kör oldu. Ardından bir meydan savaşı yaşandı, yabancılar gittikçe savaşı kaybediyordu, Kuşçu Han yaşlı anasının cesedini sırtlandı, bir yandan geri çekiliyor, bir yandan da savaşıyordu, bu minvalde köyün batısındaki kumlu sırtlara kadar çekildi. Kuşçu Han anasını yere bıraktı, sapanını beline soktu, eline bir topak aldı, 3. Fan amcaya nişan alarak, "Başkan, hepimizi acımasızca öldürecek misin? Köşeye sıkışan bir tavşan bile dişlerini gösterir!" dedi. Konuşmasını bitirmeden elindeki topakla 3. Fan amcanın sol kulağını vurdu. Kuşçu Han, "Sonuçta hepimiz Çinliyiz, seni bu kez bağışlıyorum," dedi. 3. Fan amca eliyle yarılmış kulağını kapattı, tek kelime etmeden geri çekildi.

Yabancılar kumlu sırtlara onlarca çadır kurup burayı kendi bölgeleri ilan ettiler. On yıl sonra burası bir köy haline geldi. Birkaç on yıl sonra da müreffeh bir kasaba haline geldi. Evlerini neredeyse Dalan kasabasıyla aynı hizaya kurdular, iki kasabanın arasında sadece bir gölet ve bir patika uzanıyordu. Doksanlı yıllarda Dalan kasabası şehir ilan edildi, Kumlu Tepe köyü de Dalan şehrinin batı körfezi oldu. Buraları daha o zamanlarda Asya'daki en büyük kuş cenneti oldu, Çin Ulusal Hayvanat Bahçesi'nde bulunan pek çok nadir kuşu buradan satın alabilirdiniz. Nadir kuş ticareti elbette ki gizlilik içinde yürütülüyordu. Bu kuş merkezinin kurucusu Kuşçu Han'ın oğlu Papağan Han'dır, papağan yetiştiriciliğinden bir servet kazandı, karısı Geng Lianlian'ın yardımıyla ilgi odağı oldu ve ardından hapse atıldı.

Kuşçu Han, anasını kumluğa gömdü, sapanını çıkardı, yabancı lehçesiyle bir şeyler söyledi, sonra küfrederek sokakta iki tur attı. Köylülere şunları söylemişti: İşte şimdi yalnız kaldım, sizlerden birini öldürürsem ödeş-

miş oluruz, sizden iki kişi öldürürsem ben kazanmış olurum. Umarım karşılıklı barış ve huzur içinde yaşarız. Önlerinde Veremli Altı Numara'nın gözlerini kaybetmesi ve 3. Fan amcanın kulağından yaralanması gibi iki örnek olan köylüler onlara bir daha bulaşmayı istemiyordu. 3. ablam, "Adamın anası öldü, artık kaybedecek bir şeyi yok," dedi.

O günden sonra köylüler ve yabancılar birbirlerine güttükleri kine rağmen barış içinde yaşamaya başladılar. 3. ablam ve Kuşçu Han neredeyse her gün kuşçunun ablama keklikleri verdiği yerde görüşmeye başladı, başlarda tesadüf eseri karşılaşıyorlardı, daha sonra açık hava kaçamaklarına dönüştü bu, birini görmeden diğeri de durduğu yerden ayrılmaz oldu. 3. ablamın ayak izleri gide gele bu toprakları üzerinde ot bitmez, çorak topraklara çevirdi. Kuşçu Han, hiç konuşmuyordu, kuşları ablamın ayaklarına fırlattığı gibi gidiyordu. Bazen iki kumru, bazen de bir sülün olurdu, bir keresinde neredeyse üç kilo çeken kocaman bir kuş bıraktı. 3. ablam bu kuşu eve götürebilmek için çok çaba sarf etti, hatta her şeyi bilen 3. Fan amca bile bu kuşun adını bilmiyordu. Benim tek bildiğimse o kuşun eşsiz bir lezzeti olduğuydu, hayatımda ondan daha leziz bir şey tatmamıştım, ben bu kuşun tadını elbette ki dolaylı olarak, kuşun tadının annemin sütüne karışmasıyla almıştım.

3. Fan amca, bizim aileyle olan samimiyetine dayanarak annemi sürekli 3. ablam ve Kuşçu Han arasında gelişen ilişkiye karşı uyarıyordu, sözlerinde bir alçaklık ve bir kokuşmuşluk vardı: "Yeğenim, senin üç numarayla Kuşçu Han'ın... Ah, köyün ahlak yapısını bozuyorlar, köylüler böyle bir ahlaksızlığa daha fazla dayanamaz!" Annem, "O daha çocuk!" dedi. 3. Fan amca, "Senin kızların kendi yaşıtlarından çok farklı," dedi. Annem, "Gidip o dedikoducuları cehenneme gitmelerini söyle!" diye çıkıştı.

Annem, 3. Fan amcayı başından savmıştı ama 3. ablam elinde yarı ölü kırmızı başlı bir turnayla çıkageldiğinde onunla ciddi bir konuşma yapmasının zamanı gelmişti artık. "Lingdi," dedi annem, "bir daha o adamın vurduğu kuşları yemeyeceğiz." 3. ablam gözlerini anneme dikip, "Neden? Onun için kuş vurmak pire yakalamaktan daha kolay," dedi. Annem, "Kolaysa kolay, sonuçta kuşları vuran o. Birinin yardımının karşılığını ödemek diye bir şeyin olduğunu bilmiyor musun sen?" dedi. 3 ablam, "Bir gün ödeşiriz o zaman," dedi. Annem, "Peki neyle ödeşeceksin?" diye sordu. 3. ablam, "Evlenirim onunla," dedi rahat bir tavırla. Annem ciddi bir suratla, "Lingdi, iki ablanın ailemizin yüzünü kara çıkarması yetmedi mi, bu kez ne dersen de seni dinlemeyeceğim," dedi. 3. ablam öfkeyle, "Ana, senin için demesi kolay tabii, eğer Kuşçu Han olmasaydı, o şimdiki gibi olabilir miydi?" dedi. 3. ablam parmağıyla beni işaret etti, ardından Sima'ların oğlanı işaret ederek, "Ya da o?" dedi. Annem benim dolgun yüzümle Sima'ların küçüğün kırmızı yüzüne bakınca bir an sustu, ne diyeceğini şaşırdı, ardından, "Lingdi, bugünden sonra ne dersen de, artık o adamın kuşlarını yemeyeceğiz," dedi.

Ertesi gün 3. ablam sırtında bir dizi yaban güvercini yle gelip güvercinleri annemin ayaklarına öfkeyle fırlattı.

Göz açıp kapayıncaya kadar sekizinci ay oldu, kuzeye yönelen yabankazı sürüleri köyün güneybatısındaki bataklığa kondular. Köylüler ve yabancılar kancalarını, ağlarını ve diğer eski kaz yakalama yöntemlerinde kullanılan aletlerini alıp kaz avına çıktılar. Başlarda verimli bir hasat oldu, köyün anacaddesinde ve ara sokaklarda kaz tüyleri uçuşuyordu ama kazlar da kısa sürede işi öğrenip bu taktiklere karşı kendi yöntemlerini geliştirdiler, ba-

taklığın en uzak, en derin yerlerine tünemeye başladılar, tilkiler bile buralara yuva yapamıyordu, böylece insanlar da taktiklerini değiştirmek zorunda kaldı. Sadece 3. ablam her gün elinde bir kazla eve dönebiliyordu, bazen ölü bir kazla, bazen de canlı bir kazla geliyordu, Kuşçu Han'ın onları nasıl yakaladığını kimse bilmiyordu.

Annem bu sert gerçekler karşısında ödün vermek zorunda kaldı. Eğer Kuşçu Han'ın verdiği kuşları yemezsek beslenme yetersizliği yüzünden köydeki diğer insanlar gibi ödem ya da astıma yakalanacak, gözlerimizde bataklık yakamozları gibi titrek ışıklar parlayacaktı. Kuşçu Han'ın kuşlarını yemek demekse, Misket Tüfeği Birliği komutanı ve köprü yıkma ustasından oluşan damat listesine bir de kuşçuyu eklemek olacaktı.

Sekizinci ayın on altıncı günü sabahı 3. ablam, her zamanki buluşma yerine gitti yine, bizlerse evde dört gözle onun dönmesini bekliyorduk. Evcek o ot tadı taşıyan kaz etini yemekten bıkmıştık artık, Kuşçu Han'ın ağız tadımızı değiştirecek bir şey vermesini bekliyorduk, 3. ablamın yine o eşsiz lezzetteki büyük kuştan getirmesini hayal etmeye cesaretimiz yoktu ama birkaç yaban güvercini, kumru, bıldırcın ya da yabanördeği fena olmazdı ha?

3. ablam o gün eli boş döndü, gözleri ağlamaktan şeftali kırmızısına dönmüştü. Annem ne olduğunu sorunca 3. ablam, "Kuşçu Han, bir grup siyahlar giymiş, ellerinde tüfekler olan, bisikletli adamlar tarafından kaçırıldı..." dedi.

Onunla birlikte düzinelerce genç adam da aynı şekilde yakalanmıştı. Bağlanıp bir çekirge sürüsü gibi götürülmüşlerdi. Kuşçu Han, bağlandığı ipten kurtulmak için sıkı bir mücadele verdi, ipleri parçalamaya çalışırken ipin altındaki güçlü kasları balon gibi şişti. Askerler tüfeklerinin kabzasıyla onun kıçına ve beline vurup ayak-

larıyla bacaklarını tekmeleyerek zorla yürüttüler. Gözleri öfkeden öyle kızardı ki sanki birazdan gözlerinden kan fışkıracak ya da ateş püskürecek sanırdınız. "Neye dayanarak beni yakaladınız?" diye bağırdı Kuşçu Han. Takım lideri bir avuç çamur alıp Kuşçu Han'ın yüzüne fırlatınca, kuşçu geçici bir süre kör oldu. Kafese konmuş vahşi bir hayvan gibi kükredi. 3. ablam ardından koşturdu, sonra durup, "Kuşçu Han," diye seslendi, birliğin uzaklaşmasını bekledikten sonra yine peşlerine düştü, yine durup, "Kuşçu Han," diye seslendi, askerler 3. ablama bakıp kötü kötü gülüştüler. Ablam sonunda, "Kuşçu Han, seni bekleyeceğim," dedi. Kuşçu Han da yüksek sesle, "Hay anasını, kim senden beni beklemeni istedi ki?!" diye karşılık verdi.

Öğleyin yaban otu kaynatılarak yapılmış çorbanın konduğu tencerede yansıyan yüzlerimizi görünce Kuşçu Han'ın bizim için ne kadar önemli olduğunun bilincine vardık, buna annem de dahil.

3. ablam iki gün iki gece *kang*'ın üzerine uzanıp ağladı. Annem onu susturmak için ne yaptıysa hiçbiri işe yaramadı.

Kuşçu Han'ın yakalanmasından üç gün sonra 3. ablam *kang*'dan aşağı indi, üzerindeki bluzu yırtıp utanmaz bir tavırla memelerini ortaya çıkardı, yalınayak avluya çıktı. Nar ağacının üstüne çıkıp dallarına asılarak dalları yay gibi esnetti. Annem telaşla dışarı çıkıp onu aşağı çekmeye çalışınca akrobatik hareketlerle çınar ağacına sıçradı, çınar ağacından büyük bir katalpa ağacına, katalpa ağacından da evin sazdan çatısına atladı. 3. ablamın hareketleri göreni şaşkına çevirecek çeviklikteydi, sanki doğuştan kanatlı bir varlığa benziyordu. Çatının tepesine ata biner gibi oturup gözlerini uzaklara dikti, yüzünde altın sarısı, parlak bir gülümseme vardı. Annem avluda dikilip başını ona çevirdi, zavallı bir şekilde, "Ling-

di, anasının güzel kızı, aşağı in hadi, bugünden sonra sana karışmayacağım, ne istersen onu yap..." diye yalvardı. 3. ablam cevap bile vermedi, sanki bir kuşa dönüşmüştü çoktan, insanların dilini anlamıyordu. Annem, 4., 5., 6., 7., 8. ablalarımı, hatta Sima'ların ufaklığı bile avluya çağırdı, onları da 3. ablamı aşağı indirmek için seferber etti. Ablalarım gözyaşlarıyla ona seslendiler ama 3. ablam hâlâ dinlemiyordu. Başını eğip sanki tüylerini temizleyen bir kuş gibi omzunu gagalamaya başladı. Başını öyle geniş açılarda döndürüyordu ki sanki başında döner bir bilye var sanırdınız, sadece çok kolaymış gibi omuzlarını gagalamakla kalmıyor, hatta başını eğince meme uçlarını bile gagalayabiliyordu. Ablamın kıçına veya topuklarına uzanabileceğinden hiç şüphem yoktu, istemesi yeterliydi ağzının vücudundaki herhangi bir noktaya ulaşmasına. 3. ablamı çatıya öyle çıkmış görünce onun çoktan kuşlar âlemine girdiğini hissettim birden, artık kuş gibi düşünüyor, kuş gibi hareket ediyor ve yüzünde kuş gibi bir ifade taşıyordu. Eğer annem, 3. Fan amca ve birkaç güçlü delikanlıyı çağırıp kara bir köpeğin kanıyla 3. ablamı aşağı inmeye zorlamasaydı, 3. ablamın vücudundan çok güzel kanatlar çıkacak ve güzel bir kuşa dönüşecekti, bir Çin Zümrüdüanka'sı olmasa da belki bir tavus kuşu, tavus kuşu olmadı, belki altın bir sülüne dönüşebilirdi. Ama hangi kuşa dönüşürse dönüşsün kanatlanıp havalanacak ve uçarak Kuşçu Han'ın peşine düşecekti. Fakat en sonunda en utanç verici ve en rezil sonuçtu ortaya çıkan: 3. Fan amca herkesin Maymun diye çağırdığı, kısa boylu ama çok çevik olan Zhang Maolin adında bir genci elinde bir kova kara köpek kanıyla çatıya gönderdi, delikanlı 3. ablamın arkasından sinsice yaklaşıp kara köpek kanı dolu kovayı 3. ablamın başından aşağı boca etti. 3. ablam birden ayağa kalkıp kollarını iki yana açıp uçmaya çalıştı ama çatının saçaklarına takılıp

sendeledi, ardından da tok bir ses çıkararak tuğla döşemeli zemine çarptı. 3. ablamın başında kayısı büyüklüğünde bir yarık açıldı, kanı durmaksızın aktı, ardından bayılıverdi.

Annem iki gözü iki çeşme ağlayarak yerden bir tutam ot kapıp 3. ablamın başındaki yarığa bastırdı, sonra 4. ve 5. ablalarımın yardımıyla 3. ablamın, vücudundaki köpek kanını temizleyip onu *kang*'a taşıdılar.

Akşama doğru, 3. ablam kendine geldi. Annem gözyaşları içerisinde, "Lingdi, iyi misin?" diye sordu. 3. ablam anneme bakıp sanki başını sallar gibi oldu ya da başını sallamadı. Gözlerinden yaşlar boşandı. Annem, "Benim zavallı, kirletilmiş yavrum..." dedi. 3. ablam soğuk bir sesle, "Onu Japonya'ya götürüyorlar, on sekiz yıl sonra geri dönecek. Ana, bana bir sunak yapsana. Ben artık bir kuş perisiyim," dedi.

Annem bunu duyunca şimşek çarpmışa döndü, içine karmaşık duygular çöreklendi, 3. ablamın şeytani yüzüne korkuyla baktı, ağzının kenarına binlerce sözcük akın etti ama ağzından tek bir sözcük bile çıkmadı.

Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın bu kısa tarihinde karşılıksız aşk ya da evliliklerinde çıkan anlaşmazlıklardan dolayı alt kadın, tilki, kirpi, gelincik, yılan, porsuk ve yarasa perisine dönüşmüştür, her biri gizemli bir hayat sürmüş ve diğerlerinden korkuyla karışık bir saygı görmüşlerdir. Şimdi de bizim evimizde bir kuş perisi baş göstermişti, annemin yüreğine karanlık bir dehşetle yapışkan bir tiksinti çöreklendi ama ağzını açıp çıtını bile çıkarmadı. Çünkü aile tarihimizden alınmış kanlı dersler vardı: Onlarca yıl önce bir eşek tüccarı olan Yuan Jinbiao'ın genç karısı Fang Jinzhi mezarlıkta başka bir genç le sevişirken yakalanmış, Yuan ailesindekiler bu genç adamı döverek öldürmüşler, Fang Jinzhi'nin de vücudunda dövülmedik yer bırakmamışlar, utanç ve öfke içindeki ka-

dın da arsenik içmiş, sonrasında biri onun arsenik içtiğini fark edip kadını kusturmak için ağzından içeri insan dışkısı boşaltmış, kendine gelen Fang Jinzhi ruhunun bir tilki perisi tarafından ele geçirildiğini söyleyip kendi için bir sunak yapılmasını istemiş. Yuan ailesi bu isteğini reddetmiş. O günden sonra Yuan ailesinin yakacak odunları sürekli ateş almaya başlamış, ailenin kap kaçağı durduk yere kendi kendine kırılmaya başlamış, ailenin yaşlı dedesi, içki sürahisini açınca içinden kertenkele çıkmış, ailenin yaşlı ninesi hapşırınca kadının burun deliklerinden kendi iki dişi çıkıvermiş, bir gün Çin mantısı pişirdiklerinde içinden ölü kurbağalar çıkmış. Pes eden aile sonunda tilkinin ruhuna bir sunak yapmış, Fang Jinzhi için de sessiz bir meditasyon odası yapmışlar.

Bizim Kuş Perisi'nin meditasyon odası doğu kanadındaki oda oldu. Annem 4. ve 5. ablalarımı yanına katıp odada Sha Yueliang'dan kalan ne varsa hepsini dışarı attı, duvarlardaki örümcek ağlarını ve tavandaki tozları sildiler, pencerelere yeni kâğıt kaplamalar taktılar. Kuzeydeki duvara tütsü yakmak için bir raf yapıp Shangguan Lü'nün geçen sene Guanyin için yakmış olduğu üç tane sandal ağacı tütsüsünü yaktılar. Tütsülerin önüne bir adet kuş perisi resmi asmaları gerekiyordu. Ama içlerinden kimse kuş perisinin neye benzediğini bilmiyordu. Annem de 3. ablamın fikrini almaya gitti. Annem, 3. ablamın önünde diz çöküp saygılı bir ifadeyle, "Ölümsüz Peri, tütsülerin önüne koymak için bir tasviri nereden alabiliriz?" diye sordu. 3. ablam gözleri kapalı, yanakları pembeleşmiş bir şekilde, sanki çok güzel bir bahar rüyası görüyormuşçasına oturuyordu. Onu kızdırmamak için annem daha dindar ve daha saygılı bir tavırla tekrar sordu. 3. ablam ağzını açıp uzun uzun esnedi, gözleri hâlâ kapalıydı, kuşla insan arası öter gibi ve anlaşılması çok güç bir sesle, "Yarın bir tane olacak," dedi.

Ertesi sabah şahin burunlu, kartal gözlü bir dilenci geldi. Adamın sol elinde köpek dövmek için yapılmış, içi boş, bambu bir sopa vardı, sağ elindeyse iki kenarında birer kırık olan seramik bir kâse vardı. Tüm vücudu baştan aşağı sanki az önce yerde yuvarlanmış gibi toz toprak içindeydi ya da sanki çok uzun süredir yürüyordu da o yüzden kirlenmişti, kulaklarının içi bile toz toprakla kaplıydı. Hiçbir şey söylemeden doğruca evin salonuna giriverdi, üzerinde sanki kendi evine giriyormuş gibi bir rahatlık, bir gelişigüzellik vardı. Sobanın üzerinde duran tencereden bir kepçe sebze çorbası alıp gürültüyle içti. Çorbasını bitirince sobanın yanına oturdu, hâlâ konuşmuyordu, bıçak ucu gibi keskin gözlerle annemin yüzünü adeta sıyırdı. Annem epey korkmuş ve heyecanlanmıştı ama gayet sakin bir tavır takınarak, "Sevgili misafirimiz, fakirhanemizde size sunacak bir şeyimiz yok, eğer alınmazsanız buyurun bunu yiyin," dedi. Annem ona bir demet yabani sebze uzattı. Adam sebzeleri almadı, çatlamış, kanlı dudaklarını yalayarak, "Sizin damat size iki şey bırakmamı istedi," dedi fakat bize vermek için herhangi bir yerinden bir şey çıkarmadı, adamın delik deşik olmuş ince kıyafetine ve deliklerin altından görünen kaba, kirli ve sanki gümüşsü balık pullarıyla kaplıymış gibi duran derisine baktık, bize getirdiğini söylediği şeyleri neresine sakladığını gerçekten bilemedik. Annem, "Hangi damatmış bu?" diye merakla sordu. Şahin burunlu, kartal gözlü adam, "Hangi damadınız olduğunu ben de bilmiyorum, onun sadece dilsiz olduğunu biliyorum, yazı yazabiliyor ve harika bir kılıç ustası, benim hayatımı kurtardı, ben de onun hayatını kurtardım. Kimsenin kimseye bir borcu yok. Bu yüzden iki dakika öncesine kadar tereddüt içindeydim, bu iki değerli hazineyi size vereyim mi yoksa vermeyeyim mi kararsız kaldım. Eğer az önce çorbanızdan bir kepçe alırken evin hanımı bana

kaba ya da küstahça bir şeyler söyleseydi, bu iki değerli hazineyi kendi zimmetime geçirirdim. Ama evin hanımı bana kaba ya da küstah şeyler söylemedi, üstüne bir de bana bir demet yabani sebze teklif etti, bu yüzden bu iki hazineyi size veriyorum," dedi. Konuşması bitince ayağa kalktı, kırık kâsesini ocağın üstüne koyarken, "Bu çok değerli bir seramiktir, tek boynuzlu at ve Zümrüdüanka kadar nadir bulunur, belki de dünyadaki tek parça budur, sizin o dilsiz damat bunun değerini bilemedi, tek bildiği şey bunu yaptığı yağmalarda bir ganimet olarak ele geçirdiği ve size vermek istediği, belki de çok büyük olduğu için size vermek istemiştir. Bir de bu var," deyip elindeki bambu sopayı yere vurdu, sopanın içinden tok bir ses çıktı. "Bıçağınız var mı?" diye sordu, annem ona bir satır uzattı. Satırı alıp bambunun iki tarafındaki neredeyse görülemeyecek kadar ince olan ipleri kesmeye başladı, bambu iki parçaya ayrılınca içinden üzerinde resim olan bir rulo düştü yere. Adam ruloyu açınca bir küf ve çürük kokusu aldık. O sarı renkli ipek rulonun ortasında büyük bir kuşun resmi vardı. Hayrete düştük, resimdeki kuş, 3. ablamın sırtlayarak eve getirdiği o leziz büyük kuşun tıpatıp aynısıydı. Resimdeki kuş dimdik duruyordu, başı yukarıdaydı, fersiz koca gözlerini dikmiş küçümseyerek bize bakıyordu. Şahin burunlu, kartal gözlü adam, bu resim ve resimdeki kuş hakkında bize hiçbir açıklama yapmadı. Resmi tekrar rulo yapıp kâsenin üzerine bıraktı, ardına bile bakmadan salondan çıktı gitti. Artık serbest kalmış olan o uzun ince elleri iki yanında gevşekçe salınarak adamın sert ve koca adımlarına eşlik etti güneşin altında.

Annem bir çam ağacı gibi doğruldu, bense ağacın gövdesinde gereksiz ve yararsız bir dal gibi duruyordum. Beş ablam, beyaz söğüt ağaçlarını andırıyordu. Sima'ların küçük oğlan küçük bir meşe fidanına benziyordu.

Orada o gizemli seramik kâse ve kuş resminin önünde karman çorman bir koru gibi öylece dikiliyorduk. Eğer *kang*'ın üstünde duran ablam alaycı bir kahkaha koyuvermeseydi belki de gerçekten ağaca dönüşecektik.

3. ablamın kehaneti gerçekleşmişti. Kuş resmini alıp büyük bir saygıyla meditasyon odasına girdik, resmi tütsülerin önüne astık. Eğer bu ağzı kırık seramik kâse bu kadar şanlı bir tarihe sahipse onu hangi ölümlü kullanabilirdi ki? İyi bir talihle kendini kutsanmış hisseden annem kâseyi tütsülerin olduğu rafa kaldırıp içine Kuş Perisi'nin içmesi için temiz su doldurdu.

Ailemizden bir kuş perisinin çıktığı haberi bir yangın gibi hızla Gaomi Kuzeydoğu Bucağı ve daha uzak bölgelere yayılıverdi. Deva arayanlar ve fal baktırmak isteyenler kapımızda uzun kuyruklar oluşturdu ama Kuş Perisi günde sadece on kişiyi kabul ediyordu. Kendisi, meditasyon odasında duruyor, deva ve talih arayanlarsa pencerenin önüne diz çöküyordu. Onun o kuş ve insan sesi arasındaki cıvıltısı, pencerenin özel olarak açılmış küçük deliğinden dışarı yayılıyordu, işte o ses soru soranlara labirentten çıkış yönünü tayin ediyor, şifa arayanlara da reçeteler yazıyordu. 3. ablamın, yani Kuş Perisi'nin yazdığı reçeteler çok garipti ve fitne fesat doluydu. İşte midesi ağrıyan birine yazdığı reçete şöyle: Yedi tane arı, iki top bokböceği dışkısı, yirmi sekiz gram şeftali yaprağı, yarım kilo yumurta kabuğu, hepsini toz haline getirip sıcak suyla birlikte iç. Başında tavşan derisinden bir şapka olan, gözünden rahatsız birine de şöyle bir reçete yazdı: Yedi çekirge, bir çift cırcırböceği, beş peygamberdevesi ve dört solucanı ezip macun kıvamına getirdikten sonra avuç içlerine sür. Gözünden rahatsız olan adam, pencerenin deliğinden süzülen reçeteyi aldı, şöyle bir baktı, yüzünde saygısız bir ifade oluştu, adamın, "Gerçekten de kuş perisiymiş, yazdığı reçetenin tamamı kuş-

yemi," diye mırıldandığını duyduk. Adam söylene söylene gitti, bizler de 3. ablam adına utanç duyduk. Çekirge ve cırcırböceği, bunlar hep kuşyemi, nasıl tedavi eder bir insanın gözlerini? İşte kafam böyle karışmışken gözünden rahatsız olan adamın koşarak geri geldiğini gördük, adam sanki uçuyordu, pencerenin önünde diz çöktü, başını durmadan yere vurarak secde etmeye başladı, bir yandan da, "Yüce Peri bağışla beni, Yüce Peri bağışla beni..." diye sayıklıyordu. Adam af diledikçe odanın içinden 3. ablamın alaycı kahkahaları yükseldi. Daha sonra adamın hikâyesini duyacaktık: Geveze adam tam kapıdan çıktıktan sonra gökte beliren bir şahin pike yapıp adamın kafasına bir pençe savurduğu gibi şapkasını alıp gitmiş. Bir de kötü niyetli olduğu her halinden belli olan bir adam vardı, idrar yolu iltihabından mustaripmiş gibi kıvranarak pencerenin önünde diz çöktü. Kuş Perisi pencereden, "Derdin nedir?" diye sordu? Adam, "İşerken soğuk bir acı duyuyorum," dedi. Birden odanın içine sessizlik hâkim oldu, Kuş Perisi sanki çok utanmış da tahtından feragat etmişti, işte öyle bir sessizlik oldu. Bayağılığı ve cüretkârlığı göğü kaplayacak kadar büyük olan adam, gözünü penceredeki deliğe koyup içeriye bakmaya yeltendi. Ama daha deliğe yaklaşır yaklaşmaz bir dizi çığlık atıverdi. Kocaman bir akrep pencereden adamın boynuna düşüp onu sokuverdi. Adamın boynu ânında şişiverdi, yüzü de boynu gibi şişti, yüzü öyle şişti ki iki yarığa dönüşen gözleriyle bir semenderi andırıyordu.

Kuş Perisi mistik güçlerini kullanarak kötü adamları kahramanca cezalandırdı, böylece hem iyi insanların alkış ve tezahüratlarına nail oluyor hem de şanının giderek uzaklara yayılmasını sağlıyordu. İlerleyen günlerde şifa arayan ve fal baktıran insanların kuyruğu uzaktan gelen insanların şiveleriyle doldu taştı. Annem bazılarına nereden geldiklerini sorduğunda kiminin Doğu Denizi'nden

kiminin de Kuzey Denizi'nden geldiğini öğrendik. Annem bu insanlara Kuş Perisi'nin varlığından nasıl haberdar olduklarını sorduğunda, insanlar gözlerini koca koca açıp ne diyeceklerini bilemez bir halde dikiliyorlardı. İnsanların üzerlerinde tuzlu bir koku vardı, annem bize bunun deniz kokusu olduğunu söyledi. Dışarıdan gelen yabancılar bizim avluda yatıp kalkıyordu. Sabırla beklediler. Kuş Perisi kendi programını uygulamaya devam etti, günde sadece on kişiyle görüşüyordu, on kişi biter bitmez tahtından çekiliyordu. O çekilir çekilmez doğu kanadındaki odaya bir ölüm sessizliği hâkim oluyordu. Annem 4. ablamı içeri su götürmeye yolluyor, o içeri girince 3. ablam dışarı çıkıyor, sonra annem 5. ablamla yiyecek yolluyor, o içeri girince 4. ablam dışarı çıkıyordu; bu akış böyle sürdü gitti, hacıların bu karışıklıktan gözleri kamaştı, kızlardan hangisinin gerçek Kuş Perisi olduğunu bir türlü bilemediler.

3. ablam, arada Kuş Perisi halinden sıyrılınca sıradan bir insana dönüşüyordu; ama garip bir ruh halinde oluyor ve çok az hareket ediyordu. Çok az konuşuyordu, gözlerini kısıp duruyordu, ayakta durmak yerine çömelmeyi tercih ediyordu, soğuk su içiyor,[1] su içerken boynunu her yudumda kuş gibi yukarı kaldırıyordu. Tahıl yemezdi, biz de yemezdik; çünkü evde hiç tahılımız kalmamıştı. Hacılar bizim eve kuşların yeme alışkanlığına uygun olarak çekirge, ipekböceği kozası, yaprak biti, bokböceği ve ateşböceği gibi vejetaryen olmayan yiyeceklerle, bazıları da susam, çamfıstığı ve ayçiçeği çekirdeği gibi vejetaryen yiyecekler getiriyordu. Bu yiyeceklerin hepsini tabii ki 3. ablama veriyorduk, ondan geriye kalanlarsa annem, ablalarım ve Sima'ların küçüklük ara-

1. Çinliler sıcak su içer. (Ç.N.)

sında paylaştırılıyordu. Ablalarım, anneme karşı büyük bir saygı besliyorlardı, her biri harika kızlardı, kendilerine uzatılan her bir ipekböceği kozası ya da başka bir yiyecek için kulaklarına kadar kızarıp diğerlerine sunuyorlardı. Annemin süt üretimi çok düşük seviyelere gelmişti ama sütün tadı ve kalitesi muazzamdı. Bu kuş perisi günleri boyunca, annem beni sütten kesmek için çok uğraştı ama benim kendimi öldüresiye ağlamalarıma dayanamayıp sonunda pes etti.

Bizim ailenin kendilerine sağladığı sıcak su ve diğer kolaylıklara teşekkür etmek için ve daha da önemlisi Kuş Perisi'ne kendi sıkıntılarını ve hastalıklarını geçirdiği için minnetlerini sunmak isteyen deniz kenarından gelen yabancılar ayrılırken bize bir çuval dolusu kurutulmuş balık hediye ettiler. Sözcüklerle anlatılamayacak kadar çok etkilenmiştik bu hediyeden, hacıları setin oraya kadar uğurladık, işte o sırada Taşkın Ejderha Nehri'nin usulca akan sularına demirlemiş kalın direkleri olan onlarca balıkçı teknesi gördük. Taşkın Ejderha Nehri'nin uzun tarihi boyunca nehrin üzerinde şimdiye kadar sadece birkaç tane ahşap sal görünmüştür, onlar da nehir taştığı zaman karşıya geçmek için kullanılırdı. Kuş Perisi sayesinde Taşkın Ejderha Nehri, engin okyanuslarla doğrudan bir bağlantı kurup onların bir kolu olmuştu artık. Onuncu ayın ilk günlerinde nehrin üzerinde sert karayeller esiyordu, deniz insanları teknelerine bindiler, yamalı, gri yelkenlerini gürültüyle açıp nehrin ortasına doğru demir aldılar. Teknelerinin kıçındaki dümenleri çevirmeleriyle kabaran çamur tabakası nehri kapladı. Balıkçı teknelerine buraya gelirken eşlik etmiş olan bir grup gümüş grisi martı, şimdi de onlara dönüş yolunda eşlik ediyordu. Martılar keskin çığlıklar atarak kâh alçaktan kâh yüksekten uçuyordu, birkaç tanesi havada ters taklalar atarak çeşitli akrobatik hareketler yaptı. Köyden gelen birçok insan,

nehrin kenarına dikilmiş, bu curcunayı izliyordu, istemeden de olsa hacıları uğurlamaya gelen bir kalabalığa dönüştüler. Rüzgâr, balıkçı teknelerinin yelkenlerini davul gibi dövüyordu, kürekler çekilmeye başladı, tekneler yavaş yavaş gözden kayboldu. Tekneler, Büyük Kanal'a girip oradan da Beyaz At Nehri'ne çıktılar. Yolculukları yirmi bir gün sürecekti. Bu coğrafi bilgiyi on sekiz yıl sonra Kuşçu Han verecekti bize. Uzak diyarlardan hacıların gelip Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nı ziyaret etmesi yüzyıllar önce Zhang He ve Xu Fu'nun yaptığı denizaşırı yolculuklara benziyordu ve bu ziyaret Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın şanlı tarihinin en görkemli sayfalarından biri oldu. Bunu da her şeyden önce Shangguan ailesinin Kuş Perisi'ne borçluyuz. Bu ihtişam annemin içindeki kasvetli bulutları dağıttı, annem belki de evden başka bir hayvan perisinin çıkması için umutlanmıştır, bir balık perisi mesela, belki de aklından böyle bir şey geçmemiştir bile.

Balıkçılar gittikten sonra evimize başka seçkin bir misafir daha geldi. Bu gelen bir kadındı, Amerikan yapımı parlak siyah bir Chevrolet'nin içinde oturuyordu, arabanın iki yanında ellerinde mavzerler olan irikıyım korumalar vardı. Seçkin misafirimizi, köyün kalın bir toz tabakası altındaki toprak yolu karşıladı, irikıyım korumalar bu toz bulutu içinde toz toprak içinde yuvarlanmış kül rengi iki eşeği andırıyordu. Araba bizim avlu girişinde durdu. Korumalardan biri arabanın arka kapısını açınca önce inciler ve yeşim taşlarıyla süslenmiş bir baş göründü, ardından bir boyun ve sonra da şişman bir vücut çıktı ortaya. Bu kadın şekil ve ifade anlamında daha yeni yıkanmış, pirüpak anaç bir kazı andırıyordu.

Doğrusunu söylemek gerekirse kaz da bir çeşit kuştur. Bu kadının statüsü ne olursa olsun, Kuş Perisi'ni ziyaret etmek demek, mütevazı ve kibar olmak, demekti. Kuş

Perisi ne de olsa her şeyi önceden bilir, duvarların arkasında olanı bile görürdü, huzuruna çıkılırken ikiyüzlülük ve kibre hoşgörü gösterilmezdi. Kadın pencerenin önünde diz çöküp gözlerini kapadı, alçak sesle dua etmeye başladı. Kadının gül yaprağı pembeliğindeki yüzünden bir hastalık tedavisi için gelmediği belliydi; tüm vücudu mücevherlerle bezenmişti, servet sahibi olmak için de gelmiş olamazdı. Böyle bir kadın, Kuş Perisi'nden ne dileyebilirdi ki? Çok geçmeden penceredeki delikten beyaz bir kâğıt süzüldü, kadın kâğıdı açıp okuyunca yüzü bir horozibiği gibi kızardı. Yere birkaç gümüş para fırlatıp hızla oradan uzaklaştı. Kuş Perisi bu kâğıda ne yazmış olabilirdi ki? Bunu sadece Kuş Perisi ve o kadın biliyordu.

Ziyaretçi trafiği göz açıp kapamadan bitti, bir çuval dolusu kurutulmuş balığımızı da yiyip bitirmiştik. Kışın en soğuk günleri başlamıştı. Annemin sütünün tadı ot ve ağaç kabuğu tadı taşıyordu. On ikinci ayın yedisinde, ilçenin en büyük Hıristiyan topluluğu olan "Tanrı Meclisi"nin, ayın sekizi sabahı Kuzey Kapısı Katedrali'nde çorba dağıtacağını duyduk, annem bizi de bu toplantıya götürdü, ellerimize kâse ve yemek çubuklarımızı alıp açlıktan kıvranan bir kalabalıkla birlikte bütün gece yürüyüp ilçe merkezine gittik. Evde sadece 3. ablam ve Shangguan Lü kaldı çünkü biri yarı insan, yarı peri olmuştu, diğeri de yarı insan, yarı hayalete dönüşmüştü; açlığa bizden daha dayanıklıydılar. Annem evden çıkmadan önce Shangduan Lü'nün önüne biraz kurumuş ot atıp, "Ana, ana, öleceksen elini çabuk tut, ne diye bizimle birlikte acı çekip duruyorsun?" dedi.

Bu bizim ilçe merkezine giden yola ilk çıkışımızdı. Yoldan kastettiğim, insan ve hayvan ayak izleriyle oluşmuş gri bir patikaydı işte. O zengin kadının arabası bu yoldan nasıl geçip de bizim eve kadar gelebildi hiç bilmiyorum. Yıldızlı gökyüzünün altında soğuğa göğüs ge-

rerek ilerliyorduk, annem beni sırtına almıştı, Sima'ların küçük şey, 4. ablamın sırtındaydı, 5. ablam 8. ablamı sırtlamıştı, 6. ve 7. ablalarım kendi başlarına yürüyordu. Gece yarısı olunca etrafımızdaki vahşi doğanın içinden gelen aralıklı çocuk ağlamaları duyduk. 7. ablam, 8. ablam ve Sima'ların küçük velet de ağlamaya başladı. Annem onları yüksek sesle uyarsa da kendi de ağlamaya başladı, 4., 5. ve 6. ablalarım da ağladı. Yürürken arada sendeleyip yere düşüyorlardı. Annem birini yerden kaldırsa diğeri düşüyor, diğerini kaldırsa öbürü yere düşüyordu. Sonunda annem de buz gibi toprağın üzerine oturdu. Birbirimize sokulup birbirimizin vücut ısısıyla ısınmaya çalıştık. Annem beni sırtından indirip kucağına aldı, buz gibi elini burnumun altına tutup hâlâ nefes alıp almadığımı kontrol etti. Benim açlıktan ya da soğuktan donarak ölmüş olabileceğimi düşünmüş olmalıydı. Zayıf bir solukla ona hâlâ yaşadığımı hissettirdim. Annem ceketinin önündeki perdeyi kaldırıp buz gibi olmuş meme ucunu ağzıma sokuverdi, ağzımda sanki bir buz parçası eriyordu, dilim donup hissizleşti. Annemin memeleri kurumuştu, içinde hiçbir şey yoktu, emmeye devam ettim ama sadece birkaç tane kan boncuğu çıktı. Soğuk be, çok soğuk. Çok soğuktu, bu soğuk havada aç aç dolanan insanların gözleri önünde çok güzel manzaralar belirdi: Cayır cayır yanan bir soba, içinde tavuk ve ördek pişen, dumanı tüten bir tencere, bir tepsi dolusu etli börek, yeni açmış çiçekler ve yeşillenmiş çayır çimen. Benim gözümün önündeyse içi nefis bir sıvıyla dolu sukabağı büyüklüğünde, güvercin gibi kanlı canlı ve bir porselen gibi şık ve parlak bir çift meme vardı. Çok güzel kokuyorlardı, çok güzel görünüyorlardı, uçlarından hafif mavimsi, bal gibi tatlı bir sıvı kendiliğinden fışkırarak karnımı dolduruyordu, tüm vücudum, baştan aşağı ıslanmaya başlıyordu. Kollarımı memelere dolayıp bu güzel sıvı içinde süzü-

lüyordum... Başımın üzerinde milyonlarca milyarlarca yıldız dönenip duruyor, dönerlerken iri bir meme şeklini alıyordu. Akyıldız memesi, Büyükayı memesi, Avcı Takımyıldızı memesi, Vega memesi, Çobanyıldızı memesi, Ay Tanrıçası Chang E'nin memesi, annemin memeleri... Annemin memesini tükürüp etrafa bakındım, elinde yırtıl pırtık bir keçi derisinden yapılmış meşale tutan bir adam tay gibi sekerek bize doğru geliyordu. 3. Fan amcaydı bu, belden yukarısı çıplaktı, üzerinde yanmış keçi derisinin buruk kokusuyla ışıltısını taşıyordu, boğuk bir sesle, "Sevgili köy halkı, kesinlikle yere oturmayın, sakın yere oturmayın, yere otururseniz donup kalırsınız, sevgili köy halkı ayağa kalkın ne olur, yürümeye devam edin, yürüyüşün sonunda hayat var, oturmanın sonu ölüm," diye bağırdı.

3. Fan amcanın içten çağrısı ölüme giden o sahte sıcaklığın içindeki pek çok kişiyi kendine getirdi, hayatta kalmanın tek yolu olan soğuğa, adım atmaya başladılar. Annem ayağa kalkıp beni yine sırtına aldı, Sima'ların o zavallı böceğini de kucağına aldı, sonra delirmiş bir at gibi dörtnala hızla önce, 8. ablamın kolundan tuttu, ardından 4., 5., 6. ve 7. ablamı tekmeleyerek yerden kalkmaya zorladı. Kendi keçi derisi ceketini meşale yapıp yolumuzu aydınlatan 3. Fan amcanın peşine düştük, yola devam etmemizi sağlayan şey ayaklarımız değil irademiz ve yüreğimizdi, şehir merkezine, Kuzey Kapısı Katedrali'ne, Tanrı'nın lütfuna, on ikinci ayın o yulaf lapası çorbasına doğru yola koyulduk.

Bu vakur ve trajik yürüyüşte yollara saçılmış onlarca ceset gördük, kimi cesetlerin gömlek ve ceketleri açılmıştı, yüzlerinde sanki yanlarından geçen meşalenin sıcaklığında bağırları ısınıyormuş gibi mutlu bir ifade vardı.

3. Fan amca günün ilk kırmızı ışıklarıyla ölüverdi.

Tanrı'nın lütfu olan on ikinci ayın yulaf lapası çor-

basından içtik, ben çorbayı yine dolaylı olarak annemin sütü vasıtasıyla içtim. Çorba içerkenki sahneyi hayatım boyunca unutamayacağım. Katedralin tavanı çok yüksekti. Büyük çarmıhın üzerine saksağanlar tünemişti. Dışarıdaki rayların üzerinden hırıltıyla bir tren geçti. İçinde dana eti olan, dumanı tüten iki kazan çorba kaynıyordu. Siyah cübbeli bir papaz, kazanın yanında dua ediyordu. Papazın arkasında açlıktan kıvrılan yüzlerce köylü sıra olmuştu. "Tanrı Meclisi" üyeleri ellerinde kepçelerle uzattığınız kâsenin ebadı ne olursa olsun, kâsenizin içine bir kepçe çorba koyuyordu. Hoş kokulu ve tatlı çorba şapır şupur içildi. Çorbanın içine kaç tane gözyaşı damladı hiç bilmiyorum. Yüzlerce kırmızı dil, kâselerin dibini yalayıp tertemiz etti. Çorbasını bitiren yine kuyruğa giriyordu. Kazanların içine birkaç çuval kırıklı pirinç ve sıcak su boşaltıldı. Yine annemin sütü vasıtasıyla çıkardığım kadarıyla bu merhamet çorbasında kırıklı pirinç, küflenmiş darı ve kepekli buğday vardı.

6

On ikinci ayın yulaf lapası çorbasını içtikten sonra geri döndük, geri dönüş yolunda açlığımız çorbayı içmeden önceki halimizden daha beterdi, kimsenin durup da yolda karşılaştığımız cesetleri gömecek mecali yoktu, hatta dönüp de onlara bakacak halimiz bile kalmamıştı. Tek istisna 3. Fan amcanın cesedi oldu. Normalde insanların küçümseyerek baktığı bu adam, en kritik ânımızda, üzerinden keçi derisi ceketini çıkarıp meşale yaparak yolumuzu aydınlatmış ve bağırarak bize kendimizi toplamamız gerektiğini söylemişti. Onun hayatlarımızı kurta-

rarak gösterdiği bu incelik asla unutulmaz. Köylüler annemin önderliğinde bu çalı gibi kuru, yaşlı adamın cesedini yolun kenarına çekip üzerini toprakla kapladılar.

Eve döndüğümüzde ilk gördüğümüz şey Kuş Perisi'nin kucağında sansar derisi mor mantosunun içine sardığı bir şeyle avluda bir aşağı bir yukarı gezinmesiydi. Annem kapının kasasına tutundu, neredeyse düşecekti. 3. ablam, annemin yanına gelip kucağındaki sansar derisi mor bohçayı anneme uzattı. Annem, "Bu da neyin nesi?" diye sordu. 3. ablam nispeten insan sesi çıkararak, "Bir çocuk," diye cevap verdi. Annem bunun ne olduğunu çoktan bilmesine rağmen yine de, "Kimin çocuğu?" diye soruverdi. 3. ablam, "Kimin olabilir ki?" dedi.

Shangguan Laidi'nin sansar derisi mor mantosunun içindeki tabii ki Shangguan Laidi'nin çocuğu olacaktı.

Bu kömür karası bir kız çocuğuydu. Dövüş horozunu andıran kara gözleri vardı, dudakları keskin bir incelikteydi, yüzünün karasıyla alâkası olmayan iki beyaz ve kepçe kulağı vardı, bu karakteristik özellikler çocuğun kimliğinin kesin kanıtlarıydı: Bu, büyük ablam ve Sha Yueliang'ın Shangguan ailesine bahşettiği ilk yeğenimizdi.

Annemin yüzünden büyük bir tiksinti okunuyordu ama onun aksine yeğenimizin yüzünde yavru bir kedi gülümsemesi vardı. Annem sinirden bayılacak gibi oldu, Kuş Perisi'nin bütün o mistik güçlerini filan unutup 3. ablamın bacağına okkalı bir tekme savurdu.

3. ablam acıyla inledi, bir-iki adım öne doğru sendeledi, ardına döndüğünde yüzünde gördüğünüz ifade yüzde yüz olarak kızgın bir kuşun ifadesiydi. Sert ağzını sanki birini gagalayacakmış gibi yukarı kaldırdı, iki kolunu birazdan uçacakmış gibi havaya kaldırdı. Onun bir kuş ya da insan olduğuna aldırmayan annem, "Seni aptal piç kurusu, kim sana onun çocuğunu kabul et, dedi?" diye bir güzel sövdü. 3. ablam bir ağaç kovuğunda böcek

ararmış gibi başını çevirdi. Annem boşluğa doğru, "Laidi, seni utanmaz arlanmaz küçük orospu seni! Sha Yueliang, seni kara kalpli, ciğeri beş para etmez eşkıya seni! Çocuk yapmayı biliyorsunuz da çocuğa niye bakmıyorsunuz, bu çocuğu başınızdan atmakla sizin için büyüteceğimi mi sandınız? Rüyanızda görürsünüz ancak! Sizin şu yabani tohumunuzu nehre atıp kaplumbağalara yem yapacağım, sokağa fırlatıp köpeklere yedireceğim, bataklığa bırakıp kargaları besleyeceğim, bekleyin de görün hele!" diye saydırdı.

Annem, bebek kucağında onu kaplumbağalara, köpeklere, kargalara yedireceğim diye sayıklayarak *hutong*'da dolanıp durdu. Setin kenarına koşturup oradan sokağa geri dönüyordu, sonra yine sokaktan sete doğru koşturuyordu... Koşturma hızı gittikçe yavaşladı, sesi küfretmekten gittikçe kısıldı, gazı bitmiş bir traktör gibi yavaşladı. Papaz Malory'nin intihar ederken düştüğü noktaya oturdu, başını kırık dökük çan kulesine çevirip, "Ölen öldü, giden gitti, beni bir başıma bıraktınız, ben böyle nasıl yaşarım? Ağzını açmış böcek bekleyen bir kümes dolusu civcivle nasıl baş edeyim, ah Tanrım, göğün efendisi, sizler söyleyin bari, ben nasıl hayatta kalırım?" diye mırıldandı.

Ağladım, gözyaşlarım annemin boynuna döküldü. Bebek de ağladı, gözyaşları kendi kulaklarına süzüldü. Annem, "Jintong, altın oğlum benim, sen ananın eti ve canısın, sakın ağlama," diye beni teselli ediyordu. Ardından şefkatini bebeğe de yöneltip, "Zavallı yavrum, sen hiç gelmemeliydin buraya, ninenin sütü küçük dayını bile beslemeye yetmiyor, ikinizi birden emzirirsem ikiniz de ölürsünüz, ninen taş kalpli değil ama elinden de bir şey gelmiyor..." dedi.

Annem sansar derisi mor mantoya kundaklanmış bebeği kilisenin giriş kapısının önüne bıraktı, sanki hayatı

buna bağlıymış gibi eve koşturdu ama daha birkaç adım atmışken ayağını kaldırmaz oldu. Bebeğin kesilen bir domuzu andıran ağlaması görünmez bir ip olup annemin ayağına dolanmıştı...

Üç gün sonra evin dokuz boğazı olarak ilçe merkezindeki insan pazarına gittik. Annem beni sırtına almıştı, kucağında Sha Yueliang'ın küçük canavarı vardı. 4. ablam Sima'ların küçük piçini sırtlamıştı. 5. ablam 8. ablamı sırtlamıştı, 6. ve 7. ablalarım kendi başlarına yürüyordu.

İlçe çöplüğünden yemek için birkaç çürümüş yeşillik topladık, ısrarlı adımlarla insan pazarına gittik. Annem, 5., 6. ve 7. ablalarımın boyunlarına hasır birer etiket halkası takıp müşteri beklemeye başladı.

Önümüzde derme çatma, bir dizi ahşap kulübe vardı. Kulübelerin duvarları ve çatıları kirece boyanmıştı ve insanın gözünü alıyordu. Çatılardaki teneke bacalardan kara dumanlar çıkıyordu, bu kara dumanlar rüzgâr estikçe üzerimize doğru geliyor ve rüzgârın esişine göre şekil değiştiriyordu. Ara sıra bu köhne kulübelerden saçları başları dağılmış, kar beyazı memeleri yarı açılmış, parlak kırmızı dudaklı, gözleri uykulu birkaç orospu koşarak çıkıyordu, kiminin elinde leğen, kimininkindeyse kova vardı, yakınlardaki bir kuyuya su çekmeye gidiyorlardı. Kuyunun üzerinde bir çıkrık vardı ve kuyunun ağzından ince buharlar yükseliyordu. Narin, güçsüz ve beyaz elleriyle beceriksizce çıkrığı saldıklarında çıkrığın ipi, fır dolanıp tok bir ses çıkararak kuyuya iniyordu. Ağzına kadar su dolu olan kalın, büyük ahşap kovayı yukarı çekerlerken takunya içindeki ayakları kıvrılıp kanca şeklini aldı, sonunda kovayı kuyunun ağzına çekip sabitlediler. Kuyunun ağzında çörek ya da meme ucunu andıran şekillerde kalın bir buz tabakası vardı. Su çeken kızlar kuyu ile kulübe arasında koşturup durdular. Su çekerken koşturup duran kızların ayaklarındaki takunyalar keskin ses-

ler çıkararak takırdadı. Kızların yarı açılmış, donmuş memelerinden etrafa sülfür kokusu yayılıyordu. Annemin omzunun üzerinden yukarı bakmaya çabaladım ama gördüğüm tek şey uzaktaki bu tuhaf kızların afyon çiçekleri tarlası ya da kelebekler vadisi gibi dans eden memeleriydi. Kızlar, ablalarımın da ilgilerini çekti. 4. ablamın anneme gizlice bir şey sorduğunu duydum ama annem onu cevapsız bıraktı.

Yüksek bir duvarın önündeki geniş bir sokakta duruyorduk, bu duvar, karayelin üzerimize doğru esmesini engelleyip bize dışarının soğuğuna oranla daha ılık bir ortam sağlıyordu. Sağımız ve solumuz bizim gibi solgun yüzlü, zayıf, titreyen, aç ve soğuğun birbirlerine sokulmaya zorladığı insanlarla çevriliydi. Kadınlar ve erkeklerle. Anneler ve çocuklarıyla... Erkeklerin çoğu, yaşını başını almış, çürümüş bir ağaç gibi titreyen adamlardı, yarıdan fazlası kördü, kör olmayanların gözleriyse kızarmış, şişmiş ve iltihaplanmıştı. Onların yanlarındaysa ayakta dikilen ya da yere çömelmiş olan çocuklar vardı, kız ya da erkek çocuklar. Aslında çocukların kız mı yoksa erkek mi olduklarını ayırmak çok zordu, hepsi sanki az önce bir bacanın içinden fırlayıp gelmiş, kurumdan yapılmış çocuklara benziyordu. Hepsinin boynunda hasır halkalar vardı, çoğu çeltikten yapılmıştı, çeltiklerin üzerindeki kuru, sarı yapraklar insana sonbaharı anımsatıyordu, hani geceleri atların çiğnediği çeltik yapraklarından hoş kokular yayılan ve atlarla insanların bu çiğneme sesiyle hoş vakitler geçirdiği mutlu sonbaharı gecelerini. Aralarında köpek ya da eşek kuyruğunu andıran ve öyle de adlandırılan yeşil cindarısı gibi herhangi bir yerden öylesine toplanmış gibi duran yabani otlarla yapılmış olanlar da vardı. Kadınların yarıdan fazlası anneme benziyordu, hepsinin çevresinde bir yığın çocuk vardı ama hiçbirinin annem kadar çok çocuğu yoktu. Bazılarının

bütün çocuklarının boynunda hasır halkalar vardı, bazılarınsa sadece birkaç tanesinin. Çoğu etrafa sonbahar ve pirinç kokusu saçan kuru, sarı yaprakları olan çeltikten yapılmıştı. Boyunlarında halka olan çocukların başlarının üzerinde, gözleri pirinçten yapılmış zil büyüklüğünde olan, düz ve bembeyaz dişli, kıllı ve kalın dudaklı, koca kafalı, at, eşek ve katırlar vardı sendeleyerek bir ileri bir geri giden, hayvanların bembeyaz dişleri o kalın dudaklarının arasından parlıyordu. Bir de beyazlar giymiş, başında yün örgüsü beyaz bir kukuleta olan, yüzü kireç beyazı, gözaltları ve dudakları mosmor bir kadın vardı onlardan ayrı duran, onun yanında hiç çocuk yoktu. Duvarın dibinde öyle bir başına dikiliyordu, boynuna geçireceğine elinde tuttuğu köpek kuyruğunu andıran, tüm yaprakları yerinde, cindarısından yapılmış bir halkayla ayakta dikiliyordu. Cindarının yaprakları hâlâ yeşilliğini koruyordu, soluk bir yeşil olsa da yine de bir canlılık belirtisiydi bu. Bu bol tüylü başağın boynu sert ama çok esnek kıllarla kaplıydı. Başak gün ışığı altında sallanırken altın rengi bir köpek kuyruğu gibi parlıyordu. Gözlerimi uzun süre bu köpek kuyruğundan alamadım, kalbim uzun süre bu kasvetli güzelliğin ağır etkisi altında kaldı, bu cindarısının tüm vücudu solgun olmasına rağmen yapraklarının arasından narin ve güzel meme uçlarını görebiliyordum.

Beyaz ahşap kulübelerin orada bir patırtı koptu, kızların attığı keskin çığlık ve küfürler havayı ve gün ışığını bir bıçak gibi kesti. İki kız kuyunun yanında birbirine girdi. Biri kırmızı, diğeri yeşil pantolon giyiyordu. Kırmızı pantolonlu yeşil pantolonlunun yüzüne bir pençe attı. Yeşil pantolonlu, kırmızı pantolonlunun göğsüne bir yumruk attı. Sonra ikisi de birkaç adım geri gidip vahşi hayvanlar gibi birbirlerini süzdüler. Kızların gözlerindeki ifadeyi görememiştim ve bunu görmeyi bekli-

yordum. Nedense onların gözlerindeki ifadeyle büyük ablam Shangguan Laidi ve 2. ablam Shangguan Zhaodi'nin gözlerindeki ifadenin aynı olduğundan emindim. Birden ikisi birden dövüş horozu gibi rakibinin üzerine çullandı. Kızların bedenleri olgunlaşmış buğday tarlalarında koşuşturan köpekleri andırıyordu. Elleri ve kolları havada sallandı, memeleri dans ediyordu, ağızlarından küçük böcekleri andıran tükürükler saçıldı. Kırmızı pantolonlu, yeşillinin saçını çekti, yeşilli de karşılık olarak kırmızılının saçını çekmeye başladı. Kırmızılı başını eğip yeşillinin sol omzunu ısırdı, yeşilli de hemen hemen aynı anda kırmızılının sol omzuna dişlerini geçirdi. İkisi de göze göz dişe diş şeklinde çok yakın mesafeden dövüşerek kuyunun etrafında birkaç tur attılar. Kavganın dışında kalan kızların kimisi kapıya yaslanıp şaşkın şaşkın sigara tüttürüyor kimisi dişlerini fırçalayıp gargara yapıyor, kimisi ellerini çırpıp şen kahkahalar atıyor kimisi de ince çoraplarını çamaşır teline asıyordu. Kulübelerin oradaki büyük, yuvarlak bir taşın üzerinde göz alıcı siyahlıkta binici çizmeleri olan, baston yutmuş gibi dik duran bir adam vardı, adamın elinde de bir baston, baston sağa sola savrulurken rüzgâr gibi vınlıyordu. Adam bastonunu bir kılıç gibi kullanıp kılıçla dövüş sanatı antrenmanı yapıyordu. Onlarca uzun boylu ve zayıf adamın çevrelediği birkaç şişman cüce, güneybatı yönündeki bayrağın altından çıkıverdiler, şişman cücelerden biri tavuk gibi gülüyordu, gıt gıt gıt gıdak, gıt gıt gıt gıdak, gıt gıt gıt gıdak, gıt; bu adamın tuhaf kahkahaları bana kuyunun başındaki kavgayı hatırlattı. Şişman cüceler ve peşlerindeki adamlar kulübeye doğru yaklaştıkça, gıt gıt gıdak sesleri daha da net duyulmaya başladı. Taşın üzerinde kılıç alıştırması yapan adam, aşağı atlayıp kulübelerden birine koşturdu. Şişman cüce bir kadın sendeleyerek kuyuya doğru atıldı. Ayakları yok denilebilecek

kadar küçüktü, sanki yere direkt bacaklarıyla basıyordu. Kadının nilüfer çiçeği gibi hızla sallanan kollarından koştuğunu varsayabilirdiniz. Ama aslında çok yavaş hareket ediyordu. Kadının beygirgücünün büyük bölümü vücudunun sallanmasına ve etlerinin titremesine harcanıyordu. Aramızda yüz metreden biraz fazla mesafe kaldığında –muhtemelen yüz metredir– kadının soluk soluğa kaldığını duyabiliyorduk. Kadının vücudundan sanki hamamda yıkanıyormuş gibi buharlar çıkıyordu. Sonunda kuyuya ulaşabildi. Hemen küfretmeye başladı, soluk soluğa kaldığından ve arada öksürdüğünden dolayı küfürleri ağzından parça parça çıkan ıvır zıvıra dönüştü, hiç de akıcı değildi. Onun dalaşan iki kızın patronu olduğunu tahmin ettik, kuyunun başına koşturup gelmesinin amacı, kızları ayırmaktı. Fakat kızlar çoktan saç saça baş başa girmiş, dişler omuzlara geçirilmişti, havada pençeler uçuşuyordu, kartal ve güvercin birbirine girmişti işte, onları ayırmak çok zordu artık. Kızlar sanki bir yarışmadaymış gibi ve sırayla birbirlerine vuruyordu, birkaç kez kuyunun içine düşme tehlikesi atlattılar, kuyunun çıkrığı her seferinde onları kuyuya düşmekten kurtarıyordu. Kızları ayırmaya çalışırken şişman kadın da az kalsın kuyuya düşecekti ama çıkrık yine iş başındaydı. Çıkrığın üzerine çıktı, çıkrığın dönmesiyle birlikte kuyunun üzerinde birkaç tur attı. Yaralı bacağını çıkrıktan kurtarmaya çalışırken kuyunun ağzındaki çörek ve meme ucu gibi şekilleri olan buza basınca kıç üstü yere düştü. Ağzından çıkan mırıltı mıydı yoksa ağlama sesi miydi? Ayağa kalktı, bir kova soğuk suyu alıp kızların başından aşağı boca etti. Kızlar şaşkın bir çığlık attı. Şimşek hızıyla ayrıldılar. İkisinin de saçı başı darmadağınıktı, yüzleri çizik çizikti, yırtılmış bluzlarından yaralı memeleri görünüyordu. Birbirlerinden nefret ettiklerini, karşı tarafın ağızlarına bulaşmış olan kanını tükürerek dile ge-

tirdiler. Şişman kadın bir kova daha su alıp tüm gücüyle boca etti. Berrak su, şeffaf kanatlarını açarak havada süzüldü. Şişman kadın, suyu dökerken ayağı kaydı ve kuyunun yanına düşüverdi, elindeki emaye kova havada dönerek uçuştu. Az kalsın şişman cücelerin başına çarpacaktı. Adamlar ve kuyunun başındaki kızlar birbirlerine çok aşinaymışçasına şakalaşıp küfürler ettiler, birbirlerinin orasını burasını çekiştirip oralarını buralarını elleyerek kulübelerden birine daldılar.

Etraftakilerin uzun iç çekişlerini duyunca onların da kuyu başında oynanan komediyi izlediklerinin ancak farkına vardım.

Öğle sularında güneydoğudaki resmî yoldan üstü kapalı bir at arabası geldi. Arabayı çeken at, büyük beyaz bir attı, başını yukarı kaldırınca gümüşsü yelelerinden birkaç perçem döküldü alnına. Atın yumuşak bakışlı gözleri vardı, burun kemerinden pembe bir çizgi iniyordu, dudakları kızılımsı mordu. Boynunda üzerinde pirinç bir çanın asılı olduğu kırmızı kadife bir düğüm vardı. At, arabayı yoldan aşağıya, bize doğru çekerken boynundaki çan, bir ileri bir geri sallanıp çın çın öttü. Atın üzerindeki geniş eyeri ve arabanın pirinç millerini gördük. Arabanın tekerlekleri beyaz tellerle süslenmişti. Arabanın üzerindeki beyaz branda bezine, yağmur ve güneşten korunmak için pek çok kez tung yağı çekilmişti. Hayatımız boyunca böyle lüks bir araba görmediğimizden, bu lüks arabanın içindeki kişinin Chevrolet'siyle Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na Kuş Perisi'ni ziyarete gelen kadından çok daha önemli biri olduğunu düşündük. Arabanın önünde oturan, ters "V" şeklinde kanat gibi bıyıkları olan arabacının da hiç de sıradan biri olmadığını düşündük, adamın asık ve gergin bir yüzü vardı, gözleri parlıyordu, Sha Yueliang'dan daha derin ve daha ağırbaşlı bir ifadesi vardı, Sima Ku'dan da daha ciddi du-

ruyordu, onunla sadece Kuşçu Han eşit olabilirdi eğer arabacının giydiği üniformayı giyiyor ve şapkasını takıyor olsaydı.

Araba yavaş yavaş durdu, o yakışıklı beyaz at boynundaki pirinç çanın melodisine eşlik eder gibi ön bacaklarını yere vurdu. Arabacı arabanın perdesini açtı ve kim olduğunu tahmin etmeye çalıştığımız kişi, arabadan indi.Bu bir kadındı. Üzerinde samur kürkünden mor bir manto ve boğazına sarılı kızıl bir tilki kürkü vardı. Onun büyük ablam Shangguan Laidi olmasını o kadar çok isterdim ki ama değildi işte. Bu hokka burunlu, mavi gözlü, altın sarısı saçları olan yabancı bir kadındı, yaşını soracak olursanız bunu sadece kendi ana babası bilebilirdi. Onun ardından arabadan mavi okul üniforması giymiş, üzerinde yünlü mavi paltosu olan, saçları kuzgun karası genç bir oğlan indi, her halinden, o yabancı kadının oğlu olduğunu anlayabilirdiniz. Ama dış görünüşü hiç de annesine benzemiyordu.

Yanımızda duran kalabalık sanki bir grup soyguncu gibi hemen kadının etrafını sarmak için hareketlendi ama daha kadının yanına varamadan üzerlerine bir çekingenlik çökünce hemen durdular. "Hanımefendi, sayın hanımefendi, kız torunumu alın ne olur." "Hanımefendi, yüce hanımefendi, oğluma bakın hele, bir köpekten daha dayanıklıdır, elinden her iş gelir..." Kadınlar ve erkekler çekinerek kendi çocuklarını bu yabancı kadına satmaya çalışıyordu. Sadece annem olduğu yerde kalakalmıştı. Annem kadının üzerindeki samur kürkünden mor mantoya ve boğazına sarılı kızıl tilki kürküne takılmış, gözlerini dikmiş kadına bakıyordu, aklından Shangguan Laidi'yi geçirdiğine kalıbımı basarım, kucağında Shangguan Laidi'nin çocuğuyla duruyordu annem, kalbi hızla dönmeye başladı, gözleri buğulandı.

Asil yabancı kadın elinde tuttuğu mendille ağzını

kapatarak insan pazarında bir tur attı, kadının üzerindeki ağır parfüm kokusu beni ve Sima'ların küçük piçi hapşırttı. Kör bir ihtiyarın önünde çömelip adamın kız torununu süzdü. İhtiyarın torunu, kadının boynundaki kızıl tilki kürkünden korktu, dedesinin arkasına gizlenip adamın bacaklarına sımsıkı yapıştı. Küçük kızın gözlerindeki korku zihnime iyice kazındı. Kör ihtiyar havayı koklayınca parfümünden asil kadının yaklaşmakta olduğunu sezdi. İhtiyar elini uzatıp, "Hanımefendi, hanımefendi, bu çocuğun hayatını kurtarın ne olur, benimle kalırsa açlıktan ölecek, hanımefendi, sizden tek kuruş istemiyorum..." dedi. Yabancı kadın ayağa kalktı, mavi okul üniformalı oğlana yabancı dilde bir şeyler mırıldandı, oğlan hemen ardından kör ihtiyara yüksek sesle, "Bu kızın nesi oluyorsun?" diye sordu. Kör ihtiyar, "Dedesiyim, bir işe yaramayan dedesiyim, kahrolasıca dedesiyim..." diye cevap verdi. Oğlan, "Anası babası nerede?" diye sorunca kör ihtiyar, "Öldüler, açlıktan öldüler, ölmesi gereken ölmüyor, ölmemesi gerekenler erkenden ölüyor, beyim, anlaştık mı, torunumu alacak mısınız, sizden tek kuruş bile istemiyorum, sizden tek isteğim bu çocuğun hayatını kurtarmanız, ne olur..." dedi. Oğlan arkasına dönüp yabancı kadınla kendi dilinde konuştu, kadın başını salladı, oğlan eğilip kızı kolundan çekmeye çalıştı ama eli tam kızın omzuna dokununca kız, oğlanı bileğinden ısırıverdi. Oğlan acı bir çığlık atıp kenara çekildi. Yabancı kadın abartılı bir tavırla omuzlarını silkti, ağzında bir sırıtışla kaşlarını kaldırdı, ağzındaki mendili oğlanın bileğine koydu.

İçimizde tarifsiz bir korku ya da sevinçle orada sanki neredeyse bir yıl bekledik, üzeri değerle mücevherlerle donanmış, ağır parfüm kokulu yabancı kadın, bileği yaralanmış genç oğlanla birlikte sonunda bizim önümüze geldi. Bu sırada hemen solumuzda yer alan kör ihtiyar elindeki bambu sopayla oğlanın bileğini ısıran torununu

dövmeye çalışıyordu. Kızcağız alarma geçmiş bir halde dedesiyle saklambaç oynuyordu sanki, kör ihtiyarın bambu sopası her seferinde ya yere ya da duvara tosluyordu. "Seni lanet, sefil şey seni!" diye iç geçirdi kör ihtiyar. Açgözlülükle yabancı kadının parfüm kokusunu içime çektim, önce bir akasya kokusu aldım, daha derine inince akasya kokusunun içinde gül kokusu da aldım, bu gül kokusunun içindeyse hafif bir krizantem kokusu vardı. Beni en çok sarhoş eden de kadının memelerinin kokusuydu, bu kokunun içine az da olsa kuzu kokusu karışmıştı, hafiften iğrenmeme rağmen burun deliklerimi sonuna kadar açıp derin derin içine çektim bu kokuyu. Kadının mendili artık elinde olmadığından dolayı ağzı artık net olarak seçilebiliyordu, bu Shangguan Laidi'nin ağzı gibi geniş bir ağızdı, bu ağza Shangguan Zhaodi'nin kalın dudakları eşlik ediyordu. Dudaklarına parlak kırmızı bir ruj sürmüştü. Hokka gibi burnuyla bizim Shangguan kadınlarını anımsatıyordu ama bazı farklılıklar da yok değildi hani, Shangguan kadınlarının burunlarının ucu küçük sarmısak başlarına benzer, aptal ve sevimli görünürler ama bu yabancı kadının burnunun ucu azıcık da olsa kanca gibi bükümlüydü, bu da yüzüne yırtıcı etobur kuşlarınki gibi bir ifade veriyordu. Alnı dardı ve gözlerini ne zaman bir yere dikse alnında derin kırışıklıklar çıkıyordu. Herkesin pür dikkat bu yabancı kadını izlediğini biliyordum ama şunu söylemekten gurur duyarım, kimse onu benim kadar ayrıntılı gözlemleyememiştir, bundan kimse benim kadar kazançlı çıkmamıştır, onun üzerindeki kalın kürkün altından neredeyse anneminkilerle aynı büyüklükte olan memelerini gördüm, onların güzelliğinden açlığı ve soğuğu unutuverdim.

"Çocuklarınızı neden satmak istiyorsunuz?" diye sordu genç oğlan, mendille sarılı elini kaldırıp boyunlarına hasır halkalar geçirilmiş ablalarını işaret ederek.

Annem onun sorduğu soruya cevap vermedi. Böyle aptal bir soru cevaplanmayı hak eder mi hiç? Oğlan, yabancı kadının yanına gidip bir şeyler geveledi. Yabancı kadın, annemin kucağında duran Shangguan Laidi'nin bebeğinin sarılı olduğu samur kürkünden mor mantoya dikkatle bakıyordu. Elini uzatıp kürkü okşarken bebeğin yüzündeki leoparı andıran tembel ve sinsi bakışlarla karşılaştı. Ardından hemen uzaklaştı oradan.

Annemin Shangguan Laidi'nin kızını o yabancı kadına vermesini dört gözle bekliyordum, biz de tek kuruş istemiyorduk, hatta Shangguan Laidi'nin sansar kürkünden mor mantosunu da kadına hediye edebilirdik. Bu bebekten tiksiniyordum, hiçbir mantıklı açıklaması olmadığı ve bunu hiç de hak etmediği halde gelmiş benim sütümü paylaşıyordu. 8. ablam bile benim sütüm üzerinde bir hak iddia etmediği halde, o neye dayanarak sütümden emmeye çalışıyordu acaba?! Shangguan Laidi'nin memeleri ne güne duruyordu, bir sorunu mu vardı?

İşte ben tam bunları düşünürken Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın kiremit çatılı evlerinden birinde Sha Yueliang, az önce Shangguan Laidi'nin memelerinden emdiği kanlı irini tükürüp ağzını suyla çalkaladı. Ardından, "Tamamdır, senin sütün iltihaplanmış," dedi. Tüm yüzü gözyaşlarıyla ıslanan Shangguan Laidi, "Sha, ikimiz tazının kovaladığı tavşanlara döndük böyle, ne zaman düze çıkacağız?" diye sordu. Sha Yueliang sigarasından bir nefes alıp derin düşüncelere daldı, sıska yüzünde vahşi bir ifadeyle, "Anasını satayım, sütü olan her kadın anadır ama önce Japonlarla savaşmalıyız, gerisi olacağına varır," dedi.

Yabancı kadın sırayla ablalarımın hepsini inceledi. Önce boyunlarında hasır halkalar olan 5. ve 6. ablama baktı, sonra halkası olmayan 4., 7. ve 8. ablalarıma baktı. Sima'ların küçük piçe bakmadılar bile ama bana karşı

bir ilgileri var gibiydi. Avantajımın başımdaki yumuşak sarı saçlar olduğunu düşündüm. Ablalarımı inceleme şekilleri görülmeye değerdi. O genç oğlan, ablalarıma sırasıyla şöyle emirler verdi: Başını eğ. Eğil. Tekme at. Kollarını kaldır. Şimdi onları bir öne bir de arkaya salla. Ağzını aç, "Aaa," de. Şimdi gül. Biraz yürü. Şimdi koş biraz. Ablalarım o genç oğlanın dediği her şeyi yaptı. Yabancı kadın ablalarımın her hareketini dikkatle izliyordu. Bazen başıyla onaylıyor, bazen de başını olmaz diye iki yana sallıyordu. En sonunda 7. ablamı işaret edip genç oğlana bir şeyler söyledi.

Genç oğlan anneme –parmağıyla yabancı kadını işaret ederek– o kadının Kontes Rostov olduğunu söyledi, çok hayırsever bir kadınmış, güzel bir Çinli kız yetiştirmek istiyormuş. Sizin kızlarınızdan birini seçti. Çok şanslı bir ailesiniz.

Annemin gözlerinden neredeyse gözyaşları fışkıracaktı. Shangguan Laidi'nin kızını 4. ablama verdi, kollarını açıp 7. ablamı bağrına bastı. "Qiudi, iyi kızım benim, başına talih kuşu kondu..." Annemin gözyaşları yavaş yavaş 7. ablamın yüzüne dökülüyordu. 7. ablam hıçkırarak, "Ana, ben onunla gitmek istemiyorum, çok tuhaf kokuyor..." dedi. Annem, "Aptal kızım, bu aldığın aslında çok güzel bir koku," dedi.

Genç oğlan sabırsızca, "Tamam, koca baldız, şimdi fiyatta anlaşalım," dedi.

"Beyim, kızımı bu... Bu hanımefendiye yetiştirmesi için vermek demek kızımın başına talih kuşunun konması demek, para mara istemiyorum... Sadece kızıma iyi baktın yeter..." dedi annem.

Genç oğlan, annemin dediklerini yabancı kadına tercüme etti. Kadın tuhaf bir aksanla Çince olarak, "Hayır olmaz, parayı alacaksınız," dedi.

"Beyim, hanıma sorsanıza başka bir tane daha ister miymiş, hem kardeşler birbirine yoldaş olur," dedi annem.

Genç oğlan, annemin dediklerini tercüme etti. Kontes Rostov denilen yabancı kadın başını sert bir şekilde salladı.

Genç oğlan, anneme birkaç tane pembe banknot verdi. Sonra atın yanında dikilen arabacıya el etti. Arabacı küçük adımlarla koşarak oğlanın yanına gelip ona doğru saygıyla eğildi.

Arabacı 7. ablamı alıp arabaya doğru götürdü. Bu sırada 7. ablam gerçekten ağlamaya başladı, kalem inceliğindeki zayıf kolunu bize doğru uzattı. Ablalarım hep birlikte ağlamaya başladılar, hatta Sima'ların zavallı küçük böceği bile sızlandı, ağzını açıp ciyakladı, bir süre ara verdi, ardından bir ciyaklama daha koyuverdi, sonra yine sustu. Arabacı, 7. ablamı arabanın içine soktu. O yabancı kadın da onun ardından arabaya bindi. Genç oğlan tam arabaya atlayacakken annem hemen yanına gitti, oğlanı kolundan çekiştirip telaşla, "Beyim, hanımefendi nerede oturuyor?" diye sordu. Oğlan, "Harbin,"[1] dedi soğuk soğuk.

Resmî yola çıkan araba ağaçların ardında hemen gözden kayboldu. Ama 7. ablamın ağlayışını, atın çanından gelen ding dongları ve kontesin memelerinin kokusunu zihnimde sonsuza kadar canlı bir anı olarak taşıyacağım.

Elinde pembe banknotları tutan annem sanki kilden bir heykele dönüşmüştü, ben de kilden heykelin bir parçasına dönüştüm.

O gece dışarıda uyumadık, handa bir oda tuttuk. Annem 4. ablamı on tane susamlı kek almaya gönderdi. Ama 4. ablam susamlı kek yerine üzerinde dumanı tüten kırk tane haşlanmış çörek ve büyük bir parça haşlan-

1. Rus-Japon savaşı sırasında, Rus Çarlığı'na üs görevi yapan, özellikle mimari yapısından dolayı da "Doğu'nun Moskova'sı" denilen şehir. (Y.N.)

mış domuz etiyle çıkageldi. Annem öfkeyle, "Dört numara, bu paraya kardeşini sattık biz!" dedi. 4. ablam ağlayarak, "Ana, kardeşlerim bir öğün de olsa doysun istedim, hem sen de doyacaksın sonunda," dedi. Annem de ağlayarak, "Xiangdi, bu çöreklerle bu domuzu ben nasıl yiyeyim..." dedi. 4. ablam, "Eğer yemezsen Jintong açlıktan ölür," dedi. 4. ablamın bu sözü istenilen etkiyi gösterdi, annem gözyaşları içinde çörekten de domuz etinden de yedi, böylece beni ve Shangguan Laidi'yle Sha Yueliang'ın kızlarını emzirecek sütü üretecekti.

Annem hastalandı.

Vücudu sanki az önce su verilmek üzere kaba konmuş bir çelik parçası gibi yanıyor ve aynı nahoş kokuyu taşıyordu. Annemin etrafına toplanıp küçük gözlerimizi koca koca açarak ona baktık. Annemin gözleri kapalıydı, dudakları şeffaf köpüklerle kaplıydı, ağzından birçok korkunç sözcük döküldü. Bir an yüksek sesle çığırıyor, hemen ardından kısık sesle sayıklıyordu; bir an neşeli bir tonda konuşuyor, hemen ardından hüzünlü bir tona geçiyordu. Tanrı, Kutsal Bakire, melek, şeytan, Shangguan Shouxi, Papaz Malory, 3. Fan, 4. Yu, Büyük Hala, 2. Dayı, dede, nine... Çinli hayaletler ve yabancı tanrılar, hayatta olanlar ve ölüp gitmişler, bizim bildiğimiz hikâyeler ve bizim bilmediğimiz hikâyeler, hepsi birden annemin ağzından dur durak bilmeden dökülüyor, gözlerimizin önünde salınıyor, yorumlanıyor, sahneleniyor ve değişime uğruyordu... Annemin ateşler içinde sayıkladıklarını anlamak evreni anlamakla eşdeğerdi, annemin sayıkladıklarını kayıt altına almak Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın tüm tarihini kayıt altına almak demekti.

Sarkmış yüzünün her yeri benlerle kaplı olan hancı annemin çığlıklarından hayrete düşmüş bir halde düşkün vücudunu sürükleyerek telaşla odamıza girdi. Adam

elini annemin alnına koyar koymaz geri çekip yine telaşla, "Çabuk doktor çağırın, anneniz ölmek üzere!" dedi. Bizlere şöyle bir baktıktan sonra 4. ablama dönüp, "En büyük sen misin?" diye sordu. 4. ablam başıyla onayladı. "Neden doktor çağırmıyorsun? Kızım, neden konuşmuyorsun?" diye sordu hancı. 4. ablam hemen ağlamaya başladı. Hancının önünde diz çöküp, "Amca, ne olur kurtar anamı," diye yalvardı. Hancı, "Kızım, daha kaç paranız kaldı?" diye sordu. 4. ablam annemin üzerinde kalan banknotları çıkardı, parayı hancıya uzatırken, "Amca, bu paraya 7. kız kardeşimi sattık," dedi.

Hancı parayı alırken, "Kızım, benimle gel, seni doktorun yanına götüreceğim," dedi.

7. ablamı satıp kazandığımız pembe banknotlar ortadan kaybolunca annemin gözleri açıldı.

"Anamın gözleri açıldı, anamın gözleri açıldı!" diye sevinç gözyaşları içinde hep birlikte bağrıştık. Annem elini kaldırıp hepimizi teker teker okşadı. "Ana... ana... ana... ana... ana..." diye bağrıştık yine. "Nine, nine," diye kekeledi Sima'lann zavallı küçük böceği. "Kıza ne oldu, nereye gitti..." diye kolunu uzattı annem. 4. ablam sansar kürkünden mor bir mantonun içine kundaklanmış bebeği alıp anneme uzattı. Annem bebeği kucağına alırken gözlerini kapattı, gözlerinden iki damla yaş süzüldü.

Odadan gelen sesleri duyan hancı içeri girdi, üzgün ve ağlamaklı bir sesle 4. ablama, "Kızım, ben taş kalpli bir kurt değilim ama evde beslenecek boğaz çok, bu geçmiş birkaç haftalık oda parası, sonra yemek var, bir de mum ve yağ parası..." dedi.

4. ablam, "Amca, bizim aileye büyük yardımın dokundu, sana borçlandık, bir gün bunu sana ödeyeceğim ama ne olur bizi şimdi kapı önüne koyma, anam daha iyileşmedi..." dedi.

18 Şubat 1941 sabahı, Shangguan Xiangdi, hastalıktan daha yeni çıkmış olan anneme bir tomar banknot uzatıp, "Ana, hancıya olan borcumuzu kapattım, bu da geri kalan para..." dedi.

Annem şaşkınlıkla, "Xiangdi, bu parayı nereden buldun?" diye sordu.

4. ablam hüzünlü bir gülümsemeyle, "Ana, kardeşlerimi eve götür, artık burası bizim evimiz değil..." dedi.

Yüzü küle dönen annem, 4. ablamın elini tutup, "Xiangdi, söyle anana..." dedi.

4. ablam, "Ana, kendimi sattım... İyi fiyat biçtiler, hancı da pazarlıkta bana yardım etti..." dedi.

Genelevin patroniçesi sanki bir hayvanı muayene ediyormuş gibi 4. ablamı inceledikten sonra, "Çok sıska," dedi. Hancı, "Patron, bir çuval pirinci yiyince hemen şişmanlar!" dedi. Patroniçe iki parmağını göstererek, "İki yüz yuan[1], iyi günüme denk geldiniz, elim açık bugün!" dedi. Hancı, "Patron, bu kızcağızın anası hasta, bir sürü de kız kardeşi var, fiyatı biraz daha arttırsan ya..." dedi. Patroniçe, "Ah, bugünlerde hayır işlemek de iyice zorlaştı!" dedi. Hancı biraz daha yalvardı. 4. ablam yere diz çöktü. Patroniçe, "Tamam be, benim kalbim yumuşaktır. Yirmi yuan daha veriyorum, bu vereceğim en yüksek fiyat!" dedi.

Haberi duyan annem taş kesildi, vücudu iki yana sarsılarak yavaş yavaş yere devrildi.

Bu sırada kapının dışından bir kadının yüksek sesle, "Kızım, gel hadi, burada seni bekleyecek kadar zamanım yok!" diye yırtındı.

4. ablam yere diz çöküp anneme secde etti. Ardından ayağa kalktı, 5. ablamın saçlarını okşadı, 6. ablamın

1. Çin para birimi. (Ç.N.)

yanağına hafifçe vurdu, 8. ablamın kulağını çekti, benim yanağıma da hızlı bir öpücük kondurdu. Sonra beni omuzlarımdan tutup tüm gücüyle sarstı, yüzündeki duygusal ifadeyle kar fırtınası içindeki bir erik çiçeğini andırıyordu.

"Ah, Jintong ah, altın kardeşim benim," dedi, "çabuk büyü ve iyice geliş, Shangguan ailesi artık senin eline bakıyor!" Konuşması bittikten sonra bakışlarını son bir kez odanın içinde gezdirince boğazından hıçkırıklar yükselmeye başladı. Sanki dışarı koşturup kusacakmış gibi eliyle ağzını kapattı, ardından hızla gözden kayboldu.

7

Eve döndüğümüzde Shangguan Lingdi ve Shangguan Lü'nün cesetleriyle karşılaşacağımızı düşünüyorduk ama gözlerimizin önündeki sahneyle düşündüğümüzün arasında dağlar kadar fark vardı. Avlunun her yerine bir şamata hâkimdi, saçları daha yeni sıfıra vurulmuş iki adam sırtlarını evin duvarına vermiş, başları eğik ve ciddi bir şekilde söküklerini dikiyordu. Sökük dikmede çok ustaydılar. Sökük diken adamların hemen yanında oturan iki kişi daha vardı, onların başları da ışıl ışıl parlıyordu, aynı ciddi ifade onlarda da vardı, ellerindeki kuzgun karası tüfekleri temizlemekle meşguldüler. Çınar ağacının altında iki adam daha vardı, biri elindeki pırıl pırıl parlayan süngüyle ayakta dikiliyordu, diğeri bir tabureye oturmuştu, başı eğikti, boynunda beyaz bir bez parçası sarılıydı, ıslak saçlarında pıt pıt diye patlayan sabun köpükleri vardı. Ayakta dikilen adam dizlerini kırıp elinde tuttuğu süngüyü birkaç kez pantolonuna sürterek temizledi, sonra boşta kalan eliyle ıslak saçı köpükler içinde olan

adamın başını tuttu, süngüyü yukarı kaldırdı, bir süre sanki doğru noktayı arıyormuş gibi elinde süngüyle bekledi. Süngüyü üzerinde pıtlayan sabun köpüğünden baloncuklar olan başın tam ortasına koydu, kıçını havaya kaldırdı, elini aşağı kaydırınca süngü adamın ensesine kadar indi, bu minvalde adamın başını bir güzel kazıyıp geriye ışıl ışıl parlayan yeşil beyaz bir kafa derisi bıraktı. Bizim fıstıkları depoladığımız yerde duran bir adam daha vardı, elinde uzun saplı bir balta tutuyordu, bacaklarını iyice aralamıştı, önündeki yaşlı bir karaağacı kesiyordu. Adamın arkasında bir yığın kesilmiş odun vardı. Baltayı iki eliyle havaya kaldırdı, bir an durdu, baltanın keskin yüzeyi gün ışığında parladı, hemen ardından baltayı hızla yere doğru savurdu. Adam baltayı savururken şöyle bir homurdandı, balta göz açıp kapamadan karaağacın dalları arasında kayboldu. Ardından bir ayağıyla dalların üzerine basıp baltayı, iki eliyle sağa sola savurup ağaçtan kurtarmaya çalıştı. Sonra iki adım geri çekildi, eski pozisyonunu aldı, avuçlarına tükürüp baltayı tekrar havaya kaldırdı, karaağaç parçaları keskin bir sesle parçalandı, bir dal parçası havalandı, sanki bir havan topu parçasıymış gibi süzülüp Shangguan Pandi'nin göğsüne çarptı. 5. ablam avazı çıktığı kadar bağırdı. Söküklerini diken adamlar ile tüfeğini temizleyen adam, başlarını kaldırıp etrafa bakındı. Saçları kazınan adam da neler olduğunu görmek için başını yukarıya kaldırdı ama elindeki süngüyle onu tıraş eden adam hemen onun başını aşağıya eğdi. "Kıpırdama!" dedi. Odun kesen adam, "Yemek isteyen birkaç dilenci gelmiş," diye açıklamada bulundu diğerlerine, ardından, "İhtiyar Zhang, İhtiyar Zhang, dilenciler geldi," diye seslendi. Beyaz önlüklü, gri şapkalı, tüm yüzü kırış kırış bir adam belini iyice eğmiş bir halde koşarak bizim evin salonundan dışarı çıktı. Yenlerini iyice yukarıya kıvırmıştı, kolları una bulanmıştı, dost canlısı bir sesle, "Koca baldız,

başka kapıyı deneyin, biz askeriz, erzakımız sınırlı, size verebileceğimiz bir şeyimiz yok," dedi.

"Burası benim evim!" dedi annem soğuk bir sesle.

Avludakiler bir an şaşkınlık içinde kalakaldı. O kafası sabunlu olan adam birden ayağa fırlayıp yenleriyle yüzüne akmış olan kirli suyu sildi, bize doğru, vah vah, diye garip çığlıklar attı. Bu adam Sun ailesinin dilsiz torunlarının en büyüğüydü.

Dilsiz bize doğru koşturdu, ağzından tuhaf sesler çıkardı, bir yandan da eliyle çeşitli jestler yaparak bize anlamını hiç çıkaramadığımız şeyler anlatıyordu. Şaşkınlık içinde onun kaba hatları olan yüzüne baktık, aklımızda yavaş yavaş bir düşünce filizlenmeye başladı. Dilsiz, toprak sarısı gözlerini kırpıştırdı, sarkık çenesi seğirdi. Doğu kanadındaki odaya gidip elinde kırık bir seramik kâse ve kuş resmiyle geri döndü, elindekileri yüzümüze doğru salladı. Elinde süngü olan adam yanımıza gelip Dilsiz'in omzuna vurarak, "Dilsiz Sun, bu insanları tanıyor musun?" diye sordu.

Dilsiz elindeki kâseyi yere bıraktı, yerden bir çıra alıp çömeldi, yere büyük harflerle çarpık çurpuk bir yazı yazdı: "O BENİM KAYINVALİDEM."

"Demek evin hanımı geri döndü," dedi berber sıcak bir tavırla, "biz Demiryolu İmha Taburu'nun 5. Birliği'yiz, ben, birlik komutanıyım, soyadım Wang, dinlenmek için buraya geldik, evinizi işgal ettiğimiz için çok üzgünüm, özür dileriz. Siyasi komiserimiz[1] damadınıza yeni bir isim verdi, Dilsiz Sun, kendisi çok iyi bir savaşçı, savaşta kahramanca ölmekten korkmayan bir adam, ondan öğreneceğimiz çok şey var. Hanımefendi, evinizden hemen çıkıyoruz, İhtiyar Lü, Küçük Du, Büyük Öküz Zhang,

1. Çin Komünist Partisi'nin ilkelerine karşı gelen birlik komutanlarının emirlerini engelleme yetkisine sahip kişiler. (Ç.N.)

Dilsiz Sun, 7. Qin, evin hanımı için eşyalarınızı *kang*'dan toplayın hemen," dedi.

Askerler ellerindeki işi bırakıp hemen eve daldılar. Birkaç dakika sonra dürülmüş şilteleri, bağlanmış yorganları, dizlerinde tozlukları, ayaklarında tabanları pamuklu bez ayakkabıları, omuzlarına astıkları tüfekleri ve boyunlarında el bombalarıyla avluda hazır ola geçtiler. Birlik komutanı, anneme, "Hanımefendi, artık içeri geçebilirsiniz. Diğerleri ben komiserimize rapor verene kadar avluda bekleyecek," dedi. Askerler, hatta şimdi Dilsiz Sun diye çağrılan koca dilsiz bile avluda düzgünce sıra olmuş, çam ağaçları gibi dikiliyordu.

Birlik komutanı elinde tüfeğiyle koşarak uzaklaştı. Biz de eve girdik. Ocağın üzerinde saz ve bambu kamışından yapılmış iki tane buharda yemek pişirmeye yarayan kap vardı, sopanın içinde gürül gürül çıra yanıyordu, ocaktaki su fokurduyordu, kapların deliklerinden buharlar yükseliyordu. Buharda pişmiş çörek kokusu aldık. O yaşlı aşçı, özür dilermiş gibi anneme doğru başını salladı. Çok kibar bir adamdı. Sobaya biraz daha çıra attı. "Sizin rızanız olmadan ocağınızda değişiklikler yaptığım için özür dilerim," dedi, ardından ocağın altındaki derin oluğu işaret ederek, "bu oluk on körükten daha verimli," diye ekledi. Alevler öyle kükrüyordu ki insan kabın altı eriyecekmiş diye korkuyordu. Yanakları kırmızı kırmızı parlayan Shangguan Lingdi kapının eşiğinde oturuyordu, gözlerini kısıp dikkatle kapların deliklerinden çıkan buharları izliyordu. Havada kıvrıla kıvrıla süzülen buharlar birden değişik şekiller alıp gittikçe daha da güzelleşiyordu.

"Lingdi!" diye seslenerek 3. ablamı şöyle bir yokladı annem.

"Abla, 3. abla," diye seslendiler 5. ve 6. ablalarım.

Shangguan Lingdi bize sanki yabancılarmışız ya da sanki buradan hiç ayrılmamış gibi kayıtsız bir bakış attı.

Annemle birlikte az önce toplanmış odalara baktık, hepsi çok düzenliydi, annem içinde otursa mı yoksa ayakta mı dikilse mi bilemediği bir huzursuzlukla etrafta dolandı, sonra avluya geri döndü.

Askerlerle birlikte sıraya girmiş olan Dilsiz bize komik bir surat yaptı. Sima'ların küçük, henüz korku nedir bilmiyordu, korkusuzca askerlerin arasına karışıp dizlerine sıkı sıkı bağladıkları tozluklara ellemeye başladı.

Birlik komutanı yanında orta yaşlı ve gözlüklü bir adamla birlikte avluya girdi. Anneme, "Hanımefendi, bu bey bizim Komiser Jiang," dedi.

Komiser Jiang'ın ak pak bir yüzü vardı, ne bıyığı ne de sakalı olan, orta yaşlı bir adamdı. Belinde geniş deri bir kemer vardı. Göğüs cebinden altın bir kalem sarkıyordu. Bizi başıyla kibar bir biçimde selamlayıp kemerinin arkasında asılı olan deri çantasının içinden rengârenk bir şeyler çıkardı. "Küçük dostlar, biraz şeker yiyin," dedi. Elindeki şekerleri bize paylaştırdı, annemin kucağındaki sansar kürkünden mor mantonun içinde kundaklanmış olan kızın payına bile iki şeker düştü, onun şekerlerini annem kabul etti. Şekerin tadına ilk kez bakıyordum. Komiser, "Hanımefendi, umarım bu birliğin sizin evin doğu ve batı odalarında konaklamasına izin verirsiniz," dedi.

Annem hissiz bir tavırla başını salladı.

Komiser yenini sıyırıp kol saatine baktı, ardından yüksek sesle, "Zhang, çörekler pişti mi?" diye sordu.

Zhang, koşarak dışarı gelip, "Olmak üzere," dedi.

Komiser, "Çocukların yemek işini sen ayarlarsın, önce onlar yesinler, ben kâtibe askerlerin istihkakları yeniden ayarlamasını söylerim," dedi.

Zhang sorun olmadığını söyledi.

Komiser, anneme, "Hanımefendi, tabur komutanı sizi görmek ister, benimle gelin lütfen," dedi.

Annem tam kucağındaki bebeği 5. ablama vermek üzereyken, komiser elini uzatıp, "Hayır, o da gelebilir," dedi.

Komiserin ardı sıra yürüyorduk –aslında komiserin ardı sıra yürüyen annemdi, ben annemin sırtındaydım, bebek de annemin kucağındaydı– *hutong*'dan çıktık, sokağı geçtik, Mutluluk Malikânesi'nin avlu girişine vardık. Kapıda ellerinde tüfek olan iki asker nöbet tutuyordu, bizi gördüklerinde topuklarını birbirine vurdular, sol ellerindeki tüfekleri dikleştirip sağ elleriyle pırıl pırıl parlayan süngülerini tutarak bize resmî bir selam çaktılar. Büyük bir salona girene kadar birbiri ardına pek çok koridordan geçtik. Salonda üzerinde buharda pişmiş yiyeceklerin olduğu dikdörtgen şeklinde mor bir masa bulunuyordu. Masanın üzerindeki kaplardan birinde sülün, diğerinde yaban tavşanı vardı. Bir sepet de buharda pişmiş çörek vardı, çörekler öyle beyazdı ki maviye kaçıyordu. Sakallı bir adam bizi gülerek karşıladı. "Hoş geldiniz, hoş geldiniz," dedi.

Komiser, "Hanımefendi, bu bizim tabur komutanı, Komutan Lu'dur," diye adamı tanıttı.

"Duyduğuma göre hanımefendinin de soyadı Lu'ymuş. Beş yüz yıl önce akraba olmalıyız öyleyse," dedi Komutan Lu.

"Komutanım, suçumuz nedir?" diye sordu annem.

Komutan Lu önce bir duraksadı, ardından içten bir kahkaha attı, kahkahası geçince, "Hanımefendi bizi yanlış anladı. Sadece sizi davet ettim, bundan başka bir anlam çıkarmayın. On yıl önce ben ve damadınız Sha Yueliang çok yakın arkadaştık, sizin daha yeni döndüğünüzü duyunca sizi ayağınızın tozuyla içki içmeye ve yemek yemeye davet ettim," dedi.

"O, benim damadım değil," dedi annem.

"Hanımefendi, gerçeği gizlemenin bir anlamı yok, kucağınızdaki çocuk Sha Yueliang'ın kızı değil mi?" dedi Komiser.

"Bu, benim kızım," dedi annem.

"Önce yemek yiyelim, önce yemek yiyelim, çok acıkmış olmalısınız," dedi Komutan Lu.

"Komutan Lu, biz gidelim," dedi annem.

"Hanımefendi öyle hemen gitmeyin, Sha Yueliang bana bir mektup yazıp kızına bakmamı söyledi, sizin durumunuzun da epey kötü olduğunu söyledi," dedi Komutan Lu, ardından, "Tang!" diye seslendi.

Çok güzel bir kadın asker içeriye koşar adım giriverdi.

"Bebeği hanımın kucağından al da oturup rahat rahat yemek yiyebilsin," dedi Komutan Lu.

Kadın asker, annemin yanına gidip yüzünde hafif bir tebessümle kollarını açtı.

Annem ısrarcı bir tonla, "Bu, Sha Yueliang'ın kızı değil, benim kızım," dedi.

Yine bir sürü koridordan geçip sokağa çıktık, *hutong*'dan eve vardık.

Sonraki günlerde o Tang denilen güzel kadın asker, bizim eve durmadan yiyecek ve giyecek taşıdı. Yiyeceklerin arasında teneke kutular içine konmuş kedi, köpek, kaplan gibi hayvan şekilleri olan küçük bisküviler, cam şişelere konmuş beyaz mı beyaz süttozları ve toprak kaplara konmuş şeffaf mı şeffaf ballar vardı. Giyeceklerin içindeyse ipek, saten ve pamuktan yapılmış, üzeri işlemeli ceket ve pantolonlar vardı, bir de iki yanından tavşankulakları sarkan bir şapka. "Bunları," dedi kadın asker, "bunların hepsini Komutan Lu ve Komiser Jiang ona gönderdi," parmağıyla annemin kucağındaki kızı işaret ederek, ardından beni işaret ederek, "tabii ki kardeşi de yiyebilir," diye ekledi.

Annem, yüzünden sıcaklık akan, elma yanaklı, kayısı gözlü kadın asker Tang'a ilgisizce baktı. Annem, "Bunları al da geri götür, Tang kızım, fakir bir ailenin çocuğu böyle hediyeler kabul edemez," dedi. Annem, meme uçlarından birini benim, diğerini Sha Yueliang'ın kızının

ağzına sokuverdi. Kız halinden memnun bir tavırla meme emiyordu, bense öfkeyle emiyordum. Eliyle başıma dokununca onun kıçını tekmeledim, hemen hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Sonra 8. ablam Shangguan Yünü'nün ay ve güneşin bile duymak isteyeceği, hafif ve yumuşak hıçkırıklarını da duydum.

Tang, Komiser Jiang'ın bebeğe bir isim verdiğini söyledi, komiser okumuş yazmış bir adammış, Chaoyang Üniversitesi'nden mezunmuş, kaligrafi bilir, resim yaparmış ve İngilizcesi çok akıcıymış. Sha Zaohua[1], bu ismi nasıl buldunuz? Hanımefendi, o kadar da şüpheci olmayın, Komutan Lu iyi kalpli bir adamdır. Eğer bu bebeği almak isteseydik, onu elinizden tereyağından kıl çeker gibi almaz mıydık? Tang, göğsünden cam bir şişe çıkardı, şişenin üzerinde sarı plastikten bir meme ucu vardı. Bir kâsenin içine biraz bal ve süttozu –birden Shangguan Xiangdi'yi alıp götüren o yabancı kadının bedeninden gelen kokuyu aldım, bu süttozunun yabancı kadının sütünün tozu olduğunu biliyordum artık– koydu, üzerine sıcak su ekleyip iyice karıştırdı, sonra karışımı şişeye doldururken, "Hanımefendi, kızı ve oğlunuzu aynı anda emzirmeyin, böyle giderse yakın zamanda kurur kalırsınız, izin verin de kızı ben besleyeyim," dedi. Bunu der demez, Sha Zaohua'yı kucağına aldı. Sha Zaohua'nın ağzı, annemin meme ucunu Kuşçu Han'ın sapan lastiğini çektiği gibi uzattı, sonunda bıraktı, serbest kalan meme ucu üzerine işenmiş bir sülük gibi ufalarak toplandı, yeniden eski haline dönmesi çok zaman aldı. Memelerin bu hali içimi acıttı, içimde memelere yaptığı için Sha Zaohua'ya karşı bir nefret büyüdü. Ama bu nefret edilesi küçük cadı sanki hiç umurunda değilmiş gibi Tang de-

1. (Çince) Hünnap çiçeği. (Ç.N.)

nen genç kızın kucağında sahte bir memeden sahte bir sütü deli gibi içmekle meşguldü. O tatlı sıvıdan içtiği için onu hiç de kıskanmadım. Annemin memeleri sonunda bir kez daha tamamıyla bana aitti artık, uzun süredir hiç bu kadar kesintisiz ve huzurlu bir uykuya dalmamıştım, rüyamda ağzımı gördüm, ağzım benim sarhoşluğumu ve mutluluğumu emiyordu, rüyam hoş kokulu sütle doluydu!

O günden sonra Tang denen kıza bir gönül borcum olduğunu hissettim. Onun o kalın ve gri renkli askerî üniformasının altından kabaran memelerini çok güzel ve çok sevimli bulmaya başladım. Memeleri biraz sarkık gibi görünse de şekilleri bir numaraydı. Sha Zaohua'yı besledikten sonra şişeyi bir yere koydu, samur kürkünden mor mantoyu açınca Sha Zaohua'nın tilki sidiği gibi kokan üzerine sinmiş kendi çiş kokusunu aldım. Sha Zaohua'nın derisinin süt beyazı olduğunu gördüm. Yüzü kömür karası olan birinin böylesine beyaz bir deriye sahip olabileceğini hiç düşünmemiştim. Tang, Sha Zaohua'ya pamuklu saten bir giysi giydirip başına da tavşan derisi şapkayı takarak onu çok güzel bir bebeğe dönüştürdü. O sansar kürkünden mor mantoyu bir kenara attı, Sha Zaohua'yı kollarına alıp havaya fırlattı, ardından havada yakaladı. Sha Zaohua kıkır kıkır güldü.

Annem gergin bir şekilde öne atılıp Sha Zaohua'yı tekrar kucağına almaya gitti. Tang, Sha Zaohua'yı anneme verirken, "Hanımefendi, Komutan Sha, onu gördüğünde çok mutlu olacak," dedi.

"Komutan Sha mı?" diye sordu şaşkınlık içinde annem asker kıza.

"Hanımefendi, yoksa bilmiyor muydunuz? Damadınız artık Bohai bölgesinin garnizon komutanı, üç yüzden fazla adamı ve bir tane de Amerikan cipi var," dedi.

Sha Yueliang elindeki mektubu paramparça edip öfkeyle, "Lu Dapao, Dört Göz Jiang, bunu ancak rüyanızda görürsünüz!" dedi.

Demiryolu İmha Taburu'nun habercisi, "Komutan Sha, sizin sevgili kızınıza bizler ancak âşık olabiliriz!" dedi makul bir ifadeyle.

"Rehin almakmış, bu ne beceri!" dedi Sha Yueliang. "Gidip Lu ve Jiang'a Bohai'ye saldırmalarını söyle sıkıysa!"

Haberci, "Komutan Sha, geçmiş zaferlerinizi unutmayın!" dedi.

Sha Yueliang, "Ben Japonlarla savaşırsam savaşırım, teslim olacaksam da olurum, bundan kime ne? Lütfen bir daha bu konuyu açıp beni suçlamaya kalkışma, yoksa bir sonrakine bu kadar nazik olmam!" dedi.

Tang, kırmızı plastik bir tarak çıkarıp 5. ve 6. ablalarımın saçlarını taradı. Tang, 6. ablamın saçlarını tararken 5. ablam hastalıklı bir şekilde onu izliyordu. 5. ablamın bakışları bir tarak gibi Tang'ın vücudunu baştan aşağıya, aşağıdan yukarıya taradı. Tang, 5. ablamın saçlarını tararken 5. ablam korkudan donup kaldı, yüzündeki ve boynundaki derilerin tüyleri ürperdi, gözenekleri pirinç büyüklüğüne erişti. Tang, ablalarımın saçlarını taradıktan sonra gitti. 5. ablam anneme, "Ana, ben asker olmak istiyorum," dedi.

İki gün sonra Shangguan Pandi, üzerine gri bir askerî üniforma giydi. En önemli görevi Tang'la birlikte Sha Zaohua'nın altını değiştirmek ve onu biberonla beslemekti.

Hayatımızın en iyi dönemine girmiştik, her şey tıpkı o zamanlar meşhur olan bir şarkının söylediği gibiydi:

Küçük kız, küçük kız, tasalanmana lüzum yok,
Gencini bulamıyorsan, bir de yaşlısına bak.
Eğer yoldaşlarının peşinden gelirsen,
Lahana ve haşlanmış domuz etidir seni bekleyen,
Ve bir kap çörek hâlâ dumanı tüten...

Lahana ve haşlanmış domuz etini çok görmesek de arada yiyorduk, bu çörekler için de geçerliydi ama turp ve tuzlanmış balık her daim sofamızdaydı, bir de kocaman, somun somun mısır ekmeği.

"Kuraklık sarmısağı, açlık da askeri öldürmez," dedi annem içini içli içli çekerek, "askerler birden velinimetimiz oldu, bunun olacağını daha önceden bilseydim, çocuklarımı satmama gerek kalmazdı. Xiangdi, Qiudi, zavallı yavrularım benim..."

Bu kısacık sürede annemin sütünün kalitesi hiç olmadığı kadar yükseldi, Shangguan Jintong sonunda annesinin pamuklarla döşenmiş kesesinden dışarı fırladı, artık yürüyordum, yirmi adım, elli adım, yüz adım derken sonunda emeklemeye paydos. Şu beceriksiz dilim de canlanmıştı, artık akıcı bir şekilde küfredebiliyordum. Sun'ların koca dilsiz benim kuşumu çimdiklediğinde ona öfkeyle sövdüm: "Ananı sikeyim!"

6. ablam okuma yazma kursuna başladı, orada şarkı söylemeyi öğretiyorlardı, şöyle şakırdı:

On sekizinci ablam yazıldı askere,
Orduya katılmak gerçekten şahane,
Uzun atkuyruğunu şak diye kesti,
Saçları artık "kısa, küt ve perçemli"ydi.[1]

1. Komünizmin ilk yıllarında kadınlar arasında yaygın olan bir saç kesimi. (Ç.N.)

Şimdi yol başında nöbette,
Kaçamaz elinden hiç kimse.

Okuma yazma kursu kilisede veriliyordu. Karakaçan Birliği'nin bıraktığı eşek dışkıları dışarı süpürülmüştü. Kilisenin kırılmış oturma sıraları elden geçirilip yeniden eski yerlerine konmuştu. Kanatlı melekler ortadan kaybolmuştu, belki de uçup gitmişlerdi. Hünnap ağacından yapılmış İsa da ortalıkta görünmüyordu, belki cennete yükselmişti, belki de biri çalıp yakacak odun yapmıştı. Duvarda bir karatahta asılıydı, karatahtanın üzerinde büyük beyaz Çince karakterler yazılıydı. Bir peri kızından daha güzel olan Tang, eline bir sopa almış, karatahtanın üzerine tak tak diye vurup yazıları gösteriyordu.

Japonlara Diren, Japonlara Diren. Çocuğunu emziren ya da ayakkabı tabanı diken kadınlar bir yandan da yoldaş Tang'ın dediklerini tekrar ediyordu: Japonlara diren –*Japonlara diren*– arada da kenevirden yapılmış iplerin hışırtısı duyuluyordu.

Kadınların arasına düşmüştüm işte, etrafımda envai çeşit meme vardı. 5. ablam kürsüye çıkıp kürsünün aşağısında kalan kadınlara şöyle seslendi: Halk bir sudur ama asker kardeşlerimiz suyun içinde yüzen balıklardır, doğru mu değil mi? Doğru. Balık en çok neden korkar? Balık neden korkar? Balık oltadan korkar mı? Balık balıkçıldan korkar mı? Balık suyılanından korkar mı? Balık en çok ağdan korkar! Evet, doğru, balık en çok ağdan korkar! Başınızın arkasında ne var? Topuz.Topuzun üzerindeki ne? Ağ. Birden neyden bahsedildiğini anlayan kadınların yüzleri bir kızardı, bir solgunlaştı, birbirlerine fısıldamaya başladılar, kuş gibi ciyakladılar. Kesin topuzlarınızı, çıkarın başınızdan ağlarınızı, Komutan Lu ve Komiser Jiang'ı koruyun, onların önderliğindeki Demiryolu İmha Taburu'nu koruyun. Saçını ilk kim kesmek

ister? Shangguan Pandi eline büyük bir makas alıp ince ve narin parmaklarıyla makası açtı, açılan makas aç bir timsaha dönüştü. Tang, "Düşünün bir, onca acıya katlanmış ninelerinizi, analarınızı, teyze ve halalarınızı, kız kardeşlerinizi düşünün bir, biz kadınlar üç bin yıl boyunca hep baskı altında yaşadık, şimdi omurgamızı düzeltmenin zamanıdır, Hu Qinlian, anlat bize, o alkolik kocan Yarım Şişe Nie hâlâ seni dövüyor mu?" dedi. Yüzü toprak sarısına dönen Hu Qinlian denen genç kadın kucağında çocuğuyla ayağa kalkıp kürsünün üzerinde duran cesur ve kahraman kadın askerlere, Tang ve Shangguan'a baktı, sonra başını eğip, "Hayır, dövmüyor," dedi. Asker Tang ellerini çırpıp, "Duydunuz mu kadınlar, Yarım Şişe Nie bile karısına el kaldırmaya cesaret edemiyor. Bizim kurduğumuz Kadınların Kurtuluşu Derneği, kadınlar için bir yuvadır, sizler için yapılmıştır, kadınlara yapılan yanlışları düzeltmek için kurduk bu derneği. Kadınlar, şimdi yaşadığımız eşit ve mutlu yaşam, nereden geliyor? Öyle kendi kendine gökten mi düştü? Yoksa yerden mantar gibi mi bitti? Hayır, hayır, hiç de değil. Bunun sadece tek bir gerçek nedeni var, o da Demiryolu İmha Taburu'nun buraya gelmesidir, burada Dalan şehrinde, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda düşman hatlarının arkasında kaya gibi sağlam, çelik gibi sert bir üs kurduk. Bizler kendine güvenen, sıkı çalışıp basit yaşayan insanlarız, buraya insanların yaşamını, özellikle kadınların yaşamını iyileştirmek için geldik. Bizim feodalizm ve batıl inançlarla işimiz olmaz, tüm ağlarımızdan onları parçalayarak kurtulmalıyız, bunu sadece Demiryolu İmha Taburu için yapmayacağız, bunu en çok kendimiz için istiyoruz! Kadınlar, kesin topuzlarınızı, çıkarın başınızdan ağlarınızı, hepimiz saçlarımızı küt kesip perçem bırakıyoruz!" dedi.

"Ana, ilk kestiren sen ol," dedi Shangguan Pandi elinde makasla anneme doğru gelirken.

"Evet, Shangguan'ların reisi saçını ilk kestiren olmalı," dedi kadınlar hep bir ağızdan, "ardından biz de kestireceğiz."

"Ana, ilk kestiren sen olacaksın," dedi 5. ablam, "kızın seninle gurur duyuyor!"

Annemin yüzü kızardı, başını öne doğru uzatıp, "Kes hadi, Pandi, Demiryolu İmha Taburu'nun yararına olacaksa değil topuzu, iki parmağımı bile kestiririm gözümü kırpmadan!" dedi.

İlk alkış asker Tang'dan geldi. Ardından tüm kadınlar alkışlamaya başladı.

5. ablam annemin saçını açtı, annemin kıvrımlı kara saçları boynundan aşağı süzüldü. Annemin yüzündeki ifade duvarın üzerindeki neredeyse çırılçıplak olan Meryem denilen Kutsal Ana'nın yüzündeki ifadenin tıpatıp aynısıydı. Ciddi, üzgün, dingin, uysal ama her an kendini feda etmeye hazır bir ifade. Benim vaftiz edildiğim bu kilisenin içi hâlâ leş gibi eşek boku kokuyordu, Papaz Malory'nin beni ve 8. ablamı vaftiz ederkenki hali o ahşap su teknesinin içinden çıkıp gözlerimin önünde süzülüverdi. "Pandi, kes hadi, niye tereddüt ediyorsun?" dedi annem. Shangguan Pandi'nin elinde tuttuğu büyük makas sonunda ağzını açıp annemin saçlarını şak şak şak diye ısırıverdi. Annem başını kaldırdığında saçları küt kesimli ve perçemli bir kadına dönüşmüştü bile. Annemin yeni saçları kulak memelerini ancak kapatıyordu, o güzel ince boynu açığa çıkmıştı. Topuzunun verdiği ağır yük ortadan kalkınca annemin başı daha genç ve daha canlı görünüyordu, üzerine bir hafiflik gelmişti, ağırbaşlılığını kaybedince yüzüne aptal bir maymunu andıran bir ifade yerleşti biraz, hafifleyen başını öyle hızlı hareket ettiriyordu ki bu haliyle biraz da Kuş Perisi'ni andırıyordu. Annemin yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Asker Tang belinden küçük yuvarlak bir ayna çıkarıp aynayı anne-

min yüzüne tuttu, annem utanarak başını yana çevirince aynadaki yansıması da başını yana çevirdi, utanç içinde aynadaki "küt kesilmiş kısa saçlı ve perçemli" kadını izledi, başı eskisinden kat kat küçülmüş bir haldeydi, başını aceleyle çevirip başka bir yöne baktı.

"Güzel olmuş mu?" diye sordu asker Tang.

"Çirkinlikten öleceğim..." diye alçak sesle cevapladı annem.

"Shangguan'ların reisi bile saçını kestirdikten sonra sizler hâlâ neyi bekliyorsunuz?" diye yüksek sesle bağırdı asker Tang.

Kes hadi. O zaman kestirelim. Yeni moda bu. Her hanedanlık değişiminde saçlar yeni çiçekler açar. Önce beni kes. Benim sıram. Şak şak. Şaşkın çığlıklar, pişman iç çekişler. Yere eğilip bir tutam saç aldım. Yerde envai çeşit saç vardı, karası, açık kahverengisi, kalın tellisi, ince tellisi. Kalın telli olanlar sert ve karaydı. İnce telli olanlarsa yumuşak ve açık kahverengi. Yerdeki saç yığınının içinde en güzeli anneminkiydi. Annemin saçlarını sıkınca ucundan yağ süzülüyordu.

O günler bir kendinden geçme halinde güllük gülistanlık yaşandı, Sima Ku'nun köprüden geriye kalan hurdaları sergilediği günlerden daha fazla şamata içinde geçti. Demiryolu İmha Taburu'ndakilerin marifetleri saymakla bitmiyordu, şarkı söyleyen mi dersiniz, dans eden mi, aralarında flüt, *qin*,[1] arp gibi çeşitli müzik aletleri çalanlar da vardı, ne ararsanız bulunuyordu. Köyün düz duvarları kireçli suyla yazılmış sloganlarla kaplandı. Her sabah gündoğumunda dört genç asker, Sima'ların gözetleme kulesine çıkıp güneşe karşı borazan çalma alıştırması yapıyordu. Başlarda sadece mö mö diye inek

1. Uda benzeyen telli bir Çin çalgısı. (Ç.N.)

sesi çıkarıyorlardı, bu ses yavaş yavaş, hav hav diye köpek havlamasına dönüştü, notalar kıvrıldı büküldü, yükseldi alçaldı, indi çıktı ve en sonunda kulağa hoş gelen bir melodiye dönüştü. Askerler göğüslerini kabartıp başlarını kaldırıyor, boyunlarını düzleştirip yanaklarını şişiriyorlardı, altın rengi küçük borazanlarından dışarıya kırmızı ipekten püsküllleri olan güçlü ve güzel başaklar üflüyorlardı. Borazan çalan bu dört genç askerin içinde en yakışıklısı adı Ma Tong olan bir delikanlıydı, su gibi çağıldayan narin bir ağzı, yanaklarında gamzeleri ve yelken gibi kepçe kulakları vardı. Çok canlı ve çok hareketliydi, ağzı sanki bal sürülmüş gibi tatlıydı, yani ağzından bal damlıyordu. Büyük bir tantana eşliğinde köydeki yirmiden fazla kadını ciciannesi yaptı. Onu görünce bu ciciannelerin memeleri hoplamaya başlıyordu ve onun ağzına meme uçlarını sokabilmek için ölüyordu hepsi. Ma Tong bir gün birlik komutanına emir gibi bir şey iletmek için bizim eve geldi. O sırada nar ağacının altına çömelmiş karıncaların ağaca tırmanmasını inceliyordum, o da merak etmiş olacak yanıma çömelip benimle birlikte karıncalara bakmaya başladı. Bu işe benden daha iyi odaklanmıştı, karıncaları parmaklarıyla ezmede benden daha becerikliydi, bana karınca yuvasına nasıl işeyeceğimi bile gösterdi. Başımızın üzerinde ateş gibi kızarmış nar çiçekleri vardı, dördüncü aya girmiştik, hava tam bahar havasıydı, gök mavi, bulutlar beyazdı, bir kırlangıç sürüsü tembel güney rüzgârının esintisinde bir oraya, bir buraya uçuşuyordu.

Annem şöyle bir kehanette bulunmuştu: Ma Tong, gibi yakışıklı ve hayat dolu çocuklar genelde uzun yaşamaz, Tanrı ona pek çok lütufta bulunmuş, hayat çeşmesinden sarhoş olacak kadar içmiş olmalı, Güney Dağı kadar uzun bir hayatı olamaz, bir oda dolusu çoluk çocuk, torun torbaya karışıp sonlanmayacak hayatı. Anne-

min dediği çıktı, gökyüzünün yıldızlarla kaplı olduğu bir gece yarısı sokak birden genç bir adamın çığlıklarıyla çınladı: Komutan Lu, Komiser Jiang, yalvarırım size, ne olur bu sefer canımı bağışlayın... Ben üç kuşaktan geriye kalan tek kişiyim, dedemle ninemin benden başka torunları yok, ana babamın da benden başka oğulları... Eğer beni öldürürseniz Ma ailesinin soyu kuruyacak... Cicianne Sun, cicianne Li, cicianne Cui, bütün ciciannelerim, gelip beni kurtarın... Cicianne Cui, seninle Komutan Lu iyi anlaşırsınız, benim yerime ondan af dilesen... Ma Tong köyün dışına çıkana kadar tüm yol boyunca bağırdı, sonra keskin bir silah sesi yankılandı, ardından her yere bir sessizlik çöktü. O peri masallarından fırlamış gibi olan genç borazancı o günden sonra bir daha ortalıkta görülmedi. O sürüsüne bereket ciciannelerinin hiçbiri hayatını kurtaramadı, çocuğun suçu şuydu: Kurşun çalıp satmaya çalışmak.

Ertesi gün sokağa büyük parlak kırmızı bir tabut kondu. Bir de bekleyen bir at arabası vardı. Bir grup asker tabutu arabanın üzerine koydu. Tabut dört parmak kalınlığında sedir ağacından yapılmıştı, üzerine dokuz kat gomalak cilası çekilmiş ve dokuz kat kumaş örtülmüştü. On yıl suda kalsa bir damla bile su geçirmez, "38"liğin mermileri bile işlemezdi, toprağın altında bin yıl kalsa da çürümezdi. Tabut çok ağırdı, tabutun altına giren onlarca asker takım liderlerinin emriyle tabutu sırtlayıp yavaşça kaldırdılar.

Tabut arabaya konulduktan sonra askerler arasında elle tutulabilecek kadar gergin bir hava esti, askerler asık yüzle, mekik dokur gibi ve küçük adımlarla bir ileri bir geri koşturuyordu. Ardından eşek üzerinde beyaz sakallı yaşlı bir adam geldi. Tabutun yanında eşekten indi. Pat pat diye tabutun üzerine iki kere vurdu, feryat figan ağlıyordu, tüm yüzü gözyaşlarıyla ıslanmıştı, sakallarından

bile gözyaşı damlıyordu. Bu adam Ma Tong'un dedesiydi, Qing Hanedanı döneminde memurluk yapmış, eğitimli ve kültürlü biriydi. Komutan Lu ve Komiser Jiang birden kendilerini ortaya fırlatıp ne yapacaklarını bilemez bir halde yaşlı adamın arkasında dikildiler. Yaşlı adam yeterince ağladıktan sonra ardına dönüp gözlerini Komutan Lu ve Komiser Jiang'a dikti. Komiser Jiang, "Ma Bey, siz klasiklere aşina, okumuş bir adamsınız, doğru ve yanlışı birbirinden ayırt edebilirsiniz. Ma Tong'u büyük bir pişmanlık duyarak cezalandırdık," dedi. Komutan Lu da, "Büyük bir pişmanlıkla," diye tekrarladı söylenileni. Yaşlı adam Komutan Lu'nun yüzüne tükürerek, "Bir kanca çalan, hırsız; ülkeyi soyan, asilzade ilan edilir. Japonlara direnelim dersiniz ama tek yaptığınız sefahat içinde yaşamak, sizlere yer içki, gök çiçek!" dedi. Komiser Jiang ciddi bir sesle, "Bey amca, bizler gerçekten Japonlara karşı direnişteyiz, ordumuz bu konuda çok ciddidir, aramızda sefahat düşkünü olanlar olabilir ama biz onlardan değiliz!" dedi. Yaşlı adam, Komutan Lu ve Komiser Jiang'ın yanından geçerken bir kahkaha attı, başını göğe çevirip ilerledi, küçük eşeği de başı eğik bir halde onu takip etti. Tabutu taşıyan at arabası da eşeğin peşine düşüp ağır ağır yola koyuldu. Arabacının ata bağırması hüzünlü ağustosböceklerinin çığlıklarını andırıyordu.

Ma Tong'un öldürülmesi, Demiryolu İmha Taburu'nun temellerini bir deprem gibi sarstı. Sahte güvenlik ve mutluluk duyguları paramparça oldu, Ma Tong'u vuran silahın sesi bizlere savaş yıllarında insan yaşamının karınca kadar değeri olmadığını anlattı. Ma Tong olayı görünürde askerî disiplin ve adaletin bir zaferi olarak görünse de bu olayın Demiryolu İmha Taburu'nun üyeleri arasında da olumsuz etkileri oldu. Birkaç gün sonra askerler arasında sarhoş olup kavga çıkaranlar görüldü, bizim evde konaklayan taburda da hoşnutsuzluk belirtileri

baş göstermeye başladı. Birliğin komutanı Wang, "Ma Tong bir günah keçisiydi! Bu kadar küçük bir çocuk nasıl olur da bu mühimmatı satabilir? Hem dedesi yüksek derecede bir memurmuş, ailesinin binlerce dönümlük verimli tarlaları, pek çok at ve eşeği var, mühimmatı satmakla elde edeceği birkaç kuruşla ne yapacaktı ki? Bence bu küçük çocuk, o ahlaksız ciciannelerinin elinde ölmüştür. Yaşlı memur boşuna, 'Japonlara direnelim, dersiniz ama tek yaptığınız sefahat içinde yaşamak, sizlere yer içki, gök çiçek!' demedi," diye bir açıklamada bulundu. Komutan bu şikâyetleri sabah söylemişti, öğleyin Komiser Jiang yanında iki korumayla bizim eve geldi. Komutan ciddi bir tavırla, "Wang Mugen, benimle birlikte komuta merkezine geliyorsun," dedi. Wang Mugen, gözlerini askerlerine dikip, "Aranızda hangi piç kurusu dedesini sattı bakayım?" diye sövdü. Askerler birbirlerine bakındı, hepsinin yüzü kireç gibiydi, içlerinde sadece Dilsiz Sun aptal bir gülümsemeyle kahkahalar atıyordu, komiserin yanına gidip el kol hareketleriyle ona Sha Yueliang'ın karısını elinden aldığını anlattı. Komiser, "Dilsiz Sun, birliğin yeni komutanı sensin," dedi. Dilsiz Sun boynunu tuhaf bir biçimde büküp komiserin ağzına baktı. Komiser, Dilsiz'in elini avuçladı, bir dolma kalem çıkarıp onun eline bir şeyler karaladı. Dilsiz elini geri çekip yazıyı dikkatle incelemeye başladı. Sonra heyecandan eli ayağı birbirine dolandı, sarı gözlerinden bir parıltı geçti. Wang Mugen alaycı bir tavırla, "Böyle giderse Dilsiz yakında konuşmaya da başlar," dedi. Komiser korumalarına el etti. Korumalar öne atılıp Wang Mugen'i iki yanından yakaladılar. Wang Mugen, "Demek eşek öldü ortaklık bozuldu ha,[1] benim zırhlı treni havaya

1. Deyimin özgün Çincesi: "Değirmentaşıyla işi bitince eşeği öldürüp yiyeceksiniz." (Ç.N.)

uçurduğumu hemen unutuverdiniz," diye haykırdı. Wang Mugen'in haykırışlarına aldırmayan komiser, Dilsiz'in yanına gidip onun omuzlarına vurdu, gururu iyice okşanan Dilsiz göğsünü kabartıp komisere selam verdi. *Hutong*'dan Wang Mugen çığlıkları yükseliyordu: "Beni kızdırmak demek *kang*'ınızın altına mayın koymak demektir!"

Komutanlığa yükselen Dilsiz'in yaptığı ilk şey annemin yanına gidip kadınını istemek oldu. Annem o sırada Sima Ku'nun yaralandıktan sonra saklandığı değirmentaşının yanında İmha Birliği için sülfür ezmekle meşguldü. Değirmentaşının yüz metre yakınında Shangguan Pandi birkaç kadına çekiçle hurda metalleri nasıl döveceklerini gösteriyordu. Shangguan Pandi'nin yüz metre yakınında İmha Birliği'nin ustabaşı, çıraklarına dört yiğit adamın ancak yerinden oynatabildiği körüğü havaya kızgın buharlar saçan fırına bağlamayı öğretiyordu. Onların ayaklarının altındaki kumda mayın kalıpları gömülüydü. Annem ağzına bir havlu sarmıştı, küçük eşeği değirmentaşı etrafında güdüyordu. Sülfürün o acı ve keskin kokusu annemin gözlerini yaşartmıştı, çekirge kafalı eşek de durmadan hapşırıyordu. Sima Ku'nun oğluyla ben ağaçların altına çömelmiştik, annemin emri üzerine Shangguan Niandi başımızda duruyordu, annem bizim değirmentaşının yanına yaklaşmamızı istemiyordu. Dilsiz sırtında taşıdığı Hanyang tüfeği ve elinde oynadığı aile yadigârı Myanmar kılıcıyla sendeleyerek değirmentaşının yanına geldi. Eliyle eşeğin önünü kestiğini gördük, kılıcını annemin önünde havaya kaldırdı, pırıl pırıl parlayan kılıç havada şakıdı. Annem eşeğin arkasında duruyordu, elinde neredeyse kel kalmış bir süpürge vardı, gözlerini dikip ona baktı. Avucuna yazı yazılmış olan elini uzatıp anneme gösterirken ağzından neşeli kahkahalar yükseldi. Annem sanki onu tebrik edermiş gibi başını salladı. Ardından Dilsiz'in yüzünde bir dizi ifade

belirdi. Annem sanki onun tüm dediklerine hayır dermiş gibi durmadan başını sallıyordu. Sonra Dilsiz, elini kaldırıp eşeğin başına bir tokat savurdu, eşeğin iki ön bacağı birden kıvrılınca hayvan değirmentaşına doğru savruldu. Annem, "Hayvan! Seni canı çıkasıca hayvan!" diye bağırdı. Dilsiz, ağzını çarpıtıp güldü, geldiği gibi sendeleyerek geri döndü. Diğer tarafta eritme fırınının kapağı uzun demir bir kancayla açıldı, erimiş akkor demir bir kazana boşaltılırken etrafa saçılan damlalar muhteşem kıvılcımlara dönüştü. Annem, eşeği kulağından çekip ayağa kaldırdı. Ağaçların altına gelip ağzını kapayan sarı havluyu çıkardı, göğsünü açıp sülfür kokan meme başını ağzıma soktu. Tam da bu kokuşmuş ve acı meme ucunu tükürmeyi düşünürken annem ansızın beni itiverdi, yeni çıkmış dişlerim neredeyse yerinden çıkacaktı. Annemin meme ucunun çok acımış olduğunu düşündüm ama bunun farkına varacak halde değildi. Annem koca adımlarla eve koşturdu, sol elindeki havlu annemin adımlarına uygun olarak sallanıyordu. Annem koşarken sülfüre bulanmış meme uçlarının elbisesinin kaba kumaşına sürtündüğünü ve o zehirli sıvının köpürerek annemin elbisesini ıslattığını düşündüm. Annem koşarken vücudu elektrik yayıyordu, tuhaf bir ruh halindeydi, eğer içinde olduğu duygu mutluluksa bu kesinlikle acı bir mutluluk olmalıydı. Annem neden böylesine hızla eve doğru koşturmuştu ki? Cevabını birazdan alacaktık.

"Lingdi! Lingdi, neredesin?" diye bağırdı annem salondan yan odaya doğru. Shangguan Lü odadan sürünerek çıktı, kapı önündeki yola uzandı, koca bir kurbağa gibi başını kaldırdı. Onun, batı kanadındaki odasını askerler işgal etmişti. Batı kanadındaki odada beş asker değirmentaşının üstüne uzanmış, iple ciltlenmiş eski bir kitabı dikkatle inceliyorlardı. Başlarını kaldırıp şaşkınlıkla bize baktılar. Tüfekleri duvara asılıydı, örümcek yu-

murtasını andıran ama sanki deveden daha büyük görünen, parlak ve siyah mayınlarını odanın kirişlerine asmışlardı. "Dilsiz nerede?" diye sordu annem. Askerler başlarını salladı. Annem doğu kanadındaki odaya koşturdu. Kuş Perisi'nin resmi şimdi kısa bacakları olan bir masanın üzerinde gelişigüzel duruyordu, resmin üzerinde yarısı yenmiş bir mısır ekmeği somunu ile yeşim taşı yeşilinde bir taze soğan vardı, o seramik kâse de masanın üzerindeydi, kâsenin içinde küçük, beyaz kemik parçaları vardı, kemiklerin bir kuşa mı yoksa küçük bir hayvana mı olduğunu çıkarmak çok güçtü. Dilsiz'in tüfeği duvara asılmıştı, mayınları da odanın kirişindeydi.

Avluda dikildik. Çaresiz çığlıklar attık. Askerler koşarak odadan çıktı, durmadan bize ne olduğunu sorup durdular.

Dilsiz, turpları koyduğumuz kilerden çıkıverdi. Tüm vücudu sarı toprağa ve beyaz küfe bulanmıştı, yüzünde tatminkâr bir ifade vardı, çok yorgun görünüyordu.

Annem ayağıyla yerde tepinerek, "Ne aptalım, her şeyi elime yüzüme bulaştırdım!" diye haykırdı.

Bizim avlunun altındaki o patikanın sonunda, o kurumuş otların altında Dilsiz, 3. ablam Shangguan Lingdi'ye tecavüz etmişti.

Ablamı kilerden sürüyerek çıkarıp *kang*'ın üstüne yatırdık. Annem iki gözü iki çeşme ağladı, o her gözeneği sülfüre bulanmış havluyu suya batırıp Lingdi'nin vücudunun her yerini bir güzel sildi. Annemin gözyaşları, Lingdi'nin vücuduna dökülüyordu, annemin gözyaşları Lingdi'nin diş izleriyle kaplanmış memelerine düşerken Lingdi tuhaftır ki insanın içine dokunan bir gülümseme takındı. Gözlerinde çok güzel, ölüleri bile büyüleyebilecek bir parıltı vardı.

5. ablam haberi duyar duymaz koşarak geldi ve gözlerini 3. ablama dikti. Tek bir laf etmeden avluya koştu,

belinden ahşap saplı bir el bombası çıkardı, pimini çekip doğu kanadındaki odaya fırlattı. El bombası ateş aldı ama patlamadı.

Dilsiz'in infaz edileceği yer Ma Tong'un infaz edildiği yer olacaktı: Köyün güneyinde içinde leş gibi kokan uzun sazların olduğu, etrafına çöplerin döküldüğü kokuşmuş bir bataklık. Eli kolu bağlanmış Dilsiz bataklığın kenarına getirildi, etrafında bir düzine eli silahlı adam vardı. Komiser Jiang, etrafa toplanmış kalabalığa duygusal bir konuşma yaptı. Konuşması bittikten sonra askerler tüfeklerini kurup nişan aldı. Komiser Jiang, ateş emrini kendi verdi. Mermiler tam ateşlenecekken üzerinde beyaz elbise olan Shangguan Lingdi zarif hareketlerle dans ederek sahne aldı. Sanki havada yürüyormuşçasına hafif adımlarla bir peri misali süzüldü. "Kuş Perisi geldi!" diye bağırdı biri. Kuş Perisi'nin efsanevi tarihî ve mucizevi işleri insanların aklına gelince herkes birden Dilsiz'i unutuverdi. O an Kuş Perisi'nin hayatında en güzel olduğu andı, bataklıkta süzülen bir leylek gibi kalabalığın gözleri önünde dans etti. Yüzü bir renk paleti gibi parlıyordu, kırmızı ya da beyaz nilüferleri andırıyordu. Vücudu mükemmel bir uyum içindeydi, şişkin dudakları çok çekiciydi. Dilsiz'in yanında dans ediyordu, birden durdu, başını çevirip Dilsiz'in yüzüne baktı, Dilsiz dudaklarını ayırıp aptal aptal güldü. Elini uzatıp Dilsiz'in halı gibi kıvrık saçlarıyla bir baş sarmısağı andıran burnuna dokundu. Ardından birden elini uzatıp Dilsiz'in bacakları arasında duran o bütün kötülüğü işlemiş olan aleti yoklayıverdi, sonra başını çevirip kalabalığa doğru kıkırdadı. Kadınlar başlarını eğip başka bir yöne baktılar, erkekler aptal aptal bakındılar, yüzlerinde sinsi bir gülümseme belirdi.

Komiser Jiang öksürüp boğazını temizledikten sonra gergin ve hiç de doğal olmayan bir sesle, "Kızı oradan uzaklaştırın da infaz gerçekleşsin artık, hadi çabuk!" dedi.

Dilsiz başını kaldırdı, tuhaf tuhaf homurdandı, muhtemelen itiraz ediyordu.

Kuş Perisi'nin eli onun aletini iyice kavramış, bir aşağı bir yukarı okşuyordu, dudaklarından açgözlü ama çok doğal ve çok sağlıklı bir arzu taşıyordu.

Komiser Jiang, "Kızım, sana tecavüz mü etti yoksa kendi rızanla mı oldu?" diye yüksek sesle sordu.

Kuş Perisi cevap vermedi.

"Ondan hoşlanıyor musun?" diye sordu Komiser.

Kuş Perisi hala cevap vermiyordu.

Kalabalığın arasında annemi bulan komiser utangaç bir tavırla, "Koca baldız, siz nasıl... Bence, ben onların karıkoca olmasından yanayım... Dilsiz bir suç işledi ama ucunda ölüm olacak kadar büyük bir hata da değil bu..." dedi.

Annem tek söz söylemeden ardına dönüp kalabalığın arasından sıyrıldı. Çok yavaş yürüyordu, sanki çok ağır bir taş tableti taşırmış gibi yalpalamaya başladı. İnsanlar annemin ardından bakakaldılar, annem birden acı bir çığlık atınca izlemeyi kestiler.

"Salın onu!" dedi komiser gönülsüzce, sonra ardına dönüp yürüdü.

8

Ay takviminin yedinci ayının yedinci günüydü, o gün Çobanyıldızı ve Vega, Samanyolu'nda buluşurlar. Evin içi yapış yapış ve çok sıcaktı, sıcaktan bunalıyorduk, içerisi sivrisinek kaynıyordu, o kadar çok sivrisinek vardı ki artık uçarken birbirlerine çarpıyorlardı. Annem nar ağacının altına bir hasır serdi. Önce hasırın üzerine oturduk, ardından uzanıp annemin zayıf mırıltılarını din-

ledik. Akşama doğru hafif bir yağmur çiseledi, annem bunun Vega'nın gözyaşları olduğunu söyledi. Hava çok nemliydi, arada bir rüzgâr esiyordu. Nar ağacının altındaki yapraklar ışıldıyordu. Askerler, doğu ve batı kanadındaki odalarda kendi yaptıkları mumları yakmışlardı. Sivrisinekler bizi ısırmaya başlayınca annem yelpazesiyle onları kovaladı. Dünyadaki tüm saksağanlar sanki anlaşmışlar gibi o gün mavi gökyüzünde süzülüyordu, kuşlar birbiri üzerine yığılmış gibi, birinin kuyruğu diğerinin gagasında, aralarında hiç boşluk bırakmayacak bir şekilde sanki gökte kuştan bir köprü oluşturmuştu. Vega ve Çobanyıldızı, kuş köprüsünün üzerinde buluştular, yağmur ve çiğ damlaları bütün bir yıl ayrı kalmış iki sevgilinin gözyaşlarıydı. Annemin mırıltıları eşliğinde ben, Shangguan Niandi, bir de Sima Ku'nun vârisi başımızı parlak yıldızların olduğu göğe çevirmiş, annemin anlattığı o iki yıldızı arıyorduk. 8.ablam, gözü görmemesine rağmen yine de başını göğe çevirmişti, onu gözleri yıldızlardan daha parlaktı. *Hutong*'da nöbetten dönen askerlerin ağırlaşmış ayak sesleri yankılandı. Uzaktaki vahşi doğada kurbağaların vıraklamaları bir göl gibi büyüdü. Duvarda fasulye dallarından yapılmış bir kafes içinde duran yeşil çekirge şöyle şarkı söylemeye başladı: *i suo ya suo dulu lu, i suo ya suo dulu lu.* Hava iyice kararınca birkaç büyük kuş, pervasız ve kaba bir şekilde, havayı delercesine uçmaya başladı, onların o belli belirsiz beyaz siluetlerini izleyip rüzgârın taradığı kanatlarından çıkan sesleri dinledik. Yarasalar heyecanla ciyaklıyordu. Su damlaları ağaç yapraklarından pıt pıt diye sesler çıkararak yere dökülüyordu. Sha Zaohua annemin kucağındaydı, solukları çok düzgündü. Doğu kanadındaki odadan Shangguan Lingdi'nin bir kediyi andıran çığlıkları geliyordu, Dilsiz'in büyük kara gölgesi fener ışığında titreşiyordu. İkisi çoktan evlenmişti. Nikâhlarını Komiser

Jiang kıydı. Bir zamanlar Kuş Perisi'nin meditasyon odası olan oda şimdi Shangguan Lingdi ve Dilsiz'in arzularını dizginleme gereği duymadıkları yatak odalarına dönüşmüştü. Kuş Perisi sık sık yarı çıplak bir halde avluya koşturuyordu, bir keresinde askerlerden biri Kuş Perisi'nin memelerine gizlice bakmaya çalıştığı için neredeyse Dilsiz'in elinde kalacaktı, adamın boynunu koparacaktı. "Geç oldu, artık içeri gidip uyuyalım," dedi annem. "İçerisi sıcak, hem sivrisinek de var, izin ver de burada uyuyalım," dedi 6. ablam. Annem, "Olmaz," dedi, "rutubet size zarar verir, hem gökte çiçek toplayanlar var... Sanki az önce birinin şöyle dediğini duydum: Ne güzel bir çiçek, hadi toplayalım. Biz gelene kadar beklesin, sonra gelip toplarız. Bunu söyleyenler örümcek ruhları, özellikle genç kızlar için gelip onların bekâretini alırlar."

Kang'ın üzerine uzandık ama gözümüze uyku girmiyordu. En tuhafı da 8. ablam, Shangguan Yunü'nün başını yastığa koyar koymaz uykuya dalmasıydı, ağzının kenarından salya bile damlıyordu. Sivrisinekleri kovmak için yakılmış misk otu genzimize doldu. Askerlerin yaktığı mumların ışığı pencerelerinden süzülüp bizim pencerelere vurduğundan az da olsa avluda neler olup bittiğini seçebiliyorduk. Shangguan Laidi'nin bize gönderdiği tuzlu bir balık tuvaletin oradan o pis çürümüş kokusunu salıyordu. Bize pek çok değerli eşya göndermişti, ipek ve saten kumaşlar, antika mobilyalar, bunların hepsine İmha Birliği el koydu ama. Birden kapının sürgüsü yavaşça çatırdadı, "Kim o?" dedi annem bir yandan da el yordamıyla *kang*'ın başucundaki satırı eline alarak. Cevap gelmedi. Belki de bir şey duyduğumuzu sanmıştık. Annem satırı yerine bıraktı. Sivrisinekleri kovmak için yakılmış olan misk otundan zayıf, kırmızı kıvılcımlar çaktı.

Kang'ın önünde birden uzun, zayıf ve kara bir gölge belirdi. Annem korku dolu bir çığlık attı. 6. ablam da

ona katıldı. O kara gölge birden *kang*'ın üstüne atılıp annemin ağzını kapattı. Annem satıra ulaşmak için mücadele etti, tam elini kaldırdığında kara gölgenin şöyle dediğini duyduk:

"Ana, Laidi ben... Benim ben, Laidi..."

Annemin elindeki satır *kang*'ın üzerindeki hasıra düştü, büyük ablam gelmişti! Büyük ablam *kang*'ın üstünde diz çöküp hıçkırmaya başladı. Şaşkınlıkla onun karanlıkta seçilemeyen belli belirsiz yüzüne baktık. Ablamın yüzünde pırıl pırıl parlayan bir şeyler gördüm. "Laidi... Benim ilk kızım... Gerçekten sen misin? Yoksa bu bir hayalet mi? Bir hayalet anası da olsan senden korkum yok, anan şöyle güzelce bir baksın sana..." Annem *kang*'ın başucunda kibrit arandı.

Büyük ablam annemin kolunu tutup, "Ana, feneri yakma," diye fısıldadı.

"Laidi, seni kurt kalpli şey, bunca yıl o Sha denen adamla hangi deliğe kaçtın? Ananı burada bir başına acılar içinde bıraktın."

"Ana, anlatacak o kadar çok şey var ki," dedi ablam, "öncelikle kızım nerede?"

Annem tatlı tatlı uyuyan Sha Zaohua'yı, ablama uzatırken, "Seni de anadan sayıyorlar ya! Sadece doğurdun, bakmadın bile kızına, bunu yabani hayvanlar bile yapmaz... Onun yüzünden 4. ve 7. kız kardeşlerin..."

"Ana," dedi ablam, "sana olan borcumu bir gün mutlaka ödeyeceğim. 4. ve 7. kız kardeşlerime de bir gün borcumu öderim."

Bu sırada 6. ablam geldi ve, "Abla!" diye haykırdı.

Ablam, Sha Zaohua'ya bakmakta olan yüzünü kaldırdı, 6. ablamın yüzünü okşayarak, "6. kız kardeşim. Jintong nerede, ya Yunü, Jintong, Yunü, büyük ablanızı hatırlıyor musunuz?" dedi.

"Eğer İmha Birliği buraya gelmeseydi, evcek açlıktan ölecektik..." dedi annem.

"Ana, o Jiang ve Lu denilen adamlar iyi adamlar değil," dedi ablam.

"Bize çok iyilikleri dokundu, onlar hakkında kötü konuşmak olmaz," dedi annem.

"Ana, bu onların kurduğu komplonun bir parçası, Sha Yueliang'a mektup yazıp teslim olmasını istediler, eğer teslim olmazsa kızımızı kaçıracaklarmış," dedi ablam.

"Bir bu eksikti! Adamlar savaşta, bir bebeğin savaşla ne alakası olabilir?" diye sordu annem.

"Ana, buraya bu kez kızımı kurtarmaya geldim. Ana, yanımda bir düzine asker var, hemen çekip gitmeliyiz, o Jiang ve Lu denilen adamlar boş zaferlerinin tadını çıkarsınlar. Ana, sana olan borcumuz dağı aştı, umarım bir gün sana olan borcumu ödememe izin verirsin. Gece uzun, rüya çok, kızın artık yola koyulmalı..." dedi ablam.

Ablam daha sözünü bitirmeden annem Sha Zaohua'yı kucağına almıştı bile. Annem öfkeyle şöyle konuştu:

"Laidi, konuyu değiştirip beni ikna edebileceğini sanma. Kızını bir köpek gibi nasıl fırlatıp attığını düşün bir, onu bugüne getirebilmek için hiçbir şeyden esirgemedim, öyle birdenbire ortaya çıkıp hazıra konamazsın. Komutan Lu ve Komiser Jiang hakkında söylediklerin senin uydurman. Analık mı yapmak istiyorsun artık? Sha Yueliang tüm tutkunu kuruttu mu yoksa?"

"Ana, o artık Japon İmparatorluk Ordusu'nda bir tugay komutanı, elinin altında binden fazla adamı var."

"Kaç tane adamı olduğu umurumda değil, neyin komutanı olduğu da öyle," dedi annem, "ona söyle de gelip kızını kendi istesin, söyle ona, ağaca astığı o yaban tavşanlarını da onun için sakladım."

"Ana," dedi ablam, "bu binlerce askeri ve on binlerce savaş atını içeren büyük bir olay, lütfen araya girme."

"Ben hayatım boyunca her işe burnumu soktum, ar-

tık ne kadar asker, kaç savaş atı varsa umurumda bile değil, tek umurumda olan Sha Zaohua'yı büyütmüş olmam, onu başkasına veremem," dedi annem.

Ablam bebeği birden kapıverdi. *Kang*'dan aşağı atlayıp dışarıya koştu. Annem, "Seni tosbağa dölü, buna nasıl cüret edersin!" diye sövdü.

Sha Zaohua ağlamaya başladı.

Annem de *kang*'dan aşağı atlayıp peşlerine düştü.

Avludan pat pat pat diye silah sesleri yükseldi. Sonra çatıda bir gürültü koptu, birinin inleyerek çatıdan aşağı yuvarlandığını gördük, avluya öylece düşüverdi.

Bir ayağın evin çatısını kırdığını duyduk, sonra aşağıya doğru bir çamur yığını ve yıldız gibi parlayan bir şeyler düştü.

Avluda büyük bir hengâme yaşanıyordu, silah sesleri, süngü çatırtıları, birbirine girdi, askerlerin, "Kaçmalarına izin vermeyin!" diye bağırdığını duyduk.

İmha Birliği askerlerinin ellerinde gazyağından meşalelerle avluya koşarak girdiğini gördük, avlu birden şafak gibi aydınlandı. *Hutong*'da ve evin arkasında bağrışan erkek sesleri duyduk. Evin ardında biri, "Bağlayın onu çabuk, seni küçük kayınbirader, bakalım hâlâ kaçmaya cesaretin var mı?" diye bağırdı.

İmha Birliği'nin Komutanı Lu, avluya girdi, Sha Zaohua'yı kucağında sıkı sıkı sarıp duvarın köşesinde gizlenmiş olan Shangguan Laidi'ye, "Sha Hanım, böyle davranmanızın bir anlamı var mı hiç?" dedi.

Sha Zaohua, ablamın kucağında ağlamaya başladı.

Annem de avluya çıktı. Bizlerse pencereden dışarıyı izliyorduk.

Evin hemen girişindeki patikada tüm vücudu delik deşik olmuş bir adam uzanıyordu, adam çok kan kaybediyordu, bir gölet oluşturan kan, küçük yılanlar gibi dört bir yana saçıldı. Sıcak kanın o pis kokusu. Gazyağının o

burun delen kokusu. Kan deliklerden fışkırırken baloncuklar da çıkarıyordu. Adam henüz ölmemişti, bir bacağı hâlâ hareket ediyordu. Sonra yeri ısırmaya başladı, boynu durmadan seğirdiğinden ötürü yüzünü göremiyorduk. Ağaçların yaprakları altın ve gümüş varaklar gibi parlıyordu. Dilsiz Sun, Myanmar kılıcı elinde, bir yandan bağırıyor, bir yandan da Komutan Lu'ya eliyle bir şeyler anlatıyordu. Kuş Perisi de dışarı koştu, bu kez giyimi kuşamı yerindeydi, üzerindeki gömlek muhtemelen Dilsiz'in askerî üniformasının bir parçasıydı, altında bir şey yoktu, gömlek dizkapaklarına kadar iniyordu. Memeleri ve beli yarı açıktaydı. Ayak bilekleri uzun, ince ve kar beyazıydı. Baldırları kaslı, kaygan ve pürüzsüzdü. Ağzı yarı aralanmıştı. Bir o meşaleye, bir bu meşaleye bakarken gözleri parlıyordu. Avluya yanlarında yeşiller giyinmiş ve elleri bağlanmış üç adam olan bir grup asker girdi: birinin kolu yaralanmıştı, kolundan kan damlıyordu, yüzü kireç gibiydi; diğerinin bacağı topallıyordu; üçüncüsününse boynuna bir ip geçirilmişti, başını kaldırmak için epey uğraştı ama arkasında duran koca elli birkaç adam tüm güçleriyle ipi çektiğinden ötürü bir türlü başarılı olamadı. Onların peşi sıra Komiser Jiang da avluya girdi. Elinde bir el feneri vardı, fenerin camına kırmızı saten bir kumaş bağladığından fenerden kırmızı bir ışık çıkıyordu. Annem çıplak ayakla yeri pat pat diye döverek yürüyordu. Solucanların topraktan çıkarken avluya yığdığı çamurlar ayaklar altında ezildi. Annem korkusuz bir tavırla, "Burada ne oluyor Tanrı aşkına?" diye çıkıştı Komutan Lu'ya.

"Koca baldız, bu sizi ilgilendirmez," dedi Komutan Lu.

Komiser Jiang kırmızı bir saten bağladığı el fenerinin ışığını yok yere defalarca Shangguan Laidi'nin yüzüne tutup durdu. Shangguan Laidi orada bir kavak ağacı gibi dikliyordu.

Annem ablamın yanına gidip Sha Zaohua'yı onun kucağından alıverdi. Sha Zaohua annemin kucağına iyice yerleşti. Annem, "Akıllı kızım benim, korkma sakın, ninen burada," diye rahatlatmaya çalıştı onu.

Sha Zaohua'nın ağlaması yavaş yavaş hafif hıçkırıklara dönüştü.

Ablam kollarını kızı hâlâ kucağındaymış gibi tutuyordu. Öylece taşlaşmıştı sanki ve bu çok çirkin bir manzaraydı. Yüzü bembeyazdı, bakışları sabitlenmiş, gözleri iki çizgiye dönüşmüştü. Üzerinde tüm bedenini saran, erkek işi, yeşil bir üniforma vardı, olgunlaşmış memeleri dimdik duruyordu.

"Sha Hanım, size hiç kimsenin yapmayacağı kadar insanlık gösterdik. Bizim yeniden örgütlenmemizi kabul etmediniz, biz de sizi buna zorlamadık ama Japonlara teslim olup onlarla işbirliği yapmayacaktınız," dedi Komutan Lu.

Ablam alaycı bir sesle, "Bu erkekler arasında çözülmesi gereken bir mesele, benim gibi bir ev hanımıyla bunu tartışmayın," dedi.

"Sha Hanım, duyduğuma göre siz Komutan Sha'nın taburunun üst düzey kurmay subaylarından biriymişsiniz?" dedi Komiser Jiang.

"Benim tek bildiğim buraya kızımı almak için geldiğim. Eğer taşaklı adamlarsanız gidip onunla gerçek kılıç ve gerçek silahlarla birebir dövüşürsünüz, küçük bir çocuğu kaçırıp yaygara çıkarmak erkek adamın yapacağı iş değil," dedi ablam.

"Sha Hanım, bizi yanlış anladınız, küçük Sha kız kardeşimize sevecenlikle yaklaşmak dışında başka bir niyetimiz yok, ona tüm ilgimizle baktık, anneniz buna şahittir, kız kardeşleriniz de şahit olmuştur, yer gök şahidimizdir. Size ne yapmak istediğimizi anlatayım: Bu çocuğu çok seviyoruz ve bu çocuk için yapmayacağımız şey

yoktur, onu iyiliğini düşünüyoruz, bu güzel çocuğun vatan haini bir babası ve vatan haini bir annesi olmasını istemiyoruz," dedi Komiser Jiang.

"Bu söylediklerinizin bir kelimesini bile anlamadım, nefesinizi boşa harcamayın. Madem elinize düştüm bana istediğinizi yapabilirsiniz," diye karşılık verdi ablam.

Dilsiz birden ortaya atıldı, onlarca meşalenin ortasında daha heybetli ve daha vahşi görünüyordu, porsuk yağıyla sıvanmış çıplak kara derisi pırıl pırıl parlıyordu. "Ah, oh... Ah, oh! Ah, oh!" Kurt gibi gözler, yabandomuzu gibi bir burun, maymun gibi kulaklar, kaplan gibi bir yüzle kükredi, kalın ve güçlü kollarını havaya kaldırdı, yumruklarını sıktı, etrafındakilere doğru bir dövüş sanatı pozu takındı. Patikanın üzerindeki bir ölüyü tekmeleyip bağlı olan üç esire sırayla birer yumruk geçirdi. Her bir adama bir yumruk attı, bir yumruk, ardından bir, "Ah, oh!" Sıranın sonu gelince tekrar başa dönüp birer posta daha yumruk atıyordu: "Ah, oh! Ah, oh! Ah, oh!" Her bir yumruk bir öncekinden daha sertti. En sonuncu yumruk inatla başını yukarıya kaldırmak isteyen o esiri yere çaldı. Komutan Jiang sert bir tavırla onu uyardı: "Dilsiz Sun, seni esirlere vurmaktan men ederim!" Dilsiz'in dudakları aralandı, şöyle bir güldü, önce Shangguan Laidi'yi, sonra da kendini işaret etti. Laidi'nin yanına gidip sol eliyle onun kemikli omzunu tuttu, sağ eliyle de etraftakilere bir şeyler anlatmaya çalıştı. Kuş Perisi kendinden geçmiş bir halde meşalelere bakıyordu. Büyük ablam, sol elini kaldırıp Dilsiz'in sol yanağına sesli bir tokat şaplattı. Dilsiz onun omzunu bırakıp sanki bu saldırının nereden geldiğini bilmiyormuş gibi şüpheli ve şaşkın bir tavırla yanağını okşadı. Ablam sağ elini kaldırıp Dilsiz'in sol yanağına bir tokat daha attı. Bu tokat diğerinden daha kuvvetli bir tokattı ve keskin bir ses çıkardı. Dilsiz şöyle bir sendeledi, ablam da bu güçlü tepkiden ötürü birkaç adım

geriledi. Ablamın keman kaşları çatıldı, Zümrüdüanka gözleri iyice açıldı, dişlerinin birbirine vurarak, "Hayvan, kız kardeşimin hayatını mahvettin!" diye sövdü.

"Götürün şunu, vatan haini olmasının yanında bir de vahşi çıktı!" dedi Komutan Lu.

Birkaç asker gelip ablamı kollarından yakaladı. Ablam yüksek sesle, "Ana, bu kadar aptal olamazsın, 3. kız kardeşim bir Zümrüdüanka ama sen onu Dilsiz'e verdin!" diye haykırdı.

Bir asker koşarak avluya girdi, nefes nefese, "Komutanım, komiserim, Komutan Sha'nın atlı birlikleri çoktan Shalingzi kasabasına girmiş," diye rapor verdi.

"Herkes sakin olsun, her birlik komutanının çok dikkatli olmasını, planladığımız gibi hareket edilmesini ve mayınların hemen yere gömülmesini istiyorum," dedi Komutan Lu.

"Koca baldız, sizin ve çocuklarınızın emniyeti için bizimle birlikte birlik komuta merkezine gelin," dedi Komiser Jiang.

Annem başını sallayarak, "Hayır, öleceksek kendi *kang*'ımızın üzerinde ölmek isterim," diye karşılık verdi.

Komiser Jiang'ın bir el hareketiyle bir grup asker annemin yanına geldi, başka bir grup da içeriye girdi.

"Ah Tanrım, gözlerini aç da ne olup bittiğini bir gör!" diye haykırdı annem.

Ailece, Sima'ların evinin yan odalarından birine kapatıldık. Kapıda nöbetçiler vardı. Yanımızdaki oda evin salonuydu, gaz lambasıyla aydınlatılıyordu, içeriden birinin bağırdığını duyduk. Köyün dışından durmadan patlamış mısırı andıran silah sesleri geliyordu.

Komiser Jiang elinde cam kafesli bir fenerle hiç acele etmeden içeriye girdi, fenerden yükselen kara dumanlardan ötürü gözlerini kısmıştı. Feneri pelesenk ağacından yapılmış bir masanın üzerine bıraktıktan sonra bizi

süzerek, "Neden ayakta dikiliyorsunuz, otursanıza, oturun, oturun," dedi. Duvara dayalı olan pelesenk ağacından yapılmış sandalyeleri göstererek, "Koca baldız, ikinci damadınızın gerçekten çok ihtişamlı bir evi varmış," dedi. Sandalyelerden birine önce kendi oturdu, ellerini dizlerinin üzerine koydu, biraz alaycı bir bakışla bizi süzdü yine. Büyük ablam, komiserin karşısındaki sandalyeye oturup suratını asarak, "Komiser Jiang, bir tanrıyı davet etmek kolaydır ama onu uğurlamak çok zor bir iştir!" dedi. Komiser Jiang gülerek, "Tanrı'yı çağırmak için o kadar zahmete girmişim, neden uğurlamak isteyeyim ki?" dedi. Ablam, "Ana, otur sen de, seninle bir alıp veremedikleri yok," dedi.

"Hiçbirinize bir şey yapacağımız yok," dedi Komiser Jiang tebessüm ederek, "Koca baldız, oturun lütfen."

Annem kucağında Sha Zaohua'yla birlikte duvarın köşesindeki sandalyelerden birine oturdu. 8. ablamla ben, annemin elbisesine tutunup sandalyenin yanında ayakta bekledik. Sima'ların vârisi, başını 6. ablamın omzuna dayamıştı, ağzından salyalar akıyordu. 6. ablam o kadar uykuluydu ki ayakta bir ileri bir geri sallanıp duruyordu. Annem onu kolundan çekip sandalyeye oturttu, 6. ablam sandalyeye oturunca gözlerini kocaman açıp etrafa bakındı, hemen ardından tatlı ve sesli bir uykuya daldı. Komiser Jiang bir sigara çıkarıp sigaranın ucuyla birkaç kez başparmağına vurdu. Sonra ceplerini yokladı, kibrit arıyor olmalıydı. Kibrit bulamadı, ablam bunu eğlenceli bulmuş olacak ki hemen alaycı bir tebessüm takındı. Komiser, fenere doğru seğirtti, sigarayı ağzına koyup aleve doğru eğildi, gözlerini kısıp sigarayı içine çekti, alev titreyip dans etmeye başladı, sigaranın ucu önce kızardı, hemen ardından parlamaya başladı. Sonra başını kaldırıp sigarayı ağzından çıkardı, ağzını kapadı, burun deliklerinden duman çıkardı. Köyün dışından gelen yoğun patlama

sesleri, pencerenin ahşap çerçevelerini titretti. Yangınların parıltısı geceyi aydınlattı. Dışarıdan bazen belli belirsiz, bazen de çok net bir biçimde duyulan insan çığlıkları ve bağırışları geliyordu. Komiser Jiang'ın yüzünde bir tebessüm belirdi, meydan okuyan bir tavırla Laidi'ye baktı.

Laidi oturduğu sandalyede sanki diken varmış gibi bir türlü rahat oturamıyordu, durmadan oturuş şeklini değiştiriyordu, sandalyenin bacakları gıcırdamaya başladı. Ablamın yüzü kireç gibiydi, sandalyenin kolçaklarına dayadığı elleri durmadan titriyordu.

"Komutan Sha'nın süvari birliği, mayın tarlalarımıza girdi," dedi Komiser Jiang biraz pişmanlık içeren bir sesle, "yazık olacak o güzelim atlara."

"Siz... Sizler hayal dünyasında yaşıyorsunuz..." dedi ablam sandalyenin kolçaklarından destek alıp ayağa kalkarken ama hemen ardından gelen yoğun patlama sesleriyle yerine geri oturuverdi.

Komiser Jiang ayağa kalktı, odayı yandaki salondan ayıran ahşap duvara keyifle vurup kendi kendine konuşur gibi, "Bütün ev kızılçamdan yapılma, Sima'ların malikânesi yapılırken kim bilir kaç ağaç kesilmiştir?" dedi. Sonra başını kaldırıp ablama bakarak, "Sen söyle, kaç ağaç kesmek gerekir, kirişler, çapraz ve destek kirişleri, kapı ve pencereler, döşemeler, duvarlar, masa ve sandalyeler, tezgâhlar..." diye sordu. Ablam sandalyede huzursuzca kıvrandı. "Bence en azından koca bir ormanı kesmişlerdir!" dedi Komiser Jiang içi acıyarak, sanki kesilmiş ağaçlar kütükler ve etrafa dağılmış dallar gözlerinin önünde belirmişti birden. "Bu hesaplar er ya da geç yapılmalıdır," dedi Komiser Jiang hüzünlü bir sesle az önceki kesilmiş orman görüntüsünü ardında bırakarak. Sonra ablamın yanına gidip bacaklarını iki yana açtı, sağ elini kalçasına koydu, kolu ve dirseği dar bir açı oluşturdu, öylece kaskatı durdu. "Sha Yueliang ile ölmüş bir dö-

nek arasındaki farkı elbette ki biliyoruz, arkasında şanlı bir anti Japon direniş tarihi var, yaptığından pişmanlık duyarsa onunla bir yoldaş olarak birlikte çalışmaya hazırız, Sha Hanım, çok yakında o da elimize geçecek, sizden ricam, onu buna ikna etmeniz."

Ablam sırtına sandalyeye dayayıp keskin bir sesle, "Sizler onu yakalayamazsınız! Bu asla gerçekleşmeyecek! Onun Amerikan yapımı cipi bir attan daha hızlıdır!" dedi.

"Peki, öyle olsun," dedi Komiser Jiang kolunu aşağı indirip bacaklarını yeniden birleştirirken. Bir sigara çıkarıp Shangguan Laidi'ye uzattı. Laidi sandalyede iyice büzüşüp sigaradan uzaklaşınca komiser sigarayı daha da yaklaştırdı. Laidi başını kaldırdı, Komiser Jiang'ın yüzündeki esrarengiz gülümsemeye baktı. Elini ürkekçe uzatıp sigaradan sararmış parmaklarıyla sigarayı aldı, Komiser Jiang yarılamış olduğu sigarayı ağzına götürdü, sigaranın ucundaki külleri üfleyince kor iyice harlandı. Ardından harlı sigara ucunu Laidi'ye uzattı. Laidi tekrar başını kaldırıp komiserin yüzüne baktı. Jiang hâlâ gülümsüyordu. Laidi aceleyle sigarasını dudaklarının arasına sıkıştırdı, heyecanlanmış görünüyordu, kendi sigarasını komiserin sigarasıyla yaktı. Laidi'nin dudaklarını şapırdattığını duyduk, annem hissizleşmiş bir halde duvara bakıyordu, 6. ablam ve genç Sima Efendi yarı uyur yarı uyanıktı, Sha Zaohua'dan hiç ses çıkmıyordu. Ablamın yüzünden dumanlar yükseldi. Başını kaldırıp sırtını geriye yasladı, memeleri yorgunca sarktı. Sigarayı tutan parmakları ıslanmıştı, sudan yeni çıkmış iki çoprabalığını andırıyorlardı, sigaranın dumanı hemen ağzının kenarlarından yukarıya tırmanıverdi, saçları karman çormandı, ağzının kenarında derin kırışıklıklar oluşmuştu, gözlerinin altında iki mor halka vardı. Komiser Jiang'ın yüzündeki gülümseme kızgın bir demirin üzerine düşen su

damlası gibi dört bir yanından yavaş yavaş küçülerek iğne ucu büyüklüğünde parlak bir noktaya dönüşüp ardında hiçbir iz bırakmadan gözden yitiverdi. Komiser artık neredeyse parmaklarının ucunu yakacak kadar küçülmüş sigarasını yere atıp ayağının ucuyla söndürdü, ardından koca adımlarla dışarıya çıktı.

Yandaki salondan komiserin, "Sha Yueliang'ı yakalamamız gerek, fare deliğine girse bile onu girmiş olduğu delikten çıkarmalıyız," diye kükrediğini duyduk. Ardından bir telefon ahizesinin telefona sertçe kapatılırken çıkardığı keskin ses duyuldu.

Annem sanki bütün kemikleri çıkarılmış gibi sandalyenin üzerine yığılmış olan ablama merhametle baktı. Kalkıp ablamın yanına gitti, ablamın sigaradan sararmış olan elini avucuna alıp dikkatle inceledikten sonra başını iki yana salladı. Ablam sandalyeden aşağıya kaydı, yere diz çöküp iki eliyle annemin bacaklarına sarıldı, başını yukarı kaldırdı, dudakları meme emen bir bebek gibi seğiriyor, ağzından çok tuhaf bir ses çıkıyordu. İlk başta güldüğünü sandım ama hemen ardından ağladığını anladım. Gözyaşlarını ve burnundan damlayan sümüklerini annemin bacağına sürdü. Ablam, "Ana, gerçeği bilmek istiyorsan, seni, kız kardeşlerimi ve erkek kardeşimi düşünmediğim bir an bile olmadı..." dedi.

"Pişman mısın?" diye sordu annem.

Ablam bir an tereddüt etti ama hemen ardından hayır anlamına başını salladı.

"İyi gidilecek yolu Tanrı gösterir, pişman olmak onu üzer," dedi annem.

Annem, Sha Zaohua'yı ablamın kucağına verirken, "Biraz da sen bak," dedi.

Ablam, Sha Zaohua'nın kara yüzünü hafifçe okşayarak, "Ana, eğer beni infaz ederlerse kızım sana emanet," dedi.

"Seni infaz etmeseler de bu çocuğa ben bakacağım," diye karşılık verdi annem.

Ablam kızını anneme geri vermek istedi, annem, "Biraz daha sende kalsın, ben Jintong'u emzireceğim," dedi.

Annem sandalyenin yanına gelip bluzunu yukarıya kaldırdı. Sandalyenin üzerinde diz çökmüştüm, annem bana doğru eğilince hemen meme emmeye başladım. "Eğri oturup doğru konuşmalı, şu Sha denilen adam korkak biri değil, sırf ağaçlara benim için astığı yaban tavşanları için bile onu damat olarak kabullenmeliyim. Ama ondan öyle çok büyük şeyler de beklenmez, bunu nereden mi biliyorum, bunu da ağaçlara astığı yaban tavşanlarından çıkardım. İkiniz bir araya gelseniz dahi şu Jiang denen adamla baş edemezsiniz, o pamuk topağına gizlenmiş bir iğne, adamın karnında dişleri var sanki," dedi annem.

Başlarda avludaki ağaçların dallarına asılı olan ve dizi dizi meyveleri andıran yaban tavşanları annemi öfkeden çıldırtmıştı; ama çok kısa bir süre sonra bu yaban tavşanları annemin Sha Yueliang'ı damat olarak kabul etmesinin nedeni oldu; bu yaban tavşanları ayrıca annemin Sha Yueliang'ı, Komiser Jiang'ın ellerine bırakmasının nedeni de oldu.

Samanyolu'ndaki köprülük görevlerini başarıyla tamamlamış olan yorgun saksağanlar şafak sökmeden önceki karanlıkta odanın çatısına konup durmadan cıvıldadılar. Saksağanların cıvıltısına uyandım. Annem kucağında Sha Zaohua'yla sandalyede oturuyordu, bense Shangguan Laidi'nin soğuk dizleri üzerine oturmuştum, ince uzun kollarıyla belimi sımsıkı sarmıştı. 6. ablam ve Sima'ların küçük vârisi hâlâ kafa kafaya vermiş bir halde uyukluyordu. 8. ablam başını annemin bacağına dayamıştı. Annemin gözünün feri kalmamıştı, ağzının kenarları aşırı yorgunluktan aşağı sarkmıştı.

Komiser Jiang içeriye girdi, bize doğru bir bakış atıp,

"Sha Hanım, gidip Komutan Sha'yı görmek ister misiniz?" dedi.

Ablam beni bırakıp birden ayağa kalktı, boğuk bir sesle, "Yalan söylüyorsun!" dedi.

Komiser Jiang kaşlarını çatıp, "Ne yalanı? Neden yalan söyleyeyim ki?" dedi. Masanın önüne yürüdü, başını eğip feneri üfleyerek söndürdü. Güneşin kırmızı ışınları pencereden içeri girip hemen odanın içini doldurdu. Komiser, nazik –belki de hiç nazik değildi– bir tavırla elini uzatıp, "Sha Hanım, lütfen önden buyurun, daha öncede söylediğim gibi biz bütün yolları kapamak istemiyoruz, eğer yönünü şaşırıp hata yaptığını kabul ederse kendisini Demiryolu İmha Birliği'nin komutan yardımcısı olarak karşılarız," dedi.

Ablam mekanik hareketlerle dışarıya doğru yürümeye başladı, tam odanın kapısından çıkacakken ardına dönüp anneme baktı. Komiser Jiang, "Koca baldız, siz de gidebilirsiniz, çocuklarınız da gidebilirler," dedi.

Sima malikânesinin büyük ve ağır kapılarıyla hepsi birbirine benzeyen avlularından tek tek geçtik. Tam beşinci avludan geçerken avlunun içinde onlarca yaralı askerin yatmakta olduğunu gördük. O Tang denilen kadın asker, şu an bacağından yaralanmış bir askerin bacağını sarıyordu. 5. ablam Shangguan Pandi de ona yardımcı oluyordu. Kendini tamamıyla yaptığı işe vermişti, bizim geçtiğimizin farkına bile varmadı. Annem ablama, "İşte o senin 5. kız kardeşin," diye fısıldadı. Ablam, 5. ablama bir bakış attı. Komiser Jiang, "Ağır bir bedel ödedik," dedi. Altıncı avlunun içinde bir çift büyük kapı kanadı vardı, kapı kanatlarının üzerine onlarca ceset yatırılmıştı, cesetlerin yüzleri beyaz kumaş parçalarıyla örtülmüştü. Komiser Jiang, "Komutan Lu kendini kahramanca feda etti, bu bizim için hesaplanamaz bir kayıp," dedi. Komiser eğilip beyaz kumaşlardan birini kaldırınca tüm

yüzü kan izleriyle dolmuş, sakallı bir yüz gördük. Komiser, "Askerlerimiz bize Komutan Sha'nın derisini canlı canlı yüzmek için yalvardılar ama bu bizim politikamıza aykırıdır. Sha Hanım, bizim iyi niyetimiz ruhları ve hayaletleri bile etkileyecek kadar samimidir, sizce de öyle değil mi?" dedi. Yedinci avludan da geçince kendimizi büyük bir gölgenin önünde bulduk, sonunda Mutluluk Malikânesi'nin yüksek giriş merdivenlerine varmıştık.

Sokakta İmha Birliği'nden birkaç asker koşturuyordu, hepsinin yüzü griye bulanmıştı. Bir grup asker ellerinde yularlarla sokağın doğusundan batısına doğru atlarını çekiştiriyordu, başka bir grup asker de halatlar bağlanmış bir cipi batıdan doğuya doğru çeken köy halkının başında duruyordu. Mutluluk Malikânesi'nin giriş kapısında karşılaşan iki grup bir an durdu. Manga başı oldukları belli olan iki adam koşarak öne çıktı, durup birbirlerini selamladılar, sonra sanki kavga edermiş gibi aynı anda Komiser Jiang'a rapor verdiler, biri on üç tane savaş atı ele geçirdiklerini, diğeriyse Amerikan yapımı bir cip ele geçirdiklerini bildirdi. Ama cipin radyatörü bozulduğundan onu çekerek getirmek zorunda kalmışlardı. Komiser Jiang onlara övgülerini sundu. Övülen askerlerin göğüsleri kabardı, başları dikleşti, gözleri parladı.

Komiser Jiang, bizi kilisenin kapısına kadar götürdü. Kapının iki yanında silahlı on altı nöbetçi duruyordu. Komiser Jiang elini kaldırınca askerler önce tüfeklerinin ahşap kabzalarına vurdular, ardından topuklarını birbirine çarpıştırdılar, sonra da tüfek selamı verdiler, biz, yani bir kadın ve bir avuç çocuk bir anda askerî bir denetlemeye çıkmış birer generale dönüşüverdik.

Kilisenin ana salonunun güneydoğuya bakan köşesinde yeşil üniformalar içinde altmıştan fazla esir vardı, esirlerin başının üzerinde uzanan, çatlamış ve yağmurlar yüzünden çürümeye yüz tutmuş çatıda beyaz mantarlar

bitmişti. Esirlerin karşısında ellerinde hafif makineli tüfekleri olan dört asker dikiliyordu, askerlerin sol ellerinde bir öküz boynuzu gibi kıvrımlı olan magazinler vardı, sağ ellerinin dört parmağı tüfeklerinin bir bakirenin kalçaları kadar parlak ve pürüzsüz olan kabzalarına sarılmıştı, işaretparmaklarıysa bir kazın dilini andıran tetiklerindeydi. Sırtları bize dönüktü. Askerlerin arkasında ölü bir yılan yığınını andıran deri kemerler vardı, eğer esirler kaçmak isterlerse pantolonlarını iki elleriyle tutarak koşmak zorundaydılar.

Komiser Jiang'ın ağzının kenarından ne için olduğu anlaşılamayan bir gülümseme hızla geçiverdi, bir kez hafifçe öksürdü, bunu belki de insanların dikkatini çekmek için yapmıştı, o kadarını bilmiyorum, esirler tembel tembel başlarını kaldırıp bize baktılar. Kısa bir süre hepsinin gözü parladı, kiminin iki kez, kiminin üç kez, kiminin beş ya da yedi kez ama en çok parlayanınki dokuzu geçmedi. Bu bataklık yakamozunu andıran yanıp sönen gözler muhtemelen Shangguan Laidi'yi tanıdıkları içindi, Eğer Komiser Jiang'ın söyledikleri doğruysa ablam Komutan Sha'nın sağ kolu oluyordu. Shangguan Laidi'nin ne çeşit karmaşık duygular içerisinde olduğunu bilmem ama bu duygular onun gözlerini çoktan kırmızıya dönüştürmüş ve yüzü bembeyaz olmuştu, başını hemen göğsüne eğdi.

Bu esir askerler bana belli belirsiz bir hisle Misket Tüfeği Birliği'nin karakaçanlarını hatırlattı, o eşekler de kilisede kaldıkları süre boyunca bu köşede durmaktan hoşlanıyorlardı, yirmi sekiz eşek, on dört çifte ayrılır, sen benim kıçımı hafiften ısır, ben senin böğrünü yumuşaktan dişleyeyim şeklinde birbirlerini kollar, karşılıklı saygı ve sevgi çerçevesinde yardımlaşarak geçinip giderlerdi. Bu sıkı fıkı eşek grubu acaba şimdi nerede ölmüş yatıyordur? Onların soyunu kurutan kimdir? Sima Ku'nun

At Kulağı Dağı'ndaki gerilla birliği mi, yoksa Pazu Tepesi'ndeki Japon gizli polisi mi? Benim vaftiz olduğum o kutsal günde annem vahşice tecavüze uğramıştı. Bunu yapanlar Misket Tüfeği Birliği'nin yeşil üniformalar içindeki adamlarıydı, onlar benim düşmanımdır. Şimdi Kutsal Babamız, Kutsal Oğul ve Kutsal Ruh adına cezalandırılacaksınız, âmin.

Komiser Jiang boğazını temizledikten sonra, "Sha Tugayı'nın adamları, acıktınız mı?" dedi.

Esirler başlarını bir kez daha kaldırdı, içlerinden bazısı cevap vermek ister gibiydi ama ağızlarını açmaya cesaret edemediler, bazısı da cevap vermeyi bile düşünmedi.

Komiser Jiang'ın yanındaki koruma, "Küçük kayınlar, ne oldu, dilinizi mi yuttunuz? Komiser Jiang, size bir soru sordu!" diye söylendi.

"İnsanlara küfretmeyelim!" diye sert bir şekilde çıkıştı Komiser Jiang korumaya, yüzü kızaran koruma sessizce başını eğdi. Jiang, "Kardeşlerim, aç ve susuz olduğunuzu biliyorum, midesinde sorun olanlar şimdi muhtemelen acı çekiyordur, gözünüzün önünde yıldızlar uçuşuyor, soğuk soğuk terliyorsunuzdur, lütfen biraz daha dayanın, yemek birazdan hazır olacak. Burada eksiğimiz çok, yemek iyi olmayabilir, öncelikle sizlere susuzluğunuzu bastırmak ve ateşinizi söndürmek için biraz maş fasulyesi çorbası hazırlandı, öğleyin buğday ununundan yapılmış çörekle, kızarmış at eti yanında frenk soğanı var," dedi.

Esirlerin yüzlerinden mutluluk okunuyordu, içlerinden cesaretini toplayan birkaçı kendi aralarında fısıldamaya başladı.

Komiser Jiang, "Pek çok at öldü, hepsi iyi atlardı, gerçekten yazık oldu, ne yazık ki mayın tarlalarımıza girdiniz. Biraz sonra yiyeceğiniz at eti kim bilir belki de kendi

sürdüğünüz atın eti olabilir. Ne derler bilirsiniz, at ve katır bir beyefendi kadar iyi olabilir ama sonuçta yine de at ve katırdır, dilediğiniz kadar yiyin, ne de olsa insan besin zincirinin en tepesinde!" dedi.

Komiser hâlâ atlardan bahsederken koca bir kazan taşıyan iki yaşlı asker, nefes nefese içeriye daldı. Yaşlı askerlerin peşi sıra her biri kucağında karınlarından çenelerine kadar gelen kâseler taşıyan iki genç asker sendeleyerek içeriye girdi. "Çorba geldi! Çorba geldi!" diye bağırdı yaşlı askerler sanki yollarını tıkayan birileri varmış gibi. Genç askerler gergin bir şekilde üst üste yığılmış bir kucak dolusu kâseyi koyacak yer arıyorlardı. Yaşlı askerler aynı anda yere çömelip çorba kazanını yere koymaya çalıştılar, kazanı yere koyduklarında neredeyse ikisi birden kıç üstü yere oturacaktı. Genç askerler vücutlarının üstünü dik bir pozisyonda tutup dizlerini kırdılar, sonunda yere çömelip kâseleri bırakabildiler, kâselerin altında kalan ellerini de hemen kurtardılar. İki kule kâse yamuk yumuk bir şekilde yerden yükseliyordu. Ellerindeki ağır yükten kurtulan genç askerler ayağa kalkıp yenleriyle yüzlerindeki teri sildiler.

Komiser Jiang, büyük, tahta bir kepçe aldı, çorbayı karıştırırken yaşlı askerlere, "Esmer şeker de kattınız mı?" diye sordu. Yaşlı askerler, "Komiserimize bildiririz, esmer şeker bulamadık, o yüzden bir kavanoz beyaz şeker kattık, şekeri Cao'ların evinden aldık, İhtiyar Cao Hanım bize şeker vermek istemedi, şeker kavanozuna öyle bir yapıştı ki..." diye rapor verdiler.

"Tamamdır, çorbayı kardeşlerimize pay edin!" dedi Komiser Jiang elindeki kepçeyi bırakırken, sanki birden bizi hatırlamış gibi yüzünü bize döndü, sıcak bir tavırla, "Sizler de birer kâse çorba içer misiniz?" diye sordu.

Shangguan Laidi alaycı bir sesle, "Komiser Jiang bizi buraya maş fasulyesi çorbası içmeye getirmedi ya?" dedi.

"Niye içmeyelim ki? İhtiyar Zhang, ben ve kızlarım birer kâse alalım," dedi annem.

"Ana, ya çorba zehirliyse!" dedi Shangguan Laidi.

Komiser Jiang gürültülü bir kahkaha atıp, "Sha Hanım'ın hayal gücü ne kadar da zengin," dedi. Ardından kepçeyi kaptığı gibi kazana daldırdı, bir kepçe çorba alıp kolunu havaya kaldırdı, çorbanın kıvamını göstermek ve kokusunun yayılmasını sağlamak için kepçedeki çorbayı kazanın içine geri döktü. Sonra kepçeyi bırakıp, "Bu çorbanın içine bir paket arsenik ve iki paket fare zehri kattık, çorbadan bir yudum alırsan beşinci adımda bağırsakların patlayacak, altıncı adımda yere yığılacaksın, yedinci adımda vücudundaki tüm deliklerden kan boşalacak, hâlâ çorbadan içmek isteyen var mı?" dedi.

Annem öne çıkıp bir kâse aldı, kâsenin içindeki tozu yeniyle sildi, kepçeyi alıp kazana daldırdı, bir kâse çorba doldurup büyük ablama uzattı. Ablam kabul etmedi. Annem, "Öyleyse bu kâse benimdir," dedi. Kâseye doğru birkaç kez üfledikten sonra çorbadan deneme amaçlı bir yudum içti, ardından deneme amaçlı birkaç yudum daha aldı. Sonra üç kâse çorba daha doldurup çorbaları 6. ve 8. ablamla küçük Sima Efendi'ye uzattı. Esirlerden birkaçı, "Bize de birer kâse verin, bizim sıramız, çorbada zehir olsa da olmasa da içeceğiz," diye bağrıştılar.

Yaşlı askerler kepçeleri ellerine aldılar, genç askerler de kâseleri dağıtmaya hazırlandı, bu bir süre böyle kâse üstüne kâse şeklinde devam etti. Silahlı askerler iki yana çekildi, şimdi tam karşımızda, gözlerini seçebileceğimiz bir açıda duruyorlardı, biz onları görebiliyorduk ama onlar gözlerini esirlerin üzerinden ayırmıyordu. Esirler hep birden ayağa kalktılar, kendi kendilerine sıra oldular, bir elleriyle pantolonlarını tutuyorlardı, diğer elleriyse çaresiz bir şekilde bir kâse maş fasulyesi çorbası alabilmek için bir süre öyle boş boş bekledi. Eline bir kâse çorba

alan çorbayı döküp elini yakmamak için başı eğik ve çok dikkatli bir şekilde yürüyordu. İşte esirler böyle birbiri ardına bir elleriyle pantolonlarını tutarak, diğer ellerinde maş fasulyesi çorbasıyla yavaş yavaş geldikleri köşeye geri döndüler, ancak yere çömelince iki ellerini birden kullanıp kâseyi tutabiliyorlardı, çorbalarını soğutmak için üfledikten sonra içmeye başladılar. Bir puf hava ve şapırtılı küçük bir yudum, sıcak bir şey yerken ağzınızı yakmamak için denenmiş ve çok etkili bir yöntemdir. Ama deneyim yoksunu küçük Sima Efendi çorbadan koca bir yudum içti, çorbayı tükürmek istiyor ama tüküremiyordu, çorbayı yutsa yutamazdı, ağzı öyle bir yandı ki. Esirlerden biri çorba alma sırası kendine geldiğinde, "2. amca..." diye fısıldadı. Kepçeyi tutan yaşlı asker başını kaldırıp karşısındaki genç yüze baktı. "2. amca, beni tanımadın mı? Benim, ben, Chang..." dedi. Yaşlı asker elindeki kepçeyle Chang'ın elinin üstüne vururken, "Kim senin 2. amcan oluyor be? Herhalde biriyle karıştırdın, hem benim senin gibi yeşil derili bir vatan haini yeğenim olamaz!" dedi. Chang, "Amanın!" diyerek elindeki kâseyi de ayağının üstüne düşürdü. Ayağı yanınca bir, "Amanın!" daha koyuverdi. Pantolonunu tutan eli can havliyle yanan ayağını yoklarken pantolonu da dizlerinden aşağı iniverdi, yırtık ve kirli küloduyla öylece kalakaldı. Ardından bir, "Amanın!" daha patlatıp iki eliyle pantolonunu kaldırmaya yeltendi. Doğrulduğunda iki gözü de yaşlarla dolmuştu.

"İhtiyar Zhang, kuralları biliyorsun!" dedi öfkeyle Komiser Jiang, "Kim sana istediğin zaman adam dövme hakkını verdi ha? Seni askerî mahkeme ofisine bildireceğim, üç gün hücre hapsi!"

"Ama bana 2. amca diye seslendi..." diye itiraz etti İhtiyar Zhang.

Komiser Jiang, "Bahse varım onun 2. amcasısındır da, bunu bizden gizlemene ne gerek var ki? Eğer ona deni-

lenleri hakkıyla yerine getirirse o da İmha Birliği'mize katılabilir. Delikanlı, kötü yandın mı? Birazdan sıhhiyeci gelip yarana merhem sürer. Çorba da dökülmüş, delikanlıya yeni kâse ve fasulyesi biraz daha fazla bir çorba verin," dedi.

Talihsiz yeğen, avantadan çorbasını alıp bir ayağı topallayarak sıranın ardındaki köşeye çekildi, köşedekiler onun ardından çorba almak sıraya girdiler.

Bütün esirler şimdi çorbalarını içmekteydiler, kilisenin içi, çorbayı içerken şapırdayan ağız sesleriyle doldu taştı. Yaşlı ve genç askerlerin şimdilik yapacak bir şeyleri olmadığından gençlerden biri dudaklarını yalıyor, diğeriyse gözlerini dikmiş bana bakıyordu. Yaşlılardan biri kepçeyle kazanın dibini sıyırıyordu, diğeriyse tütün kesesini ve piposunu çıkardı, pipo tüttürecekti. Annem kâsenin ağzını ağzıma dayadı ama kâsenin kalınlığından tiksinip bir kenara ittim, ağzım annemin meme uçları dışındaki hiçbir şeye, bu şey ne olursa olsun, bir türlü alışamadı.

Büyük ablamın burun deliklerinden küçümseyici bir horultu çıktı, Komiser Jiang ona bakınca ablamın yüzünde de küçümseyici bir ifadenin olduğunu gördü. Ablam, "Ben de bir kâse maş fasulyesi çorbası içsem iyi olur," dedi.

"Pek tabii, şu yüzüne bir bak, kurumuş patlıcana dönmüşsün. İhtiyar Zhang, Sha Hanım'a hemen bir kâse çorba getirin, bol kepçe olsun," dedi Komiser Jiang.

"Az olsun," dedi ablam.

"Öyleyse az olsun," dedi Komiser Jiang.

Ablam çorbayı aldı, bir yudum içip, "Şeker eklemeniz iyi olmuş, Komiser Jiang, neden sen de bir kâse çorba içmiyorsun? O kadar çok konuştun ki dilin damağın kurumuştur," dedi.

Komiser Jiang iki parmağıyla boğazını yoklayıp, "Aynen öyle. İhtiyar Zhang, bana da bir kâse çorba, benimki de az olsun," dedi.

Komiser Jiang çorbası elinde, ablamla birlikte maş fasulyesinin kalitesini tartışmaya koyuldu. Ablama kendi köyünde maş fasulyesinin kumlu bir çeşidinin olduğunu, bu fasulyenin su kaynar kaynamaz yumuşadığını, buradaki fasulyelere hiç benzemediğini, buradakilerin iki saat kaynattıktan sonra ancak yumuşamaya başladıklarını anlattı. Maş fasulyesinin kalitesini tartıştıktan sonra sıra soya fasulyesine geldi. Bu ikisi sanki fasulye uzmanıydı. Hemen hemen bütün fasulye çeşitlerini tartıştıktan sonra Komiser Jiang konuyu fıstık çeşitlerine getirince ablam elindeki kâseyi yere fırlatıp çok kaba bir şekilde, "Seni, Jiang denilen adam seni, sen nasıl bir dolap çeviriyorsun öyle?" dedi.

Jiang hafif bir tebessümle, "Sha Hanım, çok şüphecisiniz. Şöyle bir yürüyelim hele, Komutan Sha sizi yeterince beklemiştir," dedi.

"Nerede o?" diye sordu ablam alay edercesine.

"Sizin hiç unutamayacağınız bir yerde elbet," diye cevapladı Jiang.

Bizim evin avlu girişinde dikilen nöbetçiler kilisenin kapısındakilerden bile çoktu.

Doğu kanadındaki odanın önünde de bir grup nöbetçi vardı. Başlarında Dilsiz Sun duruyordu. Duvarın yanındaki bir tomruğun üstüne oturmuş elindeki Myanmar kılıcıyla oynuyordu. Kuş Perisi de avludaki şeftali ağacının dallarından birinin çatalına tünemişti, elinde bir salatalık vardı, salatalığı ön dişleriyle azar azar dişliyordu.

"Hadi içeri girin," dedi Komiser Jiang, ablama, "onunla güzel güzel konuşup ikna etmeye çalışın, karanlığı bırakıp aydınlığın yolunda yürüsün artık."

Ablam doğu kanadındaki odaya girer girmez keskin bir çığlık attı.

Biz de hemen içeri atıldık, Sha Yueliang'ın kendini

tavanın kirişine asmış olduğunu gördük. Üzerinde yünden yeşil bir üniforma vardı, ayaklarında dize kadar gelen parlak binici çizmeleri vardı. Onu niyeyse hep daha kısa boylu hatırlardım ama kendini asmış olduğu kirişin oradan gözüme bir başka, son derece uzun göründü.

9

Kang'dan aşağı indim, gözlerim daha tam anlamıyla açılmadan annemin göğsüne atıldım. Keyfî bir hareketle bluzunu sıyırıp iki elimle çörek gibi tümsekleşmiş memelerini dibinden kavradım, meme uçlarından birini ağzıma sokup emmeye başladım. Boğazıma acı bir his yayıldı, gözlerimden yaşlar akmaya başladı. Meme ucunu tükürdüm, şikâyet edercesine ve şaşkın bir tavırla başımı yukarı kaldırıp annemin yüzüne baktım. Annem hafifçe başıma vurdu, özür dilercesine bir gülümsemeyle, "Jintong, yedi yaşındasın, koca adam oldun artık, artık seni sütten kesmeliyim!" dedi. Annemin dedikleri kulaklarımda çınlarken 8. ablam Yunü'nün bir çanı andıran keskin ve şen kahkahalarını duydum.

Birden gözlerim karardı, yere düşerken göğe bakıyordum. Annemin memelerine, meme uçlarının üzerindeki göğe yükselen kırmızı gözlü iki güvercini andıran acı biber tabakasına çaresizce bakakaldım. Annem beni sütten kesmek için meme uçlarına taze zencefil suyu, dövülmüş sarmısak, kokuşmuş balıkyağı ve hatta kuş boku bile sürmüştü, bu kez sıra acı biber yağındaydı. Annemin beni sütten kesmek için giriştiği her deneme benim yere düşüp ölü taklidi yapmamla son buluyordu. İşte öyle yerde uzanmış, annemin her zamanki gibi gidip

meme uçlarını yıkamasını bekliyordum. Dün gece gördüğüm kâbusun bazı sahneleri birden gözümün önünde canlanıverdi: Annem memelerinden birini kesip yere fırlattıktan sonra bana, "Em hadi, emsene, emmene izin veriyorum bak!" diyordu, ardından kara bir kedi, memeyi kaptığı gibi koşarak uzaklaştı.

Annem beni ayağa kaldırıp yemek masasının yanına oturttu. Yüzünde çok ciddi bir ifade vardı. "Ne dersen de sütten kesileceksin!" dedi üstüne basa basa, "İçimi kurutup beni bir çıra parçasına mı çevirmek istiyorsun ha? Öyle mi, cevap ver Jintong?"

Sima Efendi, Sha Zaohua ve 8. ablam Yunü masada *noodle* yerlerken küçümseyen bakışlarla beni süzüyorlardı. Shangguan Lü, sobanın yanındaki kül yığınının üzerine oturmuş bana bakıp sırıtıyordu, rüzgârda kurumuş, pul pul dökülen çıplak derisi, kaba bir tuvalet kâğıdını andırıyordu. Sima Efendi yemek çubuklarıyla aldığı uzun, ince ve tir tir titreyen bir *noodle*'la gösteriş yaparak beni büyülemeye çalışıyordu. O *noodle* parçası bir solucan gibi midesine giriverdi. Midem bulandı.

Annem üzerinde dumanı tüten bir kâse *noodle*'ı ve bir çift yemek çubuğunu bana uzatıp, "Yesene, bu *noodle*'ın hamurunu 6. ablan kendi elleriyle açtı," dedi.

Sobanın yanında Shangguan Lü'yü beslemekle meşgul olan 6. ablam, başını çevirip bana düşmanca bakışlarla baktıktan sonra, "Koca adam oldun, hâlâ meme emiyorsun, senden ümidimi kestim!" dedi.

O *noodle* kâsesini 6. ablamın kafasına fırlattım.

6. ablam ayağa kalktı, üzerinden solucana benzeyen *noodle*'lar sarkıyordu. Öfkeyle, "Ana, bunu çok şımarttın!" dedi.

Annem enseme bir şaplak attı.

6. ablamın üzerine atılıp doğruca memelerini kavradım. O iki memenin kanatları fareler tarafından ısırılan

civcivler gibi, cik cik diye çığlık attığını duydum. 6. ablam telaşla doğrulmaya çalıştı ama acıdan iki büklüm oldu. Ona sıkıca yapışmıştım, hiç acımadım. Uzun, ince yüzü sarıya çaldı, "Ana, ana ya, şuna baksana..." dedi ağlayarak.

Annem başıma sert bir darbe indirip, "Seni hayvan! Seni küçük hayvan!" diye sövdü.

Bayılıp yere düştüm.

Kendime geldiğimde başım çatlayacakmış gibi ağrıyordu. Sima Efendi hâlâ kendi kendine, hiç ses çıkarmadan yüksek irtifalı *noodle* yeme oyununa devam ediyordu. Sha Zaohua üzerine *noodle* yapışmış olan yüzünü kâseden kaldırıp büyük bir cesaretle bana baktı ama bakışından bana karşı duyduğu saygı ve hayranlık da okunuyordu. Memeleri incinmiş olan 6. ablam kapının eşiğine oturmuş ağlıyordu. Shangguan Lü kötü niyetli karanlık bakışlarıyla beni süzüyordu yine. Yüzündeki ifadeden birazdan öfkeden patlamak üzere olduğu anlaşılan annem, eğilmiş yerdeki *noodle*'ları inceliyordu. "Seni küçük piç! Bu *noodle*'lar kolay mı kazanılıyor sanıyorsun ha?!" Yerden bir parça *noodle* –hayır, bunlar birbirine dolanmış solucanlara benziyordu– aldı, burnumu sıkıp ağzımı zorla açtı, elindeki solucanı ağzıma sokuverdi. "Hadi çiğne ve yut, yuttuğunu göreceğim! Senin yüzünden iliklerim kurudu, seni küçük canavar!" Ağzımdakileri tükürdüm, annemin elinden kurtulduğum gibi kendime avluya attım.

Shangguan Laidi avludaydı, üzerinde dört yıldır hiç çıkarmadığı o hastalıklı siyah ceket vardı, yarı beline kadar eğilmişti, bileğitaşında bir bıçak biliyordu. Bana dostça gülümsedi, sonra ruh halindeki ani bir değişimle dişlerini gıcırdatarak, "Bu kez onu gerçekten öldüreceğim. Zamanı geldi artık, elimde bilediğim bu bıçak, kuzey rüzgârından daha keskin ve daha soğuk, benim bıçağım ku-

zey rüzgârından daha keskin ve daha soğuktur, ona katilleri nasıl bir sonun beklediğini göstereceğim," dedi.

Hiç havamda değildim, onun dediklerine aldırmadım. Herkes onun delirdiğini düşünüyordu. Ben onun deliyi oynadığını biliyordum ama bunu neden yaptığını bilmiyordum. Bir keresinde batı kanadında kaldığı odada, yüksek bir değirmentaşının tepesinde siyah bir elbisenin gizlediği uzun bacaklarını aşağı doğru sarkıtıp otururken bana Sha Yueliang'ın peşinde şehirden şehre tüm Çin'i dolanıp durmanın nasıl da ihtişamlı bir yaşam olduğunu anlatmıştı, bir kraliçe gibi yaşamış, bir sürü tuhaf ve harika şey görmüştü. Şarkı söyleyen bir kutusu olmuş, çok uzaktaki şeyleri hemen burnunun önünde görmeni sağlayan bir camı varmış, O zamanlar bu söylediklerinin deli saçması olduğunu sanırdım ama çok geçmeden o şarkı söyleyen kutulardan birini ben de gördüm, 5. ablam Shangguan Pandi eve gelirken bir tanesini yanında getirmişti. Pandi, İmha Birliği'nde olduğu sıralarda yediği önünde yemediği arkasında, çok şımarık bir hayat sürmüş, vücudu sanki hamile bir kısrak gibi şişmanlamıştı. Üzerinde pirinçten gündüzsefasını andıran bir şey olan nesneyi çok dikkatli bir şekilde *kang*'ın üstüne yerleştirip bize şöyle seslenmişti: "Gelin, gelin, gelin, hepiniz buraya gelin de gözünüz dünyaya açılsın!" Kutunun üzerindeki kırmızı kâğıdı açınca kutunun gizemi ışıl ışıl ortaya dökülmüştü. Önce kutunun üzerindeki kurma kolunu takır tukur çevirdi. Kurma işi bittikten sonra gizemli bir gülümsemeyle, "İyi dinleyin, bir yabancı güldüğü zaman böyle ses çıkarıyor," dedi. Göz açıp kapamadan kutunun içinden gelen ses bizi bir hayli korkutmuştu. Yabancıların kahkahaları efsanelerde anlatılan hayalet çığlıklarına benziyordu. "Götür şunu, götür şu şeyi buradan," demişti annem, "at gitsin şu hayalet kutusunu!" Shangguan Pandi, "Ana, sen çok eski kafalısın," demişti,

"buna gramofon, diyorlar, hayalet kutusu değil." Shangguan Laidi pencerenin dışından alaycı bir tonla, "Bunun iğnesi eskimiş, yeni bir tane lazım!" demişti.

"Sha Hanım," demişti 5. ablam, o da sesine alaycı bir ton katarak, "bize caka satmazsanız olmaz sanki?"

"Bu benim oynamaktan sıkıldığım oyuncaklarımdan biriydi," demişti büyük ablam avludan küçümseyen bir tavırla, "o pirinçten gündüzsefasının içine işemiştim ben, inanmıyorsan eğil de koklayıver."

5. ablam burnunu o pirinçten sabah sefasının içine sokup kaşlarını çatarak koklamıştı. Ama ne kokusu aldığını bize söylemedi. Ben de koklamıştım meraktan, tam leş gibi bir balık kokusu aldığımda, 5. ablam beni bir kenara itmişti.

"Seni kancık!" diye nefretle bağırmıştı 5. ablam, "Asıl seni vurmaları gerekiyordu, eğer ben olmasaydım..."

"Asıl ben onu vuracaktım, eğer sen beni engellemeseydin!" demişti büyük ablam, "Hepiniz bakın şuna bir, hiç koklanmamış sarı bir çiçeğe benziyor mu ha? Hele o memeleri yok mu, o Jiang denilen adam tarafından dişlenmekten kurumuş turba dönmüş."

"Seni vatan haini köpek! Seni kancık!" diye sövmüştü 5. ablam farkında olmadan kollarıyla sarkık memelerini kapatarak, "Vatan haini köpeğin kokuşmuş karısı!"

"İkiniz de defolun gidin gözümün önünden!" diye sövmüştü annem öfkeyle atılarak, "Defolun, gidip bir yerlerde geberin, ikinizi de bir daha görmek istemiyorum."

Giderek Shangguan Laidi'ye saygı duymaya başladım. Gerçekten de o nadir bulunan hazinenin içine işemişti. O uzaktaki şeyleri hemen burnunun önünde görmeni sağlayan camın hikâyesi de mutlaka doğru olmalıydı. "Buna dürbün derler, her komutanın boynunda asılı olan bir şeydir bu." Shangguan Laidi eşek ağılında yere serilmiş olan samanların üzerinde rahat bir şekilde

otururken, "Seni küçük aptal!" dedi bana dost bir tavırla. "Ben aptal değilim, ben hiç de aptal değilim!" diye kendimi savundum. "Ama bence çok aptalsın." Aniden siyah ceketini sıyırıp uzun bacaklarını havaya kaldırdı, boğuk bir sesle, "Buraya baksana!" dedi.

Gün ışığı onun geniş kalçalarına, beline, bir de küçük bir domuzu andıran memelerine vuruyordu.

"Girsene içeri," dedi ağılın en gerisinde duran gülen yüzüyle, "gel de benim sütümden iç, anam, benim kızımı emzirmişti, ben de seni emzireceğim. Böylece kimsenin kimseye bir borcu kalmayacak."

Temkinli bir şekilde ağılın içine doğru yürüdüm. Şimdi de oltada çırpınan bir sazan gibi gerilmişti vücudu, beni iki omzumdan tuttu, siyah ceketiyle başımı örttü. Dünyam karardı birden. Bu karanlığı keşfe çıktım, bir yandan merak ediyor, bir yandan da geriliyordum, bu keşif gizemli olduğu kadar çekiciydi de.

Gramofonu koklarken aldığım kokunun aynısını duydum. "Bu tarafa, bu tarafa," diye seslendi çok uzak bir diyardan, "seni aptal şey." Meme uçlarından birini ağzıma soktu. "Em hadi, seni küçük enik. Sen kesinlikle bizim Shangguan'ların tohumu değilsin, melez bir piçsin sen." Meme ucundaki acı toprak tadı ağzımda eriyiverdi. Koltuk altındaki ter kokusu insanı boğacak kadar keskindi. Bir an boğulacağımı sandım, iki eliyle başımı bastırdı, vücudunu tüm gücüyle yukarıya kaldırdı, o iri ve sert memesinin her bir parçasını sanki zorla ağzıma tıkmak istiyordu. Buna daha fazla dayanamayacağımı kestirince meme ucunu dişleyiverdim. Birden can havliyle ayağa kalktı, ben de o siyah ceketin karanlığından sıyrılıp ayakucuna kıvrılıverdim, bana bir tekme atmasını bekliyordum, iki tekme de olabilirdi bu. O kara kuru yüzünden gözyaşları süzülüyordu. Memeleri siyah ceketinin içinde sanki bir kafesteymişlercesine bir aşağı bir yukarı oynu-

yordu, ceketin tüyleri havada süzülmeye başladı, memeleri sanki az önce çiftleşmiş iki kuş gibi duruyordu.

Yaptığıma çok pişman olmuştum, parmağımı uzatıp elinin üzerine dokundum. Elini kaldırıp boynumu okşarken, "Akıllı kardeşim benim, bugün olanları kimseye söyleme e mi," diye fısıldadı.

Başını olur anlamında sadık bir şekilde sallayıverdim.

Ablam, "Bunu sadece sana anlatacağım, ablanın kocası rüyasında ona geldi, bana aslında ölmediğini söyledi, ruhu sarı saçlı, beyaz benizli bir adamın içine girmiş," dedi.

Aklım Shangguan Laidi'yle olan gizli birlikteliğimizden uçmuş bir halde *hutong*'a yürüdüm. İmha Birliği'nin beş üyesi sokakta çıldırmış gibi koşturuyordu. Yüzlerinde bir kendinden geçmişlik perdesi asılıydı. İçlerinden şişman olanı koşarken beni çekiştirip, "Küçük, Japon şeytanları teslim oldu! Hemen eve koşup anana söyle, Japon şeytanları teslim oldu, savaşı biz kazandık!" dedi.

Sokakta neşe içinde bağrışıp dans eden bir grup asker gördüm, askerlerin arasında onları şaşkınlıkla izleyen sivil halk da vardı. Japon şeytanları teslim olmuştu ve ben, Jintong, memeleri yitirmiştim. Shangguan Laidi memelerini benim hizmetime sunmuştu ama içlerinde süt yoktu, meme uçlarında soğuk, kirli ve pis bir tat vardı ve onu düşünmek bile sonsuz bir hüzne boğuyordu beni. 3. ablamın kocası olan Dilsiz, kucağında Kuş Perisi, koca adımlarla *hutong*'un kuzey girişinden koşarak geliyordu. Annem, onu ve mangasındaki adamları Sha Yueliang öldükten sonra evden atmıştı. O da adamlarını kendi evine yerleştirmişti, Kuş Perisi de onlarla birlikte taşınmıştı. Taşınmış olmalarına rağmen Kuş Perisi'nin Dilsiz'in evinden kıvrılarak gelen utanmaz çığlıkları gecenin bir yarısı sık sık benim kulaklarımı çınlatıyordu. Dilsiz şimdi onu kucağına almış bize doğru taşıyordu. Kuş Perisi şişmiş

karnıyla onun kollarında uzanıyordu, üzerinde beyaz bir ceket vardı. Bu ceket Shangguan Laidi'nin siyah ceketiyle aynı modelde ve aynı ölçülerdeydi, sanki aynı terzinin elinden çıkmışlardı, aralarındaki tek fark renkleriydi. Kuş Perisi'nin ceketi bana Shangguan Laidi'nin ceketini, Shangguan Laidi'nin ceketi, Shangguan Laidi'nin memelerini, Shangguan Laidi'nin memeleri de Kuş Perisi'nin memelerini hatırlattı. Shangguan ailesinin memeleri arasındaki en güzel memeler Kuş Perisi'nin memeleriydi, bunlar narin, güzel ve bir kirpinin ağzı gibi hafifçe yukarıya doğru kalkık hoppa meme uçlarına sahip memelerdi. Kuş Perisi'nin memelerinin Shangguan ailesinin memeleri arasındaki en güzel memeler olduğunu söylemek, Shangguan Laidi'nin memelerinin Shangguan ailesinin memeleri arasındaki en güzel memeler olmadığını mı ifade eder? Vereceğim cevap çok muğlak olacaktır, etrafımda olan bitenin farkına varmaya başladığım an, şunu keşfettim, memelerin güzelliği çok geniş bir kategoride ele alınmalıdır, öyle kolayca şu meme çirkinmiş, diyemeyiz, öyle kolayca, bu meme güzelmiş, de diyemeyiz. Kirpiler bazen güzeldir, domuz yavruları da bazen güzeldir. Dilsiz, Kuş Perisi'ni ayaklarımın dibine bıraktı. "Ah, oh! Ah, oh!" At nalı büyüklüğündeki yumruklarını benim yüzüme doğru dostane bir şekilde savurmaya başladı. Onun, "Ah, oh! Ah, oh!"larının "Japon şeytanları teslim oldu!"yla aynı anlama geldiğini anladım. Ardından azgın bir boğa gibi sokağa fırladı.

Kuş Perisi başını çevirip bana baktı. Karnı insanı korkutacak bir büyüklüğe erişmişti, bu haliyle şişman bir örümceği andırıyordu. "Sen bir kumru musun yoksa yabankazı mı?" diye sordu bana cıvıldayarak, belki de soruyu bana yöneltmemişti, söylemesi zor. "Benim kuşum uçtu, kuşumu gördün mü? Uçtu gitti!" Yüzünde bir panik ifadesi vardı. Ona sokağı işaret ettim, kollarını iki

yana açtı, çıplak ayaklarıyla yeri dövdü, cıvıldayarak sokağa içine doğru hızla koşmaya başladı. Çok hızlı koşuyordu, o devasa karnıyla nasıl böyle hızlı koşabilirdi ki, karnının onu yavaşlatması, yerlerde süründürmesi gerekmiyor muydu? Eğer karnı olmasaydı o hızla sıçrayıp muhtemelen göğe doğru yükselirdi, öyle değil mi? Hamileliğin koşma hızını etkilediği görüşü bence çok öznel bir bakış açısıdır, aslında kurt sürüleri koşarken en geriden gelip sürüyü yavaşlatanlar dişi kurtlar değildir, kuş sürüleri içinde geçerlidir bu, uçuşan her kuş sürüsünde hamile kuşlar da olmalıdır. Kuş Perisi, çevik bir devekuşu gibi sokaktaki kalabalığın arasına doğru koşturdu.

5. ablam da sokaktan eve doğru koşturdu, o da hamileydi, memelerinden akan ter gri askerî üniformasını ıslatmıştı. Kuş Perisi'yle kıyaslanacak olursa, onun beceriksiz bir koşucu olduğunu söyleyebilirim. Kuş Perisi kollarını iki yana açıp dans edermişçesine koşarken, 5. ablam iki eliyle karnını tutarak koşuyordu. 5. ablam yokuş tırmanırken araba çeken bir kısrak gibi nefes nefese kaldı. Shangguan ailesinin kızları içinde etine en dolgun ve en uzun boylu olan Shangguan Pandi'dir. Onun memeleri öfkeli ve korkutucu görünür, koştururken bir yandan hopluyor, bir yandan da sanki içleri gazla doluymuş gibi pıs pıs diye sesler çıkarıyorlardı. Büyük ablam Shangguan Laidi'nin yüzünü siyah bir duvak örtüyordu, üzerinde siyah ceketi vardı, gecenin elinizi uzatsanız beş parmağınızı dahi göremeyeceğiniz zifirî karanlığında, yakınlardaki bir hendekten tırmanıp Sima'ların avlusuna girdi. Ekşi bir ter kokusunu takip edip ışıkla aydınlatılmış bir odaya girdi. Avlunun taş kaplamaları yosun tutmuştu ve çok kaygandı. Ablamın kalbi ağzındaydı, neredeyse ağzından dışarı fırlayacaktı. Bıçak tutan eli titriyordu, ağzında bir çamur tadı vardı. Ahşap kapının kafesi andıran aralığından bakınca onu hem heyecanlandıran

hem de korkudan kalbini durduran bir manzarayla karşılaştı: Yanmakta olan büyük beyaz bir mumun damlaları süzülüyordu, parlak mum ışığı duvara etimsi, büyük, dans eden gölgeler yansıtıyordu. Shangguan Pandi ve Komiser Jiang'ın gri askerî üniformaları taş döşemeli zeminin üzerine dağılmıştı, kaba yünden bir çorap kayısı rengi tuvaletin yanında yatıyordu. Pandi'nin anadan doğma vücudu, Jiang Liren'in kara kuru vücudunun üzerine çıkmaktaydı. Ablam kapıyı zorlayıp içeri daldı. Ama kız kardeşinin iyice yukarıya kalkmış kıçını ve omurga bitiminde parlak terler olan bel çukurunu görünce birden tereddüt etti. Öldürmek için yanıp tutuştuğu, yeminli düşmanı Jiang Liren, Pandi'nin vücudu altında korumadaydı. Elindeki bıçağı kaldırıp, "İkinizi de öldüreceğim! İkinizi de öldüreceğim!" diye haykırdı. Shangguan Pandi yataktan yuvarlanıp aşağıya indi. Jiang Liren bir battaniye kaptığı gibi ablamın üzerine koşup onu yere devirdi. Ablamın yüzündeki duvağı çekip gülerek, "Senin olduğunu tahmin etmiştim!" dedi.

5. ablam kapının ağzında durup, "Japonlar teslim oldu!" diye bağırdı.

Ardına dönüp sokağa geri koşarken elimden tutup beni de sürükledi. Eli ter içindeydi, teri ekşi ekşi kokuyordu ve yapış yapıştı, elindeki ter kokusunun içinden gelen tütün kokusunu ayırt ettim. Bu koku, kocası Lu Liren'e aitti, Komutan Lu, Sha Tugayı'yla savaştığı sırada kendini kahramanca feda ettikten sonra Komiser Jiang onun anısına saygıda bulunmak için soyadını Jiang'dan Lu'ya değiştirmişti. Lu Liren'in tütün kokusu, 5. ablamın ter kokusuyla birlikte sokaklara karıştı.

İmha Birliği sokağa dökülmüş neşeli naralar atıp serçeler gibi sıçrıyordu, çoğunun gözlerinden yaşlar dökülüyordu. İnsanlar kasten birbirlerine çarpıp dalaşıyorlardı. İçlerinden biri tir tir titreyen çan kulesine tırmanıp

artık iyice eskimiş olan çanı çaldı. Sokaktaki kalabalık gittikçe çoğaldı, kiminin elinde gonk vardı, kimi yanında süt keçisiyle gelmişti, kiminin elindeyse büyük nilüfer yapraklarına sarılmış et parçaları vardı. Memelerine ziller takmış olan bir kadın hemen dikkatimi çekti, kadın çok garip bir şekilde dans ediyordu, sıçrarken memeleri bir aşağı bir yukarı zıplıyor, memelerindeki ziller de kuşlar gibi cıvıldıyordu. Kalabalık, tepişmekten sokağı toz dumana boğdu. Bağırmaktan sesleri çatallaştı. Kuş Perisi kalabalığın ortasında durmuş, başını sağa sola çevirip etrafa bakınıyordu, Dilsiz, yumruğunu kaldırmış yanındaki adama vuruyordu. En sonunda bir grup asker Sima'ların avlusundan başlarının üzerinde bir sopa gibi taşıdıkları Lu Liren'le çıkageldiler. Askerler onu havaya fırlattılar, o kadar yükseğe fırladı ki ağaçların tepeleriyle aynı seviyeye çıktı, tam indim derken kendini ânında tekrar havada buldu... Yaşa be! Çok yaşa! Oley! 5. ablam karnını tutarak gözyaşları içinde, "Liren! Liren!" diye kükredi. Kalabalığı yarıp asker grubunun içine girmeyi denedi ama her girişimi sert bir koza oluşturmuş kıçlar tarafından engellendi...

Aşağıdaki şamatadan korkmuş olan güneş, çıkar çıkmaz yere oturdu, kum tepelerinin üzerindeki ağaçlara dayadı sırtını, iyice gevşedi, tüm vücudu birden kızıllaştı, boncuk boncuk terledi, sıcak ışınlarını etrafa yayarken yaşlı bir baba gibi soluk soluğa aşağıdaki kalabalığı izlemeye koyuldu.

Önce kalabalıktan biri yere düşüp toza toprağa karıştı, onu bir dizi insan daha izledi. İyice yükselmiş olan toz bulutu yavaş yavaş aşağı inip insanların yüzüne, ellerine ve terden sırılsıklam olmuş giysilerine bulaştı. Kan kırmızı güneşin altında bir grup adam zombi gibi sokağa uzandı. Akşama doğru bataklık ve sazlıkların oradan serin bir rüzgâr esmeye başladı, tren geçerken raylardan

çıkan ses çok keskindi. İnsanlar kulaklarını dikip bu sesi dinledi. Belki de kulaklarını dikip bu sesi duyan bir ben vardım.

Savaş kazanılmıştı ama Shangguan Jintong memelerini yitirmişti. Ölmek istedim. Bir kuyuya ya da nehre atmak istedim kendimi.

Kalabalığın içinden üzerinde toprak sarısı ceket olan biri yavaş yavaş doğruldu. Bu bir kadındı, yere diz çöküp toprağı eşelemeye başladı, topraktan üzerindeki ceketin ve sokaktaki hemen hemen her şeyin renginde olan bir şey çıkardı. Bu şey önce bir taneydi, ardından bir tane daha çıktı. Bu şeyler dev semenderler gibi sesler çıkarıyordu. Japonlara karşı verilen direniş savaşı kutlamaları sırasında, 3. ablam yani Kuş Perisi, iki oğlan doğuruverdi.

Kuş Perisi ve çocukları kısa bir süre de olsa bana tüm dertlerimi unutturdu, sessiz adımlarla öne doğru yürüyüp bu iki yeğenin neye benzediklerine bakmaya gittim. Yürürken sokağa uzanmış olan adamların ayaklarının ve başlarının üzerinden atladım, sonunda o iki veledin toprak sarısı ve buruş buruş olan vücutlarını ve yüzlerini görebildim, keldiler, başları yağ sürülmüş iki küçük kabağı andırıyordu. Ağızlarını açmış ağlıyorlardı, bu çok ürkütücü bir sahneydi, birden anlamlandıramadığım bir sebepten dolayı, bu iki şeyin vücutlarının kalın bir balık pulu tabakasıyla kaplı olduğunu düşündüm. Yavaşça geri çekilirken dikkatsizliğimden bir adamın elinin üzerine bastım. Adam sadece birkaç kez inledi, ne vurdu bana ne de küfretti. Oturduğu yerden yavaşça kalkıp ayağa dikildi. Yüzündeki kiri silince onun kim olduğunu anladım. 5. ablamın kocası Lu Liren'di bu adam. Lu Liren burada ne aranıyor olabilirdi ki? 5. ablamı arıyormuş. 5. ablam duvarın dibindeki saman yığınının içinden zar zor kalkıp Lu Liren'e doğru atıldı, kollarını onun boynuna dolayıp deli gibi hareketlerle sırtını ova-

ladı. "Kazandık, kazandık, zafer bizimdir!" diye mırıldandılar birbirlerini okşayarak. "Çocuğumuza Shengli-Zafer adını koyalım," dedi 5. ablam.

Bu sırada güneş baba yorulmuş olacak yuvasına çekilip uyumak istedi, ardından kansız bir dulu andıran ay, berrak ışığını tükürdü. Lu Liren elini 5. ablamın beline dolayıp bir süre gidip gitmemek arasında kararsız kaldı, tam yürümeye başladıklarında 2. ablamın kocası Sima Ku önderliğindeki anti Japon komando taburu köye girdi.

Sima Ku'nun komando taburu üç bölükten oluşuyordu. Birinci bölük süvarilerdi, bu bölükte altmış altı tane İli[1] ve Moğol kırması atları ve Amerikan yapımı hafif makineli Tommy[2] tüfekleri vardı, çok zarif hatları olan bu tüfekler seri ateş edebiliyordu; ikinci bölük bisikletlilerden oluşuyordu, bölüğün altmış altı tane Camel marka bisikleti ve Alman yapımı mavzerleri vardı; üçüncü bölükse katırlı bölüktü, altmış altı tane rüzgâr gibi koşan katırları ve Japon yapımı 38'lik karabinaları vardı. Bir de özel amaçlar için oluşturulmuş çok küçük bir mangaları vardı, onlarınsa bisikletleri tamir etmek için alet ve yedek parça taşıyan on üç devesi vardı. Develer ayrıca silah tamiri için alet ve yedek parçayla mermi ve barut da taşıyordu. Sima Ku ve Shangguan Zhaodi de develerin üzerindeydi. Sima Ku ve Shangguan Zhaodi'nin iki kızı da deveye binmişti: Sima Feng ve Sima Huang. Develerin taşıdığı bir başkası da Babbitt denilen Amerikalı bir adamdı. Konvoyun en sonundaki devenin üzerinde kara bir maymuna benzeyen Sima Ku oturuyordu, üzerinde askerî pantolonla lavanta rengi saten gömlek vardı, kaşları şikâyet edercesine çatılmıştı.

1. Çin Halk Cumhuriyeti'nin Uygur Özerk Bölgesi'nin kuzey ve kuzeydoğusunda yer alan özerk bir şehirdir. İsmini İli Nehri'nden almıştır. (Ç.N.)

2. Thompson M1A1, John T. Thompson tarafından 1919'da icat edilmiş silah. (Ç.N.)

Babbitt'in sevecen bakışlı mavi gözleri, altın sarısı yumuşak saçları ve parlak kırmızı dudakları vardı. Üzerine kırmızı deri ceket giymişti, altında üzerinde irili ufaklı bir sürü cebi olan pamuklu pantolon, ayağındaysa ceylan derisi botlar vardı. Üzerinde diğerlerinden çok farklı kıyafetleriyle erkek bir devenin üzerine binmiş, Sima Ku ve Sima Ting'in ardından salına salına köye girdi.

Sima Ku'nun süvarileri ışıl ışıl esen bir kasırga gibi girdi köye. Ön sırada altı tane siyah at vardı, atları süren askerler yakışıklı delikanlılardı, üzerlerine portakal sarısı üniforma giymişlerdi, göğüslerinin önündeki ve yenlerindeki pirinç düğmeler öyle parlatılmışlardı ki pırıl pırıldılar, ayaklarındaki uzun binici çizmeleri de pırıl pırıldı, önlerinde asılı olan Tommy'leri de pırıl pırıldı, başlarındaki miğferler de pırıl pırıldı, hatta siyah atlarının böğürleri bile pırıl pırıl parlıyordu. Atlılar, yerde askerlerin uzanmış olduğu noktaya yaklaşınca yavaş yavaş hızlarını kestiler, atlar başlarını kaldırıp kasıla kasıla yürümeye başladı, süvariler silahlarını kararan göğe dikip aynı anda ateş etti, pırıl pırıl parlayan mermi kovanları dört bir yana saçıldı, silah sesleri neredeyse kulakları sağır edecek kadar keskindi, ağaçların yaprakları yavaş yavaş yere döküldü. Silah seslerinden ürken Lu Liren ve Shangguan Pandi telaşla birbirinden ayrıldı. Lu Liren, "Siz hangi bölüktensiniz?" diye yüksek sesle seslendi. Süvarilerden biri, "Dedenin bölüğündeniz," diye cevap verdi gülerek. Adam daha lafını bitirmemişti ki Lu Liren'in başının üzerinden bir yaylım ateşi geçti. Lu Liren yakışıksız bir tavırla kendini yere attı ama hemen ardından çabucak ayağa kalkıp, "Ben İmha Birliği'nin Komutanı Komiser Jiang'ım, komutanınızla görüşmeyi talep ediyorum!" diye bağırdı. Onun etrafındaki boş alana açılan başka bir yaylım ateşi bağırtısını yuttu hemen. İmha Birliği'nin üyeleri telaşla ayağa kalktı, sağa sola koştururken

birbirlerine çarptılar. Atlılar dörtnala ilerledi, sokaktaki kalabalığı sakinleştirip kontrol altına almaya çalışırken kendileri de bu karışıklığın içine daldılar. Bu melez atlar çok kısa ama çok çevikti, yerden henüz kalkamamış ya da az önce kalkmış da birinin çarpmasıyla tekrar yere düşmüş olan askerlerin arasında bir grup akıllı mart kedisi gibi sıçradılar. İlk grup, atı takiben diğer atlılar da arı sürüsü gibi koşturdu, sokakta dönenip duran ve birbiriyle çarpışan ayaktaki askerlerin arasına daldı, askerler çığlık atıp itaatkâr ağaçlar gibi kıpırdamadan yere kök saldılar. Atlıların etrafta koşturup durmasına rağmen sokaktaki kalabalık hâlâ ne olup bittiğinin farkına varamamıştı. Bu sırada katırlı bölük de curcunaya katıldı. Bölük tam bir nizam içinde hareket ediyordu, onlar da diğer bölük gibi pırıl pırıl parlıyordu, ellerinde silahları olan biniciler de katırları gibi kendileriyle gurur duyuyorlardı. Sokağın başında tekrar bir araya gelen atlılar kasıla kasıla yeniden askerlerin üzerine doğru yöneldiler, iki ateş altında kalmış olan sokaktaki kalabalık yavaş yavaş sokağın ortasında toplanmaya başladı. *Hutong*'un ara sokaklarından gizlice sıyrılmayı düşünen birkaç askerin önü Camel marka bisikletleri olan bölük tarafından kesildi, bölüğün üzerinde pamuklu, mor, sivil kıyafetler vardı. Alman yapımı silahlarını kaçmaya çalışan akıllıların ayaklarının dibine sıktılar, mermiler yerden toz kaldırdı, akıllı kaçaklar öyle korktular ki telaşla hemen sokağa geri döndüler. En sonunda İmha Birliği'nin tüm üst düzey subayları ve askerleri Mutluluk Malikânesi'nin avlu girişinin önündeki sokağa sürüldü, peki bu akıllılar niye Mutluluk Malikânesi'nin avlusuna ya da gözetleme kulesinin altındaki sığınağa kaçamamışlardı ki? Cevabı basit çünkü Sima Ku'nun casusları çoktan İmha Birliği'nin içine karışmıştı, sokaktaki kargaşadan yararlanıp avlu girişini kapatmışlar, kapının önü ve arkasına da pat-

layıcılar asmışlardı. Katırları süren askerler, bir emirle hep birlikte aşağı atladı, katırları bir kenara çekip ortada bir yol açtılar. Komutanlarının bir giriş yapması gerekiyordu. İmha Birliği'nin askerleri açılan yola baktılar, askerlerle birlikte buraya sürülmüş olan talihsiz siviller de o yöne bakmak zorunda kaldı, bu beklenen kişinin bir şekilde Shangguan ailesiyle bir bağlantısı olduğunu hissettim belli belirsiz.

Güneş neredeyse kumlu tepelerin ardında kaybolacaktı, ağaç tepelerinin üzerinde çoktan ıssız bir gül kırmızılığına dönüşmüştü. Altın kırmızısı kargalar köye dışarıdan gelen yabancıların saz ve topraktan yaptıkları kulübelerin üzerinde bir oraya bir buraya uçuşuyordu. Parlak gökte süzülen birkaç yarasa uçuş hünerlerini gönüllerinin dileğince sergilemekteydi. Kısa süren bir sessizlik oldu, bu o çok önemli kişinin birazdan boy göstereceğinin alametiydi.

"Kazandık! Zafer bizimdir!" Bu iki güçlü ve kahraman savaş çığlığı, atlı ve katırlı bölüktekilerin ağızlarından çıktı.

Bu sırada o çok önemli kişi sahneye girdi. O çok önemli kişi, kırmızı satenlerle süslenmiş bir devenin üzerinde batıdan bize doğru geliyordu.

Sima Ku'nun üzerinde üst düzeyde, zeytin yeşili bir askerî üniforma vardı, başına bizim "eşek siki" diye adlandırdığımız asker keplerinden birini geçirmişti şık bir şekilde. Göğsünün önünde at nalı büyüklüğünde birkaç madalya asılıydı, belinde gümüş rengi bir kütüklük vardı, sağ kalçasına bir revolver asılıydı. Deve, ejderha gibi uzun olan boynunu uzatıp başını kaldırdı, şehvetli atsı dudaklarını döndürdü, sivri köpeksi kulaklarını havaya dikti, uzun kirpikli kaplansı gözlerini kıstı, büyük, kalın, tırnakları ayrık ve nallanmış ineksi toynaklarını titretti, uzun ve ince yılansı kuyruğunu kıvırdı, koyun gibi kuru

kıçını kıstı, işte bu minvalde katırlı bölüğün açtığı yolda ilerledi. Deve bir gemi gibi açık sularda süzülürken, Sima Ku da gururlu bir denizci gibi kasım kasım kasılıyordu. Birinci kalite deri binici çizmelerinin içinde kazma gibi duruyordu, göğsünü dışarı çıkartmıştı, vücudu hafifçe geriye atılmıştı, beyaz eldivenli elini kaldırıp başındaki "eşek siki" kepini düzeltti, bronz rengi uzun yüzü tarif edilemeyecek biçimde sertleşmişti, yanaklarındaki kırmızı benler donmuş akçaağaç yapraklarını andırıyordu. Yüzü mor bir pelesenk ağacından oyulmuş da ardından çürümesin diye üç kez tung yağından geçirilmiş gibi duruyordu. Atlı ve katırlı bölüktekiler silahlarının kabzalarına vurup hep birlikte neşe içinde bağırdılar.

Sima Ku'nun devesinin ardından karısı Shangguan Zhaodi'nin devesi geliyordu. Shangguan Zhaodi, onu onca yıldır görmememize rağmen hiç değişmemişti, hâlâ genç, güzel ve nazikti. Üzerinde beyaz, ipek gibi parlayan bir pelerin vardı, pelerininin içine sarı kapitone ceket giymişti, altında kırmızı satenden bol pantolon, ayağındaysa bir çift küçük sarı renkli deri ayakkabı vardı. Bileklerinde yeşim taşından yapılmış yeşil renkli birer bilezik, elindeyse başparmakları dışındaki tüm parmaklarına takılı duran sekiz tane altın yüzük vardı. Kulaklarından iki yemyeşil üzüm tanesi sarkıyordu, daha sonra bunların zümrüt olduğunu öğrenecektim.

O iki seçkin kız yeğenimi de unutmamam lazım, onların devesiyse hemen Shangguan Zhaodi'nin devesinin ardındaydı. Devenin hörgüçleri arasında birbirlerine kalın halatlarla tutturulmuş, balmumundan geçirilmiş dallardan yapılmış, sepeti andıran iki oturak vardı, soldakinde saçlarına çiçekler takınmış olan Sima Feng oturuyordu, sağdakindeyse, onun da saçlarında çiçekler vardı, Sima Huang oturuyordu.

Onların ardından görüş alanıma giren Amerikalı Bab-

bitt oldu. Bir kırlangıcın yaşını çıkarabilmek kadar zorlu bir şeydi Babbitt'in yaşını çıkarabilmek ama onun o canlılıkla yanıp sönen, yeşil, kedimsi gözlerinin içindeki parlaklıktan ötürü onun çok genç olduğunu, mesela bir tavuğun üzerine atlayabilecek erişkinliğe daha yeni yeni ulaşmış genç bir horoz kadar genç olduğunu hissettim. "Şapkasına iliştirdiği tüy amma da havalı ha!" Devenin üzerinde otururken vücudu devenin hareketleriyle birlikte sallanıyordu ama ne kadar sallanırsa sallansın vücudunun duruşu şamandıraya bağlanıp bir nehre atılmış ahşap bir çocuk gibi hep aynı kalıyordu. Onun bu becerisinden çok etkilendim, hatta büyülenmiştim. Daha sonrasında Babbitt'in, Amerikan Hava Kuvvetleri'nde pilotluk yaptığını öğrendiğimizde, onun deveye binerken sanki bir uçağın kokpitinde oturur gibi bir hisle oturduğunu ancak o zaman çıkarmıştım, o sadece deve sürmüyor, Camel, deve, markalı bir bombardıman uçağı da kullanıyordu ve alacakaranlıkta Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın sokaklarına iniş yapmıştı.

Kervanın sonunda Sima Ting vardı, o da şanlı Sima ailesinin bir bireyi olmasına rağmen, nedense başını üzgün bir şekilde aşağı eğmiş, hiç hali yokmuş gibi görünüyordu, bindiği deve de öyleydi, üzeri kir pas içindeydi ve bir ayağı topallıyordu.

Lu Liren kendine çekidüzen verip Sima Ku'nun devesinin önüne yürüdü, kibirli bir tavırla selam verip, "Komutan Sima, saygıdeğer komutanım, lütfen birliğimizin karargâhına buyurun, bu şenlikli milli bayramımızda misafirimiz olun," dedi.

Sima Ku gülmeye başladı, gülerken bir öne bir arkaya doğru öyle bir sallandı ki neredeyse deveden aşağıya düşecekti. Devenin tüylü hörgücüne şöyle bir vurup karşısında iki gruba ayrılmış olarak duran katırlı bölükle kendi arkasını ve önünü sarmış olan kalabalığa doğru, "Sizler

de duydunuz mu şunun ağzından fışkıran boku? Karargâhmış? Misafirimiz olunmuş? Bana bak seni köy devesi, burası benim evim, bu topraklarla kan bağım var benim, anam beni doğururken kanı bu sokağa akmış! Siz tahtakuruları Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın kanını kuruttunuz, suyunuz kaynadı artık, defolup gidin buradan! Tavşan deliklerinize geri dönün de evim bana kalsın," dedi.

Bu çok hararetli bir konuşma olmuştu, ses bakımından da çok zengindi, ağzından çıkan her cümlede elini kaldırıp bütün gücüyle pat diye devenin hörgücüne vuruyordu. Devenin hörgücüne her vurduğunda devenin boynu seğiriyordu. Devenin hörgücüne her vurduğunda askerler de kükrüyordu. Devenin hörgücüne her vurduğunda Lu Liren'in yüzü gittikçe daha da solgunlaşıyordu. Sonunda bu zulme daha fazla dayanamayan deve ardına döndü, dudaklarını aralayıp dişlerini gösterdi, ardından kocaman burun deliklerinden leş gibi kokan, yapışkan, lapa benzeri bir madde sümkürüp Lu Liren'in kirece dönmüş yüzünü buladı.

"Reddediyorum!" dedi Lu Liren yüzündeki pis maddeyi temizlerken çileden çıkmış bir sesle, "Şiddetle karşı çıkıyorum, daha yüksek bir makama şikâyet edeceğim seni!"

"Burada," dedi Sima Ku, "en yüksek makam benim. Şimdi buradan açıklıyorum, sana ve adamlarına yarım saat veriyorum, yarım saat içinde Dalan şehrinden ayrılmazsanız hepinizi vururum!"

Lu Liren alaycı bir tonla, "Bir gün kendi ellerinle sıktığın bu acı içkiyi yutacaksın," dedi.

Lu Liren'i umursamayan Sima Ku emrindekilere yüksek sesle, "Dostlarımıza yolu gösterin," diye emir verdi.

Doğu ve batıya doğru ikiye ayrılmış olan atlı ve katırlı birlikler ortada buluşup tekrar savaş düzenine geçtiler. İmha Birliği'nin askerleri bizim evin *hutong*'una sürüldü. Sivil giysiler içindeki silahlı bir nöbetçi her birkaç

metrede bir yolun iki yanında dikiliyordu, diğer askerlerse çatılara dizilmişti.

Yarım saat sonra İmha Birliği'nin çoğu üyesi Taşkın Ejderha Nehri'nin karşı kıyısındaki ıslak tepelere tırmanmaktaydı, soğuk ay ışığı yüzlerine vuruyordu, birliktekilerin küçük bir bölümüyse nehirde yaşanan karışıklıktan faydalanıp setteki çalılıklara sıvıştı ya da kendilerini nehrin akışına bırakıp kimselerin olmadığı yerlerde karaya çıktılar, giysilerini sıkıp gecenin karanlığına karışarak evlerinin yolunu tuttular.

Birlikten geriye kalan yüzden fazla adam sudan çıkmış sıpa gibi setin üzerinde dikilip birbirlerine bakındılar, kimi ağlıyordu kimi de gizli bir neşe içindeydi. Tamamen silahsızlandırılmış adamlarını gören Lu Liren kendini nehre atıp ölmek istedi ama adamları onu durdurdu. Ardından setin kenarında dikilip bir süre derin düşüncelere daldı, sonra birden başını yukarıya kaldırıp kıyının karşı yakasında duran Dalan şehrindeki kalabalığa doğru, "Sima Ku, Sima Ku, bekle de gör, bir gün intikam almak için geri döneceğiz! Gaomi Kuzeydoğu Bucağı bizimdir, sizin değil! Şimdilik size bırakıyoruz ama gün gelecek bizim olanı geri alacağız!" diye kükredi.

Lu Liren ve adamlarını yaralarını yalamaları için rahat bırakalım, gidip kendi sorunlarımı çözmeliyim. Şu bir nehre mi yoksa bir kuyuya mı atlama konusunda kararımı sonunda verdim, bir nehre atlayacağım. Çünkü nehirlerin denize döküldüğünü duydum, Kuş Perisi'nin marifetlerini ilk kez gösterdiği o yıl, onlarca çift direkli gemi bizim nehirden demir alıp denize açılmıştı ya.

İmha Birliği'nin ayın soğuk ışınlarının vurduğu Taşkın Ejderha Nehri'nin sularında mücadele vererek karşı kıyıya geçmelerine tanık olmuştum. Suda sıçradılar, yuvarlandılar, tökezlediler, tüm nehri dalgalara boğdular. Sima'nın askerleri mermi harcama konusunda hiç de pinti değildiler, tüm silahlarındaki mermiyi nehre boşal-

tıp nehri kaynayan bir potaya çevirdiler. Eğer İmha Birliği'ni yok etmek isteselerdi bunu tereyağından kıl çeker gibi yapabilirlerdi. Ama onun yerine gözdağı vermeyi tercih edip sadece birkaç kişiyi ya öldürmüş ya da yaralamışlardı. Yıllar sonra İmha Birliği bağımsız bir birlik olup intikam almaya geldiğinde Sima'nın askerleri ve üst düzey subayları elerinde olmadan kendilerini çok mağdur hissedeceklerdi.

Yavaş yavaş nehrin derinliklerine açıldım, suyun yüzeyi bir kez daha sakinleşmişti, üzerinde binlerce ışık yansıyordu. Su otları ayaklarıma dolandı, küçük balıklar ılık ağızlarıyla dizlerimi dişlediler. Birkaç adım daha ilerledim, su henüz karnıma gelmemişti. Birden midemde bir burulma hissettim, dayanılmaz bir açlık hissi beni eline aldı. Annemin sevgili, saygılı ve kıyas götürmez güzellikteki memeleri yine zihnimde canlanmıştı işte. Ama annem, meme uçlarına çoktan acı biber yağı sürmeye başlamıştı bile ve beni defalarca uyarmıştı: Yedi yaşına bastın, artık sütten kesilmen gerek. Yedi yaşıma kadar nasıl gelmiştim ki? Neden yedi yaşıma gelmeden önce ölüvermemiştim? Gözyaşlarım ağzımın içine damlıyordu. O zaman ölsem ya, o pis yiyeceklerin ağız tadımı bozmasını ve midemi kirletmesini hiç istemiyorum. Büyük bir cesaretle öne doğru birkaç adım daha attım, sular birden omuzlarımı yuttu, nehrin içindeki soğuk akıntıları hissedebiliyordum, ayaklarımı suyun dibine iyice sabitledim, şimdi suyun o güçlü akıntısına karşı duruyordum. Önümde bir girdap dönenmeye başladı, beni kendine doğru çekiyordu, çok korktum. Ayaklarımın altındaki tortular nehrin güçlü akıntısı tarafından çekildikçe gittikçe batıyor ve o korkunç girdabın içine doğru çekiliyordum. Sonra tüm gücümle geriye dönmek için savaşıp bağırmaya başladım. Bu sırada Shangguan Lu'nun perişan çığlıklarını duydum: "Jintong, Jintong benim canım oğlum, nerelerde..."

Annemin çığlığına başka sesler de karıştı, 6. ablam Shangguan Niandi ve büyük ablam Shangguan Laidi'yi duydum, bir de hem tanıdık hem de yabancı gelen tiz ve ince bir ses vardı, hemen tanıdım, bu parmaklarında altın yüzükler olan 2. ablam Shangguan Zhaodi'nin sesiydi.

Öne doğru çekilirken bir çığlık attım, girdap beni hemen yutuverdi.

Kendime geldiğimde gördüğüm ilk şey annemin tam anlamıyla uyarılmış olan memeleriydi, meme uçlarından biri sevgi dolu bir göz gibi şefkatle beni izlemekteydi. Diğer meme ucu çoktan ağzımdaydı, dilimi gıdıklıyor, dişetlerime sürtünüyor, o güzelim tadıyla bir süt deresi gibi ağzımın içini dolduruyordu. Annemin memelerinin üzerinde ağır bir parfüm kokusu olduğunu fark ettim, daha sonra 2. ablam Shangguan Zhaodi'nin örnek bir kız çocuğu olarak anasına gösterdiği saygının ifadesini gül aromalı bir sabunla taçlandırdığını, annemin de bu sabunla meme uçlarındaki acı biber yağını yıkadığını ve meme aralarına Paris'ten gelen bir parfüm sıktığını öğrendim.

Odanın içi gaz lambasıyla ışıl ışıl aydınlanmıştı, gümüş şamdanlara konmuş onlarca kırmızı mum sunakların önüne kaldırılmıştı. Annemin etrafında bir sürü insan vardı, 2. ablamın kocası Sima Ku anneme değerli hazinesini gösteriyordu: Üzerine her bastığında yanan bir çakmak. Sima Efendi uzaktan babasını izliyordu, kayıtsız görünüyordu, herhangi bir yakınlık belirtisi göstermedi.

Annem içini çekerek, "Onu size geri vermeliyim, zavallı çocuk, hâlâ bir adı bile yok," dedi.

"Benim adım Ku-Ambar, ambarın içini tahılla dolduralım, Liang diyelim ona, Sima Liang," dedi Sima Ku.

"Duydun mu, senin adın bundan sonra Sima Liang," diye atıldı annem.

Sima Liang, Sima Ku'ya kayıtsız bir bakış attı.

Sima Ku, "Akıllı oğlum benim, tıpkı benim küçüklüğüm. Kayınvalidem, Sima ailesinin köküne iyi baktığınız

için çok teşekkür ederim, bugünden sonra hayatın tadını çıkarmaya bakın, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı bizim emrimizde," dedi.

Annem fikrini açığa vurmayan bir tavırla başını sallayıp 2. ablam Zhaodi'ye, "Eğer gerçekten vefakâr bir evlat olmak istiyorsan, bizim kileri tahılla doldur, bir daha açlıktan ölme korkusuyla yaşamak istemiyorum," dedi.

Ertesi günün akşamı Sima Ku, ilk olarak Japonlara karşı kazanılan zaferi, sonra da kendi eve dönüşünü kutlamak için görkemli bir kutlama düzenledi. Bir at arabası dolusu havai fişeği birbirine ekleyip sekiz pagoda ağacının üzerini süslediler, sonra yirmiden fazla dökme demir tavayı ezip İmha Birliği'nin gömmüş olduğu barutları çıkardılar, bu iki malzemeyle büyük bir patlayıcı imal ettiler. O havai fişekler tüm gece boyunca pagoda ağaçlarının yeşil yapraklarıyla dallarını yerlere düşürerek patlayıp durdu. Tava ve baruttan imal edilen patlayıcının göz kamaştırıcı parçaları patlarken göğün yarısını aydınlattı. Bir düzine domuz öldürüldü, bir düzine dana katledildi, bir düzine içki fıçısı çıkarıldı. Sokağın ortasına konan masalara tepsi tepsi pişmiş et kondu. Etlerin üzerine süngüler saplanmıştı, isteyen herkes hemen gidip istediği kadar eti bu süngülerle kesebilirdi, eğer bir domuzun kulağını kesip hemen masanın yanı başında duran bir köpeğe verseniz dahi kimse ses çıkarmazdı. İçki fıçıları masaların yanında duruyordu, fıçıların ağzına metal kepçeler asılmıştı, herkes dilediği kadar içebilirdi, içkiyle banyo etseniz bile kimsenin gıkı çıkmazdı. Bu, köydeki açgözlü oburlar için de güzel bir gündü. Zhang ailesinin en büyük oğlu Zhang Qian'er, o kadar çok yiyip içti ki sonunda sokağın ortasında düşüp ölüverdi, insanlar onun cesedini taşırken ağzından ve burun deliklerinden içki ve et fışkırıyordu.

Üçüncü Bölüm

1

İmha Birliği kasabadan sürüldükten iki hafta kadar sonra bir akşamüstü 5. ablam Shangguan Pandi, eskimiş bir askerî üniformaya sarılmış olan bir bebeği annemin kucağına bırakıverdi. "Ana," dedi, "sana veriyorum."

Shangguan Pandi'nin tüm vücudu terden sırılsıklamdı, incecik giysileri üzerine yapışıyordu, kalkık iri memeleri gözlerimi baştan çıkarmıştı. Saçlarından içki tortusunun sıcak kokusu yayılıyordu. Hünnaba benzeyen meme uçları bluzunun altında titreşti. Birden atılıp o meme uçlarını ısırmak, o memeleri avuçlamak istedim ama bunu yapmaya cesaretim yoktu. Shangguan Pandi huysuz ve sinirli bir tipti, daha harekete geçmeden tokadı patlatırdı, büyük ablam gibi iyi ve nazik değildi. Tokat yemek pahasına olsa da buna değerdi ama. "Ben de seni ellemek istiyorum!" Bir armut ağacının altına saklandım, altdudağımı ısırırken kararımı verdim.

"Dur orada!" diye bağırdı annem. "Çabuk yanıma gel!"

Shangguan Pandi, gözlerini koca koca açıp anneme baktı, öfkeyle, "Ana, hepimiz senin kızın değil miyiz, onlarınkileri büyüttüysen benimkini de büyütebilirsin!" diye bağırdı.

"Size ne borcum var benim?" diye çıkıştı annem öfkeyle, "Doğurur doğurmaz hemen bana getiriyorsunuz, sizin yaptığınızı köpekler yapmaz!"

"Ana," dedi Shangguan Pandi, "talih yüzümüze güldüğü zaman sen de en az bizim kadar bundan yararlanmıştın. Şimdi şansımız tersine döndü diye bizim çocuğumuzu yanında bile istemiyorsun, böyle mi olduk şimdi? Ana, kâseyi doğru taşı ki içindeki su taşmasın!"

Büyük ablamın karanlığın içinden yükselen kahkahası beni iliklerime kadar üşüttü. Alaycı bir tonla, "5. kız kardeşim, o Jiang denilen adama söyle, bir gün onu öldüreceğim!" dedi.

"Abla," dedi Shangguan Pandi, "yerinde olsam bu kadar çabuk sevinmezdim! O vatan haini kocan Sha Yue Liang'ın yaptıklarını ölüm bile temizleyemez, bence kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırsan iyi edersin, öyle ortalıkta deli gibi gezinme, aksi halde seni hiç kimse kurtaramaz."

"Kavga etmeyin!" diye bağırdı annem yavaş yavaş yere oturmadan önce.

Akşamın büyük, kızıl ayı çatıya tırmanıp Shangguan ailesinin kadınlarının üzerine vurmaya başladı. Yüzleri sanki kanla sıvanmış gibi kızardı. Annem üzgünce başını eğip, "Şu hayattaki tek günahım sizin gibi nankörleri büyütmek oldu... Defolun gidin gözümün önünden, mümkün olduğunca uzaklara gidin, bir daha sizin yüzünüzü bile görmek istemiyorum!" diye iç geçirdi.

Laidi masmavi hüzünlü bir hayalet gibi batı kanadındaki odaya girdi. Sanki karşısında Sha Yueliang varmış gibi kendi kendine konuşmaya başladı. Lingdi, elinde bir dizi vıraklayan kurbağayla birlikte bir rüyada yaşıyormuşçasına avlunun güneyindeki duvardan atlayıp içeriye girdi. "Şuna bak! Baksana!" diye söylendi annem, "Kimi deli kimi aptal, böyle bir yaşama daha ne kadar katlanılır!"

Annem, 5. ablamın bebeğini yere bıraktı, iki eliyle yerden destek alarak zar zor ayağa kalktı, ardına dönüp

eve doğru yürümeye başladı. Yere bırakılan bebeğin ağlamasına rağmen ardına bile bakmadı. Kapının önünde dikilip olan biteni izleyen Sima Liang'ın kıçına bir tekme atıp, Sha Zaohua'nın başına bir şaplak attı. "Sizi sırtımdaki kamburlar sizi, neden geberip gitmediniz sanki? Defolun gidin başımdan!" diye sövdü. Sövdükten sonra, hızla içeriye girip kapıyı ardından çarptı. Evin içindeki eşyaların havaya fırlatıp sağa sola çarparken çıkardığı kırılma seslerini duyduk. En son duyduğumuz ses, bir un çuvalının yere düşerken çıkardığı tok ses oldu. Öfkesi geçen Shangguan Lu, kendini *kang*'ın üzerine atmış olmalıydı. Onu *kang*'ın üzerinde yatarken göremiyordum ama *kang*'ın üzerinde yatarkenki hali gözlerimin önünde beliriverdi: Kollarını iki yana açmıştı, şişmiş, kemikli, derisi çatlamış ellerinin avuç içleri yukarıya dönüktü, sol eli Shangguan Lingdi'nin büyük bir ihtimalle dilsiz olacak ikizlerinin arasına uzanmıştı, sağ eli Shangguan Zhaodi'nin uçarı ve güzel iki kızının arasındaydı. Ay ışığı annemin solgun dudaklarına vuruyordu. Memeleri yorgunluktan bitkin düşmüş bir halde göğüs kafesine çökmüştü. Annemin vücuduyla Sima ailesinin kızlarının arasında kalan yer bir zamanlar bana aitti ama şimdi annemin boylu boyunca uzattığı vücudunun altında kaybolup gitmişti.

Avluda, o iki tarafında duran ezilmiş otlardan daha da alçakta olan patikanın üzerine bırakılmış, Shangguan Pandi'nin eskimiş ve yırtık pırtık gri bir askerî üniformaya sardığı bebek gittikçe daha yüksek sesle ağlamasına rağmen kimsenin gelip de onunla ilgilendiği yoktu. Onu doğurmuş olan anası, Shangguan Pandi hızla yanından geçip bir hışım Shangguan Lu'nun penceresinin önüne gitti, diklenerek şöyle dedi: "Ona çok çok iyi bakmalısın, Lu Liren ve ben bir gün canımız pahasına da olsa geri döneceğiz."

Shangguan Lu, *kang*'ın üzerindeki hasıra vurarak,

"Ona iyi bakmak mı? Senin o özel piçini nehre atıp kaplumbağalara yem yapacağım ya da kuyuya kurbağalara atarım, olmadı helâya atar sineklere yem ederim!" diye kükredi.

"Peki, öyle olsun, istediğini yap," dedi Pandi, "ama unutma ki onu ben doğurdum, sen de beni doğurmuştun, kızım da senin kendi kanın ve kendi canındandır!"

Pandi sözünü bitirince tüm vücudu tir tir titredi, eğilip patikanın üzerindeki çocuğuna baktıktan sonra sendeleyerek avlu kapısına doğru koşturdu. Batı kanadındaki odanın önünden geçerken ayağı takılıp yere düştü. Sızlanarak ayağa kalktı, iki eliyle yaralanmış memelerini ovuşturarak odaya doğru, "Seni sürtük! Bekle de gör!" diye küfretti. Laidi odanın içinden kıkırdadı. Pandi hırsla bir tükürük savurdu, ardından başını yukarı kaldırıp oradan uzaklaştı.

Ertesi günün sabahı annemin beyaz süt keçisini Shangguan Pandi'nin bir sepet içine konmuş kızını emzirmesi için eğitmekle meşgul olduğunu gördük.

1946 yılının bahar sabahları Shangguan ailesinin hayatındaki pek çok renkli sahneye tanık oldu. Güneş henüz dağların ardından başını çıkarmamıştı, avluda ince ve şeffaf bir sis tabakası süzülüyordu. Bu sırada köy hâlâ ağır bir uykudaydı, kırlangıçlar yuvalarının içinde rüyada sayıklıyor, cırcırböcekleri sobaların arkasındaki ısınmış zeminde parçalarını icra ediyor, inekler yalağın yanında geviş getiriyordu... Annem *kang*'ın üzerinde oturmuş, acıyla inleyerek acıyan parmaklarını ovuşturuyordu, el yordamıyla ceketini alıp zar zor omuzlarına attı, eklemlerini güçlükle açarak elbisesinin düğmelerini ilikledi, ardından şöyle bir esnedi, yüzünü ovuşturdu, gözlerini açıp ayaklarını *kang*'dan aşağı indirdi. Ayaklarıyla terliklerini aradı, terliklerini ayağına geçirince *kang*'dan indi, önce

biraz sendeledi, yere eğilip terliklerinin arkasını topuğuna geçirdi, bir tabureye oturup *kang*'ın üzerindeki bir küme çocuğun iyi olup olmadıklarını görmek için bir süre onları izledi, sonra avludaki su fıçısından biraz su almak için elinde bir leğenle dışarıya çıktı. Foş, bir kepçe su, foş foş iki kepçe su, sabahları her seferinde dört ya da beş kepçe su alırdı. Sonra leğeni alıp ağıldaki keçilere su vermeye gitti.

Beş süt keçisinin üçü siyah, ikisi beyazdı, hepsinin uzun ve dar suratları vardı, boynuzları orak şeklindeydi, çenelerinden uzun sakalları sarkıyordu. Beş baş, bir araya gelip meleyerek leğenden su içtiler. Annem eline bir süpürge alıp keçi boklarını ağılın dışına süpürdü. Ardından avluya doğru süpürmeye devam etti. Sonra *hutong*'dan aldığı temiz toprağı ağıla serpti, keçilerin tüylerini taradı. Gidip tekrar su taşıdı. Beyaz bir havluyla keçilerin memelerini güzelce sildi. Keçiler keyifle melediler. Bu sırada güneş doğdu, güneşin kırmızı mor ışınları avludaki hafif sisi dağıttı. Annem eve geri döndükten sonra eline bir *wok* alıp güzelce sildi, ardından içine yarısına kadar su doldurup, "Niandi, Niandi, kalkma vakti!" diye seslendi. Sonra *wok*'un içine biraz pirinç ve maş fasulyesi koydu, ardından biraz da soya fasulyesi ekleyip *wok*'un kapağını kapattı. Eğilip ocağın altına biraz çıra koydu haşır haşır huşur. Çat diye bir kibrit çaktı, sülfür kokusu yayıldı etrafa, kaynanası Shangguan Lü, bir saman yığınının içinden gözlerini anneme doğru devirdi. "Seni moruk, öldün mü, kaldın mı? Yaşayıp ne edeceksin!" diye içini çekti annem. Fasulyeler fokur fokur kaynamaya başladı, etrafa hoş bir koku yayıldı, *wok*'un içinden bir fasulyenin pat diye patlayarak ikiye yarıldığı duyuldu. "Niandi! Kalktın mı?" Sima Liang, mahmur gözlerle batı kanadındaki odadan çıkıp avludaki tuvalete doğru koşturdu. Bacadan yeşil dumanlar tütüyordu. Niandi avluya

çıkmıştı, elinde kovalarla tangır tungur nehre su almaya gitti. "Mee," diye meledi bir keçi. "Vaa," diye ağladı Lu Shengli. Sima Feng ve Sima Huang inlemeye başladılar. Kuş Perisi'nin iki çocuğu, "O ya ya," diye homurdandı. Kuş Perisi tembel tembel avluya çıktı. Laidi pencerenin kenarında saçlarını tarıyordu. *Hutong*'daki atlar kişnedi, bunlar Sima Ku'nun süvari bölüğündeki atlardı, nehre su içmeye götürülüyorlardı. Bir grup katır geri dönüyordu, bunlar da bölüğün nehre su içmeye götürdükleri katırlardı. Bisiklet zilleri çaldı, bisikletli birlik antrenmana çıkmıştı. "Gel de ateşi körükle," diye seslendi annem Sima Liang'a. "Jintong, uyandın mı? Kalktıysan nehre git de elini yüzünü yıka." Annem avluya beş tane söğütten yapılmış sepet çıkardı. Ardından beş bebeği güneşe çıkarıp sepetlere yatırdı. Annem, Sha Zaohua'ya, "Keçileri dışarı sal," dedi. Sha Zaohua cılız bacaklarının küçük adımlarıyla ağıla doğru ilerledi, saçı başı dağınıktı, gözlerinden hâlâ uyku akıyordu. Keçiler boynuzlarını dost bir şekilde ona sürtüp kızı selamladı, ardından dilleriyle kızın dizlerindeki kiri yalamaya başladılar. Sha Zaohua gıdıklandı. Küçük yumruklarıyla keçilerin başlarına vurup çocuksu bir dille onlara, "Sizi kısa kuyruklu şeytanlar," diye küfretti. Keçilerin boyunlarındaki ipleri çözüp birinin kulağına hafifçe vurarak, "Hadi yürü, sen Lu Shengli'nin keçisisin," dedi. Lu Shengli'nin keçisi kuyruğunu mutlu bir şekilde sallayarak hızla Lu Shengli'nin sepetinin yanına koşturdu. Lu Shengli güzelce kundaklanmış bir şekilde, başı göğe dönük, ağzında telaşlı bir çığlık, sepetin içinde yatıyordu. Keçi, arka bacaklarını açtı, sepete doğru birkaç adım geriledi, titreyen memelerini Lu Shengli'nin yüzüne iyice yaklaştırdı. Keçinin meme uçları bebeğin ağzını arandı, bebeğin ağzı da keçinin meme uçlarını arıyordu, ikisi de görevlerini çok iyi biliyordu, bu karşılıklı memnuniyete dayalı bir ilişkiydi. Keçinin meme uçları

çok uzun ve çok büyük olmasına rağmen Lu Shengli'nin vahşi bir barakudayı andıran ağzı meme ucunu bir harekette yutuverdi. Büyük ve Küçük Dilsiz'lerle, Sima Feng ve Sima Huang kardeşlerin keçileri, hepsi birer birer sahiplerinin yanına gidip hepsi diğer keçinin az önce yapmış olduğu hareketleri tekrarlayarak memelerini bebeklerin ağızlarına yanaştırdılar, hepsi görevini çok iyi biliyordu, karşılıklı anlayış ve memnuniyetle bebekleri emzirmeye başladılar. Bu dokunaklı sahneye güneşin altın sarısı ışınları eşlik ediyordu. Keçiler eğilmişlerdi, gözlerini kıstılar, memeleri titremeye başladı. "Nine, su kaynadı," dedi Sima Liang. "Biraz daha kaynasın," diye karşılık verdi annem avluda yüzünü yıkarken. Alevler ocağın altını yalıyordu, bu ocak İmha Birliği'nin aşçısı İhtiyar Zhang'ın kendi ihtiyaçları doğrultusunda üzerinde değişiklikler yaptığı ocaktı. Sima Liang'ın üzerinde sadece bir pantolon vardı, üstü çıplaktı. Çok zayıftı, gözlerinde hüzünlü bir ifade vardı. Niandi su dolu kovalarla birlikte döndü, kovalar omzundaki taşıma sopasının iki yanında sallanıyordu, atkuyruğu yaptığı saçları beline kadar geliyordu, kuyruğuna günün modasına uygun, şık, plastik bir kurdele bağlamıştı. Keçiler arada, bebeklerin emdiği meme uçlarını değiştiriyordu. "Yemek hazır," diye seslendi annem. Sha Zaohua masayı kurdu, Sima Liang masanın üzerine kâseleri ve yemek çubuklarını yerleştirdi. Annem fasulye lapasını kâselere doldurdu, bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi kâse. Sha Zaohua ve Yunü tabureleri getirdi. Niandi, Shangguan Lü'yü besliyordu. Şapur şupur. Laidi ve Lingdi ellerinde kendi kâseleriyle içeriye girdi. İkisi de kendi yemeğini kendi aldı. Annem onlara bakmadan, "Yemek vakti olunca nedense kimse delirmiyor," diye homurdandı. O ikisi yemeklerini avluda yedi. Niandi, "Duyduğuma göre Bağımsız Birlik, geri dönüp savaşacakmış," dedi. "Yemeğini ye sen," diye sözünü kes-

ti annem. Bense annemin önüne diz çökmüş bir halde meme emiyordum. Annem arada yüzünü dönüp rahatsız bir vaziyette kahvaltısını ediyordu. "Ana, iyice şımarttın artık onu, evlenene kadar emzir bari?" dedi Niandi. "Bunu duymuşluğum var," dedi annem, "*hutong*'un batısında oturan Baocai Amca da evlenene kadar meme emmiş." Diğer meme ucunu emmeye koyuldum. "Jintong, bunu yapmaya ben de kararlıyım, senin sütten kesileceğin o günü bekleyeceğim," dedi. Annem o kadar cefa çekmesine rağmen sütü hâlâ çok verimli ve çok kaliteliydi. "Olmadı onu keçi sütüyle besleyelim artık!" dedi Niandi. Niandi, senden nefret ediyorum. "Kahvaltıdan sonra keçileri otlamaya çıkar, dönüşte de öğle yemeği için biraz yabani sarmısak topla," diye emretti annem ona, annemin emirleri sabahın sonunu getirdi.

Lu Shengli yerde bir ileri bir geri debeleniyordu, kıçıyla halı gibi uzanmış yeşil otları ezdi. Hedefi kendi süt keçisiydi. Süt keçisi kılı kırk yaran bir titizlikle sadece taze otların uçlarını kemiriyordu, çiğden ıslanmış uzun yüzünde asil bir hanımefendinin kibirli yüz ifadesi vardı. Karışık ve gürültülü zamanlar olmasına rağmen doğaya bir sessizlik hâkimdi. Çayırları rengârenk çiçekler kaplamıştı. Kokuları insanı sarhoş ediyordu. Koşturmaktan yorulmuştuk, hepimiz Shangguan Niandi'nin etrafına diz çöktük. Sima Liang'ın ağzında geviş getirdiği bir ot parçası vardı, ottan sızan yeşil bir sıvı yanaklarını kapladı. Gözlerinde sarı ama biraz da çamurlu bir ışık parlıyordu. Yüzündeki ifade ve otun çiğnenirkenki hareketleri onu dev bir çekirgeye dönüştürmüştü, çekirgeler de ot çiğner ya, ot çiğnerken ağızlarının kenarlarından da yeşil bir sıvı akar. Sha Zaohua bir sazın ucundaki kocaman bir karıncayı inceliyordu, çıkış yolunu bulamayan karınca tereddüt içindeydi. Burnumun ucuyla altın sarısı küçük

bir çiçeği kokluyordum, çiçeğin kokusu burnumu kaşındırınca hapşıracak gibi oldum, tabii ki kocaman bir hapşırık koyuverdim hemen. Yüzü göğe çevrili, sırtüstü aramıza uzanmış olan 6. ablam Shangguan Niandi ben hapşırınca korkuyla yerinden sıçradı. Gözlerini açıp ters ters bana baktı, dudaklarını büzüp burnunu kırıştırdı, sonra yeniden gözlerini kapadı. Görünüşe bakılırsa güneşin altında uzanmış olmaktan çok hoşnuttu, çok rahattı. Alnında hiç kırışıklık yoktu, pürüzsüz görünüyordu, alnında çıkıntı yapan tek şey kaşlarıydı. Kaşları gürdü, üstdudağının yukarısı da biraz tüylüydü. Çenesi canlılıkla seğirdi. Kulakları Shangguan kadınlarına özgü kulaklardandı, etli kulaklardı bunlar ama zarafetlerini koruyorlardı. Üzerinde 2. ablam Zhaodi'nin ona verdiği beyaz poplinden bir bluz vardı, hani şu son dönemde moda olan, düğmeli, mandarin ördeği denilen bluzlardandı bu, tek bir örgü yaptığı saçı memelerinin üzerinde bir yılanbalığı gibi uzanıyordu. Birazdan elbette ki onun memelerinden bahsetmeye başlayacağım, öyle pek büyük değillerdi, ilk bakışta sert olduklarını anlıyordunuz, daha mayalanıp gelişmemişlerdi, bu yüzden sahipleri sırtüstü uzanmış olsa bile şekilleri bozulmuyordu. Bluzunun üzerindeki deliklerden onların o parlak beyazlığını seçebiliyordum, elime bir saz parçası alıp onları gıdıklamayı düşündüm ama buna cesaret edemedim. İkimizin pek arası yoktu, Shangguan Niandi benim hâlâ meme emmemle kafayı bozmuştu, gidip memelerini gıdıklarsam bu kaplanın kıçını ellemek gibi bir şey olurdu. İşte kendimle böyle sert bir ideolojik savaş içindeydim. Geviş getiren geviş getirmeye, karınca gözcüsü karıncaları izlemeye, yerde debelenen de yerde debelenerek ilerlemeye devam etti, beyaz keçi bir asilzade, siyah olansa bir dul gibi duruyordu, sanki üzerlerine bir iştahsızlık çökmüştü, yemek çok olunca insan nereden başlayacağını bile-

mez ya, işte çayır çimen bol olunca keçiler de öyleydi, hangi otu yiyeceklerini bilemiyorlardı. Hapşu! Demek keçiler de hapşırabiliyordu, hem de çok gürültülü bir şekilde. Keçilerin memeleri iyice ağırlaşmıştı. Neredeyse öğle olmak üzereydi. Bir tilkikuyruğu otu kopardım, kaplanın kıçını gıdıklamaya kararlıydım. Kimse bana bakmıyordu. Sessizce elimi uzatıp tilkikuyruğunu yavaş yavaş altındaki memelerin kabarıklığıyla arası açılmış olan bluza doğru götürdüm. Kulaklarım uğuldamaya başladı, kalbim bir tavşanınki gibi hızla göğsüme doğru çarpıyordu. Ot onun o beyaz derisine dokundu. Hiç tepki vermedi. Acaba uyumuş muydu? Öyleyse neden uyurken ki nefes alışverişini duymuyordum? Otun diğer ucunu çevirdim, bu uç heyecanla titremeye başladı elimde. Elini uzatıp göğsünü kaşıdı ama gözlerini açmamıştı. Muhtemelen büyük bir aptallıkla orasında bir karıncanın gezindiğini düşünüyordu. Otu biraz daha derine soktum, elimde şöyle bir çevirdim. Göğsüne bir şaplak attı. Eliyle otumu tutup dışarı çıkardı. Elindeki ota baktı, yattığı yerden doğruldu, kızarmış bir yüzle bana baktı, dudaklarımı aralayıp sırıttım. "Seni küçük piç," diye küfretti, "hep anamın seni çok şımartması yüzünden bütün bunlar!" Sonra beni yere yatırıp kıçıma iki şaplak attı. "Anam seni çok şımartmış ama benden öyle bir şey bekleme hiç!" dedi kaşlarını çatıp gözlerini kısarak. "Sonun bir memenin ucunda asılmak olacak bir gün!"

Bu şamatadan ürken Sima Liang, ağzında çiğnediği otu tükürüverdi. Sha Zaohua karıncalara bakmayı bıraktı. Anlamsız bakışlarla önce bana, sonra da Shangguan Niandi'ye baktılar. Hemen durumu kurtarmak için tamamen şekilden ibaret birkaç çığlık attım, istediğim zaman daha da ucuz davranabiliyordum. Niandi ayağa kalktı, havalı bir şekilde başını çevirip göğsünün önündeki örgülü saçlarını sırtına attı. Lu Shengli sonunda süt

keçisinin yanına varmıştı ama keçi ondan kaçmaya çalışıyordu. Keçinin memelerini son bir kez yakaladı ama keçi sıkıntılı bir tavırla ardına dönüp onu boynuzladı. Kızcağız yere düştü. Hemen keçi melemesini andıran birkaç çığlık attı, ağlayıp ağlamadığını bilemedim. Sima Liang ağzında tuhaf bağırtılarla koşmaya başladı, tüm gücüyle öne doğru atılıp zıplayarak bir düzine kırmızı kanatlı çekirgeyle birkaç toprak sarısı küçük kuşu korkuttu. Sha Zaohua o çırpı gibi bacaklarıyla otların arasında yükselen yumruk büyüklüğündeki kadifemsi mor çiçeklere doğru atıldı, sonra birer birer çiçek toplamaya başladı. Ben de ne yapacağımı bilmez bir halde ayağa fırladım, Shangguan Niandi'nin arkasına geçip kıçına birkaç şaplak attım, bir yandan da hafifçe dayılanarak, "Ne, demek beni döversin ha, bana el kaldırmaya nasıl cüret edersin..." diye zırladım. Kıçının kaba eti öyle sertti ki vurunca parmağım acıdı biraz. Bu bardağı taşıran son damlaydı, sonunda dayanamayıp ardına döndü, eğilip dişlerini göstererek hırladı, ağzı açıldı, gözlerini üzerime dikti, sonra kurt gibi uludu. Korkuyla sıçradım, birden korkunç bir hızla bir insanla bir köpeğin yüzünün bir madalyonun iki yüzü gibi olabileceğinin farkına vardım. Tüm gücüyle boynuma yapışıp itti beni, kendimi sırtüstü otların üzerinde buldum birden.

Niandi beyaz keçiyi boynuzlarından yakaladı. Keçi neredeyse mücadele bile edemedi. Lu Shengli uçar gibi keçinin altına doğru emekledi, başını çevirip meme ucunu ağzına almak için biraz didindi, sonunda memeyi yakaladı. İki ayağını kaldırıp emerken bir yandan da keçinin memelerine küçük tekmeler savurdu. Niandi keçinin kulaklarını ovuşturunca keçi uysal bir şekilde kuyruğunu sallamaya başladı. Açlık birden karnıma vurdu. Kalbim hüzünle doldu. Sadece anne sütüyle geçirdiğim günlerin çok yakında sona ereceğinin bilincine vardım

birden. Bugünler gelmeden kendime yiyecek başka bir şey bulmalıydım. Aklıma ilk gelen şey o solucan gibi kıvrılan *noodle*'lar oldu, karşı konulamaz bir tiksinti birden midemin derinliklerden boğazıma doğru tırmanmaya başladı. İki kere kuru kuru öğürdüm. Shangguan Niandi başını kaldırıp şüpheli bir tavırla beni süzdü. "Bir şeyin mi var?" diye sordu ne kadar iğrenç olduğumu vurgulayan bir ses tonuyla. Elimi ona doğru şöyle bir sallayıverdim, konuşacak halim yoktu. Yine kuru kuru öğürdüm. Keçinin başını bırakırken, "Jintong, büyüyünce nasıl bir şey haline geleceksin sen?" dedi.

İlk anda dediğinin anlamını çıkaramadım. Şöyle dedi: "Biraz da keçi sütünü denesene." Açgözlü bir tavırla keçinin memelerine yapışmış olan Lu Shengli'ye bakınca betim benzim biraz kendine geldi. "Anamı kurutmak mı istiyorsun sen?" dedi bana omzumu sıkıp biraz sarsarak, "Sen sütün neden yapıldığını biliyor musun? Süt kandan yapılır, sen anamın kanını içiyorsun! Ablanın sözünü dinle de biraz da keçi sütünün tadına bak."

Ona şöyle bir bakıp gönülsüzce başımı salladım.

Büyük Dilsiz'in siyah keçisini tutup bana doğru, "Hadi gel, çabuk ol biraz," dedi. Keçinin sırtını okşayarak hayvanı sakinleştirdi. "Gelsene." Gözlerinde samimi bir teşvik vardı. Tereddüt içinde öne doğru bir adım attım, ardından bir adım daha. "Hadi ama, keçinin altına uzan, bak onun gibi yapacaksın."

Çimlerin üzerine sırtüstü uzandım, topuklarıma bastım, vücudumu biraz öne kaydırdım. "Büyük Dilsiz, Büyük Dilsiz, biraz yana kay bakayım," dedi Niandi siyah keçiyi geriye doğru iterken. Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın göz kamaştıran mavi göğüne baktım, altın sarısı birkaç küçük kuş gümüş gibi parlayan koca göğün içinde uçuşuyordu, gökte süzülürken tatlı tatlı cıvıldıyorlardı. Ama çok geçmeden manzaram kapandı, siyah dağ keçi-

sinin pembe memeleri yüzümün önünde asılı duruyordu. İki büyük böceği andıran meme ucu titreyerek ağzımı arıyordu, dudaklarıma değdiler, dudaklarıma değdiklerinde titremeleri daha da arttı, dudaklarımı araladılar. Dudaklarıma sürtündüklerinde dudaklarım karıncalandı, sanki hafif bir elektrik akımı dolaşıyordu dudaklarımda, birden mutluluğa benzer bir duygu içene daldım. İlk izlenimim keçi meme uçlarının çok yumuşak olduğu oldu, elastikiyetleri yoktu, sanki bir top pamuktular, ağzıma girer girmez dağılacaklarını sandım ama sonra farkına vardım ki aslında sert ve çok esnekmişler, elastikiyetleri iyiymiş, anneminkilerden aşağı kalır yanları yokmuş. Keçinin meme uçları dudağıma sürtünürken dudaklarımda ılık ve sıvı bir şey hissettim, bu sıvı biraz koyun tadı taşıyordu ama bu koyun tadının içinde bir tatlılık da vardı, hani o çayır çimende olan yağlı ot ve papatya kokusuyla karışık bir tatlılık. Kararlılığım birden yumuşadı, sımsıkı sıkılmış dişlerimi araladım, dudaklarım açılır açılmaz keçinin meme ucu birden ağzıma giriverdi. Meme ucu ağzımda heyecanla titredi, süt güçlü hamlelerle ağzıma püskürmeye başladı, bazen ağzımın iki yanına, bazen de direkt boğazıma çarpıyordu... Neredeyse nefes alamayacaktım, meme ucunu hemen tükürdüm ama hemen ardından başka bir meme ucu ağzıma giriverdi, bu bir öncekinden daha vahşiydi...

Keçi kuyruğunu sallayarak çok doğal bir şekilde yanımdan ayrılıverdi. Gözlerime yaşlar doldu. Tüm ağzımda o koyun kokusu vardı, kusmak istedim; ama ağzımda bir de benim kusmamı engelleyen o hoş yağ kokusu ve papatya aroması da vardı. 6. ablam beni yerden kaldırdı, kollarıyla sarıp şöyle bir çevirdi. Yüzünde heyecandan kabarmış çiller vardı, gözlerinde sanki az önce suyun dibinden çıkarılmış siyah taşlar gibi bir bakış belirdi, çok berrak ve parlak bir bakıştı bu. Heyecanla, "Aptal kardeşim benim, bu senin kurtuluşun olacak..." dedi.

"Ana, ana!" diye heyecanla bağırdı 6. ablam, "Jintong keçi sütü içti! Jintong keçi sütü içti!"

Odanın içinden avluya doğru alkış sesleri yükseldi.

Annem üzerinde altın gibi parlayan kan izleri olan bir oklavayı *wok*'un yanına doğru fırlattı. Ağzını açıp solumaya çalıştı, göğsü hızla inip kalkıyordu.

Shangguan Lü, sobanın yanındaki saman yığınının üzerinde oturuyordu, başında sanki ezilmiş bir ceviz gibi büyük bir çatlak açılmıştı.

8. ablam Yunü sobanın yanına kıvrılmıştı, kulaklarından birinin kenarı yoktu, sanki bir gelincik tarafından ısırılmış gibiydi, yaralı kulağından inci gibi kan damlaları süzülüyordu. O kan damlaları onun yanağını ve boynunu kana buladı. Feryat figan ağlıyordu, görmeyen iki gözünden sular seller gibi gözyaşı fışkırıyordu.

"Ana, ninemi öldürmüşsün!" diye şaşkın bir çığlık attı 6. ablam.

Annem, elini uzatıp Shangguan Lü'nün başında açılmış yarığa dokununca birden elektrik çarpmış gibi kızının üzerine düştü.

2

Özel davetliler olarak Yatan Öküz Sıradağları'nın çimenli güneydoğu yamacına tırmanıp Sima Ku ve Amerikalı genç Babbitt'in uçuş gösterisini izliyorduk. O gün rüzgâr güneydoğudan esiyordu, hava da güneşliydi. Dağa tırmanırken Shangguan Laidi'yle ben aynı eşeğin üzerindeydik. Shangguan Zhaodi'yle Sima Liang da aynı eşek üzerindeydi. Ben Shangguan Laidi'nin önünde oturuyordum, iki eliyle göğsümü kavramıştı. Sima Liang, Shang-

guan Zhaodi'nin önünde oturuyordu, bir eliyle sadece onun elbisesinin bir ucundan tutunabiliyordu, iki kolunu açıp ona sarılamıyordu çünkü Shangguan Zhaodi'nin karnında Sima ailesinin bir sonraki neslinin dölü vardı. Birliğimiz önce öküzün kuyruğunu tırmandı, ardından sırtına geçtik, öküzün sırtını ucu bıçak gibi sivri yabani otlarla sarı karahindibalar bürümüştü. Eşekler sırtlarında bizleri taşımasına rağmen çok rahat bir şekilde ilerliyordu.

At üzerinde olan Sima Ku ve Babbitt bizim yanımıdan geçerlerken yüzlerinde çok heyecanlı bir ifade vardı. Sima Ku elini yumruk yapıp bize doğru salladı. Dağın tepesindeki bir grup sarı benizli insan, dağın eteklerine doğru bağırdı. Sima Ku kısa kamçısını çıkarıp kırma atının kıçına iki kere vurunca at öne doğru sıçrayıp daha hızlı koşmaya başladı. Babbitt'in atı da Sima Ku'nun atını sıcak takibe aldı. Babbitt'in ata binişi de deveye binişini andırıyordu, at ne kadar sallansa da vücudunun üst kısmı o sabit, düz duruşunu bozmuyordu hiç. Babbitt'in dev gibi bacakları öyle uzundu ki atın üzengisi neredeyse yere değecekti, at onun kasıkları arasında hem acıklı hem de komik görünmesine rağmen yine de çok hızlı koşuyordu.

"Biz de hızlanalım biraz," dedi 2. ablam. Topuklarını atın karnına geçiriverdi. Kendisi bizim tören alayının lideri konumundaydı, ne de olsa komutanın çok değerli karısı oluyordu, kimse ona saygısızlık etmeye cesaret edemezdi! Bizim eşeklerin ardından gelen halk temsilcileri ve bazı yerel ünlüler, nefes nefese kalmış olmalarına rağmen hiç şikâyet etmediler. Laidi ve benim eşeğim Zhaodi ve Sima Liang'ın eşeğini sıcak takibe aldı, Laidi'nin siyah elbisesinin altındaki meme uçları sırtıma sürtünüyordu, içimi birden o ağıldaki oyunun sıcaklığı kapladı, kendimi çok şanslı ve çok mutlu hissettim.

Dağın tepesine vardığımızda rüzgâr daha da sert es-

meye, beyaz rüzgârgülü pır pır dönmeye başladı, rüzgârgülünün üzerindeki kırmızı yeşil ipek kurdeleler, bir sülünün kuyruğu gibi dans ediyordu. Birkaç düzine asker, iki devenin sırtına yüklenmiş olan öteberiyi indirmeye başladı. Yüzleri acıyla çatılmış develerin kıvrık kuyrukları ve arka bacaklarının üzeri kuru dışkılarla kaplanmıştı. Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın bol ve gür çayır çimeni Sima Ku'nun taburundaki at ve eşeklerle köylünün inek ve keçilerini iyice şişmanlatmıştı ama o zavallı develer çok acı çekiyordu, buranın toprağına ve suyuna bir türlü alışamamışlardı, öyle zayıftılar ki kıçları tığ gibiydi, bacakları çıraya dönmüş, develerin normalde çok sert ve heybetli görünen hörgüçleri sanki içi boş birer çuvala dönmüştü, sallanırken birden aşağı düşüverecekmiş gibi duruyorlardı.

Askerler devasa bir halı açıp yere serdiler. Sima Ku, "Karımı eşekten aşağı indirin," diye buyurdu. Askerler hemen koşturup karnı burnunda olan Shangguan Zhaodi'yi aşağı indirip vâris Sima Liang'ı kucakladılar, hemen ardından komutanın büyük baldızı Shangguan Laidi'nin, kayınbiraderi Shangguan Jintong'un ve küçük baldızı Shangguan Yunü'nün eşekten inmesine yardımcı oldular. Bizler saygın misafirlerdik, halının üzerine oturduk. Geri kalan herkes arkamızda ayakta dikiliyordu. Kuş Perisi kalabalığın arasına girip saklanmaya çalışıyordu, 2. ablam ona el edince Sima Ting'in ardına gizlendi. Dişi ağrıyan Sima Ting, eliyle şişmiş yanağını tutarak orada öylece dikildi.

Bizim oturduğumuz yer, öküzün kafasıydı, öküzün yüzü önümüzde uzanıyordu. Öküz ağzını kasten göğsüne doğru açmıştı, öküzün yüzü, deniz seviyesinden beş yüz metre yüksekliğindeki bir uçuruma dönüşmüştü. Rüzgâr başlarımızın üzerinden köye doğru esiyordu. Köyün üzerini sis gibi, duman gibi ince bir bulut tabakası

sarmıştı, evimize bakındım ama tek seçebildiğim Sima Ku'nun dört başı mamur, yedi kapılı, kocaman malikânesi oldu. Kilisenin çan kulesi ve ahşap gözetleme kulesi öyle küçük ve kırılgan görünüyordu ki. Ova, nehir, çayırlar ve çayırların etrafına küçük aynalar gibi döşenmiş göletler. Keçi büyüklüğünde bir grup atla, köpek büyüklüğünde bir grup eşek gördüm, bunlar Sima Ku'nun taburunun binek hayvanlarıydı. Tavşan büyüklüğünde altı tane keçi gördüm, bunlar bizim evin keçileriydi. Keçilerin arasında en büyük ve en beyaz olanı benim keçimdi, annem onu 2. ablamdan özel olarak istetmişti, 2. ablam da kocasının levazım subay yardımcısından rica etmişti, levazım subay yardımcısı da birini Yimeng Dağı bölgesine gönderip bu keçiyi satın aldırmıştı. Benim keçinin yanında küçük bir kız çocuğu duruyordu, kızın kafası küçük plastik bir top gibi görünüyordu. Ama ben onun küçük bir kız çocuğu olmadığını biliyordum, o genç bir kadındı, kafası da normalde küçük bir plastik toptan daha büyüktü. O benim 6. ablam Naindi'ydi. Bugün keçileri otlatmak için gerçekten de çok uzak bir yere götürmüştü, keçileri otlatmak için bu kadar uzak bir yere götürmesi muhtemelen keçilerin iyiliği için değildi, uçuş gösterisini kendi de izlemek için bu kadar açılmış olacaktı.

Sima Ku ve Babbitt çoktan atlarından aşağı inmişti, atlar kendi başlarına öküzün başında dolanıp mor çiçekler açmış yabani yonca aranıyordu. Babbitt uçurumun kenarına yürüyüp sanki yüksekliği ölçermiş gibi aşağıya baktı. Çocuksu yüzünde ciddi bir ifade vardı. Uçurumu gözleriyle tarttıktan sonra başını yukarı çevirip bu kez de göğe baktı. Binlerce kilometrelik masmavi gökyüzünde pek de öyle bakılacak bir şey yoktu. Gözlerini kısıp sanki rüzgârın gücünü kontrol etmek ister gibi bir elini havaya kaldırdı. Bu yaptığının çok gereksiz olduğunu düşündüm, beyhude bir hareketti, rüzgârgülü pır pır dönü-

yordu, rüzgâr öyle güçlü esiyordu ki giysilerimiz de pır pır ediyordu, kartalların kanatları bile rüzgârın etkisiyle kuru yapraklar gibi savrulurken elini kaldırıp ne yaptığını sanıyordu bu adamcağız? O, bu boş hareketlerine devam ederken Sima Ku da bir köle gibi körü körüne onu takip ediyor, gösterişli hareketlerle onun yaptıklarını taklit ediyordu ama ben bunun sadece gösteriş amaçlı olduğunu sezdim.

"Tamam," dedi Babbitt sert bir tonla, "artık başlayabiliriz."

"Tamam," dedi Sima Ku sert bir tonla, "artık başlayabiliriz."

Askerler iki bohça getirip birini açtılar. İçinden gökyüzünden bile daha büyük olan bembeyaz ipek bir çarşaf çıktı. Çarşafın altından beyaz renkli halatlar sarkıyordu.

Babbitt eliyle askerlere halatları Sima Ku'nun kalçalarına ve göğsüne bağlamalarını işaret etti. Bağlama işi bittikten sonra düğümlerin sıkı olup olmadığını denemek için halatı kendi elleriyle çekiştirdi. Sonra o beyaz ipek çarşafı açtı, askerlerden uçlarını çekip çarşafı gerebildikleri kadar germelerini söyledi. Ardından esen sert bir rüzgâr çarşafın içini doldurup onu davul gibi şişirdi, askerler çarşafı bırakınca şişen çarşaf sürüklenen bir yaya dönüştü, üzerindeki halatlarla birlikte Sima Ku'yu da peşinden sürükledi. Sima Ku ayağa kalkmaya çalıştı ama bir türlü ayağa kalkamıyordu. Yerde yeni doğmuş bir eşek gibi yuvarlanıp durdu. Babbitt koşarak onun arkasına geçti, sırtındaki halatları kavradı, sert bir tonla, "Sıkı tut bunu, bu halat kontrol ipi," dedi. Sima Ku birden sanki o an ne yaptığının farkına varmış gibi, "Senin ecdadını sikeyim Babbitt, seni katil!" dedi.

2. ablam halıdan kalkıp Sima Ku'ya doğru atıldı. Ama daha iki üç adım atamadan Sima Ku uçurumdan aşağı yuvarlanmıştı bile. Artık küfretmeyi bırakmıştı. Babbitt,

"Sol kolundaki ipi çek, çek hadi seni aptal!" diye kükredi.

Hepimiz uçurumun kenarına vardık, hatta 8. ablam bile bizimle geldi. Tam öne doğru sendeleyerek biraz daha gidiyordu ki büyük ablam onu kolundan çekip durdurdu. O ipek çarşaf şimdi gerçekten de büyük beyaz bir buluta dönüşmüştü, çarpık bir açıyla havada yavaş yavaş ileri doğru süzülüyordu. Sima Ku o bulutun altında oltanın ucundaki bir balık gibi çırpınıyordu.

"Kımıldama! Doğru dur aptal! Yere inmeye hazırlan!" diye kükredi Babbitt ona doğru.

O beyaz bulut rüzgârın etkisiyle sürüklendi, bir yandan ilerliyor bir yandan da gittikçe alçalıyordu, en sonunda çok uzaktaki bir çayırın üzerine inince yemyeşil otlar bir anda göz kamaştırıcı bir beyazlığa büründü.

Hepimizin ağzı açık kalmıştı, nefes almayı unutmuştuk, gözlerimiz o beyazlığın peşine takılmıştı, beyazlık yere düşünce ağzımızı kapayıp tekrar nefes almaya başladık. Ama 2. ablamın ağladığını fark edince yeniden telaşlandık. 2. ablam niye ağlıyor olabilirdi ki? 2. ablamın gözyaşları mutluluk gözyaşları değildi, kederden ağlıyordu, aklıma hemen şu geldi: Komutan Sima yere düşünce ölmüştü. İzleyicilerin bakışları sonunda yine beyaz buluta çevrildi, bir mucize görmek için dört gözle bakıyorlardı. Mucize doğal olarak gerçekleşti: O beyazlık hareket edip havalandı, beyazlığın altından kara bir şey çıkıp ayağa kalktı. İki eliyle bize el salladı, heyecanlı bağırışları uçuruma kadar ulaştı, biz de hep birlikte neşeli tezahürat yaptık.

Babbett'in tüm yüzü kızardı, burnunun ucu bir kat yağ sürülmüşçesine parlıyordu. Kendi halatlarını kendi bağladı, o beyaz bohçayı sırtlayıp ayağa kalktı, kollarını iki yana açıp oynattı, yavaş yavaş geriledi, hepimiz dikkatle onu izlemeye başladık, o ise kimseye bakmıyordu, yüzü ileriye dönüktü. Onlarca metre geriledikten sonra

sonunda durdu. Gözlerini kapayıp ağzını büzdü. Belki de büyülü sözler mırıldanıyordu, kim bilir? Mırıldanması bittikten sonra gözlerini açtı, bacaklarını kaldırıp hızla öne doğru koşmaya başladı, yanımızdan geçti, kendini havaya attı, vücudu dimdik duruyordu, bir ok gibi aşağı düştü. Çok geçmeden şöyle bir yanılsamaya kapıldım: Aslında düşmemişti, uçurumun kenarı yükselmeye başlamıştı ya da çayırlar havalanmıştı.

Birden bembeyaz bir çiçek açtı, hayatımda ilk kez bu kadar büyük bir çiçek görüyordum, çayırlarla mavi gökyüzünün arasında açan büyük beyaz bir çiçek. Bu büyük beyaz çiçeğe neşeyle tezahürat yapmaya başladık. Çiçek ileriye doğru süzüldü, Babbitt onun altında bir kantarın ağırlıymışçasına sabit olarak duruyordu. Çok geçmeden ağırlık yere düştü, bizim evin keçi sürüsünün arasına düşmüştü, keçiler tavşan gibi kaçıştı, ağırlık birden kısa bir süre daha hareket etti, o büyük beyaz çiçek büyük bir köpük balonuymuş gibi sönmeye başladı, sönerken ağırlığın üzerini örttü, aynı sırada o sırada keçileri gütmekte olan Shangguan Niandi'nin de üzerini örttü.

Ablam şaşkın bir çığlık attı, gözlerinin önünü büyük beyaz bir çiçek kaplamıştı. Keçiler dört bir yana kaçışırken Niandi, beyaz bir buluta asılmış olan Babbitt'in pembe yüzünü kaplayan gülümsemeyi gördü. "Bir tanrı ölümlülerin arasına indi!" diye düşündü ablam. Başını kaldırıp hızla aşağıya doğru düşen Babbitt'e bakınca kalbi birden onu karşı büyük bir saygı ve ateşli bir aşkla doluverdi.

Kalabalık uçurumun kenarına gelip aşağıya bakındı. "Bugün gerçekten gözlerim dünyaya açıldı," dedi tabut dükkânı olan Huang Tianfu, "Bir tanrı, yetmiş yaşındayım, sonunda bir tanrının ölümlülerin arasına indiğini gördüm!" Kasabada özel bir okulda öğretmen olan 2. Qin Bey, keçisakalını sıvazlayarak, "Komutan Sima daha küçük bir çocukken diğerlerinde çok farklıydı, benim öğ-

rencimken onun ileride büyük işler başaracağını biliyordum," diye içini çekti. Kasabanın önde gelenleri 2. Qin Bey ve Huang Tianfu'nun etrafını sarıp farklı tonlarla ama övgü sözcükleriyle Sima Ku'yu övüp övüp bitiremediler, az önce gözlerinin önünde gerçekleşen göz kamaştırıcı mucize hepsini afallatmıştı. "Diğerlerinden ne kadar farklı olduğunu düşünseniz bile aklınız hayaliniz almaz böyle bir farklılığı," diye yüksek sesle tartışmaya ağırlığını koydu 2. Qin Bey ve az önce bir kuş gibi uçan Sima Ku'yla ne kadar yakın bir ilişki içerisinde olduğunu vurgulayarak, "Benim geceleri işediğim kabın içine iki kurbağa koymuştu! Dahası da var, Konfüçyüs'ün dediklerini kurcalayıp çarpıtmışlığı da var, Konfüçyüs der ki, 'İnsan iyilikle doğar, en başta herkes aynıdır ama deneyim ve pratik onları değiştirir,' peki bizimki bunu nasıl söylese beğenirsiniz? Tahmin bile edemezsiniz, şöyle demişti, 'İnsanlar en baştan beri boş konuşur. Köpekler eğitemez, kediler okuyamaz. Piposunda yumurta haşlamış. Hoca yer, öğrenci bakar,' ha ha ha..." diye anlattı. 2. Qin Bey, bir yandan şen kahkahalar atıyor, bir yandan da etrafını saran insanları gururla süzüyordu.

Bu sırada kalabalığın dışından keskin ve tiz bir ses duyuldu. Bu ses bir eniğin meme peşinde koşarken çıkardığı sesleri andırıyordu, yıllar önce nehir kenarında tekneleri kovalayan martıların attığı çığlıklara da benziyordu, hatta daha çok o çığlıklara benzediği de söylenebilir. 2. Qin Bey o şen kahkahalarını birden kesip yüzündeki gururlu ifadeyi hemen toplayıverdi. Hepimiz bu garip çığlığın nereden geldiğini görmeye çalışıyorduk. Bu garip çığlığı atan 3. ablam Lingdi'ydi fakat onu 3. ablam yapan şeylerden geriye şimdi neredeyse hiçbir özellik kalmamıştı, az önce insanların iliğine işleyen o garip çığlığı attığında neredeyse tamamıyla Kuş Perisi'ne dönüşmüştü, burnu kanca şeklinde bir gagaya, gözleriyse sarı-

ya dönmüştü, boynu gövdesinin içine çekilmiş, saçları tüye, kolları da iki kanada dönüşmüştü. Kanatlarını dans eder gibi açıp giderek dikleşen tepeye doğru koşturuyordu, etrafta sanki hiç kimse yokmuş, dünyada bir tek kendisi kalmış gibi çığlıklar atarak uçuruma doğru atıldı. Sima Ting kolunu uzatıp onu durdurmaya çalıştı ama başarısız oldu, elinde sadece onun giysisinden bir parça kumaşla öyle kalakaldı. Bizler daha kendimize gelemeden o çoktan uçurumun altında kanat açmıştı; ben daha çok kanat açtı, demek istiyorum ama aslında düşmüştü. Uçurumun altındaki çayırdan ince, yeşil bir duman tabakası yükseldi.

İlk ağlayan 2. ablam oldu. Onun ağlaması beni açıkçası rahatsız etti, Kuş Perisi uçurumdan aşağı uçmuştu işte, bir kuşun uçurumdan aşağı uçması çok sık görülen bir olaydı, öyle ağlayıp zırlamasının ne gereği vardı ki? Hemen ardından benim her zaman sinsi ve alaycı biri olarak gördüğüm büyük ablam da ağlamaya başladı. Hatta hiçbir şey göremeyen 8. ablamın da onlara katılması bana çok garip geldi, çok içten ve çok doğal bir şeymiş gibi ağlamaya başladı. 8. ablam sanki uykusunda sayıklar gibi ve sanki birinden tüm duygularını ve arzularını açığa vurmak için izin istermiş gibi, dua eder gibi ağlıyordu. 8. ablam olay kapandıktan çok sonra bana, 3. ablam yere düştüğünde çıkan keskin sesi bir camın kırılmasına benzettiğini söyledi. Neşeli kalabalık şaşkınlıkla kalakalmıştı, hepsinin yüzleri donmuştu, gözlerine birer sis perdesi çekilmişti. 2. ablam askerlerden bir eşek getirmelerini istedi, kimsenin yardımını almadan eşeğe kendi binecekti, önce kollarını eşeğin kısa ve kalın boynuna doladı, ardından da yiğit bir tavırla eşeğin sırtına tırmandı. Eşeğin karnına topuklarıyla bir tekme atınca eşek sıçrayarak öne doğru koşturdu. Sima Liang da eşekle birlikte birkaç adım atmıştı ki askerlerden biri onu

durdurdu, asker onu kaldırıp babası Sima Ku'nun az önce bindiği atın sırtına koydu.

Mağlup olmuş bir ordu gibi tökezleyerek Yatan Öküz Sıradağları'nın eteklerine indik. Peki bu sırada o beyaz bulutun altındaki Babbitt ve Shangguan Niandi neler yapıyordu acaba? Eşek üzerinde dağın eteklerine inerken aklımda Babbitt ve Shangguan Niandi'nin o paraşüt altında neler yapıyor olduklarını kurcalayıp durdum. Babbitt'in benim daha önce yapmış olduğum gibi elinde bir tilkikuyruğuyla ablamın yanına diz çökmüş, tilkikuyruğunun tüylü ucuyla onun memelerini gıdakladığını görür gibi oldum. Ablam da bana verdiği tepkinin aksine gözleri kapalı halde kıpırtısız uzanmış, karnı okşanan bir enik gibi mutlu ve huzurlu iniltiler çıkarıyordu, şuna bakın hele, şimdi de bacaklarını yukarıya kaldırdı, kuyruğu neşe içinde yerdeki otları süpürüyordu, gözü pek Babbitt için yapamayacağı hiçbir şey yoktu. Tilkikuyruğuyla onu gıdıkladığım için kıçıma vurmaktan neredeyse kıçımı çürüttüğü günün üzerinden daha çok geçmemişti bile. Bunları düşünmek bile beni çok öfkelendirdi, bunun tamamı öfkeden ibaret edildi ama, öfkemin içinde sarı renkte erotik bir düşünce de barınıyordu, o sarı alevler kalbimi yakıp yaraladı. "Kahpe!" diye lanet okudum ellerimi sanki onun boynunu sıkarmış gibi sımsıkı sıkarken. Shangguan Laidi ardına dönüp, "Neyin var senin?" diye sordu bana. Askerler dağdan aşağı inmenin telaşı içerisinde beni ablamın arkasına oturtmuşlardı. Laidi'nin buz gibi beline sımsıkı sarıldım, yüzümü kuru sırtına yapıştırıp, "Babbitt, Babbitt, Amerikalı şeytan Babbitt, 6. ablamın üzerine abandı," diye homurdandım.

Dağın uzun ve dolambaçlı yollarından aşağıya indik sonunda. Sima Ku ve Babbitt çoktan üzerlerindeki halatları çözmüş, başları eğik bir halde ayakta dikiliyordu,

önlerinde uçurumun altında yetişen o çok gür olan yeşil otlardan vardı. 3. ablam işte o otların içindeydi. Yüzü göğe dönük bir halde sırtüstü çamurun içine uzanmıştı, etrafını kara toprak ve daha yeni yeni çıkmaya başlamış otlar çevirmişti. Yüzündeki kuşumsu ifade çoktan kaybolmuştu. Gözleri hafifçe aralanmıştı, yüzünde insanı etkileyen sakin ve güleç bir ifade vardı. Gözlerinin saçtığı soğuk ve karanlık ışıklar, göğsümü delip kalbime saplandı. Yüzü kireç gibi beyazlamıştı, alnı ve dudakları sanki tebeşirle boyanmıştı. Burun deliklerinden, kulaklarından ve göz kenarlarından iplik gibi kan süzülüyordu. Birkaç büyük kırmızı karınca telaşla yüzünü turluyordu. Burası çobanların çok sık uğramadığı bir yerdi, otlar deli gibi büyümüştü, her yanı arı ve kelebek sürüleri sarmıştı, göğsüme tatlı bir kokuşmuşluk doldu. Onlarca metre önümde o hardal sarısı tepe yükseliyordu, tepenin altında bir çukur vardı, tepeden damlayan sular burada siyah renkli bir gölet oluşturmuştu, uçurumdan düşen su damlalarının gölette çıkardığı sesleri dinledim.

2. ablam sendeleyerek öne atılıp 3. ablamın yanında diz çöktü. Ardından, "3. kız kardeşim! 3. kız kardeşim!.." diye haykırdı. 2. ablam, 3. ablamı kaldırmak ister gibi kolunun onun boynuna doladı ama 3. ablamın boynu bir lastik gibi esnek ve yumuşaktı, öylece boylu boyunca uzuyordu. 2. ablamın kolunun üzerinde duran kafası, ölü bir kaz kafasını andırıyordu. 2. ablam onun kafasını tekrar yere bıraktıktan sonra elini tuttu, eli de lastik gibi esnek ve yumuşaktı. 2. ablam feryat figan ağlayarak, "3. kız kardeşim, 3. kız kardeşim, böyle mi gidecektin..." diye bağırdı.

Büyük ablam ağlamadı, bağırmadı da, 3. ablamın yanına diz çöktü, başını kaldırıp etraftaki insanlara bakındı. Bakışını bir yere odaklayamıyordu, öyle miyop, dağınık bir bakıştı işte. Birden içini çektiğini duydum, elini arka-

sına uzatıp yumurta büyüklüğünde, ponpona benzeyen kırmızı mor bir yıldızçiçeği kopardı. Çiçeğin kadife yumuşaklığındaki taçyapraklarıyla 3. ablamın burun deliklerinden akan kanı temizledi, ardından sırasıyla göz kenarları ve kulaklarındaki kanı da temizledi. Temizleme işi bittikten sonra o kanlanmış kırmızı mor topu kendi sivri burnuna götürüp defalarca kokladı, kokladı, kokladı, çiçeği koklarken yüzüne yayılan çok garip bir gülümseme gördüm, gözlerinden sadece mest olmuş insanların gözlerinde görülen o kendinden geçmişlik ışıltısı yayılıyordu. Belli belirsiz bir hisle Kuş Perisi'nin ruhunun, o kırmızı mor yıldızçiçeği vasıtasıyla Shangguan Laidi'nin vücuduna geçtiğini sezdim.

O an beni en çok ilgilendiren kişi olan 6. ablam kalabalığı yarıp yavaş yavaş 3. ablamın cesedinin yanına geldi, ne yere diz çöktü ne de ağladı, sadece başını sessizce yere eğip iki eliyle atkuyruğunu düzeltti, yüzü sanki yaramazlık etmiş küçük bir kız çocuğu gibi bir an bembeyaz oluyor, ardından kızarıyordu. Ama çoktan dolgun hatlara sahip genç bir kadına dönüşmüştü artık, siyah saçları pırıl pırıl parlıyordu, kalçaları iyice belirgindi, kuyruk sokumunda sanki çok güzel kırmızı bir kuyruk saklıyordu. Üzerinde 2. ablamın ona hediye ettiği ipekten beyaz bir *qipao*[1] vardı, elbisenin derin yırtmaçlarından uzun bacakları görünüyordu, baldırlarında ayrıkotlarının keskin yapraklarının açtığı kırmızı çizikler oluşmuştu, çürümüş otlar ve kır çiçekleri elbisesinin arkasını ıslatıp kirletmişti, parlak yeşil lekelerin her yanına kırmızı noktalar yayılmıştı... Düşüncelerim birden atlayıp onun ve Babbitt'in üzerini örtmüş olan o yumuşacık bulutun içine giriverdi, tilkikuyruğu otu... o tüylü kuyruk...

1. Tek parçalı geleneksel bir Çin elbisesi. (Ç.N.)

Gözlerimi iki kan emici sülük gibi onun memelerine diktim. Shangguan Niandi'nin o dimdik memeleriyle kiraz gibi meme uçları, ipekli beyaz elbisesinin övgülerini kazanmıştı. Birden ağzım sulandı, ağzımın içi ekşi bir tükürükle doluverdi. O andan itibaren ne zaman güzel bir çift meme görsem ağzımın içi tükürükle dolmaya başladı, onları tutmak için yanıp tutuşuyordum, onları emmek istiyordum, o dünyanın en güzel memelerinin önünde diz çöküp onların en sadık oğulları olmak istedim... Memeler orada öylece, o ipekli beyaz elbisenin altında sanki köpek salyasıyla ıslanmış gibi duruyorlardı. Kalbim bıçak saplanmış gibi acıdı, sanki Babbitt'in 6. ablamın meme uçlarını ısırışına canlı canlı tanık oluyordum. O mavi renkli enik gözleriyle 6. ablamın çenesine bakarken ablam da onun o yumuşak altın sarısı saçlarını okşuyordu. O eller benim kıçıma vahşice vurmuştu, oysa benim tek yaptığım şey hafifçe onu gıdıklamak olmuştu, adamsa onu ısırmıştı. Bu acının varlığı beni 3. ablamın ölümüne karşı iyice hissizleştirdi. 2. ablamın yakarışları beni üzdü. 8. ablamın ağlamasıysa doğanın seslerini andırıyordu, bu ses bana 3. ablamın yaşarkenki o ağaçları deviren, yaprakları düşüren, yeri titretip göğü sarsan, hayaletleri ağlatıp iblisleri inleten muhteşem, yüce, cesur ve biricik davranışlarını hatırlattı.

Babbitt birkaç adım öne çıkınca onun o taze, kırmızılıklarıyla beni son derece mutsuz eden dudaklarına ve üzeri beyaz tüylerle kaplanmış olan kırmızı yüzüne daha yakından bakabildim. Onun beyaz kirpikleri, büyük burnu ve uzun boynu da beni mutsuz ediyordu. Onun her şeyinden iğreniyordum. Sanki bize bir şey vermek istermiş gibi iki elini uzatıp, "Çok yazık oldu, çok yazık, bunun olacağı aklıma hiç gelmemişti..." dedi. Kendine özgü yabancı bir aksanla hiçbirimizin anlamadığı bir şeyler söyledi, aralarda ancak anlayabildiğimiz Çince birkaç

sözcük yakaladık: "Onda sanrısal bir bozukluk vardı, kendini bir kuş sanıyordu ama kuş değildi..."

Çevredeki kalabalık ateşli bir tartışmaya girdi, tartışmanın içeriğinin Kuş Perisi ve Kuşçu Han'ın ilişkisi üzerine olduğunu tahmin ettim, belki araya Dilsiz Sun'la ilgili birkaç sözcük de karışmış olabilir ya da tartışma iki çocuğa kadar varmış bile olabilir, bu konuşmaları duymak istemiyordum, zaten istesem de duyamazdım, kulaklarım uğulduyordu, kulağımın dibinde vızıldayan birkaç eşekarısı vardı, tepenin hemen üzerinde kocaman bir arı kovanı vardı, arı kovanının altında bir dağ sıçanının önünde diz çökmüş olan bir rakun duruyordu. Dağ sıçanının iyi gelişmiş ön ayakları vardı, vücudu şişmancaydı, küçük gözleri birbirine yapışık gibi duruyordu. Guo Fuzi, köyün büyücüsü, meteliklerin üzerine yazı yazabilir ve hayaletleri yakalayabilirdi, onun da yuvalarında duramayan, burnunun üzerinde birbirine yapışıkmış gibi duran küçük gözleri olduğundan ona "Dağ Sıçanı" adını takmışlardı. Kalabalığın arasından sıyrılıp, "Koca Dayı, kız ölmüş, ağlamak onu geri getirmeyecek, hava da sıcak, en iyisi onu bir an önce eve götürmek, cenazesini yapıp huzur bulması için toprağa gömelim!" dedi. Nasıl bir yakınlık kurup Sima Ku'ya, "Koca Dayı," diye seslenmişti bilmiyorum, bunu bilebilecek birini bile bilmiyorum. Sima Ku başını salladı, ellerini sıkıp, "Anasını sattığımın, hüsranın daniskası bu," diye söylendi.

"Dağ Sıçanı" 2. ablamın arkasında duruyordu, o küçük gözleri yerinde duramıyordu, çok acıklı bir sesle, "Koca Teyze, kız çoktan ölmüş, siz kalanlara bakın, artık iki can taşıyorsunuz, böyle ağlamaya devam ederseniz kendinizi mahvedeceksiniz, bu da gerçek bir trajediye yol açar. 3. Koca Teyze gerçekten bir insan mıydı? Ona öyle kolayca bir insandı, diyemeyiz, aslında bir kuş perisiydi, Batılı Ana'nın ölümsüz şeftalilerini gagaladığı için

buraya yeryüzüne gönderilmişti. Ama şimdi süresi doldu, doğal olarak da ait olduğu yere, periler diyarına geri döndü. Sizler söyleyin, hepiniz gördünüz, uçurumdan düşerken yerle gök arasında sarhoşmuş ya da derin bir uykudaymış gibi süzülüyordu, eğer ölümlü olsaydı düşerken öyle rahat ve öyle zarif görünür müydü..." dedi. "Dağ Sıçanı" tam yerle gök arasında derken 2. ablamı kolundan tutup yerden kaldırdı. 2. ablam durmadan "3. kız kardeşim, ölümün çok trajik oldu," diye sayıkladı.

"Tamam, tamam," dedi Sima Ku 2. ablama doğru elini sabırsızca sallarken, "ağlama artık, onun gibi biri için yaşamak bir zulümdü, ölünce periler arasına karışıp rahata erdi."

"Hepsi senin suçun, ne diye uçuş denemesine kalkışırsın!" diye söylendi 2. ablam.

Sima Ku, "Uçmadım mı? Siz kadınlar böyle büyük işleri anlamazsınız zaten. Personel Şefi Ma, birkaç adam ayarlayıp onu eve taşıyın, sonra bir tabut alıp cenaze işlerini düzenleyin. Yaver Liu, paraşütleri toplayıp dağa çıkarın, Danışman Babbitt'le ben bir deneme daha yapacağız." dedi.

"Dağ Sıçanı", 2. ablamı kolundan tutarak kalabalığa heybetli bir sesle, "Hadi, herkes bir işin ucundan tutsun," diye seslendi.

Büyük ablam hâlâ diz çökmüş bir halde 3. ablamın kanına bulanmış çiçeği koklamakla meşguldü. "Dağ Sıçanı", "Büyük Teyze, sen de paralama kendini artık, 3. Koca Teyze perilerin arasına karıştı, hepimiz onun adına sevinmeliyiz," dedi.

"Dağ Sıçanı" daha sözünü bitirmemişti ki büyük ablam başını kaldırdı, gözlerini "Dağ Sıçanı"na dikip gizemli bir tebessüm takındı. "Dağ Sıçanı" bir şeyler geveledi, konuşmaya cesareti yoktu, telaşla insan yığınının arasına karıştı.

Shangguan Laidi elindeki kırmızı mor çiçeği kaldırdı, gülerek ayağa kalktı, Kuş Perisi'nin cesedinin üzerinden atladı, gözlerini Babbitt'e dikip siyah elbisesinin içinde sallanarak yürüdü. Hareketlerinde çişi gelmiş birinin telaşı vardı. Minik minik adımlarla birkaç adım ilerledi, elindeki çiçeği yere fırlattı, Babbitt'e doğru atıldı, kollarını onun boynuna doladı, vücudunu onun vücuduna yapıştırıp sanki ateşlenmiş bir şekilde, "... Şehvet... acıdan ölüyorum..." diye mırıldandı.

Babbitt onun koynundan kaçabilmek için akla karayı seçti. Yüzü ter içindeydi, içine yabancı ve yerel sözcükler kattığı bir sesle, "... Seni istemiyorum... Sevdiğim sen değilsin..." deyiverdi.

Büyük ablam gözleri kızarmış bir köpek gibi ağzından iğrenç sözcükler savurdu, göğsünü kabartıp Babbitt'in üzerine atıldı. Babbitt, ablamın ataklarını birkaç kez beceriksizce savurdu, bir, iki, üç derken sonunda 6. ablamın arkasına saklandı, 6. ablam onun koruması olmuştu. Ama 6. ablam bunu yapmayı hiç de istemiyordu. Yaramaz bir erkek çocuğunun kuyruğuna zil bağladığı küçük bir köpek gibi durmadan döndü durdu. Büyük ablam 6. ablamla birlikte dönmeye başladı. Babbitt de eğilmiş, 6. ablamın kıçının arkasında dönüp duruyordu. Döndüler, döndüler, durmadan döndüler, onların dönmesinden başım döndü. Gözlerimin önünde dikilmiş kalçalar, saldırgan göğüsler, parlak enseler, yerli yüzler ve beceriksiz bacaklar hızla döneniyordu... Gözlerim kamaştı, aklım arapsaçına döndü. Büyük ablamın feryatları, 6. ablamın çığlıkları, Babbitt'in derin derin solukları, kalabalığın o muğlak bakışları. Askerlerin yüzlerinde yağlı gülüşler vardı, ağızlarını açıp çenelerini titrettiler. Benim keçinin önderliğindeki keçi sürüsü, süt dolu memelerini sürüyerek tembel tembel eve dönüş yolunu tuttu. Atların ve eşeklerin o parlak tüyleri. Başımızın üzerinde çığ-

lık çığlığa kuşlar uçuşuyordu, demek oluyordu ki yakınlarda bir yerde yumurtaları ya da yumurtadan yeni çıkmış yavruları vardı. Ah, o zavallı otlar. Boyunlarına basılmış yabani çiçekler. Ah, o sefahat mevsimi. 2. ablam sonunda büyük ablamın siyah elbisesine yapıştı. Büyük ablam ölümüne bir mücadeleyle kollarını Babbitt'e doğru uzatmaya çalışıyordu. Ağzından etraftaki kalabalığın utançtan kızarmasına neden olan daha da müstehcen sözcükler döküldü. O siyah elbise yırtılınca büyük ablamın omuzları ve sırtının bir bölümü açılıverdi. 2. ablam öne doğru atılıp büyük ablama bir tokat savurdu. Tokadı yiyen büyük ablam hemen duruldu, ağzından beyaz köpükler çıkıyordu, gözleri boş boş bakıyordu. 2. ablam büyük ablamın yüzüne birbiri ardına tokatlar savurdu, her tokat bir öncekinden daha sertti. Büyük ablamın burun deliklerinden kara kan süzülmeye başladı, önce başı ayçiçeği gibi göğsünün önüne düştü, hemen ardından kendini yerde buldu.

2. ablam yorgun bir halde yere çöktü, nefes nefeseydi, uzun süre öyle kaldı. Nefes alışverişi bir süre sonra ağlamaya dönüştü. Sanki gözyaşlarına ritim tutmak ister gibi kendi dizlerini dövmeye başladı.

Sima Ku'nun yüzünde saklayamadığı heyecanlı bir ifade vardı. Gözlerini büyük ablamın çıplak sırtına dikti, ağır ağır nefes alıp veriyordu. Ellerini sanki ne kadar temizlese de bir türlü çıkmayan bir lekeyi temizler gibi durmadan pantolonuna sürtmeye başladı.

3

Düğün yemeği, daha yeni boyanmış kilisede akşam karanlığında verildi. Kirişlerden sarkan onlarca ampul,

kilisenin içini gündüz vaktinden daha çok aydınlatıyordu. Kilisenin önündeki küçük avludan bir makinenin tuhaf gıcırtıları duyuluyordu, bu gizemli elektrik akımı o makineden geliyordu, kablolardan geçen akım ampullere doluyor, yanan ampuller de karanlığı aydınlatıyordu, bu tuhaf ışık pervaneleri kendine çekiyor, ışığa çarpan pervaneler yanıyor, sonra aşağıya, Sima Ku'nun taburundaki subayların ve Dalan şehrinin önde gelen beyefendilerinin başlarının üzerine düşüyordu. Sima Ku üzerinde askerî üniforması ve yüzünde muzaffer bir parıltıyla masanın başındaki onur konuklarına ayrılmış olan sandalyesinden kalktı. Boğazını temizleyip yüksek sesle, "Sevgili silah arkadaşlarım ve sayın ileri gelenler, bugün buraya seçkin dostum Babbitt ve bendenizin küçük baldızı Shangguan Niandi'nin evliliklerini kutlamak için toplandık, bu büyük ve mutlu bir olaydır, hepinizi alkışlamaya davet ediyorum, lütfen," dedi. Herkes coşkuyla alkışladı. Sima Ku'nun yanında üzerinde beyaz üniforma olan, göğsüne kırmızı bir çiçek iliştirmiş, güleç yüzlü Amerikalı delikanlı Babbitt oturuyordu. Sarı saçlarına fıstık yağı sürmüştü, saçları köpek yalamış gibi parlıyordu. Babbitt'in yanında üzerinde beyaz elbiseli Shangguan Niandi oturuyordu, elbisesinin yarı aralanmış göğüs dekoltesinden memeleri görünüyordu. Birden ağzım sulandı ama 8. ablamın dudakları soğan kabuğu gibi kupkuruydu. Günün erken saatlerinde Sima Liang ve ben, onun elbisesinin arkasında sülün gibi uzanan uzun mu uzun kuyruğunu sürümüştük. Başına iki tane ağır mı ağır çingülü iliştirmişti, yüzündeki makyaj kendini beğenmişliğini kapatamamıştı. Niandi, seni mutlu şey, daha Kuş Perisi'nin kemikleri soğumadan arsızca bir Amerikalıyla evlendin! Bu durumdan hiç hoşnut değildim, Babbitt'in bana plastik saplı keskin bir çakı hediye etmiş olmasına rağmen hiç mutlu değildim.

Şu ampul denilen şey gerçekten de kötü bir şeydi, ışığıyla beyaz elbiseyi öyle bir aydınlatıyordu ki elbisenin altındaki kırmızı uçlu beyaz memeler neredeyse açıkça seçilebiliyor ve ortak bir hedef haline geliyordu. Oradaki tüm erkeklerin gözlerini dikip onları izlediğini biliyordum, hatta Sima Ku bile gözucuyla dikizliyordu. Memelerinse hiçbir şeyden haberi yoktu, orada kendi hallerinde, gönüllerince sallanıp duruyorlardı. Küfretmek istedim ama kime küfredecektim ki? Babbitt denen orospu çocuğu bu geceden sonra onları ele geçirecekti. Terden yapış yapış olmuş elimle cebimdeki çakıyı sımsıkı kavradım. Birden Niandi'nin üzerine atılıp çakımla elbisesini parçalasam, sonra eteklerine yapışıp boylu boyunca aşağı indirsem nasıl bir manzara olurdu acaba? Sima Ku hâlâ boş boş konuşmaya devam eder miydi? Babbitt hâlâ heyecanlıymış gibi yapar mıydı? Shangguan Niandi hâlâ mutluymuş gibi davranır mıydı? Bu hazineleri gizlemek isterdim ama onları nereye saklayabilirim ki? Samanlığa mı saklasam? Hayır, olmaz gelincik yer; duvarın deliklerine saklasam fare gelip kapar; ağaç dallarının arasına koysam baykuş çalar... Biri yavaşça karnımı dürttü. Sima Liang'mış. Üzerinde çocuk bedeninde beyaz bir takım elbise vardı, boynuna siyah bir kelebek bağlamışlardı. İkimizin üzerindekiler tıpatıp aynıydı. "Küçük dayı, otursana, bir sen ayakta dikiliyorsun," dedi. Ağır ağır tabureye otururken ne zaman ve niçin ayağa kalktığımı hatırlamaya çalıştım. Sha Zaohua'nın üzerinde çok güzel bir elbise vardı, düğünde Shangguan Niandi'ye bir demet kır çiçeği vermişti. İnsanların kulakları şimdi Sima Ku'nun dedikleriyle doluyordu, insanların gözleri direkt Shangguan Niandi'nin memelerine bakıyordu, insanların burunları et ve içkinin hoş kokularını alıyordu, insanların aklından sürekli tek bir şey geçiyordu, Shangguan Niandi yemek çalan

yavru bir kedi gibi küçük pençesini masaya uzatıp bir parça et aldı, sonra burnunu silermiş gibi yapıp eti ağzına atıverdi.

Sima Ku'nun konferansı hâlâ devam ediyordu, elindeki kadehi kaldırdı, bu şarabı özel olarak Bataklık Dağı'nın oradan satın almıştı, kadeh, kırmızı ışıltılar saçıyordu, kadehi neredeyse gün boyu elinde havada öylece tutmuştu ama hiçbir yorgunluk belirtisi göstermiyordu. "Babbitt Bey, gökten aramıza inmiştir, Babbitt'i bize gök göndermiştir, onun uçuş gösterisine hepiniz kendi gözlerinizle şahit oldunuz, başımızın üzerinde ışıyan ampulleri de o donatmıştır," diye sürdürdü konuşmasını. Eliyle kirişlere asılmış olan ampulleri gösterince kalabalığın gözleri Shangguan Niandi'nin o insanı eritip mest eden, ilhamdan ilhama sürükleyen memelerinden kısa bir süre de olsa ayrıldı. Onun parmağı rehberliğinde herkes şimdi o gözlerine batan parlak ışığa bakıyordu. "Beyler, buna elektrik derler, Çin'in Şimşek Tanrısı'ndan çalınmıştır. Gerilla birliğimiz Babbitt'in aramıza katılmasından bu yana pürüzsüz bir şekilde yoluna devam etmektedir, Babbitt bizim Talih Generalimizdir, bizlere bir kucak dolusu hünerle gelmiştir, bekleyin biraz, birazdan siz sayın önde gelenlerin gözlerini daha da açacak bir şey gösterecek," dedi Sima Ku. Sonra biraz yana dönerek başlarda Papaz Malory'nin vaazlarını verdiği, ardından İmha Birliği üyelerinden kadın asker Tang'ın Japonlara karşı verdiğimiz direniş esnasında köylülere seslendiği kürsünün arkasındaki duvarda asılı duran beyaz bir kumaşı gösterdi. Gözlerimin karardığını hissettim, elektriğin o cafcaflı parıltısına daha fazla bakmak istemedim. "Böyle bir deha aramızda oldukça sırtımız yere gelmez. Savaşı kazandık, Babbitt Bey de memleketine dönmek istiyor, onu burada tutmak için elimizden geleni ardımı-

za koymamalıyız, onu kesinlikle göndermemeliyiz, onu kalması için büyük bir coşku ve tüm samimiyetimizle ikna etmeliyiz, bunu kendime iş edindim, peri kızlarından bile daha güzel olan küçük baldızımı ona vermemin nedeni de budur, Babbitt Bey ve Shangguan Niandi'nin mutluluğuna hepinizi kadeh kaldırmaya davet ediyorum, şerefe," diye bitirdi konuşmasını.

Davetliler hararetle ayağa kalktı, kadehlerini ellerine alıp tokuşturdular, çin çin, haydi hoop, fon –başlar geriye– dip.

Shangguan Niandi parmağında altın yüzük takılı olan elini uzatıp kadehini aldı, önce Babbitt, ardından Sima Ku ve Shangguan Zhaodi'yle kadeh tokuşturdu. Shangguan Zhaodi daha yeni doğum yapmıştı, hâlâ eski gücünü toplayıp kendine gelememişti, yüzü çok solgundu, yanaklarında hiç de sağlıklı görünmeyen kırmızı noktalar vardı.

Sima Ku, "Şimdi sıra gelinle damadın içki içmesine geldi, hadi kollarınızı birbirine dolayın," dedi. Babbitt ve Shangguan Niandi, Sima Ku'nun önderliğinde kollarını birbirine dolayıp garip bir şekilde içkilerini yudumlarken kalabalık neşeyle şahlandı. Ardından hep bir ağızdan bağrışmaya başladılar, kadehler çınladı, yemek çubukları havada uçuştu, onlarca ağız hep birlikte çiğnemeye başladı, hiç de yakışık almayan sesler çıkardılar, dudakları ve yanakları kat kat parlak yağa bulandı.

Bizim masada benim dışımda Sima Liang, Sha Zaohua, 8. ablam ve nereden ortaya çıktıklarını bilmediğim birkaç küçük iblis vardı. Ben hariç hepsi yemek yiyordu. Ben yemek yiyeceğime onları inceliyordum. Yemek çubuklarını elinden ilk fırlatıp elle yemek yemeye başlayan Sha Zaohua oldu, sol elinde bir tavuk butu, sağ elinde bir domuz bacağı vardı, bir ısırık ondan bir ısırık bundan diye yemeye girişti. Masadaki ufaklıkların yemeğe kon-

santre olmak için çiğnerken gözlerini yumduklarını fark ettim, sanki 8. ablamı taklit ediyorlardı, 8. ablam alev alev yanan yanakları ve kırmızı birer bulutu andıran dudaklarıyla gelinden kat kat daha güzeldi. Ufaklıklar yemek yerken gözlerini yummalarının aksine masaya uzanıp yemek alacakken gözlerini koca koca patlatıyorlardı. Onları hayvan leşlerini yemek için birbirleriyle kapışırken görünce hallerine çok üzüldüm.

Annem, 6. ablamın Babbitt'e varmasına karşı çıkmıştı. 6. ablam, "Ana, ninemi öldürdüğünü kimselere söylemem, sırrın bende güvende," dedi. Bunu duyan annem birden yumuşayıverdi, sükûnetini bozmadı. Bu sessizlik annemi sonbahar yaprakları gibi soldurdu, birden düğün işlerinden elini ayağını çekti, hiç aldırış etmiyordu artık, aksi gibi 6. ablam da bu işe bozuldu, günlerce huzursuz huzursuz dolandı. Ziyafet birden doğal akışına döndü, öngörülebilir bir çizgide ilerliyordu, masalar arası diyalog, içki yarışının merkeze oturmasıyla birlikte yarıda kesildi. İçkinin kaynağı hiç kesilmeyecekmiş gibi görünüyor, yemekler masaya zincirleme bir şekilde konuluyordu, beyaz üniformalı garsonların elleri kolları servis tabaklarıyla doluydu, küçük adımlarla hızla ilerlerlerken bir yandan da yüksek sesle yemek isimlerini şakıyorlardı: "Geliyor –ağır ateşte pişmiş, soslu köfte– yer açın – ızgara bıldırcın– yol verin güveçte pişmiş mantar ve tavuk geliyor..."

Bizim masadaki konukların hepsi "tabağını silip süpürmüş" birer generaldi. Geliyor, cilalı domuz fileto geliyor – masamıza pırıl pırıl parlayan bir domuz bacağı düşer düşmez yağdan pırıl pırıl parlayan birkaç küçük el, aynı anda ileri atıldı. Yandım, hepsi zehirli yılanlar gibi tıslıyordu. Ama hiçbirinin durup da dinlenecek boş vakti yoktu, eller yine uzandı, birer pençe et kopardılar, et kazara ellerinden kayıp masaya düşerse hemen kaldırıp

ağızlarına tıkıyorlardı, şimdi durmak olmaz, haydi hop, boyunlar ileri, lop lop, domuz gibi yalamadan yut, ağızlar açık, kaşlar çatık, gözlerden biraz da yaş gelsin. Tabaklar göz açıp kapamadan gümüş gibi parlayan beyaz kemiklerle dolup taşıyordu, ne bir parça et ne de bir parça deri. Ardından sıra kemikleri kemirmeye geliyordu, kemiği kapan büyük bir azimle eklem yerleri ve tendonların iliğini kurutuyordu. Kemiği kapamayan gözlerinden fışkıran yeşil ışıklar eşliğinde parmaklarını yalıyordu. Karınları plastik bir top gibi şiştikçe şişti, çırpı bacakları taburelerden acınası bir halde aşağıya sarkıyordu. Karınlarından yeşil baloncuklar fışkırdı, karınları misk kedileri gibi gurulduyordu. Açılın –tatlı ekşi soslu mandarin balığı– koca göbekli, bodur, çenesi sarkmış, gevşek yanaklı, yüzünde çirkin ve vahşi bir ifade olan, beyaz smokin giymiş bir garson elinde ahşap bir tepsiyle çıkageldi, tepsinin üzerinde beyaz seramik bir tabak vardı, tabağın içindeyse büyük sarı bir balık uzanıyordu. Ardından her birinin boyu az önce gelen garsondan daha uzun olan bir düzine kadar garson geldi, hepsinin üzerinde aynı beyaz smokinden vardı, hepsi az önceki ahşap tepsiden taşıyordu, tepsilerin üzerinde aynı seramik tabaktan ve tabakların içinde o birbirinin aynı büyük sarı balıklar vardı. En arkadan gelen garson bir elektrik direğini andırıyordu. Balık tabağını masamıza koyarken bana bakıp garip bir yüz hareketi yaptı. Onu sanki bir yerlerden tanıyor gibiydim, yüzü çok tanıdıktı. Çarpık bir ağız, gözlerden biri kapalı, burnunun üstü buruşmuş, bu hayalete benzeyen yüzü bir yerde görmüştüm ama nerede? Yoksa İmha Birliği'nin Shangguan Pandi ve Lu Liren için düzenlediği düğün yemeğinde mi görmüştüm?

Tatlı ekşi soslu mandarin balığının bir yanı altın sarısı bir yarayı andıran biçimde kesilmişti, aradaki boşluğa tatlı ekşi ve yapış yapış olan bir şurup dökülmüştü. Balı-

ğın opak beyazı gözleri zümrüt yeşili bir soğanla örtülmüştü, üçgen şeklindeki kuyruğu acınası bir halde tabağın dışına taşmıştı, sanki birazdan hafiften oynayacak gibiydi. Yağlı pençeler bir kez daha iş başındaydı, onların balığın cesedini parçalamasına dayanamayacaktım, yüzümü başka bir yöne çevirdim. Shangguan Niandi ve Babbit, onur konuğu masasından kalktılar, ikisinin de elinde içi kırmızı şarapla dolu uzun kadehler vardı, kadeh tutmayan kollarını birbirlerine doladılar. Nazik bir hareketle yavaştan bizim masaya doğru seyirdiler. Masadaki bütün gözler balığa çevriliydi, zavallı balıkçık, çoktan yarısı yenmişti, mavimsi kılçıklarını seçebiliyordum. Küçük pençelerden biri balığın kılçığına bir fiske atınca balığın alt tarafındaki etler göz açıp kapamadan tabağın içine düşüverdi. Şimdi her ufaklığın önünde üzerinden dumanı tüten şekilsiz balık parçaları vardı. Ufaklıklar obur küçük yaratıklar gibi yemeklerden büyük porsiyonlar alıp kendi inlerine sürüklüyor, ardından yavaşça midelerine indiriyordu. Balık tabağında şimdi sadece davul gibi şişkin bir balık kafası, ince ve yakışıklı bir kuyrukla bu ikisini birbirine bağlayan omurga kalmıştı. Kar beyazı masa örtüsünün her yanı iyice batmıştı, sadece benim önümdeki kısım beyazlığını koruyordu, beyazlığın içindeyse içi kırmızı şarapla doldurulmuş bir kadeh vardı.

"Sevgili küçük dostlarım," dedi Babbitt candan bir sesle bardağı yüzümüze doğru kaldırıp, "birleşmemizin şerefine!"

Karısı da kendi şarap kadehini yüzümüze doğru kaldırdı, parmaklarının bazısı kıvrılmıştı, bazısıysa dümdüz uzanıyordu, eli bu haliyle bir orkideyi andırıyordu, o altın yüzük orkidenin taçyapraklarının üzerinde ışıl ışıl parlıyordu. Yarı açılmış memeleriyse beyaz bir porselen gibi soğuk soğuk parlıyordu. Kalbim yerinden fırlayacakmış gibi atmaya başladı.

Ağızlarına balık tıkıştırmakla meşgul olan masa arkadaşlarım ellerini ayaklarını nereye koyacaklarını bilemedikleri bir telaşla ayaklandılar hemen, yanakları, burun uçları ve hatta alınları bile yağ içinde kalmış, pırıl pırıl parlıyordu. Hemen yanımda oturan Sima Liang ağzındaki balığı telaşla yuttu, örtünün masadan sarkan kısmını alıp ellerini ve ağzını sildi yalandan. Bembeyaz ve narin ellerim vardı, üzerimde tek bir leke bile yoktu ve saçlarım altın gibi parlıyordu, midem bugüne değin hiçbir hayvan leşi sindirmemiş, dişlerim hiçbir bitki lifini dişlememişti bile. Bir dizi yağlı küçük pençe, yeni evli çiftle beceriksizce kadeh tokuşturdu. Tek istisna bendim, masanın önünde ayakta dikilmiş, büyülenmiş bir şekilde Shangguan Niandi'nin memelerine bakıyordum. İki elimle masanın kenarına tutunup Shangguan Niandi'nin üzerine atıp meme uçlarını emmemek için var gücümle dizginlemeye çalışıyordum kendimi.

Babbitt bana, "Sen niye yiyip içmiyorsun? Hiçbir şey yemedin mi? Bir lokma bile mi?" diye sordu şaşkınlıkla.

Shangguan Niandi kısa bir süreliğine de olsa tahtından aşağı inip benim gözümde onun 6. ablam olmasını sağlayan niteliklerini tekrar elini aldı, boş kalan eliyle boynumu okşayarak taze kocasına, "Benim kardeşim yarı peridir, biz sıradan ölümlülerin yediklerinden yemez," dedi.

6. ablamın vücudundan yayılan o hoş koku beni çılgına çevirdi, ellerim irademe ihanet edip onun memelerini kavrayıverdi. İpekli elbisesi ne kadar da kayganmış. 6. ablam paniklemiş bir halde çığlık atıp şarap kadehini yüzüme boşalttı.

6. ablamın yüzü kıpkırmızı oldu. Elbisesinin bükülmüş yakasını kurtarmaya çalışırken, "Seni küçük piç!" diye sövdü alçak sesle.

Kırmızı şarap yüzümden akarken gözlerimin önüne kırmızı şeffaf bir perde asıldı. Shangguan Niandi'nin

memeleri iki büyük kırmızı balon gibiydi, gözlerimin önündekilerden değil zihnimdeki memelerinden bahsediyorum, işte onlar iki büyük kırmızı balon gibi gürültüyle çarpıştılar.

Babbitt koca elleriyle başıma vurdu, gözünü kırparak, "Ufaklık, annenin memeleri sana ait olabilir ama ablanın memeleri bana ait. Umarım bir gün seninle iyi arkadaş oluruz," dedi.

Kendimi Babbitt'in koca ellerinden kurtardım, onun o komik ve çirkin yüzüne nefretle baktım. İçimdeki acıyı sözcüklerle tarif etmek imkânsızdı. 6. ablamın memeleri, o pürüzsüz ve yumuşacık, yeşim taşından oyulmuş, emsalsiz hazineleri bu gece bu pudralı yüzünde incecik tüyler olan Amerikalının eline düşecekti, onları avuçlayacak, istediği gibi dokunacak, dilediği gibi yoğuracaktı. 6. ablamın o hamur gibi beyaz, iki kavanoz bal gibi tatlı, tüm gökleri denizlerini dolaşsanız bir benzerini dahi bulamayacağınız eşsiz lezzetteki memeleri bu gece kar gibi beyaz dişleri olan Amerikalının ağzına girecekti, onları ısıracak, kemirecek, isterse iki kuru deri parçasına çevirene dek emecekti. Beni en öfkelendirip en çok kahreden şey de 6. ablamın bunlara çoktan gönüllü olmasıydı. Shangguan Niandi ben sadece seni bir ot parçasıyla biraz gıdıklamıştım ama karşılığında bana iki tokat attın; sana biraz dokundum diye yüzüme şarabı boca ettin. Ama Babbit'in seni elleyip ısıracak olmasını memnuniyetle kabul ettin. Bu dünya hiç de adil değil. Siz ucuz yaratıklar, niye benim kalbimdeki acıyı anlamak istemiyorsunuz? Bu dünya üzerinde memeleri benden daha iyi anlayan, benden daha fazla seven ve onların nasıl korunması gerektiğini benden daha iyi bilen hiç kimse yok ama sizler benim iyi niyetimi yanlış anlıyorsunuz, ben eşek başı mıyım! Birden gözyaşlarına boğuldum.

Babbitt bana anlamsız bir mimik yapıp omuzlarını

silkti, Shangguan Niandi'nin kolundan tutup onu başka masalarla kadeh kaldırmaya götürdü. Bir garson, çorba getirdi, çorbanın içinde sapsarı yumurta sarılarıyla ölü birinin saçlarını andıran bir şeyler yüzüyordu. Masadaki yoldaşlarım yan masadan öğrendikleri bir numarayla beyaz kaşıklarını çorbaya daldırıp iyice karıştırdılar, çorbanın koyu kıvamlısı daha iyidir, çorbayı karıştırırken çorbayı dört bir yana sıçrattılar elbet. Kaşıkları ağızlarına götürmeden önce özenle üflediler, sonra höpürdeterek içtiler. Sima Liang beni dürterek, "Küçük dayı, sen de biraz içsene, çok güzel olmuş, keçi sütü kadar lezzetli," dedi. "Hayır," dedim, "içmem." "O zaman otur biraz, herkes sana bakıyor," dedi ardından. Gözlerimi meydan okur gibi dört bir yanda gezdirdim, kimse bakmıyordu, Sima Liang yanlış istihbarat vermişti. Her masanın ortasından yükselen beyaz buharlar gördüm, ampullere kadar yükseliyor, sonra ısının etkisiyle sise dönüşüp hemen ardından da gözden kayboluyordu. Her masanın üzeri etrafa saçılmış bardak ve tabaklardan darmadağınıktı, misafirlerin yüzü bulanıklaşmaya başlamış, kilisenin içi buğucu bir alkol kokusuyla dolmuştu. Yeni evliler onur masasına geri dönüp asıl yerlerine oturmuşlardı bile. Shangguan Niandi'nin Shangguan Zhaodi'nin kulağına eğilip bir şeyler fısıldadığını gördüm. Acaba ne konuşuyorlardı? Acaba konuştuklarının benimle bir ilgisi var mıydı? Shangguan Zhaodi başını sallayınca Shangguan Niandi ağzını hemen onun kulaklarından uzaklaştırıp eski görkemli duruşunu aldı. Eline çorba kaşığını aldı, çorbaya daldırdı, sonra kaşığı ağzına götürdü, dudaklarını ıslatıp çorbayı kibar bir tavırla içti. Shangguan Niandi, Babbitt'i bir aydan biraz daha fazla bir süredir tanıyordu ama çoktan farklı bir insan olmuştu, bir ay kadar önce o lapayı höpürdeterek içen sen değildin sanki? Bir ay önce burnunu yüksek sesle sümkürmüyor muydun sen? On-

dan hem tiksindim hem de ona hayranlık duydum, bir insan nasıl böyle hızla değişebiliyordu? Çok düşündüm ama cevabını bulamadım. Garsonlar ana yemeklere geçti, haşlanmış mantılar, iştahımı mahveden solucan gibi *noodle*'lar ve çeşit çeşit renkli küçük pastalar geldi. İyice tembelleştim, size misafirlerin o yemekleri yerkenki halini anlatamayacağım, sinirlerim altüst olmuştu ve karnım acıkmıştı, annem ve benim şu keçi beklemekten iyice gerilmiş olmalıydılar, değil mi? Peki neden ayağa kalkıp orayı terk etmiyordum hâlâ? Çünkü Sima Ku yemekten sonra Babbitt'in davetlilere batının maddi ve kültürel üstünlüğünü bir kez daha gösterecek bir şeyi olduğunu açıklamıştı işte. Onun bir film oynatacağını biliyordum, duyduğuma göre elektrikle canlanan bir dizi resim art arda bir perdenin üzerinde gösteriliyordu. Bunu 2. ablam annemi onur masasına davet ederken söylemişti. Annem de yirmi yıl önce o şeyi gördüğünü söylemişti, o zaman Almanlar gelip kendi beyaz bir toza benzeyen gübrelerini satmak için bir film göstermişler, filmde tarlalara serpilen o beyaz tozun ekinleri büyüttüğünü görmüşler ama kimse inanmamış. Bizim buralarda bir sap çiçek için bile hayvan gübresi kullanılır. Almanlar gübreyi bedava dağıtmış, köylüler de gübreyi alıp gölete dökmüşler, o yaz göletteki nilüferler deli gibi büyümüş, yaprakları değirmentaşı büyüklüğündeymiş, hem etli hem de kalınlarmış ama niyeyse nilüferler pek çiçek açmamış. Köylüler işte çok şükür ki bu oyuna gelmemiş, Almanların kendilerini aldattığını düşünmüşler, o nasıl bir gübreymiş ki çiçeğin yaprakları gelişmesine rağmen bir türlü çiçek açmıyormuş, bu işte kesinlikle bir bit yeniği olmalıymış, ya o beyaz gübreden yetişen ürünlerden zehirlenselermiş.

Ziyafet sonunda bitti, garsonlar koşturarak büyük bir sepet getirdi, rüzgâr gibi esip bulut gibi süpürerek

masalardaki bardak ve tabakları patır patır sepetin içine fırlattılar. Sepetin içine attıkları sağlam bardak ve tabaklardı; ama kaldırdıkları sepetin içindekiler artık bardak tabak kırıklarından başka bir şey değildi. Bir düzine asker de koşarak yardımlarına geldi, masa örtülerini aldıkları gibi katlayıp tekrar koşturarak uzaklaştılar. Garsonlar tekrar koşturup uçarcasına yeni masa örtüleri serdi, ardından masalara üzüm, salatalık, karpuz, armut ve Brezilya kahvesi denilen tatlı patates yağı renginde, tuhaf kokular yayan bir şey getirdiler, cezve üstüne cezve geldi, sayısını bilemedim; ardından bardak üstüne bardak geldi, onları da sayamadım. Geğiren misafirler yeniden masalarına oturdu, şu Brezilya kahvesi denen şeyden tereddüt içinde deneme amaçlı birer yudum almaya başladılar sanki bir Çin ilacını içermiş gibi.

Askerler üzerinde kırmızı kumaşla örtülü bir makinenin bulunduğu kare bir masa taşıdılar.

Sima Ku alkışlayarak, "Film birazdan başlayacak, dostlar, birazdan bizlere çok önemli bir şey gösterecek olan Babbitt'i huzurlarınıza çağırıyorum," diye yüksek sesle bir açıklamada bulundu.

Babbitt heyecanlı alkış sesleri içinde ayağa kalkıp kalabalığa doğru saygıyla eğildi. Ardından o kare masanın yanına gidip kırmızı örtüyü kaldırdı, o gizemli ve şeytani makine huzurlarımızdaydı işte.

Babbitt marifetli parmaklarıyla makinenin üzerinde bulunan büyüklü küçüklü parlak tekerlekleri oynatınca makinenin bağırsaklarından yüksek sesli guruldamalar yükseldi. Kılıç keskinliğinde parlak beyaz bir ışık birden kilisenin batı duvarının üzerine vurdu. Kalabalık coşkuyla tezahürat yaptı, ardından çekilen taburelerin sesleri duyuldu. Herkes ışığın yansıdığı yöne döndü. Işık önce toprak altından daha yeni çıkarılıp büyük çarmıhın üzerine yeniden çivilenmiş olan hünnap ağacından yapılmış

İsa'nın yüzüne vurdu. Bu kutsal idolün yüzünün çehresi çok değişmişti, gözlerinin içinde sarı renkli küçük reishi mantarları bitmişti. Dindar bir Hıristiyan olan Babbitt düğünün kilisede yapılması için ısrar etmişti. İsa Mesih gün boyunca Babbitt ve Shangguan Niandi'nin evlilik merasimini gözlerinde bitmiş mantarlar eşliğinde izlemişti; akşam olunca Mesih'in gözlerine yansıtılan ışık mantarlardan buharlar çıkarmaya başladı. Işık daha sonra Mesih'in yüzünden göğsüne kaydı, göğsünden karnına, karnından da Çinli bir marangozun bir nilüfer yaprağıyla örttüğü daha aşağı bölgelerine, oradan da ayakucuna yansıdı. Işık en sonunda gri bir duvarın üzerinde asılı duran, çevresinde siyah bir çerçevenin olduğu, dikdörtgen şeklindeki beyaz çarşafa yansıtıldı. Işık siyah çerçevenin içine sığdırılmaya çalışırken biraz titredi, çerçeveden taştı ama en sonunda sabitlendi. Bu sırada makinenin saçaklardan akan yağmur damlaları gibi sesler çıkardığını duydum.

"Işıkları söndürün!" diye bağırdı Babbitt.

Tak diye bir sesle kirişlere asılmış olan bütün ampuller karardı. Aniden karanlığın içine daldık. Ama Babbitt'in o tuhaf bir canavarı andıran makinesinin saçtığı beyaz ışık daha da beyaz ve daha da parlak bir hale geldi. Yansıyan ışığın içinde grup grup küçük böcekler uçuşmaya başladı, ışığın ortasında pervasızca uçan bir pervanenin gölgesi yansıdı birden beyaz çarşafın üzerine, pervanenin gölgesi normalde olduğundan katbekat daha büyüktü. Karanlığın içindeki kalabalık yine neşeli tezahüratlara başladı, birinin çığlık attığı bile duyuldu. O elektrikli gölgeler işte tam karşımda duruyordu. Bu sırada o akkor ışık demetinin içinde birinin kafası belirdi. Sima Ku'nun kafasıydı bu. Işığın vurduğu kulakları iyice şeffaflaşmıştı, kulaklarının içinde dolanan kanı görebiliyorduk. Arkasına dönüp başını ışığın kaynağına çevirin-

ce yüzü birden düzleşip beyaz bir sayfaya dönüştü. Çarşafın üzerine onun o koca kafası yansıyordu. Karanlığın içinden yine neşeli kahkahalar duyuldu, bu kez onlara ben de katıldım.

"Otursana! Otur!" diye öfkeyle bağırdı Babbitt. Işığın içine giren ince, narin ve beyaz eller Sima Ku'nun kafasını aşağıya doğru bastırdı. Duvarın üzerinden patlama sesleri duyuldu, beyaz çarşafın üzerinde siyah noktalar belirdi, sanki biri ateş ediyordu. Ardından çarşafın yanında asılı duran siyah bir kutudan müzik sesi duyuldu, biraz *huqin*'i, birazda *suona*'yı[1] andırıyordu ama ikisi de değildi, bu ses sanki bir kevgirden süzülen maş fasulyeli *noodle*'dan çıkan o ince ve tenekemsi sese benziyordu.

Çarşafın üzerinde aşağıdan yukarıya doğru akan, sıra sıra, irili ufaklı, eğik yazılmış bazı beyaz yazılar göründü. Hepimiz neşelendik. Ne demişler: Su aşağıya doğru akar. Ama bu yabancı yazılar suyun doğasına aykırı bir şekilde yukarıya doğru akıyordu. Çarşaftan taşıp duvarın karanlığında kayboldular, acaba yarın sabah onları kilise duvarının üzerinde görebilecek miydim? İşte ben böyle tuhaf şeyler düşünürken çarşafın üzerinde şırıl şırıl akan bir nehir belirdi, nehrin kenarında ağaçlar vardı, ağaçların üzerindeyse kuşlar, zıplayıp cıvıldaşan kuşlar. Ağzımız açık donduk kaldık. Kimsenin aklına tezahürat yapmak gelmedi. Ardından sırtında tüfek taşıyan, gömleğinin önü açık, göğsü kıllı bir adam beliriverdi. Ağzında bir sigara vardı, sigaradan dumanlar çıkıyordu, adamın burun deliklerinden de dumanlar çıktı, aman Tanrım, ne garip! Birden ormanın içinden bir ayı fırlayıp adamın üzerine atladı. Kilisenin içindeki kadınlar çığlık attı ve birinin silahını kurduğu duyuldu. Işığın içine yine

1. Üflemeli bir Çin müzik aleti. (Ç.N.)

biri giriverdi, yine Sima Ku'ydu bu, revolverini doğrultup ayıyı vurmak istedi ama ayının görüntüsü onun sırtında parçalanıvermişti bile.

"Otur çabuk, otursana!" diye bağırdı Babbitt. "Aptal, bu bir film!"

Sima Ku oturana kadar perdedeki ayı çoktan ölmüştü, ayının göğsünden yeşil bir kan sızıyordu, avcı olan adam, ayının yanında durmuş tüfeğine mermi koyuyordu.

"Orospu çocuğu!" diye bağırdı Sima Ku. "Ne atıştı!"

Perdedeki adam başını kaldırdı, benim anlamadığım bir şeyler mırıldandı, sonra küçümseyici bir tavırla gülümsedi. Ardından tüfeğini omzuna attı, iki parmağını ağzına sokup keskin bir ıslık çaldı. Islık sesi kilisede yankılandı. Nehrin yanındaki toprak yolda dörtnala gelen bir at arabası belirdi. Arabayı çeken atın kibirli ve gururlu bir duruşu vardı, bu bana biraz salakça geldi. Atın koşum takımları çok tanıdıktı, sanki bir yerlerde görmüştüm. Arabanın sürücü sırasının arkasında ayakta bir kadın duruyordu, kadının uzun saçları rüzgârda salındı ama ne renk olduğunu seçemedim. Kadının kocaman bir yüzü vardı, alnı çıkıktı, gözleri çok güzeldi, kıvrık kirpikleri bir kedinin bıyıkları gibi siyah ve sertti. Ağzı da kocamandı, siyah ve parlak dudakları vardı. Onun çok ahlaksız olduğunu hissettim. Memeleri kuyruğundan yakalanmış iki beyaz tavşan gibi zıplayıp durdu deli gibi. Memeleri öyle iriydi ki Shangguan ailesindeki hiçbir meme onunkilerle boy ölçüşemezdi. At arabasını sürerken bana doğru yönelince kalbim tutuştu, dudaklarım kaşındı, ellerim terlemeye başladı. Hemen hızla ayağa kalktım ama kalkar kalkmaz güçlü bir el başıma bastırıp beni taburenin üzerine oturttu. Arkamı dönüp baktım, ağzı açık duran bir adam gördüm, tanımıyordum. Adamın arkasında insan kaynıyordu, daha bir sürü insan vardı, kilisenin girişi kalabalıktan tıkanmıştı. Bazıları sanki

kapının kirişine asılıymış gibi duruyordu. Dışarıda da içeriye girmeye çalışan gürültülü bir kalabalık vardı.

Perdedeki kadın arabayı durdurup arabadan aşağı atladı. Eteğini kaldırıp kar beyazı bacaklarını gösterdi, sonra bağırmaya başladı, o adama doğru seslendiğine kalıbımı basarım, bir yandan bağırıyor, bir yandan da koşturuyordu. Elbette ki o adama bağırıyormuş, adam ölmüş ayıyı umursamaz bir tavırla tüfeğini yere attı, başını yukarı kaldırıp kadına doğru koşmaya başladı. Kadının yüzü, gözleri, ağzı, beyaz dişleri, kabaran memeleri. Adamın yüzü, kalın kaşları, şahin gibi gözleri, parlak sakalları, adamın kaşını alnından ayıran parlak bir yara izi. Yine kadının yüzü. Yine adamın yüzü. Kadının ayakkabıları çıkaran ayakları. Adamın hantal ayakları. Sonra kadın adamın göğsüne atıldı. Kadının memeleri adamın göğsüne yapışıp düzleşti. Kadının ağzı birden adamın yüzünü gagaladı. Adamın ağzı, kadının ağzına kenetlendi. Sonra senin ağzın benim ağzımın içinde, hemen ardından benim ağzım seninkinin. Birbirini besleyen iki ağız. İnlemeler ve cıvıldamalar, bunları kadın çıkardı. Sonra elleri, boyun ve bele sarılan eller, bu sayılmaz, bir de ben seni elleyeyim, sonra sen beni elle, en sonunda ikisi yumuşacık çimlerin üzerine düşüp yuvarlanmaya başladı, bir erkek üstteydi, bir kadın. Yuvarlanıp durdular, beş yüz metre yuvarlanmışlardır, sonra durdular. Adamın kıllı eli kadının elbisesinin içine dalıp iri memelerinden birini avuçladı. Birden kalbim dayanılmaz bir acıyla ağrıdı, gözlerimden sıcak gözyaşları süzüldü.

Beyaz ışık sönünce perde karardı, o tuhaf bir canavarı andıran makinenin yanında bir ampul aydınlandı. Kalabalık nefes nefese kalmıştı, ağır ağır soludular. Kilisenin içi hıncahınç doluydu, hatta önümdeki masanın üzerinde oturan birkaç kıçı çıplak küçük çocuk bile vardı. Babbitt makinenin yanındaki ışığın içinde bir peri

gibi ayakta duruyordu. Makinenin tekerleri hâlâ dönüyordu, döndü, döndü, döndü, en sonunda tak diye bir ses çıkarıp durdu.

Sima Ku ayağa fırlayıp gülerek, "Vay anasını, durma, durma şimdi, bir daha oynat," diye bağırdı.

4

Dördüncü günün akşamı film izleme yeri Sima'lar'ın evinin geniş harman yerine taşındı. Komutan Sima'nın taburundaki askerler ve subaylarla subayların aileleri en öndeki altın protokol sırasında oturuyordu, kasabanın kodamanları hemen onların arkasındaki gümüş sıralara oturmuştu sivil halk da bakır mı desem yoksa demir mi, işte artık nerede yer buluyorlarsa orada ayakta dikiliyordu. Çok yükseğe gerilmiş beyaz perdenin arkasında içinde nilüfer ve sumercimeği bitmiş bir gölet vardı, göletin arkasında yaşlılarla hastalar ya oturarak ya da ayakta durarak filmi tersten izliyor, hem de filmi izleyenleri izleyebiliyorlardı. O gün Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın tarihî yıllıklarına geçecek bir gün olacaktı, şimdi geriye bakıyorum da o gün yaşanan hiçbir şey sıradan değildi. O gün öğleyin hava insanı bunaltan derecede sıcaktı, güneş kapkaraydı, balıklar nehirde ters dönüyor, kuşlar gökten düşüyordu. Harman yerinde beyaz perdeyi asmak için zemine ahşap direkler gömen askerlerden genç ve sağlıklı bir tanesi bağırsakları bükülmüş gibi kendini yere attı, kolera ateşiyle yanıp tutuşuyordu, yerde döndü durdu, ağzından yeşil bir sıvı fışkırdı, bu hiç de sıradan bir şey değildi. Sarı benekli mor bir yılan sürüsü sokağa çıkmış sürünüyordu, bu da normal bir şey değildi. Bataklık-

tan havalanan bir beyaz turna sürüsü köyün girişindeki bal akasyasının dallarına kondu, sürü üstüne sürü geldi, ağacın ince dallarına epey baskı uyguladılar, tüm ağaç turnaların beyaz tüyleriyle kaplandı, çırpınan kanatlar, yılan gibi uzun boyunlar, sert ve uzun bacaklar, bu da hiç de sık görülen bir şey değildi. Köyün en güçlü adamı olarak nam salmış olan Gözü pek Zhang, harman yerindeki taş silindirlerin bir düzinesini gölete fırlattı, bu pek normal bir şey değildi. İkindiye doğru üzerleri uzun süredir yollarda olmaktan kir pas içinde kalmış yabancılar girdi köye, Taşkın Ejderha Nehri'nin setine oturup kâğıt inceliğinde yufka yiyip kırmızı turp dişlediler, nereden geldikleri sorulduğunda, Anyang, diye cevapladılar, buraya neden geldikleri sorulduğunda, film izlemeye, dediler, burada film oynatıldığını nereden bildikleri sorulduğunda, iyi haberin rüzgârdan bile daha hızlı yayıldığını söylediler, bu da hiç normal değildi. Annem hiç âdeti olmadığı halde bize aptal damat hakkında komik bir hikaye anlattı, hele bu hiç normal bir şey değildi. Günbatımına doğru gökyüzü durmadan değişen yakıcı renklere büründü, bu da sık görülen bir şey değildi. Taşkın Ejderha Nehri'nin suları kan kırmızı aktı, bu da normal değildi. Akşam karanlığı çökerken kara bir bulutu andıran bir küme sivrisinek harman yerini bastı, bu da normal değildi. Göletin üzerindeki geç açan beyaz nilüferler akşamüstünün ateş kırmızılığında göksel varlıklar gibi görünüyorlardı, bu da normal değildi. Benim süt keçimin sütünde kan tadı vardı, hele bu hiç mi hiç normal bir şey değildi.

Akşam, sütümü emdikten sonra Sima Liang'la birlikte harman yerinde uçarcasına koşturduk, film kalplerimizi büyülemişti. Günbatımına doğru koşturduk. Taburelerini taşıyanları, çocuğunu çekiştiren kadınları ve bastonlarıyla yürüyen yaşlıları seçmiştik hedef olarak çünkü onları kolayca sollayabilirdik. Xu Xian'er, kördü,

insanı etkileyen boğuk bir sesi vardı, hayatını şarkı söyleyip yemek için dilenerek kazanırdı, işte o, elinde uzun bir bambu sopayla yolu yoklayarak önümüzde telaşla koşturuyordu. Yemeklik yağ dükkânının sahibi orta yaşlı, tek memeli, İhtiyar Jin denilen bir kadın, "Kör, böyle rüzgâr gibi hızla nereye gidiyorsun?" diye sordu. Kör, "Hadi ben körüm de sen de mi körsün?" dedi. Yıllardır üzerinden çıkarmadığı kenevir yağmurluğunun içindeki Beyaz Yüz Du denilen yaşlı bir adam, hayatını balıkçılıkla kazanıyordu, elinde hasırotundan örülmüş bir tabureyle araya girip, "Kör, sen filmi nasıl izleyeceksin?" diye sordu. Sinirlenen kör, "Beyaz Yüz, bakıyorum da senin götün de beyaz! Bana kör demeye nasıl cüret edersin? Ben her şeyi gözü kapalı görürüm, dünyevi işler bana vız gelir," diye sövdü biraz. Sonra birden bambu sopasını hızla havaya kaldırdı, sopa havada rüzgâr gibi ıslık çaldı, neredeyse Beyaz Yüz Du'nun balıkçılı andıran bacaklarına vuracaktı. Du, öne atılıp elindeki tabureyi tam körün kafasına geçirecekti ki oradan geçmekte olan Yarımküre Fang tarafından durduruldu, Yarımküre Fang bir gün Changbai Dağı'na ginseng toplamaya gittiğinde bir ayının saldırısına uğramış ve ayı onun yüzünün yarısını yalamış, Beyaz Yüz'e, "Du, bir körle dalaşmak sana yakışıyor mu, gören olsa ne der? Unut gitsin, hepimiz aynı köydeniz şunun şurasında, bazen kazanır, bazen kaybederiz, biri birinin çanağını kırar, bir değeri bir başkasınınkini, bu böyle sürer gider. Changbai Dağı'nda köylüne değil de ilçeden birine denk gelmişsen ne yazar, bu da bir yakınlıktır ama!" dedi. Her renk ve her türden çeşit çeşit insan işte böyle Sima'lar'ın harman yerine toplandı. Dinle bak, şu yemek masalarına toplanmış ailelerin hepsi Sima Ku'nun başarılarını konuşuyor; kadınlar aralarında Shangguan kızlarının gönül işlerini çekiştiriyor. İkimizin de bedeni kırlangıçlar kadar hafifti, çok mutluyduk ve tek isteğimiz filmlerin sonsuza kadar oynamasıydı.

Babbitt'in makinesinin önündeki koltuklar Sima Liang'la bana ayrılmıştı. Daha yeni oturmuştuk, batan günün ateşi henüz sönmemişti, serin bir akşam meltemi esti, üzerimize tuz tadı taşıyan pis bir koku getirdi. Önümüzde kireçtaşıyla işaretlenmiş, çemberimsi, boş bir alan vardı. Bir bacağı sakat olan Sağır Han Guo denilen bir köylü, elindeki çam ağacı dalıyla çemberin içine giren köylüleri kışkışlıyordu. Ağzından içki kokusu fışkırıyordu, dişlerinde taze soğan artıkları vardı, gözlerini peygamberdevesi gibi pörtletip elindeki dalla hiç acımadan Taklaböceği denen birinin şaşı gözlü kız kardeşinin kafasına vurup kızın başındaki kırmızı ipekten yapılmış çiçeği düşürdü. Şaşı Hua, köye şimdiye kadar gelmiş her birliğin levazım şefliği yaveriyle işi pişirmişti, şimdiyse içine Sima Ku'nun İmha Birliği'nin levazım şefliği yaveri Wang Baihe'nın, ona hediye ettiği ipek iç çamaşırını giyiyordu, ağzında Yaver Wang'ın sigara kokusu vardı. Bir küfür savurup yerdeki çiçeği almak için eğildi, çiçeği yerden alırken bir avuç kum da aldı, doğrulur doğrulmaz kumu Sağır Han Guo'nun peygamberdevesine benzeyen gözlerine fırlattı. Bir an gözleri kör olan Sağır Han Guo elindeki dalı yere attı, bir yandan ağzına dolan kumları tükürüyor, bir yandan da kumlu gözlerini ovuşturuyordu, "Şaşı Hua, seni amını satan sürtük seni, senin ananın o değerli kızını sikeyim, Taklaböceği'nin kız kardeşini sikeyim!" diye sövdü. Buharda pişmiş çörekler satan Koca Ağızlı 6. Zhao, "Sağır Han Guo, lafı niye dolandırıyorsun, açık açık Şaşı Hua'yı sikmek istiyorum desen de olsun bu iş!" diye fısıldadı. 6. Zhao daha lafını bitirmeden omzuna akasyadan yapılmış bir tabure yedi. "Amanın!" dedi bir ses telaşla arkasına dönerken. Ona tabureyle vuran Şaşı Hua'nın ağabeyi Taklaböceği'ydi. Taklaböceği sarı yüzlü, sıska bir adamdı, saçlarını ortadan ikiye ayırıyordu, saçlarını ortadan ikiye ayırdığı yer sanki bir kılıç

darbesiyle açılmış uzun ve ince bir yara izine benziyordu. Üzerinde duman grisi ipekli bir gömlek vardı, resmen titriyordu. Saçları yağlıydı, durmadan gözlerini kırpıyordu. Sima Liang, Taklaböceği ve kız kardeşi Şaşı Hua arasında bir şeyler olduğunu çıtlattı bana sessizce. Sima Liang böyle gizli bir sırrı nereden öğrenmişti acaba? "Küçük dayı, babam bana yarın bu ikisinin Yaver Wang'ı vuracağını söyledi," dedi Sima Liang alçak bir sesle bana doğru. "Ya Taklaböceği'ne ne olacak? Onu da vuracaklar mı?" diye ben de ona sordum alçak sesle. Taklaböceği bir keresinde bana küçük piç diye küfretmiş ve aramızda bir husumet doğmuştu. Sima Liang, "Ben gidip babamla bir konuşayım, bu kendi kardeşine tecavüz eden yüz karasını vursunlar," dedi. "Evet, vursunlar şu tecavüzcüyü!" dedim nefretimi körükleyerek. Sağır Han Guo'nun gözlerinden yaşlar akıyordu, gözleri artık tamamen kullanım dışıydı, elini kolunu havada sallamaya başladı. 6. Zhao, Taklaböceği ona ikinci kez vuramadan tabureyi onun elinden alıp havaya fırlattı. "Kız kardeşini sikeyim!" diye açık açık söyledi. Taklaböceği ellerini şahin pençesi gibi tutup 6. Zhao'yu boynundan yakaladı. 6. Zhao da Taklaböceği'ni saçından yakaladı. İki adam Sima Taburu'nun üyeleri için ayrılmış olan çemberin içinde birbirleriyle ölesiye kapıştı. Şaşı Hua da çemberin içine daldı, ağabeyine yardım etmek istiyordu. Ama attığı her yumruk, her seferinde yanlışlıkla ağabeyinin sırtına isabet etti. Şaşı Hua bir açığını yakalayıp yarasa gibi 6. Zhao'nun arkasına uçtu, ardından elini adamın bacakları arasından geçirip testislerini yakalayıverdi. Bunu gören Kung Fu ustası Kuyrukluyıldız Guan, "Harika, işte bu çok iyi bir 'düşen yaprak-kaldırılan şeftali hareketi'!" diye neşeyle bağırdı. 6. Zhao acıyla inleyip rakibini saldı, ardından haşlanmış bir karides gibi belini büktü, vücudu çekildi, dertop oldu, yüzü alacakaranlığın ağır perdesi

altında altın sarısına dönüştü. Şaşı Hua gözlerini iyice sıkıp, "Az önce sikmek demedin mi sen? Yaşlı anan seni bekliyor!" diye tısladı. 6. Zhao'nun vücudu tam anlamıyla gevşedi, yere uzanıp titreyen bir et parçasına döndü. Gözleri yaşlardan bulanıklaşmış Sağır Han Guo sopasını kaldırdı, bir cenaze alayının başında yolu tayin eden şeytani bir figür gibi sobasını artık kime denk gelirse, kimseye ayrıcalık tanımadan, yok imparatormuş, yok devlet büyükleriyle akrabalarıymış demeden havada rasgele sallamaya başladı, sopanın hışmı artık kime denk gelirse dayak yiyip acı çeken, o oluyordu. Sopa havada ıslık çalarak dans ettikçe kadınlar ağladı, çocuklar da çığlık çığlığa bağırdı, dışarıdakiler içeride kopan şamatayı izlemek için öne atıldı, içeridekiler sopayı yedikçe can havliyle kendilerini dışarıya atmaya çalıştı, göz açıp kapamadan insan çığlıkları dalga dalga yükseldi, iki grup karşılaşınca kimin kimi ittiği, kimin kimi ezdiği bilinmeyen bir insan yığınına dönüştüler. Şaşı Hua'nın kıçına denk gelen darbelere özellikle dikkat ettim, sopayı yer yemez bir ok gibi yığının içine atıldı, haksızlığa uğrayanları savunmadan duramayan birkaç el ve tehlikeli sularda balık avlamaya bayılan birkaç başka el, kızı ellemeye çalışırken onun, yoo yoo, sesleriyle karşılaştılar.

Pat! Bir silah sesi. Sima Ku ateşlemişti. Omuzlarında siyah bir pelerin ve arkasında korumalarıyla birlikte Babbitt, Shangguan Zhaodi ve Shangguan Niandi eşliğinde öfkeyle yürüyordu. "Sessiz olun!" diye bağırdı askerlerden biri, "Bir daha böyle şamata çıkarırsınız film filan oynatmayız."

Kalabalık yavaş yavaş sakinleşti. Sima Ku ve maiyeti yerlerini aldı. Gök morardı, karanlığın çökmesi yakındı. İnce bir hilal, güneybatıdan göz kamaştıran ışınlarını yayıyordu, ayın kucağında parlak ışınlarını dört bir yana saçan tek bir yıldız vardı sadece.

Atlı ve eşekli bölüklerle birlikte sivil kıyafetli askerler de sahne aldı. İki gruba ayrılıp oturdular, silahları ya kucaklarında duruyordu ya da omuzlarında asılıydı, etraftaki kadınları kestiler. Bir grup başıboş köpek de alana girdi. Karanlık bulutlar ayı ve yıldızı yutunca karanlık her yeri kapladı. Ağaçlardaki böcekler kasvetli kasvetli ötüyor, nehrin suları çağlıyordu. "Jeneratörü çalıştırın!" diye emir verdi Sima Ku, benim solumda, ön tarafta oturuyordu. Çakmağıyla sigarasını yaktı, sonra alevi, eliyle yaptığı dev bir dalgayla söndürdü.

Jeneratör, Hui kadınlarının evlerinin yıkıntıları arasına yerleştirilmişti. Birkaç karanlık gölge oynadı, bir el feneri yandı. Sonunda jeneratör çalıştı, başlarda çıkardığı ses bir yükseliyor bir alçalıyordu, kısa bir süre sonra tekdüze bir sese dönüştü. Tam başımızın arkasında bir ampul aydınlandı. "Ooo!" diye kükredi heyecanlı seyirciler. Önde oturanların arkalarına dönüp ampule baktığını gördüm, önümde bir sıra göz yeşil yeşil parlıyordu.

Tıpkı ilk gece olduğu gibiydi her şey, beyaz bir ışık perdeyi arandı, pervaneler ve çekirgeler pervasızca ışık demetinin içinde uçuştu, onların dev gölgeleri perdeye vurunca askerler ve halk hayret çığlıkları attı. Ama ilk geceden çok farklı olan pek çok şey de vardı: Sima Ku ayağa kalkıp ışığın altında şeffaflaşan kulaklarını sergilemedi. Etrafı saran karanlık daha da koyuydu ve bu makiden çıkan ışığı daha da parlak kılıyordu. Çok nemli bir geceydi, yanı başımızdaki vahşi doğadan bize doğru nemli bir esinti geliyordu. Rüzgârın sesi ağaçların arasında uğuldadı. Gökte gece kuşlarının cıvıltıları toplandı. Balıkların çıkardığı sesler nehrin sessizliğini kırdı. Bir de setin aşağısından gelen eşek homurtuları vardı, bunlar köyün dışından film izlemeye gelenlerin binek hayvanlarıydı. Köyün dışından köpek sesleri duyuldu. Göğün güneybatısındaki alçak perdede yeşil şimşekler çaktı. Gök

gürültüsü yavaş yavaş duyulmaz oldu. Mühimmat yüklü bir tren, Jiaoji Demiryolu'ndan telaşla geçti, trenin çelik tekerlerinin rayların üzerinde çıkardığı gıcırtıyla projektörün nehrin akıntısına benzeyen sesi birbiriyle uyumlu bir şekilde eşleşti. İki gece arasındaki gözle görülür en büyük farksa benim oynayan filme karşı ilgisizliğimdi. Öğleden sonra Sima Liang bana gizli gizli, "Küçük dayı, babam Qingdao'dan yeni bir film getirdi, içinde çıplak banyo yapan kadınlar var," dedi. "Yalancı," dedim. "Gerçekten, Du söyledi, sivil kıyafetli bölüğün komutanı motosikletiyle kendi almaya gitmiş, birazdan döner." Ama sonuçta yine aynı filmi izliyorduk. Sima Liang beni kandırmıştı. Onu bacağından çimdikledim. "Yalan söylemedim ki, belki de önce bunu gösterirler, ardından da yeni filmi oynatırlar. Bekleyip görelim." Ayı vurulduktan sonraki sahneyi biliyordum, avcı ve kadın yerde yuvarlandıktan sonra olanları da biliyordum, onları zihnimde canlandırmak için tek yapmam gereken gözlerini kapamaktı. Ben de gözlerimi kısıp karanlıkta etrafımda olan biteni izlemeye koyuldum.

Shangguan Zhaodi doğum sonrası vücudu yorgun düştüğünden omuzlarına yeşil yünlü bir manto sarmıştı, onun için özel olarak getirtilmiş koyu kırmızı lake bir sandalyede oturuyordu. Onun solunda Komutan Sima Ku vardı. Komutan da bir sandalyede oturuyordu. Pelerini sandalyenin arkasına asılıydı. Onun solundaysa hafif, hasır bir sandalyeye oturmuş Shangguan Niandi vardı, üzerine beyaz bir elbise giymişti ama o kuyruklu olan değildi, bu uzun yakalı, vücudunu iyice saran bir elbiseydi. Başlarda hepsi dimdik oturuyordu, boyunları kaskatıydı, Sima Ku, koca kafasını arada sağa çevirip Shangguan Zhaodi'ye bir şeyler fısıldıyordu. Avcı adam tam perdede sigara içtiği sırada Shangguan Zhaodi'nin boynu tutuldu, ardından beli de tutuldu, kendini biraz aşağıya

kaydırıp başını sandalyenin arkalığına dayadı, belli belirsiz bir şekilde saçındaki tokaların ışıltısını görüyordum, elbisesinden gelen hafif bir kafur kokusu aldım, düzensiz soluklarını çok net duyabiliyordum. O iri memeli kadın arabadan atlayıp koşmaya başladığı sırada Sima Ku kıpırdadı, Shangguan Zhaodi uyuklamaya başlamıştı. Shangguan Niandi'nin vücudu hâlâ dimdikti. Sima Ku'nun sol kolu yavaş yavaş havaya kalktı, karanlıkta belli belirsiz bir köpek kuyruğu gibi hareket ediyordu. Kolu, gördüm onu, kolu yavaş yavaş Shangguan Niandi'nin bacağına kondu. Shangguan Niandi'nin vücudu sanki ellenen kendisi değilmiş gibi hâlâ dimdikti. Bu durumdan hiç hoşnut değildim, bu ne öfke ne de korkuydu. Boğazım kurumuştu, galiba öksürecektim. Bataklığın oradan ağaç dalının çatalını andıran bir şimşek, yeşil yeşil çakıp dövülmüş bir pamuğu andıran gri bir bulutu ikiye ayırdı. Sima Ku elini şimşek hızında geri çekti. Bir keçi gibi öksürüp sallandı, başını çevirip projektörün olduğu yöne baktı, ben de başımı çevirip aynı yöne baktım, Babbitt o aptal yüzünü makinenin üzerindeki ışık saçan küçük bir deliğe sokmuş bakınıyordu.

O kadınla adam perdede birbirlerine sarılıp öpüşürlerken Sima Ku'nun askerleri ağır ağır soluk almaya başladı, Sima Ku'nun eli Shangguan Niandi'nin bacakları arasına uzandı. Shangguan Niandi sol elini yavaşça yukarıya doğru kaldırıp sanki saçına elleyecekmiş gibi başının arkasına attı ama saçını ellemediğini, saçından bir saç iğnesi çıkardığını gördüm, hemen ardından elini geri indirdi. Birden vücudunu dikleştirdi, sanki filmi dikkatle izliyormuş gibiydi. Sima Ku'nun omuzları seğirdi, içine soğuk mu sıcak mı olduğunu bilmediğim bir hava çekti. Sol kolunu yavaşça topladı. Yine keçi gibi öksürdü ama bu çok sahte bir öksürüktü.

İçimi çekip gözlerimi yeniden perdeye diktim ama

perdenin üzerindeki resimleri düzgün seçemiyordum. İki elim de ıslaktı, terlemişim. Bu karanlıkta meydana gelen sırrı anneme söylesem miydim? Hayır, söylemesem daha iyi. Bu sırrı ona söylemedim ama annem zaten tahmin etmişti.

Kuşçu Han'ın adamlarının durduğu kumlu tepelere, tepedeki ağaçların ve toprak duvarlı, saz çatılı kulübelerinin üzerine durmadan erimiş çeliği andıran yeşil şimşekler çakıyordu. Şimşekler menderesler çizerek koyu ağaçların ve kahverengi kulübelerin arasında kıvrılıyordu. Şimşek sesi paslı bir metal levha gibi titriyordu. Kadınla adam nehrin yanındaki otların üzerinde yuvarlanmaya başlamıştı ki aklıma birden dün akşamki sahne geldi.

Dün akşam Sima Ku ve 2. ablam, annemi kiliseye gelip film izlemeye ikna etmişlerdi. Yine bu otların üzerinde yuvarlandıkları sahneyi izlerken Sima Ku sessizce sıvıştı. Ben de peşine takıldım. Duvara yapışıp bir komutan edasından daha çok tipik bir hırsız gibi yürümeye başladı, daha önce bir yerlerde hırsızlık yapmış olmalıydı. Bizim avluya sıçradı, avlunun en alçak duvarı olan güney duvarından atlamıştı, bu yol 3. ablamın kocası Dilsiz Sun'un yoluydu, Kuş Perisi de bu yola aşinaydı. Ben duvara tırmanmadım, içeriye giden başka bir yol biliyordum. Annem avlu girişinin kapısını kilitlemiş ve anahtarı yapının hemen yanındaki kırık tuğlaların arasına koymuştu, anahtarı gözüm kapalı bulabilirdim ama bunu istemedim. Kapının altında ta Shangguan Lü'nün zamanında köpekler için yapılmış olan bir delik vardı. Köpekler olmasa da delik duruyordu işte. Ben bu delikten geçebiliyordum, Sima Liang ve Sha Zaouhua da öyle. Tamam, işte şimdi kapının içindeydim, bu batı kanadındaki odaya giden küçük bir tüneldi. İki adım daha atınca batı kanadındaki odanın kapısındaydım. İçerideki her şey eskisi gibiydi, değirmentaşı, eşek ağılı ve Shang-

guan Laidi'nin yere serdiği hasır kilim. İşte burada, onun üzerinde kendini kaybetmiş ve delirmişti. Sima Ku, Babbitt çiftinin düğünlerini mahvetmesin diye Laidi'yi bileklerinden pencerenin çerçevesine bağlamıştı ve onu üç gündür orada tutuyordu, hâlâ çözmemişti. 2. ablamın kocasının büyük ablamın da gözlerini dünyaya açması için onu çözmek isteyebileceğini düşündüm. Peki ya sonra?

Sima Ku'nun iri vücudu yıldızların belli belirsiz olduğu karanlıkta daha da iri görünüyordu. Karanlıkta el yordamıyla ilerlerken beni bulamadı, bir köşeye gizlenmiştim. Sima Ku odaya girince bir tıngırtı duydum, ayağı teneke bir kovaya takıldı, o kovayı Shangguan Laidi'ye lazımlık kovası diye bırakmıştık. Laidi karanlıkta kıkırdadı. Birden bir alev çaktı, çok küçük bir yalımdı bu, Laidi hasırın üzerine uzanmıştı, saçları darmadağınık, dişleri kar beyazıydı, siyah elbisesi artık üzerini tamamıyla örtmüyordu. Korktunuz mu, tam anlamıyla dişi bir hayalete benziyordu. Sima Ku uzanıp onun yüzüne dokundu, Laidi hiç korkmadı. Çakmağın alevi söndü. Keçiler ağılda tepişti. Sima Ku'nun gülüşü. "Enişteyle baldız değil miyiz? Bunda bir kötülük yok, bir denesek ne çıkar?" dedi Sima Ku, "Hem senin de istediğin bu değil miydi? Geldim işte..." Laidi keskin bir çığlık attı, delirmiş gibiydi, neredeyse tavan delinecekti. "O gün senin çayırda dediğin gibi tıpkı, şehvet ve acı..." diye devam etti Sima Ku, "sen bir dalgasın, ben de gemiyim, sen kuraklıksın ben de yağmurum, ben senin kurtarıcınım." İkisi birden suda yuvarlanırmış gibi, yılanbalığı yuvasını kazarmış gibi yerde yuvarlanmaya başladılar. Shangguan Laidi'nin çığlıkları Kuş Perisi'ninkilere oranla daha keskindi... Köpek deliğinden *hutong*'a doğru sessizce süründüm, tüm vücudumdan soğuk terler boşandı...

Kilisede oynayan film sona yaklaşmıştı, Sima Ku da sessizce geri göndü. Komutanın geldiğini görenler ona

yol verdiler. Benim yanımdan geçerken eliyle başımı okşadı, elinden Shangguan Laidi'nin memelerinin kokusunu aldım. Yerine oturunca 2. ablama bir şeyler söyledi, 2. ablam güler gibi bir ses çıkardı. Bu sırada ampuller aydınlandı. İnsanlar şaşkınlıktan kısa bir süre nerede olduklarını bilemediler. Sima Ku ayağa kalkıp yüksek sesle, "Yarın harman alanında film göstereceğiz, komutanınız Batı kültürünün tanıtımını yaparak bu topraklara fayda getirmek istiyor," dedi. İnsanlar kendine gelince çıkardıkları gürültü makinenin gürültüsünü bastırdı. En sonunda herkes ayrıldıktan sonra Sima Ku anneme dönüp, "Hanımefendi, nasıl buldunuz? Boşuna gelmemişsiniz değil mi? Bir sonraki adımım Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na bir sinema salonu inşa etmek. Şu Babbitt denilen oğlan her şeyi yapabilir. Böyle bir damadınız olduğu için bana teşekkür etmelisiniz," dedi. 2. ablam, "Bu kadarı yeter, hadi anamı uğurlayalım," dedi. Annem, "Kuyruğunu sallamaktan vazgeçsen iyi olacak, değerli damadım," dedi, "kuru gurur fayda etmez, köpekler bok yemeye bayılır insanların önünde."

Annemin Laidi'nin neresine bakıp da geceki sırrı öğrendiğini çıkaramadım bir türlü. Ertesi günün sabahı Sima Ku ve 2. ablam bize tahıl getirdi. Tahıl çuvalını bırakmış gitmeye hazırlanıyorlardı. Annem, "2. damadım, dur biraz, sana söyleyeceklerim var," dedi. 2. ablam, "Benden çekinecek ne söyleyebilirsin ki?" dedi. Annem, "Sen git de işine bak," diye karşılık verdi. Annem, Sima Ku'yu içeri götürüp, "Onunla ne yapmayı planlıyorsun?" diye sordu. Sima Ku, "Kiminle ne yapmayı planlıyorum?" dedi. Annem, "Bana aptalı oynama!" dedi. Sima Ku, "Aptalı oynamıyorum," dedi. Annem, "İki yoldan birini seçmelisin," dedi. Sima Ku, "Hangi iki yoldan bahsediyorsun?" diye sordu. Annem, "Beni iyi dinle, birinci yol onunla evlenmen, onu ilk ya da ikinci karın olarak alabi-

lirsin, ikisine eşit de davranabilirsin, bunu 2. kızımla düşünür taşınırsınız; ikinci yol onu öldürmek!" dedi. Sima Ku, ellerini pantolonuna sürtmeye başladı ama bu seferkini çayırda ellerini ovuşturmasından çok farklı bir ruh halinde yapıyordu. Annem, "Sana üç gün veriyorum, üç gün sonra iki yoldan hangisini seçeceğine karar verirsin, şimdi git hadi," dedi.

6. ablam orada sanki hiçbir şey olmamış gibi kıpırtısız oturuyordu. Sima Ku'nun keçi gibi öksürüğünü duyunca hem heyecanlandım hem de hüzünlendim. Beyaz perdede şimdi kadınla adam bir ağacın altına uzanmış duruyorlardı, kadın başını adamın göğsüne yaslamıştı. Kadın gözlerini ağaçtaki meyvelere dikmişti, adamsa düşünceli bir tavırla bir ot parçası çiğniyordu. Kadın birden oturur pozisyona geçti, yüzünü adama döndü, yarım balonu andıran memeleri elbisesinin önünden çıkıverdi, memelerinin arasında nehrin sığ yerlerinde olan yılanbalığı yuvalarını andıran mor bir boşluk vardı. Bu yuvayı dördüncü kez görüyordum. Bu yuvanın içine girebilmek için yanıp tutuşuyordum. Ama kadın oturuşunu değiştirince yuva kayboluverdi. Adamı iki eliyle sarsıp bağırmaya başladı. Adam hâlâ gözleri kapalı bir şekilde ağzındaki otu çiğniyordu. Sonra kadın adama birkaç tokat atıp iki gözü iki çeşme ağlamaya başladı. Kadının ağlaması hemen hemen Çinli kadınların ağlamasıyla aynıydı. Adam gözlerini açıp ağzında hamur gibi olmuş ot parçasını kadının yüzüne tükürdü. Perdeye doğru sert bir rüzgâr esince ağaç sallanmaya ve meyveler birbirine çarpmaya başladı. Yaprakların hışırtısı nehrin üzerinde gezindi. Perdedeki rüzgârın mı yoksa nehirden gelen esintinin mi nehir kıyısındaki ağacın yapraklarını hışırdattığını çıkaramadım. Birden yeşil bir şimşek daha çaktı, hemen ardından boğuk bir gök gürültüsü duyuldu. Rüzgâr sertleştikçe insanlar yerlerinde duramaz oldu. Beyaz ışık huzmesinin içinde parlak beyaz damlalar göründü.

"Yağmur başladı," diye bağırdı biri. O sırada adam at arabasına doğru yürüyordu, adamın kolları arasında olan çıplak ayaklı kadının elbisesi aşağı doğru sarkıyordu. Sima Ku birden ayağa kalkıp, "Bu kadar yeter, kapatıyoruz, alet ıslanmasın!" diye bağırdı. Işık huzmesinin önüne geçmiş, ışığı engelliyordu. Kalabalık yuhaladı. Sima Ku yerine oturdu. Perdenin her yerine su damlaları düşmeye başladı. Kadın ve adam nehre girmişti. Bir şimşek daha çaktı, uzun uzun inledi, projektörün ışığı kararadı. Birden onlarca parlak siyah nesne havada süzülerek üzerimize geldi, sanki şimşek kakasını yapıyordu. Sima Ku'nun adamlarının arasından çok şiddetli bir patlama duyuldu. Bu şiddetli patlamayı takiben yeşil ve sarı ışıklar görüldü, aynı anda burun delici bir barut kokusu sardı etrafı. Birinin kucağına ne zaman çıktım bilmiyorum, başımda sıcak bir ıslaklık hissettim. Yüzüme dokundum, yüzümde bir yapışkanlık vardı, birden kanın o yoğun ve pis kokusunu duydum. Ardından çeşit çeşit çığlıklar duydum, kalabalık aklını yitirmiş ve körleşmişti. Beyaz ışık huzmesi sendeleyen sırtların, kanlı kafaların ve korkmuş yüzlerin üzerine vuruyordu. Beyaz perdede bir Amerikan nehrinin içinde birbirine su sıçratıp şakalaşan kadınla adam çoktan paramparça olmuştu. Şimşek. Gök gürültüsü. Yeşil kan. Havada uçuşan et parçaları. Bir Amerikan filmi. El bombası. Namluların ucundan püsküren altın renginde ateş yılanları. Kardeşlerim, panik yapmayın. Bir patlama daha. Anam. Oğlum. Kopmuş ama hâlâ kımıldayan bir kol. Bir bacağın üzerinde kıvrılan bağırsaklar. Gümüş paralardan daha büyük yağmur damlaları. Göz yakan bir ışık. Gizemli bir gece. Sevgili köy halkı, yere yatın, sakın kımıldamayın! Sima Taburu'ndakiler sakın kıpırdamayın, yaşamak istiyorsanız silahlarınızı bırakın hemen! Bırakın yoksa ölürsünüz! Üzerimize dört bir yandan komutlar yağdı, üzerimize üzerimize...

5

Patlama seslerinin dalgası daha kesilmemişti, üzerimize dört bir yandan sayısız meşale yağdı, bağımsız 17. Alay'ın üzerlerine siyah hasır yağmurluklarını geçirmiş askerleri, ellerinde süngülü tüfekleriyle hep birlikte bağrışıp komutlar vererek ısrarlı ve tehditkâr bir şekilde üzerimize geliyordu. Ellerinde meşale tutanlar başlarına beyaz bandanalar takmış olan sivil halktı, bunların çoğu saçlarını küt kestirip perçem bırakmış kadınlardı. Meşaleleri iyice yukarıya kaldırıp 17. Alay'ın yolunu aydınlatıyorlardı. Eski ve yırtılmış pamuklu kumaşlardan yapılmış ve gazyağına batırılmış meşaleler öfkeyle parlıyordu. Sima Taburu'nun ortasından silah sesleri duyuldu, karşı atağa geçtiler, 17. Alay'dan onlarca asker buğday taneleri gibi yere döküldü ama hemen ardından bu boşluğu daha fazla asker dolduruverdi. Bir düzine el bombası daha havalandı, öyle bir patlama oldu ki gök düşmüş de yer yarılmıştı sanki. Sima Ku, "Teslim olalım, kardeşlerim," diye bağırdı. Taburun tüm silahları istemeden de olsa o meşaleler tarafından aydınlanan zemine fırlatıldı.

Sima Ku kanlı elleriyle Shangguan Zhaodi'ye sarılıp, "Zhaodi, Zhaodi, sevgili karım, kendine gel!.." diye haykırdı.

Titrek bir el, beni kolumdan yakaladı, başımı kaldırınca Shangguan Niandi'nin meşaleler içinde kirece dönmüş yüzünü gördüm, o da yere yatmıştı, ceset parçaları, üzerine baskı yapıyordu. "Jintong... Jintong..." diye zar zor konuştu, "Hayatta mısın?" Burnum kaşındı, gözlerim yaşlarla doldu, "6. abla, hayattayım, ya sen, bir şeyin yok ya?" diye inledim. İki elini bana doğru uzatıp, "Akıllı kardeşim benim, yardım et bana, ablanı çekip kurtar buradan," diye yalvardı. Ellerim yeşil ve kaygandı, onun elleri

de yeşil ve kaygandı. Ellerini tuttum ama bir çoprabalığı gibi hemen kayıverdiler ellerimden. Bu sırada herkes kendini yere atıyordu, kimsenin ayağa kalkmaya cesareti yoktu, o ışık huzmesi hâlâ perdeye vuruyordu, o Amerikalı çiftin arasındaki çatışma doruk noktasına ulaştı, kadın horlayarak uyuyan adama doğru çelik bir bıçak kaldırdı. Amerikalı genç Babbitt projektörün yanından telaşla, "Niandi, Niandi, neredesin?" diye bağırdı. "Babbitt, buradayım, yardım et bana, Babbitt..." 6. ablam Babbitt'ine doğru kaldırdı bir elini. Hırıltıyla soluyordu, yüzü gözü salya sümüktü. Babbitt'in o uzun ve kuru vücudu sendeleyerek 6. ablama doğru ilerledi, çamura saplanmış bir at gibi güçlükle yürüyordu.

"Kıpırdama!" diye kükredi biri, havaya doğru bir el ateş ederek, "Sakın hareket etme."

Babbitt sanki bir kılıçla ikiye bölünmüş gibi hızla yere yığıldı.

Sima Liang birden nereden fırladı bilmiyorum, sol kulağında bir delik açılmıştı, yanaklarına, saçına ve boynuna kan yapışmıştı. Beni ayağa kaldırıp bir yerime bir şey olmuş mu diye üzerimi sert parmaklarıyla şöyle bir yokladı. "Küçük dayı, bir şeyin yok, kolun bacağın yerinde," dedi. Eğildi, 6. ablamın üzerindeki ceset parçalarını alıp ablamı yerden kaldırdı. 6. ablamın o yüksek yakalı beyaz elbisesinin üzerinde kan damlaları vardı.

Bardaktan boşanırcasına yağan yağmurun altında kasabanın en yüksek yapısı olan yel değirmenine sürüldük, şimdi geçici bir süreliğine derme çatma bir hapishaneye dönüştürülmüştü değirmen. Şimdi düşünüyorum da o zamanlar oradan kaçmak için çok fırsatımız olmuştu. Çünkü bardaktan boşanırcasına yağan yağmur, 17. Alay'ın sivil askerlerinin elindeki meşaleleri söndürmüştü. Askerleri de yüzlerine kamçı gibi vuran yağmur damlaları yüzünden gözlerini açık tutmakta zorlanıyor ve soğuk-

tan tir tir titriyorlardı. Öndeki askerlerin elinde sadece iki el feneri vardı yönlerini tayin eden. Ama kimse kaçmadı. Esirler ve onları yakalayanlar aynı utançtan mustaripti. Yel değirmeninin yıkık dökük kapısına yaklaştığımızda 17. Alay'ın askerleri bizden daha hevesli bir şekilde içeriye daldı.

Yağmur damlaları yel değirmeninin üzerinde patırdıyordu, şimşek çaktığında değirmenin, sac çatısından şelale gibi yağmur suyu döküldüğünü gördüm. Çatının teneke saçaklarından dökülen yağmur suları vahşi bir akıntı gibi kapının önündeki hendeğe oradan da sokağa gidiyordu. Harman yerinden değirmene sürülürken 6. ablam, Sima Liang ve ben birbirimizi kaybetmiştik. Önümde omuzlarında siyah yağmurluğu olan bir 17. Alay askeri vardı, adamın sarı dişlerinin ve mor dişetlerinin üzerini kapayamayan silik dudakları vardı. Gri gözleri pusluydu. Bir şimşek çaktıktan sonra kuvvetli bir hapşırık koyuverince tütün ve turp kokan nefesi yüzüme vurdu. Burnum ekşiyip kaşınmaya başladı. Etrafımdaki karanlığın içinde birkaç hapşırık daha duyuldu. 6. ablamı ve Sima Liang'ı bulmak istiyordum ama bağırmaya cesaret edemedim, sadece şimşeğin o bir anlık parıltısında ruhları ürküten gök gürlemesi ve kükürt kokusu eşliğinde onları arayabilirdim. Kısa boylu bir askerin arkasında Taklaböceği'nin o kuru ve sarı yüzünü gördüm. Mezardan fırlamış zarif bir hayaleti andırıyordu. O sarı yüzü morarmıştı, saçları tam ortadan keçe gibi iki yana sarkıyordu, ipek ceketi vücuduna yapışmıştı, boynu daha da uzamış, âdemelması yumurta gibi şişmişti, kaburgalarını sayabilirdiniz. Gözleri mezarlık yakamozu gibi parlıyordu.

Şafak sökmeden önce yağmur şiddetini azalttı, sac çatıdaki gürültü, tek düze bir şıp sesine dönüştü, şimşekler de azaldı, o korkunç mavi ve yeşil renkleri daha sıcak bir sarı ve beyaza döndü. Gök gürültüsü de uzaklaştı,

rüzgâr şimdi kuzeydoğudan esiyordu, sac çatı takırdadı, çatıya toplanmış yağmur suyu içeriye süzüldü. İliklere işleyen soğuktan buz kesen insanlar dostmuş düşmanmış ayrımı yapmadan birbirlerine sarıldılar. Kadınlar ve çocuklar karanlıkta ağlamaya başladı, bacaklarının arasındaki yumurtaların iyice çekilerek büzüştüğünü hissettim, bu bağırsaklarıma saplanan ve oradan da mideme yayılan bir ağrı verdi bana. Bağırsaklarımın birer buz kütlesine dönüştüğünü duyumsadım. Eğer şimdi birisi değirmenden ayrılmak istese kimsenin onu durdurmak isteyeceğini sanmıyordum ama kimse kaçmaya kalkışmadı bile.

Sonra dış kapıya birileri geldi. O sırada çoktan uyuşmuştum, kim olduğunu bilmediğim birinin sırtına dayanmıştım, o da benim sırtıma dayanıyordu. Dış kapının gıcırtısıyla birlikte içeriye süzülen sarı ışığın içinde sendeleyen birkaç gölge gördüm. Yağmurluklarına sarınmış, sadece yüzleri görünen birkaç adam, kapının önünde durdu, içlerinden biri içeriye doğru, "17. Alay'ın adamları, hemen dışarı çıkın, merkez karargâhına dönmelisiniz!" diye bağırdı. Emri veren ses çok boğuktu ama bu boğukluk hiç de onun normal sesi gibi gelmedi bana, asıl sesi muhtemelen çok keskin, yüksek ve kışkırtıcı bir sesti. Başını yağmurluğunun kukuletasına gizlemiş olan o yüzü ilk bakışta tanıdım, bu İmha Birliği'nin Komutanı Komiser Lu Liren'in ta kendisiydi. Onun önderliğinde bağımsız bir alayın kurulduğu bilgisi daha bahar başında kulaklarıma çalınmıştı, sonunda işte kanlı canlı bir şekilde gözlerimin önünde duruyordu.

"Acele edin," dedi Lu Liren, "diğer birimler çoktan merkeze döndü, yoldaşlarım merkeze dönüp ayaklarımızı ısıtmanın ve zencefil çorbası içmenin vakti geldi artık."

17. Alay'ın askerleri gruplar halinde hızlı bir şekilde değirmenden ayrıldılar. Akan suların göz kamaştırdığı sokakta birkaç mangaya ayrılıp sıralandılar, her manga-

nın içinde manga başına benzeyen birileri ellerinde gaz lambalarıyla şöyle bağırdı: "3. Manga beni takip edin!" "7. Manga beni takip edin!"

Askerler gaz lambalarını takip ederek nizami bir şekilde, rap rap diye yürümeye başladı. Yağmurluk giyen bir düzine askerin elinde Tommy tüfekleri vardı. Takım komutanları komutana selam verip, "Komutanım, güvenlik takımımız burada kalıp esirleri koruyacak," diye rapor verdi. Lu Liren, "Gözetimi sıkı tutun, birinin bile kaçmasına göz yummayın, sabah ilk iş sayım yapın. Yanlış hatırlamıyorsam," diye güldü değirmenin karanlığında, "eski dostum Sima Ku da burada olmalı."

"Ecdadını sikeyim!" diye küfretti Sima Ku değirmentaşının arkasından, "Lu Liren, seni aşağılık küçük fare, evet ben de buradayım!"

Lu Liren gülerek, "Gün aydınlanınca yine görüşürüz!" dedi.

Lu Liren yavaş yavaş çıktı. Korumaların başı, gaz lambasının ışığı altında ayakta dikilirken değirmentaşına doğru, "Bazılarınızın hâlâ silah taşıdığını biliyorum, ben aydınlıktayım, sense karanlıkta, beni bir atışta yere devirebilirsin. Ama sana tavsiyem bu fikri aklından silmen çünkü sen silahınla sadece beni vurabilirsin ama –bu sırada arkasına dönüp ellerinde Tommy tüfekleri olan onlarca askeri el edip– ama arkamdaki adamlar ateş etmeye başlarsa, sizlerden yere serilen bir sen olmazsın. Biz esirlerimize iyi davranırız, gün aydınlanınca sizleri gruplara ayıracağız, bize katılmak isteyenlerin başımızın üzerinde yeri var, katılmak istemeyenleriyse yol parası verip evlerine göndereceğiz," dedi.

Değirmende çıt yoktu, sadece düşen su damlaları duyuluyordu. Takım komutanı birkaç asker gönderip çürümeye yüz tutmuş kapıyı kapattı. Gaz lambasının sarı ışığı, kapının üzerindeki delik ve çatlaklardan süzülüp şişmiş yüzlere yansıyordu.

17. Alay'ın askerleri gittikten sonra değirmenin içinde biraz yer boşaldı. El yordamıyla az önce Sima Ku'nun sesinin geldiği yöne doğru seğirttim. Sıcak ve titrek bacakların üzerinden geçerken tökezledim, çok ahenkli iniltiler duydum. Bu devasa yel değirmeni Sima Ku ve ağabeyi Sima Ting'in başyapıtıydı, değirmen inşa edildikten sonra bir çuval bile un öğütülmemişti, değirmenin kanatları ilk gece esen sert rüzgârlar yüzünden parça parça kırılmıştı ve geriye sadece bütün bir yıl boyunca takır tukur dönen ahşap parçalar kalmıştı. Değirmen, içine bir sirk alabilecek kadar büyüktü, küçük birer tepe büyüklüğündeki bir düzineden fazla değirmentaşı değirmenin içinde inatla dikiliyordu.

Daha iki gün önce Sima Liang'la birlikte buraya bakmaya gelmiştik, Sima Liang bana, babasına değirmeni bir sinemaya çevirmesini teklif edeceğini söylemişti. Daha değirmene adım atar atmaz titremiştim. Bomboş değirmenin içindeki bir sürü vahşi fare keskin çığlıklar atarak üzerimize koşmuş, tam bize iki adım kala birden durmuşlardı. Büyük, beyaz tüylü, kırmızı gözlü bir fare en öne çömelip sanki yeşim taşından oyulmuş gibi duran güzel ön pençeleriyle beyaz bıyıklarını okşadı. Küçük gözleri yıldız gibi ışıldıyordu, arkasında yarım daire oluşturmuş onlarca siyah fare vardı, aç gözlerle bizi süzüp üzerimize atılmaya hazır bir halde beklediler. Korkuyla geriledim, başımdan aşağı sanki kaynar sular dökülmüştü, yanıyordum, yanıyordum, sırtımdan aşağı, omurgama doğru bir soğukluk yürüdü. Sima Liang hemen benim önüme geçti –aslında boyu benim çeneme kadar geliyordu– yere eğilip çömeldi, ardından gözlerini o beyaz fareye dikip bakmaya başladı. En ufak bir zayıflık belirtisi göstermeyen beyaz fare, bıyıklarını okşadığı pençelerini aşağı indirip küçük bir köpek gibi olduğu yere

oturdu, o küçük ağzının kenarındaki beyaz bıyıkları seğirdi hafiften. Ne Sima Liang ne de o beyaz fare geri adım attı, bir çıkmaza girmişlerdi sanki. O fareler, özellikle o beyaz fare ne düşünmüştü acaba? Hayatıma girmesiyle beni çok mutsuz eden ama yavaş yavaş yakınlaştığımız Sima Liang, bu küçük çocuk, acaba o an ne düşünüyordu? Yoksa fareyle aralarında bir bakışma yarışması mı yapıyorlardı? Ya da bir iğne ile bir buğday başağı arasında geçen kimin daha sivri olduğunu ispatlamaya çalıştıkları ruhani bir savaş mıydı? Hangisi iğne, hangisi buğday başağıydı? Farenin şöyle dediğini duyar gibiydim: Burası bizim mekânımız, burayı işgal edemezsiniz! Sima Liang da şöyle diyordu sanki: Burası Sima ailesinin değirmeni, burayı amcamla babam inşa etmiş, buraya gelmem demek kendi evime dönmem demek, buranın efendisi benim. Beyaz fare şöyle devam etti: Güçlü olan kraldır, zayıf olansa bir hırsız. Sima Liang da beş yüz kilo fare, dört kilo kediyle baş edemez, dedi. Fare de, sen insansın, kedi değil, diye karşılık verdi. Sima, ben önceki yaşamımda bir kediydim, hem de dört kiloluk koca bir kedi, diye atıldı. Fare de, senin daha önceki yaşamında bir kedi olduğuna nasıl inanmamı beklersin, diye sordu. Sima Liang, iki elini yere koyup gözlerini devirdi, dişlerini gösterip, miyav miyav, diye bir erkek kedi gibi miyavlamaya başladı, onun miyavlama sesi değirmenin içinde yankılandı. Miyav miyav mi beyaz fare birden panikledi, dört pençesini de yere indirip tam kaçmayı düşündüğü sırada Sima Liang bir kedi çevikliğiyle öne atılıp beyaz fareyi yakaladı. Fare, Sima Liang'ı ısırmaya fırsat bile bulamadan Sima Liang onu tuttuğu gibi yere çalıp öldürdü. Diğer fareler de hemen dört bir yana kaçıştı. Hemen Sima Liang'ı taklit edip miyavlayarak farelerin peşine düştüm ama fareler göz açıp kapamadan arkalarında iz bile bırakmadan gözden kayboldu. Sima Liang

gülmeye başladı, başımı arkaya çevirip ona bakınca aman Tanrım bir de ne göreyim! Gözleri gerçekten kedi gözü gibiydi, o kasvetli karanlıkta fosforlu ışıltılar saçarak yeşil yeşil parlıyorlardı. O beyaz fareyi değirmentaşlarının birinin çukuruna fırlattı. Sonra ikimiz de birer ahşap çevirme koluna asılıp tüm gücümüzle itmeye başladık ama taş yerinden kıpırdamadı bile, en iyisi vazgeçelim, dedik. Ardından diğer değirmentaşlarına bakındık, değirmenin içindeki değirmentaşlarını şu taş senin bu taş benim diye bir bir ittirmeye çalıştık ve hepsini ittirmeyi başardık. Hepsi iyi dönen taşlardı. Sima Liang, "Küçük dayı, biz de kendi değirmenimizi açalım mı?" diye sordu. Ona ne cevap vereceğimi bilemedim. Memeler ve süt dışında herhangi bir şeyin bana ne gibi bir yararı dokunabilirdi ki? O gün öğleden sonra da şahane geçti, gün ışığı sac çatıdaki çatlaklardan ve ahşap pencerelerin çerçevelerinden geçip yerdeki tuğla zemini aydınlatıyordu. Zeminde fare pisliği vardı, bu fare pisliklerinin içine mutlaka yarasa pisliği de karışmış olmalıydı; çünkü çatının kirişlerine baş aşağı olarak asılı duran kırmızı kanatlı birkaç küçük yarasa vardı, bir tane şapka büyüklüğünde büyük bir yarasa en üstteki kirişlerin arasında asılı duruyordu, onun sesiyle vücudu birbiriyle çok uyumluydu, keskin ve uzun süren çığlıklar atıyordu, bu çığlıkları duyunca korkudan kestane gibi titredim. Her değirmentaşının üzerine oyulmuş bir delik vardı, deliklerin içinde ta sac çatıya kadar uzanan köknar ağacından yapılmış direkler duruyordu, bu köknar direkler, sac çatıdan dışarıya doğru gidiyordu, direklerin üzerindeyse üzerinde bir zamanlar kocaman ahşap kanatların olduğu ve rüzgâr gücüyle çalışan dev tekerlekler vardı. Sima Ku ve Sima Ting şöyle düşünmüş olacaklardı: Rüzgâr olduğu sürece bu kanatlar döner, kanatlar dönünce tekerlekler de döner, tekerlekler dönünce köknar direkler de döner, direklerin dönmesiyle de de-

ğirmentaşları kendiliğinden dönecektir. Ama işte gerçeklik Sima kardeşlerin zekice planlarını bozmuştu.

Sima Liang'ı aramaya değirmentaşının oraya gittiğimde köknar direklerin üzerinde uçarcasına bir aşağı bir yukarı koşuşturan birkaç fare gördüm, ardından değirmentaşının üzerine çömelmiş gözleri parlayan birini gördüm, onun Sima Liang olduğunu hemen anladım. O buz gibi küçük pençelerini uzatıp elimi yakaladı. Onun yardımıyla ahşap çevirme kolunun üzerine basıp değirmentaşının üzerine tırmandım. Değirmentaşının üzeri ıpıslaktı, taşın oluğunda gri beyaz bir gölet oluşmuştu. "Küçük dayı, o beyaz fareyi hâlâ hatırlıyor musun?" diye sordu bana Sima Liang gizli bir tavırla. Karanlıkta başımı salladım. "O burada," dedi kısık bir sesle, "derisini yüzüp nineme kulaklık yapacağım." Güneyden, çok uzaklardan yorgunluktan hali kalmamış bir şimşek yeşil yeşil çakıp değirmenin içini ince bir ışık huzmesiyle aydınlattı. Sima Liang'ın avucundaki ölü fareyi gördüm. Farenin tüm vücudu ıpıslaktı, o uzun ve ince kuyruğu insanı iğrendiren bir şekilde aşağıya doğru kıvrılmıştı. "At onu," dedim iğrenerek. "Nedenmiş? Neden onu atacakmışım?" diye sordu hoşnutsuz bir tavırla. "İğrenç de ondan yoksa sen iğrenmiyor musun?" dedim. Bir an ağır bir sessizliğe büründü. Fare ölüsünün değirmentaşının oluğuna düşerken çıkardığı sesi duydum. "Küçük dayı, söylesene, sence bize ne yapacaklar?" diye sordu çekinerek. Gerçekten de acaba bize ne yapacaklardı? Kapının dışındaki askerler nöbet değiştirdi, sokaktan şırıl şırıl akan suyun sesi geliyordu. Değişen nöbetçiler at gibi soluyorlardı, içlerinden biri, "Çok soğuk, ağustos ayının havası burada ne gezer! Sular donar mı dersin?" dedi. "Saçmalama!" diye cevap verdi diğer nöbetçi.

"Küçük dayı, evi özledin mi?" diye sordu Sima Li-

ang. Burnum ekşidi, üzerime dayanılmaz bir ağırlık çöktü. Sımsıcak bir *kang*, annemin ılık koynu, Büyük ve Küçük Dilsiz'lerin gece gezmeleri, ocaktaki cırcırböcekleri, keçinin tatlı sütü, annemin eklemlerinin çatırdaması ve ağır öksürükleri, büyük ablamın avludaki kıkırdamaları, baykuşun yumuşak tüyleri, kilerin arkasındaki odada yılanların fareleri yakalarken çıkardıkları sesler... Evim, bir de bana seni özleyip özlemediğimi soruyorlar. Tıkanmış burnumu hafifçe çektim. "Küçük dayı, ikimiz kaçalım mı?" dedi birden. "Kapının önünde nöbetçiler var, nasıl kaçacağız?" diye alçak sesle sordum. Kolumu tutup, "Şu köknar direklerini görüyor musun!" dedi. Elimi alıp çatıya doğru uzanan direğin üstüne koydu. Direk de ıslanmıştı. "Direğe tırmanırız, sonra sac çatıda bir delik açıp oradan çıkarız," dedi. "Peki, çatıya çıktıktan sonra ne olacak?" diye sordum tereddüt içinde. "Aşağıya atlarız!" dedi, "Aşağıya indikten sonra da doğruca eve dönebiliriz." Kendimizi o paslı ve takırdayan sac çatının üzerinde ayakta dikilirken düşünmek bile dizlerimi titretmeye yetti. "O kadar yüksekten," diye mırıldandım, "atlarsak bacağımız kırılır." "Bir şey olmaz, küçük dayı, sana garanti veriyorum, baharda ben bu çatıdan aşağıya atlamıştım, saçakların hemen altında bir sıra karanfil ağacı var, bu ağacın dalları yay gibi yumuşak," dedi. Direkle sac çatının birleştiği noktaya baktım, orada gri bir ışık parlıyor, parlak su damlaları direk boyunca aşağıya süzülüyordu. "Küçük dayı, gün birazdan aydınlanacak, hadi tırmanalım artık," dedi ısrarcı bir şekilde üzerime gelerek. Ben de çaresizce başımı salladım.

"Ben önden çıkıp sacı kaldırayım," dedi omzuma pışpışlarmış gibi vurarak, "sen de benim tırmanmama yardım et." İki eliyle sudan kayganlaşmış direğe sarıldı, iki ayağı benim omuzlarımda kendini yukarıya doğru çekti. "Ayağa kalk," diye seslendi bana, "ayağa kalksana!" İki

elimle direğe tutunup titreyerek ayağa kalktım. Direğin üzerinde gezinen birkaç fare ciyaklayarak kendilerini yere attı. İki ayağıyla omuzlarıma sertçe baskı yaptığını hissettim, ardından kertenkele gibi direğe yapıştı. O zayıf ışık altında onun var gücüyle direğe tırmanmasını izledim, biraz tırmanıyor, hemen ardından biraz aşağıya kayıyordu ama sonunda yavaş yavaş yükseldi ve çatıya ulaştı. Sac çatıyı yumruklayınca, tak tak diye sesler çıktı ve çatıda birikmiş sular aşağıya döküldü. Yağmur suyu yüzüme döküldü, ağzıma girdi, suyun tadı tuzlu ve paslıydı, ağzıma giren o sac talaşlarından hiç bahsetmeyeyim. Karanlığın içinde soluk soluğa kalmıştı, harcadığı efordan ötürü biraz da inliyordu. Sac çatı birden çatırdayınca başımdan aşağıya şelale gibi sular döküldü ama değirmentaşından kaymamak için hemen iki elimle direğe sarıldım. Sima Liang açtığı deliği başıyla itip onu daha da genişletti. Sac levha karanlıkta önce bir kıvrıldı, hemen ardından parçalandı. Çatıda yamuk bir üçgeni andıran bir pencere açılınca gri gökyüzü içeri doğru ışıdı. Gri gökyüzünde henüz parlaklığını yitirmemiş birkaç yıldız parlıyordu. "Küçük dayı," diye seslendi çatının yüksek kirişlerinden aşağıya doğru, "ben önce etrafı bir kolaçan edeyim, sonra aşağıya gelir seni kurtarırım." Sonra hızla başını yeni açılmış pencereden kurtarıp etrafa bakınmaya gitti. "Çatıda biri var!" diye bağırdı kapının önündeki askerlerden biri. Sonra karanlığı yalayan birkaç ateşten dil gördüm, ardından saca isabet eden kurşunların sesleri duyuldu. Sima Liang hızla direkten aşağıya kaydı, az kalsın başıma çarpıp beni dümdüz edecekti. Yüzündeki yağmur damlalarını silip ağzındaki sac talaşlarını tükürdü, ardından dişleri takırdayarak, "Dondum, dışarısı çok soğuk," dedi.

Şafak doğmadan hemen önceki o en karanlık an geçti, değirmenin içi yavaş yavaş aydınlanmaya başladı. Sima

Liang'la birbirimize sıkıca sarılmıştık, kalbi neredeyse kaburgalarıma yapışmıştı, kalbinin bir serçe gibi hızla attığını duydum. Çaresizce ağladım. O da o yuvarlak ve kaygan alnıyla çeneme hafiften vurarak, "Küçük dayı, ağlama, seni öldürmeye cesaret edemezler, senin 5. ablanın kocası onların en büyük komutanı," dedi.

Yel değirmeninin içi artık çok net seçilebiliyordu. Mavi yeşil ışıklar saçarak heybetle parlayan on iki tane değirmentaşından birini Sima Liang'la ben işgal etmiştik. Sima Liang'ın amcası Sima Ting de başka bir değirmentaşının üzerindeydi, burnunun ucundan sarkan bir yağmur damlası eşliğinde bize göz kırptı. Geri kalan değirmentaşlarının üzerine birkaç ıslak fare çömelmişti. Fareler bir arada durup parlak ve siyah gözlerle bize bakıyor, kuyrukları dev solucanları andırıyordu. Hem iğrenç hem de acınası görünüyorlardı. Zeminde parlak bir gölet oluşmuştu. Çatıdan da hâlâ su damlıyordu. Sima Taburu'nun komutanlarının büyük bölümü sırtlarını birbirlerine vermiş ayakta dikiliyordu, üzerlerine yapışan yeşil askerî üniformalarının rengi siyaha dönmüştü. Adamların yüzleri ve gözlerindeki ifade çarpıcı bir biçimde değirmentaşının üzerindeki farelere benziyordu. Buraya zorla getirilmiş olan sivil halkın büyük bölümü bir arada duruyordu, içlerinden bazıları darı tarlasındaki mısırlar gibi Sima Taburu'nun arasına karışmıştı. Siviller kadınlı erkekli karışık duruyorlardı, erkeklerin sayısı kadınlardan fazlaydı, aralarında annelerinin koynunda hasta birer kedi gibi mırıldanan birkaç çocuk da vardı. Kadınların hepsi yerde oturuyordu. Erkeklerin bir kısmı yere çömelmiş, bir kısmı da duvara dayanmış ayakta dikiliyordu. Değirmenin duvarları kirece boyanmıştı, ıslanmış kireç erkeklerin sırtlarına yapışıp onların rengini değiştirmişti. Kalabalığın arasında Şaşı Hua'yı fark ettim. Bacaklarını açmış çamurlu suyun içinde oturuyordu.

Başka bir kadının sırtına dayanmıştı. Boynu sanki kırılmış gibi omzunun üzerine düşmüştü. Tek memeli, İhtiyar Jin denilen kadın bir adamın kıçına oturmuştu, o adam kimdi acaba? Adam yere yüzüstü uzanmıştı, yüzü yana dönüktü, beyaz sakalları suyun içinde yüzüyordu, sakallarının etrafındaki suyun içinde kurbağa yavrularını andıran kara kan lekeleri vardı. İhtiyar Jin'in göğsünün sadece sağ tarafında bir meme vardı, göğsünün sol tarafı bileği taşı gibi dümdüzdü, bu onun o tek memesini daha da dik gösteriyordu, o tek meme düz bir ovada kendi başına yükselen küçük bir tepeyi andırıyordu. Memenin ucu sert ve büyüktü, ince bluzundan fırlayacak gibi duruyordu. İnsanlar ona "Yağ Tenekesi" diye seslenirdi, denildiğine göre meme ucu kalktığı zaman ona bir teneke yağ asabilirmişsiniz. Yıllar sonra onun o çıplak vücudunun üzerine çıkma şansı elde edince onun sol memesinin neredeyse ardında hiç iz bırakmadan ortadan kaybolduğunu görecektim, memesinden geriye sadece fasulye büyüklüğünde, güzel bir beni andıran ve varlığını ancak öyle duyuran bir meme ucu kalmıştı. İşte orada ölü bir adamın kıçının üstünde otururken ellerini sinirli bir şekilde yüzünde gezdiriyordu, yüzünü ovaladıktan sonra ellerini dizlerinin üzerine koyup bu kez de dizlerini kaşımaya başladı, sanki az önce örümcek ağının örttüğü bir delikten çıkmış da yüzüne yapışmış şeffaf örümcek ağlarını çıkarmaya çalışıyordu. Geri kalanlarsa kendi hallerindeydiler, kimi ağlıyor kimi gülüyor kimi de gözlerini yummuş kendi kendine mırıldanıyordu. Bir de başını durmadan sanki bir su yılanı ya da suyun başındaki bir turna gibi sallayan biri vardı. Bu vücudu çok güzel bir kadındı, karides ezmesi satan Geng Da'le'nin karısıydı, annesi Bohai'liymiş. Bu kadının çok uzun bir boynu ve küçük bir kafası vardı, kafası öyle küçüktü ki vücuduyla çok orantısız duruyordu. Bazıları bu kadının bir

yılandan insana dönüştüğü söylerdi, kadının boynu ve kafası gerçekten yılana benziyordu. O uzun boynu ve küçük kafasıyla boyunları öne doğru uzatılmış bir kadın yığınının içinde başını yukarı kaldırmıştı, kadının o nemli soğukluk ve loş ışığın içinde durmadan bir ileri bir geri sallanması ve hafiften titreyen vücudunun görüntüsü benim için eskiden bir yılan olduğunun ve şimdi de tekrar eski haline dönüşeceğinin kanıtıydı, gidip de kadının vücuduna bakmaya cesaret edemedim, başımı korkuyla başka yöne çevirmeme rağmen, kadının o gölgesi zihnimin derinliklerinde durmadan sallanmaya devam etti.

Birden limon sarısı büyük bir yılan köknar, direklerin birinden dönerek aşağıya indi. Yılanın spatula gibi düz bir kafası vardı, zaman zaman ağzından o esnek ve mor dilini dışarı çıkarıyordu. Başı ne zaman değirmentaşının tepesine değse hemen gevşeyip dik bir açı oluşturuyor, ardından pürüzsüz bir şekilde ileriye doğru atılıp değirmentaşının ortasındaki farelere saldırıyordu, fareler de ön pençelerini havaya kaldırıp deli gibi ciyaklıyordu. Yılanın başı, düz bir şekilde ilerlediğinde direğin üzerine sarılmış olan çapa kalınlığındaki vücudu da pürüzsüz bir şekilde sanki dönen yılan değil de direğin kendisiymiş gibi ardından geliyordu. Yılan, değirmentaşının ortasına gelince başını neredeyse bir metre kadar yukarı kaldırıp ardından başını sanki bir elmiş gibi geriye yasladı, yılanın boynu önce şöyle bir küçüldü, sonra genişledi, boynunun üzerindeki noktalar sık dokunmuş bir ağ gibi açıldı, mor dilinin hareketleri daha da hızlanıp daha da korkutucu bir hal aldı ve ağzından insanın korkudan kemiklerini üşüten bir tıslama duyuldu. Fareler sanki bozuk para sayar gibi şakırtılar çıkarıp normal hallerinden iki kat daha küçüldüler. Farelerden irikıyım olan biri arka ayaklarının üstünde dikilip ön pençelerini sanki kitap okur gibi havaya kaldırdı, arka ayaklarını şöyle bir gerip vahşi

bir hızla öne atıldı. Kendini kocaman bir üçgen gibi açılmış olan yılanın ağzına atan farenin kendisi oldu. Sonra yılan ağzını kapadı, farenin yarısı yılanın ağzından sarkıyordu, farenin o sert ve uzun kuyruğu yılanın ağzında komik bir şekilde sallandı.

Sima Ku terk edilmiş bir köknar direğin üzerinde oturuyordu, başını göğsüne eğmişti, saçları darmadağınıktı. 2. ablam onun dizlerine yatmıştı. Ablamın başı Sima Ku'nun kolundaydı, başını yukarı kaldırmıştı, boynunun derisi iyice gerilmişti. Yüzü kar beyazıydı, ağzı kara bir delik gibi kocaman açıktı. 2. ablam ölmüştü. Babbitt, Sima Ku'nun yanına oturmuştu. O çocuksu yüzünde bir ihtiyarın ifadesi vardı. 6. ablamın vücudunun üst kısmı Babbitt'in dizlerindeydi ve durmadan seğiriyordu, Babbitt sudan şişmiş o koca elleriyle ablamın omuzlarını okşuyordu. O bir ayağı çukurda olan kapının arkasında sıska bir adam intihar etmeye hazırlanıyordu. Adamın pantolonu kıçından düştü düşecekti, çamurdan grileşmiş iç çamaşırı görünüyordu. Pamuklu kumaştan yapılma kemerini, kapının kasasına bağlamaya çalışıyordu ama kapının kasası çok yüksekti, adam zıplayıp kasaya erişmeye çalıştı ama öyle güçsüz düşmüştü ki bunu da beceremedi. Başının arkasındaki çıkıntıdan onun kim olduğunu çıkardım. Bu adam Sima Liang'ın amcası Sima Ting'di. Yorulmuş olacak sonunda vazgeçti, pantolonunu beline çekip kemerini güzelce bağladı, başını arkaya çevirip kalabalığa doğru utanarak gülümsedi, çamurlu sudan hiç çekinmeden yere oturup iki gözü iki çeşme ağlamaya başladı.

Sabah rüzgârları, tarlalardan ağzında gümüş bir sazanla çatının üzerinde kibirle dolaşan ıslanmış bir kara kedi gibi esmeye başlamıştı. Kan kırmızısı sabah güneşi, içi su dolu hendekten tırmandı, üzerinden su damlıyordu, çok da bitkindi. Taşkın Ejderha Nehri taştı taşacaktı,

dalgaları kıyıya vururken sabah sessizliğinde bir başka çağıldıyordu. Değirmentaşının üzerinde oturuyorduk, bakışlarımız güneşin puslu kırmızı ışıklarıyla karşılaştı, tüm gece bardaktan boşalırcasına yağan yağmurun vurduğu pencerelerde bir tane bile leke yoktu, önünde ne bir çatı ne de ağaç olan ağustos tarlaları karşımızda uzanıyordu. Değirmenin önündeki sokağı yıkamış olan yağmur, tüm tozu götürmüş, geriye sadece o sert ve kestane rengi toprak tabakası kalmıştı. Sokak, bir kat vernik çekilmiş gibi parlıyordu, henüz yaşamakta olan iki büyük, yeşil sırtlı sazan, karaya vurmuş, sokakta kuyruklarını hafifçe titretiyorlardı. Üzerlerinde gri üniformalar olan iki adam, biri uzun ve sıska, diğeri kısa ve şişmandı, sendeleyerek içi yeşil sazan, ot sazanı ve bir tane de gümüş renginde yılanbalığı dolu olan büyük bambu bir sepet taşıyorlardı. Sokaktaki sazanları görünce ellerinde sepetle heyecanla koşturdular, ayaklarından birbirine bağlanmış bir turnayla bir ördeği andırır gibi çok tuhaf bir biçimde koşuyorlardı. "Sazana bak ne büyük!" dedi kısa ve şişman olan. "Hem de iki tane!" dedi uzun ve sıska olanı. Onlar balıkları yakalamaya çalışırken yüzlerinin ana hatlarını seçebildim, bu ikisi 6. ablam ve Babbitt'in düğün yemeğindeki garsonlardı, şimdi de Bağımsız Birlik'in ajanları olmuşlardı. Değirmenin dışındaki nöbetçiler bu ikisinin balığı yakalamalarını izledi. Takım komutanı esneyerek onların yanına gidip, "Şişman Liu, Sıska Hou, işte buna, ırmut piş ağzıma düş derler,[1]" dedi. Sıska Hou, "Takım Komutanı Ma, siz çok yoruldunuz," dedi. "Çok da değil ama açlıktan başım döndü," diye yanıtladı Takım Komutanı Ma. Şişman Liu, "Gidip balık çorbası pişirelim, böyle bir zaferden sonra askerler büyük bir ödülü hak etti-

1 Deyimin Çincesi; "Taşak kebabı yaparken karaya vuran balığı tutmak." (Ç.N.)

ler," dedi. Takım Komutanı Ma, "Bu kadarcık balıkla bırakın askerleri siz aşçılar bile doymazsınız," dedi. Sıska Hou, "Rütbeniz ne olursa olsun siz bir komutansınız, komutanlar konuşurken kanıtlara dayanarak konuşmalıdır, eleştiri yaparken de politik olmak gerek, öyle ağzınızı açıp her aklınıza geleni söyleyemezsiniz," diye karşı çıktı. "Ben sadece şaka ediyordum, her şeyi bu kadar ciddiye alma!" dedi Takım Komutanı Ma, "Sıska Hou, seni görmeyeli ağzın epey laf yapar olmuş!"

Onlar tartışırken sırtını sabah güneşinin kızıllığına vermiş annem, sokak boyunca yavaş ve ağır adımlarla ama tuhaf da bir kararlılıkla bize doğru yürüyordu. "Ana!" diye haykırıp kendimi değirmentaşının üzerinden aşağıya fırlattım. Doğruca annemin koynuna düşeceğimi sanmıştım; ama ayağım kayınca kendimi değirmentaşının altındaki çamurlu suyun içinde buldum.

Kendime geldiğimde 6. ablamın bana bakan telaşlı yüzünü gördüm. Sima Ku, Sima Ting, Babbitt ve Sima Liang da başucumdaydı. "Anam geldi," dedim 6. ablama, "anamı kendi gözlerimle gördüm." Ablamın kolundan kurtulup kapının ağzına doğru koştum, koşarken başım birinin omzuna çarpınca sendeledim ama koşmaya devam ettim, etrafımdaki o sık ağaçlardan oluşan insan kalabalığını tüm gücümle yardım. O çürümeye yüz tutmuş olan kapı yolumu kesti, çılgınlar gibi kapıya vurup, "Ana, ana!" diye bağırdım.

Tommy'sinin kara namlusunu kapının üzerindeki bir delikten içeriye doğru uzatan bir asker bana, "Şamatayı kes, kahvaltıdan sonra sizi salacağız," dedi ciddi bir tonla.

Benim bağırışlarımı duyan annem, adımlarını daha da hızlandırdı. Annem hendek boyunca ilerleyip kapıya doğru yöneldi. Takım Komutanı Ma, onu engelleyip, "Ablacığım, bu kadarı yeter, durun artık!" dedi.

Annem kollarını kaldırıp Takım Komutanı Ma'yı geçerek hiçbir şey söylemeden yoluna devam etti. Güneşin kan kırmızısı ışınları, annemin yüzünü kana buladı, ağzı öfkeyle çarpılmıştı.

Askerler öne atılıp kara bir duvar gibi annemin önünde durdu. "Kıpırdama! Seni yaşlı bunak!" diye emretti Takım Komutanı Ma annemin omzundan tutarak, annem hareket edemedi. Annem öne doğru eğilip omzuna yapışmış olan elden kurtulmaya çalıştı. "Sen kim olduğunu sanıyorsun ha? Ne yaptığını sanıyorsun?" diye öfkeyle sordu. Takım Komutanı Ma, kolunun bir hareketiyle annemi birkaç adım geriletti, annem az kalsın yere düşecekti.

"Ana!" diye sızlandım kapının deliklerinden.

Annemin gözlerinde birden mavi kıvılcımlar çaktı, çarpılmış ağzını açıp bir dizi inilti koyuverdi. Gözü hiçbir şeyi görmez bir tavırla ileriye doğru atıldı.

Takım Komutanı Ma, annemi itip yolun kenarındaki hendeğe düşürdü. Hendeğin içindeki su, dört bir yana sıçradı. Hendeğin içine yuvarlanan annem bir hışım çıkmaya davrandı. Su beline kadar geliyordu. Çığlıklar atarak sudan çıktı. Sırılsıklamdı, saçında kirli su kabarcıkları vardı. Ayakkabılarından biri hendeğin içine düşmüştü, sakat ayağıyla yalınayak topallayarak öne atıldı.

"Kıpırdama!" diye bağırdı Takım Komutanı Ma, tüfeğini kurarak, Tommy'sinin namlusunu annemin memelerine doğru doğrulttu, ardından öfkeyle, "Yoksa bir hapishaneye baskın mı düzenlemek istiyorsun?" dedi.

Annem, Takım Komutanı Ma'nın yüzüne düşmanca bakarak, "Çekil önümden!" dedi.

"Ne yapmaya çalışıyorsun Tanrı aşkına?" diye sordu Takım Komutanı Ma.

"Oğlumu bulmaya çalışıyorum!" diye haykırdı annem.

Ben de haykırdım. Yanımda duran Sima Liang da, "Nine!" diye bağırdı. 6. ablam da, "Ana!" diye haykırdı.

Değirmenin içindeki kadınlar bizim çığlıklarımıza dayanamayıp gözyaşlarına boğuldular. Kadınların ağlayışına erkeklerin burunlarını çekişleri ve askerlerin homurdanmaları karıştı. Nöbetçiler telaşla arkalarına dönüp namlularını yıkılmaya yüz tutmuş kapıya çevirdiler.

"Kesin şamatayı!" diye bağırdı Takım Komutanı Ma, "Birazdan size izin vereceğiz." Sonra samimi bir tavır takınıp, "Ablacığım," dedi, "şimdi evine dön, oğlun bir kötülük yapmadığı takdirde onu salacağız."

"Oğlum benim," diye inledi annem Takım Komutanı Ma'nın etrafından koşturarak kapıya doğru yöneldi.

Takım Komutanı Ma bir sıçrayışta annemin önünü kesip, "Ablacığım, seni uyarıyorum bak, bir adım daha atarsan kibarlığı elden bırakacağım artık," dedi ciddi bir tavırla.

Annem bakışlarını Takım Komutanı Ma'ya kitleyip, "Senin anan var mı? Sen de insan mısın?" dedi alçak bir sesle. Ardından elini kaldırıp Takım Komutanı Ma'nın kulağına doğru bir tokat savurup sendeleyerek öne doğru yürümeye başladı. Kapıdaki nöbetçiler anneme yol vermek için çekildiler.

Takım Komutanı Ma yüzünü okşayarak yüksek sesle, "Yakalayın şunu!" diye emretti.

Nöbetçiler sanki onu duymamış gibi boş boş baktılar.

Annem kapının önüne geldi. Kapının üzerindeki bir delikten kolumu uzatıp el salladım, bir yandan da bağırıyordum.

Kapının paslı kilidini çekti, onun ağır soluk alıp verişini duydum. Kilit takırdadı. Keskin sesiyle kulakları sağır eden bir mermi kapının kanadından içeri girdi, çürümüş kapıdan uçuşan talaşlar başıma yağdı.

"Seni yaşlı karı, sakın kıpırdama! Kıpırdarsan seni vururum!" diye kükredi Takım Komutanı Ma, ardından havaya doğru bir el ateş etti.

Annem kilidi çıkarıp kapıyı omzuyla itti. Öne doğru atılıp annemin göğsüne yapıştım. Sima Liang ve 6. ablam da hemen fırladılar.

Bu sırada değirmenin içinden biri, "Kardeşlerim, haydi hep beraber, burada biraz daha beklersek bu son şansımız olabilir!" diye bağırdı.

Sima Taburu'nun askerleri azgın bir sel gibi öne atıldı. Adamların taş gibi vücutları üzerimize çullanınca kendimizi yerde bulduk, annem benim üzerime düştü.

Değirmenin içi bir anda karıştı, ağlamalar, kükremeler, çığlıklar birbirine girdi. 17. Alay'ın nöbetçileri çarpmanın etkisiyle feleklerini şaşırdı. Sima Taburu'nun askerleri onların tüfeklerini ele geçirdi, her yerden kurşun sesleri geldi, camlar kırıldı. Hendeğe düşen Takım Komutanı Ma, suyun içinden birkaç kez ateş edip Sima Taburu'nun askerlerinden birkaçını kurşun askerler gibi yere devirdi. Bunu gören yoldaşları Takım Komutanı Ma'nın üzerine çullanıp onu tekme tokat suya gömdüler, hendeğin suyu dört bir yana dağıldı.

17. Alay'ın askerleri sokakta koşturmaya başladı. Bir yandan koşturuyor bir yandan da ateş ediyorlardı. Sima Taburu'nun askerleri etrafa dağılıp koşmaya başladı; ama amansız kurşunlar da peşlerinden geliyordu.

Biz de bu hengâmenin içinde sırtımızı değirmenin duvarına dayamış, üzerimize gelenleri dışarıya doğru itmekle meşguldük.

17. Alay'ın yaşlı askerlerinden biri bir kavak ağacının altına diz çöküp tüfeğiyle nişan adı, tüfeğinin bir hareketiyle Sima Taburu'nun askerlerinden biri kendini yerde buldu. Mermi kovanları pat pat pat sesleri eşliğinde suya düşerken sudan da hava kabarcıkları çıkıyordu. O yaşlı asker gene nişan aldı, bu kez Sima Taburu'ndan uzun boylu esmer bir askeri vurmaya hazırlanıyordu, asker epeydir güneye doğru koşuyordu, o an fasulye tarla-

larında zıplayan bir kanguruyu andırıyordu, fasulye tarlalarıyla sınır oluşturan darı tarlalarına gitmeye çalışıyordu. Yaşlı askerin hiç acelesi yoktu, yavaşça tetiği çekti, koşturan asker, baş üstü yere çakıldı. Yaşlı asker tüfeğinin sürgüsünü çekince bir mermi kovanı havaya sıçrayıp kavis çizerek süzüldü.

Bu karmaşanın içinde gözüm Babbitt'e takıldı, koyun sürüsünün içinde aptal bir katır gibi dikiliyordu, etrafında meleyen kalabalığı sağa sola itti. Gözlerini kocaman açtı, koca baldırlarını kaldırdı, ağır toynaklarıyla çamuru döverek koyun sürüsüyle beraber koşmaya başladı. Dilsiz Sun siyah bir kaplan gibi atılıp Myanmar kılıcını başının üzerinde fır fır döndürerek koyun sürüsünün yolunu kapatan bir düzine kadar korkusuz kılıç ustasına liderlik ediyordu. Kesilen başlar havada uçuşurken insanın kanını donduran çığlıklar yankılandı vahşi doğada. Koyun sürüsü ardına döndü, yön duygusunu kaybetmişlerdi, nereye gidip nereye saklanacaklarını bilemediler. Babbitt bir an dondu kaldı, boş bakışlarla etrafına bakındı. Dilsiz Sun onun üzerine atılınca Babbitt toynaklarını kaldırıp dörtnala üzerimize doğru koştu. Ağzından köpükler çıkıyordu, soluksuz kalmıştı. Ağacın altındaki yaşlı asker ona nişan aldı.

"İhtiyar Cao! Ateş etme!" diye bağırdı Lu Liren kalabalığın arasından fırlayıp, "Yoldaşların o Amerikalı, vurmayın."

17. Alay bir insan ağı gibi kalabalığın üzerine çullandı. Esirler henüz bir arpa boyu yol kat etmişken bir anda ağdan kurtulmaya çalışan balıklara döndüler. Kalabalık çok geçmeden değirmenin önündeki sokağa sürüldü.

Kalabalığın içine dalan Dilsiz, Babbitt'in omzuna bir yumruk geçirdi. Babbitt'in vücudu kontrolünü kaybedince dönerek bir tur attı, işte yine Dilsiz'in karşısındaydı. Birden kendi dilinde bağırmaya başladı, küfür mü ediyor-

du, yoksa yapılanlara karşı itirazlarını mı sunuyordu bilemedim. Dilsiz, Myanmar kılıcını havaya kaldırınca kılıç ışıl ışıl parladı. Babbitt de sanki kılıcın bu soğuk parıltısından kendini sakınmak için kollarını havaya kaldırdı.

"Babbitt!" 6. ablam annemin yanından hızla kalkıp sendeleyerek öne doğru atıldı, daha birkaç adım atmıştı ki kendini yine yerde buldu. Sol ayağı sağ bacağının altından çıkmış bir vaziyette leş gibi kokan çamurun içine uzandı.

"Dilsiz Sun'u yakalayın!" diye yüksek sesle emretti Lu Liren. Dilsiz'in arkasındaki korkusuz kılıç ustaları onu kolundan yakaladılar. Ağzından haşin homurtular çıkan Dilsiz, kendini kolundan tutmuş olan korkusuz adamları birer bez bebekmişçesine havaya kaldırdı. Lu Liren hendekten çıkıp yolun kenarında durdu, bir elini havaya kaldırıp Dilsiz'e, "Dilsiz Sun, esirlere uyguladığımız politikayı biliyorsun!" diye seslendi. Li Luren'ı gören Dilsiz Sun çıkardığı karmaşaya bir son verdi. Korkusuz adamlar da onun kolunu serbest bıraktı. Dilsiz, Myanmar kılıcını beline soktu, kerpeten gibi parmaklarıyla Babbitt'in yakasına yapışıp onu esirlerin arasından sürüyerek Lu Liren'in önüne kadar çekiştirdi. Babbitt, Lu Liren'le yabancı bir dilde konuştu. Lu Liren de aynı dilde kısa ve basit cümleler kurarak ona bir şeyler söyledi, arada elini kolunu sallayıp bazı jestler yaptı, bir ara avuçlarını göğe çevirip sonra yere indirdi, Babbitt sonunda sakinleşti. 6. ablam elini yardım ister gibi ona uzatıp, "Babbitt..." diye inledi.

Babbit hendeğin üzerinden atlayıp 6. ablamı yerden kaldırmaya gitti. Ablamın sol bacağı ölü gibiydi. Babbitt kolunu onun beline dolayıp ablamı güçlükle ayağa kaldırmaya çalıştı, ablamın pislikten geçilmeyen elbisesi bir soğan kabuğu gibi yukarı kıvrıldı, beyaz kalçaları bir yılanbalığı gibi kaygan görünüyordu. Ablam, kolları-

nı Babbitt'in boynuna doladı, Babbitt de onu koltuk altlarından destekleyince bu yeni evli çift, sonunda ayağa kalkabildi. Babbitt'in hüzünlü mavi gözleri annemi görünce artık yürüyemeyen, ayağı sakatlanmış olan ablamı taşıyarak anneme doğru yürümeye başladı. Anneme Çince olarak, "Anne..." diye seslendi, dudakları büzüştü, gözyuvaları kocaman yaşlarla doldu.

Tabur Komutanı Ma üzerine baskı yapan Sima Taburu askerlerinin cesetlerini üzerinden atınca hendeğin içindeki sular iyice dalgalandı, komutan dev bir kurbağa gibi hendekten yavaşça tırmandı. Yağmurluğunun üzerinde bir kurbağanın sırtındaki noktaları andıran su, kan ve çamur izleri vardı. Bacaklarını iki yana açıp titreyerek orada durdu, hem korku veriyordu hem de acınasıydı, öylesine baktığınızda ayıya benzetebilirdiniz ama yakından dikkatle inceleyince bir kahraman görürdünüz. Gözlerinden biri oyulmuştu ve çıkan göz burnunun hemen yanında bir misket gibi parlıyordu, dişlerinden ikisi kırılmıştı ve çelik gibi çenesinden kan damlıyordu.

İlkyardım çantası taşıyan bir kadın asker koşturup onu düşmek üzereyken yakaladı. "Komutan Shangguan, bu asker çok kötü yaralanmış!" diye bağırdı kadın asker. Kadının ince vücudu Takım Komutanı Ma'nın ağır vücudu altında bir söğüt dalı gibi büküldü.

Bu sırada iyice yağ bağlamış olan Shangguan Pandi yanında sedye taşıyan iki adamla birlikte sokakta koşturdu. Başında küçük askerî bir kep vardı, kepin altındaki yüzü geniş ve tombuldu, küt kestirip perçem bıraktırdığı saç kesiminin arasından çıkan kulakları onun Shangguan ailesinden aldığı ve henüz yitirmediği tek iyi tarafıydı sanki.

Hiçbir tereddüt belirtisi göstermeden sanki yoldan geçerken yerden bir şey alırmış gibi Tabur Komutanı Ma'nın çıkmış gözünü aldığı gibi yere fırlattı. Göz yerdeki çamurun içince bir süre yuvarlandı, durduktan son-

ra düşmanca bir tavırla bize bakmaya koyuldu. "Komutan Shangguan, Komutan Lu'ya söyleyin," diye konuşmaya başladı Tabur Komutanı Ma, sedyeden hafifçe doğrulup parmağıyla annemi işaret ederken, "değirmenin kapısını bu yaşlı kadın kırdı..."

Shangguan Pandi eline bir gazlı bez alıp Tabur Komutanı Ma'nın yüzünü bir güzel sardı, adamın ağzını öyle bir sardı ki adam artık istese de ağzını bile açamazdı.

Shangguan Pandi yanımıza gelip belli belirsiz bir sesle, "Ana," dedi.

"Ben senin anan değilim," dedi annem.

"Ben sana daha önce de demiştim, 'Nehir on yıl doğuya akar, ardından bir on yıl da batıya, çık sudan da bak ayağındaki çamura!'" dedi Shangguan Pandi.

"Gördüm, görmediğim bir şey kalmadı," dedi annem.

"Evde olan biten her şeyi biliyorum. Ana, sen kızıma hiç kötü davranmadın, baktın ona, ben de senin bütün kabahatlerini bağışlıyorum," dedi Shangguan Pandi.

"Senin beni aklamana ihtiyacım yok, nasılsa çok uzun yaşadım," dedi annem.

"Bütün topraklarımızı geri aldık!" dedi Shangguan Pandi.

Annem gökteki dağılmış bulutlara bakarak, "Ah, Tanrım! Gözlerini aç da aşağıya bak, bak da gör bu dünyanın halini..." diye mırıldandı.

Shangguan Pandi yanıma gelip soğuk bir tavırla başımı okşadı. Elinde nahoş bir ilaç kokusu vardı. Sima Liang'ın başını okşamadı ama istese bile Sima Liang'ın buna izin vermeyeceğinden emindim. Sima Liang küçük vahşi bir hayvan gibi dişlerini gıcırdatıyordu, eğer Pandi uzanıp onun başına dokunsaydı hiç acımaz, hemen parmaklarını ısırıp koparırdı. Pandi yüzünde alaycı bir gülümsemeyle 6. ablama, "Aferin sana, Amerikan emperyalizmi şimdi bizim düşmanlarımıza uçak ve ağır si-

lah yardımı yapıyor, düşmanlarımıza yardım ederek bağımsızlığını kazanmış bölgelerdeki yoldaşlarımızı öldürüyor!" dedi.

Kolları Babbitt'e sarılı olan 6. ablam, "5. abla, salıver bizi, 2. ablamı öldürdünüz zaten, yoksa bizleri de mi öldürmek istiyorsun?" dedi.

Bu sırada Shangguan Zhaodi'nin cesedini sürükleyen Sima Ku, değirmenin içinden deli gibi kahkahalar atarak dışarıya çıktı. Kısa bir süre önce adamları kovanı terk eden bir arı sürüsü gibi değirmenden çıktıklarında o yerinden bile kıpırdamamıştı. Her zaman giyimine özen gösteren, temiz ve titiz olan, hatta her bir düğmesi bile her zaman pırıl pırıl parlayan Sima Ku bir gecede görünümünü değiştirmişti, yüzü önce suya bırakılıp şişirilmiş, ardından da güneşte kurutulmuş bir kuru fasulye gibi beyaz buruşukluklarla doluydu, gözünün feri kalmamıştı, o koca kafasındaki saçlarına ak düşmüştü. 2. ablamın artık kanı kalmamış vücudunu annemin yanına sürükleyip hemen ardından yere diz çöktü.

Annemin ağzı öyle bir yamuldu ki çenesi titremeye başladı, ağzından anlaşılabilir tek bir sözcük çıkmadı. Gözleri birden yaşlarla doldu. Elini uzatıp 2. ablamın alnını okşadı. Diğer eliyle titreyen çenesini tutup güçlükle, "Zhaodi, yavrum benim, sen ve kız kardeşlerin istediğiniz adamlara vardınız, hepiniz kendi seçtiğiniz yolda ilerlediniz, anan size hiç karışamadı, bu yüzden sizleri kurtaramadı da, siz hep... hepiniz kendi kaderinizin peşine düş..." diyebildi.

Sima Ku, 2. ablamın cesedini yere bırakıp etrafında bir düzine koruma olan Lu Liren'e doğru yürümeye başladı, Lu Liren da o sırada değirmene doğru ilerliyordu. İki adam aralarında iki adım kala durdu, dört göz birbirine kenetlendi, sanki ölümüne bir düello yapacaklardı ellerindeki kılıçlarla, kılıçlar birbirine çarpmış gibi kıvıl-

cımlar saçıldı etrafa. O kadar raunttan sonra yine de yenişemediler. Lu Liren üç kuru kahkaha attı: Ha ha! Ha ha! Ha ha ha! Sima Ku da üç alaycı kahkaha savurdu: He he! He he! He he he!

"Sima kardeş görüşmeyeli iyisindir umarım!" dedi Lu Liren, "Bir yıl önce beni kendi topraklarından sürmüştün, bir gün aynısının senin de başına geleceğini hiç düşünmezdin değil mi!"

"Altı aylık borç kolayca ödenir. Aman Lu Kardeş faizi de çok yüksekten hesapladı," dedi Sima Ku.

"Karının talihsiz ölümü için büyük bir üzüntü duydum ama elimden bir şey gelmez, devrim bir tümörü kesip ondan kurtulmak gibidir, arada etinden iyi parçalar da kopar ama bu bizi tümörü kesip atmaktan alıkoymamalı, umarım bunun mantığını anlayabilmişsindir," dedi Lu Liren.

"Tükürüğünü boşa harcama, beni hemen öldürebilirsin!" dedi Sima Ku.

"Seninle işimizin bu kadar kolay biteceğini sanma sakın," dedi Li Luren.

"O zaman işleri kendi yolumla halletmek zorunda kaldığım için beni affet," dedi Sima Ku.

Hemen ardından ceketinin iç cebinden gümüş kaplama bir silah çıkarıp tetiğini kurdu. Sonra anneme dönüp, "Anacığım, bunu sizin evin intikamını almak için yapıyorum," dedi. Silahını kaldırıp şakaklarına dayadı.

Lu Liren kahkahalar atarak, "Demek ödleğin biriymişsin! Hadi vur kendini seni zavallı böcek!" diye kükredi.

Sima Ku'nun silahı tutan eli titriyordu.

"Baba!" diye bağırdı Sima Liang.

Sima Ku ardına dönüp oğluna bakar bakmaz silah tutan eli yavaş yavaş aşağıya indi. Sonra kendiyle alay eder gibi gülüp elindeki silahı Lu Liren'e fırlatırken, "Yakala," diye bağırdı.

Silahı yakalayan Lu Liren silahı havaya kaldırıp, "Bu bir kadın oyuncağı," dedi. Silahı hor bir tavırla arkasında duran adamlarından birine fırlattı, ardından sudan şişmiş ve üzeri çamurlanmış deri ayakkabılarıyla yere sertçe vurup, "Aslında silahını bana verince benim senin kaderini tayin etme hakkım ortadan kalktı, artık senin hangi yoldan devam edeceğine üstlerim karar verecek, ya göğe, cennete çıkar ya da yerin dibini, cehennemi boylarsın," dedi.

Sima Ku başını sallayarak, "Komutan Lu, sanırım yanlış anlamışsınız, cennet ve cehennemde bana verilecek koltuk kalmadı, benim yerim cennet ile cehennem arasındadır, bir gün her şey bittiğinde sen de benimle orada olacaksın," dedi.

Lu Liren yanındaki adamlara dönüp, "Götürün şunları," dedi.

Korumalar gelip tüfeklerinin ucuyla Sima Ku ve Babbitt'i dürterek, "Yürüyün!" dedi.

"Hadi gidelim," diye seslendi Sima Ku, Babbitt'e, "beni yüz kere bile öldürebilirler ama senin tek bir kılına bile zarar veremezler."

Hâlâ 6. ablama destek olan Babbitt, Sima Ku'nun yanına gitti.

"Babbitt Hanım burada kalabilir," dedi Lu Liren.

"Komutan Lu, annemin Lu Shengli'yi yetiştirmesine yardım etmemin hatırına beni ve kocamı affedin," dedi 6. ablam.

Lu Liren sapları kırılmış gözlüklerini geriye doğru iterek anneme, "Şununla konuşup mantıklı düşünmesini sağlasan iyi edersin," dedi.

Annem kararlı bir tavırla başını sallayıp yere çömeldi, ardından Sima Liang'la bana, "Çocuklar bana yardım ediverin," dedi.

Sima Liang'la, Shangguan Zhaodi'nin cesedini sürükleyip annemin sırtına yükledik.

Annem 2. ablamı sırtlayıp yalınayak eve giden çamurlu yola koyuldu. Sima Liang'la ben annemin arkasında, birimiz sağda, birimiz solda, tüm gücümüzle Shangguan Zhaodi'nin katılaşmış bacaklarını kaldırıp annemin yükünü azaltmaya çalışıyorduk. Annemin bir zamanlar ayak bağıyla bağlanmak için sakatlanmış olan küçük ayakları çamurlu yolda aylarca sonra bile görülebilecek derin izler bıraktı.

6

Taşkın Ejderha Nehri yükseldiğinde *kang*'ın kenarında oturuyordum, arka pencereden o sarı ve bulanık suların setin seviyesine çıktığını ve gürleyerek doğuya doğru aktığını gördüm. Setin kenarında Bağımsız Birlik'ten birkaç asker vardı, yüzlerini nehrin sularına dönmüş aralarında yüksek sesle bir şeyler tartışıyorlardı.

Annem avluda bir sacın üzerinde gözleme yapıyordu, Sha Zaohua da ateşi beslemek için ona yardım ediyordu. Çıralar hâlâ ıslak olduğundan ateşin rengi koyu sarıydı ve kara dumanlar çıkarıyordu, gün ışığı belli belirsizdi.

Sima Liang içeriye üzerinde buruk bir akasya ağacı kokusu taşıyarak girip alçak sesle bana, "Babamı, 6. teyzemi ve onun kocasını askerî bölgeye göndereceklermiş. 3. teyzemin kocası ve adamları şimdi nehri geçmek için bir sal yapıyorlar," dedi.

"Liang," diye seslendi annem avludan, "küçük dayını ve küçük teyzeni alıp nehre götür ve oradakilere onların da gitmesini istediğimi söyle."

Nehrin çamurlu suları hızla akıyordu, nehrin üze-

rinde tahıl sapları, tatlı patates kökleri, yabani üzümler, hayvan leşleri ve hatta bazen nehrin en derin yerlerinde kökleriyle birlikte sökülmüş olan ağaç gövdeleri yüzüyordu. Üç dikmesi Sima Ku tarafından yakılan Taşkın Ejderha Nehri Köprüsü, azgın sular altında kalmıştı, orada bir köprü olduğunun tek belirtisi arada sırada ortaya çıkan girdaplar ve dalgaların köprünün kalıntılarına çarparken çıkardığı seslerdi, setin iki tarafındaki fundalıklar da sular altında kalmıştı, arada sırada üzerinde yeşil yaprakların olduğu birkaç dal kendini gösteriyordu. Suyun geniş yüzeyinde mavi gri martılar sürüler halinde dalgaların peşine takılıyor, zaman zaman suyun yüzüne çıkan küçük balıkları avlıyorlardı. Karşı kıyıdaki set solgun, siyah bir halatı andırıyor, arada sırada göz kamaştıran su dalgaları üzerinde zıplayıp dans ediyordu. Suyun yüzeyiyle setin arasında sadece birkaç santimlik bir mesafe vardı, bazı yerlerde su sarı dilini çıkarıp baştan çıkarıcı bir tavırla seti yalıyor, küçük girdaplar oluşturuyor, gürüldeyerek setin dışındaki yamaçlara da kaydığı oluyordu.

Sete vardığımızda Dilsiz Sun o çok gelişmiş cinsel organını çıkarmış nehre işiyordu, viski rengindeki bu sıvı suyun yüzeyine çarptığında çan gibi sesler çıkarıyordu. Bizim geldiğimizi görünce dostça gülümseyip pantolon cebinden mermi kovanından yaptığı bir düdük çıkarıp kuş sesini andıran bazı melodiler çaldı: Bir ardıçkuşunun gırtlaktan gelen sesi, bir sarıasmanın sığ iniltisi ve bir tarlakuşunun hüzünlü feryadı. Kuş sesleri insanı büyülüyordu, hatta onun siğilli yüzünü bile biraz yumuşattı. Repertuarını bitince düdüğün içindeki tükürükleri şöyle bir silkeleyip düdüğü bana doğru uzattı, ağzından, bir hırıltı çıktı, bunun anlamı çok barizdi canım, düdüğü bana hediye etmek istiyordu. Bir adım geri gidip ürkerek ona baktım. Dilsiz Sun, seni şeytan, elinde Myanmar kılıcınla dans edip insanları öldürdüğün zaman yüzünde

beliren o ifadeyi hiçbir zaman unutmayacağım! Elini yine bana doğru uzattı, ağzından hır hır diye hırıltılar çıkardı yine, yüzünde de kışkırtıcı bir ifade vardı. Ben geri çekildim, o da üzerime geldi. Hemen arkamda duran Sima Liang, "Küçük dayı, alma onun düdüğünü, 'Dilsiz düdük çalınca, şeytan hemen yanında,' bu onun mezarlığa gidip kötü ruhları çağırdığı zaman kullandığı alet," diye fısıldadı. Bir, "Hır!" daha. Dilsiz Sun sinirlenmeye başlamıştı, o pirinç düdüğü sert bir hareketle zorla avucuma koydu, ardından hızla sal yapmakta olan adamların yanına gidip bizi görmezden geldi. Sima Liang elimdeki düdüğü kaptığı gibi havaya kaldırıp sanki içinde bir sır saklıymış gibi gün ışığında dikkatle incelemeye koyuldu. Ardından, "Küçük dayı, benim burcum kedi, Çin astrolojisindeki on iki burçtan biri değil, o yüzden hiçbir hayalet bana dokunamaz, bu düdüğü istersen senin yerine ben saklarım," dedi, konuşması bitince düdüğü hemen pantolonunun cebine indirdi. Üzerinde boyu dizine kadar gelen, yeşil kumaş pantolonu vardı, pantolonun üzerinde kendisinin çuvaldızla diktiği bir sürü cep vardı, ceplerin kimi koyu kimi açık renkteydi, anlayacağınız üzerinde bir gökkuşağı taşıyordu. Pantolon ceplerinde çok tuhaf ve çok ilginç bir sürü şey olurdu: Ay ışığı altında renk değiştiren bir taş, kiremit kesmeye yarayan küçük bir testere, çeşitli şekillerdeki kayısı çekirdekleri, hatta bir çift serçe pençesi ve iki kurbağa iskeleti ve çıkmış bebek dişleri de taşırdı, kendi düşen dişi, 8. ablamınki ve benimki de ceplerindeydi. Benim düşen süt dişlerimi annem her seferinde evin arkasındaki küçük bahçeye atar, Sima Liang da hemen gidip onları toplardı. Evin arkasında bulunan o küçük bahçenin içindeki uzun yabani otların ve otların altındaki her yeri kaplamış olan köpek boklarının arasında o süt dişlerini bulabilmek çok da kolay bir şey olmasa gerek! Ama Sima Liang bana

sırrını şöyle açıklamıştı: "Eğer bir şeyi bulmayı canıgönülden istersen o saklandığı yerden senin yoluna çıkıverir." Ceplerindeki gizli hazinelere şimdi bir de şeytan düdüğü eklenmişti, cebine attığı düdük, ardında hiç iz bırakmadan ortadan kayboldu.

17. Alay'dan onlarca asker bir karınca sürüsü gibi *hutong* boyunca setin aşağısına ağır mı ağır, çam kazıkları taşıyordu. Bam! Güm! Sokakta patlama sesleri duyuldu, Sima Ting'in gözetleme kulesi talan ediliyordu. Askerlerin başında duran Dilsiz Sun, onlara kazıkları alıp kalın tellerle bağlamalarını emrediyordu. İhtiyar Zunlong, köyün en yetenekli marangozu, onlara teknik danışmanlık yapıyordu. Ona sinirlenen Dilsiz öfkeli bir goril gibi bağırıp çağırıyor, ağzından tükürükler saçıyordu. İhtiyar Zunlong ise sağ elinde bir kelepçe, sol elinde bir baltayla, kolları uysalca iki yanına sarkık bir halde hazır olda bekliyordu. Üzerleri yara izleriyle kaplı dizlerini sıkı sıkı birbirine kenetlemişti, yeşil damarları şişmiş baldırları bir sopa gibi sert ve düzdü, ayağında takunyalar vardı.

Bu sırada sırtında bir karabina asılı olan bir koruma, bisikletiyle *hutong*'a girdi. Bisikletini park ettikten sonra sete tırmanmaya başladı. Tam yolu yarılamışken bir ayağı fare deliğine girdi, ayağını delikten kurtardığında delikten çamurlu su fışkırdı. Sima Liang bana, "Bak, set neredeyse göçmek üzere," dedi. Koruma da, "Burası çok tehlikeli, bakın burada bir delik var," diye bağırdı. 17. Alay'ın askerleri bir an şaşırdılar, ellerindeki işi bırakıp korkuyla su fışkıran deliği izlediler. Dilsiz'in yüzünde çok sık göremeyeceğiniz bir panik belirdi. Başını hemen nehre çevirdi, nehir tüm heybetiyle akıyordu, dalgalar yer yer köyün en yüksek yapısından bile daha yükseğe çıkıyordu. Belinden Myanmar kılıcını çıkarıp setin üzerine fırlattı, gömleğini ve pantolonunu telaşla çıkarıp

üzerinde sadece uzaktan bakıldığında demir bir levhadan yapılmışçasına duran küloduyla kaldı. Ardından adamlarına bakıp bir şeyler homurdandı. Adamlar tahtadan kuşlar gibi boş boş ona baktılar. İçlerinden kalın kaşları olan biri, "Ne yapmamızı istiyorsun? Nehre mi atlayalım?" diye bağırdı. Dilsiz adamın yanına gidip yakasına yapışınca adamın gömleğindeki siyah plastik düğmeler teker teker kopuverdi. İyice telaşlanan Dilsiz, bu kez ağzından anlaşılabilir bir sözcük çıkardı: "Soyun!"

İhtiyar Zunlong setin üzerindeki deliğe ve nehirde oluşan girdaplara bakıp, "Ey askerler, bu delik bir fare yuvası, bu demek oluyor ki delik setin aşağılarına doğru daha da genişliyor. Komutanınız sizden soyunup nehre girmenizi ve o deliği kapatmanızı istiyor. Hadi soyunun, eğer deliği bir an önce kapatmazsanız, yakında kapatılacak bir delik bile olmayacak," dedi.

İhtiyar Zunlong yamalı ceketini çıkarıp Dilsiz'in önüne fırlattı. Askerler telaşla soyundular, içlerinden biri sadece üzerini çıkardı, pantolonu hâlâ üzerindeydi. Dilsiz öfkeyle yine çok net bir şekilde kükredi: "Soyun!" Köşeye sıkıştırıldıklarında köpekler duvardan atlar, kediler ağaca çıkar, tavşanlar ısırır, Dilsiz de işte böyle konuşmaya başlamıştı. "Soyun! Soyun! Soyun!" diye öfkeyle durmadan kükrüyordu Dilsiz sanki zafer kazanmış bir komando edasıyla. Asker acınacak bir halde, "Komutanım, altımda donum yok!" dedi. Dilsiz kılıcını alıp genç askerin boynuna dayadı, kılıcının tersini askerin boynunda iki kez gezdirince çocuğun yüzü kireç gibi oldu, hemen, "Dilsiz dede, tamam, soyunuyorum, hemen soyunacağım, oldu mu?" diye hüngür hüngür ağlamaya başladı. Hemen eğilip dolaklarını çözdü, pantolonu çıkarınca süt beyazı kalçalarıyla daha yeni yeni tüylenmeye başlamış küçük horozu ortaya çıktı, horozcuğunu iki eliyle kapadı hemen. Dilsiz, adamlarını zorla soydurur-

ken az önce bisikletiyle gelen koruma, setin aşağısına koşturup bisikletine atladı, bisikletin üzerinde bir sağa bir sola kaykılarak ok gibi hızla adamların yanına ilerliyordu, bir yandan da, "Set çöküyor, set çöküyor!" diye bağırıyordu.

Dilsiz, giysileri üst üste yığıp dolaklarla bağlarken İhtiyar Zunlong da setin aşağısındaki fasulye sırıklarını, yabani üzümleri ve artık ne kadar çalı varsa hepsini ayağıyla ezip bir top haline getirdi. Birkaç asker yaptığı topu setin üzerine çekerken ona yardım etti. Dilsiz, giysi bohçasını eline almış nehre atlamak üzereydi. İhtiyar Zunlong ona eliyle nehrin içindeki girdabı gösterdi, sonra alet kutusundan düz ve yeşil bir cam şişe çıkardı, şişenin tıpasını çıkarınca havaya keskin bir alkol kokusu karıştı. Dilsiz, şişeyi alıp içindekini bir dikişte içti. Başparmağını yukarı kaldırıp İhtiyar Zunlong'a sallayarak, "Soyun!" diye bağırdı. Bu, "Soyun!" aslında, "İyi!" demekle eşanlamlıydı, setin üzerindeki herkes artık Dilsiz'in dilinden bir nebze de olsa anlıyordu, Dilsiz, bohçayı kaptığı gibi nehre atladı. Nehrin suları çoktan kabarmış ve setin üstüne taşmaya başlamıştı. Setin üzerindeki içinden su fışkıran delik çoktan bir atın boynu kadar genişlemişti, delikten fışkıran sular kıvrılıp azgın bir şekilde *hutong*'a ilerliyor, *hutong*'da küçük bir dereye dönüşüyordu, o çamurlu su çoktan bizim evin avlu girişine varmıştı bile. Taşkın Ejderha Nehri'nin azgın sularıyla karşılaştırıldığında bizim köydeki evler kilden yapılmış oyuncakları andırıyordu. Dilsiz suya dalar dalmaz gözden kaybolmuştu. Onun suya daldığı noktada su kabarcıkları oluşmuş ve etraftaki sazlar dağılmıştı, kanatları suya değdi değecek bir şekilde uçan kurnaz martılar sanki bir şeyler beklermiş gibi kara fasulyeleri andıran küçük gözleriyle Dilsiz'in suya daldığı noktayı tarıyordu. Martıların parlak kırmızı gagalarıyla beyaz karınlarının altına kıvrılmış

olan kara pençelerini çok net seçebiliyordum. Hepimiz endişeyle suyun yüzeyine bakıyorduk, birden suyun yüzeyinde pırıl pırıl parlayan kara bir karpuz belirdi ve belirdiği gibi hızla kayboldu ama çok geçmeden nehrin ilerisinde tekrar belirdi. Sıska kara bir kurbağa standart bir kurbağalama tekniğiyle çamurlu suyun içinde bize doğru yüzmeye çabalıyordu, sonra yönünü değiştirip karşı kıyıya doğru yüzmeye başladı. Setin hemen yanındaki durgun suya geldiğinde kurbağanın bacaklarıyla suyun yüzeyinde oluşturduğu o güzel dalgalanmayı gördüm. 17. Alay'ın askerleri asık yüzlerinde heyecanlı bir ifadeyle boyunlarını ileriye doğru uzatmış neler olup bittiğini görmeye çalışıyordu. Çıplak sırtları ve öne doğru uzattıkları uzun boyunlarıyla kafalarının kesilmesini sabırsızlıkla bekleyen bir dizi idam mahkûmunu andırıyorlardı. Hepsinin külodu sanki Dilsiz'in küloduyla aynı tornadan çıkmış gibiydi. O zorla soyundurulup kıçı çıplak bir maymuna dönmüş olan genç asker, bir yandan aile yadigârı mücevherlerini elleriyle kapatıyor, bir yandan da boynunu uzatmış nehirde olan biteni izliyordu. İhtiyar Zunlong'sa onların aksine setin üzerindeki deliğe bakıyordu. Bu fırsattan istifade eden Sima Liang, Dilsiz'in kâğıt keser gibi adam doğrayan Myanmar kılıcını alıp başparmağıyla gizli gizli kılıcın keskinliğini yokladı. "Tamamdır, delik kapandı!" diye bağırdı İhtiyar Zunlong.

Delikten vahşi bir kaplan gibi fışkıran azgın suyun akışı yavaş yavaş azaldı. Gürül gürül akan su birden şırıl şırıl akmaya başladı. Dilsiz birden nehrin ortasından büyük kara bir balık gibi sıçrayınca başının üzerinde dönenen martılar çığlık çığlığa kaçıştı. Kocaman elleriyle yüzündeki suyu silip ağzındaki kum ve çamuru tükürdü. İhtiyar Zunlong askerleri yanına çağırıp çalı çırpıdan yaptıkları topu nehre yuvarlamalarını istedi. Dilsiz topu koca elleriyle yakaladığı gibi havaya kaldırıp suyun içine

bastırdı. Ardından topun üzerine çıktı, vücudu dik, ayakları aşağıdaydı. Sonra yine suya daldı. Ama bu kez suyun içinde çok kalmadan başını çıkarıp derin bir nefes aldı. İhtiyar Zunlong onun karaya çıkmak istediğini düşünmüş olacak Dilsiz'e uzun bir ağaç dalı uzattı. Dilsiz elini sallayıp tekrar suya daldı.

Köyde telaşlı bir gonk sesi duyuldu. Gonk daha susmamıştı ki bir de borazan çalmaya başladı. *Hutong*'un içinde omuzlarında tüfekleri asılı olan bölük bölük asker sete doğru koşturdu. Lu Liren ve korumaları da sete koşturdular, Lu Liren sete varır varmaz, "Tehlike nerede?" diye bağırdı.

Dilsiz başını sudan çıkardı, başını sudan çıkardığı gibi tekrar suyun içine daldı, görünüşe göre iyice yorulmuştu. İhtiyar Zunlong ağaç dalını hemen ona uzatıp Dilsiz'i karaya doğru çekti. Etraftaki kalabalık hep birlikte onu karaya çıkardı. Karaya ayak basar basmaz titreyen bacaklarıyla hemen setin üzerine oturuverdi.

İhtiyar Zunlong, Lu Liren'e, "Komutanım, Sun Şef olmasaydı bütün köy şimdi tosbağalara yem olacaktık," dedi.

"Halk tosbağalara, bizler de kaplumbağalara yem olacaktık desene," dedi Lu Liren.

Lu Liren, Dilsiz'in yanına gitti, başparmağını kaldırıp ona övgülerini sundu. Tüyleri diken diken olmuş ve ağzının kenarından çamur birikintileri sarkan Dilsiz, Lu Liren'e doğru aptal aptal gülümsedi.

Lu Liren, birliğine toprak kazıp seti doldurmalarını emretti. Sal yapımına da devam edildi; çünkü öğleye kadar esirler salla nehirden geçirilecek ve merkezden onları almaya gelenlerle teslim edileceklerdi karşı kıyıda. Üzerlerinde üniforması olmayan çıplak askerler dinlenmeye gönderildi. Ama bu askerleri anlamak gerçekten çok zor, yaptıkları iş ne kadar övülürse işe o kadar canla

başa sarılıyorlar, çıplak ya da değil, görevlerini tamamlamak için izin istediler. Lu Liren, korumalarından birini birliğe, o kıçı çıplak genç askere pantolon alması için gönderdi. Lu Liren genç askere sırıtarak, "Tüysüz ördeğinden niye utanıyorsun delikanlı?" dedi. Lu Liren adamlarını emir bombardımanına tutarken araya sıkıştırıp bana, "Annen nasıl oldu? Lu Shengli yaramazlık yapmıyor ya?" diye sordu. Sima Liang beni kolumdan çekiştirdi ama onun ne demek istediğini anlamadım, hemen araya girip Lu Liren'e, "Ninem gelip babam ve diğerlerini uğurlamak istiyor, onu beklemenizi söyledi," dedi.

Kendini işine adamış olan İhtiyar Zunlong büyük bir coşkuyla yarım saat içinde onlarca metre uzunluğunda bir sal yapıverdi. Ama salı çekecek kürekleri yoktu, İhtiyar Zunlong, Lu Liren'e küreğin metal değil de ahşap olmasını önerdi, öylesi daha iyi olurmuş. Lu Liren hemen adamlarına emir verip kürek yapmalarını istedi.

"Eve gidip ninene," dedi Lu Liren, Sima Liang'a ciddi bir tavırla, "onun bu arzusunu yerine getireceğimi söyle." Sonra saatine bakıp, "Siz ikiniz gidin hadi," dedi. Ama eve gitmedik; çünkü eve doğru baktığımızda bir elinde üzeri beyaz bir örtüyle kaplı bambu bir sepet, diğer elinde kilden kırmızı bir çaydanlık taşıyan annemi evden çıkarken gördük. Onun arkasında büyük bir demet taze soğan taşıyan Sha Zaohua vardı. Taze soğanların arkasından Sima Ku'nun ikiz kızları Sima Feng ve Sima Huang geliyordu, onların arkasında Dilsiz ve 3. ablamın ikiz oğlanları Büyük ve Küçük Dilsiz vardı. Dilsizlerin arkasında daha yeni yeni yürümeye başlamış Lu Shengli vardı, Lu Shengli'nin arkasında da tüm yüzü pudralanmış Shangguan Laidi vardı. Bu alay, yavaş yavaş ilerliyordu, ikiz kızlar yusufçuk, kelebek ve şeffaf ağustosböcekleri görebilme umuduyla daha yeni filizlenmiş asma sürgünlerine ve onların arasında açmış olan gündüzsefalarına bakıyorlar-

dı. İkiz oğlanlarsa *hutong*'da sıralanmış ağaçlara bakıyorlardı, akasyalara, söğütlere ve gövdesi açık sarı olan dut ağaçlarına baktılar o ağızlarını sulandıran leziz salyangozlardan bulma umuduyla. Lu Shengli'yse etraftaki su birikintilerini aranıyordu, ne zaman birine denk gelse hemen içine dalıyor ve masum kahkahalarıyla *hutong*'u çınlatıyordu. Shangguan Laidi'nin dimdik yürüyüşünden yüzünde ciddi bir ifade olduğunu anladım ama setin kenarında olduğumuz için sadece o makyajlı çehresini görebildim, yüz hatlarını seçemedim.

Lu Liren yanındaki korumalardan birinin boynundaki dürbünü alıp karşı kıyıya baktı. Arkasında duran takım komutanlarından biri telaşla, "Gelmişler mi?" diye sordu.

Dürbünden bakmaya devam eden Lu Liren, "Hayır, in cin top oynuyor, sadece at boku gagalayan bir karga var," diye cevap verdi.

"Başlarına bir şey gelmiş olmasın?" diye sordu takım komutanı endişeyle.

"Olamaz," dedi Lu Liren, "merkezden gelenlerin hepsi iyi silah kullanır, kimse onların önüne çıkmaya cesaret edemez."

Takım komutanı, "Gerçekten de öyle, ben merkeze askerî eğitim almak için gittiğimde esir teslim ekibi bize bir gösteri sunmuştu, en çok da parmaklarıyla tuğla kırmalarını beğenmiştim. Siz söyleyin, o kadar sert olan tuğlaları sadece parmaklarının ucuyla bir vuruşta nasıl da deliyorlar, matkap kullansanız bu kadar hızlı delemezsiniz. Adam öldürmek için hiçbir şey kullanmalarına gerek yok, şöyle parmaklarının ucuyla bir dokunsalar karşısındakiler delik deşik olur. Komutanım, duyduğuma göre takımlar birleşerek yerel hükümet..." dedi.

"Geldiler," dedi Lu Liren, "istihbaratçılara söyleyin de işaret verip onlara bizim burada olduğumuzu bildirsinler."

Kendini beğenmişin biri gibi görünen güdük bir asker, kısa, kalın namlulu ve çok garip bir silah çıkarıp havaya bir el ateş etti. Birden arkasında beyaz bir duman şeridi sürükleyen ve hışırdayan sarı bir ateş topu sıçradı havaya, çok fazla yükselmedi, bir an durur gibi oldu ve hemen ardından aşağıya, nehrin ortasına düşüverdi. Ateş topu, aşağıya düşerken birkaç martı onun peşine düşmek istedi ama ateş topuna daha yakından bakınca baştan çıkmışlıkları hemen söndü ve çığlık çığlığa uzaklaştılar.

Karşı kıyıda bir grup kısa boylu kara adam vardı, güneşin nehir üzerinde sürekli değişen yansıması bende o kara adamların setin üzerinde değil de suyun üzerinde durdukları yanılsamasını uyandırdı.

"Sinyali değiştirin," dedi Lu Liren.

Güdük asker göğsünden kırmızı bir bayrak çıkarıp bayrağı İhtiyar Zunlong'un yere attığı söğüt dalının ucuna bağladı. Bayrağı nehrin karşısındakilere doğru sallamaya başladı. Karşıki kıyıdan kükremeler yükseldi.

"Tamamdır!" dedi Lu Liren dürbünü boynuna asarken, ardından az önce onunla ateşli bir biçimde konuşan takım komutanına dönüp, "Personel Sorumlusu Qian, hemen koşup Personel Şefi Du'ya esirleri buraya getirmesini söyle," diye emretti. Personel Şefi Du emri almışçasına hızla setin aşağısına doğru koştu.

Lu Liren salın üzerine atlayıp salın ne kadar sağlam olduğunu görmek için üzerinde tepindikten sonra İhtiyar Zunlong'a, "Nehrin ortasında ayrılmaz bunlar değil mi?" diye sordu.

"İçin rahat olsun komutanım, cumhuriyetin onuncu yılının sonbaharında köylülerin Senatör Zhao'yu karşıya geçirdikleri sal var ya, işte onu da ben yapmıştım," dedi İhtiyar Zunlong.

"Bugün karşıya geçecek olanlar çok önemli esirler, tek bir pürüz bile çıksın istemem," dedi Lu Liren.

"İçiniz rahat olsun, oldu ki bir şey çıktı, sal nehrin ortasında ayrılıverdi, işte o zaman benim on parmağımdan dokuzunu kesebilirsin."

"Buna gerek yok, eğer bir şey olursa senin on parmağından onunu da kessek ne fayda," dedi Lu Liren.

Annemin yavaş yavaş ilerleyen alayı sonunda sete varmıştı. Lu Liren onu karşılayıp kibar bir tavırla, "Nineciğim, siz biraz burada bekleyin, birazdan buraya gelirler," dedi. Sonra yere eğilip Lu Shengli'ye yaklaşmaya çalıştı ama kızcağız korkudan ağlamaya başladı. Utançtan ne yapacağını şaşıran Lu Liren, kenevir bir iple kulaklarına astığı gözlüğünü düzelterek, "Bu çocuk, kendi öz babasını bile tanımıyor daha," deyiverdi. Annem içini çekip, "5. ablasının kocası, böyle haldır huldur savaşıp duruyorsunuz, ne olacak bunun sonu?" diye sordu. Lu Liren'in cevabı hazırdı, göğsünde bambudan bir kalkan varmışçasına bir özgüvenle, "Gönlünü ferah tut, şöyle iki, bilemedin üç yıl sonra istediğin huzura ereceksin," dedi. Annem, "Ben yalnız başına yaşayan bir kadınım, öyle ağzımı açıp konuşmamam gerek ama onları serbest bırakamaz mısın? Ne de olsa sen de aileden sayılırsın, onlar da senin kardeşlerin," dedi. Li Luren gülerek, "Kaynanacığım, benim böyle bir yetkim yok, hem sen nasıl oldu da bu kadar hayırsız damatlar edindin?" dedi, konuşması bittikten sonra da gülmeye devam etti. Kahkahaları setin üzerindeki ciddi atmosferi biraz da olsa dağıttı. Annem, "Gidip komutanınla konuşsan da onları affetse," dedi. Li Luren, "Ne ekersen onu biçersin, diken ektiysen eline batmasından korkmayacaksın. Kaynanacığım, sen en iyisi bu işlere karışma artık," dedi.

Sima Ku, Babbitt ve Shangguan Niandi'yi getiren korumalar *hutong*'da göründü. Sima Ku'nun elleri arkasında bir iple sıkı sıkıya bağlanmıştı, dolaklarla gevşek bir düğüm atılmış Babbitt'inkiler göğüs hizasında, Shangguan

Niandi'ninkilerse özgürdü. Bizim evin önünden geçerlerken Sima Ku avlu kapısına doğru yöneldi, korumalardan biri onu engelleyince Sima Ku adamın yüzüne tükürüp, "Çekil önümden, evdekilerle vedalaşmak istiyorum," diye bağırdı. Li Luren iki elini ağzına götürüp *hutong*'a doğru, "Sima Komutan, boşuna içeriye girme, sizinkiler burada," diye bağırdı. Sima Ku sanki onu duymamış gibi omuzlarını büküp hızla avluya daldı, Babbitt ve Shangguan Niandi de onun peşi sıra içeriye girdiler. Bizim avluda uzun süre oyalandılar. Lu Liren durmadan saatine bakıp durdu. Karşı kıyıya esirleri almak için gelmiş olan adamlar durmadan küçük kırmızı bir flama sallayıp bizim tarafa işaret veriyorlardı; bizim taraftaki işaretse durmadan sallanan büyük kırmızı bir bayraktı. Bizim tarafta bayrak sallayan adam ne kadar iyi bir eğitim almış olduğunu göstermek için bayrağı çok değişik şekillerde sallıyordu.

Sima Ku ve maiyetindekiler sonunda bizim avludan çıkıp hızla sete tırmandılar. "Salı suya salın!" diye emretti Lu Liren. Onlarca asker o ağır mı ağır salı suya indirmeyi başardı. Nehrin suyu azgın bir şekilde çalkalanmaya devam ediyordu. Sal, suya değer değmez kıyıdaki sakin akıntıyla birlikte yavaş yavaş setin kenarına paralel olarak yanaştı. Birkaç asker, sal, nehrin akışına kapılıp aşağıya doğru sürüklenmesin diye salın kenarlarına bağladıkları dolaklardan tutuyordu.

"Komutan Sima, Babbitt Bey, biz hayırsever bir orduyuz, elimizden gelen her şeyi yaparız, insanlık bizim temel ilkemizdir, bu nedenle bir istisna yapıp ailenize sizi yolcu etmeleri için izin verdim, umarım kısa kesersiniz," dedi Lu Liren.

Sima Ku, Babbitt ve Shangguan Niandi yanımıza geldiler. Sima Ku'nun yüzü gülüyordu. Babbitt çok endişeliydi. Shangguan Niandi'yse korkusuz bir şehit gibi

çok vakurdu. Li Luren, "6. kız kardeş, sen burada kalabilirsin," dedi alçak sesle. Shangguan Niandi kocasının peşinden gitmek istediğini belirten bir ifadeyle başını salladı.

Annem bambu sepetin örtüsünü kaldırırken Sha Zaohua ona soyulmuş bir taze soğan uzattı. Annem taze soğanı ikiye bölüp bir lavaşa sardı, sonra sepetin içinden büyük bir kavanoz fasulye ezmesi çıkarıp Sima Liang'a verirken, "Liang, tut şunu," dedi. Kavanozu alan Sima Liang boş boş anneme baktı. Annem, "Bana bakacağına babana baksana!" dedi. Sima Liang'ın bakışları birden uçarcasına Sima Ku'ya yöneldi. Sima Ku başını eğip kara bir istavrit gibi yapılı olan oğluna bakınca, şimdiye kadar o dikdörtgen ve kara yüzünde o âna kadar hiç görmediğimiz bir hüzün bulutu belirdi yavaş yavaş. Farkında olmadan omuzlarını titretti, belki de oğlunu kaldırıp ona sarılmak istemiştir, kim bilir? Sima Liang'ın dudakları aralandı ve yumuşak bir sesle, "Baba..." dedi. Sima Ku'nun sarı gözleri yuvalarında hızla dönendi, yutkunup gözyaşlarını içine çekti. Sonra ayağını kaldırıp Sima Liang'ın kıçına bir tekme atarak, "Küçük, bunu unutma, Sima ailesinden hiç kimse *kang*'ında huzurlu bir şekilde ölmedi, senden de bunu bekliyorum," dedi. Sima Liang, "Baba, seni vuracaklar mı?" diye sordu. Sima Ku gözünün ucuyla nehrin çamurlu sularına bakarak, "Babanın başına ne geldiyse hep merhametli olduğundan geldi, hep yufka yürekli ve yumuşak başlı oldum, sen daha küçüksün, bunu sakın unutma, eğer kötü biri olacaksan kalbin taş gibi olmalı, göz kırpmadan adam öldürmelisin. Eğer iyilik yolunda ilerleyeceksen başın hep yerde olsun, bir karıncayı bile ezme. Asla olmanı istemediğim şeyse bir yarasaya dönüşmen, kuş desen kuş değil, canavar desen canavar değil. Bu söylediklerimi sakın unutma, oldu mu?" dedi. Sima Liang dudaklarını ısırıp ciddi bir tavırla başını salladı.

Annem içine taze soğan koyup dürüm yaptığı lavaşı Shangguan Laidi'ye uzattı, Shangguan Laidi dürümü alırken boş bakışlarla anneme baktı. Annem, "Besle onu!" dedi. Shangguan Laidi biraz utanır gibi oldu, üç gece önceki o zifirî karanlıkta aşktan mest olduğunu kesinlikle unutmamıştı ve bu mutlu utangaçlığı da bunun kanıtıydı işte. Annem bir ona, bir de Sima Ku'ya baktı. Annemin altın bir kukla ipini andıran bakışları Shangguan Laidi ve Sima Ku arasında mekik dokuyup ikisinin bakışlarını bir araya getirdi. Öyle hiç konuşmadan, sadece bakışarak, birbirlerine binlerce şey söylediler. Shangguan Laidi siyah cübbesini çıkardı, üzerinde kırmızı mor kapitone ceketle kenarları çiçek işlemeli kırmızımsı mor bir pantolon vardı, ayaklarına yine kırmızı mor ve işlemeli bez ayakkabılar giymişti, ince beli ve güzel yüzüyle çok zarif duruyordu, Sima Ku onun deliliğine iyi gelmişti ama şimdi de derin düşüncelere daldığı ince bir hastalığa düşürmüştü onu, ablam hâlâ çok güzel bir kadın sayılırdı, cilve yapmasını bilen çekici bir dul. Sima Ku ona bakıp, "Büyük ablası, kendine çok iyi bak," dedi. Shangguan Laidi'yse saçma sapan bir şeyler geveledi: "Sen bir elmassın, o ise çürümüş bir ağaç parçası." Ona doğru yürüyüp elindeki lavaşı Sima Liang'ın tuttuğu kavanozun içindeki sarı renkli fasulye ezmesine bandırdı, sosun yere dökülmesini önlemek için lavaşı havada şöyle bir çevirdi. Sosa bulanmış lavaşı Sima Ku'nun ağzına götürdü. Sima Ku başını önce bir at gibi geriye attı, hemen ardından başını eğdi, ağzını kocaman açıp lavaştan hırsla bir lokma aldı. Lavaşı zar zor çiğniyordu, soğanlar ağzında gıcırdadı, yanakları iyice şişti. Gözlerinden inci gibi iki büyük gözyaşı süzüldü. Boynunu kaldırıp lavaşı yuttu, burnunu çekerek, "Ne kadar acıymış bu soğan!" dedi.

Annem ardından dürüm yaptığı iki lavaştan birini bana, diğerini de 8. ablama verip, "Jintong, sen 6. enişte-

ni besle; Yunü, sen de 6. ablanı," dedi. Ben, Shangguan Laidi'den gördüğüm gibi lavaşı Sima Liang'ın elinde tuttuğu kavanozdaki o sarı sosa batırdım, sonra da Babbitt'in ağzına götürdüm. Babbitt açılmış ağzı çok kötü görünüyordu, keskin dişleriyle lavaştan küçük lokmalar aldı, mavi gözlerinden bol bol gözyaşı döküldü. Sonra eğilip o her tarafına sarı sos bulaşmış olan dudaklarıyla beni alnımdan şapır şupur öptü. Sonra annemin yanına gitti, birden anneme sarılacağını sandım ama elleri bağlı olduğundan ötürü fideleri kemiren bir keçi gibi öne doğru eğilip dudaklarını annemin alnına dokundurdu. Ardından, "Ana, seni hiç unutmayacağım," dedi.

8. ablam el yordamıyla Sima Liang'ın yanına gitti, lavaşı uzatıp sosa banmak istedi. Sima Liang tabii ki ona yardım etti. 8. ablam lavaşı iki eliyle havaya kaldırdı, yüzünü de yukarıya çevirdi, alnı bir yengeç kabuğunu andırıyordu, gözleri iki derin kara kuyu gibiydi, burnu düz, ağzı açık, hassas dudaklarıysa bir gülün taçyaprakları gibi inceydi. Hayata geldiğim günden beri hiç durmadan benim zorbalıklarıma boyun eğen 8. ablam gerçekten de zavallı küçük bir koyundu. "6. abla, 6. abla, yesene biraz..." diye cıvıldadı.

6. ablam pınar gibi çağladı, 8. ablama sarılıp boğuk hıçkırıklarla, "Benim zavallı kız kardeşim..." diye inledi.

Sima Ku dürümünü bitirmişti.

Lu Liren tüm bunlar olurken gözünün ucuyla setin karşısını izliyordu, birden yüzünü bize dönüp, "Tamam, hadi sala binin artık!" dedi.

Sima Ku, "Hayır, olmaz," dedi, "ben daha doymadım. Eskiden bir mahkûmu infaz etmeden önce karnını doyururlardı, siz 17. Alay Ordusu bir de kendinize hayırsever dersiniz, şu bir lokma dürümle doyacağımı mı sandınız? Hele bir de bunun hamurunu kaynanamız kendi elleriyle açmışken."

Lu Liren saatine bakıp, "Tamam o zaman, sen karnını bir güzel doyururken biz de ilk önce Babbitt'i karşıya geçiririz," dedi.

Babbitt ve ellerinde kürekler olan altı asker temkinli bir şekilde sala atladılar, sal birden sallandı, yana dönerken üzerine su hücum etti, ardından sular yavaş yavaş nehre geri döküldü. Bacaklarındaki dolaklar gevşemiş olan iki asker geriye yaslanıp salı kontrol altına aldı. Lu Liren, İhtiyar Zunlong'a endişeyle, "İhtiyar, iki kişi daha binse olur mu?" diye sordu. İhtiyar Zunlong, "Olmaz, bence kürek çeken adamlardan ikisi aşağıya inse daha iyi olur," dedi. Lu Liren, "Han Ertu, Pang Yongwang, siz ikiniz aşağıya inin," diye emretti. Han ve Pang ellerinde kürekle saldan aşağıya atladılar. Sal birden sarsıldı, askerlerden birkaçı neredeyse nehre düşecekti. Üzerinde sadece külodu olan Dilsiz, "Soyun! Soyun! Soyun!" diye kükredi. Dilsiz'in ağzından o günden sonra bir tane bile homurtu çıkmadı.

"Şimdi oldu mu?" diye sordu Lu Liren, İhtiyar Zunlong'a. İhtiyar, "Oldu," dedi. Sonra askerlerden birinin elindeki küreği alıp, "Sizin değerli ve hayırsever ordunuz saygımı kazanmıştır, cumhuriyetin onuncu yılında senatörü karşıya ben geçirmiştim, eğer Komutan Lu için de mahsuru yoksa sizin için bir yük hayvanı olarak olsa bile hizmet etmekten gurur duyarım," dedi.

Lu Liren birden heyecanlanıp, "İhtiyar, ben de tam sana bunu sormayı düşünüyordum ama utandığımdan ağzımı açamamıştım. Bu salın dümeninde sen olursan içim rahat olur. Kimde içki var?" dedi.

Ayak işlerine bakan biri, elinde yamru yumru metal bir sürahiyle koşarak gelip sürahiyi Lu Liren'e uzattı. Lu Liren sürahinin tıpasını açıp içkiyi şöyle bir koklayarak, "Kaliteli bir darı içkisi bu. İhtiyar, Merkez Yönetimi adına sana kadeh kaldırıyorum," dedi. Sürahiyi iki eliyle

İhtiyar'a uzattı. İhtiyar Zunlong da heyecanlanmıştı, ellerindeki çamuru temizleyip sürahiyi aldı, içkiden onlarca yudum içtikten sonra sürahiyi ona geri verdi. Elinin tersiyle ağzını sildi, yüzündeki kızarıklık önce boynuna, oradan da göğsüne yayıldı. "Komutan Lu, içkini de içtim ya, artık gönüllerimiz bir oldu." Lu Liren gülerek, "Neden sadece gönüllerimiz bir olsun ki? Karaciğerlerimiz, akciğerlerimiz ve hatta bağırsaklarımız bile artık birbirine bağlandı," dedi. İhtiyarın gözlerinden yaşlar süzüldü. Sala atlayıp salın kuyruğunda sağlam bir şekilde dikildi. Sal hafifçe sallandı. Lu Liren memnuniyetle başını salladı.

Lu Liren, Babbitt'in yanına gitti, bağlı ellerine bakıp özür diler gibi gülümseyerek, "Size de çok haksızlık ettik Babbitt Bey, Komutan Yu ve Direktör Song sizi bizzat kendileri istetti, orada kibar bir biçimde karşılanacağınızdan emin olun," dedi. Babbitt iki elini havaya kaldırıp, "Böyle de kibarlık mı olurmuş?" dedi. Lu Liren çok sakin bir tavırla, "Bu da kibarlığın bir çeşidi sayılır, umarım buna çok takılmazsınız. Babbitt Bey, hadi artık sala binin lütfen," dedi.

Babbitt bize bakıp bakışlarıyla vedalaştı, ardından hızlı adımlarla sala çıktı. Sal şiddetle sarsıldı, salın ortasında duran Babbitt de sallanmaya başladı. İhtiyar Zunlong küreğiyle onun kıçını destekleyip sallanmasını durdurdu. Shangguan Niandi beceriksizce Babbitt'i taklit ederek beni ve 8. ablamı alnımızdan öptü. Taze soğan sapı inceliğindeki parmaklarını 8. ablamın keten rengindeki yumuşak saçlarında gezdirip, "Akıllı kız kardeşim benim, Tanrı senin bahtını açık etsin!" diye içini çekti. Ardından anneme ve annemin arkasında sıra olmuş bir sürü çocuğa başını sallayıp sala doğru yürümeye başladı. Lu Liren ona bir kez daha, "6. kız kardeşim, sen onunla gitmek zorunda değilsin," dedi. Shannguan Niandi ona kibar bir biçimde, "5. ablamın kocası, ne derler bilir mi-

sin, 'Kantarın ağırlığı sapını bırakmaz, iyi bir koca da karısını bırakmaz,' seninle 5. ablam da birbirinizden ayrılamazsınız, değil mi?" dedi. "Ben senin iyiliğini düşünüyorum," dedi Lu Liren, "zorlama yok, istediğin gibi oldun, artık sala geçebilirsin!"

İki koruma Shangguan Niandi'yi kollarından tutarak sala bindirdi, Babbitt de kollarını uzatıp onu saldan düşmesin diye sabitledi.

Sal, suya iyice batmıştı, salın engebeli yüzeyinin bazı yerleri tamamen suyun altında kalmıştı, bazı yerleriyse suyun bir karış üzerinde duruyordu. İhtiyar Zunlong, Lu Liren'e, "Komutan Lu, en iyisi değerli misafirlerimizi sala oturtalım, ellerinde kürek olan adamlar da otursunlar," dedi. Lu Liren, "Oturun, oturun, Babbit Bey, kendi güvenliğiniz için lütfen oturmaz mısınız," dedi.

Babbitt salın üzerine oturdu, aslında oturduğu yer suyun içiydi. Shangguan Niandi de oturdu, o da suyun içine oturmuştu.

Dilsiz ve beş adamı üçerli iki gruba ayrılarak salın iki yanına oturdu, ayakta kalan tek kişi salın kuyruğuna sağlamca basmış olan İhtiyar'dı.

Karşı kıyıdaki küçük kırmızı flama hâlâ sallanıyordu, Lu Liren adamına, "İşaret gönder de esirleri karşılamaya hazırlansınlar," dedi.

Asker o kalın namlulu, tuhaf silahı havaya doğru üç kez ateşledi. Karşıdaki flama birden durdu, birkaç kara gölge nehrin gümüşsü çizgisinin üzerinde koşturmaya başladı.

Lu Liren saatine bakıp, "Salı bırakın!" dedi.

Salın kenarındaki ipleri tutan iki asker ipleri gevşetti. İhtiyar Zunlong küreğiyle salı iterken askerler de salın iki yanından kürek çekmeye başladı, sal kıyıdan yavaşça ayrıldı, kendini suyun akıntısına bırakıp nehrin aşağısına doğru süzüldü. Kıyıda duran o iki asker, sanki uçurtma uçuruyorlarmış gibi ipi ellerinden geldiğince bıraktılar.

Kıyıdakiler endişeyle salı izliyordu, Lu Liren gözlüğünü çıkarıp yeniyle yavaş yavaş camlarını sildi. Gözlüğünü çıkarmış olan Lu Liren'in şaşkın bakışları yüzüne aptal bir ifade veriyordu. Göz çeperlerinde bataklıkta çoprabalığı yiyen o kuşlarınki gibi beyaz halkalar vardı. Gözlük sapı yerine kullandığı kenevir ipi kulaklarına astı. Kulaklarının arkası bu ipi kullanmaktan aşınmıştı. Bu sıra nehrin ortasında kürek çekmeyi hiç bilmeyen askerler kürekleri gelişigüzel bir o yana, bir bu yana doğru çekiyordu, küreklerin sıçrattığı su, saldaki herkesin üzerini sırılsıklam yapmıştı. Elleri bağlı olan Babbit panik içinde bağırınca 6. ablam onun elini sımsıkı tuttu. Salın arkasında ayakta durmaya çalışan İhtiyar Zunlong, "Beyler, beyler, biraz yavaş olun, belli bir düzen içinde hep birlikte asılın küreklere, işin sırrı bu!" diye bağırdı. Lu Liren silahını çıkarıp havaya iki el ateş edince salın üzerindeki askerler başlarını yukarıya kaldırdılar. Lu Liren, "İhtiyar Zunlong'un dediğini yapın, kargaşanın lüzumu yok!" diye bağırdı. İhtiyar Zunlong, "Beyler, yavaş olun, sakin sakin, benim emrimle, hep birlikte, bir-iki, bir-iki, bir ki, yavaş yavaş, bir ki..." dedi.

Nehrin ortasına varan sal hızla aşağıya doğru süzülmeye başladı. Dalgalar salın üzerinde birbirine yapışmış gibi duran Babbitt ve 6. ablamın sırtlarına vuruyordu. Kıyıda ipi tutmakta olan iki asker, "Komutanım, ipin ucuna geldik," diye bağırdılar. Sal çoktan yüz metre açılmıştı. İki asker bir teli andıran ipleri kollarına dolamıştı, ip artık derilerini kesmeye başlamıştı. Askerler vücutlarını sanki uzanacaklarmış gibi geriye attılar, yere sabitledikleri topukları yavaş yavaş öne doğru kaymaya başladı, gözümüzün önünde nehre düşeceklerdi. Sal yana doğru kaymaya başlayınca korkuyla çığlık attılar. "Haydi koşun!" diye emretti Lu Liren o iki askere, "Haydi koşmaya başlasanıza sizi piçler!" İki asker sendeleyerek öne doğru

koşmaya başladı, setin kenarında bekleyen askerler de onlar koştukça onlara yol veriyordu. Salı tutan ipler biraz gevşeyince, sal uçarcasına aşağıya doğru süzüldü. İhtiyar Zunlong'un emriyle salın üzerindeki askerler bellerini büküp hep birlikte küreklere asıldılar, sal işte böyle yoluna devam ederken karşı kıyıya biraz daha yakınlaştı.

Az önce sal, suya devrilme tehlikesi atlattığında setteki tüm gözler nehre çevrilmişti, Sima Liang elindeki kavanozu bırakıp alçak sesle, "Baba, arkana dön!" dedi. Hâlâ dürümünü yemekle meşgul olan Sima Ku arkasına dönüp nehrin üzerindeki manzarayı izlemeye koyuldu. Sima Liang da onun arkasına geçip belinden bir çakı çıkardı –bu Babbitt'in bana hediye ettiği çakıydı– çakıyla ipi kesmeye başladı. İpin sadece babasının eli üzerinde görünen kısmına odaklanmıştı, tamamını kesmedi. O ipi keserken annem dua etmeye başladı: "Ah Tanrım, merhamet eyle, kızımla damadımın nehri güvenle geçmesini sağla, her şeye gücü yeten Yüce Tanrım..." Sima Liang'ın, "Baba, artık ipi kolayca koparabilirsin," dediğini duydum. Sonra ardına döndü, elindeki çakının parlamasıyla cebine girmesi bir oldu. Ardından o kavanozu tutmaya devam etti. Shangguan Laidi'yse Sima Ku'yu beslemeye devam ediyordu. Bu sırada setten iyice uzaklaşmış olan sal karşı kıyıya yanaşıyordu.

Lu Liren ardına dönüp alaycı bakışlarla Sima Ku'yu süzerek, "Sima kardeşim sende de amma iştah varmış!" dedi.

Sima Ku, "Kaynanam kendi elleriyle açmış, büyük kızı da kendi elleriyle besliyor, yemeyip de ne yapacağım? Böyle bir yemeği böyle bir şekilde insan hayatında bir kere yer! Laidi, biraz daha sosa bansana," diye homurdandı bir yandan yemek yerken.

Shangguan Laidi dürümü sıkıp içindeki taze soğanı biraz dışarı çıkarttı, lavaşı Sima Liang'ın elindeki kava-

noza batırdıktan sonra Sima Ku'nun ağzına götürdü, Sima Ku da abartılı bir tavırla koca bir ısırık alıp afiyetle çiğnedi.

Lu Liren küçümseyen bir tavırla başını salladı, sanki bir şey arıyormuş gibi bize doğru yürüdü. Annem Lu Shengli'yi kucakladığı gibi sert bir hareketle onun kucağına uzattı. Lu Shengli ağlayarak çırpınınca Lu Liren geri çekildi.

Lu Liren, Sima Ku'ya, "Sima kardeş, seni ne kadar kıskansam da yine de senin gibi olamam," dedi.

Sima Ku ağzındaki dürümü yutkunarak, "Komutan Lu, bu bir küfürdür. Olan oldu, sen kazandın, bu da seni kral yapar; bense kaybettim, bu durumda haydut oluyorum. Şimdi sen kılıçsın, bense et, beni kesmek ya da derimi yüzdürmek sana kalmış, bir de geçmiş karşıma benimle dalga geçiyorsun!" dedi.

Lu Liren, "Dalga geçtiğim yok. Sen dediklerimi yanlış anladın, gerçekten seninle dalga filan geçmiyorum, neyse, merkeze gittiğinde suçlarının kefaretini ödemek için hâlâ bir şansın olacak. Eğer böyle körü körüne direnmeye devam edersen, korkarım sonucu hiç de iyi olmayacak," dedi.

Sima Ku, "Ben tüm hayatım boyunca yediğimi yedim, eğlendiğimi eğlendim, ölmeye gelince ona da hazırım. Ama işte çocuklarımı senin eline bırakması var," dedi.

Lu Liren, "O konuda için rahat olsun, eğer savaş zamanı olmasaydı şimdi iki düzgün akraba olacaktık!" dedi.

Sima Ku, "Komutan Lu, sen aydın bir adamsın, senin şu akrabalık tanımın kulağa çok kutsal geliyor ama iyice düşünürsen şu akrabalık denen şeyin belli kadınlarla belli erkeklerin birleşmesi üzerine kurulu olduğunu anlarsın," dedi.

Sima Ku gülmeye başladı. Ama dikkat ettim de gülerken eli kolu oynamadı.

Salın iplerini tutan o iki asker koşarak geri döndü. Karşı kıyıdaysa az önce kürek çeken askerlerle esir karşılama komitesindekiler salı tekrar suya indirmişlerdi. Önce çok uzak bir noktaya doğru gittiler, ardından bize doğru kürek çekmeye başladılar. Geri dönüşleri daha hızlıydı, askerler kürek çekme işinde gittikçe daha iyi oluyorlardı, karşı kıyıda salın iplerini tutan askerler bizimkilerden daha iyiydi. Sal, bir ok gibi hızla nehrin ortasına vardı, kısa sürede sete varmış olurlardı.

Lu Liren, "Sima kardeş, hâlâ vaktin varken yemene bak," dedi.

Sima Ku geğirip, "Doydum bile. Kaynanacığım, ellerine sağlık, çok teşekkür ederim! Büyük baldızım ve küçük baldızım Yunü, sizlere de çok teşekkür ederim! Oğlum, o koca kavanozu tüm gün elinde tuttuğun için sana da çok teşekkürler! Feng, Huang, ninenizin ve büyük teyzenizin sözünden dışarı çıkmayın sakın, bir güçlükle karşılaşırsanız 5. teyzenize gidin, o şimdi kırmızı bulutların üzerinde istediği gibi yürüyor ama babanızın her işi ters gidiyor. Küçük kaynım, sen büyümene bak, iyi bir adam ol, 2. ablan sen çok seni severdi, senin büyük bir adam olacağını söylerdi hep, onun yüzünü kara çıkarma sakın!" dedi.

Konuşması burnumun direğini sızlattı.

Sal, kıyıya yanaşmıştı, salın ortasında esir karşılama komitesinin başı olduğu her hainden belli olan, kendinden çok emin görünen bir adam oturuyordu. Çevik bir hareketle saldan kıyıya atladı, elini kaldırıp Lu Liren'i selamladı, Lu Liren da kibar bir tavırla karşılık verdi, ardından bu ikisi samimi bir şekilde tokalaştı, görünüşe göre çok sıkı dostlarmış. O adam, "Eski dostum Lu, bu kez çok iyi bir iş çıkardın, Komutan Yu bu işe çok sevindi, Komiser Song'un da haberi var," dedi. Belinde asılı olan deri çantasından bir mektup çıkarıp Lu Liren'e uzat-

tı. Lu Liren mektubu alırken adamın çantasının içine gümüş renkli küçük bir silah iliştirip, "Savaş ganimetidir, dönüşte oynaması için Küçük Lan'a verirsin," dedi. "Onun adına sana teşekkür ederim," dedi adam. Lu Liren ellerini adama doğru uzatıp, "Ver bakalım!" dedi. Adam şaşırarak, "Ne vereyim?" dedi. Lu Liren, "Yakaladığım esirler için makbuz elbet!" dedi. Adam çantasından kâğıt kalem çıkarıp alelacele bir şeyler karaladı, makbuzu Lu Liren'e verirken, "Kardeşim, amma titiz adamsın!" dedi. Lu Liren gülerek, "Maymun Kral Sun, ne kadar zeki olursa olsun Buddha'yı kandıramaz!" dedi. Adam, "Öyleyse ben maymun mu oluyorum?" dedi. Lu Liren, "Maymun benim," dedi. Sonra bu ikisi avuçlarını birbirine çakıp gülmekten kahkahalara boğuldular. Adam alçak sesle, "Lu, duyduğuma göre bir film projektörü ele geçirmişsin, merkez de bunu biliyor," dedi. Lu Liren, "Sizlerin kulağı da amma delikmiş ha. Merkezdekilere söyle taşkın çekildiğinde aleti bir uzmanla birlikte onlara göndereceğiz," dedi.

Sima Ku, "Anasını sattığımın, avı kaplan öldürsün, sonra ayının biri çıkıp yesin!" diye mırıldandı.

Esir karşılama komitesinin başkanı hoşnutsuz bir tavırla, "Sen ne diyorsun?" diye sordu.

Sima Ku, "Bir şey demedim," dedi.

Adam, "Eğer yanılmıyorsam sen şu meşhur Sima Ku olmalısın!" dedi.

Sima Ku, "Ta kendisiyim," dedi.

Adam, "Komutan Sima, yol boyunca size hizmette kusur etmeyeceğiz ama siz de işbirliği yapmak zorundasınız, merkeze cesedinizi götürmek istemeyiz," dedi.

Sima Ku gülerek, "Buna cesaret edemem," dedi, "adamlarınızın hepsi çok usta nişancılar, onların canlı hedefi olmak istemem."

Adam, "Gerçekten de dendiği kadar dürüstmüşsün, ben de senden bunları duymak istiyordum! Tamam, Ko-

mutan Lu, hepsi budur, Komutan Sima, sala bininiz lütfen," dedi.

Sima Ku dikkatli ve çok yavaş bir şekilde sala binip yine dikkatli ve çok yavaş bir şekilde oturdu.

Esir karşılama komitesinin başkanı Lu Liren'le tokalaştıktan sonra sala sıçradı. Salın kuyruğuna oturup yüzünü Sima Ku'ya döndü, bir yandan da belindeki silahı tutuyordu. Sima Ku, "Bu kadar tedbirli olmanızın lüzumu yok, benim ellerim bağlı, nehre atlasam bile hemen boğulurum. Size yakın oturmak bana güven veriyor, olur da sal sallanırsa artık bana bir el atarsınız," dedi.

Adam, Sima Ku'yu umursamadı bile, saldaki askerlere alçak sesle, "Küreklere asılın, hızlanın biraz," diye emretti.

Evcek setin üzerinde dikiliyorduk, içimizde kimsenin bilmediği bir sır, endişeyle olacakları bekledik.

Kıyıdan ayrılan sal sakince yoluna koyuldu. Ellerinde ip tutan o iki asker bir yandan set boyunca uçarcasına koşturuyor, bir yandan da ellerindeki ipi gevşetiyorlardı.

Sal, nehrin ortasına varınca nehrin akışı bir ok gibi hızlandı, kıyıya birbiri ardına dalgalar çarptı. İhtiyar Zunlong boğuk bir sesle emirler veriyor, askerler küreklere asılıyor, martılarsa onların peşine takılmış alçaktan uçuyordu. Akıntının en hızlı olduğu yerde sal şiddetli bir şekilde sallandı, İhtiyar Zunlong dengeyi korumak için kendini geriye doğru atınca, cullop diye nehrin içine düştü. Esir karşılama komitesinin başkanı olan adam, yavaş yavaş ayağa kalkıp tam silahına davranacakken birden göz açıp kapamadan ellerini çözmüş olan Sima Ku vahşi bir kaplan gibi adamın üzerine çullandı, ardından ikisi birden kendilerini şiddetli akıntının dalgaları arasında buldu. Panikleyen Dilsiz ve kürek çeken askerler onların ardından ikişer üçer nehre atladılar. Kıyıdaki iki

asker ipi bırakınca sal kendini dalgaların akıntısına bırakan kocaman kara bir balık gibi amansızca aşağı doğru sürüklenmeye başladı.

Tüm bu olanlar aynı anda ve öylesine hızlı gelişti ki Lu Liren ve kıyıdaki askerler ne olduğunu anlayana kadar salın üzerinde hiç kimse kalmamıştı. "Vurun onu!" diye emretti Lu Liren çok kararlı bir tavırla.

Arada çamurlu sudan birer birer başlar çıkmaya başladı ama askerler çıkanın Sima Ku olup olmadığından emin olamadıkları için ateş etmeye cesaret edemediler. Nehre dokuz kişi düşmüştü, sudan çıkan bir başın Sima Ku'nun başı olması için dokuzda bir şansları vardı. Ayrıca nehrin suları dizginlerini koparmış bir at gibi çağıldadığından ötürü ateş etseler bile hedefi vurma oranları çok düşüktü.

Sima Ku kaçmayı başarmıştı. Taşkın Ejderha Nehri'nin kıyılarında büyüdüğünden ötürü çok iyi bir yüzücüydü ve suyun altında beş dakika nefes almadan kalabilirdi. Ayrıca yediği o fasulye ezmesine batırılmış taze soğanlı dürümler ona istemediği kadar enerji vermişti.

Lu Liren'in yüzü mosmordu, kara gözlerinden çıkan karanlık bakışlarla bizi süzdü. Sima Liang elinde hâlâ o kavanozu tutuyordu, korkmuş bir budalayı oynayarak annemin bacaklarına yapıştı.

Annem tek kelime etmedi, Lu Shengli'yi kucaklayıp setin aşağısına yürüdü. Biz de arkasından seyirdik.

Aradan onlarca gün geçtikten sonra duyduk ki nehre düşenlerin arasından sadece Dilsiz ve İhtiyar Zunlong kurtulabilmiş, geriye kalanlar ortadan kaybolmuş, yani yaşıyorlarsa kimse görmemiş, ölmüşlerse de cesetlerini bulan yine kimse olmamış; ama hemen hemen herkes Sima Ku'nun kaçtığı konusunda hemfikirdi, o boğulamazdı ama geriye kalanların, buna esir karşılama komitesinin o kendini beğenmiş başkanı da dahildi, öldüğünden kimse şüphe etmiyordu.

Aslında 6. ablam ve onun Amerikalı kocası Babbitt'in hayatı hakkında daha çok endişeliydik. Nehrin taşıp dalgaların kükrediği o günler boyunca annem her gece avluya çıkıyor, bir yandan volta atıp bir yandan da içini çekiyordu. Annemin uzun uzun iç çekişleri nehrin azgın kükremelerini bile bastırıyordu. Annem sekiz tane kız doğurmuştu ama Laidi delirmiş; Zhaodi ve Lingdi ölmüştü; Xiangdi kendini bir geneleve satıp ateş çukuruna atlamıştı, neredeyse ölmekle eşitti bu; Pandi kendini Lu Liren'le kurşun yağmurunun içine atmıştı, yani ölmesi an meselesiydi; Qiudi, bir Beyaz Rus'a satılmıştı, bunun da ölmekten pek farkı yoktu; annemin kızlarından sadece Yunü her gün yanı başındaydı ama ne yazıktır ki o da kördü, annemin yanında kalmasının tek nedeni belki de kör olmasıydı. Eğer Niandi'ye bir şey olursa Shangguan'ların o sekiz güzel perisinin saltanatı neredeyse yerle bir olacaktı. Annemin iç çekişleri arasında şöyle dua ettiğini duyduk:

"Cennetteki Babamız, Yüce Tanrım, Kutsal Bakire Meryem, dünyadaki her şeyi duyan, Güney Denizi'nin Guanyin *bodhisattva*'sı, benim çocuklarımı esirgeyin, yerdeki ve gökteki bütün felaket ve hastalıklar beni bulsun, yeter ki çocuklarıma bir şey olmasın..."

Ama bir ay sonra 6. ablam ve Babbitt hakkında bir haber Taşkın Ejderha Nehri'nin çekilmiş sularının üzerinden kıyıya vurdu: Daze Dağı açıklarında gizli bir mağaranın içinde şiddetli bir patlama olmuş. Patlamanın dumanları çekildikten sonra mağaraya giren insanlar içeride birbirine sarılmış halde üç ceset bulmuş. Ölenler bir adamla iki kadınmış, adamın sarı saçlı yabancı bir genç olduğu söyleniyordu. Hiç kimse o ölen iki kadından birinin bizim 6. ablamız olduğunu söylemeye cesaret edemese de annem bu haberi duyar duymaz yüzünde acı bir gülümsemeyle, "Buna ben sebep oldum..." dedi. Ardından feryat figan ağlamaya başladı.

7

Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın en güzel mevsimi olan geç sonbaharda sel, sonunda çekildi. Darı tarlaları öyle kızardı ki simsiyah görünüyorlardı, sazlıklar o kadar beyazdı ki sapsarı duruyorlardı. Erken sabah güneşi, yılın ilk donuyla kaplanmış olan uçsuz bucaksız tarlaları aydınlattı, 17. Alay'ın askerleri ortadan kaybolmuştu. At ve katır sürülerini de yanlarına alarak Taşkın Ejderha Nehri'nin o yıkılmaya yüz tutmuş köprüsünün üzerinden ağır adımlarla nehrin kuzeyindeki sete geçip gözden kayboldular ve onları bir daha görmedik.

17. Alay'ın askerleri çekildikten sonra komutanları Lu Liren, yeni kurulan Gaodong ilçesinin kaymakamı ve ilçe milis komutanı görevine getirildi, Shangguan Pandi Dalan belediye başkanlığına atandı, Dilsiz de onun bölge takım komutanı oldu. Dilsiz'in yaptığı ilk iş Sima'ların evindeki bütün eşyaları –masa, sandalye, tabure, kap kacak, çanak çömlek, tencere tava, testi, sürahi, artık işte ne varsa hepsini– köylülere dağıtmak oldu ama gündüz dağıttığı her şey ne hikmetse akşama Sima'ların avlu kapısında bitiveriyordu. Ardından bir gün adamlarıyla birlikte bizim avluya büyük, ahşap oyma bir karyola getirdi. Annem, "İstemiyorum, istemiyorum bunu, al götür buradan!" dedi. Dilsiz, "Soyun! Soyun!" diye cevap verdi. Annem o sıra çoraplarının söküğünü diken Belediye Başkanı Shangguan Pandi'ye, "Pandi, şu karyolayı kaldırt buradan," dedi. Belediye Başkanı Pandi, "Ana, son günlerin modası bu, boşuna direniyorsun!" dedi. Annem, "Pandi, Sima Ku senin 2. enişten, onun oğluyla kızlarına ben bakıyorum, bir gün geri döndüğünde ne düşünür sonra!" dedi. Annemin dedikleri Pandi'yi derin düşüncelere daldırdı. Elindeki çorabı bıraktı, tüfeğini alıp omzuna astığı

gibi koşarak avludan çıktı. Onu takip ettikten sonra geri dönen Sima Liang bize, "5. teyzem kaymakamlık binasına gitti," dedi. Sima Liang ayrıca iki kişinin taşıdığı küçük bir tahtırevanın üzerinde çok önemli birini gördüğünü söyledi, adamın etrafında sırtlarında tüfek olan on sekiz tane koruma varmış. Kaymakam Lu onu görünce öğretmenini görmüş bir öğrenci gibi saygı göstermiş. Söylentiye göre bu adam çok meşhur bir toprak reformu uzmanıymış, Shandong'un Kuzey Wei bölgesinde söylediği, "Zengin bir köylüyü öldürmek bir yaban tavşanını öldürmekten iyidir," sloganıyla tanınıyormuş.

Dilsiz'in adamları karyolayı sırtlayıp götürdüler.

Annem bir oh çekti.

Sima Liang, "Nine, buradan kaçıp gidelim, kötü bir şey olacağını hissediyorum," dedi.

Annem, "İyi şans her zaman iyidir," dedi, "ama kötü şanstan kaçsan da kurtulamazsın, Liang, için rahat olsun, Cennetteki Babamız gökten inen ilahî askerler ve komutanlar gönderse bile bizim gibi bir avuç dul ve yetim ne yapabilirler?" dedi.

O çok önemli adam halkın arasına hiç karışmadı, Sima'ların evin avlu girişine iki silahlı nöbetçi dikildi, sırtlarında tüfek taşıyan ilçe yetkilileri evle sokak arasında mekik dokuyorlardı. Bir gün keçileri otlatmaktan dönerken yolda Dilsiz'in bölge takımıyla çok sayıda ilçe yetkilisi ve askerî yetkiliyle karşılaştık, yanlarında tabut dükkânının sahibi Huang Tianfu, buharda pişmiş çörekler satan 6. Zhao, yemeklik yağ üreten bir atölyesi olan Xu Bao, bu yağları satan dükkânın sahibi olan tek memeli İhtiyar Jin ve kasabada özel bir okulda öğretmenlik yapan 2. Qin Bey vardı, bu saydığım kişilerin hepsi gözaltına alınmıştı, grup halinde sokakta yürüyorlardı. Yüzlerinde sıkıntılı bir ifade olan mahkûmlar omuzları çökmüş, sırtları kamburlaşmış bir halde ilerliyordu. 6. Zhao

boynunu vida gibi çevirerek, "Birader, bunu neden yapıyorsunuz? Benden aldığınız, borca aldığınız çöreklerin tek kuruşunu istemem, anlaştık mı?" dedi. Konuşmasında Wulian Dağı ağzı olan, ağzının içi pirinç kaplanmış dişlerle dolu bir yetkili, 6. Zhao'yu tokatlayıp, "Seni anasını siktiğimin hıyarı, kimin sana borcu varmış? O paralar nereden geliyor sanıyorsun?" diye sertçe azarladı. Mahkûmlar bir daha ağızlarını açmaya cesaret edemedi, başlarını üzgünce eğip yürümeye devam ettiler.

O gece dondurucu soğuklukta bir yağmur hışırdıyordu. Avlu duvarından bir gölge tırmandı. Annem, "Kim o?" diye fısıldadı. Gölge hızlı adımlarla evin önündeki patikaya gelip, "Baldız, yardım et bana," dedi. Annem, "Başkâhya, sen misin?" diye seslendi. Sima Ting, "Evet, baldız, benim. Yardım et bana, yarın büyük bir toplantı düzenleyip beni kurşuna dizdirecekler, bunca yıllık komşuluğumuzun hatırına yalvarırım sana benim şu köpek hayatımı kurtar ne olur!" dedi. Annem düşünceli düşünceli kapıyı açtı. Sima Ting hemen içeriye daldı. Karanlıkta titreyerek, "Baldız, bana yiyecek bir şeyler ayarlar mısın, yoksa açlıktan öleceğim," dedi. Annem ona bir çörek uzattı, Sima Ting çöreği kaptığı gibi kurt gibi midesine indirdi. Annem içini çekti. Sima Ting, "Of," diye söylendi, "hepsi kardeşimin suçu, Lu Liren'le yeminli düşman oldular, halbuki hepimiz akrabayız sonuçta." Annem, "Tamam, bu kadarı yeter, artık bu konuyu kapat, burada saklanabilirsin, ne de olsa ben onun kaynanasıyım," dedi.

O çok önemli olan gizemli adam sonunda yüzünü gösterdi, büyük bir çadırın ortasına kurulmuştu, sağ elinde kırmızı mor bir mürekkep hokkası, sol elinde bir fırça vardı. Hemen önündeki masada üzerine ejderha ve Zümrüdüanka motifleri oyulmuş olan büyük, başka bir

hokka daha vardı. Çok önemli kişinin sivri bir çenesi, sıska ve uzun bir burnu vardı, küçük siyah gözleri siyah çerçeveli gözlüğünün arkasında parlıyordu. Hayalet gibi solgun, beyaz parmakları uzun ve inceydi, bana bir ahtapotun kollarını anımsattılar.

O gün Sima'ların harman yerinin yarısı Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na bağlı on sekiz köy ve kasabadan gelen yoksul temsilcilerle doldu. Kalabalığın çevresinde her üç ya da beş adımda bir bizim ilçenin bölge takımından ve askerî bölge üretim ekiplerinden nöbetçiler dikilmişti. O çok önemli adamın on sekiz koruması kürsüye dizilmişti, hepsinin yüzü çelik gibiydi, yüzlerinde caniyane bir ifade vardı, şu efsanelerde geçen nirvanaya ermiş olan On Sekiz Ermiş'i andırıyorlardı. Kürsünün altındaki kalabalıktan çıt çıkmıyordu, biraz halden anlamaya başlamış çocuklar bile ağlayıp sızlanmıyorlardı. Henüz hiçbir şeyin farkında olmayan daha küçükleriyse daha ilk sızlanmalarında ağızlarına sokulan meme uçlarıyla susturuldu. Bizler annemin çevresinde oturuyorduk. Çevresinde panik halinde koşturan köylülerin aksine annem şaşırtıcı derecede sakindi. Annem bacaklarının üzerindeki kenevir ipleri küçük ayaklarının altına sarıp ayakkabı tabanına çevirdi, beyaz kenevir ipler annemin ayağı altında dönerken hışırdadılar. O gün Taşkın Ejderha Nehri'nin buz gibi suları üzerinden esen soğuk poyraz harman yerine toplanmış olan kalabalığın dudaklarını morarttı.

Toplantı başlamadan önce alanda bir karmaşa yaşandı. Dilsiz ve adamları, içlerinde Huang Tianfu ve 6. Zhao'nun da olduğu onlarca adamı harman yerinin diğer ucuna götürdü. Adamların ellerini arkadan bağlanmıştı, boyunlarına üzerine siyah boyayla bir şeylerin yazılmış olduğu levhalar asılmıştı, bu siyah yazıların üzerine de kırmızı boyayla bir çarpı çekilmişti. Köylüler onları fark

edince adamlar hemen başlarını yere eğdi, içlerinden tek bir kişinin bile konuşmaya cesareti yoktu.

Sahneye iyice yerleşmiş olan o çok önemli adam küçük kara gözlerini kalabalığın üzerine çevirip onların yüzlerini defalarca taradı. Kalabalıktakiler çok önemli adam kendi yüzlerini görecek diye başlarını korkuyla bacaklarının arasına sokmuştu. Çok önemli insanın heybetinin altında annemin hâlâ ayaklarına ip doluyor olması gerçekten görülmeye değerdi, o kara gözlerin uzun bir süre annemin yüzünde durakladığını hissettim.

Kırmızı bir saç bandı takan Lu Liren etrafa tükürükler saçarak halka seslendi. Migreni tutmuştu, aldığı ilaçlar da çare olmayınca başına bu kırmızı bandı takarak acısını biraz da olsa hafifletiyordu. Konuşmasını bitirdikten sonra çok önemli adamın yanına gidip onun talimatlarını bekledi. Çok önemli adam yavaş yavaş ayağa kalktı. Lu Liren, "Hoş geldiniz yoldaş Zhang Sheng, yoldaş birazdan bize ne yapılması gerektiğini anlatacak," dedi. Ardından hemen kendi başına bir alkış tutturdu, köylüler ne yapacaklarını bilemez bir halde şaşkınlıkla bakındılar, kimse bunun ne anlama geldiğini bilmiyordu.

Çok önemli adam boğazını temizleyip ağır ağır ve her bir kelimeyi uzatarak konuşmaya başladı. Konuşması soğuk güneydoğu rüzgârı içinde dans ederek süzülen uzun bir kâğıdı andırıyordu. Aradan onlarca yıl geçtikten sonra bile ne zaman bir cenazeye gitsem, kötü ruhları kovmak için üzerine büyüler yazılmış beyaz kâğıt kesiklerini gördüm mü aklıma hep o çok önemli adamın yaptığı bu konuşma gelecekti.

Çok önemli adam konuşmasını bitirince Lu Liren, Dilsiz ve adamlarıyla kıçlarında mavzerleri asılı olan diğer takımın askerlerine mahkûmları bir dizi çam kozalağı gibi sahneye çıkarmasını emretti. Adamlar sahnede yerlerini alınca halkın çok önemli adamı görmesini en-

gellediler. Lu Liren, "Diz Çökün!" diye bağırdı. Çabuk kavrayanlar hemen diz çöktü, kalın kafalı olanlarsa dizlerine vurularak zorla diz çöktürüldü.

Sahnenin altındaki kalabalık başlarını eğip gözlerinin ucuyla birbirlerine bakındılar, içlerinden daha cesaretli olan birkaçı başlarını kaldırıp sahneye baktı ama yere diz çökmüş olanların burunlarının ucundan damlayan salya sümüğü görünce başlarını hemen yere eğdiler.

Bu sırada sahnenin altındaki kalabalıktan sıska bir adam titreyen bacaklarla ayağa kalıp boğuk bir sesle, "Bölge komutanım... benim... benim bir şikâyetim var..." dedi.

"İyi!" diye heyecanla bağırdı Shangguan Niandi, "Korkmana gerek yok, sahneye çık da söyle bakalım neymiş şikâyetin."

Kalabalık bakışlarını o sıska adama çevirdi hemen. Taklaböceği'ydi bu adam. Duman rengi ipek cübbesi yırtılmış ve parçalanmıştı, cübbenin yırtılmış bir kolundan kirli omzu görünüyordu. Bir zamanlar taranmış ve ortadan ikiye ayrılmış olan saçı şimdi bir karga yuvasına dönmüştü. Rüzgârın soğuğunda titrerken gri gözleriyle etrafa korku dolu bakışlar attı.

"Sahneye çıkıp konuşsana!" dedi Lu Liren.

"Öyle büyük bir mesele değil," dedi Taklaböceği, "ben buradan, aşağıdan konuşsam da olur."

"Çık yukarı!" dedi Shangguan Pandi, "Sen Zhang Decheng'sin değil mi? Annenin elinde bir sepetle yiyecek dilendiğini hatırlıyorum, acın büyük, nefretin derin olmalı, çık yukarıya da konuş."

Çarpık bacaklı Taklaböceği iyice küçülüp kalabalığın arasından geçerek sahneye çıktı. Toprak yığılarak yapılmış sahne yerden bir metre yüksekliğindeydi, Taklaböceği sıçrayıp sahneye çıkmaya çalıştı ama bu çaba sadece üzerini kirletmesiyle sınırlı kaldı. Uzun boylu ve

güçlü bir asker eğilip onu kolundan yukarıya çekti, Taklaböceği, bacakları kıvrılınca acı acı inledi. Asker onu sahneye çektikten sonra bacakları bir süre sanki yay üzerindeymiş gibi titredi, ardından zor da olsa sabitlemeyi başardı bacaklarını. Sonra başını eğip sahnenin altındaki kalabalığa bakınca onların sayısız duygu içeren bakışlarıyla karşılaştı. Dizleri titredi, utangaç bir ifadeyle bir şeyler kekeledi ama ne ne dediğini anlayan ne de ne dediğini düzgünce duyan oldu, birden yana çekilip sahneden aşağıya inmeye çalıştı. Uzun boylu ve yapılı Shangguan Pandi bir erkeği aratmayacak gücüyle onu omzundan yakalayıp sertçe geri sürükleyince Taklaböceği iyice sendeledi. Acınası bir tonla, "Bölge Komutanı, bırakın beni, osuruk kadar değerim yok, ne olur beni bırakın," dedi. Shangguan Pandi öfkeyle, "Zhang Decheng, neden korkuyorsun Tanrı aşkına?" diye sordu. Zhang Decheng, "Ben dal gibi bekâr bir adamım, uzanırken kaskatı, ayakta dikilirken dimdik dururum, korkacak bir şeyim yok," dedi. Shangguan Pandi, "Madem korkacak bir şeyin yok, öyleyse niye konuşmuyorsun?" dedi. Zhang Decheng, "Önemli bir şey değil, unutun gitsin," dedi. Shangguan Pandi, "Bunu bir oyun mu sanıyorsun?" diye sordu. Zhang Decheng, "Bölge Komutanı, kızmayın, konuşacağım, artık ne olacaksa olsun!" dedi.

Taklaböceği 2. Qin Bey'in yanına gidip, "2. Qin Bey, siz de okumuş, iyi eğitimli biri sayılırsınız, söyleyin bakalım, sizin öğrencinizken derslerde uyumaktan başka bir şey yapmazdım, değil mi? O zaman küçük bir kurbağa gibi elime cetvelle vururdunuz, bir de bana isim takmıştınız, o zaman bana ne isim taktığınızı hâlâ hatırlıyor musunuz?" dedi. "Sorusuna cevap verin!" diye bağırdı Shangguan Pandi. 2. Qin Bey keçisakallı çenesi görünene kadar başını kaldırıp, "Çok uzun zaman oldu, hatırlamıyorum," diye mırıldandı.

"Elbette hatırlamazsınız ama ben hâlâ hatırlıyorum!" diye söze başladı Taklaböceği gittikçe daha da heyecanlanarak ve daha net çıkan bir sesle, "Yaşlı efendim, o zaman bana, 'Ne "Zhang Decheng'i sana Taklaböceği demek gerek,' demiştiniz. Siz bu sözü söyledikten sonra hayatım boyunca bir taklaböceğine dönüştüm. Erkekler ve kadınlar bana Taklaböceği diye seslenmeye başladı. Hatta sümüklü çocuklar bile öyle seslendiler. Üzerime yapışan bu kokuşmuş isim yüzünden otuz sekiz yaşımda olmama rağmen hâlâ bir karım bile yok! Bir düşünsenize hangi ailenin değerli kızı bir Taklaböceği'ne varır ha? Perişanım, tüm hayatımı mahvetti bu isim benim..." dedi. Taklaböceği öyle duygulanmıştı ki birden salya sümük ağlamaya başladı. Dişleri bakır kaplama olan ilçe yetkilisi 2. Qin Bey'in beyazlaşmış saçlarından çekip başını havaya kaldırdı. "Konuş!" dedi yetkili ciddi bir tavırla, "Zhang Decheng'in dedikleri doğru mu?" "Evet, evet doğru," dedi sakalı bir keçi gibi titreyen 2. Qin Bey üst üste. Yetkili, 2. Qin Bey'in başını tutup yüzüne çamur bulaşana kadar yere bastırdı. "Suçlamalara devam edelim!" diye bağırdı memur.

Taklaböceği elinin tersiyle gözyaşlarını silip burnunu sümkürdü, kuş bokunu andıran donmuş sümük uçarak çadırın üzerine yağıştı. Çok önemli adam tiksintiyle kaşlarını çatıp beyaz bir mendille gözlüğünü sildi. Siyah bir kaya gibi sükûnetini korudu. Taklaböceği, "2. Qin, siz züppesiniz de, Sima Ku öğrencinizken, kabınıza bir kurbağa koydu, çatınıza çıkıp sizin hakkınızda olmadık şeyler içeren bir şarkı söyleyip resmen küfretti, peki bu yaptıkları için onu dövdünüz mü? Peki, ona bir isim taktınız mı? Hayır, hayır, hayır!"

"Harika!" dedi Shangguan Pandi heyecanla, "Zhang Decheng çok önemli bir konuya parmak bastı, neden Sima Ku'yu cezalandırmaya kalkışmadınız? Çünkü Si-

ma'ların parası vardı, peki bu para Sima'lara nereden geliyor? Buğday tarlasında çalışmadığı halde beyaz undan yapılmış çörekler yiyor, ipekböceği yetiştirmediği halde ipekli giyiyor, içki bile damıtmaz ama her gün körkütük sarhoş, sevgili köy halkı, bu zenginler bizim kanımız, terimiz ve gözyaşlarımızla besleniyorlar. Onun toprağını ve mallarını paylaşmak demek bizim olanı geri almak demektir!"

Çok önemli adam, Shangguan Pandi'nin ateşli konuşmasını takdir ettiğini göstermek için ufak bir alkış tuttu. Sahnedeki tüm ilçe ve bölge memurlarıyla silahlı muhafızlar da alkışlamaya başladı.

Taklaböceği konuşmasına, "Sima Ku'nun dört tane karısı var, benim bir tane bile yok, bu adil midir?" diye devam etti.

Çok önemli adam kaşlarını çattı.

Lu Liren, "Zhang Decheng, bu kadar ayrıntıya girmeyelim," diye atıldı.

"Girmeyelim mi?" dedi Taklaböceği, "Ama bu benim acımın en büyük kaynağı, bana Taklaböceği diyorlar ama ben de bir erkek değil miyim? Bacaklarımın arasında sallanan bir aletim..."

Lu Liren, Taklaböceği'nin yanına gidip bu gösteriye bir son verdi. Sesini öyle bir yükseltti ki Taklaböceği'nin sesi duyulmaz oldu, "Sevgili köy halkı, Zhang Decheng ne kadar kaba bir ifadeyle söylese de sonuçta dedikleri bir gerçeği ortaya çıkarıyor. Neden bazıları dört, beş ya da daha fazla kadınla evlenebiliyor da Zhang Decheng gibi birinin bir tane bile karısı olamıyor?"

Sahnenin altında çeşitli tartışmalar oldu, tüm gözler anneme çevrildi. Annemin yüzü kararda ama gözlerinde öfke ve nefretten eser yoktu, gözleri sonbahardaki durgun bir göl gibi sakin bir ifade taşıyordu.

Shangguan Pandi, Taklaböceği'ni dürterek, "Aşağıya inebilirsin," dedi.

Taklaböceği öne doğru iki adım attı, tam sahneden inecekken sanki aklına bir şey gelmiş geri dönüp çörekçi 6. Zhao'nun kulağını çekti, adama okkalı bir tokat savurup, "Seni orospu çocuğu, bugün senin de sıran geldi, Sima Ku'nun otoritesi altında bana zorbalık yaptığın günü unuttun galiba?" dedi.

6. Zhao başını eğip bir boğa gibi Taklaböceği'nin karnına doğru çullandı. Taklaböceği bir çığlık atıp yere yuvarlandı, ardından sahneden aşağıya düştü.

Dilsiz sahneye atılıp 6. Zhao'yu bir tekmede yere serdi, o koca ayağıyla adamın boynuna bastı. 6. Zhao'nun yüzü korkuyla çarpıldı. Nefes nefese kaldı, "Bana zorla bir şey kabul ettiremezsiniz, yemezler! Sizi vicdansızlar, yaptığınız kötülüğün haddi hesabı yok..." diye çıldırmış gibi bağırmaya başladı.

Lu Liren çok önemli adamın yanına gidip eğilerek ona bir şeyler sordu. Çok önemli adam elindeki kırmızı mürekkep hokkasını masaya sertçe çarptı.

Lu Liren bir kâğıt parçası çıkarıp okumaya başladı: "Zengin köylü 6. Zhao hep başkalarını sömürerek yaşamıştır. Japonlara karşı verdiğimiz direniş esnasında Japonlara yardım eden Çinli kukla orduya çok büyük bir miktarda yiyecek yardımında bulunmuştur. Sima Ku'nun saltanatı boyunca onun haydut askerlerine de çörek dağıtmıştır. Toprak reformu başladığından bu yana Halk Hükümeti'ni hiçe sayarak onun hakkında çirkin söylentiler yaymıştır. Onun gibi fanatik bir bağnaz öldürülmezse kamu huzuru sağlanamaz. Gaodong ilçesi Halk Hükümeti adına 6. Zhao'yu ölüme mahkûm edip idamının derhal gerçekleştirilmesine karar verilmiştir!"

Bölge Takımı'ndan iki asker 6. Zhao'yu ölü bir köpek gibi sürükledi. Onu parçalanmış nilüferlerin olduğu göletin kenarına götürdüler. İki asker yana çekildi, Dilsiz, 6. Zhao'nun başının arkasına bir kurşun sıktı. 6. Zhao

hızla göletin içine yuvarlandı. Dilsiz elinde dumanı tüten tüfeğiyle yine sahneye döndü.

Sahnede diz çökmüş olanlar başlarını sanki sarmısak ezer gibi yere vurup secde ediyordu, hepsi korkudan altlarına kaçırmıştı.

"Canımı bağışlayın, ne olur esirgeyin beni..." Yemeklik yağ satan tek memeli İhtiyar Jin emekleyerek Lu Liren'in önüne gidip iki eliyle onun bacaklarına sarıldı, ağlayarak, "Kaymakam Lu, bağışlayın beni, bütün yemeklik yağlarımı, bütün susamlarımı, bütün mal varlığımı, hatta tavukları beslediğim kapları bile hepsini köy halkına paylaştırmak istiyorum, tek isteğim benim şu sefil canımı bağışlamanız, bir daha kimsenin hakkını yiyecek bir iş çevirmeyeceğim..." diye yalvardı. Lu Liren bacaklarını kurtarmaya çalışsa da kadın onun bacaklarına ölümüne yapıştığından ötürü başarılı olamadı. Birkaç memur gelip kadının on parmağını teker teker zorla açıp Lu Liren'i kurtardı. Kadın bu sefer de çok önemli adamın önüne emekledi. Lu Liren kararlı bir tavırla, "Susturun şunu," diye bağırdı. Dilsiz tüfeğinin dipçiğini kadının şakaklarına geçirdi. Kadının gözleri yuvalarında dönüp birden beyazlaştı, sahnenin üzerinde uzanırken o tek memesi kasvetli göğe karşı dimdik duruyordu.

"Başka kim acı gözyaşlarını akıtmak ister?" diye haykırdı Shangguan Pandi sahnenin altındaki kalabalığa doğru.

Kalabalıktan biri feryat figan ağlamaya başladı. Bu ağlayan Kör Xu Xian'er'di. Altın sarısı bambu bastonundan destek alarak ayağa kalktı.

"Sahneye çıkarın onu!" diye bağırdı Shangguan Pandi.

Kimse ona yardım etmedi. Kör ağlayarak el yordamıyla sahneye doğru yöneldi. Bastonunu sallarken kalabalık ona yol verdi. İki memur aşağıya atlayıp onu sahneye kaldırdı.

Nefretle dolu olan Xu Xian'er, bastonuyla sahneyi dövmeye başlayınca yumuşak zeminde delikler açıldı.

"Xu Amca, konuş hadi," dedi Shangguan Pandi.

Xu Xian'er, "Komutanım, gerçekten öcümü alacak mısınız?" dedi.

Shangguan Pandi, "İçiniz rahat olsun. Az önce Zhang Decheng'in öcünü almadık mı?" dedi.

Xu Xian'er, "Tamam, anlatacağım, başlıyorum," dedi. "Sima Ku denilen şu itin piçi, karımı öldürdü, buna sinirlenen anam da sinirinden öldü yani bana iki kişinin hayatını borçlu..."

Körün iki gözünden yaşlar süzülmeye başladı.

"Dilediğin kadar zamanın var amca, baştan anlatmaya başla istersen," dedi Lu Liren.

"Cumhuriyetin on beşinci yılında, anam yirmi gümüş para başlık ödeyerek beni evlendirdi, Batı köyünden dilenci bir kadının kızıydı karım, anam elimizdeki ineği, domuzu ve iki çuval buğdayımızı otuz gümüş paraya sattı. Herkes karımın çok güzel olduğunu söylerdi ama bu güzel kelimesi bütün felaketleri üzerimize çekti. Sima Ku o zamanlar on altı, on yedi yaşlarındaydı ama o yaşlarda bile kötü biriydi, ailesinin parasına ve gücüne güvenerek olur olmaz zamanlarda bizim eve gelip şarkı söyler, *huqin* çalardı, bir gün benim hanımı alıp operaya götürdü, operadan döndüklerinde karım artık onun himayesi altına girmişti... Karım işte böyle afyon içmeye başladı ve çok geçmeden öldü, buna çok sinirlenen anam da kendini astı... Sima Ku bana iki hayat borçludur! Hükümetin bunu düzeltmesini istiyorum..."

Kör sahneye diz çöktü.

Takım askerlerinden biri gelip onu çekmeye çalıştı. Kör, "Öcümü almazsanız şuradan şuraya kalkmam..."

"Amca," dedi Lu Liren, "Sima Ku adaletin ağından kaçamaz, onu bir ele geçirelim, ânında bu adaletsizliği telafi edeceğiz."

Kör, "Sima Ku, gökte süzülen kuşaklı bir atmacadır, onu yakalayamazsınız, hükümete yalvarırım, göze göz, dişe diş, bir hayata karşılık başka bir hayat, onun oğlunu ve kızını vurun o zaman. Kaymakam bey, sizin Sima Ku'yla akraba olduğunuzu biliyorum ama gerçekten adaletli bir adamsanız, benim isteğimi yerine getirirsiniz ama bu işe duygularınızı karıştırırsanız, ben kör Xu Xian'er eve gidip kendimi asarım, böylece Sima Ku geri döndüğünde bana dokunamaz," dedi.

Dili bağlanan Lu Liren baştan savar bir şekilde, "Amcacığım, her şikâyetin bir hedefi, her borcun bir alacaklısı vardır, insanlar yaptıkları şeylerden kendileri sorumludurlar. Neden olduğu ölümlerin cezasını sadece Sima Ku çekmelidir, bunda çocukların bir günahı yok," diye geveledi.

Kör Xu, bastonuyla sahneye vurarak, "Köy halkı, duydunuz mu? Sakın aldanmayın, Sima Ku kaçtı, Sima Ting de saklanıyor, bu çocuklar da göz açıp kapamadan büyüyecek, Kaymakam Lu bunların akrabasıdır, bu da göz ardı edilemeyecek bir şey, sevgili köy halkı, ben Kör Xu bastonumla bir başıma yaşıyorum, ölsem köpeklere yem olurum, ben sizlerle kıyaslanamam bile, sevgili köy halkı, sakın aldanmayın," dedi.

Shangguan Pandi öfkelenerek, "Kör, bu nedensiz isteklerinle başımızın etini yedin!" dedi.

Kör Xu, "Pandi Hanım, siz Shangguan'lar için zaten hava hoş, işleriniz hep yolunda gitti. Japon şeytanları geldiğinde büyük enişteniz Sha Yueliang başa geçmişti; Kuomintang döneminde 2. enişteniz Sima Ku tantanası başladı; şimdi de sen ve Lu Liren iş başındasınız. Siz Shangguan'lar kesilemez bayrak direkleri, devrilemez teknelersiniz sanki. Bir gün Amerikalılar gelip Çin'i işgal etse, evinizde bir de yabancı damat var!" diye çıkıştı.

Yüzü küle dönen Sima Liang annemin elini sıkıca tuttu. Sima Feng ve Sima Huang başlarını annemin kol-

tuk altlarına gömdüler. Sha Zaohua ağlamaya başladı. Lu Shengli de ağlamaya başladı. En son ağlamaya başlayansa 8. ablam Yunü oldu.

Onların ağlaması sahnenin üzerindeki ve altındaki tüm bakışlarını üzerimize çekti. Kasvetli bir heybet içindeki çok önemli adam da bizi süzüyordu.

Xu Xian'er kör olmasına rağmen nokta atışıyla çok önemli adamın ayakları dibine çöküverdi. Ardından bir yandan ağlayarak bir yandan da başını sahneye vurarak, tüm yüzü kir içinde kalana dek, "Komutanım, bu körün öcünü alın, adaleti yerine getirin!" dedi.

Lu Liren yalvaran bakışlarla çok önemli adama baktı, çok önemli adamsa buz gibi bakışlarla onu süzdü. Çok önemli adamın bakışları bıçak gibi keskindi, Lu Liren'in yüzü terlemeye başladı. Alnına sardığı kırmızı saç bandı ıslanınca sanki az önce alnından ağır bir darbe almış gibi göründü. Sakinliğini ve o sıra dışı zarafetini kaybetti, bir süre başını eğip kendi sivri ayaklarına baktı, ardından bir süre de başını kaldırıp sahnenin altındaki insan sürüsüne baktı, ardından cesaretini iyice yitirmiş bir şekilde çok önemli adama çevirdi bakışlarını yine.

Shangguan Pandi de belediye başkanı pozlarını yitiriverdi, yüzü kıpkırmızı oldu, o kalın altdudağı hastalanmış gibi titredi. Köylü bir kadın sövmeye başladı birden: "Kör moruk, kasten ortalığı karıştırıyorsun, benim ailem şimdiye kadar ne yapmış ki sana? Senin o orospu karın Sima Ku'yu baştan çıkarıp buğday tarlasında işi pişirmiş, yakalanınca da yüzü olmayınca bir avuç afyon yutmuş. Ayrıca duydum ki karını geceleri bir köpek gibi ısırıyormuşsun, karının yara içinde kalmış memelerini görmeyen kalmadı köyde, yoksa duymadın mı? Karını öldüren de sensin! Bunda Sima Ku'nun da suçu var ama en başta suçlanacak kişi sensin! İlla birini vurmak gerekiyorsa önce seni vurmakla başlayalım!"

"Yüce komutanım," dedi Kör Xu, "bunu duydunuz mu? Buğday saplarını kesince kurt nasıl da ortaya çıktı."

Lu Liren, Shangguan Pandi için arabuluculuk yapmak için telaşla kendini sahneye attı. Önce Xu Xian'er'i kaldırmaya çalıştı ama Xu Xian'er sakız gibi yere yapışmıştı, çektikçe uzuyor ama bırakınca yine dertop oluyordu. Ardından, "Amcacığım, Sima Ku'nun infazını istemekte haklısın ama Sima Ku'nun çocuklarını öldürmek konusunda yanlışın var, çocukların bir günahı yok," dedi.

Xu Xian'er, "Ya, 6. Zhao'nun ne günahı vardı?" diye tersledi, "6. Zhao'nun yaptığı tek şey birkaç çörek satmak değil miydi? Vurulmasının nedeni onunla Zhang Decheng arasında olan bir husumet değil miydi? Ama yine de vuralım onu, dediniz ve vurdurdunuz! Sayın kaymakam bey, Sima Ku'nun tohumlarını vurana dek beni ikna edemezsiniz."

Sahnenin aşağısından biri alçak sesle, "6. Zhao'nun halası Xu Xian'er'in anasıdır, bu da onları kuzen yapar," dedi.

Lu Liren yüzüne hiç de doğal olmayan bir gülümseme takınıp çok önemli adamın yanına gitti, elini ayağını ne yapacağını bilemez bir utançla ona bir şeyler söyledi. Çok önemli adam elindeki mürekkep hokkasını okşarken o sıska yüzünde caniyane bir ifade belirdi. Gözlerini belertip Lu Liren'i süzdü, alaycı bir ifadeyle, "Bu kadar küçük bir olayda bile senin yerine karar vermem gerekiyor demek!" dedi.

Lu Liren mendilini çıkarıp yüzündeki terleri sildi, başındaki kırmızı saç bandını iyice sıkılaştırdı, mum sarısı bir yüzle sahnenin önüne çıkıp yüksek sesle şöyle bir açıklama yaptı: "Bizim hükümetimiz halkın hükümetidir ve bu nedenle halkın iradesini uygularız, şimdi sizlerden bir ricam olacak, Sima Ku'nun çocuklarının vurulmasını onaylayanlar el kaldırsın lütfen!"

Shangguan Pandi öne atılıp Lu Liren'e doğruca, "Delirdin mi sen?" diye sordu.

Sahnenin altındaki kalabalık başlarını önlerine eğdi, ne el kaldıran ne de ağzını açan oldu.

Lu Liren, çok önemli adama soru soran bakışlar yöneltti.

Çok önemli adam Lu Liren'e yüzünde alaycı bir gülümsemeyle, "Soruyu bir daha sor bakalım ama bu kez kaç kişinin Sima Ku'nun çocuklarının vurulmamasını istediğini sor," dedi.

Lu Liren, "Sima Ku'nun çocuklarının vurulmamasını onaylayanlar el kaldırsın," dedi.

Sahnenin altındaki kalabalık başlarını yine önlerine eğdi, ne el kaldıran ne de ağzını açan oldu.

Annem yavaş yavaş ayağa kalkıp, "Xu Xian'er, eğer istediğin bir hayatsa o zaman beni vursunlar. Ama senin anan kendini asmadı, âdet dışı görülen rahim kanamasından öldü o, hastalığı da köyü, haydutların bastığı döneme denk gelir. Ananın cenaze törenini benim kaynanam bizzat kendi düzenlemiştir," dedi.

Çok önemli adam ayağa kalkıp arkasını dönerek sahnenin arkasındaki boş araziye doğru yürüdü.

Lu Liren da telaşla onun peşinden seyirdi.

Sahnenin arkasındaki boş arazide çok önemli adam Lu Liren'le sakin ama çok hızlı bir şekilde konuştu, o uzun, ince, yumuşak ve beyaz elini sanki ışıl ışıl parlayan bir bıçakmış da bizim göremediğimiz bir şeyi kesiyormuşçasına durmadan yukarıya kaldırıp aşağıya indiriyordu.

Çok önemli adam etrafını saran korumalarıyla birlikte homurtular eşliğinde yürüyerek uzaklaştı.

Orada kalan Lu Liren bir ağaç dalıymışçasına başını eğdi. Orada epey bekledi, sonunda kendine gelince çok ağırlaşmış bacaklarını sürüyerek bir kaymakamın nerede durması gerekiyorsa işte oraya gelip umarsız bir tavırla

dikildi. Bir delinin bakışlarıyla süzdü bizi, gözbebekleri uzun süre yerinden oynamadı. Çok acınası görünüyordu. Sonunda ağzını açıp gözlerinde bahis oynayan bir kumarbazın ateşiyle şöyle dedi:

"Şimdi buradan Sima Ku'nun oğlu olan Sima Liang'ın infazını bildiriyorum sizlere, infaz hemen gerçekleşecektir! Sima Ku'nun kızları olan Sima Feng ve Sima Huang da infaz edilecektir, onların infazı da hemen gerçekleşecektir!"

Annem önce bir titredi ama hemen ardında dimdik durdu. "Bakalım," dedi, "buna hanginiz cesaret edebilecek!"

Annem kızları kollarına aldı. Durumun farkına varan Sima Liang hemen yere yatıp yavaşça geri geri sürünerek sahneden uzaklaşmaya başladı. Kalabalık sanki durumdan habersizmiş gibi kendi kendilerine sallanarak Sima Liang'a kalkan oldu.

"Dilsiz Sun!" diye kükredi Lu Liren, "Emrimi neden yerine getirmiyorsun?!"

"Aklını mı yedin!" diye sövdü Shangguan Pandi. "Böyle emir mi verilirmiş?"

"Aklım gayet yerinde, son derece kendimdeyim," dedi Lu Liren elini yumruk yapıp kafasına vurarak.

Dilsiz tereddüt içinde sahneden aşağıya indi. Arkasında da iki tane adamı vardı.

Sima Liang kalabalığın arasından hızla ayağa kalktı, iki nöbetçinin arasından geçip uçarcasına sete doğru koşmaya başladı.

"Kaçıyor, kaçıyor!" diye bağırdı sahnedeki askerlerden biri.

Nöbetçiler omuzlarından tüfeklerini indirdi, mermi haznesini açıp içine mermi koyarak havaya doğru birkaç el ateş etti. Sima Liang bu sırada kendini çoktan setin üzerindeki fundalıkların içine atıp gizlenmişti. Dilsiz ar-

kasında bir sıra kara gölgeyi andıran adamlarıyla önümüze geldi. Dilsiz'in oğulları, Büyük ve Küçük Dilsiz başlarını kaldırıp yalnız ve kibirli bakışlarla babalarını süzdüler. Dilsiz, demir pençelerini uzatınca annem onun yüzüne tükürdü. Dilsiz ön pençelerini geri çekip yüzünü sildikten sonra pençelerini tekrar uzattı, annem yine tükürdü ama ilki kadar güçlü olmayan tükürük bu kez Dilsiz'in göğsüne isabet etti. Dilsiz başını çevirip sahnedekilere baktı. Lu Liren elleri arkasında bir öne bir arkaya volta atıyordu. Shangguan Pandi sahneye diz çökmüş, yüzünü ellerine gömmüştü. İlçe ve bölge memurlarının yüzleriyle silahlı askerlerin yüzleri bir tapınağın içindeki putlar gibi kile dönmüştü. Dilsiz'in sert çenesi alışkanlıkla titriyordu, "Soyun, soyun, soyun..." dedi.

Annem göğsünü kabartıp tiz bir sesle çığlık atarak, "Hayvan seni! Önce beni vurman gerek!" dedi.

Annem, Dilsiz'in üzerine çullanıp eliyle yüzünü çizdi.

Dilsiz önce şöyle bir yüzünü yokladı, sonra elini uzatıp sanki parmaklarına yapışan şeyin ne olduğunu görmek ister gibi aptal aptal bakındı. Bakınması bitince elini bir aslanınkini andıran burnuna götürüp sanki parmaklarındaki şeyin ne olduğunu kokusundan çıkaracakmış gibi uzun uzun kokladı. Koklaması bitince sanki parmaklarındaki şeyin ne olduğunu tadından çıkaracakmış gibi o kalın dilinin ucuyla parmaklarını yaladı. Bir süre parmaklarını yaladıktan sonra bir homurtuyla elini uzatıp annemi itiverdi, annem sanki hiç ağırlığı yokmuş gibi havada süzülerek önümüze düşüverdi. Ağlaşarak annemin yanına hücum ettik.

Dilsiz bizi birer birer kaldırıp bir tarafa fırlattı. Ben bir kadının sırtına düştüm, Sha Zaohua benim karnıma düştü. Lu Shengli yaşlı bir adamın sırtına düştü. 8. ablam orta yaşlı bir kadının omzuna düştü. Büyük Dilsiz, babasının kollarında asılı kaldı, Dilsiz onu yere düşürmeden

bir aşağı bir yukarı sallıyordu. Büyük Dilsiz, babasının boynunu ısırdı. Küçük Dilsiz de babasının bacaklarına yapışıp onun o sert dizkapaklarını dişlemeye başladı. Dilsiz, bir uçan tekme atınca Küçük Dilsiz, havalanıp kendini orta yaşlı bir adamın başının üzerinde buldu. Dilsiz, kolunu sertçe sallayınca Büyük Dilsiz ağzında bir parça deriyle yaşlı bir kadının koynuna uçuverdi.

Dilsiz sol elinde Sima Feng, sağ elinde Sima Huang'la birlikte sanki bataklıkta yürüyormuşçasına bacaklarını kaldırabildiği kadar yukarı kaldırıp yürümeye başladı. Sahnenin önüne gelince önce sol kolunu kaldırıp Sima Feng'ı sahneye fırlattı, ardından sağ elini kaldırıp Sima Huang'ı. Kızlar, nine, diye haykırarak sahneden aşağıya atlayınca kendilerini Dilsiz'in kollarında buldular. Dilsiz kızları sahneye fırlatıverdi yine. Ayağa kalkan annem sendeleyerek sahneye doğru koşmaya başladı ama tam daha iki adım atmışken yere düştü.

Volta atmayı bırakan Lu Liren kalabalığa doğru üzgün bir sesle, "Siz fakir köylüler, söyleyin bakalım, ben Lu Liren, insan değil miyim? Bu iki kızı infaza gönderirken kalbimden nasıl bir duygu geçiyor sanıyorsunuz? İçim acıyor içim, bunlar sadece iki çocuk değil aynı zamanda akrabalarım da. Akrabalarım olsalar da gözyaşlarımı akıtarak bu ikisini infaz ettireceğimi açıkladım az önce. Sayın köy halkı, titreyip şu içinde bulunduğunuz uyuşukluktan çıkın da kendinize gelin artık, Sima Ku'nun çocuklarını infaz ederek yanlış yola adım atmaktan çekiliyoruz. İnfaz ettiğimiz iki çocuk gibi görünse de aslında olay çocuklar değil, burada geride kalmış gerici bir sistemi infaz edeceğiz, iki sembolü infaz ediyoruz! Sayın köy halkı, ayağa kalkın, ya devrimlesinizdir ya da devrime karşısınızdır, arada yürünebilecek bir orta yol yok!" diye bağırdı. Böyle yüksek sesle bağırmaktan şiddetli bir öksürük krizine yakalandı, öksürmekten yüzü bembeyaz

oldu, gözlerine yaşlar doldu. Bölge memurlarından biri yanına gidip sırtına vurdu ama Lu Liren elleriyle ona gitmesini işaret etti. Sonunda nefesini toplayınca yere eğilip bir topak balgam çıkardı. Ardından veremli bir hayalet gibi nefes nefese, "İnfaz başlasın..." dedi.

Dilsiz sahneye sıçradı, iki kızı koltuk altlarına sıkıştırıp gölete doğru yürüdü. Kızları yere bırakıp geriye doğru on adım kadar attı. Kızlar birbirine sarıldı, uzun ve ince yüzleri altın tozuna bulanmış gibiydi. Dört küçük göz, korkuyla Dilsiz'e baktı. Dilsiz silahını çıkarıp ağır ağır yukarıya kaldırdı, bileğinden kan damlıyordu. Eli titriyordu, silah sanki on kilo ağırlığındaydı, silahı tüm gücüyle havaya kaldırdı. Silah iyice yukarıya kalkınca "bam" diye bir el ateş etti. Silahı tutan eli silahla birlikte geri tepti, namludan mavi dumanlar çıkıyordu, gevşeyen kolu yavaşça aşağıya düştü. Mermi kızların başının üzerinden geçip göletin kıyısındaki toprağa girince dört bir yana çamur sıçradı.

Birden bir kadın, rüzgârın uçurduğu yelkenli bir tekne gibi sarı sazlıkların kapladığı setin oradan kayarcasına geldi. Bir yandan koşturuyor, bir yandan da anaç bir tavuk gibi çığlıklar atıyordu. Setin aşağısına inince onun büyük ablam olduğunu anladım. Akıl sağlığı yerinde olmadığı için toplantıya katılmasına izin verilmemişti. Vatan haini olan Sha Yueliang'ın dul karısı olarak pekâlâ infaz edilebilirdi; eğer köylüler onun Sima Ku'yla geçirdiği romantik geceden haberdar olsalardı pekâlâ ikinci kez bile infaz edilebilirdi. Onu böyle kendini birden ağın içine fırlatırmış gibi görmek beni çok endişelendirdi. Ablam doğruca gölete doğru gidip iki kızın önüne geçti. "Beni öldürsenize, öldürün beni," diye deli gibi bağırdı ablam, "ben Sima Ku'yla yattım, bu kızlar benim kızım sayılır!"

Dilsiz'in çenesi yine titremeye başladı, bu içinde dal-

ga dalga bir şeyin kabardığının işaretiydi. Silahını kaldırıp sıkıntılı bir sesle, "Soyun, soyun, soyun," dedi.

Ablam tereddüt bile etmeden bluzunun düğmeleri açıp güzel memelerini ortaya çıkardı. Dilsiz birden gözlerini ona dikti. Dilsiz'in çenesi öyle bir titremeye başladı ki sanki birazdan yere düşüp parçalara ayrılacak, insan çenesi olmaktan çıkıp büyüklü küçüklü kiremit parçalarına dönüşecekti. Dilsiz çenesini kaybetme korkusuyla iki eliyle çenesini tutup düşmesini engelledi, ağzından çıkanları söylemeye gönlü elvermese de ağzından yine de şunlar döküldü: "Soyun, soyun, soyun." Ablam itaatkâr bir biçimde bluzunu çıkarıp belden yukarısı çıplak öyle dikildi. Yüzü kapkaraydı ama vücudu bembeyaz bir porselen gibi ışıldıyordu. O puslu sabahta ablam, Dilsiz'le bir irade savaşı verdi. Dilsiz titreyen çarpık bacaklarıyla ablamın önüne gitti, bu çelik gibi adam güneşte kalmış bir kardan adam gibi yavaş yavaş eriyip parçalara ayrılmaya başladı, önce bir kolu koptu, sonra bir bacağı, şişkin bağırsakları yerde bir yılan gibi kıvrıldı, kırmızı kalbi avuçlarında atmaya başladı. Kolay kolay tekrar bir araya gelemeyecek bu ayrılmış parçalar sonra birden toplanmaya başladı. Dilsiz, ablamın önünde diz çöküp kollarını beline doladı, o koca kafasını ablamın karnına dayadı.

Bu ani değişime tanık olan Lu Liren ve diğerleri hayrete düştüler, ağızları sanki sıcak, yapışkan ve tatlı pirinç lapasıyla doluymuş gibi açıldı, sanki ellerinde birer kirpi tutuyorlardı. Göletin yanındaki sahneyi şaşkınlıkla izleyenlerin akıllarından neler geçirdiklerini söylemek çok zordu.

"Dilsiz Sun!" diye bağırdı Lu Liren iyice zayıf düşmüş bir sesle ama güçlü ve kuvvetli olan Dilsiz Sun onu duymazdan geldi.

Shangguan Pandi sahneden aşağıya atlayıp göletin yanına koştu, bluzu yerden alıp ablamın üzerine sardı.

Pandi, ablamı çekip uzaklaştırmak istedi ama ablamın belden aşağısı Dilsiz'in vücuduyla bir olmuş vücudunu nasıl ayırabilirdi ki? Yerden Dilsiz'in silahını alıp onun omzuna vurdu. Dilsiz başını kaldırınca gözleri birden yaşla doldu.

Daha sonra olanlar bugün bile hâlâ gizemini koruyor, neredeyse ondan fazla gizemli olay yaşandı ama yaşananların hangisi gerçek hangisi hayaldi hiç kimse bilemedi. Shangguan Pandi şimdi Dilsiz'in gözü yaşlı, trans halindeki yüzüne bakmakta, Sima Feng ve Sima Huang birbirlerine sarılmış bir halde ayakta dikilirken korku dolu gözlerle ninelerini aramaktalar, kendine daha yeni gelmiş olan annem, bir şeyler mırıldanarak gölete doğru koşmakta, vicdanının sesini dinleyen Kör Xu Xian'er, "Kaymakam bey, kızları öldürmeyin, anam kendini asarak ölmedi, karımın ölümünün tek suçlusu Sima Ku değil," diye bağırmakta, Hui kadınlarının evlerinden kalan dökün tünün orada iki yabani köpek kavga etmekte, şimdi aklıma Shangguan Laidi'yle ağılda oynadığımız o oyunun tatlı ve üzgün anısı gelmekte, ağzım onun meme ucundaki kül tadı ve plastik tadıyla dolu, kalabalık şimdi, o çok önemli adamın aslında nereden geldiğini ve az önce nereye gittiğini düşünmekteyken, birden güneydoğudan iki atlı rüzgâr gibi dörtnala üzerimize geldi, atın birisi kar gibi beyazdı, diğeri kömür gibi kara. Beyaz atın üzerindeki binici baştan aşağı kara giysiler giymişti, yüzünde, yüzünün alt yarısını kapatan kara bir eşarp ve başında da kara bir şapka vardı. Kara atı süren biniciyse beyazlar içindeydi, eşarbı ve şapkası da beyazdı. İki adamın iki elinde ikişer silah vardı, çok iyi at bindikleri duruşlarından belliydi, vücutları hafifçe öne doğru eğik, bacakları aşağıya sarkık. Gölete yaklaştıklarında birkaç el havaya ateş ettiler, ilçe ve bölge memurlarını bırakın, silahlı askerler bile onlar havaya ateş edince korkuyla

kendilerini yere attılar. Atlarını kırbaçlayarak göletin etrafında bir tur attılar, atlar dörtnala koşarken vücutları çok güzel bir yaymış gibi kıvrılıyordu. İşte atlar göletin etrafında böyle dörtnala tur atarken adamlar silahlarını birer kez daha ateşlediler, ardından atlarını yine kırbaçladılar. Atların kuyrukları havada sis ya da duman gibi süzüldü. Atlılar geldikleri gibi göz açıp kapamadan gözden kayboldular, ilkbahar rüzgârı gibi gelip sonbahar rüzgârı gibi gittiler, sanki bir büyüydü bu ya da bir rüya. Onlar gittikten sonra yavaş yavaş kendimize geldik. Karşımızda şöyle bir manzara vardı: Göletin kıyısında yerde yatan Sima Feng ve Sima Huang başlarından vurulmuştu, kurşun tam alınların ortasından girip başlarının arkasından dışarı çıkmıştı, herkes korkudan donakaldı.

8

Köyün tahliye edilmesinin başladığı gün Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın on sekiz köy ve kasabasında yaşayanların hepsi eşeklerini çekiştirip tavuklarını kucaklayarak, yaşlılara destek olup çocukları taşıyarak, bağıra çağıra ve perişan bir halde Taşkın Ejderha Nehri'nin kuzey kıyısındaki çorak alkalik topraklarda toplandılar. Toprağın üzeri yıllardır erimeyen bir kırağıyı andıran alkalik tuz tabakasıyla kaplıydı. Alkaliğe dayanıklı olan yabani otların ve sazların yaprakları sarıya dönüşmüştü, sazların pamuksu püsküllleri soğuk rüzgârda sallanırken titriyordu. Şamataya bayılan kargalar insanların hemen başlarının üzerinde alçaktan uçarken bir yandan gözlem yapıyor, bir yandan da şairler gibi o insanın kulağını sağır eden "ah, vah"larını salıyorlardı üzerimize. Kaymakam yar-

dımcılığına düşürülen Lu Liren, bir Qing Hanedanı bilgininin heybetli mezarı önündeki adak taşının önünde dikilirken tahliye için seferber olmuş köylülere boğazını yırtarcasına bağırıyordu. Konuşmasının ana başlığı şöyleydi: Çoktan başlamış olan bu sert kışta Gaomi Kuzeydoğu Bucağı büyük bir savaş alanına dönüşecek, tahliye olmayanlar ölümü bekleyecek! Çam ağaçlarının kara dallarına kargalar konmuştu, hatta mezar taşının önündeki taştan insan ve at heykeline bile tünemiş birkaç karga vardı. Kargaların "ah" ve "vah"ları Lu Liren'in konuşmasına karanlık bir atmosfer yaratmakla birlikte köylülerin içlerindeki korkuyu da büyütüp bu tehlikeden bir an önce kaçıp kurtulmak arzularını da pekiştirdi.

Tahliye bir silah sesiyle başladı. Karanlık bir insan sürüsü yaygara koparark yola koyuldu. Bir anda eşekler anırmaya, inekler mölemeye, tavuklar uçuşup köpekler koşturmaya, yaşlı kadınlar ağlamaya ve çocuklar bağırmaya başladı. Beyaz bir midilliye binmiş olan yetenekli ve genç bir subay, başını hüzünle eğmiş olan kırmızı bir bayrak taşıyordu, güneydoğuya uzanan bu engebeli ve sonsuz görünen alkalik topraklar üzerinde bir ileri bir geri sallanan bu kırmızı bayrak, insanlara gidecekleri yönü tayin ediyordu. Yola ilk koyulanlar, ilçe hükümetinin evraklarını taşıyan katır sürüsü oldu, onlarca katır birkaç genç askerin dikkatli bakışları altında kayıtsızca yola koyuldu. Katır sürüsünün hemen ardında Sima Ku'nun döneminden kalmış olan bir deve geliyordu, deve kirli sarı tüyleri olan hörgücünün üzerinde iki teneke kutu taşıyordu. Deve, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda o kadar uzun süre kalmıştı ki artık deveden daha çok bir öküzü andırıyordu. Devenin hemen ardından ilçe hükümetinin matbaa makinelerini ve ilçe taburunun tamir bölümü için bir torna tezgâhı taşıyan taşıyıcılar vardı, taşıyıcıların hepsi kara kuru, üzerlerine omuzlarında nilüfer yaprakla-

rını andıran vatkaları olan ince gömlekler giymiş adamlardı. Adamların sendeleyerek yürümesinden ve çatık kaşlarından taşıdıkları makinelerin çok ağır olduğunu söyleyebilirim. Taşıyıcıların hemen arkasında tam bir karmaşa içinde olan köylüler geliyordu.

Lu Liren, Shangguan Pandi, bölge ve ilçe yetkilileri katırları ya da atları üzerinde bir ileri bir geri koşturarak bu tahliyenin düzenli bir şekilde yürümesini sağlamak için canla başla çalışıyorlardı. İnsanlar bu daracık yolda tıkış tıkış ilerliyordu, dar yolun kenarındaki alkalik toprak yürümeye daha elverişliydi, insanların çoğu bu yan yollara sapıp kervanı iyice genişlettiler, ayaklarını sürüye sürüye güneydoğuya doğru ilerlediler. İşte tahliye daha en başta böyle bir kargaşa içinde başladı.

Biz ailecek kalabalığın arasına sıkışmış bir şekilde sürüklendik, bazen yoldan bazen de yolun kenarından yürüyorduk, bazen öyle anlar oluyordu ki yolda mı yoksa yolun kenarında mı olduğumuzu bilemeden ilerliyorduk. Annem boynuna kenevirden bir kayış dolamıştı, iki ahşap tekerleği olan bir el arabası itiyordu, el arabasının kollarının arası o kadar genişti ki annem kollarını iyice açmak zorunda kalmıştı. El arabasının iki yanında dikdörtgen şeklinde büyük küfeler sarkıyordu, soldaki küfenin içinde Lu Shengli, pamuklu yorganlarımız ve giysilerimiz vardı, sağdakindeyse Büyük ve Küçük Dilsiz'ler duruyordu. Sha Zaohua ile ben, el arabasının iki yanında yürüyorduk, ikimizin elinde de birer sepet vardı, adımlarımızı arabanın hızına göre ayarlamıştık. Kör olan 8. ablam, annemin mantosuna tutunmuş bir halde sendeleyerek onu takip ediyordu arkasından. Bazen kendinde olan bazen de kafası karışık bir vaziyette bulunan Shangguan Laidi el arabasının önünde yürüyordu, omuzlarına bağladığı iple başı önde kambur bir şekilde el arabasını azimli ve istekli bir öküz gibi çekiyordu. Arabanın teker-

lekleri kulak tırmalayan bir şekilde gıcırdıyordu. Arabanın içinde olan üç küçük başlarını bir o yana bir bu yana çevirip etraflarındaki karmaşayı izliyordu. Alkalik toprak üzerinde yürürken ayaklarım altında ezilen toprağın çatırtısını duyuyor ve alkaliğin o keskin kokusunu alıyordum, başlarda bunu eğlenceli buldum ama birkaç kilometre yürüyünce bacaklarım sızlamaya ve başım ağırlaşmaya başladı, hiç halim kalmamıştı, koltuk altlarım terlemişti. Benim bir katır kadar dayanıklı olan küçük, beyaz süt keçim saygılı bir ifadeyle arkamdan geliyordu, halden anlayan keçimin boynuna ip bağlamamıştım.

O gün kuzeyden esen sert rüzgârlar kulaklarımızı acı acı dilimledi. Etrafımızdaki uçsuz bucaksız vahşi doğadan küçük, beyaz toz bulutları yükseliyordu. Alkalik, tuz ve güherçileden oluşan bu toz bulutu gözlerimizi acıtıp yaşarttı, derimizi yaktı ve ağzımızda çok kötü bir tat bıraktı. Rüzgârın geldiği yöne yürüyenler, gözlerini iyice kıstılar. Makineleri taşıyanların giysileri terden sırılsıklam oldu ve üzerlerine yapışan alkalik onları baştan aşağıya beyaza boyadı. Annem de bembeyaz olmuştu, kaşları ve saçları bile beyazlamıştı. Bataklığın altına vardığımızda el arabasının tekerleklerini döndürmek iyice zorlaştı, ablam arabanın önünde büyük bir mücadele veriyordu, arabayı çektiği ip, iyice omuzlarına gömüldü. Ölmeye yatmış bir astım hastasını andıran solukları beni çok korkuttu. Peki ya annem? Onun da arabayı iterken işkence gören İsa gibi acı çektiği şüphe götürmezdi. Onun o hüzünlü gözlerinden durmadan yaşlar süzülüyordu, terle birleşen gözyaşları aşağıya doğru süzülürken annemin yüzünde birbiri ardına küçük mor kanallar açtı. 8. ablam, annemin arkasında ağır bir bohça gibi sürüklenirken arabanın tekerleri yolda derin izler bırakıyordu. Ama bu izler hemen arkamızdan gelen arabaların, yük hayvanlarının ve insanların ayak izleriyle belli belirsiz hale geliyor-

du. Önümüzde, arkamızda, sağımızda, solumuzda, her yerde bir sürü göçmen vardı. Pek çok tanıdık yüzle pek çok hiç tanımadık yüz birbirine geçmişti. Yol boyunca herkes çok zorlandı, insanlar, atlar, eşekler; yolculuğu bizlerden daha rahat geçenlerse yaşlı kadınların kucaklarındaki tavuklarla benim süt keçimdi. Hafif ama çevik adımlarla ilerlerken arada karşısına çıkan kurumuş kamış yapraklarını dişliyordu.

Güneşin vurduğu alkalik topraklar öyle beyaz ve öyle parlaktı ki insan gözlerini açmaya cesaret edemiyordu. Alkalik toprağa vuran parlaklık civa gibi toprağın üzerine yayılıyordu. Önümüzde uzanan uçsuz bucaksız vahşi doğa efsanelerde anlatılan Kuzey Denizi'ne benziyordu.

Öğleyin insanlar arasında oturma izni veya emri almadan grup grup oturma salgını baş gösterdi, önce bir grup oturuyor, onun hemen ardından başka bir grup daha oturuyordu. Su olmadığından dolayı insanların dili damağı kurudu, boğazlarından duman çıkıyordu sanki, dilleri katılaşıp acımsı bir tat aldı, artık görevlerini yerine getiremiyorlardı. Burun deliklerinden sıcak dumanlar çıkmasına rağmen sırtları ve karınları soğuktan donuyordu, terli giysilerine nüfuz eden kuzey rüzgârı insanların vücutlarını demir gibi katılaştırdı. El arabasının kollarından birine oturan annem, sepetlerin birinden rüzgârdan şekli bozulmuş çörekler çıkardı, çörekleri parçalara ayırıp hepimize üleştirdi. Ablam çörekten bir ısırık alınca kurumuş dudakları çatladı ve dudaklarından boncuk gibi süzülen kan, çöreğin üzerine bulaştı. Arabanın içindeki yüzleri toz içinde kalmış ve elleri birer kiremit pençesine dönüşmüş ufaklıklar bu halleriyle insandan çok tapınaklardaki şeytan tasvirlerine benziyordu. Başlarını eğip çörek yemeyi reddettiler. 8. ablam küçük beyaz dişleriyle kurumuş çöreklerden birini kemirmeye başladı. Annem, "Bütün bunlar sizin o iyi ana babanızın aldığı

güzel karar yüzünden," diye iç geçirdi. Sha Zaohua, "Nine, evimize dönelim artık..." diye sızlandı. Annem tepenin üzerindeki kalabalığa baktı, bir şey demeden sadece içini çekti. Annem bana bakıp, "Jintong, bugünden itibaren yemek yeme yöntemini değiştiriyorsun," dedi. Bohçasından üzerinde kırmızı bir yıldız baskısı olan emaye bir kap çıkarıp keçinin yanına gitti, eğilip keçinin toza bulanmış meme uçlarından birini temizledi. Keçi huysuzlanınca annem onu tutmamı söyledi. Keçimin o soğuk başına sarılıp annemin keçinin memesini sıkmasını izledim. Keçinin sütü incecik beyaz bir sızıntı gibi kapın içine süzülmeye başladı. Keçim çok huysuzlandı, benim onun altına yatıp direkt memelerinden süt emmeme alışıktı çünkü. Başı koynumda titriyordu, sırtını bir yılan gibi kıvırdı. Annem bu sırada korkunç bir cümleyi tekrarlayıp durdu: "Jintong, ne zaman normal bir şeyler yemeye başlayacaksın?" Geçtiğimiz günler boyunca sık sık bir şeyler yemeyi denemiştim ama yediğim şey ne kadar güzel ve lezzetli olsa da mideme girer girmez karnım ağrımaya başlıyordu, ağrıdan sonra da kusma nöbetleri geliyordu, midemdeki o sarı sıvının hepsini kusunca ancak kendime geliyordum... Utangaç bakışlarla anneme baktım, artık sıkı bir özeleştiri yapmanın zamanı gelmişti, bu eksantrik davranışım yüzünden hem anneme hem de kendime sayısız sorun çıkarıyordum. Sima Liang bir keresinde bu eksantrik davranışımı bırakma konusunda bana yardım edeceğine söz vermişti ama kaçtığı günden beri bir daha onun yüzünü gören olmadı. Onun o kurnaz ve sevimli küçük yüzü, şimdi gözlerimin önünde salınıyor. Sima Feng ve Sima Huang'ın alınlarının ortasındaki bakır mavisi kurşun deliklerinden çıkan ışık tüylerimi diken diken etmişti. Onları söğütten yapılmış küçük bir tabutun içine yan yana koyduğumuz sahneyi hatırlıyorum da. Annem kırmızı kâğıtlardan yuvarlak par-

çalar kesip o kurşun deliklerini kapatarak o korkunçluktan göz alıcı bir güzellik yaratmıştı. Annem kabın yarısı dolunca ayağa kalkıp zamanında kadın asker Tang'ın Sha Zaohua'yı beslediği biberonu çıkardı, kapağını açıp sütü içine boşalttı. Annem biberonu bana uzatırken hevesle ve biraz da suçluluk duyan bakışlarla bana baktı. Biberonu alırken tereddüt ettiysem de annemi hayal kırıklığına uğratmamak ve kendi özgürlük ve mutluluğum için o yumurta sarısı plastik meme ucunu büyük bir kararlılıkla ağzıma sokuverdim. Elbette ki bu cansız, plastik meme uçları anneminkilerle karşılaştırılamazdı bile –onunkiler aşktı, şiirdi, o yüce ve uçsuz bucaksız gökyüzüyle üzerinde altın sarısı başakların dalgalandığı zengin ve verimli topraklardı– ne de benim süt keçimin büyük, şişkin, çilli memeleriyle karşılaştırılabilirdi – onunkiler de fırtınalı bir hayattı, gittikçe kabaran bir tutkuydu. Bu ölü şeyse yumuşak olmasına yumuşaktı ama hiç nemli değildi, korkunçluğu da herhangi bir tadı olmamasındaydı. Ağız mukozamda soğuk ve yağlı bir şeyler hissettim. Hem annemin hem de kendi iyiliğim için tiksinmişliğimi zorla da olsa bastırıp biberon memesinden bir ısırık aldım, biberon dile gelip fısıldadı bana, birden keskin bir alkalik toprak tadı taşıyan kesintisiz bir süt akışıyla karşılaştım, süt dilime ve ağız çeperlerime çarpıverdi. Bir ağız dolusu daha süt emdim kendi kendime, "Bu fırt annem için," diyerek, sonra bir fırt daha, bu da Shangguan Jintong için gelsin. Emmeye devam ettim, üst üste yutkundum, Shangguan Laidi için, Shangguan Zhaodi için, Shangguan Niandi için, Shangguan Lingdi için, Shangguan Xiangdi için, beni seven, beni gözeten, bana yardımcı olan tüm Shangguan'lar için, damarlarında biz Shangguan'ların tek bir damla kanı bile olmayan o küçük zeki şeytan Sima Liang için, bir an nefesimi tuttum, bu yeni aletle hayatıma devam etmem için gerekli olan

sıvı vücuduma girmişti artık. Biberonu anneme uzattığımda annem gözyaşları içindeydi, Shangguan Laidi'yse mutlulukla gülümsüyordu. Sha Zaohua, "Küçük dayım, büyüdü artık," dedi. Boğazımdaki kasılmaları ve karnımdaki acıyı bastırmaya çalıştım, sanki her şey yolundaymış gibi davranarak ileriye doğru birkaç adım atıp rüzgârın estiği yöne doğru işedim bir adam gibi, birden coştum, bu altın sarısı sıvının ne kadar uzağa gittiğini ve ne kadar yükseğe çıktığını izlemeye koyuldum. Benim durduğum yerden pek de uzakta olmayan Taşkın Ejderha Nehri'nin setine doğru baktım, köyün kilisesinin sivri çan kulesiyle 4. Fan'ların göğe doğru yükselen kavak ağaçlarını gördüm belli belirsiz, bütün sabah canla başla yürüdüğümüz halde aslında ne kadar da acınası ve az yol kat ettiğimizi anladım birden.

Rütbesi, Kadınların Kurtuluşu Derneği, İlçe Başkanlığı'na indirgenmiş Shangguan Pandi sol gözü kör olmuş, sağ kalçasındaysa Arap atlarına vurulan damgalardan olan yaşlı bir atla batıdan üzerimize doğru koşturuyordu. Atın boynu tuhaf bir şekilde çarpılmıştı, aşınmış toynaklarıyla tok sesler çıkararak beceriksiz bir şekilde yanımıza geldi. Bu siyah erkek at, testisleri alınarak hadım edildikten sonra tiz sesli huysuz bir ata dönüşmüştü. Atın dört bacağı ve karnı alkalik toprağa bulanmıştı. Atın tere bulanmış deri eyeri ekşi ekşi kokuyordu. Bu at çoğu zaman uysal görünüyordu, hani yaramaz bir çocuğun kuyruğunu çekmesine kızmayan atlardandı. Ama bu oğlan kötü bir şey yaptığınızda farklı tepkiler de verebiliyordu. Geçen yaz –o zamanlar Sima Ku'nun hükümdarlığı hâlâ sürüyordu– at satıcısı Feng Gui'nin kızı Feng Lanzhi'nın kafasını ısırmıştı, kızcağız yaşamasına yaşamıştı ama alnında ve kafasının arkasında çok korkunç ve derin yara izleri kalmıştı. Böyle atlar genelde vurulurdu ama bu bir savaş atıydı ve savaşta gösterdiği başarılar sayesinde vu-

rulmaktan kurtulmuştu. İşte o at, bizim el arabasının yanında durmuş ve tek gözünü kısarak benim keçiye bakıyordu, bunu gören keçimse panik halinde oradan uzaklaşıp alkalik toprağın yoğun olarak bulunduğu bir tümseğe giderek yerdeki tuzu yalamaya başladı. Pandi şişkin karnına rağmen çok çevik bir hareketle attan aşağıya atladı. Gözlerimi onun şişkin karnına dikip daha doğmamış bebeğinin nasıl bir şeye benzediğini görmeye çalıştım ama görme yetim buna elvermedi, tek görebildiğim gri üniformasının üzerinde bulunan birkaç koyu kırmızı leke oldu. "Ana, burada durmayın, biz az ilerideki köyde su kaynattık, öğle yemeğini orada yiyeceğiz," dedi Shangguan Pandi. Annem, "Pandi, sana şunu söyleyeyim, biz sizlerle birlikte köyü tahliye etmek istemiyoruz," dedi. Shangguan Pandi telaşla, "Ana, kesinlikle olmaz, düşman bu kez geldiğinde her şey çok farklı olacak, Bohai bölgesinde bir günde üç bin kişiyi katletmişler, gözü dönmüş toprak ağalarının Toprak Ağaları Birliği[1] kendi analarını bile öldürüyormuş," dedi. Annem, "Ben kimsenin kendi anasını öldürebileceğine inanmıyorum," dedi. Shangguan Pandi, "Ana, ne dersen de, sizin dönmenize izin vermiyorum, düpedüz intihar etmek bu, kendini ağın içine fırlatmakla bir, çıkmaz bir sokak. Kendini düşünmüyorsan hiç olmazsa bu çocukların hatırına geri dönmezsin," dedi. Sırt çantasından küçük bir ilaç şişesi çıkardı, kapağını açıp içinden birkaç küçük beyaz ilaç aldı. İlaçları anneme verirken, "Bunlar vitamin hapı, bir lahana ve iki yumurtadan daha besleyiciler, ana, kendini çok yorgun hissettiğinde bunlardan bir tane al, çocuklara da birer tane ver. Bu alkalik topraklı yoldan çıkınca yol düzeliyor, Bohai'den gelen köylüler bizi sıcak bir şekilde

1. Milliyetçi Kuomingtang Hükümeti tarafından desteklenen silahlı çete. (Ç.N.)

karşılayacak. Ana, hadi çabuk olun, burada oturmayın artık," dedi. Atın yelesine tutunup ayağını üzengiye koyarak kendini eyerin üzerine attı, at dörtnala koşturmaya başlayacakken, "Sevgili köy halkı, haydi ayağa kalkıp yola koyulun, önümüzde Wang ailesinin höyüğü var, sıcak su, yağ, turp, salatalık turşusu ve taze soğan orada sizi bekliyor..." diye bağırdı.

Onun teşvikiyle ayağa kalkan insanlar yola koyuldular.

Annem, 5. ablamın verdiği hapları bir eşarba sarıp cebine koydu, ardından el arabasını kollarından kaldırıp iterek, "Çocuklar, haydi gidiyoruz," dedi.

Tahliye alayı gittikçe uzuyordu, artık ne başını ne de sonunu görebiliyorduk. Wang ailesinin höyüğüne vardık. Ama Wang ailesinin höyüğünde ne sıcak su ne yağ, ne turp ne salatalık turşusu ve ne de taze soğan vardı. İlçe hükümetinin katırlı birliği daha biz oraya varmadan ayrılmıştı, etrafta onlardan geriye kalan saman ve gübre izleri vardı. Köylüler tahılları pişirmek için ateş yaktılar. Birkaç oğlan sivri ağaç dallarıyla yerden yabani taze soğan çıkardı. Wang ailesinin höyüğünden ayrılırken Dilsiz ve adamlarının başları yukarıda bize doğru geldiğini gördük, höyüğe geri dönüyorlardı. Dilsiz atından inmeden göğsünden çıkardığı yarı pişmiş iki tatlı patates ve kırmızı bir turp çıkarıp bizim arabanın sepetine fırlattı. Dilsiz'in fırlattığı turp neredeyse Küçük Dilsiz'in başını yaracaktı. Onun büyük ablama doğru sırıtmasına özellikle dikkat ettim, bu haliyle bir kaplan ya da kurda benziyordu. Normalde nişanlısı sayıldığı büyük ablamla birlikte o gün göletin kenarında cinayet işlendikten sonra sergiledikleri şaşırtıcı gösteriyi hiç unutamam. Dilsiz'in adamlarının omuzlarında tüfekleri vardı, Dilsiz beline kısa bir silah sokuşturmuştu, boynunda iki tane siyah mayın asılıydı.

Güneş dağların ardına çekildiği zaman uzun gölgelerimizi sürükleyerek küçük bir köye geldik. Köyde bir hareketlilik vardı, köyün tüm bacalarından yoğun beyaz dumanlar çıkıyordu. Bitkin düşmüş köylüler etrafa saçılmış kütükler gibi yerde uzanıyordu. Gri üniformalı birkaç memur, köylülerin arasında çok çevik bir şekilde bir o yana bir bu yana koşturuyordu. Köyün girişindeki kuyunun başına su çeken bir grup insan toplanmıştı. Bu kalabalığa hayvan sürüleri de karışınca grup iyice kalabalıklaştı, taze su kokusu köylüleri heyecanlandırmıştı, benim keçi de heyecanla homurdanıyordu. Shangguan Laidi elinde büyük bir kâseyle –bu bizim o nadir bulunan değerli seramik kâsemizdi– kuyunun başındaki kalabalığın arasına doğru seğirtti. Neredeyse birkaç kez kalabalığı yarıp içeriye girmeyi başardı ama her seferinde geri itiliyordu. İlçe hükümetinin yaşlı aşçılarından bizi tanıyan biri bize bir kova su getirdi. Sha Zaohua ve Shangguan Laidi kovanın yanına koşturup diz çöktüler, kovadan su içmek için aynı anda kafalarını uzatınca doğal olarak çarpıştılar. Annem memnuniyetsiz bir tavırla, "Önce çocuklar içsin!" diye azarladı onu. Ablam şaşkın şaşkın bakınırken Sha Zaohua başını çoktan kovaya gömmüştü bile. Susuz kalmış bir buzağı gibi su içiyordu, bir buzağıdan tek farkı o kirli ellerini kovanın kenarına koymasıydı. "Tamam, yeter, fazla su içme, çok içersen karnın ağrır sonra," diye uyardı annem onu omuzlarından tutup kovadan ayırmaya çalışırken. Zaohua, dudaklarında kalan suyu son damlasına kadar içmek için yalanırken midesinden tuhaf gürültüler çıkmaya başladı. Büyük ablam kana kana su içtikten sonra ayağa kalkınca karnının davul gibi şiştiğini gördüm. Annem, Dilsiz kardeşlere vermek için kovadan bir kâse su aldı. Ardından 8. ablam havayı koklayarak kovanın yerini buldu, yere diz çöküp başını suya gömdü. Annem bana, "Jintong, sen de

biraz su içmez misin?" diye sordu. Başımı sallayarak istemediğini belirttim. Annem bir kâse su daha aldı. Keçimi saldım, daha suyu görür görmez gitmek istemişti ama onu boynundan tuttuğum için bir türlü kaçamamıştı. Keçim kovadan dünyanın en doğal şeyiymiş gibi su içmeye başladı. Yavrucak gün boyu tuz yalamıştı, susuzluktan ölüyor olmalıydı, su içerken başını bir kere bile kaldırmadı, kovadaki su, hızla azalırken onun karnı da yavaş yavaş şişiyordu. Yaşlı aşçı duygularını kelimelerle değil de içini çekerek gösterdi. Annem ona en içten teşekkürlerini sundu. Aşçı bu kez daha derin bir iç çekti. "Ana, niye bu kadar geç kaldınız!" diye anneme çıkıştı Shangguan Pandi hoşnutsuz bir tavırla, annem onu tatmin edecek bir bahane bile öne sürmedi. Annem el arabasının kollarından tuttuğu gibi arabayı sürüdü, biz de arkamızdan keçiyi sürükleyerek peşine düştük, döne dolana kalabalığın arasındaki boşluklardan kıvrılarak ve kulağımıza sayısız küfür ve şikâyet çalınarak ilerledik, sonunda toprak bir duvarın çevrelediği ve çalı çırpıdan yapılmış ahşap kapısı olan küçük bir avluya girdik. Pandi çocukları arabadan indirmesi için anneme yardım etti. Arabayı ve keçiyi avlunun dışına bırakmamızı istedi. Avlunun dışındaki ağaçlara bağlanmış onlarca at ve eşek vardı, ne hasır sepet ne de saman olmadığından ötürü hayvanlar ağaç kabuklarını kemiriyordu. Arabayı *hutong*'un içine bıraktık ama keçi peşimizi bırakmadı, ardımız sıra avluya daldı. Pandi bana bir bakış attı, hiçbir şey söylemedi, o keçinin benim hayatım olduğunu biliyordu.

Evin salonundaki parlak ampul ışığının altında karanlık bir gölge sallanıyordu. Hükümet yetkilileri yüksek sesle bir şeyler tartışıyordu. Lu Liren'in o boğuk sesini duyduk. Birkaç asker ellerinde tüfeklerle avluda dikiliyordu, hiçbiri dik durmuyordu, ayakta dikilmekten hepsinin ayakları sızlıyordu. Gittikçe kararan gecede birkaç

yıldız parıldamaya başladı. Pandi, bizi evin kanadındaki yan odalardan birine götürdü. Odanın duvarlarında zayıf bir fener ışığının duvara yansıttığı hayalet gölgeler titreşiyordu. Kapağı açık bir tabutun içinde kefen giymiş yaşlı bir kadın kaskatı uzanmıştı. Bizim içeri girdiğimizi duyunca gözlerini açıp, "Siz iyi kalpli insanlar, tabutun kapağını kapatmama yardım edin, burada yalnız kalmak istiyorum," dedi. Annem, "Teyzeciğim, bu ne iş?" diye sordu. Yaşlı kadın, "Bugün benim en şanslı günüm, siz iyi kalpli insanlar, tabutun kapağını kapatıverin artık, olur mu?" dedi. Pandi, "Ana, ne yapalım, bu, sokakta yatmaktan iyidir," dedi.

O gece huzursuz bir uyku uyuduk. Salondaki tartışma gece yarısına kadar sürdü. Tam onların gürültüsü bitti derken hemen ardından sokaktan gelen silah sesleri başladı, silah sesleri daha dinmeden bu gürültüye köyün ortasında çıkan azgın bir yangın eşlik etti. Küçük kırmızı ipek flamalara benzeyen alevler göğü yalarken, bizim yüzlerimize ve tabutunun içinde huzurlu bir şekilde yatan yaşlı kadının yüzüne vuruyordu. Gün aydınlandığında yaşlı kadın hâlâ kıpırdamıyordu, annem ona seslediğinde gözünü bile açmadı, sonunda annem onun nabzına bakınca kadının ölmüş olduğunu anladık. Annem, "Bu kadın yarı ölümsüz!" dedi büyük ablamla birlikte tabutun kapağını kapatırken.

Bundan sonraki günler daha da zor geçti. Daze Dağı'nın eteklerine vardığımızda annem ve ablamın ayaklarına kara sular inmişti. Dilsiz kardeşler çok fena öksürüyordu. Lu Shengli ateşli ishal geçiriyordu, 5. ablamın ona verdiği sihirli hapları hatırlayan annem kızın ağzına bir tanesini sokuverdi. İçlerinde hastalanmayan sadece zavallı 8. ablamdı. İki gündür Pandi'nin gölgesi bile görünmüyordu, hükümet yetkililerinden bir tanesine bile denk gelmedik. Dilsiz'i de bir kere gördük, yaralanmış

adamlarından birini sırtında taşıyordu. Adamın bir bacağı kopmuştu, yarısı boş olan yırtık pantolon paçasından oluk oluk taze kan akıyordu. Adam, Dilsiz'in sırtında, "Komutanım, bana bir iyilik yapın, acıma bir son verin, acıdan ölüyorum, ah anam..." diye inliyordu.

Galiba yola çıktığımızın beşinci gününde, kuzey tarafında ağaçlıkların ve tepesinde küçük bir tapınağın olduğu beyaz bir dağ gördük. Bizim evin Taşkın Ejderha Nehri'ne bakan tarafından eğer hava açıksa bu dağı görebilirdiniz ama bu dağ o zaman koyu yeşil görünüyordu. Dağa bu kadar yaklaşmış olmak, onun şeklini iyice seçebilmek ve o temiz kokusunu içimize çekmek bize evden ne kadar da uzakta olduğumuzun farkına vardırdı. Çakıltaşlarıyla döşenmiş geniş yolda ilerlerken karşımıza bir atlı süvari birliği çıktı, atların üzerindeki askerler 17. Alay'ınkilerle aynı üniformaları giyiyordu. Süvarilerin bizi geçip arkalarında bırakmalarından köyümüzün bir savaş alanına döndüğü açık bir şekilde anladık. Süvarilerin arkasından piyade birliği, onların arkasından da eşeklerin çektiği Topçu Birliği geliyordu. Topların namlularına çiçek buketleri konulmuştu ve topun üzerine tünemiş olan askerler çok fiyakalı görünüyordu. Topçu Birliği'nden sonra sedye taşıyanlar geldi, onların ardından da iki sıra kağnılı bir birlik geliyordu. Kağnıların üzerine birkaç çuval un ve pirinçle birkaç balya saman yüklenmişti. Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın mülteci köylüleri olarak ürkerek yolun kenarına çekilip orduya yol verdik.

Piyade birliğinden sırtlarında mavzerler asılı olan birkaç asker, sıradan çıkıp yolun kenarında bekleşenlere neler olup bittiğini sordu. Tahliye süresince o şık ve hafif, lastik tekerlekli arabasını sorunsuz bir şekilde iten Berber Wang Chao'nun başına bir bela geldi. Erzak taşıyanların arasındaki bir arabanın demir tekerleği başka bir arabanın ahşap dingilini kırdı, arabayı iten orta yaşlı adam

arabayı ters çevirip kırık dingili yerinden çıkardı, dingili elleri yağdan siyahlaşana kadar evirip çevirerek bir güzel inceledi. Arabayı on beş-on altı yaşlarında, başında yara izleri ve ağız kenarında ülser belirtileri olan, üzerine tek bir düğmesi bile olmayan bir gömlek geçirmiş, kemer yerine kenevirden bir ip bağlamış olan bir erkek çocuğu çekiyordu. Oğlan, "Baba, ne oldu?" diye sordu. Babası kaşlarını çatıp acı çeken bir surat ifadesiyle, "Dingil kırılmış, oğlum," dedi. Baba oğul, güçlerini birleştirip o ağır mı ağır olan tekeri dingilden çıkarmayı başardılar. "Baba, şimdi ne yapacağız?" dedi oğlan. Babası yolun kenarına gidip kalın bir kavak ağacının gövdesine elinin yağını sildi. "Elimizden bir şey gelmez," dedi babası. Bu sırada sırtında karabinası, üzerinde eskimiş ince bir üniforması ve başında köpek derisinden bir şapka olan bir asker gruptan ayrılıp koşmaya başladı.

"Wang Jin! Wang Jin!" diye öfkeyle soludu, "Niye sırayı bozdun? Sorun ne? Neden sırayı bozdunuz? Bizim Demir ve Çelik Takımı'mızın yüzünü kara mı çıkartacaksınız?!"

"Siyasi komiserim," dedi Wang Jin kaşlarını çatıp acı çeken bir surat ifadesiyle, "siyasi komiserim, dingil kırılmış..."

"Sabah kırılmaz, akşam kırılmaz, tam da kırılacak zamanı buldu, savaşa giderken mi kırılıverdi? Ben size önceden arabalarınızı iyice kontrol edin demedim mi?!" dedi siyasi komiser gittikçe şiddetlenen bir öfkeyle, o çok gelişmiş kolunu kaldırıp Wang Jin'in yüzüne bir tokat patlattı.

Wang Jin, amanın, deyip başını eğdi, burnundan kan damlıyordu.

"Sen benim babamı nasıl döversin!" diye atıldı oğlan cesaretle.

Siyasi komiser bir an durup hemen ardından, "İste-

meden oldu, yanlış yaptım. Ama erzaklar oraya zamanında ulaşmazsa ikinizi birden öldürürüm!" dedi.

Oğlan, "Dingili kasıtlı olarak kırmadık ki! Biz fakir bir aileyiz, bu arabayı da halamdan ödünç almıştık," dedi.

Wang Jin yeninden eski püskü bir pamuk parçası çıkarıp burun deliklerini tıkarken, "Siyasi komiserim, şu dedikleriniz size mantıklı geliyor mu?" diye mırıldandı.

"Mantıklı mı?" diye çıkıştı siyasi komiser kara bir kaplanın öfkesiyle, "Erzakı cephe hattına ulaştırmak mantıklı bir iştir, ulaştıramamaksa hiç mantıklı değil! Bırakın saçmalamayı da yükü sırtlanın bakalım, bu iki yüz kırk kilo pirinci bugün Taoguan kasabasına ulaştırmamız gerek!"

Wang Jin, "Siyasi komiserim, bize her zaman gerçekçi ve pratik olmamız gerektiğini söylersiniz, bu iki yüz kırk kilo pirinci... o daha çocuk... yalvarırım size..." dedi.

Siyasi komiser, önce başını kaldırıp güneşe baktı, sonra başını eğip köstekli saatine, ardından etrafına bakındı, ilk bakışta gözlerini bizim evin el arabasına dikti, ardından Wang Chao'nun lastik tekerlekli arabasını süzdü.

Wang Chao işini bilen, yetenekli ve hali vakti yerinde bir berberdi, ayrıca bekârdı, kazandığı parayı en sevdiği yiyecek olan domuz kellesine harcardı. İyi beslenirdi, kare bir kafası, büyük kulakları ve sağlıklı bir cildi vardı, daha ilk bakışta çiftçi olmadığını anlardınız. Arabasının içinde tıraş kutusunu ve köpek derisine sarılı olan pahalı yorganını taşıyordu. O küçük arabası akasya ağacından yapılmış ve üzeri tung yağıyla boyanmıştı, araba altın sarısı gibi parlıyordu, iyi görünmekle de kalmıyor, ayrıca çok da hoş kokuyordu. Yola çıkmadan önce o plastik lastiklere iyice hava basıp şişirmişti, çakıltaşları döşeli sert yolda araba kuş gibi hafif ilerlerken içindekiler hiç sarsılmıyordu, Wang Chao sağlıklı ve güçlü bir adamdı, koynunda her zaman ufak bir içki şişesi taşırdı, yol boyunca arada bu şişeden çaktırmadan içtiği olmuş-

tu, ağzında bir melodi tutturmuş, hiç acelesi yokmuş gibi yolun keyfini çıkararak yürümüştü, biz göçmen takımının asilzadesiydi anlayacağınız.

Siyasi komiserin kara gözleri yuvalarında dönendi, yüzüne bir gülümseme takınıp yolun kenarına yürüdü. İçten bir tavırla, "Sizler nereden geliyorsunuz öyle?" diye sordu.

Kimse cevap vermedi. Çünkü herkes o sırada oğlanın ellerini sildiği kavak ağacında kalan siyah yağ lekelerine bakıyordu. Bir sıra gümüşsü kavak ağacı vardı, bir ağaç, ardından bir ağaç daha, öylece sıralanmış, dalları birbirine girmiş, uzamış, ta göğe kadar uzanıyorlardı. Komiser bakışlarını hızla Wang Chao'nun yüzüne çevirdi, yüzündeki gülümseme yerini birden bir dağ gibi heybetli ya da bir tapınak gibi kasvetli bir ifadeye bıraktı. "Sen neyle meşgulsün bakayım?" diye soruverdi birden Wang Chao'nun ışıl ışıl parlayan, yağlı, geniş yüzüne bakarken.

Wang Chao aptal aptal kafasını çevirdi, dili bağlanmıştı.

"Bakıyorum da sen," dedi siyasi komiser sert bir ifadeyle, "görünüşe göre bir toprak ağası değilsen, zengin bir köylü olmalısın, zengin bir köylü değilsen de kesin bir dükkânın vardır, her ne olursan ol alınteriyle para kazanmadığın kesin, sen diğerlerinin sırtından geçinen bir parazitsin!"

"Komutanım," dedi Wang Chao, "yanlış anlamışsınız, ben berberim, ekmeğimi iki elimle kazanırım, evim iki göz, yıkık odadan ibaret, tarlam yok, ne karım ne de çocuğum var, bir kendim yerim, evde o yüzden aç yoktur, yarını düşünmem, yemeğimi yer, günümü yaşarım. Mesleki geçmişimden dolayı bana orta sınıf köylülere eşdeğer bir küçük esnaf vasfı verdiler, basit işlerden anlarım!"

"Saçmalık!" dedi tek kollu adam, "Benim şu iki gözümle tek gördüğüm ağzı laf yapan bir papağan olduğun

ama yalancının mumu yatsıya kadar! Arabana el koyuyoruz!" Ardından baba oğul Wang Jin'lere dönüp, "Çabuk olun, pirinci indirip şu arabaya yükleyin hadi," dedi.

"Komutanım," dedi Wang Chao, "bu küçük arabaya bu yaşıma kadar kazandıklarımın yarısını harcadım ben, fakiri kendi malından yoksun bırakamazsınız."

Tek kollu adam öfkeyle, "Zafer için ben bir kolumu feda ettim, senin şu arabanın değeri nedir ki? Cephedeki askerlerimiz erzak bekler, peki buna da karşı çıkmaya cesaret edecek misin?" dedi.

Wang Chao, "Komutanım, siz benimle aynı bölgeden değilsiniz, aynı ilçeye bile bağlı değilsiniz, neye dayanarak arabama el koyuyorsunuz?" diye sordu.

Tek kollu adam, "Sen ne bölgesi ne ilçesinden bahsediyorsun öyle, bu yaptığımız cepheye destek amaçlıdır," dedi.

Wang Chao, "Olmaz, itiraz ediyorum," diye çıkıştı.

Tek kollu adam bir dizinin üzerine çöküp tükenmez bir kalem çıkardı, kalemin kapağını dişleriyle açtı, ardından yumruk büyüklüğünde bir kâğıt parçası çıkarıp dizinin üzerine koydu, kâğıdın üzerine kargacık burgacık bir şeyler karalarken, "Adın ne senin? Hangi ilçenin hangi bölgesindensin?" diye sordu.

Wang Chao hepsine tek tek cevap verdi.

Tek kollu adam, "Sizin kaymakamınız Lu Liren benim eski silah arkadaşımdır, şöyle yapalım, savaş bittikten sonra bu kâğıdı ona verirsin, o da sana karşılığında yeni bir araba verir," dedi.

Wang Chao bizi işaret ederek, "Komutanım, bu kadın, Kaymakam Lu'nun kaynanasıdır, bunlar da karısının ailesi!" dedi.

Tek kollu adam, "Hanımefendi, siz şahidim olun, kendisine durumun acil olduğunu ve Bohai bölgesi 8. Milis'inden Siyasi Komiser Guo Mofu'nun köylü Wang

Chao'dan bir el arabası ödünç aldığını söyleyin ve bu durumu daha sonra benim için halletmesini isteyin ondan lütfen," dedi.

"Tamamdır bu iş!" dedi tek kollu adam kâğıt parçasını Wang Chao'nun eline tutuştururken, sonra Wang Jin'i azarlayarak, "Daha ne bekliyorsunuz? Eğer bu erzak zamanında cepheye ulaşmazsa baba oğul ikiniz de kırbacın tadına bakarsınız ve ben Guo Mofu, ben de kurşunun tadına bakarım!" dedi.

Guo Mofu, Wang Chao'nun burnunu işaret ederek, "Eşyalarını hemen indir arabadan!" dedi.

Wang Chao, "Komutanım, peki ben ne yapacağım şimdi?" diye sordu.

"Eğer için rahat etmeyecekse bizimle birlikte gelebilirsin, bizim miliste birini daha doyurabilecek kadar erzak var," dedi siyasi komiser, "savaş bitince de arabanı alır gidersin."

"Komutanım," dedi Wang Chao gözyaşları içinde, "ama ben oradan daha yeni kaçtım..."

"Silahımı çıkarıp kafana bir kurşun sıkmamı mı istiyorsun sen?" dedi siyasi komiser iyice öfkelenerek, "bizler devrim adına kanımızı akıtıp kendimizi feda etmekten korkmuyoruz, şu küçük el arabası için bu kadar patırtı çıkarmanın gereği yok!"

Wang Chao çenesini titreterek zavallı bir ifadeyle anneme, "Teyzeciğim, siz benim şahidimsiniz!" dedi.

Annem başını sallayarak onayladı.

Baba oğul Wang Jin'ler ahşap tekerlekli arabalarının üzerindeki erzakı Wang Chao'nun lastik tekerlekli arabasına yükleyip neşe içinde yola koyuldular.

Tek kollu adam, nazik bir baş hareketiyle annemi selamlayıp koca adımlar atarak adamlarının peşine düştü.

Wang Chao kıç üstü yorganının üzerine oturdu, yüzünde acı bir ifadeyle kendi kendine söyleniyordu: "Ne

talihsiz başım varmış! Pişmiş tavuğun başına gelmeyen neden gelip hep beni bulur? Kimi gücendirdim ki ben?" Şişman yanaklarından gözyaşları süzülüyordu.

Sonunda dağın eteklerine vardık, çakıltaşı döşeli geniş yol burada keçi bağırsağını andıran onlarca patikaya dönüşüp dağın tepesine kadar uzanıyordu. O akşam gruplara ayrılan göçmenlerin arasında çeşit çeşit lehçe duyuldu, akşam karanlığının soğuğunda birbiriyle çelişen haberler yayıldı etrafa. O gece, dağın eteklerindeki çalıların arasına sokulup acı çektik. Güneyden ve kuzeyden gök gürültüsünü andıran boğuk patlama sesleri duyuldu. Ardı ardına fırlayan top mermisi parçaları göğün mürekkep karasını deldi geçti. Gece yarısı hava çok soğuk ve nemliydi, soğuk rüzgârlar dağın derin yarıklarından yılan gibi sürünerek sığınağımızın üzerindeki yaprakları ve ağaç dallarını titretti, yapraklar hışırtıyla yere döküldü. Tilkiler yuvalarında kederli çığlıklar attı. Vadide kurtlar uludu. Hasta çocuklar kedi gibi inledi. Yaşlılar gonk çalıyormuş gibi öksürdü. O gece gerçekten de zorlu bir geceydi, gün aydınlandığında vadide yatan onlarca ceset gördük, aralarında çocuklar, yaşlılar hatta gençler bile vardı. Bizim aileden donarak ölen olmadı çünkü diğer ağaçların tüm yaprakları dökülmesine rağmen bizim altına sığındığımız o tuhaf bodur ağaçların altın sarısı yapraklarının bir tanesi bile dökülmemişti. Ağacın altında ayrıca kalın bir kuru ot tabakası vardı. Birbirimize sıkıca sarılıp o tek yorganımızı başımıza örtmüştük. Keçim de sırtıma iyice dayanıp beni rüzgârdan korumuştu. Gecenin en zor kısmı gece yarısından sonrasıydı, güneyden gelen yoğun patlamalar sadece gecenin sessizliğini derinleştirdi, insanların acı iniltileri kalbimizde derin yaralar açıp tüm vücudumuzu titretti, bizim oranın yerel operalarından "Kedinin Miyavlaması"nın tanıdık me-

lodisi kulaklarımızda çınladı. Bu melodi, bir kadının iç çekişiydi. Sessizliğin sesi, taşlara nüfuz etti, aşırı soğuk, aşırı nem ve karanlık bulutlar başımızın üzerindeki soğuk yorgana işledi. Sonra yağmur başladı, soğuk bir sağanak, yağmur damlaları yorganın üzerine düştü, hışırdayan sarı yaprakların üzerine düştü, dağın yamaçlarına düştü, mültecilerin başının üzerine düştü, uluyan kurtların kalın kürklerine düştü. Yağmur yağarken düşen damlaların çoğu yere düşmeden daha havada katılaşıp yerde buz parçalarına dönüştü.

Birden 3. Fan amcanın elinde tuttuğu bir meşale rehberliğinde bizi ölümden kurtardığı o geceyi hatırladım. Meşale elinde gecenin karanlığında dans eden kırmızı bir tay gibi duruyordu. O gece ben, sütün sıcak okyanusuna dalmıştım ve iri memeleri kucakladığımda neredeyse cennete uçacaktım. Ama şimdi o korkunç sanrılar başladı, gecenin karanlık perdesini delen altın sarısı bir ışık huzmesi gibi, Babbitt'in projektöründen çıkan ışık demeti gibi, binlerce buz parçası gümüşsü böcekler gibi ışık demetinin içinde dans ediyordu. Sonra uzun saçları dalgalanan bir kadın göründü, üzerine bulutlardan kırmızı bir elbise giymişti, elbisenin üzerinde binlerce, ışıl ışıl parlayan sedef kakmalar vardı, kimi uzun uzun kimi de kısa kısa parlıyordu. Kadının yüzü bir an Laidi oluyor, sonra Kuş Perisi'ne dönüşüyordu, ardından tek memeli İhtiyar Jin geliyor, sonra birden o Rus kadına dönüşüyordu. Çok güzel gülümsüyordu, gözleri büyüleyiciydi, uçucu bir hafifliği vardı, şeytani de bakıyordu ama çok çekiciydi, kalbime bir kanca gibi saplandı, gözlerine dolan küçük gözyaşı damlaları yay gibi kirpiklerinde asılı kaldı. O bembeyaz dişleriyle dudaklarını hafifçe ısırdı, kan kırmızısı, sonra benim el parmaklarımı ısırdı, ardından da ayak parmaklarımı. O ince beli ve kiraz gibi göbeği belli belirsiz görünüyordu. Bakışlarımı

göbeğinden yukarıya doğru kaydırınca gözlerim birden sıcak yaşlarla doldu, yüksek sesle inlemeye başladım, o üzerleri yakutla süslenmiş, saf altından yapılmış iki meme, pembe bir peçenin altına gizlenmişti. Sesi sanki çok yüksek bir yerlerden aşağıya doğru süzülüyordu: "Dua et, Shangguan'lar'ın oğlu, ben senin tanrınım!" Meğer Tanrı aslında bir çift memeymiş. Tanrı istediği şekle girebilir, bu dönüşüm sınırsızdır, kalbini ne sarhoş ediyorsa hemen ona dönüşüp sana görünür, yoksa ona nasıl Tanrı diyebilirsiniz! Sana ulaşamıyorum, çok yüksektesin, sonunda aşağıya indi, başını kaldırıp bana baktı, peçeyi kaldırdı, peçe onun etrafında su gibi akıp gitti. Vücudu süzülüyordu, o memeler, Tanrım, bazen alnıma sürtünüyorlar, bazen de yanaklarıma değiyorlardı ama hiçbir zaman ağzıma dayanmadılar. Yemi yakalamak için sudan sıçrayan bir balık gibi defalarca sıçradım, ağzımı kocaman açtım ama her seferinde geri düşüyor, bir türlü hedefi tutturamıyordum. Çok üzgün ve çok tedirgindim ama bu mutlu bir üzüntü ve umutla dolu bir tedirginlikti. Yüzünde sinsi ve çekici bir gülümseme vardı ama bu sinsiliğe karşı koyamıyordum, bal gibiydi, memeler gibi kırmızı mor tomurcuklara benziyordu, bu tomurcukların şekli üzeri çiy kaplı çileklere benziyordu, meme uçları bala batırılmış çilekti sanki. Bir gülümsemeyle beni şımartıp göklere çıkardı, o gülünce hemen yere diz çöktüm. Böyle süzülüp durmasan, diyorum, seni ısırmama izin ver ne olur, seninle birlikte uçmak istiyorum, seninle birlikte uçup bulutların dokuz kat üzerine, hiçbir yere gitmek istiyorum, saksağanların oluşturduğu gök köprüsüne çıkmak istiyorum, senin için dudaklarımı bükmeye hazırım, gagaya dönüşsünler, vücudumda tüyler çıksın, kollarım kanada dönüşsün, ayaklarım birer pençe olsun, biz Shangguan çocuklarının kuşlarla çok yakın bir bağı vardır. "O zaman aç kanatlarını," dedi. Sonunda vücu-

dumda tüylerin çıktığını duyumsadım, garip bir ağrı başladı, ateşlendim...

Jintong, Jintong! Annem bana sesleniyordu. Annem beni sanrıdan uyandırdı. Annemle büyük ablam karanlığın ortasında kollarıma ve bacaklarıma masaj yaparak beni yaşam ve ölüm arasındaki uçurumun kenarından geri çektiler.

Sabahın puslu aydınlığında çalıların içinden birilerinin bağırdığını duyduk. İnsanlar sevdiklerinin katılaşmış cesetlerine bakıp feryat figan ağlayarak acılarını dillendiriyordu. Ama başımızın üzerindeki ağacın sarı yaprakları ve üzerimizdeki eski püskü yorgan sayesinde bizim ailedeki yedi boğazın kalbi hâlâ atıyordu. Annem, Pandi'nin ona verdiği haplardan hepimize birer tane verdi. Ben istemeyince annem hapı keçimin ağzına tıkıştırıverdi. Keçim hapı bitirdikten sonra çalıların yapraklarını yemeye başladı. Çalıların yaprak ve dallarının üzeri şeffaf bir buz tabakasıyla kaplıydı. Büyük çakıltaşlarıyla kaplı vadinin üzerinde de bir buz tabakası vardı. Hiç rüzgâr esmiyordu ama o soğuk yağmur yağmaya devam ediyordu, dallar takır tukur sallanırken dağa çıkan patikalar bir ayna gibi parlıyordu.

Eşeğini çekiştiren bir göçmen –eşeğin üzerinde bir kadının cesedi vardı– dağa çıkan patikalardan birinde yola koyulmuştu. Ama eşeğin toynakları durmadan kayıyordu, yere düşüyor, sonra tekrar ayağa kalkıyor ama her seferinde yine kendini yerde buluyordu. Adam eşeğe yardım edeyim, derken kendi de kayıp yere düştü. Adamla eşek, sudan çıkmış sıpa gibi sırılsıklam olmuştu, kadının cesedi eşeğin sırtından düşüp vadiye doğru kaymaya başladı. Bu sırada altın gibi benekleri olan bir pars, ağzında küçük bir çocukla hafif ve çevik adımlarla vadinin içindeki büyük kayaların üzerinden dengesini korumaya çalışarak sıçramaya başladı. Saçı başı darmadağın olmuş

bir kadın, parsın arkasından ağlayarak koşturuyordu. Kadın üzeri buz tutmuş kayalara korkusuzca tırmanıyor, kayıp düştüğünde tekrar ayağa kalkıp hiç pes etmeden yine kayaya tırmanıyordu, sonra ayağı kayınca yine yere düştü, kadının çenesi yarıldı, dişleri kırıldı, başının arkasından siyah kanlar süzülüyordu, tırnakları parçalandı, ayak bileği burkuldu, omzu çıktı, belki iç organları bile hasar görmüştür ama kadın yine de bana mısın, demeden parsı takip ediyordu, pars soluksuz kalana kadar hayvanın peşini bırakmadı. Sonunda parsı kuyruğundan yakalamayı başardı.

İnsanlar çok zor bir duruma düşmüştü, hareket ettiklerinde kayıp düşüyorlar, hareket etmezlerse de soğuktan donarak ölüyorlardı. Kimsenin burada durup da donarak ölmeye niyeti yoktu, bu yüzden durmadan kayıp düşmeye ve asıl amaçları olan tahliyeyi unutmaya başladılar. Dağın tepesindeki tapınak çoktan soğuk soğuk parlayan bir beyazlığa dönüşmüştü, dağın yarı yolundaki ağaçlar da bembeyaz olmuştu. Soğuk yağmur damlaları o yükseklikte kara çevirmişti. Dağa çıkmaya cesaret edemeyenler dağın eteklerinde volta atmaya başladı. Dağın eteklerindeki bir kauçuk ağacının üzerinde berber Wang Chao'nun cesedini gördük, kendini ağacın bir dalına bağladığı kemeriyle asmıştı, dal bir yay gibi gerilmişti, her an kırılabilirdi. Ayaklarının ucu yere değiyordu, pantolonu dizlerinin altına kadar inmişti, beline sardığı pamuklu ceketinden görünen kalçalarıyla hiç de kötü görünmüyordu, ölüyken bile iyi görünmek istemişti. Şöyle bir yüzüne baktım, o morarmış geniş yüzünden eski püskü bir kumaş parçası gibi dışarı fırlamış dilini görünce hemen başımı çevirdim ama o günden sonra onun o ölü yüz ifadesi her gün rüyalarıma girmeye başladı. Kimse onu umursamadı bile. Basit ve dürüst insanlar gibi görünen birkaç kişi, onun o pahalı yorganı ve

köpek derisi için birbiriyle dalaştı o kadar. Yağmalama, çekiştirmekten ısırma aşamasına girdi. Dalyan gibi bir adam birden bir çığlık attı, adamın kepçe kulaklarından biri fareye benzeyen bir güdük tarafından ısırılarak koparıldı. Güdük, kulağı eline tükürdü, elinde bir-iki kere evirip çevirdikten sonra dalyana fırlattı, ardından o köpek derisine sarılı, ağır mı ağır, pahalı yorganı kucakladığı gibi parmak uçlarında süzülür gibi, nedense akıllı bir seçimle, basınca kayıp da düşmeyeceği yerleri seçmeye özen göstererek hızla uzaklaştı. Yaşlı bir adamın yanına geldi, yaşlı adam normalde arabasının başını alıp gitmesini önlemek için kullandığı çatal şeklinde bir sopayı hemen güdüğün başına geçiriverince güdük, bir un çuvalı gibi yere serildi. Yaşlı adam sırtını bir ağaca verip elindeki sopayla yorganı etrafındakilerden korumaya çalıştı. Birkaç gözü kara genç şeytanın aklına yorganı yaşlı adamdan çalma düşüncesi geldi ama yaşlı adamın sopasını şöyle bir savurmasıyla hepsi kendini yerde buldu. Yaşlı adam pamuklu bir cübbe giymiş, üzerine de kaba kumaştan bir kuşak bağlamıştı, kuşağın üzerinde piposu ve tütün kesesi asılıydı. Uzun beyaz sakalları nokta nokta buzlanmıştı. "Ölmekten korkmayan varsa buyursun gelsin!" diye bağırdı kulak tırmalayan tiz bir sesle, hemen ardından yüzü daralıp uzamış gibi göründü ve gözleri yeşile döndü. Ona saldırmayı düşünenler hızla uzaklaştı.

Annem nihai bir karara vardı: Güneybatıya yönelip eve geri dönmek!

Annem el arabasını kaldırıp sendeleyerek yola koyuldu, arabanın buz tutmuş dingili kulakları tırmalayan bir gıcırtı çıkarıyordu, "garç, garç", her tam dönüşte bir garç. Diğerlerine de örnek olmuştuk, bizim ardımızdan pek çok kişi hiç ses çıkarmadan peşimize düştü; bazıları o kadar hevesliydi ki hızlanıp bizi geçtiler, böylece köye dönüş yoluna koyulduk.

Buz parçaları tekerleklerin altında çatırdayıp patlamaya başladı. Ama yağan yağmurla birlikte hemen eski hallerine döndüler. Çok geçmeden yağmurla karışık, saçma büyüklüğünde dolu taneleri yağmaya başladı, kulaklarımıza çarpıp yüzlerimizi çizdiler. Vahşi doğada yüksek sesli bir kakofoni yaşandı. Geldiğimiz yöne doğru ilerlemeye devam ettik, annem arabayı itiyor, büyük ablamsa çekiyordu. Ablamın ayakkabılarının topukları parçalanmıştı, donmuş ve yer yer yarılmış topuklarıyla arabayı çekerken sanki *yangge*[1] dansı yapıyor gibiydi. Annem ne zaman arabayı biraz eğse ablam hemen yere düşüyordu. Arabayı çektiği ip o kadar gergindi ki, birkaç kez tepetaklak yere düştü. Ablam bir yandan arabayı çekiyor bir yandan da salya sümük ağlıyordu. Sha Zaohua ve ben de ağladık. Ama annem ağlamadı hiç, gözleri mavi mavi parlıyordu, dudaklarını ısırıp tüm gücünü topladı, çok dikkatli ilerliyordu ama cesur ve kararlı adımlar atıyordu, küçük ayaklarını iki küçük kürek gibi kullanarak toprağa sağlam adımlarla, neredeyse toprağı kazarak basıyordu. 8. ablam hiç ses çıkarmadan annemi takip ediyordu, annemin elbisesine tutunan eli çürümüş ve içini akıtan bir patlıcan gibi görünüyordu.

Benim keçi de gerçekten iyi bir keçiydi, sanki yapışmış gibi adım sektirmeden peşim sıra geliyordu. O da sık sık yere düşüyordu ama düştüğü gibi yerden kalkıp uçarcasına yola devam ediyordu. Keçimin tüysüz memelerini soğuktan korumak için annem yine tüm marifetini konuşturmuştu, beyaz bir kumaştan büyük bir cep yapıp keçimin memelerini örtmüştü. Bu büyük cebin iki yanından çıkan ipleri, keçinin sırtına düğümlemişti. Isı yalıtımını korumak içinse cebin içine iki tavşan kürkü

1 Geleneksel bir Çin dansı. (Ç.N.)

koymuştu. Bu tavşan kürkleri bana Sha Yueliang'ın ablama deli gibi âşık olduğu zamanları hatırlattı. Süt keçimin gözleri şükran bildiren gözyaşlarıyla doldu. Burnundan çeşitli mırıltı sesleri çıkardı, bu onun kendi diliydi. Kulakları donmuştu, o pembe kırmızı bacakları buzdan ya da yeşimden oyulmuş heykeller gibi pürüzsüzdü. Memelerini soğuktan korumak için alınan önlemlerden sonra mutlu bir keçiye dönüşmüştü işte. Bu cep ve içindeki tavşan kürkü onu soğuktan korumanın yanı sıra sutyen işlevi de görüyordu. Bu bir buluştu aynı zamanda, daha sonra ben bir sutyen uzmanı olunca yüksek ve soğuk bölgelerde yaşayan kadınların kullanması için tavşan derisinden sutyenler tasarlarken işte bundan esinlenecektim.

Hızlı adımlarla eve dönmeye çalışırken öğle vakti etrafı kavak ağaçlarıyla çevrili olan o çakıltaşı döşeli geniş yola vardık. Yol sanki cam döşenmiş gibi ışıl ışıl parlıyordu. Çok geçmeden dolu tanelerinin yerini alan kar, yolu, ağaçları ve iki yana uzanmış vahşi doğayı beyaza boyadı. Yolda pek çok kaskatı olmuş cesede rastladık, insan ve hayvan cesetlerine; arada sırada karşımıza birkaç serçe, saksağan ve sülün ölüsü de çıkıyordu. Ama hiç karga ölüsüne rastlamadık, kargaların siyah tüyleri o bembeyaz fonda, masmavi ve ışıl ışıl görünüyordu. Gagalarını acıtan kaskatı cesetleri gagalarken, gak gak, diye çığlıklar atıyorlardı.

Sonunda şansımız döndü. Önce bir at ölüsünün yanında yarım çuval kıyılmış saman, bakla ve kepek bulduk. Keçim bir hışım karnını doyurdu. Çuvaldan geri kalanlarıysa onları kar ve soğuktan korusun diye Dilsiz kardeşlerin ayaklarına koyduk. Keçim yemlendikten sonra biraz kar yaladı. Bana doğru başını sallayınca mesajı aldım. Tekrar yola koyulduğumuzda Sha Zaohua kavrulmuş buğday kokusu aldığını söyledi. Annem onu kokunun peşine düşmesi için cesaretlendirdi, yolun dışında me-

zarlığa bakan tek odalı küçük bir kulübe bulduk, içeride ölü bir askerin hemen yanında iki çuval kavrulmuş buğday vardı. Artık o kadar çok ölü görmüştük ki, hiçbirimiz korkmuyorduk. Geceyi mezarlıktaki o küçük kulübede geçirdik.

Annem ve büyük ablam, o genç askerin ölüsünü dışarıya sürükledi. Asker intihar etmişti. Silahı kucağına alıp namluyu ağzına sokmuş, yırtık çoraplarını çıkarıp tetiği baş ayak parmağıyla çekmişti. Mermi kafatasını parçalamıştı. Fareler kulaklarını kemirmiş, burnunu yemiş, sanki ince bir söğüt dalının kabuğunu soyar gibi parmaklarını yiyip geriye sadece beyaz kemiklerini bırakmışlardı. Annemle ablam, onu dışarıya sürüklerken kırmızı gözlü bir fare ordusu da onlarla birlikte dışarıya çıkmıştı. Annem ondan aldığımız kavrulmuş buğdaylara minnetini göstermek için bitkin vücuduyla cesedi sürükledikten sonra yere diz çöktü, askerin belindeki süngüyü alıp donmuş toprağı kazdı, yeterince derin bir çukur açtıktan sonra askerin kafasını çukura gömdü. Annemin toprakta böyle küçük bir delik açması hayatlarını deliklerin kralını açarak geçiren fareler için pek de önemli bir şey değildi ama bunu yapmak annemin içini rahatlattı.

Kulübe bizim küçük ailemizi ve ailemizin keçisini barındırmak için çok küçüktü, ancak sığışabildik. El arabasını kapının önüne çektik. Annem, üzerine askerin beyin parçaları yapışmış tüfeğini kucağına alıp kapının yanına oturdu. Gece ilerledikçe küçük kulübemize girmeye teşebbüs eden çok oldu, bu insanların arasında hırsızların ve dolandırıcı serserilerin yokluğunu hiç çekmedik ama annem hepsini tüfeğiyle korkutup kaçırttı. Koca ağızlı ve gözlerinden kötülük akan bir adam anneme meydan okudu: "Ateş etmeyi biliyor musun bari?" Bunu der demez içeriye doğru atıldı. Annem elindeki tüfekle adamı dürttü. Silah kullanmasını bilmiyordu. Shangguan Laidi

tüfeği annemin elinden kaptığı gibi mekanizmayı çekip içine bir fişek koydu, sonra mekanizmayı geri itip fişeği merrni yatağına yerleştirdi. Hemen ardından adamın başına nişan alıp tetiği çekti. Bir duman bulutu vızıltıyla tavana doğru yükseldi. Shangguan Laidi'nin büyük bir beceriyle tüfeği ateşlemesi, bana onun Sha Yueliang'ın peşinde bir savaş alanından bir savaş alanına koşturmasının şanlı tarihini düşündürdü. O koca ağızlı adam bir köpek gibi sürünerek kaçtı. Annem, Shangguan Laidi'ye minnet dolu gözlerle baktıktan sonra ayağa kalkıp yanımıza geldi, kapıyı koruma görevi ablamındı artık.

O gece öyle tatlı bir uykuya daldım ki kırmızı güneşin ışınları karlı beyaz dünyanın üzerine vurana dek deliksiz uyudum. Gerçekten de dizlerimin üzerine çöküp anneme bu hayaletlerin oturduğu yerde kalmamız için yalvarmak istiyordum, bu yanı başında görkemli bir mezarlık yükselen kulübeden ayrılmayalım, bu beyaz şapkalar takan karaçamlardan ayrılmayalım. "Buradan ayrılmayalım, burası çok mutlu ve çok şanslı bir yer," dedim ama annem çoktan el arabasını itmeye başlamıştı bile, önümüze düşüp yeniden yola koyuldu. O mavimsi tüfek Lu Shengli'nin yanına uzanmıştı, bizim eski püskü yorganın altına.

Yolda yarım ayak kalınlığında kar vardı, kar ayaklarımızın ve arabanın tekerlekleri altında gıcırdıyordu. Artık çok sık düşmüyorduk, ilerlememiz de hızlanmaya başlamıştı. Güneş gözlerimizi kör edecek kadar çok parlıyordu ve bu ışık insanları olduğundan daha esmer gösteriyordu, ne renk bir şey giymiş olursanız olun kapkara görünüyordunuz. Annem o gün daha bir cesurdu, bu belki de küfenin içindeki tüfeğin varlığından ve Laidi'nin onu kullanmayı bilmesinden kaynaklanıyordu, öğleye doğru bir parça despotluk da yapmaya başladı. Güney cephesinden geri çekilen avare bir asker, bizim arabayı

aramak istediğinde annem kolundan yaralıymış gibi yapan askerin yüzüne okkalı bir tokat savurdu, öyle bir tokat savurmuştu ki askerin gri kepi bile başından düştü. Asker kepini bile almadan koşarak uzaklaştı. Annem kepi yerden kaldırıp benim keçinin başına geçirdi. Başına askerî bir kep takılan keçim, çalımla yürüdü, etrafımızda bulunan açıktan ya da soğuktan ölmek üzere olan göçmenler onu görünce kapkara dudaklarını ayırıp son kalan güçleriyle kulağa ağlamaktan bile daha nahoş gelen bir gülüş kopardılar.

Ertesi sabah keçi sütümü içtikten sonra içime bir ferahlık doğdu, düşüncelerim daha canlı ve algılarım daha keskin oldu. Etrafa bakınınca ilçe hükümetinin matbaa makinesinin ve içi önemli belgelerle dolu olan metal kutusunun yolun kenarına bırakılmış olduğunu fark ettim, peki bunları taşıyan adamlara ne olmuştu? Bilmiyordum. Ya kamyon birliği neredeydi? Bunu da bilmiyordum.

Yolun üzerinde hemen bir şamata başladı. Sedyeli birlikler, durmadan inleyen yaralı askerleri güneye doğru taşıyordu. Sedye taşıyıcılarının yüzleri ter içinde kalmıştı ve yorgunluktan inek gibi soluyorlardı, ayaklarını sanki kan tekmelermiş gibi sürüyerek ve çok düzensiz adımlarla yaralıları taşıyorlardı. Baştan aşağıya beyazlar içinde olan bir kadın sedye taşıyıcılarının ardı sıra sendeliyordu. Taşıyıcı gençlerden biri, kıç üstü yere oturunca sedye sarsıldı ve üzerindeki yaralı acı çığlıklar atarak yere yuvarlandı. Yaralının yüzü sargı beziyle çevrilmişti, sargı bezlerinin arasından sadece iki burun deliği ve ağzı görünüyordu belli belirsiz. Sırtında deri bir kutu taşıyan, ince ve uzun yüzlü bir kadın asker koşarak geldi. Onu ilk bakışta tanıdım, bu asker Tang'dı, Pandi'nin silah arkadaşı. Taşıyıcıları kaba bir dille azarlamasına rağmen yaralıları çok yumuşak bir dille teselli etti. Göz kenarlarında kaz ayakları ve alnında çok derin kırışıklıklar belirmişti, o ateş

gibi canlı olan genç asker, şimdi bitkin ve ağırbaşlı bir kadına dönüşmüştü. Bize bakmadı bile, annem de hiç onu tanımış gibi görünmüyordu.

Sedye taşıyıcılarının oluşturduğu sıra hiç bitmeyecekmiş gibi geliyordu. Onların yolunu kapatırız korkusuyla neredeyse yolun kenarına yapıştık. Sedye alayı sonunda geçiş törenini tamamlayınca o üzeri karla kaplı bembeyaz yol, ayak altında ezilmekten tam bir kesmekeşe döndü, eriyen kar, pis bir su ve çamur tabakasından başka bir şey değildi artık, henüz erimemiş karların üzerindeyse onu çürümeye yüz tutmuş bir deriye benzeten taze kan damlaları vardı, bu görüntü gerçekten şok ediciydi. Burun deliklerim eriyen kar ve taze insan kanı kokusuyla dolunca kalbim sıkıştı. Bir de terin o ekşi ve leş kokusu vardı. Tekrar yola koyulduğumuzda artık eskisinden daha temkinliydik, hatta başındaki askerî keple çalımla gezen süt keçim bile korkmuş görünüyordu, bu haliyle savaştaki ilk gününde olan çaylak bir askeri andırıyordu. Göçmenler yolun üzerinde bir aşağı bir yukarı gidip geliyordu, büyük bir ikileme düşmüşlerdi, ya ilerleyecek ya da geri döneceklerdi, hiç şüphe yoktu ki önlerinde bir savaş alanı uzanıyordu, eğer güneybatıya giden yolu takip ederlerse kendilerini doğruca savaşın ortasına atmış olacaklardı, silah ormanı ve kurşun yağmurunun tam içine ve hepsi de silahların gözü olmadığını, kurşunun adres sormadığını ve top mermisi parçalarının hiç de kibar konuşmadığını biliyorlardı, askerlerse dağdan inmiş kaplanlardı ve ot yemiyorlardı. İnsanlar birbirlerinin gözlerinin içine bakıp karşı tarafın bir şeyler söylemesini beklediler ama kimse konuşmadı. Annem kimseye bakmadan arabayı itip kararlı adımlarla öne doğru yürümeye başladı. Arkama döndüğümde göçmenlerden bazılarının geriye, kuzeydoğuya doğru yöneldiğini, bazılarınınsa kuyruk gibi peşimizden geldiğini gördüm.

9

Kendi gözlerimizle tanık olduğumuz savaşın ilk gecesini köyü tahliye ederken kaldığımız ilk yerde geçirdik. Yine o küçük avludaydık, yine o küçük yan odadaydık, yine o yaşlı kadının tabutu vardı. Aradaki tek fark bu küçük köydeki bütün yapıların yerle bir olmuş olmasıydı, Lu Liren ve ilçe hükümet yetkililerinin kaldığı o üç göz oda da, şimdi kırık tuğla ve kiremit parçalarından oluşan bir moloz yığınına dönmüştü. Köye girerken akşam olmak üzereydi ve güneş kan kırmızısı bir topu andırıyordu. Sokaklar ceset parçalarıyla dolmuştu. Yirmiden fazla bütün halinde ceset sanki görünmez bir ipe geçirilmişler gibi muntazam bir şekilde boş bir alana istiflenmişti. Buranın havası kuru ve sıcaktı, etrafta üzerine yıldırım düşmüş onlarca ağaç vardı, ağaçların dalları kömürleşmişti. Tak! Arabayı çeken büyük ablam, üzerinde delik olan bir miğfere tekme attı. Yerdeki birkaç boş mermi kovanına basınca tökezledim ben de. Kovanlar hâlâ sıcaktı. Yanmış lastik kokusu çok yoğun ve güçlüydü, barut kokusu genzimi yaktı. Kırık tuğla yığınlarının içinde yalnız başına duran bir havan topunun kara namlusu gökteki titreşen soğuk yıldızlara çevriliydi. Köy, ölüm sessizliğine bürünmüştü, ailecek sanki o efsanelerde anlatılan cehennem koridorlarında yürüyorduk. Eve dönüş yolunda, peşimize takılan göçmenlerin sayısı gün geçtikçe giderek azalmıştı, en sonunda kimse kalmadı arkamızda, artık bir başımıza kalmıştık. Annem inatla bizi buraya kadar getirmişti işte, yarın Taşkın Ejderha Nehri'nin kuzey kıyısındaki alkalik topraklardan geçecek, ondan sonra nehri geçecek ve en sonunda ev dediğimiz o yere dönmüş olacaktık, eve dönüyorduk, eve.

Köyün kalıntıları içinde sadece o iki odalı kulübe

ayakta duruyordu, sanki varlığını bizim için sürdürmüştü. Kapının önünü kapatan kiriş ve kalas kalıntılarını kaldırıp kapıyı açtık, ilk gördüğümüz şey o tabut oldu, neredeyse yirmi günden fazla bir süre önce yola çıktığımız yere yeniden dönüvermiştik işte. Annem kısa ve öz olarak şunu söyledi:

"Tanrı'nın takdiri işte!"

O gece olanlarla ertesi gün yaşananları karşılaştıracak olursam şöyle diyebilirim: O gece bir kuştüyü kadar hafifti. Ama bu kuştüyünün çok gizemli bir rengi vardı ve onu asla unutamadım. Gece gümbürdeyen top seslerinden bahsetmiş miydim? Ertesi gün daha da arttı top patlamaları. Gece, gökyüzünde süzülen bir çift kanat takmış feneri andıran zeplinleri de anlatmadım galiba, ertesi gün onları çok net bir şekilde gördük. Ya şu tabut? Sima Ku'nun Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki saltanatı sırasında Sima Liang'la ben, köyün en seçkin çocuğuyla onun köyün en prestijli küçük dayısı olan ben, bu harika vasıflarımızla bir keresinde Huang Tianfu'nun tabutçu dükkânını ziyaret etmiştik. Dükkânın önünde satış yapılıyordu, arkasıysa imalathaneydi, bu karışıklık döneminde satışları iyice artmıştı. Onlarca marangoz ustası arka avluya kurulmuş olan büyük bir kulübenin içinde kalaslarla pata küte bir savaşa girmişlerdi. Kulübenin ortasında uzun yıllardır yanmakta olan büyük bir ateş vardı, buna kereste kurutma fırını deniyordu. Çam yağı kokusu, kaynayan balıkyağının kokusu, testerenin keresteleri keserken çıkardığı ahşap kokusu, işte bütün bu tatlı kokular burnuma vurup oradan beynimin içine girerek bana çeşitli hayaller kurdurmuştu. Kalın mı kalın tomruklar kesilip keresteye dönüşüyor, ardından kurutulup planyada işlemeye gönderiliyorlardı, zızzzt, zızzzt, yerde birden kıvrımlı talaş gülleri açıyordu. Huang Tianfu

bu ziyaret boyunca bize nezaketle eşlik etti, bizi öncelikle imalathaneye götürüp tabut yapımının her aşamasını görmemizi sağladı. Ardından mamulleri görmeye gittik. Envai çeşit tabut vardı: fakirler için imal edilmiş söğütten ince tabutlar, evlenmeden ölmüş kadınlar için yapılmış uzun dikdörtgen tabutlar, çocuklar için yapılmış oyma tabutlar, ortadirek aileler için yapılmış, et kalınlığı beş santimetre olan serviden tabutlar, en pahalı, en ağır ve en dayanıklı olanlarsa yapımında dört büyük sedir ağacı kullanılan ve içinde sarı satenden astar kaplaması olan, "dörtlük tabut"lardı. 3. ablam yani Kuş Perisi işte bu "dörtlük tabut"la gömülmüştü. Kıpkırmızı bir devdi ablamın tabutu, önü öyle yüksekti ki onu görseniz zorlukla ilerleyen kocaman bir gemiye benzetirdiniz. Tabutlarla ilgili bu zengin bilgi hazineme dayanarak yaşlı kadının tabutunun beş santimetrelik servilerden yapılmış olduğunu hemen anladım ve bu tabut muhtemelen Huang Tainfu'nun elinden çıkmıştı. Tabut kapağına marangoz terminolojisinde "tabutun göğü" deniliyordu, tabutun göğü ve tabutun birbirine geçtiği yerler öyle pürüzsüz olmalıydı ki tabut kapandığında sivri bir iğne ucu bile içeriye girmemeliydi. Demirci ustaları en çok çabayı nasıl su verme işleminde harcarlarsa, marangozlar da en çok çabayı birleştirme işleminde harcıyorlardı. Yaşlı kadının tabutunu muhtemelen Huang Usta'nın çırakları yapmıştı çünkü "tabutun göğü"yle tabut arasında kocaman bir delik vardı, bırakın bir iğne ucunu, küçük bir fare bile içeriye dalabilirdi.

Acaba kendiliğinden tabutun içine girmiş olan yaşlı kadın hâlâ bu tabutun içinde miydi? Ara ara uzaklarda patlayan havan toplarının yaydığı loş ışıkta elimizde olmadan bakışlarımızı o yöne çeviriyorduk, bir mucizeye tanık olmaktan korkmamıza rağmen yine de bu mucizenin gerçekleşmesini dört gözle bekliyorduk. Dinlediği-

miz hikâyelerde anlatılan öldükten sonra dirilip vahşi hortlaklara dönüşen cesetleri düşünmemeye çalıştıkça, o hikayelerde anlatılanlar daha sesli ve daha renkli bir şekilde zihnimizde canlanıyor, hiçbir ayrıntıyı unutmamış olduğumuzu fark ediyorduk. Annem, "Uyuyun artık, tuhaf şeyler düşünmeyin, hatta hiç düşünmeyin," diye söylendi. Sanki aklımızdan geçenleri okumuştu. Tüfeği alıp "tabutun göğü"nün üzerine koyarken, "Ananız şu yarım hayatında çok şey yaşadı ve şu birkaç şeyi öğrendi: Cennet her şeye rağmen yine de iyidir, şu bizim üç göz odalı yıkık dökük evimizle kıyaslanamaz; şu bir başına dolanan vahşi hortlaklardan korkacağınıza yaşayanlardan korkun. Çocuklar, hadi yatın artık, yarın akşam bu saatlerde kendi evimizin *kang*'ında uyuyacağız," dedi.

Karanlığın ortasında gözlerimi kocaman açtım, gözüme bir damla uyku girmedi. Annem, Lu Shengli'yi kucağına alıp duvara yaslandı, çok geçmeden düzensiz horultular eşliğinde uykuya daldı, bazen horultuların arasına acı iniltiler de serpiştirdiği oldu. 8. ablam uykudayken bile annemin elbisesini elinden bırakmadı, eskiden beri uyurken dişlerini gıcırdatırdı, şimdi de sandığın dibini kemiren bir fare gibi gacır gucur sesler çıkarıyordu. Büyük ablam bir saman yığınının üzerine uzanıp iki kırık tuğla parçasını yastık yaptı, Sha Zaohua ve Dilsiz kardeşler başlarını kedi yavruları gibi onun koltuk altına gömdüler. Bense başımı keçimin boynuna yaslamıştım, samanları yutarken çıkardığı sesleri dinliyordum. Odanın kapısında birkaç tane büyük delik vardı, içinde bulunduğumuz mevsime oranla daha sıcak olan rüzgâr, bu deliklerden uluyarak odaya giriyordu. Yıkıntılar fırından daha yeni çıkmış tuğla kokusu yayıyordu. Karanlık ama üzerinde yıldız gibi parlayan bir şeylerin olduğu büyük bir cisim kalıntıların üzerinde yürümeye başladı, ezdiği tuğlaların çatırtısını duydum. Annemi uyandıramazdım,

gerçekten çok yorulmuştu. Büyük ablamı da uyandırmaya içim elvermedi, o da çok ama çok yorulmuştu. En iyisi keçimi uyandırmaktı, o bana cesaret verebilirdi, bu umutla sakalını çekip uyandırdım ama keçimin gözlerini açmasıyla kapaması bir oldu. O koca canavar hâlâ dışarıda kalıntıların üzerinde gezinip onları etrafa savuruyordu, hırıltılı soluğunu duydum. Köyden birden ağlama desem ağlama değil, gülme desem gülme değil, çok garip bir ses duyuldu, sonra bu sese başka sesler de karıştı, koşturan ayak sesleri, metal bir şeylerin birbirine çarpma sesi, kamçı ıslıkları, kızgın bir demir parçasının deri üzerinde çıkardığı sesler, bu seslere envai çeşit kokular da eşlik etti, leş gibi ayak kokusu, toprak kokusu, kırmızı pas kokusu, kıpkırmızı kan kokusu, yanmış et kokusu. Tabut kapağının üzerine kırmızı gözlü bir fare çıktı. Yaramaz bir çocuk gibi tüfeğin kıvrımlı gövdesinde koşturdu. Farenin kuyruğunu takiben çok korkunç bir şey oldu: Tabutun içinden ince bir ses yayılmaya başladı, yaşlı kadın kurumuş elleriyle sanki üzerindeki cenaze giysisinin dantel kenarlarını okşuyordu, hemen ardından uzun bir iç çekiş ve sanki rüyadaymışçasına sayıklamalar duydum: "Nefes alamıyorum... Doğal yollardan ölmedim... Boğuluyorum..." Ardından, dan dan, diye tabutun kapağına vurulduğunu duydum. Bu ses öyle yüksekti ki ama annem niyeyse duymadı, hâlâ horultular arasında inlemeye devam ediyordu, büyük ablam da uyanmadı, öyle hiç ses çıkarmadan, sanki nefes bile almadan kütük gibi uyuyordu, çocuklarsa uykularında sanki güzel bir şeyler yiyorlarmış gibi ağızlarını şapırdatıp duruyordu. Keçimin sakalını çekiştirmek istedim ama iki kolum da uyuşmuştu, ne kadar güç sarf etsem de bir türlü kollarımı hareket ettiremedim. Bağırmak istedim ama sanki iki görünmez el boğazımı sıkıyordu. Tarif edilemez bir korku içindeydim ve elimden gelenin en iyisi tabuta bakıp o

korkunç hayaletin çıkardığı sesleri dinlemekti. Tabutun kapağı yavaş yavaş ve gıcırtıyla açıldı, yeşil yeşil parlayan iki el, tabutun kapağını tutuyordu, kapak biraz daha kalkınca hayaletin üzerindeki elbisenin geniş yenleri usulca aşağıya düştü ve demir gibi sert iki kara kol gördüm. Tabutun kapağı giderek yükseldi, yükseldi ve hayaletin yavaş yavaş yükselen kafası ve boynunu gördüm, hayalet sonra birden tabutun içinde oturuverdi. Tabutun kapağı açılıp tabutun yanına çapraz bir açı oluşturacak bir şekilde düşünce tabut, devasa bir fare kapanına benzedi. Kadın, tabutun içinde otururken yüzü yeşil yeşil parlıyordu. Aslında o yüzü ceviz kabuğu gibi buruşuk yaşlı kadına hiç de benzemiyordu, daha çok bir uçurumun kenarından atlayıp uçmaya çalışırken yere çakılıp ölen 3. ablama yani Kuş Perisi'ne benzeyen genç bir kadını andırıyordu. Elbisesinin üzerinde sayılamayacak kadar çok balık pulu ya da kuştüyü vardı, bunlar artık her neyseler çok göz alıcıydılar ve gümüş gibi parlıyorlardı, kadın soğuk soğuk soludu, soluk sesleri kapı zilini andırıyordu, ding dong, ding dong. Oturup bir süre soluklandı, sonra tabutun kanatlarına tutunup yavaş yavaş ayağa kalktı. Tam bacağını kaldırıp tabuttan dışarıya adım atacakken o ihtişamlı cenaze elbisesi sıyrılınca uzun ve ince bacaklarının yaralarla kaplı olduğunu gördüm. Bacakları tipik bir kadın hortlağın bacaklarıydı çünkü kadın hortlaklar çok iyi koşucudur, böylesine uzun ve ince bacakları olmasa bu kadar hızlı koşamazlardı. Elbette tıpkı hikâyelerde anlatılan hortlaklar gibi uzun ve şahin pençesini andıran tırnakları vardı, yüzü çok ürkütücüydü, kar gibi beyaz ve bıçak gibi keskin dişleri vardı. Tabuttan çıkıp yürümeye başladı. Yere eğildi, sanki bir akrabasını ya da düşmanını arıyormuş gibi tek tek uyuyanların yüzlerine baktı. Gözlerinden iki yeşil ışık çıkıyordu, bu ışıklar annemlerin yüzlerine vurunca birden toplanıp iri bir üzüm

tanesini andıran noktaya dönüştü, ardından tüm odayı taradı. Sonra benim yanıma geldi. Gözlerimi sımsıkı yumdum. O maskeli balo elbisesini andıran tuhaf cenaze elbisesinden çürümüş üzüm kokusu geliyordu, bu koku biraz ekşi, biraz da tatlıydı, iyi mi yoksa kötü mü koktuğunu anlayamadım. Ağzından gelen nemli ve soğuk hava, yüzüme vurunca birden bütün vücudum üşüdü, üzerimde bir tane bile sıcak nokta kalmadı, balık şeklinde bir çubuk dondurmaya dönüşmüştüm sanki. Ellerini önce başımdan ayaklarıma, sonra da ayaklarımdan başıma doğru gezdirerek beni okşadı, o sivri tırnaklar derimi çizince tarif edilemez şeyler hissettim. Tahminimce birazdan göğsümü parçalayıp kalbimi sökecek ve ardından kalbimi bir armutu dişlermiş gibi şapur şupur yemeye başlayacaktı. Kalbimi yedikten sonra da boynumdaki en kalın damarı ısıracak, o sülük gibi ağzını boynuma dayayıp vücudumdaki tüm kanı içerek beni kupkuru bir insana, kaba mukavvadan yapılmış bir çakımda tutuşacak bir kibrite dönüştürecekti. Durup da ölmeyi bekleyemezdim. Birden ayağa fırladığımı hissettim, ellerim ve kollarım özgürlüklerine kavuşmuştu, tüm vücuduma kuvvet gelmişti. O hortlağı birden itip burnuna bir yumruk geçirdim, hatta burnundaki kıkırdağın kırıldığını bile duydum, bunu çok iyi hatırlıyorum. Kapıya doğru koştum, kapıyı iterek açtım, sokağa fırladım, sokaktaki cesetleri ezerek uçarcasına koşturdum. O da arkamdaydı, yüksek sesle küfrederek beni izliyordu. Bazen o sivri tırnaklarını omzumda ve sırtımda hissediyordum. Arkama bakmaya cesaret edemedim, arkamı dönersem o korkunç pençeleriyle beni boğazlayacağını biliyordum, en iyisi hızla koşmaktı, hızla, daha hızlı, ayaklarım neredeyse yere bile değmiyordu, yüzüme doğru esen rüzgâr beni boğuyordu, yüzüme vuran kum parçaları canımı acıtıyordu. Ama o hâlâ pençeleriyle sırtımı çiziyordu. Aklı-

ma birden daha önce dinlediğim bir hortlak hikâyesi geldi, hikayenin sonunda kazanan oğlanın şöyle bir sırrı vardı: Büyük bir ağaca doğru koş, hemen ardından ani bir dönüş yap. Hortlaklar ani dönüşler yapamazdı. Yeniayın altında bir devin kafası gibi duran bir kayın ağacına doğru dörtnala koştum, tam ağaca çarpacakken ani bir dönüş yapıp yana çekildim, arkama baktığımda hortlak ağaca sarılmış ve o uzun tırnaklarıyla ağacın demir gibi kabuğunu tırmalıyordu...

Bitmiş tükenmiş bir halde geri dönerken yolun üzerindeki taze kanlar ayaklarımı ıslattı. Bir grup domuz yavrusu büyüklüğünde kan emen örümcek, kalıntıların üzerinde dolanıyordu, örümcekler, o ağır mı ağır şişkin karınlarını sürüyerek zar zor hareket ediyorlardı, kıçlarından çıkan pembe ipeği andıran ağları insan kanına bulandı, örümceklerin geçtiği yerlere ayak basmak neredeyse olanaksızdı ama yine de oradan geçmem gerekiyordu, ayağıma tutkal gibi bir şey dolandı, ayağımı kaldırınca ağ da uzadı, uzadıkça uzadı, ayak bileklerime dolandı, yürümeye çalışınca ağ içinde bulunduğum o küçük patikaya da bulaştı, iki bacağım büyük bir pamuk şekerine dönüştü...

Gün aydınlandıktan sonra dün gece olanları anneme anlatmak için sabırsızlanıyordum ama annem öyle endişeli görünüyordu ki ağzımı açmaya cesaret edemedim. Annem telaşla çocukları ve eşyalarımızı arabaya yüklüyordu, tüfeği de unutmadı elbette. Hemen o örümceklere bakındım ama hiçbiri ortalıkta görünmüyordu. Onların enkazın altına çekildiğinden emindim, şu kırık tuğlaları biraz eşelesem bulacaktım onları. Örümceklerin enkazın üzerine dışkıladığı o ipeksi pembe şeyler hâlâ duruyordu, kış güneşinin vurduğu bu şeylere "güzel" deniyordu. Yerden bir inek kemiği alıp o pembe örüm-

cek ağlarını karıştırdım. Kemiği çevirmeye başladım, ağlar, kemiğin üzerine dolandı, sonunda kocaman, şeffaf, yapışkan ve balıkyağına benzeyen bir şeye dönüştü. Kemiği köye kadar ardımdan sürükledim, köye vardığımızda arkamda pembe bir ipek yolu bırakmıştım.

Birden yolun üzerinde insanlar mekik dokumaya başladı, çoğunun üzerinde askerî üniforma vardı, üniformalı olmayanlarsa bellerine üzerinde ahşap saplı el bombaları olan deri kemerler takmıştı. Yolun üzerine yeşil renkli boş mermi kovanları saçılmıştı, yolun kenarındaki hendekteyse yarılmış karnından bağırsakları dışarıya fırlamış bir at ölüsüyle bir yığın havan topu parçası vardı. Annem birden tüfeği eline alıp onun içi buzlu su dolu olan hendeğin içine fırlattı. Omuzlarında iki ağır ahşap sandık taşıyan bir adam şaşkınlıkla bize baktı. Yükünü yere bırakıp tüfeği hendekten aldı. Bu sırada o bir başına duran kayın ağacını gördüm, ağaç yerinde duruyordu ama hortlak gitmişti, ağacın gövdesinde onun tırnaklarıyla açtığı yaraları gördüm. Kadın muhtemelen o dikenli çalıların arasına geri dönmüş ve hortlaklık işleriyle meşgul oluyordu, evine dönmüş olma olasılığı sıfırdı çünkü köyün her yeri cesetlerle dolup taşmıştı.

Wang ailesinin höyüğüne yaklaştığımızda sanki büyük bir demir eritme fırınından gelen sıcak bir hava dalgası vurdu yüzümüze. Köyün üzerinde dumanlar tütüyordu, köyün girişindeki ağaçların üzeri siyah bir kurum tabakasıyla kaplanmıştı, nereden geldiklerini bilmediğim bir sinek sürüsü, at ölülerinin bağırsaklarına ve insan cesetlerinin yüzlerine konup duruyordu.

Annem bizi beladan uzak tutmak için bizim köye giden bir patikaya saptı. Patika çukurlarla dolu olduğundan arabamız zar zor ilerliyordu. Annem arabayı durdurup tutma kollarına asılı olan yağ tenekesini indirdi, yağın içine bir kuştüyü batırıp tekerlekleri ve dingili yağla-

dı. Annemin şişmiş elleri darı çöreğine benziyordu. "Şuradaki koruluğa gidip biraz dinlenelim," dedi annem arabayı yağladıktan sonra. Yolda geçirdikleri bunca zaman boyunca Lu Shengli ve Dilsiz kardeşler hiç mızmızlanmadan denileni yapmaya alışmışlardı. Arabanın içinde oturarak seyahat ettiklerinden, hiç yürümemişlerdi, ağızlarına bile açmaya yüzleri yoktu. Yeni yağlanmış dingillerin çıkardığı akıcı ses ta uzaklardan bile duyuluyordu. Yolun hemen yanındaki tarlalarda kurumuş taneleri ve koyu püsküllerıyle birkaç darı dikiliyordu. Darı püsküllerinin üzerindeki sürgünlerin bir kısmı göğe doğru uzanmıştı, bir kısmı da yere eğiliyordu.

Koruya yaklaştığımızda oraya gizlenmiş olan bir havan topu siperi bulduk. İçinde yaşlı kaplumbağalar gibi boyunlarını uzatmış olan onlarca top vardı. Namluların üzeri ağaç dallarıyla örtülmüştü ve topların lastik tekerlekleri toprağa iyice gömülmüştü. Topların arkasında bir sıra büyük ahşap sandık vardı, sandıkların bazıları zorla açılmıştı, içlerinde birbiri üstüne yığılmış olan sarı pirinç kaplamalı bir sürü top mermisi vardı. Başlarında çam dallarından yapılmış kamuflaj kepleri olan topçuların bir kısmı ağaçların altına çömelmiş, emaye kaplardan su içiyordu, bazılarıysa ayakta dikilmiş bir halde su içiyordu. Askerlerin arkasında ateşin üzerinde kaynamakta olan demir kulplu bir kazan vardı. Kazanda at eti pişiriyorlardı, onun at eti olduğunu nereden mi bildim? Çünkü kazanın içinden nallanmış bir at bacağı fırlamıştı, göğü işaret eden bacağın bileklerinde keçisakalını andıran uzun tüyler vardı, hilal şeklindeki nal, ışıl ışıl parlıyordu. Aşçı ateşin içine birkaç çam dalı attı. Ateşten çıkan dumanlar ağaçlar gibi göğe yükseliyordu. Kazandaki su iyice kaynayıp dumanlar çıkarmaya başladığında kazanın içindeki zavallı at bacağı durmadan titredi.

Subaya benzeyen biri koşarak yanımıza gelip kibar

bir şekilde oradan uzaklaşmamızı söyledi. Annem buz gibi bir kendine güvenle onun bu ricasını geri çevirdi. Annem, "Kumandanım, eğer bizi buradan zorla göndermek istiyorsanız, gideriz, buna bir diyeceğim yok ama buradan gidecek başka bir yol bulmamız lazım o zaman," dedi. "Ölmekten korkmuyorsunuz demek?" dedi o adam gönülsüzce, "Havan topları tarafından parçalanmaktan da mı korkmuyorsunuz? Bizim top mermilerimiz çok ağırdır, koca bir ağacı bile devirebilir." "Buraya kadar nasıl geldik sanıyorsunuz," dedi annem, "ölümden korkmuyoruz, aksine ölüm bizden korkuyor." Adam birden yana çekilip, "Sizi işgüzarlığımdan durdurdum, tamam, istediğiniz yere gitmekte özgürsünüz," dedi.

Sonunda alkali toprakların salındığı vahşi topraklara vardık. Bu vahşi topraklarda bir sürü yükselip alçalan tepe vardı, çekirge sürüsünü andıran askerler bu gri tepelerin rengini değiştiriyordu, yanlarında tavşana benzeyen midilliler vardı, midilliler iki tepenin arasında tozu dumana katarak dörtnala koşuyordu. Yüzlerce binlerce toz bulutu kalktı tepelerin arasından, toz bulutları güneşin göz kamaştırıcı bir parlaklığa büründürdüğü gökte birleşip tek bir parça halinde yine yere döndü. Önümüzde uzanan bu vahşi beyaz topraklar, gümüş bir denize benziyordu, sadece bir ok atımlık mesafeyi seçebiliyordunuz, daha ilerisini görmeye çalıştığınızda gözleriniz acıyordu. Annemi takip etmekten başka seçeneğimiz yoktu, onun ardından yola koyulduk. Daha doğrusunu söylemek gerekirse aslında Shangguan Laidi'yi takip ediyorduk. Bu unutulmaz seyahatimiz boyunca Shangguan Laidi, arabayı sabırlı ve çok çalışkan bir eşek gibi çekip durdu, üstüne üstlük o ağır mı ağır tüfeği ustalıkla ateşleyerek kampımızı da korumuştu. Ona olan saygım ve sevgim sonsuzdu, geçmişte yaptıkları, ister deliliğinden isterse de deliyi oynayıp bizi kandırmasından kaynaklan-

sın, işte hepsi onun o romantik kahramanlık destanının vazgeçilemez birer notasıydı.

Ayaklar altında feci ezilmiş o vahşi yola girince yürümek daha da zorlaştı, hemen yanı başımızdaki alkalik yolda yürümekse hemen hemen imkânsızdı. Yine de alkalik yola saptık, bu yolun üzerindeki henüz erimemiş kar kümeleri yolu uyuz olmuş bir başa çevirmişti, ara sıra karşımıza çıkan kahverengi, kurumuş yabani otlar da o uyuz başın üzerinde tek tük kalmış seyrek saç tutumlarını andırıyordu. Etraf ne kadar tehlikeli görünse de tarlakuşları berrak gökte cıvıldamaya devam ediyordu, bir grup ot sarısı yaban tavşanı beyaz bir tilkinin önünde cephe almıştı, tilkiye doğru tuhaf savaş çığlıkları atıyorlardı, tilkiden çok çekmiş olan tavşanlar kahramanca tilkinin üzerine atıldı. Tavşanların arkasında eli yüzü düzgün bir yabankeçisi sürüsü vardı, bir ileri bir geri gidip duruyorlardı, onların tavşanlara yardım etmek için mi yoksa sadece şamatayı izlemek için mi geldiklerini çıkaramadım.

Otların arasında parlayan bir şey vardı, Sha Zaohua koşarak cismi yerden aldı, ardından arabanın üzerinden bana uzattı. Küçük metal bir kutuydu bu, içinde kızartılmış küçük Japon balıkları vardı. Kutuyu ona geri verdim. Kutudan bir balık alıp anneme uzattı. Annem, "Ben yemem, sen ye," dedi. Sha Zaohua balığı bir kedi gibi nazik hareketlerle midesine indirdi. Küfenin içinde oturmakta olan Büyük Dilsiz kirli elini uzatıp Sha Zaohua'ya, "Ah!" diye homurdandı. Hemen ardından küçüğü de ağlamaya başladı kirli elini uzatarak. Bu ikisinin de sukabağını andıran başları vardı, alınlarının çok üzerinde duran gözleri alınlarını normalden daha kısa gösteriyordu, burunları düz ve uzundu, ağızları geniş, üstdudakları kısa ve yukarıya kıvrıktı, bu da sarı dişlerinin görünmesine neden oluyordu. Sha Zaohua sanki annemin fikrini almak ister-

cesine ona bakıyordu. Ama annem hiç oralı bile değildi, bakışlarını uzaklara çevirmişti. Sha Zaohua kutudan iki balık alıp Dilsizlere paylaştırdı. Kutu boşalınca içinde sadece birkaç balık parçası ve birkaç damla altın sarısı yağ kaldı. Sha Zaohua dilini çıkarıp kutunun dibindeki yağı yaladı. Bu sırada annem, "Biraz dinlenelim, az daha yol aldık mı kiliseyi göreceğiz," dedi.

Alkalik toprağın üzerine sırtüstü yatmış göğe bakıyordum. Annemle büyük ablam ayakkabılarını çıkarıp arabanın tutma kollarına çarparak içlerindeki toprağı temizlediler. İkisinin de topuğu çürümüş tatlı patatesi andırıyordu. Birden korkmuş bir kuş sürüsü yere doğru pike yaptı, acaba bir şahin mi görmüşlerdi? Şahin değilmiş, bir çift siyah kanatlı uçak, güneydoğudan vınlayarak üzerimize doğru geliyordu. Binlerce çıkrığın aynı anda çalışması gibi sesler çıkarıyorlardı. İlk başlarda çok yavaş ama yüksekten uçuyorlardı, tam başımızın üzerine geldiklerinde hızla alçalmaya başladılar. Havada sanki kanat takmış iki buzağıymışçasına şapşal şapşal ama tam hızda ilerliyorlardı, uğuldayan pervaneleriyse buzağıların başına üşüşmüş at sineklerine benziyordu. Üzerimizden geçerlerken o şişkin karınları arabamızı sıyırdı, uçaklardan birinin camının arkasındaki gözlüklü bir adam sanki kırk yıllık dostummuş gibi bana tuhaf bir gülücük attı. Sanki onu bir yerden tanıyormuşum gibi bir hisse kapıldım ama yüzü ve gülümsemesi şimşek hızıyla yanımdan geçtiğinden ötürü yüzünü iyi seçememiştim. Adam yanımdan uçup geçince peşi sıra şiddetli ve içinde ince bir toz bulutu, ot parçaları, kum ve tavşan boku taşıyan bir rüzgâr çıkıp bütün bu saydıklarımı birleştirerek mermi yağmuru gibi üzerimize yağdı. Sha Zaohua'nın elindeki kutu uçup gitti. Ağzımdaki çamuru tükürüp panik içinde sıçradım. İkinci uçak daha da vahşi bir şekilde üzerime daldı, karnından ateşten yapılmış iki tane uzun dil

çıkardı. Etrafımızdaki toprağa kurşunlar yağmaya başladı, toprak ve çamur parçaları dört bir yana saçıldı. Arkalarında siyah duman bulutları bırakan uçaklar, kanat kanada kum tepelerinin üzerindeki göğe doğru süzüldü. Uçakların kanatları altından çıkan alevler kısa aralıklarla püskürmeye devam etti, alevlerden çıkan ses havlayan bir köpeği andırıyordu, kum tepelerinden sarı toz bulutları kalkmaya başladı. Havada suya pike yaban kırlangıçlar gibi süzüldüler, pervasızca inişe geçip hemen ardından ani bir dönüşle yukarıya çıkıyorlardı, yukarıya çıkarken pencere camları gümüş gibi parlıyordu, motorlu kanatlarıysa parlak bir metal mavisine dönüştü. Kum tepelerinde bir hengâme başladı, sarı toz bulutunun içinde kalmış askerler panik içinde bir yandan zıplıyor, bir yandan da çığlıklar atıyorlardı. Sarı alevler göğü yalamaya devam ederken patlayan silah sesleri rüzgâr gibi esiyordu. İki uçak ürkmüş iki dev kuş gibi havada döneniyor, motorlarından da bir delinin şarkı söylemesi gibi sesler çıkıyordu. Uçaklardan biri kendi etrafında döndü, döndü, döndü, en sonunda hareketsiz kalınca karnından siyah bir duman bulutu çıktı, sarsıldı, yutkundu, homurdandı, yalpalayarak hızla vahşi toprakların üzerine düştü. Saban demiri gibi kafası yere çarpınca çamurda kocaman bir delik açtı, telaşla kanatlarını çırptı bir süre, sonra karnından büyük bir ateş topu çıkarıp patladı, bu patlama sesinden ürken tavşanlar hemen kaçıştı. Diğer uçak yukarılarda bir yerde kuş gibi acı bir çığlık atıp yoluna devam etti.

Bu sırada Büyük Dilsiz'in başının yarısının olmadığını fark ettik, Küçük Dilsiz'in karnında da yumruk büyüklüğünde bir delik açılmıştı. Henüz ölmemişti, bize gözlerinin akıyla baktı. Annem hemen bir avuç alkalik toprak alıp yaranın üzerine bastı ama o cızırdayan yeşil sıvıyı ve dışarı doğru kıvrılmış beyaz bağırsakları yerinde

tutmak için artık çok geçti. Annem yaraya avuç avuç toprak bastı ama akışı bir türlü durduramadı. Küçük Dilsiz'in bağırsakları küfenin içine dolmaya başladı. Keçim ön bacaklarıyla yere çömelmiş çığlık çığlığa meliyordu, midesi ciddi biçimde çekilmişti, sırtı kemerlendi, ağzından bir top ot kustu.

Keçimin açtığı yolda biz de ilerledik, büyük ablamla ben de kusmaya başladık. Annem kana bulanmış ellerini iki yana sarkıtmış boş boş küfedeki bağırsaklara bakıyordu, dudakları seğirdi, birden ağzını sonuna kadar açıp kıpkırmızı bir sıvı kustu, hemen ardından feryat figan ağlamaya başladı.

Bunun hemen ardından korunun oradaki Topçu Birliği'nden bizim köyün bulunduğu yöne doğru birbiri ardına karga karası havan topları yağmaya başladı, mavi bir ışık demeti korunun üzerindeki göğü lila rengine boyadı, güneş donuklaştı, renksiz bir griye dönüştü. İlk salvodan sonra vahşi topraklar yıldırım düşmüşe döndü, ardından şarapnel parçalarının ıslıklarını duyduk, sonra kırık bir gonk gibi çalan patlamalar eşliğinde bizim köyden beyaz dumanlar tütmeye başladı. Birkaç salvodan sonra Taşkın Ejderha Nehri'nin karşı kıyısından misilleme yapan daha büyük havan topları ateşlendi, topların bazısı koruya, bazısı da vahşi topraklara düştü. Bu karşılıklı atışma, önce ben sana geleyim, sonra sen bana gelirsin, şeklinde bir akraba ziyaretine dönüşüp bir süre böyle devam etti. Vahşi toprakları bir sıcak hava dalgası vurdu. Bir saatlik çatışmadan sonra koruda büyük bir yangın çıkınca patlama sesleri kesildi. Ama bu sessizlik bizim köyün karşısından ateş edenler için geçerli değildi, top mermileri bitmemiş olacak ki toplar ateşlendikçe giderek daha uzağa isabet eder oldular. Kumlu tepelerin ardı, birden havan toplarıyla masmavi kesildi, şarapnel parçaları ıslıklar çalarak bizim köye düştü, işte bu salvo koru-

nun oradan atılanlardan sayıca ve etki olarak daha güçlüydü. Korudan atılan salvoları karga sürüsüne benzettiğimi söylemiş miydim? Kum tepelerinin ardına gizlenmiş olan havan toplarından gelenlerse eli yüzü düzgün siyah domuz yavrularına benziyordu işte, kısa bacaklarıyla büyük adımlar atmaya çalışıp küçük kuyruklarını kıvırarak hork hork sesleriyle birbiri ardına bizim köye düştüler. Köye indikten sonra küçük siyah domuz yavruları değillerdi artık, şimdi büyük siyah panterlere, kaplanlara ve yabandomuzlarına dönüşmüşlerdi, testere gibi dişleriyle neye dokunsalar hemen ısırıveriyorlardı. Salvolar tüm şiddetiyle sürerken uçaklar geri döndü ama bu kez kanat kanada çiftler halinde uçan yirmi tane uçak vardı. Bu kez çok yüksekten uçuyorlardı, bir yandan uçuyor, bir yandan da yumurtaları aşağıya salıyorlardı, vahşi topraklarda bir sürü büyük delik açıldı. Peki ya sonra? Bizim köyün oradan bir tank sürüsü gümbür gümbür gümbürdeyerek çıkageldi. O zamanlar bu uzun metal boyunları olan hantal makinelere tank denildiğini bilmiyordum. Sıra halinde alkalik topraklara çıktılar. Tankların arkasından başlarında miğferler olan küme küme askerler geldi. Askerler bir yandan yere çömelip kısa adımlar atarak ilerliyor, bir yandan da havaya ateş ediyorlardı. Pat pat pat! Pat pat pat! Pat pat pat pat pat pat pat! Nişan almadan gelişigüzel ateş ediyorlardı. Zaten iki seçenekleri vardı, kurşun ya isabet edecek ya da ıskalayacaktı. Havan toplarının açtığı bir deliğe girdik, kimimiz yere uzandı, kimimizse oturdu. Yüzlerimizde sakin bir ifade vardı, sanki hiçbirimiz korkmuyormuşuz gibi.

Tankların paletleri hızla dönmeye başladı, tankların karınlarının altındaki bu birbirine zincirlenmiş gibi duran demir tekerlekler birbiri ardına sırayla dönerken büyük bir gürültü çıkartıyorlardı. Vahşi toprakların engebeli zemini umurlarında değilmiş gibi boyunları ileriye

doğru uzatıp ilerlemeye devam ettiler. Bir yandan deli gibi koşuyor, bir yandan da öksürüyorlardı, hapşırdılar, balgam çıkardılar, çirkin zorbalar gibi mantıksızca etrafı talan ettiler. Balgam çıkarmaktan sıkılınca ateş topları tükürdüler, her ateş topu tükürdüklerinde boyunları geri çekiliyordu. Vahşi topraklarda açtıkları büyük delikleri kapatmak için tek yapmaları gereken şey deliklerin üzerinde şöyle birkaç kez ileri geri gezinmekti, arada toprak sarısı küçük insanları da toprağın altında bırakıyorlardı. Geçtikleri yerlerdeki topraklar sanki pullukla daha yeni sürülmüş tarlalara dönüşüyordu. Kumlu tepelerin önüne geldiklerinde üzerlerine top mermisi yağdı, pat pat, sorun değil, top mermileri onlara işlemiyordu, sadece birazcık sarsıldılar. Ama arkalarındaki askerler için kazın ayağı hiç de öyle değildi, teker teker yere serildiler. Kumlu tepelerin arkasından ellerinde darı saplarından yapılmış meşaleler taşıyan bazı adamlar, koşarak gelip meşaleleri tankların karınlarının altına fırlatınca tanklardan birkaçı patlayarak yukarıya sıçradı. Adamların birkaçı da yerde taklalar atarak tankların önüne düştü, birkaç patlama sesi duyuldu, bazı tanklar öldü, bazısı yaralandı. Kum tepelerindeki askerler büyük plastik bir top gibi aşağıya yuvarlanıp orada bulunan miğferli askerlerle savaştılar. İç içe geçen bağrışmalar, anlamsız kükremeler, yumruk yumruğa dövüşenler mi istersiniz, yoksa uçan tekme atanlar mı, boyun sıkan mı alırsınız yoksa taşak sıkan mı, parmak ısıran, kulak çeken, göz oyan, beyaz kılıcı sokup kıpkırmızı çıkaran, saymakla bitmez. Hiçbir teknik atlanmadı. İri bir askere yenilmekte olan kısa boylu bir tanesi eline gizlice bir avuç kum alıp, "Ağabeyciğim, seninle ben akraba sayılırız, benim baba tarafından kuzenimin karısı senin küçük kız kardeşin, tüfeğinin kabzasıyla beni dövme ne olur?" dedi. İri olan, "Tamam, seni bu kez affediyorum, bir keresinde evine gelip içki

içmişliğim var, sizin evdeki o bakır karaf ne güzeldi ya, o tarz işlenmiş karafa mandarin ördeği karafı derler," dedi. Bu sırada kısa olan elindeki kumu, irinin yüzüne fırlattı. İri askerin gözleri kısa bir süreliğine görme yetisini yitirince kısası sinsice onun arkasına geçip bir el bombasıyla irinin kafasını patlatıp kabak gibi açtı.

O gün o kadar çok manzarayla karşılaştım ki olan biten her şeyi görebilmem için on tane gözüm olsa yine de hepsini göremezdim, gördüklerimi size anlatmam için on tane ağzım olsa bile yine de hepsini anlatmaya halim kalmaz. Miğferli askerler dalgalar halinde hücum ettiler, ölüler duvar gibi önlerine yığıldı, yine de yıkamadılar. Ardından ateş püskürten makineler geldi, makine bir atışta kumlu tepeleri cama çevirdi, uçaklar yine geldiler, aşağıya lavaş ve etli çörekler fırlattılar, ha bir de unutmadan şunu da söyleyeyim, deste deste rengârenk kâğıt paralar da fırlattılar.

Akşam karanlığı bastırınca iki taraf da yoruldu ve biraz oturup dinlendiler. Biraz dinlendikten sonra yine savaşmaya başladılar, öyle hararetli savaştılar ki; yer gök kızardı, donmuş topraklar çözüldü, yabani tavşanlar tek tek yere serildi, hayır, vurulmadılar, hepsi korkudan öldü.

O gece o kadar çok top ve tüfek patlaması oldu ve gök öyle bir aydınlandı ki o parlaklıktan gözlerimizi açamadık.

Gün aydınlandığında miğferli askerler silahlarını atıp teslim oldular.

1948 yılının ilk gününün sabahı bizim aileden beş kişi ve benim keçim, donmuş Taşkın Ejderha Nehri'ni çok dikkatli bir şekilde geçip karşıdaki sete tırmandık, Sha Zaohua'yla ben, büyük ablama arabayı çekerken yardım ettik. Setin üzerinden nehrin havan toplarıyla delik deşik olmuş donmuş yüzeyine baktık, bu büyük

deliklerden fışkıran nehir suyunu izledik, buz parçalarının kırılırken çıkardığı çatırtıları dinledik, neyse ki hiçbirimiz nehrin içini boylamamıştık. Güneş nehrin kuzeyindeki savaş alanına vuruyordu, barut ve duman kokusu henüz dağılmamıştı, bağırışlar ve zafer nidaları duyduk, ara ara patlayan silah sesleri o vahşi toprakları hayatta tutuyordu. Miğferler zehirli mantarlar gibi etrafa dağılmıştı. Birden Dilsiz kardeşleri hatırladım, annem o iki kardeşi havan toplarının açtığı bir deliğe koymuştu, üzerlerine toprak bile atamamıştık. Kendi kendime, hadi arkanı dön ve köye doğru bak biraz, dedim, bizim köy nasıl olduysa tam anlamıyla bir enkaza dönüşmemişti –bir mucizeydi bu– kilise hâlâ ayakta dikiliyordu, değirmen de öyle, Sima'ların evinin sadece yarısı, yerle bir olmuştu. Ama en önemlisi, bizim evin hâlâ ayakta duruyor olmasıydı, sadece salonun çatısında bir havan topunun açtığı büyük bir delik vardı. Avluya girdiğimizde sanki birbirini tanımayan yabancılar gibi süzdük birbirimizi. Bir süre bakıştıktan sonra birbirimize sarılıp annemin liderliğinde ağlamaya başladık.

Ağlama seslerimiz birden Sima Liang'ın o değerli ağlayışıyla bastırıldı. Arkamıza döndüğümüzde Sima Liang'ın bir rakun gibi kayısı ağacının tepesine çömelmiş olduğunu gördük, üzerinde köpek derisi vardı. Annem hemen onun yanına gidip kollarını açtı. Sima Liang ağaçtan atlayıp kendini siyah bir duman gibi annemin kucağına attı.

Dördüncü Bölüm

1

Barış döneminin ilk karı, ölenlerin kemiklerinin üzerini örttü, aç vahşi güvercinlerin karda tökezlerken attığı mutsuz çığlıklar dul kadınların belli belirsiz çığlıklarını andırıyordu. Kardan sonraki ilk sabah gök, şeffaf bir buz parçasına dönüştü, güneş doğudan kıpkırmızı yükselirken yerle göğün arası engin bir altın sırra dönüştü. Kar, her yeri kaplamıştı, insanlar evlerinden çıktığında nefesleri pembe bir sis gibi çıktı ağızlarından, ayak basılmamış kara çıkıp sırtlarında yükleriyle koyun ve inek sürülerini güderek köyün doğusundaki o geniş mi geniş vahşi topraklardan yola koyuldular, sonra güneye yönelip yengeç ve istiridyenin bol yetiştiği Mo Nehri'nden geçerek elli dönümlük şaşırtıcı dağlık alana vardılar, oradan da Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın o olağanüstü "Kar Pazarı"na koşturdular; kar üzerine kurulan pazarda kara ilişkin alım satımlar yapar, atalarına çeşitli adaklarda bulunur ve bir festival düzenlerlerdi.

Bu, insanların düşüncelerini bastırıp kendilerine saklamaları gereken bir ayindi, eğer ağzınızı açıp da içinizden geçenleri söylerseniz bu felakete davetiye çıkarmak olurdu. "Kar Pazarı"nda gözlerinizle bakabilir, burnunuzla koklayabilir, elinizle dokunabilir, beyninizi kullanıp düşünebilir ama zihninizden geçenleri ağzınızdan

çıkaramazdınız. Eğer ağzınızı açıp konuşursanız ardından başlarına ne geleceğini şimdiye kadar hiç kimse sorgulamadığından kimse de cevap verememişti bu soruya, herkes sanki cevabı çoktan biliyor gibiydi, üstü konuşmadan kapanmış bir anlaşmaydı bu.

Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki katliamdan kurtulanların hepsi –bunların çoğu kadın ve çocuklardan oluşuyordu– üzerlerinde yeni yıl giysileriyle karlara basa basa dağlık bölgeye yürüyordu. Soğuk kar kokusu, iğne gibi burunlarına batıyordu, kadınlar mantolarının geniş ve kat kat pamuklu olan yenleriyle burunlarını ve ağızlarını kapatmışlardı, görünüşe göre karın o soğuk kokusunun burunlarına girmesini önlemeye çalışıyorlardı, bense kadınların ağızlarını, ağızlarından bir şey kaçırmamak için örttüğünden adım gibi emindim. Karla örtülmüş engin topraklarda karın ezilirken çıkardığı sesler yankılanırken insanlar kurallara uyup konuşmamayı deniyordu ama yanlarındaki hayvanların hiç de öyle bir dertleri yoktu. Koyunlar meledi, inekler möledi, savaştan bir şekilde sağ kurtulmuş olan yaşlı atlarla sakat katırlar kişnedi. Vahşi ve kuduz köpekler o sert ve inatçı pençeleriyle cesetleri parçalarken güneşe doğru kurt gibi uludular. Köydeki kuduz salgınından kurtulan tek köpek olan kör köpek, sahibi Taoist Rahip Men Shengwu'nun peşinden utangaç bir tavırla karda ilerliyordu. Dağlık bölgenin tuğladan yapılmış pagodasının önündeki üç odalı sazdan kulübenin sahibi Men Shengwu idi. Yüz yirmi yaşındaydı, "tahıl yemekten sakınmak" diye bilinen büyülü bir yöntemi uygulardı, söylenilene göre neredeyse on yıldır ağzına bir lokma bir şey koymamıştı, yine söylenilene göre ağustosböcekleri gibi sadece sabah çiyiyle besleniyordu.

İhtiyar Men köylülerin gözünde yarı insan yarı tanrıydı. Hafif ama çevik adımlarla gizemli bir şekilde yürürdü, ampul gibi parlayan kel bir başı vardı, beyaz sa-

kalları çalıları andırıyordu. Dudakları küçük bir katırınkilere benziyordu ve dişleri inci gibi parlıyordu. Yüzü ve burnu kırmızıydı, beyaz kaşları kuş kanadını andırıyordu. Köye yılda bir kez o da kış gündönümü festivalinde inerdi. Her yıl "Kar Pazarı"nda –şimdi "Kar Festivali" demek daha uygun düşer– "Kar Prensi"ni seçmek gibi özel bir görevi vardı. "Kar Prensi", "Kar Pazarı"ndaki kutsal görevleri yerine getirmek için seçilirdi ve hatırı sayılır maddi ödüller kazanırdı, bu yüzden köydeki her aile kendi oğullarının "Kar Prensi" olarak seçilmesini dört gözle beklerdi.

O yılın "Kar Prensi" bendim –Shangguan Jintong. İhtiyar Men, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın on sekiz köy ve kasabasını dolaşıp sonunda beni seçmişti ve bu benim hiç de sıradan biri olmadığımın kanıtıydı. Annem bu kez sevinç gözyaşları döktü. Ne zaman sokağa çıksam beni gören kadınlar bana saygıyla bakıyordu. "Kar Prensi, Kar Prensi, kar ne zaman yağacak?" diye tatlı dille sorarlardı bana. "Ben de bilmiyorum. Karın ne zaman yağacağını nereden bilebilirim ki?" "Kar Prensi karın ne zaman yağacağını bilmiyor mu? Ah, demek göğün sırlarını açığa çıkarmak istemiyorsun!"

Herkes karın yağmasını dört gözle bekliyordu, özellikle de ben. İki gün önce akşamüzeri gökte kırmızı bulutlar toplanmaya başladı, dün kar yağmaya başladı, önce küçük taneler halinde yağdı, sonra taneler büyüdü, kaz tüyü ve ponpon şeklini aldılar. Birbiri ardına yağan kocaman ve yuvarlak kar taneleri güneşin önünü kapattı. Kar yağdığı için hava erken kararıyordu. Bataklıkta tilkiler ve envai çeşit köpek havlıyor, cadde ve ara sokaklarda hayaletler dolanıp inliyordu. Ağır ve ıslak kar taneleri pencerelerin kâğıt kaplamalarına çarpıyordu. Beyaz canavarlar pencere kenarlarına tüneyip kalın kuyruklarıyla pencere çerçevelerine vuruyordu. O gece heyecandan uyuyamadım, gerçek mi yoksa hayal mi olduklarına bir türlü

karar veremediğim bir sürü tuhaf şey gördüm. Gördüklerimi kimseye anlatmayacağım çünkü gördüklerim onları görmemiş olan birine çok sıradan gelebilir.

Gün daha yeni yeni aydınlanmaya başladığında annem bana elimi ve yüzümü yıkamam için su kaynatmıştı bile. Annem ellerimi yıkarken bana küçük eniğinin patilerini bir güzel yıkayacağını söyledi. Büyük bir dikkatle tırnaklarımı kesti. Ardından sanki kendi markasını tescillemek ister gibi kırmızı bir boya sürdüğü parmağıyla alnımın tam ortasını damgaladı. Annem kapıyı açtığında İhtiyar Men'in çoktandır kapının dışında beklediğini fark ettik. Beyaz bir cübbe ve beyaz bir şapka getirmişti. İkisi de beyaz satenden yapılmıştı ve ışıl ışıl parlıyorlardı, onlara dokunmak bile içimi bir hoş etti. Bana bir de beyaz atkuyruğundan yapılmış, *hossu* denilen ve sahibini her türlü arzudan uzak tutmaya yarayan fırça gibi bir şey getirmişti. Beni kendi elleriyle giydirdi, ardından avluya çıkarıp karda birkaç adım attırdı.

"Harika!" dedi İhtiyar Men, "Gerçek anlamda bir Kar Prensi oldun şimdi."

Son derece gururlandım, annem ve büyük ablam da çok mutlu oldular. Sha Zaohua hayran hayran bana bakıyordu. 8. ablamın yüzüne çiçek gibi bir gülümseme yerleşmişti. Sima Liang'sa alaycı bir tavırla sırıtıyordu.

İki adam, beni sol tarafına bir ejderha, sağ tarafınaysa bir Zümrüdüanka figürü işlenmiş olan tahtırevanda taşıdılar. En önde profesyonel bir tahtırevan taşıyıcısı olan Wang Taiping yürüyordu, onun arkasından ağabeyi Wang Gongping vardı, o da profesyonel bir tahtırevan taşıyıcısıydı. Wang kardeşlerin ikisi de biraz kekemeydi. Birkaç yıl önce askerlikten yırtmak için Wang Taiping kendi işaretparmağını kesmişti, Wang Gongping'se testislerine kroton yağı döküp fıtığı varmış gibi göstermişti. Onların sahtekârlığının farkına varan köy muhtarı Du

Baochuan iki kardeşe av tüfeğini doğrultup onlara iki seçenek vermişti: Birincisi vurulmaktı tabii ki, ikincisiyse cephe hattına gidip sedye taşıcılığı yapmaktı, hem yaralı askerleri hem de cephaneleri taşıyacaklardı. İkisi de kekeme olduklarından bir türlü cevap veremediler. Kilisenin yapımı sırasında iskeleden düşüp bir bacağı topal kalan babaları Wang Dahai oğulları yerine karar verip ikinci yolu seçti. Bu iki profesyonel tahtırevan taşıyıcısı tahtırevanları çevik bir hareketle kaldırıp hızla taşıdıklarından ötürü üstlerinden övgüler aldılar ve onurlandırıldılar. Terhis edilecekleri zaman sıhhiye tabur komutanları Lu Qianli bizzat kendi elleriyle onlar için bir tavsiye mektubu yazdı. Onlarla birlikte terhis olan Du Baochuan'ın erkek kardeşi Du Jinchuan birden hastalanıp ölüverdi. İki kardeş Du Jinchuan'ın cesedini yedi yüz elli kilometre boyunca tahtırevanla köye taşıdılar. Du Baochuan'ın evine gelene kadar yolda bin bir güçlüğe göğüs gerdiler. İki kardeş kekelemekten dertlerini anlatamayınca Du Baochuan bunlara iki tokat attı. Ardından da Du Jinchuan'ı onların öldürdüğünü söyledi. İki kardeş de sıhhiye tabur komutanları Lu Qianli'nin bizzat kendi elleriyle onlar için yazdığı tavsiye mektubunu ve sertifikalarını çıkardı. Mektubu ve sertifikaları alan Du Baochuan kâğıtları cart diye un ufak edip elini kaldırarak, "Bir asker kaçağı her zaman asker kaçağıdır," dedi. Kardeşlerin yüreğine işte o an anlatılamaz ve anlatamayacakları bir acı indi. İkisi de geniş ve çelik gibi sert omuzlara sahipti ve bu iş için iyi eğitilmiş bacakları vardı. Onların taşıdığı bir tahtırevanda oturmak nehirden aşağıya hızla inen bir tekneye binmek gibiydi, karla kaplı araziler parlak ışık dalgaları gibi yanımdan geçiyordu. Etrafta bağrışan köpeklerin havlamaları bakır gibi tıkırdadı.

Mo Nehri'nin üzerinde de taş bir köprü vardı, köprünün direkleri çam ağacından yapılmıştı, yani taş köprü

derken aslında ahşap direkleri olan taş bir köprü gelmeli aklınıza. Kumlu Tepe köyünün Köy Kadınları Derneği' nin başkanı Gao Hongying köprünün üzerinde dikiliyordu, saçlarını küt kestirip perçem bırakmıştı, başında kelebek şeklinde plastik bir saç tokası vardı, yukarı kıvrık üstdudağı mor dişetlerini gösteriyordu. Üzerinde portakal kabuğu gibi gözenekleri olan kıpkırmızı bir yüzü vardı, çenesinde sakallar çıkmıştı. Acımasız gözlerini üzerime dikti. Onun dul kaldığını biliyordum, bir tankın altına yuvarlanan kocası kıymaya dönmüştü. Küçük köprü, ayaklarımız altında sallanırken köprü taşları homurdanmaya başladı. Köprüyü geçtikten sonra arkama baktığımda karlı arazinin üzerindeki sıra sıra ayak izlerini gördüm. Benim olduğum tarafa geçmek için çabalayan pek çok insan vardı. Annemi, büyük ablamı, bizim çocukları ve keçimi gördüm aralarında. Annem, acaba keçime sutyen takmış mıydı? Eğer ona sutyen takmayı unuttuysa keçim şimdi acı çekiyor olmalıydı çünkü kar kalınlığı diz boyuna ulaşmıştı ve keçimin memeleri şimdi kara sürtüyor olmalıydı, bizim evden dağlık bölgeye beş kilometrelik mesafe vardı, acaba bu kadar yolu sutyensiz nasıl gelmişti?

Taşıyıcılar beni dağın ta yukarısına kadar taşıdılar, oraya vardığımızda bizden önce gelmiş olan insanlar hallerinden pek bir memnun bakışlarla beni karşıladılar. Kadınlar, adamlar, çocuklar, hepsinin ağzı sımsıkı kapalıydı, ağızları var da dilleri yoktu sanki, konuşmaya can atıyor ama yasaktan ötürü konuşamıyorlardı. Yetişkinlerin yüzlerinde ciddi bir ifade vardı, çocukların yüzlerindeyse yaramaz bir ifade. Taşıyıcı kardeşler Rahip Men'in emri üzerine beni yaylanın ortasına kurulmuş olan kare şeklinde toprak bir sahneye taşıdılar. Sahnenin üzerinde iki sıra uzun oturma sırası vardı, oturma sıralarının önündeyse içinde üç tane tütsü olan bir buhurdan duruyordu. Otururken ayaklarımı sarkıtmam için tahtırevanı otur-

ma sıralarının arasına yerleştirdiler. Sessiz soğuk, kara bir kedi gibi ayak parmaklarımı, beyaz bir kedi gibi de kulaklarımı ısırıyordu. Yanan tütsüler bir solucan gibi ses çıkarıyorlardı, kıvrılıp buhurdana düşen tütsü külleriyse yangında yıkılan bir ev gibi kükrediler. Tütsü kokusu bir tırtıl gibi sol burun deliğimden içeri girip sağdakinden çıkıyordu. Rahip Men sahnenin altındaki bronz mangalda yüz paralık günlük yaktı. Alevler altın kelebekler gibi altın tozuna batırılmış kanatlarını çırptılar, yanmış kâğıtlar siyah kelebekler gibi havada yavaşça süzüldüler, uçmaktan yorulunca bembeyaz karın üzerine düşüp ânında öldüler. Rahip Men, Kar Prensi'nin sahnesi önünde secde etti, hemen ardından bakışlarıyla Wang kardeşlere beni tekrar kaldırmalarını emretti. Rahip Men bana yaldızlı kâğıda sarılmış bir sopa uzattı. Sopanın ucu folyo kaplı bir kâseye benziyordu – işte bu sopa Kar Prensi'nin asasıydı. Şimdi ben bu kırıldı kırılacak sopayı sallarsam gökten kar mı yağacaktı? Rahip Men beni "Kar Prensi" seçtikten sonra bana "Kar Pazarı"nı başlatan kişinin kendi hocası Rahip Chen olduğunu anlatmıştı. Rahip Chen bizzat Taoizmin kurucusu Laozi tarafından "Kar Pazarı"nı kurmakla görevlendirilmiş ve görevini başarıyla yerine getirdikten sonra göğe yükselip ölümsüzler arasına karışmış. Ölümsüz olduktan sonra çok yüksek, ta bulutların üzerine uzanan bir dağda yaşamaya başlamış, orada çamfıstığı yiyip kaynaklardan su içiyormuş, çam ağaçlarından kavak ağaçlarına, kavak ağaçlarından da dağdaki mağarasına uçarmış. Rahip Men, Kar Prensi'nin görevlerini bana ayrıntılarıyla açıkladı. Birinci adım, sunağa oturup kalabalıkların saygı ve adaklarını kabul etmekti –bu adımı çoktan atmıştım bile, ikinci adımsa "Kar Pazarı"nda devriyeye çıkmamdı– bu adım da şimdi atmakta olduğum adımdı işte.

Sonra sıra Kar Prensi'nin ilahî ânına geldi, kırmızı

siyah üniformalar giymiş birkaç adam öne çıktı, ellerinde hiçbir şey olmamasına rağmen borazan, *suona*, tuba ve pirinç gonklar çalan çalgıcılarmış gibi davranmaya başladılar. Kimisi sanki borazan çalarmış gibi yanaklarını iyice şişirdi. Gonk çalarmış gibi yapan çalgıcı sol elini omuz hizasına kaldırıp sağ eliyle hayalî gonga vurmaya başladı, her üç adımda bir gonga vuruyor, hayalî gonktan çıkan sessiz nağmeler sanki çok uzaklardan duyuluyordu. Wang kardeşler bacaklarını yay gibi gerip sıçradılar. "Kar Pazarı"ndaki halkı birden kısa bir süre sessiz alışverişlerini durdurdu, bellerini doğrultup gözlerini diktiler, kolları iki yanlarına sarkık bir halde ayakta dikilip Kar Prensi'nin geçit törenini izlemeye başladılar. Bu tanıdık ve tanımadık yüzlerin rengi karın parlaklığı içinde daha da belirginleşti, kırmız olanlar hünnap, kara olanlar kömür, sarı olanlar balmumu, yeşil olanlarsa taze soğan rengini aldı. Elimdeki asayı kalabalığa doğru salladım. Kalabalık bir an huzursuz bir şaşkınlıkla sarkık ellerini havaya kaldırıp sallamaya başladı, ağızları çığlık atıyorlarmış gibi kocaman açıldı ama kimse çığlık atmaya yeltenmedi, ya cesaretleri yoktu ya da canları istemiyordu. Rahip Men'in bana verdiği kutsal görevlerden biri de ağzını açıp ses çıkaranların ağızlarını ya da yüzlerini elimdeki asanın ucunda bulunan kâseyle kapatmaktı, ardından asamı hızla geri çekince ses çıkaranın dilini de dışarıya çekmiş olacaktım.

Bu sessiz çığlıklar atan kalabalığın arasında annemle büyük ablamı gördüm, Sha Zaohua ve Sima Liang da yanlarındaydı. Memelerine sutyen takmamış olan keçimin ağzında bir ağız maskesi vardı, beyaz pamuklu kumaştan dikilmiş, koni biçiminde bir ağız maskesi geçirilmişti ağzına, yine aynı kumaştan yapılmış olan ve maskenin iki yanına tutturulmuş bir kuşak keçimin kulaklarından geçip başının arkasında bağlanmıştı. Kar Pren-

si'nin ailesi bile konuşma yasağına uymak zorundaydı, bir keçi bile istisna olamazdı. Asamı bizimkilere doğru sallayınca kollarını kaldırarak beni selamladılar. Şeytan zekâlı Sima Liang ellerini iki gözünün kenarında boru gibi birleştirip sanki dürbünle beni izlermiş gibi bir hallere girdi. Sha Zaohua'nın yüzü denizin derinliklerindeki bir balık gibi parlıyordu.

"Kar Pazarı"nda envai çeşit şey satılıyordu, satılan mallar türlere ayrılıp kendi pazarlarını kurmuşlardı. Sessiz ve onurlu bekçimin gözetiminde sandalet pazarına girdim ilk. Burada adı üstünde sandalet satıyorlardı, bu yumuşak hasırotundan yapılmış sandaletlerle Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın köylüleri bütün kışı geçiriyorlardı. Beş oğlundan dördü savaşta ölmüş ve sağ kalanı da kürek cezasına çarptırılmış olan Hu Tiangui, söğüt dalından bir bastona dayanmıştı, çenesinden buz parçaları sarkıyordu, başına beyaz bir kumaş parçası sarmış, omzuna yırtık pırtık kenevirden yapılmış bir heybe asmıştı, belini büküp iki kara parmağını uzatarak köyün yetenekli sandalet ustalarından Qiu Huangshan'la pazarlık yapıyordu, Qiu Huangshan üç parmağını uzatıp Hu Tiangui'nin iki parmağının üzerine bastırdı. Hu, inatçı bir tavırla iki parmağını tekrar onun üç parmağı üzerine koyunca, Qiu da yine üç parmağıyla karşılık verdi, parmaklar böyle alt alta üst üste üç beş kez gidip geldikten sonra Qiu, elini geri çekip yüzüne hayal kırıklığını belirten acıklı bir ifade takındı, sandaletlerini dizdiği teli açıp içinden henüz yeşermiş hasırotundan yapılmış kalitesiz bir sandalet çıkardı. Hu Tiangui ağzını açıp kapayarak sessiz bir şekilde öfkesini dile getirdi. Sonra göğsüne vurup önce göğe sonra da yere baktı, onun bu hareketi yaparak ne yaptığını tam kestiremedim ama aklımdan bir sürü şey geçti. Sonra elindeki bastonla sandalet yığınını karıştırıp balmumu sarısı bir çift sandalet seçti, bu san-

daletler daha kaliteli görünüyordu ve altları daha sağlamdı. Qiu, Hu'nun bastonunu itip dört parmağını gösterdi, parmaklarını hiç kıpırdatmadan Hu'nun yüzüne doğru tutuyordu. Hu Tiangui bir kez daha göğe bakıp eliyle yeri işaret etti, bu hareketleri yaparken omzuna astığı heybesi de onunla birlikte uyum içinde hareket ediyordu. Sonra yere eğilip seçtiği sandaletlerin bağcıklarını çözdü, sandaletleri şöyle bir sıktı, ayağını kaldırınca kendi eski püskü, üzeri plastik tabanından koptu kopacak ayakkabıları, ayaklarının önüne uzanıverdi. Bastonuna dayanıp titreyen kara ayaklarını sandaletlerin içine soktu. Ardından yamalı cebinden buruşuk bir banknot çıkarıp Qiu Huangshan yüzüne fırlattı. Qiu çok kızmıştı, sessizce küfredip ayaklarıyla öfkeyle yere vurdu, sonra eğilip o buruşuk banknotu yerden kaldırdı, eliyle şöyle bir düzelttikten sonra bir ucundan tutarak çevredekilerin görmesi için havaya kaldırdı. Çevredekilerin kimi anlayışla başlarını salladı kimi de aptal aptal sırıttı. Hu Taingui bastonunu, tak tuk diye sürüyerek tahta gibi sert bacaklarıyla yoluna devam etti. Qiu Huangshan'ın o yetenekli koca ağzı ve parmaklarından tiksinmiştim, içimden bir şey onun öfkeden kudurup ağzından bir şeyler yumurtlamasını öyle çok istedi ki, böylece bana kısa bir süreliğine de olsa verilmiş olan o yetkiyle yanına gidip asamı yüzüne geçirecek ve onun o uzun dilini çekerek dışarıya çıkaracaktım. Ama o kadar akıllıydı ki içimden geçeni okumuş olacak. Qiu Huangshan o pembe banknotu görünüşe göre çoktan halihazırda olan direğin üzerinde asılı duran bir çift sandaletin içine koydu. Sandaletleri direkten aşağıya indirince sandaletlerin içinin renk renk kâğıt paralarla dolu olduğunu gördüm. Qiu Huangshan elini kaldırıp etrafındaki sandalet ustalarını işaret etti, ustaların hepsi bana yaltaklanan ifadelerle bakıyordu, ardından içi para dolan sandaletlerini işaret edip

sandaletleri büyük bir saygıyla bana doğru fırlattı. Sandaletler karnıma çarpıp bomba gibi ayaklarımın önüne düştü. Üzerlerinde sanki birazdan kırkılmayı ya da kesilmeyi bekleyen aptal, şişman ve tüylü koyun resimlerinin olduğu onlarca banknot sandaletlerden dışarıya fırladı. Yola devam ettim, yol boyunca içi para dolu pek çok sandalet daha fırlatıldı önüme.

Yiyecek pazarına geldiğimizde 6. Zhao'nun dul kalan karısı Fang Meihua, düz bir tavada canla başla etli çörek kızartıyordu. Oğlu ve kızı, buğday saplarından yapılmış bir taburenin üzerinde oturuyordu, üzerlerine bir yorgan almışlardı. Dört küçük göz, yuvalarında döneniyordu durmadan. Kadının sobanın önüne koyduğu birkaç kırık dökük küçük masanın etrafında altı tane irikıyım hasır satıcısı vardı, adamlar masanın yanına çömelmiş "kütür kütür" çörek ve sarmısak yiyorlardı. Çöreklerin iki tarafı da iyice kızarıp kahverengiye dönmüştü. Çörekler çok yağlıydı, bir ısırık aldığınızda çörekten kırmızı yağlar akıyordu, çörekler çok da sıcak görünüyordu, adamların ağızlarından gelen cızırtıları duyabilirdiniz. Yandaki tezgâhlarda çörek, börek ya da lavaş satan seyyar satıcıların hiç müşterisi yoktu, yalnız kalmış tencere ve tavalarını dövüp kıskanç bakışlarla 6. Zhao'nun dulunun tezgâhını süzüyorlardı.

Tahtırevanım oradan geçerken Fang Meihua, üzerine banknot iliştirdiği bir çöreği yüzüme nişan alarak ama gelişigüzel bir şekilde fırlatıverdi. Ben hemen başımı eğince çörek Wang Gongping'in göğsüne çarptı. Dul kadın yüzünde özür dileyen bir ifadeyle ellerini yağlı bir beze sildi. Solgun yüzüne iyice gömülmüş gözlerinin etrafında mor halkalar vardı.

Uzun boylu ve sıska bir adam, canlı tavuk satılan bir tezgâhtan öne doğru çıktı, tavuklar korkuyla bağrıştı, tavuk satan yaşlı kadın, adama doğru birkaç kez başını

salladı. Adamın çok kendine özgü bir yürüyüşü vardı, kalas gibi ve ritmik bir şekilde yürüyor, attığı her adımda omuzlarını silkiyordu, birden yere kök salacak sandım. "Yaşamak Zor Öğretilir" tarikatının müritlerinden Zhang Tianci'ydi bu adam, insanlar ona "Kutlu Zhang" derdi. Çok tuhaf bir mesleği vardı: Ölülere köylerine dönerken eşlik ediyordu. Ölüleri ayağa kaldırıp yürütebilmek gibi Tanrı vergisi bir yeteneği vardı. Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndan biri, ne zaman bucağın dışında ölse, ölen kişinin ailesi onu kiralayıp ölülerini eve geri yürütürlerdi. Başka yerlerden bizim bucağa gelip ölenlerin aileleri de onu kiralarlardı. Ölüleri ayağa kaldırıp onları binlerce, on binlerce kilometre yürütebilen bir adama kim saygıda kusur edebilirdi ki? Zhang Tianci'nin vücudundan her zaman çok tuhaf bir koku yayılırdı, onu gören en vahşi köpek bile o kibirli kuyruğunu iki bacağının arasına sıkıştırıp koşarak oradan uzaklaşırdı. Zhang, dulun sobasının önündeki taburelerden birine oturup iki parmağını kaldırdı. Dulla aralarında yaptıkları el işareti çok geçmeden açıklığa kavuştu, Zhang iki parmağını kaldırarak iki fırın çöreği kastetmişti, iki ya da yirmi çörek değil, tamı tamına elli çörek. Dul telaşla çörekleri hazırlamaya koyuldu, daha bu sıska ama kocaman bir midesi olan müşterisini görür görmez yüzü parlamaya başlamıştı, yanındaki tezgâhlarda duran seyyar satıcıların gözlerindeyse yeşil yeşil ışıklar çakıyordu. Birden ağızlarını açacaklar diye heveslendim ama kıskançlık bile onlara ağızlarını açtırtamadı.

Zhang Tianci sessizce oturup gözlerini çörek hazırlayan kadına dikti. İki elini sakince dizlerinin üstüne koydu, belinden siyah bez bir çanta sarkıyordu. O çantanın içinde ne olduğunu kimse bilmiyordu. Zhang sonbaharın sonlarına doğru büyük bir iş almış ve Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın Aiqiu köyüne gelip üzerinde yeni yıl resimleri olan parşömen tomarları satan bir seyyar satı-

cının ölüsünü ta Guangdong'daki köyüne geri götürmüştü. Adamın oğluyla ücret konusunda anlaştıktan sonra adresi almıştı, adamın oğlu da o gelmeden önce yola çıkıp ikisini karşılayacaktı. İnsanlar iki nokta arasındaki dağ silsilelerini düşündükçe Zhang Tianci'nin hiç geri dönemeyeceğini sandılar. Ama geri dönmüştü işte, hem de görünüşe göre daha yeni geri dönmüştü. O siyah çantanın içindeki paraydı galiba? Hasır sandaletleri parçalanıp tatlı patates kadar küçük, şişmiş ayaklarıyla öküz boynuzu gibi kemikli ayak bileklerini ortaya çıkarmıştı.

Taklaböceği'nin kız kardeşi olan Şaşı Hua, kucağında büyük beyaz bir lahanayla tahtırevanımın yanından geçti. Kara gözleriyle bana cilveli bir bakış attı. Elleri soğuktan kıpkırmızı olmuştu. Şaşı Hua, 6. Zhao'nun dul karısının tezgâhının önünden geçerken dulun eli deli gibi titremeye başladı. Bakışları çarpışınca bu iki yeminli düşmanın gözleri kıpkırmızı oldu birden. Ama kocasını öldüren kadını görmek bile bu dul kadının "Kar Pazarı"nın konuşma yasağını delmesi için yeterli değildi anlaşılan. Ama ben dulun kanının öfkeyle kaynamaya başladığını görebiliyordum. Öfke beni işten alıkoyamaz, işte dulun hayattaki en güçlü noktası buydu. Dumanı tüten, fırından yeni çıkmış çörekleri büyük seramik bir kaba koyup Zhang Tianci'nin önüne bıraktı. Zhang Tianci birden elini uzattı. Dul kadın onun ne istediğini anlayamadı bir an. Ama hemen ardından bu elin ne anlama geldiğini çözüverdi. Yağlı eliyle sanki bu dikkatsizliği için özür diler gibi alnını kaşıdı. Bir kavanozun içinden iki baş büyük, mor sarmısak alıp Zhang Tianci'nin eline bıraktı, ardından küçük siyah bir kâse alıp içine acılı susam yağı koydu, bu da özel ikramımızdır der gibilerinden kâseyi adamın önüne koydu. Bu ikramdan hiç de hoşnut olmayan hasır satıcıları mavimsi bakışlarını kadının üzerine dikip onun Zhang Tianci'yi kayırmasını eleştirdiler. Zhang

Tianci çöreklerin soğuması beklerken halinden memnun ve yavaş hareketlerle sarmısakları diş diş ayırmaya başladı. Ardından daha soymadığı sarmısakları büyüklüklerine göre masanın üzerine dizdi, sarmısaklardan oluşan bir manga oluşturmuştu sanki. Sonra yine hiç acele etmeden sırayı bozmasınlar diye ebatları birbirine yakın olan sarmısakların yerini değiştirdi, onlardan çok nizami bir manga yapmak istiyordu sanki. Tahtırevanım lahana pazarına doğru yol alırken arkama dönüp bu tuhaf adama bir kez daha baktım, çörekleri yemeye ancak şimdi başlıyordu. Çörekleri inanılmaz bir hızla midesine indiriyordu, buna yemek yeme denmezdi, daha çok koca ağızlı bir kavanozun içine bir şeyler tıkıştırmaya benziyordu.

"Kar Pazarı"ndaki devriyemi başarıyla tamamladım. Sessizlik ordusu beni pagodanın önüne götürdü. Wang kardeşler tahtırevanı yere bırakıp beni dışarıya çıkardılar. Ayaklarım öyle uyuşmuştu ki yere basmak istemiyorlardı. Tahtırevanın içinde onlarca çift sandalet ve biraz da kirli banknot vardı. Bu paralar Kar Prensi'ne adanmış paralardı, hepsi benimdi, Kar Prensi'ni oynayan bana adanmışlardı.

Şimdi geriye dönüp baktığımda "Kar Pazarı" denilen şeyin aslında bir kadın festivali olduğunu düşünüyorum, kar yorgan gibi örttüğü toprağı nemlendirmiş ve beslemişti, kar aslında hayatın suyuydu, doğurganlığı ve bereketi simgeliyordu, kışın sembolü, baharın habercisiydi, kar yağmıştı ya, bahar da karın ardından dörtnala koşan bir at gibi gelecekti.

Pagodanın altında küçük, sessiz bir meditasyon odası vardı, oda ne bir Tanrı'ya ne bir ölümsüze adanmıştı ne de içeride onlara ait bir şey vardı, tüm adaklar dışarıda yapılıyordu. Odanın içinde hoş kokulu tütsüler yanıyordu. Buhurdanın önünde içi, el değmemiş bembeyaz

karla dolu olan ahşap bir kazan vardı. Kazanın arkasında kare şeklinde bir tabure vardı, işte bu Kar Prensi'nin tahtıydı. Tahta oturur oturmaz birden aklıma Kar Prensi'nin en son ve beni en çok heyecanlandıran görevi geliverdi. Rahip Men odayı dışarıdan ayıran beyaz tül perdeyi hafifçe aralayıp içeriye girdi. Beyaz saten bir kumaşla yüzümü örttü. Bana daha önce anlattıklarından bu görevi yerine getirirken yüzümdeki örtüyü açmamam gerektiğini biliyordum. Onun hafif adımlarla odadan çıktığını duydum. Odada sadece benim nefes alışverişlerim, kalbimin atışları ve tütsülerin yanarken çıkardığı sesler vardı, dışarıdansa insanların ayakları altında ezilen karın sesi geliyordu.

İçeriye zarif adımlarla bir kadın girdi. Başımı örten saten, yarı şeffaf olduğundan kadının uzun ve şişman vücudunu belli belirsiz seçebiliyordum. Kadının vücudu yanmış domuz kılı kokuyordu. Bu kadın Dalan şehrinden olamazdı, büyük ihtimalle Kumlu Tepe köyünden geliyordu, o köyde saç fırçası yapan bir elişi atölyesi vardı. Ama kadın nereden geliyorsa gelsin Kar Prensi tarafsız olmak zorundaydı. İki elimi de hemen önümde duran içi kar dolu kazana daldırdım, kutsal kar, ellerimin kirini yıkayacaktı. Sonra ellerimi kazandan çıkarıp kadına doğru uzattım, kurallara göre yeni yılda hamile kalmak ve memelerinin sütle dolmasını isteyen, sağlıklı, canlı memelere sahip olan kadınlar bluzlarını kaldırıp memelerini Kar Prensi'nin uzanmış ellerine göstermek zorundaydılar. Her şey olması gerektiği gibi gidiyordu: Bir çift sıcak ve yumuşak meme benim soğuk ellerimdeydi işte. Birden başım dönmeye başladı, mutlu bir sıcak akıntı önce ellerime, hemen ardından da hızla tüm vücuduma yayıldı. Kadın kontrolsüz bir biçimde nefes almaya başladı. Sonra işte o bir çift sıcak güvercini andıran memeler, elimde çok kısa bir an durduktan sonra uçup gitti.

O ilk memeler daha doyasıya dokunamadan uçup gidince biraz hayal kırıklığına uğramıştım, ellerimi temizlemek ve kutsamak için bir umutla yeniden kara daldırdım. Bir sonraki memenin gelmesini sabırsızlıkla beklemeye başladım. İkinci çift geldiğinde onların elimden bu kadar çabuk gitmesine izin vermeyecektim. Memeler gelir gelmez sert ellerimle hızla kavrayıverdim onları. Çok küçük ve zariftiler, yumuşak desem yumuşak değil, sert desem sert değil, sanki fırından az önce çıkmış çörek kıvamında memelerdi. Onları göremesem de onların beyaz, bembeyaz, kar beyazı olduğunu biliyordum, pürüzsüz ve parlaktılar. Uçları ufak mantarlar gibi küçüktü. Onları kavrayınca içimden sessiz bir dua okudum. Bir sıkım: nur topu gibi üçüz oğlanların olsun. İki sıkım: sütün çeşme gibi aksın. Üç sıkım: sütün sabah çiyi gibi tatlı olsun. Kadın alçak sesle inlemeye başlayınca hızla kendini geri çekip uzaklaştı. Onunla hesabım daha kapanmamıştı, duygularım ağır bir darbe aldı. Çok kötü hissediyordum. Kendimi cezalandırmak için ellerimi kazanın en dibine kadar bastırdım, ellerim kazanın kaygan dibine değince ellerim ve kollarımın yarısı uyuştu, iyice hissizleşinceye kadar ellerini dışarı çıkarmadım. Kar Prensi o saf ellerini şimdi de Gaomi Kuzeydoğu Bucağı kadınlarının kutsanması için kaldırıyordu. Ellerim bir çift sarkık ve yerinde duramayan memeye değinceye kadar kendimi çok üzgün hissettim. Onlara dokununca önce inatçı tavuklar gibi kesik kesik gıdakladılar, sonra tüyleri diken diken oldu. O iki bitkin meme ucunu parmaklarım arasında sıkıştırıp hemen ardından ellerimi geri çektim. Kadının ağzından gelen pas tadı saten örtüyü geçip yüzüme vurdu. Kar Prensi kimseyi kayırmaz, tüm dileklerin gerçek olsun, oğlun olsun istiyorsan bir oğlun olsun, kız istiyorsan kızın, sütünü bol mu alırsın, buyur hepsi senin. Memelerin sonsuza dek sağlıklı olsun ama gençliği-

nin baharına geri dönmek istiyorsan Kar Prensi'nin elinden bu konuda hiçbir şey gelmez.

Dördüncü çift öfkeli ve her an patlamaya hazır bıldırcınlara benziyordu, kahverengi tüyleri ve sert gagaları vardı, boynu kısa, kalın ama çok güçlüydü. O sert gagalarıyla avuç içlerimi gagalayıp durdular.

Beşinci çiftin içinde sanki iki yabanarısı kovanı gizlenmişti, neresini sıksam oradan bir vızıltı geliyordu, yabanarıları memelere çarptıkça memelerin yüzeyi alev alev yanmaya başladı, ellerim karıncalanınca onlara bütün iyi dileklerimi sundum.

O gün yaklaşık olarak yüz yirmi çift memeyi elledim, memeler hakkındaki duygu ve izlenimlerim kat kat arttı, sanki bir kitabın sayfalarını çeviriyordum. Ama tek boynuzlu bir at bütün bu izlenimlerimi bir anda parçalayıverdi. Bu ufaklık bir gergedan gibiydi, her şeyimi altüst etti, hafıza bankamda büyük bir deprem oldu, vahşi bir boğa gibi sebze bahçeme girdi.

Şişmiş ve duyarlılığını yitirmiş ellerimi Kar Prensi'nin görevlerini yerine getirmesi için uzatıp bir sonraki memeyi bekliyordum. Memeler gelmedi ama çok tanıdık bir kıkırdama duydum. Kırmızı bir yüz, kıpkırmızı dudaklar, fasulye tanesi kadar iki küçük kara göz... Tek memeli İhtiyar Jin, bu genç ve işveli kadının yüzü birden zihnimin derinliklerinden su yüzüne çıktı.

Sol elimle iri bir sağ memeyi elledim, sağ elimse sadece boşluğa dokundu, işte o zaman tek memeli İhtiyar Jin'in geldiğinden emin oldum. Yemeklik susam yağı satan bir dükkân işleten bu şen dul, sınıf çatışmasının kızıştığı dönemde yapılan kitlesel bir forumda neredeyse vurulacaktı, daha sonra köyün en fakir adamına, ne altında yatacak bir çatısı ne de bir karış toprağı olan Tek Gözlü Fang Jin denilen bir dilenciye vardı, şimdi yoksul bir çiftçinin karısı sayılıyordu. Kocasının tek bir gözü,

kendinin de tek bir memesi vardı, bundan daha iyi bir eşleşme yapılamazdı. İhtiyar Jin gerçekte yaşlı bir kadın değildi, onun o sevişirken kullandığı eşsiz teknikler köydeki erkeklerin arasında ağızdan ağza dolaşıyordu, bunu benim de birkaç kez birkaç yerde duymuşluğum vardı. Memesini sol elimle tutuyordum, birden sağ eliyle sol elimi tutup memesine kadar elime rehberlik etti. İki elimle onun aşırı büyük tek memesini tutarken memesinin ağırlığını daha iyi tarttım. Onun rehberliğinde memesinin her bir santimetresini iyice öğrendim. Bu meme kadının göğsünün sağ tarafında yalnız başına heybetle dikilen bir dağdı, memenin üst yarısı yatıştırıcı bir yamaçtı, alt yarısıysa hafifçe sarkmış bir yarımküreydi. Bu şimdiye kadar dokunduğum en sıcak memeydi, aşılanmış bir horoz gibi yanıyordu, öyle sıcaktı ki neredeyse ateş alacaktı. Pürüzsüz bir kayganlığı vardı, eğer o kadar sıcak olmasaydı daha da kayganlaşırdı. O sarkık yarımkürenin ucu devrilmiş bir içki kadehi gibi uzanırken birden hafifçe kalkarak bir meme ucuna dönüşüyordu. Meme ucu plastik bir memiyi andırıyordu, bazen yumuşak bazen de sertti, avuçlarıma pek çok serin damla bıraktı. Aklıma birden güneye ipek satmak için gitmiş bodur bir köylünün dedikleri geldi, İhtiyar Jin'in papaya gibi şehvetli bir kadın olduğunu, dokunulduğu an beyaz sıvılar akıttığını söylemişti adam. Papaya denilen meyve, İhtiyar Jin'in memesine mi benziyordu yani? Şimdiye kadar hiç papaya görmediğimden elimdeki bilgilerden yola çıkarak papayanın çok çirkin ama ölümcül derecede çekici bir meyve olduğunu çıkardım. Kar Prensi'nin o kutsal görevi İhtiyar Jin'in tek memesi tarafından yavaş yavaş yoldan çıkarıldı. Elim bir sünger gibi memesindeki tüm sıcaklığı çekiyordu, o da elimin okşamaları altında halinden çok memnun görünüyordu. Küçük bir domuz gibi inlerken başımı tutup memesine dayadı, alev alev yanan memesi

yüzümü yaktı. Fısıltıyla şöyle mırıldandığını duydum: "Sevgili oğlum... canım oğlum benim..."

"Kar Pazarı"nın kuralı sonunda bozulmuştu.

Tek bir kelime bile felakete davetiye çıkarmak demekti.

Rahip Men'in kapısının önündeki boş alana çimen yeşili bir cip park etti, üzerlerinde beyaz pamuklu nişanlar olan haki üniformalı dört güvenlik polisi cipin üzerinden atladı. Pars gibi çevik hareketlerle odanın içine girdiler. Birkaç dakika sonra bileklerinde gümüş rengi kelepçeler olan Rahip Men'i ittirerek tekrar göründüler. Rahip Men tek kelime bile etmeden üzgün bakışlarla bana baktıktan sonra itaatkâr bir şekilde cipe bindi.

Üç ay sonra gerici bir tarikatın lideri olan Men Shengwu, yani Rahip Men bir dağın yamacına gizlenip ateş ederek casuslara sinyal verdiğinden dolayı ilçedeki Büyülü Köprü'nün altında vurularak öldürüldü. Rahibin kör köpeği karda cipin arkasından koşarken cipteki bir keskin nişancı tarafından kafasından vurulup yere serildi.

2

Gürültülü bir şekilde hapşırarak uykumdan uyandım. Gaz lambasının altın ışığı duvarlara vuruyordu. Lambanın altında oturan annem, altın rengi bir gelincik postunu okşuyordu. Dizlerinin üzerinde büyük mavimsi bir makas vardı. Gelinciğin kabarık kuyruğu annemin ellerinde sıçrıyordu. *Kang*'ın önündeki taburede kirli yüzü, bir maymunu andıran, üzerinde pamuklu, kahverengi askerî üniforma olan bir adam oturuyordu. Sakat parmaklarıyla gri saçlarının altındaki kafa derisini kaşıyordu.

"Jintong, sen misin?" diye sordu bana dikkatle, kapkara gözlerinde parlayan samimi ama zavallı bir ifadeyle. Annem, "Jintong, bu senin Sima... yaşlı kuzenin Sima..." dedi.

Meğer Sima Ting'miş. Onu yıllardır görmemiştim ve yıllar işte onu bu hale getirmişti. Yıllar önce çamdan yapılmış gözetleme kulesinde canlı ve hayat dolu bir halde dikilen Dalan şehrinin Belediye Başkanı Sima Ting nereye gitmişti acaba? Onun taze havuçlar gibi kıpkırmızı olan parmakları şimdi neredeydi kim bilir?

O gizemli süvari Sima Feng ve Sima Huang'ın kafalarını paramparça ettiğinde Sima Ting, bizim avlunun batısındaki ahır olarak kullanılan odadan sudan çıkan bir sazan gibi fırlamıştı. Ardından bir iğne gibi kulak delen keskin silah sesleri gelmişti. Değirmenin etrafında huysuz eşek gibi yeri döverek defalarca tur atmıştı. Atların nal sesleri *hutong*'da sel gibi dalga dalga yankılanmaya başladı. Şöyle düşünüyordu: Kaçmalıyım, burada gizlenip ölümü bekleyemem. Başında buğday kepekleri uçuşurken bizim avlunun alçak güney duvarından içeriye atlayıverdi, yere iner inmez bir köpek pisliği yığınına, düşünce ayağı kayıp yere yuvarlandı. Bu sırada *hutong*'dan gelen bir patlama sesi duydu. Telaşla emekleyerek bir samanlığa daldı. Samanlıkta tam da o anda yumurtlamakta olan kırmızı ibikli bir tavukla karşılaştı. Birkaç saniye içinde daha da artan patlama sesleriyle bir kapının kırıldığını duydu. Bunun hemen ardından siyah maskeli iriyarı birkaç adam duvarın yanına koşturdu, koca ayaklarına giydikleri kalın tabanlı bez ayakkabılarıyla duvarın kenarındaki yabani otlarla çimenleri çiğnediler, adamların ellerinde kuzgun karası mavzerler vardı. Korkusuz haydutlar gibi kendilerine güvenle hareket ediyorlardı, duvardan kara kırlangıçlar gibi atladılar, görünüşe göre o çok önemli adamın korumalarıydı bunlar.

Sima Ting, başta adamların yüzlerini niye gizlediklerini anlamadı, daha sonra Sima Feng ve Sima Huang'ın vurulduklarını haberini alınca karışık zihninin derinliklerinde küçük bir delik açıldı ve anlam veremediği pek çok şey birden aydınlanıverdi. Adamlar avluya dalmıştı. Sima Ting başını samanların arasına gömmüş, kıçını o işini bilir dercesine dışarıda bırakmış bir halde olacakları beklemeye başladı.

"İki numara, iki numaradır, bense benim," dedi Sima Ting lambanın altında duran anneme, "baldız, bu konuyu bir açıklığa kavuşturalım önce."

Annem, "O zaman sana, amca, diyelim. Jintong, bu senin Sima Ting Amca'n," dedi.

Tekrar uykuya dalmadan önce Sima Ting'in cebinden ışıl ışıl parlayan altın bir madalya çıkarıp anneme uzattığını gördüm. Utangaç bir şekilde homurdanarak, "Baldız, günahlarımın kefaretini çoktan ödedim," dediğini duydum.

Sima Ting samanlıktan çıktıktan sonra gecenin karanlığından yararlanarak köyün dışına çıktı. Bir ay sonra sedye birliğine alınarak esmer yüzlü bir delikanlıyla eşleştirildi.

Sima Ting'in sanki hatalarını gizlemek için yalanlar uyduran bir delikanlı gibi geveleye geveleye anlattığı o efsanevi tarihini dinledim. Annemin başı, lambanın ışığı altında sallanıyordu, yüzü altın sarısına bürünmüştü, annemin koca ağzının kenarları hafifçe büzülüp alaycı bir gülümsemeye dönüştü. "Söylediklerimin hepsi doğru," diye homurdandı Sima Ting, "inanmadığını biliyorum, ya bu madalyaya ne diyeceksin, bunu da kendim mi yaptım peki? Bunu da mı uyduruyorum?"

Annem gelinciğin kürkünü keserken çıkan makas sesleri eşliğinde, "Sima Ting amca, kim yalan söylediğini söyledi ki?" dedi.

Sima Ting ve o esmer delikanlı göğsünden vurulmuş bir takım komutanını tökezleyerek ama hızla taşıyorlardı. Havada yeşil ışıklar çakarak uçan uçaklar vardı. Havan topları ve mermiler parlak kuyruklarını peşlerinde sürüyerek gecenin karanlığını yararken havada ateşten canlı, dinamik ve sık dokunmuş bir ağ örüyorlardı. Havan topları patladıktan sonra ortaya çıkan mikron küçüklüğündeki şarapnel parçaları yeşil bir şimşek gibi yanıp sönerken ayakları altında kalan engebeli tarlalarla hasat yapıldıktan sonra donmuş kalmış çeltik tarlalarını aydınlatıyordu. Sedye taşıyıcıları darmadağın olmuş çeltik tarlalarında telaşla koşturuyordu. Gittikleri yönden bile haberleri olmayan bir halde koşturup durdular. Gecenin o soğuk karanlığında yaralı askerlerin acı iniltileri birbiri ardına yankılanıyordu. Birliğin başında saçlarını küt kestirip perçem bırakmış kadın bir asker vardı, elinde ucunu kırmızı bir ipekle kapladığı el feneri vardı, tarlanın sırtında ayakta dikilip yüksek sesle, "Sarsmayın! Yaralıları sarsmayın!" diye bağırıyordu. Boğuk sesi kaba, kuma sürten bir ayakkabının çıkardığı hışırtıyı andırıyordu. Patlamalar yüzünü yeşile boyamıştı. Boynuna kirli bir avlu sarmıştı, deri kemerinin üzerinde iki tane ahşap saplı el bombasıyla bir tane emaye kupa asılıydı. Bu kadın çok canlı ve hayat doluydu, gün boyunca soya sosu kırmızısı üniformasıyla sedye taşıyıcılarıyla birlikte o cepheden bu cepheye uçarcasına koşturup duruyordu. Ateş hattında uçan zamansız bir kelebeğe benziyordu. Binlerce, on binlerce patlamanın yarattığı sıcak hava dalgası, üç ayak kalınlığında buz tutmuş bu kara kışı birden güneşli bir bahar havasına çevirmişti, Sima Ting bir ke-

resinde gündüz vakti sıcak kanın erittiği karların hemen yanı başında açmış olan altın rengi karahindiba tomurcukları gördü. Üzerinde sıcak dumanların tüttüğü siperlerde yemek için bir araya gelen askerler yaramaz çocuklar gibi çatır çutur sesler çıkararak kar beyazı çöreklerle açık sarı taze soğanlar yiyordu. Yemekten gelen hoş kokular açlıktan kıvranan Sima Ting'in ağzını sulandırdı. Sedye taşıyıcılarıysa katlanmış bir sedyenin üzerine otururak erzak çuvalından aldıkları donmuş darı pilavını soğuktan çatılmış kaşları eşliğinde lop lop yutuyorlardı. Sima Liang önünde uzanan siperin içinde sedye taşıyanların lideri olan o kelebek gibi kadının, kucağında tüfek tutan bir takım komutanıyla gülüştüğünü gördü. Takım komutanının yüzü Sima Ting'e çok tanıdık geldi. Kelebek'le takım komutanı, üzerlerinde toprak kokusuyla siperden çıkıp gülüşerek sedye taşıyanların yanına vardı.

Kelebek, "Yoldaşlar, Komutan Lu, herkesi şimdi burada görmek istiyor!" dedi.

Taşıyıcılar dimdik bir şekilde ayağa kalktılar. Sima Ting gözlerini takım komutanın hünnap kırmızısı yüzündeki gür kaşlarına dikti, bu adamın nereden geldiğini bulmak için kendini zorladı.

Takım komutanı çok kibar bir tavırla, "Oturun, oturun, lütfen oturun!" dedi.

Taşıyıcılar yere oturup köfte şeklinde sıkılmış darı pilavını yemeye devam etti.

Takım komutanı, "Yoldaşlar, sizlere teşekkür ederim, sıkı çalışıp çok yoruldunuz!" dedi.

Taşıyıcıların çoğu kayıtsızca yemek yemeye devam ederken içlerinden birkaçı, "Siz de komutanım, siz de çok yoruldunuz!" diye bağırdı.

Sima Ting hâlâ bu komutanı daha önce nerede gördüğünü çıkarmaya çalışıyordu.

Komutan, taşıyıcıların kötü beslenme şartlarına ve

parçalanmış ayakkabılarına endişeli gözlerle bakarken mor bir pelesenk ağacı sertliğindeki yüzüne örümcek ağı yumuşaklığında bir hissiyat yayıldı. Sonra, "İstihbaratçı," diye yüksek sesle seslendi. Zeki görünen küçük bir asker siper boyunca bir yaban tavşanı gibi sekerek yanına geldi.

"İhtiyar Tian'e söyle de, artan çörekleri buraya getirsin," diye emretti komutan.

İstihbaratçı uçarcasına koşturdu. Aşçı sırtında bir sepet çörekle çıkageldi.

Komutan, "Yoldaşlarım, biraz daha dayanın, devrim gerçekleştikten sonra her gün çörek yiyeceksiniz!" dedi.

Komutan çörekleri kendi elleriyle dağıttı, herkese bir tane, yanında da yarım taze soğan. Tam da üzerinde dumanı tüten bir çöreği Sima Ting'e uzatırken bu ikisinin dört gözü çarpışıp bir kıvılcım çıkardı. Sima Ting için hoş bir sürpriz olmuştu bu, bu hünnap kırmızısı yüzlü komutan yıllar önce Sima Ku'nun taburunun katır bölüğünde yaverlik yapan 7. Lu idi. 7. Lu da Sima Ting'i çıkardı hemen. Elini kaldırıp Sima Ting'in omzunu sertçe sıkarak, "Kâhya, demek sen de buradasın," dedi alçak sesle. Sima Ting'in burnu ekşidi, tam 7. Lu'ya bir şeyler söyleyecekken, 7. Lu hemen ardına dönüp taşıyıcılara doğru yüksek sesle, "Yoldaşlarım, sizlere çok teşekkür ederim, eğer sizlerin desteği olmasaydı bugünlere gelemezdik!" dedi.

Saldırı başladığında Sima Ku ve birlikte çalıştığı delikanlı ikinci siperin içindeydi, başlarının üzerinden bir kuş sürüsü gibi geçen uçakların attığı bombaların keskin kükremeleriyle uzaklardan gelen sanki gök yarılmış da yer delinmiş gibi sesler çıkaran patlamaları duydular. Saldırı borusu çalınca askerler naralar atarak siperlerden çıktılar. Kadın komutan dimdik durup yüksek sesle, "Kalkın, koşun, yaralıları kurtarın!" diye bağırdı.

Kelebek, elindeki el bombasını sallayarak siperden dışarı fırladı. Çekirge gibi uçan bir mermi onun arkasın-

daki toprak yığınının üzerine isabet edince yerden ince, beyaz bir duman yükseldi. Kelebek'in yüzü kireç gibi bembeyaz oldu ama yüzünde korkudan eser yoktu. Göğüslerine gelen siperde titreyerek ayakta duran taşıyıcılar içgüdüsel olarak yere eğildiler. Kısa boylu bir taşıyıcı beceriksizce siperin üzerine tırmandıktan sonra etrafını saran donmuş toprak, kurşun yağmuruna tutulunca kendini tekrar sipere atıp, "Komutanım... komutanım... bayramlık oldum..." diye bağırdı.

Kelebek sipere atlayıp, "Neren kanıyor?" diye sordu.

Kısa boylu taşıyıcı, "Kasıklarım... kasıklarımın arası cayır cayır yanıyor!" diye bağırdı.

Kelebek, onu bir kenara sürükledi, güzel kaşlarını çattı, burnunu kıvırıp küçümseyen bir tavırla, "Seni korkak şey, pantolonunu çıkar!" dedi. Kelebek, eline bir el bombası alıp kısa boylu taşıyıcının kafasına vurduktan sonra yüksek sesle, "Yoldaşlar, haydi yukarıya çıkın, hepiniz evli barklı kocaman adamlarsınız, benim gibi bir kadınla yarışacak haliniz yok ya?!" diye bağırdı.

Kelebek'in yüreklendirdiği taşıyıcılar teker teker siperi terk etti.

Sima Ting ayağa kalkınca siperin içine boylu boyunca uzanmış ve tüm vücudu kasılan kısa boylu taşıyıcıyı gördü. "Evlat, neyin var?" diye sordu ama cevap alamadı. Sima Ting onu yüzüstü çevirince adamın yüzünün morardığını ve dişlerinin kenetlenmiş olduğunu gördü. Ağzından tuhaf sesler ve beyaz köpükler çıkarıyordu.

"Sima Ting, niye oyalanıyorsun? Ölmekten mi korkuyorsun yoksa?" dedi Kelebek Komutan kaşlarını çatıp.

"Komutanım..." dedi Sima Ting zar zor, "görmüyor musun çocuk koyun gibi titriyor, sara hastasıymış..."

"Anasını sattığımın, tam da sırasıydı, tam da olacak zamanını buldu!" diye küfrederek sipere geri atladı komutan. Sara hastası çocuğun ayağına bir tekme attı ama

çocuk hareketsizdi. Sonra elindeki el bombasıyla çocuğun dizkapaklarına vurdu, çocukta hâlâ bir hareketlenme olmadı. Ayağa kalkıp kafese kapatılmış güzel bir pars gibi telaşla siperin içinde tur atmaya başladı. Siperin kenarında bulduğu bir saman demetini alıp çocuğun ağzına tıkıp öfkeyle, "Yesene, hadi ye, demek koyunlar gibi titreyip sara krizine girersin, ot yemek istemiyor musun ha? Yesene hadi!" dedi. Bir el bombasının ahşap sapıyla samanları çocuğun ağzına sıkıştırmaya başladı. Çocuk birkaç kez inleyerek koyun gibi beyaz gözlerini açıverdi. "Oo, demek bu yöntem gerçekten işe yarıyormuş!" dedi komutan gururlanarak, "Xu Bao, haydi ayağa kalk, koşsana, yaralıları kaldır!"

Xu Bao denilen bu delikanlı hendeğin duvarlarına tutunarak acı içinde ayağa kalktı. Vücudu hâlâ kasılıyordu, yüzündeki kasları yaralı bir böcek gibi çırpındı. Hendekten tırmanmaya çalışırken kol ve bacaklarında hiç derman kalmamıştı. Sima Ting hendekten çıkıp önce sedyesini, ardından da delikanlıyı sürükleyerek dışarıya çıkardı. Xu Bao minnetle Sima Ting'e gülümsedi ama delikanlının o gülümseyen yüzü keskin bir jilet gibi Sima Ting'in kalbini parçaladı.

Bu ikisi sedyeyi kaldırıp belini bükmüş ve neredeyse emekler gibi ilerleyen komutanları eşliğinde sendeleyerek yola koyuldular. Toprağın üzerindeki kar, çoktan çamura dönüşmüştü, çamurun içindeki boş mermi kovanları sedye birliği ilerlerken birbirine çarpıp duruyordu. Şarapnel parçaları uçuştu, havan toplarının önlerinde açmış olduğu çukurlardan beyaz duman bulutları yükseliyordu. Ayaklarının altındaki toprak birden büyük bir patlamayla sarsıldı. Askerler kırmızı bir bayrağın peşinde sel gibi ilerliyorlardı. Önlerinde yükselen devasa toprak duvarın arkasından vahşi köpek havlamalarını andıran makineli tüfek sesleri geliyordu. Yelpaze gibi açılan bir

dizi ateşten dil askerleri yalayıp onları yabani otlar gibi yere serdi. Duvarın arkasından püsküren alevler yerde ateşten bir ejderha gibi yuvarlanıyordu, ateşin içinde kalan askerler insanın tüylerini diken diken eden çığlıklar içinde tuhaf bir dans etmeye başladılar. Bazı askerler ateşten ejderhanın üzerinden atlayıp çığlıklar atarak yerde sağa sola yuvarlanıyordu, ateşin içinde sıkışıp kalmış askerlerse deli gibi zıplıyordu, yüzleri acıdan ve korkudan tuhaf bir şekle girdi, göz açıp kapamadan ateşin içinde felçli gibi kalakaldılar. Keskin bir kötü koku toprakta dalga dalga yayılmaya başladı, askerlerin ve hemen onların arkasında duran taşıyıcıların bu kokudan mideleri bulandı. Sima Ting bulunduğu daracık yerden askerlerin çürümüş ağaçlar gibi teker teker yere serildiğini gördü. Sima Ting'in saralı ortağı Xu Bao kendini yere atarken Sima Ting'i de peşinde sürükledi. Sima Ting'in ön dişleri çamura değdiği an başının üzerinden geçen mermilerin sıcak ıslığını duydu, mermiler hemen arkasındaki birkaç taşıyıcıyı yere serdi. Lav silahının sesi yine tıslamaya başladı, birbiri ardına ıslak ve yapış yapış alevler püskürüyordu. Yerde üzerinden beyaz dumanlar tüten el bombaları yuvarlanmaya başladı, sonra bir tane doğudan, bir tane de batıdan iki patlama sesi duyuldu: Güm! Güm! Hemen ardından havada uçuşan şarapnel parçaları ortalığı birbirine kattı. Anacığım, bugünü çıkaramayacağım galiba diye inledi saralı delikanlı başını kaşırken, kıçı havadaydı, pantolonu şarapnel parçalarıyla lime lime olmuştu, pantolonunun üzerinde açılmış olan yumruk büyüklüğündeki deliklerden kirli, kara pamukçuklar çıkıyordu. Askerler gerçekten çok çetin bir savaş veriyordu, acı çığlıklar atıp ellerinde silahlarla silah arkadaşlarının cesetlerinin üzerine ve erimiş kara karışmış taze kan göletlerine basarak o artık lime olmuş bayrağın ardında savaş borusunu dinleyerek duvarın önüne atıldılar, ardın-

dan ölüm korkusu olmadan duvara dayadıkları merdivenlerle ya da iplerle duvara tırmandılar, duvardan çığlıklar atarak yere düşenler oldu, yerdeki buz tutmuş hendeğin içine düşenler biraz kıvranıp yerde yuvarlandıktan sonra körü körüne yine duvara tırmanmaya çalışıyordu. Sima Ting'in yakınında bir yerlerde yere uzanmış olan Kelebek, iki elini de çamura sokmuştu. Kıçından beyaz dumanlar çıkıyordu. Pamuklu pantolonu yanıyordu, ateşi söndürmek için yerde biraz yuvarlandı, ardından pantolonunda açılmış delikleri çamurla kapattı. Duvara tırmanmış askerlerin ölüyü mezarından kaldıracak kadar yüksek savaş naraları ve silah seslerinin patlamış mısırı andıran patlamaları birbirine karıştı. Kelebek ayağa kalkıp koşturmaya başladı, daha birkaç adım atmışken kendini yere fırlatıp kıvranmaya başladı, vurulmuş gibi acı çekiyordu. Sonra ayağa kalkıp belini iyice olgunlaşmış bir başak gibi eğerek tekrar koşmaya başladı. Ceset yığınının içinden birini çekip sürükledi. Yaralıyı böcek sürükleyen bir karınca gibi canla başla Sima Ting ve ortağının sedyesinin yanına taşıdı. Sürüklediği yaralı Komutan Lu'ydu, 7. Lu. Göğsünden yaralanmıştı, göğsündeki yaralardan kan ve baloncular çıkıyordu, grileşmiş akciğerinin titrediğini gördüler.

"Hemen sedyeye koyup uzaklaştırın buradan!" diye emretti Kelebek.

Aptala dönmüş Xu Bao, boş bakışlarla Kelebek'e baktı. Kelebek, "Seni geri zekâlı!" diye bağırdı.

Sima Ting sedyeyi telaşla açıp Komutan Lu'yu üzerine yerleştirdi. Komutan Lu, özür dileyen bakışlarla Sima Ting'e baktıktan sonra yorgun düşmüş gri gözlerini hemen kapadı.

Taşıyıcı ikili sedyeyi kaldırıp geriye doğru koşmaya başladı. Mermiler başlarının üzerinde kuş gibi cıvıldıyordu. Sima Ting ani bir refleksle sırtını kamburlaştırıp çok

rahatsız bir şekilde koşmaya başladı. Birkaç adım attıktan sonra dik durup bu kez de yengeç gibi yan yan gitmeye çalıştı. Kuşun ölüsü de canlısı da göğe yükselir diye düşündü. Birden kazandığı bir cesaretle daha çevik adımlar atmaya başladı.

Revirdeki görevliler Komutan Lu'yu telaşla sarıp sarmalayıp Sima Ting ve ortağından onu daha gerideki hastaneye taşımalarını istediler. Bu sırada güneş iyice batıya çekilmişti, ufukta mor bir gülün taçyapraklarını andıran yoğun bir hava vardı. Vahşi doğada tek başına dikilen, dalları kana bulanmış büyük bir dut ağacı vardı, ağacın gövdesi sanki korkudan terlemiş gibi ıslanmıştı. Taşıyıcılar Kelebek'in önüne kırmızı, ipek bir bez bağladığı el fenerinin ışığında çeltik tarlasına girip yavaş yavaş ilerlemeye başladılar. Başlarının üzerinden uçaklar geçiyordu. Göğün mor perdesi üzerindeki altın sarısı yıldızlar uçuşan şarapnel parçaları arasında ürpertiyle titrediler. Çatışma hâlâ devam ediyordu. Sima Ting yaşlı bir adamdı, ortağı da sara hastasıydı, birlikte çalışmak ikisini de çok yormuştu, her an açlıktan bayılabilirlerdi. Sima Ting ayakta dikildiğinde bacaklarını hissetmiyordu bile. Artık terlemiyordu da, tüm terini gün içinde tüketmişti sanki. Çeltik tarlasında canla başla ilerlemeye çalışırken tüm vücudundan yapış yapış bir yağ süzülmeye başladı, ardından iç organlarının kurumuş bir sukabağına dönüştüğünü duyumsadı. Komutan Lu dayanıklı adamdı doğrusu, dişlerini sıkmış gıkını bile çıkarmıyordu. Sima Ting'in birden sedyede bir ceset taşıdığı duygusuna kapıldı, burun delikleri ara ara ceset kokusuyla doluyordu.

Kelebek birden durma emri verdi, hemen ardından da devam etmelerini istedi. "Yoldaşlar, mola veremeyiz, mola verirsek bir daha ayağa kalkamayız," dedi. Kelebek'le, birlikte nehri geçtiler. Nehrin üzerindeki buz tabakası patlamalarla parçalanmıştı. Xu Bao kayıp bir buz

çukuruna düşünce, Sima Ting de düşüverdi. Xu Bao sedyenin tutamaklarını intihar edercesine elinden bırakıp buzun içinde yavaş yavaş ortadan kayboldu. Sedyeden düşen Komutan Lu dişlerini daha da sıkıp acıyla inledi. Kelebek, sedyenin bir ucundan tutup Sima Ting'e yardım etti. Kapandı kapanacak yorgun gözlerle hastaneye vardılar, yaralıyı yere bırakır bırakmaz ikisi de kendini yere attı. Kelebek, "Yoldaşlar, yatmak yok!" dedikten sonra hemen bayılıverdi.

Bir sonraki muharebede Sima Ting, sağ elinin üç parmağı şarapnel parçalarıyla kopmuş olduğu halde acıya dayanarak bacağı kopmuş başka bir takım komutanını sırtında taşıdı.

Sabah erkenden uyandım, burnuma pis bir koku geliyordu, duvarın kenarındaki sandalyenin üzerinde uyuya kalmış annemi gördüm, ağzının kenarından salyaları akıyordu. Sima Ting'se yaşlı bir kartal gibi *kang*'ın önündeki tabureye tünemiş şekerleme yapıyordu. *Kang*'ın önü sigara izmaritleriyle kaplanmıştı.

Daha sonra sınıf öğretmenim olacak olan Ji Qiongzhi, ilçeden bizim köye gelmesiyle birlikte Dalan şehrinde dul kadınların yeniden evlenmesi hareketini başlattı. Bu harika kadın, ilçeden yanında getirdiği vahşi atlara benzeyen memurelerle birlikte kasabadaki tüm dulların katıldığı bir toplantı düzenleyip onlara dulların yeniden evlenmesinin neden çok önemli olduğunu anlattı. Bu kadınların aktif seferberliği ve özel düzenlemeleri altında kasabadaki tüm dul kadınlar birer koca buldu.

Ama Shangguan'ların dulları bu kampanyanın başarıyla sonuçlanmasına engel oluyordu. Büyük ablam Shangguan Laidi'yi almaya kimse cesaret edemedi çünkü köyümüzün bekârlarının hepsi ablamın vatan haini

Sha Yueliang'la evlenmiş olduğu ve karşı devrimci Sima Ku tarafından kullanıldığını biliyordu, devrimin askeri Dilsiz Sun'la birlikteliğini de unutmamışlardı elbette. Hayatta olmalarını bırakın, bu üç adamın ölümünde bile kimse onlara dokunamazdı. Annem, Ji Qiongzhi'nin belirlediği yaş aralığında olmasına rağmen tekrar evlenmeye kendisi yanaşmadı. Evlendirme komitesinden gelen Luo Hongxia, bizim evin kapısından içeriye adım atar atmaz annem, tarafından küfürlerle kapı dışarı edildi. "Siktir git!" diye bağırdı annem, "Ben senin anandan daha yaşlıyım ulan!"

Ama asıl garip olan Ji Qiongzhi'nin bizzat kendisinin bizim eve gelip anneme yeniden evlenmesini tavsiye ettiği sırada annemin ona nazikçe, "Kızım, beni kiminle eşleştirmeyi düşünüyorsun?" diye sormasıydı.

Aradan sadece birkaç saat geçmiş olmasına rağmen annemin bu iki kadına karşı takındığı tutum arasında dünyalar kadar fark vardı.

Ji Qiongzhi, "Teyzeciğim, sizden küçük biri size yakışmaz, sizin yaş grubunuzdansa elimizde sadece Sima Ting var. Kirli bir geçmişi olmasına rağmen, ardından gösterdiği değerli hizmetlerle kefaretini ödedi. Ayrıca ikiniz arasında sıra dışı bir ilişki söz konusu," dedi.

Annem acı bir gülümsemeyle, "Kızım, onun kardeşi benim damadım olur!" dedi.

Ji Qiongzhi, "Bunun bir önemi yok ki, aranızda kan bağı yok," dedi.

Kırk beş dulun düğünü yıkılmaya yüz tutmuş kilisede yapıldı. Çok öfkeliydim ama yine de düğüne katıldım. Annem dullardan oluşan birliğin içinde ayakta dikiliyordu, şişmiş yüzü sanki allık sürmüş gibi kırmızıydı. Sima Ting'se erkeklerin arasında duruyordu, o sakat eliyle başını kaşıyordu, bunu neden yaptığını anlamadım, dalıp gitmiş de olabilirdi, utancını saklamaya çalışıyor da.

Ji Qiongzhi, hükümet adına yeni evlilere birer havlu ve sabun hediye etti. Belediye başkanı da evlilik cüzdanlarını verdi. Havluyu ve evlilik cüzdanını alan annemin yüzü utangaç bir kız çocuğu gibi kızardı.

İçimde şeytani bir ateş tutuştu. Yüzüm yanıyordu, orada durmuş, annem adına utanıyordum. Bir zamanlar hünnap ağacından yapılmış, İsa'nın durduğu duvarda şimdi kalın bir toz tabakasından başka bir şey yoktu. Bir zamanlar Papaz Malory'nin beni vaftiz ettiği kürsüde bir grup utanmak nedir bilmeyen kadın ve adam duruyordu şimdi. Hepsi de bir hırsız gibi ürkek ve kaçamak bakışlarla bakınıyordu. Saçları bembeyaz olmuş annem birazdan kendi damadının ağabeyiyle evlenecekti. Hayır, çoktan evlenmişlerdi bile. Evliliğin gerçek anlamı Sima Ting ve annemin herkesin önünde aynı yatağa girmesiydi işte. Annemin iri memeleri Sima Ting tarafından kuşatılmıştı işte, tıpkı Sima Ku, Babbitt, Sha Yueliang ve Dilsiz Sun'un ablalarının memelerini kuşatmaları gibi. Bunu düşünüce kalbime binlerce ok saplandı, gözlerim öfkeden yaşlarla doldu. Kadın yetkililerden biri, sarı bir sukabağının içinde duran çingülü yapraklarını heyecandan elini ayağını nereye koyacağını bilemeyen yeni evli çiftlere doğru savurmaya başladı. Birkaç yaprak, kirli bir yağmur ya da solmuş kuş tüyleri gibi yavaş yavaş annemin karaağaç özsuyuyla yatırılmış, yağlı ve parlak, beyaz saçlarının üzerine düştü.

Ruhunu kaybetmiş bir köpek gibi kiliseden dışarıya fırladım. Orada, eski sokakta üzerinde bol dökümlü kara cübbesiyle sakin sakin dolanan Papaz Malory'yi gördüm gerçekten. Yüzüne çamur sıçramıştı, başının üzerinde daha yeni filizlenmiş sarı buğday filizleri vardı. Gözleri iki soğuk kara üzüm tanesiydi, üzgün üzgün parladılar. Annemle Sima Ting'in evlendiği yetiştirdim ona hemen yüksek sesle. Birden yüzünün acıyla seğirdiğini gördüm,

o koca bedeni ve kara cübbesi birden porselen bir küre gibi parçalara ayrıldı, etrafa fırlayan parçalar bir süre yerde yuvarlandıktan sonra leş gibi kokan kara bir dumana dönüşüp kayboldu.

Büyük ablam avluda eğilip kar beyazı boynunu uzatarak sık ve kalın siyah saçlarını yıkıyordu. Ablam bu pozisyondayken o güzelim pembe memeleri ipek yumuşaklığındaki sesleriyle şarkı söyleyen iki sarısasma kuşuna benziyordu. Saçını yıkadıktan sonra doğrulunca bir dizi berrak su tanesi, memelerinin arasından aşağıya doğru süzüldü. Bir eliyle saçlarını geriye atarken gözlerini iyice kısıp bana baktı, yüzünde alaycı bir gülümseme vardı. "Biliyor musun? Annem, Sima Ting'le evleniyor!" dedim ona. Sadece sırıttı, umurunda bile değildim. Annem, eliyle Shangguan Yunü'yü çekiştirerek saçlarında hâlâ o utanmaz çiçek yapraklarıyla avluya girdi. Sima Ting de keyifsiz bir halde onları takip ediyordu. Ablam saçını yıkadığı leğendeki suyu havaya doğru boşalttı. Su havada parlak bir yelpazeye dönüştü. Annem hiçbir şey demeden uzun uzun içini çekti. Sima Ting benim gönlümü mü almaya çalışıyordu yoksa kendi başarısıyla gurur duyduğundan mı bilmem o altın madalyaya koynundan çıkarıp bana verdi. Ciddi bir tavırla yüzüne baktım. Yüzünde ikiyüzlü bir gülümseme vardı. Bakışlarını kaçırıp utancını örtbas etmek için bir öksürük koyuverdi. Madalyonu alıp tüm gücümle fırlattım, o ağır mı ağır madalyon arkasında altın sarısı bir parıltıyla çatının üzerinden kuş gibi süzülerek uçtu. Öfkelenen annem, "Git de geri getir onu!" diye bağırdı.

"Hayır, getirmeyeceğim!" dedim asık bir yüzle.

Sima Ting, "Aman, boş verin, ziyanı yok," dedi.

Annem bana bir tokat attı. Kendimi kasten yere atıp eşek gibi debelendim.

Annem bana bir tekme atınca içimdeki zehri boşalt-

tım: "Utanmaz, utanmaz seni!"

Annem bir an dondu kaldı, ağır başı üzgünce eğildi. Hemen ardından feryat figan ağlamaya başladı. Gözyaşları içinde eve girdi. Sima Ting içini çekip avludaki armut ağacının altına çökerek bir sigara yaktı.

Sima Ting onlarca sigara içtikten sonra ayağa kalkıp bana, "Yeğenim, git de ananı teselli et, ağlatma kadını," dedi.

Sonra koynundan evlilik cüzdanını çıkardı, cüzdanı paramparça edip yere fırlattı. Sonra belini büküp avludan çıktı, ardından baktım, bu haliyle yaşlı bir adama, rüzgârda titreyen bir muma benziyordu.

3

Sima Ku, saltanatı sürerken akıl hocası 2. Qin Bey'e doğum günü hediyesi olarak kristal taşından yapılmış bir okuma gözlüğü hediye etmişti. Qin, şimdi burnunun üzerine tünemiş olan bu karşı devrimci hediyeyle kiremitten yapılmış kürsünün üzerine oturmuş, elinde müfredata uygun bir Çin klasiğiyle titrek sesini uzatarak biz Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın yaş aralıkları arasında devasa bir uçurum olan birinci sınıf öğrencilere ders veriyordu. O ağır gözlük, onun eğimli burnunun ortasına doğru kaymıştı, burnunun ucundan ha düştü ha düşecek yeşil bir sümük damlıyordu. "Büyük keçiler büyüktür," diye şakıdı tek düze bir sesle. Çoktandır o kavurucu sıcaklıkların başladığı haziran ayında olmamıza rağmen başında kırmızı püsküllü siyah bir takke, üzerindeyse uzun siyah bir cübbe vardı. "Büyük keçiler büyüktür," diye onun sesini taklit ederek hep bir ağızdan bağırdık.

"Küçük koyunlar küçüktür," diye devam etti şakımaya üzgün bir sesle. Hava boğucu bir sıcaklıktaydı, sınıfın içi hem karanlık hem de nemliydi, bizler yalınayak, sırtı çıplak bir halde oturmuş yağlı yağlı terliyorduk ama iyi giyimli öğretmenimizin yüzü solmuş, dudakları morarmıştı, sanki soğuktan donuyordu. "Küçük koyunlar küçüktür," diye yüksek sesle tekrar ettik. Sınıfın içi sanki uzun süredir temizlenmemiş bir keçi ağılı gibi dışkı ve idrar kokuyordu. "Büyük keçilerle küçük keçiler dağa koştular, *büyük keçilerle küçük keçiler dağa koştular.*" Büyük keçiler koştu, küçük keçiler meledi, *büyük keçiler koştu, küçük keçiler meledi*." Keçiler hakkındaki engin bilgilerime dayanarak iri memeleri olan keçilerin memeleri yere sürtündüğünden dolayı koşamadıklarını çok iyi biliyordum, yürümekte bile zorlanan bu hayvanlar nasıl koşabilirdi ki? Evet, küçük keçiler meleyebilir ve koşabilirlerdi, bu mümkündü, büyük keçiler çayırda sessizce otlanırken küçük keçiler meleşerek koşabilirdi. Parmak kaldırıp öğretmenimize bunu sormak istedim ama cesaret edemedim. Öğretmenin önünde söz dinlemeyen öğrencilerin avuçlarına vurduğu kalın bir cetvel vardı. "Büyük keçiler çok yer, *büyük keçiler çok yer*, küçük keçiler az yer, *küçük keçiler az yer.*" Bu da çok doğru bir şeydi, büyük keçiler elbette ki küçük keçilerden daha çok yerdi, küçük keçiler de büyük keçilerden daha az yerlerdi. "Büyük keçiler büyüktür, küçük keçiler küçüktür." Keçiler otladıktan sonra tekrar başa sardık. Öğretmenimiz hiç yorulmadan tekrar üstüne tekrar ediyordu ama sınıftan çatlak sesler çıkmaya başlamıştı bile. Bir çiftçinin oğlu olan Wu Yunyu on sekiz yaşındaydı, uzun boylu ve iri yapılıydı. Bu taya benzeyen delikanlı *tofu*[1] satan dul

1. Soya sütünden yapılan, peynire benzeyen bir çeşit yiyecek. (Ç.N.)

Lan Shuilian'la evlenmişti, ondan sekiz yaş büyük olan dulun karnı davul gibi şişmiş ve çok yakında doğuracaktı. Wu Yunyu yakında baba olacaktı. Yakında baba olacak olan delikanlı, belinden paslanmış bir silah çıkarıp 2. Qin Bey'in başındaki kırmızı püsküllü siyah takkeye nişan aldı. "Büyük keçiler koşarlar, *büyük keçi...*" "Pat! Ha ha ha ha *koşarlar.*" Öğretmenimiz başını yukarıya kaldırdı, keçi gibi gri gözlerini kristal taşından yapılmış gözlüğünün üzerinde sınıfa doğru yöneltti. Gözleri miyoptu, muhtemelen hiçbir şey göremiyordu. Okumaya devam etti. Küçük keçiler meler, pat! Wu Yunyu ağzından bir silah sesi daha çıkartınca öğretmenin takkesindeki kırmızı püsküller sallanmaya başladı. Sınıfta kahkahalar koptu. Öğretmen püsküllerini tuttu, masanın üzerine eliyle vurarak bir hakim gibi, "Sessizlik," dedi. Ardından okumaya devam etti. Fakir bir köylünün oğlu olan on yedi yaşındaki Guo Qiusheng eğilerek sıradan kalkıp sessizce kürsüye çıktı, öğretmenin arkasına geçip fare dişini andıran ön dişleriyle altdudağını ısırarak sanki bir havan topuna top mermisi yüklermiş gibi hareketler yapmaya başladı, yaşlı öğretmenin sıska kafatası havan topunun namlusuydu işte ve delikanlı ardı ardına mermi yükleyip ateş ediyordu. Sınıfta yine bir şamata koptu, öğrenciler kahkahalar atarak kıvranmaya başladı, uzun boylu olan Xu Lianhe adında bir öğrenci, kahkaha atarken sırayı yumrukluyordu, ondan daha kısa ve şişman olan Fang Shuzhai adında başka bir öğrenci de önündeki kitabın sayfalarını yırtıp havaya fırlatmaya başladı, yırtılan sayfalar sınıfın içinde kelebekler gibi süzülüyordu.

Yaşlı öğretmenimiz defalarca masaya vurmasına rağmen sınıftaki isyanı bir türlü bastıramadı. Gözlüğünün ardından sınıfa bakıp bu isyanın nedenini bulmaya çalışırken Guo Qiusheng onun ardında o aşağılayıcı hareketlerini sürdürüyordu, sınıftaki on beşini geçmiş olan

aptal erkek öğrencilerin hepsi deli gibi bağırıp çağrıştılar, Guo Qiusheng, öğretmenin kulağına dokununca öğretmenimiz hemen ardına dönüp onun elini yakaladı.

"Dersini ezberden oku bakayım!" diye ciddi ciddi konuştu öğretmenimiz.

Guo Qiusheng ellerini iki yanına sarkıtıp uslu bir öğrenci gibi kürsüde dikildi ama yüzündeki sırıtma onu ele veriyordu. Dudaklarını büzdü, dudakları bu haliyle göbek deliğini andırıyordu. Bir gözünü kapatınca ağzı yanağına doğru çarpıldı. Dişlerini gıcırdatıp kulaklarını oynattı.

"Dersini ezberden oku bakayım!" dedi öğretmenimiz öfkeyle.

"Büyük kızlar büyüktür, küçük kızlar küçüktür, büyük kızlar, küçük kızları kovalar..." diye şakımaya başladı Guo Qiusheng.

Sınıfta yankılanan deli gibi kahkahaların arasında 2. Qin Bey elleriyle masanın kenarına tutunup ayağa kalktı. Beyaz sakalını titreterek, "Kötü çocuk! Kötü çocuklar bir bok öğrenemez!" diye homurdandı.

2. Qin Bey cetvelini aldı, Guo Qiusheng'in elini tutup masanın üstüne koydu. Kötü çocuk seni! Şak! Cetveli Guo Qiusheng'in avucunda sertçe şakladı. Guo Qiusheng boğuk bir sesle haykırdı. Öğretmen ona bir bakış atıp elindeki cetveli tekrar havaya kaldırdı ama Guo'nun yüzündeki lümpen bir proleterin saldırgan ve küstah ifadesini görünce kolu havada dondu kaldı, Guo'nun o çelik gibi parlayan gözlerinde nefretle dolu bir meydan okuma vardı. Öğretmenin solgun bakışları yenilgiyle geri çekildi, havada asılı kalmış olan kolu ve cetveli güçsüzce aşağıya düştü. Mırıldanarak gözlüğünü çıkardı, metal bir gözlük kutusuna koyup kutuyu mavi bir beze sardıktan sonra koynuna soktu, hatta bir zamanlar Sima Ku'yu bile dövmüş ve o şeytanın ta kendisi olan cetvelini de cübbesinin

içine sokuverdi. Ardından takkesini çıkarıp Guo Qiusheng'in önünde saygıyla eğildi, ardından sınıfa doğru dönüp tüm sınıfa da saygıyla eğilerek acıma ve tiksinti içeren kederli bir sesle şunları söyledi: "Sevgili beyler, ben 2. Qin, kalın kafalının biriyim, değişemem, bir at arabasını durdurabileceğini sanan bir peygamberdevesiyim, kendime aşırı güvenirim, ölmeyi hak ediyorum ama bir türlü ölemedim çünkü tüm gücümle yaşama sarıldım. Sizleri çok kırdığımın farkındayım, hepinizden özür dilerim!"

Sonra ellerini yumruk yapıp karnına götürdü, yumruklarını birkaç kez salladı, sırtını pişmiş bir karides gibi kamburlaştırıp hafif ve kararsız adımlarla sınıfı terk etti. Sınıfın dışından gelen bulanık öksürüklerini duyduk.

Birinci dersimiz işte böyle bitiverdi. İkinci dersimiz müzikti.

İlçeden köyümüze yeni gönderilmiş olan kadın öğretmen Ji Qiongzhi, elindeki sopayla karatahtanın üzerine daha tebeşirle yeni yazmış olduğu büyük beyaz sözcüğü gösterip tiz ve yüksek bir sesle, "Müzik," dedi, "şimdiki dersimiz müzik. Bu derste kitap yok, bize lazım olan her şey burada, burada ve burada." Burada derken bir yandan da eliyle sırasıyla başını, göğsünü ve karnını gösterdi. Sonra ardına dönüp bir yandan karatahtanın üzerine bir şeyler yazarken bir yandan da konuşmasına devam etti: "Müzik yapmanın pek çok yolu vardır, mesela flüt veya *erhu*[1] çalabilirsiniz, bir melodi mırıldanabilir ya da bir opera parçası söyleyebilirsiniz, bunun gibi pek çok şey var, bunların hepsi müziğin kapsamındadır, bunu şimdi anlamıyor olabilirsiniz ama ileride bir gün, ne demek istediğimi anlayacaksınız. Şarkı söylemek şarkı söylemektir ama şarkı söylemek her zaman şarkı söylemek

1. Bir tür yaylı Çin çalgısı. (Ç.N.)

anlamına gelmez, şarkı söylemek önemli bir müzikal etkinliktir, şöyle de diyebilirim, bizim gibi ücra bir köy ilkokulunun en önemli müzikal etkinliği şarkı söylemek olacak. Bugün bir şarkı öğreneceğiz." Karatahtaya yazdıklarını sildi, ardından yeni bir şeyler yazıp konuşmaya devam etti. Bu sırada ben pencereden dışarıya bakıyordum, dışarıda okula gitme hakkından mahrum bırakılanları gördüm, karşı devrimcinin oğlu Sima Liang, ve vatan hainiinin kızı Sha Zaohua, koyunları güderken özlem dolu gözlerle bu tarafa, okula doğru bakıyorlardı. Dizlerine kadar gelen yeşil otların arasında ayakta dikiliyorlardı, arkalarında onlarca kalın saplı, geniş yapraklı ve parlak sarı çiçekleri olan ayçiçeği vardı. Ayçiçeklerinin o tepsi büyüklüğündeki sarı yüzlerinde olan melankoliyi görünce birden hüzünlendim. Ayçiçeklerinin o yan yan bakan parlak siyah gözlerine bakınca gözlerim doldu. Pencerelerin söğüt ağacından yapılmış çerçevelerinin kalınlığını göz kararı ölçerken birden bir ardıçkuşuna dönüşüp pencereden dışarıya doğru uçtuğumun hayalini kurdum, böylece tüm vücudum haziran ayının o altın sarısı güneş ışınları altında yıkanacak ve üzeri yaprakbiti ve uğurböcekleriyle kaplı olan ayçiçeklerine konabilecektim. O gün okulda öğrendiğimiz şarkının adı "Kadınların Kurtuluş Marşı"ydı. Müzik öğretmenimiz belini büküp karatahtanın en altına şarkının son sözlerini hızla yazıyordu. Havaya diktiği kalçalarının yuvarlaklığı bana bir kısrağınkileri anımsattı. Sapına kuştüyü konmuş ve ucu yapışkan şeftali ağacı reçinesine bulanmış el yapımı bir ok yanımdan çapraz geçip müzik öğretmeninin kıçına isabet etti. Sınıf şeytani kahkahalarla çınladı. Arkamda oturan okçu, Ding Jingou bambu yayını havada bir-iki kez gururla salladıktan sonra hemen saklayıverdi. Müzik öğretmeni kıçındaki oku çıkardı, bir süre elindeki oka bakıp gülümsedi, ardından oku masanın üzerine fır-

lattı, masanın üzerine düşen ok, bir süre titredikten sonra kendi kendine durdu. "Güzel atıştı," dedi sakince müzik öğretmeni elindeki sopayı yere koyarken, ardından yıkanmaktan artık beyazlaşmış olan askerî ceketini çıkarıp masanın kenarına bıraktı. Ceketini çıkarınca üzerine giydiği kısa kollu, V yaka, beyaz bluzu ortaya çıktı. Bluzunu pantolonunun içine sokmuştu, belinde eski, geniş, deri bir kemer vardı, kemer onca yıldır kullanıldığından olacak siyah ve parlaktı. Müzik öğretmeninin beli ince, göğüsleri dik, kalçaları genişti. Yıkanmaktan beyazlaşmış askerî pantolonunun altına son günlerde moda olan beyaz spor ayakkabılar giymişti. Bu haliyle gerçekten de çok iyi görünüyordu, kendini daha da çekici hale getirmek için gözümüzün önünde kemerini bir diş daha sıktı. Hafiften gülümsedi, bu haliyle büyüleyici beyaz bir tilkiyi andırıyordu, gülümsemesi şimşek hızıyla kaybolunca, gaddar bir beyaz tilkiye dönüştü. "2. Qin Bey'i daha yeni kızdırıp kaçırdınız, kahramanlara bak!" dedi alaycı bir tavırla oku masadan alırken, oku üç parmağında çevirmeye başladı, "Bu büyük okçu kim acaba, Li Guang mı yoksa Hua Rong mu? Ayağa kalkıp adını söylemeye cesareti yok mu yoksa?" dedi. O güzel kara gözlerini soğuk bir tavırla sınıfta gezdirdi. Kimse cevap vermedi. Sopasını alıp tak diye masaya vurdu. "Sizi şimdiden uyarıyorum," dedi, "benim dersimde siz küçük haydutların yaptığı tüm yaramazlıkları, pamuk gibi lime lime eder, evlerinize analarınıza götürüp..." "Öğretmenim, benim anam öldü!" diye çıkıştı Wu Yunyu bağırarak. "Kimin anası öldü?" diye sordu müzik öğretmeni, "Ayağa kalksın hemen." Wu Yunyu kayıtsız bir tavırla ayağa kalktı. Müzik öğretmeni öne çıkıp, "Buraya gel de sana daha yakından bakayım," dedi. Wu Yunyu kelini gizlemek için şapka taktığı başını gururla kaldırıp kürsüye doğru yürüdü, bu şapkayı başından dört mevsim çıkarmazdı, hatta söy-

lenildiğine göre uyurken bile takarmış, nehre inip yıkanmaya gittiğinde bile başında olurmuş, bu bir pitonu andıran şapkası. "Senin adın ne bakayım?" diye gülerek sordu müzik öğretmeni sıcak bir tavırla. Wu Yunyu bir kahraman gibi adını haykırdı. "Arkadaşlar," dedi müzik öğretmeni, "benim soyadım Ji, adımsa Qiongzhi. Anam babam ben küçükken ölmüş, yedi yaşıma kadar bir çöplükte yaşadım, ardından bir sirkle birlikte yurdun dört bir yanını dolaştım, görmediğim kabadayılık ve numara kalmadı, bisikletle akrobasi hareketleri yapmayı, ipte yürümeyi, kılıç yutmayı ve ağzımdan ateş püskürtmeyi öğrendim, sonra hayvan eğitmeyi öğrendim, önce köpek, ardından maymun, ondan sonra ayı, en sonunda da kaplan eğittim, hepsini evcilleştirdim. Köpekleri çemberlerden geçirebilir, maymunları düz direğe tırmandırabilir, ayıları bisiklete bindirebilir, kaplanlara yerde taklalar attırabilirim. On yedi yaşımda Devrim Ordusu'na katıldım, beyaz kılıcımı kaç kere düşmana soktuğum gibi kıpkırmızı çıkardım. Yirmi yaşımda Güney Çin Askerî Akademisi'ne gittim, orada her türlü top oyununu, şarkı söylemeyi ve dans etmeyi öğrendim. Otuz yaşımda Asayiş Bürosu İstihbarat Şefi Ma Shengli'yle evlendim, o da benim gibi dövüş sanatlarında ustadır. Yoksa size atıp tuttuğumu mu sanıyorsunuz bakayım?" Sonra elleriyle küt kestirip perçem bıraktırdığı saçlarıyla oynadı. Yüzü koyu, sağlıklı ve devrimci bir yüze benziyordu, diri memeleri bluzunun altında muzaffer bir edayla kabarıyordu. Burnu kahramanca havaya kalkıktı, dudakları inceydi, sivri dişleri kireçtaşı gibi bembeyazdı. "Ben kaplandan bile korkmayan Ji Qiongzhi," dedi Wu Yunyu'yu alaycı bakışlarla süzerken, "senden niye çekinecekmişim?" Konuşurken bir yandan da uzun sopasını Wu Yunyu'nun başındaki şapkaya uzatıp bileğinin bir hareketiyle o piton derisi şapkayı tavadan çörek ayırırmış gibi Wu Yunyu'nun ba-

şından çekiverdi. Tüm bunlar bir saniye içinde olup bitti. Wu Yunyu iki eliyle çürük bir patatesi andıran başını kapatmaya çalıştı, yüzündeki o kibirli ifade çekilmiş, yerini aptal bir ifadeye bırakmıştı. Wu Yunyu iki elinin arasına aldığı başını kaldırıp o çirkin şekil bozukluğunu gizleyen şeyi arayan bakışlarla etrafı süzdü. Müzik öğretmeni sopasını kaldırıp bileğini hızla döndürmeye başlayınca Wu Yunyu'nun şapkası da hızla dönmeye başladı, şapkayı bir sirk cambazı ustalığıyla çeviriyordu, şapkayı öyle güzel, öyle hoş çeviriyordu ki sanki Wu Yunyu'nun ruhu da şapkayla birlikte dönüyordu. Sonra bir bilek hareketiyle şapkayı havaya fırlattı, şapka havada döndü, döndü, en sonunda sopanın sivri ucuna konup dönmeye devam etti. Gözlerim kamaşmıştı. Şapkayı tekrar havaya fırlattı. Şapka havada dönerken müzik öğretmeni sopasını yukarıya kaldırıp yavaşça geri çekince o çirkin ve kötü kokular çıkaran şey Wu Yunyu'nun ayaklarının dibine düştü. "Şu eski püskü şapkanı başına geçirip sırana geç," dedi müzik öğretmeni tiksinen bir sesle, "benim yediğim tuz, senin yediğin *noodle*'dan çok, benim geçtiğim köprüler, senin yürüdüğün yollardan fazladır." Sonra oku masadan alıp kürsünün aşağısına bakarak alaycı bir tonla, "Sen, evet sen, çabuk yayı bana getir!" dedi. Ding Jingou telaşla oturduğu yerden fırladı, kürsüye gidip yayı itaatkâr bir tavırla masanın üzerine bıraktı. "Hadi yerine!" dedi hemen müzik öğretmeni. Ardından yayı eline alıp şöyle çekiştirdikten sonra, "Kullandığın bambu çok yumuşak, yayın ipi de çok kötü! İpi inek tendonundan yaparsan sağlam olur," dedi. Sonra tüylü oku yaya geçirip atkuyruğundan yapılmış ipi çekerek Ding Jingou'nun başına nişan aldı. Ding Jingou, amanın, diyerek masanın altına saklandı. Pencereden içeriye giren ışık huzmesi içinde vızıldayarak uçan bir karasinek gören Ji Qiongzhi sineğe nişan alıp oku salıverdi, sinek atkuyruğundan gelen vınla-

ma eşliğinde yere düştü. "Hâlâ ikna olmadınız mı?" diye sordu müzik öğretmeni. Sınıftan çıt çıkmadı. Müzik öğretmeni tatlı tatlı gülünce çenesinde insanı büyüleyen bir gamze oluştu. "Şimdi derse başlıyoruz, önce sizlere şarkının sözlerini okuyayım," dedi hemen ardından:

Eski toplum karanlık, dipsiz ve kuru bir kuyuydu,
Hep halkımız vardı kuyunun dibinde,
Kadınlarsa en dibindeydi kuyunun,
En dibindeydik, ah, en dibinde.

Yeni toplumsa parlayan bir güneştir başımız üzerinde,
Güneşin altın ışınları vurur biz çiftçilerin üzerine,
Kadınlar özgürleşip ayağa kalktılar,
Ayağa kalktık ah, artık en yukarıdayız.

4

Ji Qiongzhi'nin müzik dersinde gösterdiğim müzikal yeteneklerim ve şarkı sözlerini kolayca ezberlemem diğer öğrencilerin arasında hemen göze çarpıyordu. Tam da "Kadınların Kurtuluş Marşı"ndaki, *"En dibindeydik, ah, en dibinde"* dizesini söylerken annem elinde beyaz bir havluya sardığı içi keçi sütü dolu biberonla ahşap pencerenin dışından alçak sesle şöyle seslenip duruyordu:

"Jintong, hadi gel de sütünü iç! Jintong, hadi gel de sütünü iç!"

Annemin çığlığı ve keçi sütünün kokusu dikkatimi ciddi şekilde dağıttı ama ders bitmeye yakınken sınıftakilerin içinde "Kadınların Kurtuluş Marşı"nı tam ve doğru olarak söyleyebilen bir tek bendim. Sınıfta kırk öğren-

ci olmasına rağmen Ji Qiongzhi'nin övgüsünü alan da bir tek ben oldum. Adımı sordu ve beni tekrar ayağa kaldırarak "Kadınların Kurtuluş Marşı"nı bir kez daha okuttu. Ji Qiongzhi dersin bittiğini daha yeni yeni söylemişti ki annem biberonu pencereden içeriye uzattı. Biraz tereddüt ettim almakta. Annem hemen şunu söyledi:

"Oğlum, hadi hemen iç sütünü, anan bu kadar başarılı olmanla gurur duyuyor."

Sınıftan kıs kıs gülme sesleri yükseldi.

"Alsana şunu oğlum, bunda utanılacak ne var?" dedi annem.

Ji Qiongzhi ferahlatıcı bir diş macunu kokusu savurarak yanımdan geçti, pencerenin önüne gidip sopasına dayanarak dost canlısı bir sesle, "Teyzeciğim, demek siz geldiniz, bir daha dersteyken sakın gelip de dersi bölmeyin," dedi. Ji Qiongzhi'nin ses tonu annemi bir an tereddüte düşürdü. Bakışlarını sınıfın içine çevirip saygılı bir tonda, "Öğretmen hanım, bu benim tek oğlum, küçüklükten beri böyle süt dışında hiçbir şeyi ağzına koymuyor, küçükken ben emzirirdim, şimdi keçi sütü içiyor. Keçi sabah çok süt vermedi, oğlan karnını doyuramamıştı, günü çıkarsın diye bunu..." diye bir solukta konuştu annem. Ji Qiongzhi gülümsedi, gözlerini bana dikip, "Alsana sütünü, anan bütün gün orada mı tutacaksın," dedi. Yüzüm kızararak sütü aldım. Ji Qiongzhi anneme, "Böyle şey olur muymuş canım? Yemek de yedirmeli çocuğa, ileride büyüyüp üniversiteye giderken peşinde bir de keçi mi sürükleyecek?" dedi. Muhtemelen gözünün önünde sırık gibi bir üniversite öğrencisinin peşinde keçisiyle sınıfa girdiğini canlanmıştı, gülmeye başladı ama gülüşünde hiçbir kötülük yoktu, öyle kendiliğinden bir gülüştü ki bu. "Kaç yaşında?" diye sordu. Annem, "On üç yaşında, tavşan yılında doğdu," diye cevapladı, "ben de çok endişeliyim, ne zaman bir şey yese hemen kusuyor, karnı

ağrımaya başlıyor, ağrıdan boncuk boncuk terliyor, ölesiye korkuyorum..." Çok mutsuz bir sesle, "Tamam, ana! Artık konuşma ana! Sütü içmeyeceğim ana!" dedim. Sütü pencereden ona geri uzattım. Ji Qiongzhi kulağımı çekip, "Öğrenci Shangguan, böyle davranmamalısın. Yavaş yavaş bu alışkanlığını bırakacaksın ama şimdilik sütünü iç bakalım," dedi. Sınıfa doğru döndüm ve karanlıkta parlayan gözlerini görünce çok utandım. Ji Qiongzhi, "Bunu iyice belleyin, kimsenin zayıf noktasıyla dalga geçmemelisiniz," deyip sınıftan dışarıya çıktı.

Yüzümü duvara dönüp çok hızlı bir şekilde sütümü içtim. Biberonu anneme verirken, "Ana, bir daha buraya sakın gelme," dedim.

Her zaman hır çıkaran Wu Yunyu ve Ding Jingou nedense teneffüste suspus sıralarında oturuyorlardı. Şişman Fang Shuzhai kemerini çıkarıp masanın üzerine çıktı, kemeri kirişlerden birine geçirip bize asılmış birinin taklidini sahneledi. Dul bir kadının tiz sesiyle ağlayıp şöyle sızlandı: "2. Köpek, 2. Köpek, çok zalimsin, bunu nasıl yapabildin? Kolların iki yana sarkmış Yaradan'a dönüyorsun, şu küçük karını her gece yalnız uyumaya terk ediyorsun, içimde kalbimi kemiren bir kurtçuk var, kendimi asıp seninle Sarı Dere'de buluşmaktan başka bir şansım kalmadı..."

Ağladı, sızladı, o küçük bir domuzu andıran şişko yüzünde gerçekten de gözyaşları belirdi, burnu da akmaya başladı, gözyaşları ve sümüğü ağzının her tarafını kapladı. "Artık yaşayamam," diye uluyup parmak uçlarında yükseldi, başını kemeriyle attığı düğüme geçirdi. İki eliyle düğüme tutunup öne doğru eğilerek zıpladı, zıplarken, "Artık yaşayamam!" diye haykırdı, ardından, "Yeterince yaşadım!" diyerek tekrar zıpladı. Sınıf birden tuhaf kahkahalara boğuldu. Öfkesini hâlâ dindirememiş olan Wu Yunyu, iki elini sırasının üzerine dayayıp çifte

atan bir at gibi hızla ayağa kalktı, Şişman Fang Shuzhai'nin ayakları altındaki masaya bir tekme atıp çocuğu havada öyle asılı bıraktı. Fang Shuzhai keskin bir çığlık attı, iki eliyle kemere sıkıca yapıştı, o iki kısa ve tombul bacağı havada titredi, tekmeler savurdu, her geçen saniye tekmeleri daha da yavaşladı, yüzü morardı, ağzından köpükler çıkmaya başladı, ölüyormuş gibi tuhaf sesler çıkardı. Yaşı küçük birkaç öğrenci, "Öldü!" diye korku dolu çığlıklar atıp sınıfın dışına koşturdu, avluda koşturan ayaklar bağırmaya devam ediyordu: "Öldü! Fang Shuzhai kendini astı!" Fang Shuzhai'nin kolları gevşekçe iki yanına sarktı, çarpık bacakları artık havayı tekmelemiyordu, şişman vücudu birden uzadı. Pantolon ağından yılan gibi bir osuruk süzüldü. Öğrenciler avluda amaçsızca koştururken müzik öğretmeni Ji Qiongzhi ve henüz adlarını ve ne öğretmeni olduklarını bilmediğim birkaç erkek öğretmen, öğretmenler odasından koşturarak çıktı. "Kim öldü? Kim öldü?" diye bağrışarak sınıfın doğru koşuyorlardı. Okul inşaatından kalan hâlâ temizlenmemiş artıklar ayakları altında ezildi. Öğretmenlerin önlerinde koşan bir grup heyecanlı ve korkmuş öğrenci sık sık arkalarına dönüp baktıklarından dolayı tuğla parçalarına takılıp tökezliyordu. Ji Qiongzhi, dişi bir geyik gibi çevik hareketlerle zıplayıp birkaç saniye içinde sınıfa daldı. Gün ışığının pırıl pırıl parladığı avludan birdenbire karanlık sınıfa girince yüzünde şaşkın bir ifade oluştu. "Nerede o?" diye bağırdı. Fang Shuzhai kurban edilmiş bir domuz gibi yerde boylu boyunca uzanıyordu, o siyah kumaş kemeri ikiye parçaya bölünmüştü.

Ji Qiongzhi, Fang Shuzhai'nin yanına diz çöküp onun kolundan tutarak çocuğu sırtüstü yatırdı. Onun kaşlarını çattığını ve dudaklarını büzüp burnunu kapamaya çalıştığını gördüm. Fang Shuzhai leş gibi kokuyordu. Ji Qiongzhi parmağını çocuğun burnunun altına koydu bir süre,

ardında iki parmağıyla çocuğun burnunun ve ağzının ortasını sıktı. Öğretmenin yüzünde sert bir ifade belirdi. Tam bu sırada Fang Shuzhai kolunu kaldırıp onun elini tutuverdi. Öğretmen kaşlarını çatıp ayağa kalktı, Fang Shuzhai'ye bir tekme atıp, "Ayağa kalk!" diye söylendi.

"Masayı kim devirdi?" diye sordu öfkeyle kürsüde dikilirken. "Ben görmedim." "Ben görmedim." "Ben de görmedim." "Öyleyse kim gördü? Ya da şöyle sorayım masayı kim devirdi? Hayatında bir kere bile olsa kahramanlık yapmaya cesareti yok mu yoksa masayı devirenin?" Bütün sınıf ölü gibi başlarını öne eğdi. Fang Shuzhai kuş gibi ciyaklıyordu. "Kapa çeneni!" diye bağırdı öğretmen masaya vurup, "Ölmek istiyorsan bu çok kolay, biraz bekle, birazdan sana birkaç numara öğreteceğim. İçinizde kimsenin masayı kimin devirdiğini görmediğine inanmıyorum. Shangguan Jintong, sen dürüst bir çocuksun, söyle bakalım kim yaptı bunu." Başımı daha da öne eğdim. "Başını kaldır da yüzüme bak," dedi, "korktuğunu biliyorum ama sözüm söz, ben varken korkmana gerek yok." Başımı kaldırdım, onun o devrimci yüzündeki güzelim gözlerine baktım, o ferah diş macunu kokusu beni benden aldı, birden ağır bir sonbahar rüzgârının içine daldığımı hissettim. "Sende kötü insanları ve kötü şeyleri açığa vuracak cesaretin olduğunu biliyorum, yeni Çin gençliği için gerekli bir özelliktir bu," dedi çok net bir tavırla. Başımı yavaş yavaş sol tarafa çevirirken Wu Yunyu'nun tehditkâr bakışlarıyla karşılaşınca başımı yeniden, bu kez daha da derine gömdüm.

"Wu Yunyu, ayağa kalk," dedi öğretmen sakin bir tonda. "Ben yapmadım!" diye bağırdı Wu Yunyu. Öğretmen hafiften tebessüm ederek, "Niye böyle gerginsin? Niye birden savunmaya geçtin?" diye sordu. "Yine de ben yapmadım..." dedi Wu Yunyu parmağıyla sıranın üzerine vururken alçak sesle. Öğretmen, "Wu Yunyu, erkek adam

yaptıklarının sorumluluğunu alır!" dedi. Wu Yunyu parmağıyla sıraya vurmayı bırakıp yavaşça başını kaldırdı, yüzünde giderek vahşileşen bir ifade belirdi. Önündeki kitabı yere fırlattı, mavi bir beze sarılmış olan arduvaz tahtasını ve arduvaz kalemini koltuk altına sıkıştırıp küçümseyen bir tavırla, "Masayı ben devirdiysem ne olmuş ki? Bu lanet okulda daha fazla takılmayacağım! Buraya gelmek bile istememiştim zaten, sizin zorunuzla geldim!" dedi. Küstah bir şekilde kapının ağzına doğru yürümeye başladı, boyu ne kadar da uzundu, kemikleri de çok gelişmişti, bu haliyle kaba ve mantıksız bir erkeğin mükemmel bir örneğini sergiliyordu. Ji Qiongzhi kapının ağzına dikilip onun önünü kesti. "Çekil önümden," diye bağırdı, "ne yaptığını sanıyorsun sen?!" Ji Qiongzhi o tatlı gülümsemesiyle, "Senin gibi serseri bir hırsıza bir ders vereceğim," diyerek sağ bacağıyla Wu Yunyu'nun dizine bir uçan tekme attı, "eğer bir kötülük yaparsan," dedi, Wu Yunyu o sırada bir, amanın, koyuverip yere diz çöktü, "cezasını da ödemen gerek!" Wu Yunyu koltuk altındaki arduvaz tahtasını Ji Qiongzhi'ye fırlattı. Tahta kadının göğsüne isabet etti. Ji Qiongzhi ağrıyan memelerini tuttu inleyerek. Wu Yunyu ayağa kalkıp korkusunu bastırmaya çalışan bir sesle, "Senden korktuğumu nu sandın? Biz üç kuşaktır çiftçilik yaparız, bizim ailedeki herkes – teyzelerim, amcalarım, yeğenlerim– fakir birer çiftçidir, anam beni yol kenarında yiyecek dilenirken doğurmuş!" dedi. Ji Qiongzhi memelerini ovuştururken, "Senin gibi uyuz bir köpeğin ellerimi kirletmesini hiç istemiyorum," dedi, ardından ellerini çaprazlayıp parmaklarını kütletip, "bırak üç kuşaktır çiftçilik yapmanızı, otuz kuşaktır çiftçilik yapıyor olsanız dahi sana dersini vereceğim!" Birden Wu Yunyu'nun yanağına şimşek gibi bir yumruk çaktı.

Wu Yunyu tuhaf bir çığlık attı, vücudu istemsiz bir hareketle sendeledi, ikinci ağır yumruk kaburgalarına in-

di, hemen ardından ayak bileğine bir tekme savruldu. Wu Yunyu yere düşünce bir çocuk gibi ağlamaya başladı. Ji Qiongzhi onu boynundan yakaladığı gibi ayağa kaldırdı, onun o çirkin yüzüne gülümseyip Wu Yunyu'yu hafiften yere doğru yatırdı, dizini onun karnına geçirdi, ardından onu elinin tersiyle itip yerdeki çürümüş kırık tuğla yığınlarının üzerine sırtüstü seriverdi. "İşte bu vesileyle," diye açıklama yaptı Ji Qiongzhi, "okuldan kovuldun."

5

Ellerinde dut ağacı dallarından yay gibi birer sopayla köyden okula giden küçük patikada yolumu kestiler. Güneşin eğik ışınları yüzlerinde balmumu gibi sarı sarı parlıyordu. Wu Yunyu'nun piton derisi şapkası ve yarısı şişmiş yüzü, Guo Qiusheng'in sinsi gözleri, Ding Jingou'nun mantar gibi kulakları ve köyde şeytanlığıyla nam salmış Wei Yangjiao'nun kara dişleri, güneşin nazik sıcaklığı az öne saydığım bu şeylerin üzerinde vururken onları bir başka parlatıyordu. Patikanın her iki tarafında da içinden kirli sular akan birer hendek vardı, hendeklerin içinde tüyleri birbirine girmiş birkaç ördek vakvaklıyordu. Patikanın eğimli kenarından geçip onların arkasından dolanmaya çalışsam da Wei Yangjiao, nar dalıyla yolumu kesti. "Ne yapmaya çalışıyorsun?" diye sordum çekinerek. "Ne mi yapıyorum? Seni küçük piç," dedi gözlerinin akı pervane gibi yuvalarından sıçrarken, "kızıl saçlı bir yabancı şeytanının arkasında bıraktığı küçük piçe bugün bir güzel dersini vereceğiz." "Ben sizlere bir şey yapmadım ki," diye karşı çıktım söylediğine. Wu Yunyu elindeki sopayla kıçıma vurdu. Kıçımın üzerinde, yakan

bir ağrı hissettim. Dört sopa bir olmuş boynuma, sırtıma, kıçıma ve bacaklarıma vuruyordu. Yüksek sesle salya sümük ağlamaya başladım. Wei Yangjiao kemik saplı bir bıçak çıkarıp burnumun dibinde sallarken, "Kapa çeneni! Bir daha bağırırsan dilini keser, gözlerini oyar ve burnunu dilimlerim!" dedi. Güneşin soğuk ışıkları bıçağın üzerinde yürüyünce korkudan ağzımı sımsıkı kapattım.

Karnıma diz attıklarında kıçım havaya dikildi, sopalarıyla kalçalarıma vurdular, bir kuzuya saldırıp onu ormanın derinliklerine sürükleyen dört kurt gibi üzerime çullandılar. Patikanın iki tarafında bulunan hendeklerin içindeki su sessizce akıyordu, suda baloncuklar patlarken etrafa yayılan leş kokusu alacakaranlık çökerken daha da keskinleşti. Birkaç kez başımı çevirip, "Ağabeylerim, bırakın beni..." diye yalvardım. Ama yakarışıma aldığım cevap daha da sert darbeler oldu. Ne zaman ağzımı açıp bağırsam Wei Yangjiao'nun tehditleriyle karşılaşıyordum. En iyisi hiç ses çıkarmadan beni dövmelerine katlanmak ve beni nereye götürmek istiyorlarsa oraya gitmekti.

Hasattan artmış kuru saplardan yapılmış bir köprüyü geçtikten sonra önümüzde Hint yağı bitkileriyle kaplı yemyeşil bir alana geldik, orada durmamı söylediler. Kıçım çoktan ıslanmıştı, kan mıydı yoksa altıma mı işemiştim bilmiyorum. Önümde sıraya geçtiklerinde güneşin kan kırmızısı ışınları vücutlarına vuruyordu. Dut dallarının uçları beni dövmekten aşınmış, koyu bir yeşilliğe bürünmüştü. Hint yağı bitkilerinin etli ve geniş yaprakları yelpaze gibi açılmıştı, yaprakların üzerindeki şişman çekirgeler üzgün bir ötüş tutturmuşlardı. Hint yağı bitkilerinin baharatlı kokusu gözlerimi yakıp beni sıcak gözyaşlarına boğdu. Wei Yangjiao, Wu Yunyu'ya yaltaklanarak, "Ağabey, sen söyle, bu ufaklıkla ne yapalım?" dedi. Wu Yunyu şişmiş yanağını ovuşturarak, "Bence burada işini bitirelim!" diye mırıldandı. "Hayır, olmaz," dedi

Guo Qiusheng, "eniştesi kaymakam yardımcısı, ablası da subay, onu öldürürsek bizi de sağ bırakmazlar." Wei Yangjiao, "Öldürelim, ölüsünü de sürükleyerek Mo Nehri'ne atarız, birkaç gün içinde Japon Denizi'nde kaplumbağalara yem olur, kimsenin ruhu bile duymaz," dedi. Ding Jingou, "Onu öldürecekseniz ben bu işte yokum, onun bir sürü insanı katletmiş olan eniştesi Sima Ku her an geri dönebilir, bu küçük piçi öldürürsek Sima Ku hepimizin soyunu kökünden kazır," dedi.

Onlar benim geleceğimi ve kaderimi tartışa dursun ben de kenarda önemsiz bir dinleyici gibi onları dinliyordum, hiç korkmuyordum artık ve kaçmayı bile düşünmedim. Ağır bir sarhoşluk içinde yüzüyordum sanki. Hatta bu süreden faydalanıp uzaklardaki manzaranın tadını çıkarıyordum, güneydoğuya bakınca bir kan denizini andıran çayırları ve altın sarısına bürünmüş Yatan Öküz Sıradağları'nı gördüm, tam güneyimdeyse uçsuz bucaksız koyu yeşil bitkiler uzanıyordu. Doğuya ejderha gibi kıvrılan Mo Nehri ve setleri uzun başakların arkasında kaybolup kısaların ardında tekrar görünüyordu, kâğıt parçalarını andıran beyaz bir kuş sürüsü nehrin göremediğim kısımlarının üzerinde süzülüyordu. Geçmişte yaşanmış olan olaylar perde perde zihnimin derinliklerinde canlanmaya başladı, birden kendimi bu dünya üzerinde yüz yıl yaşamış gibi hissettim. "Hadi öldürün beni, öldürsenize, yeteri kadar yaşadım."

Gözleri şaşkınlıkla parladı. Önce birbirlerini süzdüler, ardından hep birlikte bana baktılar, dediklerimi duymuş da anlamamış gibi bakıyorlardı.

"Hadi öldürsenize beni!" diye bağırdım kararlı bir sesle ağlamaya başlamadan önce. Gözlerimden boşanan yapışkan gözyaşları ağzıma girdi, balık kanı gibi tuzluydular. Onları beni öldürmelerine teşvik etmem onları çok tuhaf ve çok zor bir duruma sokmuştu. Yine birbir-

lerini süzüp gözleriyle anlaşmaya çalıştılar. Şansımı biraz daha yoklayarak çıtayı iyice yükseltim: "Beyler, yalvarırım size, hadi işimi bitirin, beni nasıl öldüreceğiniz umurumda bile değil, yeter ki hızlı olsun, çok acı çektirmeyin ne olur."

"Seni öldürmeye cesaret edemeyeceğimizi mi düşünüyorsun yoksa?" dedi Wu Yunyu o kalın ver sert parmaklarıyla çenemi tutup gözlerimin içine bakarak.

"Hayır, cesaretiniz var, bundan eminim, sizden tek isteğim canımı çok yakmadan hızlı bir şekilde beni öldürmeniz," diye karşılık verdim.

Wu Yunyu, "Arkadaşlar, bugün bu bacaksız tarafından çok zor bir duruma düşürüldük, üzerimize yapıştı kaldı, artık onu öldürmezsek olmaz. Başladığımız işi ne olursa olsun bitirmeliyiz. Hadi istediğini verelim ona," dedi.

Guo Qiusheng, "Öyleyse sen öldür onu, ben bu işe karışmam," dedi.

"Seni velet, şimdi de isyankâr mı oldun?" diye çıkıştı Wu Yunyu, Guo'nun kolunu kıvırıp hızla sallarken, "Biz dördümüz bir ipin üzerindeki dört çekirgeyiz, kimse aşağıya atlamayı düşünmesin ipten. Eğer kaçarsan Wang'ların geri zekâlı kızına yaptıklarını herkese anlatırım."

Wei Yangjiao, "Ağabeylerim, tamam, kavga çıkarmayın, alt tarafı şu veledi öldürmekten bahsetmiyor muyduk biz? Gerçeği bilmek isterseniz söyleyeyim size, küçük taş köprünün oradaki yaşlı kadını ben öldürdüm, o kadınla bir alıp veremediğim yoktu, sadece bıçağımın keskinliğini demek istemiştim. İlk başlarda birini öldürmenin çok zor bir şey olduğunu düşünürdüm ama aslında çok kolay bir şeymiş, bu elimdeki bıçağı kadının zayıf kaburgalarına şöyle bir sapladım ki sormayın, sanki yumuşak bir *tofu*'yu kesiyordum, pıt diye giriverdi, hatta bıçağın sapı bile girdi içeri. Bıçağı çıkardığım gibi öldü kadın, inlemedi bile, dedi. Sonra bıçağını pantolonuna

sürterek, "Beni izleyin," dedi. Bıçağı karnıma doğru doğrultup itiverdi. Tatlı bir mutlulukla gözlerimi kapadım, yeşil bir kanın karnımdan dışarıya fışkırdığını görür gibi oldum, kan onların yüzlerine fışkırıyordu. Hemen suyun yanına koşturup ellerini ve yüzlerini yıkamaya gittiler. Suyun üzerinde koyu kırmızı, şeffaf ve yapışkan bir tabaka vardı, su yüzlerindeki kanı yıkayacağına yüzlerini eskisinden de kirli bir hale soktu. Kanın fışkırmasını takiben bağırsaklarım da hızla uçmaya başladı, çayırların üzerinden hendeğin içine dalıp akıntıyla birlikte aşağıya doğru süzüldüler. Ardından annem, salya sümük ağlayarak suyun içine daldı, bağırsaklarımı alıp tel tel kollarına doladı, bağırsaklarımı kollarına dolayarak yanıma kadar geldi, bağırsaklarımın ağırlığından nefes nefese kalmış olan annem, üzgün bir ifadeyle yüzüme baktı. "Oğlum, ne oldu sana böyle?" "Ana, öldürdüler beni." Annemin gözyaşları patır patır yüzüme dökülmeye başladı, annem yere diz çöküp bağırsaklarımı tel tel karnıma sokuşturmaya başladı, karnım hiç de dürüst davranmadı, içine daha yeni tıkılmış bağırsaklar hemen dışarıya fırlıyordu, annem öfkeyle ağlayarak en sonunda bağırsaklarımın hepsini karnıma koymayı başardı, ardından saçından çıkardığı bir iğne ve iplikle sanki bir ceketin söküğümü dikermiş gibi karnımı dikmeye başladı. Karnımda öyle kötü bir ağrı hissettim ki birden kendimi gözlerimi kocaman açmış bir halde yakaladım. Şimdiye kadar gördüğüm her şey meğer bir sanrıymış. Aslında olaylar şöyle gelişmişti: Beni tekmeleyip yere düşürdükten sonra hepsi kırmızı fideleri andıran cinsel organlarını çıkarıp yüzüme işediler. Üzerinde uzandığım zemin ıpıslak bir şekilde etrafımda dönenirken kendimi suya dalmış gibi hissettim.

"Küçük dayı, küçük dayı!"

"Küçük dayı, küçük dayı!"

Sima Liang ve Sha Zaohua, Hint yağı bitkilerinin ardından biri yüksek, diğeri alçak sesle bana doğru sesleniyordu. Tam ağzımı açıp onlara karşılık verecekken ağzıma çiş doldu. Dörtlü, su püskürtme makinelerini kaldırıp telaşla pantolonlarının içine soktu. Ardından göz açıp kapamadan Hint yağı bitkilerinin arasında gözden kayboldular.

Sima Liang'la Sha Zaohua köprünün oradan Yunü gibi kör kör bağırmaya devam ediyordu. Onların bağırışları çayırın üzerinde uzun süre yankılandı, kendimi çok kötü hissediyordum, bağırışları boğazımda düğümlendi. Güçlükle ayağa kalkmaya çalıştım ama daha tam doğrulamadan yine yere serildim. Birden Sha Zaohua'nın heyecanla bağıran tiz sesini duydum: "İşte burada!"

Kollarımdan tutup beni ayağa kaldırdılar. Hacıyatmaz gibi sallanıyordum. Sha Zaohua yüzüme bakınca ağzını açıp, "Vaa!" diye ağlamaya başladı. Sima Liang kıçımı yoklayınca acı bir çığlık attım. Sima Liang eline bulaşan kana ve ezilmiş dut yapraklarının yeşiline bakınca dişlerini gıcırdattı. "Küçük dayı, kim seni dövüp bu hale getirdi!" "Onlar..." dedim. Sima Liang, "Onlar da kim?" diye sordu. "Wu Yunyu, Wei Yangjiao, Ding Jingou, bir de Gou Qiusheng." Sima Liang, "Küçük dayı, önce eve dönelim, ninem meraktan çıldırmak üzere. Wu, Wei, Ding ve Gou denilen hergeleler! Beni iyi dinleyin sizi piçler, bugün kaçmış olabilirsiniz ama yarın saklanamayacaksınız, ayın birini geçirdiniz ama on beşine çıkamazsınız! Bir daha küçük dayımın bir kılına bile zarar verirseniz, evinizin ortasına bayrak direği dikerim!" dedi.

Sima Liang'ın bağırması havada yankılanırken Hint yağı bitkilerinin arasından Wu, Wei, Ding ve Gou'nun kahkaha sesleri yükseldi. "Anasını sattığımın," dedi Wu Yunyu, "şu birden ortaya çıkan bücüre bakın hele, karşımıza geçmiş büyük büyük konuşuyor, dilinin kesilme-

sinden de mi korkmuyorsun!" Dut dallarından yapılmış kırbaç gibi sopalarıyla azgın köpekler gibi üzerimize atıldılar. "Zaohua, sen dayımla ilgilen!" diye bağırdı Sima Liang, beni bir kenara itip boyları kendinden çok çok uzun olan iriyarı saldırganların üzerine doğru fırladı. Sima Liang'ın ölmekten korkmayan tavrı, bu dört kahramanı çok şaşırttı, onlar daha sopalarını havaya kaldıramadan Sima Liang, taş gibi sert kafasını Wei Yangjiao'nun karnına geçiriverdi. Bu ağzı bozuk, zalim çocuk çarpmanın etkisiyle yere serildi, yerde hemen yaralı bir kirpi gibi dertop olup kıvranmaya başladı. Wu, Gou ve Ding kırbaçlarını şaklatarak ileriye doğru atıldı, Sima Liang kollarıyla başını darbelerden korudu, sonra ardına dönüp koşmaya başladı. Onlar da onu sıkı bir takibe aldılar. Görünüşe bakılırsa Sima Liang'ın o asi ruhu bu üç haydudu şevke getirmişti. Korkak bir koyuna benzeyen Shangguan Jintong'la karşılaştırıldığında bir kurt yavrusunu andıran Sima Liang daha ilgi çekici bir örnek oluşturuyordu. Üçlü savaş çığlıkları atarak –savaş çoktan başlamıştı– rehavet içindeki çayırlarda sürek avına çıktılar. Eğer Sima Liang yavru bir kurtsa, Wu, Gou ve Ding de iri, vahşi ama şapşalın önde gideni olan kırma birer köpekti. Bir kurtla, kırma bir köpeğin karışımı olan Wei Yangjiao, Sima Liang'ın ilk hedefi oldu. Onu aradan çıkarmak demek köpek sürüsünün liderini ortadan kaldırmak demekti. Sima Liang bir hızlanıyor, bir yavaşlıyordu, arada hortlaklara karşı uyguladığımız taktiklere de başvurup ani dönüşler yaparak köpek sürüsünü tek tek yere seriyordu. Galeyana gelip koşarken ani dönüşler yüzünden pek çok kez sendeleyip yere düştüler, dizlerine kadar gelen otlar onlar geçerken açılıyor, hemen ardından da sanki hiçbir şey olmamış gibi kapanıp eski hallerine dönüyordu. Yumruk büyüklüğünde olan yavru yaban tavşanları korkudan yuvalarından fırlayıp kaçıştı-

lar, içlerinden hızlı koşamayan bir tanesi Wu Yunyu'nun koca ayağının ağırlığı altında eziliverdi. Sima Liang sadece koşmakla kalmıyordu, koşarken arkasına dönüp arada takipçilerine de saldırıyordu. Ani dönüşler yaparak arayı bir adam boyu açtı, arada da bir yıldırım gibi üzerlerine atılıyordu. Yerden bir avuç çamur alarak Ding Jingou'nun yüzüne fırlattı, Wu Yunyu'nun boynunu ısırdı, hatta Şaşı Hua'nın taktiğini kullanıp Guo Qiusheng'in bacakları arasındaki şeyi sıkıca tutup çekiştirdi. Bu üç kahraman fena yaralandı ama Sima Liang da başına pek çok darbe aldı. Üçlünün hızı giderek azaldı. Sima Liang köprüye doğru geri çekildi. Üç kahraman yeniden bir araya geldi, eskimiş bir körük gibi soluk alırken ağızlarından tükürükler saçtılar, bıkkınlıkla yine Sima Liang'ın peşine düştüler. Wei Yangjiao nefesini toparlayıp gruba katıldı. Kızgın bir kediyi andırıyordu. Sırtını kemerleştirip yavaş yavaş emeklemeye başladı. El yordamıyla yerde bir şey arıyordu. O kalın kemik saplı bıçağı otların arasında soğuk soğuk uzanıyordu. "Ananı sikeyim! Toprak Ağaları Birliği'nin geride bıraktığı vahşi piç seni, şimdi seni gebertmez miyim ben!" Bir yandan alçak sesle küfrediyor, bir yandan da bıçağını aranıyordu, gözlerinin pervaneyi andıran akı, kuluçkadaki bir yumurta gibi titriyordu. Sha Zaohua sanki hep bu ânı kolluyormuşçasına bir geyik gibi sıçrayıp bıçağı yerden aldı, bıçağı iki eliyle tutarak geri geri benim yanıma geldi. Wei Yangjiao ayağa kalkıp bir elini uzatarak, "Seni vatan hainiinin tohumu seni, bıçağı bana geri ver hemen!" diye kükredi tehditkâr bir ifadeyle. Sha Zaohua hiçbir şey söylemeden bana iyice yaklaştı. Gözünü bile kırpmadan Wei Yangjiao'nun o nasırlı pençesine bakıyordu. Wei birkaç kez öne atıldı ama her seferinde bıçağın sivri ucunu görünce telaşla geri çekiliyordu. Bu sırada Sima Liang çoktan köprünün üzerinden geri çekilmişti. Wu Yunyu, "Wei Yangjiao, seni göt

herif, hemen buraya gel de şu toprak ağasının piçini öldürelim! Hadi çabuk ol biraz!" diye sövdü. Wei Yangjiao, "Birazdan gelip senin de işini göreceğim," diye tısladı Sha Zaohu'ya. Wei Yangjiao kocaman bir Hint yağı bitkisini söküp silah olarak kullanmak istedi ama bitki çok kalın olduğundan yerinden çıkaramayınca sadece bir dalını koparmakla yetindi, dalı havada sallayarak köprüye doğru koşturdu.

Köprüye doğru sendeleyerek giderken Sha Zaohua yanıma iyice yaklaşıp beni korumaya çalışıyordu, hendekteki su dar köprünün altından hızla akıyordu, suyun içinde sürüler halinde dolaşan küçük sazan balıkları vardı, akıntıyla birlikte süzülürlerken kimisi sıçrayıp köprünün üzerinden atladı kimisi de köprünün üstüne düştü, köprünün üzerinde öfkeyle sıçrayan pürüzsüz vücutları yay gibi bükülüyordu. Bacaklarımın arasında ıslak bir yapışkanlık hissettim, sırtım, kıçım, baldırlarım, boynum, artık vücudumda dövülmekten neresi şişmişse işte, her yerim sanki ateşin üzerindeymiş gibi yanıyordu. İçime acı tatlı bir pas tadı yerleşti, vücudum attığım her adımda istemsiz bir şekilde sendeliyordu, ağzımdan kontrol edemediğim iniltiler çıkıyordu. Kolum Sha Zaohua'nın kemikli ve kuru omzuna baskı yapıyordu. Vücudumu dikleştirip onun yükünü azaltmaya çalıştım ama yapamadım.

Sima Liang köye uzanan yolda hiç telaşsız koşturuyordu. Arkasındakiler hızlanınca o da hızlanıyor, onlar yavaşlayınca o da yavaşlıyordu. Koşarken arkalarındakilerin ilgisini kaybettirmeyecek ama onu da yakalayamayacakları bir mesafeyi koruyordu hep. Yolun iki tarafındaki tarlalardan sis bulutları yükseliyordu, hendeğin içinden batan güneşin koyu kırmızıya boyadığı, kurbağaların iç karartan vıraklamaları geliyordu. Wei Yangjiao, Wu Yunyu'ya bir şeyler fısıldayınca üçe ayrıldılar. Wei Yangjiao'yla

Ding Jingou hendeği geçtikten sonra iki yandaki tarlalara koşturturdular. Wu Yunyu ve Gou Qiusheng birden hızlarını düşürdüler. İkisi birden, "Sima Liang, Sima Liang, kaçmak erkekliğe yakışmaz, taşaklıysan durur adam gibi dövüşürsün!" diye seslendiler yüksek sesle.

"Ağabey, koşsana!" diye bağırdı Sha Zaohua, "Seni kandırmalarına izin verme sakın!"

"Seni küçük orospu!" diye sövdü Wu Yunyu ardına dönüp yumruğunu sallarken. "Seni bir elime geçirirsem un ufak edeceğim!"

Sha Zaohua kahramanca önümde durup bıçağı sallayarak, "Gelin bakalım, sizden korkmuyorum!" dedi.

Wu Yunyu hızla bize doğru koşturdu, Sha Zaohua kıçını bana yapıştırarak geriledi. Sima Liang ardına dönüp yanımıza doğru geldi, ardından, "Kafası kabuk bağlamış kel, sen onun saçının bir teline bile dokunursan senin o *tofu* satan kokuşmuş ananı zehirlerim!" diye bağırdı.

"Ağabey, koş hadi!" diye bağırdı Sha Zaohua, "Wei köpeğiyle Ding köpeği arkanda bir çember oluşturdu."

Sima Liang bir an durup düşündü, bir ikileme düşmüştü, ya ilerleyecek ya da geri çekilecekti. Belki de kasıtlı olarak durmuştu. O durunca Wu ve Guo da durmuştu. Wei Yangjiao'yla Ding Jingou birden tarlaların içinden fırladı, hendeği geçip yola çıktılar, ayaklarında morlu yeşilli bir çamur tabakası vardı. Küçük yabani hayvanlar gibi dikkatli bir şekilde öne doğru ilerlediler. Sima Liang hiç kıpırtısız yerinde duruyordu, çok rahat görünüyordu –belki de rahatı oynuyordu kim bilir– kolunu kaldırıp yüzündeki teri sildi. Bu sırada annemin köyden esen rüzgârın taşıdığı bağırışını duyduk. Sima Liang hendeğe atlayıp darı ve mısır sapları arasında kalmış olan dar bir patikada hızla ileriye doğru koştu. Wei Yangjiao heyecanla, "Arkadaşlar, tamamdır, düşün peşine!" diye bağırdı. Ördek sürüsü gibi hemen hendeğin

içine atladılar, hendekteki çamurlara basa basa koşmaya başladılar. Darı ve mısırların yaprakları o dar patikayı gizlemişti. Yaprakların vücutlarına vururken çıkardığı hışırtılarla onların köpek gibi havlayışlarını dinledik. "Küçük dayı, sen burada ninemi bekle, ben gidip Liang ağabeyime yardım edeceğim." "Sha Zaohua," dedim, "korkuyorum." "Korkma, küçük dayı, ninem birazdan burada olur. Nine!" Birden yüksek sesle bağırmaya başladı, "Sima Liang'ı öldürebilirler, sen de bağırsana." "Ana buradayım, ana, buradayım ben!"

Sha Zaohua cesurca hendeğe atlayıverdi, hendeğin içindeki su göğsüne kadar geliyordu, ellerini çırparken sudan yeşil dalgalar çıkarıyordu, onun boğulacağından korktum ama elinde bıçakla karşı kıyıya tırmanmaya başlamıştı bile. Sıska ve kısa bacaklarıyla çamurun içinde sıkı bir mücadele verdi. Ayakkabıları derin mi derin çamura battı. Tüneli andıran dar patikaya girince ortadan kayboldu birden.

Annem yavrusunu koruyan bir inek gibi sendeleye sendeleye koşturuyordu. Saçları altın ipliklere benziyordu, yüzüne sıcak bir sarılık yayılmıştı. "Ana!" diye seslendim, gözlerim yaşlarla doldu, daha fazla dayanacağımı sanmıyordum, sendeleyerek öne doğru birkaç adım atıp kendimi annemin nemli ve sıcak kucağına bıraktım.

Annem ağlayarak, "Oğlum benim, seni bu hale kim soktu?" diye sordu.

"Wu Yunyu, bir de Wei Yangjiao..." dedim ağlayarak.

"Şu haydut çetesi demek!" diye öfkeyle kükredi annem, ardından, "Şimdi nereye gittiler?" diye sordu.

"Şimdi de Sima Liang ve Sha Zaohua'nın peşlerine düştüler!" Anneme o dar patikayı işaret ettim.

O dar patikadan küme küme sis bulutları yükseliyordu, o gizemli patikanın derinliklerinden vahşi bir hayvanın sesi yükseldi, bir de çok uzaktan gelen kavga sesleri ve Sha Zaohua'nın tiz çığlıklarını duyduk.

Annem köye doğru bakındı. Köy çoktan yoğun bir sis tabakası altında kalmıştı, köyün köpeklerinin havlaması sanki suyun derinlerinden yankılanıyor gibiydi. Annem beni kolumdan tuttuğu gibi hiçbir şeyi umursamadan hendeğin içine atladı. Hendekteki su birden pantolon paçalarımı doldurdu, dingile sürülen yağ gibi ılıktı bu su. Annem o koca gövdesi ve küçücük ayaklarıyla çamurun içinde güçlükle ilerleyebiliyordu. Hendeğin içindeki yabani otlara tutunarak zar zor o dar patikaya ulaştı.

Annem hâlâ elimi tutuyordu, birlikte patikaya daldık. Eğilmek zorunda kaldık, eğer eğilmezsek yaprakların keskin uçları yüzümüzü çizecekti, hatta gözümüzü bile çıkarabilirlerdi. Patikanın her iki tarafı da yemyeşil yabani otlarla çevrilmişti, deli gibi büyümüş ısırgan otları ayağıma batıyordu. Acıyla inledim. Sudan kabarmış yaralarım çok acıyordu, birkaç kez yere düşecek gibi oldum ama annemin güçlü kolları beni her seferinde tuttu. Işık giderek azalıyordu, karanlıktan ne başını ne de sonunu görebildiğimiz bu uçsuz bucaksız tarlalarda çok tuhaf şekilleri olan küçük yabani hayvanlar yaşıyordu, bu hayvanların yeşim taşı yeşili gözleri, kıpkırmızı dilleri ve homurtular çıkardıkları sivri burunları vardı. Birden efsanelerde anlatılan cehenneme girdiğimiz gibi bir sanrıya kapıldım, şimdi bu elimi sımsıkı tutmuş, öküz gibi soluyan ve hiçbir şey umurunda değilmiş gibi öne doğru koşturan kişi gerçekten annem miydi? Yoksa bu annemin şeklini almış ve beni cehennemin derinliklerine doğru çekmek isteyen bir zebani miydi? Elimi sıkmaktan acıtmış bu elden kurtulmaya çabaladım ama bu mücadelenin sonunda başardığım tek şey onun elimi daha da sıkı tutması oldu.

Bu korkunç patika sonunda aydınlandı. Yolun güneyinde hâlâ uçsuz bucaksız kara bir ormanı andıran darı tarlaları vardı, yolun kuzeyindeyse geniş ve boş bir arazi

uzanıyordu. Güneş batmak üzereydi ve boş araziden cırcırböceği korosunun sesi yükseliyordu. Terk edilmiş bir tuğla ocağı, ateş kırmızısı rengiyle bizi sıcak bir şekilde karşıladı. Henüz fırınlanmamış tuğla yığınlarının arkasında Sima Liang ve Sha Zaohua, o dört küçük zorbayla birlikte vahşi bir gerilla savaşına girmişlerdi. Her iki tarafın arkasında sıra sıra dizilmiş olan kerpiç tuğlalar vardı, tuğlaları karşılıklı olarak birbirlerine fırlatıyorlardı. Görünüşe göre Sima Liang ve Sha Zaohua dezavantajlı bir konumdaydı çünkü çok küçük ve çok zayıftılar, güçsüz kollarıyla cephanelerini düşmana atarken çok zorluk çekiyorlardı, Wu Yunyu'nun tarafındaysa dört kişi çok sıkı çalışıyordu, Sima Liang ve Sha Zaohua kırık tuğla parçaları yağmuru altında başlarını kaldırıp yukarıya bile bakamıyordu.

Annem, "Durun! Sizi zorba hayvanlar!" diye bağırdı.

Kendilerini savaşmanın şımarık sarhoşluğuna kaptırmış olan dört kötü adam, annemin öfkeli küfürlerine aldırmadı bile, tuğlaları karşı tarafa fırlatmaya devam ettiler, hatta kendi kerpiç duvarlarını sinsice geçip Sima Liang ve Sha Zaohua'nın bölgesine girerek üstünlük kazanmaya çalıştılar. Sima Liang, kızı kolundan tutup o terk edilmiş ocağa doğru koştururken Sha Zaohua'nın başına bir tuğla parçası isabet etti, aldığı darbeyle bir, ah çeken Sha Zaohua birden bayılıp yere düşecekmiş gibi oldu. O bıçağı hâlâ sımsıkı tutuyordu elinde.

Sima Liang eline iki tuğla parçası alıp açıklığa koştu, tuğlaları düşmana doğru fırlatınca adamlar hemen saklandı. Annem beni darı tarlasına gizleyip elini kolunu sanki *Yangge* dansı yapıyormuşçasına oynatarak ileriye doğru atıldı. Onun ayakkabıları da çamura battı. Annemin açığa çıkan zavallı küçük ayaklarıyla çamurda zar zor ilerlerken topukları çamurda küçük delikler açıyordu.

Tuğla duvarın sonunda birden ortaya çıkan Sima Li-

ang ve Sha Zaohua el ele tutuşup sendeleyerek ocağa doğru koşturdular. Büyük ve kıpkırmızı bir ay çoktan sakince göğe yükselmişti, Sima Liang ve Sha Zaohua'nın mor gölgeleri yere vuruyordu. O dört piçin gölgeleri daha uzundu. Yay gibi bacaklarıyla uçarcasına zıplayarak annemi çok geride bıraktılar. Sima Liang hantallaşmıştı, Sha Zaohua onu yavaşlatıyordu. Bizimkiler ocağın önündeki açık araziye ulaştıklarında Wei Yangjiao'nun fırlattığı bir tuğla parçası Sima Liang'ı yere çaldı. Sha Zaohua elindeki bıçakla direkt Wei Yangjiao'nun üzerine atladı ama Wei yana doğru çekilince Sha sadece havayı bıçaklayabildi, hemen ardından da Wu Yunyu'nun tekmesiyle yere serildi.

Annem, "Durun!" diye bağırdı.

Dört adam kollarını, saldırmak üzere kanatlarını açan akbabalar gibi açıp Sima Liang ve Sha Zaohua'yı aralıksız tekmelemeye başladı. Sha Zaohua boğuk boğuk ağlarken Sima Liang gıkını bile çıkarmadı. İkisinin vücudu da yerde bir o yana bir bu yana yuvarlanıyordu. Dört adam ay ışığının altında çok tuhaf bir dans ediyorlarmış gibi görünüyordu.

Annem sendeleyip yere düştü ama inatçı bir tavırla tekrar ayağa kalktı. Wei Yangjiao'nun omzunu tutup sıkıca kavradı. Bu köyün en sinsi ve en kurnazı olarak bilinen adam, kollarını dirseklerinden geriye doğru kıvırıp annemin memelerini yakalayınca annem bir çığlık attı, geriye doğru bir-iki adım atıp kıç üstü yere düştü. Kendimi yere atıp yüzümü çamura buladım. Gözlerimden kara kan süzülüyormuş gibi hissettim.

Hâlâ Sima Liang ve Sha Zaohua'yı tekmelemeye devam ediyorlardı, vahşiliklerinin derecesi çoktan kavganın sınırlarını aşmıştı. Sima Liang ve Sha Zaohua ölümün eşiğindeydi artık. Bu sırada iriyarı, saçı sakalı birbirine karışmış, yüzü kurumla kaplı, baştan aşağıya siyah-

lar içindeki biri, ocaktan çıkıverdi. Sırtı hiç de esnek değildi, bacaklarıysa kaskatıydı. Ocaktan beceriksizce çıkıp çekiç büyüklüğündeki yumruğunu havaya kaldırdı, kolunu aşağıya bırakmasıyla Wu Yunyu'nun köprücük kemiğini kırması bir oldu. O "kahraman" ağlayarak yere oturuverdi, geriye kalan üç kahramansa tekmelerini hemen durdurdu. Wei Yangjiao korkuyla, "Sima Ku!" diye çığlık attı. Tam ardına dönüp kaçacakken Sima Ku'nun öfkeli kükremesini duydu, sanki yere yıldırım düşmüş gibi hepsi korkuyla donakaldı. Sima Ku demir yumruğunu kaldırıp ilk yumruğu Ding Jingou'nun gözüne patlattı, ikinci yumruğu yiyen Guo Qiusheng, safra tükürdü, Wei Yangjiao'ysa üçüncü yumruk daha havaya bile kalkmadan yere diz çökmüştü, başını af dilemek için durmadan yere eğip, "Üstat, üstadım, canımı bağışlayın ne olur, onların zoruyla geldim, gelmezsem beni döveceklerdi, dişlerimi dökeceklerdi, üstat, ne olur canımı bağışlayın benim," diye yalvardı. Sima Ku bir an tereddüt ettikten sonra ona bir tekme savurdu. Wei Yangjiao yerde geriye doğru yuvarlandı, sonra hemen ayağa kalkıp bir tavşan gibi koşarak kaçtı. Çok geçmeden köye giden yolun üzerinde Wei'in bir köpek gibi havladığını duyduk: "Sima Ku'yu yakalayın! Toprak Ağası Birliği'nin toprak ağası geri döndü! Sima Ku'yu yakalayın!"

Sima Ku, Sima Liang ve Sha Zaohua'yı ayağa kaldırdı, ardından annemi de ayağa kaldırdı.

Annem titreyen bir sesle, "Sen... Sen bir insan mısın yoksa hayalet misin?" diye sordu.

"Kaynanacığım..." diye ağlar gibi hıçkırdı Sima Ku ama devamını getirmedi.

Sima Liang, "Baba, bu gerçekten sen misin?" diye sordu yüksek sesle.

Sima Ku, "Oğlum, seninle gurur duyuyorum!" dedi. "Kaynanacığım, evde kaç kişisiniz?" diye sordu Sima Ku.

"Soru sormayı bırak da," dedi annem telaşla, "hemen uzaklaş buradan!"

Köyden gongun endişeli sesiyle keskin silah sesleri gelmeye başladı.

Sima Ku, Wu Yunyu'nun boynuna yapışıp üzerine basa basa, tane tane, konuştu: "Seni küçük hayvan, köydeki o tosbağa sürüsüne şunu söylemeni istiyorum, her kim benim, Sima Ku'nun ailesinden birine bir kötülük etmeye cesaret ederse, onun soyunu kuruturum, evinde ne tavuğu ne de köpeği kalır geriye! Söylediklerimi aklına iyice yazdın mı ha?"

"Yazdım, yazdım..." diye üst üste yineledi Wu Yunyu.

Sima Ku elini onun boynundan çekince Wu Yunyu bir felçli gibi hemen yere serildi.

"Kaçsana hadi, koş!" diye endişeyle seslendi annem bir yandan da heyecandan eliyle yeri döverken.

Sima Liang ağlayarak, "Baba, ben de seninle gelmek istiyorum," dedi.

Sima Ku, "İyi bir çocuk ol ve ninenle birlikte kal," dedi.

Sima Liang, "Baba, ne olur beni de yanında götür..." dedi.

Annem, "Liang, oğlum, babanın ayağına dolanmayı bırak, bırak da gitsin adam!" dedi.

Sima Ku yere diz çöküp annemin önünde secde etti, üzgün bir sesle, "Ana, çocuğu sana emanet ediyorum! Sana iyice borçlandım, ömrüm yetmez ödemeye, artık bir sonraki yaşamımda öderim!" dedi.

Annem ağlayarak, "Kızlarla sonumuz iyi olmadı, bunun için bana kin gütme..." dedi.

Sima Ku, "Senin suçun değildi ki, kızlarımın intikamını da çoktan aldım," dedi.

Annem, "Git, git hadi, uzaklara gidip yükseklere uçasın, intikam sadece öfkenin daha da derinleşmesini sağlar..." dedi.

Sima Ku ayağa kalkıp ocağın içine doğru koştu. Fırından çıktığı zaman üzerinde sazdan bir yağmurlukla bir de hafif makineli bir tüfek vardı, kemerinden halka halka parlak mermiler sarkıyordu. Ardına döndüğü gibi hızla darı tarlalarına girdi. Darı sapları hışırdıyordu. Annem, arkasından yüksek sesle şöyle bağırdı:

"Benim sözümü dinle, uzaklara gidip yükseklere uç, durup adam öldürmekle zaman harcama!"

Darı tarlaları yine sessizleşti. Ay ışığı su gibi yere düşüyordu. Köyden üzerimize doğru dalga gibi insan sesleri geliyordu.

Köyün milisleri ve ilçe kamu güvenliğinden bir grup güvenlik görevlisi ellerinde fener, meşale, av tüfeği ve kırmızı püsküllü mızraklarla birlikte Wei Yangjiao'nun önderliğinde düzensiz bir şekilde ocağın önüne doğru koşturuyorlardı. Göstermelik bir hareketle ocağın önünü sardılar. Yang adında protez bacaklı bir kamu güvenlik görevlisi, tuğla yığınının arkasına çömelip elindeki megafonla ocağa doğru, "Sima Ku! Teslim ol! Buradan kaçamazsın!" dedi.

Neredeyse bütün gece bağırdı ama ocakta hâlâ bir kıpırtı yoktu. Müfettiş Yang da silahını çıkarıp ocağın girişindeki karanlığa doğru iki el ateş etti. İçeriden duvarlara vuran mermilerin vınlamaları yankılandı.

"El bombalarını getirin!" diye seslendi arkasına doğru Müfettiş Yang. Göbeğinin üzerinde kertenkele gibi sürünen bir milis geldi, belinden iki tane ahşap saplı el bombası çıkarıp ona uzattı. Yang, el bombalarından birinin pimini çekip parmağına geçirdi, geriye doğru yaylanıp el bombasını ocağın içine fırlattı. El bombasını atar atmaz telaşla kendini yere atıp bombanın patlamasını bekledi. Bomba sonunda patladı. Hemen ardından diğer bombayı da fırlattı, o da patladı. Patlama sesinin dalgaları ta uzaklara yayılırken ocaktaki sessizlik daha da derin-

leşti. Yang eline megafonu alıp, "Sima Ku, silahlarını atıp dışarıya çık, sana zarar vermeyeceğiz! Biz esirlerimize iyi davranırız!.." dedi. Ona cevap veren tek şey cırcırböceklerinin boğuk cırlamalarıyla uzaktaki hendeklerin içinden gelen kurbağa vıraklamaları oldu.

Ayağa kalkacak cesareti bulan Müfettiş Yang, bir elinde el feneri, diğerinde silahıyla birlikte arkaya doğru, "Benimle birlikte gelin!" diye seslendi. Biri av tüfeği, diğeri kırmızı püsküllü bir mızrak taşıyan iki yürekli milis, eğilerek Müfettiş Yang'ın arkasına doğru ilerledi. Yang'ın protez bacağı, her adım attığında takırdıyordu ve vücudu her takırtıyla birlikte sarsılıyordu. Eski ocağa olaysız bir şekilde girdiler. Birkaç dakika sonra da ocaktan çıktılar.

"Wei Yangjiao!" diye kükredi Yang, "Sima Ku nerede?"

Wei Yangjiao, "Yemin ederim ki Sima Ku işte bu ocağın içinden birden çıkıverdi, bana inanmıyorsan onlara sor!" dedi.

"Gördüğünüz kişi Sima Ku muydu?" diye sordu Müfettiş Yang gözlerini Wu Yunyu ve Gou Qiusheng'e dikip. Ding Jingou bilinçsiz bir halde yerde yatıyordu; Müfettiş hoşnutsuz bir tavırla, "Yanlış görmüş olmayasınız?" diye üsteledi.

Wu Yunyu, çekinerek darı tarlalarına doğru bakarken, "Bence o..." diye kekeledi.

"Bir başına mıydı?" diye sordu Yang.

"Evet, bir o..."

"Silahlı mıydı?"

"Sanki... bir makineli tüfeği... belinde de dizi dizi mermi..."

Wu Yunyu daha konuşmasını bitirmemişti ki Müfettiş Yang ve yanında getirdiği adamları biçilmiş çimler gibi yere serildiler.

6

Kilisede bir sınıf eğitimi sergisi düzenlendi. Kalabalık bir öğrenci topluluğu daha kilisenin kapısına yeni varmıştı ki birden sanki emir almış gibi hepsi ağlamaya başladılar. Yüzlerce öğrencinin ağlaması –Dalan İlkokulu o zaman Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki en büyük ilkokul olmuştu– sokağı baştan sona titretti. Yeni atanmış okul müdürü kilisenin girişindeki taş merdivenlerde durmuş, artık nereden geldiyse oranın şivesiyle öğrencilere seslendi: "Sevgili öğrenciler, sessiz olun, sessiz olun!" Gri bir mendil çıkarıp önce gözleri sildi, ardından da sesli bir şekilde sümkürdü.

Ağlamayı kesen öğrenciler, öğretmenlerinin eşliğinde birbiri ardına kilisenin içine girdi. Yerlere tebeşirle çizilmiş karelerin içine toplanıp duvar boyunca sıralandılar, ortada yuvarlak bir boşluk kaldı.

Kilisenin duvarları altlarında çeşitli açıklamalar olan renkli mürekkeple çizilmiş resimlerle kaplıydı.

Dört kadın anlatıcı, ellerinde öğretmen sopalarıyla duvarların dört köşesinde ayakta duruyordu.

İlk kadın bir öğrencisini dövdüğü için ağır bir cezaya çarptırılmış olan bizim müzik öğretmenimiz Ji Qiongzhi'ydi. Yüzü sararmıştı, üzgün görünüyordu, aslında o çok güzel ve canlı olan büyük gözlerinde bir durağanlık vardı. Yeni atanmış olan ilçe kaymakamı omzunda bir tüfekle Papaz Malory'nin kürsüsüne çıktı. Ji, elindeki sopayla arkasındaki resimleri işaret edip düzgün bir Pekin ağzıyla resimlerin altındaki açıklamaları okuyordu. İlk on resim, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın doğal çevresi, tarihi, devrim sırasındaki durumu ve kurtuluştan sonraki toplumsal koşulları hakkındaydı. Bunlardan sonraki resim kırmızı çatallı dillerini çıkarmış zehirli yılanların yu-

vasını tasvir ediyordu. Her yılanın başı üzerinde isimleri yazıyordu, özellikle çok zehirli olan bir tanesinin üzerinde Sima Ku ve Sima Ting'in babasının ismi yazıyordu. "Bu kan emici zehirli yılanların zulmü altında," diye okumaya başladı Ji duygusuz ama akıcı bir tonla," Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın köylüleri sefalet içinde, yük hayvanlarından bile daha kötü koşullar altında yaşıyordu." Sonra sopasıyla üzerinde suratı deveye benzeyen yaşlı bir kadını işaret etti, kadın eskimiş bir sepetle bir dilenci tası taşıyordu, kadının yırtık pırtık giysilerini çekiştiren küçük bir maymun kadar sıska bir kızcağız vardı yanında, resmin sol üst köşesinden aşağıya düşen üzerinde kırılmış gibi çizgiler olan siyah yapraklar havanın ne kadar soğuk olduğunu gösteriyordu. "Kaç kişi evlerini terk edip dilenci gibi yollara düşmüştür, toprak ağalarının acımasız köpeklerinin ısırdığı bacaklarından kanlar aka aka," dedi Ji ve ardından doğal olarak hemen yandaki resme geçti: Hafif aralanmış iki kanatlı siyah bir kapı, kapının üzerinde yaldızlı ahşap bir tabelanın üzerinde büyük harflerle yazan iki sözcük: MUTLULUK MALİKÂNESİ. Kapının arkasında üzerinde kırmızı püsküllü bir takke olan küçük bir kafa, bu elbette ki zalim toprak ağasının küçük piçi olacak. Tuhaf olan şey, ressamın bu küçük piçi pembe yanaklı ve yıldız gibi parlak gözlü çizmesiydi, aslında nefret edilmesi amaçlanmış olan şey niyeyse çok sevimli görünüyordu. Özellikle kocaman çizilmiş sarı bir köpek, bir erkek çocuğunun ayağını ısırıyordu. Bu sırada kız öğrencilerden biri hıçkırarak ağlamaya başladı, bu kız Kumlu Tepe köyündendi, on yedi ya da on sekiz yaşında olmalıydı, şimdi ikinci sınıfa gidiyordu. Öğrenciler merakla ona baktı, hepsi kızın ağlama nedenini öğrenmek istiyordu. Öğrencilerden biri kolunu kaldırıp slogan atmaya başladı. Ji Qiongzhi'nin anlatması yarıda kesilmişti. Elinde sopasıyla sabırla bekliyordu.

O slogan atan, birden korkunç bir sesle ağlamaya başladı. Ama kanlı gözlerinden hiç gözyaşı akmıyordu. Gözucuyla yanımdaki öğrencilerin ağladığını gördüm, ağlama sesleri dalga dalga yayılmaya başladı, her bir dalga bir öncekinden daha yükseğe çıkıyordu. Her yerden görünebilecek bir yerde durmuş olan yeni okul müdürü mendiliyle yüzünü kapatmıştı, sağ elini yumruk yapıp göğsüne vurmaya başladı. Sol yanımda duran Zhang Zhongguang'ın çilli yüzünden parlak salyalar akıyordu, o da iki eliyle göğsünü dövmeye başladı, bunu öfkeden mi yoksa üzüntüden mi yaptığını anlamadım. Ailesi kiracı çiftçiler olarak adlandırılmıştı şimdi ama Dalan şehrinin kurtuluşundan önce bu çiftçi çocukla hayatını kumardan kazanan babasını sık sık pazarda görürdüm, çocuk ellerinde taptaze bir nilüfer yaprağına sarılı yeni kızarmış domuz kellesiyle babasının peşi sıra yürürdü, her adımda bir ısırık alırdı domuz kellesinden, yanakları hatta alnı bile domuz yağından pırıl pırıl olurdu. O yeterince domuz eti yemiş olan ağız şimdi kocaman açılmıştı ve çenesinden salyalar damlıyordu. Sağımdaysa eti budu dolgun bir kız vardı, kızın iki elinin başparmaklarının hemen yanında taze zencefil tomurcuklarını andıran sarı ve yumuşak birer parmak daha vardı. Galiba adı Du Zhengzheng'di ama biz ona, Du Altıparmak, derdik. O iki el şimdi yüzünü kapamıştı ve ağzından güvercin kuğurtusunu andıran sesler çıkararak ağlıyordu, o sevimli evcil hayvanları andıran fazladan parmakları yüzünde şişman domuz yavrularının kuyrukları gibi oynarken parmakları arasından iki kasvetli ışık huzmesi süzülüyordu. Elbette ki yüzlerinden gerçek gözyaşları süzülen birçok öğrenci gördüm etrafta. Herkes o değerli gözyaşlarına o kadar çok önem veriyordu ki kimse gözyaşlarını silmeye yanaşmıyordu. Ben tek bir damla gözyaşı akıtmadım elbet ama bu renkli mürekkeple çizilmiş berbat resimlerin na-

sıl oluyor da bu kadar öğrenciyi kalbinden yaralayıp ağlatmayı başardığını bir türlü anlamadım. Çok da dikkat çekmek istemiyordum ama Du Altıparmak'ın o sinsi bakışlarını üzerimde hissettim ve benden gerçekten nefret ettiğimi biliyordum. Sınıfta onunla sıra arkadaşıydık, bir akşam gaz lambası eşliğinde ders yaparken o fazladan parmağıyla çaktırmadan kalçama dokundu, bir yandan da hiç istifini bozmadan önündeki kitaptan yüksek sesle dersi okumaya devam ediyordu. Birden korku ve panik içinde ayağa fırladım, dersi bölmüştüm, öğretmen beni azarladığında ne olduğunu hemen anlatıverdim. Bu hiç kuşkusuz lanet bir piçin yapacağı uygunsuz bir davranıştı, erkekler kızlardan gelecek böyle yakın bir teması hoş karşılamalıydı, bundan hiç hoşlanmasan bile öyle avaz avaz bağırıp olan biteni kamuya mal edemezdin ama ben bu gerçeğin farkına aradan onlarca yıl geçtikten sonra varabildim, hatta bu yaptığıma daha sonra biraz pişman da oldum, neden olmasındı ki... Ama o zamanlar o tırtılı andıran fazladan parmaklar beni hem çok korkutmuş hem de onlardan çok iğrenmiştim. Onu ele verince kızcağız utançtan saklanacak delik aradı ama şansına akşam dersiydi ve gaz lambasının loş ışığı her öğrencinin önünde sadece karpuz büyüklüğündeki bir alanı aydınlatıyordu. Başını öne eğdi, arkasında oturan büyük erkek öğrenciler onun hakkında müstehcen şakalar yapıp kıs kıs gülerken, "Kasten yapmadım, sadece silgisini alacaktım..." diye kekeledi. Tam bir salak gibi açtım ağzımı: "Hayır, kasten yaptı, çimdikledi beni." "Shangguan Jintong! Kapa çeneni!" Müzik öğretmenimiz olmasının yanı sıra edebiyat öğretmenliği de yapan Ji Qiongzhi çenemi kapattı. O andan itibaren Du Zhengzheng'le birbirimize düşman olduk, bir keresinde okul çantamın içinde ölü bir kertenkele buldum, ilk şüphelendiğim elbette o oldu. Bugün bu çok önemli anda, herkesin içinde salya

sümük ağlamayan bir tek bendim, bu başıma çok ciddi bir sorun açabilirdi. Du Zhengzheng intikam almak için ya bu anı seçseydi... Bunu düşünmek bile istemedim. Ellerimi kaldırıp yüzümü kapadım, ağzımı yarım açıp ağlama sesleri çıkardım ama ne kadar uğraşsam da ağlayamıyordum işte.

Ji Qiongzhi sesini iyice yükseltip tüm ağlama seslerini bastırdı: "Gerici toprak ağaları sınıfı sefahat içinde bir yaşam sürüyordu. Sima Ku'nun tam dört tane karısı vardı!" Sopası sabırsız bir tavırla yandaki resmin üzerine vuruyordu, bu resimde kurt başlı ve ayı vücutlu bir Sima Ku tasvir edilmişti, uzun ve kıllı kollarında dört tane çekici kadın şeytan vardı: soldaki iki tanesi insan başlı ve yılan vücutluydu, sağdaki iki tanesinin kıçında sarı, kabarık tüylü kuyrukları vardı. Kadınların arkasına da bir grup küçük şeytan resmedilmişti. Bu küçük şeytanlar anlaşılacağı üzere Sima Ku'nun dölleriydi, çocukluğumun kahramanı Sima Liang'ı da resmetmiş olmalıydılar, acaba bu küçük şeytanlardan hangisi oydu? Şu alnında iki tane üçgen şeklinde kulakları olan, kedi donuna girmiş şeytan mıydı o, yoksa şu sivri çeneli, kırmızı bir ceket giymiş, iki küçük pençesini yukarıya doğru kaldırmış olan fare kılıklı şey mi? Du Zhengzheng'in sinsi bakışlarını bir kez daha üzerimde hissettim. "Sima Ku'nun dördüncü karısı Shangguan Zhaodi," dedi Ji Qiongzhi tiz ama hiçbir duygu taşımayan sesiyle, tilki kuyruğu olan bir kadını gösterirken, "tarlalardan ve deniz ürünlerinden kendine çok güzel bir ziyafet çekti, son olarak sarı bacaklı bir horozun o enfes bacak derisinden yemek istedi, onun bu abartılı isteğini yerine getirmek için Sima'ların evindeki sarı bacaklı tüm horozlar katledildi, öyle ki katledilmiş horozlar üst üste konunca büyük bir dağı aştılar." İşte bu düpedüz yalandı! Benim 2. ablam ne zaman bir horozun bacağındaki sarı deriyi yemiş olabi-

lirdi ki? O tavuk bile yemezdi. Sima'ların evinde de hiçbir zaman katledilmiş horozlardan bir dağ olmamıştı. Ablama atılan bu iftiralar içimi öfke ve ihanet duygusuyla doldurdu, gözlerimden kökeni karmakarışık olan gözyaşları boşaldı. Gözyaşlarımı elimden geldiğince hızlı bir şeklide silmeye çalışıyordum ama onlar da hiç durmadan akıyordu.

Açıklamalarını bitiren Ji Qiongzhi bir kenara çekilip derin derin nefes aldı. Onun ardından köye ilçeden daha yeni atanmış olan Cai soyadlı kadın bir öğretmen söze başladı. İnce kaşları ve tek bir gözü vardı, sesi net ve ezgiliydi, gözleri daha konuşmaya başlamadan yaşlarla dolmuştu bile. Dersin bu bölümünün öfke püsküren ateşli bir başlığı vardı: Toprak Ağası Birliklerinin Korkunç Suçları. Cai, görevini itinayla yapıyordu, sanki yeni sözcükler öğretiyormuş gibi başlıklardaki her bir sözcüğü hecesi hecesine okurken bir yandan da sopasıyla işaret ediyordu. Birinci resim: Sağ üst köşede kara bulutların ardında kısmen görünen bir yarımay, sol üst köşede arkalarında siyah çizgiler bırakarak düşen siyah yapraklar ama burada betimlenen kış değil de sonbahar rüzgârı. Bu kuzgun karası bulutların ve yarımayın atında esen buz gibi sonbahar rüzgârlarının içinde Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki bütün kötülüklerin babası olan Sima Ku resmedilmişti, üzerinde askerî bir palto ve palaska vardı, ağzı kocaman açık, testere gibi sivri dişleri görünüyor ve aşağıya sarkmış kırmızı dilinden kan damlaları süzülüyordu, paltosunun geniş yeninden dışarıya fırlamış sol pençesinde ucundan kan damlayan keskin bir bıçak tutuyordu, sağ pençesindeyse bir silah vardı, silahın namlusunun ucunda beceriksizce resmedilmiş kıvılcımlar vardı, bu da silahın az önce birkaç el ateş ettiğini anlatıyor olacaktı. Altında pantolon yoktu, paltosu o kalın ve kabarık tilki kuyruğunun üzerinden aşağıya sarkıyordu.

Bacakları atletik ama çok kalın çizilmişti, gövdesinin yukarı bölümüyle alakası bile yoktu bu bacakların, iki kurt bacağına değil de daha çok bir çift dana bacağına benziyordu, pençeleriyse pençeden çok köpek patisini andırıyordu. Hemen arkasında bir grup vahşi ve çirkin hayvan vardı, hayvanlardan biri boynunu ileriye uzatmıştı, kırmızı zehrini tüküren bir kobraydı bu. "Bu, Kumlu Tepe köyünün gerici zengin köylülerinden Chang Xilu," dedi Cai Öğretmen sopasıyla kobranın başını işaret ederek, "bu da," şimdi de vahşi bir köpeği işaret ediyordu, "Kumlu Tepe köyünün despot toprak ağası Du Jinyuan." Du Jinyuan'ın da doğal olarak üzerinden kan damlayan kurt gibi sivri dişleri vardı, onun yanında Wang ailesi höyüğünde paralı askerlik yapan Hu Rikui vardı, vücudu temelde şeklini koruyordu ama başı uzun ve dar bir katırınkine benzetilmişti. Liangxian köyünün gerici, zengin çiftçilerinden olan Ma Qingyun, düpedüz kocaman hantal bir ayı olarak tasvir edilmişti. Kısacası bu zalim hayvan sürüsü Sima Ku'nun önderliğinde ellerinde silahlarla Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na canice saldırmışlardı.

"Toprak Ağası Birliği, çıldırmış bir sınıfsal intikamla on gün gibi kısa bir sürede akla hayale sığmayacak en korkunç ve en zalim yöntemleri kullanarak bin üç yüz seksen sekiz kişiyi katlettiler." Cai, sopasıyla Toprak Ağası Birliği'nin yaptığı katliamı betimleyen resimleri işaret ediyordu birbiri ardına. Öğrencilerin ağlama sesleri işte şimdi doruğa çıkmıştı. Bu resim dizisi sanki büyütülmüş bir işkence sözlüğü gibiydi, resimlerin altında yazılar vardı, çizimler çok canlı ve çarpıcıydı. İlk birkaç resim geleneksel adam öldürme yöntemlerini gösteriyordu, bıçakla kesme ya da silahla vurma gibi. Hemen arkasından gelen resimlerle yavaş yavaş yeni bir âleme daldık: "Buna diri gömme denir," dedi Cai Öğretmen resmi işaret ederek, "adından da anlaşılacağı üzere bu diri gömme denilen

şey; insanları diri diri toprağa gömmektir." Büyük bir çukurun içinde onlarca sarı yüzlü insan dikiliyordu, çukurun üstündeyse birliğinin gangsterlerini toprak atarken komuta eden Sima Ku vardı. "Hayatta kalanlardan fakir bir köylü olan Guo Hanım'ın verdiği ifadeye göre," diye okudu Cai, resmin altındaki açıklamayı, "Toprak Ağası Birliği'nin insan gömmekten yorulan gangsterleri, yakaladıkları devrimci kadrolara ve sıradan halka zorla kendi mezarlarını kazdırmış ve birbirlerini gömdürmüşlerdir. Toprağın boyu göğüslerine geldiğinde kurbanlar nefes almada zorluk çekmişler, kan başlarına vururken göğüsleri patlayacakmış gibi olmuş, birliğin acımasız gangsterleri işte tam bu sırada kurbanların başlarına ateş edip kan ve beyin parçalarını bir metreden yükseğe sıçratmışlardır." Resimde yerin biraz üzerinde duran bir baştan çeşme gibi akan kan fışkırıyordu, kan damlaları doğruca resmin üst köşesine sıçrıyor, oradan da kiraz taneleri gibi aşağıya düşüyorlardı. Cai Öğretmen'in yüzü kireç gibi olmuştu, bayıldı bayılacak bir haldeydi, öğrencilerin feryatları kirişleri sallıyordu ama bu kez de benim gözlerim kupkuruydu. Resimlerin altında belirtilen tarihlere göre, Toprak Ağası Birliği, Sima Ku'nun önderliğinde Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda delicesine bir soykırım yaparken ben annemle birlikte devrimci kadroların ve diğer eylemcilerin yanındaydım, birlikte kuzeydoğu kıyılarına çekiliyorduk. Sima Ku, Sima Ku, o gerçekten de bu kadar zalim biri olabilir miydi? Cai Öğretmen'in gerçekten de dönen başını resimdeki çukura dayadı, resimdeki gangsterlerden biri elindeki bir kürek toprağı sanki onu diri diri gömecekmiş gibi kaldırmıştı. Yüzü boncuk boncuk terledi. Vücudu yavaş yavaş aşağıya doğru kayıyordu, duvara raptiyeyle tutturulmuş olan resim de onunla birlikte aşağıya kaydı. Sırtını duvara yaslamış bir şekilde yerde oturuyordu şimdi, resim başının üzerini kaplamıştı, res-

min asılı olduğu boşluktan düşen duvar parçaları pul pul resmin üzerine dökülüyordu.

Bu beklenmedik olay öğrencileri susturdu. İlçeden gelen birkaç subay kadının yanına koştu, onu kaldırıp dışarıya çıkardılar. Yüzünün yarısı benlerle kaplı, eli ayağı yerinde olan kaymakam, elini sırtında asılı tüfeğin ahşap kabzasına götürüp sert bir sesle, "Sevgili öğrenciler, yoldaşlarım, şimdi size kendi deneyimlerini bizzat kendisi anlatmak için huzurlarınıza gelen Kumlu Tepe köyünden Guo Hanım'ı takdim ediyorum. Guo Hanım, lütfen!" Bu son cümleyi subaylarına söylemişti.

Herkes bir zamanlar Papaz Malory'nin oturduğu, kiliseyle bağlantısı olan o yıkılmaya yüz tutmuş odanın küçük kapısına doğru bakıyordu, sanki birazdan çok ünlü biri sahne alacaktı. Sessizlik, sessizlik, sessizlik birden bozuldu, ön avludan gelen uzun bir ağlama sesi duyuldu. İki subay kıçlarıyla kapıyı ittirip içeriye daldı, Guo Hanım'ı iki kolundan destekleyerek yürümeye başladılar. Guo Hanım, beyaz saçlı, yeniyle ağzını kapatmış, başını kaldırıp derin bir üzüntüyle ağlayan yaşlı bir kadındı. Herkes onunla birlikte beş dakika kadar ağladı. Gözyaşlarını silip yenlerini titreterek konuşmaya başladı:

"Çocuklar, ağlamayın, ağlamak ölenleri geri getirmez, geride kalanlar yaşamaya mecburdur."

Öğrenciler ağlamayı bırakıp hep birlikte ona baktı. Söyledikleri çok basit şeylerdi ama derin bir anlam taşıyorlardı. Biraz tutuk görünüyordu, şaşkınlıkla, "Ne söylememi istiyorsunuz? Geçmişte yaşananları anlatmanın bir manası yok," dedi. Tam ardına dönüp çıkmaya çalışırken Kumlu Tepe köyünün Köy Kadınları Derneği'nin Başkanı Gao Hongying ona, "Teyzeciğim, seninle konuşmamış mıydık bunu? Tam işe başlamışken fikrini bu kadar kolay değiştiremezsin!" dedi hoşnutsuz bir tavırla. Kaymakam da güler yüzle, "Teyzeciğim şu diri diri gö-

mülme olayını anlatıversen de çocuklara ders olsun bu, geçmişte yaşananları unutmasınlar, yoldaş Lenin'in de dediği gibi, 'Geçmişte yaşananları unutmak da bir çeşit ihanettir,'" dedi.

"Yoldaş Lenin de konuşmamı istiyorsa o halde konuşacağım," dedi Guo Hanım içini çekerek, "o akşam dolunay vardı, dolunay öylesine parlaktı ki ay ışığında nakış bile işleyebiliyordum. Böyle apaydınlık geceler pek sık görülmez, bir keresinde ihtiyarın biri bana Taiping Ayaklanması sırasında da böylesine parlak bir dolunayın çıktığını söylemişti. Uyuyamıyordum, içimde kötü bir şeylerin olacağına dair bir his vardı, uyku tutmayınca bari batı *hutcng*'una gideyim de Fusheng'in anasından bir ayakkabı kalıbı ödünç alayım, dedim, oraya kadar gitmişken Fusheng'le şu evlilik meselesini de konuşayım, dedim, evlenme çağına gelmiş gül gibi bir yeğenim vardı. Tam kapıdan çıkmıştım ki Küçük Aslan'a rastladım, elinde göz alıcı parlak bir kılıç tutuyordu, yanında Jincai'nin anası, karısı ve iki çocuğu vardı. Büyük olan daha yedisekiz yaşındaydı, küçüğüyse iki yaşında bir kız. Büyük olan ninesinin peşinden geliyordu, korkudan ağlıyordu yavrucak, Jincai'nin karısı küçük olanı kucağında taşıyordu, o da korkudan ağlıyordu. Jincai'nin titreyen omzundaki o kocaman kanlı kılıç yarasını görünce korkudan ölecektim neredeyse, Küçük Aslan'ın arkasında üç tane irikıyım adam vardı, o kaplan gibi vahşi yüzleri biraz tanıdık geldi, hepsinin elinde birer kılıç vardı. Birden kaçıp gizlenmeyi düşündüm ama artık çok geçti, Küçük Aslan, o küçük piç beni görmüştü bile. Küçük Aslan'ın anasıyla ben, suyunun suyundan işte bir şekilde uzaktan kuzen sayılırdık. Küçük Aslan beni görünce, 'Şuradaki benim teyzem değil mi?' dedi, ben de, 'Aslan, ne zaman geri döndün?' diye sordum, o, 'Dün akşam,' dedi. 'Şimdi ne yapıyorsun?' diye sordum. 'Hiç,' dedi, 'bu aileye yata-

cakları bir yer arıyorum.' Bunun hiç de iyi bir anlama gelmediğini hemen anladım, 'Aslan,' dedim, 'şunun şurasında hepimiz bitişik evlerde yaşayan komşularız, aramızda çıkan kavgaların sözü mü olur?' 'Bir şey olduğu yok,' dedi, 'babamla onun arasında bir husumet yok, hatta benim babamla onun babası kan kardeşi. Ama yine de babamı bir ağaca asıp ondan para istedi.' Jincai'nin anası da, 'Yeğenim, boş bir ânına denk gelmiş, ne yaptığını bilmiyordu, büyüklerinin hatırına bağışlayıver onu, bana bak kocaman yaşlı bir kadın olmuşum, şimdi önünde diz çöküp secde edeceğim sana,' dedi. Jincai, 'Ana, diz çökme şunun önünde, yalvarmayı da bırak artık!' dedi. Küçük Aslan, 'Jincai, şimdi adama benzedin biraz, seni boşuna milis komutanı yapmamışlar,' dedi. Jincai, 'Şunun şurasında birkaç günün kaldı,' dedi. Aslan, 'Doğru söyledin, şöyle bir on günüm ya da birkaç haftam ancak kalmıştır. Ama bu gece seninle ve ailenle ilgilenecek yeteri kadar zamanım var,' dedi. Yaşımın büyüklüğüne sığınıp, 'Aslan, bırak onların peşini, eğer onları rahat bırakmazsan benim senin gibi bir kuzenim yok!' dedim. Bana bir bakış atıp, 'Hangi anasını siktiğimin, senin kuzenin oluyormuş be! Bana akrabalık safsatalarından bahsetme şimdi. O sene yanlışlıkla sizin civcivlerden birinin üzerine basıp öldürdüm diye kafamı bir sopayla yarmıştın,' dedi. 'Aslan, sen nasıl bir insan evladısın!' dedim. Sonra başını o irikıyım üç adama çevirip, 'Beyler, bugün kaç kişi öldürdük?' diye sordu. İrikıyımlardan biri, 'Bunları da sayarsak tamı tamına doksan dokuz kişi,' dedi. Aslan, 'Seni yaşlı bunak, bana o kadar uzaktan teyzelik ettin ki çeksem bu kadar uzamazdı, üzgünüm ama tam bir sayıya ulaşmam için kendini feda etmen gerekecek,' dedi. Bunu duyar duymaz tüylerim diken diken oldu, o lanet piç kurusu beni öldürmek istiyordu! Arkama dönüp eve doğru koşmaya başladım ama nereye gitsem onlardan

kaçabilirdim ki! Aslan denilen bu piç, bırakın akrabayı ailesini bile tanımazdı, karısının bir ilişkisi olduğunu öğrenince ilk işi sobanın külleri arasına pimi çekilmiş bir el bombası koymak olmuştu. O gün sabah erkenden kalkıp sobanın küllerini temizlerken bombayı bulan zavallı anası oldu. Bu olayı umutmuşum işte ve o koca ağzım yine başıma bela açmıştı. Jincai'leri ve beni önlerine katıp Kumlu Tepe köyüne doğru yürüdüler. İrikıyımlardan biri kürekle büyük bir çukur kazdı. Bizim oralar hep kumluk, yorulmadı bile, göz açıp kapamadan kazdı çukuru. Başımın üzerindeki dolunay parlaklığıyla gözlerimi kamaştırıyordu, yerdeki her şey çok net bir şekilde seçilebiliyordu, çimmiş, çiçekmiş, karıncaymış, salyangozmuş, her şeyi çok net görebiliyorduk, gündüz vaktiydi sanki. Aslan kum çukurunun önüne gidip aşağıya bakarak, 'Beyler, biraz daha derin olsun çukur, Jincai denilen piç bir katır kadar uzun,' dedi. Çukuru kazan adam yine çukura indi, çukurdan ıslak kumlar fırlamaya devam etti. Aslan, 'Jincai, söyleyecek son bir sözün var mı?' diye sordu. Jincai, 'Aslan, sana yalvaracak halim yok. Evet, babanı öldürdüm. Ama onu ben öldürmeseydim de bir başkası gelip öldürecekti nasılsa,' dedi. Aslan, 'Benim babam tutumlu bir adamdı, senin babanla birlikte karides satarak hayatını kazanırdı, biraz para biriktirip birkaç dönüm toprak aldı. Senin babanın şansı yaver gitmedi, kazandığı paralar çalındı. Sen söyle, benim babamın bir suçu var mıydı ha?' dedi. Jincai, 'Evet, toprak almak bir suçtur!' dedi. Aslan, 'Jincai, şimdi bana gerçeği söylemeni istiyorum, kim toprak sahibi olmak istemez ki? Baban istemez miydi? Ya sen?' diye sordu. Jincai, 'Bana ne soruyorsun, bunun cevabını benden alamazsın. Çukur yeteri kadar derinleşti mi?' dedi. Çukuru kazan adam, 'Tamamdır,' dedi. Jincai bir kelime daha etmeden direkt kuyunun içine atladı. Sadece başını görebiliyor-

duk. Jincai, 'Aslan, birkaç tane slogan atmak istiyorum,' dedi. Aslan, 'At bakalım, ne de olsa daha kıçı çıplak çocuklarken bile arkadaştık, bu da sana kıyağım olur, ne söylemek istiyorsan söyle,' dedi. Jincai biraz düşündükten sonra yaralı olmayan kolunu kaldırıp yüksek sesle bağırdı: 'Yaşasın Komünist Partisi! Yaşasın Komünist Partisi!!! Yaşasın Komünist Partisi!!!' Üç kere bağırdıktan sonra sustu. Aslan, 'Bitti mi?' diye sordu. Jincai, 'Bitti,' dedi. Aslan, 'Hadi birkaç kez daha bağır, sesin de gürmüş,' dedi. Jincai, 'Hayır, bağırmayacağım, üç kere yetti,' dedi. Aslan, Jincai'nin anasını hafiften itip, 'Tamam o zaman. Teyzeciğim, sıra sana geldi!' dedi. Jincai'nin anası, amanın, deyip kendini yerde buldu, diz çöküp Aslan'a secde etti. Aslan, küreği irikıyımın elinden alıp kadıncağızı çukurun içine doğru iteledi. İrikıyımlar da Jincai'nin karısı ve çocuklarını çukura ittiler. Çocuklar ciyak ciyak ağladı, anaları da ağladı. Jincai öfkeyle, 'Ağlamayın, kapatın çenenizi, yüzümü kara çıkarmayın,' diye bağırdı. Onlar da hemen susuverdiler. İrikıyımlardan biri, beni göstererek Aslan'a, 'Şef, ya bu ne olacak? Onu da çukura iteyim mi?' dedi. Aslan daha ağzını açmadan Jincai çukurun içinden bağırdı: 'Aslan, çukuru bizim aile için açtırdığını söylemiştin, dışarıdan bir yabancı girsin istemem aramıza!' dedi. Aslan, 'İçin rahat olsun, Jincai, ne demek istediğini çok iyi anlıyorum,' dedi. Ardından o çukur kazan irikıyıma dönüp, 'Şu yaşlı bunak için,' dedi, 'biraz daha yorulacaksın ama bir çukur daha lazım onu gömmek için.'

Adamlar ikiye ayrıldı, biri benim için çukur kazarken diğer ikisi Jincai'lerin çukuruna kum atıyordu. Jincai'nin kızı, 'Ana, gözüme kum kaçtı...' diye ağlamaya başladı. Jincai'nin karısı geniş yenleriyle kızın başını örttü. Jincai'nin oğluysa çukurdan çıkmak için mücadele veriyordu ama başına aldığı bir kürek darbesiyle çukura düşüverdi. Oğ-

lan inim inim inledi. Jincai'nin anası çukurun dibinde oturduğundan kum üzerini hemencecik örtüverdi. Kadıncağız homurdanarak söyleniyordu: 'Ah, Komünist Partisi, ah, biz kadınlar senin ellerinde ölüvereceğiz!' Aslan, 'Ölüm kapıdayken aklınız başınıza geldi sonunda, Jincai, üç kere üst üste, 'Kahrolsun Komünist Partisi!' diye bağırırsan, sizin aileden birinin canını bağışlarım, böylece ileride mezarına gelip günlük yakan biri olur,' dedi. Jincai'nin anasıyla karısı hep bir ağızdan Jincai'ye yakarmaya başladı: 'Jincai, ah Jincai ah, bağırsana hemen, hadi bağır çabuk.' Jincai'nin tüm yüzü kum olmuştu, gözleri iki küçük çan gibi parlıyordu, birdenbire demir ısırıp çelik çiğneyen bir yiğide dönüşüp, 'Hayır, bağırmayacağım,' dedi. 'Tamam, demek omurgan varmış,' dedi Aslan hayranlıkla, ardından irikıyımların birinden aldığı kürekle çukurun içine patır patır kum atmaya başladı. Jincai'nin anası artık kımıldamıyordu. Kum karısının boynuna kadar varmıştı, kızı çoktan kumlar altındaydı, oğluysa başına kadar kuma gömülmüştü ama iki eli havada hâlâ çukurdan çıkmak için mücadele veriyordu. Karısının burun deliklerinden ve kulaklarından siyah kan süzülmeye başlamıştı, ağzı bir kara deliği andırıyordu, durmadan, 'Acı, acı çok acı,' diye sayıklıyordu. Aslan küreği yere bırakıp Jincai'ye, 'Nasıl gidiyor?' diye sordu. Jincai bir öküz gibi soluk soluğa kalmıştı, yüzü sepet gibi şişmişti. 'Aslan, harikayım...' diye cevap verdi. Aslan, 'Jincai, çocukluktan beri arkadaş olmamızın hatırına sana bir şans daha veriyorum, 'Kuomintang çok Yaşa!' diye bir kere bağırırsan hemen seni çukurdan çıkartırım,' dedi. Jincai gözlerini dikip, 'Komünist Partisi çok yaşa...' diye kekeledi. Öfkeden çılgına dönen Aslan, küreği kaptığı gibi hızla çukura kum atmaya başladı. Çukurun üzeri düzleştiğinde Jincai'nin karısı ve oğlu çoktan kumun altında kalmıştı ama kumun yüzeyi hâlâ oynuyordu, demek ki henüz ölmemişlerdi. Jincai'nin koca

kafası birden kumun üzerinde belirince çok korktum. Çoktan konuşamaz hale gelmişti, burnu ve gözleri kanıyordu, alnındaki damarlar şişman ipekböcekleri gibi şişmişti. Aslan birden çukura atılıp o yumuşak kumun üzerinde hoplayıp zıplamaya başladı. Ardından Jincai'nin başının önünde diz çöküp, 'Peki, şimdi nasılsın?' diye sordu. Jincai zaten epeydir cevap veremeyecek bir haldeydi. Aslan parmağıyla Jincai'nin kafasına vururken irikıyımlara dönüp, 'Beyler, canlı canlı insan beyni yemeye ne dersiniz?' diye sordu. İrikıyımlar, 'Böyle bir şeyi kim yer ki, şimdiden midemiz bulandı,' dediler hep bir ağızdan. Aslan, 'Yiyen birini biliyorum, Müfreze Komutanı Chen yemişti bir kere. Üzerine soya sosu ve zencefil parçaları da ekleyince pelteleşmiş *tofu*'ya benzediğini söylemişti,' dedi. Diğer çukuru kazan adam çukurdan çıkıp, 'Komutanım, çukuru kazdım!' dedi. Aslan çukurun kenarına gidip bana bakarak, 'Kabak kafalı teyzeciğim, buraya gel de senin için kazdırdığım bu değerli mezarın nasıl olduğuna bak hele!' dedi. Ben de, 'Aslan'ım, ah Aslan'ım, biraz merhamet eyle bana, şu yaşlı canımı bağışla,' dedim. Aslan, 'Bu kadar yaşamışsın biraz daha yaşayıp ne yapacaksın? Ya da şöyle söyleyeyim, seni şimdi bırakırsam, ardından başka birini bulup öldürmem gerek, sayıyı yüze tamamlayacağım bugün,' dedi. 'Aslan, öyleyse kılıcını çekip öldürsen ya beni, diri diri gömülmek çok korkunç bir şey,' dedim. O piç Aslan şöyle dedi: 'Yaşamak acı çekmektir ama ölünce cennete gidersin.' O tosbağa yumurtası bir tekmeyle beni çukurun içine yolladı. Sonra Kumlu Tepe köyünün oradan bağrışarak bir grup insan geldi. Başlarında Mutluluk Malikânesi'nin kâhya yardımcısı Sima Ku vardı, zamanında onun üçüncü karısına bakmışlığım vardı ve aklımdan şöyle bir düşünce geçti: Kurtarıcım geldi! Ayağında binici çizmeleri olan Sima Ku sendeleyerek geldi. Yıllardır görmediğim kâhya yardımcısı nasıl da yaşlanmıştı. 'Sen de

kimsin?' diye sordu. Aslan, 'Ben, Aslan, Küçük Aslan!' diye cevapladı. 'Ne yapıyorsun?' 'İnsan gömüyorum!' 'Kimi gömüyorsun?' 'Kumlu Tepe köyünün Milis Komutanı Jincai ve ailesini.' Sima Ku biraz daha öne çıkıp, 'Peki oradaki çukurda kim var?' diye sordu. 'Kâhya yardımcısı, yardım et bana!' diye bağırdım, 'Ben senin üçüncü karına bakan yaşlı kadınım, Guo Luoguo'nun karısıyım.' 'Demek sensin,' dedi Sima Ku, 'bunun eline nasıl düştün peki?' 'Çok konuştum da ondan. 'Kâhya yardımcısı, acıyın bana!' Sima Ku, Aslan'a, 'Bırakın onu,' dedi. Aslan, 'Komutanım, eğer onu salarsak yüzü tamamlayamayacağım,' dedi. Sima Ku, 'Saymayı bırak, öldürülmesi gerekenleri öldür sadece, öldürülmeyecekleri öldürme,' dedi. İrikıyımlardan biri küreği çukura sarkıttı, küreğe tutununca beni yukarıya çekti. Siz ne derseniz deyin, işin özü bu, Sima Ku akıllı, mantıklı bir adam, eğer o olmasaydı Küçük Aslan denilen o piç kurusu beni diri diri kuma gömecekti."

Subaylar Guo Hanım'ı sürükleyerek dışarıya çıkardı.

Yüzü kireç gibi bembeyaz olan Cai Öğretmen elinde sopasıyla bayılmış olduğu noktaya geri döndü, işkence sözlüğünü okumaya devam ediyordu, hâlâ gözü yaşlı bir halde ve ağlamaklı bir ses tonuyla konuşmasına rağmen öğrenciler artık ağlamayı bırakmıştı. Etrafıma bakındım, az önce göğüslerini dövüp yerde tepinen herkes şimdi çok yorgun ve sabırsız görünüyordu Zihnimin derinliklerinde Guo Hanım'ın kendi gözleriyle gördüğünü söylediği o göz kamaştıran parlak dolunay, Jincai'nin sepet büyüklüğündeki kafası ve bir vaşak gibi uyanık ve vahşi olduğundan emin olduğum Küçük Aslan dolanıyordu. Kafamdaki bu görüntüler çok canlı ve çok gerçektiler, kilisenin duvarlarında asılı olan ve üzerlerinden leş gibi kan kokusu yayan o resimler birden yavanlaşmıştı, önce günlerce suya bırakılmış, ardından da günlerce

güneşin altında kurumaya bırakılmış tatsız tuzsuz lavaşlara dönmüşlerdi artık. Az önce Guo Hanım'ın anlattığı kendi kişisel deneyimleriyle karşılaştırılınca, bu resimler ve altlarındaki açıklamalar çok sahte kalıyordu, hiçbirimizin ilgisini çekmiyorlardı artık.

7

Beni okuldan dışarı sürüklüyorlardı.

Sokakta büyük bir kalabalık toplanmıştı, beni bekledikleri çok barizdi. Yüzleri kir içinde kalmış iki milis öne çıkıp beni iple bağladı. İp çok uzundu, o kadar uzundu ki vücudumu onlarca kez dolandıktan bile omzunda tüfek olan bir milisin beni bir koyun gibi çekiştirmesine yetecek kadar pay kalmıştı. Milislerden arkamda olanıysa tüfeğinin namlusuyla kıçımı dürtüp duruyordu. Yola dizilmiş insanların hepsi boş bakışlarla beni izliyordu. Sonra sokağın diğer ucundan bir grup bağlanmış kişinin benim olduğum tarafa doğru sürüklendiği gördüm. Yaklaştıklarında onların annem, büyük ablam, Sima Liang ve Sha Zhaohua olduğunu fark ettim. Shangguan Yunü ve Lu Shengli bağlı değillerdi, o ikisi annemin ardından koşturuyorlardı, arada da iriyarı bir milis tarafından itiliyorlardı. İlçe merkez karargâhının –Mutluluk Malikânesi– kapısında ailecek toplandık. Onlar bana, ben de onlara bakıyordum. Söyleyecek bir kelime bile bulamadım, onların da benimle aynı şeyi hissettiğinden emindim. Milisler eşliğinde bir sürü avludan geçtik, bize ta yolun sonuna kadar eşlik edip en güneydeki bir odanın içine tıktılar, odanın güneye bakan penceresinin kaplama kâğıtları yırtılmıştı, pencerede büyük bir delik vardı, bu

delik sanki içeride meydana gelen olayların dışarıda bulananlar tarafından izlenmesi için kasten açılmıştı. Duvarın köşesine çömelmiş olan Sima Ting'i gördüm, tüm yüzü morarmış ve ön dişleri kırılmıştı. Üzgün bir şekilde bize baktı. Pencereden etrafı yüksek yüksek duvarla çevrili olan en sondaki küçük avlu görünüyordu. Duvarın bir bölümü sanki özel bir kapı açmak için bilerek kırılmıştı. Duvarın arkasında birkaç silahlı milis bir aşağı bir yukarı yürüyordu, uzaktaki tarlalardan esen güney rüzgârı milislerin üniformalarını havalandırıyordu. Güneydoğu ve güneybatıda yükselen kulelerden milislerin tüfeklerini kurarken çıkardığı sesler geliyordu.

O günün akşamı bölge subayı odaya dört tane gaz lambası astı, bir masa ve altı sandalye taşıdı, ardından deri kamçılar, sopalar, kamış sopalar, çelik tel, ip, bir kova ve bir süpürge getirdi, bunlara ek olarak da üzeri kan lekeleriyle kaplı olan kalın bir domuz kesme tahtasıyla, domuz kesmek için kullanılan uzun bir bıçak, deri yüzmek için kullanılan kısa bir bıçak, etleri asmak için kullanılan birkaç kanca ve akan kanı koymak için kullanılan bir kova getirdi. Galiba bu odayı bir mezbahaya çevirmek istiyorlardı.

Etrafı bir grup milisle çevrili olan Müfettiş Yang gıcırdayan protez bacağıyla odaya girdi. Tombul yanakları aşağıya sarkıyordu. Koltuk altlarındaki yağ tabakası kollarını vücudundan boynunun altında sanki bir boyunduruk varmış gibi ayırıyordu. Masanın ardına oturup yavaşça sorgulama öncesi hazırlıklarını yapmaya koyuldu. Kıçının arkasında parıldayan mavzerini alıp kurduktan sonra masanın üzerine koydu, ardından milislerden birinin elindeki megafonu isteyip silahının yanına bıraktı, onun ardından tütün kesesini ve piposunu çıkarıp megafonun yanına koydu, en sonunda da eğilerek o protez bacağını –ayakkabı ve çorap da dahil olmak üzere– çıka-

rıp masanın bir köşesine koydu. Bu plastik bacak gaz lambasının beyaz ışığı altında korkunç bir et kırmızısı tonuyla parlıyordu. Ucunda birkaç tane dağılmış kayış vardı. Bacak, ayak bileğinden baldırına kadar neredeyse pürüzsüzdü diyebilirim, yalnızca baldırlarında birkaç siyah çizik vardı. Ayakkabısı ve çorabı yırtık pırtıktı. Bacak sanki Müfettiş Yang'ın sadık bir korumasıymış gibi masada duruyordu.

Diğer bölge subayları Müfettiş Yang'ın iki yanına oturup ciddiyetle kâğıt ve kalem çıkarıp not tutmaya hazırlandılar. Milisler tüfeklerini duvara dayadı, kollarını kıvırıp kamçı ve sopaları ellerine aldılar, saraydaki mandarinlerin korumaları gibi ikiye ayrılıp derin derin nefes alarak ayakta dikildiler.

Gönüllü olarak teslim olan Lu Shengli annemin bacaklarına yapışmış ağlıyordu. 8. ablamın kirpiklerinde gözyaşları asılı olmasına rağmen yüzünde sevimli bir gülümseme vardı. 8. ablam koşullar ne kadar zor olursa olsun her zaman çok sevimli ve büyüleyici görünüyordu. Çocukken onu annemin memelerinden mahrum bıraktığım için suçluluk duymaya başladım. Annem ifadesiz bir yüzle gaz lambalarının kar beyazı ışıklarına bakıyordu.

Müfettiş Yang piposunu doldurup beyaz başlı bir kibrit çıkardı, kibriti masanın kaba yüzeyine sürtünce kibrit foş diye yanmaya başladı, piponun yanması için dudaklarını gürültüyle körükledi. Kibrit çöpünü fırlatırken başparmağını piponun üzerine kapatıp dumanı birkaç kez derin derin içine çekti, burun deliklerinden beyaz dumanlar çıkardı. Piponun içindeki külleri oturduğu taburenin bacağına hafifçe vurarak silkti. Piposunu indirip megafonu eline aldı, megafonu ağzına götürüp sanki dışarıda ayakta dikilen sayısız dinleyicinin de görmesi için megafonla birlikte penceredeki büyük deliğe doğru döndü. Kaba ve çatlak bir sesle konuştu: "Shangguan Lu, Shang-

guan Laidi, Shangguan Jintong, Sima Liang, Sha Zaohua, sizi neden buraya getirdiğimizi biliyorsunuzdur!"

Hepimiz anneme baktık, annemse hâlâ gaz lambalarına bakıyordu. Yüzü neredeyse içi görünecek kadar şişmişti. Dudakları birkaç kez kımıldadı ama hiçbir şey söylemedi. Sadece başını sallamakla yetindi.

Müfettiş Yang, "Başını sallamakla sorduğum soruya cevap verdiğini sanma. Kalabalık kitlelerden aldığımız bilgiler ve ciddi bir araştırma sonucunda elimize çok önemli kanıtlar geçti. Shangguan ailesinin reisi Shangguan Lu, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın bir numaralı karşı devrimcisi olan ve döktüğü kanın haddi hesabı yapılamayan halk düşmanı Sima Ku'nun nerede saklandığı uzun bir süredir gizlemektedir, üstelik Shangguan ailesinin bir üyesi bu yakınlarda bir gece sınıf eğitimi sergisini tahrip etmiş ve kilisedeki karatahtanın üzerine gerici sloganlar yazmıştır. Sadece bu suçlar bile tüm ailenizin kurşunu dizilmesi için yeterli, ancak mevcut politikamız doğrultusunda sizlere son bir şans daha veriyoruz, şeytani haydut Sima Ku'nun saklandığı yeri hükümete söylerseniz bu vahşi kurt çok geçmeden adalete teslim edilebilir. İkinci olarak sizden sınıf eğitimi sergisini tahrip edip gerici sloganlar yazdığınızı itiraf etmenizi istiyoruz, bunu kimin yaptığını bilsek de sizlerden tam bir dürüstlük bekliyoruz, bu sayede hoşgörümüzü kazanabilirsizin. Dediklerimi anladınız mı?" dedi.

Sessizliğimizi bozmadık.

Müfettiş Yang, silahını alıp hızla masaya çarptı, hâlâ ağzının kenarında olan ve hâlâ dışarıdaki kalabalığa dönük olan megafonda kükredi: "Shangguan Lu, dediklerimi anladın mı?"

Annem, sakin bir ifadeyle, "Bu bir kumpas," dedi.

Biz de hep bir ağızdan onu tekrar ettik: "Bu bir kumpas."

Müfettiş Yang, "Kumpas mı? Burada masum insanlara kumpas kurduğumuz yok bizim, suçluları da elimizden salamayız. Asın şunları," dedi.

Mücadele ettik, ağladık, sızladık ama tüm bu yaptıklarımız kaçınılmaz olanı biraz daha geciktirmekten başka bir işe yaramadı, sonunda ellerimizi arkadan bağlayıp hepimizi Sima Ku'nun evinin kalın çam kirişlerine astılar. Annem en güney uca asıldı. Onun ardından Shangguan Laidi, Sima Liang ve ben geliyordum. Benim ardımdaysa Sha Zaohua asılıydı. Mesleği milis askeri olan bu adamlar, adam asma konusunda da çok becerikliydi. Öncesinden kirişlere beş tane kasnak düzeneği kurmuş olduklarından hiç yorulmadan bizi yukarıya çektiler. Kollarım acıyordu ama bu katlanılabilir bir ağrıydı, omuzlarımdaki ağrı ise gerçekten katlanılmazdı. Başlarımız önümüze düştü, boyunlarımız gerilebildiği kadar uzadı, bacaklarımızı düz tutmak imkânsızdı, ayaklarımızın üst kısmını düz tutmamak da imkânsızdı, hele parmak uçlarımızı aşağıya doğru sarkıtmamak düpedüz imkânsızdı. Sızlanmadan duramadım. Sima Liang'ınsa gıkı bile çıkmıyordu. Shangguan Laidi inliyordu. Sha Zaohua da sesini hiç çıkarmadı. Annemin şişman vücudu ağırlığıyla ipi tel gibi gerdi, aramızda ilk terlemeye başlayan ve en çok terleyen o oldu, dağılmış saçlarından neredeyse beyaz dumanlar yükseldi. Lu Shengli ve Shangguan Yunü annemin bacaklarına tutunmuş ileri geri sallanıyorlardı. Milisler o ikisini sanki iki küçük civcivlermiş gibi annemin bacaklarından ayırdı. Bir yolunu bulup tekrar ileriye atılsalar da yine milisler tarafından ayrılmaya zorlandılar. Milisler, "Müfettiş Yang, bu ikisini asmayacak mıyız?" diye sordu. Müfettiş Yang kesin bir tonda, "Hayır, burada işleri kitabına göre yürütüyoruz," dedi.

Lu Shengli yanlışlıkla annemin ayakkabılarından bir tanesini çıkardı. Annemin bütün teri hemen o ayağına toplanıp bir dizi inci tanesi gibi aşağıya süzülmeye başladı.

"Hâlâ konuşmayacak mısınız?" diye sordu Müfettiş Yang, "İtiraf ederseniz sizi hemen indirtirim oradan."

Annem güçlükle başını kaldırıp nefes nefese, "Çocuklarımı indirin... İstediğiniz kişi benim..." dedi.

Müfettiş Yang, dışarıdaki kalabalığa doğru dönüp, "İşkenceyle de olsa onları konuşturacağız, dövün şunları bir güzel!" diye bağırdı.

Milisler kamçıları ve sopaları ellerine alıp korkunç çığlıklar atarak bize sistematik bir şekilde vurmaya başladılar. Yüksek sesle inledim, büyük ablam ve annem de inlemeye başladı, Sha Zaohua taş gibi sessiz kesildi, muhtemelen bayılmıştı. Müfettiş Yang ve subaylar abartılı hareketlerle masaya vurup durmadan küfrediyorlardı. Birkaç milis Sima Ting'i domuz kesme tahtasına sürükleyip kuzgun karası demir bir çubukla kıçına vurmaya başladı. Her darbede acı bir inilti koptu. "2. kardeşim, seni piç kurusu, suçlarını itiraf et hemen! Beni böyle dövemezsiniz, hele yaptığım onca şeyden sonra asla..." Milisler sanki çürümüş bir et parçası dövüyorlarmış gibi sessizce işlerine devam ettiler. Subaylardan biri deri bir su torbasını kamçılıyor, milislerden biri de elindeki ağaç dalıyla bir çuval bezine vuruyordu. Bazıları gerçek, bazıları sahte çığlık ve çatırtı sesleri birbirine karışıp odayı doldurdu, kamçılar ve sopalar gaz lambasının parlak ışığında dans ediyorlardı...

Bir ders saati geçtikten sonra milisler pencerenin çerçevesine bağlanıp sabitlenmiş ipleri çözdüler, annemin ayağı yere basar basmaz boş bir çuval gibi yere devrildi. Milisler iplerini çözünce büyük ablam da aşağıya düştü. Onların arkasından geri kalanlarımızı da indirdiler. Milislerden bir tanesi bir kova soğuk su getirdi. Bir kepçeyle suyu yüzlerimize boca etti. Hemen kendimize geldik ama bütün eklemlerimiz sızlıyordu.

"Bu akşamki sadece bir uyarıydı," diye bağırdı Mü-

fettiş Yang, "iyi düşünün, konuşacak mısınız yoksa konuşmayacak mısınız? Eğer konuşursanız, günahlarınızı affedip sizi eve yollarız ama konuşmazsanız, başınıza daha kötüsü de gelecek."

Müfettiş Yang, protez bacağını taktı, piposunu kaldırdı, silahını kılıfına koydu, milislere bize iyi bakmalarını istedikten sonra subayların koruması eşliğinde sendeleyerek ve her adımda gıcırdayarak dışarıya çıktı.

Milisler kapıyı kapattıktan sonra duvarın bir köşesine çöküp kucaklarında tüfekleriyle sigara içmeye başladı. Annemin yanına gittik hemen. Hepimiz alçak sesle hıçkırıyorduk, hiçbirimiz konuşmadık. Annem şişmiş elleriyle hepimizi teker teker okşadı. Sima Ting acıyla inledi.

Milislerden biri, "Ey, konuşun bence, Müfettiş Yang, taşı bile konuşturur, sizse et ve kemiktensiniz, bugünü çıkardınız ama bunun yarını da var!" dedi.

Başka bir milis, "Sima Ku eğer dedikleri kadar erkek bir adamsa saklandığı yerden çıkıp suçunu kabullenir. Şimdi tarlaların yeşil perdesi arkasında gizlenebilir ama kara kış gelince saklanacak hiçbir yeri kalmayacak," dedi.

"Sizin şu damat ne şeytan bir kaplan çıktı, geçen ayın sonunda İlçe Asayiş Bürosu'ndan bir grup polis onu Beyaz At Gölü'nün oradaki sazlıkların arasında sıkıştırdı, Sima Ku kaçmayı başardı ve bir atışta yedi kişiyi vurdu, hatta polis şefini bile bacağından vurdu."

Milisler bir şey ima ediyorlardı ama ne ima ettiklerinden çok emin değildim. Ama Sima Ku'dan yeni bir haber almıştık işte, tuğla ocağının orada görüldükten sonra okyanustaki bir çakıltaşı gibi gözden kaybolmuştu. Biz ondan uzaklara gidip yükseklere uçmasını bekliyorduk ama o hâlâ Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda dolanıp başımıza bela oluyordu. Beyaz At Gölü, Liangxiang köyünün hemen güneyinde Dalan şehrinden on kilometre uzaklıktaydı. Göl aslında Mo Nehri'nin en geniş koluydu, daha

sonra bataklığın kaplamasıyla lagün haline gelmişti, gölün üzerinde gür sazlıklar ve yabanördeği sürüleri olurdu.

8

Ertesi günü öğle üzeri Shangguan Pandi atını sürüp ilçeden köye geldi. Çok kızgındı ve ilçe subaylarına yaptıklarının hesabını soracaktı. Ama belediye başkanının ofisinden çıktığında kızgınlığı çoktan geçmişti. Belediye başkanının eşliğinde bizi görmeye geldi. Onu altı aydır görmemiştik ve ilçe merkez karargâhında ne yaptığından haberimiz yoktu. Geçen altı aya kıyasla zayıflamıştı. Bluzunun önündeki kurumuş süt lekeleri onun emzirdiğinin belirtisiydi. Ona soğuk soğuk baktık. Annem, "Pandi, anan ne suç işlemiş?" diye sordu. Pandi, pencereden dışarıyı izleyen belediye başkanına baktı, gözleri yaşlarla dolmuş bir halde, "Ana... biraz daha sabredin... hükümete güvenin... Hükümet masum insanları cezalandırmaz..." dedi.

Pandi yutkunarak bizi teselli etmeye çalışırken Beyaz At Gölü'nün hemen dışındaki sık çam ağaçlarıyla kaplı Han Bilgini Ding'in aile mezarlığının orada Kumlu Tepe köyünden tilki donuna girmiş Cui Fengxian adlı dul bir kadın siyah bir çakıltaşıyla ritmik hareketlerle Han Bilgini Ding'in şanlı kahramanlıklarına övgülerle dolu olan mezar taşına vuruyordu. Çakış taşından çıkan keskin sesler bir ağaçkakanın çıkardığı "tık tık"larla iç içe geçiyordu, gri bir saksağanın yelpazeyi andıran beyaz kuyruğundan düşen tüyler ağaçların arasında süzüldü. Cui Fengxian bir süre mezar taşına vurduktan sonra mezarın önündeki sunağa oturdu. Yüzü pudralanmıştı ve üzerindeki giysiler çok bakımlıydı, koluna astığı üzeri örtülmüş küçük bam-

bu sepetle baba evine ziyarete giden yeni evlenmiş bir genç kızı andırıyordu. Mezar taşının arkasından birden Sima Ku çıkıverdi. Cui Fengxian korkuyla geriye doğru sıçrayıp, "Kahrolası hayalet, beni ölesiye korkuttun," dedi. Sima Ku, "Neden korkuyorsun ki, senin gibi bir tilki ruhu da hayaletten korkar mıymış canım?" dedi. Cui Fengxian, "Demek öyle ha, dilin hâlâ çok keskinmiş!" dedi. "Nasıl? Çok keskin olmalı, şimdiye kadar hiç bu kadar iyi olmamıştım," dedi Sima Ku, "şu tosbağa torunları beni yakalayacaklarını düşünüyor? Ha ha, rüyalarında görürler!" Sonra koynundaki makineli tüfeğe vurdu iki kez, pat pat diye, ardından belindeki Alman yapımı mavzeri ve kılıfındaki Browning'ine vurarak, "Kaynanam, benim Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nı terk etmemi istiyor, neden böyle bir şey yapacakmışım ki? Burası benim evim, sevdiklerimin kemikleri burada gömülü, buradaki her bir ot, her bir ağaç, her bir dağ ve her bir nehir benim akrabamdır, burası benim hayattan zevk aldığım yer, burada bir de senin gibi ateşli bir tilki ruhu varken sen söyle ben buradan nasıl ayrılabilirim?" dedi. Sazlıklardan bir grup yabanördeği telaşla havalandı, Cui Fengxian elini uzatıp Sima Ku'nun ağzının kenarını tuttu. Sima Ku onun elini yüzünden çekerken, "Bir şey olduğu yok, daha biraz önce orada 8. Yol Ordusu'na dersini verdim, o yabanördekleri, leş yiyici akbabalar yüzünden kaçışmıştır," dedi. Cui Fengxian, Sima Ku'yu mezarlığın derinlerine sürüklerken, "sana söyleyecek önemli haberlerim var," dedi.

Dikenli ve sık çalıları yarıp büyük bir mezarın içine girdiler. Dikenler Cui Fengxian parmağına batınca kadın, amanın, dedi. Sima Ku boynundan makineli tüfeğini indirip bir fener yaktı, sonra arkasına dönüp Cui'nin eline uzanarak ilgili bir tavırla, "Elin çizildi mi? Dur bir bakayım," diye sordu. Kadın elini geri çekmeye çalışırken, "Yok bir şey, sorun değil," dedi. Ama Sima Ku çoktan kadının parmağını ağzına almış ve kuvvetli bir şekil-

de parmağını emiyordu. Cui Fengxian, "Seni kan emici vampir..." diye inledi. Sima Ku, parmağı tükürüp dudaklarını kadının dudaklarına yapıştırdı, o koca elleriyle kadının memelerini kaba bir şekilde avuçladı. Cui Fengxian heyecandan titreyince kolundaki sepeti düşürdü, sepetin içindeki kırmızı kabuklu yumurtalar, tuğla döşenmiş zeminde yuvarlanmaya başladı. Sima Ku kadına sıkıca sarılıp havaya kaldırdı, ardından onu geniş, ahşap bir tabut kapağının üzerine yatırdı...

Sima Ku tabutun kapağı üzerinde çırılçıplak uzanmıştı, gözlerini hafifçe kısmış, diliyle uzun süredir kesmediği kirli ve sarı bıyıklarının uçlarını yalıyordu. Cui Fengxian'ın ince ve yumuşak parmakları Sima Ku'nun koca elinin kalın parmaklarının eklemlerini okşuyordu, birden o yanan yüzünü Sima Ku'nun kemikli ve vahşi bir hayvan gibi kokan göğsüne dayadı. Sima Ku'nun derisini parça parça ısırırken umutsuz bir ses tonuyla, "Seni şeytan herif, işler yolunda giderken beni arayıp sormazsın ama başın sıkışınca soluğu üzerimde alırsın... Seninle olan kadınların sonu iyi olmaz, bunu biliyorum ama kendime söz geçiremiyorum işte, sen önüme geçip kuyruk sallayınca dişi bir köpek gibi peşine düşüyorum... Söyle bakalım seni şeytan, kadınları hiçbir şeyi umursamaz bir hale sokup peşinden koşturmayı nasıl beceriyorsun, önlerinde bir ateş kuyusu olduğunu bal gibi bildikleri halde gözlerini kocaman açıp yine de kuyuya atlıyorlar, nasıl bir büyü bu yaptığın?" dedi.

Sima Ku, kadının dediklerine üzülmüştü ama yüzünde gülümseyen bir ifadeyle kadının elini alıp göğsünün üzerinde kalbinin atışını hissedebileceği bir yere bastırıp, "Bunun sayesinde," dedi, "kalbimin, benim gerçek kalbimin... Kalbimi kadınlara adadım ben."

Cui Fengxian başını sallayarak, "Ama senin sadece bir kalbin var, kalbini aynı anda kaça bölebilirsin ki?" dedi.

"Kaça böldüğüm önemli değil, kalbimin her bir parçası gerçektir. Onun dışında bir de bu var," dedi çapkın bir gülümsemeyle kadının elini aşağıya sürüklerken. Cui Fengxian elini kurtarıp onun dudaklarına çimdik atarak, "Senin gibi bir canavarla nasıl baş edeceğim ben? Şurada uyuduğun şu tabuta kadar kovalanmışken bile hâlâ o aptal oyunlarını oynuyorsun!" dedi.

Sima Ku gülerek, "Sizler ne kadar çok böyle davranırsanız ben de bu kadar çok oynarım, kadınlar gerçek birer hazine, hazinelerin içindeki en değerli hazineler," dedi. Ardından tekrar memelere uzanınca kadın, "Seni zampara, olmaz," dedi, "sizin evde büyük bir olay oldu." Sima Ku kadına ellemeye devam ederken, "Ne olayı?" diye sordu. Cui Fengxian, "Senin kaynanan, büyük ve küçük baldızların, senin oğlan, kaynın, 5. baldızının kızı ve ağabeyin, hepsi tutuklandı, senin evin avlusundaki bir odaya kapatıldılar, her gece kirişlere asıp kamçı ve sopalarla işkence görüyorlar... Çok acı bu, eğer iki gün daha sürerse işleri biter..." dedi.

Sima Ku'nun eli Cui Fengxian'ın göğsünde dondu kaldı, tabuttan aşağıya atlayıp tüfeğini kaptığı gibi ileriye atılmaya yeltendi. Cui Fengxian onu belinden yakalayıp, "Böyle gidersen ölüme davetiye çıkarırsın!" dedi.

Sima Ku sakinleşip tabutun yanına oturdu, bir tane yumurta yedi. Dikenli çalıların arasından süzülen güneş ışınları şişmiş yanaklarıyla ağarmış favorilerinin üzerine vuruyordu. Yumurta sarısı boğazına takılınca öksürmeye başladı, yüzü morardı. Cui Fengxian onun sırtına vurdu, boynunu ovdu, yumurta sarısı sonunda boğazından geçip midesine iniverdi. Cui Fengxian'ın yüzü ter içinde kalmıştı, nefes nefese, "Anam babam, korkudan öldürecektin beni!" dedi. Sima Ku'nun yanaklarından iki tane çok büyük gözyaşı damlası süzüldü. Birden ayağa fırlayınca başını neredeyse mezarın içindeki tonozlara çarpı-

yordu. Gözlerinden nefret dolu alevler yükseldi. "Sizi piç kuruları, hepinizin derisini canlı canlı yüzeceğim!" diye öfkeyle kükredi.

"Ne olur gitme, yalvarırım," dedi Cui Fengxian Sima Ku'ya sarılıp, "Topal Yang seni oltaya düşürmeye çalışıyor, hatta benim gibi uzun saçlı yaşlı bir kadın bile görebiliyor bu kalleşin ne yapmak istediğini. Aklını başına devşir, öyle tek tabanca pusuya atlayınca sağ çıkacağını mı sanıyorsun?"

"Peki sen söyle ne yapayım o zaman?"

"Kaynananın sözünü dinle, uzaklara gidip yüksekle-re uç. Eğer sana yük olmayacağımı bilsem ben de seninle gelirdim, ayakkabı tabanlarım peşinde koşmaktan erise bile pişman olmam!"

Sima Ku, onun elini sıkıca tutup içten bir tavırla, "Ben Sima Ku, gerçekten çok şanslı bir adamım, hayatım boyunca hep iyi kadınlarla karşılaştım, hepsi benimle birlikte savaş alanına çıkabilecek yürekli kadınlardı, bir adam hayatta daha ne isteyebilir ki? Ama bir daha sizlere zarar vermeyeceğim. Fengxian, hadi git, bir daha sakın beni arama. Öldüğümü duyarsan da sakın üzülme, artık ölsem de gam yemem çünkü iyi bir hayat yaşadığı biliyorum..."

Cui Fengxian'ın gözleri doldu, üst üste başını salladı. Başını öne eğip saçından öküz boynuzundan yapılmış bir tarak çıkarıp Sima Ku'nun yarısı siyah yarısı beyaz, birbirine girmiş saçlarını taramaya başladı, saçlarına yapışmış olan ot parçalarını, kırık salyangoz kabuklarını ve küçük böcekleri taradı, sonra ıslak dudaklarıyla onun derin kırışıklıklarla dolu olan alnını öpüp dingin bir sesle, "Seni bekleyeceğim," dedi. Sonra sepetini alıp kamburunu çıkardı, dikenli çalıları yarıp mezardan çıktı. Sima Ku o ayrıldıktan sonra bile uzun bir süre hareketsiz oturdu, gözleri o göz kamaştırıcı ışıkta hafifçe salınan dikenli çalıların dallarına bakakaldı.

Ertesi günün sabahı Sima Ku mühimmatlarını mezarda bırakarak dışarıya çıktı. Beyaz At Gölü'ne yürüdü. Kendini bir güzel yıkadıktan sonra manzarayı seyre dalmış bir turist gibi göl boyunca etrafına bakınarak yürüdü, biraz sazlıkların içindeki kuşlarla konuştu, biraz patikadaki küçük tavşanlarla yarıştı. Sonra bataklığa yöneldi, birkaç adımda bir bataklıktaki kırmızı beyaz vahşi çiçeklerden birini koparıp kokluyordu. Daha sonra çayırlarda gezinip uzakta güneşin altın sarısı ışıkları altında parlayan Yatan Öküz Sıradağları'nı izledi biraz. Mo Nehri'nin taş köprüsünde, sanki köprünün sağlamlığını sınamak istermiş gibi zıplamaya başladı. Küçük köprü sallanmaya ve inlemeye başladı. Yaramaz bir çocuk gibi bacaklarının arasındaki şeyi dışarıya çıkardı, sonra başını eğip çıkardığı şeye bakındı, gördüğü şeyi beğenen bir tavırla üzerinden dumanlar çıkan çişini yaptı nehre. Sidiğinin suda çıkardığı şarıltıyla birlikte bağırmaya başladı: "Ah ah ah ya ya!" Bağırtısı vahşi topraklar üzerinde yankılanıp ona geri döndü. Setin üzerinde keçi güden şaşı gözlü bir çobanın kırbacını şaklatması, Sima Ku'nun dikkatini çekti. Çocuğa doğru baktı, çocuk da ona baktı, ikisi böyle karşılıklı bakışırken gülmeye başladılar. Sima Ku gülerek, "Ufaklık ben seni tanıyorum," dedi, "bacakların armut ağacından, kolların kayısı ağacından, ananla ben çamur yoğurup sana küçük bir pipi yapmıştık." Çoban sinirlenerek, "Ananı sikeyim!" diye küfretti. Bu alaycı küfür Sima Ku'nun içine oturdu, gözleri doldu, derin derin içini çekti. Çoban kırbacını bir kez daha şaklatıp keçi sürüsüyle birlikte günbatımına doğru yürüdü. Batan güneş, kırmızı mor yüzüyle ağaçların üzerine eğilmişti. Çoban uzun gölgesini sürüyerek tiz ve çocuksu bir sesle şarkı söylüyordu: "*Bin dokuz yüz otuz yedi yılıydı, Japon şeytanları girdi ovalara. Önce Marco Polo Köprüsü'nü aldılar, sonra Shanhai Geçidi'ni, bizim Jinan şehrine kadar*

gelen bir demiryolu yaptılar. Japon şeytanları top patlattı, 8. Yol Ordusu tüfeklerini kurup nişan aldı, pat diye vuruldu bir Japon subayı, bacakları havaya kalktı, ruhu batıya havalandı..." Şarkı daha bitmeden Sima Ku'nun gözleri sıcak gözyaşlarıyla dolmuştu. Acı acı yanan gözlerini ovuşturarak taş köprünün üzerine diz çöktü...

Sonra nehir kenarında gözyaşına bulanmış yüzünü yıkadı, üzerindeki tozları silkeledi, rengârenk çiçeklerle bezenmiş setin üzerinde yavaş yavaş yürümeye başladı. Akşam inerken gökteki kuşlar hüzünlü çığlıklar attı, gökteki renk paleti zenginleşti, etraftaki yabani çiçeklerin kiminin ağır, kiminin hafif kokuları Sima Ku'yu sarhoş etti, ardından yabani otların kiminin acı, kiminin baharatlı kokusu Sima Ku'yu kendine getirdi. Gök ve yer, çok uzak göründü gözüne, sonsuzluk göz açıp kapayıncaya kadar geçiverdi yanından, çok derin bir hüzne boğuldu birden. Setin tepesindeki gri patikayı yumurtlayan çekirgeler kaplamıştı, yumuşak karınlarını sert çamurlu toprağa sürterken arada vücutlarını dikleştiriyorlardı, bu halleriyle hem çok acı çekiyor hem de çok mutlularmış gibi görünüyorlardı. Sima Ku yere çömelip eline bir çekirge aldı, çekirgenin o uzun, dalgalanan, eklemsiz karnını incelerken birden kendi çocukluğunu ve ilk aşkını hatırladı, o ince kaşlı ve beyaz yüzlü kadın, babası Sima Weng'in cariyesiydi. O kıkırdaklı burnunu kadının memelerine sürtmeyi ne kadar da çok severdi...

Köy, gözlerinin önünde uzanıyordu, mutfak bacalarından dumanlar tütüyordu, gittikçe ağırlaşan bir insan kokusu duydu. Yere eğilip vahşi bir krizantem kopardı, aklına takılan geçmişe ait görüntüleri, bencil düşüncelerini unutmak için çiçeği kokladı, ardından kendi evinin güney avlusunun duvarına yeni açılmış deliklere doğru yürümeye başladı bilinçli bir hareketle. Delikte saklanmakta olan bir milis dışarı fırladı, tüfeğini kurup kükredi:

"Kıpırdama! Sakın bir adım daha atayım deme!" Sima Ku alaycı bir gülümseme takınıp, "Burası benim evim!" dedi.

Bir an donakalan nöbetçi havaya bir el ateş edip deli gibi bağırdı: "Sima Ku geldi! Sima Ku geldi!" Sima Ku, tüfeğini sürükleyerek kaçan milisin ardından, "Nereye koşuyor bu adam böyle, gerçekten!" diye mırıldandı.

Sarı krizantemden bir nefes daha koklayıp çocuk çobanın söylediği anti Japon şarkısını mırıldanmaya başladı. Şık bir giriş yapmak istemişti ama ilk adımını boşluğa basınca utanç içinde onu yakalamak için duvardaki deliklerin önüne açılmış bir çukurun içine düşüverdi. İlçeden gelip gece gündüz duvarın ardındaki tarlalarda gözcülük yapan bir güvenlik grubu saklandıkları yerden fırladılar, onlarca kapkara namlu deliği çukurun içindeki Sima Ku'ya çevrildi. Çukurun dibindeki sivri bambu çubuklar Sima Ku'nun ayağını delmişti. Sima Ku, acı bir sırıtışla sövdü: "Beyler, bu saçmalık da neyin nesi! Gelmiş kendim teslim oluyorum, sizlerse yabandomuzu tuzağıyla beni yakalamaya çalışıyorsunuz."

Başmüfettiş elini uzatıp Sima Ku'yu yukarıya çektikten sonra kelepçeleri ustalıkla Sima Ku'nun bileklerine geçirdi.

Sima Ku, "Shangguan ailesini serbest bırakın, buraya yaptıklarımın cezasını çekmeye geldim!" diye bağırdı.

9

Gaomi Kuzeydoğu Bucağı sakinlerinin güçlü taleplerini karşılamak için Sima Ku'nun halka açık duruşması Sima Ku ve Babbitt'in ilk film gösterimini gerçekleştirdikleri yerde düzenlendi. Burası aslında harman yeriydi, zeminde şimdi zar zor görülebilen toprak bir sahne var-

dı, burası Lu Liren'in toprak reformu sırasında kitlelere seslendiği yerdi. Sima Ku'nun gelişini karşılamak için, bölge subayları silahlı milisler gönderip bir gece öncesinden yüz metrekarelik bir alan kazdırıp buraya Taşkın Ejderha Nehri'nin seti yüksekliğinde yeni bir toprak sahne inşa etmişlerdi ve sahnenin önüyle iki yanına, içinde yağlı yeşil suların olduğu hendekler açılmıştı. Merkez karargâhı, daha sonra beş yüz kilo pirince denk gelen özel bir harcama yapıp köyün on kilometre dışındaki bir pazardan iki at arabası dolusu, sık dokunmuş altın renginde bambu hasırlar aldı, bu hasırlarla sahnenin üzerine büyük bir çadır kuruldu, çadır üzerlerine kimi öfkeli kimi de coşkulu sloganlar yazılmış rengârenk kâğıtlarla kaplandı. Artan hasırlar sahnenin üzerine serildi, sahnenin kenarından taşan hasırlar altın sarısı bir şelaleyi andırıyordu. Kaymakam, bölge şefi eşliğinde bizzat kendi gelip duruşma alanını ziyaret etti, opera sahnesi gibi yükselen toprak sahnenin kaygan ve rahat zemininde dikilip Taşkın Ejderha Nehri'nin doğuya doğru akan mavi gri dalgalarını izlediler, nehirden esen soğuk rüzgâr, ikisinin pantolon paçalarını ve yenlerini öyle bir şişirdi ki bu halleriyle boğum boğum olan domuz sosislerini andırıyorlardı. Kaymakam, kırmızı burnunun ucunu ovuştururken yanında duran bölge şefine yüksek sesle, "Bu başyapıtı kim yaptı?" diye sordu.

Kaymakamın dalga mı geçtiğini yoksa gerçekten iltifat mı ettiğini çıkarmayan belediye başkanı, belli belirsiz bir sesle, "Planlamayı ben yaptım ama işin başında o vardı," diye mırıldandı hemen yanında bulunan Bölge Propaganda Komitesi'nden bir subayı işaret ederek.

Kaymakam, yüzü ışık saçan subaya bakıp başını salladı, adından alçak ama hemen arkasında duranların duyabileceği kadar net bir sesle, "Bunun neresi duruşma alanı, düpedüz taç giyme törenine benziyor!" dedi.

Bu sırada Müfettiş Yang topallayarak gelip kaymakama doğru hiç de standart olmayan bir şekilde eğilerek selam verdi. Kaymakam onu baştan aşağıya şöyle bir süzüp, "Sima Ku'yu yakalamanız, ilçe hükümeti tarafından üstün bir başarı olarak nitelendirildi ama Shangguan ailesine işkence ederek verdiğiniz zararlar yüzünden sizi kınıyoruz," dedi.

"Bizim için önemli olan o şeytani cani Sima Ku'yu yakalamaktı," dedi Müfettiş Yang heyecanla, "bırakın beni kınamayı, bunun için şu sağ bacağımı kesseniz yeridir!"

Halka açık olan duruşma, ay takviminin on ikinci ayının sekizinci günü sabahı yapılacaktı, şamatayı izlemek için komşu köy ve kasabalardan birçok kişi gece yarısından sonra o soğukta alana akın etmeye başladı. Sahnenin önü şafakta insanla dolup taşmıştı, Taşkın Ejderha Nehri'nin önüne de insanlardan oluşan bir çit çekilmişti. Utangaç güneş, kırmızı başını çıkarıp insanların donmuş kaşları ve sakalları üzerine vurdu, ağızlardan pembe dumanlar çıkıyordu. İnsanlar normalde her sabah içtikleri pirinç lapası çorbasını o sabah içmeyi unuttu ama bizim ailedekiler unutmadılar. Annem o sahte coşkusunu bize bulaştırmaya çalıştıysa da Sima Liang'ın sürekli ağlaması bizi neredeyse depresyona sokmuştu. 8. ablam kumla kaplı arazide el yordamıyla bulduğu nadir bulunan bir deniz süngeriyle Sima Liang'ın şelale gibi akan gözyaşlarını küçük bir anne tavrıyla siliverdi. Sima Liang hiç ses çıkarmadan ağlıyordu ama bu feryat figan ağlamasından katbekat daha kötüydü. Büyük ablam etrafta koşturup bir şeylerle meşgul olan anneme durmadan soru sorup duruyordu:

"Ana, eğer o ölürse, ben de onunla birlikte ölecek miyim?"

Annem onu azarladı: "Deli gibi saçmalama, eğer iki-

niz gerçekten evli olsaydınız bile senin de ölmen gerekmezdi."

Ablam aynı soruyu on ikinci kez sorarken annem sonunda dayanamadı ve iğneleyici bir tavırla konuştu:

"Laidi, sende hiç ar kalmamış! Sen onunla birlikteyken eniştesini çalan baldızı oynuyordun, herkesin kitabında bunun utanç verici olduğu yazar!"

Ablam bir an şaşırdı, hemen arkasından, "Ana, sen çok değiştin," dedi.

Annem, "Evet, değiştim ama ben yine de eski benim. Bu on yıl içinde Shangguan ailesindekiler birer taze soğan sapı gibi kuruyup öldüler ve yeni doğanlar onların yerini aldı, yaşam varsa ölüm de vardır, ölmek kolaydır, yaşamak zor ama yaşam ne kadar zor olsa da yine de yaşamak gerek, ölmekten korkmazsan yaşama daha güçlü sarılırsın. Çocuklarımın ve torunlarımın en üst seviyelere gelecekleri günleri görmek istiyorum ve hepinizden çok iyi bir gösteri bekliyorum!" dedi.

Annemin gözleri yaşlıydı ama yine de üzerimize ateşler saçıyordu gözlerinden. En sonunda bakışlarını bana çevirdi, sanki en büyük beklentisini bana emanet etmişti. Birden aşırı bir korku ve endişe hissettim, dersimi ezberlemek ve akıcı bir şekilde "Kadınların Kurtuluş Marşı"nı söylemek dışında hemen hemen hiçbir meziyetim yoktu, ağlamaya bayılan bir sulu gözdüm, kendi gölgemden korkan bir ödlektim ve hadım edilmiş bir koyun kadar cılızdım.

Annem, "Hadi toparlayın kendinizi, şu adama yakışır bir veda edelim, o bir piç ama aynı zamanda çok da kahraman bir adam. Böyle bir adam eskiden her sekiz ya da on yılda bir doğardı, tek korkum bugünden sonra böyle bir adam göremeyeceğimiz," dedi.

Ailecek setin üzerine çıktığımızda etrafımızdaki insanlar uzaklaştılar. Pek çok bakış, sinsice bizi izliyordu.

Sima Liang biraz daha ileriye gitmek istedi ama annem onu kolundan yakalayıp, "Liang, böylesi iyi, uzaktan görmek en iyisi, daha yakından bakarsak bir de bizim için endişelenecek," dedi.

Güneş, iki bambu boyu yükseldiğinde Taşkın Ejderha Nehri'nin köprüsü üzerinde dikkatlice ilerleyen birkaç kamyon belirdi, setin hendeği boyunca ilerlemeye devam ettiler. Kamyonların üzerinde miğferli ve ellerinde hafif makineli tüfekler olan askerler vardı, hepsinin yüzünde sanki birazdan çok güçlü bir düşmanla karşılaşacaklarmış gibi ciddi bir ifade vardı. Kamyonlar çadırın batısında durunca üzerindeki askerler çifter çifter atlamaya başladı. Aşağıya atlayan askerler uçarcasına koşturup sıkı dokunmuş bir kordona benzeyen sahneyi abluka altına aldılar. Kamyonlardan birinin, sürücü yerinden aşağıya atlayan iki asker, kamyonun arkasına geçip arka kapısını açtı. Bileklerinde parlak kelepçeler olan irikıyım Sima Ku, kamyonun içindeki askerler tarafından aşağıya itildi. Sima Ku yere düşünce belli ki bu görev için özel olarak seçilmiş iriyarı bir asker tarafından ayağa kaldırıldı hemen. Sima Ku topallayarak askerlerin ardından ilerliyordu, şişmiş ayaklarından akan kan ve irin yerde leş gibi kokan ayak izleri bırakıyordu. Onu çadıra götürüp ardından sahneye çıkardılar. Dışarıdan gelip de Sima Ku'yu şimdiye kadar hiç görmemiş köylülerin zihinlerinde oluşmuş şeytani cani Sima Ku imajı yarı insan yarı hayvan olan garip bir mahluk, yemyeşil ve korkunç bir yüze sahip azı dişli bir canavardı ama gerçeğini gördükten sonra gerçekten de büyük bir hayal kırıklığına uğradıklarını söylediler. Bu başı kazınmış, uzun boylu orta yaşlı adam, iki büyük hüzünlü gözüyle hiç de ürkütücü görünmüyordu. Basit ve dürüst bir adama benziyordu, Sima Ku'yu daha önce görmemiş olanlar polisin yanlış adamı tutukladığına dair derin kuşkular beslemeye başladı.

Duruşma ışık hızında yapıldı. Önce Sima Ku'nun işlediği suçlar bir bir okundu, hemen ardından da ölüm cezasına çarptırıldı. Ardından birkaç asker Sima Ku'yu iterek sahneden aşağıya indirdi. Önlerine çıkan çadır onları bir an gözden kaybetti ama çok kısa bir süre sonra sahnenin doğusunda tekrar ortaya çıktılar. Sima Ku'nun yalpalayarak yürümesi onu kollarından tutan askerlerin elini ayağına doluyordu. Cinayetlerin işlendiği o ünlü göletin kenarında durdular. Sima Ku ardına dönüp yüzünü sete doğru çevirdi. Bizi belki görmüştür, belki de görmemiştir. Sima Liang, baba, diye bağırınca annem hemen ağzını kapatıverdi. Annem onun kulağına şöyle fısıldadı:

"Liang, oğlum, şimdi iyi bir çocuk ol, sesini çıkarma, sakın bağırıp çağırma. Ninen çok üzgün olduğunu biliyor ama burada önemli olan babanı da üzmemek, bu son görevini gözü arkada kalmadan tamamlamasına müsaade etmeliyiz."

Annemin sözleri sanki bir büyü gibiydi, deli bir köpeği andıran Sima Liang birden uysal bir kuzuya dönüşüverdi.

İrikıyım iki asker Sima Ku'nun omuzlarından tutup onu hafifçe yana doğru dönmeye zorladılar, yüzü şimdi cinayetlerin işlendiği gölete çevriliydi. Göletin otuz yıldır biriktirdiği yağmur suyu, limon yağına dönmüştü, suyun yüzeyi Sima Ku'nun sıska yüzüyle yanaklarında daha yeni açılmış olan, iki bıçak yarasını yansıtıyordu. Sırtı askerlere, yüzü gölete bakan Sima Ku, suyun yüzeyinde sayısız kadın yüzü görüyordu, göletten sayısız kadının kokusu yükseliyordu, birden çok kırılgan bir ruh haline giriverdi, o sakin kalbinde azgın dalgalar kabarıyordu. İnatla ardına dönüp İlçe Güvenlik Bürosu Adli Bölüm Şefi'ne ve meslekleri göz kırpmadan adam öldürmek olan eli silahlı cellatlara doğru onları ürküten bir keskinlikle kükredi:

"Beni sırtımdan vurmanıza izin vermem!"

Cellatların o kendilerine özgü ifadesiz bakışlarını görünce yanaklarındaki yaraların acıdığını hissetti, yüzüne çok önem veren Sima Ku'nun zihninde önceki gün olanlar birden dalga dalga kabarınca büyük bir pişmanlık duydu.

Yasal temsilci, ona ölüm bildirisini uzatınca Sima Ku belgeyi neşeyle kabul etti. Temsilci ona son bir isteği olup olmadığını sorunca Sima Ku kirpi gibi sakallarını sıvazlayıp, "Saçlarımı kazıyacak bir berber istiyorum," diye karşılık verdi. Temsilci, "Bunu üstlerime bildireceğim," dedi.

Berber elinde küçük, ahşap bir kutuyla çekinerek hücresine geldi. Berber önce gelişigüzel bir şekilde saçlarını kazıdıktan sonra sıra bıyık ve sakalını tıraş etmeye geldi. Yüzünün tam yarısını tıraş ettiğinde Sima Ku'nun yanağını kesti. Sima Ku yüksek sesle kükreyince korkan berber kendini hücrenin dışına atıp iki gardiyanın arasına kaçtı.

"Bu herifin saçı domuz kılından bile daha sert," dedi berber kırılmış usturasını gardiyanlara gösterip, "bakın usturayı kırdı. Sakalları deseniz daha beter, sanki çelik fırça kılları. Tüm gücünü sakallarına odaklamış olmalı."

Berber, tıraş takımını toparlayıp gitmek istedi. Sima Ku, "Seni orospu çocuğu, bu nasıl bir iştir anlamadım! Atalarımın karşısına yarısı tıraş edilmiş bir yüzle mi çıkmamı bekliyorsun benden?" diye sövdü.

"Seni idam mahkûmu," diye karşılık verdi berber, "sakalların zaten yererince sert, bir de kalkmış tüm gücünü oraya yöneltiyorsun."

Sima Ku, gülse mi ağlasa mı bilmez bir tavırla, "Torununu becerdiğimin, seni gidi, yüzme bilmez ama sazlıklara konan su kuşlarını suçlar, nasıl bir insansın sen, şu bahsettiğin tüm gücümü bilmem nereme odaklamam lafından da bir bok anlamadım," dedi.

"Şu inleyip durman yok mu, gücünü odaklamıyorsan ne yapıyorsun?" dedi berber zekice bir tavırla, "Kulaklarım daha sağır olmadı ya!"

"Seni piç," dedi Sima Ku, "acı çektiğimden inliyorum."

Gardiyanlardan biri, "Ustam, iş dediğin yarım bırakılmaz. Biraz daha dayan da bitir şu tıraşı," diye araya girdi.

Sima Ku içini çekip, "Anasını sattığımın, demek dünyada böyle şeyler de oluyormuş. Beyler, kelepçeleri çıkarın da bari kendim tıraş olayım," dedi.

Gardiyan, "Olmaz! Ya bize saldırmak için bir fırsatını kolluyorsan, ya kaçıp intihar edersen, bunun sorumluluğunu alamayız," dedi ciddi bir tavırla.

Sima Ku, "İkinizin de anasını sikeyim, sizden daha yetkili biriyle görüşmek istiyorum," dedi. Ardından kelepçeleri hücrenin demir parmaklıklarına vurmaya başladı.

Bir kadın polis memuru koşarak gelip, "Sima Ku, nedir bu şamata?" diye sordu.

Sima Ku, "Şu yüzüme bak bir, yarısı tıraş edilmiş, sakalım çok sertmiş de devam etmeyecekmiş, bu sana mantıklı geliyor mu?" dedi.

"Bir mantığı yok," dedi kadın berberin omzuna vurup, "neden tıraşı yarıda kestin?"

"Sakalları çok sert, bir de tüm gücünü sakallarına odaklıyor..."

"Hay atalarını senin, hâlâ odaklanma diyor!"

Berber kırılmış usturasını havaya kaldırıp kendini savunmaya aldı.

Sima Ku, "Arkadaşım, bir kere de adam gibi davranın hayatınızda, çıkartın şu kelepçeleri de kendimi tıraş edeyim, bu benim ölmeden önceki son isteğim," dedi.

O kadın polis, Sima Ku'yu yakalama eylemine de katılmıştı, bir an tereddüt etti ama hemen ardından gardiyanlara, "Çıkartın kelepçelerini!" diye emretti.

Gardiyanlardan biri Sima Ku'nun kelepçelerini kor-

karak çıkartıp hemen bir kenara çekildi. Sima Ku şişmiş bileklerini ovuşturup elini uzattı. Kadın polis usturayı berberden alıp Sima Ku'nun eline verdi.

Sima Ku usturayı aldıktan sonra kadının gür kaşları altındaki üzüm karası gözlerine minnetle bakıp, "Şimdi sana saldıracağımdan, kaçmamdan ya da intihar etmemden korkmuyor musun?" diye sordu.

Kadın gülerek, "Eğer böyle bir şey yaparsan Sima Ku sayılmazsın!" dedi.

Sima Ku içini çekip, "Beni en çok anlayanın bir kadın olacağını hiç düşünmemiştim!" dedi.

Kadın alaycı bir tavırla gülümsedi.

Sima Ku, kadının sert kırmızı dudaklarına baktı, ardından onun toprak sarısı askerî üniformasının içinde yükselen memelerine bakıp, "Bacım, memelerin de epey büyükmüş!" dedi.

Kadın öfkeyle dişlerini gıcırdatarak, "Hırsız seni, ölüme bu kadar yakınken tek düşünebildiğin şey bu mu yani?" dedi.

Sima Ku ciddi bir tavırla, "Bacım, hayatım boyunca bir sürü kadın becerdim ama şimdiye kadar hiçbir komünisti düzmediğime çok pişmanım," dedi.

Kadın, Sima Ku'ya öfkeyle sesli bir tokat attı, tokat öyle güçlüydü ki kirişlerdeki toz aşağıya döküldü, Sima Ku arsızca gülümseyip sanki başka işi gücü yokmuş gibi bir tavırla, "Benim baldızlarımdan biri komünisttir, sert bir politik duruşuyla iri memeleri var..." dedi.

Kadının yüzü kıpkırmızı oldu, Sima Ku'nun yüzüne tükürüp alçak bir sesle, "Seni uyuz it kırması, dikkat et de seni şuracıkta hadım etmeyeyim!" dedi.

Öfke ve keder içeren bir çığlık atan Sima Ting, Sima Ku'yu acı veren anıların içinden uyandırıp kendine getirdi; Sima Ku kendine geldiğinde bir grup iriyarı milisin

ağabeyini sürükleyerek kalabalığın arasına getirdiğini gördü. "Suçsuzum, ben masumum, büyük bir hizmette bulundum ben, kardeşimle ilişkimi de çoktan kestim..." diye ağlayarak yakarıyordu Sima Ting ama kimsenin umurunda değildi bu. Sima Ku içini çekti, içi suçluluk duygusuyla doldu. Bu ağabey aslında dürüst ve iyi bir adamdı, bazen söylediği şeylere güvenemezsen de önemli olan şimdi bile ağabey gibi hissettirmesiydi. Sima Ku birden yıllar önce ağabeyiyle birlikte şehre gittiği günü hatırladı. O zamanlar daha çocuktum, ağabeyimle birlikte şehre borçlarımızı tahsil etmeye gitmiştik. Orospuların oturduğu *hutong*'dan geçerken yüzü boyalı kadınlar ağabeyimi esir aldılar. Ağabeyim geri döndüğünde para kesesi tamtakırdı. Ağabeyim, "Kardeşim, git babama yolda haydutlarla karşılaştığımızı söyle," dedi. Bir keresinde de Ay Çöreği Bayramı'nda ağabeyim körkütük sarhoş olmuştu, karısının ağabeyleri onu çırılçıplak soyup bir ağacın tepesine asmışlardı. "Kardeşim, kardeşim, ağabeyini indir buradan." Başından kan damlıyordu. "Ağabey, ne oldu sana böyle?" diye sordum. Ağabeyim o sıralar çok komik bir adamdı, dalga geçer gibi, "Kardeşim, kardeşim, küçük baş rahattır, büyük başın derdi de büyük olur," demişti... Sima Ting'in bacaklarında derman kalmamıştı, ayakta zor duruyordu, köyden bir subay, "Sima Ting, konuş artık, Mutluluk Malikânesi'nin hazinelerinin yerini söyle hemen, yoksa sen de onunla aynı yolda yürürsün!" dedi. "Hazine mazine yok, ne hazinesi olacaktı, toprak reformu sırasında yeri bir metre kazdılar da bir şey bulamadılar!" dedi. Sima Ku'nun sefil ağabeyi haklıydı. Sima Ku gülerek, "Ağabey, dırdır etmeyi bırak artık," dedi. Sima Ting, "Bütün bunlar başıma hep senin piç kuruluğundan açıldı!" diye sövdü. Sima Ku acı bir gülümsemeyle başını salladı. Asayiş Bürosu'ndan bir güvenlik kıçındaki silaha davranıp köylü subayı azarladı:

"Kesin şu saçmalığı! Götürün şu adamı! Bir gram politik görüşün bile yok." Köylü subay kendini savundu: "Bunun ondan bir şeyler alabileceğimiz bir fırsat olduğunu düşünmüştük!" Subay bir yandan konuşuyor, bir yandan da Sima Ting'i çekiştiriyordu.

Duruşmayı yöneten görevli elindeki küçük kırmızı bayrağı kaldırıp bağırdı: "Hazır."

İdam mangası ellerinde tüfeklerle emri bekliyordu. Sima Ku tüfeklerin kara namlularına bakınca yüzünde buz gibi bir gülümseme belirdi. Setin üzerinde kırmızı bir ışık parıldamaya başladı, yeri ve göğü birden kadın kokusu kapladı. Sima Ku yüksek sesle bağırdı:

"Kadınlar muhteşem şeylerdir!"

Hemen ardından tüfeklerin donuk sesleri yankılandı. Sima Ku'nun kafatasında küçük bir kepçe büyüklüğünde bir delik açıldı, etrafa kan ve beyin parçaları sıçradı. Vücudu bir an ayakta dondu kaldı, hemen ardından yere serildi.

Bu sırada sanki bir oyunda perde inmeden önceki o en can alıcı sahneyi yaşadık, Kumlu Tepe köyünden gelen dul Cui Fengxian sahneye girdi, yeşil saten bir pantolonun üzerine kırmızı saten bir ceket giymiş ve saçlarına altın sarısı ipekten çiçekler takmıştı, setin üzerinden aşağıya doğru atıldı ve Sima Ku'nun yanına geldi. Onun Sima Ku'nun cesedine sarılıp feryat figan ağlayacağını sandım ama öyle bir şey yapmadı, belki de Sima Ku'nun kafatasında açılan delik cesaretini kırmıştı. Belinden bir makas çıkardı, birden makası göğsüne saplayıp Sima Ku'ya ölümde eşlik edeceğini düşündüm ama bunu da yapmadı. Onca bakışın altında makası alıp Sima Ku'nun göğsüne sapladı. Sonra yüzünü kapayıp ağlamaya ve çığlık atmaya başladı, ardından yalpalayarak oradan uzaklaştı. İzleyenler bir kazık gibi ayakta dikiliyordu, Sima Ku'nun kahramanca ölmeden hemen önce söylediği

muzip sözler insanların kalbine dokunup küçük bir böcek gibi içlerini kaşımıştı. Kadınlar gerçekten muhteşem şeyler midir? Kadınlar belki de muhteşem şeylerdir, evet, kadınlar kesinlikle muhteşem şeylerdir ama son tahlilde kadınlar aslında "şey" değildir.

Beşinci Bölüm

1

Shangguan Jintong'un on sekizinci doğum gününde Shangguan Pandi, Lu Shengli'yi zorla alıp götürdü. Jintong, setin üzerine oturmuş, nehrin üzerinde uçuşan kırlangıçları izliyordu mutsuzca. Sha Zaohua çalıların arasından çıkıp ona doğum günü hediyesi olarak küçük bir ayna verdi. Bu koyu tenli kızın memeleri çoktan büyümüştü, nehrin dibindeki çakıltaşlarını andıran hafif çekik gözleri tutkuyla parlıyordu. Shangguan Jintong, "Bunu Sima Liang için saklamıyor muydun, geri döndüğünde ona hediye edersin," dedi. Sha Zaohua belinden daha büyük bir ayna çıkarıp, "Bunu ona saklıyorum," dedi. "Bu kadar çok aynayı nereden buldun?" diye sordu Jintong şaşkınlıkla. "Kooperatiften çaldım," dedi kız sakin bir sesle, "Wopu Pazarı'nda hırsız bir sihirbazla tanıştım, beni yanına çırak aldı. Küçük dayı, eğitimim daha bitmedi ama eğitimim biter bitmez neye ihtiyacın varsa bana söyle yeter, senin için çalarım. Öğretmenim Sovyet bir müşavirin ağzındaki altın dişiyle kol saatini çaldı." "Aman Tanrım!" dedi Jintong, "Ama bu yasalara aykırı." Sha Zaohua, "Öğretmenim bana küçük hırsızlıkların yasaya aykırı olduğunu ama büyük hırsızlıkların olmadığını söyledi. Küçük dayı, bir şekilde ilkokulu bitirdin ama ortaokulda takıldın kaldın, en iyisi benimle birlikte biraz

da hırsızlık eğitimi al," dedi. Ardından Shangguan Jintong'un elini avucuna alıp dikkatle incelerken, "senin yumuşak, ince uzun parmakların var, hırsızlık yapmayı kolay öğrenirsin," dedi. "Hayır, olmaz, istemiyorum, buna cesaret edemem," dedi Shangguan Jintong, "Sima Liang daha cesur, ondan hırsız olur, onun gelmesini bekle, birlikte öğrenirsiniz." Sha Zaohua büyük aynayı beline sokup olgun bir kadın gibi konuşmaya başladı: "Liang Ağabey, Liang Ağabey, acaba ne zaman döneceksin?"

Sima Liang beş yıl önce ardında hiç iz bırakmadan kaybolmuştu, o gün Sima Ku'yu toprağa verişimizin ikinci gününün akşamıydı, soğuk ve nemli kuzeydoğu rüzgârı duvarın bir köşesindeki eski ve kırık kavanozlarla şişeleri inim inim inletiyordu. Yalnız bir fenerin altında karşılıklı oturuyorduk. Rüzgâr fenerin alevini söndürünce karanlıkta kaldık. Kimse konuşmuyordu, hepimiz Sima Ku'nun gömüldüğü sahneyi düşünüyorduk. Tabut olmadığından onu bir hasıra sardık, sanki bir lavaşın içine taze soğan dürümlüyorduk, sardıktan sonra iple iyice sıkılaştırdık. Onlarca insan cesedi mezarlığa taşıyıp orada derin bir çukur kazdı. Mezar doldurulduktan sonra Sima Liang mezarın başına gidip bir kere secde etti, hiç ağlamadı. O küçük yüzünü biraz kırıştırdı sadece. Arkadaşımı teselli etmeyi çok istedim ama söyleyecek söz bulamadım. Dönüş yolunda bana sessizce, "Küçük dayı, ben gidiyorum," dedi. "Nereye gidiyorsun?" diye sordum. "Ben de bilmiyorum," dedi. Rüzgâr feneri söndürdüğünde karanlık bir gölgenin dışarıya süzüldüğünü gördüm. Sima Liang'ın gittiğinden emindim ama sesimi çıkarmadım. İşte Sima Liang böyle gitti. Annem eline bambu bir sopa alıp köyün etrafındaki her kuru kuyuyu ve göleti yokladı. Bunun mantıksız bir hareket olduğunu biliyor-

dum, Sima Liang asla intihar etmezdi. Annem dört bir yana adam salıp Sima Liang'a baktırdı ama tek öğrendiği şey birbiriyle çelişen hikâyeler oldu. Biri, onu gezgin bir sirkte gördüğünü söyledi, bir başkası, gölün kenarında yüzünü akbabaların gagalayarak tanınmaz hale getirdiği bir çocuk cesedi gördüğünü söyledi, kuzeydoğudan gelen bir taşıyıcı grubu da onu Yalu Nehri'nin köprüsünün orada gördüğünü söyledi, o sıralar Kore Yarımadası'ndaki savaş kızışmıştı, Amerikalılar gece gündüz köprüleri bombalıyordu...

Sha Zaohua'nın bana hediye ettiği küçük aynada kendimi ilk kez dikkatlice inceleme fırsatı buldum. On sekiz yaşındaki Shangguan Jingtong'un altın sarısı saçları, etli ve solgun kulakları, olgunlaşmış buğday renginde kaşları ve derin mavi gözlerini gölgeleyen kahverengi kirpikleri vardı. Dik bir burnum, pembe dudaklarım ve ince tüylerle kaplı bir tenim vardı. Gerçeği söylemek gerekirse 8. ablamın görünüşünden kendimin az çok neye benzediğini çıkarmıştım. Üzülerek de olsa biyolojik babamızın Shangguan Shouxi olmadığının farkına vardım, biyolojik babamız, insanların aralarında gizlice konuştuğu adama benziyordu: Biz, o İsveçli Papaz Malory'nin gayrimeşru çocuklarıydık, tam anlamıyla iki melez piçtik. Korkunç bir aşağılık duygusu içimi kemirip duruyordu. Saçımı ve yüzümü siyah mürekkeple boyadım. Ama gözlerimin rengini değiştiremezdim, gözlerimi oymak istedim, altın yutarak kendini öldürenler hakkında hikâyeler duymuştum, Laidi'nin mücevher kutusunda ta Sha Yueliang zamanından kalma altın bir yüzük buldum, boynumu yukarı kaldırıp yüzüğü yutuverdim. Sonra *kang*'a uzanıp ölmeyi bekledim. 8. ablam, *kang*'ın köşesine oturmuş ip eğiriyordu. Kooperatifteki işinden dönen annem, benim bu halimi görünce şaşkına döndü. Annemin utanacağını sanmıştım ama yüzündeki ifade

utanç değildi, aksine korkunç bir öfkeye kapılmıştı, beni saçımdan tutup sürükledi, üst üste tokat attı, yediğim tokatlardan diş etlerim kanadı, kulaklarım uğuldadı, yıldızlar görmeye başladım. Annem şöyle dedi:

"Yalan değil, sizin gerçek babanız Papaz Malory'dir, ne olmuş yani? Hemen yüzünü ve saçlarını yıkayıp sokağa çıkıyorsun, göğsünü kabartıp şöyle bağıracaksın: 'Benim babam İsveçli Papaz Malory'dir, asil bir soydan geliyorum, sizin gibi tosbağalardan daha asilim!'"

Annem beni döverken 8. ablam sanki olan bitenin onunla hiçbir ilgisi yokmuş gibi hiç ses çıkarmadan ip eğirmeye devam etti.

Durmaksızın ağlayarak bir leğenin önüne diz çöküp yüzümü yıkadım, leğendeki su hemen mürekkep siyahına döndü. Annem arkamda dikilmiş nefes bile almadan sövüp duruyordu ama o küfürleri artık bana etmediğini biliyordum. Sonra annem eline bir kepçe alıp başımdan aşağıya temiz su dökmeye başladı. Arkamda durmuş hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Çenemden ve burnumun ucundan leğene dökülen sular leğendeki suyu yavaş yavaş berraklaştırdı. Annem bir havluyla saçlarımı kurularken şöyle dedi:

"Oğlum, o zamanlar çok çaresizdim. Ama seni Tanrı yarattı, belini bükme, dimdik ayakta dur, on sekiz yaşındasın, koca adam oldun artık, Sima Liang tüm hatalarına rağmen iyi bir adam oldu, onu örnek al kendine!"

Başımı sallayıp annemi onayladım. Ama birden aklıma altın yüzüğü yutmuş olduğum geldi. Tam cesaretimi toplamış anneme ne yaptığımı söyleyecektim ki Shangguan Laidi nefes nefese içeriye daldı. Bölgedeki kibrit fabrikasında çalışmaya başlamıştı, beline üzerinde "Dalan Yıldız Işığı Kibrit Fabrikası" yazısı basılı beyaz bir önlük bağlamıştı. Telaşla annemle konuştu:

"Ana, o döndü!"

Annem, "Kim?" diye sordu.

"Dilsiz," dedi ablam.

Annem elini avluyla kurularken üzgün bir ifadeyle ablamın bitkin yüzüne bakıp, "Kızım, korkarım ki bu senin kaderinde yazılıymış!" dedi.

Dilsiz Sun güya "yürüyerek" bizim avluya girdi. Uzun yıllardır görmemiştik onu, o da yaşlanmıştı, asker kepinin altından çıkan saçları beyazlamıştı. Sarı gözleri daha da puslu görünüyordu, çenesi paslı bir sabanı andırıyordu. Üzerinde yüksek yakalı, yeni ve sarı bir askerî üniforma vardı, düğmelerini yakasına kadar sıkıca iliklenmişti, göğsünde bir dizi altın gibi parlayan madalya asılıydı. O uzun ve güçlü kolları bir çift beyaz pamuklu eldivenle sonlanıyordu, ellerini deri kaplı küçük birer taburenin üzerine koymuştu. Kırmızı kauçuktan ince bir minderin üzerinde oturuyordu, minder sanki kendi vücudunun bir parçasıymış gibi üzerine yapışmıştı. Geniş pantolon paçaları, belinde birbirine düğümlenmişti, paçaların altından kesik bacakları iki kütük gibi görünüyordu. İşte bu uzun süredir görmediğimiz Dilsiz'in karşımıza yeniden çıktığındaki görüntüsüydü. Güçlü kollarını yasladığı tabureleri öne doğru uzatmıştı, sonra tabureleri geri çekip vücudunun üst kısmını öne çıkardı, bu sırada kıçındaki kauçuk minder kırmızı kırmızı parlamaya başladı.

Beş kere yalpalayarak bizden üç buçuk metre öteye geldi. Böyle bir mesafeden bizimle göz teması kurması için başını kaldırmasına gerek yoktu. Yüzümü ve saçlarımı yıkarken çıkan kirli su onun önüne doğru akıyordu, ellerini arkasına atıp geriye doğru yaslandı. Ona bakarken birden bir insanın boyunun temelini bacaklarının oluşturduğunu anladım. Dilsiz Sun'un vücudunun üst kısmı her zamankinden daha kalın, daha hantal ve daha tehditkâr görünüyordu. Bu adamın vücudunun sadece yarısı bile kalsa hâlâ insanlara korku salabilirdi. Gözleri-

ni üzerimize dikti, esmer yüzünde çok karmaşık ifadeler vardı. Çenesi, onu son gördüğümüzdeki gibi şiddetle titremeye başladı, alçak ama net bir tonda şöyle bağırdı: "Soyun, soyun, soyun!" Altın rengi gözlerinden iki sıra elmas gibi gözyaşı süzülüyordu...

Ellerini taburelerden çekip yukarıya kaldırdı, bir dizi el hareketi yaparken bir yandan da, "Soyun, soyun, soyun!" diye bağırıyordu. Birden anladım ne demek istediğini, kuzeydoğuya gittiğimiz o yıldan beri görmemiştik onu, şimdiyse Büyük ve Küçük Dilsiz'in nerede olduğunu soruyordu. Annem havluyla yüzünü kapatıp ağlayarak eve doğru koştu. Dilsiz, annemin ne demeye çalıştığını hemen anlayıp başını önüne eğiverdi.

Annem elinde kan lekeli iki keple çıkageldi, kepleri bana uzattı; bu, kepleri Dilsiz'e vermemi istiyor, demekti. Karnımdaki altın yüzüğü unutup hemen onun yanına gittim. Başını kaldırıp benim bir bambu dalı gibi ince vücuduma bakarak üzgün bir tavırla başını salladı. Yere eğildim; birden bunun yakışık almayacağını düşünüp yere diz çöktüm, kepleri ona uzatıp kuzeydoğuyu işaret ettim. Birden o trajik seyahati hatırladım, Dilsiz'in bacağından yaralanmış bir askeri, sırtında taşıyarak geri çekilmesini ve daha da kötüsü havan topları tarafından açılmış bir çukurun içine terk ettiğimiz dilsiz kardeşlerin cesetlerini hatırladım. Dilsiz, keplerden birini eline alınca doğrudan burnuna götürüp sanki bir katilin ya da ölünün kokusunu almaya çalışan bir av köpeği gibi koklamaya başladı. Sonra kepi bacaklarının arasına sıkıştırıp diğer elimdeki kepe uzandı, onu da aynı şekilde koklayıp bacaklarının arasına koydu. Sonra sanki davet edilmiş gibi teklifsiz bir tavırla bizim eve dalıp evin her köşesini, salondan yan odalara, değirmenden kilere kadar didik didik edip inceledi. Hatta avlunun güneydoğusundaki üstü açık tuvalete bile baktı. Sonra başını kümesin içine

daldırıp şöyle bir baktı. Nereye gitse ardındaydım, onun o müthiş çevik ve benzersiz hareketleri beni büyülemişti. Büyük ablamla Sha Zaohua'nın yattığı odaya girip orada bir performans sergiledi. Yere oturup gözlerini sobaya dikince onun için çok üzüldüm. Ama hemen ardından gelen sahne üzüntümün aslında ne kadar gereksiz olduğunu gösterdi. Dilsiz, iki eliyle *kang*'ın kenarına tutundu, kendini çekerek yavaş yavaş yükselmeye başladı, böylesine güçlü ve iri kolları daha önce bir keresinde bir sirk kumpanyasında görmüştüm. Başı *kang*'ın yüzeyine yükseldi, kolları çatırdayarak gerildi, birden zıplayıp kendini *kang*'ın üzerine fırlattı. *Kang*'ın üzerine indiğinde çok tuhaf görünüyordu ama hemen kendini toparlayıp düzgün bir şekilde oturdu.

Dilsiz, büyük ablamın *kang*'ının başında sanki ailenin reisiymiş ya da gerçekten bir lidermiş gibi oturuyordu. *Kang*'ın önünde ayakta dikilirken sanki birinin odasına davetsiz girmiş bir yabancı gibi hissettim.

Büyük ablam, annemin odasında ağlayarak, "Ana, kov onu, onu istemiyorum. Bacakları varken bile onu istemiyordum, şimdi yarım insana dönmüş bu sakat haliyle hiç mi hiç istemiyorum," dedi.

Annem, "Yavrum, bir tanrıyı evine davet etmek çok kolaydır ama gitmesini istemek çok zor," dedi.

Ablam, "Onu kim çağırdı ki?" dedi.

Annem, "Bu ananın hatası, on altı yıl önce, anan seni ona nişanlamıştı, bu düşman o zamandan beri başımıza musallat," dedi.

Annem bir kâseye sıcak su doldurup Dilsiz'e verdi. Dilsiz kâseyi alınca çok duygulanmış gibi gözlerini kırpıştırıp sıcak suyu lıkır lıkır içti.

Annem, "Senin öldüğünü sanıyordum, meğer hâlâ yaşıyormuşsun. O iki çocuğa iyi bakamadım, benim acım

seninkinden de ağır, çocukları siz yaptınız ama ben büyüttüm onları. Görünüşe göre hükümete iyi hizmet etmişsin, umarım onlar da sana iyi bakıyorlardır? On altı yıl önce feodal âdetlere göre ayarlamıştım sizin evlilik meselesini. Şimdiki yeni toplumda işler öyle yürümüyor artık, herkes kendi istediğiyle kişiyle evleniyor. Hükümet için çalışıyorsun, aydınlanmış olmalısın, bir avuç dul ve yetime bulaşmaman gerektiğini biliyorsundur. Ya da şöyle söyleyeyim, Laidi sana varmadı, bu üçüncü kızımın işiydi. Yalvarırım sana bizi rahat bırak, hükümetin sana ayarladığı hayatın tadını çıkar artık..." dedi.

Annemin dediklerini umursamayan Dilsiz pencerenin kâğıt kaplamasını parmağıyla yırtıp delikten dışarısını izlemeye koyuldu. Ablam nereden buldu bilmiyorum ama elinde ta Shangguan Lü'nün zamanından kalma bir maşayla odaya dalıp Dilsiz'in üzerine saldırdı. Yüksek sesle sövüyordu: "Dilsiz piç seni, yarım hayalet, siktir git buradan!" Ablam maşayı ona doğru savurdu ama Dilsiz elini hafifçe kaldırıp maşayı havada yakaladı. Ablam ne yaptı ne ettiyse de maşayı bir türlü kurtaramıyordu onun elinden. Güç farkının çok bariz olduğu bu çaresiz çekişme sürerken Dilsiz'in yüzüne kibirli ve gururlu bir gülümseme yayıldı. Ablam mücadeleyi bırakıp elleriyle yüzünü kapadı, ağlıyordu:

"Dilsiz, kalbinden ne geçiyorsa unut gitsin, sana varacağıma bir domuza varırım daha iyi."

Hutong'un içinde insanı sağır eden bir gonk sesi duyuldu. Gürültücü bir grup insan bizim avlunun içine daldı. Başlarında bölge şefi vardı, onun arkasından onlarca subay ve ellerinde çiçek demetleri olan büyük bir grup ilkokul öğrencisi geliyordu.

Bölge şefi eğilerek salona girip anneme, "Tebrikler, tebrikler!" dedi.

Annem soğuk bir tavırla, "Ne tebriki?" dedi.

Bölge şefi, "Teyzeciğim, başınıza talih kuşu kondu, durun size anlatayım," dedi.

Avludaki öğrenciler ellerindeki çiçekleri sallayarak hep birlikte bağrışıyorlardı: "Tebrikler, tebrikler! Büyük bir onur ve en içten tebriklerimiz! Tebrikler, tebrikler! Büyük bir onur ve en içten tebriklerimiz!"

Bölge şefi parmağını uzatıp, "Teyzeciğim, toprak reformu materyallerini yeniden gözden geçirdik ve sizin yanlışlıkla üst orta sınıf köylü kategorisinde değerlendirilmiş olduğunuzun farkına vardık, yaşadığınız bunca sıkıntıdan sonra aslında yoksul köylüler sınıfına giriyorsunuz. Yaptığımız yanlışı düzeltiyoruz, artık yoksul bir köylüsünüz. Bu birinci iyi haberdi; 1939 yılında yapılan Japon katliamını da inceledik, kaynananız ve kocanız Japon işgalcilere karşı sıkı bir direniş gösterip kendilerini şanlı bir şekilde feda etmişlerdir, şehit sayılırlar, tarihsel duruşları onlara iade edilmeli, sizler de bu devrimci soyunuzun yardımlarından yararlanacaksınız, bu da ikinci iyi haberdi; az önce bahsettiğim sorunlar giderilmiş ve geri kazanım başlamıştır, bu vesileyle yerel ortaokulumuz Shangguan Jintong'u öğrenci olarak kabul etmeye hazırdır, okulumuz açığını kapatmak için kendisine özel ders ayarlayacaktır, bunun yanı sıra torununuz Sha Zaohua da okula girme şansı elde etmiştir, ilçe tiyatro kumpanyası öğrenci kabulüne başlamıştır, onun bu hakkı elde etmesi için elimizden gelen her şeyi yapacağız, bu da üçüncü iyi haberdi; dördüncü iyi haber mi, gönüllü direniş hareketinin birinci sınıf kahramanlarından biri olan damadınız yoldaş Dilsiz Sun şanlı bir şekilde köyüne geri dönmüştür; beşinci iyi haber de gazilerin bakıldığı sanatoryumun eşi benzeri görülmemiş bir adım atıp kızınız Shangguan Laidi'yi birinci sınıf bir hemşire olarak işe kabul etmesidir, işe gelmek zorunda değil ama kendisine bir aylık bağlanacak; altıncı iyi haberse en iyisi,

direniş kahramanı ve ondan uzun bir süredir ayrı olan eşi Shangguan Laidi'nin yeniden birleşmesinin kutlanması! Düğünü bölge hükümeti karşılayacak. Teyzeciğim, sizin gibi devrimci bir ninenin kapısını altı iyi haber çaldı bugün!" dedi.

Annem yıldırım çarpmışa döndü, gözleri ve ağzı şaşkınlıktan kocaman açıldı, elindeki kâse yere düştü.

Bölge şefi subaylardan birine el edip yanına çağırdı, subay öğrencilerin çıkardığı şamatadan uzaklaştı, arkasından da kucağında bir buket çiçek taşıyan genç bir kadın geliyordu. Subay, bölge şefine beyaz bir zarf uzatıp, "Şehit soyundan gelenlerin belgesi," diye fısıldadı. Bölge şefi zarfı alıp iki eliyle anneme takdim ederken, "Teyzeciğim, bu sizin, şehit soyundan gelenler, belgeniz," dedi. Annem zarfı alırken elleri titriyordu. O genç kız gelip bir buket beyaz çiçeği annemin bükülmüş kolunun içine sokuşturdu. Subay, kırmızı bir zarfı bölge şefine uzatırken, "İşe alınma belgesi," dedi. Bölge şefi, kırmızı zarfı anneme takdim ederken, "Teyzeciğim, bu da işe alınma belgeniz," dedi. Ablam kirli ellerini arkasına gizlerken bölge şefi, öne çıkıp ablamın kolunu çekti, kırmızı zarfı avucuna bırakırken, "Bunu hak ediyorsunuz," dedi. Genç kız, bir buket kırmızı mor çiçeği ablamın koltuk altına sıkıştırdı. Subay, bölge şefine sarı bir zarf uzatırken, "Okula kayıt belgesi," dedi. Bölge şefi sarı zarfı bana verirken, "Genç kardeşim, önünde uzun bir yol var, derslerine iyi çalış!" dedi. Genç kızın elinde bir buket altın sarısı çiçek vardı, çiçeği bana verirken bana karşı özel bir sevgi besleyen büyüleyici gözleriyle beni şöyle bir süzdü. Altın sarısı çiçeklerin ılık kokusunu içime çekerken birden aklıma karnımdaki altın yüzük geldi, aman Tanrım, böyle olacağını bilseydim hiç yutar mıydım o altın yüzüğü? Subay, bölge şefine mor bir zarf uzatırken, "Tiyatro kumpanyasına giriş belgesi," dedi. Bölge şefi elin-

deki mor zarfı yukarıya kaldırıp Sha Zaohua'yı arandı. Sha Zaohua kapının arkasından şimşek gibi çıkıp mor zarfı kaptı hemen. Bölge şefi, onun elini tutup sallarken, "Kızım, derslerine iyi çalış ve büyük bir oyuncu ol," dedi. Genç kadın ona bir buket mor çiçek verdi. Sha Zaohua çiçekleri alırken yere altın gibi parlayan bir madalya düştü. Bölge şefi yere eğilip madalyayı aldı, madalyanın üzerinde yazanları okuduktan sonra madalyayı *kang*'ın üzerinde oturan Dilsiz'e verdi. Dilsiz madalyayı göğsüne iliştirdi. Çok şaşırmıştım: Evimizden usta bir hırsız çıktığı için övünebilirdik artık. Bölge şefi subayın elinde kalan son zarf olan mavi zarfı alıp, "Yoldaş Dilsiz Sun, bu siz ve yoldaş Shangguan Laidi'nin evlilik cüzdanıdır, bölge hükümeti ikinizin evlilik işlemlerini çoktan kayıt altına aldı. Sizin tek yapmanız gereken şu birkaç gün içinde cüzdana parmak izlerinizi basmanız," dedi. Genç kadın kolunu uzatıp bir buket mavi çiçeği Dilsiz'in koca eline bıraktı.

Bölge şefi, "Teyzeciğim, başka bir diyeceğiniz var mı? Çekinmeyin lütfen, şunun şurasında hepimiz aileden sayılırız, değil mi!" dedi.

Annem ablama zar zor bakabiliyordu. Ablam kucağında bir buket kırmız çiçekle ayakta dikiliyordu, ağzı sağ kulağına doğru seğiriyor, gözlerinden yaşlar süzülüyordu, gözyaşları çiçeklerin taçyapraklarına çiy taneleri gibi döküldü.

"Yeni toplumda," diye söze girdi annem, "evlilik konusunda çocukların fikrini almak gerek..."

Bölge şefi, "Yoldaş Shangguan Laidi, kararınız nedir?" diye sordu.

Ablam bize bakıp içini çekerek, "Bu benim kaderim," dedi.

Bölge şefi, "Mükemmel! Hemen birkaç kişi göndereyim de yarın akşamki düğün için evi düzenlesinler!" dedi.

Shangguan Laidi ve Dilsiz'in düğün arifesinde o altın yüzüğü sıçtım.

2

İlçe hastanesinden bir düzine kadar doktor, küçük tıbbi bir ekip kurup Sovyetler Birliği'nden gelen bir tıp uzmanı gözetiminde Pavlov'un teorisini uygulayınca, sonunda memelere olan aşkımdan kaynaklanan süte bağımlı iştahsızlığım tedavi edildi. Bu ağır boyunduruktan kurtulunca ortaokula gitmeye başladım, çarçabuk mezun olup Dalan şehrindeki ortaokul öğrencileri arasında en iyisi oldum. O günler hayatımın altın yıllarıydı, en devrimci bir aileyle, en akıllı bir kafaya sahiptim, sağlığım ve fiziğim yerindeydi, kız öğrenciler bana bakarken utançla gözlerini kaçırıyordu, iştahım da yerindeydi, öğrenci kantininde bir elimde yemek çubuğuna dizdiğim çörekler, bir elimde iri bir yeşil soğan, bir yandan gülerek konuşuyor, bir yandan da lokmaları çiğnemeden yutuyordum. Altı ay içinde iki sınıf atlayıp üçüncü sınıfların Rusça dersinde sınıf temsilcisi oldum, başvuruda bile bulunmadan Gençlik Birliği'ne seçildim, hemen ardından hızla şube propaganda komitesi üyeliğine alındım, buradaki en önemli görev, şarkı söylemekti, Rusça Rus halk şarkıları söylüyorduk, süt gibi zengin ve yeşil soğan gibi tok, güçlü bir sesim olduğundan ne zaman şarkı söylesem etrafımdaki diğer sesleri bastırıyordum, kısacası 1950'lerin ikinci yarısında Dalan şehri ortaokulunda en parlak yıldız bendim. Sovyet uzmanlara tercümanlık yapmış olan Huo Öğretmen çok güzel bir kadındı ve onun en sevdiği öğrencisi de bendim. Sınıfta beni defalarca övdü. Benim yabancı dil öğrenmeye yetenekli olduğumu söyledi. Rusça seviyemi ilerletmek için Sovyetler'in Çita bölgesinden dokuzuncu sınıfa giden bir kız öğrenciyle mektup arkadaşı olmamı ayarladı. Mektup arkadaşım Çin'de çalışmış Sovyet uzmanlarından

birinin, Natasha adlı kızıydı. Birbirimize fotoğraf gönderdik. Natasha, siyah beyaz fotoğrafın içinden bana hafif bir şaşkınlık taşıyan gözleriyle bakıyordu, kirpikleri gür ve kıvrımlıydı...

Shangguan Jintong'un kalbi hızla çarpıyordu, sıcak kanının beynine hücum ettiğini duyumsadı, fotoğrafı tutan eli titremeye başladı. Natasha dolgun dudaklarını büzmüştü, dudaklarının arasından gümüş gibi parlayan dişleri görünüyordu, ılık bir orkide kokusu gözlerine doğru yükseliyordu, tatlı bir his burnunu kaşındırdı. Natasha'nın lepiska saçlarının ipeksi omuzlarına dökülüşünü izledi. Kızın üzerindeki annesine ya da ablasına ait olan göğüs dekolteli elbise küçük arsız memelerinin üzerinden gevşekçe dökülüyordu. Uzun ince boynu ve dekoltesi geriye hayal edilebilecek pek bir şey bırakmıyordu. Jintong'un gözleri nedense yaşlarla doldu. Gözyaşları gözlerini bulanıklaştırınca Jintong, kızın memelerini çok net bir şekilde görmeye başladı. Tatlı bir süt kokusu Jintong'un ruhunu sardı, sanki uzaklardan, ta kuzeyden gelen bir çağrıyı duyar gibi oldu, uçsuz bucaksız kırlar, melankolik huş ağaçlarının sardığı sık bir orman, ormanın içinde küçük ahşap bir kulübe, buz ve kar kaplı çam ağaçları... İşte böylesine güzel sahneler sanki yabancı bir filmi izliyormuş gibi Jintong'un gözlerinin önünden geçiyordu. Bu sahnelerin ortasında kucağında bir buket mor çiçek olan Natasha duruyordu. Shangguan Jintong iki eliyle yüzünü kapayıp mutluluk gözyaşları döktü. Gözyaşları parmaklarının arasından süzülüyordu...

"Shangguan, ne oldu sana?" diye sordu sivri çeneli bir kız öğrenci çekinerek Jintong'un omzuna vurup.

Jintong telaşla fotoğrafı saklayıp, "Bir şeyim yok, yok bir şey," dedi.

Shangguan Jintong o gece yarı uyur yarı uyanık hal-

deydi. Natasha'nın elbisesinin eteği tüm gece Jingtong'un gözleri önünde bir aşağı bir yukarı salınıp durdu. Jintong kusursuz bir Rus aksanıyla ona bir sürü tatlı söz söyledi ama kızın ifadesi sürekli değişiyor, bazen mutlu, bazen de öfkeli oluyordu, bu ani değişimler Jintong'u heyecanın zirvesinden umutsuzluğun en dibine kadar çekiyordu ama hemen ardından gelen kışkırtıcı bir gülümsemeyle dipsiz kuyulardan geri çıkıyordu.

Gün aydınlandığında alt ranzada uyuyan iki oğlan babası Zhao Fengnian adlı bir adam Jintong'a çıkıştı:

"Shangguan Jintong, anladık iyi Rusça biliyorsun ama insanların uyurken rahatsız etmemelisin!"

Ağrıdan başı çatlayacak olan Jintong, zor da olsa Natasha'yı aklından uzaklaştırıp Zhao Fengnian'den acı içinde kıvranarak özür diledi. Zhao Fengnian, onun kirece dönmüş yüzünü ve ağzından çıkan köpükleri görünce şaşkınlıkla, "Shangguan, hasta mısın?" dedi.

Jintong acı içinde başını salladı, düşünceleri kaygan bir yamaçta ilerleyen bir arabaya benziyordu, aniden kontrolünü kaybettiğinde dağın eteklerine doğru yuvarlanmaya başladı, yamacın altındaki çayırda mor çiçekler açmıştı, güzel Natasha eteğini toplayıp hiç ses çıkarmadan ona doğru koşturdu...

Jintong ranzanın direklerinden birine sıkıca tutunup başını direğe vurmaya başladı.

Zhao Fengnian, siyasi eğitmen Xiao Jingang'ı çağırdı, Xiao bir zamanlar silahlı işçi tugayında çalışmış, gerçek bir proleterdi, mini etek giydiği için Huo Öğretmen'i vurmaya yemin etmişti, ona göre etek gitmek ahlaksal bir yozlaşmanın ürünüydü. Xiao'ın yüzü çelik gibi sertti, karanlık küçük gözleriyle Shangguan Jintong'a bakınca Jintong'un kaynayan bir suyu andıran beyni kısa bir süre dondu kaldı, kendini birden korkunç bir kapana sıkışmış hissetti.

"Shangguan Jintong, neyin var senin böyle?!" diye sordu Xiao Jingang sert bir tavırla.

"Xiao Jingang, seni tepsi suratlı hödük, seni çağıran oldu mu ki, git de kendi işine bak sen!" dedi Jintong adamın sertliğinin kendisini Natasha'nın pençesinden çekip kurtaracağını umarak, sonradan olacakların hiçbiri umurunda bile değildi, tek derdi o anda adamı iyice kızdırmaktı.

Xiao Jingang, Shangguan Jintong'un kafasına bir yumruk atıp, "Seni anasını siktiğimin sik kafalısı, hangi cüretle bana küfredersin! Huo Lina'nın sümüklü sevgilisi bu işten paçasını sıyıramayacak!" dedi.

Shangguan Jintong kahvaltıda çıkan mısır lapasına bakınca birden midesi bulandı, korkuyla şunun bilicine vardı: Anne sütü dışındaki tüm yiyeceklere karşı olan iştahsızlığım tekrar nüksetti. Lapa dolu kâseyi kaldırdı, çamurlu zihninde geriye kalan son bilinç kırıntılarını toplayıp kendini lapayı içmeye zorladı ama bakışları kâseye odaklanınca lapanın içinde canlı canlı oynaşan bir çift meme gördü, kâse elinden kayıp yere düşünce paramparça oldu. Kaynar lapa ayakları üzerine döküldüğünde bile hiçbir şey hissetmedi.

Sınıf arkadaşları çığlıklar atarak onu revire götürdüler, okul doktoru ayağındaki kaynar lapayı temizleyip üzerine merhem sürdü. Shangguan Jintong, gözlerini duvardaki anatomi ve fizyoloji resimlerine dikti. Doktor ağzına bir termometre koyunca dudaklarını sanki meme emiyormuş gibi büzmeye başladı. Doktor ona sakinleştirici bir iğne yapıp arkadaşlarına onu yurda götürmelerini söyledi.

Natasha'nın fotoğrafını paramparça edip okulun arkasındaki nehre fırlattı. Parçalara ayrılmış olan Natasha, nehrin akışına kapıldı, küçük bir girdaba sürüklenip bir süre dönendi. Parçalanmış Natasha'nın girdabın içinde

yeniden tek parça olup bir denizkızına dönüştüğünü gördü, suyun içinde çırılçıplak zıplarken ıslanmış saçları kalçalarına dökülüyordu. Natasha başını üzgün bir ifadeyle eğince boynundan su damlaları süzüldü, iki eliyle olgunlaşmış bir meyve gibi kızarmış olan taze memelerini tutuyordu, tanıdık ve hüzünlü bir halk şarkısı nehrin üzerinden kıvrılarak yükselmeye başladı. Natasha, Shangguan Jintong'a suçlar gibi bakıyordu. Onun o tiz sesini duydu: "Çok kötü kalplisin!" Shangguan Jintong kalbine bir bıçağın saplandığını ve memelerden dalga dalga gelen kokunun kendini boğduğunu hissetti birden.

Onu nehre kadar izleyen sınıf arkadaşları Shangguan Jintong'un kollarını iki yana açıp bir şeyler geveledikten sonra nehre atladığını gördüler. Bazıları nehre doğru koşturdu, bazıları da okula doğru koşturup yardım çağırmaya gitti.

Shangguan Jintong nehre dalınca Natasha'nın sazlıkların arasında bir balık gibi yüzdüğünü gördü, ona seslenmeye çalışırken bir sürü su yuttu.

Gözlerini açtığında kendini annesinin *kang*'ında yatarken buldu. Aklı bomboştu, kulaklarında soğuk ve sert bir rüzgârın elektrik tellerine doğru eserken çıkardığı o ses uğulduyordu. Oturmaya yeltendi ama annesi tarafından engellendi. Annesi keçi sütü dolu biberonla besledi onu. Belli belirsiz bir şekilde keçisinin ölmüş olduğunu hatırladı, acaba biberondaki süt nereden geliyordu? Zihnine söz geçiremeyince yorgun gözlerini kapadı. Trans halindeyken annesi ve büyük ablasının şeytan çıkarmadan bahsettiklerini duydu. Ama sesleri sanki biberonun içinden çıkmaya çalışıyormuş gibi çok ince ve çok uzaktan geliyordu. Annesi, "Büyülenmiş bu," dedi. Ablası, "Ne büyüsü?" dedi. Annesi, "Bence kötü bir tilki ruhu tarafından ele geçirilmiş," dedi. Ablası, "Şu dul olmasın? Hayattayken bir tilki perisine tapardı o," dedi. Annesi, "Haklı-

sın," dedi, "of, tam da Jintong'umuza kavuşmuşken, tam da şu hayatımızda biraz da olsun iyi günler geçiriyorken..." dedi. Ablası, "Ana, şu iyi dediğin günler bana işkence gibi geliyor... O yarım adam yok mu, beni ezip öldürecek... Bir köpeğe benziyor... ama işe yaramaz bir köpek... Ana, eğer bir şey yaparsam sakın kızma bana..." dedi. Annesi, "Niye sana kızayım ki?" dedi.

Shangguan Jintong iki gün yattıktan sonra zihni yavaş yavaş açıldı, Natasha'nın görüntüsü ara ara gözlerinin önüne geliyordu. Jintong yüzünü yıkarken leğenin içinde kızın ağlayan yüzü beliriyordu. Aynaya baktığında kızın gülen yüzünü görüyordu. Gözlerini kapadığında kızın nefesini duyuyordu, hatta onun o yumuşak saçlarını yüzünde hissediyor ve kızın sıcak parmaklarının vücudunda gezindiğini duyumsuyordu. Oğlunun bu tuhaf davranışlarından ürken Shangguan Lu, küçük bir kız çocuğu gibi ellerini ovuşturup ağlayarak onu takip ediyordu. Jintong kuru sarı yüzünün yansıdığı bir su fıçısına doğru, "O burada!" dedi. "Kim?" diye sordu Shangguan Lu. "O." "O kim?" "Natasha! O çok mutsuz." Shangguan Lu oğlunun elini fıçıya soktuğunu gördü. Fıçıda sudan başka bir şey yoktu ama heyecan içindeki oğlu fıçının içine anlayamadığı bir dilde bir şeyler mırıldanıyordu. Shangguan Lu oğlunu yana çekip fıçının ağzını kapadı. Ama Jintong çoktan leğenin yanına diz çökmüş leğenin içindeki su, perisiyle kendi dilinde konuşuyordu. Shangguan Lu leğenin içindeki suyu boşalttığında oğlunu bu kez de dudaklarını pencereye dayamış, sanki kendi yansımasını öpmek istiyormuş gibi bir halde yakaladı.

Shangguan Lu, oğluna sarılıp çaresiz bir halde ağlamaya başladı: "Oğlum, oğlum benim, ne oldu sana böyle! Anan seni bin bir zorlukla büyüttü, başımızı dik tutmak için çok çabaladım, bu hale geleceğini hiç bilemedim..."

Shangguan Lu'nun yüzünde pırıl pırıl parlayan göz-

yaşı damlaları vardı, Shangguan Jintong, Natasha'nın bu damlaların içinde olduğunu gördü birden, bir damladan diğerine atlıyordu dans eder gibi. "İşte burada!" diye deli gibi bağırıyordu Jintong annesinin yüzündeki damlaları göstererek, "Sakın kaçma, Natasha." "Kız nerede?" diye sordu annesi. "Gözyaşlarının içinde," diye cevapladı Shangguan Jintong.

Shangguan Lu telaşla gözyaşlarını sildi. Shangguan Jintong, "Gözünün içine kaçtı," diye bağırdı.

Shangguan Lu sonunda nerede bir yansıma varsa Natasha'nın orada belirdiğini anladı. Evde içine su konulan ne varsa üzerini örttü, aynaları toprağa gömdü, pencere camlarına siyah kâğıtlar yapıştırdı, hatta oğlunun gözlerinin içine bakmasından bile kaçınır oldu.

Ama Shangguan Jintong, Natasha'yı karanlıkta bile görmeye başladı. Her yerde Natasha'yı görmekten kaçınmaktan deli gibi onun peşine düşme aşamasına geçmişti artık, Natasha da her yerde olabilme aşamasından bir yerlerde gizlenme aşamasına geriledi. Jintong duvarların karanlık köşelerine seslenir oldu: "Natasha, dinle beni!" diyerek duvara doğru koşturup kafasını çarptı. Natasha da dolabın altındaki bir fare deliğine kaçtı. Jintong yüzünü fare deliğine iyice yaklaştırıp deliğe girmeye çalıştı, zihninde kendini gerçekten de deliğin içinde buldu, kıvrımlı tüneller boyunca ilerleyip kızın peşine düştü, bir yandan da arkasında bağırıyordu: "Natasha, kaçma benden, benden niye kaçıyorsun?" Natasha başka bir delikten dışarıya çıkıp gözden kayboldu. Jintong her yere bakındı, sonunda Natasha'nın vücudunun iyice çekilerek duvarda kâğıt inceliğinde bir iz bıraktığını keşfetti. Duvara doğru atılıp iki eliyle sanki Natasha'nın yüzünü okşarmış gibi duvarı yoklamaya başladı. Natasha eğilip onun koltuk altından süzülüp kaçıverdi. Hemen bacanın içine girince yüzü gözü kurum içinde kaldı. Jin-

tong sobanın yanına diz çöküp onun gri yüzündeki kurumları çıkarmaya çalıştı ama onun yüzündeki griliği çıkaracağına kendi yüzünü kapkara yaptı.

Artık ne yapacağını bilemeyen annesi yere diz çöküp secde ederek uzun yıllardır mesleğini icra etmemiş olan büyük şeytan kovucu Ermiş Ma'ya seslendi.

Ruhların adamı üzerinde siyah bir cübbe ve saçları omuzlarına dağılmış bir halde yalınayak geldi, ayaklarının üzerinde kırmızı bir boya vardı, elinde şeftali ağacından bir kılıçla kimsenin anlamadığı bir şeyler mırıldanıyordu. Shangguan Jintong onu görür görmez aklına onun hakkında anlatılan mucizevi hikâyeler geldi, birden ağız dolusu sirke içmiş gibi titreyerek kendine geldi, karışık zihninde bir çatlak oluştu ve Natasha'nın görüntüsü kısa bir süreliğine de olsa ortadan kayboldu. Ermişin morumsu bir yüzü ve ona ürkütücü bir ifade veren pörtlek gözleri vardı. Öksürdü ve ıslak tavuk bokunu andıran beyaz bir balgam tükürdü. Şeftali ağacından yapılmış kılıcını havada sallayarak tuhaf bir şekilde dans etmeye başladı. Birkaç kez zıpladıktan sonra yorulmuş olacak ki leğenin yanında ayakta dikildi, bir büyü mırıldanıp leğenin içine tükürdü, daha sonra iki eliyle tuttuğu kılıcıyla leğendeki suyu karıştırmaya başladı. Leğendeki su bir süre karıştırıldıktan sonra hafiften kızardı. Ermiş birden yine dans etmeye koyuldu. Zıplamaktan yorulunca yine suyu karıştırdı. Leğenin içindeki su kan kırmızısına döndü. Kılıcını atıp yere oturduktan sonra derin derin nefes aldı. Sonra Shangguan Jintong'u çekiştirerek, "Bak bakalım leğenin içinde ne var?" dedi. Shangguan Jintong leğenin içinden yükselen bir çeşit Çin ilacı kokusu aldı. Leğenin içindeki bir ayna gibi durgun olan kırmızı suya dikkatle baktı, suyun içine yansıyan yüzü görünce çok şaşırdı. O hayat dolu olan Jintong, birden nasıl da bu bitkin, yüzü kırışıklıklarla kaplı, çirkin genç adama dönüştü diye acıy-

la düşündü. "Ne görüyorsun?" diye üsteledi ermiş. Natasha'nın kanlı yüzü, leğenin dibinden yavaşça yükselip kendi yüzüyle iç içe geçti. Natasha elbisesini çıkarıp o güzel memelerinin üzerindeki kanayan yarasını gösterip, "Shangguan Jintong, ne kadar kötü kalplisin!" diye fısıldadı. "Natasha!" diye haykırdı Jintong acıyla başını suya daldırıp. Ardından ermişin annesiyle ablasına şöyle dediğini duydu: "Tamamdır, oldu bu iş, onu içeriye taşıyın!"

Shangguan Jintong ayağa fırlayıp ermişin üzerine çullandı. Hayatında ilk kez birine saldırıyordu. Cesareti göğü bile sarabilirdi, saldırdığı kişi şeytanlar ve hayaletlerle uğraşan biriydi ne de olsa. Natasha için her şeyi göze almıştı. Sol elini uzatıp ermişin beyaz keçisakalını tutup var gücüyle aşağıya çekince, ermişin ağzı kara bir delik gibi açıldı. Ermişin leş gibi kokan salyaları aktı eline. Yaralı memelerini bir eliyle kapatan Natasha, ermişin dilinin üzerine oturmuş hayranlık dolu gözlerle Jintong'a bakıyordu. Aldığı gazla ermişin sakalına bu kez iki eliyle birden asıldı. Ermişin vücudu, ortaokul coğrafya kitabında gördüğü aslan vücutlu sfenks heykelleri gibi acıyla büküldü. Ermiş, şeftali kılıcıyla Jinton'un bacaklarına vurmaya başladı. Ama Natasha'nın sayesinde Jintong bacaklarında ağrı hissetmedi ama ağrı duysa bile Natasha ermişin ağzının içinde olduğundan adamı bırakmazdı. Ermişi elinden kaçırırsa olacak korkunç sonuçları düşündü: Ermiş, Natasha'yı hamur gibi çiğnedikten sonra yutacak ve bir güzel sindirecekti. "Ermişin ne kadar da pis bir midesi vardı! Bu iblis, büyü yapıp kızı öldürecek! Bu küçük ve sevimli iblis Jintong için şeytanın başını öğütecek! Bir elişi kâğıdını kesip ondan bir güvercin yapacak kadar sevimli ne de olsa. Bir tencere suyun içine kâğıt bir gemi koyup ardından gemiye binecek, bir gecede Japonya'ya varıp ertesi günün akşamı geri döndüğünde yanında babası yesin diye bir de bir sepet do-

lusu Japon narenciyesi getirecek. Ne kadar sevimli değil mi! Seni büyüleriyle göğü bile delen ermiş seni, neden Natasha'ya zarar vermek istiyorsun? Natasha, atla çabuk oradan!" diye heyecanla bağırdı. Ama Natasha, sanki sağırmış gibi ermişin dilinde oturmaya devam ediyordu. Birden ermişin sakallarının gittikçe kayganlaştığını hissetti. Natasha'nın memelerinden süzülen kan ermişin sakallarına bulaşmıştı. Ellerini daha da sıkılaştırıp iyice asıldı ermişin sakallarına. Elleri kan kırmızısına döndü. Ermiş, kılıcını fırlattı, serbest kalan elleriyle Shangguan Jintong'un kulaklarına yapışıp iki yana çekmeye başladı. Jintong'un ağzı kendiliğinden açılıverdi. Annesi ve ablasının çığlıklarını duydu. Ermişin sakallarına öyle bir yapışmıştı ki ölse dahi bırakmazdı. İki erkek, avluda daireler çizerek dönmeye başladı. Annesi ve ablası da onlarla birlikte dönmeye başladı. Dönerlerken Jintong'un ayağı bir şeye takılınca sakallar ellerinden kurtulur gibi oldu ama hızla geri yapıştı. Ermiş bu fırsattan yararlanarak Jintong'un elini ısırıverdi. Böylece Jintong dezavantajlı bir duruma düştü. Ermiş kulaklarını neredeyse kökünden koparacaktı, elinin üzeriyse ermiş tarafından kemiğine kadar kemirilmişti. Acı bir çığlık attı. Kalbindeki acı, etindeki acıdan çok daha kötüydü. Birden gözleri bulanıklaştı. Çaresizce Natasha'yı düşündü. Natasha, ermiş tarafından yutulmuş ve şimdi onun mide sıvılarıyla sindiriliyor olmalıydı. Ermişin dikenli mide çeperi kızı hamur gibi acımasızca yoğuruyordu. Jintong'un gözlerinin önündeki bulanıklık bir mürekkepbalığının karnı gibi kuzguni bir karanlığa büründü.

İçki almak için dışarıya çıkmış olan Dilsiz Sun avluya girdi. Keskin bir göz ve bir askerin zengin deneyimleriyle neler olup bittiğini hemen anladı. Hiç acele etmeden elindeki içki şişesini batı kanadındaki odanın duvar dibine bıraktı. Shangguan Lu, "Jintong'u kurtar!" diye

bağırdı. Dilsiz Sun neredeyse hiç çaba sarf etmeden birkaç manevrada ermişin arkasına geçip iki elindeki küçük tabureleri aynı anda ermişin baldırlarına geçirdi. Ermiş sıçradığı gibi kendini yerde buldu. Dilsiz'in tabureleri ikinci kez havalanıp bu kez yerdeki ermişin kollarına iniş yapınca Jintong'un kulakları serbest kaldı. Dilsiz'in tabureleri ermişin kulaklarına inince ermiş Jintong'un elini ağzından tükürüverdi. Ermiş yerde acı içinde yuvarlandı. Kılıcını almak için uzandı ve ağzını sımsıkı kapadı. Dilsiz Sun kükreyince ermiş tir tir titredi. Shangguan Jintong salya sümük ağlıyordu ama hâlâ ermişin üzerine saldırmak istiyordu. Ermişin karnını yarıp Natasha'yı kurtarmak istiyordu fakat annesi ve ablası onu sımsıkı sarmışlardı, ermiş yere çökmüş olan kaplan Dilsiz Sun'un yanından hızla geçip uçarcasına kaçtı.

Shangguan Jintong'un bilinci yavaş yavaş açıldı ama iştahı için aynı şeyi söylemek çok zordu. Annesi, bölge şefiyle konuşunca bölge şefi hemen birini yollayıp bir süt keçisi satın aldı. Jintong zamanının çoğunu *kang*'ın üzerinde uzanarak geçiriyordu, arada sırada *kang*'dan inip bacaklarını esnetiyordu. Bakışları hâlâ bomboştu. Natasha'yı ve onun kanayan memelerini düşündükçe gözleri doluyor, gözyaşları ok olup süzülüyordu. Hiç konuşacak hali yoktu, arada kendi kendine bir şeyler mırıldansa da birinin geldiğini görünce hemen ağzını kapatıyordu.

Boz bulanık bir sabah *kang*'a uzanmış tavana bakıyordu. Daha az önce Natasha'nın yaralı memeleri için ağlamıştı, burnunun tıkandığını, başının döndüğünü ve ağır bir uykunun üzerine çökmekte olduğunu hissetti. Bu sırada Shangguan Laidi ve Dilsiz Sun'un odasından gelen insanın tüylerini diken diken eden keskin bir çığlık tüm uykusunu kaçırdı. Kulaklarını dikip etrafı iyice dinledi ama yorgun kulakların uğuldamasından başka

bir şey duymadı. Tam gözlerini kapatmak üzereydi ki bir çığlık daha duydu, bu çığlık bir öncekinden daha uzun ve daha korkutucu bir çığlıktı. Kalbinin atışı hızlandı ve kafa derisi gerildi. Meraktan *kang*'dan aşağıya indi, parmak uçlarında sessizce yürüyüp doğu kanadındaki odanın kapısına vardı, kapının üzerindeki çatlaktan *kang*'a doğru baktı. Çırılçıplak soyunmuş olan Dilsiz Sun kapkara, dev bir örümcek gibi Shangguan Laidi'nin o ince ve yumuşak beline sımsıkı sarılmıştı. Çekirge gibi kocaman açılmış ağzından köpükler çıkararak Laidi'nin memelerini ısırıyordu sırayla. Laidi o uzun mu uzun boynunu *kang*'ın kenarından aşağıya sarkıtmış, yukarıya bakan yüzü bir lahananın dış yaprakları gibi beyazlamıştı. Shangguan Jintong'un yıllar önce eşek ağılında gördüğü sararmış çöreklere benzeyen o iki iri meme Laidi'nin göğüs kafesinin üzerinde felçli gibi uzanıyordu. Meme uçlarından kan akıyordu. Göğsünün ve kollarının üzeri yara izleriyle kaplıydı. Laidi'nin aslında pürüzsüz bir beyazlığa sahip olan vücudu Dilsiz Sun'un altında pulları kazınmış bir balık ölüsüne dönmüştü. İki uzun ve çıplak bacağı *kang*'ın üzerinden dövülmüş gibi aşağıya sarkıyordu...

Shangguan Jintong içli içli ağlamaya başladı. Dilsiz Sun *kang*'ın başucundaki içki şişesini alıp kapıya doğru fırlattı. Shangguan Jintong uçarcasına avluya koştu, bir tuğla parçası alıp pencereye fırlattı. "Dilsiz," diye sövdü ardından, "ölümün çok feci olacak!"

Daha cümlesini yeni tamamlamıştı ki kendini çok yorgun hissetti, Natasha'nın görüntüsü gözlerinin önünde belirip birden duman gibi havaya karıştı.

Dilsiz, demir gibi yumruğuyla pencereyi kırdı. Shangguan Jintong korkuyla birkaç adım gerileyip ta çınar ağacının altına kadar gitti. Yumruk geri çekilince pencerede açılmış olan delikten sarı bir çiş demeti fışkırıp pencerenin kenarındaki plastik bir borudan aşağıya süzülerek

pencerenin altındaki işeme kovasının içine damlamaya başladı. Jintong, öfkeyle dişlerini sıkıp yan odaya doğru gidince kapının önünde çok tuhaf biriyle karşılaştı. Bu adam belini iyice bükmüştü ve uzun kollarını halsizce arkasında sürüklüyordu. Saçları kazınmış, kaşları beyazlaşmıştı, ince ve sık kırışıklıklarla çevrili iki iri kara gözü vardı, gözlerindeki ifade o kadar derindi ki insan bakmaya korkuyordu. Tüm yüzü irili ufaklı mor yara izleriyle kaplıydı, kulakları hırpalanmıştı, sanki sıcaktan değil de soğuktan yanmışlar ve küçülerek maymun kulağı kadar kalmışlardı. Üzerinde bedenine uymayan, yüksek yakalı ve naftalin kokan gri bir tunik giymişti, kemikli ve tırnakları kırılmış iki koca el, adamın iki yanında istemsizce titriyordu. "Kimi arıyorsun?" diye püskürdü Shangguan Jintong iğrenen bir tonda, bu adamın Dilsiz'ın silah arkadaşlarından biri olduğundan emin bir tavırla. Adam, Jintong'a saygıyla eğilip selam verdi, adamın dili sertleşmişti ve kelimeler ağzından zar zor çıkıyordu:

"Evimi... Shangguan Lingdi... ben onun... Kuşçu... Han..."

3

"... ben... ben... konuşa..." Kuşçu Han ellerini kürsünün beyaz masa örtüsünde gergince dolaştırdı, zavallı çenesini kaldırıp kürsünün yanına bakındı, toplantıyı yöneten ortaokul müdürü Qiu Jiafu'ya bakıp kekeledi. "Ne, ne söyleyeceğimi... ben de bilmiyorum..." Sanki boğazına kocaman bir düğüm atılmıştı, söylediği her kelimede boynunu kuş gibi çeviriyordu. Arada durakladığında ağzından insana ait olmayan çok garip sesler çıkarı-

yordu. Bu Kuşçu Han'ın köye döndükten sonra katıldığı ilk toplantıydı, ilk ve ortaokulun tüm personeli ve öğrencileriyle, bölge parti çalışanları, subaylar ve haberi duyduktan sonra her köyden gelen insanlar vardı, okulun basketbol sahası dolup taşmıştı. İlçeden gelen gazeteciler farklı açılardan Kuşçu Han'ın fotoğraflarını çekiyordu. Kuşçu Han kürsünün altındaki kalabalığa bakınca utanarak geriye çekildi, sanki sırtını yaslayabileceği kalın gövdeli bir ağaç ya da duvar arıyordu. Konuşmadığı anlarda sırtını kamburlaştırarak boynunu iyice omuzlarının arasına gömüyor, iki eliyle apış arasını kapatıyordu.

Okul müdürü, ayağa kalkıp onun yanına gitti, bir çay fincanına sıcak su koyup ona uzatırken, "Yoldaş Han, biraz çay iç, boğazın ıslansın, sakin ol, kürsünün altındakilerin hepsi dostların ve onların çocukları, hepsi senin için buraya toplandı, hepsi senin gibi dünyaca ünlü bir tanıdıkları olduğu için gurur duyuyor," dedi, ardından dinleyicilere bakıp ateşli bir şekilde, "sevgili öğrenciler, yoldaşlarım, sevgili köy halkı," diye seslendi, "Yoldaş Han Dingshan, Japonya'nın Hokkaido Adası'nın sık ormanlarla çevrili dağlarında on beş yıl boyunca vahşi bir yaşam sürmüştür. Bu, dünya çapında bir mucizedir, bize sunacağı rapor hepimizin eğitimi için büyük önem taşımaktadır, haydi bir kez daha en coşkulu alkışlarımızla onun raporunu dinleyelim!"

Sahnenin altında bir alkış tufanı koptu, okul müdürünün kışkırtıcı konuşması hepimizi gözyaşlarına boğmuştu. Kuşçu Han, bir elini kapanın üzerindeki peyniri yoklayan bir fare gibi havaya kaldırıp çay fincanının kulpuna dokundu, elini telaşla geri çekti, hemen ardından tekrar uzattı, sonunda fincanı titreyen eliyle kaldırıp kaşlarını çatarak bir yudum çay içti. Sıcak çay çenesini toparlayınca gözlerini kıstı. Sıcak çay çenesinden boynuna doğru süzüldü. Birkaç kez bir kirpi gibi öksürdü, ar-

dından sanki birazdan meditasyona başlayacakmış gibi gözlerini iyice kıstı.

Okul müdürü onun arkasına geçip dost bir tavırla sırtına vurarak, "Han, hadi başla konuşmaya, burası atalarının ülkesi, köyündesin, sevdiklerinin koynundasın artık!" dedi. Kuşçu Han başını yukarıya kaldırdı, gözlerinden iki sıra yaş süzülürken, "Konuşmak mı?" dedi. Okul müdürü onu dost bir tavırla cesaretlendirerek, "Evet, mutlaka anlatmalısın!" dedi. "Öyleyse..." dedi Kuşçu Han başını yere eğip, iki eli hâlâ apış arasındaydı, birkaç dakika derin bir sessizliğe büründü, ardından başını kaldırıp boynunu uzattı, gözlerini kocaman açıp zorla da olsa konuşmaya başladı.

"... ben, kuş vururum, o gün, sarı benizliler ateş açtı, koştum, peşime düştüler, sapanla birini gözünden vurdum, beni yakaladılar, kollarımı bağladılar, bacaklarıma vurdular, tüfeklerinin kabzalarıyla, beni bağladıkları halat uzadı, bir düğüm, iki düğüm, üç düğüm derken, yüzden fazla insan, sarı benizli sordu, ben cevapladım, bir sonraki köy evinde, benzemiyor, seni izliyorum, işsizin biri, aylak, işsiz aylak ne demek, cüce Japon anlamadı, çat, kulağıma bir tokat, sen bana sor, ben kime sorayım, iki tokat daha, kabul etmedim, ellerimi bağladılar, sapanımı aldı, bir saçma attı, vın, hâlâ işsiz aylak değilim, diyorum, şak, şak, şak, bu sefer kamçı, sopa, tüfeğin kabzası, konuş, işsiz misin, aylak, seni velet, akıllı adam ne zaman geri çekileceğini bilir, tanıdın mı, tren garına geldik, halatları çözdüler, teker teker, içeriye yürüdük, koşarak kaçtım, başımın üzerinde mermiler vınladı, kampı bombaladılar, atlı süvariler geldi, bir kılıç başımı sıyırdı, birkaç kelle yere düştü, gözlerimin akı döndü, tüm elim kan, trene bindik, Qingdao'ya vardık, sonra iskeleye, cüce Japonlar, iki tarafta da, süngü zoruyla, gemiye bindik, gemi büyük, Fukuyama, kızak çekildi, vay be, gemi kalk-

tı, hepimiz ağladık, baba, ana, bittim ben, köpekbalığı yüzgeçleri, nereden geliyorlar, bilmiyorum, kalpsizler, dönüşü olmayan yol, deniz, dalga, salla anam salla, kus, tükür, acık, öl, güverteye götürülüp denize atıl, köpekbalıkları, bir lokmada bacağını yutar, ikinci lokmada tamamını, köpekbalığı sürüleri peşimizde, martı sürüleri de, Japonya'ya vardık, kıyıya çıktık, trene bindik yine, yine gemiye sonra, yine karaya çıktık, Hokkaido Adası'na vardık, dağa tırmandık, kar, ayak büyüklüğünde yağıyor, yüzüm soğuktan mosmor, kulaklarımdan pislik akıyor, yalınayak, derme çatma ahşap bir kulübe, doymuyorsun, çorba işte, birini mi gördün, doğruca kömür ocağına, başımızda cüce Japon şeytanları, 'sı lov sı', 'lov sı lov', 'şıgav buşı gavbu' şeytanın dili, anlamıyorum, anlamazsan dövüyorlar, havalı sondaj, başta fener, kömür kaz, meşe palamudu unundan yapılmış makarna, çeksen uzamaz, millet, ölmeyi bekleyemem, kaçmak gerek, dağlarda öleyim, küçük şeytanlara kömür çıkarmak yok, kömür çıkar, demir işle, tüfek yap, top yap, Çinli öldür, yapmıyorum, kaç, küçük şeytanlara kömür çıkarma, ölsem de kazmam bir daha!"

Konuşması birden duygusal bir hal aldı, dinleyiciler şaşkınlık içindeydi, ateşli bir alkış koptu. O da şaşırmıştı, sahnenin altına baktı, sonra yana dönüp okul müdürünü arandı, müdür başparmağını her şey yolunda anlamında ona kaldırdı. Giderek daha akıcı konuşmaya başladı: "Küçük Cheng kaçtı, yakalanıp geri getirildi, herkesin önünde, köpeklere yedirdiler, Japon şeytanı homurdandı, tercüman çevirdi: 'Beyefendi diyor ki, bir daha kaçmak isteyen olursa buyursun işte, rol modeliniz!' İçimden senin ananı sikeyim, dedim, nefes aldığım sürece kaçmak isteyeceğim!" Yine bir alkış tufanı. "Bir kadın, karları süpürüyor, bana el etti, kulübesine girdim, dedi ki: 'Ağabey, ben Shenyang'da büyüdüm, Çin'e karşı sem-

patim var.' Konuşamadım, casus olmasından korktum, kadın dedi ki: 'Tuvaletin deliğinden çıktığın zaman kendini ormanda bulursun...'"

Lu Liren ve onun İmha Birliği'nin Dalan şehrinin caddelerinde zaferi kutladığı gün, Kuşçu Han da tuvaletin deliğinden çıkıp dağın ardındaki sık ormana girdi. Deli gibi ve hiç mecali kalmayana kadar koştu, sonunda bir huş ağacı ormanına daldı. Ormanda çürümüş yaprak kokusu vardı ve yaprakların altından piyano sesini andıran bir su şırıltısı duyuluyordu. Hava nemliydi, her yerde pus vardı, günbatımının ışıkları altın sarısı oklar gibi düşüp ağaçların arasında durmadan parlıyordu. Sarılasmalar ötüşüyordu, her şey çok heyecan vericiydi, taze bir kan kokusu vardı havada. Kuşçu Han'ın önünde koyu yeşil çalılar uzanıyor, çalıların arasında kırmızı böğürtlenler görünüyordu. Biraz böğürtlen yedi ama hemen geri tükürdü. Sonra bir avuç küçük beyaz mantar yedi, midesi sancıdı, durmadan kusmaya başladı. O sinsi alacakaranlıkta vücudundan leş gibi bir kokunun yayıldığını fark etti. Bir dere bulup vücudundaki bok lekelerini temizledi. Soğuk su iliklerine kadar titretti, kara kışa karşı sıkı bir mücadeleye başlamıştı, birden kömür ocağının oradan belli belirsiz köpek havlamaları duydu. Japon cüceleri fark ettiler, akşam yoklamasında onun olmadığını fark ettiler. İçinde sanki birden eski hesaplarını ödemiş gibi bir rahatlama duydu. Kaçmayı başarmıştı. Kömür ocağını koruyan Japon askerleri gittikçe azalıyordu ama onların aksine kurt köpekleri gittikçe artıyordu, içinde sonunda Japonların kazanacağına dair belli belirsiz bir his dolanmaya başladı. Olmaz, ormanın daha derinlerine gitmelisin, Japonlar seni yakaladı yakalayacak, ardından kurt köpeklerine yem edecekler, haksızlığın daniskası! O kurt köpeklerinin koca kafalarıyla sivri kıçlarını hatırlayınca tüm derisi gerildi, köpekler kenarlarından kan

damlayan ağızlarıyla Küçük Chen'ın bağırsaklarını makarna gibi yemişlerdi. Japonların dağıttığı üniformayı üzerinden çıkarıp derenin içine fırlattı. Anasını siktiğimin! Üniforma suda şişip inek bokuna benzedi, derenin akışıyla birlikte uzaklaştı, bir kayanın kenarına takılıp birkaç tur attıktan sonra aşağıya doğru süzüldü. Günbatımı kan gibi kırmızıydı, dağın ortası, huş ve meşeler, fundalık ve çalılar, çam, köknar ve kızılçamlar, uçurumun yarısını kaplayan altın sarısı yaprakları olan yabanasması, dağdan tökezleyerek akan dere, her şey ama her şey, günbatımının altında renk değiştiriyordu. Ama onun durup da manzaranın keyfini çıkaracak hali yoktu, dere boyunca uçarcasına koşturuyordu, büyük, pürüzsüz ve kaygan çakıltaşlarından sekerek dağın derinliklerine doğru koşturdu. Gece yarısına doğru köpeklerin artık peşinde olmadığını düşünüp bir kayısı ağacının altına oturdu. Ayakları sanki ocağın üstünde unutulmuş gibi acıyla yanıyordu. Karnında bir sıcak dalgası yayılmaya başladı, hem üşüyordu hem de pişiyordu. Ayın soğuk ışıkları, dağın ve ormanın üzerinde gümüş gibi parlıyordu, derenin içini doldurmuş olan çakıltaşları dev yumurtaları andırıyor ve solgun bir yeşil ışık yayıyorlardı. Derenin şırıltısı çok uzaklara yayılıyordu, taşlara çarpan suyun çıkardığı dalgalar kar beyazıydı. Ağacın mor gölgesi altına uzanmıştı, soğuk, açlık, hastalık, korku, melankoli ve bunlar gibi bir yığın kötü his üzerine çullanıp ona işkence etmeye başladı. Pek çok kez böyle pervasızca kaçmasının bir hata olup olmadığını düşündü ama bu düşünce ne zaman aklına gelse bir yandan da, "Aptal piç kurusu, özgürsün artık, büyük bir şey başardın, artık cüce Japonlar için kömür kazmak zorunda değilsin, o ağzının üstü daha yeni tüylenmiş cüce Japon'un, kabadayılıklarına katlanmak zorunda değilsin!" diye kendini azarlıyordu. İşte böyle acı çekerek ve heyecandan ölecek bir ruh ha-

linin işkencesi altında belli belirsiz bir uykuya daldı. Şafak söktüğünde rüyasında sayıklarken kendi sesine uyanıverdi. Çok korkunç bir rüya görmüştü ama uyanır uyanmaz unutuverdi ne gördüğünü. Soğuk iliklerine kadar işlemişti, bir kaz yumurtası gibi soğuk ve sert olan kalbi, göğüs kafesinin altında dayanılmaz bir acıyla çarpıyordu. Çiy çok yoğundu, ağacın gövdesi sanki soğuk bir ter tabakasıyla kaplıydı. Ay batıdaki dağ tepelerinin ardına düşmüştü bile, soluk gökte yeşil yeşil parlayan birkaç yıldız vardı. Vadiyi sis kaplamıştı, derenin kenarında sisten seçemediği birkaç yabani hayvanın su içtiğini gördü. Leş gibi bir balık kokusu aldı, vadideki vahşi hayvanların şok edici kükremelerini duydu.

Güneş çıkıp gün aydınlanınca vadiyi kaplayan sisin beyazlığı ortaya çıktı. Üşüyordu, gün ışığına çıkıp ısınmaya çalıştığında tüm vücudunun yara izleriyle kaplı olduğunu gördü, her yanı şişmiş, sivrisinek ısırıklarıyla dolmuştu. "Bu halimle insana bile benzemiyorum!" derken ağlayacaktı neredeyse. Güneşin vurduğu derisi kaşınıyordu, o iki bacağının arasındaki şey, can damarı, tohumlarının torbası, soğuktan taş gibi katılaşmış, iyice yukarı çekilmiş ve sızlıyordu. Birden eski bir deyişi hatırladı: Erkeklerin en üşüyen yerleri yumurtaları, kadınların en üşümeyen yerleri memeleridir. Yumurtalarını ovuşturunca buzun yavaş yavaş çözüldüğünü hissetti, elleri ıslandı. Üzerindeki üniformayı attığına pişman oldu, üniforma olsa da yine de giyecek bir şeydi ya, gündüz vücudunu dış etkenlerden, gece de sivrisineklerden koruyabilirdi. Ağacın altında birkaç bildik yabani bitki buldu: tavşan dikeni otu, sinirotu, yabani sarmısak ve kuş madımağı. Bu bitkiler zehirli olmadığından hemen yedi. Bir de çok güzel görünen yabani bitki ve meyveler buldu ama onları tanımadığından yemeye cesaret edemedi, zehirli olabileceklerinden ürktü. Dağın yamaçlarında bir

ahlat ağacı buldu, ağaçtan yere bir sürü küçük sarı armut düşmüştü, armutlar mayalanmış gibi ekşi ekşi kokuyordu. Birini alıp tadına baktı, tatlı ve ekşiydi armut, Çin'deki armutlarla aynıydı tadı, çok mutlu oldu, armutlarla gönül rahatlığıyla karnını doyurdu. Bu ağacın yerini daha sonra geldiğinde kolayca bulabilmek için bir işaret aradı ama dört bir yanı ağaçlarla kaplıydı, sorsalar hangi yönde olduğunu bile söyleyemezdi. Güneşin doğduğu yön doğu değil miydi ki ama bu Çin'de uyguladığı bir yöntemdi. Cüce Japonların güneşi de doğudan yükselip batıdan batmıyor muydu ki? Birden tren istasyonunun önündeki bayrak direğinde süzülen Japonların yükselen güneş bayrağını hatırladı. "Eve dönmeliyim," diye düşündü, "asıl olay kaçmak değildi, amacım eve, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na, Shandong Eyaleti'ne, Çin'e dönmek." Gözlerinin önünde o masum genç kızın hayali belirdi, kızın narin burnu, hokka burnu, etli beyaz kulakları. Onu düşününce kalbi sanki sonbaharın o tatlı ekşi armutlarının suyuna batar gibi oldu. İçinde Japonların Hokkaido Adası'yla Çin'in Changbai Dağı'nın bir şekilde birbirleriyle bağlantılı olduğuna dair belli belirsiz bir his belirdi, kuzeybatıya doğru ilerlemeyi sürdürürse Çin'e ulaşabilecekti. "Cüce Japonya, cüce Japonya, avuç içi kadar, hap kadar bir ülkecik, seni üç ayda baştan sona kat edeceğim," diye düşündü. Hatta biraz daha hızlı hareket ederse yeni yılı evde geçirebileceğini bile düşündü. Anam da öldü, eve dönünce yapacağım ilk iş Shangguan'ların kızını almak olsun, birlikte mutlu mesut yaşarız. Kararını vermişti artık, şimdi geri dönüp geçen akşam üniformayı attığı yere gidecekti. Ağaçların arasından kurt köpeklerinin çıkacağı korkusuyla dikkatle geriye doğru koşmaya başladı. Öğleye doğru içine oraya vardığına dair bir his doğdu ama şimdi gözlerinin önünde uzanan manzarayla geçen akşam gördükleri arasında büyük bir fark vardı. Geçen akşam hiç bambuya denk gelmemişti, oysa

şimdi etrafta bir sürü bambu ağacı vardı, vadinin etrafına karman çorman dağılmış kara gövdeli büyük ağaçların arasında üzerlerine güneşin vurduğu huş ağaçları da vardı. Kırmızı, beyaz ve mor çiçekleri olan ağaçlar da vardı, her yer gerçekten de çiçeğe kesmişti, vadiyi bazen yoğun, bazen de seyrek bir çiçek kokusu kaplıyordu. Ağaç dallarına tünemiş olan bir sürü kuş merakla onu izliyordu. Bazı kuşların adını biliyordu ama bazısının adını bile çıkaramadı, kuşların hepsinin muhteşem renklerde tüyleri vardı. Keşke şimdi bir sapanım olsaydı, diye düşündü.

Bütün gün vadinin içinde dolandı. O küçük dere onunla sanki yaramaz bir çocukmuşçasına saklambaç oynuyordu. Hiç kurt köpeği görmedi. Üniformayı da bulamadı. Öğleyin derenin kenarına uzanmış çürümüş bir ağaç gövdesinin üzerinde bitmiş beyaz ağaç mantarı buldu, mantarın tadına baktı, mantarın gevrek ve baharatlı bir tadı vardı. Yine gönül rahatlığıyla ağacın üzerindeki bütün mantarları yiyip karnını doyurdu. Akşama doğru karnının ağrıdığını hissetti, midesi davul gibi şişmiş gümbürdüyordu. Hemen kusmaya başladı, ishal de olmuştu, gördüğü her şey, olduklarından daha büyük ve daha kalın göründü gözüne. Elini kaldırınca parmaklarının turp gibi kalınlaştığını gördü. Suyun durgun yüzeyine bakınca yüzünün şişmiş olduğunu fark etti, o koca gözleri iki küçük yarığa dönüşmüş, yüzündeki tüm kırışıklıklar kaybolmuştu. Yorgun ve çaresiz bir halde bir çalının altına uzandı. O gece komaya girip kendi kendine sayıkladı, gözlerinin önünde ağacı andıran dev gibi insanlar salındı, altına uzandığı çalının etrafında dönenen bir sürü benekli kaplan gördü. Gün aydınlandığında kendini az da olsa mutlu hissediyordu, karnındaki ağrı da geçmişti. Yüzünün şişkinliği de inmişti. Yüzünün suya vuran yansımasını görünce korkudan sıçradı. Kusma ve ishal yüzünden bir gecede bir deri bir kemik kalmıştı.

Yedinci ya da sekizinci gecenin sabahında iki tanıdık

işçiyle karşılaştı. O sırada derenin kenarına diz çökmüş başını suya daldırıp yabani hayvanlar gibi su içerken birden derenin kenarındaki büyük bir ağacın dalları arasından ince bir ses duydu: "Kuşçu Han Ağabey, sen misin o?"

Hemen yerinden sıçrayıp çalıların arasına saklandı. O ses onu korkudan öldürecekti neredeyse. O sırada meşe ağacının tepesinden bir ses daha duydu ama bu ses, yetişkin bir adamın boğuk sesiydi: "Kuşçu Han, sen misin?" "Evet, benim, benim ya!" diye deli gibi bağırarak çalıların arasından fırladı. "Deng Ağabey, sen misin? Sesinden çıkardım, yanındaki de Küçük Bi olmalı, sonunda sizleri buldum..." Ağacın altına koşup yukarıya baktı, birden gözyaşlarına boğuldu, gözyaşları kulaklarına doğru süzülüyordu. Ağacın tepesindeki Deng ve Küçük Bi, kemerlerini çıkarıp ağacın dalları arasından sarkıtarak kendilerini ağacın yosun tutmuş gövdesinden beceriksizce aşağıya saldılar. Üçü birbirine sıkı sıkı sarıldı, ağlaşıp gülüştüler.

Birbirlerine sarıldıktan sonra birer adım geri çekilip birbirlerine baktılar, Kuşçu Han'ın bakışları diğer ikisinin yüzleri arasında gidip geliyordu, Deng ve Küçük Bi de Kuşçu Han'ı baştan aşağıya süzdü...

Sonunda sakinleşip ayrıldıktan sonra başlarına gelenleri birbirlerine anlattılar. Deng'in Changbai Dağı'nda ağaç kesmişliği vardı, ormanı iyi tanıyordu. Ağacın gövdesindeki yosun tabakasına bakarak yönü tayin etti. İki ay sonra, ağaçların yaprakları sonbaharın soğuğuyla kızarmaya başladığında dağın sık ağaçlarla kaplı alçak bir yamacında durup denizin göğe kadar uzanan korkunç dalgalarını izlediler, gri beyaz dalgalar yorulmak nedir bilmeden kıyıdaki kahverengi bir kayaya çarpıp duruyor, dalgalar bir koyun sürüsü gibi yumuşak kumlarla kaplı sahile akın ediyordu.

"... Sahile, ah, onlarca tekne demir atmıştı. Birkaç

adam, ah, çoğu yaşlıydı, ah, yaşlı karılar, genç kadınlar, ah, çocuklar, orada güneşte balık kurutuyorlardı, ah, yosun kurutuyorlardı, ah, çok zor bir iştir bu, ah, ağıtlar yakıyorlardı, ahlayıp vahladılar, ah, vahlayıp ahladılar, İhtiyar Deng dedi ki, ah, denizi geçtik mi Yantai'ya varırız, ah, Yantai bizim köye, ah, çok yakın, ah, içimde bir mutluluk, ah, ağlamak istiyorum, ah, öyle denizin ötesine baktıkça, ah, dağlar yemyeşil, ah, İhtiyar Deng dedi ki, orası Çin, ah, dağların üzerindeki karanlık kedi gibi saklanıyor, ah, kıyıda insanlar ışıkta geziniyor, ah, Küçük Bi telaştan dağdan inmeye yeltendi, ah, bekle, dedim ona, ah, bekle biraz daha, ah, biri var, başında bir gaz lambası, ah, kıyıda, ah, bir tur attı, ah, olur, dedim, ah, hadi şimdi inelim, ah, bir aydan fazla bir süredir sadece otla beslenmişim, ah, kurutulmuş balıkları görünce, ah, gözüm aç bir kediden daha fazla döndü, ah, bir şey bile diyemedim, ah, onlarca balığı mideme indirdim, ah, Küçük Bi balıkların kılçığı var, dedi, biraz da yosun yedik, ah, midemin çektiği ziyafetten sonra nasıl ağrıdığını anlatmam çok zor, ah, içimde sanki *tofu* kaynıyordu, ah, midem burulmuştu, ah, Küçük Bi dedi ki, ah, ağabey, balık kılçıkları sanki bağırsaklarımı deliyor, ah, balıkların kurutmak için asıldığı telin üzerinde muşamba önlükler vardı, ah, belimde bir sancı, ah, birini çekip aldım, ah, sanki kadın elbisesi, sıkıca bağladım, ah, bir aydan fazladır vücudum giysi yüzü görmemiş, ah, önlüğü giyince insana benzedim, ah, küçük bir tekneye atladım, ah, ittim, çektim, denize vardım, ah, vücudum ıpıslak, ah, tekne sabit değil, ah, koca bir balık sanki, ah, sen çek ben iteyim, ah, bindik, tekne nasıl gider bilmiyorum, ah, sen çek bir kürek, ben çekeyim bir kürek, ah, küçük tekne kızmaya başladı, döndü durdu, ah, olmaz, küreklere asılsak da Çin'e varamayacağız, ah, İhtiyar Deng dedi ki, kardeşlerim, böyle olmaz, geri dönelim, dedim ki, geri dönmem, boğulurum daha

iyi, ah, cesedim süzülerek geri dönsün, ah, süzülüp Çin'e dönsün!"

Tekne şahlanıp alabora olunca göğüslerine kadar suya batıp suyun içinde debelendiler, dalgalar onları sahile sürükledi. Dalgalar sesli sesli sahile vururken sanki binlerce on binlerce atlı süvari ve piyade sahile çıkıyormuş gibi hissettiler, gök yıldıza kesmişti, suyun üzerinde yeşil yakamozlar dans ediyordu. Kuşçu Han konuşamayacak kadar üşüyordu. Küçük Bi usulca hıçkırdı. İhtiyar Deng, "Kardeşlerim, her zaman bir çıkış yolu vardır, önemli olan umudunuzu kaybetmemek," dedi. Kuşçu Han, "Ağabey, içimizde en büyük sensin, sen söyle ne yapalım!" dedi. İhtiyar Deng, "Bizler kara adamıyız, tekneden anlamayız. Pervasızca denize açılırsak işin sonu ölüme varır. Kaçmamız kolay olmadı, kendimizi öyle kolayca ölümün kollarına atamayız, şöyle yapalım, önce dağa çıkıp bir gün dinlenelim, yarın Japon bir balıkçı yakalayıp bizi karşıya geçirmeye zorlarız," dedi.

İkinci günün akşamı yolun kenarına pusu kurup ellerinde taş ve sopalarla beklemeye koyuldular. Beklediler de beklediler, sonunda başında bir gaz lambası taşıyan biri çıkageldi. Kuşçu Han hemen onun üstüne çullandı, beline asılıp onu yere yatırdı. Japon bir çığlık atıp bayılıverdi. İhtiyar Deng gaz lambasını alıp düşenin yüzünü aydınlatınca onun o sıska kadın olduğunu anladılar. Küçük Bi elindeki taşı kaldırıp, "Taşla ezip öldürelim şunu, yoksa bizi ihbar eder," dedi. Deng, "Boş ver, cüce şeytanların merhameti yok, biz onlar gibi davranmayalım. Hem bir kadını öldürmek olacak iş değil," dedi.

Kadını bir kenara bırakıp telaşla yerlerini değiştirdiler. Birden sahilde yanan bir gaz lambası fark ettiler, ışık varsa insan da var, demekti bu. Üçü birden apar topar sahile doğru koşturmaya başladı. Kuşçu Han koşarken muşamba önlüğün sahilde çıkardığı sesleri dinledi. Işık

ahşap bir kulübeden dışarı süzülüyordu, kulübenin iki yanında içinde yosun yetiştirilen camdan havuzlarla birkaç eskimiş lastik vardı. Kuşçu Han yüzünü kulübenin kapısına dayayıp deliklerden içeriye baktı, içeride yere çömelmiş, küçük bir *wok*'tan pirinç pilavı yiyen ak sakallı bir ihtiyar vardı. Pirinç pilavının hoş kokusu Han'ın midesinin guruldamasına neden oldu, kanı öfkeden beynine sıçradı, "Sizin yedi ceddinizi sikeyim, bizi yakalayıp buralara getirdiniz, bizler yabani ot ve ağaç yaprakları yerken bir de karşımıza geçmiş pirinç pilavı yiyorsunuz!" diye söylendi içinden. Tam kapıyı itip içeri girecekken İhtiyar Deng onu bileğinden yakalayıp durdurdu.

İhtiyar Deng, o ikisini kulübeden uzaklaştırıp sessiz bir yere götürünce kafa kafaya verdiler. Kuşçu Han, "Ağabey, içeri dalmayacak mıyız?" diye sordu. Deng, "Kardeşlerim, acele etmeyin, bırakalım da ihtiyar yemeğini bitirsin," dedi. "Sen de gerçekten çok iyi kalpliymişsin," diye homurdandı Küçük Bi. Deng, "Kardeşlerim, Çin'e dönebilmemiz bu ihtiyara bağlı. Bence bu adam kalender biri. Öyle içeriye dalarsak yerinden bile kıpırdamaz, güzelce konuşmak gerek adamla, eğer kabul ederse kurtulduk demektir, kabul etmezse işte o zaman zor kullanırız. İçeriye dalıp vahşileşeceğinizden korktuğum için sizi engelledim," dedi. Kuşçu Han, "Deng Ağabey, söyleyecek bir şeyim yok, senin sözünü dinleyeceğiz," dedi.

Kulübeye girdiklerinde ihtiyar yine de ölesiye korktu. Nezaketen onlara çay ikram etti. Kuşçu Han, ihtiyarın rüzgârın kuruttuğu yaprak gibi yüzüne bakınca içi acıdı. Deng, "Amcacığım, bizler Çinli işçileriz, bizi Çin'e götürmeniz için size yalvarmaya geldik," dedi. İhtiyar boş gözerle onlara bakıp önlerinde saygıyla eğildi üst üste. Deng, "Bizi geri götürürseniz, elimizdekileri son kuruşuna kadar size veririz, gerekirse karılarımızı ve çocuklarımız satar, sizi geri yollamak için gereken parayı

toplarız. Eğer geri dönmek istemezseniz size kendi babamız gibi bakarız, biz ne yersek sizi onunla besleriz, sözünden dönenin kaşığı kırılsın, sözünden dönen insan değildir!" dedi.

İhtiyar, "pat" diye bir sesle yere diz çöküp onların anlamadığı dilde bir şeyler geveledi, durmadan secde ediyordu, salya sümük ağlamaya başladı. Kuşçu Han üzgün bir tavırla ihtiyara şöyle bir dokunayım deyince ihtiyar kesilmek üzere olan bir domuz gibi inledi, hemen ayağa kalkıp dışarıya koştu. Kuşçu Han onu yakalayınca Kuşçu Han'ın elini ısırdı. Kuşçu Han'ın öfkesi içinden sıçrayıp bir satırın üzerine kondu, satırı ihtiyarın boynuna dayayıp adamı tehdit etti: "Sakın bağırma, eğer bağırırsan seni şuracıkta öldürürüm!" İhtiyar sesini bile çıkarmaya cesaret edemedi, telaşla gözlerini kırpıştırdı. Kuşçu Han, "Deng Ağabey, bu aşamaya geldikten sonra saygıdan filan dem vurmak olmaz. Şu ihtiyarı tekneye bindirip satır zoruyla dediğimizi yaptıralım. Artık istediğimizi yapmamasından da korkmamıza gerek yok," dedi.

Üçü birden kulübede çalı çırpı, satır bıçak, ateş yakmaya gerekecek ne varsa işte onları alıp birkaç tane de sopa buldular, ihtiyarın ellerini bağlayıp kulübeden dışarıya sürükleyerek doğruca sahile doğru yürüdüler. Rüzgâr ıslık çalıyordu, denizin üzerine bir karanlık çökmüştü. Tam dağın eteğinden dönecekken karşılarına bir dizi parlayan meşale çıktı. Bir sürü insan naralar atarak üstlerine doğru koşturuyordu. İhtiyar iplerden kurtulup bağırarak öne doğru koşturdu. Deng, "Kardeşlerim, canını seven kaçsın!" diye bağırdı.

Dağa kaçtılar, ölümüne koşmuşlardı, hiçbirinin konuşacak mecali kalmamıştı, ne yapacaklarını bilmeden gün aydınlanana kadar oturdular. Kuşçu Han, "Neden illa denizden gitmek zorundayız? Ben Japonya'yla Çin'in hiçbir karasal bağlantısı olmadığına inanmıyorum. O çe-

kirge sürüsünü andıran binlerce, on binlerce Japon askeri teknelere binerek mi Çin'e geldi?" dedi. Küçük Bi, "Acaba kaç tekne gerekti?" dedi, "O kadar çok tekneleri olamaz." Kuşçu Han, "Bence sahilde yürüyüp adanın etrafını dolanalım, bir gün bir çıkış yolu buluruz elbet, kırıldığı yerden kopsun artık, bu yıl olmadı, seneye de yürümeye devam ederiz, mücadeleye devam edersek Önünde sonunda Çin'e geri döneceğiz bir gün," dedi. Deng, "Ancak bu şekilde kurtulabiliriz, Changbai Dağı'nda ağaç keserken cüce Japonya'nın Kore Yarımadası'yla karadan bağlantısı olduğunu duymuştum, önce Kore'ye gider, oradan Çin'e geçeriz, Kore'de ölmek Japonya'da ölmekten iyidir," dedi.

Üçü böyle ateşli bir şekilde tartışırken dağın altından gelen insan sesleri, köpek havlamaları ve gonk sesleri duydular: "Yandık, Japonlar dağı sardı."

Sonunda yine dağıldılar. Kuşçu Han bir bambu yığınının içine çömeldi, üzerinde yırtık pırtık bir erkek üniforması olan sarı yüzlü bir kadın gördü, kadının elinde bir av tüfeği vardı, etrafa dikkatle bakınarak yürüyordu, kadının sağında ve solunda ellerinde ahşap saplı satırlar olan bir grup yaşlı adam vardı, kadının arkasından elindeki bakır tepsiye kürekle vuran solgun yüzlü bir erkek çocuğu geliyordu. Kadının önünde ilerleyen birkaç sıska köpek, güçsüz bir şekilde havladı. Birbirlerine cesaret vermek için olacak, yaşlılar, kadınlar ve çocuklar arada blöf yaparmış gibi bağrışıyor, hemen ardından bir el, ateş ediliyordu. Alaca bir köpek, Kuşçu Han'ın gizlendiği bambu yığınına doğru deli gibi havlarken bir yandan da kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırmış bir şekilde bir ileri bir geri gidip geliyordu. Köpeğin bu çıldırmış hali sarı yüzlü kadının dikkatini çekti. Tüfeğini bambu yığınına doğrultup garip bir çığlık attı. Kadının geniş yenlerinden görünen ve balmumundan yapılmış gibi duran el

bilekleri şiddetle titriyordu. Kuşçu Han çalıların arasından sıçradı, satırı havaya kaldırıp kadının ve tabii ki o kara namlunun üzerine doğru atıldı. Kadın sanki hiç beklemediği bir anda vurulmuş bir köpek gibi çığlıklar attı, ardından elindeki tüfeği yere atıp kaçmaya başladı. Kuşçu Han'ın satırı, kadının başındaki hasır şapkayı sıyırıp geçti. Şapkada açılan yarıktan kadının kuru saçları göründü. Kadın çığlıklar atarak yere yuvarlandı. Kuşçu Han dağın aşağılarına, altın rengi ağaç tepeleriyle çevrili, rüzgâr girmez sık ormana daldı. Japonlar bağrışarak, köpekleri de havlayarak dağın altını üstüne getirdiler.

İhtiyar Deng ve Küçük Bi, yakalandı; kaderin kılık değiştirmiş bir lütfu sayesinde Japonların teslim oluşundan iki yıl sonra savaş esiri olarak Çin'e iade edildiler ama onların aksine kuşatmadan kaçabilen Kuşçu Han, Hokkaido Adası'nın ormanlık dağlarına mahkûm olup acı içinde on üç yıl geçirdi, ta ki avcılar onu bir ayı gibi kış uykusuna yattığı o karlı çukurdan çıkarana dek.

Karın çok fazla yağdığı ve çok uzun süren o en son kışa geldiğinde Kuşçu Han'ın saçları bir metreden fazla uzamıştı. İlk birkaç yıl arada satırıyla saçlarını kazımıştı ama satır yıllar içinde hurdaya çıkıp kullanım değerini yitirince saçları da özgürce uzamıştı. Sahilde bulduğu muşamba önlük ve kadın bluzu yıllar içinde yıpranıp yol yol olunca onları dikenli çalıların üzerine asmıştı. Şimdi üzerinde dağın dışındaki çeltik tarlalarında bulduğu saplardan, saman ve gübre için kullanılan ambalaj kâğıtlarından yaptığı bir giysi vardı, üzerindekiler yürürken hışırdıyor ve bu haliyle sanki dinozorlar devrinden kalma garip bir yaratığı andırıyordu. Kuşçu Han, vahşi hayvanlar gibi ormanda kendi yaşam alanına sınırlar koydu, ormanda yaşayan gri bir kurt sürüsü ona saygı gösterip ondan uzak duruyordu, o da onları kışkırtmaya cesaret edemedi. Bu kurt sürüsünün aynı ana babadan olduğu-

nu biliyordu. Adada geçirdiği ikinci kışında yeni evli bir çift kurt onu yemeye çalıştı, o da kurtların derileri yüzüp onların o kabarık ve sıcak tutan kürklerinden mağarasının içine bir yer yatağı yapmayı düşündü. Başlarda uzaktan birbirlerini süzüp durdular, kurtlar ondan çekinmelerine rağmen etçil hayvanlara özgü o dayanılmaz sabır onları bir gün Kuşçu Han'ın uzun süredir mağaradan çıkıp güneşlenmek için kullandığı derenin yanına kadar getirdi, bu böyle geceler boyunca sürüp gitti. Kurtlar boyunlarını uzatıp o soğuk aya doğru tiz bir sesle acı çığlıklar atıyorlardı, hatta gökteki yıldızlar bile bu korkunç ulumaları duyunca korkuyla titriyorlardı. Sonunda daha fazla dayanamayacağını düşünüp iki seferde yemesi gereken yosunları bir seferde yedi, ardından bir kirpi bacağı yedi, sonra tüm enerjisini yediklerini sindirmeye yoğunlaştırdı, sert ve sivri tırnaklarını, ellerine ve bacaklarındaki eklemlere sürtüp saldırı için hazırlanmaya başladı. Tek silahı o zamanlar zorla da olsa hâlâ kullanabildiği kırık satırıydı, bir de bitki köklerini kazımak için kullandığı ucu sivri sopası vardı. Bu iki silahını beline asıp mağaranın önünü kapatmak için kullandığı taşları iterek dışarıya çıktı. Kurtlar işte o zaman mağaradan kendilerine hiç benzemeyen ve şimdiye kadar görmedikleri bir hayvanın çıktığını gördüler: Uzun boylu, tüm vücudu parıldayan sarı pullarla kaplı, saçları siyah bir duman bulutu gibi şiddetle tüten, gözleri yeşil yeşil çakan bir hayvan. Uluyarak kurtların yanına yaklaştı. Kurtlara birkaç adım kala erkek bir kurdun koca ağzında soğuk soğuk parıldayan testere gibi dişlerini gördü, kurdun uzun ve dar yüzündeki dudakları lastik bir conta gibi parlıyordu. Bir an tereddüt içinde duraksadı. Ne ilerleyebiliyor ne de geri çekilebiliyordu, geri çekilirse doğacak sonuçları çok net biliyordu. İşte böyle bir çıkmazın içindeydi, kurtlar uluyor, o da arkalarından ulumaya başlıyordu,

her uluma bir öncekinden daha uzun ve daha keskindi. Kurtlar dişlerini gösterince o da dişlerini gösteriyor, satırının sapıyla sopasına vuruyordu. Kurtların kuyrukları ay ışığı altında mistik bir dans ediyordu, vücuduna sarılı olan ambalaj kâğıtlarını titretince o da büyülü ve neşeli bir dans ediyormuş gibi görünüyordu, zıpladıkça gerçekten neşesi de arttı. Kurtların gözlerinde bir dostun samimiyetiyle rahatlığını gördü.

Kuşçu Han dokuzuncu raporunda –bu sırada aldığı yoğun eğitim sayesinde dili artık çok esnek bir hale gelmişti– tam da buraya kadar anlattıktan sonra birden ilhama kapılıp insan ve kurt arasında süren uzun bir diyaloğu anlatmaya başladı: "Kurt dedi ki – bu dişi bir kurttu, erkek bir kurt değil." Kuşçu Han bunu özellikle vurguladı, "Kadınların kalbi yumuşak, dilleri tatlıdır; 'Han Ağabey, hadi arkadaş olalım.' Han dudaklarını büzerek, 'Hadi öyleyse,' dedi, 'ama size söyleyeyim, ben Japon şeytanlarından bile korkmuyorum, sizden mi korkacağım?' Erkek kurt, 'Ben seninle gerçekten kapışmak istiyorum, beni yenemeyebilirsin! Bakalım bakalım, senin dişlerin gevşemiş, diş etlerin çürüyüp iltihap kaplamış,' dedi. Erkek kurt bunları söylerken derenin kenarına uzanmış olan kalın bir ağaç dalını bir ısırışta paramparça etti. Ben de korkarak, 'Benim satırım var!' dedim satırımı havada sallayıp bir ağaç kabuğuna savurarak. Dişi kurt, 'Beyler, erkekler kavga etmeye bayılır,' dedi. Erkek kurt, 'Boş ver, senin iyi biri olmadığını biliyorum ama kimseyi kışkırtmayı da istemem, en iyisi komşu olup iyi geçinmek,' dedi. Ninesini becerdiğimin, ben de uzlaşmak istiyorum ama içimde bir korku var, ağzım yumuşayamaz.' 'İyi, öyleyse komşu olalım,' dedim. Hiç de istekli görünmemeye çalışarak..." Onun bu kurtla geçen diyaloğu, sahnenin altındaki dinleyicileri çok güldürdü, giderek artan bir gururla konuşmaya devam etti, ta ki konuşmayı yöneten

moderatör ona artık kurtlardan bahsetmemesini söyleyene kadar, sonra oradan başka bir başlığa geçti.

Uzun süre dağlarda yaşayan Kuşçu Han ve kurt sürüsünün üstü kapalı bir anlaşmayla barışçıl bir şekilde birlikte yaşamaya başlaması Shangguan Jintong'a çok inandırıcı gelmişti. Çünkü hayvanlarla olan ilişkilerinde o da hayvanların insanları hayrete düşüren bilgelikte yaratıklar olduklarını fark etmişti birçok kez. Örneğin uzun yıllar onun sütanneliğini yapan keçisiyle o da böyle diyaloglara girmişti.

Kuşçu Han, bu yıllar boyunca o kurt sürüsünün içlerindeki akrabalık ilişkilerini, her birinin yaşını, sürü içindeki kıdemlerini ve hatta hobilerini bile öğrendi. Vadide bu kurt sürüsü dışında bir de sinirli bir erkek ayı vardı, bu ayı, her şeyi yiyebiliyordu: bitki kökleri, ağaç yaprakları, yabani meyveler, küçük hayvanlar, ayı hatta dereden büyük bir ustalıkla gümüş gibi parlayan kocaman balıklar da tutuyordu. Balıkları kılçıklarını tükürmeden havuç gibi katır kutur yerdi. Bir bahar günü dağın aşağısından ayağında lastik ayakkabı olan bir kadın bacağı sürükledi, bacağın hepsini yemeden dereye fırlattı. Ayı karnını doyurduktan sonra yapacak işi olmadığından küçük ağaçları söküp devirirdi, ininin yakınlarındaki alanda her zaman devrilmiş ağaçlar olurdu. Kuşçu Han, sonunda bir gün yirminci raporunu sunarken o nevrotik ayıyla olan mücadelesini atlattı, öyle yorgunmuş ki ayı tarafından yere çalınmış. Ayı, üzerine oturup o ağır kıçıyla karnını ezmiş, neşeli çığlıklar eşliğinde göğsüne yumruklar atarak zaferini kutlamış. Kuşçu Han'ın neredeyse kemikleri kırılacakmış, çaresizce öylece uzanmış, canının son havliyle elini uzatıp ayının testislerini kaşımış, bu hareket oğlanı memnun etmiş olacak, itaatkâr bir biçimde bir bacağını kaldırmış. Kuşçu Han, bir yandan ayının testislerini kaşırken bir yandan da belinden

ince bir ip çıkarmaya çalışıyormuş, dişlerinin yardımıyla ipe bir düğüm atmış, düğümü ayının testislerine bağlayıp ipin diğer ucunu küçük bir ağacın gövdesine bağlamış. Ayının testislerini kaşırken yavaş yavaş kendini ayının altından kurtarmış. Sonra yerde bir kez yuvarlanmış, ayağa kalkınca koşmaya çalışmış ama ayı da hemen paldır küldür öne doğru atılmış. "Testis ağrısı bir tuhaftır, vücudun diğer bölümlerindeki ağrılara benzemez," dedi Kuşçu Han, "erkekler bunu çok iyi bilir, haydut kadınlar da bilirler. Burayı sıkmak bir erkeğin can damarına basmakla eşdeğerdir." Ayı bir süre sonra bayılıvermiş. Yolu Japonya'nın Kanto bölgesinden geçenlerin arasında Kuşçu Han'ın bu deneyimine katılmayan pek çok kişi çıkacaktır, Kanto'dayken sık sık bu hikâyeyi duymuşlukları vardır ama duydukları sadece Kanto'da ayıyla yapılan bir mücadeleyi anlatan bir hikâyedir, kahramanıysa genç ve güzel bir kadındır, bir de o ayıyla biraz da kadına yapılan tacizi anlatır. Kuşçu Han tam da dinleyiciler tarafından büyük bir rağbet görmeye başlamıştı ki şüpheli soruları midelerine sokmak zorunda kaldılar.

Kuşçu Han'ın ilk raporunda yaptığı açıklamaya göre oradaki son kış mevsimini bir yamacın kenarından denize bakarak geçirmiş. Onlarca yıl içinde kışı geçirdiği yerlerin giderek mağaranın dışına taşıp buraya kadar geldiğini söyledi. Yamaca bir mağara kazmış, mağaranın ağzı, uçurumun içindeki küçük bir köye bakıyormuş. Mağaranın içine yosun, kurutulmuş balık ve patates depolamış. Her sabah ve akşam mağaranın içinde oturup iki eliyle yumurtalarını kaşır, o dağ köyünden kıvrılarak yükselen kara dumanları izlermiş, takıntılı bir ruh hali içinde geçmiş olayları zihninin derinliklerinde tekrar ve tekrar yaşarmış. Ama anıları paramparçaymış, hiçbir şeyi tam anlamıyla hatırlayamıyormuş, o insanın yüzünü bile. Her şey sanki çalkantılı bir suda yüzüyor gibiymiş ve çok de-

ğişkenmiş, hiçbir şeyi tam anlamıyla yakalayamıyormuş. Kar, dağı kapattığından köydeki insanlar çok nadiren dışarıya çıkıyormuş. Köyün sokaklarında dolaşan bir köpek, karda o kendine özgü ayak izlerini bırakıyormuş. Köydeki evlerin bacaları, günün her saati durmadan tütüyormuş. Kargalar köyün hemen dışındaki korulukta sabahtan akşama dek gürültü koparıyormuş. Sahilde birkaç batık tekne varmış, sahile yakın yerleri beyaz bir buz tabakası kaplamış, gri dalgalar günde iki kez o buz tabakasına vuruyormuş. İşte bütün kış böyle yere çömelip açlıktan kıvranırcasına kurutulmuş yosunla beslenmiş, susuzluğunu da mağaraya giren karları yiyerek gidermiş. Biraz uyuyor, biraz sonra uyanıyormuş. Dışkılarını eliyle mağaranın dışına atıyormuş. Kış boyunca sadece on kereden biraz daha fazla sıçmış. Bahar gelince karlar erimeye başlamış, başının üzerindeki toprak su sızdırıyormuş. Bir gün dışkısını dışarıya atarken köydeki küçük ahşap kulübelerin çatılarının kardan benek benek olmuş kahverengi çatılarını görmüş, deniz de yeşermiş ama gölgede kalan yamaç hâlâ kar altında bembeyazmış.

Bir gün kendi hesabına göre öğle olmak üzereyken mağaranın dışında karın gıcırdadığını duydu. Gıcırtılar mağaranın içinde dönüp tavana kadar yayıldı. Mağaranın içinde dertop oldu, elleri bu kez yumurtalarını tutmak yerine kırık bir küreğin başına yapışmıştı sıkıca, uyuşuk bir halde bekliyordu, geçmişin enkazları ağır bir biçimde zihninde yanıp sönmeye başladı, kendini hiçbir şeye odaklayamıyordu, elindeki kürek yavaş yavaş kaymaya başladı. Başına bir şeyler çarpıyordu, bir de baktı ki mağaranın çatısından toprak düşmeye başlamış. Birden çok keskin bir ışık parladı. İçgüdüsel olarak vücudunu hafifçe kaldırıp ışık demetine baktı. Çatıdan patır patır kar ve çamur dökülüyordu. Çatıda yavaş yavaş bir delik açıldı ve içeriye bir av tüfeğinin namlusu giriverdi. Sonra şid-

detli bir silah sesi duyuldu ve mermi yere isabet etti, mermi yere çarpınca etrafa toprak parçaları saçıldı. Tüm mağaranın içi duman oldu. Yüzünü dizlerinin arasına gömüp öksürmeye başlamıştı. Az önce ateş etmiş olan kişi şimdi de mağaranın çatısında pişkin pişkin yürüyüp bağırıyordu. Birden o kişinin ayağında sazdan ayakkabılar olduğunu gördü, hayvan derisine sarılı bacaklarını çatıdaki delikten aşağıya doğru sarkıttı. Umutsuz bir şekilde atılıp elindeki kürek parçasıyla bacağa vurdu. Mağaranın üzerinde dolanan avcı hayaletler gibi uludu, o az önce içeriye sarkıttığı bacağını da hemen geri çekti. Avcının sürünerek de olsa kaçmaya çalıştığını duydu. Kar ve çamur, patır patır dökülmeye devam ediyordu. Avcının geri dönüp biriyle birlikte yeniden döneceğini düşündü. Bu delikten bir an önce çıkmalıyım, beni canlı olarak ele geçirmelerine izin veremem. Zihnindeki karışıklığın üstesinden gelebilmek için çok çabaladı ama en basit bir şeyi bile düşünemiyordu. Kaçmam gerek. Mağaranın ağzını kapattığı ahşap plakalardan birini itiverdi, bir demet kurutulmuş yosunla küçük bir muşamba örtü –bu örtüyü sonbaharda Japonların çeltik tarlasını sürmek için kullandığı bir makinenin üzerinden aşırmıştı– alıp mağaradan dışarıya fırladı. Tam ayağa kalkmıştı ki vücudunun üzerinden esen serin bir rüzgâr hissetti, yoğun bir ışık bıçak gibi kesti gözlerini. Çürümüş bir kütük gibi yere devrildi. Ayağa kalkmak için çabaladı, tam bir adım atmıştı ki tekrar yere devrildi. Üzüntüyle farkına vardı: "Bitti, artık yürüyemiyorum bile." Gözlerini açmaya cesaret edemiyordu, gözünü açtığında o acı ışık huzmesi gözlerine vuruyor ve dayanılmaz bir acı veriyordu. Hayatta kalma içgüdüsüyle yamacın eğiminden aşağıya inmeye yöneldi. Yamacın sağ önünde bodur ağaçlardan oluşan bir koru olduğunu hatırladı belli belirsiz. Uzun süredir yolda olduğunu ve koruya çoktan varmış oldu-

ğunu hissetti. Ama gözlerini açtığında mağaradan çok da uzaklaşamamış olduğunu gördü.

Akşama doğru koruya varabildi sonunda. Gözleri artık ışığa alışmasına rağmen hâlâ batıyordu ve yaşlarla doluydu. Küçük bir çam ağacından destek alarak yavaş yavaş ayağa kalktı, yüz metre önünde uzanan kendi barındığı mağaraya baktı. Karın üzerinde kendi ayak izleri vardı. Dağın aşağısındaki köyde tavuklar gıdaklıyor, köpekler havlıyor, dumanlar tütüyordu, her şeyiyle huzurlu bir manzaraydı. Başını eğip kendine baktı, vücudu yırtık ambalaj kâğıtlarıyla kaplıydı, dizleriyle karnı açıkta kalmış ve üzerlerinden kara kan süzülüyordu, çürük ayakları leş gibi bir kokuyordu. Birden içine garip bir kin ve nefret duygusu doluverdi, sanki havada bir ses varmış da yüksek sesle bağırıyormuş gibiydi: "Kuşçu Han, Kuşçu Han, sen yiğit bir adamsın, cüce Japonlar seni yakalayamaz."

Bu ağaçtan o ağaca, o ağaçtan başka bir ağaca atılarak ormanın derinliklerine saklandı. O gece yoğun bir sis indi. Küçük bir ağacın altına çömelip karanlığın ortasındaki denizden gelen kükremeleri ve ormanın derinliklerinden gelen kurt ulumalarını dinleyerek bir uyuşukluğa düşüverdi. Kar onu ve öğleden sonra ardında bıraktığı kardaki ayak izlerini örttü.

Ertesi sabah daha yeni doğan güneş, yerdeki karların üzerini yeşim taşı yeşili gibi parlatıyordu. Yamacın o tarafından, mağarasının yakınlarından insan bağrışmaları ve birkaç köpeğin havlaması duyuldu. Yerinden bile kıpırdamadı, sanki suyun içinden gelen o puslu sesleri sessizce dinledi. Gözlerinin önünde yavaş yavaş bir ateş topu yükselmeye başladı, yumuşak ve kırmızı ipeklere benzeyen alevler sakince titreşiyordu. Ateşin ortasında üzerinde beyaz elbise olan, bakışları kuşu andıran yalnız bir kadın duruyordu. Üzerini örten kalın kar tabakasından sıyrılıp kendini o genç kadına doğru fırlattı...

Avcılar çok hassas av köpekleriyle geri geldiler, elle-

rini yere koydu, başını kaldırıp o kara namlulara baktı. Küfretmek istiyordu ama ağzını açınca ağzından bir kurt uluması çıkıverdi. Avcılar korkuyla ona bakıyordu, köpeğin de öne çıkacak cesareti yoktu.

Bir avcı gelip kolunu çekti. Kalbi şiddetle patlayacakmış gibi oldu, can havliyle adamı yakalayıp güçsüz dişleriyle yüzünü ısırdı. Ardından yere düştü, adam da yere düştü. Bir daha direnmedi, insanların kapalı parmaklarını tek tek açmasını dinliyordu. İnsanların kendisini yabani bir hayvanın leşini sürükler gibi o dağ köyüne götürdüklerini hissetti.

Ivır zıvır satan küçük bir bakkal dükkânın içinde tarifsiz bir acıyla kendine geldi. Önünde duran metal bacanın içinde pır pır yanan alevlerin sesini duyunca vücuduna sivri bir iğneyi andıran bir sıcaklık yayıldı. Çırılçıplaktı, derisi yüzülmüş bir kurbağa kadar çirkin göründüğünü hissediyordu. Çırpındı, uludu, sobadan uzaklaşmaya çalıştı. Birden uyanan avcı onu tuttuğu gibi avluya sürükleyip depo olarak kullandığı, içinde sobası olmayan, boş bir odaya bıraktı. O bakkalın sahibi olan kadın ona özenle ve çok iyi baktı. Ağzına kaşıkla ilk kez şekerli sıcak su beslenirken gözyaşlarını tutamadı.

Üç gün sonra avcılar onu bir battaniyeye sarıp başka bir yere taşıdılar. Orada iyi giyimli birkaç insan vardı, Japonca olarak ona sorular sordular. Ama dili iyice sertleşmişti, hiçbir şey diyemedi. Sonra konuştu: "Çıkardılar, küçük bir karatahta, ah, tebeşir, benden yazı yazmanı istediler, ah, ne yazayım, ah, parmaklarım, sanki kartal pençesi, ah, tebeşiri aldım, ah, bileğim acıyor, tebeşiri bile düzgün tutamıyorum, ah, ne yazayım ki? Düşünüyorum, kafamın içi bir kazan yulaf lapası, tıslıyor, ah, düşünsene, ah, düşün, ah, bir kelime, üç harfli, ah, buldum, buldum, ah, Çin, evet, Çin, ah, karatahtanın üzerine yazdım, üç harfli, elim titremiş, ah, büyük harflerle yazmışım, ah, üç koca harf, ah, ÇİN!"

4

Gaomi ilçesinde devriye gezer gibi elli kere sahne alan Kuşçu Han iki ay sonra bizim eve geri döndü. Kuşçu Han'ın ateşi yavaş yavaş sönmeye başlamıştı, insanlar ona daha fazla soru sormaya başlamış ve sorular onun gittikçe daha tuhaf deneyimler hakkında konuşmasına yol açmıştı. İnsanların kafasında başka sorular da oluşuyordu: "Olabilir mi? Nasıl bu kadar çok tuhaf şey yaşamış olabilir? Dağda on beş yıl mı kalmıştı?"

Kuşçu Han gülerek, "Ananı sikeyim, ayakta konuştuğumda belim ağrımıyor, on beş yıl dudaklarını dokundurup geçti gitti, oysa ben yıl yıl, ay ay, gün gün, dakika dakika yaşamak istiyordum! Hepiniz taşaklı adamlarsınız, gidip bir beş yıl kalın da göreyim sizi!" dedi.

On beş yıl gerçekten kaynadı gitti, o kadar tuhaf olay, ayıyla kapışması, kurtla konuşması... Gerçekten olabilir mi bunlar?

Kuşçu Han, "Ananı sikeyim, tamam, ne ayıyla kapıştım ne de kurtlarla konuştum ama sorarım size bunları yapmadıysam Japon dağlarının sık ormanlarında on beş yıl boyunca ne yaptım sanıyorsunuz?" dedi öfkeyle.

Kuşçu Han iki ay önce bizim eve ilk adım attığı sırada ödümü patlattı. Kuş Perisi hakkında belli belirsiz bir şeyler hatırlıyordum ama hatırladım şey, onunla Dilsiz arasında geçen romantik aşk ilişkisiydi, bunun yanı sıra uçurumdan atladığını da hatırlıyorum ama onun böyle garip bir nişanlısı olduğuna dair hiçbir anım yok. Ben yana kayıp onun avluya girmesine izin verirken Shangguan Laidi beline doladığı beyaz bir çarşafla, belden yukarısı çıplak bir şekilde avluya koşturdu. Dilsiz pencerede yumruğuyla açtığı delikten belden yukarısını çıkarıp, "Soyun! Soyun!" diye bağırıyordu. Shangguan Laidi ağ-

layarak yere düştü, belden aşağısından akan kan, beyaz çarşafı kırmızıya buladı. Shangguan Laidi, Kuşçu Han'ın karşısına ilk kez işte böyle bir halde, yarı çıplak, işkence edilmiş ve bacaklarından kan damlayarak çıkıverdi. Laidi avluda bir yabancının olduğunu fark ettiğinde çarşafı telaşla vücuduna doladı, kan da onun o küçük ayaklarından süzülüp yere akmaya başladı.

Annem, önünde güttüğü bir keçi ve kolundan çekiştirdiği 8. ablamla birlikte avluya girdi, büyük ablamın bu çirkin görüntüsünü gördüğünde pek şaşırmadı ama Kuşçu Han'ı görür görmez kıç üstü yere oturdu.

Annem daha sonra bu olacakları önceden bildiğini söyledi bana, borçlar ödenecekti, on beş yıl önce yediğimiz o kuşların borcu şimdi faiziyle birlikte geri ödenecekti. Shangguan ailesinin en büyük kızlarını feda ederek kazandıkları servet ve rütbe, Kuşçu Han'ın gelişiyle birlikte sonlanacaktı. Annem bütün bu olacakları bilmesine rağmen Kuşçu Han'ı en muhteşem yemeklerle ağırladı. Bu cennetten düşmüş garip kuş, bizim avluya oturmuş, iki eli alışkanlıkla apış arasındaki şeye gitmişti, boş gözlerle sobanın başında bir şeylerle meşgul olan anneme ve Shangguan Laidi'ye bakıyordu. Laidi, Kuşçu Han'ın tuhaf deneyimlerinden o kadar etkilenmişti ki geçici bir süre de olsa Dilsiz'in kendine çektirdiği acıları unutuverdi. Dilsiz avluya çıkıp kışkırtan bakışlarla Kuşçu Han'ı süzdü.

Kuşçu Han yemek masasında elinde yemek çubuklarıyla kalakaldı, ne yapsa da şu tavuk etini bir türlü tutamıyordu. Annem çubukları onun elinden alıp elle yemesini işaret etti. Kuşçu başını kaldırıp anneme bakarak, "O... benim... karım?.." dedi. Annem, açgözlü bir tavırla bir tavuk kafasını kemiren Dilsiz'e nefretle baktı. Annem, "O... yuvadan uçtu?.." dedi.

Annemin doğuştan gelen nezaketi Kuşçu Han'ın bizim evde kalma ricasını reddedemedi, bölge şefi ve Kamu

İşleri Bürosu başkanının da zorlamaları oldu elbette: "Artık dönecek bir evi bile yok, cehennemden kaçmayı başarabilmiş bir adamın bütün istekleri yerine getirilmeli, her ne..." Annem, Kamu İşleri Bürosu başkanının konuşmasını bölüp, "Daha fazla konuşmanıza gerek yok. Birkaç adam gönderin de batı kanadındaki odayı onun için adam edelim!" dedi.

Efsanevi kahraman Kuşçu Han, işte bu şekilde bizim evin batı kanadındaki o iki göz olan ve bir zamanlar Kuş Perisi'nin kullandığı bölüme yerleşti. Annem tozlu kirişlerin üzerindeki artık böcek yeniği olmuş olan Kuş Perisi tasvirini alıp kuzey duvarına astı, raporunu sunduktan sonra eve dönen Kuşçu Han resmi görünce, "Karımı kimin öldürdüğünü biliyorum, Önünde sonunda intikamını alacağım," dedi. Büyük ablamla Kuşçu Han arasında gelişen sıra dışı aşk hikâyesi bataklıkta yetişen haşhaşlara benziyordu, zehirliydi ama aynı zamanda delicesine güzeldi de. O günün öğlesi Dilsiz, kooperatife içki almaya gitti. Ablam şeftali ağacının altına çömelmiş iç çamaşırı yıkıyordu, annemse *kang*'ın üzerine oturmuş horoz tüylerinden toz fırçası yapıyordu. Birden avlu kapısının açıldığını duydu, Kuşçu Han iyileşip eski işine, kuş avlamaya geri dönmüştü, işaretparmağının üzerine tünemiş çok güzel tüyleri olan küçük bir kuşla birlikte hafif ama hızlı adımlarla avluya girdi. Şeftali ağacının altına gidip Laidi'nin boynunu süzdü. Küçük kuş, kendini vererek şakıyordu, şarkı söylerken kanatlarındaki ve boynundaki tüyler titreyip kabarıyordu. Kuşun sesi sayısız pike ve dönüş yapıp kadınların en hassas ve en duygusal yerlerine dokunuyordu. Annemin içine derin bir suçluluk duygusu yerleşti, bu kuş, Kuşçu Han'ın ağrı ve acılarının vücut bulmuş haliydi. Annem Laidi'nin başını yavaş yavaş kaldırıp kuşun kan kırmızısı muhteşem göğsüne ve o susam büyüklüğünde, insanı hüzünlendiren,

kapkara gözlerine baktı. Annem, Laidi'nin yüzünün kızardığını ve gözlerinin dolduğunu gördü, annem kendini en çok korkutan şeyin gerçekleşeceğini biliyordu, tutkuyla şarkı söyleyen kuşun sesi, o ağır perdeyi çoktan aralamaya başlamıştı. Bunu durduracak hiçbir gücü yoktu çünkü Shangguan kızlarının içinde erkeklere karşı bir şey filizlenmeye görsün, bir at sürüsü bile gelse olayları tersine çeviremeyeceklerini çok iyi biliyordu annem. Çaresizlik içinde gözlerini kapadı.

Shangguan Laidi çok etkilenmişti, elleri hâlâ köpük içindeyken yavaş yavaş ayağa kalktı. O ceviz kadar kuştan bu kadar büyüleyici bir ses çıkmasına çok şaşırdı. Bundan daha da önemlisi o küçük kuşun kendine gizemli bir mesaj ilettiğini hissediyordu, ay ışığı altında gölde süzülen mor bir nilüferin heyecanı ve korkunçluğunu çağrıştıran belli belirsiz bir günaha davet de taşıyordu. Bu günaha çok direndi. Ayağa kalktığında içeriye gitmek istedi ama kıpırdayamadı, ayakları sanki yere kök salmıştı, elleri ve kolları da sanki kendi özgürlüklerini ilan etmiş gibi o küçük kuşa doğru uzandılar kendiliğinden. Kuşçu Han'ın elinin bir hareketiyle kuş, Laidi'nin başına kondu. Kuşun o küçük ve ince pençelerini kafa derisinin içinde hissetti, kuşun o cıvıl cıvıl sesi de doğruca beyninin içine giriyordu. Kuşçu Han'ın o nazik, endişeli, babacan ve güzel, büyük gözlerine bakınca güçlü bir haksızlığa uğramışlık duygusunun içinde boğuldu. Kuşçu Han, ona başını sallayıp doğu kanadındaki odaya doğru seğirtti. O küçük kuş da Laidi'nin tepesinden havalanıp Kuşçu Han'la birlikte odanın içine giriverdi.

Ablam orada öyle şaşkınca dururken annemin *kang*'ın üzerinden ona seslendiğini duydu. Ardına bakmayıp hiç utanmadan ağlayarak doğu kanadındaki odaya giriverdi. Kuşçu Han onu orada bir ayıyı bile kucaklamış olan güçlü kollarını açmış bir halde bekliyordu. Ablamın

gözyaşları Kuşçu'nun göğsünü ıslattı. Ablam onu dövebileceğini sanıp vurmaya başladı, Kuşçu Han'sa o koca elleriyle onun sıska omuzlarını ve göçmüş omurgasını okşuyordu. Bu sırada o küçük kuş, Kuş Perisi'nin resmi önünde duran sunağın üzerine çömelip heyecanla cıvıldamaya başladı. Kuşun o minik gagasından kan damlalarını andıran yıldızcıklar döküldü.

Laidi sakince elbisesini çıkarıp Dilsiz'in vücudunda yaptığı yara izlerini göstererek, "Kuşçu Han, Kuşçu Han, iyice bak! Kız kardeşimi öldürdü, şimdi de beni öldürecek, bittim ben, beni mahvetti!" diye öfkeyle ağladı. Sonra kendini onun yatağına bırakıp iki gözü iki çeşme ağlamaya başladı.

Kuşçu Han bir kadının vücuduna hayatında ilk kez böylesine ayrıntılı bir şekilde bakıyordu. Kadına, bu şimdiye kadar talihsizliğinden ötürü bir türlü deneyimleme fırsatı bulamadığı olağanüstü şeye bakarken yüzünde şaşkın bir ifade belirdi, bu şimdiye kadar gördüğü en güzel şeydi. Laidi'ni ince ve uzun bacakları, yuvarlak ve geniş kalçaları, yorganın üzerine bastırdığı memeleri, ince belinin üzerinde kendiliğinden oluşan çukuru ve yüzünden bile daha hassas olan o narin, yeşim taşı parlaklığındaki beyaz cildi –üzerindeki yara izlerine rağmen– Kuşçu Han'ın gözlerini sıcak gözyaşlarına boğdu. On beş yıldır işkence altında bastırdığı gençlik tutkusu yavaş yavaş yeniden alevlenmeye başladı. Dizleri çözüldü, Laidi'nin yanına diz çöktü, alev alev yanan ve titreyen dudaklarla Laidi'nin ayağının altındaki o pürüzsüz deriyi öpüverdi.

Laidi ayaklarının altında mavi kıvılcımların çaktığını hissettiği, bu kıvılcımlar ayağından sıçrayıp göz açıp kapıncaya kadar kısa bir sürede tüm vücuduna yayıldı, tüm vücudu gerildi, gerildi, sonra birden setin ağzındaki sular gibi rahatladı. Sonra sırtüstü dönüp iki bacağını

ayırdı, vücudunu hafifçe kaldırıp kollarını Kuşçu Han'ın boynuna dolayıverdi. O deneyimli dudaklarıyla hâlâ bir çocuk sayılan Kuşçu Han'ınkilere rehberlik etti. Laidi deli gibi öpüşmelerini kesip soluk soluğa, "O dilsiz piçi, o yarım hayaleti öldürmeni istiyorum, onun çürümesini istiyorum, gözlerini kargaların yemesini istiyorum..." dedi.

Onlar böyle tutku dolu çığlıklar atarken annem kapıyı sertçe çekip avluya çıktı, eline artık ne kadar vursanız da yamulacak bir yeri kalmamış olan metal bir çanak alıp onların seslerini bastırmak için çanağa vurmaya başladı. O sıralar ilk ve ortaokul öğrencileri *hutong*'larda hurda toplamaya çıkıyorlardı, hane hane gezip hurdaya çıkmış ne varsa toplayıp eritme fırınlarına götürüyorlardı, kap kacak, spatula, balta, kapı mandalı, kadınların dikiş dikerken kullandıkları yüksük ve hatta öküzlerin burunlarına takılan halkaları bile topluyorlardı ama bizim ev, ünlü savaş kahramanı Dilsiz Sun ve efsanevi kahraman Kuşçu Han'a sahip olduğundan ötürü metal ev eşyalarımızın hepsini koruyabilmiştik. Annem, Laidi ve Kuşçu Han'ın aşk yapmasının bitmesini sabırsızlıkla bekliyordu, Dilsiz'in Laidi'ye yaptığı işkencelerden ötürü annem, ablama karşı empati besliyor ve kendini suçlu hissediyordu, Kuşçu Han'a da çektiği acılardan ötürü sempati duyuyor ve on beş yıl önceki o leziz kuşlar için kendini ona borçlu hissediyordu, aynı zamanda üçüncü kızı Shangguan Lingdi'nin aziz anısına duyduğu saygıyla annem kendi bile farkında olmadan birden Laidi ve Kuşçu Han'ın yasak aşkının koruyucusu oluvermişti. Annem bu olayın yol açacağı trajik sonuçları önceden sezmesine rağmen, bu sonucu biraz daha geciktirmek için varını yoğunu ortaya koyuyordu. Ama şöyle de bir gerçek vardı, Kuşçu Han gibi bir adam, bir kere bir kadının tutkusunu ve sevgisini tattıktan sonra yeryüzünde onu tutabilecek hiçbir güç kalmamıştı artık. O, dağlarda on beş yıl

yabani hayvan gibi yaşamış bir adamdı; o, yaşam ve ölüm arasındaki salıncakta on beş yılın her günü sallanıp durmuş bir adamdı, Dilsiz gibi yarım bir adamın onun gözünde bir kalas kadar bile değeri yoktu. Sha Yueliang, Sima Ku ve Dilsiz Sun gibi birbirinden farklı üç erkekle deneyimleri olan, savaşı, zenginliği ve ünü tatmış, Sima Ku'yla cinsel doyumun doruk noktalarına çıkıp Dilsiz Sun'la da cinsel istismarın diplerine kadar vurmuş Laidi gibi bir kadın içinse Kuşçu Han, tam bir doyum sunuyordu. Kuşçu Han'ın derinden bir minnettarlıkla dokunması Laidi'ye baba sevgisi yaşatıyordu, Kuşçu Han'ın cinsellik hakkındaki kara cahilliği Laidi'ye deneyimlerini lütfeden bir akıl hocasının hazzını yaşatıyordu, Kuşçu Han'ın yasak meyveyi tadarkenki açgözlülüğü ve bitmek bilmez iştahı, Laidi'yi doyuma ulaştırmış ve bu doyumla bir şekilde Dilsiz'den intikam almanın da hazzını yaşamıştı. Bu yüzden bu ikisi ne zaman sevişseler her seferinde sıcak gözyaşlarına ve hıçkırıklara boğuluyorlardı, şehvetin esamesi bile okunmuyordu, her birleşmeleri insanlık onuru ve trajediyle doluydu. Aşk yaptıklarında kalpleri söylenmemiş sözlerle dolup taşıyordu...

Dilsiz, boynuna asılı bir içki şişesiyle kalabalık sokaklarda sallana sallana geziyordu. Sokaktan bir toz bulutu havalandı, bir grup işçi, içi kahverengi demir cevheri dolu olan el arabalarını doğudan batıya doğru itmekle meşguldü, bir başka grup işçiyse aynı renkte cevheri batıdan doğuya doğru götürüyordu. Dilsiz, iki işçi grubunun arasına sıçrayıp ileriye doğru atıldı, işte size büyük atılım. Bütün işçiler durup onun göğsüne iliştirilmiş parlak altın madalyaya saygıyla bakarak geçmesi için yol verdiler. Bu hareketleri Dilsiz'i çok memnun etti. İşçilerin sadece kalçalarına kadar gelmesine rağmen, aralarında ruhu en yükseklerde olan oydu. Dilsiz o andan itiba-

ren günlerinin çoğunu sokaklarda geçirmeye başladı. Sokağın doğu ucundan ta batı ucuna kadar zıplıyor, arada durup içkisinden birkaç yudum aldıktan sonra daha da yükseklerde bir ruh haliyle sokağı bu kez de batıdan doğuya doğru kat ediyordu. Dilsiz işte böyle kendi büyük atılımını sokaklarda gerçekleştirdiği sırada Shangguan Laidi ve Kuşçu Han da kendi büyük atılımlarını yerde veya *kang*'ın üzerinde gerçekleştiriyorlardı. Dilsiz'in üstü başı toz ve kir içinde kalırken yürümek için kullandığı taburelerin ayakları da bir parmak kısalıverdi, kıçındaki lastikte de büyük bir delik açıldı. Eritme ocaklarını yakmak için köydeki bütün ağaçlar kesildi ve bütün tarlaların üzerini kalın bir duman tabakası kapladı. Shangguan Jintong'sa serçelerin kökünü kazıyan muharebe takımının içine düşmüştü, elinde ucuna kırmızı bir bez bağlı olan bambu bir direk tutup gonk çalarak serçelerin peşinde Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın o köyünden bu köyüne koşturuyordu, görevi serçeleri yiyecek bir şey ya da konacak bir yer bulamadan yorgunluk ve açlıktan taş gibi pat diye sokaklara düşürmekti. Karasevdası çeşitli uyarıcı faktörlerin altında iyileşmişti, anne sütüne bağlılığından ötürü oluşan iştahsızlığı da yenmişti. Ama itibarı büyük ölçüde azalmıştı, o çok sevdiği Rusça öğretmeni Huo Lina sağcı ilan edilip Dalan şehrinin iki buçuk kilometre uzaklığında kurulan Taşkın Ejderha Nehri İşgücü Reform Çiftliği'ne gönderilmişti. Sokakta Dilsiz'i gördü, Dilsiz de onu görmüştü. Birbirlerine basit bir selam çakıp ikisi de kendi yoluna devam etti.

Bu boğucu, her yeri alevlerin sardığı karnaval mevsimi fazla uzun sürmedi. Karnaval havası gittikten sonra Gaomi Kuzeydoğu Bucağı, perişanlığın hüküm sürdüğü yeni bir döneme girdi. Yağmurun çiselediği bir sonbahar sabahı havan topları taşıyan on iki kamyon güneydoğudaki dar toprak yoldan gümbürdeyerek Dalan şehrine

girdi. Kamyonlar köye girerken Dilsiz, ıslak sokakta kendi başına sıçrayıp duruyordu. Son günlerde sıçrayıp dururken neredeyse bütün gücünü kullanmıştı. Şimdiyse pek bir isteksiz görünüyordu. Gözlerinin feri sönmüştü, bacaksız vücudu sürekli içki içmekten iyice şişmişti. Topçu Birliği'nin gelişiyle yeniden canlanıverdi. Uygunsuz bir hareketle sokağın ortasına gelip konvoyun önünü kesti. Kamyonlar birbiri ardına durdu. Kamyonların üzerindeki askerler, çiseleyen yağmurun altında gözlerini kırpıştırarak bu tuhaf yarım adama bakakaldılar. Öndeki kamyonun sürücü kabininden aşağıya belinde silah asılı olan bir subay inip, "Seni aptal piç, yeterince yaşadın galiba?" diye öfkeyle sövdü; gerçekten de inanılmazdı, yol çok kaygandı, Dilsiz'in boyu kısa, kamyonların tekerlekleri uzundu, Dilsiz sürücünün görüş alanında bile değildi sokağa sıçradığında. Sürücü sokakta sıçrayan sarı bir gölge görür gibi olmuş ve hemen frene basmıştı ama kamyonun ön tamponu Dilsiz'in o geniş, kare şeklindeki alnına çarpmıştı işte. Başı kanamamıştı ama alnında hemen yumurta büyüklüğünde mor bir şişlik oluşmuştu. Subay sövmeye devam edecekti ki Dilsiz'in gözlerindeki o yırtıcı bir kuşu andıran bakışları görünce kendini tuttu, gözleri birden Dilsiz'in yırtık pırtık üniformasının önüne iliştirilmiş madalyaya kaydı. Bacaklarını hazır olda birleştirip saygıyla eğilerek, "Özür dilerim beyefendi, beni mazur görün!" dedi yüksek sesle.

Dilsiz'in memnuniyeti birden tavan yaptı. Kenara çekilip yolu açtı. Kamyonlar havan toplarıyla birlikte ağır ağır yola koyuldu. Kamyonun üstündeki askerler, yanından geçerken Dilsiz'i selamladılar, o da hemen elini kaldırıp yumuşak kepinin ucuna dokundu parmak uçlarıyla. Kamyonlar arkalarında iyice çiğnenmiş bir yol bırakarak gitti. Kuzeydoğu rüzgârı pır pır esince yağmur yana doğru eğildi, sokak soğuk bir sis tabakasıyla kaplandı.

Hayatta kalan birkaç serçe, yağmurun arasındaki boşluklarda uçuştu. Yağmurdan sırılsıklam olmuş birkaç köpek, sokağın kenarındaki bir propaganda çadırının altında Dilsiz'in hareketlerinden büyülenmiş bir şekilde ona bakıyorlardı.

Topçu Birliği'nin geçişi karnaval mevsiminin sonunun geldiğine işaret ediyordu. Dilsiz başını eğip üzgün bir halde eve döndü. Tam da her zaman yaptığı gibi elindeki küçük taburelerle kapıyı çalacakken kapı kendiliğinden açılıverdi. Üstelik kapının çok farklı bir netlikte gıcırdadığını duydu. Şimdiye kadar neredeyse sessiz bir dünyanın içinde yaşadığından Kuşçu Han ve Laidi zina işlediklerini uzun bir süre ondan gizleyebilmişlerdi. Aylardır günün her dakikasını dışarıda, sokakta eritme fırınlarının yanında geçiriyordu, eve döndüğünde öyle yorgun oluyordu ki hemen ölü bir köpek gibi uykuya dalıyordu, gün aydınlandığında kendini yine sokağa atıyor, Laidi'ye hemen hemen hiç vakit ayırmıyordu ve bu Kuşçu Han'la Laidi'nin son birkaç aydır işlediği zinayı hâlâ fark edememesinin en büyük nedeniydi.

Dilsiz'in duyma yetisini yeniden kazanması başını, o kamyonun ön tamponuna çarpmasına bağlanabilir, bu çarpma, duymasını engelleyen neyse işte, yok etmişti onu artık. Kapının gıcırdaması onu hayrete düşürmüştü, ardından yağmurun yapraklara düşerken çıkardığı pıtırtıyı ve Shangguan Lu'nun horlamasını duydu –annem görevini ihmal edip kapıyı kilitlemeyi unutmuştu– onu en çok hayrete düşüren de Shangguan Laidi'nin doğu kanadındaki odadan gelen acı ve zevk içeren iniltileriydi.

Burnunu bir tazı gibi seğirtip Shangguan Laidi'nin bir istiridyeyi andıran kokusunu aldı. Sonra uçarcasına doğu kanadındaki odaya fırladı. Avludaki su birikintileri, kıçındaki kauçuk minderde açılmış deliklerden içeri girince ısılanan kıçı sanki iğne yemiş gibi soğuk soğuk yan-

dı. Odanın kapısı pişkin bir tavırla açık bırakılmıştı, içeride bir mum yanıyordu, Kuş Perisi'nin gözleri resmin üzerinde soğuk soğuk parlıyordu. Bir bakışta Kuşçu Han'ın üzeri siyah kıllarla kaplı, uzun, sağlam ve gıpta edilecek iki bacağını gördü. Kuşçu Han'ın kıçı durmadan inip kalkıyordu, onun önünde Laidi'nin yukarıya doğru kaldırdığı kalçaları vardı, memeleri sarkmış ve sallanıyordu, o darmadağınık siyah saçları Kuşçu Han'ın yastığının üzerine dağılmış, elleriyle çarşafa sıkıca tutunmuştu, Dilsiz'i tahrik eden bu güçlü iniltiler işte o darmadağınık siyah saçların içinden geliyordu, içinden geliyordu... Yeşim taşı yeşili bir alevin "güm" diye patlayarak önündeki her şeyi birden aydınlattığını hissetti. Yaralı bir hayvan gibi uludu. Elindeki taburelerden birini fırlattı. Tabure, Kuşçu Han'ın omzunu sıyırıp duvara çarptı, oradan da Shangguan Laidi'nin yanağına sekti. Diğer tabureyi de fırlattı. Bu sefer Kuşçu Han'ın kıçını vurdu. Kuşçu Han ardına dönüp yağmurda ıslanmış ve soğuktan titreyen Dilsiz'e öfkeyle baktı. Kuşçu Han'ın yüzünde gururlu bir gülümseme belirdi. Shangguan Laidi birden vücudunu düzleştirdi. *Kang*'ın üzerinde soluk soluğa yatarken yorganı üzerine çekip vücudunu örttü. "Dilsiz piç, bizi gördüysen gördün, ne olmuş!" diye küfretti Laidi *kang*'da oturmaya çalışırken. Dilsiz iki elini yere koydu dev bir kurbağa gibi, ilk sıçrayışta kapının eşiğinden atladı, ikinci sıçrayışında Kuşçu Han'ın ayaklarının dibine vardı. Dilsiz, taş gibi sert koca kafasıyla öne doğru atılınca Kuşçu Han'ın iki eli az önce muhteşem bir performans göstermiş olan hâlâ kalkık olan organını korumak için kasıklarına uzandı, Kuşçu Han acı bir çığlık atarak eğiliverdi. Yüzünü birden boncuk boncuk sarı ter damlaları kapladı. Dilsiz bu kez daha vahşi bir şekilde saldırdı. Bir ahtapotun vantuzlarını andıran aşırı gelişmiş kollarıyla Kuşçu Han'ın omuzlarına bastırıp o kalın, na-

sır tutmuş, demir gibi sert, vücudundaki tüm gücün beden bulduğu koca elleriyle Kuşçu Han'ın boğazına iyice yapıştı. Kuşçu Han'ın gevşeyen vücudu yere yığıldı, ağzı korkuyla çarpıldı, gözleri yuvalarında döndü, sadece gözünün akı görünüyordu.

Paniğin ardından kendine gelen Shangguan Laidi, yastığın yanındaki tabureyi alıp *kang*'dan çırılçıplak aşağıya atladı. İlk işi, tabureyle Dilsiz'in kollarına vurmak oldu ama sanki bir kütüğe vurmaktan farksızdı yaptığı. Ardından tabureyi Dilsiz'in kafasına geçirdi, sanki olgun bir karpuza vuruluyormuş gibi tok sesler çıktı kafadan. Sonra tabureyi atıp kapının meşe ağacından yapılmış olan ağır sürgüsünü kaldırdı, kendi etrafında bir tur atıp sürgüyü Dilsiz'in kafasına geçirdi. Dilsiz'in inlediğini duydu ama vücudu hâlâ eski duruşunu koruyordu. Sürgüyü bir kez daha vurduğunda Dilsiz, Kuşçu Han'ın boğazını bıraktı, bir süre titredikten sonra yere serildi. Kuşçu Han da hemen ardından onun üzerine düşüverdi.

Annem kavganın sesine uyandı. Annem kapının ağzına geldiğinde kavga çoktan bitmişti ve sonuç gün gibi ortadaydı. Kapının kasasına dayanmış olan Laidi'nin çıplak ve halsiz vücuduna baktı üzgünce. Shangguan Laidi elindeki kapı sürgüsünü atıp deli gibi bakışlarla avluya çıktı, yağmurun gri okları vücuduna vuruyordu, gözyaşını andıran yağmur damlaları çıplak vücudundan uçarcasına aşağıya doğru kayıyordu. Çirkin ayaklarıyla yerdeki çamurlu su birikintilerinden sular sıçratıyordu. Yerdeki bir leğenin yanına çömelip şap şap diye ellerini yıkadı.

Annem eğilip Kuşçu Han'ı Dilsiz'in üzerinden kaldırdı. Ellerini onun koltuk altından geçirip *kang*'ın üzerine sürükledi. Yorganı kaldırıp Kuşçu Han'ın çıplak vücudunu tiksinerek örttü. Onun acı içinde inlediğini duyunca bu tuhaf kahramanın, ölüm tehlikesini atlattığını anladı. Sonra geri dönüp bir pirinç çuvalı kaldırırmış gibi

Dilsiz'i kaldırdı, Dilsiz'in burun deliklerinden mürekkep karasını andıran kara bir sıvı süzülüyordu. Elini Dilsiz'in burnuna götürüp nefes alışını kontrol ettikten sonra onu salıverdi. Dilsiz'in hâlâ sıcak olan cesedi dimdik oturuyordu, artık yere devrilmezdi bir daha.

Annem parmağına bulaşan kanı duvara sildikten sonra aklı karmakarışık bir halde odasına dönüp üzerinde günlük kıyafetleriyle *kang*'ın üzerine uzandı. Dilsiz'in hayatı boyunca yaptıkları annemin gözleri önünde bir bir canlandı, Dilsiz'in çocukken kardeşleriyle birlikte avlu duvarının üzerindeki deliklere ata biner gibi oturup kendilerini dünyanın efendileri sandıkları sahneyi düşününce kendini tutamayıp yüksek sesle gülüverdi. Avludaysa Laidi ellerini sabunluyordu, ellerini tekrar tekrar yıkadı, sabundan çıkan köpükler etrafını kapladı. Öğleden sonra Kuşçu Han, bir eli boğazında, bir eli apış arasında, doğu kanadındaki odadan çıktı. Buz gibi soğumuş olan Laidi'yi yerden kaldırıp sarıldı. Laidi kollarını onun boynuna dolayıp aptal aptal kıkırdadı.

Daha sonra elinde ağzına kadar kırmızı kâğıtlar dolu bir leğen taşıyan kırmızı dudaklı, beyaz dişli gençten bir subay, bölge parti sekreteri eşliğinde Shangguan'ların avlusuna girdi. Avluda birkaç kez seslendiler ama kimseden cevap alamayınca doğruca annemin odasına girdiler.

"Teyzeciğim," dedi bölge parti sekreteri, "bu, Topçu Birliği'nin Komutanı Komutan Song, buraya yoldaş Dilsiz Sun'a saygılarını sunmaya geldi."

"Özür dilerim, teyzeciğim," dedi Komutan Song utangaç bir tavırla, "yoldaş Dilsiz Sun'a çarpan kamyon bizimkiydi."

Annem *kang*'ın üzerinde oturur pozisyona geçip, "Ne dedin sen?" dedi.

Komutan Song, "Bizim kamyon –yol çok kaygandı– yoldaş Dilsiz Sun'a çarpıp başında büyük bir yara açtı..." dedi.

Annem yüksek sesle ağlayarak, "Eve döndükten sonra biraz inleyip ölüverdi..." dedi.

Genç komutanın yüzü korkudan kirece döndü. Neredeyse ağlayacak bir sesle, "Teyzeciğim, teyzeciğim... frene bastık ama yol çok kaygandı..." dedi.

Adli tıp cesedi incelemeye geldiğinde Shangguan Laidi düzgünce giyinmiş ve elinde küçük bir bohça taşıyordu, anneme, "Ana, ben gidiyorum, ne olacaksa olsun ama şu askerlerin suçu üstlenmesine dayanamam," dedi.

Annem, "Git de bir konuş istersen hakimle, antikçağlardan beri, hamile bir kadının önce çocuğunu doğurmasını beklerler..." dedi.

Shangguan Laidi, "Anlıyorum, hatta hayatımda şimdiye kadar hiçbir şeyi bu kadar iyi anlamamıştım," dedi.

Annem, "Çocuğuna ben bakarım," dedi.

Shangguan Laidi, "Ana, bu konuda hiç endişelenmiyorum," dedi.

Avluya çıkıp doğu kanadına doğru seslendi: "İncelemenize gerek yok, onu ben öldürdüm, önce o küçük taburelerle vurdum, ardından kapının sürgüsüyle, o sırada Kuşçu Han'ın boğazını sıkıyordu."

Kuşçu Han elinde bir dizi kuş ölüsüyle avluya girip, "Ne yaptığınızı sanıyorsunuz? Alt tarafı dünyadan bir yarım çöp torbası daha eksildi! Onu ben öldürdüm," dedi.

Polisler, Shangguan Laidi ve Kuşçu Han'ı kelepçeleyip götürdüler.

Beş ay sonra bir kadın polis memuru gelip anneme hasta bir kedi yavrusu kadar sıska bir erkek çocuğu uzatıp Shangguan Laidi'nin ertesi gün vurularak infaz edileceğini söyledi, ailesi cesedi alabilirmiş ama almazlarsa ceset hastaneye gönderilip anatomi dersinde parçalara ayrılacakmış. Kadın polis, anneme ayrıca Kuşçu Han'ın da ömür boyu hapis cezasına çarptırıldığını söyledi, yakında cezasını çekmek üzere hapishaneye gönderilecek-

miş, gideceği yerse Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndan binlerce kilometre uzakta olan Uygur Özerk bölgesindeki Tarım Havzası'ymış, ailesi nakilden önce son bir ziyarette bulunabilirmiş.

O sıralar Shangguang Jintong okuldaki ağaçlara zarar verdiği için okuldan atılmıştı. Sha Zaohua da hırsızlık yaptığı için tiyatro kumpanyasından atılıp eve dönmüştü.

Annem, "Cesedi alacağız," dedi.

Sha Zaohua, "Nine, boş ver gitsin, almayalım," dedi.

Annem başını sallayarak, "Tamam, büyük bir suç işlemiş olabilir, bir kurşunu hak ettiği de doğrudur ama öyle parçalara ayrılacak kadar iğrenç bir günah işlemedi o," dedi.

Shangguan Laidi'nin infazını izlemeye on binden fazla insan geldi. İnfazın yapılacağı Acılar Köprüsü'ne bir kamyonetle getirildi, suç ortağı Kuşçu Han da ona eşlik ediyordu. Kolluk kuvvetleri suçluların ağızlarından çıkabilecek herhangi bir son dakika saçmalığını engellemek için ikisinin ağzını da özel bir işkence yöntemiyle mühürlemişti.

Shangguan Laidi vurulduktan çok kısa bir süre sonra, Shangguan ailesi Kuşçu Han'ın ölüm haberini bildiren bir rapor aldı. Hapishaneye nakli sırasında kaçmaya çalışırken bir trenin tekerlekleri altında ikiye bölünerek can vermiş.

5

Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın binlerce dönümlük çorak arazilerini geri kazanmak için Dalan şehrinin iş görür tüm genç kız ve erkekleri takımlara ayrılıp devlet

tarafından yönetilen Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'nde tarım işçisi olarak görevlendirildi. İşbölümünün yapıldığı o gün çiftliğin idare müdürü bana, "Sen, neyi iyi yaparsın?" diye sordu. Açlıktan kulaklarım uğuldadığından ne dediğini iyi duyamadım. Ağzını büzüp ağzının tam ortasındaki paslanmaz çelikten dişini gösterdi. Sesini yükselterek tekrar sordu: "Neyi iyi yaparsın?" Az önce yolda gübre taşıyan öğretmenim Huo Lina'ya rastlamıştım, o bana her zaman Rusçaya yetenekli olduğumu söylerdi. Böylece şöyle dedim: "Rusçam çok iyidir." "Rusça mı?" diye sırıttı idare müdürü, paslanmaz çelikten dişi gün ışığında parıldıyordu, "Ne kadar iyi? Kruşçev ve Mikoyan'a tercümanlık yapabilir misin? Çin-Sovyet müzakereleri bültenini çevirebilir misin? Genç adam, bizim buralarda Sovyetler'de okumuş olanlar bile gübre taşıyor, senin Rusçanın onlardan iyi olduğunu mu sanıyorsun?" dedi. İşbölümü için sıra bekleyen diğer genç işçilerin hepsi kahkahaya boğuldu. "Ben sana evde ne yapmışlığın var, diye soruyorum? Evde neyi en iyi yaparsın?" "Evde keçilere bakardım, iyi keçi güderim." "Evet," dedi alay ederek, "işte buna yetenek derler, ne Rusçasından bahsediyorsun sen, Fransızca, İngilizce, Japonca, İtalyanca, nece olursa olsun burada işimize yaramaz." Aceleyle bir şeyler karalayıp notu bana uzatırken, "Hayvancılık Taburu'na gidip rapor ver, orada Komutan Ma'yı bul, ona seni ataması söyle," dedi.

Yolda giderken yaşlı işçilerden biri bana Komutan Ma'nın tam adının Ma Ruilian olduğunu ve çiftlik müdürü Li Du'nun karısı olduğunu söyledi, yani tam anlamıyla bir "First Lady" imiş. Elimde rapor, sırtımda şiltem rapor vermeye gittiğimde onu üreme çiftliğinde eşi benzeri görülmemiş bir melezleştirme testi yaparken buldum. Üreme çiftliğinin avlusunda hepsi de dişi olan birkaç kızışmış hayvan gördüm: bir inek, bir eşek, bir ko-

yun, bir domuz ve evcil bir tavşan. Melezleştirme testinde ona yardım eden ikisi erkek, üçü kadın, beş asistanı vardı, hepsinin üzerinde kar beyazı önlükler, ağız ve burunlarını örten birer yüz maskesi ve lateks eldivenler vardı, ellerindeki döllenme gereçleriyle savaşa hazır halde bekleyen askerleri andırıyorlardı. Ma Ruilian'ın erkek çocuğu gibi kesilmiş bir saç kesimi vardı, saçları bir atın yelesi kadar kalındı, parlak kırmızı, yuvarlak bir yüzü, uzun, çizgi gibi ve biraz şaşı gözleri, büyük kırmızı bir burnu, etli dudaklarla çevrili koca bir ağzı, kalın ve kısa bir boynu, geniş bir göğsü ve bir çift mezar tepesini andıran ağır mı ağır memeleri vardı. "Siktir!" diye kendi kendine küfretti Shangguan Jintong, "Kıçımın Ma Ruilian'ı, Shangguan Pandi değil mi bu! Bizim Shangguan ailesinin adı çıkmış bir kere, bundan ötürü adını değiştirmiş olmalı. Eğer durum buysa Li Du, dedikleri de Lu Liren olmalı, öncesinde kendine Jiang Liren, derdi, Jiang Liren'in öncesindeyse X Liren, Y Liren gibi bir şeydir mutlaka." Bu isim değiştirmiş çiftin buraya sürgüne gönderilmesi onların gözden düşmüş olduklarının bir göstergesiydi, ne talihsiz bir çift. Komutan Ma, Rus malı, kısa kollu, pamuklu bir gömlek altına *tofu* gibi kırış kırış olmuş siyah bir pantolon ve yüksek konçlu spor ayakkabılar giyiyordu. Parmaklarının arasında Büyük Atılım adlı bir sigara tutuyordu, sigaranın yeşil dumanı havucu andıran parmakları arasından kıvrılarak havaya süzülüyordu. Sigarasından bir nefes alıp, "Çiftlik gazetecisi geldi mi?" diye sordu. "Geldi," dedi okuma gözlüğü takan solgun yüzlü, orta yaşlı bir adam, atların bağlandığı kazığın arkasından koşarak gelip eğildi, "geldim, buradayım." Elinde yazmaya hazır bir dolmakalemle açılmış bir not defteri tutuyordu, kalemin ucu not defterine değiyordu, her an yazmaya başlayabilirdi. Komutan Ma, yüksek sesle güldü, o tombul elleriyle orta yaşlı adamın omzuna vururken, "Ba-

kıyorum da şef editörün kendisi gelmiş!" dedi. Orta yaşlı adam, "Komutan Ma neredeyse manşetlik haber oradadır, benim yerime başkası gelse içim rahat etmezdi," dedi. "İhtiyar Yu, bakıyorum da çok heveslisin yine!" dedi Ma Ruilian, editörü överken omzuna bir kez daha vurup, editörün küçük yüzü soldu birden ve sanki üşümekten korkarmış gibi boynunu omuzlarının arasına gömüverdi. Daha sonra bu Yu Zheng denilen yerel gazete editörünün ünlü bir sağcı olarak etiketlenmeden önce il parti komitesi gazetesinin, genel yayın yönetmenliğini yaptığını öğrendim. "Bugün," dedi Ma Ruilian, "sana tam da manşetlik bir haber vereceğim." Kibar Yu Zheng'e anlamlı anlamı bakarken sigarasından neredeyse dudaklarını yakan bir fırt aldı, sonra, "Tüh," diye tükürdü, sigaranın kâğıdını açıp geriye kalan tütün parçalarıyla filtresini ayırdıktan sonra havaya fırlattı –onun bu el becerisi yerden sigarı izmariti toplayan herkesi sinirden öldürebilirdi– sigarasının son yeşil dumanını da püskürttükten sonra asistanlarına dönüp, "Hazır mıyız?" diye sordu. Asistanları ellerindeki aletleri havaya kaldırarak onu sessizce cevapladı. Kan yüzüne çıkarken ellerini ovuşturup huzursuzca birbirine çarptı, sonra bir mendil çıkarıp elinin terini sildi. "At spermi, at spermi kimde?" diye sordu yüksek sesle. At spermini tutan asistan, bir adım öne çıkıp yüz maskesinin altından ürkek bir sesle, "Bende, at spermi bende," dedi. Ma Ruilian ineği işaret ederek, "Gidip ona ver, o ineği at spermiyle dölle," dedi. Asistan bir an tereddüt etti, önce Ma Ruilian'a, ardından da arkasındaki dört asistana baktı sanki bir şey söylemek ister gibi. Ma Ruilian, "Hâlâ niye dikiliyorsun öyle? Demir sıcakken vur da bir işe yarasın!" dedi. Asistan yüzünde muzip bir ifadeyle, "Komutan Ma, emredersiniz!" deyip içinde at spermi olan dölleme aletiyle uçarcasına koşup ineğin arkasına geçti. Asistan aleti tam ineğin rahim kanalına

sokacakken Ma Ruilian'ın dudakları yarım aralandı ve ağır ağır solumaya başladı, tüpün içindeki at spermi sanki ineğe değil de kendine veriliyordu. Ama hemen ardından asistanlarını hızlı bir emir yağmuruna tuttu. Öküzün spermini koyunun yumurtalıklarına koydurdu. Koyunun spermini evcil tavşanın yumurtalarıyla birleştirmelerini söyledi. Onun komutasında eşeğin spermi domuzun rahmine yerleştirildi, sonra da sanki intikam alırmış gibi domuzun spermini eşeğin cinsel organına enjekte ettirdi.

Çiftlik gazetesinin editörünün yüzü daha da solgunlaştı, ağzı ayrılıp iyice gevşedi, birazdan salya sümük ağlamaya mı başlayacağını yoksa kahkahalara mı boğulacağını söylemek çok zordu. Elinde koyun spermi tutan kadın asistanlardan birinin kirpikleri kıvrımlıydı, gözleri çok büyük değildi ama kapkaraydı, sanki gözünün akı yoktu. Ma Ruilian'ın emrini reddederek elindeki dölleme aletini emaye bir tepsinin içine fırlattı, eldivenleri çıkardı, yüz maskesini de çıkarınca terden ağırlaşmış tüylü dudakları, beyaz burnu ve düzgün hatlara sahip çenesi ortaya çıktı, "Buna düpedüz saçmalık derler!" dedi öfkeyle. Standart bir Pekin ağzıyla, net ve melodik bir sesle konuşuyordu.

"Seni küstah!" diye hırladı Ma Ruilian ellerini çırpıp sanki bir bataklığa bakarmış gibi bakışlarını kadının yüzüne dikip, ardından ağır ve ciddi bir ses tonuyla, "Yanlış hatırlamıyorsam senin başında bir kep olmalıydı," dedi eliyle başından bir kepi çıkarır gibi yaparak. "Hayır, öyle istediğin zaman başından çıkarabileceğin bir kep değil bahsettiğim, sen bir aşırı sağcısın ve sonsuza dek öyle kalacaksın, sonsuza dek başında bir kep taşıyan bir aşırı sağcı, öyle değil mi?!" Kadının boynu sanki kırağı tutmuş bir ot gibiydi, başı halsizce önüne düştü, "Evet, çok haklısınız, ben bir aşırı sağcıyım ve sonsuza dek öyle kalaca-

ğım. Ama düşünüyorum da burada birbirinden bağımsız iki mesele var, biri bilimsel, diğeri de politik, politik olanlar gelgeç, her zaman ve hızla değişiyor, kişinin sadakati daha sorgulanmadan değişebiliyor, beyaza siyah, siyaha beyaz deniliyor ama bilim değişmez tek gerçektir ve sabittir," dedi öfkeyle. "Kapa çeneni!" diye püskürdü Ma Ruilian delirmiş, buharla çalılan bir motor gibi zangır zangır titreyerek, "Benim dölleme çiftliğimde zehrini saçmana daha fazla izin vermeyeceğim. Ne hakla politika hakkında konuşursun? Politikanın soyadını biliyor musun sen? Ya politika ne yer, onu bilir misin? Politika bütün işlerin can damarıdır! Politikadan ayrılmış bir bilim, bilim değildir, proletaryanın sözlüğünde politikayı aşan bir bilim tanımı yoktur. Burjuvazinin burjuva bilimi vardır, proletaryanın da kendi proleter bilimi." "Eğer proleter bilimi," diye Ma Ruilian'ın konuşmasını böldü kadın umutsuz bir çabayla, "eğer proleter bilimi koyunla evcil tavşanı zorla birleştirerek yeni hayvan türleri yaratmakta ısrar ediyorsa, ben buna kokuşmuş köpek boku, derim, evet, proleter bilim kokuşmuş köpek bokundan başla bir şey değil!"

"Qiao Qisha, çok küstahsın!" dedi Ma Ruilian, öfkeden dişleri birbirine çarpıyordu, "Şöyle bir başını kaldırıp göğe, sonra da yere bak bir, yerin ve göğün ne kadar karmaşık bir yapısı olduğunu biliyorsundur! Proleter bilimin kokuşmuş bir köpek boku olduğunu söylemekle ne kadar gerici olduğunu gösterdin! Sadece bu ifade bile seni hapse tıkmak için tek başına yeterli, hatta kurşuna bile dizilebilirsin! Ama o kadar genç ve o kadar güzelsin ki," diye durakladı şimdi Ma Ruilian'a dönüşmüş olan Shangguan Pandi sesini alçaltarak sözünü sürdürdü, "bir kereliğine atını istediğin gibi sürmene izin verdim ama senden bu döllendirme görevini yerine getirmeni bekliyorum! Aksi takdirde hangi tıp fakültesinin çiçeği ya da

hangi tarım mühendisliğinin çimeni olduğun umurumda olmaz, şu toynakları bir leğenden daha büyük olan atla bile baş edebilirim, aynı şeyi sana da yapamayacağımı düşünme sakın!"

Çiftlik gazetesi editörü, "Qiao, Komutan Ma'nın sözünü dinlesen iyi edersin, altı üstü bilimsel bir deney sonuçta, Tianjin bölgesinde kakao ağacına pamuk, sazların üzerine pirinç aşılayıp başarılı oldular, *Halkın Günlüğü* gazetesinde okudum bunu! Batıl inançların parçalanıp düşüncenin özgürleştiği bir çağdayız, yaratılış mucizelerine tanık olduğumuz bir çağ bu, eğer bir atla eşeği çiftleştirdiğimizde katır yaratabiliyorsak bir tavşanla koyunu çiftleştirdiğimizde yeni bir hayvan türü yaratamayacağımızı kim söyleyebilir? Hadi, onun sözünü dinle de görevini yerine getir," diye serzenişte bulundu.

Tıp fakültesi güzeli aşırı sağcı Qiao Qisha'nın yüzü kıpkırmızı kesildi, öfkeli gözyaşlarına boğulup, "Hayır," dedi inatla, "yapmayacağım, bu yaptığımız sağduyuya aykırıdır!"

Çiftlik gazetesi editörü, "Qiao, aptallık yapıyorsun!" dedi.

"Elbette ki aptal, aptal olmasa aşırı sağcı olur muydu!" dedi Ma Ruilan buz gibi bir sesle, görünüşe göre editörün Qiao Qisha'ya gösterdiği ilgiden hoşnutsuz bir tavırla.

Çiftlik gazetesi editörü başını eğip bir daha ses çıkarmadı.

Erkek asistanlardan biri öne çıkıp, "Komutan Ma, onun yerine ben yapayım. Bırakın koyun spermini tavşanın rahmine koymayı, Müdür Li Du'nun spermini bir domuzun rahmine koymak bile umurumda olmaz," dedi.

Asistanlar birden tuhaf bir gülme krizine tutuldular, çiftlik gazetesi editörü de kahkahalarını gizlemek için birkaç kez kuru kuru öksürdü. Ma Ruilian çok öfkeli bir

sesle sövdü: "Deng Jiarong, seni aptal piç, bu kez çok ileri gittin!"

Deng Jiarong denilen asistan yüz maskesini indirip bir atı andıran arsız yüzünü ortaya sererek, "Komutan Ma, benim ne bir askerî kepim ne de normal bir şapkam var," dedi alaycı bir gülümsemeyle, "ailem üç kuşaktır maden işçisi, topraktan çıktıkları gibi dik ve kızıldırlar, bu yüzden beni de Qiao'a yaptığınız gibi sindirmeye çalışmayın sakın." Deng Jiarong sözünü bitirdikten sonra ardına dönüp çalımla yürüdü.

Öfkesini yöneltecek birini bulamayan Ma Ruilian, Qiao Qisha'ya yüklendi: "İşini yapacak mısın yoksa yapmayacak mısın? Eğer yapmazsan bu ayki tahıl kuponlarının hepsini geri alırım."

Qiao Qisha içten içe kaynıyordu, kaynadı, kaynadı, sonunda kendini tutamayıp patlayıverdi, gözlerinden dizi dizi gözyaşları süzülürken ağzından acı çığlıklar yükseldi. Dölleme aletini çıplak elle alıp tökezleyerek kızışmış tavşanın önüne koşturdu –tavşanın rengi siyaha çalan bir mordu, boynuna kırmızı bir ip bağlanmıştı– tavşanı sıkıca tuttu ama hayvan debelenmeye başladı.

Bu sırada Ma Ruilian'a dönüşmüş olan Shangguan Pandi sonunda beni görüp soğuk bir tavırla, "Senin ne işin var burada?" sordu. Çiftlik müdürünün verdiği notu ona uzattım. Notu okuduktan sonra, "Tavuk çiftliğine git, orada birine ihtiyaçları vardı," dedi. Sonra beni unutup editöre döndü: "İhtiyar Yu, gidip makaleni bitir, gereksiz kısımları atabilirsin." Editör saygıyla eğilip, "Bitirdiğimde bir örneğini size gönderirim," dedi. Ma Ruilian, Qiao Qisha'ya seslendi: "Qiao Qisha, isteğiniz üzerine dölleme laboratuarından başka bir yere transferiniz onaylanmıştır." En sonunda bana dönüp, "Sen hâlâ gitmedin mi?" dedi. "Tavuk çiftliğine nasıl gideceğimi bilmiyorum," dedim. Kol saatine bakıp, "Yürü bakalım, ben de

tam tavuk çiftliğine gidip bir işi halledecektim, hazır gidiyorken seni de götüreyim," dedi.

Uzaktan tavuk çiftliğinin kireç badanalı kar beyazı duvarları görününce durdu. Burası hurdaya çıkmış mühimmatın konduğu alana yakın olan ve tavuk çiftliğine uzanan çamurlu bir yoldu, yolun kenarında içinde koyu kırmızı bir suyun aktığı bir hendek vardı. Dikenli tellerle çevrilmiş açık bir alan gördüm, deli gibi büyümüş yabani sazlar sağa sola dağılmış kırık dökük tank parçalarının üzerini kaplamıştı. Tankların kırmızı pas lekeli namluları ıssız bir şekilde mavi göğe çevriliydi. Kırık namluların etrafında parlak yeşil gündüzsefaları bitmişti. Bir yusufçuk bir uçaksavarın namlusunun üzerinde duruyordu. Fareler tankların taretleri içinde koşturuyordu. Serçeler yavrularını büyütmek için namluların içine yuva yapmıştı, gagalarında zümrüt yeşili böceklerle namluların içine giriyorlardı. Başında kırmızı kelebek şeklinde kurdele olan bir kız çocuğu toplardan birinin kömür karası lastiğinin üzerine oturmuş iki erkek çocuğun tanklardan birinin kontrol paneline taş atmasını izliyordu... Ma Ruilian bakışlarını mühimmat hurdalığından bana çevirdi, yüzünde az önce asistanlarına emirler yağdıran komutanın ifadesi yoktu artık. "Evdekilerin hepsi... iyi mi?" diye sordu bana.

Yüzümü uçaksavarların namlularında kelebek gibi titreşen gündüzsefalarına çevirdim, içim öfke doluydu, "Adını bile değiştirmişsin, daha ne soruyorsun?" diye geçirdim içimden.

"Bir zamanlar çok parlak bir geleceğin vardı," dedi, "hepimiz senin adına çok seviniyorduk. Ama Laidi her şeyi mahvetti. Bütün suç onun değildi elbet, annemin de aptallıkları..."

"Eğer bana söyleyecek başka bir şeyiniz yoksa," dedim, "gidip tavuk çiftliğine rapor vereceğim."

"Tamam, demek seni görmeyeli epey sinirli bir tip

olmuşsun!" dedi, "Bunun beni umutlandırdığını söylemeliyim, Shangguan Jintong yirmi yaşına girdi, artık pantolon ağını kendi dikip meme uçlarını bir kenara atabilir."

Şiltemi sırtıma atıp tavuk çiftliğine doğru yürümeye başladım.

"Dur," dedi, "bizi yanlış anlamanı istemem, son birkaç yılda işler bizim için de yolunda gitmedi, ağzımızı her açtığımızda insanlar bizi sağcılıkla suçluyor. Bizim de elimizden gelen bir şey yok, 'Kuşçu Han'ın kâğıt torbası işte – elden ne gelir.'" Konuşurken Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda yaygın olan bir deyimi sokuşturuvermişti araya ustalıkla. Göğsünün önünde asılı olan küçük bir çantadan bir tükenmez kalemle, cebinden bir kâğıt parçası çıkarıp bir şeyler karaladı. Kâğıdı bana uzatırken, "Müdür Long'u bulup bu notu ona ver," dedi. Notu alırken, "Eğer söylemek istediğiniz başka bir şey varsa lütfen şimdi bir kerede söyleyin," dedim. Bir an tereddüt ettikten sonra, "Lu'yle bugünlere gelebilmek için nelere katlandığımızın farkında mısın, hiç de kolay olmadı, lütfen başımıza bir sorun çıkarma. Sana gizlice yardım edebilirim ama halk arasında..." dedi.

"Söylemene gerek yok," dedim, "adını değiştirdiğin zaman Shangguan ailesiyle de ilişkini kesmiş oldun. Sizi tanımıyorum, bu yüzden lütfen bana 'gizli yardımlarda' bulunmayın."

"Harika!" dedi, "Annemi gördüğünde ona Lu Shengli'nin iyi olduğunu söylersin."

Onu görmezden geldim. Arasından ineklerin bile geçip yıllanmış savaş kalıntıları arasında otlayabileceği kadar delikler olan o sembolik, paslanmış dikenli tellerle çevrili yoldan, koca adımlarla ilerleyip kar beyazı tavuk çiftliğine doğru yola koyuldum. Kendimle gurur duyuyordum, sanki müthiş bir zafer kazanmış gibi hissediyordum. Cehenneme gidin, Ma Ruilian ve Li Du, bir kap-

lumbağa gibi boyunlarını kabuğundan çıkarmış olan şu paslı top namluları, cehenneme kadar yolunuz var. Havan topu şasileri, topçu kalkanları, bombardıman uçağı kanatları, hepiniz cehenneme gidin. Uzun bir dişbudak ağacının yanından yana dönünce kırmızı kiremit çatılı iki tuğla binanın arasında üzeri beyaz balıkçı ağıyla örtülmüş boş bir alan gördüm, içinde binlerce tavuk tembel tembel dolanıyordu, kırmız ibikli iri bir horoz yüksekçe bir yere tünemiş, sanki haremdeki bir hükümdar gibi kibirli ve küstah bir şekilde ötüyordu. Tavukların gıdaklaması insanı deli edebilecek kadar yüksek sesliydi.

Ma Ruilian'ın imzalayıp bana verdiği notu bir kolu olmayan Müdür Long'a verdim. Onun o soğuk yüzüne bakınca bu kadının hiç de sıradan biri olmadığını tahmin ettim. Notu okuduktan sonra, "Evlat, tam zamanında geldin. Her günkü görevlerin şunlar: Sabahları bütün tavuk boklarını süpürüp domuz yetiştirme çiftliğine götüreceksin, oradan da yem işleme tesisine gidip tavukları beslemek için gereken kaba yemleri buraya taşıyacaksın. Öğleyin birazdan burada olacak olan Qiao Qisha'yla birlikte günlük yumurtaları çiftlik ofisine götüreceksiniz, oradan da tahıl ambarına gidip ertesi gün için gereken işlenmiş tavuk yemlerini buraya getireceksiniz. Dediklerimi anladın mı?" dedi. "Anladım," dedim gözlerimi onun o havada süzülen boş yenine dikerek. Benim ona baktığımı anlayınca, "Burada geçerli iki kural var, birincisi kaytarmak yok, ikincisiyse sakın yiyecek çalayım deme," dedi alaycı bir tavırla.

İlk gece ay ışığı muhteşemdi, tavuk kümesi yanındaki bir depoda kullanılmış bir kâğıt yığınının üzerine uzanıp tavukların gıdaklamalarını dinledim, uzun süre gözüme uyku girmedi. Bitişikte bir düzineden fazla kadın işçinin kaldığı bir yurt vardı. Aradaki ahşap kaplama kadınların horultularını geçirecek kadar inceydi. Horultu-

ların arasına birilerinin uykuda sayıklamaları karışıyordu arada. Pencereden ve kapının üzerindeki deliklerden içeriye vuran soğuk ay ışığı yerdeki karton kutuların üzerindeki yazıları aydınlatıyordu:

KUŞ GRİBİ AŞISI,
NEM VE GÜNEŞTEN KORUYUNUZ,
KIRILGANDIR, ÜST ÜSTE KOYMAYINIZ,
ÜST TARAFI BURASI.

Ay ışığı yavaş yavaş ilerlerken yaz başı tarlalarının içinden gelen Kızıl Doğu marka traktörlerin kükremelerini duydum, traktörler gece mesaisi yapıp bakir tarlaları süren traktör ekipleri tarafından yürütülüyordu... Geçen gün, annem kucağında Kuşçu Han ve Shangguan Laidi' den yetim kalan bebekle, beni köyün başına kadar uğurlamıştı. "Jintong, bunu unutma sakın, iş ne kadar zor olursa olsun yine de dişini sıkıp çalışmalısın. Kutsal Kitap'ı defalarca okuyup hatmetmiş olan Papaz Malory hep bunu söylerdi. Benim için endişelenmene gerek yok, anan solucan gibidir, nerede toprak varsa orada yaşayabilirim," dedi annem. "Ana yediklerimden arttırdıklarımı sana göndereceğim," dedim. Annem, "Sakın yapma, çocuklarımın karnı doyduğu sürece ben kendimi tok sayarım," dedi. Taşkın Ejderha Nehri'nin setine vardığımızda, "Ana, Zaohua biliyorsun ki artık çok usta bir..." derken annem araya girip, "Jintong, Shangguan ailesinin kızlarının onlarca yıldır kimsenin tavsiyesini dinlediği görüşmüş şey değil," dedi çaresizce.

Gece yarısını kümeste bir kargaşa koptu. Telaşla ayaklanıp yüzümü cama yapıştırdım, kar beyazı tavukların, yırtık balık ağının altında dalga gibi köpürdüğünü gördüm. Su gibi akan ay ışığı altında yeşil yeşil parlayan iri bir tilki, tavukların arasında oradan oraya sıçrayıp du-

ruyordu. Tilkinin durmadan sıçrayan vücudu yeşil saten bir kurdele gibi dalgalanıyordu. Bitişikteki kadınlar telaşla ciyaklamaya başladı. Yarı çıplak bir halde hemen dışarıya fırladılar. Kendini dışarıya ilk atan tek kollu Müdür Long'du, elinde bizim "tavuk bacaklı kutu" dediğimiz kuzgun karası bir Ruger P08 vardı. Tilki, ağzında şişman bir tavukla duvar boyunca koşturdu. Tavuğun ayakları yere sürtünüyordu, Müdür Long, tilkiye ateş edince silahının namlusundan alevler çıktı. Tilki aniden durunca tavuk yere düştü. "Vuruldu!" diye haykırdı kadınlardan biri. Ama tilki pırıl pırıl parlayan gözleriyle kadınları süzüyordu. Ay ışığı tilkinin uzun ve dar yüzünü net bir şekilde ortaya çıkarıyordu, tilkinin yüzünde alaycı bir ifade vardı. Tilkinin yüzündeki alaycı ifadeyi gören kadınlar donup kaldılar. Müdür Long silah tutan kolunu güçsüz bir şekilde yere indirdi. Ama hemen ardından bir el daha ateş etmeyi becerdi. Mermi tilkiye çok uzak ama kadınlara çok yakın bir yere isabet etti. Tilki, tavuk ağzında sanki hiç acelesi yokmuş gibi demir parmaklıklı kapıdan süzülüp gitti.

Kadınlar boş bakışlarla ayakta dikilip tilkinin gidişini izlediler. Tilki, o savaş kalıntılarının içinde yeşil bir duman gibi gözden yitti. Hurdalık, etrafındaki gür yabani otlar ve ay ışığı altında yanıp sönen bataklık yakamozlarıyla bir tilki cennetini andırıyordu.

Ertesi günün sabahı, ağırlaşmış gözkapaklarımla bir el arabası tavuk bokunu domuz çiftliğine götürüyordum. Tam da savaş kalıntılarının hemen yanındaki o patikaya dönecekken arkamdan birinin seslendiğini duyup durdum. Arkamı dönünce Qiao Qisha denen sağcı kadının çevik adımlarla bana doğru koştuğunu gördüm. "Çiftlik müdürü sana yardım etmemi istedi," dedi kayıtsızca. "Sen arkadan it, ben de önden çekerim," dedim. İki tekerlekli arabanın tekerlekleri bu dar patikanın yumu-

şak toprağına saplanıp duruyordu. Ne zaman bu durumla karşılaşsak arkama dönüp iki elimle arabayı sıkıca tutarak kendimi doğru çekiyordum, böylece ağır tekerlekleri topraktan kurtarıyorduk. O da arabayı tüm gücüyle itiyordu. Araba her takıldığında ben daha arkama dönmeden bana baktığını hissediyordum. Çok garip kara gözleri, uzun beyaz bir burnu, tüylü dudakları, düzgün bir çenesi ve bana geçen gece kümese girip tavuk çalan tilkiyi çağrıştıran gizemli bir ifadesi vardı. Bana baktığında zihnimin derinliklerinde karanlık bir köşe aydınlandı. Tavuk çiftliğinden domuz çiftliğine iki buçuk kilometrelik bir yol vardı. Yolu yarıladığımızda sebze bahçesi biriminin gübre çukurundan geçiyorduk. Huo Öğretmen, bir kova gübreyle çıkageldi. Huo Lina'nın o ince beli gübre kovasının ağırlığı altında sanki her an ikiye ayrılacakmış gibi duruyordu. Müzik öğretmenim Ji Qiongzhi domuz çiftliğinde bizden taze tavuk boklarını alıp o ekşi eksi kokan pis şeyleri domuz yemine karıştırdı.

Yem işleme ekibinden atletik biri en son atlama tekniklerini kullanarak bir metre seksen santim kadar sıçrayabiliyordu, doğal olarak o da bir sağcıydı. Qiao Qisha'ya özel bir ilgi gösterdi, bana da çok dost canlısı davrandı. Bütün gün çatık kaşları ve asık yüzleriyle dolaşan solcuların aksine çok neşeli bir sağcıydı. Boynunda beyaz bir havlu asılıydı, gözlerine koruyucu gözlükler takmıştı, etrafı tozu dumana katan öğütücünün başında, halinden memnun bir halde çalışıyordu. Yem işleme ekibinin sorumlusu da kendine özgü biriydi. Adı Guo Wenhao'ydu[1] ama okuma yazması yoktu. Okuma yazması olmamasına rağmen dillere destan bir belagat yeteneği vardı, birkaç alkışçı eşliğinde söylediği şarkılar, Taşkın Ejderha Nehri

1. (Çince) Büyük yazar. (Ç.N.)

Çiftliği'nde çok popülerdi. Tatlı patates unundan yapılmış kaba yemleri almaya gittiğimiz o ilk gün, bize şarkılarından birini okudu:

"Hayvan çiftliği yöneticisi Ma Ruilian'ın, öyle bir aklı var ki eşi benzeri olmayan, çiftleştirme istasyonunda deneylerle meşguldür, aklı sıra koyunu tavşanla çiftleştirecek. Öfkelenince asistanı Qiao Qizhi'ye, atıverdi bir yumruk karnına, atla eşek çiftleşince katır olmuş, bakalım koyunla tavşandan ne çıkacak. Eğer tavşan koyunla evlenirse, domuz da Ma Ruilian'ı alacak. Memeleri öfkeden şişince Li Du'ya gidip fikrini sordu. Müdür Li Du ufku geniş adam, karısı Ma Ruilian'ı yatıştırdı, boş ver be, boş ver, dedi, bu sağcılar hiç de kolay lokma değil, Qiao, tıp fakültesine gitmiş, Yu Zheng, eyaletin başkentinde editörlük yapmış, Ma Ming, Amerika'larda okumuş, Zhang Jie'ye sözlük, derlemiş, ya şu sağcı Wang Meizan'a ne demeli, o koca kafalı aptal bile, bir atletmiş zamanında..."

"Ey sağcı arkadaş!" diye seslendi Guo Wenhao, Wang Meizan iki bacağını birleştirip hazır ola geçerek, "Buradayım!" diye karşılık verdi. Guo Wenhao, "Qiao kızımıza yemi yükle bakalım," dedi. Wang Meizan, "Guo Başkan, için rahat olsun," dedi.

Wang Meizan bizim arabaya yemi yüklerken yemin çıkardığı sesler arasından Guo Wenhao bana seslendi: "Sen Shangguan'lardan değil misin?" "Evet, Shangguan'ların şu melez piçi benim," dedim. Guo Wenhao, "Piçlerden iyi adam çıkar. Siz Shangguan'lar inanılmaz bir ailesiniz, Sha Yueliang, Sima Ku, Kuşçu Han, Dilsiz Sun, Babbitt. Olağanüstü, olağanüstü..." dedi.

Yemleri yüklenmiş tavuk çiftliğine dönerken Qiao Qisha bana, "Adın ne senin?" diye sordu.

"Shangguan Jintong," dedim, "adımı öğrenip ne yapacaksın?"

"Öylesine sormuştum," dedi, "çalışırken birbirimize seslenmemiz gerekebilir. Kaç tana ablan var senin?"

"Sekiz, hayır, yedi tane."
"Ne oldu birine?"
"Vatan haini çıktı," dedim neşesiz, "hiç sorma."

O tilki, tavuk çiftliğini her gece taciz etmeye başladı ve her iki gecede bir ağzında büyük bir tavukla kaçmayı başarıyordu. Tavuk çalmadığı geceler beceremediğinden değil, o gece canı istemediğinden tavuk çalmıyordu. Tilkinin geldiği geceler böylece iki kategoriye ayrılmış oldu: tavuk çaldığı geceler aç olduğu gecelerdi, tavuk çalmadığındaysa sadece çiftliği rahatsız etmek için geliyordu. Çiftlikte çalışan kadınlar onun bu davranışından iyice rahatsız oldu, her gece uykularından oluyorlardı. Müdür Long tilkiye yirmi kere ateş etmişti ama her seferinde tilkinin bir tüyüne bile zarar gelmedi. Kadınlardan biri, "Bu tilki ruhlara karışmış, mantra okuyup kurşunları savuşturuyor," dedi.

"Götüm!" diye çıkıştı takma adı "Vahşi Katır" olan uzun boylu bir kadın. "Uyuz bir tilkinin ruhlara karıştığı nerede duyulmuş?"

"Eğer bir tilki ruhu değilse o zaman Müdür Long gibi askerî eğitim almış keskin bir nişancının sıktığı kurşunlar niye hep karavana olsun?" diye sordu diğer kadın.

"Bence," dedi Vahşi Katır muzır bir gülümsemeyle, "Müdür Long, tilkiyi kasten vurmuyordur, tilki erkek ne de olsa! Belki de geceleri herkes uyuduğunda yeşil yeşil parlayan genç bir adam girivеriyordur müdürün koynuna!"

Müdür Long yırtık pırtık ağın altında sessizce dikilmiş kadınların konuşmasını dinliyordu. Elinde o eski "tavuk bacağı kutusu"yla oynuyordu, yüzünde düşünceli bir ifade vardı. Kadınların müstehcen kahkahaları onu düşüncelerinden uyandırınca silahının namlusuyla gri kepinin ucuna vurmaya başladı, koca adımlarla kümese

girdi, kümesin içindeki kafesleri hızla geçip o anda yumurta toplayan Vahşi Katır'ın önünde durdu. "Ne dedin bakayım sen biraz önce?" diye sordu bakışlarını Vahşi Katır'a dikip. "Bir şey demedim," dedi Vahşi Katır sakince elinde koyu kırmızı bir yumurtayla. "Dediğini duydum!" dedi öfkeyle, silahını kafesin teline sertçe vurup. "Ne duydun ki?" dedi Vahşi Katır kışkırtıcı bir tavırla. Müdür Long'un yüzü birden yumurta gibi kızardı, "Dediklerinden ötürü seni asla affetmeyeceğim!" dedi Müdür Long kafası iyice atmış bir tavırla. Ardından dışarıya doğru yürümeye başladı. "Eğer için rahatsa hayaletlerin kapını çalmasından korkmazsın!" diye bağırdı Vahşi Katır arkasından, "Bakmayın onun bu ciddi görünüşüne, her gece o tilkiyle şehvetten kendinden geçiyor... Ah, dün gece kendi gözlerimle görmedim sanki?" "Katır," diye söylendi kadınlardan yaşlı bir tanesi, "bu kadar konuştuğun yeter, günde iki yüz gram *noodle* yerken bu kadar enerjiyi nereden buluyorsun anlamadım!" "İki yüz gram *noodle*, iki yüz gram *noodle*'mış, onun da o babasının iki yüz gramlık *noodle*'ının da ta amına koyayım!" Vahşi Katır saçından bir saç iğnesi çıkarıp el alışkanlığıyla elinde tuttuğu yumurtanın her iki tarafına da birer delik açıp yumurtayı bir güzel emdi, yumurta boş bir kabuğa dönüşüverdi. Dışarıdan sağlammış gibi görünen yumurtayı diğer yumurtaların arasına koyarken, "Var mı aranızda beni rapor edecek olan, ancak gider, babam Kuzeydoğu'dan bir koca bulmuş bana, önümüzdeki ay gidiyorum buradan, orada bir dağ oluşturacak kadar patates varmış," dedi, hemen ardından pencerenin dışında tavuk boku küreyen Jingtong'a seslendi: "Sen, beni rapor mu edeceksin? Sen söylersen olur, sende tam da bizim kolsuz müdürün ağzını sulandıracak lezzetli bir piliç tipi var, onun gibi yaşlı ve dişleri dökülmüş bir inek elbette ki taze otları dişlemek ister!" Jintong kadının bu sözlü

saldırısıyla şaşkına dönmüştü, elindeki küreği ona doğru uzatıp, "Tavuk boku yemek ister misin?" dedi.

O gün öğleden sonra dört kasa yumurtayla sebze bahçesi biriminin gübre çukuruna vardıklarında Qiao Qisha, "Jintong, dur biraz," dedi. Shangguan Jintong dikkatli adımlarla yavaşlayıp arabayı durdurdu, arkasına dönüp ona baktı. "Gördün mü?" diye sordu Qiao, "Hepsi gizli gizli çiğ yumurta içiyor, Müdür Long bile içiyordur. Vahşi Katır'ın ne kadar sağlıklı olduğunu görmedin mi, tavuk çiftliğindeki kadınların hepsi ihtiyaç duyduklarından daha fazla besleniyor." Jingtong, "Ama bu yumurtalar tartılıyor," dedi. "Yumurta taşırken böyle açlıktan ölmemiz mi gerek?" dedi Qiao Qisha, "Açlıktan delirmek üzereyim." Ardından iki yumurta alıp dikenli tellerin içine süzüldü, hurda bir tankın arkasında gözden kayboldu. Birkaç dakika sonra elinde yumurtaya benzeyen iki şeyle geri döndü. Onları sandığın içine koydu. Shangguan Jinton endişeyle, "Qiao Qisha, buna kedinin bokunu örtmesi denir, çiftlikte yumurtaları tarttıkları zaman ne olduğunu hemen anlarlar," dedi. Qiao gülerek, "Sen beni aptal mı sandın!" dedi. Kasadan iki yumurta daha alıp Jintong'u yanına çağırdı: "Benimle gelsene."

Shangguan Jintong, Qiao Qisha'nın peşinden dikenli tellerin arasına daldı. Beyaz polenlerinin havada uçuştuğu ve insanın başını döndüren kokular salan yavşanların arasından geçtiler. Qiao tankın yanına çömelip tank parçaları ve paletler arasındaki bir çukurdan yağlı kâğıda sarılı bir paket çıkardı, paketin içinde suç aletleri vardı: küçük bir matkap ucu, kalın bir şırınga, yumurta kabuğu rengine boyanmış kauçuk bir kumaş parçası ve küçük bir makas. Matkapla yumurtanın bir ucuna küçük bir delik açtı, ardından şırıngayı yumurtanın içine sokup içindekileri yavaş yavaş şırınganın içine çekti. Sonra şırınganın iğnesini çıkarıp Jintong'a, "Aç ağzını," diye emir ver-

di. Sonra tüm yumurtayı Jintong'un ağzına boşalttı. Jintong şaşkınlık içinde kendini, onun suç ortağı olarak buluverdi. Qiao Qisha tankın yanında bulunan bir miğferin içine toplanmış olan temiz suyu şırıngaya çekip ardından yumurtaya enjekte etti, sonra kauçuk parçasından küçük bir parça kesip yumurtanın üzerindeki o küçük deliği kapattı. Qiao Qisha bütün bu hareketleri büyük bir ustalıkla yapmıştı. Jintong, "Sen tıp fakültesinde bunu mu öğrendin?" diye sordu. "Evet," diye gülümsedi Qiao Qisha, "yumurta hırsızlığı okudum!"

Yumurtalar çiftlikte tartıldığı sırada eksik çıkmadılar, hatta birkaç gram fazlalıkları vardı.

İki hafta boyunca sergiledikleri yumurta çalma oyunları acımasız bir şekilde sona erdi. Artık yaz ortasıydı ve yağmur yağmaya başlamıştı, bu mevsimde tüy değiştiren tavukların yumurta üretimi de düşüvermişti. Bir gün arabayı durdurup ıslanmış teller arasından yarım kasa yumurtayı gizli mekânlarına sürüklediler. Yavşanlar tomurcuklanmış ve savaş kalıntılarının üzerini sis ya da dumana benzeyen bir nem tabakası sarmıştı. Paslı demirlerden kan kokusunu andıran yoğun bir koku geliyordu. Tankın paletleri üzerine bir kurbağa kurulmuştu. Kurbağanın yeşil yapışkan derisi Shangguan Jintong'a bir şeylerin yolunda gitmediğine dair bir huzursuzluk veriyordu. Qiao Qisha yumurtayı Jintong'un ağzına enjekte ederken Jintong'un midesi kalktı, boğazını tutarak, "Bu yumurta çürümüş ve çok soğuk bir tadı var," dedi. Qiao Qisha, "Birkaç güne bu çürük ve soğuk yumurtaları bile bulamayacağız, küçük oyunumuz perdelerini indirmek üzere," dedi. "Evet," dedi Jintong, "tavuklar tüy değiştirme mevsimine girdi." "Sen ne kadar aptal bir çocuksun," dedi Qiao Qisha, "ya da benimle ilgili bir şeyler seziyorsun?" "Seninle ilgili mi?" dedi Jintong başını sallayarak, "Seninle ilgili nasıl bir şey sezinlemiş olabilirim

ki?" "Boş ver," dedi Qiao Qisha, "sizin ailede yeteri kadar şamata kopmuş zaten, buna ben de yenisini eklemeyeyim." Shangguan Jintong, "Amma abarttın, hem böyle üstü kapalı konuşma, çok ketumsun," dedi. Qiao Qisha, "Sen neden hiç benim hakkımda soru sormuyorsun?" diye sordu. Jintong, "Seni karım olarak alacak halim yok, niye hakkında sorular sorayım ki?" dedi. Qiao Qisha bir an şaşırdı, ardından gülerek, "Tam da Shangguan'ların oğluna yakışır bir tavırla konuşuyorsun, dediklerinizin altında ille de her zaman gizli bir şeyler olacak! Hakkımda bir şeyler sorduğunda benimle evlenmen gerektiğini de kim söyledi?" dedi. "Evet, öyle," dedi Shangguan Jintong, "Öğretmenim Huo Lina bana bir kıza şeceresini sormanın çok kaba bir şey olduğunu söylemişti," dedi. "Şu gübre taşıyanı mı diyorsun?" "Onun çok iyi bir Rusçası var," dedi Jintong. Qiao Qisha alaycı bir tavırla, "Duyduğuma göre onun en parlak öğrencisi senmişsin?" dedi. Jintong, "Öyle de denilebilir," dedi. Qiao Qisha gösterişli bir tavırla Jintong'un anlayamayacağı kadar uzun bir Rusça monolog döktürdü. Kapkara gözlerini Jintong'a dikip, "Dediklerimi anladın mı?" diye sordu. Shangguan Jintong, "Sanki... sanki küçük bir kız çocuğu hakkında hüzünlü bir peri masalı anlattın..." dedi. Qiao Qisha, "Huo Lina'nın en parlak öğrencisinin bütün yapabildiği bu mu yani, üç ayaklı bir kedi, kâğıttan bir kaplan, kâğıttan bir fener, içi boş bir yastık!" dedi. Dört tane yeni doldurduğu yumurtayı alıp uzaklaştı. "Onunla altı aydan daha kısa bir süre Rusça çalışmıştık, benden istediğin şey boyumu aşar!" dedi Jintong kendini savunmaya çalışarak. "Senden bir şey bekleyecek kadar çok vaktim yok!" dedi Qiao Qisha yavşanlar arasında arkasına dönüverdi; otların üzerindeki yağmur damlacıkları bluzunu ıslatınca altmış sekiz gündür yumurta yemekten iyice gelişmiş iki memesi ortaya çıkıverdi, o sıska ve kemikli

vücuduyla tam bir tezatlık içinde olan iri memeleri. Shangguan Jintong'un içini birden tatlı bir melankoli sarıverdi, gözlerinin önündeki bu güzel sağcı kızı bir yerlerden tanıdığı hissi, bir karınca ordusu gibi yavaş yavaş zihninin derinliklerine doğru yürümeye başladı, elinde olmadan kolunu ona doğru uzattı ama kız kıvrak bir hareketle eğilip dikenli tellerin dışına çıkıverdi. Tellerin ötesinden Müdür Long'ın o zalim kahkahasını duydu.

Komutan Long, içi suyla doldurulmuş yumurtalarından birini elinde çevire çevire inceliyordu. Shangguan Jintong titreyen bacaklarla onun elini izliyordu. Qiao Qisha'ysa bulutlu göğe çevrili olan top namlularına bakıyordu kibirli bir tavırla, ince ve şeffaf yağmur damlaları onun o olgun alnından boncuk boncuk burnuna doğru akıyordu. Shangguan Jintong onun gözlerinde Shangguan kadınlarına özgü o bir zorlukla karşılaştıkları zaman beliren kayıtsız soğukkanlılığı gördü. Birden bu gözlerinin önünde duran kadının kökenini ve aylardır ısrarla ona ailesi hakkında sorular sormasının nedenini anlayıverdi.

Komutan Long alaycı bir tavırla, "Ne büyük bir yetenek! Eğitiminin hakkını vermişsin!" dedi. Tek kolunu birden kaldırıp içi suyla doldurulmuş yumurtayı Qiao Qisha'nın alnına fırlattı. Yumurta kırılınca Qiao Qisha başını iki yana salladı, yüzü kirli suya bulandı. "Hadi yürüyün, çiftlik merkez ofisine gidiyoruz," dedi Komutan Long, "orada hak ettiğiniz cezayı alacaksınız." Qiao Qisha, "Bunun Shangguan Jintong'la bir ilgisi yok, onun tek suçu beni ihbar etmemesidir, tıpkı benim gelip de zamanında diğerlerini gizlice yumurta içmek ve tavuk çalmak suçları yüzünden ihbar etmemem gibi," dedi.

İki gün sonra Qiao Qisha yarım aylık tahıl kuponları kesilmiş bir halde sebze üretim birimine Huo Lina'yla birlikte gübre taşımaya atandı. Bu iki Rusça konuşan ka-

dın sık sık gübre küreklerini birbirlerinin yüzlerine sallayıp birbirlerine Rusça küfürler ederken görüldü. Shangguan Jintong tavuk çiftliğinde çalışmaya devam etti. Tavukların yarısı ölünce onlarca kadın, tarlalarda gece vardiyasında çalışmaya gönderildi. Bir zamanlar çok işlek olan tavuk çiftliğinde geriye sadece Komutan Long ve Shangguan Jintong kaldı, ikisi hayatta kalan yüzlerce tüy döken tavuğun bakımıyla ilgileniyordu. Tilki kümeslere girip tacize devam ediyordu, Komutan Long ve Shangguan Jintong'un en önemli görevi artık tavukları tilkiden korumaktı.

Kuzgun karası bulutların ayı yuttuğu bir yaz gecesi, o tilki tekrar çıkageldi. Ağzında tüysüz bir tavukla dayılanarak çıkış kapısına doğru ilerliyordu. Komutan Long her zamanki iki atışını yaptı ama bu iki atış tilkinin arkasından yapılan bir uğurlama törenine dönüşmekten öteye gidemedi. İkili o sarhoş edici barut kokusunun içinde aptal aptal dikildiler. Uzaktaki çeltik tarlalarından esen rüzgâr, kurbağaların vıraklamalarıyla kuşların cıvıltılarını taşıyordu, bulutların arasından sızan ay ışığı, bu savaşçı ikilinin üzerine vurup onları ay ışığıyla boyuyordu. Komutan Long'un homurdandığını duyan Jintong gözucuyla onun yüzüne bakınca kadının yüzünün uzadığını ve korkunç bir hale gelmiş olduğunu gördü, dişleri insanı ürküten bir beyazlıkla ışıldıyordu. Hatta kadının bacaklarının arasında giderek bir balon gibi şişen gür bir kuyruğu olduğunu gördü. Komutan Long meğer bir tilkiymiş! Zihninde korkunç bir aydınlanma yaşadı. Hem de dişi bir tilki, o erkek tilkinin eşi. O tilkiyi hâlâ vurmamasının nedeni de bu olmalı. Vahşi Katır'ın bahsettiği, geceleri, ay ışığının solgun ışığı altında sık sık komutanın yatağını ziyaret eden genç adam o erkek tilkiymiş meğer. Tilkinin o zehirleyici kokusunu aldı, komutan elinde dumanı tüten silahıyla Jintong'a doğru yürüyordu. Jintong

elindeki sopaya yere atıp çığlıklar atarak kaldığı barakaya doğru koştu, kendini içeriye atınca kapıyı kapatıp omzuyla kapının ardını destekledi. Komutanın yandaki bölmeye girdiğini duydu. Kadınların kaldığı yurdun içinde şimdi sadece komutan vardı bir başına. Ay ışığı birbirine çiviyle tutturulmuş olan ıskartaya çıkmış çıtaların oluşturduğu duvarın üzerine vuruyordu. Komutan duvarın arkasında o keskin pençeleriyle ahşap duvarı çizerek mırıldanmaya başladı. Birden duvarda kocaman bir delik açtı. Komutan Long çırılçıplak bir halde içeriye dalıverdi. Şimdi insan biçimindeydi. Bir zamanlar kolunun olduğu yerde şimdi sadece kapatılmış bir çuvalın ağzını andıran korkunç bir yara izi vardı. Sert ve ağır memeleri bir terazinin ağırlıkları gibi dışarıya fırlamıştı. Kendini öne atıp Jintong'un önünde diz çöktü, bacaklarına sarıldı, salya sümük ağlıyordu, yaşlı bir nine gibi inledi: "Shangguan Jintong... Shangguan Jintong... Ne olur merhamet eyle bana... Ben çok talihsiz bir kadınım..."

Shangguan Jintong onun elinden kurtulmak için mücadele etti ama kadın o tek eliyle öyle sıkı yapışmıştı ki ne yapsa kurtulamıyordu, elini Jintong'un kemerine atıp açmaya başladı. Utanmaz bir tavırla pantolonunu indirdi. Jintong eğilip pantolonunu yukarıya çekmeye çalışırken elini uzatıp onu boynundan yakaladı. İki bacağıyla vücudunu sardı. İkisi bir olup yerde yuvarlanırken komutan, Jintong'un üzerindekileri tek tek parçaladı. Ardından Jintong'un şakaklarına dokundu, Jintong karaya vurmuş bir balık gibi gözleri başının arkasına dönmüş bir halde yerde uzanıyordu. Komutan Long, Jintong'un vücudunun her bir milimini dişlediği halde onu bir türlü korkunun pençesinden tutup çıkaramıyordu. Komutanın utancı öfkeye döndü, yan odaya koşturup "tavuk bacağı kutusu"nu kaptı, Jintong'un önünde silahı iki bacağının arasına sıkıştırıp şarjöre iki tane sarı sarı parlayan

mermi yerleştirdi. Ardından silahını Jintong'un karnına doğrultup, "Önünde iki yol var. Ya onu kaldırırsın ya da ona ateş edip parçalarım," dedi. Gözleri vahşi bir kurt gibi parlıyordu, bu Jintong'a kadının korkmadığını ve dediğini yapmaktan çekinmeyeceğini gösteren bir kanıt oldu. Kadının demir gibi sert memeleri göğsünde hopluyordu. Shangguan Jintong onun yüzüne bir kez daha bakınca yüzünün tekrar uzamaya ve süpürgeyi andıran bir kuyruğun kıçından yavaş yavaş çıkmaya başladığını gördü, kuyruk uzadı, uzadı, hiç anlamadan birden yere kadar uzayıverdi. Jintong kendini gevşekçe yere bıraktı, vücudundan boşalan ter şiltesini sırılsıklam etti.

Yağmurun çiselemeye devam ettiği günler boyunca Komutan Long gece gündüz, yumuşak ya da sert, çeşitli yöntemlerle Shangguan Jintong'u bir erkeğe dönüştürmek için kan kusana kadar çabaladı durdu ama tüm çabaları sonuçsuz kaldı. Silahını kendine çevirip intihar etmeden önceki son birkaç dakikasında çenesindeki kanı silip üzgün bir tavırla, "Long Qingping, ah, Long Qingping, otuz dokuz yaşındasın ama hâlâ bir bakiresin, herkes seni bir kahraman olarak biliyor ama kimse senin bir kadın da olduğunun farkında değil, şu ömrünü boşa yaşadın sen..." dedi. Birkaç kez şiddetle öksürdü, omuzları titredi, kara yüzü kirece döndü, "tüh" diye kan tükürdü. Jintong'un ruhu korkudan vücudunu terk etmişti sanki, kendini geri atıp sırtını kapıya dayadı. Long Qingping iki gözü iki çeşme ağlamaya başladı. Kızgın bir küskünlükle Jintong'a baktı, ardından dizlerinin üstünde sürünerek onun yanına gitti, silahını kaldırıp şakaklarına dayadı. İşte bu son anda ona bakan Shangguan Jintong karşısında baştan çıkarıcı bir poz takınmış bir kadın görüverdi. Kadının yukarıya kaldırdığı tek kolunun altında ince kıllar vardı, ince belliydi, parlak kalçalarını ayırmış topuklarının üzerine oturuyordu. Jintong'un gözlerinin önün-

de altın rengi alevler dalgalanmaya başladı, bacaklarının arasındaki o donmuş noktaya birden kan hücum etti. Bu sırada artık umutsuzluğun dibine vurmuş olan Long Qingping tetiği çekiverdi; eğer tetiği çekmeden hemen önce son bir kez baksaydı bu trajedi mutlu bir sonla bitebilirdi. Shangguan Jintong onun şakaklarının üzerindeki saçlarından iç karartıcı bir silah sesiyle birlikte koyu sarı bir dumanın yükseldiğini gördü. Kadının vücudu bir süre titredikten sonra yorganın üzerine düştü. Shangguan Jintong ileriye doğru atılıp kadının vücudunu kendine çevirdi, onun şakağında kuzgun karası bir deliğin açılmış olduğunu gördü, deliğin etrafı mavi barut parçalarıyla kaplıydı, kadının kulağından akan kara kan, Jintong'un eline bulaştı. Hâlâ açık olan gözleri kederli bir ifade taşıyordu. Göğsünün üzerindeki deri sanki esintiyle oynayan bir gölet gibi dalga dalga titriyordu...

Shangguan Jintong derin bir suçluluk duygusuyla ona sıkıca sarıldı, vücudu göçüp gitmeden önce kadının son arzusunu yerine getiriyordu sanki. Jintong onun üzerinden indikten sonra kadının gözlerindeki son birkaç kıvılcım da söndü ve yavaş yavaş gözlerini kapadı.

Shangguan Jintong, Long Qingping'in önünde uzanan cesedine bakarken zihninin içine bembeyaz bir perde çekildi. Dışarıdaki yağmur sağanağa dönüştü, kör edici bir grilikle parlayan yağmur suyu dalga dalga içeriye dolup ikisinin vücudunu da sular altında bıraktı.

6

Shangguan Jintong sorgulama için tavuk çiftliğinin ofisine götürüldü. Çıplak ayakları yağmur suyundan şişmişti. Yağmur saçaklardan şelale gibi dökülüyor, avluyu

dolduruyor ve çatıya vururken inliyordu. Long Qingping' le geçirdiği o son andan itibaren yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu, arada durur gibi oluyor ama hemen ardından daha da şiddetle yağmaya devam ediyordu.

Ofisin içindeki yağmur suyu yarım metreden fazlaydı, siyah bir yağmurluğa sarılmış olan güvenlik şefi sandalyesinin üzerine çömelmişti. Sorgulama iki gün iki gecedir sürüyordu ama hâlâ bir ilerleme kaydedilmiş değildi. Güvenlik şefi sigara üstüne sigara yakıyordu, ofisin içindeki suyun üzeri şişmiş sigara izmaritleriyle kaplıydı, içerisi katran kokusuna boğulmuştu. Kızarmış gözlerini ovuşturan adam yorgunlukla esnedi. Onun esnemesi kayıt memurunu da esnetti. Kayıt memuru ıslak masanın üzerinden sudan şişmiş bir evrak defteri alıp mürekkebi dağılmış kayıtlara baktı. Shangguan Jintong'un kulağını çekip sert bir ifadeyle, "Konuş, ona tecavüz ettikten sonra öldürdün, değil mi?" diye sordu. Shangguan Jintong ağlıyordu ama artık dökecek gözyaşı kalmamıştı göz pınarlarında, "Onu ben öldürmedim, ona tecavüz de etmedim..." diye tekrar edip durdu.

Bölüm şefi sabırsızca, "Bana itiraf etmek zorunda değilsin, biraz sonra İlçe Asayiş Bürosu'nun Adli Tıp Bölümü kurt köpekleriyle birlikte burada olacak, onlar gelmeden konuşursan bunu gönüllü bir itiraf sayarız," dedi.

"Onu ben öldürmedim, ona tecavüz de etmedim..." dedi Shangguan Jinton bir kez daha uykulu bir halde.

Bölüm şefi bir paket sigara çıkardı, paketi buruşturup suyun içine attı. Gözlerindeki uykuyu elinin tersiyle silip kayıt memuruna, "Sun, çiftlik merkez ofisine gidip Asayiş Bürosu'na bir kez daha telefon et de biraz acele etsinler," dedi.

Burnunu çekerek, "Ceset kokuyor, biraz daha gecikirlerse geriye inceleyecek bir şey bulamayacaklar," dedi.

Kayıt memuru, "Şefim, aklınız başınızda değil gali-

ba? Dün bütün telefonlar kesikti, telefon direkleri bu sağanak yağmurda devrilmiş olmalı," dedi.

"Hay anasını!" dedi şef, sandalyeden atlayıp yağmurluğunun kukuletasını başına geçirdi, kapıya doğru yürüdü, başını kapıdan dışarıya çıkarıp etrafı kolaçan etti. Kükreyen bir yağmur perdesi şefin parlak sırtını sırılsıklam etti. Koşarak Shangguan Jintong ve Long Qingping'in romantik anlar geçirdiği odaya gitti, kapıyı itip içeriye girdi. Odanın içinde temiz su ve kirli su birbirine geçmişti, suyun üzerinde birkaç tavuk ölüsü süzülüyordu, duvarın yanındaki tuğla yığınının üzerine tünemiş birkaç canlı tavuk vardı, boyunlarını vücutlarına gömmüşlerdi, burunları akıyor ve acı içinde gıdaklıyorlardı. Jintong'un başı yarılacakmış gibi ağrıyor, dişleri birbirine vuruyordu. Jintong'un zihni sadece Long Qingping'in çıplak vücuduyla meşguldü, onun dışında başka bir şey düşünemiyordu. Bir dürtüyle onun ölmekte olan çıplak vücuduyla birleştikten sonra derin bir pişmanlığın içine düşmüştü, şimdi de bu kadına karşı nefret ve tiksintiden başka bir şey hissetmiyordu. Bu kadını zihninden atmak için uğraşıyordu ama geçen senelerde Natasha'yla olduğu gibi bu kadın da derin bir şekilde zihnine kazınmıştı. Ama bu iki duygu birbirinden farklıydı da, Natasha çok güzel bir gölge gibi peşindeyken, Komutan Long korkunç bir hayalet gibi onu avlıyordu. İnsanlar onu buraya şimdi bulunduğu odaya sürüklerken komutanla arasında geçen utanç verici ayrıntıları gizleme kararı almıştı. Onu ben öldürmedim, ona tecavüz de etmedim, o bana zorla sahip olmaya çalıştı, karşı koyunca da intihar etti. Bu acımasız sorgulamanın baskısı altında sadece bunları açığa çıkaracaktı. Şef geri dönüp boynunu sallayarak boynunun üzerindeki sulardan kurtulmaya çalışırken, "Hay anasını, iyice şişmiş, tüyleri yolunmuş bir domuz gibi iğrenç," dedi. Konuşurken eliyle boğazını tutuyordu.

Uzakta, çiftlik kantininin siyah dumanlar çıkaran kırmızı tuğlalı bacası sesli bir şekilde yıkıldı, bacayla birlikte kantinin çatısı, pencereleri, jaluzileri, artık ne kaldıysa hepsi birlikte yıkıldı, yere düşen enkaz parçaları etrafa sular sıçrattı.

"Çöktü, kantin çöktü," diye konuştu şef dehşete düşmüş bir tavırla, "bırak şu siktiğimin sorgulamasını şimdi, yiyecek bir şeyimiz bile kalmadı."

Kantin çöktükten sonra etraftaki tarlaların da önü açılmış oldu. Etrafı ta ufuk çizgisine kadar uzanan ürkünç bir su dünyası kapladı. Taşkın Ejderha Nehri'nin su seviyesi, setlerin üzerinde bulunan su seviyesini aştı. Yağmur sanki gökten hızla geçen bir su kovasından yağarmışçasına düzensiz yağıyordu. Kova sanki aynı anda her yerdeydi, yağmur okları havada uçuşuyordu, bazı yerlerde gürültülü, bazı yerlerde püskürür gibi, bazı yerlerde kaynayarak yağıyor, bazı yerlerdeyse sis şeklindeydi ama nerede yağıyorsa orada puslu bir belirsizlik vardı. Kovanın yetişemediği yerler biraz daha aydınlıktı, güneş ışınları yavaş yavaş akan seli aydınlatıyordu. Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği zaten deniz seviyesinin altında olan Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın en alçak yerine kurulmuştu, üç ilçeden gelen yağmur suyu burada toplanıyordu. Kantinin çöküşünü takiben çiftlikteki kiremit çatılı toprak yapıların hepsi birbiri ardına ikişerli üçerli çökmeye ve azgın suların içinde kaybolmaya başladı. Sadece sağcı Liang Badong tarafından tasarlanıp inşa edilmiş olan tahıl deposu ayakta kaldı. Tavuk kümesinin mezarlıktan alınmış tuğlarla yapılmış birkaç bölümü de ayakta kalmayı başarmıştı. Ama buradaki su seviyesi de çoktan camlara kadar gelmişti. İçeride suyun içinde birkaç tabure süzülüyordu. Su seviyesi Shangguan Jintong'un beline kadar gelmişti, kıçının altındaki sandalye suyun üzerinde oynamaya başlamıştı.

Çiftliğin yerleşim bölgelerinden selle mücadele eden insanların çığlıkları yükseliyordu. Biri yüksek sesle, "Nehrin setine gidin! Sete gidin!" diye bağırıyordu.

Kayıt memuru pencereyi tekmeleyip kendini dışarı attı. Şef, ona küfür etti, ardından Shangguan Jintong'a dönüp, "Beni takip et," dedi.

Şefle birlikte avluya çıktılar. Kısa boylu şef, kollarını kürek gibi açıp guruldayarak suda yürümeye çalışıyordu. Shangguan Jintong arkasına döndüğünde çatıya tünemiş bir grup tavukla, onların yanında duran suçlu tilkiyi gördü. Long Qingping'in cesedi odadan dışarıya süzülüp Jintong'un peşine takıldı. Jintong ne kadar hızlanırsa ceset de o kadar hızlanıyordu. Jintong dönüş yaptığında ceset de onunla birlikte dönüyordu. Long Qingping'in kendini yakın takibe alan cesedi neredeyse Jintong'u korkudan altına ettirecekti. Cesedin saçları savaş kalıntılarının oradaki dikenleri tellere takılınca Jintong rahat bir nefes alabildi. Uçaksavarların namluları çamurlu suyun içinden baş gösteriyordu. Tanklarsa taret ve namlularını bir kaplumbağa gibi suyun dışına çıkarmışlardı. İki adam traktör birliğinin yanına vardıklarında tavuk çiftliği tamamen göçtü.

Traktör birliğinde çalışanlar iki Sovyet yapımı kızıl biçerdöverin üzerine çıkmışlardı, aşağıda hâlâ biçerdöverin üzerine çıkmaya çalışanlar vardı ama çıkmaya çalışırken tek yaptıkları şey çoktan biçerdöverin üzerine çıkmış olanların aşağıya düşmesine neden olmaktı.

Azgın bir dalga, güvenlik şefini alıp götürdü. Shangguan Jintong bu azgın dalganın yardımı sayesinde yeniden özgürlüğüne kavuştu. Birkaç sağcıyla birlikte bir araya geldi. Sağcılar el ele tutuşup Taşkın Ejderha Nehri'nin setine doğru yürümeye başladılar. Liderleri yüksek atlama birincisi Wang Meizan'dı. En arkadaysa sivil inşaat mühendisi Liang Badong geliyordu. Ortadaysa Huo Lina,

Ji Qiongzhi, Qiao Qisha ve adını bilmediği bir sürü kişi vardı. Jintong yarı yüzerek, yarı yürüyerek sağcıların birliğine katıldı. Qiao Qisha elini uzatıp onu yakaladı. Sırılsıklam olduklarından ötürü kadınların elbiseleri üzerlerine yapışmıştı ve bu halleriyle çırılçıplak görünüyorlardı. Jintong, can çıkar huy çıkmaz, dedirten bir tavırla o kötü alışkanlığını takınıp çok kısa bir anda Huo Lina'nın, Ji Qiongzhi'nin ve Qiao Qisha'nın düzgün memelerine kaçamak bir bakış atıverdi. Bu üç çift meme sahiplerinin içinde bulunduğu paniğin aksine çok sakin görünüyordu, Long Qingping'in o henüz uygarlaşmamış demir gibi iri memelerine kıyasla selin içinde bile hâlâ güzel ve sıcak, kutsal ve göz alıcı, özgür ve romantiktiler, Jintong'u çocukluğunun o tatlı hayal dünyasına götürdüler hemen, Long Qingping'in hayaleti kaybolunca Jintong, kendini bir kelebek gibi hissetti, Long Qingping'in o kara cesedinin gölgesinden çıkıp gün ışığı altında kanatları kuruttu, ardından garip ve hoş kokular salan o memelerin arasına süzülüp dans etti.

Shangguan Jintong bu içinde yürümesi çok zor olan suyun içinde sonsuza dek ilerleyebilmeyi düşledi ama Taşkın Ejderha Nehri'nin seti bu düşü paramparça etti. Çiftlikte çalışanlar setin üzerinde omuz omuza ayakta duruyordu. Sel suyu, olukların içinde yavaş yavaş akarken suyun üzerini hafif bir sis tabakası kaplıyordu, etrafta ne kırlangıç ne de martı vardı. Güneybatıda uzanan Dalan şehri yağmurun beyaz sis perdesi altında kalmıştı, suyun şarıltısı dört bir yandan duyuluyordu.

Kırmızı kiremitli tahıl deposu da çöktüğü zaman Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği büyük bir göle dönüştü. Setin üzerinde ağlama sesleri yankılanıyordu, "sol"cular ağlıyordu, sağcılar da ağlıyordu. Çok nadir gördükleri çiftlik müdürü Li Du –Lu Liren– gri saçlı başını sallayarak tiz bir sesle bağırıyordu: "Yoldaşlar, ağlamayın artık,

güçlü olun, eğer birlik olursak kazanamayacağımız savaş yoktur." Birden elini göğsüne götürüp setin üzerine yığılıverdi. Çiftliğin yönetim kurulu başkanı, onu yakalamaya çalıştı ama Li Du göz açıp kapamadan kendini çamurun içinde buldu. "Aranızda doktor var mı? Var mı ilkyardımdan anlayan? Doktor, çabuk doktor çağırın!" diye bağırdı adam.

Qiao Qisha ve sağcı bir genç adam yardıma koştu. Onun nabzını ölçüp gözlerinin içine bakmak için göz kapaklarını kaldırdılar, burnunun altındaki çukuru ve başparmağı ile işaretparmağı arasındaki noktayı kontrol ettiler ama yaptıklarının hepsi boşunaydı. Sağcı genç, kayıtsız bir tavırla, "Ölmüş, kalp krizi," dedi.

Ma Ruilian ağzını açıp boğazından Shangguan Pandi'nin feryatlarını çıkardı.

Gece çökerken insanlar ısınmak için birbirlerine sarıldı, gökte yeşil ışıkları yanıp sönen bir ışık belirince aşağıda bir umut baş gösterdi ama uçak bir kuyrukluyıldız gibi geçip gitti ve bir daha da geri dönmedi. Gece yarısından sonra yağmur sonunda durdu, sayıları belirsiz bir kurbağa korosu sağır edici şarkılarını söylemeye başladı. Gökte birkaç titrek yıldız belirdi. Kurbağalar konserlerine kısa bir ara verdiğinde ağaç tepelerinde esen rüzgârın ıslığı duyuldu. Birden biri suyun içine atladı, suya girer girmez karnı ölü bir balık gibi yukarıya çevrildi. Kimse yardım için bağırmadı, sanki kimsenin umurunda değildi. Bir süre sonra başka biri daha suya atladı. Bu kez insanlar, nasıl denir, daha bir duyarsız davrandılar.

Huo Lina ve Qiao Qisha, Shangguan Jintong'un yanına giderlerken üzerlerinde yıldızlar parlıyordu. "Sana şeceremi dolaylı bir yoldan anlatmak istiyorum," dedi Qiao Qisha. Ardından Huo Lina'yla birkaç dakika Rusça konuştu. Huo Lina sesine hiçbir duygusal ton katmadan Qiao Qisha'nın dediklerini tercüme etti: "Ben dört yaşın-

dayken beyaz bir Rus kadına satıldım. Bu beyaz Rus'un neden Çinli bir kız satın alıp yetiştirmek istediğini hiç kimse bilmiyor." Qiao Qisha yine Rusça bir şeyler söyledi, onun ardından Huo Lina tercümeye devam etti: "Sonra bu Rus kadın bir gün alkol zehirlenmesinden öldü, ben de sokaklara düştüm, ardından bir demiryolu istasyon şefi beni alıp büyüttü. Bu evde bana çok iyi davrandılar, sanki kendi öz kızları gibiydim. Varlıklı bir aile olduklarından beni okula gönderdiler." Qiao Qisha yine Rusça bir şeyler söyledi, onun ardından Huo Lina tercümeye devam etti: "Devrimden sonra tıp fakültesini kazandım. Görüşlerini açıkça dile getirme tantanası sırasında fakirlerin içinde kötü insanlar olabileceği gibi zenginlerin içinde de iyi insanlar olabileceğini dile getirdim. Sonra sağcı olarak etiketlendim. Ben senin 7. ablan olmalıyım."

Qiao Qisha, Huo Lina'nın elini sıkıp teşekkürlerini sundu. Sonra Shangguan Jintong'un elini tutup onu bir köşeye çekti, alçak bir sesle, "Senin hakkında bazı şeyler duydum. Ben tıp okudum, öğretmenin bana, o kadın intihar etmeden önce onunla cinsel ilişkiye girdiğini söyledi, doğru mu bu?" dedi. "Ardından, intihar ettikten sonra," diye fısıldadı Shangguan Jintong. "Bu yaptığın çok aşağılık bir davranış," dedi Qiao Qisha, "güvenlik şefi aptal bir adamdı. Bu sel, senin hayatını kurtardı, farkında mısın?" Shangguan Jintong anlamış bir şekilde başını salladı. "Kadının cesedinin selle birlikte süzülüp gittiğini gördüm, suçunun delilleri böylece ortadan kaybolmuş oldu, dişini sık biraz, onunla cinsel ilişkiye girdiğini inkâr et, eğer bu selden sağ salim kurtulursak," dedi düz bir sesle az önce kendinin, benim, 7. ablam olduğunu iddia eden kadın.

Qiao Qisha'nın önsezisi doğru çıktı, selin Shangguan Jintong'a çok büyük bir yardımı dokundu. Tam da İlçe Asayiş Bürosu'nun başmüfettişi ve adli tıptan bir

araştırmacı şişme bir botla Taşkın Ejderha Nehri'ne vardıkları zaman kurtulanların yarıdan fazlası açlıktan setin üzerine bayılmıştı. Bayılmamış olanlarsa nehrin kenarına çömelmiş yağmur suyuyla çürümüş olan kokmuş sazları kemiriyorlardı at gibi. Bot, kıyıya yanaşınca müfettiş ve araştırmacı bottan atladılar, kurtulanlar onlardan yiyecek alma ümidiyle başlarına üşüşüverdi hemen ama onlar hemen kimlik kartlarını ve tabancalarını çıkarıp insanlara, oraya kahraman bir kadının tecavüzünü ve cinayetini araştırmak için geldiklerini belirttiler. İnsanlar birden sövüp saymaya başladı. Çatık kaşlı müfettiş, sağ kalanlara liderlerinin kim olduğunu sorduğunda insanlar üzerinde düğmesi bile kalmamış gri üniformasıyla setin üzerindeki çamura uzanmış Lu Liren'i işaret edip, "İşte liderimiz o," dediler. Müfettiş burnunu kapatıp leş gibi kokusu etrafa sinekleri çekmiş olan Lu Liren'in şişmiş cesedini hızla geçip aramaya devam etti, bu kez telefon edip ona suçu ihbar eden güvenlik şefini arıyordu ama güvenlik şefinin en son üç gün önce bir tahta parçasına sarılmış bir halde Taşkın Ejderha Nehri'nin ağzına doğru süzüldüğünü söylediler. Müfettiş, Ji Qiongzhi'nin yanına geldiğinde durdu, bu ikisi boşanma sonrası karmaşık duygular içinde olan bir çiftin soğuk bakışlarıyla birbirlerini süzdüler bir süre. Ji Qiongzhi, "Birinin ölmesi, bir köpeğin ölmesiyle eşdeğer değil mi bugünlerde? Daha neyin araştırmasını yapıyorsunuz?" Müfettiş çamurlu suyun içinde süzülen şişmiş insan ve hayvan cesetlerine bakıp, "Bu ikisi farklı şeyler," dedi. Shangguan Jintong'u yakalayıp onu konuşturmak için çeşitli psikolojik taktikler denediler, soruşturma setin üzerinde yapıldı. Ama Shangguan Jintong dişini sıkıp o son sırrını kimselere ifşa etmedi.

Onlarca gün sonra titiz müfettiş ve adli tıptan gelen araştırmacı diz boyu çamura girip Long Qingping'in cesedini dikenli tellerin orada buldular, araştırmacı tam da

fotoğraf makinesini çıkarıp cesedin fotoğrafını çekecekken ceset sanki tam da o ona ayarlanmış bir saatli bomba gibi infilak etti. Cesedin çürümüş derisi ve şurup kıvamındaki yapışkan sıvıları suyun üzerinde geniş bir alana yayılıp suyu kirletti. Dikenli tellerin üzerinde sadece bir bıçakla kazınmış gibi duran beyaz kemikleri asılı kaldı. Adli tıptan gelen araştırmacı onun üzerinde mermi deliği olan kafatasını dikkatlice eline alıp etraflıca inceledikten sonra şu iki sonuca vardı: Ateş edildiğinde namlu şakağına dayalıymış. Muhtemelen intihardır ama cinayet olasılığını da göz ardı etmemeliyiz.

Tam da Shangguan Jintong'u da yanlarına alıp gitmek üzerelerken bir grup sağcı etraflarını çevirdi. Ji Qiongzhi başmüfettişle olan özel ilişkisinden faydalanarak, "Gözlerini iyice açıp şu çocuğa baksana! Sence tecavüz edip ardından öldürecek birine benziyor mu? O kadın çok korkunç bir şeytandı, üstelik bu çocuk benim öğrencimdir," dedi.

Açlık ve leş kokusunun işkencesinden kurtulmak için kendini nehre atıp intihar etmeye çoktan hazır hale gelmiş olan müfettiş can sıkıntısından bezmiş bir sesle, "Dava kapanmıştır. Long Qingping cinayete kurban gitmemiş, intihar etmiştir," dedi. Adli tıptan gelen araştırmacıyla birlikte bota bindi, tam küreklere asılacaklardı ki bot kendiliğinden aşağıya doğru süzülmeye başladı.

7

1960 baharında tüm kırsal bölgeler kıtlıktan ölenlerin cesetleriyle dolup taşmış, Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'nin sağcı üyeleri geviş getirmeyi alışkanlık haline

getirmiş otobur hayvanlara dönüşmüştü. Herkese kişi başına günlük kırk beş gram tahıl düşüyordu, bu miktarın bir kısmı depocuya, bir kısmı kantinciye, bir kısmı da çiftlikteki diğer önemli şahsiyetlere gidiyordu, sağcıların boğazına girense sadece dibinde, yüzlerinin yansımasını görebildikleri bir kâse yulaf lapasına ancak yeten küçük bir miktardı. Ama sağcılar bu haldeyken bile çiftliğin yeniden inşa edilmesi görevlerini hâlâ yerine getiriyor ve bölge Topçu Birliği'nin yardımıyla geçen sonbahar çamura bulanmış birkaç dönümlük araziye buğday ekiyorlardı. Hırsızlığı engellemek için gübrelere zehirli tarım ilacı katılıyordu. İlaç o kadar güçlüydü ki, ekim yapıldıktan sonra buğday tarlalarını danaburnu, solucan ve sağcı biyolog Fang Huawen'ın bile adını bilmediği bir sürü küçük böcek ölüsü kaplıyordu. O böcek ölülerini yiyen kuşlar çırpınarak ölüyor, kuşların ölülerini yiyen vahşi hayvanlarsa zıpladıkları zaman daha havada ölüp cansız olarak yere düşüyorlardı.

Baharda buğdaylar diz boyuna geldiği zaman, aralarında çeşit çeşit yabani sebze ve yabani otlar da büyüdü. Sağcılar bir yandan çapa yapıp bir yandan da bulabildikleri her yabani sebzeyi koparıp ağızlarına atıyor, sonrada kütür kütür yiyorlardı. Molalardaysa hendeklerin içine oturuyor, midelerindekileri kusup daha iyi sindirebilmek için iyice çiğniyorlardı. Hepsinin ağzının kenarından yeşil sıvılar akıyordu ve yüzleri öyle şişmişti ki derileri şeffaflaşmıştı.

Çiftlikte ödeme yakalanmamış olanlar on kişiyi geçmezdi. Yeni gelen, Küçük İhtiyar Du denen müdür onlardan biriydi, tahıl ambarının depocusu Guo Zilan da ödeme yakalanmamıştı, herkes onların yemek için at yemi arakladıklarını biliyordu. Özel ajan Wei Guoying de ödeme yakalanmamıştı, hükümet onun kurt köpeğine bir miktar et veriyordu çünkü. Ödeme yakalanma-

mışlar arasında bir de adı Zhou Tianbao adında bir adam vardı, çocukluğunda ev yapımı bir bomba yapmaya çalışırken üç parmağını havaya uçurmuştu, sonrasında da kendi av tüfeği yüzüne patlayınca bir gözünü yitirmişti. Tüm çiftliğin güvenliğinden sorumluydu, tüm gün uyur, geceleriyse sırtında Çek yapımı tüfekle hayalet gibi çiftliğin her köşesini dolanırdı. Hurdaya çıkmış askerî mühimmatın bulunduğu alanın bir köşesindeki sac levhalardan yapılmış küçük bir kulübede kalıyordu. Sık sık gecenin bir körü onun o küçük kulübesinden haşlanmış et kokusu gelirdi. Bu hoş et kokusu çevredeki insanları öyle bir ayartırdı ki uykuya dalabilenin vay haline. Guo Wenhao bir gece yarısı gizlice kulübenin yanına süzüldü, tam da içeriye bir göz atacakken birden omurgasında bir tüfeğin kabzasını hissetti. Zhou Tianbao'nun tek gözü karanlığın ortasında bir ampul gibi parlıyordu. "Anasını sattığımın, bir karşı devrimci! Etrafta böyle sinsice dolanıp ne aranıyorsun?" diye küfrü bastı, tüfeğinin kabzasını Guo Wenhao'nun omurgasına daha sıkı bastırarak. "Tianbao, ne eti pişiriyorsun orada? Bana da biraz ver de tadayım," dedi yaramaz bir çocuk edasıyla. "Yemeye cesaretin var mı bakalım?" diye homurdandı Zhou Tianbao. "Dört bacağı olup da yemeyeceğim tek şey bir taburedir, iki bacaklılardan da insan yemem," dedi Guo Wenhao. "Ben de insan eti haşlıyordum!" dedi Zhou Tianbao gülerek. Guo Wenhao ardına dönüp koşarak uzaklaştı.

Zhou Tianbao'nun insan eti yediği haberi hızla yayıldı. Bir süre herkes panik içinde yaşamaya başladı, Zhou Tianbao'nun gelip onları yiyeceği korkusuyla bir gözleri açık uyuyorlardı. Küçük İhtiyar Du söylentiyi bastırmak için bir toplantı düzenledi, toplantıda konuyu derinlemesine araştırdığını ve Zhou Tianbao'nun pişirdiği etin mühimmat hurdalığındaki tanklardan birinin içinde yakaladığı bir fareye ait olduğunu açıkladı. Her-

kese, özellikle de sağcılara artık kokuşmuş aydınlar gibi davranmayı bir kenara bırakıp Zhou Tianbao'dan bir şeyler öğrenmeye bakmalarını, onun gibi yeni yiyecek kaynakları bulmalarını, kıtlık yıllarında kenara biraz tahıl koyarak dünya üzerinde bizden daha kötü durumda olan fakir insanları desteklememiz gerektiğini söyledi. Tarım Üniversitesi mezunu sağcı Wang Siyuan, çürümüş ahşap üzerinde mantar yetiştirmeyi önerince Küçük İhtiyar Du'nun onayını aldı. Yetiştirdiği mantarlar iki ay sonra mantar zehirlenmesine neden oldu, yüzden fazla insan hastandı, kusma ve ishal baş gösterdi, seksen kadar kişi de akli dengesini kaybetti, etrafta dolanıp saçma sapan bir dilde konuşmaya başladılar. Asayiş Bürosu bunun bir sabotaj eylemi olduğunu düşündü, Sağlık Bakanlığı bunun bir gıda zehirlenmesi olduğu üzerinde durdu. Sonuç olarak Küçük İhtiyar Du kınama aldı, sağcı Wang Siyuan da aşırı sağcı olarak damgalandı. Zehirlenenlerin çoğuna zamanında müdahale yapıldı ve tehlikeyi atlattılar. İçlerinde sadece Huo Lina kurtulamadı ve gıda zehirlenmesinden öldü. Onun ölümünü takiben şöyle bir söylenti dolanmaya başladı: Huo Lina'yla kantindeki kepçecilerden Çopur Zhang denilen bir adam arasında adı sanı olmayan bir ilişkinin peydahlandığı ve Huo Lina'nın her öğünde bol kepçe yemek yediği söyleniyordu, biri çıkıp pazar günleri yapılan film gecelerinden birinde ışıklar karartıldığı zaman Huo Lina'nın Çopur Zhang'la samanlığın arkasına gittiğini söyledi.

Huo Lina'nın ölümünün acısı Shangguan Jintong'un kalbine bıçak gibi saplandı. Jintong, Huo Lina gibi varlıklı bir aileden gelen ve Rusya'da eğitim almış bir kadının bir kaşık daha fazla çorba için kendini Çopur Zhang gibi çirkin ve kaba bir adama sunabileceğine inatla inanmak istemedi. Ama daha sonra Qiao Qisha'nın başına gelenler Huo Lina'nın başına gelenlerin olabilirliğini do-

laydı yoldan destekler nitelikteydi. Kadınların memelerinin açlıktan kaburgalarına yapıştığı ve hatta âdetlerinin bile yeterli beslenememekten durmuş olduğu bir dönem, özsaygı ve iffet de ortadan kalkmaya başladı. Shangguan Jintong da ne yazık ki bu sürecin bütününe tanıklık etmek zorunda kaldı.

Baharda güneybatıdaki bir yerden birkaç tane pulluk öküzü satın alındı, daha sonra öküzleri çiftleştirmek için yeterli sayıda inek olmadığı fark edilince içlerinden dört tanesinin hadım edilip ileride yiyebilmek için şişmanlatılmasına karar verildi. Ma Ruilian hâlâ çiftlik hayvanları biriminden sorumluydu ama Li Du öldüğünden beri büyük ölçüde prestij kaybetmişti. Bu yüzden Deng Jiarong o dört çift öküz testisini alıp gittiği zaman tek yapabildiği şey adamın arkasından somurtarak bakmak oldu. Deng Jiarong çiftleştirme merkezinin avlusunda öküz testislerini mangalda pişirirken etrafa yayılan koku Ma Ruilian'ın ağzının suyunun akmasına neden oldu ve Chen San'ı gidip biraz istemesi için yolladı.

Deng Jiarong da karşılığında biraz at yemi istedi. Ma Ruilian isteksiz de olsa Chen San'la bir testis karşılığında yarım kilo kurutulmuş fasulye keki gönderdi. Shangguan Jintong öküzleri, gece yürüyüşüne çıkarmakla görevlendirildi. Hadım edilmiş öküzlerin yaralarının kapanması için yatmamaları ve sürekli yürümeleri gerekiyordu. Akşam yemeğinden sonra alacakaranlık çökmüştü, Jintong öküzleri çiftliğin doğusundaki sulama kanallarının yanındaki söğüt ağaçlarının oraya götürüp hayvanları ağaçlara bağladı. Üst üste beş gecedir öküzleri yürüttüğünden bacakları kurşun gibi ağırlaşmıştı. Bir söğüdün altına oturup sırtını ağaca dayadı, gözkapakları gittikçe ağırlaşmaya ve puslu bir uykuya girmek üzereydi. Bu sırada iç gıcıklayan, tatlı, fırından yeni çıkmış ve hâlâ sıcak olan bir çö-

rek kokusu aldı. Jintong'un gözleri kocaman açıldı. Kantinci Çopur Zhang'ın elinde şişe geçirdiği buharda pişirilmiş bir çörekle söğütlerin etrafında dolandığını gördü. Çopur Zhang elindeki çöreği bir yem gibi sallayarak geri geri yürüyordu. Gerçekten de bir yemdi bu. Çopur'un üç beş adım önünde tıp fakültesinin çiçeği Qiao Qisha vardı. Aç gözlerle çöreğe bakıyordu. Ödemden şişmiş yüzü, günbatımının altında köpek kanıyla boyanmış gibi duruyordu. Güçlükle yürüyor ve ağır ağır nefes alıyordu. Birkaç kez çöreğe uzanacakmış gibi oldu ama Çopur Zhang elini geri çekince havasını aldı. Çopur'un yüzünde kurnaz bir gülümseme vardı. Qiao Qisha oyuna gelmiş bir köpek yavrusu gibi inliyordu. Birkaç kez vazgeçecek gibi oldu ama çöreğin o dayanılmaz günaha çağrısıyla büyülenmiş bir şekilde her seferinde yine peşine düşüyordu. Günde yüz seksen gram tahıl aldığı dönemde bile koyun spermini bir tavşana enjekte etmeyi reddeden Qiao Qisha şimdi günde otuz gram tahıla fit olduğu ve artık ne politikaya ne de bilime inandığı bir dönemde hayvani içgüdüleriyle bir parça çöreği kovalıyordu, hatta o çöreği tutanın kim olduğunun hiçbir önemi kalmamıştı onun için. İşte böyle çöreğin peşinde söğüt ağaçlarının derinliklerine dalıverdi. Shangguan Jintong, o sabah mola süresinde Chen San'a saman biçerken yardım ettiği için doksan gramlık kurutulmuş fasulye keki almıştı ödül olarak, bu yüzden hâlâ kendini dizginleyebilecek güce sahipti, aksi takdirde onun da çöreğin resmî geçidine katılmayacağını söyleyebilmek çok zordu. Kadınların âdetleri kesilince memelerinin kaburgalarına yapıştığı dönem başlamıştı, çiftlikteki erkeklerin de testisleri kuruyup iki sert çakıltaşına dönmüştü, şeffaflaşmış mesanelerinin içinde kasılma fonksiyonlarını yitirmiş bir halde öylece asılı kalmışlardı. Ama kantinci Çopur Zhang için söylenemezdi bu. Daha sonra elde

edilen kanıtlar, 1960 yılında yaşanan kıtlık süresince Çopur Zhang'ın yiyecekleri yem olarak kullanıp çiftlikteki bütün sağcı kadınlara bir kere tecavüz ettiğini gösterdi, saldırdığı son kaleyse Qiao Qisha'ydı. Böylece sağcı kadınlar arasındaki en genç, en güzel ve en inatçı kadınların bile diğerleri gibi kolay fethedilebilir olduğu ortaya çıktı. Shangguan Jintong, günbatımının kan gibi kırmızı ışınları altında 7. ablasının tecavüze uğramasını izledi.

Çiftliğin başına çöreklenen sel felaketi söğüt ağaçları için harika bir zamandı, kapkara gövdelerinde bazı okyanus yaratıklarında görüldüğü gibi kırmızı hava kökleri filizlendi, bu hava kökleri kesildiğinde hemen kanıyordu. Ağaçların saçakları öfkeden kafayı yemiş kadınlar için saçlarını açıp rüzgârda uçurabilecekleri gölgelikler haline gelmişti. Ağaçların normalde yumuşak ve esnek olan kaz sarısı dalları şimdi pembeye dönüşüp sulu yapraklarla kaplanmıştı. Shangguan Jintong söğüt ağaçlarının dal ve yapraklarının lezzetli olabileceğini düşündü bir an, gözlerinin önünde gerçekleşen olayı izlerken ağzını dal ve yapraklarla dolduruverdi. Çopur Zhang sonunda çöreği yere fırlattı. Qiao Qisha yerdeki çöreğe doğru atılıp daha belini doğrultmadan çöreği ağzına atıverdi. Çopur Zhang hemen onun kıçının arkasına geçip eteğini kaldırdı, kirli pembe külodunu ayak bileklerine kadar sıyırdı, bacaklarından birini çok usta bir hareketle yana doğru açtı. Qiao Qisha'nın bacaklarını ayırdı, sonra kızın o görünmez kuyruğunu kaldırdı, 1960 yılının kıtlığından hiç etkilenmemiş olan organını apış arasından çıkardığı gibi içeriye soktu. Qiao Qisha yiyecek çalan bir köpek gibi arkadan aldığı ağır darbenin acısına dayanabilmek için çöreği yutmaya çalıştı, çöreği yuttuğunda bile yutkunmaya devam ediyordu. Kasıklarındaki ağrı çöreği yutarken aldığı zevkle karşılaştırıldığında belki de pek de önemli değildi. Çopur Zhang, onu arkadan deli

gibi pompalayıp tüm vücudunu şiddetle sarsarken çöreğe saldırmayı belki de sırf bu yüzden hiç bırakmadı. Gözleri doldu, çöreği yutmaya çalışırken verdiği fizyolojik bir tepkiydi bu, hiçbir duygusal bağlamı yoktu. Çöreği yemeyi bitirdiğinde arkasında bir acı duymuş olacak ki belini doğrultup arkasına baktı. Kuru çörek boğazından aşağıya inerken canını yakınca boynunu bir kaz gibi havaya kaldırdı. Çopur Zhang hâlâ onun içindeydi ve durumunu korumak için bir eliyle onun belini tutup diğer eliyle cebinden çoktan düzleşmiş bir çörek daha çıkarıp onun önüne fırlatıverdi. Qiao Qisha biraz öne doğru ilerleyip yine eğildi, Çopur'da onunla birlikte hareket etti. Qiao Qisha çöreği yerden alırken bir elini onun kalça kemiğine koydu, diğer eliyle de omzuna bastırdı, Qiao bu kez çöreği yerken Çopur'a istediğini yapabileceği koşulsuz bir özgürlük verdi, neredeyse hiçbir müdahalede bulunmadı...

Shangguan Jintong umutsuz bir çabayla söğüt dalı ve yapraklarını çiğnerken nedense farkına bir türlü varamadığı bir tat aldığını hissetti. Yediklerinin tatlı olduğunu sandı ilk başta ama yemeye devam ederken o söğüt dalı ve yapraklarının yutulamayacak kadar acımsı bir tadı olduğunu fark etti, insanların onları yememesinin bir nedeni vardı. Ağzındakileri çiğnerken gözleri doldu. Puslu gözlerle önünde sahne alan olayın bitmiş olduğunu gördü, Çopur Zhang çoktan çekip gitmişti, Qiao Qisha sanki nerede olduğunu bilmiyormuş gibi boş bakışlarla etrafa bakınıyordu, sonra günbatımında sarkan söğüt dallarına başını çarpa çarpa o da uzaklaştı.

Shangguan Jintong söğüt ağacının dallarına tutunup hafiften dönmeye başlayan başını ağacın gövdesine yasladı.

Uzun sürmüş olan bahar mevsimi bitmek üzereydi, buğday başakları olgunlaştı, olgunlaşacaktı, bu, kıtlık gün-

lerinin sona ermek üzere olduğunun işaretiydi sanki. Çalışanların bu yoğun geçecek buğday hasadına başlamaları için güçlerini yeniden kazanmaları gerekiyordu, hükümet, çiftliğe fasulye keki gönderdi, herkese kişi başı yüz yirmi gram kek düşüyordu. Huo Lina'nın bir sürü zehirli mantar yiyip ölmesi gibi Qiao Qisha'nın daha fazla yiyeceği kaldıramayan bünyesi kekleri yedikten sonra iflas etti.

Shangguan Jintong, Qiao Qisha'nın ölmüş vücuduna bakınca karnının bir su fıçısı gibi şişmiş olduğunu gördü.

Fasulye keki paylaştırılırken uzun bir kuyruk oluştu. Paylaşımı Çopur Zhang ve aşçılardan biri yapıyordu. Qiao Qisha elinde bir kâseyle Jintong'un önünde duruyordu. Jintong, Çopur Zhang, Qiao Qisha'ya kendi payını verirken ona göz kırptığını gördü. Yiyeceğin kokusu öyle büyüleyiciydi ki, Qiao Qisha olan bitenin farkına bile varmadı. Tartım yapılırken birkaç gram için terazilerin üzerinden yumruklar uçuşmaya başladı, herkes kurt gibi açtı. Jintong belli belirsiz bir sezgiyle Qiao Qisha'nın payına düşenden daha fazlasını alacağını kestirdi. Birden içi, cız etti. Çiftliğe gelen emirde bu yüz yirmi gramın iki günde tüketilmesi gerektiği söylenmişti ama payına düşeni alan herkes hepsini bir günde yiyiverdi, ertesi güne tek bir kırıntı bile artmadı. O gece herkes kuyunun başına su içmeye koşturuyordu. Mideler yedikleriyle şişmişti, Shangguan Jintong uzun süredir unutmuş olduğu tokluk hissinin tadını çıkarıyordu. Jintong bir yandan geğirip bir yandan da osuruyordu, fasulyenin o leş kokusuyla alttan ve üsten kuşatılmıştı. Ertesi sabah bu kez de tuvaletin önünde uzun bir kuyruk oluşmaya başladı, kuru fasulye keki, uzun süredir açlıkla imtihan olan insanların midesini bozmuştu işte.

Qiao Qisha'nın ne kadar kek yediğini Çopur Zhang

dışında kimse bilmiyordu, o da bunu asla söylemezdi. Shangguan Jintong da talihsiz bir şekilde ölen 7. ablasının anısını kirletmek istemedi, önünde sonunda, diye düşündü, hepsi ya açlıktan ya da aşırı yemekten ölüp gidecek, öyleyse bunu niye dert edineyim?

Ölüm nedeni gün gibi ortada olduğundan hakkında bir soruşturma bile yapılmadı. Yaz sıcakları kavurucuydu, ceset uzun süre bekletilemezdi, yukarıdan gelen bir emirle hızla gömüldü. Ne tabuta kondu ne de bir tören düzenlendi. Sağcı kadınlar onun en güzel elbiselerinden birkaç parça seçip üzerini değiştirmek istediler ama onun tuhaf bir biçimde şişmiş karnı ve ağzının kenarındaki leş gibi kokan köpükleri görünce hepsi iğrenerek geldikleri gibi geri döndüler. Sağcı erkekler onu traktör birliğinin kullanmış olduğu eski bir brandaya sarıp brandanın iki ucunu tellerle sıkıca bağladılar, ardından onu bir el arabasına yükleyip savaş kalıntılarının batısındaki sazlık bir alana götürdüler, bir çukur kazıp onu içine koyduktan sonra gömdüler, mezarı Huo Lina'nın yanındaydı. Onların arkasında da Long Qingping'in kemiklerinin gömülü olduğu mezar vardı. Şakağında bir kurşun deliği olan kafatasını adli tıptan gelen araştırmacı giderken yanında götürmüştü.

8

Shangguan Jintong akşamüzeri bir yıldır ayak basmadığı eve girdi. Shangguan Laidi ve Kuşçu Han'ın arkalarında yetim bıraktıkları erkek çocuğu, kakao ağacına asılmış bir beşiğin içindeydi. Beşiğin üzerinde yağlı kâğıttan ve eski püskü bir brandadan yapılmış, çocuğu güneşten

ve yağmurdan koruyacak bir tente geriliydi, çocuk, beşiğin kenarlarına tutunmuş ayakta duruyordu. Kara kuru bir şeydi ama o dönem nadir görülen sağlıklı çocuklardan biriydi. "Sen de kimsin bakalım?" diye sordu Jintong, şiltesini yere bırakırken. Çocuk kara fasulyeyi andıran gözlerini kırpıştırıp merakla ona bakıyordu. "Beni tanımadın mı?" dedi Jintong, "Ben senin dayınım." "Nine... yav yav..." dedi çocuk peltek peltek salyaları sivri çenesine akarken.

Jintong kapının eşiğine oturup annesinin dönmesini bekledi. Bu, çiftliğe gönderildikten sonra eve yaptığı ilk ziyaretti ve eğer istemezse geri dönmek zorunda da değildi. Çiftlikte yapılacak olan binlerce dönümlük buğday hasadını düşündükçe içini büyük bir öfke kaplıyordu. Çalışanlar bahar hasadı zamanı karınlarını gerçekten doyurabiliyordu ve şimdi Jintong ve onun gibi genç olan bir düzine işçinin çalışması engellenmişti. Ama on gün sonra Jintong'un öfkesinin hiçbir anlamı kalmadı; çünkü tam da sağcılar Sovyet yapımı kızıl biçerdöverlere binmiş hasada başlayacakken bir dolu fırtınası olgunlaşmış buğdayları yerle bir edip acımasızca çamura gömdü.

Jintong kapının eşiğine oturur oturmaz çocuk hemen onu görmezden gelmeye başladı. Birkaç zümrüt yeşili papağan, kakao ağacının üzerinden aşağıya süzülüp beşiğin üzerinde uçuşmaya başladı. Parlak gözlü çocuk papağanlar uçuşurken onları takip ediyordu. Papağanlar çocuktan zerre kadar korkmuyordu, kimisi beşiğin kenarına kondu kimisi de çocuğun omuzlarına konup kulaklarını gagalıyordu. Papağanlar boğuk sesleriyle cıvıldaşırken çocuk da onları taklit ediyordu.

Jintong bitkin bir halde eşikte oturuyordu, gözleri kapandı kapanacaktı. Geri dönerken bindiği tekneyi ve tekneyi kullanan Huang Laowan'ın şaşkın bakışlarını düşünüyordu. Taşkın Ejderha Nehri'nin taş köprüsü ge-

çen seneki sel sularına kapılıp gitmişti, bu yüzden iki kıyı arasındaki ulaşım artık halk komününün faaliyete geçirdiği bu tekneyle sağlanıyordu. Teknede Jintong'a genç bir asker eşlik etti, çok konuşkan biriydi ve güney ağzıyla konuşuyordu. Asker elindeki telgrafı Huang Laowan'ın neredeyse burnuna sokarak, "Amca, amca, hadi daha hızlı sür, gördün mü, telgrafta, bugün öğle tam on ikide birliğimde olmam gerektiği yazıyor, böyle bir zamanda emir, demiri keser!" dedi. Huang Laowan'ın bu telaştan tutuştu tutuşacak genç askere verdiği tepki bir kaya kadar soğuktu. Omuzlarını silkip teknenin ön tarafına gitti, oraya bir karabatak gibi tüneyip bakışlarını hızla akan suya dikti. Bir süre sonra tekneye kasabadan komüne dönen iki memur bindi. Tekneye biner binmez teknenin diğer ucuna oturdular, biri, "İhtiyar Huang, hadi sür! Daha geri dönüp toplantının özünü anlatacağız!" diye bağırdı. İhtiyar Huang, "Bekleyin biraz," dedi boğuk bir sesle, "onun gelmesini bekliyorum."

Kadın kucağında bir *pipa*'yla tekneye atlayıp Jintong'un karşısına oturdu. Yüzü pudralanmıştı ve ruj sürmüştü ama bunlar yüzünün solgunluğunu gizlemeye yetmiyordu. İki memur pervasızca ona bakıyordu. Biri sanki emir verir gibi, "Hangi köydensin sen?" diye sordu.

Kadın başını kaldırıp soru sorana baktı, tekneye bindikten bu yana mahzun mahzun bakan o iki kara göz birden düşmanlık dolu vahşi bir ışıkla parlayınca Jintong'un içi ürperdi, bu solgun yüzlü kadının gözlerindeki ifadeden onun istediği herhangi bir erkeği fethedebileceğini hissetti. Kadının yüzü sararmış ve yakasından görünen boynu, derin kırışıklıklarla kaplıydı ama Jintong kadının ince parmakları ve parlak tırnakları olduğunu gördü, bu da onun yüzü ve boynunun göründüğü kadar yaşlı olmadığının kanıtıydı. Kadın, memurlara bakarken kucağındaki *pipa*'ya bir bebeği tutar gibi sıkıca sarıldı.

Huang Laowan teknenin kıçına gidip eline bambu bir sopa aldı, bu küçük tekneyi sopayla sığ kıyıdan uzaklaştırdı. Ardından tekneyi çevirip yola koyuldu, tekne suyu ikiye yararken suyun yüzeyi dalgalandı. Tekne büyük bir balık gibi süzülüyordu. Nehrin üzerinde kırlangıçlar sekiyordu, sazlıkların o soğuk ve pis kokusu yükselmeye başladı. Herkes ağır bir sessizliğe gömülmüştü. Kadınla konuşmuş olan memur, sessizliğe daha fazla dayanamayıp, "Sen Shangguan'ların şu?.." diye sordu. Shangguan Jintong adamı soğuk bakışlarla süzdü, onun söyleyemediği kelimenin ne olduğunu çok iyi biliyordu, sonunda çoktan alışmış olduğu bir tavırla, "Evet, ben Shangguan'ların o piçiyim, Shangguan Jintong," diye cevapladı onu. Memur, Jintong'un açıksözlülüğü ve cesur bir tavırla kendini küçümseyen duruşundan, utançtan ne yapacağını şaşırdı, devletten maaş alan memurların o kibri birden saldırıya uğramıştı, memur kendini geri çekti, bu açık bir ima taşıyordu, sınıf çatışmasıyla ilgili büyük bir tartışma yaşanabilirdi. "Duydun mu?" dedi o telaşlı askere dönüp, "Huangdao'daki milis ve birlikler yine büyük bir saldırıyla Amerika'nın ve Çan Kay-Şek'in[1] casuslarını duman etmiş. Yanlarında verici, zehir ve zaman ayarlı patlayıcı varmış, ilk işleri kuyuları zehirlemek olacakmış, zehir o kadar güçlüymüş ki bit kadar bir parçası iki atı öldürebilirmiş. Köprüyü patlatacak, rayları parçalayıp treni raydan çıkaracaklarmış. Zaman ayarlı patlayıcıları cebe sığacak kadar küçükmüş, konsantre herhalde, ceviz kadar bir şeymiş ama patladığı zaman bir ton TNT kadar hasar veriyormuş! Ama bu adamlar daha kıyıya çıkar çıkmaz bizimkiler tarafından kuşatılmışlar!" dedi. O genç asker heyecanla ellerini ovuşturdu, kışlaya geri dönebil-

1. 1925'te Kuomintang'ın başına geçen Çinli asker ve devlet adamı. (Y.N.)

mek için sabırsızlanıyordu. Memur, bakışlarını Shangguan Jintong'dan özenle kaçırıp Huang Laowan'ın elinde tuttuğu üzerinden sular damlayan sopaya bakarak, "Bu casusların hepsinin Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndan olduğu söyleniyor, daha önce Sima Ku'nun emrinde çalışmışlar, bu eli halkın kanına bulanmış casusların hepsi Amerikalı bir danışmanın eğitiminden geçmiş. Huang Laowan, Huang Laowan, bu Amerikalının kim olduğunu tahmin et bakalım? Edemezsin, değil mi? Dediklerine göre sizler bu Amerikalıyı daha önce görmüşsünüz, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda Sima Ku'yla birlikte tiranlık yapan, bir de sizlere film izletmişliği olan Babbitt'ten bahsediyorum! Bir de onun o kokuşmuş karısı Shangguan Niandi'nin casuslara bir ziyafet verip her birine altı işlemeli birer terlik verdiği söyleniyor..." dedi.

Kucağında *pipa* olan kadın, gizli gizli Jintong'u süzüyordu. Kadının bakışlarını üzerinde hisseden Jintong, kadının parmaklarının *pipa*'nın gövdesinde titrediğini gördü.

Memur gevezeliğe daha yeni başlamıştı: "Evlat, işte siz askerlere kendinizi göstermeniz için büyük bir fırsat doğdu, o casuslardan birini ele geçirdin mi hayatının geri kalanını önemli biri olarak geçirirsin."

Genç asker telgrafına bakarak, "Büyük bir şey olacağını tahmin etmiştim," dedi, "bu yüzden düğünümü erteleyip hemen birliğe dönme kararı aldım."

"Dün akşam Yatan Öküz Sıradağları'ndan üç tane yeşil işaret fişeği ateşlendi," dedi memur, "biri bunun uçan sincapların parlaması olabileceğini söyledi, düşmanı görmezden geliyorlar." Sonra yanındaki memura dönüp, "Xu, ikinci ortaokulun beden öğretmenine olanı duydun mu?" diye sordu. Xu başını iki yana salladı. "Kalın bir sözlüğü oyup içine bir silah koymuş. Kadının bir de küçük bir vericisi varmış, peki onu nereye sakladığını tahmin edin bakalım! Memelerinin arasına gizlemiş, meme

uçları elektrot, saçları da anten görevi görüyormuş, Asayiş Bürosu uzun süre aramış da bulamamış vericiyi. Bu casusların düşünemeyeceği şeytanlık yok, düşmanın ölümden korktuğunu söyleyenler yanılıyor, kadın memelerini deşip vericiyi içine sokmuş, kim bilir ne kadar çok acı çekmiştir..."

Tekne kıyıya yaklaşınca asker koşar adım fırladı. *Pipa* taşıyan kadın sanki onunla konuşmak istermiş gibi Jintong'a bakıyordu tereddüt içinde. Memur ciddi bir tavırla kadına, "Sen, bizimle komüne geliyorsun," dedi.

Kadın, "Nedenmiş, neden sizinle komüne gelecekmişim?" dedi öfkeyle

Memur, *pipa*'yı kadının elinden zorla alıp havada salladı birkaç kez, aletin içinden bir şeyin tıkırdadığı duyuldu, memurun yüzü heyecandan kıpkırmızı kesildi, solucana benzeyen burnu seğirdi. "Bir verici!" dedi heyecandan titreyen bir sesle, "Bir verici değilse de kesin bir silahtır!" Kadın *pipa*'yı geri almak için kendini öne attı, memur usta bir hareketle, yana kayınca kadın havasını aldı. "Geri verin onu bana!" dedi öfkeyle. "Sana geri mi vereyim?" dedi memur sinsi bir gülümsemeyle, "İçinde ne gizliyorsun?" "Kadınlara ait şeyler işte," diye kekeledi kadın. "Kadınlara ait şeylermiş? Kadınlara ait şeyler buraya mı gizlenir?" dedi memur, "Kadın yurttaşımız, bizimle birlikte komüne geliyorsun." Kadının solgun yüzünde birden vahşi bir ifade belirdi, "Oğlum, uslu bir çocuk ol da onu bana geri ver hemen, ben dağa vurup kaplan korkutan oyunlara gelmem, martaval okuma bana, bu yaşıma kadar neler gördüm ben!" dedi. "Ne iş yaparsın sen?" diye sordu memur biraz çekinerek. "Benim ne yaptığım senin ne haddine, çabuk *pipa*'yı bana geri ver!" dedi kadın. Memur, "Bunu sana geri verecek yetkide değilim, zahmet olmazsa bizimle komüne kadar gelin," dedi. Kadın, "Bu yaptığınıza gün ortasında soygun derler,

Japon şeytanları bile yapmaz bu yaptığınızı!" dedi. Memur uçarcasına komün karargâhına –Sima Ku'nun malikânesine– koşturdu. "Hırsız, seni gangster, kokuşmuş tahtakurusu seni!" diyerek koşturdu kadın onun peşinden çaresizce.

Jintong, bu kucağında *pipa* taşıyan kadının bir şekilde Shangguan ailesiyle bağlantılı olduğunu sezinledi. İçinden Shangguan kadınlarını sıralamaya başladı, Shangguan Pandi ölmüştü. Shangguan Zhaodi de ölmüştü. Shangguan Lingdi de ölmüştü. Shangguan Qiudi de ölmüştü. Cesedini görmüş olmasa da Shangguan Niandi'nin de ölmüş olduğunu biliyordu. Shangguan Pandi, Ma Ruilian'a dönüşmüştü, şimdilik yaşıyor olsa da o da ölmeyi bekliyordu. Geriye sadece Shangguan Xiangdi ve Shangguan Yunü kalıyordu. Kadının dişleri sarı ve başı çok hantal görünüyordu, küfrederken o koca ağzı ürkütücü bir biçimde sarkıyor, gözlerinden yavrularını emziren dişi bir kedi gibi yeşil ışıklar saçılıyordu. Kadın eğer bir Shangguan'sa, Shangguan Xiangdi olmalıydı; hani kendini satarak ailesine büyük bir fedakârlık yapmış olan 4. abla. Peki, *pipa*'nın içinde gizli olan neydi?

Jintong işte böyle *pipa*'nın gizemini düşünürken koca bir iskelet yığınına dönmüş olan annesi telaşla içeriye giriverdi. Jintong kapının mandalının oynadığını duyunca başını kaldırmış ve annesinin yan odaların birinden telaşla dışarıya fırladığını görmüştü. Annesine seslendi, seslenir seslenmez gözyaşlarına boğuldu. Annesi onu gördüğüne çok şaşırmış görünüyordu ama bir şey söylemedi. Eliyle ağzını kapatıp kayısı ağacının altındaki içi temiz su dolu olan ahşap bir su teknesinin yanına koşturdu, teknenin yanına diz çöküp iki eliyle kenarlarına tutundu, boynunu uzatıp ağzını açtı ve kusmaya başladı, ağzından bir kâse dolusu kuru fasulye boşaldı seslice, tekneden sular sıçratarak. Birkaç dakika nefesini toparladıktan sonra

başını kaldırdı, yaşlı gözlerle oğluna baktı, bir şeyler söylemeye çalıştı ama yine kusmaya başladı. Kuru fasulye ve mide suları birbirine karışıp su teknesinin içinde küçük bir girdap oluşturdu. Kusması bitince elini tekneye sokup kuru fasulyelere uzandı, bir süre bakakaldı elindeki fasulyelere, yüzünde halinden memnun bir ifade belirdi birden. Sonra ayağa kalkıp oğlunun yanına gitti, o uzun ama zayıf oğluna sımsıkı sarıldı. "Oğlum, bir gittin, pir gittin, dönene aşkolsun! Aramızda sadece beş kilometre vardı oysa!" dedi sitemle. Ama hemen ardından yine konuştu: "Sen gittikten kısa bir süre sonra işe girdim, komünün değirmeninde çalışmaya başladım, değirmen dediğim, Sima Ku'nun değirmeni, değirmenin kanatlarını kırdıklarından ötürü taş, insan gücüyle dönüyor, işi bana Du Wendou buldu, gün boyu değirmentaşını çevirmemin karşılığında yarım kilo kurutulmuş tatlı patates alıyorum, eğer bu ayak işini almasaydım geldiğinde ne anamı ne de Papağan'ı görürdün."

Jintong işte o an Kuşçu Han'ın oğlunun adının Papağan olduğunu öğrendi. Çocuk beşiğin içinde hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. "Gidip çocuğu al sen, anan da ikinize yemek yapsın."

Annesi su teknesinin içinden ayıkladığı kuru fasulyeleri birkaç kez temiz suyla yıkayıp bir kâsenin içine koydu. Bir kâse dolusu fasulye çıkmıştı. Jintong'un yüzündeki şaşkın ifadeyi gören annesi, "Oğlum, ben ne yapılması gerekiyorsa onu yapıyorum, sakın gülme anana... Anan hayatında binlerce, on binlerce hata yapmış olabilir ama hayatta ilk kez birinden bir şey çalıyorum..." dedi.

Jintong o tüylü başını annesinin omzuna yaslayıp, "Ana, öyle deme... Buna hırsızlık denmez, eğer buna hırsızlık deniyorsa, hayatta hırsızlıktan çok daha kötü şeyler de var..." dedi üzgün bir sesle. Annesi, ocağın altından sarmısak dövmek için kullanılan bir havan çıkarıp fasul-

yeleri tokmakla ezdi, üzerine soğuk su ekleyip bulamaç haline getirdi, ardından Jintong'a bir kâse uzatıp, "Yavrum, hadi ye biraz, ateş yakmaya çekiniyorum, ocağı yaktım mı komüncüler hemen ne pişirdiğime bakmaya geliyor, bunun olmasına izin veremem," dedi.

Jintong kâseyi eline alınca önce bir yutkundu.

Annesi üzeri ısırılmaktan diş izleriyle dolmuş küçük tahta bir kaşıkla Papağan'ı besliyordu. Papağan Han küçük bir taburenin üstünde düzgünce otururken yemeğini yedi güzel güzel.

"İğrendin mi?" dedi annesi Jintong'a özür diler gibi bakarak.

Jintong'un gözyaşları kâsenin içine dökülüyordu, "Hayır, ana, hayır iğrenmedim," dedi.

Kâsenin içindeki bulamacı birkaç saniye içinde içiverdi. Ağzında kötü bir kan tadı vardı, o kanın annesinin midesinden ve kusarken boğazından çıkan kan olduğunu biliyordu.

"Ana, bunu nasıl düşünebildin?" diye sordu Jintong üzgünce, annesinin kırlaşmış saçlarına ve hafifçe titreyen başına bakıp.

Annesi, "Önceleri çorabımın içine gizliyordum ama bir gün çıkarken yakalandım ve bir köpek gibi aşağılandım. Sonra herkes fasulyeleri yemeye başladı. Bir keresinde değirmentaşını döndürürken ağzıma biraz fasulye atıverdim, eve dönerken karnım ağrımaya başladı, zar zor yürüyordum, öleceğimi sandım ve çok korktum, avluya çıktım, boğazıma yemek çubuğu sokup kusmaya başladım, yağmur yağıyordu, aman kalsınlar, deyip içeri girdim, ertesi sabah avluya çıkınca yerde birkaç fasulye gördüm, yağmur suyundan şişmiş ve bembeyaz olmuşlardı, Papağan Han yere oturmuş fasulyeleri yiyordu, onların ne kadar tatlı olduğunu söyleyip yediğinin ne olduğunu sordu, düşünsene koca çocuk olacak hiç fasulye

görmemiş, birkaç tane de bana verdi, çok tatlı, yapış yapış ve lezzetlilerdi. Fasulyeler bitince Papağan biraz daha istedi, işte çalma fikri o zaman geldi aklıma. Başlarda kusmak için yemek çubuğu kullanıyordum, ah, nasıl bir histir o... Şimdiyse iyice alıştım, tek yapmam gereken şey başımı eğmek. Anlayacağın ananın midesi tahıl çuvalına döndü... Ama bugün korkarım ki son gün olacak, değirmende birlikte çalıştığım kadınların hepsi aynı yöntemi uyguluyor, ustabaşı tahılların her gün azaldığının farkına vardı bile, bizi vurmakla tehdit etti..." dedi.

Konuşma daha sonra Jintong'un çiftlikte yaşadıkları ve bir yıl içinde yaşadığı deneyimlere çevrildi, Jintong annesinden hiçbir şey gizlemeden her şeyi bir bir anlattı: Long Qingping'le yaşadığı cinsel deneyimi, Shangguan Qiudi ve Lu Liren'in ölümünü ve Shangguan Pandi'nin adını değiştirmesini.

Annesi uzun süre sessizce oturdu, ay doğudan çıkıp avluyu ve pencereden içeriye girip odayı aydınlatana kadar bekledi sessizlik içinde, sonra konuşmaya başladı: "Yavrum, sen yanlış bir şey yapmamışsın, o Long denilen kadının ruhu sonunda huzura kavuşmuş. Artık o da Shangguan ailesinden sayılır, ortalık düzeldikten sonra onun ve 7. ablanın kemiklerini eve getiririz."

Annesi uykusu geldiği için öne arkaya sallanıp duran Papağan'ı kucaklayıp *kang*'a yatırırken, "Başlarda ailemiz bir koyun sürüsü kadar genişti, şimdiyse sadece bizler kaldık geriye," dedi.

Jintong kendini zorlayarak, "Ana, 8. ablam nerede?" diye sordu.

Anası uzun uzun içini çekti, Jintong'a sanki ondan özür dilermiş gibi utangaç bir bakış attı.

Shangguan Yunü yirmi yaşında dâhi küçük bir kız çocuğu gibi davranıyordu, çok çekingen ve çok ürkek bir

kız çocuğu gibi. Kendini geri çekip tüm yaşamını ailesine yük olacağını düşünerek bir kozanın içinde geçirmişti.

İç bunaltan yağmurlu yaz akşamlarını üzgünce annesinin kusma seslerini dinleyerek geçiriyordu. Bir gece gök, gümbür gümbür gürüldüyor, rüzgâr ağaçlardaki yaprakları savuruyordu, ortalığı yanık bir şimşek kokusu sarmıştı ama bütün bu sesler annesinin kusma sesini bastıramıyordu, bütün bu kokular annesinin o güçlü kusmuk kokusunu bastıramıyordu. Annesinin kustuğu tahıl tanelerinin suya düşerken çıkardığı ses doğruca Yunü'nün kalbine saplanıyordu. Bu sesin bir an önce bitmesini istiyordu ama bir yandan da sonsuza kadar böyle devam etmesini. Annesinin kusarken mide suyuna karışmış kan kokusundan tiksiniyordu ama bu nahoş kokuya da şükrediyordu. Annesi havanda tahılları ezerken sanki kendi kalbini dövüyordu. Annesi o bir kâse kan kokan soğuk bulamacı ona uzatırken kör gözlerinden sıcak yaşlar süzülüyor, o güzel ağzı çarpılıyor, o bulamaçtan aldığı her kaşıkta iki gözü iki çeşme ağlıyordu. İçi annesine karşı minnetle dolup taşıyordu ama ağzından bir kelime bile çıkaramıyordu.

Geçen senenin yedinci ayının, yedinci gününde annesi tam da değirmene gitmek üzereyken Shangguan Yunü patlayıverdi: "Ana, sen neye benziyorsun?" O narin ellerini uzatıp, "Ana, sana dokunmama izin ver, ne olur," dedi.

Annesi içini çekip, "Aptal kızım benim, böyle kötü bir zamanda tek isteğin bu mu?.." dedi.

Annesi yüzünü onun ellerine yaklaştırıp kızın o yumuşacık parmaklarıyla yüzünü okşamasına izin verdi. Kızın parmaklarında bir rutubet kokusu vardı. "Yunü, ellerini yıkamalısın, fıçıda su var," dedi.

Annesi gittikten sonra Yunü, *kang*'dan aşağıya indi. Papağan'ın ağacın altındaki beşiğinde mutlu bir şekilde şarkı söylediğini duydu, ağacın tepesindeki kuşlar da şa-

kıyordu, sümüklüböceklerin ağacın gövdesinde sürünürken çıkardığı sesleri duydu, kırlangıçlar saçağa yuva yapıyordu. Su fıçısından gelen taze suyun kokusunu aldı, suya eğilince o güzel yüzü suda yansıdı, Jintong'un suyun yansımasında Natasha'yı araması gibi kendi yüzünü aradı ama göremiyordu işte. Shangguan'ların bu kızının yüzünü çok az insan görmüştü. Kalkık bir burnu, açık tenli bir yüzü, altın renginde yumuşak saçları ve bir kuğu gibi uzun ve ince boynu vardı. Suyun soğukluğunu burnunun ucunda hissetti, ardından dudakları ıslandı, en sonunda bütün başını suyun içine sokuverdi. Tuzlu su burnuna kaçınca birden kendine gelip telaşla başını yukarıya kaldırdı. Kulakları uğulduyordu, burnunun sızladığını ve şiştiğini hissetti. Kulaklarına vurup içindeki suyu çıkarınca ağacın üzerindeki kuşların cıvıltısını ve Papağan'ın ona 8. hala diye seslendiğini duydu. Ağacın altına gidip ellerini beşiğe uzattı, Papağan'ın o sümüklü burnunu siliverdi, ardından hiçbir şey söylemeden el yordamıyla avlu kapısını açıp dışarıya çıktı.

Annesi elinin tersiyle yanaklarındaki yaşları silerken, "8. ablan, bana yük olduğunu düşündüğünden çekip gitti... 8. ablan, babası Ejderha Kralı'nın bize gönderdiği bir lütuftu ama bu dünyadaki vakti dolmuştu, şimdi Doğu Deniz'indeki sarayına dönmüş ve orada Ejderha Prensesi olarak yaşıyor olmalı..." dedi ince bir sesle.

Jintong annesini teselli etmek istiyordu ama doğru sözcükleri bulamadı hemen. Kalbindeki acıyı gizlemek için öksürdü birkaç kez.

Bu sırada kapının çaldığını duydular, annesi önce şöyle bir titredi, hemen ardından fasulye tozuna bulanmış havanı saklayıp, "Jintong, git de kapıya bak, bak bakalım kimmiş," dedi.

Shangguan Jintong, kapıyı açınca karşısında teknedeki kadını gördü, kucağında *pipa*'sıyla kapının önünde

dikiliyordu çekinerek. Sivrisinek vızıltısını andıran ince bir sesle, "Sen Jintong musun?" diye sordu kadın.

Shangguan Xiangdi eve geri dönmüştü.

9

Beş yıl sonra bir kış sabahı batı kanadındaki odada *kang*'ın üzerine uzanmış ölmeyi bekleyen Shangguan Xiangdi birden ayaklandı. Burnu hastalıktan çürümüş ve yerine kara bir delik bırakmıştı, gözleri kör olmuştu. Başındaki kara saçları neredeyse hepten dökülmüş, buruşmuş kafa derisinin üzerinde sağa sola dağılmış olan pas renginde birkaç tutam kalmıştı. El yordamıyla dolabın önüne kadar gitti, bir taburenin üzerine çıkıp dolabın üzerinde ezilmiş bir kutunun içinde duran *pipa*'sını aşağıya indirdi, ardından yine el yordamıyla ilerleyip avluya çıktı. Gün ışığı artık tüm vücudu küflenmiş olan bu kadının üzerine vurdu. Kör gözlerini güneşe çevirince o iki delikten dışarıya yapışkanı andıran bir sıvı süzüldü. O sırada avluda üretim ekibi için hasırdan paspas dokuyan annesi belini doğrultup hüzünlü bir sesle, "Xiangdi, benim zavallı kızım, nasıl dışarıya çıktın öyle?" dedi.

Xiangdi çekinerek duvara sokulup yere oturdu, derisi pul pul olmuş bacaklarını uzatınca göbeği açıldı ama uzun süredir utançla bir ilişkisi yoktu, soğuk da artık ona işlemiyordu. Annesi eve doğru koştu, bir battaniye alıp bacaklarının üzerini örttü. "Canım kızım benim... hayatın boyunca..." Annesi varla yok arası gözyaşlarını elinin tersiyle silip paspas dokumaya devam etti.

Dışarıdan öğrencilerin bağırışları geliyordu, öğrenciler, "Saldırın, saldırın, saldırın bütün sınıf düşmanları-

na, büyük proleter kültür devrimi sonuna kadar!" diye boğuk seslerle slogan atıyorlardı, sloganları bütün sokakları inletiyordu, bütün evlerin duvarları renkli tebeşirle yazılmış, naif görünümlü ama yoğun içerikleri olan slogan yazılarıyla süslenmişti.

Xiangdi kıkırdamaya başladı, ardından donuk bir sesle, "Ana, ben on bin adamla yatıp bir sürü para kazandım, sonra onlarla altın ve elmas aldım, sofranızdan bir ömür boyu yiyecek eksik olmayacak," dedi. Elini komün memurunun ezdiği *pipa*'sının üzerinde gezdirerek, "Hepsi bunun içinde. Ana, baksana, bu geceleri parlayan bir inci, bir Japon işadamı hediye etmişti bana, onu alıp şapkana takarsan gece yolda yürürken fener taşımana gerek kalmaz... Bu kedigözü taşını on yüzük ve küçük bir yakutla takas etmiştim... Bu altın bileziği İhtiyar Üstat Xiong vermişti bekâretimi bozunca..." dedi. Hepsinin bir anısı olan o değerli mücevherlerini *pipa*'nın içinden güya tek tek çıkarıp anlatıyordu: "Ana, hepsini al, endişelenme artık, bunlar bizde olduktan sonra artık hiçbir şey için endişelenmemize gerek yok, sadece bu zümrüt tek başına beş yüz kilo un almaya yeter, bu kolye de en azından bir eşek parası değerinde... Ana... Ateş çukuruna girdiğim o gün bir yemin ettim, ne de olsa vücudunu ha bir kez satmışsın ha binlerce kez, hepsi bir, kız kardeşlerime daha iyi bir hayat sunabilmek için sattım bu vücudu... Nereye gitsem bu *pipa*'yı da yanımda taşıdım... Bu uzun ömür kilidini Jintong için döktürdüm, ona ver de boynuna taksın, uzun bir ömrü olsun... Ana... Bu mücevherleri iyi sakla, hırsız çalmasın, Yoksul Köylüler Derneği'nin elinden almasına sakın izin verme onları... Bunların hepsi kızının kanı ve alınteriyle kazanıldı... Ana, sakladın mı mücevherleri?"

Annesinin yüzü gözyaşları içinde boğuluyordu, Xiangdi'nin frengili vücuduna sımsıkı sarılıp hıçkırmaya baş-

ladı: "Canım kızım benim, kalbim parçalanıyor... Binlerce, on binlerce acıya katlandım ama en acısı yine de sensin Xiangdi'm benim..."

Shangguan Jintong, sokağı süpürürken Kızıl Muhafızlar başını yarmışlardı. Şimdi yüzü gözü kana bulanmış bir halde kakao ağacının altında dikilirken 4. ablasının içini paralayan hikâyesini dinliyordu. Kızıl Muhafızlar avlu kapısının üzerine birkaç afiş çivilemişlerdi: "Vatan Hainlerinin Evi, Toprak Ağası Birliği'nin Yuvası, Fahişenin Evi" Şimdi, ölmek üzere olan 4. ablasının hikâyesini dinlerken içinden gidip o "fahişe" kelimesini "vefalı" ya da "şehit" ile değiştirmek geçiyordu. Hastalığı yüzünden şimdiye kadar ablasından hep uzak durmuştu, şimdi bu yüzden derin bir suçluluk duyuyordu. Ablasının yanına gitti, onun o buz gibi elini tutup, "4. abla... bana aldığın uzun ömür kilidi için çok teşekkür ederim... Boynuma taktım bile..." dedi.

4. ablasının kör gözleri mutlulukla parladı, "Taktın mı? İğrenmedin mi? Karına onu, sana benim verdiğimi söyleme... Dokunmama izin ver de... yakışıp yakışmadığına bakayım..." dedi.

Shangguan Xiangdi'nin son dakikalarında vücudundaki tüm pireler onu terk etmişti, artık bu kadının vücudunda emilecek kan kalmamıştır, diyerek gitmiş olmalılardı.

Yüzünde bir gülümseme, çirkin bir gülümseme vardı, gittikçe zayıflayan bir sesle, "Pipa'm... bana verin de... sizin için bir... şey çalayım..." diyebildi.

Elini kırık dökük *pipa*'nın üzerinde rasgele gezdirirken eli birden düşüverdi, bunu takiben başı da omzunun üzerine düşüverdi.

Annesi kısa bir süre ağladıktan sonra gözyaşlarını silip ayağa kalktı, "Canım kızım benim, acın sonunda dindi," dedi.

Shangguan Xiangdi'yi gömdükten iki gün sonra tam biraz rahatladık, derken Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'nden sekiz sağcı, Shangguan Pandi'nin bir kapı kanadı üzerinde sırayla taşıdıkları cesedini getirip kapının dışına bıraktılar. Kolunda kırmızı bir kol bandı taşıyan liderleri kapıya vurup bağırdı: "Shangguan'lar, dışarı çıkın da ölünüzü kaldırın!"

Annem liderlerine, "O benim kızım değil!" dedi.

Liderleri traktör birliğinden genç bir adamdı, Shangguan Jintong'u tanıyordu, ona bir kâğıt uzatıp, "Bu ablanın mektubu. Devrimci hümanizm ruhuyla onu buraya kadar getirdik, ne kadar ağır olduğunu hayal edebilirsin, onu buraya taşırken bu sağcıların canı çıktı," dedi.

Jintong özür diler gibi başını salladı sağcılara. Mektubu açıp okumaya başladı: "Ben Shangguan Pandi'yim, Ma Ruilian değil. Yirmi yıldan fazla bir süredir devrime hizmet ettikten sonra düştüğüm hale bakın, devrimci kitlelere yalvarırım ben öldükten sonra cesedimi Dalan şehrine, götürüp annem Shangguan Lu'ya teslim edin."

Jintong kapı kanadının yanına gidip yere eğildi, onun yüzünü örten beyaz kâğıdı kaldırıp iyice baktı. Shangguan Pandi'nin gözleri pörtlemiş, dili de yarısına kadar dışarıya sarkmıştı. Kâğıdı telaşla geri örtüp sağcıların ve liderlerinin yanına gitti, önlerinde diz çöküp, "Yalvarırım size, lütfen onu mezarlığa götürün, burada bunu yapabilecek biri yok," dedi.

Annesi bu sırada feryat figan ağlamaya başladı.

Jintong, 5. ablasını gömdükten sonra küreğini sürüyerek *hutong*'un ağzına vardığında bir grup Kızıl Muhafız tarafından durduruldu. Muhafızlar onun kafasına karton ve macundan yapılmış koni biçiminde bir ahmak şapkası taktılar. Jintong başını sallayınca şapka yere düştü. Şapkanın üzerinde kendi adının yazdığını gördü, siyah mürekkeple yazılmış adının üzerine kırmızı mürekkeple bir

çarpı çizilmişti, kırmızı ve siyah mürekkep iç içe geçip kan gibi süzülüyordu. Adının yanında başka bir şeyler de yazılıydı: "Katil ve Ölüsevici" Kızıl Muhafızlar sopayla kıçına bir güzel vurdular, kapitone bir pantolon giydiğinden canı fazla acımadı ama canı çok acıyormuş gibi bağırmaya başladı. Muhafızlardan biri şapkayı yerden alıp ona komik bir opera karakteri olan Wu Dalang gibi dizlerini kırmasını söyledi, ardından şapkayı tekrar Jintong'un başına geçirdi. Şapkayı taktıktan sonra sıkıca bastırdı. "Sıkı tut onu," diye kükredi aslan burunlu, kaplan gözlü bir muhafız, "bir daha düşürürsen bacaklarını kırarım."

Shangguan Jintong iki eliyle şapkayı sıkıca tutup sendeleyerek uzaklaştı. Halk komününün giriş kapısı önüne sıralanmış olan başları şapkalı insanlar gördü. Aralarında karnı ödemden davul gibi şişmiş olan Sima Ting, ilkokul müdürü, ortaokulun siyasi komiseri, her zamanki havalarında olan beş-altı tane komün memuru ve bir zamanlar Lu Liren tarafından toprak sahneye çıkartılıp diz çökmek zorunda kalmış olan bir grup insan vardı, hepsinin başına ahmak şapkalarından geçirilmişti. Shangguan Jintong annesini de gördü. Annesinin yanında o mini mini yeğeni Papağan Han, onun yanındaysa tek memeli İhtiyar Jin duruyordu. Annesinin taktığı şapkada, "Akrep Ana, Shangguan Lu" yazıyordu. Papağan'ın başında şapka yoktu, tek memeli İhtiyar Jin'in başında da bir şapka vardı, bir de boynuna hafifmeşreplik anlamına gelen yırtık bir ayakkabı asılıydı. Davullar ve gonklar sessizliği kırarken Kızıl Muhafızlar "Öküz Hayaletleri ve Yılan Ruhları"[1] geçit törenine başladılar. O gün yeni yıl öncesi yılın son pazarı kurulmuştu, sokaklardaki kalabalık, karınca sürüsünü andırıyordu, insanlar yolun iki yanına

1. Kültür Devrimi sırasında suçlulara verilen genel isim. (Ç.N.)

çömelip sazdan sandalet, lahana, tatlı patates yaprağı ve benzeri tarım ürünlerini satışa çıkarmıştı. Herkes, üzerlerine tüm kış burunlarını silmekten ve yağlı dumandan parlayan siyah kapitone ceket giyiyordu, yaşlı erkeklerin çoğu pantolonlarını kenevirden yapılmış kemerlerle tutturmuştu. İnsanların kıyafetlerinin on beş yıl önce düzenlenmiş olan "Kar Pazarı"nda giydiklerinden hemen hemen hiç farkı yoktu. "Kar Pazarı"na katılan insanların yarısı üç yıl süren büyük kıtlıkta açlıktan ölmüştü, sağ kalanlarsa çoktan yaşlanmıştı. Son "Kar Prensi" olan Shangguan Jintong'un nasıl da şık ve zarif olduğunu şimdi sadece birkaç kişi hatırlıyordu. Onlar da "Kar Prensi"nin bir gün "ölüsevici" olabileceğini akıllarına bile getirmemişlerdi. "Öküz Hayaletleri ve Yılan Ruhları" alayındakiler odun gibi hissiz yürüyorlardı, Kızıl Muhafızlar ellerinde sopalarıyla, pat pat, diye kıçlarına vuruyordu, bu gerçek değil, daha çok sembolik bir vuruştu. Davul ve gonk sesleri yeri göğü inletti, atılan sloganlar kulak zarlarını patlattı, insanlar parmaklarıyla birilerini işaret edip hararetli tartışmalara giriyordu. Shangguan Jintong yürürken sağ ayağına birinin bastığını hissetti ama, aman, deyip geçiştirdi. Ama hemen ardından bir daha basıldı ayağına. Yüzünü yana çevirdiğinde tek memeli İhtiyar Jin'i gördü, kadının başında şapka olmasına ve başını eğmesine rağmen Jintong onun kendisine baktığını biliyordu, saçları darmadağınık olmalıydı, birkaç tutam sarı saç, soğuktan kızarmış kulaklarını örtüyordu. Kadının fısıldadığını duydu: "Seni piç Kar Prensi, o kadar canlı kadın seni bekliyorken gidip bir cesedi becerdin demek!" Jintong, kadının söylediklerini duymazdan gelip başını öne eğdi, bakışlarını yere ve hemen önünde yürüyen kişinin topuklarına sabitledi. "Geçit töreni bittikten sonra gelip beni bul," dediğini duydu İhtiyar Jin'in. Birden aklı, allak bullak oldu, İhtiyar Jin'in bu uygunsuz teklifi onu derinden tiksindirdi.

Zar zor yürüyebilen Sima Ting bir tuğla parçasına takılınca yere düştü. Kızıl Muhafızlar onun kıçını tekmeledi ama o hiçbir tepki göstermedi. Küçük bir Kızıl Muhafız onun sırtına çıkıp zıplamaya başladı. Bir balonun patlamasını andıran tok bir ses duyduk. Sima Ting'in ağzından ince sarı bir su fışkırdı. Annem yanına gidip diz çöktü, Sima Ting'in yüzünü kendine çevirip, "Amca, neyin var?" diye sordu. Sima Ting gözlerini hafiften aralayıp gözünün akıyla anneme son bir kez bakıp gözlerini sonsuza dek kapayıverdi. Kızıl Muhafızlar onun cesedini yolun kenarındaki hendeğe sürükledi. Alay yoluna devam etti.

Shangguan Jintong insan kalabalığının içinde sallanıp duran tanıdık birini gördü. Kadın siyah kadife bir manto giyiyordu, boynuna kahverengi bir eşarp dolamıştı, yüzünde sadece o parlak kara gözleri ve kirpiklerini açıkta bırakan kör edici beyazlıkta bir maske vardı. Sha Zaohua! Neredeyse kızın adını bağıracaktı. Jintong'un büyük ablası kurşuna dizildikten sonra Sha Zaohua evden kaçmış ve aradan tam yedi yıl geçmişti, Jintong ünlü kadın bir hırsız hakkında söylentiler duymuştu, söylentiye göre marifetli hırsız Prenses Sihanouk'un küpelerini çalmıştı, Jintong bu hırsızın Sha Zaohua olduğunu anlamıştı. Sha Zaohua'yı sadece birkaç yıl görmemiş olmasına rağmen kızın boyu uzamış, koca bir kız olmuştu. Pazardaki kara kalabalığın içinde yüz maskesi ve atkı takanlar kırsala gönderilecek olan şehirli gençlerdi ve Sha Zaohua taşıdığı şehirli havasıyla onların arasında egzotik bir çiçek gibi duruyordu. Kooperatifin lokantası önünde dikilirken Jintong'un olduğu yöne doğru bakıyordu. Başını güneşe çevirmişti. Jintong onun cam gibi parlayan gözlerini gördü. Ellerini kadife mantosunun ceplerine sokmuştu. Mantosunun altından mavi kadife pantolonunun yarısı görünüyordu. Pantolonu son günlerde moda

olan "tavuk bacağı pantolon" da denilen dar paça pantolonlardandı, lokantanın hemen yanındaki kooperatif marketinin önüne giderken çok kısa bir anda gördü Jintong onun pantolonunu. Belden yukarısı çıplak bir adam koşturup lokantadan fırlayıp "Öküz Hayaletleri ve Yılan Ruhları" alayının içine karıştı. Onun arkasından da buranın yerlisi olmadıkları belli olan iki adam fırlayıp adamı kovalamaya başladı. Yaşlı adamın derisi soğuktan kararmıştı, kaba pantolonunu göğsüne kadar çekmişti. Yaşlı adam ahmak şapkası takanlar alayının içinde bir görünüp bir kaybolurken bir yandan da elindeki çöreği yemeye çalışıyordu. Çöreği yerken neredeyse boğulacaktı, gözlerinin akı döndü. Yabancı adamlar onu yakaladı. Yaşlı adam sızlanmaya başladı, salya ve sümükleri elindeki çöreğin üzerine akıyordu, "Açım! Çok açım!" diye ağladı. Yabancı adamlar yerdeki üzeri salya ve sümük kaplı olan çöreği görünce tiksintiyle kaşlarını çattılar. Adamlardan biri çöreği yerden iki parmağıyla alırken yüzünde kusma isteği belirten bir ifade vardı ama çöreği atmanın çok yazık olacağını düşündüğü de belliydi her halinden. "Genç, sakın yeme onu," diye atıldı kalabalıktan biri, "merhamet gösterin adamcağıza!" Yabancı adam, çöreği yaşlı adamın yüzüne atıp, "Yaşlı bunak, al da ye hadi seni anasını siktiğimin piçi, umarım boğazında kalır seni gidi it!" dedi. Bir mendil çıkarıp parmaklarını sildikten sonra yanındaki adamla birlikte uzaklaştı. Yaşlı adam bir duvarın dibine çöküp kendi salya ve sümüğüyle kaplı olan çöreği yavaş yavaş, tadını çıkara çıkara yemeye koyuldu.

Sha Zaohua kalabalığın içinde sallanmaya devam ediyordu. Başında köpek derisi bir şapka ve üzerinde petrol işçisi üniforması olan bir adam kalabalığı yarıp bariz bir tavırla onlara doğru ilerliyordu. Adamın iki gözünde de yara izleri vardı, ağzının kenarına havalı bir biçimde tutturduğu sigarayı tüttürerek yengeç gibi yan yan yürü-

yordu. Kalabalık, imrenen gözlerle onu izliyordu. Adamın kendini beğenmişliği arttıkça yaralı gözleri daha bir parlıyordu. Jintong, onun kim olduğunu çıkardı. Adamın görünüşünden o da etkilenmişti, ne de olsa adamı adam yapan giydiği, atı at yapan eyeriydi, bir işçi tulumu ve köpek derisi bir şapka köyün ünlü kabadayısı Fang Shixian'i başka birine dönüştürmüştü. Kalabalığın arasında çok az kişi, hayatları boyunca içi pamukla doldurulmuş, dikişlerin arası böyle kabarık ve görünüşe göre sıcak tutan mavi kaba kumaştan bir işçi tulumu görmüştü. Kara bir maymuna benzeyen, yarı insan boyunda, kapitone pantolonunun yırtık ağından çıkmış koyun kuyruğunu andıran pamukları yolun kenarındaki hendeğin içinde sürüyen, düğmeleri çoktan yitmiş yırtık ceketinin kahverengi göbeğini açıkta bıraktığı ve saçları kuş yuvasına dönmüş bir erkek çocuğu, Fang Shixian'i yakın takibe almış, topuğundan ayrılmıyordu. İnsanlar ısınmak için birbirini itip kakıyordu. O yarı insan boyundaki erkek çocuğu sıçrayıp Fang Shixian'in başındaki köpek derisi şapkayı yere düşürdü. Sonra şapkayı yerden aldığı gibi kendi başına geçirip kurnaz bir köpek gibi kalabalığın arasına karıştı. Kalabalık bağırmaya ve birbirini daha fazla itip kakmaya başladı. Fang Shixian başını yokladı, neler olup bittiğini anlaması birkaç dakika sürdü, sonra bağırarak çocuğun peşine düştü. Çocuk hiç de hızlı kaçmıyordu, sanki kasten onu bekliyor gibiydi. Fang Shixian söverek öne atıldı, yola bakmıyordu bile, gözlerini şapkanın üzerinde pırıl pırıl parlayan köpek tüylerine dikmişti. Birkaç kişiye çarptı, kalabalık, onu geri itip çevirmeye başladı. Bu itip kakma ve sürekli bir yere çekilmekten adamın başı döndü. Herkes durmuş bu itip kakma oyununu izliyordu, hatta Kızıl Muhafızlar'ın küçük generalleri bile sınıf mücadelesini unutup "Öküz Hayaletleri ve Yılan Ruhları"nı bir kenara bıraktılar, alayın

ilerlemesi umurlarında bile değildi, kalabalığı yarıp onlar da şamatayı izlemeye başladı. Çocuk halk komünü, çelik fabrikasının önüne koştu, orada kapının önünde kavrulmuş fıstık satan, birkaç kız çocuğu vardı, kavrulmuş fıstık satmak, yasalara aykırı olduğundan kızlar ihtiyatı elden bırakmadan kaçmak için her an tetikte bekliyorlardı. Çelik fabrikasının önünde büyük bir gölet vardı, kış ortası olmasına rağmen göletin üzerinden buhar çıkıyordu, haddehaneden gelen koyu kırmızı atık su bu göletin içine boşaltılıyordu. Çocuk şapkayı başından çıkarıp göletin içine fırlattı. İnsanlar önce bir şaşırdılar, hemen ardından neşe içinde bağrışıp alkışlamaya başladılar. Köpek derisi şapka göletin ortasında süzülüyordu, hemen batmayacaktı anlaşılan. Göletin yanına koşturan Fang Shixian küfretmeye başladı: "Seni piç enik, seni bir elime geçireyim derini yüzeceğim canlı canlı!" Ama o piç enik, arkasında iz bile bırakmadan çoktan kaybolmuştu. Fang Shixian o güzelim köpek derisi şapkasına bakarken gözlerini kırpıştırdı birkaç kez, ardından yaralı gözlerinden iki sıra yaş süzüldü. Göletin etrafında öfkeyle dönmeye başladı. "Genç adam eve gidip bir bambu sırık getirirsen şapkayı alırsın," dedi kalabalıktan biri. "Bambu sırık gelene kadar şapka çoktan batmış olur," dedi başka birisi. Şapka çoktan batmaya başlamıştı. "Soyunup gölete gir de al şapkayı, kim alırsa onun olur şapka!" diye bağırdı bir başka adam. Endişelenen Fang Shixian gıpgıcır işçi tulumunu soyunup üzerinde sadece donuyla kaldı. Dikkatle suya girdi, su çok derindi, biraz ilerleyince su hemen omuzlarına kadar çıkıverdi. Sonunda köpek derisi şapkasını ele geçirmişti. Ama Fang Shixian suyun içindeyken ve herkes bakışlarını ona çevirmişken Jintong, o çocuğun bir anda şimşek gibi belirip Fang Shixian'in işçi tulumunu kaptığı gibi dar bir sokağa koşturduğunu gördü. Çocuğun girdiği sokağın içinde ince ve uzun bir göl-

ge belirdiği gibi kayboluverdi bir an. Fang Shixian sırılsıklam olmuş şapkası elinde kıyıya çıktığı zaman onu karşılayan bir çift ayakkabı ve delik iki çorap oldu. Kendi etrafında dönenip bağırmaya başladı: "Tulumum, tulumum nerede?" Bağırması birden acı bir ağıda dönüştü, Fang Shixian, işçi tulumunun çalındığını, şapkasının gölete atılmasının, tulumunu çalabilmek için yapılmış bir hile olduğunu ve profesyonel bir hırsız tarafından oyuna getirildiğini anlayınca, feryat figan ağlamaya başladı: "Aman Tanrım, öleyim daha iyi!" Ardından şapkasına sarılıp kendini gölete atıverdi. Kalabalık, yardım, diye bağırmaya başladı ama kimsenin soyunup gölete dalmaya niyeti yoktu. Rüzgârın soğuğu iliklerine işliyordu, yere düşen su damları hemen buza dönüşüyordu, tamam su sıcaktı, suya girmek kolaydı ama bir de sudan çıkması vardı, işte zor olan buydu. Fang Shixian suyun içinde çırpınıyordu. Kalabalıksa sadece hırsızın hilesine övgüler düzmekle yetindi: "Zekice, çok zekice!"

Annem sokakta insanların önünde zorla geçit törenine katıldığını unutmuş muydu acaba? Bu bir sürü kız çocuğu doğurmuş ve bir sürü meşhur damadı olmuş olan yaşlı kadın, birden başındaki şapkayı çıkarıp o küçük ayaklarına basa basa gölete doğru koşturdu. Göletin etrafına toplanmış kalabalığı öfkeyle kınadı: "Burada adam ölüyor hiçbirinizin kılının kıpırdadığı yok!" Yakındaki bir seyyar satıcıdan bir süpürge aldı, göletin kenarına gidip bağırdı: "Fang yeğenim, Fang yeğenim, aklını mı kaçırdın? Çabuk, tut şu süpürgenin ucundan da seni dışarıya çekeyim."

Suyun tadı muhtemelen çok acıydı ve Fang Shixian artık ölmek istemediğinden hemen süpürgenin ucuna yapıştı, tüyleri yolunmuş bir tavuk gibi kendini yukarıya çekti titreyerek. Dudakları morarmıştı, gözleri yuvalarında zar zor hareket ediyordu, konuşamıyordu da. An-

nem kendi ceketini çıkarıp onun omuzlarına attı. Fang Shixian annemin ceketiyle çok komik görünüyordu, insanlar gülseler mi ağlasalar mı bilemediler. Annem, "Fang yeğenim, ayakkabılarını giyip hemen eve koş, koşarken terini de atarsın iyi gelir, soğuktan ölmek istemiyorsan hemen eve koş," dedi. Ama Fang, elleri donduğundan ayakkabılarını giyemiyordu. Kalabalıktan annemin nezaketinden etkilenen birkaç kişi elbirliğiyle Fang Shixian'e çoraplarını ve ayakkabılarını giydirdi, onu ayağa kaldırıp koşturmaya çalıştılar. Fang Shixian tahta gibi olmuş bacaklarını sürüyerek adamlarla birlikte ilerledi.

Üzerinde sadece ince beyaz bir bluzla kalan annem üşümemek için kollarını birbirine doladı. Adamların Fang Shixian'i sürüklemesini izledi bir süre. Kalabalıktakilerin çoğu hayranlıkla ona bakıyordu. Ama Shangguan Jintong, annesinin bu davranışını onaylamadı. Fang Shixian geçen sene köyün güvenlik ekibinde bekçilik yapmış ve her gün iş çıkışı köyün başına dikilip çalışanların sepetlerini ve üstlerini aramıştı. Annesinin bir gün iş çıkışı eve dönerken yolda bulup sepetine attığı tatlı patatesi tespit eden de oydu. Fang Shixian annesini tatlı patatesi çalmakla suçlamış, annesi de bunun bir iftira olduğunu söyleyince o piç kurusu, annesine iki tokat atmış, kadının burnu kanamış ve kan damlaları bluzunun önüne süzülmüştü, annesi şimdi de o bluzu giyiyordu. Fang Shixian gibi boş gezenin boş kalfası olan, sırf fakir köylü sınıfına mensup olduğu için etrafta çalımla gezen bu avarenin, suda boğulmasının ne gibi bir kötülüğü olabilirdi ki? Jintong sırf bu yüzden annesinden biraz nefret etmeye başladı.

Jintong, Sha Zaohua'nın komün mezbahasının giriş kapısında, üzerine kırmızı harflerle sloganlar yazılmış olan sarı bir levhanın önünde dikildiği gördü. Jintong, Fang Shixian'in başına gelen talihsizliğin Sha Zaohua'yla

bir bağlantısı olduğunu düşünüyordu, o çocuk mutlaka onun çırağı olmalıydı. Eğer Sarı Deniz Restoranı'ndaki sıkı güvenlik tedbirleri altında Prenses Monica'nın parmağındaki elmas yüzüğü çalabiliyorsa o işçi tulumuyla ilgilenmediği kesindi. Bunu ninesine tokat atmış olan o kötü adamı cezalandırmak için yapmıştı. Jintong birden Sha Zaohua'yla ilgili fikirlerini değiştirdi. Şimdiye kadar hırsız olmanın hep utanç verici bir şey olduğunu düşünmüştü, bu hangi hanedanlık döneminde olursa olsun ezelden beri hep yüz kızartıcı bir suç sayılırdı ama şimdi şöyle düşünüyordu: "Tavuk, köpek gibi şeyler çalan sıradan bir hırsız olmak onurlu bir şey değil ama Sha Zaohua gibi tüm zamanların en azılı hırsızlarından biri olmak övgüye değer bir şey." İşte böyle şeyler düşünerek kendini rahatlattı biraz, onun gözünde Sha Zaohua'nın yaptığı Shangguan ailesinin rüzgârda salınan şanlı bir bayrak daha kaldırmasıydı havaya.

Kızıl Muhafızlar'ın küçük generali, Jintong'un annesinin yaptığından hiç de memnun değildi, eline o zamanlar çok nadir görülen ama devrimci faaliyetler için uygun olan ve tam da devrimci ihtiyaçları karşılayabilecek, pille çalışan taşınabilir bir megafon alıp onlarca yıl önce Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na gelip toprak reformu yapan o çok önemli adamın hastalıklı ses tonuna özenerek titreyen ve inişli çıkışlı bir sesle bağırmaya başladı: "Devrimci yoldaşlarım, Kızıl Muhafızlar, silah arkadaşlarım, fakir ve ortadirek köylüler, tarihî bir karşı devrimci olan Shangguan Lu'nun sahte nezaketine kanmayın sakın, onun tek yaptığı mücadelemizin yönünü değiştirmektir."

Kızıl Muhafızlar'ın bu küçük generalinin adı Guo Ping'en'di, aslında eksantrik babası Guo Jingcheng'in istismarına uğramış olan talihsiz bir çocuktu. Guo Jingcheng karısının bacağını kırmış ve ağlamaması için onu uyarmıştı. Kapılarının önünden geçenler sık sık sopanın

ete vururken çıkardığı sesleri ve kadının hıçkırıklarını duyarlardı avludan gelen. Li Wannian adında iyi yürekli bir adam bir keresinde buna bir son vermek istemişti ama tam da kapılarını çaldığı sırada avludan gelen kocaman bir taş parçası adamın sırtını yaralamıştı. Bu Guo Ping'en denilen adam, babasından miras kalan zalimlik ve acımasızlıkla "Kültür Devrimi" sırasında Zhu Wen adında bir öğretmenin böbreğine zarar vermişti acımasız tekmeleriyle. Konuşması biten Guo Ping'en megafonunu omzuna atıp Jintong'un annesinin yanına gitti, kadının dizlerine bir tekme atıp, "Diz çök!" diye bağırdı. Shangguan Lu acıyla inleyerek diz çöktü. Ardından Shangguan Lu'nun kulağını çekip, "Ayağa kalk!" dedi. Shangguan Lu tam da daha yeni ayağa kalkmıştı ki bir tekme daha yiyip yere düştü, Guo Ping'en bir ayağıyla kadının sırtına bastı. Guo Ping'en'in attığı bütün dayaklar aslında o sıralar çok meşhur olan, "Bütün sınıf düşmanlarını yere düşürüp üzerlerine basın," sloganının cisimleşmiş haliydi.

Annesinin dövüldüğünü gören Shangguan Jintong'un içinden bir öfke yangını yükseldi. Yumruklarını sıkıp Guo Ping'en'in üzerine atıldı. Tam yumruğunu havaya kaldırmıştı ki Guo Ping'en'in sinsi bakışlarıyla karşılaştı. Bu, yaşı aslında daha çok genç olan koca oğlanın çenesinde ona tarihöncesi bir sürüngenin ifadesini veren iki derin kırışıklık vardı. Jintong'un sıkılı yumrukları hiç farkında olmadan, sanki içgüdüsel olarak çözülüverdi, içi ürperdi, kara kış sanki kalbine savaş açmıştı, Jintong tam da ona ne yaptığını sandığını soracaktı ki Guo Ping'en, onun ağzının kenarına öyle bir yumruk geçirdi ki Jintong'un ağzından çıkan soru yerine bir inleme oldu: "Ah anacığım..." Jintong, annesinin önünde diz çökerken annesi ağır ağır başını kaldırıp öfkeyle oğluna baktı: "Seni işe yaramaz şey, ayağa kalk!"

Shangguan Jintong ayağa kalktı. Guo Ping'en, Kızıl

Muhafızlar'ına sopaları, davulları ve gonkları eşliğinde "Öküz Hayaletleri ve Yılan Ruhları" alayını pazar alanında ilerletmelerini işaret ediyordu. Guo Ping'en megafonunu eline alıp halkı da kendisiyle birlikte sloganlar atmaya teşvik etti. Pilli megafonun sayesinde daha yüksek çıkan o garip ses tonu, zehirli bir böcek ilacıymış gibi halkın üzerine yayıldı. İnsanlar kaşlarını çattı ama kimsenin ağzından çıt bile çıkmadı.

Shangguan Jintong'sa bu sırada durduğu yerde bir sanrı görüyordu: Pırıl pırıl parlayan muhteşem bir gün, elinde efsanelerde anlatılan o Ejderha Pınarı Kılıcı, Guo Ping'en, Zhang Pingtuan, Fare Fang, Köpek Liu, Wu Yunyu, Wei Yangjiao ve Guo Qiusheng'i yakalayıp o toprak sahneye çıkarmış, hepsine sırayla diz çöktürüp o mavi mavi parlayan keskin kılıcının ucuyla... Önce Wu Yunyu'nun boğazını kesmeli. O yara bere içindeki kel kafanın gözleri doluyor, "Shangguan Jintong, hayır... hayır, Shangguan'ların vârisi, kıyma bana, bendenizin evinde seksen yaşında ihtiyar bir anası var, ona bakmakla yükümlüyüm..." diye kekeleyerek merhamet diliyor. Shangguan vârisinin üzerinde şık, beyaz bir cübbe var, o dünyaca meşhur kılıcının keskin ucunu havada döndürüp Wu Yunyu'nun bir kulağını kesiyor, kulak yere düşer düşmez bir köpek gelip kulağı kaptığı gibi ağzına atıyor, kulağı iyice çiğnedikten sonra yapış yapış bir halde kusuyor. Shangguan vârisi, "Siktir git hadi! Köpekler bile yemez etini, seni siğilli karakurbağası, siktir git hadi!" diyor... Wu Yunyu sahnenin altına siktirip gittikten sonra, sıra o kurttan daha vahşi, tilkiden daha kurnaz ama şimdi bir tavşandan daha ürkek olan Wei Yangjiao'ya, geliyor. Bu hem yumuşak hem de sert olabilen oğlan, sert oldu mu elmastan daha sert, yumuşak olduğu mu bir bok yığınından daha yumuşak olan bu oğlan, Shangguan vârisinin ayaklarının dibine diz çökmüş, pirinç gagalayan

bir tavuk gibi secde ediyor, yanıp sönen gözleri bakır bir parayı andırıyor. Shangguan Dede, Shangguan Baba... kapa çeneni! Benim torunum olmak senin yapacağın iş değil; hele benim oğlum olmanın yanından bile geçemezsin. Shangguan vârisi kaplanların soyundan gelir, senin gibi sümüklü bir böceği nasıl aramıza alalım? Kılıcının buz gibi ucuyla onun burnunu kesiyor. Beni hatırladın mı? O zamanlar bana nasıl davrandığını? Shangguan vârisi ah, kılıç ustası kahraman Shangguan, sizin gibi büyük bir insanı nasıl hatırlamaz benim gibi küçük biri, bir hükümdarın midesi bir geminin yüzebileceği kadar geniştir, öyle sıradan bir gemi değil, on bin tonluk büyük bir gemi, büyük fırtınalara göğüs gerebilen, azgın dalgaları kırabilen, Pasifik Okyanusu'na yönelmiş, sizin gönlünüz Pasifik Okyanusu'ndan bile daha engin. Ağzın iyi laf yapıyor ama gerçekte için nefret dolu. Bu dili kesmek gerek bir daha küfretmesin diye, bir daha dedikodu çıkarıp kimsenin canını yakmasın diye. Wei Yangjiao iki eliyle ağzını kapatıyor, korkudan yüzünün rengi atıyor. Shangguan vârisi bileğini şöyle bir kıvırınca Ejderha Pınarı sanki ay ışığında çalan bir flüt gibi çağıldıyor, bambuların gölgesi yere düşünce Wei Yangjiao'nun iki bileği birden kesiliyor. Kılıç sanki havayı keser gibi önünde hiçbir engel tanımıyor. Jintong ustaca bir bilek hareketiyle Wei Yangjiao'nun dilini kesip oğlanın ağzını içinden kan fışkıran kara bir deliğe çeviriyor. Sıradaki! O piç velet Guo Ping'en'e geldi sıra. Shanggaun Jintong kararsız, önce hangi organını kesmekle başlasam, diye düşünüyor biraz, boş ver düşünmeyi, direkt öldür. Ejderha Pınarı Kılıcı'nı kaldıran Shangguan vârisi, "Bu annem için, dünyadan bir pisliği temizlemiş olurum," diyor. Kılıç tam da Guo Ping'en'in ense kökündeki o çukura düşüp kesiveriyor kafasını. Kafa, o derin hendeğe yuvarlanıyor, kara ve sıska balıklar üşüşüyor hemen, kuyruklarını sallayıp yüzünün derisini dişliyorlar. İntikamını aldıktan sonra

gözü yaşlarla doluyor, kılıcını kınına soktuktan sonra, iki elini göğsünde yumruk yapıp sahnenin altındakileri selamlıyor. Seyirciler çılgınca tezahürat yaparken saçında kırmızı ipekten kelebek şeklinde bir toka olan küçük bir kız çocuğu koşuyor sahneye, kucağında bir demet beyaz çiçekle, çiçekleri Shangguan vârisine takdim ediyor. Shangguan vârisi birden bu kız çocuğunu bir yerlerden tanıdığını düşünüyor, dikkatlice bakınca kim olduğunu çıkarıveriyor, meğer Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'ndeki savaş kalıntılarının yanında birlikte oyun oynadığı o küçük kız çocuğuymuş. Kız, havan topunun paslı namlusuna binip atçılık oynuyor. Kızı kucağına alınca birden aklına geliyor, kantine gidip yaptığı kötülüklerin boyunu geçtiği o Çopur Zhang şeytanından hesap sormalı, iyice düşünüyor, evet o ahlaksız adamın apış arasındaki şeyi kesmeli ki bir daha tecavüze kalkışamasın... Çopur Zhang'ı bir bakışta ele geçiriyor. "Seni tosbağa yumurtası, diz çök hemen!" diyor Shangguan vârisi vahşice, "Seni niye aradığımı biliyor musun?" "Kılıç ustası kahraman Shangguan," diyor Çopur Zhang, "bilmiyorum..." Kılıç ustası kahraman Shangguan, kılıcının sivri ucuyla Çopur'un apış arasını işaret ederek, "Buraya tecavüz ettiğin kadınlar adına intikam almak için geldim," diyor. Çopur Zhang donup kalıyor, tıpkı bir zamanlar Kuşçu Han'ın yaptığı gibi. Shangguan vârisi bir harekette Çopur'un pantolonunu kesiveriyor, tam bileğini döndürecekken birden söğüt ağacının arkasından çıkan Shangguan Qiudi'yi görüyor, Çopur'un önüne geçip, "Jintong, ne yaptığını sanıyorsun sen?" diyor sert bir tavırla. "7. abla, çekil önümden, bırak da şu domuzu hadım edeyim, onu Çin'in en son haremağasına çevireyim, sizlerin intikamını alacağım!" diyor Shangguan Jintong. Shangguan Qiudi inci tanesi gibi dökülen gözyaşlarıyla, "Canım kardeşim benim, hakikaten kadınları hiç anlamıyorsun..." diyor.

"Çabuk yerine dön!" diye bağırdı Kızıl Muhafızlar'ın

küçük generallerinden biri, Shangguan Jintong'un karnına bir yumruk geçirirken, "Aptal piç, yoksa kaçmak mı istiyorsun?!"

Shangguan Jintong az önce gördüğü sanrının etkisindeydi hâlâ, gözlerinden sıcak yaşlar boşandı. Bir yumruk yedikten sonra kendine gelmişti ama gerçeklik daha acımasızdı gördüğü sanrıdan, önünde puslu ve aşılmaz bir yol vardı. Bu sırada Guo Ping'en'in Kızıl Muhafızlar'ı ile Wu Yunyu'nun liderlik ettiği "Altın Maymun İsyan Ordusu" arasında bir çatışma çıktı. Guo Ping'en ve Wu Yunyu önce ağız dalaşına girdiler, biraz havladıktan sonra baktılar ki bu nefret sözcüklerle ortadan kaybolmayacak, yumruklarını havaya kaldırıp itip kakışa başladılar, ardından da savaş geldi.

İlk tekme Wu Yunyu'dan geldi, Guo Ping'en de bir yumrukla cevap verdi. Ardından birbirlerine girdiler. Guo Ping'en, Wu Yunyu'nun can damarı olarak bilinen şapkasını yırtıp onun o çürük patatese benzeyen yara bere içindeki kel kafasını sıktı, Wu Yunyu başparmağını Guo Ping'en'in ağzına sokup tüm gücüyle çekince ağzının kenarında bir kesik açtı. Liderlerinin kavgaya başladığı gören iki fraksiyon da hemen harekete geçip kavgayı bir çete savaşına çevirdi. Çok kısa sürede sopalar sallanmaya, tuğla parçaları havada uçuşmaya başladı, kafası yarılan teslim olmaktansa ölürüm desturuyla kavgayı iyice kızıştırdı. Wu Yunyu'nun sağ kolu Wei Yangjiao üzerinde kırmızı püsküllleri olan çelik uçlu mızrağıyla iki kişiyi bağırsaklarından yaralayınca yaralardan kan ve gri renkte yapışkan bir sıvı fışkırdı. Guo Ping'en ve Wu Yunyu adamlarını toplayıp onlara savaş taktiği vermek için geri adım attılar. Jintong bu sırada ona Sha Zaohua'yı anımsatan yüzü maskeli genç bir kadının hızla Guo Ping'en'in önünden geçtiğini gördü, geçerken sanki eliyle Guo Ping'en'in yüzüne dokundu. Birkaç dakika sonra Guo Ping'en acıy-

la inlemeye başladı, meğer yanağında kesici bir aletle büyük bir delik açılmış. Yanağında sanki ikinci bir ağız açılmıştı. Beyaz etin içinden fışkıran kırmızı kan, insanın tüylerini diken diken ediyordu. Guo Ping'en birden yanağını tutarak komün hastanesine doğru koşturmaya başladı, o an hiçbir şey umurunda değildi sanki. Savaşın giderek daha çok kızıştığını gören halk üzerlerine kan bulaşacağı korkusuyla tezgâhlarını toparlayıp sokak aralarında gözden kayboldular.

Bu savaş Wu Yunyu'nun "Altın Maymun İsyan Ordusu"nun büyük zaferiyle sonuçlanmıştı. Guo Ping'en'in "Rüzgâr ve Şimşek Şoku Muharebe Takımı"nı kendi ordusunun bünyesine katıp "Öküz Hayaletleri ve Yılan Ruhları" alayını da savaş ganimeti olarak ele geçirdi. Guo Ping'en'in pilli megafonu da artık Wu Yunyu'nun omuzlarındaydı. Kargaşa esnasında Wei Yangjiao'nun mızrağıyla bağırsaklarından yaralanan iki "Rüzgâr ve Şimşek Şoku Muharebe Takımı" üyesinden biri hâlâ hastaneye kaldırılmadığı için orada son soluğunu verdi, diğeriyse iki litre kan kaybetmişti ama yaşamaya devam etti. Gereken kan "Öküz Hayaletleri ve Yılan Ruhları" alayındakilerin damarlarından çekildi. Yaralı, hastaneden taburcu olduktan sonra hiçbir Kızıl Muhafız birliği onu aralarına kabul etmedi çünkü onun yoksul köylü kökeninden gelen kanı değişmişti artık. Ona verilen iki litre kanda toprak ağalarının, zengin köylülerin, tarihî karşı devrimcilerin ve sınıf düşmanlarının kanı vardı ve damarlarında şimdi onların kanı akmaktaydı. Wu Yunyu'nun dediğine göre; Wang Jinzhi artık moleküllerinde muhalif sınıfının o beş kötü alışkanlığını yani oburluk, sarhoşluk, zamparalık, kumar ve uyuşturucu bağımlılığını taşıyan aşılı bir meyveydi. Wang Jinzhi denilen bu bahtsız adam bir zamanlar "Rüzgâr ve Şimşek Şoku Muharebe Takımı"nın propaganda timinde görev alıyordu. Kızıl Muhafızlar'ın

hepsi tarafından dışlanıp yalnızlığıyla baş edemeyince o da kendi "Tek Boynuzlu At Muharebe Takımı"nı kurdu, kendi mührünü oydurtup kendi flama ve kol bantlarını yaptırdı, hatta komünün radyo istasyonuyla bizzat görüşüp onlardan beş dakika yayın izni kopardı, burada metinlerini kendinin yazdığı "Tek Boynuzlu At" diye bir programa başladı; programın "Tek Boynuzlu At"ın savaştaki dinamik durumundan tutun da Dalan şehrinin tarihindeki önemli anekdotlara, çerezlik dedikodulara, seks skandallarına, halkın ilgisini çekecek genel şeylere ve daha neler, nelere varan çok geniş bir skalası vardı. Radyo yayını sabah, öğle ve akşam olmak üzere günde üç kere yapılıyordu, program yayına başladığında bütün fraksiyonların temsilcileri bir bankın üzerine oturup sabırsızlıkla kendi sıralarının gelmesini beklerdi. Wang Jinzhi'nin "Tek Boynuzlu At"ı son sırada yer alıyordu, "Tek Boynuzlu At" yayınlandıktan sonra *Enternasyonal* çalmaya başlıyordu, marş, *Enternasyonal'le kurtulur insanlık*, dizesiyle sonlanırken radyo yayını da sonlanmış sayılıyordu.

Radyo oyunlarının ve müzik yayınının olmadığı bir dönemde beş dakikalık "Tek Boynuzlu At" programı Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki halkın en büyük eğlencesiydi. İnsanlar domuz ağıllarında, yemek masalarında ya da *kang*'larında kulakları dikip programın başlaması beklerdi. "Tek Boynuzlu At" bir akşam yayında şöyle konuştu: "Fakir ve ortadirek köylüler, devrimci silah arkadaşlarım, yetkili bir kaynaktan alınan bilgiye göre 'Rüzgâr ve Şimşek Şoku Muharebe Takımı'nın komutanı Guo Ping'en'in yanağını kesip yüzünde büyük bir delik açan kişinin, o meşhur kadın hırsız Sha Zaohua olduğu açıklandı. Hırsız Sha, yıllar önce Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda at koşturan vatan haini Sha Yueliang ve bir devlet memurunu öldürdükten sonra infaz edilen Shangguan Laidi'nin kızıdır. Hırsız Sha, küçükken Güneydoğu Laoshan Dağ-

ları'nda daha sonra ona dövüş sanatlarını öğretecek olan tuhaf bir adamla karşılaşmıştır, saçaklardan uçup duvarda yürüyebilir, eli çabuk usta bir hırsızdır, siz farkına bile varmadan cebinizden cüzdanınızı aşırıp kolunuzdan çantanızı alabilir. Yetkili kaynaklardan alınan bilgilere göre, Sha Zaohua Gaomi, Kuzeydoğu Bucağı'na geri döneli üç ay olmuş ve tüm köy ve mezralarda çoktan gizli irtibat noktaları kurmuş, çeşitli sindirme ve baskı yöntemleri kullanarak kendine, ona hemen hemen her şey hakkında rapor sunan çömezleriyle küçük bir casus ordusu ağı örmüştür. O gün Dalan şehri pazarında fakir köylü Fang Shixian'in köpek derisi şapkasını çalan erkek çocuğu hırsız Sha'nın suç ortağıdır. Hırsız Sha'nın büyük şehirlerdeki şeytani suçlarla da bağlantısı vardır. Birçok takma adı vardır, içlerinde en bilineni 'Kırlangıç Sha'dır. Bu sıralar Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na sızmasının nedeni öldürülen anne ve babasının intikamını almaktır, Guo Ping'en'in yanağındaki bıçak yarası onun sınıf misillemesinin ilk adımıdır, ilerleyen günlerde daha acımasız ve daha korkunç trajedilerin yaşanacağı bekleniyor. Hırsız Sha'nın kullandığı suç aletlerinden birinin tren geçerken rayların üzerine koyduğu bakır bir bozuk para olduğu bildirilmiştir. Bu bakır para kâğıttan daha ince olmakla birlikte çok da keskindir, bir saç telini üzerine doğru üflediğinizde ânında kesebilir, insan derisini kestiğindeyse kanama ancak on dakika sonra başlar, kurbanın acıyı hissetmesi için de yirmi dakika geçmesi gerekir. Hırsız Sha, bu keskin suç aletini parmaklarının arasında gizliyor, atardamarınızı kesmesi için ufak bir fiske yeter, ânında ölürsünüz. Hırsız Sha'nın Kung Fu'daki eli çabukluğu da eşsizdir. Dövüş sanatı ustasıyla çalışırken on tane bozuk parayı yağ kaynamakta olan bir tencerenin içine atıp çıplak elini kızgın yağın içine sokarak bozuk paraları teker teker almış, bunu yaparken eli bile yan-

mamıştır, hareketleri öyle hızlı ve öyle keskindir ki görebilmek neredeyse imkânsızdır. Devrimci silah arkadaşlarım, fakir ve ortadirek köylüler, silah kullanan düşmanlarımız öldürüldü ama bozuk para kullananlar hâlâ hayatta, bizlerle on kat daha kurnaz ve yüz kat daha çılgın bir vahşilikle mücadele ediyorlar. "Süreyi aştın, süreyi aştın." Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki hoparlörlerden birden böyle bir anons duyuldu, "Hemen bitiriyorum, hemen bitiriyorum... olmaz olmaz, 'Tek Boynuzlu At' *Enternasyonal*'in zamanını çalamaz, biraz daha geç bitirseniz olmaz mı?" Ama *Enternasyonal*'in melodisi hoparlörlerden yayılmaya çoktan başlamıştı bile.

Ertesi sabah Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki hoparlörlerden "Altın Maymun İsyan Ordusu" uzun bir makaleyle "Tek Boynuzlu At"ın Sha Zaohua'yla ilgili mitini kelimesi kelimesine çürütüp bütün suçları "Tek Boynuzlu At"ın üzerine yıkması duyuldu. Bütün kitle örgütleri ortak bir bildiri yayımlayarak "Tek Boynuzlu At"ın yayın ayrıcalıklarının geri çekildiğini söylediler ve "Tek Boynuzlu At Muharebe Takımı" liderine birliğini dağıtması ve resmî mühürlerle diğer tüm propaganda malzemelerini yok etmesi için kırk sekiz saat süre tanıdılar.

"Altın Maymun İsyan Ordusu" her ne kadar Sha Zaohua gibi usta bir kadın hırsızın varlığını inkâr etse de Shangguan'ların evini gözetlemek için casuslar ve nöbetçiler atadı. Evin çevresinde *wok* kalaycısı, bileyici, ayakkabı tamircisi gibi kılıklara giren casus ve nöbetçiler ertesi yıl, havaların ısınıp çiçeklerin açtığı Qingming Bayramı'nda Shangguan Jintong'un yakalanıp İlçe Asayiş Bürosu'ndan gelen bir polis minibüsüne bindirilişine kadar o zaman Dalan şehri Devrimci Komitesi başkanlığına yükselmiş olan Wu Yunyu'nun emriyle görevlerine devam ettiler.

Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği boşaltıldığında Qiao Qisha'nın tuttuğu bir günlük bulundu. Qiao Qisha'nın günlüğünde Shangguan Jintong ve Long Qingping'in arasındaki ilişki ayrıntılı bir biçimde anlatılıyordu. İlçe Asayiş Bürosu, Shangguan Jintong'u cinayet şüphesi ve artık kesinleşmiş olan ölüsevicilik suçundan dolayı tutukladı, daha soruşturma bile başlatılmadan on beş yıl boyunca Sarı Irmak kıyısındaki bir çalışma kampında çalıştırılmak üzere hapis cezasına çarptırıldı.

Altıncı Bölüm

1

1980'li yılların ilk ilkbaharında zorunlu hizmetini bitirmiş olan Shangguan Jintong otobüs durağının kimsenin fark etmediği bir köşesinde utangaç ve kafası karışık duygular içinde otururken şimdi Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın başkenti olmuş Dalan şehrine giden otobüsü bekliyordu.

Şimdi arkasında bırakmış olduğu o on beş yıl Jintong'un gözüne gerçekten de kötü bir rüya gibi geliyordu. Jintong beyni çatlayana kadar düşündü ama tüm hatırlayabildiği sanki çamura gömülmüş kırık cam parçaları üzerine vuran beyaz bir ışık gibi gözlerini acıtan parçalı anılardan ibaretti. Ellerine kelepçelerin takıldığı ânı hatırladı birden, karanlık vücudunu ele geçirmeden hemen önce gözlerine yansıyan o parlak ışığı ve annesinin uzaktan gelen, "Oğlumu hangi hakla tutukluyorsunuz? Benim oğlum iyi bir insandır, hayatta kimseye zarar vermez..." diyen sesini hatırladı sonra... Ardından bir hücreye kapatılıp hakkında çıkacak hükmü beklediği o korkunç günleri hatırladı, hücresinin zayıf ışığı altında her gece o sakallı gardiyana nasıl oral seks yapmak zorunda kaldığını... Çalışma kampında dayanılmaz bir sıcağın altında tuz kırarken gözlerine vuran o kör edici ışığı hatırladı. Gardiyanlar güneş gözlüğü takıyordu ama

mahkûmların buna hakkı yoktu. Nereye baksa o tuzlu ve bozarık ışık gözlerini yaşla dolduruyordu... Sonra o dondurucu kara kışta çıra toplarken yerdeki karın üzerine vuran ışıltıları ve nöbetçilerin tüfeklerinin namlularının parıldamasını hatırladı. Kulakları sağır eden bir tüfek sesi duyunca birden doğrulup güneşe baktı, karanlık bir figürün yalpalayarak yere düştüğünü gördü. Daha sonra bir nöbetçinin kaçmaya çalışan bir mahkûmu vurduğunu öğrendi... Ardından tarlaların üzerinde çakan basketbol topu büyüklüğündeki şimşeklerin olduğu bir yaz gününü hatırladı. Korkudan yere diz çöküp dua etmeye başladı: "Kutsal Babamız, esirge beni. Yanlış bir şey yapmadım, beni şimşeklerinden koru... bağışla şu hayatımı... Hapishaneden çıkıp tekrar özgür bir adam olayım... Annemi bir kez daha görmek istiyorum..." Sonra yere bir şimşek düştü, kendine geldiğinde yanında şimşek çarpmasıyla ölmüş olan bir keçinin uzandığını gördü, havayı yanmış et kokusu kaplamıştı.

Hava daha tam anlamıyla aydınlanmamıştı, bekleme salonunun tavanından bir düzine kadar avize sarkıyordu ama bu avizeler dekorasyon amaçlıydı sadece, salonun içi, duvardaki iki vatlık ampullerin sarı ve loş ışığıyla aydınlatıyordu. Bekleme salonunun içindeki siyah banklara, o yılların modası olan aylak takımından birkaç kabadayı genç uzanmıştı, yüksek sesle horlarlarken arada rüyalarında sayıklıyorlardı, içlerinden birinin sanki sac levhadan kesilmiş gibi duran boru paçalı bir pantolonu vardı, uyurken dizlerini kırıp bacaklarını üst üste atmıştı. Puslu pencerelerden içeriye giren gün ışığı, yavaş yavaş bekleme salonunu aydınlattı. Yeni bir dönem başlamıştı, Shangguan Jintong önünde bacaklarını havaya dikmiş bir şekilde uyuyan gençlerin giyim kuşamından üzerine doğru gelen yeni dönemin soluğunu açıkça hissedebiliyordu. Bekleme salonunun birinci sınıf mermer

döşenmiş zemini tükürük, balgam, sağa sola atılmış kâğıt parçaları ve hatta kokusu ta göğe kadar yükselen idrarla kaplıydı. Salonun plastik duvar kâğıdıyla kaplanmış duvarları nedense iri karasineklerden geçilmiyordu. Karşılaştığı her şey, çalışma kampının sarı toprakla sıvalı hücresinden daha yeni çıkmış olan Shangguan Jintong'a yeni ve yabancı geliyor, içinde bulunduğu huzursuzluk giderek daha da ağırlaşıyordu.

Güneş o insanın üzerine üzerine gelen bekleme salonunu iyice aydınlattığında bekleyenler de hareketlenmeye başladı. Saçı başı dağılmış, yüzü sivilceli bir oğlan banktan kalktı, bacaklarını gerdi biraz, gözlerini kapadı, cebinden filtresi ezilmiş bir sigara çıkarıp plastik bir muhafazanın içine sıkıştırılmış bir çakmakla sigarasını yaktı. Önce sigarasının dumanını püskürttü, ardından sarı bir balgam çıkarıp yere tükürdü, sonra da ayak alışkanlığıyla balgamın üzerine bastı ayakkabısının ucuyla. Ardından yanında uzanmakta olan bir genç kızın kıçına vurdu, kız gerinirken bir dizi şımarık inleme koyuverdi. "Otobüs hareket ediyor!" diye bağırdı oğlan. Kız sersemlemiş bir halde kalkıp banka oturdu, elinin tersiyle kızarmış gözlerini ovuşturup uzun uzun esnedi. Oğlanın kendisini kandırdığını anlayınca ona birkaç yumruk attı, ardından homurdanarak yine banka uzandı. Shangguan Jintong bu kızın genç ve şişmiş yüzüne, yağlı kısa burnuna ve aralanmış pembe gömleğinden görünen kırışmış beyaz karnına baktı. Sonra oğlanın dijital bir kol saati takmış olduğu sol kolunu fütursuzca kızın gömleğinden içeriye sokup o iki düz memeye dokunduğunu gördü. Bu yeni dönemle birlikte ardında kalmış olan bir hüzün, dut yaprağını kemiren bir ipekböceği gibi kemirmeye başladı içini. Birden hayatında ilk kez şunun farkına vardı: "Aman Tanrım, kırk iki yaşına geldim! Sanki büyümek için hiç zamanım olmamış gibi, kendimi birden orta ya-

şın içinde buluverdim." Gençlerin samimi hareketleri bir kenarda durmuş onları izleyen Jintong'un yüzünü utançtan kızarttı, başını çevirip başka bir yöne baktı hemen. Yaşlanmamın o affetmez doğası Jintong'un kara kalbini bir kat hüzünle boyadı. Düşünceler zihninde bir teker gibi dönüyordu: "Bu dünya üzerinde tam kırk iki yıl yaşadım ama bu kırk iki yıl içinde ne yapabildim? Geçmiş yıllar sanki üzerini bir sis tabakasının kapladığı, çayırların derinliklerine giden küçük bir patika gibi, ardıma baktığımda üç-beş metreyi ancak seçebiliyorum, bu patikanın biraz ilerisiyse tamamen sisle kaplı. Hayatımın yarısından çoğunu geçirdim, hem de çok kötü ve çok pis şekilde, buna ben bile acıyorum, hata iğreniyorum bundan. Bundan sonraki hayatım hapishaneden çıkmamla birlikte başladı çoktan, acaba bundan sonra beni neler bekliyor?"

Başını kaldırıp duvardaki sırlı seramik üzerine işlenmiş olan duvar resmine baktı. Resimde kaslı ve büyük, yeşil bir incir yaprağıyla örtülmüş olan bir adam belden yukarısı çıplak ve atkuyruklu bir kadını kucaklıyordu, seramiğin o sınırlı alanına kıstırılmış olan bu çift sanki sınırsız bir alanı düşlercesine havada süzülüyorlardı, bu yarı insan yarı tanrı olarak resmedilmiş genç çiftin yukarıya çevrilmiş yüzlerindeki arzu ve özlem Jintong'un kalbinde büyük bir boşluk duygusu oluşturdu, Jintong böyle bir boşluk duygusunu daha önce Sarı Irmak'ın denize döküldüğü sarı topraklar üzerinde uzanıp o sonsuz saflıktaki, uçsuz bucaksız mavi gökyüzüne bakarken de hissetmişti defalarca. Keçi sürüsü yemyeşil çayırlarda otlarken onlara çobanlık eden Shangguan Jintong yere uzanıp başını göğe çevirirdi, uzaklarda çalışma kampının mahkûmları tarafından göğe çekilen o küçük kırmızı bayraklar olurdu, sırtlarında tüfekleri asılı olan onlarca atlı polis bayrakların biraz ötesindeki setin üzerinde devriye gezerdi, ordunun artık emekliye ayrılmış olan köpekle-

riyle çalışma kampının kurulduğu yerin yerli köpeklerinin kırması olan bekçi köpekleri devriye gezen atlının arkasında tembel tembel koşturup arada sete vuran gri dalgalara doğru anlamsızca kükrerdi.

Hapishanede geçirdiği on dördüncü baharda Zhao Jiading adında bir seyisle tanıştı. Karısını zehirleyerek öldürme teşebbüsünden dolayı mahkûm olmuş, gümüş çerçeveli gözlük takan, kibar ve tutuklanmadan önce hukuk fakültesinde öğretim üyeliği yapan bir adamdı. Hiç çekinmeden Jintong'a, karısını zehirleme planının bütün detaylarını anlattı, iyi düşünülmüş plan, nefes kesici bir sanat eseri gibiydi ama karısı tesadüfi bir şekilde kurtulu-vermiş. Jintong da ona kendi davasını anlattı. Zhao Jiading, Jintong'un anlattıkları dinledikten sonra duygusal bir sesle, "Dostum, bu çok güzel, düpedüz şiir anlattığın, ne yazık ki yasa, şiire tahammül edemez. Eğer o zaman ben... boş ver, saçmalıyorum! Sana çok ağır bir ceza vermişler ama on beş yılın on dördünü bitirmişsin bile, artık şikâyet edecek bir durum kalmamış ortada," dedi.

İşgücü reform kampı müdürü süresinin dolduğunu ve gitmekte özgür olduğunu söylediği zaman Jintong kendini terk edilmiş hissetti. Yaş dolu gözlerle yalvardı: "Efendim, hayatımın geri kalanını burada geçiremez miyim?" Ona bu haberi iletmek için gelen memur şaşırmış gözlerle Jintong'a bakıp mahcup bir ifadeyle başını salladı: "Neden? Neden böyle bir şey yapmak istiyorsun?" Jintong, "Buradan çıktıktan sonra dışarıda nasıl hayatta kalacağımı gerçekten bilmiyorum, ben işe yaramazın biriyim..." dedi. Memur ona bir sigara uzatıp yaktı. Jintong'un omzuna vurup, "Evlat, çık git, dışarıdaki dünya buradan daha iyi," dedi. Jintong sigara içmezdi, yine de çekti derin bir nefes, birden öksürmeye başladı, gözlerinden yaş geldi.

Gözlerinden uyku akan, mavi üniformalı ve başında şapka olan bir kadın, sol elinde demir bir faraş, sağ elinde

bir çalı süpürgesiyle gelip yerdeki sigara izmaritlerini ve meyve kabuklarını gelişigüzel bir şekilde süpürdükten sonra telaşla uzaklaştı. Yüzünde işinden nefret ettiğini bildiren bitkin bir ifade asılıydı, yeri süpürürken yerde gördüğü uyuyan mahkûmları tekmeliyor ya da süpürgesiyle dürtüyordu. "Kalkın! Kalkın!" diye bağırdı yüksek sesle yerdeki sidik birikintilerini uyuyanların üzerine süpürürken. Kadının bağırması kimini ayağa kaldırdı, kimi de yere oturmaya devam etti. Ayağa kalkanlar esneyip gerinmeye başladı. Oturmaya devam edenler faraş ve süpürge darbeleriyle yerlerinden sıçradılar. Kadın, adamlar sıçrar sıçramaz yatarken altlarına serdikleri gazete parçalarını faraşına süpürüverdi. Duvarın bir köşesine büzülmüş olan Jintong da kadının gazabından kurtulamadı. "Kenara çekilsene, gözün yok mu?" diye azarladı kadın. Jintong, kampta kaldığı on beş yıl içinde geliştirdiği çeviklikle hemen yana kayıp kadının mutsuz bir tavırla işaret ettiği yerde duran kanvas çantasına baktı, kadın, "Kimin bu? Al şunu buradan!" diye azarladı yine. Jintong itaatkâr bir tavırla içine tüm eşyalarını koyduğu seyahat çantasını aldı hemen, kadın duvarın köşesini süpürür gibi yaptıktan sonra çantayı eski yerine koyup yere oturdu.

Jintong'un karşısındaki duvarın köşesinde bir çöp yığını vardı, kadın faraşına birikmiş çöpleri yığının üzerine boşalttıktan sonra arkasını dönüp uzaklaştı. Çöplerin üzerinde duran karasinekler kadının hareketiyle havalanıp biraz vızıldandıktan sonra tekrar çöp yığınının üzerine kondu. Bu sırada otobüslerin park ettikleri yöne bakan duvarın üzerinde bir dizi kapı gördü, kapıların üzerinde otobüslerin numaralarının ve nereye gittiklerinin yazılı olduğu tabelalar asılıydı. Kapının dışında kalın metal borulardan bir çit gördü, insanlar bu çitin içinde sıra olmuş biletlerinin kesilmesini bekliyorlardı. Sonunda bekleme salonunun bir köşesinde üzerinde 831 yazan

ve Dalan şehriyle Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'ne giden otobüsün tabelasını gördü. Oraya doğru gittiğinde bir sürü insanın çoktandır orada beklediğini gördü, kimi sigara tüttürüyor kimi muhabbet ediyor kimi de bavullarının üzerine oturmuş boş boş bakıyordu. Biletini çıkarıp kalkış saatine baktı, bilette, 07.30 yazıyordu ama bekleme salonunun duvarındaki dijital saat 08.10'u gösteriyordu. Birden panikledi, otobüsün çoktan kalkmış olabileceğini düşündü. Eski püskü çantasını alıp taş gibi kayıtsız bir yüzle siyah deri çantasını tutan bir adamın arkasında sıraya girdi. Sessizce sırada bekleyenlerin yüzlerini inceledi, bazı yüzler tanıdık geliyordu ama isimlerini çıkaramadı bir türlü. İnsanlar da ona bakıyormuş gibi geldi şaşkın ve meraklı gözleriyle. Birden ne yapacağını bilemedi, köyden tanıdık bir yüz görmek istiyordu ama bir yandan da tanınırım korkusu taşıyordu, avuç içleri yapış yapış terlemeye başladı. "Yoldaş..." diye kekeleyerek sordu önündeki adama, "Bu otobüs Dalan'a mı gidiyor?" Adam ardına dönüp onu çalışma kampındaki görevliler gibi baştan aşağıya süzünce bir *wok*'un içinde kızaran karıncalar gibi huzursuz hissetti kendini. Bırakın başkalarını, Jintong'un kendisi bile kendini koyun sürüsü içindeki bir deve, tuhaf bir yaratık olarak görüyordu. Daha geçen gece pis bir halk tuvaletinin sırı dökülmüş aynasında kendine baktığında o koca hantal kafasını görmüştü. Kızıl desen kızıl değil, sarı desen sarı değil kıvırcık saçları çoktan dökülmeye başlamıştı. Bir karakurbağasının benekli derisini andıran yüzü derin kırışıklıklarla kaplıydı, koca burnu sanki az önce biri tarafından çimdiklenmiş gibi kıpkırmızıydı, şişmiş dudakları kahverengi bıyıklarla çevriliydi. Önündeki adamın inceleyen bakışları karşısında utandı, kendini iğrenç ve kirli hissediyordu, avuç içlerindeki ter şimdi de parmaklarını ıslatıyordu. Adam sorusuna dudaklarını büzüp kapının üze-

rindeki demir levhada büyük, kırmızı italik harflerle yazan yazıyı dudaklarıyla işaret ederek cevap verdi.

Beyaz üniformasının önü kararmış, şişman bir kadın, dört tekerlekli arabasını iterek yanlarına geldi. Kadın bir kız çocuğunu anımsatan tiz sesiyle bağırdı: "Çöreklerim var, çörek, taze soğan ve domuz etli sıcak çörekler, fırından daha yeni çıktı!" Kadının yağlı ve kırmızı yüzünde sağlıklı bir ışıltı vardı, saçları permalıydı, saçında bir zamanlar Jintong'un güttüğü sırtı kıvırcık tüylerle kaplı olan Avustralya koyunları gibi sayısız küçük bukle vardı. Elleri fırından yeni çıkmış küçük ekmekleri, parmaklarıysa küçük tombul sosisleri andırıyordu. "Yarım kilosu kaça?" diye sordu fermuarlı gömlek giyen gençten biri. "Kiloyla satmıyorum, tane hesabı." "Tanesi kaça?" "Yirmi beş fen.[1]" "On tane sarsana." Kadın kapkara olmuş beyaz örtüyü kaldırdı, arabasının kenarına asılı olan torbadan önceden kesmiş olduğu kullanılmış gazete kâğıtlarından alıp içine demir maşayla on tane çörek koydu. Genç cebinden telaşla bir tomar banknot çıkarıp kadına verecek bozuk para aradı. Bütün bakışlar gencin eline yöneldi. "Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki köylüler de bu iki yıl içinde amma zenginleşti!" dedi kolunun altına deri evrak çantasını sıkıştırmış olan o adam kıskanç bir tonda. Fermuarlı gömlek giyen genç, büyük bir lokmayı yutmaya çalışırken, "İhtiyar Huang, gözün mü kaldı? Kıskanacağına evine gidip o demir pirinç kâseni fırlat da gel birlikte balık satalım," diye homurdandı. Evrak çantalı adam, "Para dediğin nedir ki? Para dediğin dağdan inmiş vahşi bir kaplandır, beni ısırmasından korkarım!" dedi. Gömlekli genç, "Boş ver be Huang, köpek ısırır, kedi ısırır, korktuklarında tavşanlar bile ısırır ama

1. Çin para birimi yuanın onda biri. (Ç.N.)

paranın ısırdığını da ilk kez duyuyorum," dedi alaycı bir tavırla. Evrak çantalı adam, "Sen, daha çok gençsin, dediklerimi elbette anlamazsın," dedi. Gömlekli genç, "İhtiyar Huang, İhtiyar Huang, görmüş geçirmiş amca ayaklarını yemem ben, yanaklarına vurup yüzünü şişirmeyi de bıraksan iyi olur, isteyen köylülerin ticarete atılıp para kazanabileceğini söyleyen sizin belediye başkanı değil miydi, halkın önüne çıkıp okumadı mı o resmî belgeleri?" dedi. Evrak çantalı adam, "Genç adam, kendini şaşırma, Komünist Partisi kendi tarihini asla unutmaz, biraz dikkat et yaptıklarına!" dedi. Gömlekli genç, "Neye dikkat edecekmişim?" dedi. Evrak çantalı adam tane tane konuştu: "İkinci toprak reformuna!" Gömlekli genç bir an şaşırdıktan sonra, "Git de reformunu yap o zaman," dedi, "ben kazandığım parayı yemeye, içmeye, hoşça vakit geçirmeye harcıyorum, reformunuz kuşun bir tüyünü bile değiştiremez, sen benim dedem kadar aptal olduğumu mu sanıyorsun? Hayatı boyunca didinip durdu, kıçını yırttı para biriktirmek için, yemedi içmedi, yemezsem sıçmam diyerek hayaller kurdu, sonunda istediği parayı toplayınca üzerinde ot bitmez onlarca dönümlük arazi aldı, sonra toprak reformu başlayınca pat diye toprak ağası ilan edildi, bir de baktık adamı köprünün altına çekip kafasına bir kurşun sıkmışsınız, oracıkta kan ağlayan bir sukabağına dönüştü. Ama ben dedeme benzemem, ben para biriktirmem, yerim, ikinci toprak reformuyla kapımı çaldığınızda yine gürültücü fakir bir köylü olacağım." Evrak çantalı adam, "Jin Zhuzi, babanın toprak ağası etiketi kaldırılalı şunun şurasında kaç gün oldu? Bakıyorum da hemen tantanaya başlamışsın!" dedi. Gömlekli genç, "Sarı Benizli Huang[1], sen bir at araba-

1. (Çince) Sarı. (Ç.N.)

sını durduracağını sanıp önüne atlayan bir karakurbağasından başka bir şey değilsin, haddini bil, eve git de as kendini! Ülke politikasına karşı durabileceğini mi sanıyorsun? Şüphe duyarım bundan," dedi.

Bu sırada üzerine yırtık pırtık pamuklu bir palto giymiş, beline kemer niyetine kırmızı elektrik kablosu bağlamış, elinde kırık porselen bir kâse olan –kâsenin içinde bir düzine kadar bozuk para ve birkaç kirli banknot vardı– bir dilenci gelip titreyen elleriyle kâseyi evrak çantalı adamın önüne uzatıp, "Ağabey, birkaç fen be, birkaç fen versene... Karnım aç, çörek alacağım," dedi. Evrak çantalı adam geri çekilip öfkeyle, "Siktir git başımdan, daha kahvaltımı bile etmedim ben!" dedi. Shangguan Jintong'u gören dilencinin bakışlarında birden hor bir ifade belirdi, ardına dönüp dilenmek için başkalarına doğru yöneldi. Jintong'un hüznü daha da katmerlendi. Bir dilenci bile senden kaçıyor, Shangguan Jintong! Dilenci gömlekli gence dönüp yine aynı şeyleri sayıkladı: "Ağabey, acı bana, birkaç fen be, açım, çörek..." Gömlekli genç, "Ailen hangi sınıftan?" diye sordu. Şaşıran dilenci, "Fakir köylüyüz, sekiz göbektir fakir köylüyüz..." dedi. Gömlekli genç gülerek, "Fakir köylüleri kurtarmak tam da benim işim!" dedi. Yemediği iki çöreği domuz yağına bulanmış, kullanılmış gazete kâğıdıyla birlikte dilencinin kâsesinin içine fırlattı. Dilenci çöreklerden birini avuçlayıp ağzına tıkıştırınca gazete de çenesine yapıştı.

Bekleme salonunda birden bir kargaşa baş gösterdi, bir düzine kadar mavi üniformalı, başları kepli bilet kontrol memuru ellerinde zımbalarla dinlenme odalarından çıktı. Hepsinin yüzü asıktı, gözlerinde sanki yolcuların hepsinden nefret ediyorlarmış gibi soğuk bir bakış vardı. Kalabalık onların arkasından çıkış kapısına doğru savruldu. Elinde pille çalışan bir megafon olan biri, koridorda dikilip bağırdı: "Sıra olun, sıra olun! Düz-

gün sıra oluncaya kadar bilet kesmeyeceğiz! Bilet kontrol memurları, lütfen dikkat, sıra yoksa bilet de kesilmeyecek!" Ama insanlar bilet kesim standının etrafını çoktan sarmışlardı. Arada sıkışan çocuklar ağlamaya başladı. Kucağında bir erkek çocuğu, sırtında bir kız çocuğu ve elinde iki tane horoz olan kara yüzlü bir kadın, onu sıkıştıran bir adama yüksek sesle sövüyordu ama adam sanki hiç umurunda değilmiş gibi içi ampul dolu karton bir kutuyu başının üzerinde tutarak öne doğru ilerlemeye devam etti. Kadın, adamın kıçını tekmeledi ama adam ardına dönüp bakmadı bile.

Jintong itile kakıla önünde onlarca kişi olmasına rağmen birden kendini sıranın en sonunda buldu. İçinde geriye kalmış olan birazcık cesareti toplayıp bavuluna sarılarak kalabalığın içine daldı ama dalar dalmaz göğsüne yediği sert bir dirsekle gözlerinde yıldızlar uçuştu, inleyerek yere çöktü.

Megafonlu görevli durmadan bağırıyordu: "Sıra olun, sıra olun. Sıra olmazsanız bilet de yok!" Dalan otobüsünün biletçisi –çarpık dişli bir kız– elindeki karton altlık ve zımbayla bilet gişesinden kalabalığın içine karışıp kendine yol açtı. Kalabalık başındaki kepe çarpınca kepi yamuldu ve saçları dağıldı. Kalabalığın ayaklarını öfkeyle çiğneyip bağırdı: "Açılın, yol verin, birkaçınız ayaklar altında kalabilirsiniz."

Biletçi kız burnunda soluyarak dinlenme odasına gitti. Bu sırada saatin kolları tam 9.00'u gösteriyordu.

İlerleme coşkusu, görevlinin grev yapmasına neden olan kalabalık birden sakinleşti. Kalabalığın dışında ayakta bekleyen Jintong bu talihsiz olay karşısında gizli bir sevinç hissetti. Sinirlenip gitmiş olan biletçiyle duygusal bir bağ kurdu, biletçiyi kendi gibi güçsüzlerin koruyucusu olarak gördü.

Otobüslere giden başka bir kapı çoktan açılmıştı,

yolcular demir parmaklıklar boyunca setinden taşan azgın bir nehir gibi otobüslere doğru hücum etti.

İyi görünümlü, standart uzunlukta, üstü başı düzgün, gençten bir adam, içinde nadir görülen bir çift beyaz papağanın olduğu bir kafes taşıyordu. Gencin yüzünde pırıl pırıl parlayan kara gözleri, Jintong'un dikkatini çekti, kafesin içindeki beyaz papağanlar ona o yıl Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'nden eve dönüp avluya girdiği sırada Kuşçu Han ve Shangguan Laidi'nin oğulları olan Papağan Han'ın başının üzerinde uçuşan papağanları hatırlattı. Bu genç adam gerçekten de o olabilir mi? Jintong gizlice onu izlemeye devam etti, gencin yüzünde yavaş yavaş Laidi'nin o soğuk arzusuyla Kuşçu Han'ın o kararlı masumiyeti belirmeye başladı. Jintong'un içi şaşkınlıkla doldu, birden içini çekti: "Ne kadar da uzamış, beşiğin içindeki o kara çocuk, göz açıp kapamadan kocaman genç bir adama dönüşmüş!" Ardından birden kendi yaşını hatırladı, yaşlanmanın verdiği efkârla içinde büyük, sonsuz ve hüzünlü bir boşluğun yayıldığını hissetti. Kendinin çorak topraklar üzerinde kuruyup kalmış bir ota dönüştüğünü hayal etti, sessizce yerden bitmiş, sessizce büyümüştü ve şimdi de sessizce ölüyordu.

Papağan taşıyan genç adam, kapılara doğru yönelip etrafa bakındı, kalabalığın arasından pek çok insan ona selam verdi. Genç adam kendini beğenmiş bir tavırla onları selamlayıp kolundaki özel olarak yapılmış tuhaf kol saatine baktı. "Papağan Han, Papağan Han, senin insanlarla aran iyidir, gidip şu kadınla konuş da geri gelsin!" diye bağırdı kalabalıktan memur görünüşlü biri. "Ben yokken olur öyle şeyler, biletlerin kesilmesi için ille de benim gelmemi beklemiş," dedi Papağan Han. "Hadi oradan, kadını dışarıya çıkart da görelim!" "Hadi sıra olun artık, birbirinizi itip tıkışmanızın bir manası yok! Hem böyle birbirinizi ezerek elinize ne geçiyor? Hadi sıraya,

sıra olun artık!" diye yarı şaka yarı ciddi azarladı kalabalığı, kalabalık, ta bekleme salonundaki banklara kadar sıralandı. "Bir daha birbirini itip sırayı bozanı görürsem," dedi, "onun anasını yakalayıp – anladınız değil mi?" Ardından eliyle müstehcen bir hareket yapıp, "Unutmadan söyleyeyim, er ya da geç hepiniz otobüse bineceksiniz, otobüsün içine binemeyen üzerine çıkıp bagajların yanında oturabilir, temiz hava, alabildiğine güzel bir manzara. Ben bizzat yukarıda oturmak istiyorum. Biraz bekleyin, birazdan şu kadını dışarı çıkarırım ben!" dedi.

Papağan Han tatlı diliyle biletçi kadını elbette ki dışarıya çıkarmayı başardı. Ama kadının yüzü asılmıştı bir kere. Papağan Han kadının yanında tatlı diliyle konuşmaya devam ediyordu: "Küçük teyzeciğim, bunlar için kendini üzmeye değer mi? Bunlar toplumun en dibindeki tortu, serseri ve orospu sürüsü, yamuk kavun, çarpık hünnap, ekşi armut bunlar, kedi ölüsü, köpek leşi, kokuşmuş karides ezmesi. Onların seviyesine inip dalaşırsan itibarın kalmaz, daha da önemlisi kızgınlık gaz yapar, şişersin sonra, hem küçük enişteciğim seni o halde görürse üzüntüden ölüverir!" "Kapa çeneni, seni kokuşmuş papağan!" dedi kadın zımbasıyla Papağan'ın omzuna vurup, "Kimse senin dilsiz olduğunu yutmaz!" dedi. Papağan, yüzünü komikleştirip, "Teyzeciğim, size bir çift harika kuş hazırladım, ne zaman getireyim?" dedi. "Çok şapşalsın," dedi biletçi kadın, "kapağını kaybetmiş bir demlik gibisin, ağzın öyle açılmış ki tüm bildiğin konuşmak! Harika kuşlarmış, peh, geçen sene de söz vermiştin ama kuşu geçtim bir tüy bile göremedim!" "Bu kez gerçekten getireceğim," dedi Papağan, "bu kez gerçek kuş neymiş göreceksin." Eğer yüreğin varsa o harika kuşları unut da bana şu iki beyaz papağanı hediye et!" dedi kadın. "Teyzeciğim, bunlar olmaz," dedi Papağan, "bu iki papağan damızlıktır, Avustralya'dan daha yeni geldi. Ama

eğer istediğin beyaz papağansa seneye sana bir çift beyaz papağan sözüm olsun, eğer sözümü tutmazsam ben de senin Papağan Han'ın değilim!"

Otobüse giden dar kapı açılınca kalabalık yine birbirinin üzerine çullandı. Elinde kafesiyle biletçinin yanında duran Papağan, "Teyzeciğim, gördün mü, Çinlilerin bu düşük kalitesini kim inkâr edebilir? Tek bildikleri itiş kakış, anasını satayım, ne anlıyorlar bundan, işi yavaşlatmaktan başka işe yaramaz bu acele," dedi. "Sizin Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda ayı çok, haydut, soyguncu, vahşi sürüsü bunlar," dedi biletçi. Papağan, "Teyzeciğim, senin bu yaptığına pire için yorgan yakmak derler, tek bir ağla, bütün balıkları yakalayamazsın, iyi insanlar da var aralarında, mesela..." derken birden yarıda kesti konuşmasını şaşkınlıktan. Shangguan Jintong'un sıranın en sonundan utana sıkıla kendine doğru geldiğini gördü.

"Eğer yanlış çıkarmadıysam," dedi, "siz benim küçük dayım oluyorsunuz."

Jintong utanmış bir halde, "Ben de... seni tanıdım..." dedi.

Papağan Han, Jintong'un elini sıcak bir şekilde sıkıp tokalaşırken, "Küçük dayı, sonunda döndünüz demek, ninemin gözleri sizi düşünürken ağlamaktan kör oldu," dedi.

Otobüs öyle tıka basa dolmuştu ki insanların çoğu gerçek anlamda pencereden dışarıya fırlamıştı. Papağan Han, otobüsün arkasındaki merdivenden tırmanıp bagajların konduğu alana çıktı. Bagajları tutan ipten ağı kaldırıp kafesi sağlamlaştırdıktan sonra eğilip Jintong'un çantasına uzandı. Jintong da çok temkinli bir şekilde otobüsün üzerine tırmandı. Papağan, onun çantasını da ağın altına koyduktan sonra, "Küçük dayı, demirlere sıkıca tutun, aslında tutunmazsan da olur, bu hurda muhtemelen yaşlı bir domuzdan daha yavaştır," dedi.

Şoför ağzında bir sigara ve elinde bir kupa çayla tembel tembel otobüse doğru yürüyordu. Otobüsün tepesine doğru bağırdı: "Papağan Han, sen harbiden kuş gibi adamsın! Eğer aşağıya düşer de ezilirsen sorumluluk kabul etmem!" Papağan bir paket sigara çıkarıp şoföre doğru fırlattı, şoför paketi alınca markasına bakıp gömlek cebine attıktan sonra, "Senin gibi bir herifle gökteki bile uğraşamaz!" dedi. "Amca," dedi Papağan, "sen sürmene bak, bize bir iyilik yap da yolda fazla oyalanma."

Şoför otobüse binip kapıyı çekti ardından, sonra başını pencereden uzatıp, "Bu külüstür bir gün ayrılıverecek giderken, dilinden de bir ben anlarım, başkası geçse başına, bu meret yerinden bile oynamaz, kalıverir durakta," dedi.

Bu sırada bekleme salonundan otobüsü uğurlayan kaset çalmaya başladı, kaset uzun süredir kullanılmaktan yıpranmış olacak, çıkan müzik sesi onlarca bıçak tarafından aynı anda yontulan bir bambu gibi gıcırdıyordu. Biletçi kadın, kapının hemen dışında hazır olda duruyordu, nefret dolu gözleriyle otobüsün dökülen boyasına bakarken otobüs artık tekerleklikten çıkmış tekerlekleriyle tangır tungur yola koyuldu. Papağan, kadına el sallayıp, "Teyzeciğim," diye seslendi, "bir dahaki sefere o kuşları sana mutlaka getireceğim!" Kadın onu umursamadı bile, Papağan hemen ardından, "Sana bir çift kuş vermek mi? Sana iki köpek siki hediye etmek gerek!" diye fısıldadı.

Otobüs yavaş yavaş ilçeden Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na giden çakıllı yola girdi, yolda durmadan karşıdan gelen başka araçlarla ve traktörlerle karşılaşıyorlardı, araçlar bu yavaş yavaş ilerleyen otobüsün yanından çok dikkatli geçmesine rağmen tekerleklerin kaldırdığı toz ve fırlattığı çakıltaşları Jintong'u öyle ürkütüyordu ki korkudan gözlerini açamıyordu. "Küçük dayı, insanlar senin haksızlığa uğradığını söylüyor," dedi. "Öyle de denilebi-

lir," dedi Jintong bir mırıltıyla, "ama bunu hak ettiğim de söylenebilir." Papağan bir sigara çıkarıp ona uzattı. Jintong istemedi. Papağan sigarayı paketine geri koyduktan sonra halden anlayan bakışlarla Jintong'un kaba ve büyük ellerine baktı, sonra başını kaldırıp yüzüne baktı, "Çok acı çekmiş olmalısın?" dedi. "Acıya bir süre sonra alışıyorsun," dedi Jintong. "On beş yılda bir sürü büyük değişiklik oldu, halk komünü dağıldı, tarlalar halka bölüştürüldü, artık herkesin yiyecek aşı ve giyecek kıyafeti var. Bütün eski evler yıkılıp birleşik bir düzene geçildi. Ninem benim cadaloz karımla anlaşamadığından bir pagodaya taşındı, Taoist Men Shengwu'nun o üç odalı tapınağına işte, şimdi geri döndün ya artık yalnız kalmayacak," dedi Papağan.

"O... sağlığı yerinde mi?" diye sordu Jintong tereddüt içinde.

"Fiziksel olarak iyi," dedi Papağan, "gözleri iyi görmüyor biraz ama kendi kendine bakacak durumda. Küçük dayı, senden gizlim saklım olsun istemem, kılıbığım ben, karımdan ödüm patlar, benim kokuşuk karım, fanatik proleter bir aileden geliyor, ana babaya saygının s'sinden bihaber, onun gelmesiyle ninemin taşınmasını bir oldu. Belki onu tanıyorsundur, karides ezmesi satan İhtiyar Geng ve o anasını sattığımın yılanından doğma kadının, ona insan demek doğru olmaz, kadın bildiğin yılan, işte onların kızı benim karı. Küçük dayı, şimdi canımı dişime takıp para biriktiriyorum, elli bini buldum mu o piçin kıçına basacağım tekmeyi!"

Otobüs, Taşkın Ejderha Nehri Köprüsü'nün başında durunca insanlar teker teker aşağıya indi. Jintong da Papağan'ın yardımıyla otobüsten aşağıya indi. Nehrin kuzey kıyısına yapılmış yeni evlerle eski taş köprünün hemen yanına yapılmış beton bir köprü gördü. Köprünün yanındaki boş alana tezgâh açmış olan meyve, sigara

ve şeker satıcıları vardı. Papağan, setin kuzeyindeki birkaç binayı işaret ederek, "Belediye binası ve okul taşındı, Sima'ların avlusuna Koca Altın Diş, Wu Yunyu'nun oğlu tarafından el konuldu; bu eşek siken orada doğum kontrol hapı üreten bir fabrika kurdu, bir de yasadışı içki ve fare zehri üretiyor, halk için bir şey yaptığı yok, havayı bir koklasana," dedi, ardından bir elini kaldırıp, "rüzgârın taşıdığı kokuya bak, sence ne kokuyor?" dedi. Jintong, Sima'ların avluya bakınca avluda yükselen uzun bir sac bacadan çıkan yeşil dumanları gördü. Havadaki insanın midesini karıştıran pis kokunun kaynağı işte bu yeşil dumanlardı. "Ninem taşınmakla iyi etti," dedi Papağan, "taşınmasaydı eğer bu zehirli duman zehirleyecekti onu. Bugünlerin sloganı 'Sekiz Ölümsüz, Denizi Geçerken Her Biri Kendi Hünerini Gösterir', artık ne sınıf ne de sınıf mücadelesi var, herkes kızarmış gözlerini kocaman açmış, kimse paradan başka bir şey görmüyor! Benim Kumlu Tepe köyünün orada iki yüz dönümlük çorak bir arazim var. Küçük dayı, içimi nadir bulunan bir kuş çiftliği açmak gibi vahşi bir hırs bürüdü, on yıl içinde dünyadaki bütün nadir kuşları Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na toplayacağım, o zaman param olunca artık endişelerim de kalmayacak, sözü geçen bir adam olacağım, gücüm ve param olunca yapacağım ilk iş Kumlu Tepe köyünün oraya anne ve babamın heykelini diktirtmek..." Papağan'ın gözleri gelecek planlarının heyecanıyla mavi mavi parladı, zayıf ve çelimsiz göğsünü gururlu bir güvercin gibi kabarttı. Jintong, köprünün yanındaki satıcıların bir şeyler satmadıkları zaman meraklı gözlerle onu ve durmadan elleriyle çeşitli jestler yapan Papağan'ı izlediklerini fark etti. Kendini aşağılık biriymiş gibi hissetmeye başladı yine, utanıyordu, hatta çalışma kampından ayrılmadan önce o sürtük berber Wei Jinzhi'ye gidip saçını ve sakalını tıraş ettirdiğine pişman oldu.

Papağan Han birkaç banknot çıkarıp Jintong'un eline sıkıştırdı. "Küçük dayı, pek bir şey sayılmaz ama daha işin başındayım, elim darda, bir de o kokuşmuş karımın eli cebimde sürekli, nineme hak ettiği gibi davranamadım, istediğimden değil bu, ninemin hakkı ödenmez, kan tükürerek büyüttü beni, hiç de kolay bir şey değil bu, yaşlanıp dişlerim kalmadığı zaman bile unutamam bunu, ah şu işlerimi yoluna bir koyayım nineme olan borcumu ödeyeceğim," dedi. Jintong, banknotları Papağan'a geri uzatıp, "Papağan, bu parayı alamam..." dedi. "Küçük dayı," dedi Papağan, "az mı buldun?" Jintong utandı, "Hayır, hayır..." dedi. Papağan parayı Jintong'un terden sırılsıklam olmuş avucuna koyarken, "Demek işe yaramaz yeğenini hor görüyorsun, ha?" dedi. "Şu halimle kimseyi hor görecek halim yok," dedi Jintong, "sen özel birisin, şu hiçbir işe yaramaz dayından bin kat daha değerlisin..." "Küçük dayı, kimse seni anlayamaz," dedi, "ama ben anlıyorum, Shangguan'ları ejderhalar doğurmuş, Zümrüdüankalar yetiştirmiştir, kaplanların ve panterlerin tohumuyuz biz, ne yazıktır ki yanlış bir çağda doğmuşuz. Küçük dayı kendine bir bak, yüzün tıpkı Cengiz Han gibi, önünde sonunda senin de günün gelecek, şimdi gidip birkaç gün ninemle arayı kapatmaya bak, sonra da benim, 'Doğu'nun Kuş Cenneti'me gel, ne de olsa savaşta birlik olsalar da yine de kavga eder babayla oğul! Bakma şimdi Koca Altın Diş'in çıkardığı şamataya, tavşan kuyruğu o, çeksen uzamaz. Wu Yunyu'nun bir tekmesine bakar işinin bitmesi."

Papağan Han meyve tezgâhından bir hevenk muz ve bir düzine kadar portakal aldı, meyvelerin konduğu kırmızı naylon fileyi Jintong'a verip ninesine götürmesini istedi. Sonra beton köprünün üzerinde ayrıldılar. Jintong nehrin berrak sularına bakınca burnunun direği sızladı. İnsanlardan uzak bir yere gidip çantasını yere

bıraktı, sete inip suya uzandı, nehrin suyuyla yüzündeki toz ve kiri yıkadı. Evet, diye düşündü, artık eve geri döndüğüme göre kendime çekidüzen verip bir şeyler yapmalıyım artık, annem ve kendim için.

Jintong hafızasının rehberliğinde pek çok heyecan verici olayın yaşandığı eski evine doğru yürüdü ama şimdi gözlerinin önünde bir şantiye alanı uzanıyordu sanki, bir buldozer Shangguan'ların avlusunu çeviren duvarın kalan son parçasını yıkmakla meşguldü. Birden Papağan Han'ın otobüsün üzerinde söylediğini hatırladı, Gaomi, Pindu ve Jiaozhou ilçeleri tek bir şehrin çatısı altında toplanacak, yeni şehrin merkezi de Dalan şehri olacaktı, burası çok yakında gelişmekte olan bir şehre dönüşecekti. Şimdi etrafını çevreleyen yıkık avlu duvarlarının arasında çok geçmeden yedi katlı bir bina yükselip Dalan Belediyesi'ne ev sahipliği yapacaktı.

Sokaklar çoktan genişletilmişti, eskiden kil ve toprak kaplı sokaklara çakıltaşı serilmişti, yolun kenarına hendekler kazılmış ve bir grup işçi, hendeklere büyük su boruları gömmekteydi. Kilise yerle bir edilmiş, Sima'ların avlu kapısına üzerinde "Huachang İlaç Firması A. Ş." yazan bir tabela asılmıştı; onlarca kamyon eskisi kilisenin yıkıntılarının yanına park edilmişti. Sima'ların yel değirmeninin değirmentaşları yoldaki çamurun üzerine gelişigüzel atılmıştı ve bir zamanlar değirmenin olduğu yerde şimdi dairesel bir yapının inşaatına başlanmıştı. Jintong, beton karıştırıcısının gümbürtüsü ve siyah dumanlar saçan kaynar zift kazanının buruna işleyen kokusu içinde bir grup kadastrocunun ve ellerinde bira şişeleriyle gezen körkütük sarhoş olmuş inşaat işçisinin yanından geçerek sonunda kocaman bir şantiyeye dönüşmüş köyden çıkıp Mo Nehri köprüsüne giden o tozlu patikaya doğru yöneldi.

Köprünün üzerinden nehrin güneydeki setine gidi-

yordu, tüm görkemiyle yükselen yedi katlı pagoda karşısına çıktığı zaman çoktan alacakaranlık olmuştu. Günbatımının ateş kırmızısı pagodanın tuğlalarına alev alev vururken tuğlalar arasındaki kuru otlar, kıvılcımı andırıyordu. Pagodanın etrafında beyaz bir güvercin sürüsü uçuşuyordu. Pagodanın önündeki saz kulübenin mutfağından yalnız bir beyaz duman yükseliyordu. Tarlalar ölüm sessizliğine bürünmüştü, sessizliği bozan tek şey, şantiyedeki ağır makinelerin gürültüsüydü sadece. Shangguan Jintong başına hava pompalanmış gibi hissediyordu, gözünden damlayan sıcak ve acı gözyaşları ağzına giriverdi.

Kalbi hızla çarpıyordu, yine de kendini yedi katlı pagodaya doğru yürümeye zorladı. Uzakta pagodanın önünde saçları beyazlamış, eski bir şemsiye sapından yapılmış olan bastona yaslanmış bir figür gördü kendini izleyen. Bacakları öyle ağırlaşmıştı ki neredeyse adım atmaya hali yoktu, gözyaşları aralıksız akmaya devam etti. Annesinin beyaz saçları da tuğlaların arasındaki kuru otlar gibi alev almış görünüyordu. Hıçkırarak kendini annesinin önüne attı, yere diz çöküp yüzünü annesinin kemikli dizkapaklarına yapıştırdı. Kendini okyanusun derinliklerine batan biri gibi duyumsadı, dünyadaki bütün sesler, bütün renkler ve bütün şekiller varlığını yitirdi, zihninin derinliklerinden yükselen bir anne sütü kokusu bütün şiddetiyle tüm duygularını bastırıverdi.

2

Shangguan Jintong eve döndükten sonra ciddi bir hastalığa yakalandı. İlk başta sadece kol ve bacaklarında bir halsizlik vardı ve eklemleri ağrıyordu, ardından kus-

ma ve ishal başladı, çıkardığı sıvılar çürümüş balık bağırsağı gibi çok keskin bir koku yayıyordu. Annesi onlarca yıldır hurda toplayıp satarak biriktirdiği parayla Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki tüm doktorları çağırdı, iğneler vuruldu, ilaçlar alındı ama Jintong'un hastalığında herhangi bir düzelme olmadı. Bir ağustos günü annesinin elini tutup, "Ana, hayatım boyunca sana bela ve sıkıntı getirmekten başka bir işe yaramadım ama şimdi ölmek üzereyim, artık benim için daha fazla acı çekmek zorunda kalmayacaksın..." dedi.

Shangguan Lu, oğlunun elini avucunda sımsıkı sıkıp, "Jintong, böyle saçma sapan konuşmanı yasaklıyorum! Daha kaç yaşındasın ki! Ananın tek gözü görmüyor olabilir ama önümüzde bizi bekleyen güzel günleri görebiliyorum yine de, güneş ışıl ışıl parlıyor, çiçekler buram buram kokuyor, biz de mutlu günlere doğru ilerlemeye devam etmeliyiz, oğlum benim..." dedi yüksek sesle. Annesi toplayabildiği tüm gücüyle konuşmuştu ama gözyaşları Jintong'un bir deri bir kemik kalmış ellerinin üzerine düşmeye başlamıştı bile.

"Ana, istediğin kadar konuş ama sonuç değişmeyecek," dedi Jintong, "az önce yine onu gördüm, şakağındaki kurşun deliğini kapatmak için yara bandı yapıştırmıştı, elinde renkli bir kâğıt parçası vardı, kâğıdın üzerinde onunla benim adım yazıyordu, evlilik cüzdanımızı aldığını ve evlenmek için beni beklediğini söyledi."

"Canım kızım benim," dedi annesi gözyaşlarına boğulup yüzünü boşluğa çevirip dua eder gibi konuşmaya devam etti, "canım kızım, hiç hak etmediğin bir perişanlık içinde öldün, anan bunu biliyor ve seni her zaman kendi öz kızım gibi gördüm. Jintong, senin için on beş yıl cezaevinde yattı, canım kızım, sana olan borcunu çoktan ödedi oğlum, ona merhamet eylemen için yalvarıyorum sana, bu yaşlı ve yalnız kadının onunla ilgilenmesi için

birine ihtiyacı var. Canım kızım, sen akıllı bir kızsın, eskiler ne der bilir misin, yaşam ve ölümün yolları ayrıdır, birini seçip yürümen gerek, oğlumu bana bağışla kızım. Canım kızım, ben kör ve yaşlı bir kadınım, senin huzurunda diz çöküyorum..."

Annesi dua ederken Jintong, Long Qingping'in çıplak vücudunu gördü güneşin aydınlattığı pencerede, o demir gibi memeleri pasla kaplıydı. Bacaklarını uçarı bir tavırla aralayınca bacaklarının arasından kaygan bir beyaz mantar yığını fırladı, daha dikkatlice bakınca bunların mantar değil de birbirine girmiş bebek kafaları olduğunu gördü. Bu küçük kafaların her birinin yüzü tam olarak gelişmişti ve hepsinin ince telli yumuşak sarı saçları, kalkık burunları, mavi gözleri, kâğıt inceliğinde kulakları ve suya bırakılmış fasulye gibi şişmiş derileri vardı. Bebeklerin hepsi ona doğru ince ama çok tiz bir sesle ağlamaya başladı. Baba! Baba! Baba baba! Korkudan ödü patlayan Jintong gözlerini kapadı. Bebekler birden bacak arasından kurtulup *kang*'ın üzerine koşturdu, hepsi birden Jintong'un yüzüne ve vücuduna çullandı, kimi kulağını çekiyor kimi parmaklarını burnuna sokuyor kimi de Jintong'un gözlerini pençeliyordu o küçük elleriyle. Bir yandan Jintong'un üzerinde tepiniyor bir yandan da baba, diye çığlık atıyorlardı. Jintong gözlerini ne kadar sıkı kapatsa da Long Qingping'in elinde bir zımparayla o paslı memelerini zımparalamasını kesin bir netlikte görebiliyordu, Jintong'un kulakları zımparanı hışırtısıyla doldu. Long Qingping, melankoli ve öfke dolu gözlerle Jintong'a bakarken bir yandan da durmadan memelerini zımparalamaya devam etti, memeler gittikçe torna tezgâhından daha yeni çıkmış gibi duran gıpgıcır demir parçaları gibi soğuk soğuk parlamaya başladı. Meme uçlarında toplanan o soğuk ışıltı kalbine kadar işleyince Jintong bir çığlık atıp bayılıverdi.

Kendine geldiğinde pencere önünde yanan bir mum ve duvara asılmış bir gaz lambası gördü. Titreyen ışığın altında Papağan Han'ın hüzünlü yüzü belirmeye başladı yavaş yavaş. "Küçük dayı, küçük dayı, ne oldu sana böyle?" Papağan'ın sesi sanki çok uzaklardan geliyormuş gibiydi; ona cevap vermek istedi ama dudakları hareket ettirmesi zor, iki koca dağa dönüşmüştü. Mum ışığı gözlerini alıyordu, yorgunca gözlerini kapadı yine.

"Sözüm olsun," diyen sesini duydu Papağan'ın, "küçük dayım ölmeyecek, bu yakınlarda yüz falı okumayla ilgili bir kitap karıştırıyordum, küçük dayım gibi bir yüzü olanlar zengin ve uzun bir yaşam sürermiş."

Annesi, "Papağan, hayatımda hiç kimseye bir şey için yalvarmadım ben ama şimdi sana yalvarıyorum," dedi.

"Nine, böyle konuşarak bana küfretmiş sayılıyorsun!"

"Papağan, senin tanışın çok, birinden el arabası iste de küçük dayını ilçedeki hastaneye götür."

"Nine, buna gerek yok, bizim buradaki standartlar vilayet düzeyinde, teknik donanımları da ilçedekinden daha yüksek, Doktor Leng de küçük dayımı gördüğüne göre başka bir yere gitmenin anlamı yok. Pekin Tıp Fakültesi'nin en parlak öğrencisiydi o ve yurtdışına çıkıp yabancı ekmeğinden de yemişliği var. Eğer o bu hastalığın bir tedavisi yok diyorsa, yoktur."

Annesi, "Papağan, senin süslü püslü laflarını duymak istemiyorum, yürü git hadi, eğer eve geç dönersen o karının gazabına uğrarsın yine," dedi hüzünlü bir sesle.

"Bir gün bu zincirlerden kurtulacağım, nineciğim, bekle de gör bak. Nine, bu yirmi yuanı al da dayım ne yemek isterse alıver."

"Paran sende kalsın," dediğini duydu annesinin, "git artık, dayın hiçbir şey yemek istemiyor."

"Dayım yemese de sen varsın ya. Nine, beni büyütüp adam ederken çok acı çektin. O zamanlar hükümet baskısı altında yaşıyorduk, fakirliği iliklerimize kadar his-

settik, küçük dayımı alıp götürdüklerinde, nineciğim, beni sırtında taşıyıp kapı kapı yemek dilendin, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda adım atmadığın eşik kalmadı. Bunları düşündüğümde sanki kalbime bir bıçak saplanıyor, hüngür hüngür ağlıyorum. O zamanlar sefilden de sefil bir haldeydik, ah öyle olmasaydı evlenir miydim o şirret karıyla! Sen söyle haksız mıyım nine? Ama bu cehennem azabı gibi günler yakında geçecek, 'Doğu'nun Kuş Cenneti' için kredi başvurusunda bulundum ve belediye başkanı imzasını atıp onayladı kredimi, nine, eğer bunu başarırsam kuzen Lu Shengli'ye teşekkür etmeliyim, şimdi Dalan Sanayi ve Ticaret Bankası'nın müdürü, genç ve yetenekli bir kadın, sözü geçen biri. Evet ya, onu nasıl unutabildim? Nine, meraklanma sen, gidip konuşacağım onunla, küçük dayımın hastalığıyla o ilgilenmezse kim ilgilenecek? Ne de olsa o da Shangguan ailesinden, kuzenim değil mi, onu da sen büyüttün, hemen gidip konuşacağım onunla. Nine, benim kuzenin hatırı sayılır bir namı var. Hem de nasıl! Kapıdan bir dışarı çıkışı var sorma, dört tekerin üzerine oturuyor, bir de şoförü var, tahtında bir kraliçe gibi yiyor, iki bacaklılardan güvercin, dört bacaklılardan kaplumbağa, sekiz bacaklılardan yengeç, kabuklulardan jumbo karides, derisi dikenlilerden denizhıyarı, zehirlilerden dağ akrebi, zehirsizlerden timsah yumurtası yiyor. Tavuk, ördek, domuz ve köpek etini artık ağzına bile sürmez benim kuzenim. Boynundaki altın zincir, bunu söylemek yakışık almayacak ama, bir köpek tasması kadar kalın. Parmaklarındaki yüzükler platin ve elmastan, bileğindeki bilezikler yeşim taşından, gözlüğü altın çerçeveli, camlarıysa doğal kristalden, Roma'dan gelen son moda elbiseleri giyip boynuna Paris'ten gelen parfümleri sürüyor, parfümü o kadar hoş kokuyor ki bir kere koklayınca o kokuyu ömür boyu aklından çıkmıyor insan..."

"Papağan, hadi paranı al da git artık!" dedi annesi Papağan'ın konuşmasını bölüp, "Onu da arayıp bulmana gerek yok, Shangguan ailesi öyle büyük nimetlerle kutsanmadı, böylesine zengin bir akrabayla boy ölçüşemeyiz biz."

"Nine, işte bunda yanılıyorsun," dedi Papağan, "el arabasıyla küçük dayımı hastaneye götürebilirim ama bugünlerde her şeyin tanıdıklar vasıtasıyla halledildiğini bilmiyorsun sen, benim götürdüğüm bir hastayla kuzenimin götüreceği bir hastaya uygulanan tedavinin arasında dağlar kadar fark var."

"Bu hep böyle olagelmiştir," dedi annesi, "küçük dayının hastalığı için de aynı şey geçerli, yaşaması da ölmesi de kaderin ellerine kalmış, eğer şansı yaver giderse ne olursa olsun yaşamaya devam eder; eğer şansı yaver gitmezse o büyücü doktorlar Hua Tuo ve Bian Que bile tekrar dünyaya gelse kimse onu kurtaramaz. Hadi artık git de daha fazla canımı sıkma benim."

Papağan hâlâ bir şeyler gevelemek istiyordu ama Shangguan Lu bastonunun ucunu öfkeyle yere çarpıp, "Papağan, Papağan, anladık ama sen de iyi bir çocuk olup sözümü dinle, paranı al da git hadi hemen!" dedi.

Papağan Han gitti. Jintong sanrılar içinde kıvranırken annesinin evin dışına çıkıp feryat figan ağladığını duydu. Gece esen rüzgâr, pagodanın üzerindeki kurumuş otları hafiften hışırdattı. Jintong daha sonra annesinin ocağı yaktığını duydu, bir süre sonra odasına bitkisel bir ilaç kokusu yayıldı. Beyninin çekilip ince bir şerit kadar küçüldüğünü hissetti, ilacın tadı beynindeki şeritten sanki bir elekten geçer gibi süzüldü. Ah, bu tatlılık kırmızı uçlu sazdan olmalı, bu acılık da kediotu, bu ekşilik de ölmez otunun, bu sızım sızım sızlatan tuzlu tat karahindibanın olmalı, bu baharatımsı olan da pıtrak otu olmalı. Tatlı, acı, ekşi, tuzlu ve baharatlı, bu beş tadın

içinde bir de semizotu, yılanyastığıgillerden yeşil ejderha otu, Çin frengi otu, dut kabuğu, şakayık derisi ve dalında kurutulmuş şeftali kurusu tadı var... Annesi, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki bütün şifaları bitkileri toplayıp hepsini büyük bir kazanda kaynatmıştı sanki. Bu, içinde yaşam ve toprak taşıyan karışım, Jintong'un beynine bir su ejderhası gibi atılıp içindeki bütün kiri yıkayınca zihni de yavaş yavaş açılmaya başladı. Odanın dışındaki yemyeşil çimenleri, üzeri çiçekle kaplanmış açık arazileri ve bataklığın üzerinde uçan turnaları düşündü. Altın sarısı bir yabani krizantem kanatları çiçektozuna bulanmış bir arı sürüsünü çağırıyordu. Toprağın ağır ağır solumasını ve olgunlaşmış bitkilerden dökülen tohumların yere düşerken çıkardığı patırtıları duydu.

Annesi elinde bir kâse karışımla yanına gelip karışıma batırdığı bir pamukla Jintong'un tüm vücudunu sildi. Jintong biraz utanır gibi olunca annesi, "Oğlum, bin yaşına gelsen de benim gözümde yine de bir çocuk olarak kalacaksın," dedi. Annesi onu baştan aşağıya bir güzel sildi, hatta ayak parmakları arasındaki kirleri bile temizledi. Gece rüzgârı içeriye girdikçe ilacın kokusu daha da keskinleşti. Jintong hayatı boyunca kendini bu kadar rahatlamış ve bu kadar temiz hissetmemişti. Bu sırada annesinin evin arkasına yığdığı cam şişelerden oluşmuş duvarın yanında hıçkıra hıçkıra ağlayıp dualar mırıldandığını duydu. Bu beklenmedik, rengârenk ve hoş kokularla bezenmiş ses Jintong'u gözyaşlarına boğdu. Birden nedense ilk insanların daha yeni yeni iki ayağı üzerine kalkıp yürümeye başladığı, ellerinde ağaç dallarıyla vahşi hayvanlara saldırdığı zamanları düşününce içi atalarına karşı büyük bir saygıyla doldu. Sanki birden odanın dışındaki yıldızlarla dolu parlak göğü ve gezegenlerin dönüşünü görür gibi oldu, o boşlukta ucu bucağı olmayan azgın bir alev, girdap gibi dönmeye başladı. Jüpiter'in o

ağır ve kaba sesini, Satürn'ün bir şimşek gibi iç karartan sesini, Merkür'ün o tez canlı şarkısını, Mars'ın o parlak ve güzel sesini ve Venüs'ün o kulak tırmalayan tiz şarkı söyleme sesini duydu. Bu beş gezegenin kendi eksenleri ve güneşin ekseni etrafında dönerken çıkardığı seslerle rüzgârın evin arkasındaki binlerce içki şişesine doğru eserken çıkardığı ıslık sesleri bir olup onu uykunun diyarına taşıdı, Jintong hayatında ilk kez kâbuslar görmeden, gün aydınlanana kadar deliksiz bir uyku çekti.

Ertesi sabah gözlerini açtığında taze bir süt kokusu aldı. Ama bu koku ne annesinin ne de süt keçisinin sütünün kokusuna benziyordu. Kokunun kaynağına inmeye çalıştı: Bu kokunun verdiği hissiyat uzun yıllar önce "Kar Prensi" olduğu zaman kadınları memelerini okşayarak kutsadığı sırada şahlanmıştı içinde. En çok özlemini duyduğu da en son okşadığı memeydi, yemeklik yağ satan tek memeli İhtiyar Jin'in o tek memesi. Sonunda şimdi ihtiyaç duyduğu şeyin İhtiyar Jin'in o tek memesi ve o tek memenin bereketli sütü olduğunu anladı. İçinden şöyle bir hesap yaptı, kendi son "Kar Prensi" olmuştu ve o zamandan bu yana tam tamına otuz yıl geçmişti, İhtiyar Jin o zamanlar tek gözlü Fang'la evlenmek zorunda kalmıştı, kaba bir hesapla şimdi ellilerinde olmalıydı. Bu yaştaki bir kadının memeleri çoktan gömlek cebine dönüşüp kemerine doğru sarkmıştır, o güzel şekillerini hâlâ nasıl koruyabilirdi ki, ya memelerinden süt yerine çamur çıkıyorsa? İşte böyle çaresiz bir şekilde düşünürken kendini kandırdığını düşündü sadece.

Oğlunun biraz da olsa canlandığını gören annesi ona, "Oğlum, ne yemek istersin? Anan ne istersen onu yapacak. Bugün köye inip İhtiyar Jin'den borç para aldım, birkaç güne el arabasıyla gelip evin ardındaki içki şişelerini alacak karşılığında," dedi.

"İhtiyar Jin, o..." Jintong'un kalbi heyecanla atmaya başlamıştı, "İyi mi?" diye sordu.

Annesi sağlam olan ama pek de bir işe yaramayan sol gözüyle oğluna bakınca onun ne kadar da huzursuz göründüğünü fark etti şaşkınlıkla, ardından bıkkın bir tavırla içini çekti: "Şimdi elli kilometrelik bir alanın en büyük 'Çöplük Kraliçesi'ne dönüştü, evinde arabası var, on beş tane adam tuttu her gün ona kullanılmış plastik ve kauçuk eriten. Parası var ama o beş para etmez kocası başına bela, kadıncağızın itibarı da iyi değil pek... Anan son çare olarak gidip ona yalvardı. Ama her zamankinden daha iyi kalpli ve cömert biri artık... Ha ellili yaşlarında ama tuhaftır bir de çocuğu oldu..."

Jintong birden tokat yemiş gibi oldu, hemen toparlanıp *kang*'ın üzerine oturdu, kendini sanki birden Tanrı'nın o merhametli parlak kırmızı yüzünü görmüş gibi hissetti. "Hiç de kendimi kandırmıyormuşum," diye düşündü mutlu bir şekilde, birden İhtiyar Jin'in tek memesi havada, hızla bu küçük odaya doğru geldiğini hissetti açık bir şekilde; üstelik zımpara kâğıdıyla paslı memelerini zımparalayan Long Qingping'in o çıplak vücudunun da melankolik ve kırgın bir şekilde geri çekildiğini duyumsadı. Utangaç ama çok samimi bir tavırla, "Ana, o gelince biraz dışarıda durur musun?" diye sordu.

Annesi biraz şaşırdıktan sonra çok keskin bir dille konuştu: "Oğlum benim, ölüm şeytanının elinden daha yeni kurtuldun, anan bir dediğini iki etmeyecek! Hemen çıkıyorum."

Jintong hemen heyecanla *kang*'a uzandı, uzanır uzanmaz o hayat dolu kokunun içine dalıverdi. Bu koku dışarıdan bir yerden gelmiyordu, Jintong'un zihninin derinliklerinde birden patlayıp vahşi bir şekilde yayılmaya başlamıştı tüm vücuduna. Gözlerini kapayınca onun şişmiş ama yumuşaklığını hâlâ koruyan yüzünü gördü. O iki kara göz, hâlâ o yılki gibi nemli, işveli ve her hareketiyle bir erkeğin ruhunu ele geçirmeye hazırdı. Hızla yü-

rüyordu, yürüyüşünün hızı sadece bir kuyrukluyıldızının geçişiyle tanımlanabilirdi, bir kuyrukluyıldız gibi hızla ilerliyordu. Zamanın üzerinde hiçbir iz bırakmadan geçtiği o tek memesi pamuklu gömleğinin altında sanki bir an önce dışarı çıkmak için hoplayıp duruyordu. O kabarmış koyu kırmızı meme ucu hoplarken gömleğe sürtünüp sanki küçük bir sulama kabından mavi beyaz süt püskürtür gibi tabak büyüklüğünde bir ıslaklık oluşturmuştu gömleğin üzerinde. Yavaş yavaş Jintong'un kalbinde kabaran manevi aromayla İhtiyar Jin'in memesinde dalgalanan maddi aroma birleşme arzusuyla yanıp tutuşan iki kelebek gibi adım adım birbirine yaklaştı, birbirlerine dokununca hızlı bir şekilde kaynaşıp bir oldular. Jintong gözlerini açtı, İhtiyar Jin tam da onun hayalini kurduğu gibi *kang*'ın başında dikiliyordu.

"Kardeşim," dedi İhtiyar Jin hüzünlü bir sesle Jintong'un üzerine eğilip o kırılgan elini avucuna alarak, kara çakıltaşlarını andıran ıslak gözlerle, "benim canım küçük kardeşim, ne oldu sana böyle?"

Kalbi, kadın şefkatinin sıcaklığıyla eriyiverdi. Boynunu daha gözleri açılmamış, yeni doğmuş bir köpek yavrusu gibi kaldırıp onun göğsüne yasladı, ardından alev alev yanan dudaklarını memeye uzattı. İhtiyar Jin hiç tereddüt etmeden gömleğini kaldırıp o altın rengi bir kavunu andıran, süt dolu tek memesini Jintong'un yüzüne dayadı. Ağzı birden meme ucunu aradı, meme ucu da onun ağzını arıyordu. Jintong'un ağzı titreyerek meme ucunu ağzına aldığı ve meme ucunun da titreyerek onun ağzına girdiği sırada ikisi de kaynar suda haşlanmış gibi delice inlemeye başladılar. Jintong sızıntı inceliğinde ama oldukça yoğun bir sütün ağzının iç çeperlerine çarptığını hissetti, bu sızıntı boğazında birleşip tatlı bir sıcaklıkla kusmaktan suyu bile kalmamış midesine giriverdi. İhtiyar Jin ise bir zamanlar marazi bir aşkla vurulduğu ve

uzun süredir içinde sakladığı porselen bir bebek güzelliğindeki o erkek çocuğu hayalinin kendi sütü gibi vücudunu terk ettiğini duyumsadı. İkisi de ağlamaya başladı.

Jintong, kadını neredeyse kurutmuştu, bir bebek gibi ağzında meme ucuyla derin bir uykuya daldı. İhtiyar Jin onun yüzünü şefkatle okşayarak meme ucunu yavaş yavaş geri çekti. Jintong'un ağzı seğirdi, İhtiyar Jin onun solgun yüzüne renk geldiğini gördü. Shangguan Lu kapının yanında dikilmiş üzgünce ona bakıyordu. Shangguan Lu'nun sert hava şartlarının iyice yıpratmış olduğu yüzünde ne bir kınama ne de kıskançlık vardı, yüzünden sadece derin bir pişmanlıkla şükranlık okunuyordu. İhtiyar Jin gömleğini içine sokup kararlı bir tonda, "Teyzeciğim, bunu kendi rızamla yapıyorum, bunu yapmayı uzun bir süredir arzuluyordum, onunla ben önceki hayatlarımızda birbirimize sımsıkı bağlıydık, buna kader derler," dedi.

"Koca gelin," dedi Shangguan Lu, "madem kader, diyorsun o zaman teşekkür etmeyeyim."

İhtiyar Jin cebinden bir tomar para çıkarıp, "Teyzeciğim, o gün yanlış hesaplamışım, bu kadar çok şişe daha çok para eder," dedi.

Shangguan Lu, "Gelin, Fang kardeş bunu öğrenince hiç de hoşnut olmayacak," dedi.

İhtiyar Jin, "Onun eline bir içki şişesi tutuşturdun mu hiçbir şey umurunda olmaz. Teyzeciğim, bu sıralar işim başımdan aşkın, günde sadece bir kez gelebilirim buraya, ben olmadığım zamanlar ona sulu ve hafif şeyler verin," dedi.

Shangguan Jintog, tek memeli İhtiyar Jin'in sütüyle beslenerek kısa sürede eski sağlığına kavuştu. Bir yılan gibi deri atıp yepyeni bir cilde sahip oldu. İlk iki ay İhtiyar Jin'in sütü dışında ağzına bir şey koymadı, arada günde birkaç kez açlıktan midesi gurlayınca tek yapması

gereken normal, katı yiyecekleri düşünmekti, böylece gözlerinin önüne siyah bir perde düşüyor ve bağırsakları da hemen düğümleniveriyordu. Annesinin, ölümün eşiğinden döndüğünden sonra düzelen kaşları giderek çatılmaya başlıyordu. Jintong her sabah evin arkasındaki şişelerden oluşmuş ve rüzgâr estikçe ıslık çalarmış gibi ses çıkaran duvarın önünde dikilip annesinin gelmesini dört gözle bekleyen küçük bir çocuk ya da sevgilisinin gelmesini şevkle bekleyen bir sevdalı gibi gözlerini o kalabalık, şamatası göğe çıkan yeni kurulmuş şehre giden, etrafı geniş tarlalarla çevrili patikaya çevirir oldu tedirginlikle. Bekleyişi gerçekten de çok acılı bir bekleyişti.

Jintong bir gün sabahın köründen akşamın körüne kadar bekledi ama İhtiyar Jin ortalıkta görünmedi. Beklemekten artık bacakları uyuşmuştu, gözlerine neredeyse perde inecekti, yere oturup sırtını ıslık çalan şişe duvarına dayadı. Günbatımında kuzeyden gelen hafif bir esinti şişelerin büyüklü küçüklü ağızlarına vurup hüzünlü bir ıslık tutturunca umutsuzluk Jintong'un kalbine oturuverdi, farkına bile varmadan iki gözü iki çeşme ağlamaya başladı.

Annesi bastonuna dayanıp göğün giderek koyulaşan karanlığında ona küçümseyerek baktı, yüzündeki ifade oğlunun başına gelen talihsizliklere karşı duyduğu acımayla bu talihsizliklerle bir türlü baş edemeyen yeteneksizliğine karşı duyduğu öfkenin bir karışımıydı sanki. Ağzını açıp da bir şey söylemedi, sadece bir süre oğlunu izleyip bastonuyla birkaç kez yere vurduktan sonra ardına dönüp içeriye geçti.

Jintong ertesi günün sabahı eline bir orak ve sepet alıp yakındaki bir hendeğe yürüdü. Kahvaltıda gözlerini sanki birisi derisini yüzüyormuş gibi kocaman açıp iki tane haşlanmış tatlı patates yemişti, şimdiyse midesine kramplar giriyordu ve boğazında ekşi bir tat vardı, kus-

mamak için kendini zor tutuyordu, burnu vahşi bir nanenin o yoğun kokusunun peşine düşmüştü. Tedarik ve pazarlama kooperatifinin tedarik bölümünün taze nane satın almak istediğini hatırladı. Nane toplamaya elbette ki biraz para kazanıp ailesine destek olmak için gitmemişti sadece, böylece İhtiyar Jin'in memesine ve sütüne olan bağımlığını da aşabileceğini sanıyordu. Hendeğin yamacından ta suyun dibine kadar inen bütün kısmı nanelerle kaplıydı, nanenin o serin ferahlığı içini rahatlattı, hatta gözleri bile daha bir keskinleşti. Ciğerlerini nane kokusuyla doldurmak için derin bir nefes aldı. Sonra orağını sallayıp kesmeye başladı. Çalışma kampında geçirdiği on beş yıl boyunca ot biçmede iyice ustalaşmıştı, göz açıp kapamadan arkasında beyaz özsuları akan ve üzerleri ince tüylerle kaplı dizi dizi nane sapı bıraktı.

Yamaçtan aşağıya inerken pirinç kâsesi büyüklüğünde bir delik keşfetti. Verdiği ilk tepki korkuyla geriye doğru sıçramak oldu ama hemen ardından merakla deliğe yaklaştı. Bunun bir yaban tavşanı yuvası olduğunu tahmin etti, annesine bir yaban tavşanı vererek kadının hayatına biraz da olsun neşe katmak istedi. Orağının sapını deliğe sokup biraz oynatınca içeriden gelen ayak seslerini duydu. Bu delik boş bir yuva değildi. Orağını elinde sımsıkı tutup deliğin başında dikilmeye başladı. Tavşan başını yavaşça delikten dışarıya uzatıp o uzun tüylerle kaplı ağzını gösterdi. Orağını hızla tavşana doğru savurdu ama tavşan başını tam zamanında geri çekince orağı boşluğa savurmuş oldu. Tavşan başını delikten ikinci kez dışarıya uzatınca orağının sivri ucunun tavşanın kafatasına saplandığını hissetti. Orağı sert bir şekilde geri çekince tavşanın her yeri titreyen şişman vücudu ayaklarının önüne seriliverdi. Orağın ucu, tavşanın gözüne saplanmıştı, tavşanın gözünden süzülen iplik gibi kan, orağın keskin ucundan aşağıya doğru akıyordu, tavşanın

misket gibi küçük gözleri kısık gözyuvalarından zar zor seçiliyordu. Bir anda iliklerine kadar üşüyen Jintong oraığı elinden fırlatıp hendeğin yukarısına tırmandı, başı büyük bir belaya girmiş, yardım isteyen bir çocuk gibi bakındı dört bir yana.

Annesi çoktan oraya gelmiş arkasında duruyordu. "Jintong, burada ne yapıyorsun?" diye sordu boğuk bir sesle. "Ana," dedi acı içinde, "ben, bir tavşan öldürdüm... Ah, çok yazık oldu hayvana, yaptığıma çok pişmanım, neden onu öldürmek istedim ki?"

Annesi şimdiye kadar hiç kullanmadığı ciddi bir ses tonuyla, "Jintong, göz açıp kapamadan kırk iki yaşına geldin ama hâlâ mızmız bir hanım evladı gibi davranıyorsun, kaç gündür ağzımı açmadım ama şimdi konuşmazsam olmaz. Ananın bir ömür boyu seninle kalmayacağını bilmen gerek artık, ben öldükten sonra ailenin tüm sorumluluğunu omuzlayıp kendi başının çaresine bakman gerek, böyle yaşayıp gidemezsin!" dedi.

Shangguan Jintong eline bulaşmış tavşan kanına iğrenerek baktıktan sonra yerden bir avuç toprak alıp elini temizledi, annesinin kendisini eleştirmesi yüzünden yüzü alev alev yanıyordu ve çok mutsuz hissediyordu.

"Biraz dünyaya çıkıp bir şeylerle uğraş, öyle büyük bir şey yapmana da gerek yok," dedi annesi.

"Ana," dedi Jintong keyifsizce, "ben ne yapabilirim ki?"

"Oğlum," dedi annesi, "iyi dinle, şimdi bir erkek gibi davranıp bu tavşanı al ve Mo Nehri'ne git, orada tavşanın derisini yüzüp karnını deş, içini güzelce yıkayıp temizledikten sonra eve gidip iyice kaynat, sonra da anana takdim et, saygıda kusur etmeden, en azından altı aydır kursağıma et girmedi. Tavşanın derisini yüzmede ve karnını deşip organlarını çıkarmakta sorun yaşayabilir ve kendini zalimce bir şey yapıyormuş gibi hissedebilirsin ama koca adam olmuş birinin hâlâ bir kadının memesinden süt

emmesi de zaten zalimce bir şey değil mi? Sütün kadınların kanı sayıldığını bilmelisin. Bir kadının sütünü emip kanını kurutmak bir tavşanı öldürmekten on kat daha zalimce bir harekettir. Eğer böyle düşünürsen bunu yapabilir, sonucunda da mutlu hissedersin, hayvan öldürmek bir avcıya, bir canlının hayatına son verdiği için pişmanlık değil mutluluk getirir; çünkü bilir ki bu dünya üzerindeki tüm uçan ve yürüyen canlılar insanların ihtiyaçlarını karşılamak için Yehova tarafından yaratılmıştır, insan yeryüzündeki tüm canlıların efendisi ve evrenin ruhudur."

Jintong başını tüm gücüyle salladı ve sert bir şeyin yavaş yavaş göğsünün tam ortasına yerleştiğini hissetti. Şu ana kadar su yüzünde bir sukabağı gibi süzülen kalbi sanki şimdi ağır ağır batmaya başlıyordu.

"İhtiyar Jin'in artık niye gelmediğini biliyor musun?" diye devam etti annesi.

Jintong annesinin yüzüne bakarak, "Sen miydin..." diyebildi.

"Evet, benim," dedi annesi, "yanına gidip ben söyledim bir daha gelmemesini. Oğlumun hayatını gözümün önünde daha fazla mahvetmesine izin veremezdim."

"Bunu... bunu nasıl yaparsın..."

Annesi onu görmezden gelip konuşmaya devam etti: "Ona dedim ki, gelin, eğer oğluma gerçekten âşıksan onunla yatarsın ama bir daha gelip onu emzirmeni yasaklıyorum."

"Ama benim hayatımı onun sütü kurtardı!" diye bağırdı Jintong sert bir dille, "Eğer onun sütü olmasaydı şimdiye kadar çoktan ölmüş ve çürüyor olacaktım, kurtçuklar vücudumu yemeye başlamış olacaktı bile!"

"Biliyorum. Onun senin hayatını kurtardığını nasıl unutabilirim?" dedi annesi bastonuyla yere vurup, "Onlarca yıldır bir aptal gibi görmezlikten geldim ama şimdi

anlıyorum artık, tüm hayatını bir kadının meme ucuna asılıp süt emerek geçiren bir pısırığı büyüteceğime bıraksaymışım da ölseymiş daha iyi!"

"Peki," dedi Jintong kaygılı bir tavırla, "o ne söyledi?"

"İyi yetişmiş bir kadınmış çok şükür, 'Teyzeciğim, eve dönünce İhtiyar Jin'in *kang*'ında her zaman kendisi için bir yastık olacağını söyle ona,' dedi."

"Ama onun bir kocası var..." dedi Shangguan Jintong kirece dönmüş bir yüzle. Annesi deliliğin sınırında titreyen bir sesle meydan okudu: "Bana söz vereceksin, eğer sen benim oğlumsan gidip onu bulursun, sonsuza kadar büyümeyecek bir oğul istemiyorum, benim istediğim oğul, Sima Ku gibi, Kuşçu Han gibi eğer yapılması gerekiyorsa başıma biraz bela açmaktan korkmayacak bir oğul, ayakta dimdik durup öyle işeyen bir oğul istiyorum ben!"

3

Jintong yeni keşfettiği cesaretiyle Mo Nehri'ni geçip annesinin verdiği talimatlar doğrultusunda İhtiyar Jin'i görmeye gitti, böylece annesinin yardımıyla gerçek bir erkek olarak yaşamaya başlayacaktı. Ama yeni kurulan şehre girince cesareti hava kaçıran bir lastik gibi sönüverdi. Şehrin ortasında dikilen renkli mozaiklerle kaplanmış yüksek binalar gün ışığı altında çok muhteşem görünüyordu, şantiyedeki sarı vinçler ağır prefabrike yapıları yavaşça yerlerine taşıyordu, buharlı şahmerdanların çeliği döverken çıkardığı sesler kulak zarını çınlattı, kumlu tepelerin yanında bulunan yüksek demir kirişlerin üzerindeki kaynak makineleri güneş ışınlarından daha parlak bir ışık çıkarıyordu, bu metal kulenin etra-

finda kıvrılan beyaz dumanların üzerinde bir süre göz gezdirdi. Annesinin tarif ettiği güzergâha göre İhtiyar Jin'in geri dönüşüm istasyonu yıllar önce Sima Ku'nun infaz edildiği koyun yakınlarında bir yerdeydi. Geniş ve düz asfalt yol boyunca ilerleyip hurdalığa doğru yürüdü. Yolun iki tarafında sıralanmış binaların bir kısmının inşaatı bitmiş, bir kısmınınki de hâlâ devam ediyordu. Sima Ku'nun büyük avlusunun yerinde yeller esiyordu, Huachang İlaç Firması A. Ş. de doğal olarak ortadan kaybolmuştu. Onlarca büyük ekskavatör toprağa derin çukurlar kazıyordu, bir zamanlar kilisenin olduğu yerde şimdi kare şeklinde yedi katlı yeni binalar yükseliyordu, binaların dış cephesi sonradan görme altın dişli birinin ağzı gibi altın sarısına boyanmıştı. İnsanlara Çin Sanayi ve Ticaret Bankası, Dalan şubesinin ne kadar güçlü ve prestijli bir banka şubesi olduğunu göstermek için altın sarısı bir tabelanın üzerinde yetişkin bir koyundan daha büyük kırmızı karakterle bankanın adı yazılmıştı. Binanın önündeki molozların arasındaki boş alana birinci sınıf ithal bir limuzin park etmişti. Limuzin zengin gösteren koyu bir kırmızıya boyanmıştı, boyanın üzerinde kendi yansımanızı görebilirdiniz. Jintong, yünlü siyah bir takım elbise ve balıkçı yaka koyu kırmızı bir kazak giymiş, ceketin açık önünden üzerinde yanıp sönen parlak incilerin göründüğü bir boyun bağı bağlamış, kazağın üzerindeki kıvrımlardan memelerinin göz alıcılığı ortaya çıkmış, saçları inek boku gibi düzgün ve özenle toplanarak ensesine düşen, alnı açıkta kalmış, yüzünün beyazı yeşim taşı gibi nemli ve parlak olan, kalçası usta bir hareketle çıkık duran, pantolon çizgileri jilet gibi keskin, yarım topuklu siyah deri ayakkabı giymiş, kolormatik gözlük camlarından gözleri seçilemeyen, dudaklarından sanki az önce kiraz yemiş gibi tazelik damlayan olağanüstü bir kadın gördü, kadın elinde çok yumuşak görü-

nen deri bir çantayla limuzinden indi, topuklarını takırdatarak alüminyumdan yapılmış döner kapıya doğru yürürken bir rüya gibi birden gözden kayboldu.

İhtiyar Jin'in geri dönüşüm istasyonu etrafı alçıpanla çevrilmiş olan geniş bir araziye yayılıyordu, atıklar türlerine göre kategorilere ayrılmıştı, boş şişeler göz kamaştırıcı bir Çin Seddi'ne dönüşmüştü, şişe kırıkları dört bir yana ışık saçan bir tepeyi andırıyordu, kullanılmış lastikler üst üste dizilmişti, eskimiş plastiklerin oluşturduğu yığın bir çatıdan daha yüksekti, metal yığınlarının arasında tekerleklerini üzerinden daha yeni atıp rahatlamış gibi duran bir havan topu vardı. Ağızlarını bir havluyla kapatmış onlarca işçi karınca gibi çalışıyordu, kimi lastik taşıyor kimi metalleri ayrıştırıyor, kimi kamyonlara bir şeyler yüklüyor, kimi de kamyonlardan bir şeyler boşaltıyordu. Bir duvarın köşesinde, boynuna kırmızı plastik kaplaması hâlâ duran eski bir su çarkı zinciri bağlanmış siyah bir kurt köpeği vardı. Bu kurt köpeği, çalışma kampının kırma köpeklerinden yedi kat daha heybetli görünüyordu. Tüyleri sanki balmumuna batırılmış gibiydi. Köpeğin önünde kızarmış bütün bir tavukla yarısı yenmiş bir domuz bacağı duruyordu. Kapıda duran bekçinin saçları bakımsız bir köpeğin tüyleri gibi karman çormandı, bakışları pusluydu ve yüzünde derin kırışıklıklar vardı, daha yakından bakınca ilk Dalan komününün milis komutanını andırıyordu. Avluda içinde kullanılmış lastiklerin eritildiği büyük bir eritme fırını vardı, fırının yarım sac bacasından garip kokan siyah bir duman bulutu yükseliyordu, kurum parçacıkları yerde hasırotu pamukçukları gibi telaşla uçuşuyordu. Hurda satmaya gelmiş bir grup adam, büyük bir kantarın başında kantardan sorumlu olan bir ihtiyarla tartışıyordu. Jintong, kantarcı başının Dalan'ın eski kooperatifinde tezgâhtarlık yapan Luan Ping olduğunu fark etti. Avluya beyaz saçlı

bir adamın kullandığı üç tekerlekli bir araba girdi, bu adam da Posta ve Telekomünikasyon Bürosu'nun eski şube başkanıydı, bir zamanlar çalımından geçilmeyen bu önemli şahsiyet, şimdi İhtiyar Jin'in işçi kantininden sorumluydu. Jintong gittikçe daha çok korkuyordu ve korktukça tek memeli İhtiyar Jin'in serveti gözünde daha çok büyüyordu, kadın işlerini iyice büyütmüştü, bildiğin kapitalistti. Jintong acaba yanlış bir yere mi geldim diye şüphelenmeye başladı, avluda şaşkınca dikilip çaresizlik içinde etrafa bakınıyordu. Bu sırada basit iki katlı bir binanın penceresi açılıverdi ve büyük kapitalist karşısındaydı işte, tek memeli İhtiyar Jin üzerinde pembe bir bornozla bir eliyle saçlarını tutuyor, diğer eliyle de ona el sallıyordu. "Vaftiz oğlum," dediğini duydu İhtiyar Jin'in pervasızca, "hadi yukarıya gel."

Birden avludaki herkesin bakışlarını ona çevirdiği hissetti, vücudu sanki kepeklerini döken bir buğday başağı gibi titredi. Başını önüne eğip binaya doğru yürüdü. Bacaklarının etraftaki bakışların altında çok beceriksizce hareket ettiğini duyumsadı ama asıl zavallı görünen kollarıydı, onları hafifçe kırsam mı yoksa öylece iki yanıma mı salsam? Belki de ellerimi cebime sokmalıyım ya da ellerimi arkaya götürüp kıçımın üzerinde mi birleştirsem? Tabii ya, Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'nin eski müdürü Küçük İhtiyar Du gibi yapmalıyım, uyurken iki elini de belinin içine sokardı o ama bunu yapmam kesinlikle mümkün olamaz, Küçük İhtiyar Du'nun ellerini belinin içine sokup yürümesi çiftliğin müdürü olmasındandı, amma da fiyakalı görünürdü, böylece kısa boyunu ve bir deri bir kemik kalmış vücudunun kusurlarını telafi ediyordu. Ya ben, Shangguan Jintong, ben neyim ki? Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'ndeki o hadım edilmiş, koca kafalı sarı "Shandong" öküzlerinin birebir kopyasıyım, ne cinsiyetim kalmış ne de sevgi ihtiyacım, kıçında-

ki tığ gibi kuyruğu titreten bir kılkuyruk. Yoksa kollarımı sallayarak koşar adım mı girsem içeriye? Olmaz, bu naif gençlerin başvurduğu bir numara, ben kırk iki yaşındayım artık, sözüm ona torunlarını kucaklayacak yaşta. Sonunda kollarını iki yana sarkıtıp omuzlarını çökertti, başını önüne eğdi, çalışma kampında on beş yıl boyunca öğrendiği şekilde yürümeye başladı, iki sopa yemiş bir köpek gibi kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırdı, başını üzgünce eğmiş ama gözucuyla durmadan sağına soluna bakınan, olabildiğince –mümkünse rüzgâr kadar– hızlı adımlarla duvarın dibine bir hırsız gibi yapışıp yürümeye koyuldu. Tam merdivenlere ulaşmıştı ki İhtiyar Jin'in yukarıdan gösterişçi bir tavırla bağırdığını duydu: "Liu Daguan, Liu Daguan, vaftiz oğlum geldi, birkaç şey daha çıkar yemek için!" Avludan biri –kim olduğunu bilmiyordu– içini ekşiten pis bir melodi mırıldandı: "Eğer bir çocuk büyüyüp güçlü bir adam olmak istiyorsa yirmi dört tane hafifmeşrep ciciannesi olmalı..."

Çiviyle birbirine tutturulmuş plakalardan oluşan ahşap merdivenleri yavaş yavaş çıkmaya başladı. Ağır bir parfüm kokusu alınca başını çekinerek yukarıya kaldırdı, İhtiyar Jin merdivenlerin başında bacaklarını ayırmış bir şekilde ona bakıyordu, pudralanmış yüzünde kocaman, alaycı bir gülümseme vardı. Elinde olmadan duruverdi Jintong, merdivenin demir küpeştesine tutundu, terli avuçlarının izleri küpeşteye yapıştı.

"Vaftiz oğlum, yukarı gelsene!" diye karşıladı onu İhtiyar Jin, yüzündeki o alaycı gülümsemeden eser yoktu şimdi.

Tam da kendini zorlayarak birkaç adım atmıştı ki birden yumuşak bir el yakaladı bileğini. Merdiven sahanlığı karanlıktı. Jintong'un gözleri henüz karanlığa alışamamıştı. Jintong kendini kolundan çekiştirenin İhtiyar Jin değil de onun kokusu olduğunu düşündü, kokunun eşliğinde baştan çıkaran bir şeytanın inine giriverdi.

İhtiyar Jin bir kapıyı itip Jintong'u içeriye sürükledi. Odanın içi ışıl ışıldı, yerler halı döşeli, duvarlar duvar kâğıdıyla kaplıydı, tavandan aşağıya kâğıttan kesilmiş renkli toplar sarkıyordu. Odanın ortasında üzerinde bir vazo dolusu büyük fırça kalemin olduğu bir masa duruyordu. İhtiyar Jin gülerek, "Bunların hepsi göstermelik, ben öyle çok yazıp çok okuyan biri değilim," dedi.

Jintong odanın içinde kök salmış gibi ayakta dikiliyordu, kadının gözlerine bakacak cesareti yoktu. İhtiyar Jin birden gülerek, "Bunun olduğuna inanamıyorum, olur mu olur, tüm zamanların ilki diyelim buna, ha?" dedi.

Jintong başını kaldırıp ona bakınca kadının tutku dolu, baştan çıkaran bakışlarıyla karşılaştı. "Vaftiz oğlum," dedi İhtiyar Jin, "gözlerini ayağının üzerine düşürüp acıtma sakın, başını kaldır da bana bak, başını kaldırınca bir kurt, eğince bir kuzu oluyorsun! Oğlunun pezevenkliğini yapan bir anaya çok rastlanmaz bu dünyada. O moruğun böyle bir şey düşünmesi bile çok duygulandırdı beni. Bana ne dedi biliyor musun?" İhtiyar Jin bu sırada Shangguan Lu'nun sesini taklit etmeye başladı: "Koca gelin, eğer birini kurtarmak istiyorsan elinden geleni ardına koymazsın, eğer bir misafiri uğurlamak istiyorsan ona kendi evinin kapısına kadar eşlik edersin, onu sütünle emzirerek hayatını kurtardın ama onu hayatı boyunca emzirebilecek misin bakalım?" Ardından konuşmasına devam etti: "Anan doğru söylüyor, ben çoktan elliyi aştım." Sonra bornozunun altında şişkince duran memesine vurup, "Şu benim hazine, onu nasıl kullanırsam kullanayım sonsuza dek böyle kalmayacak, günleri sayılı. Otuz yıl önce ona ilk dokunduğunda nasıl denir hani birkaç yıl önce popüler olan bir slogan vardı, işte o zamanlar tam da orada dendiği gibi 'ruhu yükseklerde, hayat dolu, savaşmaya hazır bir militan'dı, iyi zamanlarıydı onlar ama şimdi, şimdi 'miadını doldurmuş Zümrüdüan-

ka, bir tavukla bile aşık atamaz' dönemine girdi. Kardeşim, bir önceki hayatımdan sana borcum olduğunu hissediyorum, neden böyle hissettiğimi düşünmek bile istemiyorum, öyle işte, sen de bunu çok düşünme, her neyse, asıl önemli olan benim şu ak pak beyaz etim otuz yıldır bir güvecin içinde kısık ateşte pişiyordu, artık iyice pişti, nasıl yemek istiyorsan öyle yersin!" dedi.

Jintong, onun öyle bir başına dikilen memesine baktı sanki transa girmiş gibi, açgözlü bir iştahla içine çekti memenin ve içindeki sütün kokusunu, İhtiyar Jin'in kasten açtığı iri kalçalarını bile görmüyordu gözü. Bu sırada kantarcıbaşı avludan, "Hanımım," diye seslendi yüksek sesle. "Bunu satmak istiyormuş," dedi elindeki kalın kabloyu göstererek, "alalım mı?" İhtiyar Jin pencereden sarkıp halinden hiç de memnun olmayan bir tonda, "Ne diye soruyorsun? Al gitsin!" dedi. Sonra pencereyi kapatıp, "Anasının amı, satacak bir şeyi varsa alırım elbet. Öyle şaşkın durma, buraya bir şeyler satmak için gelenlerin onda sekizi hırsızdır, şantiyede kullanılabilecek ne gelirse düşünmeden alırım. Kutu kutu kaynak çubukları, daha paketi açılmamış elektrikli aletler, inşaat demiri, çimento, ne gerekirse. Kimseyi geri çevirmem, getirdiklerini hurda piyasasının kapanış fiyatına satın alır, sonra ardıma dönüp yeni bir ürün gibi satarım, bu da benim kârım olur işte. Bu alışverişin er ya da geç bir gün bozulacağını biliyorum, bu yüzden kazandığım her bir yuanın yarısıyla şu aşağıda çalışan piçlerin karnını doyurur, diğer yarısını da istediğim gibi harcarım. Senden saklayacak değilim, şu aşağıdaki zeki ve saygın görünen adamların yarıdan fazlası *kang*'ımdan geçmiştir, onların benim gözümde ne olduğunu biliyor musun, ha?" dedi. Jintong başını şaşkınca iki yana salladı. "İhtiyar Jin hayatı boyunca," dedi kadın yine memesine vurarak, "işte bu tek meme sayesinde dünyayı fethedip istediği yere gelebildi.

Senin şu piç kurusu enişten olacak Sima Ku ve Sha Yueliang, ikisi de benim tek mememin ucu ağızlarında uykuya dalmıştır ama onların hiçbiri benim için bir şey ifade etmedi, tüm hayatım boyunca rüyalarıma musallat olan şeytan sensin, seni orospu çocuğu! Anan bana, 'Baldız, Jintong hayatı boyunca bir ceset dışında başka bir kadınla birlikte olmadı, hastalığının nedeninin bu olup olmadığını merak ediyorum,' dedi. Ben de ona, 'Anacığım, merak etmeyesin, İhtiyar Jin hayatı boyunca bir şeyi iyi yaptıysa o da budur, ustası oldum bu işin, oğlunu bana gönder, burnu sümüklü bir velet olsa da onu çelik gibi bir erkeğe çeviririm!' dedim."

İhtiyar Jin baştan çıkarıcı bir pozla bornozunu açtı, altına hiçbir şey giymemişti. Beyazı kar gibi beyaz, karası kuzgun karasıydı. Jintong'un yüzü ter içinde kaldı, bacaklarının bağı çözülünce halının üzerine oturuverdi.

İhtiyar Jin kıkırdamaya başladı: "Ne o, korkuttum mu seni? Vaftiz oğlum, korkacak bir şey yok, memeler bir kadının hazinesi olabilir ama ondan daha değerli bir hazinemiz daha var. Telaşlıyken sıcak *tofu* yiyemezsin, ayağa kalk, izin ver de sana bir çekidüzen vereyim."

Jintong'u bir köpek ölüsünü sürükler gibi yatak odasına sürükledi, yatak odasının duvarları çok şatafatlıydı, pencerenin yanında büyük bir *kang* vardı, *kang*'ın önüne koyun yününden kalın bir halı serilmişti. İhtiyar Jin, Jintong'un üzerindekileri sanki yaramaz bir çocuğu soyarmış gibi çıkardı tek tek. Parlak camın ardındaki avluda koşturan adamlar vardı, Jintong, Kuşçu Han gibi iki eliyle apış arasını kapayıp yere diz çöktü, yerden tavana kadar uzanan boy aynasında kendine baktı, o beyaz ve cansız vücudunu görünce kendini çok çirkin ve çok iğrenç buldu, neredeyse kusacaktı. İhtiyar Jin, karnını tutarak kahkahalar atmaya başladı, o genç ve baştan çıkarıcı kahkahaları bir güvercin gibi avluya doğru süzüldü.

"Aman Tanrım, bunu da nereden öğrendin? Oğlum, kaplan değilim ben, ısırmam şeyini!" dedi gülerek. Ardından Jintong'a bir tekme atıp, "Hadi kalk kalk, doğru banyoya!" dedi.

Jintong yatak odasıyla bağlantılı olan banyoya girdi. İhtiyar Jin lambayı yakıp Jintong'a sert plastikten pembe küveti, buzlu kristal avizeyi, duvardaki kabartma karoları, kahverengi, İtalyan malı tuvaleti ve Japon yapımı elektrikli su ısıtıcısını gösterip, "Bütün bunları hurda satıcılarından aldım, bugünlerde Dalan şehrindekilerin yarıdan çoğu hırsız. Burada geçici olarak kalıyorum, bu yüzden su ısıtma sistemim yok, banyo yapacağım zaman kendi suyumu kendim ısıtıyorum," dedi. Sonra küvetin etrafını saran dört büyük elektrikli su ısıtıcısını işaret edip, "Günün yirmi dört saatinin on ikisini küvetin içinde iliklerime kadar ıslanarak geçiriyorum, hayatımın ilk yarısında hiç sıcak suyla banyo yapmamıştım, hayatımın geri kalanında da bunu telafi etmeye çalışıyorum işte. Oğlum, senin durumun benden de kötü, çalışma kampında sıcak suyla banyo yapmıyordunuz, değil mi?" Konuşurken bir yandan da uzanıp dört ısıtıcıyı birden açtı, ısıtıcıların dördü birden önceden ayarlanmış bir ısıda su püskürtmeye başladı küvetin içine. Şırıl şırıl akan suyun sesi bardaktan boşanırcasına yağan bir yağmuru andırıyordu. Odanın içi hemen buharla doldu. İhtiyar Jin, Jintong'u küvetin içine itti. Jintong, sıcak su vücuduna değer değmez çığlık çığlığa geri sıçradı. İhtiyar Jin onu tekrar küvete iterken, "Dişini sık biraz, birkaç dakikaya alışırsın," dedi. Jintong dişlerini sıkarken vücudundaki tüm kanın beynine toplandığını ve derisine sayısız gümüş iğnenin batırıldığını hissetti, ağrı dese bir yerinin ağrıdığı yoktu, uyuştum dese bir yerinin uyuştuğu da yoktu, acı ve mutluluk arasında bir sızı duyumsuyordu. Tüm vücudu bir çamur havuzu gibi gevşedi, sanki felç

geçiriyormuş gibi ağır ağır küvetin içine gömüldü, su okları birbiri ardına derisine çarparken Jintong derisinin sanki kendisiyle hiç de alakası olmayan bir kabuk olduğunu düşündü. Buharın içinden İhtiyar Jin'in elinin bir hareketiyle bornozundan kurtulup büyük beyaz bir domuz gibi küvetin içine girdiğini gördü. İhtiyar Jin o yumuşak ve kaygan vücudunu Jintong'un vücuduna bastırdı. Buharın içinden birden hoş bir parfüm kokusu yayıldı, İhtiyar Jin eline hoş kokan bitkisel bir sabun alıp onun önce başını, sonra yüzünü ve ardından bütün vücudunu sabunladı. Jintong'un vücudu kısa sürede kalın bir köpük tabakasıyla kaplandı, iyice kayganlaştı, kendini itaatkâr bir biçimde İhtiyar Jin'in insafına bıraktı, kadının meme ucu tenine değdiği an neredeyse mutluluktan ölecekti. İkisi köpükler içinde bir o yana bir bu yana dönüp dururken Jintong'un vücudundaki tüm kir, kat kat döküldü, saçındaki ve fırça gibi sakallarındaki pislik de temizlenmiş oldu ama Jintong normal bir erkeğin yapacağı gibi ona sarılmak yerine küvetin içine uzanıp ona teslim oldu, onun vücudunun her yerini ovmasına ve çimdiklemesine sesini bile çıkarmadı.

Banyodan çıktıktan sonra İhtiyar Jin, Jintong'un çalışma kampından eve dönerken giydiği paçavraya dönmüş giysileri pencereden dışarıya fırlattı. Ona tertemiz bir iç çamaşırı ve önceden bu özel gün için aldığı Pierre Cardin takım elbisesini giydirip yarım yamalak bağlayabildiği bir Goldlion kravatı taktı boynuna. Jintong'un saçını tarayıp sakalını düzeltti, saçına biraz Güney Kore'den gelen saç yağı sürdü, sakalına da biraz tıraş kolonyası sıktı, ardından onu boy aynasının önüne sürükledi, Jintong aynaya bakınca aynanın içinden ona Batı kıyafetleri içinde uzun boylu, yakışıklı ve çekici bir Çinlinin baktığını gördü. "Canım benim!" diye heyecanla bağırdı İhtiyar Jin, "bir film yıldızı gibi görünüyorsun!"

Jintong'un yüzü birden kızarıverdi. Telaşla ardına döndü ama aynada gördüğü şeyi çok beğendiği de su götürmez bir gerçekti. Bu gördüğümün neresi Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'nde yumurta çalarak hayata tutunmaya çalışan Shangguan Jintong'a benziyor? Ya çalışma kampında koyun otlatan Shangguan Jintong'a ne oldu böyle?

İhtiyar Jin, Jintong'u *kang*'ın önündeki kanepeye oturttu, ona bir sigara uzattı, Jintong bir el hareketiyle reddetti sigarayı ama hemen ardından gelen bir bardak çayı korkarak kabul etti. İhtiyar Jin, *kang*'ın üzerindeki katlanmış yorgana yaslandı, rahat bir tavırla bacaklarını ayırıp bornozu bacaklarının arasına sıkıştırdı, sigarasını keyifle tüttürüp ustaca bir tavırla birbiri ardına duman halkaları üfledi. Yüzündeki pudrayı yıkayınca kırışıklıkları çıkmıştı ortaya, ucuz makyaj malzemeleri cildinde koyu lekeler oluşturmuştu. Sigaranın dumanından kaçınmak için gözlerini kısınca gözlerinin çevresinde kaz ayakları oluştu. "Sen karşılaştığım en dürüst erkeksin," dedi gözlerini iyice kısıp, "sence yaşlı ve çirkin bir cadı mıyım ben?"

İhtiyar Jin'in kısık gözlerinden çıkıp insanın ruhuna nüfuz eden parıltıya daha fazla bakmaya dayanamayan Jintong telaşla başını önüne eğip ellerini dizlerinin üzerine koyarak, "Hayır, hayır, sen hiç de yaşlı değilsin, çirkin de değilsin, sen dünyadaki en güzel kadınsın," dedi.

"İlk başta ananın, bana yalan söylediğini sanmıştım," dedi biraz hayal kırıklığına uğramış bir sesle, "meğer dediklerinin hepsi doğruymuş." Sigarasını küllükte söndürdükten sonra doğruldu, "O kadınla aranızda geçenler gerçekten yaşandı mı?" diye sordu.

Gömleğin kolalı yakasına ve kravata alışık olmayan Jintong boynunu rahatsız bir tavırla yukarıya kaldırdı, yüzünden ince ince terler süzülmeye başladı. İki eliyle dizkapaklarını kaşırken biraz sonra salya sümük ağlayacağını hissetti.

"Tamam," dedi İhtiyar Jin, "öylesine sormuştum sadece, sen de amma aptalsın."

İhtiyar Jin, takım elbiseli ve deri ayakkabılı onlarca adamı öğle yemeğine davet etti. Jintong'un elini tutup adamlara doğru dönerek, "Bu benim vaftiz oğlum, bakın, film yıldızına benzememiş mi?" dedi. Adamlar zeki bakışlarla Jintong'u süzdü, içlerinden saçlarını inek yalamış gibi geriye yatırmış, bileğine diğerlerine göstermek için kordonunu kasten gevşek bıraktığı altın bir Rolex takmış, İhtiyar Jin'in dediğine göre, bilmem ne komisyonunun başkanı olan orta yaşlı bir adam, müstehcen bir tavırla göz kırparak, "İhtiyar Jin, sen en taze otlarla beslenen yaşlı bir ineksin!" dedi.

"Ananın osuruğu!" diye sövdü İhtiyar Jin, "Benim bu vaftiz oğlum Batı'nın ana kraliçesinin tahtının dibinde oturan bir Altın Çocuk'tur, her açıdan tam bir beyefendidir, sizin abazan köpek sürünüzdekilere benzemez, sizler bir kadın gördüğünüzde kan görmüş sivrisineğe dönüşür, dişlerinizi geçirdiğinizde bir tokatla ezileceğinizi bilmenize rağmen yine de bir ısırık için ölürsünüz!"

"İhtiyar Jin, İhtiyar Jin, buraya seni ısırmaya gelmedik," dedi kel kafalı biri, konuşurken yanaklarındaki etler titriyordu durmadan, bu yüzden eliyle yanaklarını tutuyordu sürekli ağzının çarpılmasını önlemek için, "senin etin de amma lezizdir! Eğer berbat, kokuşmuş bir etin olsaydı kim ısırmak isterdi ki seni?!"

"İhtiyar Jin, bakıyorum da İmparatoriçe Wu Zetian'a[1] iyi çalışmışsın," dedi gözleri Japon balığı andıran, saçları kendiliğinden dalgalı, iri yapılı genç bir adam, "kendine küçük, beyaz yüzlü, güzel bir jigolo bulmuşsun!"

"Hepinizin en az iki-üç tane karısı var, benim niye..."

1. 690-705 yılları arasında hüküm süren, Çin tarihinin tek kadın imparatoriçesi. (Ç.N.)

İhtiyar Jin dilini tuttu, ardından, "Şu kokuşmuş ağızlarınızı kapatın artık!" diye sövdü, "eğer işinize bakmazsanız tüm piyasaya sizin ne mal olduğunuzu anlatırım."

Kalın kaşlı, ince yüzlü bir adam şarap kadehini kaldırıp Jintong'un yanına gitti, "Jintong Ağabey, kadehimi sana ve çalışma kampından kurtuluşuna kaldırıyorum," dedi.

Gerçek rengi ortaya çıkan Jintong çok utandı, birden masanın altına girmeyi düşündü.

"Bu büyük bir haksızlık, Jintong tuzağa düşürüldü!" diye bağırdı İhtiyar Jin öfkeyle, "Jintong kardeşimiz masumdur ve hayatta böyle bir şey yapmaz."

Adamlar aralarında fısıldayarak bir şeyler tartıştılar. Sonra hep birden ayağa kalkıp Shangguan Jintong'a kadeh kaldırdılar sırayla.

Jintong hayatında hiç içki içmemişti, birkaç kadeh yuvarladıktan sonra başı dönmeye başladı, adamların yüzleri etrafında rüzgârda salınan altın renkli ayçiçekleri gibi dönüyordu. İçinden bir ses bir şekilde bu kodamanların önünde bir şeyi açıklığa kavuşturmasını söylüyordu. Kadeh elinde ayağa kalkıp, "Ben o kadınla... yaptım... Vücudu daha soğumamıştı... Gözleri hâlâ açıktı... Gülümsüyordu..." dedi.

Ayçiçeklerinden birinin, "İşte buna tam bir erkek derler!" dediğini duyunca kendini daha iyi hissetti, hemen ardından tavuk, kaz, balık ve domuz eti dolu masanın üzerine yüzüstü düşüverdi.

Uyandığında kendini İhtiyar Jin'in *kang*'ında çırılçıplak uzanmış bir halde buldu, İhtiyar Jin de çırılçıplaktı, yorgana yaslanmış, elinde bir kadeh şarapla video izliyordu. Jintong hayatında ilk kez renkli televizyon görüyordu –çalışma kampında birkaç kez siyah beyaz televizyona bakmışlığı vardı– siyah beyaz televizyon bile onu hayrete düşürmüştü, renkli televizyona görünce göz-

lerine inanamadı, rüya gördüğünü sandı. Hele renkli televizyondaki anadan doğma bir kadınla bir erkeğin müstehcen şenliğini görmek. Ağır bir suçluluk duygusuyla başını hemen önüne eğdi. İhtiyar Jin'in kıkırdadığını duydu: "Vaftiz oğlum, numaraya yapmayı bırak artık, kaldır başını, iyice bak, insanların o işi nasıl yaptığını görmen gerek." Jintong başını kaldırıp kaçamak birkaç bakış atınca birden omurgasında soğuk bir titreme hissetti.

İhtiyar Jin uzanıp videoyu kapatınca televizyonun üzerinde karıncalar gezmeye başladı. Ardından televizyonu kapadı, sonra hemen yanındaki başucu lambasının ayarını biraz kısınca sıcak ve yumuşak sarı bir ışık boyadı odanın duvarlarını. Açık mavi perdeler, *kang*'ın üzerine bir şelale gibi dökülüyordu. İhtiyar Jin, Jintong'a gülümseyip şişman ayaklarıyla onu gıdıklamaya başladı.

Jintong'un boğazı, suyu çekilmiş bir kuyu gibi kurumuştu, vücudunun üst kısmı kor gibi yanıyordu, alt kısmıysa durgun bir gölet gibiydi. Ateş gibi yanan gözlerini İhtiyar Jin'in karnına doğru düşen iri memesine dikmişti, meme biraz sola eğimliydi, sağ tarafında koltuk altına yakın olan bölgede nilüfer yaprağı büyüklüğünde bir meme ucu ve meme ucunun çevresindeki şarap kadehi büyüklüğündeki kara hale İhtiyar Jin'in de bir zamanlar iki memeli bir kadın olduğunun kanıtıydı, bu haliyle tıbbi bir vakaydı ve türlerin sınıflandırılmasında özel bir yere sahip olabilirdi. O tek memenin ucu, erkeklerin çekiştirmesiyle uzamıştı. Meme ucu heyecanla titrerken tatlı bir sıvı boşalttı, bu haliyle üzerine bir kat bal sürülmüş, pırıl pırıl parlayan bir hünnaba benziyordu. Onunla kıyaslandığında her şey çok tatsız ve iç karartıcı geliyordu. Jintong dudaklarını ayırıp meme ucunu ağzına almak için öne atıldı ama İhtiyar Jin de aynı anda kendini geri çekti kışkırtıcı bir hareketle. İhtiyar Jin'in geri çekilmesinden rahatsız olan Jintong onu yumuşak omuzla-

rından tutup kendine doğru çevirmeye çalıştı. İhtiyar Jin ona doğru dönünce memesi birden ürkmüş bir yabankazı gibi titreyip hemen ardından yine gözden kayboldu. Ardından kıyasıya güreşe tutuştular, biri memeyi emmek için mücadele ediyor, diğeri de ondan kaçmaya çalışıyordu. Mücadelenin sonunda ikisi de nefes nefese yorgun düştü. Sonunda ihtiyar Jin onu reddetmek için çok yorgun düşünce Jintong memeden başka hiçbir şey düşünemez bir halde memeye balıklama daldı, meme ucunu derin derin emmeye başladı, memeyi öyle açgözlü bir hırsla emiyordu ki sanki kadının tüm memesini hepten yutacaktı. İhtiyar Jin meme ucu Jintong'un ağzına girdiği an, tamamen teslim oldu, inlemeye başladı, iki elini Jintong'un yumuşacık saçları arasına sokup tüm sütünü emmesine izin verdi.

Jintong sütün tamamını emdikten sonra bir bebek gibi uykuya daldı, kalbi alev alev yanan İhtiyar Jin onu uyandırmak için bildiği bütün numaraları denedi ama bu horlayarak uyuyan koca bebeği bir türlü uyandıramadı.

Ertesi sabah yorgun yorgun esnerken öfkeli bakışlarla Jintong'u süzdü. İhtiyar Jin'in tuttuğu dadı, kadının kendi bebeğini kucağına alıp emzirmeye başladı. Jintong daha bir yaşına bile girmemiş bebeğin dadının kucağından nefret dolu bakışlarla kendine baktığını gördü. İhtiyar Jin göğsünü ovuşturarak dadıya, "Çocuğu da alıp süt çiftliğine git, ona bir şişe süt al," dedi.

Dadı odadan dışarı çıkarken İhtiyar Jin'e mesajını aldım, der gibi baktı. İhtiyar Jin inceden küfrü bastı Jintong'a: "Jintong, seni piç kurusu, mememi öyle sert emdin içinden kan geldi!" Jintong özür diler gibi gülümseyip gözlerini İhtiyar Jin'in avucunda tuttuğu hazineye çevirdi, arzu şeytanı geri dönmüştü yine, Jintong yavaş yavaş kadına doğru sürünmeye başladı. Ama bu sefer İhtiyar Jin ayağa kalktı, iki eliyle memesini kapatıp onu arka odaya sakladı.

İhtiyar Jin, o gece özel olarak tasarlanmış kanvastan bir sutyen giydi, üzerinde pamuklu kalın bir manto vardı, beline dövüş sanatları ustaları tarafından kullanılan üzeri şans getirmek için pirinç çivilerle bezenmiş geniş bir kuşak bağlamıştı, mantonun altını kendi eliyle kalçaları hizasında kesmişti, mantonun içindeki pamuk parçaları kesik yerleri dikmediği için aşağıya sarkıyordu, belden aşağısı çıplaktı, ayaklarına yüksek topuklu, kırmızı deri ayakkabılar giymişti. Onun bu halini gören Jintong'un midesinde sanki bir ateş topu büyüdü, heyecandan öyle hızlı ereksiyon oldu ki cinsel organı şişen bir balon gibi kalkıp karnına çarptı. İhtiyar Jin tam da azmış bir hayvan gibi öne doğru eğilecekken onu bekleyemeyecek kadar arzuyla tutuşmuş olan Jintong avının üzerine atlayan bir kaplan gibi atladı üzerine, *kang*'ın önündeki halının üstüne yuvarlandılar...

İhtiyar Jin, iki gün sonra çalışanlarına yeni genel müdür Shangguan Jintong'u tanıttı. Üzerinde terzi elinden çıkma bir İtalyan takım elbisesi, Lacrosse marka ipek bir kravat, devetüyü renginde şayak bir palto vardı, sanki az önce bir tavuğun üzerinden inmiş bir horoz gibi yorgun ama kibirli bir tavırla iki elini beline koymuştu, İhtiyar Jin'in çalışanlardan oluşan ayaktakımına gururla bakıyordu. Kısa bir konuşma yaptı, çalışma kampındayken gardiyanların mahkûmları azarlarken kullandığı dili ve tavırları taklit etti konuşurken. Adamların gözlerinde kıskançlık ve nefret karışımı bir ışık gördü.

İhtiyar Jin'in rehberliğinde Dalan şehrinin her köşesini gezdi, buralarda hurda alım satımıyla doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilenen birçok kişiyle tanıştı. Yabancı içki ve sigaraya başladı, *mahjong*'un[1] bütün inceliklerini

1. Çin dominosu olarak da bilinen, 144 taşla oynanan oyun. (Ç.N.)

öğrendi, misafir ağırlamak, rüşvet vermek ve vergi kaçırmakta ustalaştı, hatta bir keresinde Julong Oteli'nin büyük yemek salonunda onlarca misafirin önünde garson bir kızın narin beyaz elini bile tuttu. Bir an ne yapacağını şaşıran garson kız, elindeki bardağı yere düşürdü. Cebinden bir tomar para çıkarıp kızın beyaz önlüğünün cebine sıkıştırıp, "Sizin için küçük bir hediye!" dedi. Garson kız da işveli bir sesle, "Teşekkür ederim!" dedi.

Her gece yorulmak bilmeyen bir çiftçi gibi İhtiyar Jin'in verimli topraklarını ekti. Jintong'un deneyimsizliği ve beceriksizliği İhtiyar Jin'e özel bir zevk ve yeni bir heyecan veriyordu, İhtiyar Jin'in attığı keskin çığlıklar barakalarında yorgunca uyuyan çalışanların sık sık uyanmasına neden oluyordu.

Bir gece tek gözlü yaşlı bir adam İhtiyar Jin'in yatak odasına girdi, adamın boynu tuhaf bir biçimde büküktü. Adamı görünce korkudan tir tir titreyen Jintong, İhtiyar Jin'i telaşla üzerinden atıp *kang*'ın bir yanına itti. Ardından çıplak vücudunu apar topar bir battaniyeyle örttü. Adamı bir bakışta tanıdı hemen, *kang*'ın önünde duran tek gözlü ihtiyar, bir zamanlar halk komününün üretim tugayının sorumlusu Fang Jin'di, şimdi İhtiyar Jin'in nikâhlı kocası olmuştu.

İhtiyar Jin *kang*'ın üzerinde bağdaş kurup öfkeyle, "Ben sana daha yeni bin yuan vermemiş miydim?" diye sordu.

Fang Jin, *kang*'ın önündeki deri İtalyan kanepeye oturup kuvvetli bir şekilde öksürdükten sonra ayaklarının dibindeki güzelim İran halısının üzerine balgam çıkardı. Gözlerindeki nefret parıltısı bir sigarayı yakabilecek kadar kızgındı. "Buraya para için gelmedim," dedi.

"Derdin para değilse niye geldin o zaman?" dedi İhtiyar Jin öfkeyle.

"Sizin canlarınız için!" dedi Fang Jin göğsünden bir bıçak çıkarıp yaşından hiç de beklenmeyecek bir çeviklikle kanepenin üzerinden *kang*'a doğru fırladı.

Jintong korku dolu bir çığlık atıp *kang*'ın bir köşesine yuvarlandı, kendini battaniyeye sarınca eli ayağı kesildi ve bir daha hareket edemedi.

Fang Jin'in elinde soğuk soğuk parlayan bıçağın sivri ucunun göğsüne doğru gelişini izledi korku içinde.

İhtiyar Jin bir sazan gibi ikisinin arasına atlayıp göğsünü bıçağın önüne sundu, "Fang Jin, Fang Jin, bir ilk eşin gayrimeşru çocuğu değilsen, bıçağı önce bana saplarsın!" dedi soğuk bir sesle.

"Kokuşmuş orospu!" dedi Fang Jin dişlerini gıcırdatarak, "Seni kokuşmuş orospu..." Ağzından çıkan küfrün vahşetine rağmen bıçağı tutan eli titremeye başladı.

İhtiyar Jin, "Orospu değilim ben, orospular seks karşılığında para alır, ben para almıyorum, üstüne para veriyorum! Ben kendi zevki için genelev açmış zengin bir kadınım!" dedi.

Fang Jin'in solgun küçük yüzü okyanustaki dalgalar gibi titremeye başladı, fare bıyıklarının üzerinden boncuk gibi sümük damlıyordu, "Öldüreceğim seni! Öldüreceğim!" diye bağırdı tiz bir sesle.

Bıçağı İhtiyar Jin'in göğsüne doğru savurdu. İhtiyar Jin göğsünü gururla yukarıya kaldırınca adamın elindeki bıçak, *kang*'ın üzerine düşüverdi.

İhtiyar Jin, kocasını bir tekmeyle *kang*'ın üzerinden aşağıya fırlattı. Ardından dövüş sanatı ustalarının taktığı kemerini, kesmiş olduğu elbisesini, sutyenini ve yüksek topuklu ayakkabılarını çıkardı. Müstehcen bir tavırla karnına bir şaplak attı, şaplağın çıkardığı ses Jintong'u öyle korkuttu ki neredeyse canı bedeninden ayrılacakmış gibi hissetti, İhtiyar Jin hemen ardından perdeleri bile tir tir titreten bir çığlık atıp, "Seni eski tabut kapağı, yapabilir

misin ha? Eğer yapabileceksen *kang*'ın üstüne çık da görelim, yok eğer yapamayacaksan bana köstek de olma, siktir git buradan seni anasını sattığımın!" diye bağırdı.

Fang Jin, *kang*'ın önünde doğrulmaya çalışırken bir bebek gibi hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı, yarı beline kadar doğrulduktan sonra İhtiyar Jin'in gözlerinin önünde titreyen beyaz etine baktı, ardından göğsünü yumruklayıp bir yandan ağlamaya bir yandan da sövmeye başladı: "Orospu! Orospu! Bir gün ikinizi birden geberteceğim..."

Fang Jin koşarak odadan çıktı.

Yatak odası eski sessizliğine kavuştu yine. Marangozhaneden ara ara gelen elektrikli testerenin vızıltısı ve tren istasyonundan gelen istasyona yeni girmiş bir trenin ıslıkları dışında başka bir ses duyulmuyordu. Bu sırada Jintong evin arkasındaki içki şişelerinin rüzgâr yedikçe çıkardığı o kasvetli sesi duydu. Jintong, İhtiyar Jin önüne uzanınca kadının o tek memesinin bütün çirkinliğiyle göğsünün üzerine yayılmış olduğunu gördü, o kara meme ucu kurumuş bir denizhıyarını andırıyordu.

Soğuk bakışlarla Jintong'u süzüp, "Peki ben bu haldeyken yapabilir misin? Yapamazsın biliyorum. Shangguan Jintong, sen duvara bile yapışmayan bir köpek bokusun, sen ağaca bile tırmanamayan ölü bir kedisin, şimdi o anasını sattığımın taşaklarını alıp Fang Jin gibi siktir ol git buradan!" dedi.

4

Papağan Han'ın karısı Geng Lianlian kafasının biraz küçük olması dışında aslında güzel bir kadın sayılırdı.

Özellikle vücudu çok biçimliydi. Uzun ince bacakları, şişman değil de etine dolgun diyebileceğimiz iri kalçaları, yumuşak, yay gibi ince bir beli, narin omuzları, iyi gelişmiş bir göğsü, düz ve uzun bir boynu vardı – kafasının altındaki her şey tam anlamıyla kusursuzdu, bütün bunları o suyılanına benzeyen annesinden miras almıştı. Shangguan Jintong bu kadının annesini düşündükçe aklına içsavaş sırasında değirmende geçirdiği o unutulmaz, fırtınalı gece geliyordu. Geng Lianlian'ın annesinin o küçük ve bir küreğin ucu gibi düz olan kafası sızım sızım yağan yağmur ve puslu şafağın içinde dramatik bir şekilde sallanırken kadın gerçekten de onda üç insana, onda yedi yılana benziyordu.

Tek memeli İhtiyar Jin, onu işten de kovduktan sonra Jintong, Dalan şehrinin gittikçe zenginleşen ve gittikçe kalabalıklaşan cadde ve ara sokaklarında dolanıp durdu. Eve gidip de yaşlı anasını görecek cesareti yoktu. İhtiyar Jin'in ona verdiği çıkış tazminatını annesine göndermek için postaneye gitti, postanede sıra beklerken geçirdiği zaman içerisinde pagodaya kendi de gidebileceğine, hatta daha sonra annesinin parayı çekmek için bu postaneye gelmek zorunda olmasına ve postanede çalışan memurun şaşkın bakışlarına rağmen parayı annesine göndermek için yine de bu yöntemi uygulamada ısrar etti. Ayakları onu Kumlu Tepe köyü sırtlarına götürdüğü zaman Kültür Bürosu'nun burada iki tane anıt diktirmiş olduğunu gördü. Bunlardan biri Toprak Ağası Birliği'nin canlı canlı gömdüğü yetmiş yedi kişiye adanmıştı, diğeriyse yaklaşık yüz yıl önce Alman emperyalistlerle kahramanca mücadele ederken canlarını feda eden Shangguan Dou ve Dişlek Yu'nun anısına dikilmişti. Kitabeler anlaşılması çok zor olan antik bir yazı stiliyle yazılmıştı, Jintong yazıyı okuyacağım, derken neredeyse başı döndü. Görünüşlerinden üniversite öğrencileri olduğu anla-

şılan kızlı erkekli bir grup anıtın çevresinde hararetli bir şekilde tartıştıktan sonra anıtın önünde birbirlerine sarılıp grup fotoğrafı çektirdiler. Elinde fotoğraf makinesi olan kız, kalçalarını sıkıca saran ama paçalarına doğru genişleyen mavi gri İspanyol paça bir pantolon giymişti, gündüzsefası gibi açtığı bacaklarının paçaları kum olmuştu hep. Pantolonunun dizlerinde sanki kuduz bir köpeğin saldırısına uğramış gibi birbirini karşılamayan yırtıklar vardı. Altın sarısı boğazlı bir kazak giymişti, kazak öyle boldu ki kızın koltuk altlarından sarı bir ineğin sarkık boynu gibi aşağı dökülüyordu. Mayası tutmamış bir hamur gibi sarkan memeleri her an bir köpeğin başını ezebilirdi. Göğsünde neredeyse yarım kilo ağırlığında bir Mao Zedong rozeti asılıydı. Altın rengi kazağın dışında bir de omuzlarından kayıtsızca sarkan büyüklü küçüklü cepleri olan bir fotoğrafçı yeleği giyiyordu. Fotoğrafı çekerken öne doğru eğilip kıçını dışkılamak üzere olan bir at gibi yukarıya kaldırdı. "OK!" dedi kız, "Kimse kıpırdamasın, kıpırdamayın!" Sonra elinde fotoğraf makinesiyle etrafa bakınıp kendi fotoğraflarını çekecek birini arandı. Bu sırada üzerinde hâlâ İhtiyar Jin'in ona verdiği kıyafetler içinde ve gözlerini kendisine dikmiş olan Jintong'u gördü. Kız, Jintong'a yabancı dilde bir şeyler söyledi. Kızın dediklerini anlamasa da kızın kendini yabancı biri sandığını anlayıverdi hemen. "Küçükhanım," dedi, "Çince konuşursan anlarım!" Kız çok şaşırdı, muhtemelen Jintong'un ağır bir yerel ağızla konuşmasına şaşırmıştı. "Çok uzak bir yerden Çin'e gelip bir de Gaomi Kuzeydoğu Bucağı ağzıyla Çince konuşan bir yabancı, işte bu pek de olası bir şey değil!" diye düşündüğünü varsaydı kızın, sonra kendi de içini çekti derin derin, uzak bir yerden Çin'e gelip bir de Gaomi Kuzeydoğu Bucağı ağzında Çince konuşan bir yabancının olması gerçekten çok hoş olurdu! Ama vardı işte! Shangguan'ların altıncı

damadı Babbitt onlardan biriydi. Bir de Babbitt'ten daha iyi Çince konuşan Papaz Malory vardı. "Beyefendi," dedi kız gülerek, "bizim fotoğrafımızı çeker misiniz?" Kızın gençliği ve canlılığı üzerine bulaşan Jintong birden içine düştüğü çıkmazı unutuverdi, omuzlarını silkip televizyonda gördüğü yabancı filmlerde yaptıkları gibi yüzünü komik bir şekilde buruşturdu, bütün bunları çok doğal ve ikna edici bir şekilde yapmıştı. Fotoğraf makinesini kızdan alıp hangi düğmeye basması gerektiğini öğrendi. "OK!" dedikten sonra yine çok doğal bir tavırla, kendiliğinden Rusça bir şeyler mırıldandı. Bu istenilen etkiyi yaratmıştı, kız ilgilendiğini belli eden bakışlarla arkasına dönüp anıtın önüne koşturdu, ardından kolunu arkadaşlarının omzuna atıverdi. Jintong fotoğraf makinesinin vizöründen bakarken kızın arkadaşlarını eli baltalı bir cellat gibi kesip çerçevenin dışına attı, sadece kızın üzerine odaklanıp –diğerleri umurunda değildi–deklanşöre bastı, tık! OK! Birkaç dakika sonra anıtın önünde yalnız başına dikilirken gençlerin gidişini izliyordu. Gençlerin arkalarında bıraktığı gençlik kokusunu içine çekti açgözlüce, ağzında sanki fazla olgunlaşmış hurma yemiş gibi acı bir tat vardı, dili sertleşti, midesine bir öfke oturdu. Gençlerin yakındaki bir koruda öpüştüğünü görünce iyice mutsuz oldu, hepsi ağızlarını açmış her gün geviş getiriyor, kedi ölüleri, köpek leşleri sizi, iğrenmiyor musunuz? Sadece memelerin öpülmeye değer olduğunu düşündü, gelecekteki kadınların alınlarında memeler olacak ve erkekler kadınları oradan öpecek. Alınlardaki memeler daha nazik olacak, onları çok güzel renklere boyamalı, meme uçlarına altın renginde çelenkler geçirip ipek püsküller asmalı. Göğüsün üzerinde de bir tane meme olmalı, bu da emzirme işlevini gören estetik bir organ olur, annemin Sha Yueliang döneminde icat ettiği şu önü delikli ve deliğin üzerinde perde gibi bir kapakçık

olan ceketleri yaygınlaştırmayı düşünebilirim. İnsan zihnindeki o delik, kişiden kişiye ve zamana göre değişip ayarlanabilir. Perdeleri yaparken tül ya da ipek kullanmalıyım, daha ilk bakışta bakanı eline geçirmeli, çok dar ve kapalı da olmamalı, duygusal iletişim ve koku dolaşımını da etkilemeli. Deliğin üzerinde dantel de olmalı, çeşit çeşit, renk renk danteller. Eğer bu danteller olmazsa Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın gelecekte göğüslerinde tek meme taşıyacak olan kadınları çizgi romanlarda görülen eskiçağ piyadeleri ya da Dağ Kralı'nın elinin altındaki cüceler gibi komik görünürler.

Jintong, elini anıtın üzerine yasladı, bataklık çamuru gibi çırpındıkça kendini içine çeken bu derin fantezilerden bir türlü kurtulamıyordu, eğer yeğeninin karısı Geng Lianlian gelip de onu kurtarmasaydı belki de mermer anıtın üzerinde kuruyup kalmış bir kuş ölüsüne dönüşecekti.

Geng Lianlian şehrin pazarının kurulduğu kalabalık caddeden geliyordu üç tekerlekli çimen yeşili bir motosikletin üzerinde. Onun neden gelip de anıtın önünde durduğu hakkında en ufak bir fikri yoktu Jintong'un, kadının güzel vücuduna baktı hayran hayran, Geng Lianlian'sa, "Sen Shangguan Jintong dayı mısın?" diye sordu, sorduğundan şüphe eder bir tavırla.

Jintong utangaç bir şekilde onayladı kendi kimliğini.

Kadın, "Ben, Papağan Han'ın karısı Geng Lianlian'ım. Benim hakkımda muhtemelen çok kötü şeyler anlatmıştır, sanki ben dişi bir kaplanmışım gibi," dedi.

Jintong, bu konuda bir fikri olmadığını bildiren bir tavırla başını salladı.

Geng Lianlian, "Duyduğuma göre İhtiyar Jin, seni işten kovmuş," dedi, "önemi yok, küçük dayı, bugün buraya seni işe almak için geldim, gelip bizimle birlikte 'Doğu'nun Kuş Cenneti'nde çalışmanı istiyoruz; iş, maaş

ve özlük hakları konusunu hiç düşünme, yeterince tatmin olacaksın," dedi.

Jintong, "Ben işe yaramazın biriyim, elimden bir şey gelmez," dedi.

Geng Lianlian gülerek, "Sana sadece senin üstesinden gelebileceğin bir iş ayarladık," dedi. Jintong tam da kendini aşağılayan birkaç şey daha söyleyecekti ki Geng Lianlian, onun elini tutup, "Küçük dayı, hadi gidelim, bütün günü sokak sokak seni arayarak geçirdim," dedi.

Geng Lianlian, Jintong'u üç tekerlekli motorunun yanındaki sepetin içine oturttu, sepetin içinde ayağından zincirlenmiş büyük bir mavi sarı Amerikan papağanı vardı. Papağan, Jintong'a düşmanca bakıp kavisli koca gagasını açarak tiz bir çığlık attı. Geng Lianlian papağana bir şaplak atıp hünerli parmaklarıyla zincirini çözdü. Ardından, "İhtiyar Sarı, hemen uçup patrona, küçük dayının birazdan orada olacağını söyle," dedi.

Papağan beceriksiz bir hareketle sepetin kenarına, oradan da kumların üzerine sıçradı. Ardından yürümeyi daha yeni yeni öğrenen bir çocuk gibi birkaç adım attı, sonra koşmaya ve sert kanatlarını açıp çırpmaya başladı. Sonunda havalandı. Birkaç metre yukarıya çıktıktan sonra geri dönüp motosikletin üzerinde uçmaya başladı. Geng Lianlian başını yukarıya kaldırıp, "İhtiyar Sarı, hadi merkeze git, daha fazla sorun çıkarma, dönünce sana fıstık vereceğim," diye bağırdı. Papağan sevinç çığlıkları atarak ağaçların tepelerinden süzülüp güneye doğru uçmaya başladı.

Geng Lianlian ayağa kalkıp marşa bastı, sonra motorun üzerine oturdu. Gidonu çevirip gaza basınca motor, yolda tangır tungur ilerlemeye başladı. Karşıdan yüzüne esen rüzgâr, saçlarını savuruyordu, Jintong'un karman çorman saçları da havada uçuştu. Asfalt yolda hızla ilerleyip çok kısa sürede bataklığa vardılar.

"Doğu'nun Kuş Cenneti" bataklığın hemen yanında dikenli tellerle çevrilmiş, iki yüz dönümden daha büyük bir alana kurulmuştu. Giriş kapısı birilerinin anısına dikilmiş çok şatafatlı bir kemeri andırıyordu. Kapının önünde göğüslerinden çapraz geçen Sam Browne kemerleri ve kalçalarında oyuncak silahlar asılı olan iki koruma dikiliyordu. Geng Lianlian motosikletle yanlarından geçerken hazır ola geçip selam verdiler, selam verirken öyle abarttılar ki çok yapmacık görünüyorlardı.

Kapıyı geçince karşılarında Taihu taşından[1] yapılmış yapay bir dağ yükseldi, bu insan yapımı dağın hemen önünde fıskiyeli bir havuz vardı, havuzun içinde gerçeğinin birebir aynısı olan ama gerçek olmayan onlarca turna vardı. Çoktan uçup buraya gelmiş olan papağan havuzun kenarına tünemiş su içiyordu. Geng Lianlian'ın geldiğini görünce sendeleyerek havuzun başından ayrılıp kadının peşine takıldı.

Bir sirk palyaçosu gibi giyinmiş olan Papağan Han, kar beyazı eldivenleriyle kapısının üzerinde boncuk perde asılı olan büyük bir odadan koşarak çıkıp, "Küçük dayı, sonunda seni getirebildik. Sana demiş miydim burada işleri yoluna koyar koymaz borçlarımı ödemeye başlayacağım diye," dedi. Elindeki gümüş bastonu sallayarak, "Yerle gök, uçsuz bucaksız olabilir ama hiçbiri ninemin cömertliğiyle kıyaslanamaz. Bu yüzden ilk olarak ona olan borcumu ödemekle başlıyorum. Nineme bir çuval dolusu domuz eti göndermek onu mutlu etmez. Ona altın bir baston versem yine mutlu olmaz. Ama küçük dayıma güzel bir iş ayarlayınca çok mutlu olacaktır elbet," dedi.

"Tamam, çok konuştun," dedi Geng Lianlian altında

1. Gözenekleri olan bir tür kireçtaşı. (Ç.N.)

çalışanlara hitap eden bir yönetici gibi çok net bir şekilde, "sığırcık kuşunu eğitebildin mi? Yapacağına dair yemin etmiştin hani bana!" dedi.

"İçin rahat olsun, canım karıcığım!" Papağan Han bir palyaço gibi davranıp öne doğru eğilerek, "On tane şarkı söyleyebilecek, bunu garanti ediyorum sana, hatta gelen misafirlere haber sunan bir spikerin standart Pekin Çincesiyle hoş geldiniz, bile diyecek," dedi.

Geng Lianlian, "Küçük dayı, önce sana etrafı bir gezdireyim, işi daha sonra konuşuruz," dedi.

Jintong, Geng Lianlian'ın peşi sıra önce tavus kuşu çiftliğini ziyaret etti, burada binden fazla tavus kuşu vardı, üzerini naylon bir ağın kapladığı kumlu toprakta yorgun bacaklarını sürüyerek kayıtsızca yürüyorlardı. Birkaç beyaz erkek tavus kuşu, Geng Lianlian'ı görür görmez onu etkilemek için kuyruklarını açıverdi. Tüyleri çok seyrek olduğundan mor kıçları görünüyordu. Yüksek boyunlu plastik çizmeler giymiş onlarca kadın çalışan hortumlarla tavus kuşlarının kaldığı yerin çamurunu temizliyordu. Jintong, tavus çiftliğinin kokusunu Taşkın Ejderha Nehri'ndeki tavuk çiftliğinin kokusuna benzetti. Geng Lianlian'a kaçamak bir bakış atınca kadının da kendine baktığını gördü. "Tilki var mı buralarda?" diye sordu korkuyla. "Bataklığın oralarda var," dedi kadın, "ama şimdiye kadar buraya gelip başımıza bir iş açmadılar."

"Bu kadar çok tavus kuşuyla ne yapacaksınız?" diye sordu Jintong.

"Her yıl ülkedeki hayvanat bahçelerinin hepsine biraz tavus kuşu veriyoruz ama asıl amaç etinden faydalanmak," dedi, "Li Shizhen'ın *Materia Medica*'sına[1] göre tavus kuşu eti yemek kasları gevşetir, kan dolaşımını

1. XVI. yüzyılda yaşamış Li Shizhen'in ilaçlarla ilgili "Tibbi Malzemeler" adlı kitabı. (Y.N.)

uyarır, karaciğer ve akciğeri de korur. Son yapılan araştırmalar tavus kuşu etinin insanın ihtiyacı olan yirmi sekiz temel amino asit içerdiğini kanıtladı, ayrıca içinde otuzdan fazla mikro element var, eti çok lezzetli, ne tavuk ne güvercin ne de kaz eti onun tadıyla kıyaslanamaz. En önemlisi de tavus kuşu etinin yüksek proteinli afrodizyak etkisi var..." Sonra gülümseyip gözlerini kısarak Jintong'a, "Küçük dayı, İhtiyar Jin'le o kadar çok ziyafet çekmişsiniz ki mutlaka bizim 'Doğu'nun Kuş Cenneti'nin tavus kuşu etinden de yemişsindir! Burada çok iyi bir aşçımız var, en iyi yaptığı şey de buz çiçeği ve sukabaklı tavus kuşu eti, söyleyeyim de yarın senin için pişirsin. Tavus kuşunun safra kesesi, nadir bulunan bir ilaçtır, eskiden zehirli olduğu söylenirdi, iftira atmaktan başka bir şey değil, aslında o da çok etkili bir afrodizyaktır, romatizmaya iyi gelir ve gözlere parlaklık kazandırır. Gözlerim niye böyle parlak sanıyorsun çünkü her gün yatmadan önce bir bardak tavus kuşu safra kesesinden yapılmış içki içiyorum."

Erkek bir tavus kuşu, ağın yanına gelip boynunu çevirerek ağın dışındaki insanları izlemeye koyuldu. Birden tüyleri kabarmış başını ağın deliklerinden çıkarıp Jintong'un paçalarını gagaladı. Geng Lianlian hemen elini uzatıp hayvanı o ince boynundan tuttu, diğer elini de hemen üsteki delikten geçirip hayvanın o renkli tüylerle kaplı kıçından en kalın ve en göz alıcı tüyü çekip kopardı. Tavus kuşunu salınca hayvan acı acı inleyip koşarak uzaklaştı. Sonra bir yere tüneyip bir süre kuyruğunu açıp kapadı, ardından da boynunu kıçına çevirip bir süre kuyruğunun koparıldığı yeri gagaladı. Geng Lianlian o güzelim tüyü Jintong'a uzatıp, "Güneydoğu Asya'nın bazı bölgelerinde insanlar tavus kuşu kuyruğu tüyünü en seçkin dostlarına hediye ederler," dedi. Jintong, tüyün üzerindeki güzel desenleri dikkatle inceler-

ken, "Çok acımış mıdır?" diye sordu. "Papağan Han senin iyi kalpli ve merhametli olduğunu boşuna söylememiş. Ben tavus kuşu değilim, acıyıp acımadığını bilemem. Ama bu tavus kuşu tüyleri bizim 'Doğu'nun Kuş Cenneti'ne büyük bir gelir sağlıyor, her yıl tavus kuşlarından tüy koparırız, bunu sadece canlılarken yaparsan kopardığın tüye bir şey olmuyor. Tavus kuşu tüyü koparmak dışında sülün tüyü de yoluyoruz, onları da canlı canlı yoluyoruz, sonra da opera oyuncularına peruk yapmaları için satıyoruz," dedi Geng Lianlian.

Jintong, onunla birlikte papağan çiftliğine de gitti, burası yüksek tavanlı geniş bir odaydı, içeride binlerce on binlerce – Jintong'un sayamadığı kadar çok kafes ve her kafesin içinde birer tane papağan vardı. Bu sayısız papağandan çıkan cıvıltı insanı sanki başına her an büyük bir felaket gelebilirmiş gibi rahatsız ediyordu. Mavi tulumlar giyen papağan bakıcıları, kulaklarını pamukla tıkamıştı. Kulaklarına pamuk tıkamamış olsalardı şimdiye kadar mutlaka kafayı yemiş olurlardı. "Bu süs kuşlarının geniş bir pazar potansiyeli var," dedi Geng Lianlian, "elbette yenilebiliyorlar da, Dalan şehrinde yaşayan memurların çoğu, yemek konusunda birer maceraperest, insan ırkının yeme alışkanlıklarını büyük ölçüde genişlettiler, eskiden geleneklere göre zehirli ya da pis bulunup yenemez denen bir sürü şeyi fethetti bu maceraperestler. Eskiden insanlar karakurbağasının yenemeyeceğini düşünürdü, aslında karakurbağasının eti, su kurbağasınınkinden kat kat daha lezzetlidir. Şehir İşgücü Bürosu'nun işlettiği Bir Mayıs Oteli daha geçen ay 'kuğu eti yiyen karakurbağası'[1] diye bir yemek sundu, yemeğin ana malzemeleri şunlardı: yedi tane, derisi yeni yüzül-

1. Yazar, Türkçedeki "Her kuşun eti yenmez," atasözüne benzeyen "Karakurbağası, kuğu eti yemek ister," Çin atasözüne gönderme yapıyor. (Ç.N.)

müş karakurbağası ve bir tane içi temizlenmiş kuğu. Kurbağaları kuğunun midesine doldurup bir güzel kaynatmışlar. Bu yemek devletin Hayvan Haklarını Koruma Yasası'na yapılmış apaçık bir ihlaldi, bu yüzden son günlerde kuğu yerine kaz kullanıyorlar. Aslında bence vahşi, nadir kuşları korumanın en iyi yolu onları evcilleştirmek. Mesela bizim evde beslediğimiz tavus kuşu tam da kesilmelik bir tavuk kadar oldu."

Jintong daha sonra kızıl başlı Japon turnası, kara leylek, hindi, sülün, mandarin ördeği ve bunun gibi bir sürü çiftliği ziyaret etti... Geng Lianlian, "Doğu'nun Kuş Cenneti"nin iki misyonu olduğunu söyledi, bunlardan ilki, dünyada nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan bütün kuşlardan toplayıp onları yapay döllendirme metoduyla çiftleştirerek bu "nesli tükenmekte olan nadir kuş" durumundan kurtarmaktı; ikincisiyse dünya üzerinde yaşayan herkesin yiyecek ihtiyacını karşılamak ve farklı damak tatları denemelerini sağlamaktı. "Senin şu yeğenin tam bir kuş uzmanı, kuşların çıkardığı seslerden nasıl bir ruh halinde olduklarını anlıyor. Sanki kuşdili biliyor. Geleneklere göre dilsiz denen ve konuşamayan kuşlara bile konuşmayı öğretti. Karga, aptal bir kuş mu sence? Sadece gaklaması bile aptal olması için yeterli görünür normalde ama o bir kargaya tekerleme bile ezberletti. Ama kafası ticarete çalışmıyor işte, 'Doğu'nun Kuş Cenneti'ni büyük bir borcun altına sokunca bu durumdan kurtulup kâra geçmek için genel müdürlük gibi zor bir görevi ben üstlenmek zorunda kaldım. Önceden kuşlar hakkında bildiğim tek şey onları tepsiye koyup sofraya çıkarmaktı, sonra bir çift papağan aldım; onlara iyi bakıp yeteri kadar beslersen on yıl boyunca yaşayabiliyorlar. Ama bir çift papağan yersen, yirmi dört saatte kolayca sindirebilirsin. İnsanların ağzı aslında çok geniş bir pazar, ekonomik gelişmeyle birlikte zenginleşen in-

sanlar ağızlarına artık sıradan şeyleri koymakla tatmin olmuyor, tavuktur, kazdır, balıktır, kırmız ettir, artık bunları yemekten bıkmışlar. Tabii bu bahsettiğim insanlar çok küçük bir grup, yemek için kendi ceplerinden para ödemeyen insanlardan bahsediyorum ben. İşte bizim 'Doğu'nun Kuş Cenneti' bu insanların parasını almak istiyor. Bir çift tavus kuşunun değeri bin iki yüz yuan, sence halkın bunu alacak gücü var mı? Hayır, onların gücü yetmez ama bahsettiğim bu küçük grup alabilir. Geçen sene Guangdong'a gidip bir araştırma yaptım, orada timsah çiftliği olan bir köylü olduğunu keşfettim, timsah ulusal düzeyde korunan bir hayvan, adam da timsah etinin fiyatını istediği gibi yükseltebiliyor. Timsah yemek ister misin? Özür dilerim, timsah ulusal düzeyde korunan hayvanların en başında geliyor, doğal olarak ederi de çok. Timsah yemeye gücü yetenlerin para zaten umurunda değil; gücü yetmeyenler, fiyatı ucuzlasa da zaten istemez. Timsah santimine göre satılıyor, bir tane al bakalım, başından kuyruğuna kadar ölçüyorlar, yüz kırk santim çıktı, diyelim, santimi seksen yuan, özür dilerim, timsahın fiyatı oldu mu sana on bir bin iki yüz yuan, hadi biraz indirim yapsınlar, tanış değil miyiz, biraz da pazarlık ederiz, on bin yuan, al da git bakalım. Buyurun timsah ziyafetine, kimi çağıracaksın, temizinden eli başkasının cebinde olanları elbet, bir de onların yanında getirdikleri var. Yanlarında bu timsah etinin sazandan daha lezzetli olduğunu bile söyleyemezsin çünkü sazanı herkes yiyebilir, timsah etini herkes yiyemez ama. İhtiyarladığında torunlarına gururla söyleyebilirsin, dedeniz gençliğinde bir kere timsah yemişti diye, onu da patron ısmarlamıştı. İşte o timsah yetiştiren köylü doğal olarak zengin olacak. Bence biraz daha özgür düşünmeliyiz, daha açık fikirli olalım, sadece ülkedeki en nadir kuşlara sahip olmakla olmaz, mümkünse dünyadaki tüm

nadir kuşlara ulaşmalıyız, iki bin yılına geldiğimizde planım bu bataklığın tamamını satın alıp buraya dünyanın en büyük kuş cennetini inşa ederek bir kuş fuarı düzenlemek, o zamana kadar kuş cennetimiz Dalan şehrinde görülebilecek en güzel yer olur; turistlerin, yatırımcıların ve yiyecek sektöründeki büyük firmaların hepsinin ilgisini çekeriz," dedi Geng Lianlian, hemen ardından da ekleyiverdi: "Geleceğimiz çok parlak."

"Peki," dedi Jintong, "ben ne yapacağım?"

Geng Lianlian, "Küçük dayı, teklifimizi kabul etmeni umuyoruz, sana 'Doğu'nun Kuş Cenneti'nin halkla ilişkiler müdürlüğünü teklif ediyoruz," dedi.

"Doğu'nun Kuş Cenneti"nin yeni atanan halkla ilişkiler müdürü Shangguan Jintong, Geng Lianlian tarafından on günlüğüne bir sauna merkezine gönderildi, burada Tai masajı yaptırdı, ardından güzellik salonuna geçip yüz masajı ve yüz maskesi yaptırdı. Fiziksel ve zihinsel açıdan kendini yeni doğmuş gibi genç hissediyordu. Hiçbir masraftan kaçınmayan Geng Lianlian ona, son moda kıyafetler aldı, Jintong'u neredeyse Chanel kolonyasıyla bir güzel yıkayıp günlük işlerinde ona yardımcı olması için bir de genç bir asistan kadın tuttu. Jintong bu savurgan harcamalar karşısında kendini huzursuz hissetti. Geng Lianlian, ona somut bir iş vermek yerine Jintong'un kafasını kuş türleri hakkında çeşitli bilgilerle doldurup onu "Doğu'nun Kuş Cenneti"nin kalkınma planları ve maketlerinin arasında bir tura çıkardı. İşleri bittiği zaman Jintong, "Doğu'nun Kuş Cenneti"nin geleceğinin aslında Dalan şehrinin geleceği olduğuna çoktan inanmıştı.

Bir gece herkes uykuya dalmışken Jintong, lüks Simmons yatağının üzerinde bir sağa bir sola dönüyordu, gözüne uyku girmiyordu bir türlü. Bu noktaya gelene kadarki hayatını gözden geçirdi uzanırken, bir gün "Doğu'nun Kuş Cenneti"ndeki bu rahat hayata kavuşa-

cağını rüyasında görse inanmazdı. Bu küçük kafalı kurnaz kadın, acaba benden gerçekten ne bekliyor olabilir? Kilo aldıktan sonra şimdi gerçekten bir şeye benzemiş olan etlenmiş göğsünü ve koltuk altını kaşıya kaşıya derin bir uykuya daldı. Uykuya dalar dalmaz rüyasında vücudunda tavus kuşu tüyleri çıktığını gördü, kuyruğunu açınca üzerinde sayısız renkli noktanın dans ettiği muhteşem bir duvar gibi kocaman oldu kuyruğu. Birden Geng Lianlian ve yüzlerinde vahşi bir ifade olan onlarca kadın, gelip kuyruk tüylerini yolmaya başladı, tüylerini yolarken bu tüyleri uzaklardaki seçkin arkadaşlarına yollayacaklarını söylediler. Jintong, tavus kuşu dilinde onlara karşı direndi. Geng Lianlian de, küçük dayı, eğer tüylerini yolmayacaksam sana ne diye bakayım, dedi. Geng Lianlian'ın sorusu su götürmez bir gerçeklik taşıyordu. Kadının öyle bir dili vardı ki bundan ne tavus kuşları ne de insanlar kaçabiliyordu. Başka bir çıkış yolu olmayan Jintong, itaatkâr bir tavırla kıçını havaya dikip kadınların tüylerini yolması için beklemeye başladı. Jintong kıçının üzerinde ve uyluklarının arasında serin bir rüzgârın estiğini hissetti, derisi öyle bir gerildi ki iğne batırsanız girmezdi. Geng Lianlian bakır bir leğenin içinde ellerini yıkıyordu, sandal ağacı kokan bir sabunla, ellerini defalarca köpürttü, ellerini iyice yıkadıktan sonra beyaz önlük giyen bir kadına elindeki uzun bir gagayı andıran bakır ibrikten ellerini durulaması için su dökmesini istedi. Yol hadi, ne duruyorsun, demedi, düşündü, hadi yolsana iyi yeğenimin karısı, işi uzatıp bana işkence çektirme artık. Yoksa kesilmek için yatağa bağlanmış bir keçi için en acı ânın bıçağın kalbine saplandığı an değil de, yanında dikilirken bir yandan bıçağını bileyip bir yandan da tırnağıyla bıçağın keskinliğini sınayan kasabı beklediği an olduğunu bilmiyor musun? Geng Lianlian eline lateks eldivenler geçirip Jintong'un kıçına bir şaplak attı,

"Rahatla! Gevşe biraz! Küçük dayı, insanları öldüren o acımasız şeytan Sima Ku'dan da mı hiçbir şey öğrenmedin yoksa?" dedi. O herif ölmeden hemen önce, şans için berbere gitmiş ve tıraş olurken berberin usturasını haşat etmişti sakallarıyla. Yeni nesilden olan bu kadın, böyle bir şeyi nasıl bilebilir ki? Sima Ku'nun berberin usturasını sakallarıyla haşat etmesi bir efsaneydi ama. Efsaneye göre Sima Ku bir kamyonu bile çekebilirmiş. Yine efsaneye göre Sima Ku infaz edilirken alnına çarpan mermi, birden gerisin geri dönüvermiş. Sima Ku da işte Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda Boxer Ayaklanması sırasında yaşayan kılıcın kesemediği ve merminin işlemediği büyük usta Fan Jinbiao gibi nefesini kontrol edip vücudundaki tüm gücü sakallarına yönlendirerek berberin usturasını haşat etmiş ve mermiyi gerisin geri göndermişti. Ardından setin üzerinde duran öz oğlu Sima Liang'ı görünce ona doğru seslenmişti: "Oğlum benim!" İlçe Asayiş Bürosu'ndan gelen cellat da Sima Ku'nun boş bulunduğu bu ânı değerlendirip mermiyi ağzına ateşleyip orada canını almıştı. Yeğenimin karısı, bana haksızlık ediyorsun, dedi Jintong, ben şanslı biri değilim ve çok korkuyorum. Neden korkuyorsun ki, dedi kadın küçümseyen bir tavırla, alt tarafı tüylerini yoluyoruz, durum buyken böyle korkuyorsan taşaklarını kessek kim bilir ne hale gelirsin? Böylece erken boşalmazsın! Aman Tanrım! Jintong şöyle düşünüyordu: Papağan Han boşuna ağlayıp sızlanmıyormuş, bu kadınlar, beterin de beteri, kullandığı mecazlar bile ya kesmekle ilgili ya da silahla vurmakla, Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'nde veterinerlik yapan lakabı "Acı Biber Elli" olan Xiao Dong denilen kadın bile yük hayvanı birliğinin katırını hadım ederken neşteri şöyle bir sallayıp gitmişti. Hayvanın testisleri kesilmiş bir papayanın içi gibi saçılmıştı ortaya. Ameliyatın geri kalanını İhtiyar Deng tamamlamıştı. Ardından Dalan şehrinde bu-

gün bile dillere pelesenk olan bir deyiş ortaya çıkmıştı, bu deyişin başını söylemeniz yeterliydi insanların gerisini anlamaları için: Xiao Dong katırı hadım etmiş, ölme eşeğim ölme. Geng Lianlian, Jintong'un kuyruğundaki en güzel ve bir saz kadar kalın olan tüyleri birden çekip koparınca, Jintong acı bir çığlık atıp uyanıverdi. Yüzü soğuk soğuk terlemişti. Kuyruk sokumunda donuk bir acı vardı. O gece bir daha uyuyamadı. Bataklığın oradan gelen kuş atışmalarını dinlerken rüyasını düşündü durmadan, çalışma kampında öğrendiği bir numarayla rüyasının anlamını çözmeye çalıştı.

Gün aydınlandıktan sonra Geng Lianlian onu ofisine kahvaltıya davet etti, bu onuru paylaşan bir diğer kişiyse kadının kocası olan kuş eğitmeni Papağan Han'dı. Jintong kapıdan içeriye adımını atar atmaz altın bir tüneğe tünemiş olan kara bir sığırcığın, "Merhaba! Merhaba!"larıyla karşılandı. Sığırcık fingirdek bir sesle "konuşurken" tüylerini kabarttı. Kulaklarına inanamayan Jintong, bu sesin kaynağını aramak için etrafa bakınmaya başladı. Sığırcık da "konuşmaya" devam etti: "Shangguan Jintong! Shangguan Jintong!" Jintong, kuşun selamlamasına hem çok şaşırdı hem de çok sevindi. Kuşa doğru başını sallayıp, "Merhaba! Merhaba! Adın ne senin?" dedi. Sığırcık yine tüylerini kabartarak "konuşuverdi:" "Piç! Piç!"

Geng Lianlian, "Papağan Han, duydun mu dediğini, sen ancak böyle şeyler öğret zaten o değerli kuşuna!" diye çıkıştı.

Papağan Han, sığırcığa bir fiske atıp, "Piç!" dedi. Başı dönen sığırcık yine "konuştu": "Piç! Piç!" Papağan Han, Geng Lianlian'a utanmış ve ne yapacağını bilemez bir halde, "Hay anasını, şu işe bak sen, bu kuşa düzgün bir şey öğretmek için kendimi paraladım, defalarca tekrar ettim ama sonuçta küçük bir çocuk gibi işte, ne zaman bir küfür etsem hemen kapıveriyor, tekrar etmeme bile gerek kalmadan!" dedi.

Geng Lianlian, Jintong'a taze inek sütü ve az pişmiş devekuşu yumurtası ikram etti. Kendisi bir kuş gibi çok az yemek yiyordu. Jintong'sa bir domuz gibi yedikçe yedi. Geng Lianlian bir bardak enfes "Nescafé"[1] içerken, "Küçük dayı, binlerce günlük askerî eğitim, savaş alanındaki o bir tek an içindir, senin de kendi yeteneklerini göstermenin zamanı geldi çattı artık," dedi.

Jintong birden şaşkınlıkla yutkundu, ardından üst üste hıçkırmaya başladı. "Hıçk, ben ne yapabilirim, hıçk..." diye kekeledi.

Jintong'un hıçkırmasından iğrendiği açıkça belli olan Geng Lianlian, o duygusuz gri gözlerini onun ağzına dikiverdi. Kadının aslında güzel ve sıcak bakışları olan gri gözleri, duygu yoksunluğundan birden çok ürkütücü bir hale gelmişti, Jintong birden kadının annesini hatırladı, ardından da bataklıkta yaşayan ve bir yabankazını bir lokmada yutabilen pitonların boyunlarını düşündü. Öyle korktu ki hıçkırığı birden kesiliverdi.

"Elbette ki bir sürü şey yapabilirsin!" Kadının yılan gözlerinden insanı ısıtan bir sıcaklık geçti yine, o büyüleyici bakışları yeniden ortaya çıktı, "Küçük dayı," dedi, "planlarımızı gerçeğe dönüştürmek için ihtiyacımız olan şey ne biliyor musun? Elbette ki biliyorsun, para. Saunaya gitmek para ister, o iri memeli Tai masörün sırtına masaj yapması para ister, az önce yediğiniz o deve kuşu yumurtaları kaç para haberin var mı?" Birden beş parmağını uzattı – Elli? Beş yüz? Tam beş bin yuan! "Ne kadar ekmek, o kadar köfte, yaptığımız her şey para ister, eğer 'Doğu'nun Kuş Cennet'ni geliştirmek istiyorsak bu da para demek. İhtiyacımız olan para seksen ya da yüz

1. Nestle. Almancada yerel ağızda "küçük kuş yuvası" anlamına gelir ve Çinceye de "kuş yuvası" olarak birebir çevrilerek geçmiştir, Mo Yan'ın sözcük oyunlarından biri. (Ç.N.)

bin yuan değil, iki ya da üç yüz bin yuan de değil, ihtiyacımız olan milyonlar, on milyonlar! Bunun için de hükümetin desteği gerek, banka kredisi gerek, banka hükümet demek, banka müdürleri belediye başkanını dinler, peki belediye başkanı kimi dinler?"

Sonra Jintong'a gülümseyip, "Küçük dayı, belediye başkanı da seni dinler!" dedi.

Jintong yine hıçkırmaya başladı.

"Küçük dayı, küçük dayı, öyle telaşlanma hemen, sana güzel güzel anlatayım, Dalan'a yeni atanan belediye başkanı yabancı değil, senin akıl hocan Ji Qiongzhi! Güvenilir kaynaklardan aldığımız bilgilere göre buraya atanır atanmaz ilk sorduğu kişi senmişsin. Küçük dayı, düşün bir, aradan onca yıl geçmiş olmasına rağmen hâlâ seni düşünüyor, bu ne kadar derin bir sevgidir!" dedi Geng Lianlian.

"Yani ona gidip Ji Öğretmen, ben Shangguan Jintong, yeğenimin karısının 'Doğu'nun Kuş Cenneti' için onlara birkaç milyon borç verir misiniz mi diyeceğim?" dedi Jintong.

Geng Lianlian yüksek sesle kahkahalar atıp ayağa kalktı, Jintong'un omzuna hafifçe vurup, "Aptal dayıcığım, benim aptal küçük dayıcığım, gerçekten ne kadar da masum bir adamsın! Ben sana nasıl isteyeceğini anlatırım," dedi.

Bunun ardından gelen birkaç hafta boyunca Papağan Han'ın kuşlara konuşmayı öğretmesi gibi Geng Lianlian de gece gündüz dinlemeden Jintong'a ders verdi, ona güçlü ve yalnız bir kadının hoşlanacağı numaraları ve duymaktan zevk alacağı bütün şeyleri öğretti. Ji Qiongzhi'nin doğum gününden bir önceki gün, Geng Lianlian kendi yatak odasında bir savaş provası düzenledi, üzerine beyaz bir gecelik giyip bir More sigarası yaktı, eline uzun ayaklı bir şarap kadehi aldı, yatağın başucuna afro-

dizyak şişeleri dizmişti, ayağına işlemeli bir çift terlik geçirip Belediye Başkanı Ji Qiongzhi'yi oynamaya başladı. Jintong kolalı bir takım elbise giyiyordu, boynuna ve koltuk altlarına Paris'ten gelen bir parfüm boca edilmişti, bir elinde büyük bir demet tavus kuşu tüyü, diğer elindeyse eğitimden daha yeni çıkmış bir papağanla yatak odasının deri kaplama kapısını hafifçe iterek içeriye girdi.

İçeri adımını atar atmaz Ji Qiongzhi'nin ciddi tavrı karşısında dondu kaldı. Hiç de Geng Lianlian gibi omuzlarından dökülen ve memelerini yarı açık bırakan bir gecelik giymiyordu. Aksine üzerinde düğmeleri ta boynuna kadar sıkı sıkı iliklenmiş eski bir askerî üniforma vardı. Elinde ne More sigarası ne de şarap kadehi vardı, üstelik başucunda afrodizyak filan da yoktu. Jintong'u yatak odasında bile ağırlamıyordu. Ağzında Stalin döneminden kalma büyük, eski bir pipo vardı, içerisi sert bir tütün dumanıyla kaplıydı, üzerinde Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'nin adı yazı olan, sırı dökülmüş, fıçıyı andıran büyük bir kupadan höpürdeterek çay içiyordu, kırık bir hasır koltuğa oturmuş, naylon çorap giydiği kokan ayaklarını önündeki masanın üzerine uzatmıştı. Jintong içeriye girdiğinde teksir kâğıdına basılmış bir belge okuyordu, Jintong'u görünce elindeki belgeyi bir kenara fırlatıp, "Piçler! Kokuşmuş tahtakuruları!" diye sövdü. Bunu duyan Jintong'un korkudan dizlerinin bağı çözüldü, az kalsın yere diz çökecekti. Ji Qiongzhi ayaklarını masadan toplayıp ayakkabılarını giydi, "Shangguan Jintong, gel gel gel, çekinme, sana küfretmiyordum!" dedi.

Jintong, Geng Lianlian'ın planına sadık kalıp kadının önünde saygıyla eğildi, ardından yaşlı gözlerle belediye başkanının yumuşak göğsüne baktı, aşağı yukarı on saniye sürdü bu, eğer daha uzun sürerse çok hoş karşılanmayabilirdi, daha kısa sürerse de yeterince samimi

olmazdı. Sonra şöyle diyecekti: "Sevgili Öğretmenim Ji Qiongzhi, şu hiçbir işe yaramaz öğrencinizi hâlâ hatırlıyor musunuz?"

Ama Jintong daha ağzını bile açamadan kadın ona adıyla seslenmiş ve gözlerinde yıllar önceki canlılıkla onu baştan aşağıya bir güzel süzmüştü, tüyleri diken diken olan Jintong birden elindekileri yere atıp var gücüyle koşarak buradan uzaklaşmak istiyordu. Ji Qiongzhi havayı koklayıp, "Geng Lianlian sana ne kadar parfüm sıktı böyle?" dedi alaycı bir tavırla.

Koltuğundan doğrulup iterek bir pencere açınca içeriye akşamın serin havası doluverdi; uzakta, yüksek metal kirişlerin üzerinde çalışan kaynak makineleri sanki bayramlarda atılan havai fişekler gibi parlıyordu. "Otursana," dedi, "burada sana ikram edebilecek hiçbir şey yok. Ama eğer istersen bir bardak su iç." Sonra çay sehpasının üzerinden kulpu kırık bir çay bardağı aldı, bardağın dibindeki kiri görünce, "Boş ver, çok kirliymiş, kalkıp yıkamaya üşeniyorum, yaşlandım artık, zaman insanın gözünün yaşına bakmıyor, tüm gün koşturdum, ayaklarım mayalanmış ekmek gibi şişiverdi," dedi.

Konu kendi yaşından açılınca, artık yaşlandığını söyleyince, küçük dayı, bunu sakın unutma, ona yaşlanmış olduğunu söyleme sakın, bir sukabağı gibi kurumuş kalmışsa da şöyle demelisin: Jintong birden bir papağan gibi Geng Lianlian'ın ona bizzat ezberlettiği şeyleri şakımaya başladı: "Öğretmenim, biraz kilo almışsınız ama tıpkı bize şarkı söylemeyi öğrettiğiniz yıllardaki gibi görünüyorsunuz. En çok yirmi yedi-yirmi sekiz yaşında gösteriyorsunuz, taş çatlasa otuzu geçmez!"

Ji Qiongzhi sırıtarak, "Bunları sana Geng Lianlian mi öğretti?" dedi.

Utançtan yüzü kızaran Jintong, "Evet," dedi.

Ji Qiongzhi, "Shangguan Jintong, bir şarkıyı iyi söy-

leyebilmek için sadece sözlerini ezberlemek yetmez! Bu göt yalayıcılık bana sökmez, yüzde yüz faydasız. Otuzu geçmezmiş, peh, otuzlarında bir kadın hâlâ çok çekiciymiş, osuruğum! Yaşlanıp yaşlanmadığımı ben bilmiyor muyum sanki? Saçlarım ağardı, gözlerim artık eskisi gibi iyi görmüyor, dişlerim döküldü dökülecek, tenim pörsümüş, dahası da var ama şimdi ağzımı bozmayayım. Ah, o insanlar yok mu, karşıma geçmiş övgüler yağdırıp duruyorlar yüzüme yüzüme ama arkamı dönmemle küfrü basıyorlar, kiminin yüksek sesle söylemeye cesareti yok, içinden bela okuyor: Şu bir türlü geberemeyen pis moruk! Şu yaşlı cadı! Madem o sözleri söyledin, bugün duymazdan geleceğim, yoksa seni tarumar ederdim! Neyse otursana, ayakta dikilme öyle," dedi.

Jintong, elindeki tavus kuşu tüyü demetini Ji Qiongzhi'ye uzatıp, "Ji Öğretmen, Geng Lianlian bunu size vermemi söyledi, dedi ki, 'Küçük dayı, tavus kuşu tüylerini verirken şöyle demelisin; öğretmenim, doğum günü arifenizde size kendi güzelliğinizin bir yansıması olan bu elli beş tane tavus kuşu kuyruğunu takdim ediyorum,'" dedi. "Bir osuruk daha!" dedi Ji, "Tavus kuşunun erkeği güzeldir, dişisi yaşlı bir tavuktan bile daha çirkindir. Şu kuş tüylerini alıp ona geri götür. Peki ya şu ne, konuşan bir papağan mı?" Üzeri kırmız ipek bir örtüyle örtülmüş olan kuş kafesini işaret edip, "Aç da bakayım," dedi Ji. Jintong örtüyü kaldırıp kafese vurdu birkaç kez, papağan uykulu gözlerle kanatlarını gerip, "Merhaba! Merhaba! Ji Öğretmen, nasılsın!" dedi öfkeli bir sesle. Ji kafese şöyle bir vurunca ürken papağan kafesin içinde zıplayıp bir aşağı bir yukarı dolanmaya başladı, güzelim tüyleri kafesin tellerine çarpıyordu. Ji, içini çekip, "Nasıl mıyım? Hiç de iyi değilim, bok gibiyim!" dedi.

Ji, piposunu doldurup dişsiz yaşlı bir adam gibi iyice körükledi. "Kuşçu Han, bir ejderha tohumu ekmişti ama

eline geçen bir pireden başka bir şey olmadı! Geng Lianlian seni buraya neden yolladı?" dedi.

Jintong kekeledi: "Sizi 'Doğu'nun Kuş Cenneti'ne davet etmem için gönderdi."

"Asıl amacı bu değildir," dedi Ji Qiongzhi çay kupasını alıp bir yudum içerek, ardından kupayı sertçe sehpanın üzerine bırakıp, "Asıl amacı bankadan kredi çekmek!" diye ekledi.

5

Ji Qiongzhi, Shangguan Jintong'un yüzünü kara çıkarmadı. Şeftali çiçeklerinin açtığı güzel bir bahar günü Dalan Belediyesi'nin en önemli yetkililerinden oluşan bir heyetle özel olarak davet ettiği Emlak Bankası, Sanayi ve Ticaret Bankası, Halk Bankası ve Ziraat Bankası müdürlerini peşine takıp "Doğu'nun Kuş Cenneti"ne bir inceleme gezisinde bulundu. Görkemli bir kadın olan Lu Shengli o gün üzerine çok basit şeyler giymişti ama gören gözler için bu basitlik açıkçası kendi içinde bir moda akımı taşıyordu, o "basit" görünen şeylerin hepsi pahalı ithal markalara aitti.

Kırktan fazla limuzin, "Doğu'nun Kuş Cenneti"nin giriş kapısının önüne park etti. Giriş kapısına saraylarda kullanılan, çapı üç metreyi bulan büyük kırmızı fenerler asılmıştı, fenerlerin içinde yüzden fazla gümüş gerdanlı tarlakuşu konmuştu. Papağan Han, kuşları arabaların motorlarının vınlamasını duyduklarında şarkı söylemek için eğitmişti. Papağan Han tarafından özel olarak eğitilmiş tarlakuşları şakımaya başlayınca fenerler kuş sesleriyle titremeye başladı, bu doğal müzik gerçekten de

eşsiz ve unutulmayacak bir deneyimdi. Giriş kapısının kemerli çatısı Papağan Han'ın büyülü ellerinde eğitilmiş, altın sarısı çizgileri olan ebabillerin yetmişten fazla yuvasına da ev sahipliği yapıyordu. Kapının hemen yanında üzerinde kuşun İngilizce adı yazan ve özellikleri üzerine Çince-İngilizce yazılmış kısa bir açıklama olan ahşap bir tabela vardı. Açıklamaya bir de bu neredeyse şeffaf denilebilecek kadar beyaz kuş yuvalarının yüksek bir besin değeri taşıdığı not düşülmüştü, bir kuş yuvasının değeri üç bin yuandı. Geng Lianlian bu özel gün için "Doğu'nun Kuş Cenneti"nin ağaçları arasına önceden kaydedilmiş kuş seslerinin yayınını yapan yüzlerce küçük hoparlör yerleştirtmişti gizlice. Kapıdan girişte karşınıza çıkan yapay dağın hemen önünde üzerinde büyük karakterlerle dört sözcüğün yazıldığı dört tane büyük ahşap tabela vardı: Kuşlar Konuşuyor Çiçekler Şakıyor. Gözlemciler başta bu "şakıma"nın yanlış yazıldığını düşündü ama çok geçmeden bunun mükemmel bir seçim olduğuna karar verdiler. Çünkü "Doğu'nun Kuş Cenneti"nin çiçekleri kuşların insanı sağır eden cıvıltıları arasında salınırken şarkı söylüyor gibi görünüyorlardı. Bir grup iyi eğitilmiş yaban tavuğu avlunun ortasında bir, hoş geldiniz, dansı yapmaya başladı, bazen birbirlerine sarılıp çiftler halinde dans ediyor, bazen havada hızlı dönüşler yapıyorlardı, müzikle mükemmel bir uyum içindeydiler. Bunların neresi yaban tavuğu? Bunlar bir grup beyefendiydi (Papağan Han daha estetik görünmesi için bir grup erkek yaban tavuğunu eğitmişti), bir grup çapkın ve stil sahibi beyefendi. Yaban tavukları, dansları ve tüylerinin muhteşem renkleriyle izleyenlerin gözlerini kamaştırdı. Geng Lianlian ve Jintong, ziyaretçileri kuşların gösteri salonuna götürdü. Papağan Han üzerine kırmızı çiçekler işlenmiş bir tören giysisi giyiyordu, elindeki asayla sahne almaya hazır bir halde bekliyordu. De-

ğerli konuklar içeri girer girmez bir kadın görevli şalteri kaldırıp gösteri salonunu ışığa boğdu, girişin tam karşına bakan bir tüneğin üzerine tünemiş olan yirmi tane muhabbet kuşu hep bir ağızdan bağırdı: "Hoş geldiniz hoş geldiniz, sefalar getirdiniz! Hoş geldiniz hoş geldiniz, sefalar getirdiniz!" Ziyaretçiler kendilerinden geçmiş alkışlarla cevap verdiler. Daha alkışlar kesilmeden bir grup sarı iskete kuşu havalandı, her biri gagasında pembe birer pusula taşıyordu ve pusulaları ziyaretçilerin ellerine bıraktılar. Ziyaretçiler pusulaları açıp okudular: Sayın misafirlerimiz, hoş geldiniz! Değerli tavsiyelerinizi ve rehberliğinizi saygıyla bekliyoruz! Ziyaretçiler şaşkınlıktan küçük dillerini yuttular. Ardından kırmızı ceket giymiş ve küçük yeşil şapkalar takmış olan iki sığırcık yalpalayarak sahnenin ortasındaki mikrofonun yanına geldiler, sığırcıklardan biri çok nazik bir ses tonuyla, "Hanımefendiler ve Beyefendiler, hoş geldiniz!" dedi, o konuşmasını bitirince yanında duran diğer sığırcık onun dediklerini akıcı bir İngilizceyle tercüme etti. "Doğu'nun Kuş Cenneti'ne gelerek bizleri değerli varlığınızla onurlandırdığınız için çok teşekkür ederiz, değerli tavsiyelerinizi bekliyoruz!" – yine İngilizce tercümesi. Belediye Dış Ticaret Bürosu'nun müdürü mükemmel bir İngilizceyle, "Bu standart Oxford İngilizcesi," diye yorumda bulundu. Şimdi huzurlarınızda "Kadınların Kurtuluş Marşı"nı solo olarak söyleyecek şarkıcımız: Dağ Sığırcığı. Mor bir kıyafet giydirilmiş olan bir sığırcık bildiğiniz kuş yürüyüşüyle –boyun yukarıda, baş eğik– mikrofona gelip izleyicilere doğru eğilerek selam verdi, öyle çok eğildi ki izleyiciler kuşun başının arkasındaki iki küçük sarı kanadı bile görebildi. Kuş, "Bugün sizlere tarihî önemi olan bir marş söyleyeceğim," dedi, "bu marşı Belediye Başkanı'mız Ji Qiongzhi'ye adıyorum, umarım hepiniz bu marşı severek dinlersizin, teşekkürler." Ardından yine saygıyla eği-

lip başının arkasındaki iki küçük sarı kanadı gösterdi. Bu sırada sahneye on tane altın sarısı kanarya fırlayıp harika bir müzik grubu oluşturarak marşın açılış melodisini mırıldanmaya başladı. Sığırcık bir yandan sallanıyor bir yandan da marşı söylüyordu:

Eski toplum karanlık, dipsiz ve kuru bir kuyuydu,
Hep halkımız vardı kuyunun dibinde,
Kadınlarsa en dibindeydi kuyunun,
En dibindeydik, ah, en dibinde.

Yeni toplumsa parlayan bir güneştir başımız üzerinde,
Güneşin altın ışınları vurur biz çiftçilerin üzerine,
Kadınlar özgürleşip ayağa kalktılar,
Ayağa kalktık ah, artık en yukarıdayız.

Ziyaretçiler deli gibi alkışlamaya başladı. Geng Lianlian ve Jintong, gizli gizli, Ji Qiongzhi'nin yüzündeki ifadeyi izliyordu. Kadın sakince oturuyordu, ne alkışladı ne de beğendiğini belli eden çığlıklar attı. Bu durumdan ürken Geng Lianlian, Jintong'u dirseğiyle hafifçe dürtüp, "Nesi var bu moruğun?" diye fısıldadı. Jintong başını iki yana salladı.

Geng Lianlian boğazını temizleyip, "Sayın misafirlerimiz, şimdi sizleri yemek salonuna davet ediyorum, bizim 'Doğu'nun Kuş Cenneti' daha yeni kurulduğundan ve mali kaynaklarımız da sınırlı olduğundan sizlere öyle ahım şahım yiyecekler sunamayacağız ama aşçımız sizlerin onuruna 'Yüz Kuş Ziyafeti' adında alçakgönüllü bir yemek hazırladı," dedi.

Gösteri boyunca sunuculuk yapan iki sığırcık yine mikrofonun başına geçip aynı anda konuşmaya başladı: "Yüz Kuş Ziyafeti, Yüz Kuş Ziyafeti, sınırsız bir lezzet. Büyük bir devekuşu mu istersiniz, yoksa küçük bir sinek

kuşu mu? Yeşilbaşlı ördek, mavi kulaklı sülün. Kırmızı ibikli turna, uzun kuyruklu üveyik. Çobanaldatan, akbaba. Toy kuşu, tepeli ibis, bayağı kocabaş. Mandarin ördeği, pelikan, muhabbetkuşu. Sarıasma, ardıçkuşu, ağaçkakan. Kuğu, karabatak, flamingo..."

Sığırcıklar daha mönüdeki bütün kuşları sayamadan Ji Qiongzhi ardını dönüp salondan çıktı. Yüzünde demir gibi sert bir ifade vardı. Altında çalışanlar isteksiz ama çok da çaresiz bir şekilde onun peşi sıra seyirttiler çıkışa doğru.

Ji Qiongzhi arabasına biner binmez Geng Lianlian ayağıyla yeri dövüp sövmeye başladı: "O yaşlı cadı yok mu! Geberesice şey!"

Ertesi gün, belediye başkanının ofisinde yaptığı toplantının kendini ilgilendiren bölümleri Geng Lianlian'ın kulağına çalındı. Ji Qiongzhi sövmüş geçirmişti: "Hangi kuş cennetinden bahsediyorsunuz, düpedüz bir vodvil takımı! Ben bu şehrin belediye başkanı olduğum sürece hükümetten bir fen bile kredi alamazlar!"

Geng Lianlian kıkırdayarak, "Seni moruk, biz eşeğimizi sürüp şarkımızı söylemeye devam edeceğiz, ne olacağını ilerleyen günler gösterecek," dedi.

Geng Lianlian, ziyarete gelenlere önceden hazırladıkları hediyeleri götürmesi için Jintong'a emir verdi, bu listede Ji Qiongzhi bulunmuyordu elbette. Hediyeler yarım kilo tarlakuşu yuvasıyla bir tane tavus kuşu tüyüydü. En önemli misafirlere, yani banka müdürlerine yarımşar kilo kuş yuvası daha eklendi.

Jintong tereddüt taşıyan bir sesle, "Yeğenimin karısı, ben... böyle bir şeyi yapamam..." dedi.

Geng Lianlian'ın o güzelim gri gözleri bir saniye içinde yılan gözlerine döndü, "Yapamaz mısın, o zaman küçük dayıdan başka bir yerde çalışmasını istemek zorunda kalacağım. Belki de senin şu çok sevgili öğretme-

nin sana bir yerlerde bir memurluk ayarlar," dedi soğuk bir tavırla.

Papağan Han, "Küçük dayımı belki bekçi filan yaparız," diye atıldı.

"Kapa çeneni!" diye tısladı Geng Lianlian öfkeyle, "O, senin küçük dayın olabilir ama benim dayım mayım değil! Burada huzurevi işletmiyorum ben."

"Değirmeni çevirdikten sonra eşeği öldürüp yememeni tavsiye derim sana!" diye homurdandı Papağan Han.

Geng Lianlian elindeki kahve bardağını Papağan'ın kafasına fırlattı. Gözlerinde toprak sarısı bir parıltı vardı, ağzını vahşice kocaman açıp sövmeye başladı: "Siktir! Siktir git! İkiniz de siktirin gidin yanımdan! Beni bir daha kızdırırsanız ikinizi de kuşbaşı doğrayıp kartallara yem ederim!"

Korkudan ruhu bedenini terk eden Jintong ellerini birbirine kavuşturup durmadan eğilmeye başladı, bir yandan da özür diliyordu: "Yeğenimin karısı, hepsi benim suçum, öleyim daha iyi, ben insan değilim, ben insan değilim, sakın ama sakın kızma yeğenime, ben alır başımı giderim, hemen gidiyorum, beni doyurup giydirdin, borçlandım sana, çöp toplar, boş içki şişesi satar sana olan borcumu yine de öderim, yeter ki sen..."

"Ne kadar da hırslıymışsın!" dedi Geng Lianlian alay ederek, "Sen lanetlenmiş aptalın tekisin, senin gibi hayatı boyunca bir kadının meme ucuna asılı olarak yaşayan bir asalak, köpekten bile daha aşağılık bir şeydir! Senin yerinde olsaydım kendimi çoktan eğri büğrü bir ağaca asmıştım! Papaz Malory bir ejderha tohumu ekmişti ama eline geçen bir pireden başka bir şey olmadı ama hayır, sen bir pire bile olamazsın, pireler zıplayınca en azından yarım metre havalanıyor, peki ya sen, olsan olsan kokuşmuş bir tahtakurusu olabilirsin, hatta bir tahtakurusu bile olamazsın, sen üç yıldır açlık çeken bir bitsin!"

Jintong iki eliyle kulaklarını kapatıp koşarak "Doğu'nun Kuş Cenneti"nden uzaklaşmaya çalıştı. Çok hızlı koşuyordu. Geng Lianlian'ın bir domuz bıçağından daha keskin olan sivri dili Jintong'u dört bir yanından kesip vücudunda kan fışkıran yaralar açtı. Kafası karışmış bir halde sazlık bir alana girdi. Sazlıklar geçen sene hasat edilmediklerinden sararıp solmuşlardı, bu senenin sazları da çoktan bir ayak uzunluğuna gelmişti. Sazlıkların derinliklerine dalıp dış dünyayla ilişkisini geçici bir süre kesti. Kurumuş sazlar rüzgârda hışırdıyordu. Nemli topraktan taze kamış sürgünlerinin acı kokusu yükseliyordu. Kalbi üzüntüden birazdan dağılacakmış gibi hissetti, kendini sazların üzerine bırakıp gözyaşlarına boğuldu. Bir yandan ağlıyor, bir yandan da çamura bulanmış elleriyle hantal kafasına vuruyordu. Ağlarken arada yaşlı bir kadın gibi hıçkırarak söyleniyordu: "Ana, beni niye doğurdun! Benim gibi değersiz bir çöp parçasını hangi hakla büyüttün, doğar doğmaz beni bir oturağın içine atıp boğacaktın, ana, tüm hayatımı ne insan ne de şeytan olabilen yarım bir yaratık olarak geçirdim, yetişkinler bana zulmetti, hatta çocuklar bile kabadayılık tasladı bana, erkekler de zulmetti, kadınlar da zulmetti, yaşayanlar da zulmetti, hatta ölüler bile zulmetti... Ah, anacığım, artık daha fazla yaşayamam, son adımı da atmak istiyorum. Cennetteki Babamız, aç gözlerini de bak bana, bir şimşek gönder üzerime de çarpılayım! Toprak Ana, yer yarılsa da içine girsem, ah anacığım, yeteri kadar acı çektim bu dünyada, o kadın yüzüme karşı küfredip hakaretler yağdırdı bana..."

Sonunda ağlamaktan yorgun düştü. Yerde uzanıyordu, üstü başı çamur içinde kalmıştı ve bundan rahatsızlık duyuyordu. Yerden doğruldu, burnunu sümkürdü, burnu ağlamaktan kızarmış ve şişmişti, yüzündeki gözyaşlarını sildi. Ağlamak iyi gelmişti, kendini daha iyi his-

sediyordu. Sazların üzerinde bir örümcekkuşu yuvası vardı. Sazların dibinde gezinen sarı boyunlu bir yılan gördü. Önce şaşırdı, sonra yılan sürünüp pantolon paçasından içeri girmeden ayağa kalktığı için kendini şanslı saydı. Kuş yuvasını görünce "Doğu'nun Kuş Cenneti" geldi aklına. Yılanı görünce de Geng Lianlian'ı hatırladı. İçinde yavaş yavaş bir öfke büyüyordu. Kuş yuvasına bir tekme savurdu. Yuvanın sazlara atkuyruğuyla bağlı olduğu aklına gelmemişti nedense, yuva yerinden milim kımıldamadı, Jintong da az kalsın dengesini kaybedip yere düşecekti. Kuş yuvasını elleriyle yerinden kopardıktan sonra yere atıp üzerinde zıplamaya başladı, kuş yuvasını ezerken bir yandan da sövüyordu: "Orospunun çocuğu kuş cenneti! Piç kurusu! Seni öyle bir tekmeleyeceğim ki! Ezeceğim seni ayaklarım altında! Piç kurusu!" Kuş yuvasını parçaladıktan sonra birden cesaretlenmiş ve öfkesi gittikçe artmıştı, yere eğilip bir sazı koparmaya yeltendi ama sazın jilet gibi keskin yaprakları elini kesti. Acıyı umursamaz bir tavırla kopardığı sazı, yukarı kaldırıp o sarı boyunlu yılanı aramaya koyuldu. Sonunda yılanı buldu. Yılan bir grup sazın arasında kıvrılarak sürünüyor ve çok hızlı ilerliyordu. Elindeki sazı iyice yukarı kaldırıp sövdü: "Geng Lianlian, seni zehirli yılan! Yanlış adama çattın ve şimdi senin canını alacağım!" Sazı tüm gücüyle yere çaldı. Yılanın başına mı yoksa vücuduna mı vurduğunu bilemedi ama bir yerine vurduğundan emindi. Çünkü bu sarı boyunlu iri yılan birden vücudunu toplayıp siyah çizgili başını kaldırarak tıslamaya başladı, sinsi bakışlı gri gözlerini de Jintong'a dikmişti. Jintong'un tüm vücudu titredi, saçları havaya dikilmişti, tam sazı kaldırıp yılana doğru indirecekken yılanın üzerine doğru sıçradığını gördü. Anam, diye bir çığlık atıp elindeki sazı yere attı, sazların keskin ve kuru yapraklarının yüzünü ve gözünü çizmesine aldırmadan sazlıkların içine doğru var

gücüyle koşmaya başladı. Bir süre sonra ardına bakıp yılanın kendini takip etmediğini görünce rahat bir nefes aldı. Bu sırada kol ve bacaklarının gevşediğini hissetti, başı dönüyordu, vücudunda hiç derman kalmamıştı, karnı açlıktan guruldamaya başlamıştı. Uzakta, "Doğu'nun Kuş Cenneti"nin kemerli giriş kapısı güneşin altında tüm göz kamaştırıcılığıyla parlıyor, turnaların çığlıkları bulutlara doğru yükseliyordu, daha dün bu saatte öğle yemeği yiyordu, sütün tatlı kokusu, ekmek kokusu, bıldırcın ve sülün etinin o hoş kokuları... hep birlikte üzerine doğru akın ediyordu, düşünmeden hareket ettiğine daha şimdiden pişman olmuştu. "Doğu'nun Kuş Cenneti"nden neden ayrıldım ki? Birkaç hediye dağıtarak hangi olmayan haysiyetini kaybedeceksin?" Kendine bir tokat attı, acımadı hiç, bir tokat daha attı, biraz acıdı, tüm gücüyle bir tokat daha attı, acıdan havaya sıçradı, yüzünün yarısı alev alev yanıyordu. "Shangguan Jintong, sen haysiyet takıntısı yüzünden kendine acı çektirmekten başka hiçbir boka yaramayan piç kurusunun tekisin!" diye sövdü kendi kendine yüksek sesle. Ayakları onu doğruca "Doğu'nun Kuş Cenneti"ne götürdü. "Yürü hadi, gerçek bir adam ne zaman dik duracağını ve ne zaman eğilmesi gerektiğin bilir, gidip Geng Lianlian'dan özür dile, hatanı kabul et, seni geri kabul etmesi için yalvar ona. Bu kadar düşmüşsün daha ne haysiyetinden bahsediyorsun? Haysiyet mi? Haysiyet zenginlere verilmiş bir şey, senin gibilerle işi olmaz, sırf sana kokuşmuş bir tahtakurusu, dedi diye gerçekten kokuşmuş bir tahtakurusuna dönüşeceğin filan yok! Şimdi sana, bit, dedi diye bite mi dönüştün?" Kendini bir güzel payladı, kendinden nefret etti, kendine acıdı, kendini bağışladı, kendi kendinin ıstırabını duyumsadı, kendi kendini aydınlattı, kendi kendini ikna etti, kendi kendine bir ders verip kendi kendini eğitti, işte böyle farkına bile varmadan kendini "Doğu'nun Kuş Cenneti"nin giriş kapısı önünde dikilirken buldu.

"Doğu'nun Kuş Cenneti"nin giriş kapısı önünde dolanıyordu, tereddüt içindeydi, cesaretini toplayıp defalarca o ilk adımı atmayı denedi ama her seferinde son anda geri adım attı. "Evet ya, gerçek bir adam yola çıkacağım, dedi mi onu dört atlı bile durduramaz. Orada benim için bir yer yoksa da başka bir yerde mutlaka vardır. Atın iyisi üzerinden geçtiği çayıra geri dönüp de otlamaz orada. Açlıktan ölsem bile başımı eğmeyeceğim, soğuktan donana kadar buz gibi rüzgârın önünde dimdik duracağım. Bir lokma ekmek için savaşmadan yenildiğimi kabul etmiyorum, fakirim ama benim de gururum var. Herkes bir gün ölecek, önemli olan öldükten sonra adını tarihe yazdırmak." Jintong işte kendi kendine böyle bir sürü beylik cümle sıraladı, başını gururla dikip geriye doğru yollandı, tam birkaç adım atmıştı ki hemen geri döndü yine. Jintong içeri mi girse yoksa geri mi dönse bir türlü içinden çıkamadığı bir ikileme düşmüştü. Kapının önünde Papağan Han'a ya da Geng Lianlian'a rastlayabileceği umuduyla dolandı durdu. Ama tam da Papağan Han'ın sesini duyunca koşarak bir ağacın arkasına saklandı. Böylece güneş batana kadar kapının önünde bekledi durdu. Eve doğru baktı, Geng Lianlian'ın penceresinden süzülen yumuşak ışığı görünce içini derin bir melankoli kapladı. Uzun süre bakmaya devam etti ama aklına hiçbir şey gelmiyordu, sonunda uzun bacaklarını sürükleyerek şehrin kalabalık caddesine doğru adım adım ilerledi.

Kendini yemek kokusunun çekiciliğine kaptırıp içgüdüsel olarak gece pazarının yolunu tuttu, burası aslında dövüş sanatları eğitim merkeziydi bir zamanlar ama daha sonra leziz atıştırmalıkların satıldığı gece pazarına dönüştürülmüştü, yolun iki yanına sıralanmış dükkânlar hâlâ açıktı, dükkânların kapı önlerindeki renkli neon ışıklar durmadan yanıp sönüyor ve renk değiştiriyordu. Dükkân sahipleri kapı önlerine tembel tembel yaslan-

mış, çitledikleri çekirdeklerin kabuklarını ustaca caddeye tükürürken müşteri gelmesini bekliyorlardı ama ortalıkta pek fazla müşteri de görünmüyordu. Caddenin görünüşü daha iyiydi. Arnavutkaldırımı döşenmiş caddenin üzeri suyla kaplıydı. Caddenin iki tarafında geçici olarak asılmış, ampulle aydınlatılan büyük kırmızı fenerler vardı, samimi ve sıcak kırmızı bir ışık yayan fenerler ıslak kaldırımların yeşilini ortaya çıkarıyordu, fenerlerin gölgesi altında duran dükkân sahiplerinin üzerinde beyaz üniformalar ve başlarında silindir şapkalar vardı, hepsinin yüzünde yağlı yağlı parlıyordu. Caddenin hemen girişinde büyük bir tabela vardı, üzerinde şöyle yazıyordu:

SÜKÛT ALTINDIR.
BURADA AĞZINIZI SADECE YEMEK YEMEK
İÇİN AÇIN, KONUŞMAK İÇİN DEĞİL.
BUNA UYANLAR MÜKÂFATLANDIRILACAKTIR.

Jintong "Kar Pazarı"nın kurallarının bu küçük yiyecek pazarına kadar uzandığını görünce şaşırdı. Fenerler kırmızı kırmızı parlarken yerdeki su birikintilerinden pembe buharlar kıvrılıyordu yukarıya doğru, gözlerini yoldan geçenlerin üzerine dikmiş ve çeşitli el jestleriyle müşteri çağıran dükkân sahiplerinin de eklenmesiyle bütün cadde gizemli ve sinsi bir havaya bürünüyordu. Renkli giysiler içindeki ikişerli üçerli, kızlı erkekli küçük gruplar caddeden kol kola, omuz omuza ya da sarmaş dolaş geçerlerken dükkânları süzüyorlardı ama hepsi şaşırtıcı bir şekilde konuşma yasağına uyuyordu, bu tuhaf ve mutlu atmosfer ne bir oyun ne de bir şakaydı, alıcı ve satıcıların hepsi sanki bir kuşun etrafta bir lokma yiyecek bulabilmek için bir o yana bir bu yana koşturması gibi büyük bir gösterinin birer parçası olarak içinde bu-

lundukları ânın ciddiyetine yakalanmışlardı. Jintong bu sesini yitirmiş caddeye adım atar atmaz içini sanki evine dönmüş gibi bir sıcaklık kaplayıverdi. Bu sessiz cadde, ona kısa bir süre de olsa açlığını ve sabahki aşağılanmayı unutturdu. Sessizliğin insanlar arasındaki bütün engelleri kaldırdığını duyumsadı. Kendini bilinçli bir şekilde dizginleyip içindeki şeytanı uyandıran ağzını sadece tek işlevi olan bir organ olarak gören kişi ne yücedir. Jintong işte bu desturla kaygan ve ışıl ışıl parlayan arnavutkaldırımlı caddede ilerlemeye koyuldu. Kızarmış ıstakoz satan bir tezgâhın başında kaşı gözü yerinde genç bir kız duruyordu, içinden yağ sıçrayan bir *wok*'ta sarmaş dolaş duran bir çift için iri kıskaçları olan koyu kırmızı iki ıstakoz kızartıyordu. Kızın önündeki kırmızı plastik kabın içinde aptal aptal hareket eden başka bir ıstakoz daha vardı, ıstakoz göz alıcı bir kırmızılıkla parlıyordu. Kız "konuşan" gözleriyle Jintong'u selamladı. Fiyat etiketini gören Jintong gözlerini telaşla kaçırdı. Cebinde sadece bir yuan kalmıştı ve bu parayla bir ıstakoz bacağı bile satın alamazdı. Fenerlerin kırmızı ışıkları bir kafesin içindeki yılanlara çok canlı bir şekilde vuruyordu ama kafesin içindeki yılanlar ışığın canlılığının aksine ölü gibi uzanmışlardı. Yağ içinde kalmış büyük bir masada beyaz üniformalı dört polis oturuyordu. Hepsinin yüzü çok yumuşaktı, bakışlarında düşmanlıktan eser yoktu. Patronun yardımcısı saçına mavi bir mendil bağlamış, koyu göz çukurları ve çıkık elmacıkkemikleri olan genç bir kadındı –muhtemelen evliydi çünkü memeleri iki büyük jöle gibi hoplayıp duruyordu, bakirelerin memelerinin temeli sağlamdır, fazla hareket etmezler– kesme tahtası üzerinde bir yılan öldürecekti. Genç kadının elindeki yılan birazdan ölecek olan bir canlı olduğunu biliyordu. Genç kadın da sanki yılanların zehirli olduğunu unutmuş gibiydi. Kafesten sanki bir havuç alıyormuş gibi rahat bir

tavırla yılana uzanıp hayvanı kesme tahtasının üzerine bastırdı, tak, ilk darbede başı koptu yılanın, sonra yılanı boynundan bir çengele astı, derisini iki eliyle aşağıya doğru çekince yılanın kar beyazı etiyle derisi ayrılıverdi birden. Derisi yüzülüp etten bir sopaya dönüşmüş olan başsız yılan kesme tahtasının üzerinde kıvranmaya devam etti. Kadın, yılanın karnını öyle usta ve öyle hızlı hareketlerle deşti ki ne yaptığını iyi seçemiyordunuz, yılanın safra kesesini ve kemiklerini çıkarıp eti bütün bütün onu bekleyen büyük patrona fırlattı, patron şişman ve esmer bir adamdı. Patron önce satırının sırtıyla yılan etini bir güzel ezdi, ardından satırın keskin ucuyla yılanı göz açıp kapamadan kâğıt inceliğinde şeffaf bir fileto haline getirdi. Patron yılanı filetoya çevirirken geçen zamanda genç kadın da boş durmamış, beş tane yılanın daha kafasını kesip derisini yüzmüş, içini temizleyip patrona fırlatmaya hazır hale getirmişti. Polislerin önünde kaynayan bir tencere vardı, genç kadın tabaklara konmuş çiğ yılan etini önlerine bıraktı. Dört polis birbirine bakınca hepsinin dudaklarının kenarına bilgiç bir gülümseme yapıldı. Ağır bira bardaklarını aynı anda yukarı kaldırdılar, altın sarısı bir anın köpükleri bardaktan taşıyordu. Çın! Bardaklar çarpıştı. Biralar fondiplendi, sonra yemek çubuklarıyla alınan yılan eti önce kaynar suyun içine ardından da ağızlara atıldı. Jintong bakışlarını etrafta gezdirdi, bir sürü tezgâh gördü: kızarmış bıldırcın, domuz kanıyla yoğrulmuş kızarmış *tofu*, balık ezmeli kızarmış çörek, nilüfer çiçeği lapası, alkole yatırılmış yengeç, koyun sakatatı, eşek kafası, dana kavurma, koç taşağı, pirinç unu çorbası, Çin mantısı, kızarmış çekirge, kızarmış solucan, kızarmış ağustosböceği, kızarmış ipekböceği, kızarmış arı... İşte böyle birbiriyle alakası olmayan bir sürü yiyecek toplanmıştı bu küçük gece pazarına ama bütün tabelalarda şöyle yazıyordu: Gaomi Kuzeydoğu

Bucağı'nın Yerel Lezzetleri. Jintong gece pazarındaki yiyecek çeşitliğinden çok hoşnuttu. On yıl önce kimsenin yılan yediğini duymamıştı. Ama şimdi denilene göre yarımkürenin bu tarafındaki oğulları diğerleriyle bahse girip bir somun beyaz ekmeğin arasına zehirli bir yılanla bir sap taze soğan koyarak yarıştırıyorlarmış, bir de üzerine fasulye ezmesi sürüp yanında darı içkisi içtin mi kelimenin tam anlamıyla yeme de yanında yat oluyormuş, afiyetle katır kutur. Cadde o kadar dardı ki insanlar neredeyse omuz omuza yürüyor, durmadan birbirlerine çarpıyorlardı, sessizlik hepsini birbiriyle kaynaştırmıştı sanki. Sadece *wok*'ların içinden gelen kızartma sesleri, kesme tahtalarından çıkan bıçak takırtıları, ağızlardan gelen şapırtılar ve kuşların kesilmeden önce çıkardığı cıvıltılar duyuluyordu. Jintong bu yeni kurulan şehrin dilsizi oynayan aç müşterilerinin arasına karışıverdi, yemek çeşitliliği gözünü doyurmuştu, burnu yeterinden fazla yemek kokusu almıştı ama ağzı az önce içindeki kuş, havalanmış bir kuş yuvası kadar tatsızdı. Sonra birden ejderha ağızlı bir semaverden alınan bir kâse çay çorbasının[1] bir yuan olduğunu keşfetti. Hemen semaverin yanına doğru seyirdi. Semaverin içindeki su fokur fokur kaynıyordu. Çay çorbasının buruk ama tatlı bir kokusu vardı. Birden semaverin hemen yanındaki masada tek memeli İhtiyar Jin'i gördü, yanında da beyaz yüzlü, orta yaşlı bir adam oturuyordu, ikisinin elinde de bambu bir çubuğa geçirilmiş kızarmış kurbağa bacakları vardı, çubukları birbirlerinin ağızlarına götürmüş, karşılıklı birbirlerini besliyorlardı. Bu samimi sahneyi gören Jintong çaresiz bir şekilde durakladı. Başını öne eğip yana kayarak bir elektrik direğinin arkasına saklandı. Elektrik dire-

1. İçine nilüfer kökü ezmesi ve buğday unu konulan, çay suyundan yapılan Pekin'e özgü tatlı ve sıcak bir içecek. (Ç.N.)

ğinin üzerinde üst üste yapıştırılmış teksir kâğıdından ilanlar vardı, ilan zührevi hastalıkları olan hastalara yapılan bir çağrıydı. Birden gözünü yakan amonyak kokusundan direğin erkeklerin işediği bir yer olduğunu anladı. Kendi karanlıkta duruyordu, İhtiyar Jin'se aydınlıkta. İhtiyar Jin'in permalı saçları bir karnabaharı andırıyordu, siyah ve parlaktılar. "Boyatmış da olabilir, belki de peruktur. Gece, yaşlı kadınları genç gösterir, makyaj da çirkin olanları güzelleştirir, İhtiyar Jin'in yüzü, fenerin yumuşak kırmızı ışığı altında bu yüzden böyle gümüş bir tepsi gibi parlıyor, dudakları bu yüzden böyle taze görünüyor, o tek memesi sanki korse giymiş gibi iyice şahlanmış, gören romantik bir genç kız sanır. Şu cilveye bakın hele, nasıl da iğrenç! Meşin kılıklı moruk! Kuzu postuna bürünmüş yaşlı koyun, kırkından sonra azanı teneşir paklar, kız doğur orospu olsun, erkek doğur hırsız olsun." Öyle karanlıkta gizli gizli söverken bir yandan da o beyaz yüzlü, orta yaşlı adamı ölesiye kıskanıyordu. Bu sırada bir şey bacağını çizdi, kedi sandı önce, başını eğince Dilsiz Sun gibi elleri üzerinde yürüyen sakat bir genç olduğunu gördü, gencin iki büyük kara gözü vardı, boynu bir devekuşununki gibi inceydi. Uzun tırnakları kıvrılmaya başlamış elini uzatıp zavallı ama umut dolu bakışlarla Jintong'a bakıyordu. Jintong'un içi acıdı, bu sessiz dünyada kalbi bir pasta hamuru gibi yumuşadı. Bu sakat genç bile gece pazarının sessizlik kuralını bozmuyordu dilenirken. Buna çok duygulandı. Kendinden bile daha talihsiz olan bu genç dilenciyi geri çevirmek için gerçekten de hiçbir nedeni olmadığını hissediyordu. Ufak bir tereddütten sonra elinde tutmaktan ıslanmış olan bir yuanı gence verdi. Genç, Jintong'un önünde saygıyla eğildikten sonra ardına dönüp neredeyse sürüne sürüne semaverin önüne gitti. Jintong, gencin elinde bir kâse çay çorbası görünce yaptığına biraz pişman oldu

ama hemen bu duyguyu inkâr edip kalbinin asil bir duygu tarafından ele geçirilmesine izin verdi.

İhtiyar Jin hâlâ orada oturduğundan saklandığı yerden dışarıya çıkmaya cesaret edemedi. Biraz zaman öldürmek ve de fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak için beton elektrik direğinin üzerine işeyip yeşil sıvının direkten aşağıya doğru süzülmesini izledi. Tam işin yarısındaydı ki sert ve kocaman bir el, omzunu yakalayıverdi.

Bu beyaz saçlı yaşlı bir kadındı, kadının çok ciddi bir surat ifadesi vardı, gözlerinden kadın erkek diye bir cinsiyet ayrımı yapmadığı okunuyordu. Kolunda kırmızı bir pazıbent vardı, göğsünün üstündeyse Belediye Sağlık Bürosu'ndan alınmış bir "sağlık denetçisi" sertifikası sarkıyordu. Bileğinde derisi iyice aşınmış deri bir el çantası vardı. Duvara büyük harflerle yazılmış olan yazıyı işaret ediyordu:

BURAYA İŞENMEZ

Sonra göğsündeki sertifikayı ve kolundaki pazıbendi işaret etti, ardından beş parmağını birden açıp Jintong'a doğru sallamaya başladı. Çantasından bir ceza fişi çıkarıp Jintong'a uzattı: Uluorta işemenin cezası beş yuandır, bu fiş vergi beyannamesi için kullanılamaz. Jintong ceplerine vurup iki elini de açıp kadına doğru uzattı. Ama kadının demir gibi sert yüzünde herhangi bir uzlaşma belirtisi yoktu. Jintong hemen iki elini birbirine kavuşturup kadının önünde saygıyla eğildi, ardından da hemen elini yumruk yapıp başına vurdu; bu pişmanım, bir daha yapmam, demekti. Kadın, Jintong'un gösterisini soğuk bakışlarla izliyordu. Jintong çoktan affedildiğini düşünüp tam duvarın kenarından sıvışacakken yaşlı kadın önüne geçiverdi. Atak, hangi yönden gelirse gelsin yaşlı kadın hemen orada bitip Jintong'un önünü kesiyor, ar-

dından da elini uzatıyordu. Jintong ceplerini işaret edip kadının isterse kendisini arayabileceğini ima etti. Kadın, aramam anlamında başını salladı iki yana, aramıyordu ama elini de bir türlü geri çekmiyordu Jintong'un gözü önünden. Jintong, yaşlı kadını var gücüyle itip karanlık duvar boyunca koşmaya başladı. Arkasından kimse bağırmıyordu ama teneke bir düdüğün sesini duydu.

Gece geç saatlerde güneydoğudan esen nemli ve soğuk bir rüzgâr Jintong'ın vücudunu yılan derisi gibi sardı. Jintong şehrin içinde bir oraya bir buraya koşturmuş ama sonunda yine gece pazarına dönmüştü. Satıcılar tezgâhlarını çoktan toplamıştı. Kırmızı fenerler de söndürülmüş olduğundan sadece sokak lambasının zayıf ışığı aydınlatıyordu kuştüyü ve yılan derisi kaplı caddeyi. Birkaç çöpçü caddeyi süpürüyordu. Küçük bir serseri grubu yumruk tekme kavga ediyordu. Kavga ederlerken bile sessizlik ilkesini koruyorlardı. Jintong'u fark ettiklerinde kavga etmeyi bırakıp hep birlikte ona bakmaya başladılar. Jintong kavga eden serserilerin arasında en kahramanca mücadele verenin daha akşamüzeri sadaka verdiği sakat genç olduğunu görünce çok şaşırdı. Sakat genç birdenbire iki sağlıklı bacağa kavuşmuştu, minderinin ve yürümek için kullandığı iki taburenin yerinde yeller esiyordu. Jintong birden kahroldu, bu kadar yumuşak kalpli olduğu için küfretti kendi kendine ama aynı zamanda bu gencin şeytani kurnazlığının çok sevimli olduğunu da düşündü. Serseri çetesindekiler birbirlerini süzdü bir süre, liderleri olan "sakat" genç gözünü kırpınca hepsi birden Jintong'un üzerine çullanıp onu yere serdi. Jintong'un takım elbisesini, kravatını, deri ayakkabıları, neredeyse her şeyini alıp onu sadece donla bıraktılar. Ardından bir ıslık duyar duymaz okyanusa salınan balıklar gibi arkalarında hiçbir iz bırakmadan kayboldular.

Jintong, yarı çıplak ve yalınayak bir halde karanlık

sokaklarda o serseri çetesini aramaya koyuldu. Bu sırada sessizlik kuralını düşünecek hali kalmamıştı. Bir an yüksek sesle küfrediyor, hemen ardından feryat figan bağırıyordu. Yerdeki kırık tuğla ve kiremit parçaları saunadan sonra iyice yumuşamış ayak tabanlarına batıyordu, gecenin dondurucu soğuğu Taylandlı kız tarafından masaj yapılmış hassas derisini kesiyordu. Bu sırada hayatını zaten cehennemde geçirmiş olan birinin, cehennemin acılarını gerçekten hissetmediğinin farkına vardı, cehennemin acılarını gerçekten hissedebilecek olanlar tüm hayatlarını sadece cennette geçirmiş olanlardı. Kendini şimdi cehennemin en dibine düşmüş hissediyordu, felaketin dibine vurmuştu resmen. Saunanın o derisini yakan sıcak sularını hatırlayınca soğuğun şimdi iliklerine kadar işlediğini duyumsadı. Tek memeli İhtiyar Jin'le geçirdiği tutku dolu günlerde de çırılçıplak olduğunu hatırladı birden; ama bu mutlu bir çıplaklıktı, peki şimdi buna ne demeli? Gecenin ortasında, bir metre seksen santimlik bir zombi olarak dolanıp durdu sokaklarda.

Belediye, köpek beslemeyi yasaklayınca bir düzineden fazla köpek, sahipleri tarafından sokağa atılmıştı; aralarında yüzlerinde bir faşist gibi vahşi ifade taşıyan, siyah, Alman kurt köpekleri, aslan yeleli Tibet mastifleri, domuz bağırsağı gibi sarkık derili Çin Shar-Pei'leri ve diğer meşhur kırma köpek türleri de vardı; bu köpekler bir yerli ve yabancı ortaklığı kurup sürü halinde dolaşıyordu, çöplükleri de kendi evleri haline getirmişlerdi, bazen karınları öyle dolu oluyordu ki osuruklarıyla havayı zehirliyorlar, bazen de öyle aç kalıyorlardı ki neredeyse sürünerek hareket ediyorlardı. Köpeklerle belediyenin Çevre Koruma Bürosu'nun köpek toplayıcıları arasında büyük bir düşmanlık vardı. Jintong yakın bir zamanda köpek toplayıcılarının şefi olan Zhang Huachang'ın oğlunun, vahşi bir köpek sürüsü tarafından anaokulundaki

yüzlerce çocuğun arasından özenle seçilip kaçırıldığını ve sonra da yenildiğini duymuştu. O sırada bir grup çocuk, çocuk parkında oyun oynuyormuş, Zhang Huachang'ın oğlu da bir atlıkarıncanın üzerindeymiş. Siyah bir kurt köpeği yüksek, zincirli bir köprünün üzerinden bir kartal gibi atlayıp tam da o zavallı çocuğun oturduğu yerin üstüne inivermiş, indiği gibi bir ısırışta çocuğu ensesinden kapıvermiş. Bu sırada rengârenk bir tüy paletine sahip, hiçbiri birbirine benzemeyen onlarca kırma köpek liderlerine destek olmak için pusu kurdukları yerden fırlayıvermiş, köpekler hiç aceleleri yokmuş gibi, neredeyse salınarak geçivermiş tahta bir kuş gibi donmuş kalmış olan anaokulu öğretmenlerinin önünden çocuğu sürükleyerek. O zamanlar meşhur bir şahsiyet olan "Tek Boynuzlu At" yerel bir televizyon kanalındaki programında bu karmaşık ve korkunç olay hakkında bir seri rapor sunmuştu. Olay "Tek Boynuzlu At"ın, bunları yapanların harika bir makyaj çalışması sonucu köpek kılığına girmiş olan halk düşmanlarına bağlamasıyla kapanmıştı. O zamanlar giyim kuşamı düzgün ve krallar gibi yemek yiyen Shangguan Jintong, bu olay üzerinde hiç düşünmemiş, haber bir kulağından girip öbür kulağından çıkmıştı. Ama şimdi, bunu düşünmekten başka bir şey gelmiyor elinden. Belediye "Şehrini Sev, Bu Ay Temiz Tut" kampanyası başlatmış olduğundan çöpler artık çok özenle temizleniyordu ve köpekler de kendilerini açlık sınırına kadar sürümüşlerdi, bir deri bir kemik kalıp. Köpek toplama ekipleri son zamanlarda yurtdışından ithal, lazer nişangâhlı otomatik tüfeklere sahip olduğundan köpekler gün boyu kanalizasyonlara saklanıp kafalarını bile çıkarmaya cesaret edemiyorlar, yiyecek avlamak için sadece geceleri dışarıya çıkabiliyorlardı ve "Eva Mobilya Mağazası"nın bir deri kanepesini parçalayıp yemişlerdi çoktan. Jintong, o çıplak beyaz etiyle çok tehlikeli

bir durumdaydı. Yuvarlak kafalı, gözlerini kocaman açmış, baştan aşağıya siyah tüylerle kaplı Tibet mastifini görünce "Kültür Devrimi" sırasında dâhi propagandacı "Tek Boynuzlu At"ın ortaya çıkardığı bir raporu hatırladı: "Güvenilir kaynaklardan alına bilgiye göre bu Tibet mastifi aslında köpek derisine bürünmüş Tibetli azılı bir suçlu olan Zang Xiao'dır." Dikkatle bakınca sanki gerçekten köpek derisine bürünmüş bir adam görür gibi oldu. Birden telaşla onun önünde saygıyla eğilip bir yandan da, "Zang Xiao Ağabey, Zang Xiao Ağabey, sizinle bir alıp veremediğim yok, ileride de olsun istemem, ben masum bir adamım, meme ucuna olan tutkum dışında başka hiçbir kötülüğüm yok, ne olur canımı bağışlayın..." diye yalvarmaya başladı.

Mastif, yumruk büyüklüğündeki patilerini yere basa basa Jintong'a doğru ilerledi. Tüylü ve kalın dudaklarını aralayıp pırıl pırıl parlayan beyaz dişlerini göstererek gök gürültüsü andıran bir şekilde kükredi. Arkasında birbirlerine ikiz gibi benzeyen iki kurt köpeği vardı; mastifin korumalarıymış gibi biri sağında, diğeri de solunda duruyordu. Köpeklerin dar ve uzun yüzlerinde sinsi ve şeytani bir ifade vardı. Onların arkasında da her cinsten, karışık bir köpek çetesi geliyordu. Bir kediden daha küçük, sivri kulaklı ve kuyruğu tüysüz bir köpekçik şirin bir kız çocuğu gibi "hav hav" diye havlayıverdi, çok keskin ama kulağa hiç de hoş gelmeyen bir sesi vardı; çünkü sesi küçük bir kız çocuğu masumiyeti yerine birazdan dövüşmeye hazır bir köpek kibri taşıyordu. Mastif kafasını sallayarak iki kere kükredi ürkütücü bir sesle. Bu gerçek köpeklerden oluşan korkunç hayvan çetesi en kötü insandan bile on kat daha vahşiydi. "Tek Boynuzlu At" meğer düpedüz saçmalıyormuş. Jintong böyle bir durumda bile "Tek Boynuzlu At"ı eleştirmeyi unutmadı, adam kitle iletişim araçlarını halkı yanlış şekilde bilgilen-

dirmek için kullanıyordu. Köpekler saldırmaya hazırdı artık, sırtlarındaki tüyler, kuru sazlar gibi havaya dikilmişti. Jintong yere eğilip iki siyah, büyük taş parçası alıp birkaç adım geriye çekildi. Tam ardına dönüp koşarak kaçmaya başlayacaktı ki birden Kuşçu Han'dan öğrendiği bir şeyi hatırladı: Vahşi bir hayvanla yüz yüze geldiğinde yapabileceğin en kötü şey koşmaktır, insan iki bacaklıdır, ne kadar hızlı koşarsan koş dört bacaklı bir hayvandan daha hızlı koşamazsın. Yapman gereken tek şey gözlerini kocaman açıp o vahşi hayvanla göz göze gelmektir. Kuşçu Han o siyah ayıyla güreşirken hayvanla bir bakma yarışmasına girmiş, ayıya öyle bir bakmış ki koca ayı sanki evde kalmış bir kız kurusu gibi başını utançla önüne eğmiş. Aman Tanrım, ben bu canavarın gözlerine bakmaya bile cesaret edemiyorum, bunlar göz değil, sanki alev alev yanan iki göktaşı, daha ilk bakışta bacaklarım hemen titremeye başladı. Hareket etmemeliyim ama sırtımdan sanki güneşte kalmış bir buz parçası gibi ter dökülüyor, kıçımın arası ve bacaklarımın arasındaki o şey yapış yapış oldu bile, sanki omurgam eridi de üzerlerine damlıyor. Jintong belki sırtımı bir şeye yaslarım umuduyla gerilemeye başladı, belki bir duvara ya da bir ağaca.

Köpekler de yavaş yavaş ona doğru ilerliyordu, önlerinde duran bu büyük, beyaz et parçasının çoktan sinir krizinin eşiğinde olduğundan ve birazdan felç geçirip yere yığılacağından çok emindiler. Jintong geri geri giderken adımları bocalamaya başlamıştı bile, bacakları lastik gibi yumuşamıştı, belden yukarısı sallanıyordu, ellerindeki taş parçaları düşmek üzereydi, altına da işemişti çoktan. Hadi biraz daha geriye git, gitsene, şu arkandaki merdivene kadar, orada takılıp yere düşünce üzerine atlayıp afiyetle sindireceğiz seni. Jintong'un gözlerinin önüne bir perde çekildi. Taşlar elinden düşüverdi. Dünyevi dertlerinin birazdan sona ereceğini düşündü. Ama

şimdiye kadar hayatının bir gün bir köpeğin midesinde son bulacağını aklının ucundan bile geçirmemişti. İyice yorgun düşmüştü, birden annesini düşündü, ardından İhtiyar Jin'i düşündü, o istediği erkeği elde edebilecek ve tek bir memesi var diye hiçbir erkek tarafından reddedilemeyecek kadını, başka şeyler düşünemeyecek kadar tembel ve yorgun hissediyordu. Merdivene oturduğu zaman tek istediği şey köpeklerin kendini hızlı bir şekilde yiyip bitirmeleriydi, geride bir bacağının ya da onun gibi başka bir şeyin kalmasını istemiyordu hiç, ardında hiçbir iz kalmasını istemiyordu, kanını son damlasına kadar yalasınlardı, Shangguan Jintong'un ortadan kaybolması bir sır olsundu.

Aniden mucizevi bir şekilde ortaya sıçrayan sarı bir buzağı Jintong'u kurtaran günah keçisi oldu. Buzağı yakınlardaki bir kasaptan kaçmış olmalıydı. Buzağı iyi beslenmekten iyice şişmanlamıştı, derisi yağlı yağlı parlıyordu, sırtındaki tüyler ipek gibiydi. Eti de doğal olarak Jintong'dan daha lezzetli olmalıydı. Taze bir balık varken kim bayatını yemek ister ki? Mis gibi bir güvercin dururken kart bir horozu kim yemek ister? Köpekler de insanlar gibi düşünüyor olacak. Besili buzağıyı gören köpekler Jintong'u unutuverdiler hemen. Jintong, korkudan aptala dönen sarı buzağının başını bir o yana bir bu yana sallayarak köpek sürüsünün içine doğru koşturduğunu gördü. Tibet mastifi sıçradığı gibi buzağının boynuna geçirdi dişlerini. Buzağı acı bir böğürtüyle yana devrildi. İki kurt köpeği öne fırlayıp hayvanın karnını birkaç saniye içinde parçalayıverdi. Sürüdeki diğer köpekler de aralarına katılınca buzağının vücudu bir anda havalandı sanki, bütün uzuvlarının parçalara ayrılması birkaç saniye bile sürmedi.

Karanlığın içinden birkaç adam fırlayıverdi sinsice. Loş bir ışığın altında ellerindeki yağlı ve kararmış parala-

rı saymaya başladılar. Jintong bu adamların sığır hırsızı olduğunu anladı hemen, işleri çiftçilerin sığırlarını çalmaktı, çaldıkları sığırları şehirdeki kasaplara ucuza satıyorlardı, çiftçiler bu adamlardan iliklerine kadar nefret ederdi, yakaladıklarının burunlarını keserlerdi ceza olarak ama hepsi yakalanmıyordu işte. "Tek Boynuzlu At" geçen sene şehirde olan sansasyonel haberleri rapor ederken yakalandıktan sonra burnu kesilen bir yavuz hırsızın mahkemeye gidip burnunu kesen iki çiftçiyi dava ettiğini söylemişti. Dava şöyle sonuçlanmıştı: Sığır hırsızı üç yıl kürek cezasına çarptırılmıştı, onun burnunu kesen çiftçiler de üç yıl kürek cezasına çarptırılmıştı. Bu sanki falakaya yatırılıp otuz sopayla paçayı kurtarmış kadar hafif görünen karara kızan çiftçiler, durmadan sövüp saymış, hatta içlerinden taşaklı birkaç tanesi, sığırları çalınmış düzinelerce çiftçiyi ayaklandırıp mahkeme kapısı önünde oturma eylemi düzenlemişti. Oturma eyleminin ilk gününde onları kimse dikkate almadı. Grubun lideri Wang Caida bir baltayla mahkemenin tabelasını parçaladı. Pervasız bir adam olan Li Chenglong, mahkeme binasına dalıp hemen girişte duran üç metre yüksekliğinde ve altı metre genişliğindeki devasa aynayı bir tuğla parçasıyla tuzla buz etti. Wang Caida ve Li Chenglong olay yerinde kelepçelendi ve bir ay sonra ikisi de altı yıl kürek cezasına çarptırıldı.

Paraları saymakla meşgul olan sığır hırsızlarından ikisinin burnu kesikti. Bu burnu kesik olan sığır hırsızları çok vahşi olur, ellerinde palalarla gündüz gözü insanın evine girip sığırını alıverirler elinden, onları durdurmaya cesaret edenlere de şöyle derler: "Gel, gel, gel, yüzümün yarısı gitmiş zaten, ha ölmüşüm ha yaşamışım artık bir farkı yok, bir kişi öldürünce ne kârdayım ne zararda ama iki kişi öldürünce biri cepte sayılır!" Gökteki Babamız, kim bunların önüne çıkmaya cesaret edebilir? Sığır hır-

sızlarının hepsi iyi dövüşür, kolları kaslı ve güçlüdür, palalarını çok hızlı kullanırlar, o palaları Qing Hanedanı'nın sonlarına doğru meşhur demirci ustası Shangguan Dou dökmüştür, fırını da iyice körüklemiştir, o palalar yumuşakmış, sertmiş dinlemez her şeyi kolayca kesebilir. Şöyle bir sallasalar iri bir dana ikiye bölünür. Sadece dana mı? Pamuk kurtları iki dönümlük pamuğunu yediği zaman kooperatiften bir ton sahte gübre alıp köyün büyükleri tarafından şantaj yapılan o adamı düşün hele bir. Gidip rapor et! Gökteki Babamız, aman, düşman başına. Rapor etmezsem alt tarafı bir buzağı kaybolacak, rapor edersem iki tane. İlçe karakolu, savunma ekibinden hepsi gerçekten "iyi çocuklar" olan birkaç adam göndermişti, hepsi adam öldürmek ve kundakçılıkla yargılandıktan sonra salıverilmişti afla, onlarla o sığır hırsızlarının yolu bir aslında, hırsızlar sığır çalıyor, onlar da avantalarını yiyordu. Hadi ne duruyorsun gidip rapor et, iyi tamam, onlar nasılsa istediklerini yapıyor, gökten kızarmış tavuk düşecek başlarına, hepsi göz kırpıp duruyor, ağızları bal tükürmüşler gibi tatlı: "Amca, ineğini mi kaybettin? Şu burnu kesik arsızlar yok mu, kokuşmuş serseriler, orospu çocukları! Pamuk kurdu ilaçlamakla, sığır hırsızı yakalamakla bitmez. Amca, şöyle bir bak, bir grup adam her gün tavşan gibi işe koşturup durmaktan iğne gibi kaldık, halimiz mi var hırsız yakalamaya? Önce bize kalacak bir yer ayarla da gidip tıkınalım biraz! Bilirsin aç ayı oynamaz; ancak karnımız doyduktan sonra senin işin çaresine bakarız." Yürüyün bakalım, karşınızdaki kapı "Beş Altın Yıldız" Lokantası, orada iyi dana güveç yaparlar, kokla bak, rüzgâr kokusunu buraya kadar getiriyor. Yiyin ama fazla da doyurmanın karnınızı, on tane fıçı bira kapayım ben! Anasını sattığımın, mutlu olunca fıçı bira içiyorum, şişesi sekiz yuan, seksen sekiz fen, şöyle diyeyim istersen, "Zengiz zengiz zengiz zengiz zengiz

zengiz zengiz!"[1] Ne zengini? Akıl zengini, delirdim galiba! "Dosyalama ücreti", "keşif ücreti", "devlet yardımı ücreti", "seyahat masrafları", "gece mesaisi" artık ne kadar masraf varsa hepsini sen ödeyeceksin. Bak yere diz çöküyorum, bu ineği istemiyorum, oldu mu? Olmaz! Bu karakolun şanına leke sürer! Seninle oyun mu oynuyoruz burada? Dava açmasan da olur, al bu parayı, para çekme masrafı bin yuan! Öyle ya, ineğimi kaybettim demeyeceksin, bırak ineği, karını çocuğunu kaybetsen bile gidip de mahkemeye başvurmayacaksın, harbiden bu Asayiş Bürosu ne işe yarar, gerçekten... Onların bahsi geçtiğinde bile başı uyuşmaya başlıyor halkın! Shangguan Jintong'un kafası yine allak bullak olmuştu, bir sürü gereksiz eski bilgi, elmalarla armutları ayırmak lazım, yüz yıldır, bin yıldır hep aynı terane, arapsaçına döndük. Jintong, bu burnu kesik sığır hırsızların sıvışacağını düşünmüştü, onların da bu düşünce bataklığına gireceğini nereden bilsin. Neyse ki hırsızlardan biri palasını ona doğru sallayarak, "Neye bakıyorsun lan sen?" diye vızıldadı. "Amca, amcacığım, ben körüm, hiçbir şey görmedim, hiçbir şey görmedim..." diye cevapladı onu Jintong. Sığır hırsızı, "Hadi yaylan, seni sefil dilenci," dedi.

Jintong apar topar koşmaya başladı. Bir daha karanlık ara sokaklara girmeyecekti. Gökteki Babamız, bir daha o vahşi köpek sürüsüne rastlarsam beni kurtaracak bir sığır bile olmayacak. Daha aydınlık bir yere gitmeliyim, böyle büyük bir belayı da atlattım ya, bundan kurtulduktan sonra gerisi kolay, şansım açıldı. İnsanların olduğu bir yere gidip üzerimi örtecek birkaç eski püskü şey bulurum. Artık bir çıkar yol düşünemiyorum, anne-

1. Çincede sekiz, *ba* diye okunur ve zenginlik anlamına gelen *facai*'ın *fa*'sıyla kafiyeli olduğundan uğurlu bir rakam sayılır. Beijing Oyunları'nın açılışı bu nedenle 08.08.2008 tarihinde saat 20:08'de yapılmıştı. (Ç.N.)

min yanına döneceğim. Onunla birlikte eski püskü, artık martık ne varsa toplarım artık, zaten kırkı da geçtim, şu birkaç yılda İhtiyar Jin ve Geng Lianlian'la dünya nimetlerinin tadına bakıp iyi birkaç yıl da geçirdim, artık ölsem de gam yemem.

Şehir merkezindeki pazar meydanı gidilebilecek en ışıltılı yerdi. Meydanın ortasında bir sinema, iki yanında da karşılıklı duran bir müze ve bir kütüphane bulunuyordu. Üç binanın önünde de yüksek merdivenleri, ta göğe kadar uzanan mavi camdan duvarları ve durmadan dönüp duran bir ışıklandırma sistemi vardı. Aman Tanrım, etrafta in cin top oynarken bu kadar lambayı ne diye açık bırakmışlar? Acaba ne kadar elektrik israf ediliyordur? Sinemanın kapısına büyük bir poster yapıştırılmış. İnce tülden bir mandarin elbisesi bir kadının su kovasından bile daha kalın bacaklarını gölgeliyor. Kolumdan daha kalın bir silah namlusu ateş almış. Göz kamaştırıcı mücevherlerin üzerine taze kan damlıyor. Kadının eti, memeler çıplak, basketbol topundan daha büyük memeler bunlar, kadının kirpikleri ayakkabı fırçasından bile daha kalın ve daha sert. Önceden Geng Lianlian'ın arabasıyla sık sık bu meydandan geçmişliği vardı ama burasının bu kadar büyük olduğunun farkına varmamıştı daha önce. Şimdi sefaletin içine iyice düşmüş olan Prens Jintong, baharın bu içine işleyen soğuğunda titreyerek yürürken meydanın aslında uçsuz bucaksız olduğunu hissediyordu. Meydan sekizgen, beton tuğlalarla döşenmişti, sol ayağını zar zor öne attı, sağ ayağını onun yanına koyunca gerçekten rahatladı. Jintong'un ayakları sızlıyordu dayanılmaz bir ağrıyla. Ayağını kaldırıp tabanına bakınca üzüm tanesi büyüklüğünde en az on tane kabarcık gördü, kimi çoktan patlamıştı ve şeffaf bir sıvı akıyordu. En çok da kan toplamış kabarcıklar

acıtıyordu. Yerde birkaç parça hayvan dışkısı gördü. Önce korkuyla sıçradı, yerdekilerin köpek boku olabileceğini düşündü, artık köpeğin bokunu görse korkacak raddeye varmıştı. Meydandaki tuğlaların üzerine tebeşirle bir kadın portresi çizilmişti, resme ilk baktığında kadının yüzü çok tanıdık geldi ama resme baktıkça kadının yüzü gittikçe yabancılaşmaya başladı. Kuvvetli bir rüzgâr esince birkaç beyaz plastik poşet, rüzgârla birlikte yuvarlandı. Jintong ayaklarının ağrısını unutup torbaların peşine düştü, birini yakalayınca hemen diğerinin ardından koşturdu. Poşetin peşinde koştururken meydanın ucuna kadar geldi ardından kanlı ayak izleri bırakarak. Poşet, yolun kenarındaki ulu bir ağacın dalına takıldı. Jintong da ağacın altına oturdu. Kıçı soğuktan donsa da ağacın altında oturmaya devam etti. Plastik poşetleri ayağına sardı. Bu sırada bu ulu ağacın dallarında bir sürü poşetin takılmış olduğunu fark etti. Kendinden geçmiş bir mutlulukla poşetleri teker teker toplayıp ayaklarına sardı. Ayakları poşete sarılmış iki pençeyi andırıyordu. Ayağa kalkıp yürümeye başladığı zaman ayaklarının altının çok yumuşak olduğunu hissetti. Çok rahatlamıştı, acısı azalmıştı, mutluluktan içi titredi. Ayaklarından çıkan poşet hışırtısı uzaklara yayılıyordu. Taşkın Ejderha Nehri'nin kuzey kıyısından ağır iş makinelerinin gümbürtüsü geliyordu, şimdi ayaklarının altında olan yerin adı değişmişti, artık Osmanthus Bölgesi deniliyordu. O anda Osmanthus'lular uykularının en derin anlarını yaşıyordu. Jintong'un bulunduğu yerin güneydoğusunda yükselen yeni yapılmış ve şehrin en lüks binası olan Osmanthus Konakları'ndaki birkaç pencereden süzülen zayıf ışıklar dışında bölgedeki bütün binaların ışıkları söndürülmüştü. Sonunda pagodaya doğru yönelip annesinin yanına gitmeye karar verdi, annesi ne derse desin artık yanından ayrılmayacaktı, korkmak sayılırsa sayıl-

sındı, hiçbir işe yaramıyorsa yaramasındı, annesinin yanında devekuşu yumurtası yiyemeyecek ve saunada yıkanamayacaktı ama en azından artık sokaklarda yalnız başına, yarı çıplak, ayağında ayakkabı yerine plastik poşetlerle zavallı bir şekilde koşturmak zorunda olmayacaktı.

Caddenin kenarında mağazalar vardı. Birden vitrinin ışıltısına kapılıp o anda asla ve asla yapmaması gerekirken vitrinin önünde dikilmeye başladı. Vitrinde modaya uygun giydirilmiş altı tane vitrin mankeni vardı, üçü kadın, üçü erkek. Giysiler sanki gökten indirilmiş gibi canlı renklerdeydi, kadın mankenler fildişinden oymaydı. O tümü altın sarısı ya da kapkara olan saçlar, parlak ve zeki alınlar, hokka gibi burunlar, kıvrık kirpikler, duygulu bakışlar, yumuşak ve kırmızı dudaklar Jintong'un aklını başından aldı ama tabii ki en çok hayran kaldığı şey, mankenlerin dimdik duran memeleriydi. Baktıkça, mankenler gözüne gittikçe daha canlı gelmeye başladı, mankenlerin memelerinden yükselen o bal gibi tatlı koku vitrinin camından süzülüp Jintong'un kalbine doğru akmaya başladı sıcak sıcak. Alnı buz gibi vitrin camına çarpınca geçici bir süre de olsa kendine geldi. Deliliğinin yine nüksetmesinden ölesiye korkuyordu, kendine geldiği bu geçici süreden faydalanıp oradan koşarak uzaklaşmak istedi. Kendini koşmaya zorladı, tam biraz uzaklaşıp bir tur atmıştı ki kendini yine başladığı yerde buluverdi. İki elini havaya kaldırıp karanlık gökteki yıldızlara doğru dua etti: Gökteki Babamız, onlara dokunmama izin ver, onlara dokunmalıyım, bir daha senden hiçbir şey istemeyeceğim yaşadığım sürece.

Kendini mankenlere doğru fırlattı, camın kırıldığı hissetti ama hiç ses çıkmamıştı. Daha mankenlere elini sürmemişti ki mankenler yere devriliverdi. Elin sert bir "meme"nin üzerine koydu. Hemen ardından korkunç gerçekle baş başa kaldı: Aman Tanrım, meme ucu yok!

Ağzına ve gözlerine tuzlu ve yakıcı bir sıvı giriyordu. Vücudunun dipsiz bir çukura battığını duyumsadı.

6

1980'lerin sonuna doğru Belediye Kültür Bürosu'nun, Kültürel Eserleri Koruma Ofisi, pagodanın içinde bulunduğu yüksek zemin üzerine bir lunapark inşa etmeye karar verdi. Ofisin müdürü, kırmızı bir buldozer ve yeni atanmış, ellerinde coplar olan bir düzine polis, bir noter, bir televizyon muhabiri ve bir de gazeteciyle birlikte gelip pagodanın önündeki evin çevresini kuşattı. Müdür, ana oğul Shangguan'lara mahkeme kararını okudu: "Detaylı bir incelemenin sonunda pagodanın önünde bulunan evin Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın kamu malı olduğuna karar verilmiştir, Shangguan Lu ve oğlu Shangguan Jintong'un özel mülkü değildir. Kendi evleri makul bir fiyata satılmış ve elde edilen gelir, akrabaları Papağan Han'a verilmiştir. Shangguan ailesi pagodanın önündeki evi, kanunlara aykırı bir şekilde işgal etmektedir ve bu tebliğden sonra altı saat içinde bahsi geçen evi acilen terk etmekle yükümlüdürler, eğer evi zamanında terk etmezlerse kamu malını işgal etmekle hüküm giyeceklerdir. Shangguan Lu, az önce okuduklarımı anladın mı?" diye sordu müdür öfkeyle.

Kang'ın üzerinde bir kaya gibi sakin oturan Shangguan Lu, "Traktörünüz önce beni ezip geçmek zorunda," dedi.

Müdür, "Shangguan Jintong, anan iyice yaşlandı, kafası karışık, onunla konuşup ikna etmen lazım, akıllı bir adam, sürecin gerektirdiği gibi davranır, hükümete karşı gelmenin sonu iyi olmaz!" dedi.

Vitrini kırıp bir mankene zarar verdiği için akıl hastanesine gönderilip orada üç yıl geçirmiş olan Shangguan Jintong başını ahşap bir kukla gibi salladı. Alnında bir yara izi vardı, zihinsel kusurunu gösteren cam gibi boş gözlerle bakıyordu. Müdür elindeki telsiz telefonu havaya kaldırınca Jintong kendini, adamın önüne atıp diz çöktü, başını iki elinin arasına alıp yalvarmaya başladı: "Şok vermeyin bana... Şok vermeyin bana... Akıl hastasıyım ben... akıl hastasıyım..."

Müdür mahcup bir tavırla notere bakıp, "Yaşlı olan aklını yitirmek üzere, genci çoktan delirmiş, şimdi ne yapacağız?" dedi.

Noter, "Elimizde delil olarak video kayıtları var, eğer çıkmazlarsa onları zorla çıkarırız!" dedi.

Müdürün bir el hareketiyle içeriye dalan polisler, Shangguan Lu ve Jintong'u sürükleyerek zorla dışarıya çıkardı. Shangguan Lu bembeyaz olmuş saçlarını bir aslan yelesi gibi sallayarak polislere karşı koyuyordu. Jintong'sa durmadan, "Şok vermeyin bana... Şok vermeyin bana... Akıl hastasıyım ben..." diye yalvarmaya devam etti.

Shangguan Lu, sazdan kulübeye girmek için kıvranmaya devam edince polisler, onun ellerini ve ayaklarını bağladı. O kadar öfkelenmişti ki ağzından köpükler çıkarıyordu, sonunda bayılıverdi.

Polisler kulübedeki birkaç kırık dökük ev eşyasını ve yırtık pırtık yatak ve yorganı dışarıya attı. Kırmızı buldozer sık demir dişleri olan kepçesini havaya kaldırdı, bacasından gürleyen dumanlar çıkıyordu, pagodanın önündeki küçük kulübeyi kükreyerek darmadağın etti. Jintong bu kırmızı devin, kendisi için geldiğini sanıyordu, pagodanın ıslak temeline korkuyla yaslanıp gözlerini kocaman açarak ölmeyi bekledi.

Bu kritik anda, yıllardır ortada olmayan Sima Liang birden gökten düşüverdi aralarına.

Aslında bundan on, on beş dakika kadar önce çimen yeşili bir helikopterin Dalan semalarında süzüldüğünü görmüştüm. Helikopter, yüksek tepelerin üzerindeki boşlukta devasa bir yusufçuk gibi yavaşça kayıyordu. Gittikçe alçalıyordu ve o sarkık karnı alçalırken pagodanın sivri kubbesine sürtecek gibi oldu birkaç kez. Kıçını yukarı kaldırıp inişe geçtiğinde tepesinde hızla dönen pervanesi küçük hortumlar yaratmaya başladı, pervanesinden yayılan vızıltı beynimde uğulduyordu. Helikopterin göz kamaştırıcı kokpit penceresinden dışarıya çıkmış ve aşağıya bakan büyük ve yuvarlak bir kafa gördüm. Yüzünün hatlarını seçecek zamanım olmadı, helikopter göz açıp kapamadan geçiverdi. Kırmızı buldozer kükrüyor, paletleri gümbürdüyordu, devasa kepçesini dinozorlar çağından kalma tuhaf bir canavar gibi havaya kaldırıp pagodanın önündeki küçük kulübenin çatısına geçirdi. Taoist Rahip Men Shengwu üzerinde geleneksel siyah cübbesiyle pagodanın önünde bir hayalet gibi belirip birden aynı hızla kayboldu. Kendimi tutamayıp bağırdım: "Şok vermeyin bana, akıl hastasıyım ben, akıl hastası olmam yeterli değil mi?"

Çimen yeşili helikopter geri döndü, bu kez yan yatmıştı ve sarı dumanlar tükürüyordu. Kokpitin penceresinden bir kadın sarkıyordu. Kadın bağırıyordu ama pervanenin sağır edici pır pırlarından sesi zar zor duyuluyordu: "Durun... yıkamazsınız... tarihî bir yapı... Qin Wujin..."

Qin Wujin, Sima Ku ve benim de öğretmenliğimi yapmış olan 2. Qin Bey'in torunuydu. Kültürel Eserleri Koruma Ofisi'nin müdürüydü ama korumadan çok, geliştirmeden yanaydı. Şimdi de bizim aileye ait olan büyük, seladon seramik bir kâseyi dikkatle incelemekteydi elinde. Gözleri ne kadar da parlaktı. Yanaklarındaki etlerin seğirmesinden helikopterin kükremesinden korktuğu anlaşılıyordu bariz bir şekilde. Başını kaldırıp yukarı

baktığında helikopter yine geri dönmüştü ve Qin Wujin bir toz bulutu tarafından yutuldu.

Bu çimen yeşili koca oğlan, sonunda pagodanın önündeki açıklığa inebildi. O düz pervaneler, helikopter yere indikten sonra bile Geng Lianlian'ın karides ezmesi yaparken kullandığı spatula gibi, tak tak tak diye dönmeye devam etti, helikopterin hantal gövdesi de akılsız devinimlerle sarsılmaya devam ediyordu. Pervaneler giderek yavaşladı, her bir dönüşü bir öncekinden daha yavaş oluyordu, sonunda şöyle bir titreyip tamamen durdu. Canavar sonunda yere oturmuş ve boş gözlerle etrafa bakınıyordu. Karnındaki kapı açılınca içinden ışık süzüldü. Üzerinde deri palto olan bir adam, küçük merdivenden aşağıya indi, onun arkasından da üzerinde portakal sarısı trençkot olan bir kadın geliyordu. Kadın, göz kamaştıran bir sarılıktaydı, merdivenden inerken geniş kalçaları göründü. Kadının giydiği yün etek de sarıydı ama trençkotuyla aynı tonda değildi. Trençkotu parlak bir sarıydı. Eteğiyse daha koyu bir sarı. Baldırları çok sıkıydı. Sonunda yüzünü de döndü. Alışkanlığım olduğu üzere insanlara bakarken önce üzerindekileri incelerim, önce kadının vücudunu saran trençkotuna baktım, ince kazağının içindeki memeleri iriydi, sutyen giymiyordu, meme uçları balıkçı yaka yün kazağına sürtünüyordu. Bu kazak da sarıydı, yün eteğin sarısıyla temelde aynı sarılıkta olduğunu söyleyebilirim. İri memelerinin arasına büyük, altın bir kolye gizlenmişti. Vakur bir ifade taşıyan dikdörtgen şeklinde bir yüzü ve dalgalı, parlak, siyah saçları vardı. Saçları çok sık olduğundan kafa derisi görülmüyordu. Onu hemen tanıdım, Lu Liren ve Shangguan Pandi'nin kızları Lu Shengli'ydi bu. Sanayi ve Ticaret Bankası'nın müdürlüğünü yaptığı sırada kasten az yiyerek düşük yaptığı söylentisi vardı şehirde. Neden böyle bir söylenti dolanıyordu ki? Çünkü belediye başkanlığına yeni atanmıştı.

Eski Belediye Başkanı Ji Qiongzhi beyin kanamasından ölmüştü, kimileri onun öfkeden öldüğünü söylüyordu. Ben deliyim, numara değil, deli olduğumu inkâr edemem ama her şeyin de farkındayım, mesela Lu Shengli'nin nasıl belediye başkanı olduğunu çok iyi biliyorum fakat bunu size söylemem. Lu Shengli vücudunu 5. ablamdan miras almış ama annesinden daha saygın ve daha tarz sahibi bir görünüşü var, her nesil bir öncekini geçecek tabii. Yürürken safkan bir yarış atı gibi boynu dik, göğsü dışarıda yürüyordu. Helikopterin karnından koca kafalı orta yaşlı bir adam daha fırladı. Üzerinde pahalı bir takım elbiseyle büyük ve enli bir kravat vardı. Lu Shengli yarış atı adımlarıyla adamın ardından seyirtti.

Bu koca kafalı adam kelleşmeye başlamıştı, yine de yüzünde yaramaz bir çocuk ifadesi vardı. Işıl ışıl parlayan gözleri sanki bir sırrı gizliyordu, iri burnunun altında güzel, dolgun dudakları olan küçük bir ağzı vardı, kulakları beyaz ve etliydi, büyük kulak memeleri bir hindinin gerdanı gibi aşağıya sarkıyordu. Hayatımda buna benzeyen bir başka erkek yüzü daha görmemiştim, böyle bir kadın yüzü de gördüğümü söyleyemem elbette. Böyle seçkin bir yüze sahip olanların kaderinde imparator olmak vardır, aşkta şanslı olurlar, üç karısı, altı yavuklusu ve yetmiş iki cariyesi olur. Onun Sima Liang olabileceğini tahmin ettim ama buna inanmak da istemiyordum. Henüz beni fark etmemişti ve ben de onun beni görmesini hiç istemiyordum. Beni görse bile beni tanıdığını söylemeye cesaret edemezdi. Shangguan Jintong artık "şehvet düşkünü" bir akıl hastasıydı. Onun arkasında Lu Shengli'den daha uzun ve daha iri olan melez bir kadın vardı. Kadının gözyuvaları neredeyse yüzünün içine göçmüştü, kan kırmızısı dudakları, kar gibi beyaz, kırağı gibi soğuk, ipek gibi kaygan memeleri vardı yürüdükçe hoplayan, küçük ve narin meme uçları nefes nefese kalmış bir kirpinin o küçük ağzı gibi sivriydi.

Mo Nehri'nin yeni onarılmış köprüsünün yakınlarında iki tane çok büyük limuzin göründü, biri kırmızı, öteki beyazdı, bir tavukla horozu andıran bir şekilde birbirlerinin kuyruklarına takılmış bu tarafa doğru geliyorlardı. Bu iki araba çiftleşse çocukları ne renk olurdu acaba?

Lu Shengli ara ara başını çevirip adama bakarken her zaman yüzünde taşıdığı o küstah ifade yerini büyüleyici bir gülümsemeye bırakıyordu. Lu Shengli'nin gülümsemesi bir elmastan daha değerli ve zehirden daha tehlikeliydi. Kültürel Eserleri Koruma Ofisi'nin müdürü elinde bizim seladon seramik kâseyle paytak paytak koşarak geldi. "Belediye Başkanı Lu, Belediye Başkanı Lu, buraya kadar gelip çalışmamızı yerinde görmeniz ne kadar onur verici, hoş geldiniz." "Burada ne yapmayı planlıyorsunuz?" diye sordu Lu Shengli. "Bu eski pagoda etrafında Çinli ve yabancı turistlerin ilgisini çekecek büyük bir tematik eğlence parkı inşa etmeyi düşünüyoruz," dedi müdür. "Peki, bunu ben neden bilmiyorum?" dedi Lu Shengli. "Bu projeyi eski Belediye Başkanı Ji Qiongzhi onaylamıştı," dedi müdür. "Ji Qiongzhi onayladıysa bu projeyi detaylı bir şekilde tekrar masaya yatırmalıyız. Bu pagoda koruma altındadır ve önündeki kulübe de yıkılamaz, burada 'Kar Pazarı'nı yeniden faaliyete sokmayı düşünüyoruz, burada bir lunapark inşa edip birkaç kıçı kırık atari, birkaç köhne çarpışan araba ve birkaç aptal masa oyunu koyarak ne kadar eğlenilebileceğini sanıyorsunuz? Bunun neresi eğlenceli? Yoldaş, eğer buraya yabancı turistleri çekip ceplerindeki parayı almak istiyorsak daha büyük bir vizyonun olmalı. Şehir sakinleriyle görüşüp onlara 'Doğu'nun Kuş Cenneti'nin öncü ruhu ve girişimciliğinden bir şeyler öğrenmeleri için çağrıda bulundum, onlar başkalarının yolundan gitmeyip kendi yollarını çizdiler, başkalarının aklına bile gelmeyen yeni ve farklı şey yaptılar, reform nedir, sorarım sana? Ya dışa

açılmak? Bir şeyler düşünüp cesaretle hareket etmektir, bu dünya üzerinde düşünemeyeceğin şeyler olabilir ama yapamayacağın şey yoktur. 'Doğu'nun Kuş Cenneti' şimdi 'Zümrüdüanka Planı' dedikleri bir projeyi geliştirme sürecinde, devekuşu, altın sülün ve tavus kuşunu melezleme yöntemiyle birleştirip şimdiye kadar sadece efsanelerde olan bir kuşu diriltme peşindeler Zümrüdüanka'yı..."

Lu Shengli halk önünde konuşmaktan bir hitap bağımlısı olup çıkmıştı, konuştukça konuştu, bir yarış atının toynakları koşmaya nasıl alışmışsa o da konuşuyordu işte, konuştukça daha da hararetli konuşuyordu. Noter ve polisler boş boş bakarak ayakta dikiliyordu. Şehir televizyonundan gelen muhabir, haklı bir üne sahip ve daha yeni Radyo ve Televizyon Bürosu Müdürlüğü'ne atanmış olan Tek Boynuzlu At, Lu Shengli ve değerli konuklarını kameraya çekmekle meşguldü. Aklı sonradan başına gelen gazeteciyse bir öne bir arkaya koşturup, bazen yere diz çökerek, bazen de ayakta dikilerek belediye başkanı ve seçkin yabancı konuklarının fotoğraflarını çekmeye başladı.

Sima Liang sonunda eli ve ayağı bağlı olarak pagodanın önünde uzanan annemi fark edebildi. Boyu birden sanki kocaman bir el, saçını tutup yukarıya çekiyormuşçasına uzadı. Geriye doğru birkaç adım attı. Başını iki yana salladı, gözlerinden yaş boşandı. Yavaş yavaş yere diz çöktü, dizleri yere değer değmez hızlı bir şekilde secde etmeye başladı. Salya sümük ağlıyordu: "Ah, nineciğim, nine..."

Gerçekten ağlıyordu, gözlerinden boşanan gözyaşları ve burnunun ucundan damlayan sümükler kanıtlıyordu yapmacık olmadığını. Shangguan Lu az da olsa görebilen o tek gözünü kocaman açıp, "Liang... sen misin?" dedi titreyen dudaklarla.

"Nine, canım ninem benim, evet, benim, Sima Li-

ang, senin sütünle büyümüş olan Sima Liang," dedi ağlayarak. Shangguan Lu yerde kendini çevirmeye çalıştı. Sima Liang ayağa kalkıp, "Kuzen, ninem niye böyle bağlanmış?" dedi. Lu Shengli yüzünde ne yapacağını bilemez bir ifadeyle, "Kuzen, benim ihmalkârlığım," dedi. Sonra Qin Wujin'e dönüp dişlerini gıcırdatarak, "Sizi orospu çocukları!" diye çıkıştı. Qin Wujin'in bacakları titremeye başladı, bizim seladon seramik kâseyi hâlâ elinde tutuyordu. "Ofise geri döndüğümde, hayır, hemen şimdi," dedi Lu Shengli, "seni görevinden alıyorum, kovuldun, şimdi gidip özeleştirini yaz hadi!" Sonra eğilip Shangguan Lu'nun iplerini kendi elleriyle çözmeye başladı. Çok sıkı olan bir düğüme denk gelince düğümü dişleriyle açtı. Çok dokunaklı bir sahneydi bu. Shangguan Lu'yu yerden kaldırırken, "Nine, geç kaldığım için özür dilerim," dedi. Annem ona şüpheyle bakıp, "Sen de kimsin?" diye sordu. Lu Shengli, "Nine, beni tanımadın mı? Lu Shengli'yim ben, torunun!" dedi. Annem başını sallayıp, "Hiç de ona benzemiyorsun, hem de hiç," dedi. Sonra başını çevirip Sima Liang'ı arandı, "Liang, gel de sana bir dokunayım, bakayım şişman mısın yoksa zayıf mı?" dedi. Annem Sima Liang'ın başını okşarken, "Evet, benim Sima Liang'ımsın sen, insanlar yıllar boyunca değişir ama kafatasları hep aynı kalır. İnsanın kaderi burada yazılıdır. Tamam, tamam, semirmişsin, evladım, görünüşe göre halin vaktin yerinde ya da en azından iyi beslenmişsin," dedi. "Nine, evet, iyi besleniyorum, artık dardan çıktık sayılır, bugünden sonra sen de rahata erip hayatın tadını çıkaracaksın. Küçük dayım nerede? O ne yapıyor?" dedi hıçkırarak.

Sima Liang, anneme ve Lu Shengli'ye benim nerede olduğumu sorarken ben pagodanın etrafında dolanıyordum. Aklımda bir sorun olduğunu inkâr etmiyorum ama bu sorun sadece bir memeyle karşı karşıya geldiğim za-

man nüksediyor, geri kalan zamanlarda hiçbir sorunum yok. Akıl hastasını oynamanın tadını derinden tattım bir kere. Ne düşünüyorsan onu söyleyebiliyorsun, ağız dolusu saçmalasan da insanların tek yaptığı sana gülümsemek. Akıl hastalarının saçmalamasına gelince, doğru söyleyeni zaten dokuz köyden kovmuyorlar mı, gerçekleri söylediğin zaman yaftaları hazır, hemen akıl hastası ilan ediliyorsun. Akıl hastasıysan istediğini yapabilirsin, işlek bir caddenin ortasında dans edebilirsin mesela, sürücüler sana çarpmaz, polis gelip yakalamaz, ne döver ne de söver, seni azarladığı zaman karşısına geçip aptal aptal sırıtabilirsin, elini uzatıp belindeki kemerin parlak tokasıyla oynarken, "Memmee!" dediğinde polis gülse mi ağlasa mı bilemez. Şehrin, Kadınlar Birliği şefinin kırık dökük arabasını durdurup parlak farlarına elleyerek "Memmee! Memmee!" dediğinde Kadınlar Birliği şefinin arabasının içinde başını geriye atıp kahkahalar içinde kıvrandığını görebilirsin. Meydandaki sinemanın önünde havada karşılıklı asılı duran büyük posterleri bir maymun gibi zıplayıp pislikten kuzgun karasına dönmüş on parmağınla aşağıya doğru çekerken avazın çıktığı kadar, "Memmee! Memmee!" diye bağır bakalım. O meşhur film yıldızı, o memelerini açarak meşhur olmuş film yıldızı reklam panolarından sana doğru tebessüm edecektir. İşte o gün beni, Shangguan Jintong'u izleyen kişi sayısı, sinemanın karanlığında oturmuş film izleyenlerden daha fazlaydı. Kadını, erkeği, çocuğu, yaşlısı, herkes beni izliyordu. İçlerinde daha yeni doğum yapmış genç bir kadın vardı, beni tanıdı, ben de onu tanıyordum ama deli taklidi yapıp onu tanımazdan geldim. Kadın sineklikten bile daha şeffaf bir elbise giyiyordu, altında da siyah külotlu file çorap vardı. Teni çok beyaz, vücudu harikaydı, daha yeni doğum yapmış demezsin. Sanki kurt üzümü doğurmuş sanırsın. Sutyen takmadığından gözü-

ne çarpan ilk şey güçlü ve iri memeleri oldu. Sütü çok bol ve besleyici olmalıydı. Bebeği çok şanslıydı anlayacağınız. Elinde bir file taşıyordu, dikenli bir hıyar çıkmıştı filenin deliğinden. Hıyarların tüylü dikenleri mor ve parlak bir patlıcana batıyordu. Filede biraz da üzerinden tazelik damlayan, şekil bozukluğuna uğrayıp meme ucu gibi fazlalıklar çıkarmış kırmızı domatesler vardı. Deli deli kulakları küpeli, hopladı zıpladı, iri memeleri elledi! Boyunlarına kırmızı fular bağlamış bir grup masum çocuk hep birlikte alkış tutup bana tezahürat yaptı, dalga da geçtiler elbet. Öğretmenleri, bu çocukları sinemaya ahlaki değerler üzerine bir film izlemeye getirmişti. Hoparlörlerden filmden[1] bir parça duyuluyordu:

> Dünyada sadece annen olsa yeter,
> En büyük hazinen annendir,
> Annesi olmayan çocuk kurumuş ota benzer.

Şerbet, buzlu dondurma, kaymak, jöle. Çubuk dondurma, buzlu çubuk durdurma, ağzında tüter dumanı. Bom! Pompalı tüfek, vur hedefi, kap hediyeyi. Halka atma oyunu, bir atış bir yuan. Halka neye denk gelirse senindir. Sigara var, çiklet var, Jianlibao'nun[2] yerli meyve suyu var, Coca Cola var, halkayı geçir kazan, olmadı eller cebe. Maymunlusu. Bıldırcın dövüşü. Herkes kendi işinde iyidir, kimi gonk çalar kimi şeker satar. Satrançta son hamleyi yapanı da var. Otantik Vietnam aperatifleri, kendini savunduğu bir kavgada kahraman olan Sha Libao'nun, yüklü bir altınla özel olarak davet ettiği Nguyễn Thị Mei Xiang adlı Vietnamlı bir aşçının hazırladığı tadı damağı-

1. 1988 yapımı bir Tayvan filmi (Ç.N.)
2. Bir meşrubat firması. (Ç.N.)

nızda kalacak yemeklere buyurun. Bir yandan Markov'un at eti köftelerini yiyin, bir yandan da masajın keyfini çıkarın! Ucuz pudra sürmüş Çinli ve yabancı kızların müşterileri çekmek için kıkırdayıp flört etmelerini izleyin. Böyle yerler hep paralıdır ama şehvet düşkünü Shangguan Jintong'un performansını izlemek bedava. Şehvet düşkünü "moruk meme emiyor" performansını sergiliyor! İçiniz kıpır kıpır olacak, elinde bir file taze sebze taşıyan etine dolgun genç kadının koca gözlerinde ışıldayan o genç kadınlara has benzersiz mutluluğu göreceksiniz, o kolayca empati kurulabilecek zayıf ışıltıyı. Papağan Han'ın evinde kısacık bir süre içinde yanıveren o parlak ışığın altında bu kadının bir dutu andıran tatlı ekşi duygu denemelerini okumuştun. Kadın o zamanlar bir "kendin seç kendin al" dükkânında enselendi. Sen de kadının o güzelim iri memelerinden etkilenip cömert bir tavırla ayağa kalktın, kadının kocası gibi davranıp onun yerine hesabı ödedin. "Karımın hesabı kendi ödeme alışkanlığı yoktur," dedin. Sonra onu tanımazdan geldin. Ama bir daha sıçrayıp posterin üzerindeki film yıldızının memelerine elleme tutkunu da kaybettin. Utanç içinde koşarak bir ara sokağa saptın. Ama daha sokağın ağzına yeni varmıştın ki kadının çoktandır orada seni beklediğini fark ettin. Sokak çok sessizdi. Sadece çocuk bezleri parlak gün ışığının altında renkli birer bayrak gibi sallanan birkaç çocuk vardı. Kadın şöyle fısıldadı: Sen gerçekten akıl hastası mısın yoksa sadece akıl hastası gibi mi davranıyorsun? Sana bir borcum var. Hadi elle benimkini, bir kere elle de ödeşelim. Ellesene hadi, seni zavallı adam, o reklam panolarında gördüklerin sahte, o film yıldızının memeleri gerçek değil, sünger ya da pamukla desteklediği için o kadar iri görünüyor. Seni zavallı adam, yoksa bu yüzden mi delirdin? Dokun hadi. Kadın gözlerden uzak bir köşeye çekilip etrafı kolaçan et-

tikten sonra memelerini işaret edip, "Deli seni, gel buraya, çabuk ol, sana bir kereliğine yardım edeceğim," dedi. Kadının bebek bezi içindeki memeleri çok vakur ve kutsal bir eda içindeydi. Yüzünü ellerinin içine gömüp diz çöktün, "Hayır..." dedin acıklı bir sesle. Kadın içini çeken bir aydın gibi, "Oh, demek beni yalancı çıkarıyorsun," dedi. Filesindeki meme ucu çıkarmış olan domateslerden en irilerini seçip elime tutuşturdu, bebek bezi içindeki ince belini büküp göz kamaştıran bir ışık tarafından yutuldu bir anda... Zengin, sembolik bir anlam yüklü domatesleri elimde incelerken uzun uzun düşündüm. Domatesler niye meme ucu çıkarır ki? Dağlar yeryüzünün meme uçlarıdır, dalgalar denizin, dil düşüncenin, çiçekler bitki örtüsünün, sokak lambaları caddenin, güneş kâinatın... Her şeyin memelerle bir bağlantısı var, dünya üzerindeki her şeyi meme uçlarıyla ilişkilendirmek, benim, akıl hastası Shangguan Jintong'un kendini en özgür hissettiği ve en paranoyaklaştığı ruh halidir.

Pagodanın etrafında dönüyordum, sanki pagodanın değil de bir memenin etrafında dönüyordum. Birden Sima Liang'la yüz yüze geldim, acaba deli gibi davranmaya devam mı etseydim yoksa onun beni ayık zihnimle görmesine izin mi verseydim? Birbirimizi neredeyse kırk yıldır görmüyorduk ve beni bir akıl hastasına dönüşmüş halde bulmak onu çok üzecekti. Evet, çok üzülür, çocukluk arkadaşıma kendimi en akıllı ve entelektüel halimle göstermeliydim. Liang, Sima Liang! Küçük dayı, küçük dayı Jintong! Birbirimize sıkıca sarıldık. Üzerindeki ağır parfüm kokusundan neredeyse sarhoş olup bayılacaktım. Sonunda beni sıkmayı bıraktı. Onun o yerinde duramayan büyük gözlerine baktım. Çok bilge bir adam gibi içini çekti. Onun jilet gibi ütülenmiş takım elbisesinin omzunda bıraktığım gözyaşlarımı ve sümük izlerimi gördüm. Bu sıra Lu Shengli elini uzattı, sanki

benimle el sıkışmak istiyordu ama ben elimi uzattığımda elini çoktan geri çekmişti. Utançtan ne yapacağımı şaşırdım, içim büyük bir öfkeyle doldu. Anasını sattığımın, Lu Shengli, nereden geldiğini unutmuşsun sen! Tarihini unutmuşsun sen! Tarihini unutmak demek ihanet etmek demektir! Sen Shangguan ailesine ihanet ettin, ailenin temsilcisine – ben neyi temsil edebilirim ki şu hayatta? Ben kimseyi temsil etmiyorum. Hatta kendimi bile temsil edemem. "Küçük dayı, merhaba, nasılsın, buraya gelir gelmez yaptığım ilk iş seninle ninemi aramak oldu." Yalan, düpedüz yalan, baştan aşağıya yalan. Lu Shengli, sen bir zamanlar Taşkın Ejderha Çiftliği'nin hayvancılık bölümünde müdürlük yapan Shangguan Pandi'nin vahşi hayal gücünü miras almışsın; o şimdi Tanrı'nın hayvanat bahçesinde bir genelev açtı, oysa sen sadece Zümrüdüanka'yı yaratmakla uğraşıyorsun ama onun samimiyetini ve açıklığını miras alamamışsın. O güzelim yün kazağının içindeki iriliğini yitirmiş memelerini ilk bakışta fark ettim, elim kirli diye elimi bile sıkmak istemesen de senin memelerine ellemek istiyorum, sen benim yeğenim olabilirsin, ben de senin küçük dayın olabilirim ama yine de memelerine ellemek istiyorum. Bir kadının memeleri, Zümrüdüanka Parkı'ndaki çiçekler gibi kamu malıdır. Çiçek koparmak genel ahlaka aykırıdır ama dokunmak öyle mi? Dokunmak da olmaz. Ben dokunabilirim çünkü akıl hastasıyım ben, delinin biri, ABD başkanını vurdu, adamı infaz bile etmediler, öyleyse delinin birinin bir kadının memelerini ellemesinde büyütülecek ne var? Bakıyorum da belediye başkanı olmuşsun, banka müdürlüğü yapmışsın. "Memmee..." dedim gözlerimi Lu Shengli'nin memelerine dikip, "Aman aman, aaa!" diye abartılı bir çığlık atan Lu Shengli hemen Sima Liang'ın arkasına saklandı. Meme uçları Sima Liang'ın omuzlarına değiyordu. Erkeklerin ellerinde olgunlaşmış bir hur-

ma gibi sıkılıp haşatı çıkmış, üzerindeki deliklerden sızdıran o iki memeyle bir de karşıma geçmiş utangaç bir bakireyi oynuyorsun. Aman, boş ver, umurumda değilsin. "Küçük dayı, delirdi, sokaklarda kadınların peşinde koşturup memelerine dokunmaya çalışıyor," dedi birden Sima Liang'a benim hakkımda kötü şeyler söylemeye cesaret edip, ne zaman sokaklarda kadınların peşinde koşturmuşum ki? Sima Liang, o soğuk, kaygan, parlak, beyaz, iri ama yağlı olmayan memeleri olan Asya ve Avrupa kırması kadını yanıma getirip benimle tokalaştırmak istedi. Sima Liang'ın çok fiyakalı göründüğünü kabul etmeliyim, Babbitt'in yıllar önce bize izlettiği filmin kadın kahramanını andıran bu Avrasyalı kadını koluna takıp köyümüze getirerek atalarımızın şanına şan kattı, insanın erkek çocuğu oldu mu Sima Liang'a benzemeli. Bu melez kadın görünüşe göre hiç üşümüyordu, üzerinde ince bir elbise vardı, memelerini kasten gözüme doğru sokup, "Merhaba, nasılsın?" dedi. Çinceyi çok tuhaf bir şekilde konuşuyordu. Daha önce de dediğim gibi ne zaman bir çift güzel meme görsem ağzım burnum oynar, yine öyle oldu. "Memme," dedim. "Küçük dayının bir gün bu hale gelebileceğini hiç düşünmezdim," dedi Lu Shengli üzgün bir sesle. Sima Liang gülerek, "Bunu bana bırakın, küçük dayımın hastalığının tedavisini ben üstleniyorum. Belediye Başkanı Lu, şehrin göbeğinde şehrin en büyük otelini yapmak için yüz milyon yuan yatırım yaptım. Pagodanın bakım masraflarını da ben karşılayacağım. Papağan Han'ın 'Doğu'nun Kuş Cenneti'ne yapacağım yatırım için de kontrole gönderdiğim denetçilerin sunacağı raporu bekliyorum. Sen Shangguan ailesinin soyundan gelen gerçek bir Shangguan'sın, belediye başkanlığını tüm kalbimle destekliyorum. Ama ninemin başına gelenlerin bir daha yaşanmamasını istiyorum," dedi. "Sana garanti ederim," dedi Lu Shengli, "bundan sonra

nineme ve ailenin diğer üyelerine en yüksek nezaketle davranılacak."

Dalan Belediyesi Hükümeti ve Güney Kore kodamanı Sima Liang'ın ortak girişimi olan Büyük Dalan Oteli'nin sözleşme imzalama töreni Osmanthus Konakları'nın konferans salonunda yapıldı. Sözleşme imzalandıktan sonra Sima Liang'la birlikte on yedinci kattaki kral dairesine girdim. Kral dairesinin ayna gibi parlayan zemininde kendi yansımamı gördüm. Duvarlardan birinde büyük, yağlıboya bir resim asılıydı, resimde çırılçıplak bir şekilde sürahi taşıyan bir kadın vardı, kadının memeleri üzerinden tazelik damlayan kirazları andırıyordu. Sima Liang gülerek, "Küçük dayı, bu oyuncağa bakmana gerek yok, birazdan sana gerçeğini göstereceğim," dedi. "Manli!" diye haykırdı Jintong. Melez kadın birden içeriye girdi. "Küçük dayıma bir banyo yaptırıp yeni giysiler giydirmek istiyorum," dedi Sima Liang. "Hayır," dedim, "Liang, istemiyorum." "Küçük dayı, biz ikimiz kardeş gibiyiz, birbirimizden farkımız yok, acılara birlikte göğüs gerip mutluluğun tadını birlikte çıkaracağız, ne yemek, ne giymek, ne yapmak istiyorsan bana söylemen yeter, eğer kibarlıktan çekinip söylemezsen beni küçük görmüş olursun," dedi Sima Liang.

Manli beni kolumdan tutup banyoya götürdü, üzerinde fener örtüsünü andıran kısa bir askılı elbise vardı, elbisenin ince askıları omuzlarında aşağıya salınarak iniyordu. Bana gülümseyip felaket bir Çinceyle, "Küçük dayı, ne istersen yaparız bana, dedi Sima Bey," dedi. Tek memeli İhtiyar Jin'in yaptığı gibi giysilerimi teker teker çıkardı. Bir şeyler mırıldanıp karşı koymaya çalıştım ama sonunda pes ettim. Giysilerim ıslanmış kâğıtlar gibi kırılıp onun tarafından siyah bir poşetin içine atıldı. Anadan doğma kalınca Kuşçu Han gibi ellerimle yumurtalarımı

kapayıp diz çöktüm. Eliyle kahverengi küveti işaret ederek, "Lütfen, kazanın içine girer misin,"[1] dedi. Yüzünde az önce bir Çin atasözü söyleyebilmenin gururu vardı, bense korkudan tir tir titremeye başladım. Böyle sıcak kalpli bir teklifi geri çevirmek yakışık almayacağından küvete dalıverdim.

Manli, birkaç musluğu çevirince küvetin üzerindeki deliklerden birden kar beyazı sıcak sular fışkırmaya başladı, sıcak su yumuşak yumruklar gibi belime ve sırtıma vurup masaj yapıyordu, vücudumda birikmiş onlarca yıllık kir, katman katman çıkmaya başladı. Manli başına plastik bir duş bonesi geçirip üzerindeki kısa elbiseyi çıkardı, çıplak vücuduyla küvetin dışında bir an parladıktan sonra küvetin içine atladı, Doğu Denizi'nin Ejderha Kralı'nı yenen Nezha[2] gibi bacaklarını ata biner gibi açıp üzerime oturdu. Şeffaf bir duş jeliyle tüm vücudumu ovup yoğurmaya başladı. Beni bir o yana bir bu yana çevirip ovuşturuyordu. Sonunda cesaretimi toplayıp meme uçlarından birini dudaklarımın arasına aldım. Birden kıkırdamaya başlayıp beni ovmayı bıraktı; bir kıkırtı daha ve yine bekleyiş... Kıkırdarken çalıştırılmayı bekleyen ama kontak anahtarını çeviren sürücünün beceriksizliğinden dolayı bir türlü çalışamayan bir dizel motoru hatırlattı bana. Benim zayıf noktamı bulması çok sürmedi, memeleri birden keyifsizce sarkıverdi. Sonra bir bakıcı gibi ciddi bir tavırla sırtımı ovaladı, saçımı taradı, ardından yumuşacık bir bornoz giymem için yardımcı oldu.

1. Tang Hanedanı döneminde İmparatoriçe Wu Zetian'ın güvendiği iki adamından biri olan Zhou Xing gizli bir isyan başlatmak ister, diğer adamı Lai Junchen ise onu yemeğe çağırıp oyuna getirir. Lai bir kazan yaktırır ve Zhou'ya kibarca "kaynar suyun içine girmesi" teklifinde bulunur. Zhou, kazana girmeden suçunu itiraf eder. (Ç.N.)

2. Nilüfer Prensi olarak da bilinen Taocu koruma tanrısı. Kıtlık ve kuraklık döneminde yağmur yağdırmayan Doğu Denizi'nin Ejderha Kralı'yla savaşmıştır. (Ç.N.)

Ertesi gece Sima Liang, yedi tane birbirinden güzel kızla çıkageldi, kızları dolarlarıyla soyup, "Küçük dayı, insan yeterince doymayınca açgözlü olur. Her gün meme ellemek isteyen sen değil miydin? Al sana, şişmanı, zayıfı, büyüğü, küçüğü, beyazı, karası, sarısı, kırmızısı, dudaklarını aralasan nar, dudaklarını büzsen şeftali, meme ucu bağımlılığını doya doya tatmin et, sana hayatının baharını yaşatacağım," dedi.

Kızlar cıvıldayarak odadan odaya bir maymun sürüsü gibi koşturmaya başladı. Utandıklarından kollarıyla memelerini kapatmaya çalıştılar. "Kızlar, bu ne hal böyle?" dedi Sima Liang öfkeyle, "Benim dayım bir meme uzmanıdır, kendisinin bir sutyen fabrikası var. Sakin olun biraz, bırakın dayım memelerinize baksın, ellesin onları." Kızlar balık istifi gibi önümde sıralandı. Dünyada birbirinin tıpatıp aynısı iki yaprak bulamazsınız, dünyada birbirinin tıpatıp aynısı iki meme de bulamazsınız. Bu yedi çift memenin de yedi farklı şekli, yedi farklı karakteri, yedi farklı rengi ve yedi farklı tadı vardı. Yeğenim madem parasını ödemiş, bari ben de sonuna kadar tüketeyim, diye düşündüm, onun iyi niyetini kötüye kullanmak istemedim. Bir kadının yüzünün çok belalı bir yer olduğunu bildiğimden yüzlerine bakmadım bile. Zaten memelerine bakmak yüzlerine bakmakla eşdeğerdir ve meme uçlarını emmek de ruhlarını ele geçirmekle eşdeğerdir.

Shangguan Jintong bir kadın doğum ya da meme hastalıkları uzmanı gibi kızların rutin meme kontrollerini yaptı. Önce genel bir izlenim edinebilmek için dış görünüşlerini inceledi, ardından iki eliyle dokunmaya başladı, uyaranlara karşı gösterdikleri duyarlılık derecelerini kontrol etti, ardından iyice sıkıp içlerinde yabancı bir kitle olup olmadığına baktı. En sonunda da burnunu memelerin arasına sokup koklamaya başladı, bazen öpüyor, bazen de ısırıyordu. Isırdıklarının büyük çoğunluğu

inleyip öne doğru eğiliyordu. Sadece küçük bir kısmı ısırıklara kayıtsız kaldı. Bunu takip eden iki hafta boyunca Sima Liang günde üç öğün olmak üzere her gün toplamda yirmi bir kadın çağırmaya devam etti, memeler gün ışığına çıkar çıkmaz kontrole başlıyordum. Sonuçta Dalan küçük bir şehir olduğundan, doğal olarak bu işi yapan kadın sayısı da azdı. Bu yüzden birkaç gün sonra daha önce gelmiş kadınlar saçlarının şeklini değiştirip farklı makyajlar yaparak gelmeye devam etti, Sima Liang'ı kandırmış olabilirler ama Shangguan Jintong'u kandıramadılar. Jintong elledığı memeleri zihninde arşivliyordu. Ama kadınları ifşa etmek istemedi, ne de olsa kolay bir iş değildi bu ve zor zamanlardan geçiyorlardı. Bilgeler boşuna şöyle dememişler: Eskileri inceleyerek yeni bilgi sahibi olursun. Tekrar, ezberlemenin anasıdır. Her gün farklı bir çay içersen çayın tadını çıkarırsın ama her gün aynı çayı içersen alışkanlık yapar. Son güne geldiğimde artık boynum tutulmuş ve parmak uçlarım memeleri elemekten su toplamıştı. Her çeşit memeyi sınıflandırıp zihnimdeki ecza dolabına kaldırdım. Memeleri yedi kategoriye ayırdım. Her kategorinin dokuzar tane alt kategorisi vardı ve bazı özel sınıflandırmalar da yapmam gerekti: Mesela tek memeli İhtiyar Jin'inki gibi. Ya da o gün dokunduğum ve içinde bazı kimyasal maddeler olan meme gibi, bir alçıtaşı gibi sertti, yaşadığına dair bir belirti yoktu, çok korkunçtu, bana Long Qingping'in demir memelerini hatırlattı, hatta Long Qingping'in demir memeleriyle kıyaslanamazdı bile. Dokunduğum sanki insan eti değil, demirdi. Bu şey, nasıl diyeyim, dıştan baktığınızda bir de cesur ve onurlu bir havası vardı ama parmağınızın ucuyla dokunduğunuz an, sizi korkudan havaya sıçratabilirdi. Öyle sertti ki vursanız ses çıkarırdı. Cam eşyadır, kırılabilir, koyarken dikkatli olun, nemli ortamlardan uzak tutun, patlayıcıdır. Öyle utangaçtı ki, ne

yapacağını bilemez bir halde ağlamaya başladı. Onu soyup açığa bile çıkarmadım. Bu sahte memeye olan tiksintimi bastırmayı başardım ama, ona dokundum, onu öperek meslektaşlarının arasındaki itibarını korumasına yardımcı oldum. Bana minnettar kaldığını biliyorum. Rica ederim, insan başkalarına kolaylık sağlamayı unutmamalı, sonradan yaptığına pişman olsa da. İyilik yapan ödül beklemez, yukarıdaki her şeyi bilir.

Sima Liang gözlerini kısıp gülerek, "Küçük dayı, ne oldu?" diye sordu, "Meme ucu alışkanlığın geçti mi? Dalan'da sadece bu kadarı var ama istersen seninle Paris'e gidelim, orada sana 'emcek'lerden söylerim ellemen için, ister misin?"

"Yetti, yetti," dedim, "rüyamda görsem inanamayacağım şey gerçekleşti sonunda. Baksana ellerim şişti, dudaklarım pörsüdü."

"Ben sana demiştim, senin bu hastalığın hastalık değil diye, piştin artık, normal fizyolojik ihtiyaçlarını uzun vadede karşılayamayacağın kadar giderdin. Artık kadın görünce maymun gibi peşinden koşturmazsın sanırım? Kadınların şu iki et parçası, karmaşık dersen yeterince karmaşık olur, basit dersen ondan basiti olmaz, sonuçta hepsi canlı, tüm canlılar birer hücresel organizasyondan ibaret, süt yapan bir makine. Bu şey öyle gün gibi açıkta durdu mu aslında güzel de sayılmaz. Ne de olsa uzman olan sensin, bense dış kapının mandalı, senin gibi balığa yüzme öğretecek halim yok," dedi Sima Liang gülerek.

"Sen de uzman sayılırsın," dedim.

"Benim uzmanlık alanım meme ellemek değil," dedi açıksözlülükle, "benim uzmanlık alanım kadınlara hizmet etmek, benimle yatan bir kadın bir daha hayatı boyunca beni unutamaz. Eğer cennet varsa öldükten sonra cennetin en seçkin konuğu olacağım. Düşünsene bir, ben kadınlara en saf ve fizyolojik olarak en üst düzeyde bir

zevki tattırıyorum, bir de en yüksek ücreti ödeyen de benim, söylesene sence ben insanlık tarihinin en iyi adamı değil miyim?"

Sima Liang konuşurken iki tane ince ve uzun genç kız yavaş at yolunu bilir gibi bir tavırla yatak odasına doğru ilerledi, Sima Liang gözlerini kırpıştırıp, "Küçük dayı, beni biraz beklesene, hayır işimi işledikten sonra seninle konuşmam gereken çok önemli bir mesele var," dedi.

Birkaç dakika sonra o iki genç kız hiçbir şeyden çekinmeden çığlıklar atmaya başladılar.

7

Beni annem doğurdu ama beni gerçek anlamda tanıyan Sima Liang oldu. Zihninin derinliklerinde yüzlerce mukayese kabul etmez enfeslikte meme olan Shangguan Jintong'un kulakları keskinleşti, gözleri daha bir parladı, daha bir duyarlı oldu, içi huzura erdi, cildi yumuşadı, bir anda sanki onlarca yaş gençleşti. "Ee, küçük dayı nasıl buldun?" diye sordu Sima Lang geniş bir deri koltuğun üzerinde otururken, Filipinler'in Luzon Adası'ndan gelme bir puro tüttürüyordu, ardından gözlerini kısıp gülerek, "Nasıl hissediyorsun?" diye sordu. "Harika hissediyorum, şimdiye kadar hiç bu kadar iyi olmamıştım," dedim minnettarlıkla. "Seni tam anlamıyla kurtaracağım, hadi üstünü değiştir, sana göstermek istediğim bir şey var," dedi sima Liang.

Cadillac marka upuzun, lüks bir limuzin Sima Liang'la beni Dalan şehrinin ticaret merkezine götürdü. Limuzin yeni dekore edilmiş bir iç çamaşırı mağazasının

önüne park etti. Cadillac'ın çevresi sanki çok nadir görülen bir ejderha teknesiymişçesine bir anda kalabalık tarafından çevrildi, Sima Liang beni mağazanın önüne götürdü. Mağazanın devasa vitrinine bir sürü vitrin mankeni dizilmişti, şeffaf vitrin camları sanki yerden göğe kadar uzanıyordu. Kapının üzerindeki tabelaya süslü bir yazıyla mağazanın adı yazılmıştı: "Sizi Güzelleştiren İç Çamaşırları Mağazası". Adının altında da mağazanın sloganı yazıyordu: "Seiko İç Çamaşırları, Dünyaca Ünlü, Son Moda ve Sanat Eseri". "Küçük dayı, nasıl buldun?" diye sordu Sima Liang. Ne demek istediğini sezmiştim, içimde yükselen heyecanı bastırarak, "Harika!" dedim. "Öyleyse," dedi, "artık bu mağazanın patronu sensin." İçimde bir önsezi olmasına rağmen şaşkın bir tavırla, "Ben yapamam, nasıl yapabilirim ki?" dedim. "Küçük dayı, sen bir meme uzmanısın, sutyen satmak için dünyada senden daha uygun biri var mı?" dedi Sima Liang gülerek.

Sima Liang beni kolumdan çekip mağazanın geniş giriş salonuna götürdü. Otomatik kapı sessizce açılıp sessizce kapandı. Mağazanın iç dekorasyonu henüz tamamlanmamıştı, dört duvar da devasa aynalarla kaplanmıştı, tavanda da yansımanızı gösteren metal malzemeler kullanılmıştı. Avizelerin ve duvar lambalarının hepsi meme şeklindeydi. Birkaç temizlik işçisi, ellerinde pamuklu bezlerle camları siliyordu. İşçilerin ustabaşı koşarak yanımıza gelip saygıyla eğildi. Sima Liang bana dönüp, "Küçük dayı, içine sinmeyen bir şey varsa hemen söyle," dedi. "Adı," dedim, "adını beğenmedim, çok sıradan." "Uzman olan sensin, sen söyle, ne koyalım adını?" dedi Sima Liang. "Tek Boynuzlu At," dedim hiç tereddütsüz, "Tek Boynuzlu At Sutyen Dünyası." Sima Liang bir an şaşırdı, ardından gülerek, "Küçük dayı, bu iyiymiş ama her zaman iki tane olmuyorlar mı!" dedi. "Tek Boynuzlu At," diye tekrarladım, "Bu adı seviyorum." "Patron

sensin, sen ne dersen o olur," dedi, ardından ustabaşına dönüp, "Birini yollayıp yeni bir tabela yaptırın, 'Tek Boynuzlu At' yazacak." "Tek Boynuzlu At, Tek Boynuzlu At," dedi Sima Liang gülerek, "çok özgün oldu bu. Küçük dayı, harikasın, böyle fiyakalı bir adı süngüyle üzerime gelseler düşünemezdim. İçine sinmeyen başka bir şey varsa söyle hemen, patron sensin, güç sende artık."

Daha mağazaya girmeden bir şeyler hissetmiştim, vitrindeki uzun ve ince mankenler gerçekten birinci sınıftı, şekilleri mükemmeldi, kıyas götürmez güzellikte sutyenler giydirilmişti ama yazıktır ki mankenleri yapan piçler malzemeden çalmış, memelere meme ucu eklememişti. Mankenleri işaret ederek, "Bu mankenlerin memelerinin ucu yok," dedim. Sima Liang çok şaşırmıştı, "Gerçekten mi?" dedi, "Bir tanesini indirelim de bakalım!"

Temizlikçiler apar topar vitrinden bir manken indirdi, bu mankenin sutyeni gerçekten çok güzeldi, altın saten üzerine kırmızı çiçekler işlenmişti, üst tarafı yine altın renginde dantellerle kaplıydı, alt tarafınaysa elastik bir bant çekilmişti. Çok ince bir işçilikle dokunmuştu. Böyle bir sutyen takıp sokağa çıkmak resmen güzelliğiyle kabadayılık taslamak olurdu. Sima Liang sutyeni çıkarınca doğal olarak bu mankenin memelerinin iki tane çöreği andırdığını gördü. "Bu düpedüz saçmalık!" dedi öfkeyle, "Meme ucu olmayan kadın olur mu?! Hepsini indirin aşağıya, yeniden yapılsınlar." Temizlikçilerden biri mütevazı bir tavırla, "Sima Beyefendi, mankenlerin... hepsi bu şekilde yapılıyor..." dedi. "Olmaz," dedi Sima Liang, "yeniden yapsınlar, canlı insan gibi olsun, canlı bir kadında olması gereken ne varsa hepsini yapsınlar!" Ardından altın işlemeli sutyen giyen vitrin mankenine bir tokat atıp sövdü: "Bu anasını sattığımın da ne oluyor böyle?!" Manken yavaş yavaş yere düştü. "Söyleyin onlara, daha sağlam

yapsınlar mankenleri, sadece baş eklemesinler, göz de kırpabilsin, konuşsun da. Anasını satayım, zaten yeterince para harcamadım mı ben buna?"

"Küçük dayı", Cadillac'a bindikten sonra Sima Liang kolumu dürtüp, "Çok taşaklı adamsın," diye fısıldadı. Utanarak güldüm. "Tek memeli İhtiyar Jin'i hâlâ unutamadıysan onu alıp vitrine koyalım," dedi. "Onunla çoktan yollarımızı ayırdık." Sima Liang alnıma vurup, "Öyle mi, tamam! Ben nasıl unutmuşum bunu?" dedi. Heyecandan apar topar limuzinin ön tarafına doğru eğildi. "Küçük dayı, harika bir fikrim var! Ha ha..." dedi. Zihninde geçen harika sahneye dalmış bir tavırla gururla gülmeye başladı.

"Tek Boynuzlu At Sutyen Dünyası"nın açılış günü kapının önü çiçek sepetleriyle doldu taştı, Lu Shengli ve tek memeli İhtiyar Jin'den gelen büyük çiçek sepetlerini kapının iki yanına koyduk. Geng Lianlian'dan gelen sepetiyse gözden en uzak yere koydum. Havai fişek patlatacaktık ki Sima Liang havai fişeği sadece görgüsüzlerin patlattığını söyledi. Biz de havaya balon saldık. Meme şeklinde on bin tane balon saldık havaya. İnsan ırkına aşk mesajı yaymak için bütün göğü, meme şeklinde balonlarla kapladık. Ayrıca iki tane devasa balon da saldık, balonların üzerinde kırmızı kumaştan iki tane afiş sarkıyordu, afişlerin üzerindeki yazılar altın sarısıyla yazıldı, her bir harf, değirmentaşı büyüklüğündeydi. Üzerinde "BİR KADININ MEMESİNE DOKUNMAK ONUN RUHUNU ELE GEÇİRMEKTİR" yazan afiş havada nazlı nazlı süzülüyordu, "BİR KADINI ELE GEÇİRMEK DÜNYAYI FETHETMEKTİR" de hemen onun ardından geliyordu. Mantıkta buna kıyas deniyordu ve bundan şöyle bir sonuç çıkarılıyordu: "BİR KADININ MEMESİNE DOKUNMAK DÜNYAYI FETHETMEKTİR". Yönetmen Sima Liang, en vurucu sahneyi sona saklamıştı,

yüklü bir para ödeyip "Cennet Bahçesi Dans Salonu"ndan yedi tane Rus dansçı getirtip bizim mağazanın açılışında canlı mankenlik yapmalarını istemişti; işte o gün Cadillac'ta heyecanlanmasının nedeni buydu, bu yedi dansçının hepsi Sima Liang'ın daha önce sürmüş olduğu atlardı, dolarları verdin mi, yapamayacakları şey yoktu. Bu yedi at gerçekten de çok iyi atlardı, hepsinin düz sarı saçları, mavi gözleri, hokka gibi burunları ve geniş ağızları vardı, boyunları başlarına doğru bira şişesi gibi daralıyordu, ince ve uzun kolları sanki içinde kemik yokmuş gibi yumuşacıktı. Bacakları dolgundu. Baldırları çok güzeldi. Kalçaları bir jet uçağı gibi kalkıktı. Karınları sanki çelikten yapılmış bir plaka gibi düz ve sertti. Tenleri katılaşmış yağ gibi parlaktı. Doğal olarak en ve en önemlisi de Tanrı vergisi memeleri olmasıydı. Bu yedi dansçı Sima Liang'ın talimatları doğrultusunda kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, turkuaz, mavi ve mor renklerinde harika sutyenler ve külotlar giymişti. Külotları öyle küçüktü ki, bundan daha küçük bir külot düşünemezdiniz, elbette dantelliydiler. Sutyenler de çok zarifti, mükemmel bir işçilikle dokunmuşlardı, ta Fransa'dan getirilmişlerdi özel olarak. Bu bir tanıtım olduğundan sutyenlerin boyutu küçük tutulmuştu. Dansçıları gönderen acente, dansçıların çıplak gösteri yapmasını teklif etmişti ama Sima Liang bunu ciddi bir tavırla reddetmişti. "Paraya kıyamadığımdan değil," demişti Sima Liang, "biz bir iç çamaşırı mağazasıyız ve iç çamaşırı satmak istiyoruz, gelenler sutyenin güzelliğini görsün, yedi çıplak maymun oynatıp ne yapacağız? Markamızın itibarını mı düşürsünler? Ya da gelenler tabelalarımızı mı indirsin? Şöyle diyeyim, Dalan şehrinin sakinleri şu anda uygarlığı ve vahşiliği bir arada yaşıyor, Mercedes'e bineni de var, eşek süreni de. Kimi tavus kuşu yerken kimi yulaf lapası kaşıklıyor. İnsanların psikolojik taşıma kapasitelerini de düşünmeliyiz."

Rus dansçıların tuttuğu bir balona bağlı renkli kurdeleyi kestik Lu Shengli'yle birlikte, birkaç kodaman daha kurdele kesti. Kurdele bukleleri seramik bir kaba kondu. Bir alkış tufanı. Flaş flaş flaş. Şak şak şak. Fotoğraflar çekildi. Alkış üstüne alkış. Rus dansçılar balonları izleyenlere fırlattıktan sonra bacaklarını açıp kalçalarını sallamaya başladılar, başları ve omuzları kayıtsıza sallanıyordu, göbek bile attılar. "Tek Boynuzlu At"ın kapısı önünde vücutlarını sergilerlerken tatlı patates satıcıları ve saçlarını, Mousse saç köpüğüyle uçak şekline sokmuş olan son moda gençlik, izdiham yarattı. Trafik tıkandı. Birkaç polis gelip yolu açtı. İzdihamın ortasında Lu Shengli'nin arabasının lastiklerini patlattılar. Kurnaz bir ufaklık – muhtemelen bir ok ustasıydı ve Ding Jingou' nun soyundan geliyordu; kalabalığın arasına karışıp insanların bacakları arasından Rus dansçılarının kıçlarına kendi yaptığı göz alıcı tüyleri olan oklardan fırlatıyordu, kızlardan biri vuruldu. Okun ucu bronzdan, sopası şimşir ağacından, tüyleri de tavus kuşu kuyruğundan yapılmıştı. Dansçı kız, kıçında okla dans etmeye devam etti. Bunun için Sima Liang ona bin dolar ekstra ödedi. Etrafta dikkat çeken o kadar çok şey vardı ki hepsine bakmaya çalışmaktan gözlerimde yıldızlar uçuşmaya başladı. Açılış töreni bittikten sonra kendini ofise kapatıp üç gün dışarıya çıkmadım.

"Ama kadınlar o kadar uysal yaratıklar değildir, öyle her istediğinde memelerini elleyemezsin." "Lili Kafe"de oturmuş küçük gümüş bir kaşıkla Nescafé'sini karıştıran Şehir Radyo ve Televizyon Bürosu'nun müdürü "Tek Boynuzlu At ağır ağır konuşuyordu. Yaşamın zorluğundan çoktan kırağı düşmüş gümüşsü saçlarını geriye doğru taramıştı, saçının tek bir teli bile havada değildi, yüzü siyahtı ama tertemiz yıkanmıştı, dişleri sarıydı ama fırça-

landıkları belli oluyordu, parmakları sararmıştı ama teni çok yumuşaktı. Bir tane pahalı bir Çin sigarası olan Chunghwa yakıp gözucuyla bana bakarak, "Arkanda Sima Liang gibi bir milyarder olduğu sürece istediğin her şeyi yapabileceğinin farkında mısın?" dedi.

"Hayır, değilim," dedim alışkanlıktan kaynaklanan mütevazı bir tavırla ama öfkelenmeye başlıyordum karşımda oturan "Kültür Devrimi" sırasında birden ilgi odağı olmuş ve şimdi de eskisinden daha popüler olan bu adama, "Müdür Bey, söylemek istediğin bir şey varsa lafı dolaştırmadan söyle," dedim.

"He he," diye sırıttı adam, "Sima Ku'nun, o iki eli Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ı köylülerinin kanına bulanmış olan karşı devrimcinin oğlu, o toparladığı birkaç kokuşmuş kuruşla birden Dalan şehrinin en seçkin konuğu oluverdi, tıpkı eskilerin dedikleri gibi ha, 'Eğer paran varsa şeytana değirmentaşı bile döndürtebilirsin,' Shangguan Jintong, sen bundan önce neydin ki? Ölüsevici bir akıl hastası, şimdi birdenbire patron oluverdin!" Sınıf düşmanlığı, Tek Boynuzlu At'ın gözlerini birden parlak bir kırmızıya dönüştürdü, sigarasını parmaklarının arasında öyle bir sıktı ki sanki sigaranın ucundan sıvılaşmış katran dökülüyordu, "Bugün buraya devrim propagandası yapmaya gelmedim," dedi duygusuz bir ifadeyle, "şöhret ve servet kazanmak için geldim."

Büyük bir sessizlik içinde onu dinliyordum. Bütün hayatı boyunca zalimlerin zulmüne maruz kalmış Shangguan Jintong için ne değişebilirdi ki, umurumda bile değildi artık. "Bilirsin," dedi Tek Boynuzlu At, "muhtemelen sen de hiç unutamayacaksın, ana oğul Dalan Pazarı'nda geçit töreni yaparken devrim için ne acılar çektim –doğru bu, bunu unutmadım, bana attığın tokadın tadını hiç unutmadım– 'Tek Boynuzlu At Muharebe Takımı'nı kurup Dalan şehri Devrim Komitesi'nin radyo is-

tasyonunda 'Tek Boynuzlu At' programını yayınlamaya başladım, programda 'Kültür Devrimi'yle ilgili pek çok öğretici makale yayımladım. Şimdi ellilerini sürmekte olanların hepsi 'Tek Boynuzlu At'ı hatırlıyor. Otuz yıldır 'Tek Boynuzlu At' mahlasını kullanıp ulusal dergi ve gazetelerde seksen sekiz tane meşhur makale yayımlattım, 'Tek Boynuzlu At' deyince insanlar ilk beni hatırlıyor. Ama siz durduk yere benim adımı birden sutyenle ilişkilendirmeye cesaret ettiniz. Sen ve Sima Liang'ın çok vahşi bir hırsı var, ne zehirli bir bilsen! Bu yaptığınız delicesine bir sınıf intikamıdır ve bu açık açık iyi bir vatandaşın itibarını kötüye kullanmaktır. Bir makale yazıp sizi ifşa edeceğim. Sizi mahkemeye vereceğim. Kamuoyu ve kanunları kullanarak size çift taraflı bir savaş açacağım, ölümüne bir savaş olacak bu."

Alnıma sıcak basmıştı, "Sen bilirsin," dedim.

"Shangguan Jintong, Lu Shengli belediye başkanı olduğu için korkacak bir şeyin olmadığını düşünme sakın. Benim eniştem İl Parti Komitesi'nin başkan yardımcısı, yani belediye başkanından daha yüksek bir mevkide. Belediye başkanının bütün kirli çamaşırlarını avucumun içi gibi biliyorum, Tek Boynuzlu At onu kolayca alaşağı edebilir," dedi.

"Onunla hiçbir alakam yok, istediğini yap."

"Elbette," dedi, "Tek Boynuzlu At da insanların iyiliğini düşünüyor, seninle ben ne de olsa Dalan şehrinde iki komşuyuz şunun şurasında, tek yapmanız gereken benim yolumu tıkamamak..."

"Müdür Bey, bir derdiniz varsa söyleyin."

"Bu meseleyi özel olarak konuşmalıyız."

"Kaç para?"

Üç parmağını uzatıp, "Sizi zorlamak istemem, otuz bin diyelim, bu miktar Sima Liang gibi biri için devede kulak kalır, bunun dışında Lu Shengli'ye beni Belediye

Yönetim Kurulu Daimi Komitesi Başkan Yardımcısı olarak atamasını söylemeni istiyorum, aksi takdirde hepinizin işi biter," dedi.

Tüm vücudum üşüdü birden, ayağa kalkıp, "Müdür Bey, para meselesini Sima Liang'la konuşman gerek, iç çamaşırı mağazası daha yeni açıldı ve henüz bir kuruş bile kazanmadık. Belediye işlerine gelince, ben bu işlerden anlamam. Bu yüzden Lu Shengli'ye söyleyecek bir şeyim de yok," dedim.

"Anasını satayım, demek oyun oynamak istiyor?" dedi Sima Liang gülerek, "Etrafta benim ne yaptığımı bile soruşturmamış anlaşılan! Küçük dayı, bu piçle uğraşmayı bana bırak, dişlerini döküp yutturacağım ona. Demek enayilerden para koparacak ha? Ben bu işin babasıyım be, bizim Tek Boynuzlu At bu sefer sert kayaya çarptı!"

Birkaç gün sonra Sima Liang, "Küçük dayı, için rahat olsun, artık patron oldun, bakalım neler yapabiliyorsun. Tek Boynuzlu At denen takozun icabına çoktan baktım. Nasıl hallettiğimi sorma, bugünden sonra artık başımıza bela olamayacak. Ait olduğu burjuva sınıfının diktatörlüğüne dayanamadı. Küçük dayı, para kazanmayı ya da para kaybetmeyi kafana takma sakın, eğlenmene bak. Shangguan ailesi için başını gururla dik tutup beklenen sıçramayı gerçekleştirmesinin zamanı geldi artık. Benim param senin parandır. Yürü be! Para dediğin, piçin önde gideni, kokuşmuş bir köpek bokudur! Ninemin yakacaktır, pirinçtir, yağdır, tuzdur, işte bunun gibi günlük ihtiyaçlarını düzenli olarak karşılamak için birini görevlendirdim. Ben büyük bir anlaşma yapmak için iş seyahatine çıkıyorum, bir yıl sonra ancak dönerim. Sana telefon numaramı bırakıyorum, bir şey olursa ararsın. İşte böyle, bana ne nereden geldiğimi ne de nereye gittiğimi sor," dedi.

"Tek Boynuzlu At İç Çamaşırı Dünyası"nda iş patlaması yaşanıyordu. Şehir hızla genişliyordu, Taşkın Ejderha Nehri'nin üzerine bir köprü daha yapıldı. Bir zamanlar Taşkın Ejderha Nehri Çiftliği'nin olduğu yerde iki pamuk fabrikası, bir sentetik, bir de kimyasal lif fabrikası kurulmuş, alan şimdi tanınmış bir tekstil bölgesi olmuştu. O yedi Rus dansçıyı tekstil bölgesine at arabasıyla sutyen satmaya gönderdim. Kadınların en karakteristik özellikleri memeleridir. Memeler insan evriminin sonucudur. Memeye gösterilen sevgi ve özen, sosyal medeniyet ölçüsünün önemli sembollerinden biridir. Kadınlar memeleriyle gurur duyarsa erkekler de kadınların memeleriyle gurur duyar. Memeler rahata erdiklerinde kadınlar da rahatlar. Erkeklerin rahatlaması da kadınların rahatlamasına bağlıdır. İnsan ırkı da memelere verilen hizmetin rahatlığı sayesinde rahata erecektir. Memelere özen göstermeyen bir toplum, barbar bir toplumdur. Memeleri sevip korumayan bir toplum gayriinsanî bir toplumdur. Çocuklar, harçlıklarınızı biriktirip annenize bir sutyen hediye edin, gök olmazsa yer de olmaz, anneniz olmasaydı kim bilir siz şimdi nerede olacaktınız? Ey insanoğlu, köklerini unutma, annelerinizin memelerini unutmanız demek, insanlığınızı kaybetmek, demektir. Ey kocalar, evli olanlar ve henüz evlenmemişler eşinize nasıl bir hediye alırsanız alın, aldığınız hediye, güzel bir sutyenin yerini tutmayacaktır. Meme bir hazinedir, dünyanın en temel öğesidir, kaynağıdır onun, insanın kendini adamışlığının en yüce ve en katıksız göstergesidir. Memeyi sevmek demek, kadını sevmek, demektir. Tekrar, reklamın en temel özelliğidir. Kulaklarınızı memeyi sevmenin o güzel diline iyice açın. Sutyen giymeyi ortadan kaldırmaya çalışmak uygar bir davranış değildir. Küçük sutyenlerin büyük yararları vardır, ne erkek ne de kadın ondan vazgeçemez. Göğü sutyene boğmak lazım, bıra-

kın uçuşsunlar havada. Dalan şehrini memeyi seven bir şehir yapalım, güzel memeler şehri, iri memeler şehri. Haziran ayının adı, memeyi sevme ayı, olsun, sevgililer günü, memeyi sevme günü, ilan edilsin, o gün yurtiçi ve yurtdışından misafirler çağıralım, günün önemi bütün Asya kıtasına, oradan da tüm dünyaya yayılsın. Dalan şehri meydanında en iri meme yarışması düzenleyip büyük bir sutyen fuarı düzenleyelim. En iri meme yarışmasında yaş aralığına göre farklı derecelendirmeler yapılmalı. Memeyi sevme gününün sürdüğü festival haftası boyunca gazeteler özel meme sayısı hazırlasın, radyo ve televizyonlarda özel meme programları yayınlansın. Yurtiçi ve yurtdışından gelen uzmanlar meme üzerine felsefi, estetik, psikolojik, tıbbi, sosyolojik ve antropolojik raporlar sunsun. Memeler sahneye çıkıp ekonomi üzerine şarkılar söylesin. Zihninizi açın, dünyanın dört bir yanından gelen misafir dostlarınızı işe alın. Yatırım ve teknolojinizi yanınıza alın, kız kardeşlerinizi ve karılarınızı dört tekerlekli bir at arabasına bindirip Dalan'a gelin. Zihinlerinizi açın da yan yana koyup kim daha kahramanmış görelim. Uluslararası Akrep Festivali, Uluslararası Çekirge Festivali, Uluslararası Tofu Festivali, Uluslararası Bira Festivali, artık ne kadar festival varsa bunların hiçbiri bizim Uluslararası Meme Festivali'mizle yarışamaz, buna Uluslararası Meme Ucu Festivali de denebilir. Bu festivalin çok aşağılık bir festival olduğunu düşünecektir muhtemel beyefendiler. Ama aslında çok asil bir festival. Aranızda meme emmeden büyümüş olan var mı? Güzel bir çift meme görünce dönüp dönüp bir daha bakmayı kim istemez? Çin'de cinsellik öyle açık açık konuşulmaz ama nedense dünyada en çok çocuk yapanlar yine Çinliler... Yarın "Dünya Kadınlar Günü", "Tek Boynuzlu At Meme Sevenler Derneği" pardon, doğru ya, mağazanın adını değiştirdim, artık "İç Çamaşı-

rı Dünyası" değil, değiştirdim, hemen değiştiriverdim, işte bizim "Tek Boynuzlu At Meme Sevenler Derneği", Dalan'daki kız kardeşlerimize çok güzel bir hediye verecek, en yeni, en moda bir sutyen, genç kızlar, genç kadınlar ve anneler için olan modelleri de var, hepinizin kadınlar gününü kutluyorum, yüzde seksen indirim var, bir çift sutyen alana yanında bir çift diz altı ipek çorap hediye, iki çift sutyen alana yanında bir külot hediye, on çift alana yanında bir tane Eve marka meme büyütme cihazı hediye, bu cihaz tıp fakültesi onaylı bir üründür, bu cihaz mikro elektrik akımıyla memeleri canlandırıp küçük memeleri büyütüyor, zaten iri olan memeler de daha irileşiyor. Bu Uluslararası Meme Festivali fikrini Lu Shengli'nin kafasına sokmalıyım, ne yavuz hırsızdır o, şamata çıkarmaya bayılır, gökdelenler yapıp yaptığı gibi yıkabilir de. Para kazandığı sürece atom bombası bile satar. Ne de olsa övgü ve sövgü içinde büyüdü. Sima Liang'ın büyük bağışları sayesinde Çin Halkı'nın Politik Danışman Konferansı'nda başkan yardımcılığına adaylığımı koydum. Böylece Uluslararası Meme Festivali fikrimi öneri olarak sunabilirim, hem de yapılacaklar listesine. Dalan şehrinin o ünsüz dağlarını ve nehirlerini görünür kılmak böyle tuhaf fikirleri doğru kullanmakla gerçekleşir ancak...

7 Mart 1991 akşamı yağmur çiselerken "Tek Boynuzlu At Sutyen Dünyası"nın yönetim kurulu başkanı olan Shangguan Jintong kendini son derece duygusal hissediyor, kafasında tilkiler dolaşıyordu. Işıklarını kapattığı mağazanın içinde mutlu bir şekilde volta atıyordu, arada sırada tezgâhtar kızların kıkırdamalarını duyuyordu üst kattan gelen. İşler tıkırındaydı, tekstil bölgesine Rus dansçıları gönderip satış yapma taktiği başarılı olmuştu, Dalan şehrinde bir meme ucu rüzgârı estiriyordu, Rus dansçılarının kendileri için yarattığı tehlikenin

farkına varan kadınlar sokaklarda sadece sutyen takarak dolaşmaya başlamıştı. Belediye başkan yardımcısının oğlu, şehrin Maoqiang[1] Kumpanyası'nda bir oyuncu olan Meng Jiaojiao'yla nişanlandığında mağazaya gelip tek seferinde tam yedi yüz yetmiş yedi tane sutyen almıştı. Sutyen satışlarında yaşanan büyük patlamayla para su gibi akmaya başlamıştı. Personel sıkıntısı çekince televizyona verdiği reklamın hemen ertesi günü iki yüzden fazla genç kadın işe başvurmuş... Jintong da çok heyecanlanmıştı. Başını mağazanın camına dayayıp dışarıda neler olup bittiğini izliyordu, bu şekilde biraz da kendine gelip kafasında deli gibi gezen tilkileri durdurmak istemişti. Caddenin iki tarafındaki dükkânlar çoktan kepenklerini indirmişti, dükkânların neon ışıkları gümüşsü yağmur altında durmadan yanıp sönüyordu. Kumlu Tepe köyü ve Sekizgen Kuyu arasında yeni açılan hatta çalışan 8 numaralı otobüs durmadan işliyordu. Yüz Kuş Restoranı'nın hemen önündeki İngiliz çınarının ıslak dalları sokak lambasının loş ışığı altında nazlı nazlı salınıyordu. Çınarın üzerinde geçen seneden kalan küremsi meyve topları hâlâ duruyordu ve ağaç yeni yapraklar çıkarmaya da başlamıştı. 8 numaralı otobüsün durağı ağacın altındaydı. Durak tabelasının altında elinde çiçekli bir şemsiye tutan genç bir kız vardı otobüs bekleyen. Havalar daha o kadar ısınmamasına rağmen genç kızın üzerinde sadece bir elbise vardı. Genç kızın dizine kadar gelen pembe plastik çizmeleri ışıl ışıl parlıyordu. Şemsiyesinin kenarından yağmur damlaları süzülüyordu yavaştan. Nemli hava, caddenin üzerinde bir duman ya da sis bulutu gibi döneniyordu. Yeni dökülmüş asfalt yol dümdüzdü ve yağmurla ıslanmıştı, caddeye göz kırpan rengâ-

1. Shandong eyaletinde doğan yerel bir opera türü. (Ç.N.)

renk neon ışıkları çok güzel görünüyordu. Dağ bisikletine binmiş, beli bükük, kıçı havada, birkaç Beatles delikanlısı tüm vücutları sallana sallana caddeden geçiyordu. Otobüs bekleyen genç kızın yanından geçerken ıslık öttürüp laf attılar. Genç kız şemsiyesini yarı beline kadar indirip kendini savundu. Beatles delikanlıları ıslık çalarak uzaklaştı. 8 numaralı otobüs, çamur ve su sıçrata sıçrata geliyordu. Otobüs, durak tabelasının önünde tereddüt eder gibi yavaşlayıp bir an aniden durunca otobüsün içi karıştı. Otobüs göz açıp kapamadan yeniden hareket etti. Otobüsün tekerleklerinden sıçrayan yağmur suyu, havada damla damla parladı. Şemsiyeli genç kız, otobüse bindiği gibi uzaklaştı. 8 numaralı otobüs, yeni binen genç kızla birlikte uzaklaşmıştı ama ardında genç bir kadın bırakmıştı, bir eksikti artık. Bayattan kurtulup tazeyi almıştı yanına. Genç kadın, biraz melankolik inmişti otobüsten. İnce yağmurun altında etrafına bakındı. Hemen "Tek Boynuzlu At Sutyen Dünyası"na doğru yöneldi, mağazanın karanlığında ayakta dikilen Shangguan Jintong'a doğru yürüyordu. Ördek yumurtası renginde bir yağmurluk giyiyordu, başında şapka yoktu. Saçları maviymiş gibi görünüyordu. Mavi saçlarını geriye doğru taradığından açıkta kalan alnı pırıl pırıl parlıyordu. Hastalıklı bir solgunluğa sahip beyaz yüzü kasvetli sisle kefen gibi örtülmüştü. Jintong, kadının halinden onun kocasını yeni kaybetmiş bir dul olduğunu çıkardı. Sonradan tahmininin doğru olduğu kanıtlandı. Kadın vitrine doğru yaklaşırken Jintong adını koyamadığı tuhaf bir paniğe kapıldı. Kadının kasvetli ruh halinin vitrinin kalın camlarına nüfuz edip mağazanın içini doldurduğunun hissetti korku içinde. Kadın daha mağazaya adımını bile atmadan içerisini bir yaslı bir atmosfere çevirmişti. Jintong kaçıp saklanmak istedi ama çoktan bir karakurbağasının bakışları yüzünden felç geçiriyormuş gibi duran

bir böceğe dönüşmüştü, yerinden kımıldayamadı bile. Bu yağmurluk giyen kadının çok keskin bakışları vardı. Kadının gözlerinin çok güzel olduğunu kabul etmeliydi ama bakışları gerçekten de çok ürkütücüydü. Kadın gelip tam da Jintong'un önünde durdu. Jintong karanlıkta duruyordu, kadınsa aydınlıkta, yani doğanın kanunu uyarınca kadının paslanmaz çelikten bir sergileme rafının önünde ayakta dikilen Jintong'u görme ihtimali bile yoktu; ama kadının onu gördüğü aşikârdı ve gördüğü kişinin kim olduğunu da biliyordu su götürmez bir biçimde. Kadının amacı çok belliydi, az önce durağın orada, çınar ağacının altında sanki kaybolmuş gibi etrafına bakınması kasıtlı yapılmış bir şeydi, tamamıyla Jintong'un aklını karıştırmak için yapılmış bir aldatmaca. Kadın daha sonra şöyle diyecekti: "Tanrı karanlığın ortasında bana bir yol gösterdi ve o yol beni senin yanına getirdi." Ama Jintong bu olayın tamamen düzmece, önceden planlanmış bir şey olduğuna inandı baştan beri, özellikle bu kadının Şehir Radyo ve Televizyon Bürosu'nun müdürü Tek Boynuzlu At'ın dul kalmış büyük kızı olduğunu öğrendikten sonra. Tüm bunların arkasında Tek Boynuzlu At'ın olduğuna inanıyordu.

İki sevgilinin buluşması gibiydi her şey, kadın, Jintong'un önünde duruyordu işte, aralarında üzerinden gözyaşı taneleri gibi yağmur damlalarının süzüldüğü cam bir bölme vardı sadece. Kadın, camın ardından Jintong'a gülümsüyordu. Yüzündeki gamzeler birden derin kırışıklıklara dönüştü. Jintong camın arkasında bile olsa kadının ağzından çıkan o ekşi, dul kokusunu alabiliyordu. Jintong'un içi birden şefkatle doldu. Bu şefkat duygusu yağmurun ritmik sesi eşliğinde camların arasındaki boşluklardan içeriye giren ıslak toprağın o tuzlu kokusu içinde birden kök salıp filizlenerek aynı hastalıktan mustarip iki kişiyi birbirine yakınlaştıran bir duyguya dönüş-

tü. Jintong, kadına bakarken sanki uzun süredir kayıp olan bir dostuna bakıyormuş gibi hissetti, gözlerinden yaş boşandı birden. Kadının gözlerinden daha fazla yaş akıyordu, solgun yüzü birden gözyaşlarıyla ıslanıverdi. Jintong, kadına kapıyı açmaması için hiçbir neden göremedi. Kapıyı açtı. Yağmur birden hızlanıverdi, soğuk havanın nemli kokusu ve toprağın yoğun kokusu içeriye girerken kadın sanki bundan daha doğal bir şey yokmuşçasına kendini Jintong'un kollarına atıverdi. Dudaklarını Jintong'unkilere kavuşturdu. Jintong, elini kadının yağmurluğunun içine sokup mukavvadan yapılmış gibi hissettiren sutyenine dokundu. Kadının saçlarına ve yakasına sinmiş soğuk toprak kokusu, Jintong'u birden kendine getirdi. Elini kadının sutyeninin içinden hızla geri çekti, bu yaptığına çok pişman olmuş bir tavırla. Ama pişman olmak için çok geç kalmıştı, su kaplumbağası altın kancayı çoktan yutmuştu artık.

Kadını kendi odasına götürmemesi için de bir neden bulamadı. Odaya girer girmez kapısını kilitledi ama bu yaptığının yakışık almayacağını düşünüp apar topar açtı kilidi. Kadına bir bardak su ikram etti. Oturmasını rica etti. Kadın oturmak istemedi. Jintong panik içinde ellerini ovuşturmaya başladı. Kendinden nefret ediyordu, yok yere başına bela açmasından ve terbiyesizliğinden nefret ediyordu. Eğer bu günahtan arınıp yarım saat öncesine dönebilse şimdi hiç tereddüt etmeden bir parmağını kesebilirdi. Ama bırakın bir parmağını elini kesse bir işe yaramazdı, az önce elleyip öptüğü kadın, odasının ortasında dikilmiş hüngür hüngür ağlıyordu, hem de gerçekten ağlıyordu, yalan değil, gözyaşları yüzünü kapattığı parmaklarının arasından yağmurda ıslanmış yağmurluğunun üzerine patır patır dökülüyordu. Aman Tanrım sessiz sessiz ağlamak onu tatmin etmişe benzemiyor. Kadının omuzları titremeye başladı, avuç içlerin-

den yükselen hıçkırıklar birden haykırışa dönüştü. Jintong üzerinden kürklü bir mağara hayvanı gibi bir koku yayılan bu kadına karşı duyduğu tiksintiyi canlı tutmaya çalışarak kadını İtalya'nın Roma şehrinde üretilmiş, gerçek deriden yapılmış, kırmızı döner koltuğuna oturttu zorla. Kadın tam koltuğa oturmuştu ki birden onu ayağa kaldırıp üzerindeki ıslak yağmurluğu çıkardı. Yağmurluğunu çıkarırken de eliyle yüzünü kapatmaya devam mı edeceksin? Kadının yüzü öyle ıslanmıştı ki hangisinin yağmur damlası, hangisinin ter, hangisinin sümük, hangisinin gözyaşı olduğunu ayırmak imkânsızlaşmıştı. Bu sırada kadının ne kadar çirkin olduğunun farkına vardı, yassı burnu, çıkık dudakları ve sivri çenesiyle bir gelinciği andırıyordu kadın. Oysa az önce camın arkasında dururken nasıl da çekici görünüyordu? Yoksa biri onu mu kandırıyordu? Ama asıl sürpriz daha ortaya çıkmamıştı, Jintong, kadının yağmurluğunu çıkardıktan sonra, anam, diye bir çığlık attı, bu vücudu siyah benlerle kaplı olan kadının altında iç çamaşırı yoktu, sadece "Tek Boynuzlu At Sutyen Dünyası"ndan satın alınmış mavi bir sutyen giyiyordu. Sutyenin fiyat etiketi hâlâ üzerinde duruyordu. Kadın utanmış gibi yüzünü yine ellerinin arasına gömdü, Tanrım, koltuk altlarında dipleri kararmış sarı kıllar var, ekşi ekşi de ter kokuyor. Utançtan allak bullak olan Jintong yağmurluğu kadının üzerine örttü ama kadının omuzlarını titretmesiyle yağmurluğun yere düşmesi bir oldu. Jintong hemen kapıyı kilitledi yine, ardından perdeleri sıkı sıkı kapatıp Osmanthus Konakları'ndan gelen o güzelim ışıkları ve yağmurlu bir bahar gecesinin insanı cezp eden o soğukluğunu dışarıda bıraktı. Kadına bir fincan kahve uzatıp, "Genç bayan," dedi, "ölsem daha iyi, kendini hâlâ genç sanan yaşlı bir moruğum ben, lütfen ağlama artık, hayatta en korktuğum şey bir kadının ağlamasıdır, eğer ağlamazsan yarın ilk iş ola-

rak beni karakola götürmene bile ses çıkarmam, şimdi beni yedi bin dokuz yüz altmış üç kere tokatlasan bile kabulüm, önünde diz çöküp yedi bin dokuz yüz altmış üç kere secde de ederim, eğer böyle ağlamaya devam edersen kendimi günahkâr ve suçlu hissederim, yalvarırım, ağlama artık..." Bir mendil çıkarıp kadının yüzünü silmeye çalıştı, kadın da küçük bir kuş gibi başını yukarıya kaldırıp Jintong'un yüzünü silmesinin bitmesini bekledi. Oynamaya devam et, diye düşündü Jintong, sonuna kadar oynamaya devam et, Shangguan Jintong, sen bahtsızın tekisin, yediği sopayı unutup sadece yediklerinin tadını hatırlayan bir domuzsun. Şunun gönlünü alıp buradan hemen gitmesini sağla, o gider gitmez hemen en yakın tapınağa git, tütsü yakıp secde ederek *bodhisattva*'ya teşekkürlerini sun, Gökteki Babamız, çalışma kampında bir on beş yıl daha geçirmek istemiyorum.

Önce yüzünü sil iyice, sonra kahveyi eline ver. Kahveyi iki elinde tutarken içinden şöyle düşünüyordu: Memeni elledim ama sen nineme benziyorsun, ben de senin torunun sayılırım. "BİR KADININ MEMESİNE DOKUNMAK ONUN RUHUNU ELE GEÇİRMEKTİR" de neymiş, osuruktan tayyare, asıl şöyle olmalıydı, "SEN DAHA KADININ MEMESİNE DOKUNAMADAN KADIN SENİ AVUCUNUN İÇİNE ALDI BİLE", şimdi nereye kaçacaksın bakalım? Al bakalım, iç biraz, yalvarırım, genç bayan, lütfen. Kadın, ona son derece büyüleyici ve çekici bir bakış atınca Jintong, on bin okla kalbinden vurulmuşa döndü, bu on bin ok kalbinde, içinde on bin kurtçuğun kımıl kımıl kıvrıldığı on bin delik açtı. Kadın ağlamaktan serseme dönmüş bir halde Jintong'un elinde tuttuğu fincana doğru eğilip bir yudum kahve içti. Artık ağlamıyordu. Jintong fincanı ona verdi. Kadın fincanı iki elinde tutarken az önce ağlamış üç yaşında küçük bir kız çocuğu gibi hâlâ hıçkırıyor ve burnunu

çekip duruyordu, kadının bu göstermelik performansı, on beş yılını çalışma kampında, üç yılını da bir akıl hastanesinde geçirmiş olan Jintong'u giderek öfkelendiriyordu. Jintong düşünüp taşındı. Benim üzerime atlayıp kollarını boynuma dolayan sendin, dudaklarını benimkilere yapıştıran da sendin, benim tek suçum senin memelerini ellemek oldu ama ben bir iç çamaşırı mağazasının patronuyum, her gün memelere dokunurum, bu benim işim, dokunmadığım meme kalmış mıdır acaba? Bu, işimin getirdiği profesyonel bir alışkanlık, etikle bir alakası yok. Jintong işte bunları düşünürken birden, "Genç bayan, hava iyice karardı, artık buradan gitmen gerek!" dedi. Bunları söylerken kadının yağmurluğunu alıp omuzlarının üzerine koydu. Kadın bunu duyunca ağzı açık kaldı, elindeki fincan göğsünden karnına, oradan da yere düşüverdi. Kim bu yıldırım çarpmışa dönmüş performansın gerçek mi ya da sahte mi olduğunu söyleyebilirdi ki? En iyisi seni Maoqiang Kumpanyası'na yazdırayım da biraz da orada sahneye çık. Kadın birden, "Vaaa," diye ağlamaya başladı. Öyle yüksek sesle ağlıyordu ki sanki az önce caddeden gürültü bir kamyon geçmişti, sonra yine kısa bir sessizlik oldu, ardından sanki ağlamasını bütün şehre duyurmak istermiş gibi yine bir "vaaa" geldi. Jintong'un öfkesi gittikçe alevleniyordu ama dışarıya bir kıvılcım bile göstermedi. Şansına masanın üzerinde altın rengi folyo kâğıdına sarılmış ve iki küçük bombayı andıran iki tane çikolata kaplı draje şeker buldu, şekerlerden birini alıp paketini açtıktan sonra bir hışım kadının ağzına tıktı, sonra dişlerini sıkıp yumuşak bir ses tonuyla konuşmaya çalışarak, "Genç bayan," dedi, "ağlama, biraz şeker ye..." Kadın şekeri ağzından tükürdü, şeker yerde bir keçi boku gibi yuvarlanıp yün halıyı kirletti. Kadın yüksek sesle ağlamaya devam etti. Jintong telaşla diğer şekeri de paketinden çıkarıp kadının ağzına

tıkıverdi, kadın uslu bir çocuk gibi şeker yiyecek durumda olmadığından bu şekeri de tükürmek isteyince Jintong eliyle onun ağzını kapadı, kadın da ellerini yumruk yapıp Jintong'a vurmaya başladı. Jintong başını aşağıya eğince kadının mavi sutyeni içinde hoplayan beyaz memelerini fark etti. İçindeki öfkenin yerini birden zavallı bir duygu seli kaplayınca yumuşamaya başladı. Kafası karışmış bir halde kadının soğuk omuzlarına sarıldı. Ardından işte öpüşüp koklaşmaya başladılar yine, şekerin erimiş çikolatası ikisinin dudaklarını birbirine yapıştırdı.

Çok, çok uzun bir süre geçti. Jintong gün aydınlanmadan bu kadından kurtulamayacağını biliyordu, özellikle şimdi birbirlerine sarılmış bir halde öpüşürlerken hiç olmazdı bu, bir kat daha derinleşmiş olan karşılıklı duygular beraberinde daha büyük bir sorumluluk duygusu da getirmişti. "Benden bu kadar tiksinmen için ne yaptım ki ben sana?" dedi kadın yaşlı gözlerle.

"Hayır, hayır," dedi Jintong, "ben kendimden tiksiniyorum, sen beni anlamıyorsun, ben hapis yattım, akıl hastanesine kapatıldım, bana yaklaşan her kadının başına kötü bir şey geliyor, genç bayan, sana zarar gelsin istemiyorum..."

"Bir şey söylemene gerek yok," dedi kadın yüzünü ellerinin arasına alıp ağlıyordu yine, "seni hak etmediğimi biliyorum... ama seni seviyorum, hep gizli gizli sevdim seni... Bana karşı bir sorumluluk hissetme sakın, sadece biraz yanında kalayım yeter, böylece... mutlu olurum..."

Sonra birden ardına dönüp kapıya doğru gitti, kapının önünde bir süre tereddüt içinde bekledikten sonra kapıyı çekip dışarı çıktı.

Jintong çok derinden etkilenmişti. Acı acı sövdü kendine. Seni pislik, bir de kadın hakkında kötü şeyler düşündün, böylesine masum, büyük bir talihsizliğe uğrayıp dul kalmış bir kadının öyle üzgünce gitmesine na-

sıl izin verdin? Seni bu kadar harika yapan şey ne? Senin gibi ellilerine gelmiş bir moruğu ne yapsın kadınlar? Soğukkanlı bir hayvan mısın sen? Yeşil bir kurbağa ya da zehirli bir yılan mısın? Bu kadını öyle yalnız başına gecenin bir köründe ve yağmur yağan buz gibi bir havada nasıl saldın dışarıya? Ya üşütüp hasta olursa, zaten iyice göçmüş durumda. Zaman kötü, dışarıda bir sürü serseri var, ya bir serseri çetesine denk gelirse?

Birden yerinden fırlayıp daha koridorda yürüyen kadını kollarına aldı, kadının yüzü hâlâ ıslaktı, boynunu uysal bir tavırla Jintong'un omzuna yasladı, Jintong kadının saçlarının yağlı kokusunu alınca bu yaptığına hemen pişman oldu. Ama kadını kucağına alıp yatağına atmaktan da geri durmadı.

Kadın koyun gibi gözlerini Jintong'a çevirip, "Seninim ben, her şeyimle seninim," dedi.

Vücudunu dikleştirip memelerini sutyenden çıkarıverdi. Memeleri neredeyse birbirine yapışmış gibi bitişikti. Jintong içinden kendini, "Olmaz, kesinlikle olmaz," diye uyardı. Ama kadın uyarılmış meme ucunu çoktan Jintong'ın ağzına sokmuştu bile. "Zavallı küçüğüm benim," dedi kadın, Jintong'un başını okşayarak sanki büyük bir yükten kurtulmuş gibi.

8

Shangguan Jintong evlilik cüzdanına parmak basarken hayatında hiç hissetmediği kadar kötü hissediyordu kendini ama yine de bastı parmağını. Bu kadını sevmediğini biliyordu, hatta bu kadından nefret ediyordu. Birincisi, bu kadının kaç yaşında olduğunu bilmiyordu; ikinci-

si daha adını bile öğrenmemişti; üçüncüsü de kadının geçmişi tam anlamıyla bir sırdı. Nüfus müdürlüğünün koridorunda yürürken kadına, "Senin adın ne?" diye sordu.

Kadın öfkeyle dudaklarını büzdü, kırmızı evlilik cüzdanını açıp, "Al bak, üzerinde yazıyor," dedi.

Evlilik cüzdanının üzerinde şöyle yazıyordu: Wang Yinzhi ve Shangguan Jintong kendi rızalarıyla evlenmek için başvurmuşlardır, Çin Halk Cumhuriyeti'nin evlilik kanunlarının bütün gereksinimlerini karşıladıklarından dolayı evlenmelerinde hiçbir sakınca yoktur...

"Wang Jinzhi, senin neyin oluyor?" diye sordu Jintong.

"Babam," dedi kadın.

Jintong'un birden gözleri karardı ve olduğu yerde bayılıverdi... Meğer bir aptal gibi hırsızlar gemisine binmişim de haberim yok, evlenmesi kolay da ya boşanması, işte zor olan o. Tüm bu olanların arkasında Wang Jinzhi'nin olduğundan eminim artık. Şu geberesice Tek Boynuzlu At, Sima Liang'dan çektiklerinin acılarını sinsi planıyla beni oyuna getirerek çıkarmak istiyor. Sima Liang, Sima Liang, neredesin?

Kadın yaşlı gözlerle, "Shangguan Jintong, ne düşündüğünü biliyorum ama yanılıyorsun. Ben sana âşık oldum, bunun babamla bir ilgisi yok. Babam bu yüzden bana sövdü durdu, beni evlatlıktan reddetmekle bile tehdit etti. Babam bana, 'Kızım, söyle bana, ne buldun o adamda? O bir ölüsevici, akıl hastası, yaptığı kötülükleri bilmeyen kalmadı. Kuzenlerinden biri çok zengin, diğeri de belediye başkanı olabilir, ne var bunda, biz fakiriz ama en azından gururumuz var...' dedi," diye anlattı. Sonra yaşlı gözlerinden damlalar akıtarak, "Jintong, sorun değil, istersen boşanırız, nasıl geldiysem öyle giderim..." dedi.

Gözyaşları damla damla Jintong'un kalbinin üzeri-

ne düşüyordu. Belki de ben fazla şüpheciydim, evet doğru, seni seven birini bulmuşsun daha neyi kurcalıyorsun, seni sevdiğini bilmen yeter de artar bile, diye düşündü.

Wang Yinzhi sanki anasının karnından pazarlamacı olarak doğmuştu. Jintong'un tüm iş stratejisini değiştirdi, mağazanın arka tarafına bir fabrika açıp kendi, birinci kalite "Tek Boynuzlu At" sutyenlerini üretmeye başladı. Jintong, kendini birden bir süs eşyası gibi bütün gün televizyonun karşısına geçmiş, "Tek Boynuzlu At" sutyenlerinin reklamlarını izlerken buluverdi:

Göğsünüzde bir "Tek Boynuzlu At"la bütün dünya avucunuzda.

"Tek Boynuzlu At" koynunuzdaysa, şans hemen kapınızda.

Üçüncü sınıf bir oyuncu elinde bir sutyen sallayarak şöyle diyordu:

"'Tek Boynuzlu At'ı takınca kocan doyamaz sana; 'Tek Boynuzlu At'ı çıkarınca her gün başka bir bela."

Jintong tiksinerek televizyonu kapatıp odanın içinde volta atmaya başladı, o kalın, yünlü halının üzerinde gidip gelmekten halının üzerinde ayak izlerinden küçük gri bir patika oluşmuştu. Adımları hızlandıkça daha da heyecanlanıyor ve kafası demir çitlilerle çevrilmiş bir keçi sürüsü gibi karışıyordu. Yürümekten yorulunca oturup kumandayla televizyonu açtı yine. Tam da Tek Boynuzlu At'ın yayın saatiydi, programın bu bölümü Dalan şehrinin en etkili kadın kahramanlarına ayrılmıştı, programda Lu Shengli ve Geng Lianlian'la yapılmış röportajlar vardı, kısa biyografileri anlatıldı. Programın tema müziği çok tanıdıktı, bu güzel melodi sanki şansın kapıyı çalışını andırıyordu. Nanana, nananana. Bu program "Tek Boynuzlu At Sutyenleri Limited Şirketi"nin katkılarıyla hazırlanmıştır. "Göğsünüzde bir 'Tek Boynuzlu

At'la bütün dünya avucunuzda." "'Tek Boynuzlu At' bir aşk hayvanıdır, gece gündüz içimi ısıtır." Ekranı birden "Tek Boynuzlu At"ın tescillenmiş logosu kapladı: Gergedan desen, gergedana benzemeyen bir gergedanla meme ucu olan ama meme ucu da meme ucuna benzemeyen tuhaf bir yaratığın karışımı. Bugünlerde Dalan şehrinin bütün genç erkek ve kadınları "Tek Boynuzlu At" markasının ürünlerini gururla üzerinde taşıyor. Wang Yinzhi bu markayı geliştirerek tasarım harikası giysilerin olduğu bir mağazalar zincirine dönüştürdü. Başlarda sadece kadın iç çamaşırı üreten firma artık içten dışa açılıp şapkadan çoraba ve bu ikisinin arasında aklınıza gelebilecek her türlü giysi ve aksesuarı üretmeye başladı. Logolarına iyice bakın çünkü artık çakmakları da üretiliyor. Altın mikrofon, üzerinde "Tek Boynuzlu At" marka giysiler olan "Tek Boynuzlu At"ın genel müdürü Wang Yinzhi'nin ağzına doğru ilerledi. Dudakları gümüş gibi parlayan kırmızı bir rujla boyanmıştı. O şişmanladı, ben kurudum. Genel Müdür Wang, mağazanıza "Tek Boynuzlu At" gibi sıra dışı bir adı nasıl bulduğunuzu, fabrikanızı ve ürün yelpazenizi sormakla başlamak istiyorum, izin verirseniz?

Hafifçe gülümsedi, kendiyle çok gurur duyduğu her halinden belliydi, bir bakışta ne kadar eğitimli, ne kadar akıllı, ne kadar zengin ve ne kadar güçlü bir kadın olduğunu anlıyordunuz; kesinlikle dikkate alınması gereken bir kadındı. "Uzun hikâye aslında," diye söze başladı. "Otuz yıl önce babam 'Tek Boynuzlu At' mahlasıyla yazı yazmaya başlamış, babamın dediğine göre, tek boynuzlu at büyülü bir yaratık, biraz gergedanı andırıyor ama tam anlamıyla gergedan değil. Eski metinlerde 'kalbin büyülü boynuzu' diye geçiyor, bunun anlamı birisiyle çok yakın bir ilişki içinde olmak, demektir, birebir söylemek gerekirse kalbi atan herkes birbirine bağlıdır. Âşıklar, eşler, sıkı dostlar, sizce de kalplerimiz de birer büyülü boy-

nuz değil mi? İşte mağazamın adını bu yüzden "Tek Boynuzlu At" koydum ve ardından daha da ileri gidip onu ünlü bir markaya çevirdim. Kalbin büyülü boynuzu, ah, kalbin büyülü boynuzu, sizce de insanı alıp büyülü bir duygular imparatorluğuna götürmüyor mu? Galiba çok konuştum. Kalbin büyülü boynuzuna sahip olan dostlarım için zaten çok fazla açıklama yapmama gerek de yok."

Çeneni kapamana gerek var ama! Shangguan Jintong öfkeden köpürüyordu, başkasının sırtından geçinip bütün övgüleri üzerine alamazsın, senin o "Tek Boynuzlu At"ını darmaduman edeceğim!

Televizyon kanalının o koca ağızlı, dişlek kadın sunucusunun karşısına geçmiş hararetli hararetli konuşuyordu Wang Yinzhi: "Elbette ki eşim daha işin başındayken bir sürü şey yapmıştı; ama sonra ağır bir hastalığa yakalanınca bir kenara çekilip dinlenmek zorunda kaldı. Ben de mücadeleye tek tabanca devam ettim, Tek Boynuzlu At da gerçek bir savaşçıdır, ben sadece Tek Boynuzlu At'ın bu mücadeleci ruhunu ileri taşıdım, daima ileri!"

"Genel Müdür Wang," dedi dişlek sunucu, "size hedefinizi sorabilir miyim?"

"Tek Boynuzlu At"ı üç yıl içinde tüm ülkede tanınmış bir marka yapmak, on yıl içinde dünyaya açılıp uluslararası bir marka haline getirmek ve en sonunda tekstil sektöründe dünya lideri olmak!" Wang Yinzhi göğsünü gururla gerdi, o iriliğin içinde plastik yay ve birinci sınıf süngerden yapılmış sahte memeler vardı.

"Tek Boynuzlu At"ın patroniçesinin sahte memeleri nasıl da gerçek! Sahte meme uçları, ince bluzunun altında küçük birer şemsiye gibi dururken hiçbir şeyden haberi olmayan kaç tane genci büyülediğinin farkında bile değil; Jintong elindeki kumandayı ekrandaki Wang Yinzhi'ye fırlatıverdi. "Seni utanmaz!" Kumanda televiz-

yondan sekip yere düştü, Wang Yinzhi iri, sahte memeleriyle televizyonda konuşmaya devam etti.

"Genel Müdür Wang," dedi dişlek sunucu,"size şunu da sormak istiyorum, son yıllarda Batı'daki kadınlar bir göğüslere özgürlük hareketi başlattılar, sutyenin XVII. yüzyılda dayatılan korse gibi zararlı olduğunu söylüyorlar, bu konu hakkında ne düşünüyorsunuz?" "Çok cahilce," dedi Wang Yinzhi kararlı bir ses tonuyla, "korse, kanvas ve bambu ateliyle yapılır, buyurgan bir zırh gibi olduğundan kadınlara gerçekten de zarar vermiştir, Avrupa'da yaygın olan korse Çinli kadınların ayaklarının bağlanmasına benzer bu açıdan ama korse ve ayak bağını sutyenle, özellikle bizim şirketimizin ürettiği 'Tek Boynuzlu At' sutyenleriyle kıyaslayamazsınız. Sutyen güzellik ve sağlığın kesiştiği noktadaki ihtiyacı karşılamak için vardır. Bizim sutyenlerimiz işte bu iki önemli noktayı gözeterek imal ediliyor, müşterilerimizin estetik ve biyolojik ihtiyaçlarını karşılamak için elimizden gelenin en iyisini yapıyoruz. Bizim 'Tek Boynuzlu At' sutyenlerimizle, memeleriniz hem daha sağlıklı hem de daha güzel olur, sutyenlerimizle fiziksel ve zihinsel durumunuzu en iyi şekilde korursunuz. 'Tek Boynuzlu At' sutyenlerimizin her biri öncül birer sanat eseridir, onları yaparken birinci sınıf model tasarımları, birinci sınıf teknoloji ve birinci sınıf malzeme kullanıyoruz, memenin fiziksel özelliklerini tam anlamıyla koruma altına almak 'Tek Boynuzlu At'ın nihai endişesidir. 'Tek Boynuzlu At', memeleriniz üşüdüğünde onları okşayıp ısıtacak bir çift eldir, memeleriniz kendini yorgun hissettiğinde içebileceğiz elmas gibi parlayan bir bardak kırmızı şarap, bir fincan sıcak kahve ya da dumanı üzerinde tüten bir bardak yeni demlenmiş çaydır, memeleriniz hüzünlendiğinde sizi neşelendirir, memeleriniz heyecanlandığında sizi sakinleştirir, memeleriniz yaslıysa yasınızı güce çevirir... Özet-

lemem gerekirse size çok iyi bir koruma sağlar, sizin için çok endişelenir, XX. yüzyılın sonlarına doğru açmış, maddi ve manevi dünyayı birbiriyle kaynaştıran iki parlak çiçektir. İnsanlığın yolunu açıp XXI. yüzyıla girmemizi sağlayan insanlığın ruhudur. Bu ruh, insanoğlu, kadınlar ve memeler için endişelenir. XX. yüzyıl, savaş ve devrimin yüzyılı oldu, XXI. yüzyıl, meme ve aşkın yüzyılı olacak. Bu bizim 'Tek Boynuzlu At' şirketinin sloganıdır, aynı zamanda girişimci ruhumuz ve iş stratejimiz..."

Jintong eline bir çay bardağı aldı, tam televizyona fırlatacaktı ki, eli birden havada kendiliğinden yön değiştirince bardak, saten kaplanmış duvara çarpıp neredeyse hiç ses çıkarmadan ve hasarsız bir şekilde halının üzerine düştü, duvara ve televizyonun üzerine biraz küflenmeye başlamış çay yaprağı ve siyah çay sıçramıştı. Yirmi dokuz inçlik renkli televizyonun ekranına kendinden geçmiş bir çay yaprağı yapışmıştı, bu küflü çay yaprağı Wang Yizhi'nın ekranda oynayıp duran yüzü ve meme uçları arasında gidip geliyordu. Çay yaprağı kadının ağzının üstüne denk geldiğinde bıyığı andırıyordu. Sahte meme uçlarının üzerindeyse bir balık ağzı gibi duruyordu. "Genel Müdür Wang, şimdi taktığınız sutyenin 'Tek Boynuzlu At' sutyeni olup olmadığını paylaşır mısınız bizlerle?" diye sordu dişlek sunucu nükteli bir dille. Wang Yinzhi samimi bir sesle cevapladı: "Tabii ki." Hemen ardından elleriyle o sahte ama mükemmel tasarlanmış, taş gibi sağlam memelerini yukarıya doğru kaldırdı sanki farkında olmadan yapmış gibi ama bu yaptığı çok kasıtlı bir hareketti gerçekte. Biraz da para harcamadan reklam yapalım. Reklamını iyi yapmıştı, 'Tek Boynuzlu At' sutyenlerinin iyiliği için değildi ama bu, 'Tek Boynuzlu At'ın patroniçesi Wang Yinzhi'nin meme uçlarının güzelliğini kanıtlamak içindi. "Genel Müdür Wang, peki ya ev yaşamınız, mutluyuz diyebilir misiniz?" diye

sordu dişlek sunucu. Yine samimi bir cevap: "Pek sayılmaz, kocamın bazı ruhsal bozuklukları var ama aslında o çok iyi yürekli bir adamdır."

Götüm, osurdun yine! Jintong kanepeden sıçrayıp ekrandaki Wang Yinzhi'ye sövüp saymaya başladı: "Seni entrikacı! Yüzüme karşı tatlı tatlı konuşmalar, arkamı döndüm mü bıçak çekmeler! Beni ev hapsine kapattın!" Kamera, Wang Yinzhi'nin yüzüne yakın çekim yapınca kadının yüzünde sinsi bir gülümseme belirdi, sanki Shangguan Jintong'un evde televizyonun karşısına geçmiş kendini izlediğini biliyordu.

Jintong televizyonu kapattı, ellerini belinin arkasında birbirine kenetleyip kafese kapatılmış bir goril gibi halının üzerinde volta atmaya başladı, öfkesi her geçen saniye daha da artıyordu. "Ruhsal bozuklukmuş, seni anasını siktiğimin, asıl sensin ruhsal bozukluğu olan, hem de tepeden tırnağa bozuk senin ruhun! Çalışamadığımı söylüyor bir de, çalışabilirim! Orospunun çocuğu, bana izin verdiğin mi var? Sen sahte bir kadınsın, bir taş kadın, hermafrodit bir karakurbağası ruhu, bir su kaplumbağası ruhu. Kutuda yaşayan gerçek bir su kaplumbağası ruhu, yumuşak kabuklu bir Çin su kaplumbağası, yanında da küçük melekler var. Senin karnını haşlayacağım sıcak suyla!" Jintong, iyi eğitilmiş profesyonel askerler gibi mekanik bir yürüyüş tutturmuştu, geri dön, ileri marş. Geri dön, ileri marş. Yürürken halının üzerindeki tozlar havaya kalkıp odanın içinde uçuşmaya başladı. Ruhu bir güvercin gibi özgürleşmişti artık, belediye binasının önündeki meydanda uçmaya başladı.

Yağmurun çiselediği bir bahar günüydü yine, ince yağmurun arasından süzülüp meydanın kenarındaki bir pagoda ağacının üzerine kondu, meydanın içindeki akıl hastasının cesur konuşmalarını dinlemeye koyuldu. İn-

sanlar etrafını sarmış, sanki hokkabazlık yapan bir maymunun gösterisini izliyorlarmış gibi kahkahalar atıyorlardı. "Vatandaşlar, vergi mükellefleri! Onlar, o halkın kan ve teriyle beslenip iyice semirmiş olan kokuşmuş tahtakuruları bana akıl hastası, diyor. Evet, evet, doğru bu, aklı başında olan her insanı alıp akıl hastanesine tıkıyorlar, bu her zaman kullandıkları bir numara. Kardeşlerim, dostlarım, silah arkadaşlarım, açın gözlerinizi artık, kocaman açın, açın da görün kamu mallarının ceplerine nasıl girdiğini, halkın alınterini ve kanını nasıl da çarçur ediyorlar görün bakalım, baksanıza, bizim altı aylık mutfak masrafımızla bir sutyen alabiliyorlar, şöyle hafif bir yemek yemeleri demek bizim üç aylık tahılımız. Nereye baksam otel ve restoran doldu, rüşvet ve yolsuzluk her yerde, her yer görevini kötüye kullanan vurgunculara doldu taştı. İki yıl belediye başkanlığı yapıp cebine on milyon yuan indir. Sevgili köy halkı, her şeyi benden daha iyi bildiğinizi biliyorum, atardamarlarınıza birer kamış sokmuşlar. Sevgili köy halkı, onların arzuları dipsiz birer okyanustur! Dostlarım, uykulu gözlerinizi açıp gerçeği görün artık!" İnce yağmur cesaretli delinin solgun alnını ıslatmıştı, demir bir tarak çıkarıp ak düşmüş saçlarını geriye taradı, yağmur suyu Osmanthus yağı gibi çok kaygandı. "Bahar yağmuru yağ gibi değerlidir, yaz yağmurları sel olur. Akıl hastası değilim, zihnim çok açık, zihnim o kadar berrak ki bundan ben bile korkuyorum. Biliyorum onların para ve cinsel organlardan dokudukları bu sık ağdan kurtulamayacağım, benim kaderim de sefil bir kuduz köpeğinki gibi olacak, bugün burada konuşuyorum ama yarın bir çöplükte ölmüş olacağım. Eğer ölürsem arkamdan ağlama sevgilim, uzun gecelerin sonsuz rüyalar ülkesinde senin bir tanen olacağım. Ama benim tüm yaşamım bir mücadeleyle geçti, nerede bir hayat varsa orada bir mücadele var, derler ya hani, işte

öyle." Koynundan bir boynuz çıkardı, yanaklarını şişirip çalmaya başladı. "Savaş borusu çalıyor, kardeşlerim haydi savaşa. Şeytanları vuralım, Japonya'nın kökünü kurutalım, köyümüzü koruyup barışı sağlayalım." Boynuzu çala çala meydanın kenarında yürüyordu, caddede yoğun bir trafik vardı, insanlar meşgul meşgul koşturuyordu. Onun başının üzerinde süzülürken kanatlarında pırıl pırıl parlayan yağmur damlaları vardı. Mutlu bir çocuk, çimlerin üzerinde yürümeyi öğreniyordu. Yaşlı bir emekli yağmurda uçurtma uçuruyordu. "Kahrolsun Dalan şehrinin bozulmasından sorumlu olan çete başı Lu Shengli!" Kollarını sallayarak slogan atıyordu. Sokağa terk edilmiş küçük bir buldog ona doğru havladı. "Kahrolsun üç yüz milyon krediyi çarçur eden Geng Lianlian! Kahrolsun tuhaf fikirleriyle göğü delen Papağan Han! Kahrolsun "Tek Boynuzlu At"! Sarı pislikler temizlensin, manevi bir medeniyet yeniden kurulsun! Kahrolsun şehvet düşkünü Shangguan Jintong." Cesur deli, kükremeye başladı. Shangguan Jintong korkudan kanatlarını açıp bağırarak göğün dışına doğru uçtu. Eşini arayan bir kuştum, düşmanımı bulacağımı nereden bilirdim; karmakarışık duyguların bitkin düşürdüğü Shangguan Jintong, 1993 yılının bir bahar akşamı odasındaki sahte antika halının üzerinde uzanırken hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Jintong'un gözyaşları halının üzerini bir kâse büyüklüğünde ıslattığında ona yemek getiren hizmetçisi içeriye girdi. Hizmetçi Filipinliydi, kadının ataları Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndan, Çin'in Güneydoğu Asya'ya yakın olan Nanyang bölgesine geçip ipek ticareti yapmışlardı. Damarlarında Gaomi Kuzeydoğu Bucağı ve Malay kanı taşıyordu. Koyu bir ten rengi vardı, gözleri hüzünlü bakıyordu, memeleri tropikal bölge kadınlara özgü bir irilikteydi. Çincesi çok akıcı olmasa da iletişim kurabilecek düzeydeydi. Kadını, Jintong'a hizmet etme-

si için Wang Yinzhi tutmuştu. "Beyefendi, akşam yemeği hazır," dedi kadın bambu bir sepeti masanın üzerine koyup, ardından sepetten bir kâse haşlanmış pirinç, bir tabak haşlanmış turp ve kuzu eti, bir kâse kurutulmuş karides ve kızartılmış kerevizle bir kâse tatlı ekşi kefal çorbası çıkardı. Sonra Jintong'a bir çift fildişi taklidi yemek çubuğu uzatıp, "Beyefendi, hadi yemek yiyin," dedi. Jintong dumanı tüten yemeklere baktı ama içinden yemek yemek gelmiyordu. Ağlamaktan şişmiş gözlerini kadına dikip öfkeyle sordu: "Ben neyim? Söylesene!"

Kadın ne diyeceğini şaşırdı, elleri iki yanından aşağıya sarkık bir halde, "Bilmiyorum, beyefendi..." dedi. "Seni lanet casus!" dedi Jintong yemek çubuklarını masaya çarpıp, "Sen, Wang Jizhi'nin beni gözetlemesi için gönderdiği lanet bir casussun!"

Kadın korku dolu bir sesle, "Beyefendi... beyefendi... anlamıyorum... anlamıyorum..." dedi.

"Bu yemeklere yavaş yavaş zehirleyen bir zehir koydun, beni yavaş yavaş öldürmek istiyorsun, beni bir hindi ya da bir pangolin gibi yavaş yavaş geberteceksin!" Yemekleri masanın üstüne boşaltıp çorba kâsesini hizmetçiye fırlattı, "Defol git buradan, siktir git! Seni casus köpek, bir daha gözüm görmesin seni!"

Kadın, üzerinde sıcak ve yapışkan çorba artıklarıyla ağlayarak odadan çıktı.

"Wang Yinzhi, seni karşı devrimci, halk düşmanı, kan emen hortlak, seni kene, ne olduğu belirsiz molekül, aşırı sağcı, seni kapitalizm yoluna baş koymuş, gerici kapitalist, akademik otorite, dejenere şey, sınıf muhalifi, parazit, utanç tarihine geçen küçük soytarı, haydut, dönek, serseri, sahtekâr, gizli sınıf düşmanı, kralcı, Konfüçyüs'ün erdemli torunu, feodalizm savunucusu, köle sisteminin geri dönmesi için savaşan avukat, düşmüş toprak ağalarının sözcüsü seni..." Jintong siyasi açıdan çal-

kantılı geçen son birkaç yıldır öğrendiği bütün aşağılayıcı politik terimleri saydırarak Wang Yinzhi'ye karşı sözlü bir saldırı başlattı. Popüler çizgi filmlerdeki yaralı fidanlar gibi kıvrıldığını gördü Wang Yinzhi'nin gözlerinin önünde. "Vücudunda yara izi olmayabilir ama her yerin iğrenç siyah benlerle kaplı. Temmuz ayında yıldızlarla kaplanmış bir gök kadar sayısız ben. Gökyüzü yıldıza kesmiş, ay parlıyor, üretim ekibi toplanmış şikâyetleri tartışıyor. Wang Yinzhi, buraya gel, bu akşam sonuna kadar gideceğiz, ya balık ölecek ya da ağ parçalanacak, ikimizden biri kaybedecek! İki ordu çarpıştığında zafer en kahramanca dövüşenin olur. Kafandaki o kâse büyüklüğündeki yarayı keseceğim!"

Wang Yinzhi elinde bir dizi altın sarısı anahtarla kapıyı iterek açtı, kapının ağzında dikiliyordu. Yüzünde aşağılayıcı bir gülümsemeyle, "Ben geldim, bakalım neden yapılmışsın?" dedi.

Cesaretini toplayan Jintong, "Seni geberteceğim!" dedi.

Wang Yinzhi gülerek, "Sonunda," dedi, "demek yaşıyormuşsun! Eğer birini öldürecek cesaretin varsa sana olan hayranlığımı dile getirmek isterim."

Korkusuzca içeriye yürüdü, halının üzerindeki lekeye tiksinerek bakıp Jintong'un yanına gitti, anahtarlarıyla Jintong'un alnına sert bir şekilde vurup, "Seni nankör canavar!" diye sövdü, "Söyle bakalım ne derdin var? Sana şehrin en lüks odasını hazırladım, sana yemek yapması bir hizmetçi tuttum, kollarını kaldırınca giydiriliyorsun, ağzını açınca doyuruluyorsun, bir imparator gibi yaşarken daha benden ne istiyorsun?"

"Ben... özgürlük... istiyorum..." diye mırıldandı Jintong.

Wang Yinzhi bir an şaşırdı ama hemen ardından kahkaha atmaya başladı. İyice güldükten sonra ciddi bir

tavırla, "Ben senin özgürlüğünü kısıtlamıyorum, istersen hemen şu an defolup gidebilirsin, hadi siktir git!" dedi.

"Beni hangi hakla kovuyorsun?" dedi Jintong, "Bu mağaza benim, defolması gereken biri varsa o da sensin, ben değilim!"

"Pöh!" dedi Wang Yinzhi, "Eğer mağazanın işletmesini elime almasaydım, yüz mağazan olsa da er ya da geç cısçıplak açıkta kalırdın sen, bir de kalkmış utanmadan mağaza benim, diyorsun. Sana bir yıldır ben bakıyorum, demek sana layık olamadım, al sana özgürlük, işte kapı orada, hadi, bu oda bu gece bana lazım, bir misafirim var."

"Ben senin nikâhlı kocanım," dedi Jintong, "sen istiyorsun diye çekip gitmem, kendim hazır olunca giderim."

"Nikâhlı kocammış," dedi Wang Yinzhi iğrençleşerek, "koca ha, sen bu kelimenin ne demek olduğunu biliyor musun ki? Peki, şimdiye kadar kocalık vazifeni yerine getirdin mi? Yapabilir misin?"

"Eğer benim dediklerimi dinlersen yaparım," dedi.

"Utanmaz!" dedi Wang Yinzhi, "Buna nasıl cüret edersin, beni orospu mu sandın? Beni istediğin gibi kullanabileceğini mi sanıyorsun sen?" Yüzü kıpkırmızı olmuştu, o çirkin dudakları titriyordu. Elindeki anahtar destesini Jintong'un kaşlarına fırlattı. Jintong beynine saplanan bir acı hissetti, patlayan kaşından akan sıcak ve yapışkan bir sıvı aşağıya doğru süzülmeye başladı. Eliyle kaşını yokladıktan sonra parmak uçlarına bulanmış taze kanı gördü. Böyle bir durum eğer bir dövüş sanatları filminin içinde gelişseydi bir sonraki adım şiddetli bir kavga olurdu, eğer bir sanat filminin içinde olsaydı, yaralanmış erkek kahraman alaycı bir isyan başlatır, öfkeyle evden çıkıp giderdi. "Peki, ben ne yapmalıyım?" diye düşündü Jintong, "Wang Yinzhi'yle benim baş rolünde olduğumuz bu film bir dövüş filmi mi yoksa bir sanat filmi

mi? Sanatsal bir dövüş filmi mi yoksa içinde dövüş sahneleri de olan bir sanat filmi mi? Ho ho ho! Ho! Tekme yumruk gir, kötü adamı dövüp geri çekil, sadece durumu kurtar, savuştur işte, yoksa bir sonraki hamle için gücün kalmaz, doğru yolda ilerlemek için bu pislik dövüş sanatı ustasını ortadan kaldırmalı. Kötü adam yere düşüp ölünce genç erkek kahramanla güzel genç kız el ele tutuşup uzaklaşırlar mutlu sona doğru. 'Gerçekten çok kötüsün,' diyor erkek kahraman elindeki kan lekesine bakıp, 'birini dövebileceğimi ya da dövmeye cesaretim olmadığını sanıyordun ama ben sadece korkuyordum, senin o kokuşmuş etinin elimi kirleteceğinden korkuyordum.' Sonra sendeleyerek uzaklaşır kesilmek üzere olan bir domuz gibi ciyaklayan kadın kahramanı ardında bırakarak, başını çevirip ardına bile bakmaz..."

Shangguan Jintong henüz oynamak için uygun bir rol bulamadan tanıdık yüzlü iki iriyarı adam dalıverdi içeriye. Birinin üzerinde bir polis üniforması, diğerinin üzerindeyse bir hakim cübbesi vardı. Polis üniforması giyen Wang Yinzhi'nin küçük erkek kardeşi Wang Tiezhi'ydı, hakim cübbesi giyense Wang Yinzhi'nin küçük eniştesi Huang Xiaojun'du. İçeriye dalar dalmaz Jintong'a doğru yöneldiler. "Ne oldu enişte?" dedi polis memuru omzunu bir boğa gibi Jintong'un üzerine sürerken, "Bir kadına kötü davranan erkek adam değildir, ha?" Hakim dizini Jintong'un sırtına geçirirken, "Ablamız sana hep iyi davrandı, ne vicdansız herif çıktın!" dedi.

Jintong tam ağzını açıp kendini savunacakken karnına bir yumruk yedi. Karnını ovuşturup yere eğildi, ağzından ekşi ekşi mide suyu geliyordu. Polis memuru bir karate hareketiyle Jintong'un boynuna vurup doğrulmasını sağladı. Bu hakim olan enişte, bir zamanlar subaylık yapmış ve on yıl askerî keşfe çıkmıştı, askerî eğitimi sırasında tek eliyle tuğla kırma üzerine sıkı bir eğitim almış

ve tek vuruşta üç tuğla kırma gibi bir rekora imza atmıştı. Jintong bu adama kendini tuttuğu için minnettardı, eğer boynuna hakim vurmuş olsaydı boynunun üzerinde bir kafası olmayacaktı şimdi. "Ağla," diye düşünüyordu Jintong, "hemen ağlamaya başla, ağlayan birine vuramazlar. Ağlamak bir zayıflık belirtisidir, ağlamak, af dileyip yalvardığını gösterir, ağlarsan bu yiğit adamlar sana vurmaz." Ama Jintong halının üzerine diz çöküp salya sümük ağlamasına rağmen adamlar ona pata küte dalmaya devam ediyordu.

Wang Yinzhi de ağlıyordu, hem de sanki kocası tarafından tacize uğramış bir kadın gibi gerçekten ağlıyordu. Hakim de onu avutuyordu: "Ablacığım, boş ver, bu adam için ağlamaya değmez, boşan gitsin, bu adam için gençliğini boşa harcama." "Ey, sen," dedi polis memuru, "Wang ailesine kolayca bulaşabileceğini mi sandın ha? Şu belediye başkanı kuzenini görevden aldılar, hakkında soruşturma açıldı, senin gibi bir güdüğün insanlara kabadayılık tasladığı günlerin sonu yakındır."

Ardından polisle hakim sıkı bir işbirliği yapıp Jintong'u yere bastırarak yerdeki yemek artıklarını yalamaya zorladılar. "Yerdeki haşlanmış pirinç tanelerini tane tane yalamalıyım, silip süpürmeliyim hepsini yoksa yine tekme tokat vurmaya başlarlar." Jintong bir yandan yemek artıklarını yalıyor, bir yandan da ağlıyordu. "Bir köpeğe döndüm, bir köpek bile değilim aslında, köpekler kendi rızalarıyla yalar yerdeki artıkları, rıza ne güzel bir şeydir. Bense yalamaya zorlandım, yalamazsam yerim sopayı, yalayıp yutmam da gerek yoksa yine dayak, hiçbir iyi yanı yok bunun, sadece aşağılık bir utanç. Köpek, yemeğini yalayarak yiyen bir hayvandır, dilleri bu iş için yaratılmış, çok rahat yalar. Ben öyle değilim ama, dilim çok beceriksiz, hem de çok yorucu, nereden bakarsan bak bir köpekle kıyaslanamam bile." En çok pişman ol-

duğu şey de –yapmamalıydım, elim kırılsaydı da yapmasaydım– çorba kâsesini fırlatmak olmuştu, bu düpedüz hayatının cezasıydı, altıncı ayda ödemesi gereken kredi borçlarından bile fazlaydı bu, ne ekersen onu biçersin derler ya, işte Jintong da ne ektiyse onu biçiyordu.

Yalama işi bittikten sonra sıra kabul muayenesinden geçmeye gelmişti, polisle hakim Jintong'u yerden kaldırıp odadan çıkardılar, karanlık bir koridoru geçip ışıl ışıl parlayan mağazadan çıktıktan sonra onu dışarıdaki bir çöp yığınının içine salladılar. Tıpkı "Kültür Devrimi"nde söylendiği gibi olmuştu: Tarihin çöplüğüne atıldı. Çöplüğün içindeki birkaç uyuz yavru kedi acı acı miyavlayarak Jintong'dan yardım bekledi. Jintong kedilere özür diler gibi başını salladı. "Ah, kedicikler, hepimiz aynı dökük teknedeyiz, size yardım edemem." Sonra annesinin köylüler için yaptığı uyuz merhemini hatırladı. Susam yağıyla bal, yumurta akıyla kükürt tozu, sanki bir şey daha vardı ama neydi ki o? Ay geberesice, hatırlayamıyorum. Sonra bu beş şeyi karıştırıp hamur haline getir, yaraya sür, sürdükçe kurur, kurudukça sür, kabuk bağladıktan sonra düşünce bir bakmışsın iyileşmişsin. Bu merhem insanlara iyi geliyordu ama ya kedilere? Sonuçta onlar da memeli değil mi ya! "Ama zavallı ben şimdi size yardım edemem, çok üzgünüm. Annemi görmeyeli altı aydan fazla olmuş. Demek Wang Yinzhi beni ev hapsine kapatalı o kadar olmuş." O pencerede parlayan ışığı görmeyi ve pencerenin altındaki leylakların insanı sarhoş eden hoş kokusunu duymayı çok özlemişti. Leylaklar, adamı sarhoş eden leylaklar, güneşte açar, yağmur çiselerken o hoş kokunuzu yayarsınız. "Geçen sene bugün leylak kokusu var mıydı ki? O zamanlar Wang Yinzhi penceremin altında gezinen hüzünlü bir kadındı. Şimdi burada ben onun penceresi altında dolanan hüzünlü bir adama döndüm. Erkek kardeşi ve hakim enişteşinin bo-

ğuk kahkahaları yükseliyor pencereden. Wang Yinzhi, Dalan şehrinde tanınmış ve iyi bağlantıları olan bir kadın, her yerde bir koruyucusu var, onunla baş edemem. Aslında seninle dövüşmenin tadını aldım. Ben yumuşak bir *tofu* parçasıyım. Ben nehrin kenarında uyuyan bir söğüt ağacıyım, biri indi mi üzerimden bir başkası tırmanır. Olmadı şimdi, orospu Shu Huai'ninn yazdığı bir şiir bu. Aslında bunda yanlış bir şey yok, devrimin başı sonu olmaz, yok öyle bir ayrım. Orospunun da kadını erkeği olmaz. Şimdi Wang Yinzhi'nin odasında gizlenen o kırmızı suratlı herif erkeğin orospusu değil de ne? Bu kokuşmuş orospular beni dinlemek yerine onu dinliyorlar. Şimdi çıplaktır, göğsünün önünde iki devasa kirpi mantarı gibi duran tilki kürkü sutyenini giymiştir. Böyle heyecan verici bir tasarımı sadece onun gibi bir dâhi yapabilirdi zaten. Ateş kırmızısı uzun tüyler öyle yumuşak ki sanki bir çift kirpi mantarı. Bu kırmızı suratlı piçler bakacak bu gece tadına. Elimde kanıt da var, mahkemeye vereceğim. Yoksa o küçük kırmızı suratlıyı şu çam ormanının yanında bir kılıç veya tabancayla şerefimi temizlemek için düelloya mı çağırsam, düello. Bir elimde kılıç, diğerinde şapkam, şapkamın içi akik gibi kirazlarla dolu, mutlu mesut yiyorum, arada beyaz çekirdeklerini tükürüyorum ona karşı, bu hareket düşmanımı ne kadar hor gördüğüm anlamına geliyor.

Yine yağmurlu bir gece ama bu geceki yağmur geçen senekinden daha soğuk ve daha hüzünlü. Camdan yine gözyaşları süzülüyor, geçen seneki gözyaşları ona aitti, bu kez süzülen benim gözyaşlarım. Çok partili sistemde iktidar koltuğu döner. Üveyik gelip saksağanın yuvasına oturmuş. Misafir evin sahibi olmuş. Nereden geldiğimi bilmiyorum, hele nereye gideceğimi hiç bilmiyorum. İnsanın hayatında dönecek bir evi olmadığı kaç gece vardır acaba? Geçen sene o dışarıda tek başına kaldı

diye endişelenirken şimdi kendimi dışarıda tek başıma buldum. Besle kargayı oysun gözünü. O donmuş yılana hiç acımayacaktım. Her yer tuzak dolu. Bir kuyudan kurtuldum derken hemen ardından bir başkasının içine düşüyorum, her biri bir öncekinden daha derin. Zehirli, evet bütün kadınların kalpleri zehirli. Ama annemin *bodhisattva* gibi bir kalbi var. En büyük hazinen annendir. Benim de bir hazinem var. Yaşayan bir hazine, dünyevi bir hazine. Pagodaya giderim, annemle birlikte şişe toplar satarız, azıcık aşım dertsiz başım. 'Satacak şişen var mı?'[1] Para dediğin elinin kiri, gelir ve gider. Memeler de kök salmaz bu dünyaya, açgözlülüğün sınırı yok, bir bakmışsın yılan fili yutuvermiş. Aşkın bir sonraki adımı nefret, bu memeler için de geçerli. Bir şey aşırıya kaçtı mı tam tersine dönüşür, memeler için de böyle bu.

O gün Wang Yinzhi'nin küçük kırmızı suratıyla karşılaştım. Yinzhi, sevgilisini en lezzetli yiyeceklerle beslemiş olmalıydı. Adam iyice semirmişti ve çok sağlam görünüyordu. Demir eldivenleri çıkarıp ona fırlatmalıydım. Çıkarıp atacağım demir eldivenlerim olmadığından yumruklarımı sıkıp dövüşmek zorundaydım. Ama adam yüzünde koca bir gülümseme, dost bir tavırla bana elini uzattı. 'Merhaba!' dedi. Ben de, 'Merhaba!' dedim. Ardından elini sıktım. Kendini boynuzlayan kadının sevgilisinin elini sıkan boynuzlu bir koca müsveddesi. Birbirimizin nasıl olduğunu sorup karşılıklı teşekkür ettik. Sanki büyük bir indirim vardı. 'Sen bir ödleksin!' diye söydüm kendi kendime sis ve ince yağmurun altında. Onunla bir sonraki karşılaşmamızda bu kadar nazik, mütevazı ve saygılı davranmayacağım, yüzünün ortasına sıkı bir yumruk atmalıyım, gözlerinin önünde yıldızlar uçuşmalı, ağzından ve burnundan kan getirtmeli!"

1. Anne sevgisiyle ilgili Çince bir şarkının adı. (Ç.N.)

Jintong çiseleyen yağmurun altında ilerlerken farkına bile varmadan saçı başı sırılsıklam oldu. "Burnum tıkanmış, bu grip olacağımın kesin belirtisi. Karnım da acıktı biraz, şöyle güzel bir akşam yemeği yesem, o kefal çorbasına çok yazık ettim. Aslında Wang Yinzhi'nin bana olan öfkesi de boşuna değil. Koca beceriksizse, işleri karısı alır eline. Aseksüel değil sonuçta, aldatması kaçınılmazdı. Pamuklukların içinde yeşim tabaklardan yemek yerken bu savurgan yaşamdan hoşnuttum aslında. Can sıkıcı olan böyle kötü sonuçlanması. Belki de olaylar henüz geri dönülemez bir noktaya varmamıştır. İlk darbe ondan geldi, ben hâlâ karşılık vermedim. Tamam kefal çorbasını fırlatıp dökmem bir hataydı ama çorbayı yerden yalatarak mı cezalandırılır insan? Şafak sökünce gidip özür dileyeyim bari. O Filipinli hizmetçiden de özür dilerim. Şimdi o Simmons yatağın üzerinde horlaya horlaya yatıyor olacaktın, hâlâ yaşıyorsun, biraz acı çek, sonra yatakta bir sağa bir sola dönerek uyursun."

Sonra Halk Sineması'nın o uzun saçağını hatırladı, saçağın altına girip yağmurdan korunabilirdi, hemen o yana doğru yürümeye başladı. Sabah Wang Yinzhi'ye bir hediye alıp özür dileyecekti, bunu düşünmek bile içini rahatlattı. "Hâlâ yağmur yağıyor ama ufukta yıldızlar parlıyor. Elli dört yaşındasın, boynuna kadar toprağın içine battın bile çoktan, başına daha fazla bela açmanın zamanı değil artık. Wang Yinzhi'nin yüz adamla yatması sana, Shangguan Jintong'a bir zarar verebilir mi ki? Boynuzlandın işte, ha bir kişiyle aldatmış, ha yüz kişiyle, bir farkı var mı artık? İşleyen demir ışıldar. Seksen yaşındaki karıkoca her gün sevişiyor. Referans Haber'in yazısı. Cinsel ilişki yoluyla vücuttaki Yin ve Yang'ı dengelemek, evet, onun yaptığı bu, ne kadar çok partner o kadar enerji çünkü tek partner dengeyi bozar. Binlercesi uyuyor onun o büyüleyici kollarında ve tadıyor o şarap dudakla-

rını. Wushan Dağı'nda açan çiçekler soldu, genelevdeki çiçekler kurudu. Wu Yunyu, seni orospu çocuğu, fakir köylülerin gittiği ticaret okulunun müdürü oldun. Annemin uyuz ilacı senin kafandaki yaraları da iyileştirebilir, neydi o beşinci şey ya?"

Sinemanın girişi önünde bekleşen bir grup genç vardı. Yırtık gazetelerin üzerine oturmuş ucuz sigara tüttürürlerken uzun saçlı, orta yaşlı bir adamın şiir okumasını dinliyorlardı.

Elleri boğazımızda olsa da biz uluyan bir nesiliz! Ah! Şair güçlü jestler eşliğinde kendi yazdığı şiiri okuyordu ezberden. Biz uluyan bir nesiliz, boğuk gırtlağımız bronza kesmiş, eski uygarlıkların dilinde şakıyor. Ne güzel! Ucuz deriden parlak giysiler giymiş gençler feryat ediyor kızlı erkekli. Cinsiyetleri belirsiz, güç ayırması ama bu sıradan insanların dili, konuşuyorlar. Shangguan Jintong, kadın ve erkeği kokularından ayırıyordu. Meme kokusu. Belden aşağıları iltihaplanmış, iç çamaşırları çok dar, hava geçirmiyor, "Tek Boynuzlu At" iç çamaşırları ağ gibi gözeneklidir, cildinizin nefes almasını sağlar. Her yere cinsel yolla buluşan hastalıkları tedavi eden doktor eskilerinin ilanları yapıştırılmış. Gençler sigara içiyorsa muhtemelen uyuşturucu da kullanıyorlardır. Dalan şehri az önce çöplükten çıkmış bir armadilloyu andırıyor bütün gözenekleri parazit dolu olan. Yere bira kutuları dizilmiş. Gazetelerin üzerinde fıstık ve sarmısaklı sosis var. Kirli parmağına, pirinç yüzük takmış bir el gitar çalıp çok içten bir sesle şarkı söylüyor. Bizler bozkır kurduyduk, ne zaman şehir köpeklerine dönüştük? Huuu diye dağlarda kükrerken şimdi çöplükte kemik arar olduk. Huuu, kış geldi, bakma öyle boş boş, kış bu soğuk. İyi mi! Pıt! Bira kutularından köpükler taşıyor, aç kurtlar gibi dişliyorlar sosisleri. Bu tarz şehirli folk müziği yeni bir şey değil, altmışlı yıllarda Amerikan gençlerinden Japon

gençlerine, yetmişlerde Japon gençlerinden Tayvanlı gençlere geçti ama doksanların Çin gençliği bunu nereden öğrendi? Çok okumuş, çok bilgili gibi görünen televizyon sunucusu *prompter*'dan okuyor kendinden çok emin bir tavırla hararetli hararetli. Sarı turna uçtu gitti bir daha geri dönmemek üzere, karanlık bir günbatımı başının üzerinde, ooo. Biz yaralı bir nesiliz, kim gelecek yaralarımız sarmaya? Kaz tüyleri dağılmış her yana, kim toplayıp yastık yapar sana? Yetti! Yeterince dellendiler, sendeleyerek ayağa kalkıyorlar, bira kutularını posterlere fırlattılar bozkır kurtları gibi. Gece devriyesinde atlı bir polis geliyor, atın nallarından çıkan ses kırdı sessizliği. Şehrin hemen dışındaki çam ormanından guguk kuşlarının sesleri geliyor. Guguk, guguk, yetmez, yetmez, günde bir kepekli çörek yetmez. 1960 yılı hiç böyle miydi ya, olağanüstüydü, sazdan pasta yer, kavun şarabı içerdik. O ilkokul şarkısında dedikleri gibi çok eskiden. *Ben bir askerim, halkın içinden geliyorum. Ben bir lavaş ekmeğiyim, içimde bir taze soğan. Ben bir askerim, sıçtım mı kıçımı silmem. Devrimci şarkıların sözlerini değiştiririm, Gezgin Du, derler bana, aldım başıma büyük bir bela.* Babasını çağırın. Seni moruk toprak ağası, pis kambur, keçisakal, elinde kalın bir sopa yerde yuvarlanan oğlunu dövüyor. Ne yapıyorsun? Gösteri mi? Başkanım, bu oğlan benim değil, tapınağın orada yerde buldum, artık istemiyorum. İstememekle olmaz. Okuldan da atılmalı. Gezgin Du'nun suyla arası iyidir, nehre daldı mı bir bakmışsın karşı kıyıdan çıkıvermiş. Babası dövünce böyle dilsiz kalmış. Yirmi sene konuşmamış. Çok azimlidir, yirmi sene dilsizi oynadı. Dilsiz Du da derler. Liquan Sokağı'nda bir lokanta açtı, "Dilsiz Du'nun Lokantası" derler, köfteci. Demir bir tokmakla dana etini hamura çevirir, iyice yoğurup ipek gibi yapar. Çok leziz ve besleyici, Dalan'ın meşhur tatlarından, televizyonda bir röportajı bile çıktı. An-

nem, "Dilsiz Du iyi adamdır," dedi, "Sha Zaohua nehre düştüğünde o kurtarmasaydı boğulacaktı kızcağız." Sha Zaohua 1941'de elli bir yaşındaydı. Acaba şimdi nerededir? Belki de çoktan ölmüştür. Hâlâ yaşıyorsa hırsızlar kraliçesi olmuş mudur acaba? Yaşlı ama hâlâ dimdik ayakta, ölemeyen bir hırsız? Bu lafı kim söylemişti ki? Sima Ku'nun akıl hocası Wen Guan Dede olmalı. Ji Qiongzhi'nin memeleri öyle büyüdü ki, pat pat diye sırtını dövüyorlar yürürken. Bu da eski bir ilkokul şarkısı. Yalan. Ondan nefret ediyorsun, düşmanın o senin. Memeleri güzeldi ama. Çok acı çekti ölürken, cenazesine herkes katıldı, yolsuzluk yapmayan iyi bir memurdu, dünyaya bir tane daha Ji Qiongzhi gelmez artık. Doğudan yükselen güneş bir balığın karnı gibi beyaz. Meydandaki sular ışıl ışıl parlıyor. "Gerçek bir koca esnek olmalı. Secde etmenin yeri ve zamanı şimdi. Hatalıyım. İnsan değilim ben, hayvanım, oldu mu bu?" Jintong kendini tokatlamaya başladı. "Doğu'nun Kuş Cenneti"nden kaçmış bir sığırcık kuşu trafik ışıklarının üzerine kondu, boynunu içeri çekip yüksek sesle hapşırdı.

9

Kendime attığım tokatlar yüzünden şişmiş ve ağlamaktan ıslanmış bir yüzle Wang Yinzhi'nin karşısına çıktığımda beni hiç affetmeyecekmiş bir tavırla sırıttı. Bu kendini beğenmiş, taştan yapılmış, soğukkanlı kadının üzerinde annemim beni emzirirken daha rahat edebilmek için icat ettiği o göğsünün önünde kapakçıklar olan elbiseye benzeyen bir elbise vardı, elindeki anahtarlıkla oynarken benim gösterimi izliyordu. Giysi tasarımı ko-

nusunda Tanrı vergisi bir yeteneği var, bunu itiraf etmeliyim. Annemin buluşu sadece nineye dönmüş kadınların kullanabileceği, üzerinde iki delik olan pamuklu bir ceketten başka bir şey değildi ama o iki delik Wang Yinzhi'nin marifetli ellerinde bir sahne şovuna dönüşmüştü. Qing Hanedanı döneminde yaygın olan zümrüt yeşili geleneksel bir elbisenin yarım yakasının kenarlarında danteller vardı, önünde iki yuvarlak delik açılmıştı, delikler üzerinde çiçek işlemeleri olan "Tek Boynuzlu At" marka su kırmızısı bir sutyenle kusursuz bir biçimde kaynaşmıştı. Düpedüz görülmesi gereken bir Guilin manzarasıydı bu, sınır tanımayan bir yavuz hırsızın elinden çıkmış gibiydi. Ciddi bir baştan çıkarıcı, seksi bir güzellik. En önemlisi de böyle bir tasarımın sutyenin o anonim seksi tekelciliğini kırmasıydı, sutyenin mevsimselliğini de kırıyordu, sutyen artık modanın önemli ve göze çarpan bir parçası olmuştu. Kadınlar artık sokağa çıkarken sutyenlerinin rengini de düşünmek zorunda kalacaklardı. Giysi değiştirirken sutyen de değiştireceklerdi. Böylece yılda dört mevsim sutyen satabilecektik. Sutyen satışında büyük bir talep patlaması yaşanacaktı. Tilki kürkünden bir sutyen yapmasının o küçük kırmızı suratı azdırmak için olmadığını anladım birden. Pazarlamaydı bu. Estetikti, bir kadının en güzel bölgesine ilkbahar, yaz, sonbahar, kış ayrımı yapmadan gereken önemi göstermekti. Artık zapt edilemez bir konuma yükselmişti gözümde.

"Yinzhi, eskiler ne der bilirsin, 'Bir günlük karıkocalık hayatının sonuna kadar bağlı olmak demektir,' bana bir şans daha ver ne olur."

"Sorun şu ki," dedi kadın gülümseyerek, "biz bir günlüğüne bile karıkoca olamadık."

"Ya," dedim 7 Mart 1991 gecesini hatırlayarak, "ya o gece de sayılmaz mı?"

O geceyi o da hatırladığından olacak birden tüm yüzü kıpkırmızı kesildi sanki az önce biri hakaret etmiş gibi. "Hayır, o sayılmaz!" dedi öfkeyle, "O çok uygunsuz, çok ahlaksız bir davranıştı, başarısız bir tecavüz girişimi."

Yüzünü ellerinin arasına aldı, bu 7 Mart 1991 gecesi edindiği bir alışkanlıktı. Belki de parmaklarının arasından gizli gizli beni izliyordu. Bu alışkanlık 8 Mart 1991 sabahı yeni doğmuş güneşin parlak ışıklarının perdelere kırmızı kırmızı vurmasına kadar sürmüştü. Bütün gece meme emdiğim için yanaklarım şişmiş, uyuşmuş ve ekşi ekşi acıyordu. Yataktan kalkmış güneşin kırmızı ışıkları içinde hamile bir çoprabalığı gibi ayakta dikiliyordu. Vücudu kaygandı, altın sarısı teninin üzerinde siyah noktalar ve desenler vardı. Kan sızdıran meme uçları, çoprabalığının meme yüzgeçlerini andırıyordu, nefes alıp verişiyle ritmik bir şekilde hareket edip zavallı bir titreme tutturmuşlardı. Gök mavisi bir sutyeni ona takmaya çalışırken birden kendini yatağa attı. Yatağa uzanıp iki gözü iki çeşme ağlamaya başladı. Kürek kemikleri yükselince sırtında derin bir çukur oluştu. Kıçı sert ve pul puldu. Yorganı alıp üzerini örtmeye çalıştım. Birden sıçradı, sazanlar sıçrarsa çoprabalıkları da sıçrar, bir çoprabalığı gibi sıçrayıp yataktan aşağıya indi. Yüzünü elleriyle kapatıp ağlayarak kapıya doğru koştu. "Avavav," diye yüksek sesle ağlıyordu, korkudan titremeye başladım. "Kimseyi görecek yüzüm kalmadı, utanıyorum, ne yaptın bana böyle, hayatıma nasıl devam ederim şimdi?" Eğer Shangguan Jintong'un yatak odasından yüzünü elleriyle kapamış ağlayarak çıkan bir kadın varsa sonucun ne olacağı tahmin bile edilemez. Bu kadının yarı deli olduğu belliydi tabii ki, 8 Mart 1991 sabahı sokaklarda, in cin top oynuyordu, her yerde yağmur suyu birikintileri vardı, kavak ağaçlarının pamukçukları yağmurun içinde tırtıl gibi süzülüyordu, hava çok soğuktu. Dünya Kadınlar

Günü, kadınların yasal olarak korunması gereken bir gündü. Onun niye böyle kaçıp gitmesine izin verdim ki? Ya on dakika sonra caddede ağzından kan süzülürken bulunursa? O yerde uzanmış yaşamla ölüm arasında gidip gelirken arabanın mı ona çarptığı yoksa onun mu kendini arabanın önüne attığını tartışmanın ne önemi kalır? Sanki araba ona çarptığında etten çıkan o korkunç sesi duyar gibi oldum. Avustralya'da çıplak bir kanguruya çarpan bir arabanın sesini andırıyordu. Kangurular asla giysi giymez. Kendimi yataktan attığım gibi onun içeriye girerken ve dışarıya çıkarken dokunduğu kapı tokmağını çevirdim. Bütün gücüyle mücadele ediyordu, başıyla göğsüme vurdu, elimi ısırdı. Bırak beni, yeterince yaşadım, ölmek istiyorum, diye yüksek sesle yaygara çıkardı. İçim birden bu, masum bir genç kız taklidi yapan iğrenç kadına karşı sonsuz bir tiksintiyle doluverdi. En korkuncu da başını kapıya çarparken çıkardığı tok seslerdi, her bir darbe, bir öncekinden daha sert oluyordu. Başını kapıya çarparak ölmesinden çok korkuyordum, bu Shangguan Jintong'un en azından bir on beş yılını daha çalışma kampında geçirmesi demekti. On beş yıl geçirdikten sonra kamptan sağ çıkamazdım zaten. İnfaz edilmek ya da hapse düşmek o kadar büyük bir sorun değildi elbet, önemli olan benim o duruma gelme nedenim yani bir kadına yaşattığım cehennem azabıydı. Sen gerçekten de bir orospu çocuğusun! Neden kadını içeriye davet ettin ki? Pişmanlık merhemi satmıyoruz, öncelikli olan bu serseri kadını, bu her şeyi yıkıp geçmek isteyen bu kadını yatıştırabilmek. Omuzlarına sarılıp acı bir ses tonuyla, "Genç bayan, senden ben sorumluyum!" dedim. Direnmeyi bıraktı ama hâlâ ağlıyordu, "Ben, senin olmak için doğmuşum, ölürsem de senin hayaletin olacağım," dedi. "Genç bayan, aynı hastalıktan mustarip olanlar birbirlerine karşı sempati duyar, birbirimizi bil-

mesek de tanışıyorduk aslında, hadi yürü, kaydımızı yaptıralım, evleniyoruz," dedim. "İstemiyorum, bana acımanı istemiyorum." Yüzündeki o delimsi ifade kaybolmuştu artık. Birden karşımda beliren bu gerçekçi yüzü görünce gerçekten çok şaşırdım.

7 Mart 1991 gecesini "çok uygunsuz, çok ahlaksız ve başarısız bir tecavüz girişimi" olarak tanımlayınca şok oldum, çok öfkelendim. Beni böyle yüzüstü bırakan bir kadın için niye endişeleniyorum ki? Shangguan Jintong, bir ömür boyu salya sümük ağlayıp gözyaşı dökmen yetmedi mi, bir adam gibi dimdik durmalısın artık! Bu mağazayı ona bırak, her şeyini ona ver, sana tek gereken özgürlüğün. "Öyleyse," dedim, "boşanma işlemlerini ne zaman başlatıyorsun?"

Bir kâğıt parçası çıkarıp, "Şurayı imzalaman yeter, her şeyi ayarladım," dedi, "adil ve iyi biri olarak elimden gelen her şeyi düşündüm, sana yeni bir düzen kurabilmen için otuz bin yuan veriyorum. Lütfen imzala şurayı." İmzamı attım. Bana kendi adıma düzenlenmiş bir banka hesap cüzdanı uzattı. "Duruşmaya filan gelmem gerekmiyor mu?" diye sordum. "Hepsini hallettim ben," dedi gülerek. Çoktan halledilmiş boşanma evraklarını bana fırlatıp, "Özgürsün artık," dedi.

O kırmızı suratla yolda çarpışınca birbirimizden özür diler gibi karşılıklı gülümsedik, ikimiz de konuşmadan kendi yolumuza devam ettik. Oyun bitmiş, perde inmişti, artık kendimi şimdiye kadar hiç hissetmediğim kadar özgür ve rahatlamış hissediyordum. O gece annemin yanına döndüm.

Annem bu dünyadan ayrılmadan çok kısa bir süre önce, Dalan Belediye Başkanı Lu Shengli rüşvet almaktan suçlu bulunup idam cezasına çarptırıldı ama infazı bir yıl süreyle askıya alındı. Rüşvet vermekten suçlu bu-

lunan Geng Lianlian ve Papağan'sa zincire vurulup hapsi boyladılar, "Zümrüdüanka Plan"larının büyük bir aldatmaca olduğu ortaya çıktı, Lu Shengli'nin belediye başkanıyken otoritesini kullanıp onlara sağladığı yüzlerce milyonluk kredinin büyük bölümünü Geng Lianlian rüşvet vermek için kullanmıştı, geriye kalansa bir şekilde heba olmuştu işte. Söylentiye göre "Doğu'nun Kuş Cenneti"ne verilen kredinin sadece faizi, yılda kırk milyon yuan ediyormuş. Bu borç hiç geri ödenmedi, bankalar "Doğu'nun Kuş Cenneti"nin iflas etmesini göze alamıyordu, aslında tüm Dalan şehri "Doğu'nun Kuş Cenneti"nin iflas etmesini hiç mi hiç istemiyordu. Sonunda bu eşek şakasını andıran cennet kapandı, kuşların hepsi gitti, koca avluyu yabani otlar kapladı, her yer kuş boku ve kuştüyüne bulandı. Çalışanların her biri kendi yollarına gitti ama kuş cenneti banka hesaplarında eşeğini süren bir tefeci gibi çığ gibi büyüyen faiziyle hâlâ duruyordu, hiç kimsenin onu iflasa mahkûm etmeye cesareti yoktu, ne de yeniden işletmeye. Yıllardır ortalarda görünmeyen Sha Zaohua artık neredeyse işte oradan çıkageldi bir gün, kendine iyi bakmıştı, otuzlarında gösteriyordu en çok, pagodaya annemi görmeye geldiğinde annem onu hiç de iyi karşılamadı. İlerleyen günlerde Sima Liang'a olan ölümsüz aşkını itiraf etti. Cam bir misket çıkarıp misketin ona olan aşkının bir ifadesi olarak Sima Liang'dan aldığı bir hediye olduğunu iddia etti. Sonra büyük bir ayna çıkarıp bu aynayı Sima Liang'a olan aşkının ifadesi olarak ona vermek istediğini söyledi. Bekâretini uzun süredir Sima Liang için saklıyormuş. Osmanthus Konakları'nın en üst katındaki kral dairesinde yaşayan Sima Liang geri döndüğünde kafası o kadar meşguldü ki, Sha Zaohua'yla arasındaki eski aşkı diriltmek gibi bir niyeti yoktu. Sha Zaohua onu kıçına yapışmış bir sülük gibi nereye gitse takip ettiğinden dolayı

deliren Sima Liang bir gün sinirden tepinip şimşek gibi kükredi: "Sevgili kuzenim, ne yaptığını sanıyorsun sen? Sana para veriyorum istemiyorsun, giysi, diyorum, yok diyorsun, mücevher sunuyorum, olmaz, diyorsun, Tanrı aşkına ne istiyorsun benden?!" Ceketinin eteğini Sha Zaohua'nın elinden kurtarıp kızgın ve çaresiz bir şekilde kanepesine oturdu, ayağını kazara gittikçe darlaşan bir çiçek vazosuna çarpınca masanın üzerine su döküldü, yerdeki halı ıslandı, vazodaki kırmızı mor güller, masanın üzerine dağılıp kenarından sarktı. Üzerinde yarı şeffaf siyah bir elbise olan Sha Zaohua, ıslak halının üzerine diz çöküp o kara gözlerini Sima Liang'ın yüzüne dikti, Sima Liang da elinde olmadan gözünün ucuyla ona baktı. Sha Zaohua'nın küçük bir kafası, ince ve uzun bir boynu vardı, boynu üzerindeki birkaç kırışıklığı saymazsak neredeyse pürüzsüzdü. Kadınlar konusunda zengin deneyimi olan Sima Liang, bir kadının yaşını boynunun ele verdiğini çok iyi biliyordu, ellili yaşlarındaki kadınların boynu ya şişmiş bir sosis gibi ya da çürümeye başlamış bir ağaç parçası gibidir, Sha Zaohua gibi ellili yaşlarında bir kadının boynunun bu kadar düz ve dik durması nadir görülen bir şeydi, kendine nasıl baktığını bilemedik. Sima Liang, gözlerini onun boynundan aşağılara gezdirdi, boynunun hemen altındaki o iki çukura ve elbisesinin pusunda gizlenmiş memelerine baktı ama neresinden bakarsanız bakın Sha Zaohua için ellilerinde bir kadın denemezdi, yarım yüzyıldır bir soğuk hava deposunda saklanmış bir çiçeği andırıyordu daha çok ya da yarım yüzyıldır bir nar ağacının altında gömülü kalmış bir şişe kaliteli Osmanthus likörü. Koparılmayı bekleyen soğutulmuş bir çiçek ya da sarhoş etmeyi bekleyen bir şişe likör. Sima Liang uzanıp parmağıyla onun çıplak dizine dokununca Sha Zaohua inledi ve yüzü bir günbatımı gibi kan kırmızısı kesildi. Kendini ölümsüz bir kahra-

man gibi Sima Liang'ın kollarına atıp kollarını onun boynuna doladı, alev alev yanan göğsünü Sima Liang'ın yüzüne dayadı, memelerini bir aşağıya bir yukarıya sürtmeye başladı, Sima Liang'ın burnundan yağımsı bir sıvı ve gözlerinden yaşlar boşandı. "Sima Liang, seni otuz yıldır bekliyorum," dedi. "Böyle deme," dedi Sima Liang, "otuz yıl demek, bunun beni nasıl bir günaha soktuğunun farkında mısın?" "Ben bakireyim," dedi Sha Zaohua. "Bir hırsız ve bakire, eğer sen gerçekten bakireysen kendimi şu camdan aşağıya atarım!" dedi Sima Liang. Sha Zaohua üzüntüden ağlamaya başladı, ateşi çıkmış gibi sayıklıyordu, ayağa kalkıp tepindi, deri değiştiren bir yılan gibi elbisesini çıkardı, halının üzerine sırtüstü uzanıp bağırdı: "Sima Liang, istersen kontrol et, eğer bakire çıkmazsam o pencereden ben atarım kendimi!"

Sima Liang kız kurusu Sha Zaohua'nın vücuduna bakıp rahat bir tavırla, "Tuhaf, gerçekten çok tuhaf, anasını satayım sen hâlâ bakiresin," dedi. Ağzının kenarında alaycı bir ifade olmasına rağmen gözleri dolmuştu. Sha Zaohua halının üzerinde mutlu bir ölü gibi uzanıyordu, puslu gözlerinin ardından aşkla bakıyordu Sima Liang'a. Eski bir yastığın ekşi kokusu doldurdu odanın içini, Sima Liang, Sha Zaohua'nın vücudunun bir anda kırışıklılarla kaplandığını gördü, bakır para büyüklüğünde noktalar çıkmaya başladı birden o beyaz teninde. Sima Liang şaşkın şaşkın bakarken şehrin Maoqiang Kumpanyası'ndan karnı burnunda bir oyuncu kapıyı itip içeri dalıverdi.

Kadın, eğer hamile olmasaydı çok güzel ve çok ince bir vücudu olduğu söylenebilirdi. Dudakları şişmiş ve morarmıştı, yanaklarında kelebek şeklinde izler vardı, lupusa yakalanmıştı.

"Sen de kimsin?" diye sordu Sima Liang soğuk bir tavırla.

Kadın birden, "Vaaa," diye ağlamaya başladı. Halının

üzerine oturdu, iki eliyle karnına vurup, "Sorumluluğu üstlenmelisin, karnımın böyle şişmesine sen neden oldun," diye ağlıyordu.

Sima Liang randevu defterini açıp bu oyuncuyla ilgili kaydı buldu: Gece, Maoqiang Kumpanyası'ndan Ding Mou adında bir oyuncu, prezervatif patladı. Defteri sert bir hareketle kapatıp sövdü: "Anasını, kötü kaliteli ürünler, insanı gerçekten öldürüyor!" Herhangi bir açıklama yapmadan kadının kolundan tutup onu odanın dışına çıkarmaya çalıştı. Kadın direndi elbette, "Beni nereye götürüyorsun? Hiçbir yere gitmiyorum, kimsenin yüzüne bakacak yüzüm kalmadı!" dedi. Sima Liang, kadının çenesini tutup, "Uslu bir kız ol, bir kaybın yok!" dedi karanlık bir ses tonuyla. Kadın, onun ciddiyeti karşısında şimşek çarpmışa döndü. Bu sırada Sha Zaohua'nın donuk bir sesle seslendiğini duydu: "Ma Liang ağabey, gitme..."

Sima Liang portakal turuncusu bir böceği andıran taksiye el etti. Kırmızı üniformayla sarı şapka giymiş olan kapıcı Sima Liang için taksinin kapısını açtı, Sima Liang kadını taksinin içine itti.

"Nereye beyefendi?" diye sordu taksici tutulmuş boynuyla.

"Tüketici Koruma Derneği'ne," dedi Sima Liang.

"İstemiyorum, gitmek istemiyorum!" diye bağırdı kadın.

"Neden gitmek istemiyorsun?" dedi Sima Liang ateş gibi parlayan gözlerini kadınınkilere dikip, "Bu yasal bir şey."

Taksi, tozların uçuştuğu caddede savrularak ilerliyordu. Yolun iki tarafında da inşaat alanları vardı, kimi bitmiş kimi de hâlâ devam ediyordu. Sanayi ve Ticaret Bankası'nın binası yarısına kadar yıkılmıştı, derileri tozdan kauçuğa dönmüş birkaç kel inşaat işçisi ellerinde balyozlarla mekanik ve yumuşak hareketlerle duvarın

tuğlalarını kırıyorlardı. Yolun ortasına fırlayan tuğla parçaları arabaların tekerlekleri altında takırdıyordu. Yolun iki tarafındaki inşaat alanlarının arasında birbirinden lüks restoranlar vardı, yolun kenarında duran ağaçların dalları restoranların pencerelerinden süzülen güçlü alkol kokusuyla sarhoş olmuş bir halde salınıyordu. Arada restoranların alüminyum pencerelerinden çıkan birkaç kırmızı kafa yulaf lapasına benzeyen renkli şeyler püskürtüyorlardı ağızlarından. Her restoran penceresinin altında pencereden püskürecek yiyecekleri kapmak için bekleşen tüyleri kirli, uyuz köpek sürüleri vardı. Trafik sıkışıp toz kalktıkça endişelenen taksi şoförleri durmadan korna çalıyordu. Sima Liang, taksinin penceresinden dışarıdaki manzarayı izlerken çok eğleniyor, kıkır kıkır gülüyordu, yanında ağlayıp sızlayan kadını umursamıyordu bile. Taksi, şehir merkezindeki göbeğe geldiğinde tank büyüklüğünde bir kamyonla çarpışacaktı az kalsın. Kamyonun kullanan, beyaz eldivenli, kırmızı yüzlü genç bir kız pencereden başını uzatıp ana avrat küfretti: "Yaşlı ananı sikeyim senin!" "Böyle bir şey mümkün mü?" diye sordu taksi şoförü hor bir tavırla. Sima Liang pencereyi indirip, kamyonu süren genç kıza seslendi: "Ey, benimle eğlenmeye var mısın?" Kız, öksürerek boğazını temizledi birkaç kez, sonra dudaklarını emer gibi yaptı, ardından Sima Liang'ın tam yüzüne isabet eden bir balgam tükürdü. Kamyonun kasasında ağaç dallarına tutturulmuş bir ağın içinde sağa sola sıçrayan bir sürü yeşil tüylü maymun vardı. Sima Liang maymunlara doğru seslendi yüksek sesle: "Kardeşlerim, nereden gelip nereye gidiyorsunuz?" Maymunlar bir an sakinleşip Sima Liang'a göz kırpmaya başladılar. Taksi şoförü karamsar bir ses tonuyla, "Kuş Cenneti olmadı, şimdi de Maymun Cenneti yapıyorlar!" dedi. "Kim yapıyor?" diye sordu Sima Liang. "Kim yapacak?" dedi taksi şoförü direksiyo-

nu kırıp taksi motosiklet süren bir kızın kalçasını sıyırıp geçti, araba çekerken arkasında boncuk gibi boklar bırakan bir eşeği ürküttü, arabada oturan sahibi de birkaç küfür savurdu arkalarından. Eşeğin sahibi mayıs ayının kavurucu sıcağında köpek derisi siyah bir şapka giyiyordu. Arabasına altın renginde iki fıçı kayısı yüklüydü.

Sima Liang, oyuncu kızın bileğinden tutup Tüketici Koruma Derneği'ne soktu. Kız direnmesine rağmen Sima Liang'a karşı koyamadı. "Tüketici Koruyanlar" içeride poker oynuyordu, bir adama karşı üç tane kadın. Adamın kel ve parlak kafasına birkaç tane beyaz kâğıt parçası yapıştırılmıştı.

"Millet, bir şikâyetimiz!" diye bağırdı Sima Liang.

Gençten, dudaklarına kırmızı ruj sürmüş bir kadın gözünün ucuyla Sima Liang'a baktı. Bir yandan oyuna devam ederken bir yandan da sordu: "Şikâyetiniz ne?"

"Prezervatif!" dedi Sima Liang.

Poker oynayanların hepsi kalakaldı, sonra bir maymun sürüsü gibi neşelendiler. Kel kafalı adam umarsız bir tavırla kafasından bir kâğıt parçası çekip masanın üzerine koydu, ciddi bir tavırla, "Sayın tüketiciler, Tüketici Koruma Derneği olarak siz sayın tüketicilere hizmet vermektir amacımız, şimdi lütfen zararınızı ayrıntılarıyla açıklar mısınız?"

"Beş ay önce, Osmanthus Konakları'ndaki bir dükkândan bir kutu 'Mutluluk' marka renkli prezervatif aldım, bu kızla daha sadece yarım saattir sevişiyorduk ki prezervatif sızdırmaya başladı. Prezervatifin kalitesizliği onun hamile kalmasına yol açtı, eğer kürtaj yaptırırsa zihinsel ve bedensel bir sürü sorun alacak başına, eğer kürtaj olmazsa plansız bir doğum yapması kaçınılmaz. Bu yüzden zararlarımızı karşılaması için, prezervatifi üreten firmadan bir milyon yuan talep ediyoruz," dedi Sima Liang.

Orta yaşlı bir kadın, "Az önce ne kadar süre sevişti-niz demiştiniz?" diye sordu.

"Yarım saat kadar," dedi Sima Liang.

Orta yaşlı kadın dilini çıkarıp, "Aman Tanrım, yarım saat!" dedi.

Sima Liang, "Evet, yarım saat, ben süreyi uzun tutmayı seviyorum, inanmıyorsan ona sorabilirsin," dedi.

Oyuncu kız utangaç bir tavırla başını öne eğdi. Sima Liang kızı dürtüp, "Öyle başını eğip konuşmadan durma," dedi, "mağdursun sen. Söylesene hadi, yarım saat değil miydi?"

Utancı öfkeye dönüşen kız birden, "Yarım saat mi? Seni anasını sattığımın tüm gün üzerimden inmedin!" diye patladı.

Kadın çalışanlar birden utançtan ne yapacaklarını şaşırdı ama hemen gıpta ederek gülümsediler.

Kel kafa, "Siz karıkoca mısınız?" diye sordu.

Sima Liang, "Ne karıkocası?" diye şaşkınlığını dile getirdi, "Karıkoca arasında böyle iş mi olurmuş, eşekleşmeyin lütfen." Sima Liang'ın birden böyle çıkışması kel kafanın dilini düğümledi.

Orta yaşlı kadın, "Beyefendi, prezervatifin patlayıp bayan arkadaşınızı hamile bıraktığına dair bir kanıtınız var mı peki?" dedi.

"Daha ne kanıtı istiyorsunuz?" diye sordu Sima Liang.

Orya yaşlı kadın, "Doğal olarak," dedi, "ayakkabınız yırtıldığında kanıt olarak sizden yırtılmış ayakkabıyı göstermenizi isteriz, düdüklü tencereniz mi patladı, tencereyi getirip kanıtlamanız gerek, prezervatif patlayınca da patlak prezervatifi görmek isteriz elbette."

Sima Liang oyuncu kıza dönüp, "Ey, kanıt getirdin mi?" diye sordu.

Oyuncu kız elleriyle yüzünü kapatıp koşarak odadan dışarıya çıktı. Kızın o iki uzun bacağı çok çevikti, koşarken görseniz hamile demezdiniz. Sima Liang, onun ardından bakıp sinsi bir gülümsemeyle gidişini izledi.

Sima Liang, Osmanthus Konakları'ndaki kral dairesine döndükten sonra Sha Zaohua çırılçıplak bir halde pencerenin kenarına oturmuş onu bekliyordu. "Ee," dedi soğuk bir tavırla, "söyle bakalım bakire miymişim yoksa değil miymişim?"

"Kuzen," dedi Sima Liang, "bu oyuna artık bir son ver! Ben kadınların arasında yuvarlanırken sen kalkmış beni kapatmaya çalışıyorsun. Ayrıca eğer gerçekten seninle evlenmek istesem, bakire olup olmadığını takar mıyım sanıyorsun?"

Sha Zaohua öyle keskin bir çığlık kopardı ki Sima Liang soğuk soğuk terlemeye başladı. Pencere önünde oturan Sha Zaohua'nın yüzü çekildi birden, gözlerinde zehirli bir gazı andıran mavi ışıklar parladı. Sima Liang, içgüdüsel olarak birkaç adım attı öne doğru. Sha Zaohua da geriye doğru çekildi, Sima Liang'ın son gördüğü şey Sha Zaohua'nın çıplak ayaklarının kızarmış topukları oldu aşağıya doğru gözden yiten.

Sima Liang içini çekerek, "Küçük dayı, gördün mü olanı?" dedi, "Eğer onun arkasından atlarsam Sima Ku'nun şanlı oğlu olamam. Ama pencereden atlamazsam da babamın oğlu olmayı hak etmem. Sen söyle ne yapayım?"

Boğazım düğümlenmişti, konuşamadım.

Sima Liang odasında hangi kadının unuttuğunu bilmediği bir şemsiye alıp, "Küçük dayı, eğer ölürsem cenazemi sen kaldırırsın, sağ kalırsam sonsuza dek yaşarım," dedi.

Şemsiyeyi açıp, "Anasını sattığımın, sokak lambalarının ampulleri sarmısak başı gibi, bu tek seferlik bir anlaşma!" dedi. Ardından pencereden atlayıp olgunlaşmış bir meyve gibi aşağıya düştü.

Yarı belime kadar pencereden sarktım, başım dönmeye, gözlerimin önünde yıldızlar uçuşmaya başladı, korkuyla ardından bağırdım: "Sima Liang, Ma Liang."

Ama Sima Liang düşmekle o kadar meşguldü ki beni takmadı bile, göz alıcı şemsiyesini açıverdi birden. Birkaç aylak binanın altına toplanmış, başları yukarıya çevrili bir halde manzaranın tadını çıkarıyordu. Gökte ıslık çalan uçan güvercinler vardı, ağızları mağara gibi açılmış kalabalığın üzerini pislediler. Sha Zaohua'nın kimsenin ilgilenmediği vücudu, beton zeminin üzerinde ölü bir köpek gibi uzanıyordu. Sima Liang bir İngiliz çınarının tepesine düştü, şemsiye ağacın tepesinde açmış büyük bir çiçeği andırıyordu, Sima Liang dalların arasından kayıp Stalin'in bıyıkları gibi budanmış çobanpüskülü çalılarının üzerine düştü. Çobanpüsküllerinin yaprakları yeşil bir çamur gibi etrafa sıçradı. Aylak kalabalık bağrışarak Sima Liang'ın etrafına toplandı. Sima Liang hiçbir şey olmamış gibi çobanpüsküllerinin içinden fırlayıp kıçını silkeledi, sonra binadakilere doğru el salladı. Yüzü çocukluğumuzda gittiğimiz kilisenin renkli camları gibi alaca bulaca olmuştu. "Ma Liang..." diye seslendim gözyaşları içinde. Sima Liang kalabalığı yarıp binanın giriş kapısına doğru yöneldi, kayısı rengi bir taksi çevirip kapısını açtığı gibi içine süzüldü. Üniformalı kapıcı ona yetişemedi bile. Taksi kıçından siyah dumanlar püskürterek usta bir manevrayla köşeyi dönüp caddenin trafiğine karıştı, caddenin iki tarafında da sonradan görmelerin, lümpenlerin ve özentilerin dizi dizi sıraladığı binaların yapmacık bakışları altında bir köpek kavgasının ortasındaki flörtöz bir palyaçonun kötü performansıyla aniden gözden kayboldu.

Sonunda başımı kaldırıp rahat bir nefes aldım, sanki çok kötü bir kâbustan yeni uyanmış gibiydim. Güneşin parlak ışıkları vuruyordu şehre, güneşli, sarhoş edici, tembel bir gündü anlayacağınız, hani umut dolu olup da bütün köşe başlarında tuzakların sizi beklediği günlerden biriydi işte. Şehrin diğer ucunda içinde annemin yaşadığı yedi katlı pagoda ışıl ışıl parlıyordu.

"Oğlum," dedi annem dermansız bir halde, "kiliseye götür beni, bu son ziyaretim olacak..."

Sol gözündeki cılız bir pırıltı dışında neredeyse tamamen kör olan annemi sırtlayıp Maoqiang Kumpanyası oyuncularının kaldığı yurdun arkasındaki ve kimyasal boya fabrikasının atık sularının kirletip mora çevirdiği derenin yanındaki *hutong*'un içinden geçerek beş saatte ancak varabildim daha yeni restore edilmiş kiliseye.

Birkaç derme çatma eski evin arasında yer alan kilise eski görkemi ve ciddiyetini koruyamamıştı, çok basit ve alçakgönüllü bir yapı haline gelmişti. Kilisenin önüne ve *hutong*'un girişindeki dar sokağın iki yanına üzeri renkli plastik kurdelelerle süslenmiş bir sürü bisiklet park etmişti. Kilisenin girişinde koca kafalı, kibar yüzlü yaşlı bir kadın oturuyordu sanki gişede duran bir biletçiymiş ya da içeride yürütülen gizli faaliyetlere bekçilik ediyormuş gibi bir edayla. Yaşlı kadın, başıyla bize dostça bir selam verip içeriye buyur etti.

Kilisenin avlusuna oturmuş bir sürü insan vardı, içerisi dışarıdan daha da kalabalıktı. Solgun yüzlü yaşlı bir papaz, sözcükleri geveleyerek vaaz veriyordu. Papazın üzerinde olduğu yüksek kürsüye güneş ışığı vuruyordu. Gün ışığı, papazın solgun ve kuru ellerinin üzerine sanki özel bir ışın tedavisi uyguluyormuş gibi vuruyordu. Vaazı dinlemeye gelenlerin arasında yaşlılar ve çocuklar da vardı ama gelenlerin yarıdan fazlasını genç kadınlar oluşturuyordu. Hepsi küçük taburelere oturmuştu, dizlerinin üzerinde açık birer Kutsal Kitap vardı, ellerinde kalemlerle Kutsal Kitap'tan bazı pasajların altını çiziyorlardı. Annemi tanıyan yaşlı bir kadın, bize sırtımızı duvara dayayabileceğimiz iki tabure ayarladı. Başımızın üzerinde yaşlı bir akasya ağacının gölgesi vardı, ağacın üzeri büyük kar tanelerini andıran beyaz çiçeklerle kap-

lıydı. Hava çok boğucuydu. Ağaca bağlı eski bir hoparlörden papazın vaaz veren sesi yayılıyordu. Arada duyulan cızırtıların yaşlı papazdan mı yoksa eski hoparlörden mi çıktığını ayırmak imkânsızdı. Sessizce oturup vaazı dinledik.

Yaşlı papaz, boğuk boğuk konuşurken yüzünü göremesek de ağzının kenarlarından iki beyaz köpüğün sarktığını tahmin edebiliyorduk.

"Ey insanoğlu, karşındaki düşmanın dahi olsa iyi davranmalısın. Rabbimizin dediği gibi, 'Düşmanının yolunu kaybetmiş ineğini ya da eşeğini bile görsen, onu sahibine geri götürmelisin. Eğer düşmanının eşeğini bir yükün altında ezilmiş yatıyor görürsen, hiçbir şey olmamış gibi çekip gidemezsin yanından, eşeği yükün altından kurtarmakla yükümlüsün sen de.'

Ey insanoğlu, açgözlü olmayın, Rabb'in öğrettiğini uygulayın, etini yemeyeceğiniz kuşlar şunlardır, 'kartal, kuzu kartalı, kara akbaba, çaylak, doğan türleri; bütün karga türleri; devekuşu, puhu, martı, atmaca türleri; karabatak, baykuş, boynuzlu baykuş, pelikan, kel kartal, leylek, balıkçıl türleri; ibibik ve yarasa.' Bu hataya düşenler cezalandırılacaklar.

Ey insanoğlu, Rabb'inizin sizden beklediği gibi sabırlı olun, 'Biri sana tokat atarsa ona öbür yanağını dön,' nasıl bir haksızlığa uğrarsanız uğrayın sakın ola şikâyet etmeyin, eğer bir suç işlerseniz günahı kendi boynunuzadır. Mideniz açlıktan, vücudunuz hastalıktan kırılsa bile şikâyet etmeyin. Bu hayatta çektiğiniz acılar öbür hayatınızda mutluluk olarak geri dönecektir. Dişinizi sıkıp yaşamaya devam edin. Hz. İsa Efendimiz intihar edenleri sevmez, intihar edenlerin ruhu kurtuluşa eremez.

Ey insanoğlu, paraya imrenme, para kaplan gibidir, kaplan yetiştirenin sonu kaplana kurban olmaktır.

Ey insanoğlu, gözünü kadınlara dikme sakın. Kadın

dediğin etini kemiğinden sıyıran çelik bıçaktır, kim ona göz dikerse kendi etini kendi kemiğinden kendi kendine kesecektir.

Ey insanoğlu, korkudan tir tir titreyin, sakın ola o sel felaketini ve gökten yağacak ateş toplarını aklınızdan çıkarmayın. Sonsuza dek Rabb'inin ve İsa'nın o şanlı adını unutma. Tanrı bizimledir, âmin!"

"Âmin!" diye hep bir ağızdan haykırdı gözü yaşlı kalabalık. Kürsünün yanından orgun boğuk sesi yankılandı. Kilise korosunun başı dinleyenlerle birlikte ilahi söylemeye başladı. İlahiyi bilenler yüksek sesle söylüyordu, bilmeyenlerse homurdanarak eşlik ediyordu:

"Büyük mahkeme günü gelecek, o gün ne zaman olduğunu bilmesek de gelecek bir gün. O gün azizler ve günahkârlar iki gruba ayrılacak. O gün gelecek, hiç hazırlık yaptın mı? Büyük mahkeme günü için hiç hazırlık yaptın mı? Hazırlanın, Kıyamet Günü gelmek üzere. Âmin!"

Vaaz böylece bitti. Cemaat, Kutsal Kitap'larını kapadı, bazıları ayağa kalkıp esneyerek gerindi, bazılarıysa oturmaya devam edip aralarında fısıldaştı. Saçlarını ortadan ikiye ayırmış, yüzü sivilceli bir delikanlı, ağzında sigarayla bir ayağını taburenin üzerine koymuş on yuanlık bir banknotla ayakkabısının tozunu alıyordu. Bir dilenciyi andıran yaşlı bir adam gözlerini oğlanın elindeki paraya dikmiş bakıyordu. Güzel bir genç kız, Kutsal Kitap'ını ipek dokuma zarif çantasına koyarken bir yandan da beyaz bir nilüferi andıran bileğine taktığı altın kol saatine bakıyordu. Omuzlarına dökülen uzun saçları ve kırmızı dudakları vardı, parmağına göz kamaştıran elmas bir yüzük takmıştı. Geniş omuzlu, aptal yüzlü bir asker, toplamda yüz yuan eden bir tomar parayı yeşil bağış kutusunun içine tıkıştırmakla meşguldü. Duvara büyük harflerle tebeşirle şöyle yazılmıştı: IMMANUEL TANRI Bİ-

ZİMLEDİR. Yüzünden hüzün akan yaşlı bir kadın, duvarın dibindeki tuğla yığınının üzerinde oturuyordu, küçük mavi bohçasından saz inceliğinde bir kuru ekmek parçası çıkarıp katur kutur yemeye başladı. Maoqiang Kumpanyası'nın prova odasından kadın oyuncuların nefes egzersizleri yankılanmaya başladı: İ – ah –haziran ayı için ne kadar da sıcak bir gün böyle– iki kız eşek sürüyor güneşin altında– i ah ah –kıçı çıplak bir erkek çocuğu karınca yuvasına işiyor, çorba haşlayıverdi karınca yuvasını, karıncaların başında büyük bir bela.

Orta yaşlı bir kadın küçük bir erkek çocuğunu azarlayıp çükünü kesmekle tehdit etti, çocuk kayıtsız bir tavırla kadına baktı. Orta yaşlı gözlüklü bir adam, raşitik belini tutup katılaşmış bacaklarını sürükleyerek o sırada çocuğunu emzirmekte olan bir kadının yanından geçti. Kadının başında kirli bir yara bandı vardı, saçlarının arasında parlayan yara kabukları gördüm. Bacaklarında iltihap olan yaşlı bir adam, iki bacağını da açmış eski bir çuvalın üzerinde oturuyordu, bir sürü kurt sineği adamın bacaklarından süzülen kan ve irinin üzerine konup duruyordu. Adamın çıkmış dizkapaklarının üzerine tünemiş bir ağaçkakan arada onun yaralarını gagalayıp yakaladığı beyaz kurtçukları midesine indiriyordu. Adam gözlerini kısmış güneşe bakıyordu, dudakları sanki gizemli bir büyüyü mırıldanır gibi titriyordu. Kilisenin arkasındaki sokaktan tiz bir kükreme yayıldı: "Zengin olmak istiyorsanız, daha az çocuk yapıp daha çok ağaç dikin. Her aileye bir çocuk. İkinciyi yapanlar kısırlaştırılacaktır. Kısırlaştırmaya karşı çıkanlar beş bin sekiz yüz yuan ceza ödeyecektir." Aile planlaması aracı muzaffer bir edayla geçti. Şaraphaneden *Yangge* dansı yapan bir grup geldi. Gonk ve davullar kulakları sağır eden bir sesle çalmaya başladı. Seksen tane sarı elbiseli ve sarı eşarp bağlamış delikanlıyla seksen tane kırmızı ipekli giymiş

genç kadın, tozu toprağa katıp dans ederek kilisenin arkasından geçtiler. Bu dans ekibi bunu takip eden yıllarda Dalan şehrinin gidilmedik köşesini bırakmadı. Hepsinin giysisi içkiyle ıslanmıştı. Hepsinin ağzı içki kokuyordu, esriklik içinde dans ederlerken sağa sola savruluyor ama yine de nizamlarını bozmuyorlardı. Davulcular esrik davullarını çalarken antik çağların kahramanları gibi pozlara giriyorlardı. Kilisenin avlusundakilerin bir kısmı ve gonk ve davul sesinden çok etkilenmişti, başlarını kaldırıp giderek kilisenin çatısına ulaşan kırmızı toz bulutunun içinden sokağa bakmaya çalıştılar, kimi başını eğmiş derin düşüncelere dalmıştı kimi çok sakin görünüyordu, kimi de boş gözlerle etrafa bakınıyordu. Kilisenin sırtındaki paslanmış büyük haç, toz bulutunun içinde bir kaybolup bir görünürken İsa'nın o gizemli yüzünü andırıyordu. Yas giysileri içinde olan orta yaşlı bir kadın ağlayarak avluya girdi, ağlamaktan şişmiş gözleri iki siyah çizgi gibiydi. Kadının ağlaması melodik ama kasvetli bir Japon türküsüne benziyordu. Elinde yeşim taşı, yeşilinde bir söğüt dalı vardı, yas giysilerinin üzeri gözyaşı, salya, sümük ve tozla kaplanmıştı. Sıska mı sıska küçük bir köpek, kuyruğunu bacaklarının arasına sıkıştırmış mahcup bir tavırla kadının peşi sıra geliyordu. Kadın, başında dikenli bir taç olan İsa portresinin önünde diz çöküp dua etmeye başladı: "Ah, Tanrım, anam öldü, onu cennetine kabul et, onu cehenneminden koru..." İsa, merhametli bakışlarla kadına bakıyordu. Alnından aşağıya inci gibi kan damlaları dökülüyordu. Avlu kapısının yanında dikilen üç polis memuru içeriyi izliyor, görünüşlerinden, çok vicdan sahibi oldukları anlaşılıyordu. Birbirlerine bir şeyler mırıldandıktan sonra çekinerek avluya girdiler. Parayla ayakkabısını parlatan delikanlı birden irkilerek doğruldu, kirece dönmüş yüzünden parlak ter damlaları süzülüyordu, görünüşe göre kaçmak istiyordu bir an

önce ama üç polis silahlarını çoktan çıkarıp yolunu kesmişlerdi bile. Kilisenin tuğla duvarına dönüp üzerinden atlamaya çalıştı, tuğlaların arasında bitmiş zayıf otlara tutunup ayakucuyla kaygan duvara basa basa tırmanıyordu. Polisler ona doğru atılıp ayağından çekiştirmeye başladılar, aşağı indirince yere yatırdılar. Bileklerine parlak kelepçeler takıldı. Polisler onu çekiştirerek dışarıya çıkardılar. Yüzünün yarısı çamur içindeydi, dişlerinin arasından kan süzülüyordu. Küçük bir soğutucu taşıyan bir erkek çocuğu, avluya sıvışıp avaz avaz bağırmaya başladı: "Çubuk dondurma! Çubuk dondurma! Kremalı çubuk dondurma!" Koca kafalı, kepçe kulaklı bir çocuktu, alnında kırışıklıklar vardı, büyük, kara gözlerini kendi yaşına hiç de uygun olmayan bir hüzün saçıyordu. Beyaz dişleriyle bir tavşan kadar dişlekti. Taşıdığı ağır soğutucu boyundan daha uzundu. Üzerinde yırtık pırtık eski bir yelek vardı, kaburgaları yeleğinden dışarıya fırlamıştı. Kendine büyük gelen pantolonunun içindeki ince bacakları iki kenevir sapını andırıyordu. Baldırları yara bere içindeydi. Ayaklarında yürürken ses çıkaran, büyük, eski, lastik ayakkabılar vardı. Cemaatten kimse dondurma almayınca çocuk hayal kırıklığına uğramış bir halde avluyu terk etti. Çocuğun bu halini görünce içim ekşidi ama ne yazık ki cebimde bir kuruş bile yoktu. Çocuğun yüksek sesle şarkı söyler gibi bağırması kilisenin ardındaki sokakta yankılandı, galiba benim düşündüğüm kadar üzülmemişti...

Annem ellerini dizlerinin üzerine koymuş taburede oturmaya devam ediyordu, sanki uyuya kalmış gibi kapalıydı gözleri. Hiç rüzgâr esmemesine rağmen başımızın üzerindeki akasya ağacından çiçekler dökülmeye başladı birden. Sanki çiçekler, ağacın üzerinde elektromıknatısla duruyormuş da birden elektriği kesilmiş gibi. Havada döne döne süzülüp o hoş kokularını yayarak an-

nemin saçlarına, boynuna, kulaklarına, ellerine, omuzlarına, önünde duran kestane rengi toprağın üzerine dökülmeye başladı kar beyazı akasya çiçekleri... Âmin!

Bu sırada vaazını daha yeni sonlandırmış olan papaz, topallayarak kiliseden çıktı. Elini kapının kasasına dayanıp kafası karışmış bir halde dökülen çiçekleri izlemeye başladı. Kiremit kırmızısı saçları, koyu mavi gözleri, kıpkırmızı koca bir burnu ve kalın, sarı sakalları vardı, dişlerinin bir kısmı metal kaplamaydı. Şaşkınlıkla doğruldum tabureden, sanki efsanelerde anlatılan babamı görmüştüm.

Li Nine, annemi tanıyan yaşlı bir kadın, küçük ayaklarıyla koşturarak yanıma gelip bizi tanıştırdı: "Bu Papaz Malory, bizim eski Papaz Malory'nin en büyük oğlu, Lanzhou'dan atandı buraya. Bu da Shangguan Jintong, kilise cemaatinin vefalı üyelerinden Shangguan Lu'nun oğlu..."

Aslında Li Nine'nin bizi tanıştırması lüzumsuzdu çünkü o daha bizim adlarımızı söylemeden çok önce Tanrı zihinlerimizi aydınlatıp ikimize de birbirimizin kökenini fısıldamıştı. Papaz Malory'nin bir Hui kadınından peydahladığı bu melez piç, benim üvey kardeşim, kırmızı kıllı koca elleriyle beni sımsıkı sardı, koyu mavi gözleri yaşlarla dolmuştu, şöyle dedi:

"Kardeşim, seni uzun süredir bekliyordum!"

Yedinci Bölüm

1

Qing Hanedanı İmparatoru Guangxu'nun saltanatının yirmi altıncı yılında, miladi takvime göre 1900 yılı.

Ay takviminin yedinci ayının yedisi sabahı[1] Yargıç Ji Guifen önderliğindeki Alman birlikleri yoğun sisten faydalanıp Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın güneybatısındaki Kumlu Kuş Yuvası köyünü kuşattı. Annem, o gün sadece altı aylıkmış, bebekken ona Xuan'er diye seslenirlermiş.

Annemin babası, dedem Beş Bela Lu, o zamanlar yürürken yerde iz bile bırakmayan çeviklikte genç bir dövüş sanatları öğrencisiymiş. O sabah avluda sisin içinde egzersiz yaptıktan sonra o zamanlar çok değerli şeyler olan iki ithal metal kovayı yüklenip köyün güneyindeki tatlı su kuyusundan su çekmeye gitmiş. Sis daha tam anlamıyla çekilmese de köyün sokakları insan kaynıyormuş. Dedem, Du Jieyuan'ların avlusundaki harman yerinden gelen egzersiz seslerini duymuş. Du Jieyuan dövüş sanatlarında usta, uzun boylu, beyaz yüzlü, sakallı, yakışıklı bir adammış ama niyeyse çirkin, kara yüzü çiçek bozuğu bir kadınla evliymiş. Söylentiye göre dövüş sanatında ustalaştıktan sonra karısını boşamak istemiş

1. 31 Ağustos 1900. (Ç.N.)

ama bir gece rüyasında renkli tüyleri olan büyük bir kuş görünüp bir kanadıyla onu örtüvermiş, Du Jieyuan sabah uyanınca çopur karısının bir kolunu kendi göğsünün üzerinde buluvermiş. Bunun bir işaret olduğuna inanan Du, karısını boşama fikrinden vazgeçmiş. Yine söylentiye göre bu efsanevi dövüş sanatları ustası dörtnala giden bir atın üzerinde ayakta durup iki tane dolu su fıçısını yere hiç dökmeden taşıyabilirmiş.

Dedem kuyunun yanına varınca birden kuyudan gelen çok hoş bir koku almış. Bu kuyunun Doğu Çin Denizi'ne bağlı olduğu söylenirmiş, yıllardır hiç kurumamış ve içinde sık sık altın sarısı renginde büyük balıklar olurmuş. Bu köyün tek tatlı su koyu olduğundan bütün köy buradan su içermiş. Köylüler bu kuyuya kendi gözleri gibi bakar ve sahip çıkarmış. Dedem başını kuyunun içine uzatınca kuyunun içinde akikten yapılmış gibi duran beyaz bir nilüferin açtığını görmüş. Çok şaşırmış, telaşla birkaç adım geri çekilmiş o büyülü, güzel çiçeği rahatsız etmekten çekinerek. Boş kovaları sırtlanıp geri dönerken yolda Du Jieyuan'ların su çekmeye giden hizmetçisi Du Li'ye ratlamış. Du Li uykulu gözlerle uzun uzun esneyip, "Wuluan, bu sabah ne kadar erkencisin!" demiş.

Dedem, Du Li'yi durdurup, "Kuyuya gitme," demiş.

"Ne oldu ki?"

"Kuyuda beyaz bir nilüfer açmış."

"Kuyuda beyaz değil kırmızı bir nilüfer açsa da yine giderim su çekmeye yoksa patron kızar."

Du Li ağır, ahşap kovalarını sırtlanıp sendeleyerek kuyuya doğru seyirmiş.

Dedem peşinden koşturup, "Gerçekten de beyaz bir nilüfer var," demiş.

"Beş Bela, daha sabahın körü, çiçek mi açarmış?"

"Kendi gözlerimle gördüm, bir kâsenin ağzından daha büyük."

"Bir tencere kapağından daha büyük olsa da yine de gideceğim su çekmeye."

Du Li kuyunun yanına varmış, kuyunun içine baktıktan sonra dedeme dönüp, "Seni anasını..." diye sövmüş.

Du Li daha sözünü tamamlayamadan kuyunun üzerine kapaklanmış. Dedem iç karartan bir silah sesi duymuş, bir de bakmış ki Du Li'nin bağrından kan fışkırıyor. Başlarında kare şeklinde şapkalar olan, uzun boylu, uzun ince bacaklı bir grup Alman askeri asma köprüden yanlarına doğru telaşla koşturuyormuş. Askerlerin başında saç örgüsü boynunun üzerine düşmüş, eli silahı bir Çinli varmış.

Alman şeytanları!

Qingdao ve Jinan arasında bir demiryolu inşa etmeye gelen Almanlar, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın Feng Shui'sini bozmuş. Bu yüzden Shangguan Dou ve Dişlek Sima onlarla bir bok ve sidik savaşına girişmiş. Savaş, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki köylülerin kaybetmesiyle, büyük bir fiyaskoyla sonuçlanmış. Shangguan Dou kızgın bir demir ızgaranın üzerinde yalınayak yürürken acı çığlıklar atmış, bir de mide bulandıran yanmış insan eti kokusu varmış, dedem işte o kokuyu hiç unutamamış. Köylüler başarısız girişimlerinden şu sonuçları çıkarmış: Almanlar hiç de dizlerini bükemiyor değil, dizleri kuklalarınki gibi tahtadan değil ve hiç de söylendikleri gibi bok ve idarı görünce kusmaya başlayıp ölüveren, temizlik aşkıyla yanıp tutuşan şeytanlar değiller. Kumlu Kuş Yuvası köyünün halkı Almanlara düşman olmuş böylece. İnşaat mühendisi bir Alman, köyün pazarında Yu Bao denen bir adamın ablasının memelerini elleyince galeyana gelen köylü, adamı linç edip öldürmüş. Almanların geri çekilmeyeceklerini biliyorlarmış. Dalan şehrindeki bok ve idrar savaşı sürerken Kumlu Kuş Yuvası köyünün Kırmızı Mızrak Birliği de onlara destek vermiş.

Dedem, Kırmızı Mızrak Birliği'nin onbaşısıymış. Du Jieyuan de birliğin komutanıymış. Birlikteki askerlere dövüş sanatı eğitimi vermişler, mızrak ve havan topu dökmüşler, köyü saran duvarı yenileyip etrafına hendek kazarak savaşa hazırlanmışlar. Bunu takip eden birkaç ay hiçbir olay çıkmayınca insanlar yavaş yavaş gevşemeye başlamış. Ama sonra olacak olan oluvermiş işte, birazdan ne olacak korkusuyla endişe içinde bekleşmeye başlamışlar. Alman askerleri duvarı aşıp giriş kapısını açmış, asma köprüyü yerle bir edip üzerlerine bir sel gibi çullanmış. Kuyunun içinde beyaz bir nilüferin açtığına inanmayan Du Li, o gün öldürülen ilk kişiymiş işte, ardından Kumlu Kuş Yuvası köyünden üç yüz doksan dört kişi daha öldürülmüş.

Beş Bela Lu, Alman askerlerinin büyük bir turna sürüsü gibi üzerlerine geldiklerini görmüş. Almanların ellerindeki silahlar, pat pat pat pat diye ateş püskürürken başının üzerinde mermiler vızıldamış. Sis daha çekilmediğinden sisin içinde bir görünüp bir kaybolan Almanların kaç kişi olduklarını bilmiyormuş. Dedem yüksek sesle bağırarak köylüleri uyarmış. Dedem dört kile buğdayla takas ettiği o metal kovaları orada bırakmaya kıyamamış, kovaları sırtladığı gibi koşmaya başlamış. Kovalar koşarken tıngırdıyormuş. Bir Alman mermisi kovalardan birinde delik açmış. Sokağa çıkan insanlar panik içinde koşuşturuyormuş. Elinde bir değirmen sopasıyla koşturan Kör Chen bir Alman askerine toslayıp, "Şeytanlar nerede, şeytanlar nerede?" diye sormuş yüksek sesle.

Alman askeri, silahının namlusunu adamın ensesine dayayıp ateş etmiş. Kör Chen'in elindeki sopa yere düşmüş.

İnsanlar kapılarını kapayıp eşyalarını toplamaya başlamış. Kırmızı Mızrak Birliği'nin komutanı Du Jieyuan onbaşılarını ve adamlarını toplayacak vakti olmadığın-

dan bir düzine kadar hizmetçi ve çalışanını bir araya getirip hünnap ağacından yapılmış kalaslarla kapısını desteklemiş. O çopur karısı da yardıma gelmiş. Hamile karnı ve şişmiş memeleriyle elinde demir bir çekiçle kocasının arkasında koşturuyormuş.

Dedem eve dönünce avlu kapısını sürgülemiş. Ninem kucağında Lu Xuan'er'le *kang*'ın üstünde titriyormuş. Ninem Yao, Kumlu Kuş Yuvası köyünün en güzel kadınıymış. Uçları bambu sürgünü gibi sivri, en fazla on santim uzunluğunda küçük ayakları varmış. Du Jieyun, Beş Bela Lu'ya sık sık, "Benim gibi onurlu bir dövüş sanatları ustasının koca ayaklı çopur bir karısı varken, senin gibi aptal bir ufaklığın koynuna her gece nasıl olur da altın nilüferi andıran ayakları olan güzel bir kız girer anlamıyorum," dermiş. Yao ninemin ayakları daha çocukluğunda kırılıp bağlandığından dolayı küçükmüş ve küçük ayakları yüzünden rahat hareket edemezmiş, bütün gün evde oturduğundan günyüzü görmeyen teni pamuk gibi beyazmış.

"Xuan'in babası..." demiş Yao korkudan toprak sarısına dönmüş bir yüzle, "Ne yapacağız şimdi?"

Beş Bela Lu, tencerenin altına bulaşmış isi alıp Yao'ın yüzüne sürmüş. Köy eviymiş işte, içi neredeyse bomboşmuş, saklanacak bir yer bile yokmuş. Beş Bela Lu, bu kahraman adam belime kuvvet deyip bir dikişte bir şişe içki içmiş, içkinin verdiği cesaretle kapının arkasında duran üzeri balmumu kaplı, kırmızı püsküllü mızrağını aldığı gibi avluya koşturup giriş kapısının ardına saklanmış.

Du Jieyuan ahşap bir merdivenle tahıl ambarının düz çatısına çıkmış. Ağır mı ağır bir havan topu taşıyan iki çalışanı onun peşi sıra nefes nefese çatıya çıkmış. Çatıdan köylülerin panik halindeki bir koyun sürüsü gibi sis içinde kalmış sokaklarda bir o yana bir bu yana koşuşturduğunu görmüş. Bir bölük Alman askeri, sistematik

bir şekilde yere diz çöküp ateş ediyormuş, vurulan köylüler yığınlar halinde yere serilmiş. Köylülerin bazısı hiç hareket etmeden oldukları yere düşüyor, bazısı da kanlar içinde çığlıklar atarak bir süre yuvarlandıktan sonra hareketsiz kalıyormuş. Du Jieyuan, sisin çekildiği duvarın etrafında dolanan uzun boylu Alman askerleri ve üzerinde önlü arkalı "cesaret" yazan beyaz kumaşlar asmış bir grup Mançu askeri görmüş. Güney girişinin önünde bir grup Alman şeytanı varmış, siyah katırların çektiği, pırıl pırıl parlayan iki büyük havan topuyla asma köprünün üzerinden gıcırtılarla geliyorlarmış. Köy artık tamamen kuşatılmış durumdaymış.

Du Jieyuan'ın çalışanları havan topunu tavana çıkardıktan sonra aşağıya inip sukabaklarına doldurulmuş barutu almaya gitmişler. Sis, ambarın çatısından çekilince çatıya altın sarısı güneş ışınları vurmaya başlamış. Du'nun karısı da tavana çıkıp etrafı gözlemlemiş. "Ping Jie," demiş kocasına lakabıyla seslenerek, "korkarım ki bugün çok kötü şeyler olacağa benziyor." Du, ona bakıp, "Sen çocuğu alıp yeraltındaki kilere in, bugün burada bir ölüm kalım savaşı verilecek. Hesapları tuttuğum defteri *kang*'ın hasırının altına saklamıştım, ben ölürsem Qingzhou'ya gidip Murong Efendi'yi bul, o sana yardım edecektir," demiş. "Ping Jie," demiş karısı gülerek, "delirdin galiba!" Almanlar bu sırada bir atış daha yapınca kucağında bir çocuk olan bir kadın Du'ların avlu girişinin taş merdivenlerinin üzerine yığılıvermiş. Avludaki köpekler havlamaya başlamış. "Topu hazırlayın!" demiş Du. Çalışanlar namlunun içine biraz barut koyup bir sopayla iyice ittikten sonra fıstık büyüklüğünde saçmalar da koymuşlar hemen ardından. "Patron, ne kadar barut koyalım?" diye sormuş birisi. "Dokuz parça!" demiş Du.

Du Jieyuan havan topunun konumunu kendi elleriyle ayarlamış, namlunun ucunu sabah sisinin içinde

halen belli belirsiz görünen Alman askerlerine doğrultmuş. Karısının elinde tuttuğu tütsüyü almış, tütsüyü üfleyip ateşi körükledikten sonra topun fitilini ateşlemiş. Namludan beyaz bir duman çıkmış kıvrılarak. Dökme top, bir süre uysal bir canavar gibi beklemiş, beklemiş, ardından kırmızı bir ateş topu püskürmüş ağzından, düşman üssüne girip büyük demir bir süpürge gibi süpürüvermiş Alman askerlerini. Sokakta yabancıların acı çığlıkları yankılanmış. Namlunun ucundan beyaz dumanlar yükselmiş. "Doldurun!" diye emretmiş Du. Top atışı sokaktaki sisi dağıtınca Alman askerleri apar topar *hutong*'un içine saklanmış. Sokakta sadece birkaç düzine ceset ve yaralı kalmış, yaralıların yüzlerini kapattıkları parmaklarının arasından kan süzülüyormuş. Du'nun adamları telaşla topa barut yüklüyormuş. Toparlanan Alman askerleri çatıya doğru ateş etmeye başlamış. Du'nun kulağını bir mermi sıyırmış. Kulağında bir yanma hisseden Du, kulağını yokladıktan sonra elindeki kanı görür görmez çatının üzerine sinmiş. Adamlarından biri karnından vurulmuş, karnını tutup soluk bir yüzle, "Patron, patron, bizim ailede beş kuşaktır erkek yok, ben ölünce soyumuz kuruyacak," demiş ağlayarak. "Siktir git, ne evinden bahsediyorsun sen, bugün bütün köyün soyu kuruyacak," demiş Du yüzündeki kanı silerken, "doldurun şu topu." "Ping Jie," diye seslenmiş karısı, "aşağıya inelim." Du kana bulanmış sukabağını çekerken, "Bir atış daha yapalım, henüz durumu eşitlemedik," demiş. Karısı, "Epey vurduk, yeteri kadar eşit," demiş. Hemen ardından bir mermi isabet etmiş kadının boynuna, kadın parmak uçlarında yükselip yere düşmüş, ağzından kan fışkırıyormuş. Bitti, Zümrüdüanka vuruldu, diye düşünmüş Du. Karısının çopur yüzü seğirmiş, çekik gözlerinde karanlık bir ışık parlamış. Du, sukabağının içindeki bütün barutu dumanlar çıkaran namluya döküvermiş. Havan

topunun arkasına çömelip mermilerden korunmak için siper almış. Sopayı iki eliyle tutup barutları iyice basmış. Yaralanmamış olan adamı tütsüyü ona uzatıp, "Patron, hadi ateşle," demiş.

Güm güm! Saçma parçaları sokağın karşındaki duvarı parçalamış. Duvarın üzerinde bir peteği andıran delikler oluşmuş, duvarın toprak sıvaları dökülmüş.

Du Jieyuan yalpalayarak ayağa kalkıp güneşe doğru bağırmış, "İmparator çok yaşa! Çok yaşa!"

Alman askerleri bu uzun adama nişan alıp ateş açınca Du, ambarın çatısından aşağıya yuvarlanmış.

Bu sırada Almanların o iki büyük havan topu da Du Jieyuan'ın evine doğru önlü arkalı ateş açıyormuş. Almanların top mermileri tunçtan yapılmış olduğundan çok keskin ve net bir ses çıkarıp insanın kulak zarını titretiyormuş. Evin çatısına isabet eden toplar gümbürdemiş, etraf toz duman olmuş, kırık tuğla ve kiremit parçalarıyla, şarapnel parçaları uçuşmuş havada.

Alman askerleri, Beş Bela Lu'nun avlu kapısına yüklenip içeriye dalıvermişler. İçeri girer girmez öne doğru ateş açmışlar ama bir karşılık alamamışlar. Beş Bela Lu kapının arkasına gizlenmiş sessizce bekliyormuş. Bir Alman askeri süngülü tüfeğiyle başını horuz gibi evin içine uzatarak içeriye girmiş. Askerin pantolonu çok darmış, dizleri buharda pişmiş yuvarlak mısır ekmeği gibi kabarıkmış, üniformasının ceketinde iki sıra ışıl ışıl parlayan bakır düğme varmış. Beş Bela Lu hâlâ kımıldamıyormuş. Asker arkasına dönüp eliyle avlu kapısının orada duranlara işaret vermiş. Beş Bela Lu, askerin mavi gözlerini, kırmızı burnunu ve kepinin altından görünen beyaz tüylerini çok net bir şekilde seçebiliyormuş. Asker de kapının arkasında demir bir kule gibi saklanan Beş Bela Lu'yu fark etmiş, silahına davranmış ama artık çok geçmiş. Beş Bela Lu kırmızı tüylü mızrağı elinde bir ok gibi

fırlatmış kapının arkasından, daha askerin yanına varmadan fırlatmış mızrağını, mızrağın metal ucu askerin karnına saplanmış. Askerin vücudu mızrağın balmumu kaplı gövdesinden kayıvermiş. Beş Bela Lu mızrağı çıkarmaya çalışırken arkasından buz gibi bir rüzgârın, esip beline giriverdiğini hissetmiş. Elleri uyuşmuş, mızrağı bırakıp güçlükle arkasını dönünce iki Alman askerinin göğsüne doğrulttuğu namluları görmüş. Kollarını iki yana açıp tam öne doğru atılacakmış ki birden beyninde bir patlama duymuş, sanki bir şey kırılıyormuş, gözlerine yeşim taşı yeşili bir perde çekilmiş birden.

Alman askerleri silahlarını bırakıp evin içine koşturmuş, odanın birinde kendini tavanın kirişine asmış kar beyazı bir kadının cesediyle karşılaşmışlar. Kadının sadece birer uzun ve sivri tırnağı varmış gibi görünen iki küçük ayağını gören Alman askerleri dehşete düşmüş.

Ertesi gün annemin, haberi anca duyan halası ve halasının kocası Koca Elli Yu, koşturarak eve gelip bir un fıçısına saklanmış olan Xuan'er'i kurtarmış. Tüm vücudu una bulanmış, neredeyse ölümün eşiğindeymiş. Annemin halası Yu Lu, onun ağzındaki ve burnundaki unları temizlemiş, neredeyse bütün gün sırtına vurulduktan sonra boğuk boğuk ağlamaya başlamış annem.

2

Lu Xuan'er beş yaşındayken halası birkaç bambu parçası, ahşap bir tokmak ve biraz kalın beyaz ayak bağlama bezi çıkarıp, "Xuan'er, artık beş yaşındasın, artık ayaklarını bağlamak gerek!" dedi.

Xuan'er, "Hala, neden ayaklarımı bağlayacağız?" diye sordu merakla.

Halası ciddi bir tavırla, "Ayakları bağlanmayan kızlar evlenemez de ondan," diye cevapladı onu.

Xuan'er, "Neden evlenecekmişim ki?" diye sordu.

Halası gülerek, "Hayatının sonuna kadar sana bakmamı beklemiyorsun herhalde?" dedi.

Eniştesi Koca Elli Yu, yumuşak kalpli bir kumarbazdı, dışarıda çelikten yapılmış kasıntı bir adam gibi gezinirdi ama eve döndüğünde süt dökmüş kediye dönerdi. Sobanın önüne oturmuş içkisinin yanına meze yapmak için birkaç küçük balık pişiriyordu. İki koca eli öyle göründüğü gibi beceriksiz değildi, aslında çok çevik ve marifetli elleri vardı. İnce söğüt dallarına geçirilmiş balıkların cızırdarken çıkardığı o mis gibi koku Xuan'er'in burnuna doldu. Xuan'er, eniştesine büyük bir minnet duyuyordu çünkü halası ne zaman dışarıya çalışmaya gitse bu tembel enişte evde kalıp gizli gizli yemek aşırırdı, bazen büyük bir demir kaşıkta yumurta kızartır, bazen de ateşte et kavururdu. Eniştesi ne zaman yemek aşırsa bir parçasını da Xuan'er'e verirdi ama tek şartla: Halana söyleme sakın.

Balıkların iki tarafındaki pulları tırnaklarıyla temizledikten sonra bir çimdik balık alıp dilinin üzerine koydu, ardından biraz içki içip balığı midesine yolladı. "Halan doğru söylüyor, küçükken ayağı bağlanmayan kızlar büyüyünce kimsenin istemediği kokuşmuş koca karılara dönüşüyor," dedi.

"Duydun mu ne dediğini? Enişten de aynı şeyi söylüyor," dedi halası.

Koca Elli Yu, "Xuan'er neden halanla evlendiğimi biliyor musun?" diye sordu.

Xuan'er, "İyi biri de ondan!" diye cevapladı.

"Hayır," dedi Koca Elli Yu, "çünkü ayakları küçüktü."

Xuan'er önce halasının küçük ayaklarına, sonra da kendi doğal ayaklarına bakıp, "Benim ayaklarım da bağlanınca böyle mi olacak?" diye sordu.

Halası, "Orası sana kalmış, eğer sözümü dinlersen seninkiler daha bile küçük olur," dedi.

Annem ne zaman bize ayaklarının bağlanma hikâyesini anlatsa bu hem kan ve gözyaşı dolu bir serzenişe hem de annemin kendi şanlı tarihiyle hava attığı bir gösteriye dönüşürdü.

Annem, halasının sarsılmaz kararlılıkta erkeksi bir karakteri olduğunu söylemişti, elinden her iş gelirmiş, marifetliliğiyle Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın bütün köylerinde tanınırmış. Herkes evi onun yönettiğini bilirmiş. Koca Elli Yü sadece kumar oynar ve kuş avlarmış, bunun dışında bir şey yaptığı yokmuş, elli dönümlük arazi, iki eşek, ev ve tarla işleriyle tarlada çalışacak adam bulma işi, hep halasının eline bakarmış. Boyu en fazla bir elli, kilosu da kırkı geçmeyen bu kadının bu küçük haliyle bu kadar çok ve büyük işin altından başarıyla kalkması gerçekten bir mucizeymiş. Yeğenini örnek bir genç kız olarak yetiştirmeye yemin etmiş böyle bir hala için ayak bağlamak elbette ki kesinlikle atlanmaması gereken bir noktaymış. Annemin ayak parmaklarını bambu parçalarının arasına iyice sıkıştırıp geriye doğru kırmış, annem kesilmek üzere olan bir domuz gibi ciyaklamış, sonra şapa bastırdığı beyaz bezleri sıkıca ayaklarına dolamış defalarca, kat üstüne kat çıkıp, ardından tokmağı alıp parmaklarını ezmiş bir güzel. Annem bunun acısının tıpkı kafanı duvara vurmak gibi olduğunu söylemişti.

"Hala, bu kadar çok sıkma..." diye yalvarmış annem.

"Seni sevdiğimden bu kadar çok sıkıyorum," demiş halası keskin bir bakış atıp, "eğer seni bu kadar çok sevmeseydim ne kadar gevşek olursa olsun umurumda olmazdı, ayakların iki küçük altın nilüfere dönüşünce gelip bana teşekkür edeceksin."

Annem ağlayarak, "Hala, ben evlenmesem olur mu?

Eniştemle sana bakarım hayatınızın sonuna kadar," demiş.

Yumuşak kalpli eniştesi bunu duyunca araya girmiş: "Biraz gevşetsen ne olur sanki, hadi gevşetiver..."

Halası eline bir süpürge alıp kocasına fırlatmış, "Defol git, seni tembel it!" demiş.

Eniştesi şöyle bir sıçramış, *kang*'ın yanından geçerken üzerinde duran bozuk para kemerini alıp koşarak uzaklaşmış.

Eniştesi tam bir kumar bağımlısıymış, kasabada her pazar kurulduğunda pazarın yarısı onun sesiyle yankılanırmış. Elleri bakır paraların pasından yeşermiş. Kazanınca de kaybedince de içki içermiş. Sarhoş olunca da sokakta bulaşacak adam ararmış. Bir keresinde "Demir Süpürge" denen bir adamın iki ön dişini bir yumrukta kırıvermiş. "Demir Süpürge" de mi kim? Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın en meşhur haydudu. "Demir Süpürge" dişlerini tükürüp, "Güzel vuruş, sen de bize katılmak ister misin?" demiş gülerek. Koca Elli Yu da, "Bunu gidip bir karıma danışmam lazım," demiş.

Dalan Pazarı'ndan sık sık böyle tuhaf ama komik sahnelere denk gelebilirmişsiniz: Kısa boylu, zayıf ve küçük ayaklı Yu Lu, kocasının kulağından çekmiş, yiğit bir tavırla eve doğru gidiyormuş. Koca Elli Yu boynunu çaresizce çevirip bir şeyler gevelerken bir yandan da küçük yelpazeleri andıran koca ellerini çırpıyormuş havada. Bu manzarayı gören herkes çok şaşırırmış: "Demir Süpürge" gibi bir haydudun dişlerini döken bir kabadayı nasıl oluyor da şu küçük ayaklı kadının elinde, süt dökmüş kedi gibi uysallaşıyor?

Koskoca Qing Hanedanı göz açıp kapamadan yıkılınca yerine Çin Cumhuriyeti kuruldu, Xuan'er şimdi on altı yaşında ve altın nilüferi andıran küçük ayakların en güzeline sahip.

"Bir çift küçük ayak görmek istiyorsan, koyun aşağısına bak." Xuan'er'in halasının evi artık Nilüfer Koyu'nda. Yarı okumuş enişteşi evlerinin girişine üzerinde "Hoş Kokulu Nilüfer Salonu" yazan bir tabela astırdı. Xuan'er'yin küçük ayaklarıyla o da gurur duyuyordu, küçük ayakları dışında bir de nadir bir güzelliğe de sahip olan yeğenini satışa sunulabilecek değerli bir hazine olarak görüyordu. "Bizim Xuan'er, İmparatorluk Sınavı'nı kazananların en iyilerinden birine, bir *zhuangyuan*'a[1] varacak!" derdi durup durup. İnsanlar da ona, "Koca El, Mançu-Qing Hanedanı yıkıldı, artık *zhuangyuan* diye bir şey de kalmadı," derlerdi. Enişte bey hemen, "O zaman askerî bir valiye varır, o da olmazsa bir kaymakamla evlenir," derdi.

1917 yazında Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na yeni atanan kaymakam Niu Tengxiao'nun, göreve başlar başlamaz yaptığı ilk şey afyon ve kumarı yasaklamak, haydutları ortadan kaldırmak ve ayakları özgürleştirmek oldu. Afyon içmek ve satmak görünürde yasaktı ama karaborsada el altından satılan afyon kuytu köşelerde içilmeye devam etti. Kumar da hızını kesmeden devam ediyordu. Haydutları ortadan kaldırma planı bir işe yaramadı. Geriye kalan tek şey olan ayak bağlama yasağına da kimse karşı çıkmadı. Kaymakam Niu bu yasağı yaymak için köylere bizzat kendi gidip kapı kapı dolaştı, böylece bu hareketiyle halk arasındaki itibarını da artırmış oldu.

Yedinci ayın o nadir görülen güneşli günlerinden birinde Dalan şehrine bir Cabrio arabası geldi. Kaymakam belediye başkanını, belediye başkanı semt idare kurulundakileri, semt idare kurulundakiler muhtarları, muhtarlar da halkı çağırdı. Hepsi büyük bir toplantı yapmak

1. Çin İmparatorluk Sınavı'nda en yüksek dereceyi alan kişilere verilen unvan. (Y.N.)

üzere harman yerinde toplandı, kadını, erkeği, yaşlısı, genci bütün köy halkı geldi, gelmeyenler bir kile tahıl vermekle cezalandırılacaktı.

İnsanlar toplanmaya devam ederken Kaymakam Niu, Koca Elli Yu'nun evin girişine astığı ahşap tabelayı işaret edip, "Böyle bir köy evinde böyle eğlenceli ilginçlikler olabileceğini hiç düşünmemiştim," dedi. Belediye başkanı, "Kaymakam bey, o evde harika bir çift altın nilüfer var," dedi yaltaklanarak. Kaymakam Niu, "Bu ahlaksız zevkler ulusal bir hastalık haline gelmiştir, o sözde hoş kokulu nilüferler bir çift kokuşmuş ayaktan başka bir şey değil!" dedi.

İnsanlar akın akın gelip Kaymakam Niu'un konuşmasını dinlemek için harman yerine toplandı. Annem bize Kaymakam Niu'nun yüksek yakalı siyah bir tunik, kahverengi bir şapka giydiğini söylemişti, ağzının üzerinde siyah bir bıyık ve burnunun üzerinde altın çerçeveli bir gözlük varmış, cepsaatinin zinciri, tuniğinin önünde sallanıyormuş ve beyefendiler gibi elinde bir bastonla geziyormuş. Sesi hışırtılıymış, bir ördek gibi kesik kesik vaklıyormuş. Belagat sanatına çok hâkimmiş, konuşurken ağzının kenarından küçük baloncuklar fışkırıyormuş ama annem, dediklerinin tek kelimesini bile anlamamış.

Annem, halasının giysilerine yapışmış, çok utanıyormuş. Ayakları bağladığından beri dışarıya çıkmamış, kapıdan dışarıya adımını atmadığı gibi bütün gün, evde oturup ağ örüyor ve nakış işliyormuş. Hayatında hiç bu kadar çok insanı bir arada görmediğinden dolayı utançtan başını önüne eğmiş. Herkesin kendi küçük ayaklarına baktığını hissediyormuş. Annem bize o gün uzun kollu, geniş yenli, yenlerinin kenarları saten manşetli, taze soğan yeşili kapitone bir ceket giydiğini söylemişti. Örgü yaptığı parlak siyah saçları neredeyse dizlerine kadar iniyormuş. Su kırmızısı ve kenarları işlemeli bir pantolon

giyiyormuş. Ayağında üzeri çiçek işlemeli satenden yüksek topuklu takunyalar varmış, yürürken arada pantolonunun paçaları içinde kaybolan takunyalarıyla takır tukur sesler çıkararak yürüyormuş. Yürürken dengesini sağlamakta güçlük çektiğinden halasına tutunuyormuş.

Kaymakam, ayak bağlamanın zararları üzerine konuşurken arada "Hoş Kokulu Nilüfer Salonu"nu da eleştirmiş. "Bu feodal sistemin zehirli bir kalıntısı, marazi bir yaşam belirtisidir," demiş. Herkes annemin ayaklarına doğru bakınca annem başını yerden kaldırmaya cesaret edememiş. Kaymakam sonra "Ayaklara Özgürlük" diye bir bildiri okumaya başlamış:

Kadınların ayaklarına özgürlük, bu bir emirdir.

Hükümet bu konuda çok ısrarlı, kanun da çıkardı.

Üçüncü ayda yürürlüğe girdi, şakası yok.

Şehir şehir, köy köy, kapı kapı dolaşılıp inat edenlerle görüştük.

Bakıyorlar ama görmüyorlar, sanki önemsiz bir detaymış gibi.

İşbu yasağı buradan tekrarlıyorum, ayaklara özgürlük geldi.

Elli yaş sınırdır, altındakilere aynen uygulanacak.

Otuz haziran son gün, düzenli kontroller başlayacak.

Ayda bir kontrol var, yasağa uymayanlar cezalandırılacak.

İlk ayın cezası iki yüz yuan; bu, aydan aya artacak.

Evli olanların kocası, bekârların ana babası ödeyecek.

Aslolan budur, yalan yanlış bilgilendirilmeyin sakın ola.

Bu bildiri açık ve net bir şekilde asıldı tapınaklara da.

Gonk eşliğinde mahalle aralarında da okunacak üç gün boyunca.

Herkes kurtulursa güçlenir ulus anca.

Bu yasağa karşı çıkanlara merhamet gösterilmeyecek asla.

Kaymakam bildiriyi okuduktan sonra yanında getirdiği altı tane genç kızı çağırmış "Doğal Ayak Gösterisi" yapmaları için. Kızlar üstü açık arabadan kıkırdayarak sıçramış. Gerçekten de eli ayağı hafif, ince belli, esnek kızlarmış bunlar. "Sevgili köy halkı, yaşlılar, gençler ve kardeşlerim, gözlerinizi açın da iyice bakın!" diye seslenmiş kaymakam maiyetine. Herkes gözlerini kırpmadan bu altı genç kızı izliyormuş. Kızlar kısa saçlı ve perçemliymiş, üzerlerinde yakası kıvrık, uzun kollu, gök mavisi gömleklerle parlak bacaklarını gösteren kısa beyaz etekler varmış, kısa beyaz çoraplarla Warrior[1] marka lastik, beyaz spor ayakkabı giyiyorlarmış.

Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki köylülerin bağırlarına taze bir nefes ve serin bir rüzgâr esmeye başlamış.

Genç kızlar yan yana dizilip düzgün bir şekilde sıra olmuş, kalabalığa doğru saygıyla eğilip selam verdikten sonra kaşlarını kaldırıp büyük bir uyum içinde şakımaya başlamışlar: "Bizim doğal ayaklarımız var, bizim doğal ayaklarımız var, vücutlarımız çok değerli, ana baba yadigârı," –kızlar sıçrayıp zıplamış, ayaklarını yukarıya kaldırıp doğal güzelliklerini kalabalığa göstermişler– "koşup zıplar, özgürce, istediğimiz gibi hareket ederiz, o küçük, sakat ayaklılar gibi acı çekmeyiz," –koşup zıplamaya başlamışlar– "feodalizm biz kadınlara zarar veriyor, bizi bir oyuncak gibi görüyor, ayaklarımıza özgürlük geldi, doğal ayaklarımız var artık, ayak bağlarınızı yırtıp atın, ayakları özgürleşen kadın bakın nasıl da mutlu."

Doğal ayaklı genç kızlar, hoplayıp zıplayarak sahneden aşağıya inmiş. Onların ardından bir ortopedi cerrahı çıkmış sahneye yanında büyük bir bağlanmış ayak modeli getirerek, kalabalığa canlı bir şekilde açıklamış kü-

1. Çin ayakkabı markası. (Ç.N.)

çük ayakların hangi kemiklerinin kırıldığını, deforme edilmiş kemiklerin ne hale geldiğini ve bir daha nasıl eski haline gelemeyeceğini.

En sonunda yine sahne alan Kaymakam Niu, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın "Bir Numaralı Altın Nilüferi"nin sahneye çıkıp kendi deneyimlerine dayanarak ayak bağlamanın ne kadar iğrenç ve kötü bir şey olduğunu anlatmasını emretmiş neredeyse göğü delen bir kafayı yemişlikle.

Korkudan ödü patlayan annem, hemen halasının arkasına gizlenmiş. "Kaymakam beyin emridir, var mı karşı gelen?" demiş belediye başkanı. Annem, halasının beline sıkıca sarılıp, "Hala, halacığım, kurtar beni, ben sahneye çıkmak istemiyorum..." demiş.

"Xuan'er, çık hadi," demiş halası, "göster şunlara. Kendi malının değerini bilmediğinden çekinme sakın, sahneye çıkıp diğerleriyle karşılaştırmalara izin ver ki, hangisinin daha iyi olduğunu anlasınlar. Benim kendi ellerimle sardığım bu küçük altın nilüferler o altı yabani eşeğin toynaklarından elbette ki daha iyidir."

Halası, anneme sahneye kadar eşlik edip sonra bir kenara çekilmiş. Xuan'er rüzgârda salınan bir söğüt dalını andırıyormuş. Gaomi Kuzeydoğu Bucağı erkeklerinin geleneklerle bağlanmış gözlerinde gerçek güzelliğin simgesiymiş bu. Erkeklerin hepsi Xuan'er'in o küçük ayaklarına dikmiş gözlerini, kirpiklerini şöyle bir kaldırarak onun pantolonunun paçalarını hafifçe sıyırıp o altın nilüferleri daha iyi görebilmek için yanıp tutuşuyorlarmış. Kaymakamın bakışları ışığın etrafında dönen bir pervane gibi dolanmış annemin ayak bileklerinin etrafında, ağzı açık bakakalmış, kendini toparladıktan sonra yüksek sesle, "Bakın hadi, böylesine güzel bir genç kızın el emeğinden yoksun âciz bir ucubeye nasıl dönüştüğüne iyice bakın," demiş.

Halası deli cesaretiyle kaymakama çıkışmış: "Altın ni-

lüfere sahip olan bir kız şımartılmak için yaratılmıştır, bayağı işleri cariyeler yapar!"

Halasının kartal keskinliğinde gözlerine bakan kaymakam, "Sen misin bu kızın annesi?" demiş.

"Öyleysem ne olmuş?" demiş halası.

"Kızın küçük ayakları senin marifetin mi?" demiş kaymakam.

"Benimse ne olmuş?" demiş halası.

"Bu şirret orospuyu gözaltına alın!" demiş kaymakam. "Kızın ayakları özgürleşene kadar orada tutun."

"Cesareti olan varsa buyursun!" diye gürlemiş Koca Elli Yu şimşek gibi, yumruklarıyla kalabalığı yarıp Yu Lu'nun yanına gitmiş.

"Sen de kimsin?" diye sormuş kaymakam.

"Ben senin baban sayılırım!" demiş Koca Elli Yu meydan okurcasına.

"Yakalayın şunu!" diye emretmiş öfkelenen kaymakam.

Birkaç görevli Koca Elli Yu'yu yakalamak için ürkek adımlarla öne çıkmış. Koca Elli Yu elinin tersiyle adamları savurmuş.

Kalabalık birbirine girip hararetli bir tartışmaya başlamış. İçlerinden bazıları yerden kesek alıp doğal ayaklı altı genç kıza doğru fırlatmış.

Gaomi Kuzeydoğu Bucağı köylüleri her zaman cesaretleriyle bilinirmiş, Kaymakam Niu'nun bunu şimdiye kadar duymuş olması gerekirmiş. "Bugün halletmem gereken daha önemli işlerim var, bu seferlik bunu yanınıza bırakıyorum. Ama ayak bağının yasaklanması hükümetin verdiği bir emirdir, buna karşı çıkmaya cesareti olanlar çok ağır bir şekilde cezalandırılacaklardır!" demiş kaymakam.

Ardından kalabalığı yarıp arabasına binmiş, "Hadi gazla, gidiyoruz!" diye bağırmış yüksek sesle.

Şoför, arabanın önüne gidip araba yüksek sesle öksürmeye başlayana kadar çevirmiş krank milini.

Büyük ayaklı genç kızlar ve kaymakamın maiyetindeki diğer birkaç kişi de apar topar arabaya tıkışmış.

Araba "vın vın" diye ses çıkarmaya başlamış. Şoför arabaya atlayıp direksiyonun başına geçmiş. Araba tozu dumana katıp yola koyulmuş.

Ufak bir velet birden ellerini çırpıp, "Koca Elli Yu, kaymakama gününü gösterdi," diye bağırmış.

O günün akşamı demirci ustası Shangguan Fulu'nun karısı Shangguan Lü, Koca Ağızlı Yuan denen bir çöpçatana bir top beyaz kumaş hediye edip Yu ailesine yollamış; tek oğlu olan Shangguan Shouxi'ye aracılık yapması için.

Koca Ağızlı Yuan elindeki yelpazeyle büyük ayaklarına vurup, "Koca baldız, eğer Mançu Hanedanı düşmeseydi biri gelip kıçımı matkapla delse bile yine de sizin evin eşiğinden adamımı atmaya cesaret edemezdim," demiş annemin halasına, "ama şimdi cumhuriyet olduk, küçük ayaklı kadınlar artık pek revaçta değil. O varlıklı ailelerin oğullarının kafaları yeni fikirlerle dolu artık, üniforma giyip sigara içiyorlar, yabancı okullarda okumuş büyük ayaklı kızların peşine düştüler, o büyük ayaklı kızlar, hem koşmasını, hem zıplamasını, hem konuşmasını, hem gülmesini, hem de oğlanlar bellerine sarıldığında kıkırdamasını çok iyi beceriyor. Senin yeğen de korkarım ki düşmüş bir Zümrüdüanka'ya dönüştü, sıradan bir tavuktan daha beter durumda yani. Shangguan ailesi bunu göz ardı etmeye hazır, koca baldız, bence artık tütsüyü yakmanın zamanı geldi. O Shangguan Shouxi denilen oğlan, yakışıklı ve iyi huylu bir çocuk. Ailesinin irice bir eşeğiyle katırı da var, kendi demirci dükkânlarını işletiyorlar, öyle varlıklı bir aile sayılmazlar ama fakir de sayılmazlar. Xuan'er'in böyle iyi bir aileye varması o kadar da kötü sayılmaz."

"Bu kızı bir demirciye varması için mi prensesler gibi yetiştirdim ben?!" demiş halası.

"Koca baldız, duymadın mı yoksa? İmparator Xuantong'un karısı Harbin'e ayakkabı cilalamaya gönderilmiş, hayat asalet filan dinlemiyor, kraliçe de olsan gözünün yaşına bakmıyor işte. Hayat bu, tahmin edilemiyor, bir bakmışsın başka bir yerdesin!" demiş Koca Ağızlı Yuan.

"Shangguan'lara söyle de benimle kendileri konuşmaya gelsin!" demiş halası.

Ertesi sabah annem kapının üzerindeki çatlaklardan bakıp yakında kaynanası olacak Shangguan Lü'nün iriyarı vücudunu görmüş. Ayrıca halası ve Shangguan Lü'nün yüzleri kızarana kadar tartışmasını izlemiş nişan hediyeleri hakkında. "Ya katırı verirsin ya da iki dönümlük bir tarla," demiş halası, "on yedi sona boyunca boşuna bakmadım ona ben!"

"Tamam be," demiş Shangguan Lü, "başımıza bela aldık sanki, sen kazandın, katır senin olsun. Ama sizin şu ahşap tekerlekli arabayı da alırız."

İki kadın ellerini çırpıp anlaşmayı sonlandırmış. "Xuan'er," diye seslenmiş halası, "hadi gel de kaynananla tanış."

3

Xuan'er ve Shangguan Shouxi üç yıldır evli olmalarına rağmen bir türlü çocukları olmuyordu. Kaynanası bir gün üstü kapalı ama yine de çok açık bir tavırla, "Tek bildiğin şey yemek yemek ama hâlâ yumurtladığını görmedik, ne diye baktığımızı sanıyorsun sana!" dedi.

Shangguan Lü elindeki kızgın demir parçasını ta-

vuklara doğru fırlattı. Demir parçasını yiyecek sana tavuklar boyunlarını uzatıp gagalamaya başlayınca gagaları öyle bir yandı ki üzerinden dumanlar çıkmaya başladı.

Xuan'er bir armut ağacının altında kemik dövüyordu, kırılan kırmızı beyaz kemik parçaları üzerine sıçrıyordu. Shangguan Lü ay takviminin dördüncü ayının sekizinci günü yapılacak olan "Orak Festivali" için telaşa kapılmıştı, satın aldığı birkaç kilo kemiği, uğraşmak istemediğinden geline vermişti dövmesi için, kemikleri un ufak edip turplu çöreğe karıştıracaklardı. Arpalar çoktan hasat edilmiş, buğdaylarsa sarı sarı başaklanmıştı, köylüler oraklarını bileyip buğday hasadına hazırlanıyordu. O yılın baharı havalar iyi gittiğinden buğdaylar iyice boy vermişti. Shangguan'ların demirci dükkânında da bir patlama yaşanıyordu, çiftçiler akın akın dükkâna geliyordu, kimi yeni oraklar satın alıyor kimi de eskimiş oraklarını tamir ettiriyordu. Eritme fırını avlunun ortasındaydı, üzerinde güneşten korunmak için muşambadan bir tente kuruluydu. Alev alev yanan kömürün kokusu çok hoştu. Fırındaki ateşin kırmızı dilleri güneş ışınları altında çatırdıyordu. Shangguan Fulu kerpetenle çeliği tutarken Shangguan Shouxi de körüğü üflüyordu. Shangguan Lü yırtık pırtık siyah bir elbise giyiyordu, beline ateşten sıçrayan kıvılcımların yakarak bir sürü delik açtığı muşambadan sarı bir önlük bağlamıştı sıkıca, başında eski püskü bir hasır şapka elinde çekiçle çelik dövüyordu. Kurum kaplamış yüzü, terden yol yol olmuştu, eğer göğsünün önünde su fıçısını andıran iri memeleri de olmasaydı kimse onun bir kadın olduğuna inanmazdı. Kızgın çeliği döven çekiç sesleri sabahtan gece yarılarına kadar devam ediyordu. Ailenin günde iki öğün yemek yemek gibi bir kuralı vardı. Xuan'er yemek yapmakla, sığır ve domuzları ve beslemekle sorumluydu. Çekiçlerden çıkan tak tuk sesleri içinde o da bütün gün koşturup

duruyordu. Bütün gün etrafta meşgul meşgul koşturmasına rağmen kaynanası hâlâ onunla uğraşıp duruyordu. Shangguan Lü bir yandan sırtından terler boşanıp çekiç sallarken bir yandan da gözucuyla gelinini izlerdi. Durmadan bir şeyler mırıldanırdı, ağzı hiç boş durmazdı, gelinini yeteri kadar azarladıktan sonra sıra kocası ve oğluna sövmeye gelirdi. Ama hepsi bir süre sonra onun küfürlerine alıştı, bu evin reisi Shangguan Lü'ydü sonuçta ve ailenin en iyi demirci ustası da oydu. Lu Xuan'er kaynanasından korkup ondan nefret etse de, yine de bu kadına gizli bir hayranlık besliyordu. Akşama doğru oturup Shangguan Lü'nün çekiçle çeliği dövmesini izlemek köyde bir çeşit bayram dinlencesine dönüşmüştü. Günlük hasat yapıldıktan sonra Shangguan'ların avlusu gelip giden köylülerle dolup taşardı. Günbatımının kızıllığında kavak ağaçlarının pamukçukları kar gibi görünürdü. Fırının ateşi altın sarısı gibi parlar, kömür mis kokusunu yayar, eriyen çelik gittikçe şeffaflaşıp parlak bir beyaza bürünürdü. Shangguan Fulu iyice şeffaflaşmış çeliği, kerpetenle alıp örsün üzerine koyardı. Sonra eline küçük bir çekiç alıp çeliği dövermiş gibi yapardı. Işıldayan çeliği gören Shangguan Lü'nün iri vücudu afyon görmüş yoksun bir bağımlı gibi birden enerji dolardı, yüzü kızarır, gözleri parlar, birkaç kez avucuna tükürüp titreyen ellerle çekici alır, koca çekici kaldırdığı gibi beyaz beyaz parlayan celiği dövmeye başlar, çelikten çıkan tok sesler ona sanki yumuşak bir plastiğe vuruyormuş gibi gelirdi. Tak tak tak sesiyle inip kalkan vücudu yeri göğü kaplıyor sanırdınız onu izlerken, insan gücü ve çelik, kadın ve erkek yarışıyor sanırdınız, çelik parçası onun o büyük çekicinin ağır darbeleri altında erişte gibi değişirdi, önce düzleşir, incelir, maviyle yeşil arası bir renge bürünür, saflaşır ve en sonunda yavaş yavaş şekle girerdi. Çekici kaldırdığında orada bulunan köylülerin yarıdan çoğu ka-

dının memelerine bakardı, memeleri çalışırken hoplayıp durur, bir an bile yerlerinde durmazdı. Elinde orağıyla gelen Bangzi birden gülmeye başladı. "Bangzi, Bangzi, sana diyorum, seni anasını sattığımın lahanası, ne diye gülüp duruyorsun?" dedi Shangguan Lü gergin bir sesle. "Teyzeciğim, yarın sana iki tane bakır çan vereceğim," dedi Bangzi. "Bana ne diye çan vereceksin?" diye sordu Shangguan Lü. "Memelerine takasın diye, böylece demir döverken işine biraz hareket katmış olursun," dedi Bangzi. "İyi de bunda gülünecek ne var? Sen günyüzü görmemişsin anlaşılan, eğer yarın geldiğinde o çanları bana vermezsen, senin o piç kurusu derini yüzerim canlı canlı, tamam mı?" dedi Shangguan Lü.

Çelik son şeklini alıp su verilmeden önce Shangguan Lü son bir şey daha yapıp çeliğin en hassas olmayan yerine bir erik çiçeği motifi yapardı. Bu motif Shangguan ailesinin simgesi ve aynı zamanda "Shangguan Kızıl Demir Fırını"nın amblemiydi de. Bu amblemin üzerinde bulunduğu bütün çelik aletlerin servis garantisi de vardı. Shangguan'ların en meşhur ürünleri oraktı, namı diğer "Shangguan Orağı". Shangguan orağı ilk bakışta çok hantal görünürdü ama elinize aldığınızda çeliği iyi dövüldüğünden bıçak kadar hafif ve çok kullanışlı olduğunu fark ederdiniz. İyi dövülmüş "Shangguan Orağı"yla tıraş bile olabilirdiniz. Ürünün bol olduğu her yıl Shangguan'ların işlerinden de bir canlılık yaşanır, para su gibi akardı.

Shangguan'lar bu parayı elbette ki kolay kazanmıyordu, tüm gün güneşin altında cayır cayır yanan bir fırının başında kavruluyorlardı, vücutlarından boşalan her ter damlası yırtık pırtık giysilerinin üzerinde bir tuz tabakasına dönüşürdü. Xuan'er'in kaynanası elde çekiç, çelik döverken ileride demircilik yapacak kadınlar için bir emsal oluşturuyordu, kadının o iri memeleri, yoğun bir tempoda çalışırken dövdüğü erimiş çelikler gibi yu-

muşacıktı. Kaynanasının en ustalaştığı işse çeliğe su vermekti. "Çeliği iyi dövmeseniz de olur ama çeliğe su verirken en ufak bir hata yaparsanız çelik hurdaya dönüşür. Çeliğe iyi su vermenin iki kuralı vardır, birincisi deneyim, ikincisi de hissiyat ama hissiyat, yani yaptığınız işi gönül rahatlığıyla içinize sindire sindire yapmak deneyimden daha önemlidir," dedi Shangguan Lü, ardından işlediği parçayı su verme teknesine bırakınca cızırdayan sudan çok hoş bir koku yayılmaya başladı. Su verme işlemi devam ederken Shangguan Lü gözlerini kıstı ve yüzünde çok nadir görülen yumuşak bir ifade belirdi. Tekneden yoğun buhar kümeleri yükseliyordu, teknedeki cızırtının sudan mı yoksa çelikten mi geldiğini anlamıyordunuz, çeliğin o tatlı kokusu buharla birlikte yükselip önce avluya oradan da *hutong*'un içine doğru yayıldı.

İnsanlar Shangguan'ların evinde evin hanımının-Shangguan Lü'nün borusunun öttüğünü söylerlerdi, tıpkı Koca Elli Yu'nun evinde de olduğu gibi. Ama ailelerini geçindiren bu iki kadın arasında çok büyük farklılıklar vardı. Shangguan Lü, iriyarı, gücü sınır tanımayan bir kadındı, Xuan'er'in halasıysa zayıf, narin ama gözü açık, eli çabuk bir kadındı. Shangguan Lü büyük bir kilise çanı gibi homurdanarak konuşurdu, Xuan'er'in halasıysa son derece kırılgan ama turpu şak diye kesen keskin bir sesle konuşurdu.

Fırının uzun süredir körüklenmeyen ateşi ince, sarı ipek iplikleri andırıyordu. Siyah kurumlar yükseliyordu alevlerle birlikte. Shangguan Shouxi ateşi körükledi. Shangguan Shouxi'nin burnu küçüktü, sonra gözleri, kafası, elleri, kolları, aklınıza gelebilecek her yeri küçüktü, Shangguan Lü gibi iriyarı, at gibi bir kadından böyle küçük bir adamın çıkmış olabileceğine inanamazdınız. Shangguan Lü sık sık iç geçirirdi: "Tohum iyi değilse toprak ne kadar bereketli olursa olsun yine de bir işe yara-

maz." Shangguan Lü, su verilmiş orağı eline alıp son bir kez kokladı sanki burnu su vermenin kalitesine karar veriyormuş gibi. Sonra orağı elinden fırlatıp omuzlarını düşürerek, "Sofrayı kur," dedi yorgun bir sesle.

Shangguan Lu küçük ayaklarıyla generalinden emir almış bir piyade gibi koşturup evle avlu arasında mekik dokudu. Akşam yemeği sofrası avludaki erik ağacının altına kuruldu, ağacın dallarından birinde zayıf sarı ışığıyla pervaneleri kendine çeken bir fener asılıydı, pervaneler fenerin etrafında çarpa çarpa uçuşuyordu. Sofrada içine domuz kemiği ve turp harcı konmuş olan bir tepsi çörek vardı, hepsinin önüne birer kâse fasulye çorbası konulmuştu, bunların dışında bir demet taze soğan ve soğanı banmak için bir kâse taze soya sosu da vardı. Shangguan Lu'nun içinde bir huzursuzluk vardı, arada kaçamak bakışlarla kaynanasına bakıyordu. Sofrada eğer fazla yemek olursa kaynanası yüzünü asıp yemeğin ziyan olacağı söyleyerek homurdanırdı; eğer yemek azsa kaynanası bu kez de yemek çubuklarını ve kâsesini bir yana fırlatıp yemeğin ne kadar tatsız olduğundan şikâyet ederdi. Shangguan ailesine gelin olmak gerçekten çok zordu! Çörekler ve çorbadan dumanlar yükselirken tüm gün çınlama sesleri içinde çelik döverek cebelleşen ailenin üzerine ağır bir sessizlik çökerdi. Shangguan Lü ortada, kocasıyla oğlu da onun iki yanında oturuyordu. Lu Xuan'er ise oturmaya cesaret edemiyordu, başını eğmiş, sofranın başında ayakta dikiliyordu kaynanasının emirlerini beklerken.

"Sığırları besledin mi?"

"Besledim, ana."

"Kümesi kilitledin mi?"

"Kilitledim, ana."

Shangguan Lü bir kâse çorbayı höpürdeterek dikiverdi başına.

Shangguan Shouxi ağzından bir kemik parçası tü-

kürüp mutsuz bir halde homurdandı: "Başkaları domuz etli çörek yerken, biz kemiklisini yiyoruz köpek gibi..."

Shangguan Lü yemek çubuklarını masaya çarpıp sövdü oğluna: "Sen, hangi hakla yemek seçiyorsun bakayım?"

Shangguan Shouxi, "Ambarda bir sürü buğday, evdeki dolaplarda da yığınla para var, ne diye biriktiriyoruz onları?" dedi.

"Oğlum doğru söylüyor," diye araya girdi Shangguan Fulu, "çalışmamızın karşılığında bir ödülü hak ettik."

"O ambardaki buğdaylarla dolaplardaki paralar kimin biliyor musunuz?" dedi Shangguan Lü, "Bacaklarımı şöyle son bir kez Batı'daki cennete doğru uzattığımda onları da tabutun içine koyup yanımda götüreceğimi mi sanıyorsunuz? Hayır, size bırakacağım!"

Lu Xuan'er başını eğip nefesini tuttu.

Shangguan Lü bir hışım doğrulup evin içine girdi, "Dinleyin bakalım," diye bağırdı, "yarın börek kızartacağız, domuz pastırması kavuracağız, yumurta haşlayıp tavuk keseceğiz, kek yapıp mantı da açarım. Neden ortalığa saçmayalım? Atalarımızdan birinin işlediği günahın cezasını çekiyor olmalıyız, oğluma kısır bir gelin aldık, boyuna yiyor ama bir çocuk bile doğurmadı daha, ailemizin soyu gözlerimin önünde kuruyor. Neyi kime saklıyoruz? Bari hepsini yiyip bitirelim de bitsin bu iş."

Lu Xuan'er yüzünü ellerinin arasına alıp ağlamaya başladı.

Shangguan Lü bu kez daha yüksek bir sesle sövmeye koyuldu: "Anasını sattığımın bir de ağlıyor! Üç yıldır ekmeğimizi boşuna yediğin yetmedi mi, erkeği geçtim de bari bir kız çocuğu doğursaydın o da bir şey sayılırdı, rahatın yerinde ama bize bir osuruk bile koklatmadın. Neden seni besleyelim ki? Yarın halanın yanına geri dönüyorsun. Shangguan ailesinin soyunun senin yüzünden kurumasını istemiyorum!"

Lu Xuan'er o gece gün aydınlanana kadar ağladı. Shangguan Shouxi yanına yanaşınca itaatkâr bir tavırla teslim oldu. "Bende bir sorun yok," dedi ağlayarak, "belki sorun sendedir."

Shangguan Shouxi, Xuan'er'in üzerine çıkıp, 'Tavuk yumurtlayamazsa bütün suçu horozun üstüne atarmış!" dedi.

4

Hasat toplanmıştı, yağmur mevsimi kapıdaydı, yerel âdetlere göre gelin, baba evine dönüp yazın en sıcak günlerini orada geçirirdi. Üç yıldır evli olan gelinlerin çoğu birincisi elini tutup yürüyebilen, ikincisi kucağında meme emen ve üçüncüsü de karnında olan çocuklarıyla sırtında yapılacak bir bohça ayakkabı kalıbıyla gururla baba evine dönerdi. Zavallı Xuan'er ise sefil bir haldeydi. Eve yanında sadece kocasından yediği dayaklar yüzünden oluşmuş morluklar ve yaralarla, kaynanasının hâlâ kulaklarında çınlayan küfürleri ve koltuğunun altına sıkıştırdığı küçük kırmızı bir bohçayla gözleri ağlamaktan şişmiş ve kızarmış bir halde üzgünce dönüyordu. Halasıyla ne kadar yakın olsa da annesinin yerini tutmuyordu işte, kocasının evinde ne kadar çile çekmişse de kan tükürüp kızılcık şerbeti içtim, demek zorundaydı, halasının evinin kapısından girerken kendini zorlayıp mutlu bir yüz takınmalıydı.

Daha kapıdan adımını yeni içeri atmıştı ki keskin gözlü halası bir bakışta içini görmüş gibi, "Hâlâ bir şey yok, değil mi?" dedi.

Halasının bir sözüyle kahrolan Xuan'er'in gözlerinden kırık inci tanelerini andıran yaşlar süzülüverdi hemen.

"Çok garip," diye mırıldandı halası, "koskoca üç yıl ve hâlâ gölgesi bile yok."

Akşam yemeğinde Xuan'er'in kollarındaki morlukları gören Koca Elli Yu, "Koskoca cumhuriyet olduk, hâlâ karısını döven mi kaldı, beni kızdırmasınlar, Shangguan'ların o kaplumbağa yuvasını yakıp kül ederim!" diye sövdü.

Halası, kocasına bakıp, "Bakıyorum da yemek bile kapatamadı senin o kokuşmuş ağzını!" diye sövdü.

Halasının sofrasındaki yemekler çok çeşitliydi, bolluktan Xuan'er'in gözü döndü ama kendini tutup çok az yemek yemeye dikkat ediyordu. Enişte, Xuan'er'in kâsesine büyük bir balık parçası koydu.

"Yavrum," dedi halası, "bütün suçu kaynananın üzerine atamazsın, insanlar neden gelin alır sanıyorsun? Soylarını devam ettirmek için!"

"Sen de benim soyumu devam ettirmedin," dedi enişte, "ama ben sana yine de iyi davranmıyor muyum?"

"Sen karışma, tamam mı?" dedi halası, "Şöyle yapalım, gidip eşeği hazırla da Xuan'er'i ilçeye bir kadın doktoruna götürelim."

Xuan'er eşeğe binip Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın etrafı nehir ve derelerle çevrili tarlalarında yola koyuldu. Gökyüzünü büyük beyaz bulut kümeleri kaplamıştı, bulutların arasından görünen gök, başka bir mavilikteydi. Yeşim taşı yeşili ekinlerle yabani otlar sanki zamana karşı yarışıp hızla büyümüş, zaten dar olan patikaları iyice görünmez hale getirmişti. Eşek yalpalayarak koştururken arada boynunu yabani otların arasına uzatıp mor renkli çiçekleri yiyordu. "Mor çiçekler birer kâse dolusu mavi içki, küçük kızla damat yürüyor. Yürü hadi, yürümeye devam, karanlık bir günbatımına doğru, çiçekler çoktan uykuya daldı. Sarıl, sımsıkı sarıl, seneye bir sepet

benekli köpek yavrusu doğuracağım." Çocukluğunda söylediği bu şarkı, rüzgâra karışıp uzaklara gitti. Xuan'er'in içini sonsuz bir hüzün kapladı. Yolun kenarındaki göletler hendeklerle başka göletlere bağlanıyordu. Suyun şeffaf ve sarımtırak yüzeyinde yavru balık sürüleri aheste aheste yüzüyordu. Otların tepesine tünemiş bir yalıçapkını, boynunu içine çekmiş hareketsiz duruyordu, birden suyu atılan bir taş gibi gölete dalıp gagasında beyaz bir balıkla dışarı fırladı. Güneş ışınları öyle kavurucuydu ki yerden dumanlar çıkıyordu, Xuan'er etrafındaki bitkilerin büyüme seslerini duydu. Kuyrukları birbirine yapışmış, çiftleşen iki yusufçuk uçuverdi önünden. Başını kaldırınca gökte oynaşan iki kırlangıç gördü. Kuyruklarını yeni düşürmüş kurbağa yavruları zıplıyordu patikanın üzerinde, yumurtadan yeni çıkmış çekirgeler gördü otların üzerine tünemiş. Yeni doğmuş yaban tavşanları, *annelerinin peşinde otların arasında yiyecek arıyordu.* Yabani ördek yavruları annelerinin peşine takılmış yüzüyordu gölette. Küçük pembe perdeli ayaklarıyla yüzerken çıkardıkları dalgalar göletin kenarına vuruyordu... Tavşanlarla çekirgeler bile doğururken ben niye doğuramıyorum? İçinde büyük bir boşluk hissediyordu. Birden efsanelerde anlatılan karınlarındaki bir çantada çocuk taşıyan o kadınları görür gibi oldu ama kendi çantası bomboştu işte. Tanrım, Avalokiteśvara, çocuk doğurtan baş ebe, yalvarırım sana, ne olur bana da bir çocuk bağışla... Birden Avalokiteśvara'nın o pirinç unu beyazı yüzüyle su sümbülü gibi gözlerini gördü, Avalokiteśvara üzeri pullarla kaplı, çenesi sakallı ve boynunda altın bir çan asılı olan bir tek boynuzlu atın üzerindeydi, başı kırmızı bulutlarla çevriliydi, ayaklarının etrafından beyaz bulutlar süzülüyordu, otların üzerinde uçarak ilerliyordu. Ah, imparatoriçem, sevgili anacığım, o kucağınızdaki tosuncuğu bana bağışlayın lütfen, eğer dileğimi gerçek-

leştirirseniz, size on bin kez secde ederim. Bu dinsel sanrı, gözlerini yaşlarla doldurmuştu, tek boynuzlu atın sesi kulaklarında çınlayan altın çanının tam önüne düştüğünü gördü. Avalokiteśvara kucağındaki tosuncuğu ona doğru uzattı. Avalokiteśvara ve bebeğin mis gibi kokusu doldu içine...

Eniştesi kırkına merdiven dayanmış bir adam olmasına rağmen hâlâ yaramaz bir çocuk gibiydi. Eşeğin dizginlerini tutacağı yerde eşeği kendi kendine yürümeye bırakmıştı. Kendi de yolun kenarındaki yabani otların arasında bir o yana bir bu yana koşturup duruyordu. Topladığı kır çiçeklerinden bir taç yapıp Xuan'er'in başına geçirdi, "Seni güneşten korur," diyerek. Otların arasında kuşları kovalarken nefes nefese kaldı. Otların arasında yumruk büyüklüğünde yabani bir kavun bulup yemesi için Xuan'er'e verdi. Eniştesi kavunun tatlı olduğunu söylemişti ama Xuan'er kavundan bir ısırık alınca kavunun acılığından neredeyse dili uyuştu. Eniştesi paçalarını sıvayıp gölete daldı, göletin içinde küçük birer karpuz büyüklüğünde iki tane böcek yakalayıp elinde sallamaya başladı, ardından, "Dönüşüm!" diye bağırdı. Sonra böceği Xuan'er'e koklattı. "Ne kokusu bu?" Xuan'er başını sallayıp bilmediğini söyledi. "Karpuz kokusu bu, bunlar karpuz böceği olmalı, karpuzun çekirdekleri böceğe dönüşmüş," dedi eniştesi.

Xuan'er eniştesinin kocaman bir çocuk olduğunu düşündü, oyuncu ve çok eğlenceli bir çocuk.

Jinekoloğun raporuna göre Xuan'er'in hiçbir sorunu yoktu.

"Ben şimdi gidip hesap sorarım Shangguan'lardan!" dedi halası öfkeyle, oğulları bildiğin kısır bir katır çıktı, acısını bizim Xuan'er'imizden çıkaramazlar!

Ama halası avlu kapısına kadar gidip hemen geri döndü.

On gün sonra yağmurlu bir akşamda halası çok zengin bir sofra hazırladı, sofra eniştesinin güçlü likörlerinden biriyle tamamlandı. Halası karşısına oturmuştu. İki yeşil kadeh alıp birini Xuan'er'in önüne diğerini kendi önüne koydu. Mum ışığı halasının gölgesini arkadaki duvara yansıtıyordu. Halası kadehlere içki doldururken Xuan'er onu elinin titrediğini gördü.

"Hala, neden içki içiyoruz?" diye sordu Xuan'er büyük bir şeyin olacağını hisseden bir önseziyle.

"Yok bir şey," dedi halası, "bu durmadan yağan yağmur içimi kararttı, hem içip dertleşiriz biraz."

Halası bardağını kaldırıp, "Hadi, içsene yavrum," dedi.

Xuan'er da bardağını kaldırdı, ürkek bakışlarla halasını süzdü. Halası bardağını kaldırıp kadeh tokuşturdu.

Sonra boynunu kaldırıp içkiyi bir dikişte içiverdi.

Xuan'er da aynısını yaptı.

"Yavrum, ne yapmayı planlıyorsun?" diye sordu halası.

Xuan'er üzgün bir şekilde başını sallamakla yetindi.

Halası kadehleri tekrar doldurdu.

"Yavrum," dedi halası, "kader deyip kabulleneceğiz. Shangguan'ların oğlu kısır, bize de yapmadıklarını bırakmadılar. Bunu aklında tut, onların bize gönül borcu var, bizim onlara değil. Yavrum, bu dünyada en iyi işler hep gözden ırakta, kara bir fenerin ışığı altında gerçekleşir. Neden bahsettiğimi anladın mı?"

Xuan'er şaşkın şaşkın başını salladı, birden midesine inen iki bardak likör çoktan başını döndürmeye başlamıştı bile.

O gece Koca Elli Yu, Xuan'er'in *kang*'ını ziyaret etti.

Xuan'er sabah uyandığında başı çatlayacakmış gibi ağrıyordu. Kulağının dibinde biri horluyordu. Güçlükle gözlerini açınca eniştesinin anadan doğma bir halde yanında uzandığını gördü. Eniştesinin pençeyi andıran koca ellerinden biri memesinin üzerindeydi. Çığlık atıp yorga-

nı üzerine çektikten sonra hüngür hüngür ağlamaya başladı. Enistesi uyanır uyanmaz başına büyük bir bela almış küçük bir erkek çocuğu gibi giysilerini alıp *kang*'dan aşağıya atladı, "Halan..." diye kekeledi, "Bunu yapmamı o istedi..."

Ertesi yılın baharında, Qingming Bayramı daha yeni geçmişken, Shangguan'ların gelini Lu Xuan'er kara gözlü, zayıfça bir kız çocuğu dünyaya getirdi. Shangguan Lü, Buddha heykelciğinin önünde üç kere secde etti. "Yere göğe şükürler olsun, sonunda rahmi açıldı. *Bodhisattva*, seneye de bir erkek torun ihsan eyle bana," diye mırıldandı.

Cömert bir tavırla haşladığı bir kâse yumurtayı gelinine uzatırken, "Ye hadi," dedi.

Kaynanasının yaptığından etkilenen Shangguan Lu, kadının kocaman yüzüne bakınca burnu ekşidi birden, gözyaşlarını tutamayıp ağlamaya başladı.

Kaynanası *kang*'ın bir köşesinde eski püskü bez parçalarına kundaklanmış kız çocuğuna bakıp, "Ona Laidi[1] diyelim," dedi.

5

2. ablam Shangguan Zhaodi de Koca Elli Yu'nun tohumudur.

Annem üst üste iki tane kız çocuğu doğurunca Shangguan Lü'nün yüzündeki mutsuzluk giderek daha da belirginleşmiş.

Annem zalim bir gerçeğin farkına varmış sonunda:

1. *Lai*, Çincede gelmek, *di*, *de* ise erkek kardeş anlamına gelir. Bu bağlamda *Laidi* hem erkek çocuğu bekleyen kaynananın beklentisini hem de ilk gelen çocuğun, erkek olmasa da ona bir erkek adı konulmasını karşılar. (Ç.N.)

Bu kadına sadece bir gelin sahibi olmak yetmedi, üzerine iki kız doğurdum, yine yetmedi. Bu ailede bir statü edinmenin tek şartı bir erkek çocuğu doğurmak.

Annem üçüncü çocuğuna bataklığın oradaki sazlıkların içinde hamile kalmış.

Zhaodi'nin doğumu üzerinden daha bir ay geçmemiş, annem bir öğle üzeri Shangguan Lü'nün talimatları doğrultusunda köyün güneybatısındaki bataklığın sazları arasında ördekleri beslemek için salyangoz toplamaya gitmiş. O yılın baharında köye ördek yavrusu satan iriyarı, yabancı bir adam gelmiş, omuzlarına mavi bir kumaş parçası atmış ve ayaklarında kenevirden yapılmış ayakkabılar olan bu adam, içinde kabarık tüylü, kayısı sarısı ördek yavruları olan iki kafes taşıyormuş. Ördek kafeslerini kilisenin önündeki sokağa koyup melodik bir sesle bağırıyormuş: "Ördeklerim var, ördek yavrusu satıyorum." O yıl köyde civciv ve kaz yavrusu satanlar olmuş ama şimdiye kadar hiç ördek yavrusu satan biri görmemişler. İnsanlar adamın ördek kafeslerinin etrafını sarıp o pembe gagalı, kabarık sarı tüyleriyle küçük birer topu andıran sevimli şeylere bakmışlar. Ördek yavruları küçük paletli ayaklarıyla beceriksizce yürürken durmadan vaklıyormuş. "Alın hadi, bedava, bahârda alın, sonbaharda ödeyin parasını, ördekler erkek çıkarsa para bile almam. Pekin ördeği bunlar, iyi yumurtlarlar, bu sene yumurtlamaya başladılar mı her gün bir yumurta, sadece salyangoz ve midyeyle besleyebilirsiniz, günde iki kere yumurtlar, bir sabah, bir akşam." Shangguan Lü siftah yapıp on tane ördek almış, onu gören köylüler de dayanamayıp iki kafes ördeği göz açıp kapamadan bitirivermişler.

Ördek satan adam, köyde bir tur atıp gitmiş. O günün gecesi Sima'lardan büyük olanı, Sima Ting'i haydutlar kaçırmış Mutluluk Malikânesi'nden, fidye olarak binlerce gümüş para almadan da salmamışlar. Köylüler o

ördek satan adamın haydutlara casusluk yaptığını, ördek satar gibi yapıp köyde gezinirken Mutluluk Malikânesi'nin tüm girdisi çıktısını öğrendiğini ve haydutlara bilgi verdiğini iddia etmiş.

Ama adamın sattığı ördekler gerçekten de iyi çıkmış, beş ay sonra küçük bir tekne kadar büyümüşler. Ördeklerine bayılan Shangguan Lü, gelinini her gün salyangoz toplamaya gönderip ördeklerinin yumurtlamaya başlamasını beklemiş dört gözle.

Annem bir elinde toprak bir kap, diğerinde ucuna tel bir süzgeç bağlı olan uzun bir sopayla kaynanası nereyi işaret ediyorsa oraya gidip salyangoz toplarmış. Köyün yakınlarındaki hendek ve göletlerin içindeki salyangozlar ördek besleyen köylülerin akınına uğrayınca içlerinde bir tane bile salyangoz kalmamış. Kaynanası geçen gün Lianlan denilen küçük bir köyün pazarına giderken yolu bataklıktan geçmiş, bataklığın oradaki sazlıklarda salyangoz kaynıyormuş.

Annem oraya gidince sazlıkların arasında sürü sürü yabanördeğinin yüzdüğünü görmüş. Bir kürek gibi düz gagalarıyla kaynanasının gördüğü salyangozları yiyip bitirmişler. Uğradığı hayal kırıklığı annemi geç kaldığına pişman etmiş. Eve eli boş dönerse kaynanasının onu çok kötü azarlayacağını da biliyormuş. Sazların kenarındaki çamurlu ve dolambaçlı patikada ilerlemeye başlamış belki yabanördeklerinin uğramadığı bir su birikintisinin üzerinde biraz salyangoz bulurum da kaynanamın verdiği görevi başarıyla yerine getiririm umuduyla. Memelerinin şiştiğini duyumsayınca evde bir kenara bıraktığı iki kızı gelmiş aklına. Laidi daha yeni yeni yürümeye başlamış, Zhadi'yse daha iki aylık bile değilmiş. Kaynanası o on ördeğini torunlarından daha fazla önemsiyormuş. Çocuklar ağladığında onları kucağına bile almıyormuş. Shangguan Shouxi'ye gelince, ona insan demek bile çok

güçmüş, evin dışında hiçbir işe yaramayan sümsüğün tekiymiş, annesinin yanında süt dökmüş kediye dönermiş ama sıra anneme gelince zalim davranışlarıyla onu canından bezdirirmiş. O iki kız çocuğunu da hiç sevmezmiş. Ne zaman anneme kötü davransa annem içinden, "Eşek herif, vur hadi, bu iki kız da senin tohumun değil. Ben, Lu Xuan'er, bin tane çocuk daha doğursam da hiçbiri senin Shangguan tohumlarından olmayacak," dermiş. Eniştesi Koca Elli Yu'yla aralarında bir yakınlaşma olduğundan beri gidip de halasının yüzüne bakacak cesareti yokmuş, bu yüzden o senenin en sıcak günlerinde yanlarına dönmemiş. Kaynanası onu gitmeye zorlayınca, "İkisi de öldü, nereye göndereceksin beni?" deyivermiş. Koca Elli Yu'nun tohumları da işe yaramayınca annem, "Daha sağlam tohumları olan bir adam bulmalıyım," diye düşünmüş. "Kaynanam, kocam, vurun hadi, sövün bana, anca dört gözle bekleyip durun bir gün doğuracağım erkek çocuğunu ama doğuracağım erkek çocuğunun damarlarında Shangguan kanı dolanmayacak, aldınız mı başınıza belayı!"

İşte böyle düşüncelere dalıp patikanın yolunu kapatmış olan sazlıkları aralayarak ilerlemeye devam etmiş. Sazlıkların hışırtısı ve su bitkilerinden gelen o soğuk küf kokusu içinde soluk bir korku uyandırmış. Su kuşları, sazlıkların derinliklerinde ötüşürken serin bir esinti hissetmiş sazlıkların arasından gelen. Annemin birkaç adım önünde beliren uzun ağızlı bir yabandomuzu yolunu kapatmış. Domuzun burnunun iki yanında uzun, diş gibi boynuzları varmış. Diken gibi sert kirpiklerinin çevrelediği küçük gözleriyle anneme düşmanca bakarken burnundan gözdağı veren homurtular yükseliyormuş. Annem sanki bir şişe sirke içmiş gibi titreyip kendine gelmiş. Buraya nasıl geldim acaba? Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda bilmeyen var mı ki? Bu sazlıkların derinlikle-

ri haydut yuvası, hiç kimse, hatta eli silahlı askerler bile buraya ayak basmaya cesaret edemez, iki yıl önce köyü haydutlar bastığında onlarca havan topuyla zar zor geri püskürtmüşlerdi onları.

Annem telaş içinde arkasına dönmüş ama biraz sonra insan ve hayvanların ayak izleriyle dama tahtasına dönmüş olan patikalardan hangisinin onu buraya kadar getirdiğini bilememiş. Paniğe kapılmış bir halde bir batıya bir doğuya doğru koşturup bir sürü patikayı denemiş ama hiçbiri bir yere çıkmayınca endişeden ağlamaya başlamış. Güneş, sazlıkların bir kılıcı andıran sivri uçlarından aşağıya inerken yıllardır yerde birikmiş olan çürümüş saz yaprakları leş gibi kokmaya başlamış. Küçük ayaklarıyla bir bokun üzerine basınca, bok çok berbat kokmasına rağmen ona şunu hatırlatmış, bokun olduğu yerde insan da vardır. Hemen yüksek sesle bağırmaya başlamış: "Kimse yok mu? Kimse yok mu?" Kendi sesinin sazlara çarptığını duymuş, sesinin gür ve sık sazların arasında kayboluşunu izlemiş. Başını eğip bastığı bokun içindeki iyi sindirilmemiş, bütün bütün bitki köklerini görünce aydınlanmış birden: Bu insan boku değil ki, olsa olsa bir yabandomuzunun ya da başka bir yabani hayvanın dışkısı olmalı. Ardından biraz daha yürümüş, sonra çaresizlik içinde yere oturup hüngür hüngür ağlamaya başlamış.

Sonra sırtında bir soğukluk hissetmiş, sanki sazlıkların içinde gizlenen bir çift sinsi göz, onu gözetliyormuş. Telaşla ardına dönmüş ama bir şey görememiş birbirine geçmiş sazlıklardan başka, boyları diğerlerinden daha uzun olanlar gökyüzünü işaret ediyormuş. Sazlıkların arasında bir esinti daha çıkmış, geldiği gibi giderken arkasında sadece hışırtılar bırakmış. Sazlıkların derinliklerinden yine kuş sesleri gelmeye başlamış ama sanki bir insan kuş taklidi yapıyormuş gibi tuhafmış sesleri. Dört

bir yanı tehlikeyle çevriliymiş, sazların yaprakları arasında bir sürü koyu yeşil göz parlıyormuş. Bataklık yakamozları sazların yapraklarında dans ediyormuş. Ödü patlıyormuş, tüyleri diken diken olmuş, memeleri demire kesmiş. Yavaş yavaş mantığını yitirmeye başladığında gözlerini kapayıp koşmaya başlamış. Bir göletin sığ sularına girince suyun üzerine kara bir bulut gibi çöreklenmiş sivrisinek sürülerini uyandırmış. Sivrisinekler acımasızca üzerine saldırıp sokmaya başlamış. Bütün vücudu terden yapış yapış olmuş, bu yüzden üzerine daha fazla sivrisinek çekiyormuş. Toprak kabını çoktan kaybetmiş, tel süzgeci de kaçarken bir yere fırlatmış. Acı çığlıklar atarak koşturuyormuş benim zavallı anneciğim. Tam da umudunu yitirdiği an Tanrı ona bir kurtarıcı göndermiş. Hani şu ördek yavrusu satan seyyar satıcıyı.

Üzerinde kenevirden bir yağmurluk ve koni şeklinde bir şapka olan adam, annemi sazlıkların derinliklerinden alıp daha yukarılarda bir yere çıkarmış. Orada daha az saz varmış. Geldikleri yerin ortasında bir de çadırı andıran, yıkık dökük bir baraka varmış. Barakanın önünde bir ateş yanıyormuş ve ateşin üzerinde demir bir tencere varmış. Tencereden darı lapasının o hoş kokusu yükseliyormuş.

Adam annemi barakanın içine buyur etmiş. Annem dizlerinin üzerine çöküp, "İyi kalpli ağabey, buradan çıkmama yardım et ne olur, ben demirci Shangguan'ların geliniyim," demiş.

"Ne acelesi var?" demiş adam gülerek, "Kırk yılın başı bir misafir gelmiş, ağırlamazsam yakışık almaz!"

Barakanın zemini ahşap kaplamaymış, tahtaların üzerine de nemden korunmak için köpek derisi seriliymiş. Adam sivrisinek kovmak için yaktığı misk otunun fitilini canlandırmak için hafifçe üfledikten sonra, "Sivrisinekler mi yedi seni? Buradaki sivrisinekler bir ısırıkla

bir öküzü bile devirebilir, senin o narin tenine kim bilir neler yapmışlardır," demiş.

Misk otundan yükselen beyaz dumanlar çok hoş kokuyormuş. Adam barakanın desteklerinden birine asılı olan sepetten küçük, kırmızı bir demir kutu çıkarmış. Kutunun kapağını açmış, içindeki portakal renkli merhemi annemin sivrisinek ısırıklarından şişmiş yüzüne ve ellerine sürmüş. Annemin içine bir ferahlık doğmuş. Adam sepetin içinden bir parça şeker çıkarıp annemin ağzına sokuşturmuş. Annem binlerce dönümlük bir sazlığın ortasında yalnız kalan bir kadınla erkeğin er ya da geç başına gelecekleri çok iyi biliyormuş. Annem gözyaşları eşliğinde, "Nazik ağabey, bana ne istersen yapabilirsin, senden tek dileğim beni en çabuğundan buradan çıkarman, evde beni bekleyen emzirecek çocuklarım var..." demiş.

Annem hiç karşı koymamış bu iriyarı adama. Ne acı ne de mutluluk duymuş. Tek istediği şey bu adamın ona bir erkek çocuğu vermesiymiş.

6

4. ablam Shangguan Xiangdi'nin babası şarlatan bir doktordu.

Şahin burunlu, akbaba gözlü, bir deri bir kemik, genç bir adammış. Sokaklarda ve sapa yerlerde gezerken bir yandan elindeki pirinç çanı sallar, bir yandan da mırıldanırmış: "Dedem bir saray doktoruydu, babamın bir eczanesi vardı ama ben üzgün bir meteliksizim, çan çalıp köy köy gezerim."

Annem sırtında bir sepet otla tarladan dönerken bu başıboş adamın bir ihtiyarın ağzından "diş kurdu" çıkar-

dığını görmüş. Şarlatan doktor küçük metal bir kutudan çıkardığı siyah bir cımbızla ihtiyarın ağzından birkaç küçük böcek çıkarmış. Eve dönünce diş ağrısı çekmekte olan kaynanasına yolda gördükleri anlatmış.

Doktor, Shangguan Lu'ya elindeki feneri Shangguan Lü'nün ağzına doğru tutmasını söylemiş. Bir süre cımbızla kadının dişlerini kurcaladıktan sonra, "Teyzeciğim, sende 'ateş dişi' var, kurt filan değil," demiş.

Sonra gümüş bir iğne çıkarıp Shangguan Lü'nün eline ve yanağına batırmış, sonra sırtındaki heybeden toz halinde bir paket ilaç çıkarıp ağzına üflemiş. Kısa bir süre sonra Shangguan Lü'nün dişi ağrımıyormuş artık.

Doktor, Shangguan'ların doğu kanadındaki odada kalmış o gece. Ertesi sabah bir gümüş para çıkarıp odayı hasta kabulü için kullanmak istediğini söylemiş. Doktorun dişini iyileştirmesi ve ışıl ışıl parlayan bir gümüş para teklif etmesine sevinen Shangguan Lü bunu hemen kabul etmiş.

Doktor işini gerçekten çok iyi yapıyormuş.

Köyün çobanlarından Yu Si'nun boynunda bir şişkinlik varmış yıllardır iyileşmeyen, sürekli kan ve irin akıttığı gibi bir de acı acı kaşınırmış. Doktor şişkinliği görür görmez gülerek, "Bunda bir şey yok, küçük bir şişlik alt tarafı, iyileşir," demiş, "gidip biraz inek dışkısı sür, geçer."

İnsanlar doktorun şaka yaptığını sanmış.

"Beyim," demiş Yu Si, "hastayla dalga geçmek yakışık almaz."

"Eğer bana inanmıyorsan," demiş doktor, "gidip boku bulursun, eğer inanmıyorsan gidip benden daha iyi bir doktor bul."

Ertesi gün Yu Si elinde büyük bir balıkla doktora teşekkür etmeye gelmiş. Şişkinliğe dışkıyı sürdüğünü, başlarda çok fena kaşındığını ama biraz süre geçtikten sonra şişkinlikten küçük kara kurtçuklar çıkınca kaşıntı-

sının hafiflediğini, dışkıyı şişkinliğin üzerine birkaç kat sürdükten sonra da şişkinliğin iniverdiğini söylemiş.

"Tam anlamıyla bir dâhi!" diye de eklemiş Yu Si doktora övgülerini sunarken.

"Senin yaranın içinde," demiş doktor, "bokböceği vardı. İnek bokunu gören bokböceği kendini yaranın içinden hemen dışarı atacaktı tabii ki de."

Bu vakayla birlikte büyük bir nam salan doktor Shangguan'ların evinde tam üç ay oturmuş. Oda kirası ve yemek masraflarını aylık ödüyormuş, Shangguan'larla da sanki aileden biriymiş gibi çok iyi geçiniyormuş.

Shangguan Lü bir gün doktora doğurganlıkla ilgili bir ilacı olup olmadığını sormuş.

Doktor hemen bir reçete yazıvermiş: "On yumurtayı susam yağında biraz balla kavur."

"Bu ilacı ben de denemek istiyorum," demiş Shangguan Shouxi.

Bu gizemli doktora karşı bir şeyler hissetmeye başlamış olan annem, bir gün doğu kanadındaki odaya gizlice girip doktora kocasının kısır olduğunu söylemiş.

"O diş kurtlarını," diye açıklamış doktor, "metal kutunun içine önceden koymuştum."

Annemin hamile kaldığından emin olduktan sonra tekrar yola koyulmuş doktor. Evden ayrılmadan önce aylardır hastaları tedavi ederek kazandığı bütün parayı Shangguan Lü'ye verip bir de onu ciciannesi ilan etmiş.

7

Annem akşam yemeğinde elindeki kâseyi düşürüp kırmış. Beyninde bir patlama sesi duyunca bunun hiç de hayra alamet olmadığını hissetmiş.

Dördüncü kızını doğurduktan sonra Shangguan ailesinin havası iyice değişmiş, sanki karanlık bir gölge çöküvermiş ailenin üzerine, kaynanasının yüzüne sanki her an üzerine atılıp annemin başını kesecekmiş gibi, daha yeni su verilmiş orak sertliğinde bir ifade yerleşmiş.

Eski bir gelenek olan "lohusalık dönemi" evde yürürlükten kaldırılmış. Kızını doğurduktan sonra daha bacaklarının arasındaki kanı bile temizlemeye fırsat bulamadan kaynanasının elinde metal bir kerpetenle pencereye vurduğunu duymuş. "Aileye bir katkıda daha bulunduğunu sanıyorsun, değil mi?" demiş kaynanası öfkeyle, "Bir kızın ardından siktiri boktan bir kız daha doğurmakla aileye bir katkıda mı bulunduğunu sanıyorsun ha? Elimde tepsi ve kâselerle senin ayağa kalkmanı mı bekleyeceğimi sanıyorsun? Koca Elli Yu'nun evinde böyle mi eğittiler seni? Bakıyorum da bir de gelinin var sana hizmet edecek! Birden kaynana kesiliverdin başıma! Belki de önceki hayatımda yaşlı bir öküzü öldürüp ilahî düzene bir rahatsızlık vermişimdir de bu da benim cezamdır! Gerçekten aklımı yitirmiş, kör olmuş, kalbim domuz yağıyla kaplanmış ya da ruhum şeytanlar tarafından ele geçirilmiş olmalı senin gibi bir gelini oğluma alırken!" Kerpetenle pencereye vurup kükremeye devam etmiş: "Sana söylüyorum, sağır mısın, yoksa aptalı mı oynuyorsun, duymadın mı sana dediklerimi?" "Duydum..." demiş annem hıçkırarak. "O zaman niye hâlâ sallanıyorsun?" demiş kaynanası, "Kaynatanla kocan harmana gitti, ben de süpürgeyi bıraktığım gibi küreği aldım elime, o kadar meşgulüm ki, keşke aynı anda dört farklı yerde olabilsem ama sen, orada *kang*'ın üzerinde altın döşek, gümüş yorgan, şımarık bir prenses gibi yatıyorsun! Eğer bana bir erkek torun verseydin altın bir leğen içinde ayaklarını yıkardım senin!"

Annem *kang*'dan inip üzerine bir pantolon geçir-

miş, başına kirli bir havlu sarıp her yeri kanla kaplı olan yeni doğmuş kızına bakmış, yenleriyle gözünün yaşını silip gevşemiş bacaklarını sürüyerek dayanılmaz sancılar içinde avluya doğru yürümeye başlamış. Yaz ortasının kör edici güneş ışınlarından gözlerini bile açamıyormuş. Su fıçısından bir kepçe soğuk su alıp yutkunarak içmiş. "Neden geberip gitmiyorum bu dünyadan?" diye düşünmüş, "Böyle yaşamak işkenceden farksız, neden kendi canını kendim almayayım!" Sonra kaynanasının avluda elinde kuzgun karası bir kerpetenle Laidi'nin bacağını kıstırdığını görmüş. Shangguan Zhaodi ve Shangguan Lingdi korkmuş gözlerini onlara dikip bir saman yığınına iyice sokulmuşlar, kıpırdamaya bile cesaret edemiyorlarmış, o küçük bedenleri samanların arasına karışıp gözden yitmek için can atıyormuş. Laidi kesilmek üzere olan bir domuz gibi çığlık atıyor, o zayıf vücuduyla yerde çırpınıyormuş. "Sana ağlaman için güzel bir neden vereceğim şimdi!" diye kükrüyormuş Shangguan Lü öfkeyle, yılların verdiği deneyim ve kuvvetle kızın vücudunu durmadan kerpetenle kıstırırken.

Annem öne doğru atılmış, Shangguan Lü'nün kolunu tutup ağlayarak yalvarmış: "Ana, çocuk o, nerden anlar, bağışla yavrucağı... Eğer birini kerpetenle kıstırmak istiyorsan beni kıstır..." Annem güçsüz bir halde Shangguan Lü'nün önünde diz çökmüş. Shangguan Lü elindeki kerpeteni öfkeyle yere fırlatıp bir süre şaşkın şaşkın bakınmış, ardından göğsünü dövüp ağlamaya başlamış: "Tanrım, Tanrım benim, bu kadın beni sinirden öldürecek bir gün..."

Annem kendini zorlayarak harman yerine vardığında Shangguan Shouxi ona tırmıkla vurup sövmüş: "Tembel eşek, niye bu kadar geç kaldın? Beni yorgunluktan öldürmek mi istiyorsun?"

Bacakları zaten tutmayan annem, tırmığı da yiyince

ister istemez yere oturuvermiş. Güneşten bir piliç gibi kavrulmuş kocasının boğuk kükremesini duymuş: "Numaraya yapmayı bırak! Hemen ayağa kalk da tırmıklamaya başla harmanı!"

Kocası sapı dut ağacından yapılmış tırmığı annemin önüne fırlatıp sallana sallana bir akasya ağacının altına serinlemeye gitmiş. Kaynatasının da elindeki tırmığı fırlattığını görmüş. Oğluna sövmeye başlamış adam: "Seni anasının gözü, sen çalışmazsan ben de çalışmam. Bu bir tarla ekini, bir başıma ben mi kaldıracağım?" Kaynatası da akasyanın gölgesine oturmuş. Baba oğul ağacın altında baba oğul gibi değil sanki iki yakın arkadaşmış gibi esneyip durmuş.

"İşi bırakıyorum!" demiş oğul, "Bunca uğraşa rağmen yediğimiz hâlâ bir kaba pirinç."

"Sen kaba pirinç yiyorsun da," demiş babası, "sanki ben işlenmişini yiyorum!"

Baba oğlun atışmasını dinleyen annemin içine bir hüzün çökmüş. Shangguan'ların o yılki hasadı bolmuş, önünde uzanan olgunlaşmış buğday başaklarıyla dolu iki dönümlük tarlaya bakmış. Kavrulmuş buğdayın o hoş kokusunu içine çekmiş annem. Köylülere bazen düğün çiçeğinden daha acı terler akıtsa da hasat zamanı her zaman mutluluk getirirmiş. Annem elleriyle yerden destek alıp zar zor ayağa kalkmış. Tırmığı yerden almak için eğilirken neredeyse bayılacakmış, tırmıktan aldığı destekle doğrulmuş, mavi gök ve sarı toprak, etrafında onu yere devirmek isteyen devasa bir tekerlek gibi dönüyormuş, annemin bacakları tutmaz olmuş ama bir şekilde ayakta kalmayı başarmış işte. Karnı ağrıyormuş, daha az önce yükünü boşaltan karnına sancılar giriyormuş, doğum kanalından süzülen soğuk ve mide bulandırıcı sıvılar uyluklarını ıslatıyormuş.

Güneşin şeytani ışınları tarlanın üzerinde beyaz ve

çok sıcak bir ateş gibi parlıyormuş. Buğday başakları ve saplarında geriye kalan son damla nemler de buharlaşıp mutlu bir şekilde havaya karışıyormuş, sancılarını bastırmaya çalışan annem tırmıkla kaldırdığı harmanı ters çevirip ekinlerin kurumasını hızlandırmaya çalışıyormuş. "Çapanın üzerinde su vardır, tırmığın üzerindeyse ateş," dediğini hatırlamış kaynanasının, kaynanası böyle bir sürü ipe sapa gelmez laf söylermiş ama hâlâ köyün en saygın kadınlarından biri sayılıyormuş. Adil, taşaklı ve cömert bir kadınmış, pintiliği sadece ailesine sökermiş, komşularına hiç de öyle davranmazmış. Çelik dövmede üstüne yokmuş, çiftlik işlerine gelince hem tarlada hem de harmanda çok iyi iş çıkarırmış. Annem kaynanasıyla kıyaslayınca kendini bir aslanın önündeki tavşana benzetirmiş. Ürkek, nefret dolu ama aynı zamanda aslana hayran da olan bir tavşancık. Kaynanacığım, o koca elini kaldır da affına sığınıp altından geçebileyim bir kerecik! Küçük altın balıkları andıran buğday başakları hışırdıyormuş, tırmığın dişleri arasından kayan ağır buğday taneleri yere düşerken patırdıyormuş. Buğday başaklarına karışıp harmanın içine düşen zümrüt yeşili, sivri kafalı küçük bir çekirge pembe kanatları açıp annemin elinin üzerine zıplamış. Annem yeşim taşını andıran bitişik gözleri olan bu küçük ve narin böceğin, orakla ikiye ayrılmış olan karnını görmüş. Karnının yarısını kaybetmiş olan çekirge hâlâ hayatta ve hâlâ uçabiliyormuş, çekirgenin inatla yaşama tutunduğunu gören annem, bundan çok etkilenmiş, bileğini hafifçe oynatıp çekirgenin uçmasını beklemiş ama çekirge olduğu yerde duruyormuş. Annem çekirgenin ayaklarıyla derisine tutunurken verdiği o ince hissiyatla kendini tutamayıp içini çekmiş. Halasının karpuz bostanındaki çadırının içinde ikinci kızı Zhaodi'nin rahmine düştüğü o sabahı hatırlamış, Mo Nehri'nden gelen soğuk bir esintinin çadırın içine girdiği

o sabahı. Bostanının içindeki gümüş grisi karpuz yaprakları arasında mor renkli, pırıl pırıl parlayan büyük bir karpuz varmış. O zamanlar Laidi daha meme emiyormuş. O zaman da tıpkı bunun gibi pembe kanatları olan bir çekirge sürüsü çadırın etrafında ötüyormuş. Eniştesi Koca Elli Yu, annemin önüne diz çöküp kendi başına vurmaya başlamış, "Beni bu işe halan bulaştırdı, o günden beri içimde bir huzursuzluk var, bir an bile rahat edemiyorum, artık insan bile sayılmam, Xuan'er, şu bıçağı alıp acıma bir son ver ne olur!" demiş. Bir rafın üzerinde ışıl ışıl parlayan karpuz bıçağını işaret edip ağlamaya başlamış. Annemin kafası karışmış, bir sürü duyguyu aynı anda duyumsuyormuş. Elini tereddüt içinde uzatıp eniştesinin kel kafasını okşamış, "Enişte, seni suçlamıyorum, beni onlar zorladı... bu adımı atmaya..." demiş. Annemin sesi birden keskinleşmiş, çadırın dışındaki yuvarlak karpuzları işaret edip sanki karpuzlar birer insanmış gibi, "Dinleyin beni! İstediğiniz kadar gülebilirsiniz! Enişte, hayat nasıl bir şey anlamadım, bir sürü keskin dönemeçle dolu, bugüne kadar hep iffetimle yaşayıp dik durmaya çabaladım ama karşılığında dayak yedim, sövüldüm, baba ocağına geri gönderildim; beni adam yerine koymaları için başka adamların altına yatıp hamile kalmam gerekti. Enişte bu tekne er ya da geç alabora olacak, Zhang'ların hendeğinde batmazsa Li'lerin deresinde batacak," demiş. Sonra dudağını alaycı bir gülümsemeyle büküp devam etmiş: "Enişte, ne derlerdi hani, 'Başkalarının tarlasına tohum ekme?!'" Eniştesi huzursuz bir tavırla ayağa kalkmış, annem de bir kadına hiç yakışmayan bir hareketle eniştesinin pantolonunu indirivermiş...

Mutluluk Malikânesi'nin harman yerinde dört katır taş bir silindiri çekerek daireler çiziyormuş. Çalışanlar katırları kırbaçlıyormuş. Katırların anırması, insanların

bağrış çağırışları, silindirin dönerken çıkardığı ve katırların ezdiği ekinlerden çıkan sesler öğle güneşinin altında birbirine karışmış, altın rengi buğday başakları katırların toynakları altında parlak bir dalgaya dönüşüyormuş. Diğer tarafta, Shangguan'ların harman yerindeyse sırtından ter damlayan bir kadın kendi başına canla başka çalışıyormuş. Buğday başakları o kadar kavrulmuş ki harman yerinde büyük bir yangının çıkması ufak bir kıvılcıma bakarmış. Harmanda çalışmak için gerçekten bundan daha iyi bir zaman bulunamazmış! Güneş gökyüzünde bir fırın gibi parlıyormuş. Harman yerinin hemen yanındaki akasya ağacının yaprakları hımbıl hımbıl sarkıyormuş. Baba oğul Shangguan'lar serin bir gölgede dinlenirken, evin sıcaktan bunalmış köpeği de yıkık bir duvarın dibinde pembe dilini çıkarmış hızlı hızlı soluyormuş. Annemin tüm vücudu leş gibi kokan yapış yapış bir terle kaplıymış. Boğazı alev alev yanıyormuş. Başı ağrıyor, midesi bulanıyor, alnındaki damarlar sanki her an patlayacaklarmış gibi acı acı zonkluyormuş. Belden aşağısı sanki bir su fıçısına batırılmış koca bir pamuk tomarıymış. Harman yerinde ölümü kucaklamak isteyen bir azim ve insanı şaşırtan bir güçle hâlâ çalışmaya devam ediyormuş, hadi, az kaldı! Harman yerine vuran parlak güneş ışığı, buğday başaklarına can vermiş gibiymiş, başaklar milyonlarca küçük Japon balığını ya da kımıl kımıl kıvrılan milyonlarca yılanı andırıyormuş. Ekinlere dönüp bakınca annemin içine trajik bir hüzün çöreklenmiş. "Gökteki Kutsal Babamız, gözlerini iyice aç da bak! Gözlerinizi açın komşular! Bakın Shangguan'ların yeni doğum yapmış gelini daha kanı bile kurumadan nasıl da harmana çıkıp kavurucu güneşin altında çalışıyor. Bir de kaynatasıyla kocası, iki sözde erkek, akasyanın gölgesinde geviş getiriyor. İmparatorluk tarihinin üç bin yıllık kayıtlarında bile böylesine bir acıya rastlayamazsınız."

Annem kendi kendine söylenirken öyle içlenmiş ki kendini tutamayıp hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamış. Puslu gözlerinin önünde ekinlerin arasından rengârenk bir bulut yükselmiş. Bulut öyle ta göğün en tepesine kadar yükselmemiş ama sonra o altın çanın sesini duymuş. Gökteki Kutsal Babamızın arabası bu. Her yerde *sheng*[1] çalıyor, Altın Ejderha'nın arabası da geldi, Zümrüdüanka dans ediyor. Avalokiteśvara geliyor tek boynuzlu atının sırtında, kucağında bir tosuncuk. Annem tam da baygınlıktan yere düşeceği anda Avalokiteśvara'nın pirinç unu beyazlığındaki güzelim pipisi sallanan tosuncuğu yere indirdiğini görmüş. Çocuk ağlayarak annemin karnına girivermiş. Annem yere diz çöküp gözyaşları içinde haykırmış: "Şükürler olsun sana Avalokiteśvara, şükürler olsun..."

Annem kendine geldiğinde kendini yıkık duvarın gölgeciğinde tüm vücudu toz ve çamura bulanmış bir halde yatarken bulmuş, üzerini sinekler kaplamış, bir köpek ölüsü gibi uzanıyormuş. Shangguan'ların kara katırı, harmanın hemen yanında dikiliyormuş. Kaynanası Shangguan Lü de elinde bir kırbaçla tembel kocası ve oğlunu dövüyormuş. O iki canım koca bebek, kollarını kaldırıp kendilerini korumaya çalışırken dayak yiyen bir köpek gibi bağırıyorlarmış. Kaynanasıysa kırbacını acımasızca şaklatıp derilerini yarmak istercesine vuruyormuş.

"Vurma artık, vurma..." diye yalvarıyormuş kaynatası başını tutarak, "Muhterem karıcığım çalışıyoruz işte, daha ne yapmamızı istiyorsun!"

"Ya sen," demiş Shangguan Lü, kırbacı Shangguan Shouxi'ye savurup, "seni küçük piç kurusu seni! Ne zaman kaytarsanız bunun senin fikrin olduğunu bilmediğimi mi sanıyorsun!"

1. Üflemeli bir Çin müzik aleti. (Ç.N.)

Shangguan Shouxi boynunu omuzlarının arasına gömüp, "Anam, canım anam, vurma artık, beni dayaktan öldürürsen yaşlanınca sana kim bakacak ha, kim kaldıracak cenazeni!" demiş.

"Bunları senin yapmanı mı bekliyorum sanıyorsun?" demiş kaynanası hüzünlü bir ses tonuyla, "Peh, beni gömecek birileri gelene kadar kemiklerimi çoktan yakacak odun olarak kullanmış olurlar."

Baba oğul beceriksiz hareketlerle katırın koşum takımlarını takmış, ellerine aletlerini alıp tarlaya koşturmuşlar.

Shangguan Lü elinde kırbacıyla yıkık duvarın yanına gidip suçlayıcı bir ses tonuyla, "Hadi kalk da eve geri dön, canım gelinim benim, buraya yatıp ne yapıyorsun? Burada yatıp beni konu komşuya rezil mi edeceksin? Sonra komşuların arkamdan konuşup beni gelinine insan gibi davranmamakla suçlamalarını mı istiyorsun? Hadi, ne duruyorsun? Yoksa sana sekiz kişilik bir tahtırevan kiralayıp içeriye taşıtmamı mı bekliyorsun? Ah, ne günlere kaldık, gelinler artık kendilerinin kaynanalarından daha iyi olduklarını düşünüyor! Bir gün bir oğul doğurursan kaynana olmanın tadını sen de alırsın!" demiş.

Annem duvara tutunarak ayağa kalkmış.

Kaynanası başında duran koni şeklindeki şapkayı çıkarıp annemin başına koymuş, "Git hadi, bahçeden biraz salatalık topla, salatalıkları akşama biraz yumurtayla kavur da şunlara yemek çıksın. Eğer yapabilecek gibi hissedersen biraz su da çekip sebzeleri de yıkayıver. Artık yaşıyor muyum bilemedim! Buna yaşamak denirse tabii, hepinizin yükü sırtımda," demiş.

Kaynanası kendi kendine söylenerek harman yerine dönmüş.

O gece şimşek çakmış, gök gürlemiş. Bir harman ekin, bir yıl boyunca dökülen kan ve ter. Annem dayanıl-

maz sancılar içinde ölü gibi ağırlaşmış vücudunu sürüyerek evdekilerle birlikte hasadı içeri almak için dışarı çıkmış. Soğuk yağmur suyu, annemi sudan çıkmış sıpaya çevirmiş. İşleri bitip eve döndüklerinde kendini *kang*'ın üzerine ancak atabilmiş, orada öylece uzanırken artık cehennemin kralı Yama'nın kapısının önünde dolandığını duyumsamış, onun küçük iblisleri de annemin boynuna bir zincir dolayıp kilit takarak onu içeriye sürüklemek istiyormuş.

Annem içgüdüsel bir hareketle eğilip tuzla buz olmuş kâsenin parçalarını toplamaya çalışırken birden kaynanasının suyun içinden başını çıkarmış bir inek gibi böğürdüğünü duymuş. Bunu takiben başına gelen ağır bir darbeyle kendini yerde bulmuş. Kaynanası elindeki kan lekeli taş sarmısak tokmağını fırlatırken sözcükler ağzından bir havan topunun patlaması gibi dökülüvermiş: "Kır, yık, dök hadi, bugünlerde bu ailenin başına gelen de bu zaten!"

Annem tam ayağa kalkmış ki kaynanası tokmağı bu sefer başının arkasına geçirmiş. Ilık kan, hemen boynuna doğru süzülmüş. Annem ağlayarak, "Ana, kasten yapmadım ki..." demiş.

"Bir de kalkmış cevap veriyorsun?" demiş kaynanası.

"Cevap vermiyorum," demiş annem.

Kaynanası gözünün ucuyla oğluna bakıp, "Aman be, seninle uğraşamayacağım! Shouxi, şu bir işe yaramayan karını al da sunağa koy, önüne yemek koyup ibadet ederiz!" demiş.

Annesinin tam olarak ne demek istediğini çok iyi anlayan Shangguan Shouxi duvara dayalı duran bir sopayı alıp beline geçirince annem kendini yerde bulmuş. Sonra sopayla anneme defalarca vurmuş. Shabgguan Lü oğluna onaylayan bakışlar atmış. "Shouxi, vurma artık,

öldüreceksin kadını, ölürse mahkemeye düşeriz," demiş Shangguan Fulu.

"Kadınlar değersiz yaratıklardır," demiş Shangguan Lü, "köteği eksik etmeyeceksin. Kadının dövülmüşü hamurun yoğrulmuşu makbuldür."

"Öyleyse sen niye beni dövüyorsun?" diye sormuş Shangguan Fulu.

Anneme vurmaktan yorulan Shangguan Shouxi elindeki sopayı bir yana fırlatmış, armut ağacının yanına gidip nefeslenmeye çalışmış.

Annemin beli ve kalçaları ıslak ve yapış yapışmış. Kaynanasının havayı koklayıp sövdüğünü duymuş: "Vay anasını gömdüğüm, birkaç sopa yiyince hemen altına kaçırdı."

Annem dirseklerinden güç alıp başını kaldırmış, o âna kadar duymadıkları vahşilikte bir sesle bağırmış: "Shangguan Shouxi, hadi başlamışken devam etsene, öldürsene beni... Eğer beni döverek öldürmezsen orospu çocuğusun..."

Annem diyeceğini dedikten sonra oracıkta bayılıvermiş.

Gece yarısı kendine geldiğinde gözünü açar açmaz tüm göğün yıldıza kestiğini görmüş. Yukarıda, 1924 yılının bir gecesinde Samanyolu'nun kenarından kayan bir kuyrukluyıldız uzun kuyruğunu sürüyerek insanoğluna kargaşa ve huzursuzluk dolu yeni bir çağın başladığını haber veriyormuş.

Annemin yanında üç tane korumasız küçük yaratık uzanıyormuş; Laidi, Zhaodi ve Lingdi, bir de *kang*'ın üzerinde boğuk hıçkırıklarla ağlayan Xiangdi varmış, bu yeni doğmuş bebeğin göz çukurları ve kulakları kımıl kımıldayan kurtçuklarla kaplıymış, bu kurtçuklar yeşil sineklerin gün boyu bıraktıkları larvalarıymış.

8

Shangguan'lara karşı büyük bir nefret ve tiksinti duyan annem, Kum Ağzı köyünde köpek eti satarak geçimini sağlayan Gao Dabiao adlı bekâr bir kasaba sunmuş kendi etini üç gün boyunca. Gao Dabiao'nun sığır gibi gözleri ve kalkık dudakları varmış, üzerine köpek yağı bulandığından bir zırhı andıran pamuklu ceketini yaz kış, demez üzerinden çıkarmazmış. Onu gören köpekler ne kadar vahşi olurlarsa olsunlar hemen yanından sıvışır, araya güvenli bir mesafe koyunca da ona doğru dönüp havlamaya başlarlarmış. Annem bir gün Taşkın Ejderha Nehri'nin kuzey kıyısına yabani ot toplamaya gittiğinde fırsat bu fırsattır, deyip Gao Dabiao'yu görmeye gitmiş. Annem içeriye girdiğinde Gao Dabiao köpek eti haşlıyormuş. "Eğer buraya köpek eti almaya geldiysen daha pişmedi!" demiş adam. "Hayır," demiş annem, "bu kez ben sana et sunmaya geldim. O yıl bayramda gösterilen operada kimseler bakmıyorken ellemiştin beni hani, hatırladın mı?" Gao Dabiao'nun yüzü kıpkırmızı olmuş. "Bugün, etrafta birilerinin olmasından çekinmene gerek yok, gelirken kapıyı kapattım!" demiş annem.

Annem hamile kaldığına kanaat getirdikten sonra Tan ailesinin çadırına gidip oradaki Avalokiteśvara sunağında tütsü yakmış, secde etmiş, dilekte bulunmuş, hatta evlenirken yanında getirdiği bütün parasını bırakıp adak tutmuş ama ertesi yıl yine bir kız çocuğu doğurmuş. Bu da 5. ablam, Shangguan Pandi.

Annem altıncı kızı Shangguan Niandi'nin biyolojik babasının Gao Dabiao mu yoksa Tianqi Tapınağı'ndaki yakışıklı rahip mi olup olmadığını anlayana kadar –annem bile hangisi olduğunu çok sonradan fark edecekmiş– Shangguan Niandi yedi ya da sekiz yaşına basmış,

kızının yüzünün uzunluğu, burnunun inceliği ve kaşlarının uzunluğu babasının kim olduğunun kanıtıymış.

O yılın baharında Shangguan Lü garip bir hastalığa yakalanmış, boynunun aşağısında kalan her yeri feci kaşınan, gümüş grisi pullarla kaplanmış. Baba oğul Shangguan'lar kadın derisini kaşıyıp haşat etmesin diye ellerini arkasından bağlamışlar. Bu garip hastalık o demir gibi kadını gece gündüz inletiyormuş, avlunun duvarları ve armut ağacının kalın gövdesi Shangguan Lü'nün o feci kaşıntıdan kurtulmak için sırtını sürtmesi yüzünden kan izleriyle dolmuş. "Kaşıntıdan ölüyorum, kaşıntıdan..." diye inliyormuş acı içinde Shangguan Lü, "Göğü gücendirdim, göğü gücendirdim, yardım edin bana, kurtarın beni..."

Baba oğul Shangguan'lar üzerlerinden taş bir silindir geçse dahi osurmaz, ellerine bir tığ bile batsa kanamaz derecede beceriksiz adamlar olduklarından Shangguan Lü'ye bakacak bir doktor bulma görevi doğal olarak annemin başına kalmış. Annem katıra atlayıp Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nı baştan sona kat etmiş, bir sürü doktor çağırmış, hem geleneksel Çin tıbbı hem de Batılı metotlar kullanılmış ama Shangguan Lü'yü gören doktorların kimi bir reçete karalayıp gidiyor kimi de reçete bile yazmadan arkasını dönüp gidiyormuş. Annem şamanlara ve büyücülere de danışmış; ama ne sihirli iksirler ne de okunmuş sular bir işe yarmış, Shangguan Lü'nün hastalığında hiçbir düzelme olmadığı gibi günden güne de gittikçe ağırlaşıyormuş.

Shangguan Lü bir gün annemi *kang*'ın yanına çağırıp, "Shouxi'nin odalığı, eskilerin dediği gibi, 'Babalarla oğullarını nezaket bağlar birbirine, kaynanayla geliniyse düşmanlık,' ben öldükten sonra bu ailenin sorumluluğu senin eline geçecek, o baba oğul bir ömür boyu büyümeyecek eşek sıpaları," demiş.

"Ana," demiş annem, "böyle şeyler söyleme, 3. Fan amca bana Madian kasabasının Tianqi Tapınağı'nda dermansız hastaları bile iyileştirebilen çok bilge bir keşiş olduğunu söyledi, gidip onu getireceğim sana."

"Boşa para harcama," demiş kaynanası, "ben hastalığımın nedenini çok iyi biliyorum. Evleneli daha çok olmamıştı, bir kedinin üzerine kaynar su döküp öldürdüm hayvanı ama ne yapayım o da civcivlerimizi çalıyordu, çok kızmıştım, ona ders olsun, dedim, nereden bileyim öleceğini, işte bu hastalık o kedinin benden aldığı intikamdır."

Ama annem katırla tam on beş kilometre yol tepip Madian kasabasının Tianqi Tapınağı'ndaki bilge keşişi bulmuş.

Keşiş beyaz yüzlü, kaşı gözü yerinde yakışıklı bir adammış, bütün vücudu baştan aşağıya sandal ağacı kokuyormuş.

Tespih çekip annemin hikâyesini dinledikten sonra, "Patron hanım," demiş, "bu fakir keşiş, tapınağın dışında hasta görmez, geri dönüp kaynananızı buraya getirin."

Başka çaresi olmayan annem eve geri dönmüş, katırı ahşap bir arabaya bağlayıp arabanın içine oturttuğu kaynanasını tapınağa götürmüş.

Bilge keşiş, kaynanasına iki tane ilaç yazmış, biri içmesi, diğeri de derisine sürmesi gereken bir sıvıymış. "Eğer bu ilaçlar bir etki göstermezse bir daha beni görmeye gelmenize gerek yok," demiş keşiş, "ama eğer bir iyileşme görürseniz yine gelin ki size başka ilaçlar da yazayım."

Annem eczaneye gidip ilaçları kaptığı gibi eve koşturmuş, kendi kendine eziyet ettiğini bile bile hazırlamaya koyulmuş reçeteyi. Kaynanası ilaçlardan üç kere içip iki kere süründükten sonra kaşıntısı mucizevi bir şekilde duruvermiş.

Bu işe çok sevinen kaynanası sandığından para çıkarıp anneme vermiş, keşişe teşekkür edip yeni ilaçlar yazdırması için.

Bilge keşiş, kaynanasına yeni ilaçları yazarken annem hazır gelmişken bir soruvereyim, deyip keşişe kız değil de erkek çocuk doğurabilmesi için ne gibi bir şey önereceğini soruvermiş, birdir ikidir derken sohbet gittikçe daha da koyulaşmış. Tutku dolu bir keşişle bir oğlu olması için yanıp tutuşan bir kadından daha iyi bir ikili olabilir miymiş ki oracıkta sevgili olmuşlar.

Annemin tadı damağında kalan Kum Ağzı köyünden Gao Dabiao, gözlerini yine anneme dikmiş.

Bir gün akşamüzeri güneş batıp ay yükseliyorken annem katırının üzerinde Tianqi Tapınağı'ndan eve dönüyormuş. Yolu, Mo Nehri'nin güney kıyısındaki dar tarlalarından geçerken Gao Dabiao birden karanlığın içinden fırlayıp annemin yolunu kesmiş.

"Lu Xuan'er ne maymun iştahlı karıymışsın!" demiş Gao Dabiao.

"Dabiao," demiş annem, "sana acıdığımdan gözlerimi kapayıp istediğini verdim birkaç kez ama şansını fazla zorlama."

"Şu küçük keşişle işi pişirdin diye beni bir kenara atamazsın!" demiş Gao Dabiao.

"Saçmalıyorsun!" demiş annem.

"Beni kandıramazsın," demiş Gao Dabiao, "ya dediğimi yaparsın ya da Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda yaşayan herkese söylerim o kaynananın hastalığı için tapınağa gitme ayaklarının, aslında keşişle gizliden işi pişirmek için olduğunu."

Annem, Gao Dabiao'nun onu kucağında dar tarlalarının içine taşımasına izin vermiş...

Kaynanası iyileşmiş. Ama annemle keşişin yaşadığı yasadışı ilişki bir şekilde kaynanasının kulağına çalınmış işte.

Shangguan Niandi doğduğunda onun da bir kız olduğunu gören kaynanası hiçbir şey söylemeden bebeği iki bacağından tuttuğu gibi odanın içinde duran oturakta boğmaya çalışmış.

Annem *kang*'dan aşağıya atlamış, kaynanasının bacaklarına yapışıp yalvarmaya başlamış: "Ana, ah ana, merhamet eyle, altı aydır sana bakmamın hatırına kızımın canını esirge ne olur..."

"Bu konuda sana hak veriyorum," demiş kaynanası bebek elinde ciyak ciyak ağlarken, sesini biraz alçaltıp, "keşişle yaptıkların doğru mu?" diye sormuş.

Annem tereddütte kalmış, hiçbir şey söylememiş.

"Söyle!" demiş kaynanası, "Bu elimde tuttuğum bir piç mi?"

Annem başını kararlı bir ifadeyle iki yana sallamış.

Kaynanası bebeği *kang*'ın üzerine fırlatmış.

9

1935 yılının sonbaharında annem Taşkın Ejderha Nehri'nin kuzey kıyısında ot keserken, bozgundan kaçan silahlı dört askerin toplu tecavüzüne uğramış.

Tecavüz bittiğinde nehrin soğuk sularına bakmış, kendini nehre atıp boğmak istemiş. Tam nehrin temiz sularına girip ölümüne yürüyecekken birden suyun üzerinde Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın o güzel mavi göğünün yansımasını görmüş. Başının üzerinde bembeyaz bulutlar süzülüyormuş, birkaç kahverengi küçük kuş, bulutların altında mutlu cıvıltılar saçarak uçuyormuş. Birkaç şeffaf balık bulutların suya vuran gölgesinde kuyruklarını titreterek yüzüyormuş. Sanki hiçbir şey olma-

mış gibiymiş, gök hâlâ öylesine mavi, bulutlar hâlâ öylesine kibirli, öylesine tembel ve öylesine beyazmış. Küçük kuşlar etrafta atmacalar var diye şarkı söylemeyi bırakmıyormuş, küçük balıklar etrafta yalıçapkınları uçuşuyor diye yüzmeye küsmüyormuş. Soğuk bir esinti annemin göğsünün içindeki aşağılanmışlık duygusunu yutuvermiş. Nehirden bir avuç su alıp ter ve gözyaşıyla ıslanmış yüzünü yıkamış, üstüne başına çekidüzen verip eve dönmüş.

Ertesi yılın yaz başında epeydir çocuk doğurmayan Shangguan Lu, yedinci kızı Shangguan Qiudi'yi doğurmuş. Onun bu seferki gebeliğine büyük umutlar bağlamış Shangguan Lü büyük bir hayal kırıklığına uğramış, sendeleye sendeleye odasına gidip uzun yıllardır sandığında sakladığı bir şişe sert içkiyi çıkarmış, var gücüyle şişeyi tepesine diktikten sonra hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamış. Shangguan Lu da çok üzgünmüş, yeni doğmuş çocuğunun buruşuk yüzüne tiksintiyle bakarken içinden şöyle sayıklamaya başlamış: "Gökteki Kutsal Babamız, niye bu kadar pintisin? Bir parça daha çamur katıp çocuğuma bir kuş verebilirdin..."

Shangguan Shouxi odaya dalıp battaniyeyi kaldırınca geriye doğru sendelemiş. Şoku atlattıktan sonra yaptığı ilk şey kapının ardında duran, çamaşır yıkarken ıslak çamaşırları dövmek için kullandıkları kalın tokacı karısının kafasına geçirmek olmuş. Taze kan duvarın üzerine sıçramış. Bu delirmiş küçük adam, öfkeyle odadan çıkıp dükkâna koşturmuş, çelik eritme fırınından aldığı kor gibi yanan bir demir parçasıyla odaya geri dönüp karısının bacaklarının arasını dağlamış.

Bütün odayı koyu sarı bir dumanla yanmış tüy ve et kokusu kaplamış. Acı bir çığlık atan annem, *kang*'dan aşağıya yuvarlanmış. Annemin yerde dertop olmuş vücudu şiddetle titremiş.

Lu Xuan'er'in dağlandığını duyan Koca Elli Yu, av tüfeğini kaptığı gibi soluğu Shangguan'ların kapısında almış. İçeri girer girmez hiçbir şey demeden Shangguan Lü'nün göğsüne nişan alıp çekmiş tetiği. Shangguan Lü'nün henüz vakti dolmadığından tüfek ıskalamış. Koca Elli Yu ikinci atışı yapana kadar Shangguan Lü eve koşup kapıyı kilitlemiş arkasından. Öfkesi hâlâ dinmemiş olan Koca Elli Yu, bu kez de kapıya ateş etmiş. Tüfek kükreyince kapıya çarpan yüzlerce saçma tanesi kapının üzerinde kâse büyüklüğünde bir delik açmış. İçeriden Shangguan Lü'nün korku dolu çığlıkları yükselmiş.

Koca Elli Yu tüfeğinin kabzasıyla kapıya vurmaya başlamış. Ağzından tek bir sözcük bile çıkmamış, sadece ağır ağır nefes aldığı duyuluyormuş. O uzun iriyarı vücudu, bir ayınınki gibi sallanıyormuş. Shangguan ailesinin kızları batı kanadındaki odanın içinde birbirlerine sarılmış, korku dolu gözlerle avluda olan biteni izliyormuş.

Baba oğul Shangguan'lar birinin elinde bir çekiç, diğerinde bir kerpeten, avluda çarpık bir yürüyüş tutturmuş ihtiyatlı adımlarla Koca Elli Yu'ya yaklaşmaya çalışıyormuş. Shangguan Shouxi küçük bir kuş gibi öne atılıp kerpetenin ağzıyla Koca Elli Yu'nun sırtına vurmuş. Koca Elli Yu ardına dönüp kükremiş. Shangguan Shouxi elindeki kerpeteni yere fırlatmış, görünüşe bakılırsa koşup kaçmak istiyormuş ama bacaklarında derman olmadığından öylece kalakalmış. Yüzünde zorlama bir gülümseme belirmiş.

"Seni gebertirim ulan orospu çocuğu!" diye sövmüş Koca Elli Yu tüfeğinin kabzasıyla Shangguan Shouxi'yi yere serip. Tüfeğini öyle bir güçle savurmuş ki tüfek ortadan ikiye ayrılmış. Bu kez de Shangguan Fulu atılmış öne elindeki çekiçle. Çekici kaldırıp boşluğa doğru savurunca neredeyse kendi de yere düşecekmiş. Koca Elli Yu, onun omzuna bir yumruk atıp yerde yatan oğlunun yanına göndermiş.

Sonra yerde yatan baba oğlu sırayla bir güzel tekmelemiş. Daha sıkı tekmeler atabilmek için durmadan zıplayıp öyle tekme atıyormuş. "Enişte"lerinin bu halini gören Shangguan kız kardeşler onun çok eğlenceli bir oyun oynadığını sanmış. Tekmelerden kendilerini korunmak için vücutlarını iyice toplayan baba oğul, yerde bir top gibi yuvarlanmaya başlamış. Başlarda baba oğlun çığlıkları giderek daha yüksek sesle çıkıyormuş ama bir süre sonra çıtları bile çıkmamış. Shangguan Shouxi yaralanmış dev bir karakurbağası gibi kıçını havaya dikip yerden kalkmaya yeltenmiş. Koca Elli Yu ona bir uçan tekme atıp tekrar yere yuvarlamış.

Koca Elli Yu çekici yerden alıp havaya kaldırmış, Shangguan Shouxi'nin kafasına doğru tutup, "Orospu çocuğu! Şimdi senin o karpuz gibi kafanı dağıtacağım!" diye sövmüş.

O kritik anda annem kapıyı açıp sendeleyerek avluya çıkmış, "Enişte," demiş, "enişte, bu aile arasında bir mesele, sen burnunu sokma..."

Koca Elli Yu elindeki çekici yere atıp karşısında kuruyup kalmış bir ağaç gibi duran Lu Xuan'er'e hüzünle bakarak, "Xuan'er... Ne çok acı çektin sen..." demiş.

"Yu'ların evinden çıkınca," demiş annem, "bir Shangguan oldum, ölsem de kalsam da senin bileceğin iş değil..."

Koca Elli Yu'nun çıkardığı tantana Shangguan ailesinde dolanan kibir bulutlarını az da olsa dağıtmış. Gelinine ne kadar kötü davrandığının farkına varan Shangguan Lü, ona biraz daha insanca yaklaşmaya başlamış. Ölümün eşiğinden dönen Shangguan Shouxi, karısına daha farklı bir gözle bakmaya başlamış, ona eskisi kadar kötü davranmıyormuş artık.

Annemin dağlanmış yerlerinden irin akıyor ve etrafa leş gibi bir koku yayıyormuş. Çok fazla yaşamayacağının bilincinde olan annem, batı kanadındaki odaya taşınmış.

Kilisenin çanı bir sabah annemi erkenden uyandırmış. Kilisenin çanı zaten her gün çalıyormuş ama annem o sabah çanın bir başka çaldığını, sanki kendisi için çaldığını hissetmiş. Bronzun o güzel tınısı içini titretip kalbine büyüleyici dalgalar göndermiş. Daha önce bu sesi niye fark etmedim ki? Kulaklarımı ne tıkıyordu acaba? Annem bu değişikliği düşünürken vücudundaki ağrıları yavaş yavaş unutuvermiş. Birkaç fare üzerine tırmanıp onu ısırana kadar annem bu düşünceyle huşu içinde durmuş. Halasının evinden getirilen o yaşlı katır, anneme yaşlı bir insan gibi şefkat ve hüzün dolu gözlerle bakıyormuş, bu bakışlar annemi teselli etmiş, ona ilham vermiş ve cesaretlendirmiş onu.

Çürümeye başlamış vücudunu bir baston yardımıyla adım adım sürüklemiş yola doğru, sanki cennetin kapısına giden o uzun yolda ilerliyormuş, böylece girivermiş kilisenin kapısından içeri.

O gün pazarmış. Papaz Malory elinde bir İncil'le tozla kaplanmış kürsüde ayakta dikiliyor, kürsünün altındaki bir avuç beyaz saçlı yaşlı kadına "Matta"dan bir bölüm okuyormuş:

"Annesi Meryem, Yusuf'la evlenmeden önce, henüz nişanlıyken, Kutsal Ruh aracılığıyla hamile kaldı. Kocası Yusuf, doğru bir adamdı ve onun herkese rezil olmasını istemiyordu. Bu yüzden de onu gizlice boşamak niyetindeydi. Yusuf bunlar üzerine epey düşündükten sonra Yehova'nın meleği ona rüyasında görünüp şöyle dedi: 'Ey Davut oğlu Yusuf, karın Meryem'i evine almaktan korkma çünkü rahmindeki bebek Kutsal Ruh aracılığıyla olmuştur. Karın bir erkek çocuk doğuracak, onun adını İsa koyacaksın; çünkü o, halkını günahlarından kurtaracak.'"[1]

Annem buraya kadar dinleyince gözleri dolmuş, göz-

1. Yeni Ahit, "Matta", 1:18-24. (Y.N.)

yaşları yakasına süzülüyormuş. Bastonunu atıp yere diz çökmüş. Büyük demir bir çarmıhın üzerinde asılı olan, yer yer çatlamış hünnap ağacından yapılmış İsa'nın o ifadesiz yüzüne bakıp hıçkırarak ağlamış: "Ah Tanrım, çok geç kaldım..."

Yaşlı kadınlar şaşkın bakışlarla Shangguan Lu'ya bakıyormuş. Çürümüş etinden gelen pis kokuya burunlarını kıvırmışlar.

Papaz Malory, İncil'i bırakıp kürsüden aşağıya inmiş, Xuan'er'in yanına gelip onu ayağa kaldırmış. Papazın nazik, mavi gözleri kristalimsi gözyaşlarıyla doluymuş.

"Kız kardeşim, seni uzun süredir bekliyordum!" demiş.

Papaz Malory, 1938 yılının yaz başında Kumlu Tepe köyünün sık akasya ağaçlarıyla kaplı gözden ırak bir köşesinde, annemin yaraları artık iyileşmeye başlamış vücudunun yanına, saygıyla diz çöküp titreyen, kırmızı, koca elleriyle annemin vücuduna nazikçe dokunmuş. Papazın nemli ve kırmızı dudakları titriyormuş; o duru, mavi gözleri, etraflarını saran, çiçeklenmiş, gür akasya ağaçlarının arasındaki boşluklardan süzülen Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın göğüyle aynı mavilikteymiş, papaz kesik kesik fısıldıyormuş: "... Kız kardeşim... aşkım... eşsiz güvercinim... benim mükemmel kadınım... yeşim taşı gibi yuvarlak kalçaların, usta ellerin işi... karışık şarabın hiç eksilmediği yuvarlak bir tas gibi göbeğin... zambaklarla kuşanmış bir buğday yığını gibi karnın... sanki bir çift geyik yavrusu memelerin, ikiz ceylan yavrusu... memelerin palmiyeden sarkan iki meyve senin... burnun elma gibi kokuyor, en iyi şarap gibi ağzın... Ne güzel, ne çekicidir aşk! Zevkten zevke sürükler..."

Annem, Papaz Malory'nin içine işleyen övgüleri ve nazik dokunuşları altında kendini Gaomi Kuzeydoğu

Bucağı'nın koyu mavi göğü ve Papaz Malory'nin koyu mavi gözleri içinde süzülen bir kuğu tüyü kadar hafif hissetmiş, kırmızı ve beyaz akasya çiçeklerinin o hoş kokusu üzerine bir dalga gibi vururken. Papaz Malory'nin o serin spermleri rahmine bir ok gibi girerken annemin gözlerinden minnet dolu gözyaşları boşanmış. Bu iki yaralı âşık akasyanın kokusu altında nefes nefese kalmışken karışık duygular içinde bağırmış:

Immanuel! Tanrı bizimledir...

Hallelujah! *Hallelujah*...

Âmin! Âmin!

Â...min!

İri Memeler ve Geniş Kalçalar'a Ek[1]

1

8. abla, 8. abla, seni büyük bir acı içinde hâlâ düşünüyorum, seni düşünürken gözyaşlarım ok gibi fırlıyor gözlerimden. Sen bana en yakın olansın, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın yabani otları andıran kadınları senin güzelliğinin yanına bile yaklaşamaz. Ama ben seni hep görmezden geldim, yok saydım. İhtiyaç fazlası bir ürün gibi sessizce bir köşeye çekildin. Ancak sen öldükten sonra anladım değerini, ardından bir yığın saçma şey söyledim seni onurlandırmak için. İpek gibi düz, lepiska saçların vardı ama bitliydin. Gözlerin kristali andırırdı ama kördün. Dudakların iki kırmızı ibikti. Memelerin al bir atın yeşim toynaklarıydı. Su fıçısının yanında dururken anneme daha fazla yük olmak istemediğini düşündün, Shangguan ailesinin itibarını zedelemekten korkuyordun, o yüzden kendini nehre attın. Shangguan ailesinin itibarı aslında... Hani derler ya, "Bir lokma aş için dilenmeye başladıysan daha fazla fakirleşemezsin, her yerini bit sar-

1. Mo Yan ilk kez *Dajia* dergisinde tefrika olarak yayımlanan romanı üzerinde daha sonra çalışmalar yaptı. 13 Nisan 1995, Gaomi'de ilk taslak, 17 Temmuz 1995 Beijing'de ikinci taslak, 15 Eylül 1995 Beijing'de üçüncü taslak yazıldı. 18 Temmuz 2001 ve Kasım 2009 Beijing'de düzeltmeler yapıldı. Can Yayınları'nın çevirisi, kitabın Kasım 2009 tarihli son düzeltmeden sonraki 2013 tarihli özgün baskısından yapıldı. (Y.N.)

mışsa artık kaşınmazsın," diye, işte öyle, ha su fıçısına düşüp boğulmuşsun ha kendini nehre atıp. El yordamıyla avlu kapısını bulup dışarı çıktın, o kapıdan ne kahramanlar ne kabadayı çapkınlar girip çıkmıştı, avlu kapısı çoktan harap bir haldeydi, yalnız bir kırlangıç, saçağın altından sana seslendi, o kırlangıca, seni gördüğü zaman cıvıldamasını öğretmiştin, kırlangıcın kanatlarının ışıltısını ve kanatlarının üzerindeki mavi kiremitlerin parıltısını duymuş olmalısın. Kırlangıç, kırlangıç, küçük kırlangıç, ben nehre gidiyorum, sen de benimle gelmek ister misin? Bir kırlangıç sürüsü başının üzerinden üzgünce uçup geçmişti. *Hutong*'da güney rüzgârı esiyordu, o kıtlık yıllarının aç baharında, kurumuş otların arasından aç insanların pis kokuları yayılıyordu. Senin henüz açlıktan ölmemenin tek nedeni, annemin değirmenden çaldığı tahılları yutup midesinde saklamasıydı. Halk komünü, Sima'ların yel değirmeninde bir grup kadın toplamıştı, kadınların değirmentaşını döndürerek öğüttüleri tahıllar Xiashan bölgesinde yapılan barajda çalışan işçilerin un ihtiyacını karşılıyordu, değirmenin bekçiliğini gerçek adı bilinmeyen, Ma Bang denilen bir adam yapıyordu. Ma Bang engelli bir gaziydi, tel tel gümüş grisi saçları ve al yanaklarıyla iyi bir adamdı. Elinde deri bir kırbaçla değirmenin kapısında dikilir, canı çekince de değirmenin etrafında birkaç tur atardı. Kadınlar yüzlerine sahte bir gülümseme takınıp tatlı dille ona yaranmaya çalışırlardı: Ma Bang, Ma Bang, sende *bodhisattva* gibi bir yürek var. Hayır, ben *bodhisattva* gibi iyi kalpli değilim, benim çok keskin gözlerim ve zehir gibi bir beynim var, her şeyi tüm açıklığıyla görürüm, kim tahılları midesine indirip çalmak gibi bir eşeklik yaparsa beni, eli kırbaçlı Ma Bang'ı duygusuzlukla suçlamayın sakın. Cui ailesinin dul gelini –o da artık yaşlandı– sarkmış memelerini Ma Bang'ın sırtına sürttü. Ma Amca, Ma Amca, sen bildiğin despot, toprak ağasının

tekisin, şu ağıla gel de senle yüz yüze konuşacaklarım var. Dul Cui, o sıralar Sima Ku'nun sevgilisiydi, hayatta tenezzül bile etmeyeceği bu adama yanaşmakla kendini diğerleri için feda ediyordu işte, düpedüz kendini kaplana yem ediyordu. Fırsatını kaçırmayan kadınlar nohut ve buğday tanelerini ceplerine ve çoraplarının içine doldurmaya başladılar, hatta donunun içine bile gizleyen vardı aralarında. Ama bu küçük oyunlar nasıl kaçabilirdi ki Ma Bang'ın keskin gözlerinden? İş çıkışı kadınların hepsini durdurup sakladıkları bütün tahılları son tanesine kadar çıkarttıktan sonra sırtlarını kırbaçladı vahşice. Çalarsınız ha! Hırsızlık yaparsınız! Bir şak ve hemen ardından kanlı bir kırbaç izi sırtlarda. Kadınlar yere diz çöküp göğe ulaşan inlemelerle ağlamaya başladılar. Dul Cui'nin yaptığı fedakârlık da boşa gitmişti, o da aldı nasibini Ma Bang'ın kırbacından. "Kamu malı halka, özel mülkiyet şahsa aittir, *ben kimseyi kayırmam*," dedi Ma Bang. Kadınlar bir daha bir yerlerine tahıl gizlemeye cesaret edemedi ama yeni bir yöntem geliştirmişlerdi, Ma Bang'ın etrafta olmadığı zamanlar tahılları gizlice midelerine indiriyorlardı, o sıra neye denk gelmişlerse onu yutuveriyorlardı hemen, ister maş fasulyesi, ister darı, ister buğday olsun, ne bulurlarsa artık. Tahılları yutarken çiğnememek gerekiyordu, annem bir keresinde tahıl çiğneyen bir kadının ağzından çıkan sesin havai fişek patlamasını andırdığını söyledi. Bütün bütün yutun be ama bütün bütün yutarlarken de yutkunmak çok zor oluyormuş. Sima'ların o iki günahkârı ne diye bu kadar büyük değirmentaşları yapmış ki? Hepsi birer küçük dağ sanki. Kadınlar işte böyle şikâyetler edip bellerini bükerek değirmentaşlarını çekiyorlardı, üzerlerinden akan ter damlaları etrafında döndükleri değirmentaşlarının zeminini ıslatıyor, karınları gurulduyor, içlerinde biriken gazdan karınları şişiyor ve Ma Bang'ın yanında osurmaya bile çekiniyorlardı. Ma Bang'ın burnu

bir köpek kadar iyi koku alabiliyordu, osuruk kokusundan kimin tahıl çaldığını çıkarabilirdi. Öğütülen tahıllar kar tanelerini andırıyordu, sarı ya da kırmızı kar tanelerini, bu rengârenk kar taneleri içinde annelerin gözyaşları vardı. Annelerin omuzlarında koza şeklinde yumrular oluştu, ayaklarının üzeri deve toynakları gibi sert nasırlar bağladı, yalancı tespih ağacı[1] gibi ya sabır çekerlerdi. Ama yaptıkları iş o yıllar için kolay bir iş sayılırdı. "Kızlar," dedi Ma Bang, "bana küfretmeyin, ben kötü kalpli bir adam değilim, dağ köyünün değirmeninde çalışan kadınların hepsi ağız maskesi takıyor." Evet ya, 8. abla, eğer annem değirmende eşek gibi değirmentaşı çevirmeseydi çoktan ölmüş olacaktın, kendini nehre atmak zorunda kalmayacaktın böylece; belki de Papağan Han da ölecekti ve onlarca yıl sonra "Doğu'nun Kuş Cenneti" gibi bir yer bile olmayacaktı. Annem tüm hayatı boyunca dürüst biri olmuştu ama bir fare gibi yiyecek çalmaya başladı işte. Yiyecek çaldığı ilk gün hava çok bunaltıcıydı, eve dönünce kustu yuttuğu tahılları. O gece yağmur yağdı, annem ertesi sabah Papağan Han'ı avluda fasulye yerken buldu. Bunu gören annemin aklına her gün iş çıkışından önce değirmenin karanlığından istifade edip ne bulursa yutmak gibi bir fikir geldi, midesine doldurduğu tahılları eve dönünce avludaki su teknesinin içine kusmaya başladı. Yiyecek her zaman değerli bir şeydir, anne sevgisi de öyle, annemin tahıl çalarken kullandığı yöntem dünyanın en benzersiz yöntemlerinden biriydi ve hırsızlık yapan annemin ışıltısı dört bir yana saçıldı. Ne zaman annemin ahşap su teknesinin önüne diz çöküp kusarak midesindeki tahılları çıkarmasını düşünsem gözlerim dolar hemen, kanım kaynamaya başlar, anneme olan gönül borçlarımı-

1. Çincede, "acı ağacı" diye biliniyor, Mo Yan burada annelerin acı ağacı gibi acı çektiğini söylüyor. (Ç.N.)

zı ödemek için bir şeyler yapma ateşiyle yanar tutuşurum; ama ne yazıktır ki benim, Shangguan Jintong'un hayatı, bir meme ucunun üzerinde sallanıp duran altın sarısı parlaklığında bakır bir çan gibi geçti. 8. abla, sen annemin kusmasını duyarken çok büyük bir ıstırap duydun, iki gözün de kör olmasına rağmen benden daha iyi gördün annemin o hallerini, ana, ah ana, diye hıçkırıklara boğuldun başını duvarın kuzgun karasına dayayıp. Annem kusarken her bir tanenin suyun içine düşerken çıkardığı sesleri dinledin, o net ama hiç de hoş olmayan sesleri duydun, o sanki büyük kırmızı bir turpa çarpan saçma sesleri gibi olan sesleri, onları dinlerken senin kalbin de büyük kırmızı bir turpa dönüştü. Annem tahılları ilk kez kusarken onu hasta sanmıştın 8. ablacığım. El yordamıyla avluya çıkıp, "Ana, ah anacığım, ne oldu sana?" diye acı acı haykırdın. Annem seni dinlemiyordu, elindeki yemek çubuklarını boğazına sokup kusmaya çalışıyordu. Annemin sırtına dokundun hafiften, annemin elbisenin soğuk terden ıslanmış olduğunu hissettin, annemin vücudundan yayılan o insanın içine işleyen kan kokusunu aldın. Gözlerinde sıcak bir ıslaklık hissedince annemin vücudunun bir karides gibi eğilmiş olduğunu gördün çok net bir şekilde. Annem yere diz çökmüş, iki eliyle teknenin kenarından tutuyordu, omuzlarını dikleştirmişti, boynu bir gerilip bir çekiliyordu omuzlarının arasında, bu görüntü çok ürkütücü ve bir o kadar da nefes kesici bir güzellikteydi, bu haliyle ciddi bir heykeli andırıyordu. Gök gürültüsü andıran kusma sesleri eşliğinde annemin vücudu kâh dertop olup demire kesiyor, kâh güçten düşüp bir çamur birikintisine dönüşüyordu, tahıl taneleri, o küçük hayvanlar, inci taneleri gibi birbiri ardına teknenin içine dökülüyordu... Sonra armut ağacının dibine zayıf bir yıldız ışıltısı vurdu, annem kusması bitince tahıl tanelerini tekneden toplamaya başladı –annem o gün fasulye

kusmuştu– taneleri avucunda sımsıkı tutuyor, ardından elini yavaşça gevşetince o yuvarlak ve parlak fasulye taneleri gönülsüzce suyun içine dökülüyordu yine patır patır. Annem bu hareketi defalarca tekrarladı, kaba ellerini durmadan suya sokup çıkarırken sudan sıcak bir koku yayıldı, fasulye tanelerinden gelen serinlik ve kanın insanın midesini kaldıran kokusu, 8. ablamın kalbine sivri oklar gibi saplandı. Tam da salya sümük ağlamaya başlayacakken annemin yıldızların ışıltısı içinde bir ayçiçeği gibi açmış olan o mutlu ve gülümseyen yüzünü gördün, sonra annemin kırık bir sesle konuştuğunu duydun:

"Canım kızım, kurtulduk!"

Annemin sesini duyunca gözyaşların bir pınar gibi boşandı, gözlerinin önüne koyu bir perde çekildi yine.

O akşam annem teknedeki fasulyeleri güzelce yıkayıp akşamın karanlığından faydalanarak, kimseler görmeden bir tencere fasulye çorbası kaynattı. Kaynayan çorbanın kükreyen bir rüzgârı andıran sesine uyanan Papağan Han gözlerini ovuşturarak, "Nine, bu ne kokusu?" diye sordu. Çorbayı içip fasulyeleri çiğnerken yine bir şeyler sordu: "Nine, bu ne? Niye bu kadar leziz?"

8. abla, sen o zaman çoktan yirmi yaşını geçmiş koca bir genç kız olmuştun, fasulye çorbasını içmek istemiyordun ama çorbanın o baştan çıkarıcı kokusuna da dayanamadın, miden uzun süredir tahıl öğütmemişti. Karşı koymak istedin ama fasulyeden aldığın ilk ısırıkta hiçbir şey umurunda değildi artık.

O günden sonra bir yandan annemin gelip yuttuklarını kusmasını dört gözle beklemeye başladın, bir yandan da bundan ödün patlıyordu. Annemin midesi artık bir tahıl çuvalına dönüşmüştü. Annem yere diz çöker çökmez kusmaya başlıyor, kendini zorlamıyordu bile artık, ağzını açar açmaz bütün tahıllar boşalıyordu midesinden. Papağan Han iyice şişmanlamaya başladı, senin o

ince derinin altında bile yağ tabakası oluşuyordu ama annem gittikçe zayıflıyordu, midesi artık bir şey sindiremez hale gelmişti.

Bir gün Ma Bang bize geldi. 8. abla, sen onun o ekşi ve acı kokusundan adamın iyi biri olmadığını anladın hemen. "Ne yiyip de böyle serpildin?" diye sıkıştırdı seni Ma Bang. Ağzını bir duvar örmüş gibi simsıkı kapayıp annemin sırrını korudun. Ma Bang avluda bir tur attı, hiçbir şey bulamayınca geldiği gibi gitti.

"Ana, istemiyorum, artık tahıl kusmanı istemiyorum," dedin annem eve dönünce.

"Kızım, anan, çocuklarının açlıktan ölmemesi için her şeyi göze aldı," dedi annem.

Annem çok geçmeden her gün tahıl getirememeye başladı çünkü Ma Bang kadınların hepsine ağız maskesi takıyordu. Bu maskeler ince söğüt dalından örülüyordu, çörek gibi bir şekilleri vardı, hem ağzı hem de burnu kaplıyor, dört iple başın arkasına bağlanıyordu. Ma Bang maskeleri kendi elleriyle bağlıyordu. Eşsiz bir düğüm atma tekniği bulmuştu, ondan başka kimse çözemiyordu attığı düğümü. Maske takan annemin tahıl yutması artık iyice zorlaşmıştı.

O, kıtlığın yaşandığı bahar mevsiminde Sima Ku'nun değirmeninde işte böyle garip bir manzara vardı! Bir deri bir kemik kalmış, bir grup çırpı gibi kadının ağızları ince söğüt dalından örülmüş maskelerle kapatılmıştı, hani hayvanların yemek yemesini engellemek için takılan o maskelerle, omuzlarına kenevir ipler asılmış, ellerinde değirmentaşını döndürdükleri sopalar, belleri bükük, bacakları açık bir halde kimi itiyor kimi de çekiyordu değirmentaşını, her adımda başlarını yukarıya kaldırıyor, her adımda vücutlarından ter boşanıyordu, arkalarında bıraktıkları zemin terden sırılsıklam oluyordu, hırıltıyla soluyorlardı, tahıl kokusu genizlerini yakarken onlar için

bir uyarıcı da oluyordu, kadınların hepsinin vücudunda eşek tüylerini andıran tüyler çıkmıştı sanki. Değirmentaşlarının tahılları öğütürken çıkardığı sesler durmak bilmiyor, kasvetli bir gök gürültüsü gibi havaya karışıyordu. Ma Bang elinde bazen bir baston, bazen de bir kamçıyla sakat bacağını sürüyüp tökezleyerek dolanırdı değirmentaşları arasında. Yarı şaka yarı ciddi bir tavırla kadınların kıçına vurup, "İyi çalışın, tembellik etmeyin," derdi. "Ma Bang, değirmentaşını döndüren eşek bile arada dinlenip bir-iki parça kara fasulye sapı yer, biz insanız be!" dedi Dul Cui bir keresinde ona. "Siz ne sayıklıyorsunuz?" dedi Ma Bang, "Erkek desem erkek değilsiniz, kadın desem kadına bile benzemiyorsunuz." "Aç insanlarız biz!" dedi Cui. "Aç mısınız?" dedi Ma Bang, "Madem öyle diyorsun bu akşam iş çıkışı hepinize yarım kilo soya fasulyesi vereyim de eve gidince pişirir yersiniz. Ama Shangguan'ların anası sen akıllı kadınsın, böyle olmaz değil mi?" Gözleri yeşil yeşil parlarken, "Yaptığın şeyi insanların bilmesini istemiyorsan, en iyisi o işe hiç bulaşmamak. Tahıl çalmada iyice ustalaştın ama damadın Lu Liren'in hatırına görmezden geliyorum bu sefer, ne de olsa zamanında komutanımdı benim," dedi.

8. abla, hadi yiğidi öldürelim ama hakkını da verelim, Ma Bang sandığın kadar da kötü biri değildi, kötülüğü yüzeydeydi, çok belli oluyordu ama iyiliği kalbinin en derin köşesine gizlenmişti işte. Benim çalışma kampında olduğum yıllar boyunca Ma Bang'ın anneme çok yardımının dokunduğunu söylüyorlar. Annem bir keresinde sırtında bir sepet, sokak sokak çerçöp toplarken çok şiddetli bir yağmura yakalanmış, yağmur hemen ardından doluya çevirmiş, yumurta büyüklüğünde bir dolu tanesi annemin başına düşünce annem oracıkta bayılmış, şanslıymış ki oradan geçmekte olan Ma Bang annemi pagodanın önündeki yıkıldı yıkılacak kulübeye taşımış. Ma

Bang o sıralar köyde koruculuk yapıyordu, elinde bir mızrakla gün boyu köyde dolanıp dururdu. İşte bir gün böyle dolanırken bir hendeğin içine düşüp öldü, cesedini bulduklarında yüzü çoktan kartallar tarafından yenmişti, o gücünden ve haşmetinden iz bile kalmamıştı geriye.

8. ablam, içinde bizim evin de olduğu, şimdi yerinde yeller esen *hutong*'un içinde hiç durmadan kuzeye doğru yürüdü, acaba yürürken kalbinde ne acılar taşıyordun sen, açılmayan gözlerinle o parçalanmış dünyayı göremiyordun ama körlerin kalbinde bir ayna olduğunu söylerler. Yirmi yıldır derin bir sessizlik içindeydin, kalbinde sonsuz bir suçluluk duygusuyla yaşıyordun, yemek bile yemeyen, sofradan aç kalkan sen, kendini evde bir yük olarak görüyordun, üzerlerindeki giysileri yeni bile olmayan insanlar, senin eski püskü giysilerini görünce senin eski ve yeniyi ayırt edemediğini sanırdı. Aslında körlerde de güzellik aşkı bulunur ama biz sıradan insanlar, senin kalbindeki güzellikleri göremedik. İçinde sayısız trajikomik gösterinin sahnelendiği o *hutong*'da yürürken tarihin kokusunu aldın, tarihin sesi vuruyordu kulaklarına dalga dalga. Japon süvari atlarının, Misket Tüfeği Birliği'nin eşeklerinin ve Sima Ku'nun katır bölüğündeki katırların nalları soğuk soğuk parlıyordu. Bir sürü koku ve ses, ağaç dallarının üzerini örtüyordu. Sun'ların evinde artık kimse oturmadığından ev yıllardır bakımsız kalmıştı, neredeyse göçmek üzereydi, sadece setin hemen yakınındaki kalın, toprak avlu duvarı ayakta kalmıştı. 8. ablam koku alma yetisiyle gittikçe çoraklaşan sebze bahçesindeki otların arasında bir eşek marulu bulup kopardı. Marulun sarı çiçekleri vardı ve acı acı kokuyordu. Marulu uzun uzun kokladı, iyice çiğnedikten sonra yutuverdi. 8. ablam ve yıllar önce nehirde bir küpün içinde bulunan o beyaz elbiseli kör kızın ortak bir gizemi vardı. O kör kız Sima Ting ve Sima Ku gibi iki gizemli evlat

doğurduktan sonra yine bir küpün içine oturup nehirde bir o yana bir bu yana süzülürken ortadan kayboluvermişti, bir daha onu ne canlı ne de ölü olarak gören olmadı, yaşamı gibi, ölümü de kimsenin tahmin edemediği bir gizem taşıyordu. Onun akıbetini hiç kimse öğrenemedi.

8. ablam sete çıkıp nehrin kudretli sularının yanında dikildi, suyun serin kokusu zihninde yeşil camdan bir perde araladı. Yüzüne serin bir esinti vuruyordu, yırtık pırtık giysileri esintiyle havalandı. Kırlangıç ve arı sürüleri nehrin üzerinde dans ediyordu, arıların tüylü karınlarıyla kırlangıçların serin kanatları, tenine değiyordu. Güneşin, nehrin üzerine vuran ışınlarının sesini dinledi çok sessiz ve ihtiyatlı bir şekilde, sanki suyu bahar uykusundan uyandırmaktan çekiniyordu. Hiç ses çıkarmadan suyun kenarına çömelip o narin parmaklarını suya daldırarak suyun şefkatini, ciddiyetini, merhametini ve ıssızlığını duyumsadı. Nehrin sığ kesiminde yüzen küçük balık sürüleri, suyun yüzeyinde küçük baloncuklar oluşturuyor, setin üzerinde yengeçler dolanıyordu. Zihninde büyük, yamalı ve ahşap bir tekne yanaştı kıyıya, kürekler suda şıpırdıyordu, tekne kıyıya yanaşırken suyun dibinde yıllardır uyuyan alüvyonlarını uyandırdı. Teknede kayısı sarısı, muşamba pantolon giymiş adamlar vardı, kasvetli bir halk şarkısı mırıldanıyorlardı, yavaş yavaş uzaklaştılar. Elini sudan çıkardığında parmak uçlarından süzülen sular nehre damladı, su damlalarının nehre düşerken çıkardığı sesler yankılandı zihninde yüksek sesle. Elini yine suya daldırıp yüzünü yıkadı, bir yandan da mırıldanmaya başladı: *Ana, ah anacığım, taş kalpli ana, beni bir yağ satıcısıyla everdin...* Bütün ablalarım bu şarkıyı bilirdi, şarkıda geçen yağ satıcısı, o meşhur eski hikâyedeki bir cariyeye âşık olan yağ satıcısı değildi aslında. Ablalarımın söylediği şarkıda geçen "yağ satıcısı" bizim oralarda görülen kuyruksuz, çirkin bir kuşun adıydı.

8. ablam şarkıyı mırıldanırken üzerindeki o ince elbiseyi çıkarıp bir söğüt ağacının dalına astı. O güzelim vücuduyla kaleleri yıkıp şehirleri fethedebilirdi. Bu kadar güzel olmasının nedeni melez olmasıydı. O gün setin oradaki çalılıların arasına gizlenip ablamı izleyenler, mutlu bir ölümün tadına vardılar. Onun güzelliğini görememiş olanlarsa ölmediklerine yandılar. Böyle bir güzellik uğruna ölmek asil bir amaca hizmet etmek demekti. Ablamın el değmemiş, doğal bir güzelliği vardı, ne giyinip kuşanması bilirdi ne de cilve ve işve yapmasını, o Antarktika'nın en yüksek doruğunda duran el değmemiş bir kar parçasıydı. Kar gibi hatları, yeşim gibi bir teni vardı, buz kadar berrak, yeşim kadar saf'tı, gerçekten de öyleydi, yalan değil. Ardından şarkıyı mırıldanarak adım adım nehrin derinliklerine doğru yürüdü. Su yavaş yavaş önce bacaklarına, sonra göbeğine, oradan da memelerine vardı, balıklar mutlu bir şekilde meme uçlarını ısırdı, memeleri suyun karanlık yüzeyinde parlıyordu. Sonra omuzlarına vardı su, uzun saçların göz kamaştırıcı bir hale büründü, yürümeye devam ettin, sonra birden muhteşem bir şekilde gözden yitiverdin. Suyun altında, biz karadakilerin göremediği muhteşem sualtı manzaralarını gördün, bayramlık olmuş balıklar dans ederek karşıladı gelişini, yemyeşil su bitkileri nazlıca salındı, suyun dibinde beş kilometre uzunluğunda bir ziyafet sofrası kurulmuştu, en kaliteli şaraplarla krallara layık bir sofra vardı gözlerinin önünde, o zengin sofranın muhteşem kokuları denize karıştı. Bir zamanlar Natasha'ya olan aşkımın aslında 8. ablama olan aşkımdan kaynaklandığını daha yeni yeni anlıyorum.

Annem, kucağında ablamın söğüt ağacına astığı elbisesiyle ağlaya ağlaya setin üzerinde bir o yana bir bu yana yürüyordu. Ölüm, o yıllarda çok olağan bir hale gelmiş olduğundan birkaç kişi annemin yanına gelip bir şeyler geveledi, annem de sanki uygun bir araziye gelmiş

de eşeğinden inermiş gibi kesti ağlamayı. Ablamın elbisesine sıkıca sarılıp setin üzerine oturdu, nehrin soğuk sularına bakarak, "Canım kızım benim, halden en çok o anlardı, bana yük olduğunu düşünüp kendi ölümüne yürüdü... Yavrum, tüm hayatın boyunca susam tanesi kadar bile mutluluk tadamadan gidiverdin..." dedi.

Ma Bang yüz maskesini anneme uzatıp gülerek, "Shangguan, hadi tak şu maskeyi!" dedi.

Annem başının iki yana sallayıp, "Ma Bang, o şeyi ölsem de takmam artık!" dedi.

"Kural bu!" dedi Ma Bang.

Annem maskeyi aldı, yavaşça yere atıp, "Ma Bang, bana bir iyilik yap da üzerime gelme," dedi.

"Benden ne gizliyorsun?" diye sordu Ma Bang.

Annem bir avuç soya fasulyesi alıp ağzına attı, ardından eğilip kusuverdi yuttuklarını.

Soya fasulyesini kustuktan sonra gözleri doldu, "Yavrumun hayatını kurtarmaya çalışırken kim derdi ki kızımı kendi ellerimle ölüme iteceğimi?" dedi.

"Shangguan, sen doğru olanı yaptın. Böyle yapma, olan olmuş, geri dönülmez, ben de orospu çocuğunun tekiyim," dedi.

2

Komutanlarını yitirmiş olan Esir Karşılama Birliği, Babbitt ve Shangguan Niandi'yle birlikte Daze Dağı'na vardıklarında, düşman ordusuyla çetin bir mücadeleye girdi. Gecenin bir körü olmuştu ve şiddetli yağmur yağıyordu, arada çakan mavi şimşekler kumlu toprağın üzerinde uzanan uçsuz bucaksız üzüm bağlarını aydınlatı-

yordu. Karşılaşan iki birlik birbirlerinin yüzlerini önce el fenerlerinin zayıf ışığı içinde gördüler birkaç saniye, ardından çakan şimşek hepsinin o solgun ve dehşet içindeki yüzlerini aydınlattı, hemen ardından sonsuz bir karanlık çöktü üzerlerine. İki taraf karşılıklı ateş etmeye başlamadan önce kısa bir süre şaşkınlık içinde kalakaldı. Yaralananlar inleyerek çamurun içine diz çöktü. Namlulardan koyu kırmızı alevler çıktı, silah sesleri ıslak ıslak yankılandı, ateş içinde kalan ıslak çam ağaçlarının yanık kokusu yayıldı havaya. O hengâmede biri tarafından itilen Niandi başını bir asma dalına çarptı. Alnına çarpan asma dalı gözlerinde yıldızlar uçuşturdu. Babbitt'in yüksek sesle bir şeyler söylediğini duydu, ardından bir şimşek çakımı arasında onun o aralanmış büyük bacaklarını gördü, şaşkın bir katır gibi koşturuyordu. Hantal bacakları yeri döverken etrafa yağ gibi çamur sıçratıyordu. Başını yukarı kaldırıp at yelesini andıran saçlarını geriye attı. Esir Karşılama Birliği'ndekiler bağırıyordu: "Esirler kaçıyor!" Yine şimşek çakınca Babbitt'in bir asma dalının üzerinden çıldırmış bir at gibi sıçradığını gördü. Küçük bir kuş sürüsünü andıran mermiler Babbitt'in önünde ve arkasında cıvıldaşarak dans ediyordu. Mermilerden biri isabet etmiş olacak, 6. ablam, Babbitt'in bir asma yığınının üzerine düştüğünü gördü, Esir Karşılama Birliği'nden birkaç kişi demir bir süpürge gibi öne atılıp birkaç kahraman esiri durmadan çakan şimşeklerin aydınlattığı koyu mavilikte delik deşik etti. 6. ablam ağlamaya başladı: Babbitt! 6. ablam onun öldüğünü sanıyordu ama Babbitt ölmemişti, asma yığınının içinden ayağa kalktı, çıldırmış bir at gibi asma dallarının üzerinden sıçrayarak karanlığın içinde kayboldu. 6. ablam, durmadan çakan şimşeğin aydınlığında yağmurun içinde inci taneleri gibi yere dökülen üzümlerin asılı olduğu dalların hızla büyüyüp bir anda iç içe geçtiklerini gördü. Düşman taraflar

bir süre daha ateş ettikten sonra karşılıklı geri çekildiler. Her şey o kadar hızlı gelişmişti ki sanki hiçbir şey olmamış gibiydi, çatışma rüzgâr gibi gelmiş ve yine rüzgâr gibi gitmişti. 6. ablam, bir çatışma yaşandığını ancak nemli havadaki barut kokusunu alınca anlayabildi. Bir çardağın altında hareket etmeye bile cesaret edemeden uzun süre bekledi. Yağmur damlalarının asma yapraklarına düşerken çıkardığı sesleri, şimşeklerin çıkardığı ölümcül ıslıkları ve nehrin uzaktan gelen kükremelerini dinliyordu. Korkunç bir çığlık atan bir ağustosböceği, birbirine geçmiş asma dallarından birine sıçradı, dala çarpınca ağaca sanki bir taş atılmış gibi tok bir ses çıktı. Uçurumun kenarından esen rüzgâr, yol boyunca su taneleri bırakıyordu. Asmaların üzerinde asılı olan yarı olgunlaşmış üzüm tanelerinden serin ama acı bir koku yayılıyordu. 6. ablam, çardağın altından çıkıp sarı saçlı kocası Babbitt'i aramaya koyuldu. Esir Karşılama Birliği'ndekileri üzerine çekeceğinden korktuğundan başlarda alçak sesle bağırdı. Bir süre sonra kendine cevap verenin sadece yağmurun kasvetli sesi olduğunu anlayınca boğazı yırtılırcasına bağırmaya başladı. Babbitt, Babbitt, Babbitt! Üç kere Babbitt diye seslenince gözyaşları pınar gibi aktı. 6. ablam, Çin'in ilk şaraphanesi için ürün yetiştirilen o üzüm bağında değirmentaşını çeken kör bir eşek gibi dolandı durdu. Bu sırada Taşkın Ejderha Nehri'nden kurtulan Sima Ku gizlice Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na geri dönüyordu, tam o sırada 3. Wang'ların karpuz bostanındaydı, elinde de bir karpuz vardı. Taşkın Ejderha Nehri'nin koylarından birinde bir grup vahşi yılanbalığı yaşıyordu, yılanbalıkları tam o anda Esir Karşılama Birliği'nin komutanının çürümüş cesedini yemekle meşguldüler. 6. ablam, birliktekilerin cesetlerine basıp tökezleye tökezlemeye ilerliyordu. Arada şimşek çakınca yağmur suyuna karışmış koyu kırmızı kanın aktığını görü-

yordu toprağın üzerinde, keskin kan kokusu beyninin derinlerindeki sinirleri bir ağaçkakan gibi gagaladığından hem korkmuş hem de heyecanlanmıştı, arada istemsiz çığlıklar atıyordu, koşarken asmalara çarpıyordu, asmalardaki üzüm taneleri ve yağmur damlalarını darbenin etkisiyle yere düşürüyordu. Ayakkabılarını çoktan kaybetmişti, yalınayak koşuyordu artık, ayakları çamur içindeydi, ayak tabanına taş parçaları batsa da acı hissetmiyordu. Tüm vücudu sırılsıklam olmuş, arada tökezleyip yere düştüğünden yer yer de çamura bulanmıştı. Memelerinden biri ağır yaralanmıştı. O zarif memeleri camdan yapılmış iki dilenci kâsesini andırıyordu, böylesine bir hazinenin yaralanmış olması beni çok üzdü. Geberesice Babbitt, bir at gibi atlaya sıçraya kaçmış, ardına bile bakmamıştı. Onlarca yıl sonra güneydoğudan onun hakkında söylentiler taşıyan şeytani rüzgârlar esip acımızı uyandırınca derdimize dert katıldı. O köpeğin ölü mü yoksa sağ mı olduğunu sadece Tanrı biliyordu.

Artık tükenme noktasına gelen 6. ablam, o güzelim üzüm bağlarının içinde bayılıverdi. Bayılmasına bayılmıştı ama duyuları daha da keskinleşmişti, topraktaki kan kokusunu alıyor ve toprağın serinliğini hissediyordu, asmalardan yüzüne damlayan su damlalarını hissediyordu, nehrin kükreyişlerini ve uzaktan gelen kurbağa vıraklamalarını çok net bir şekilde duyuyordu, vücuduna yayılan ağrıyı her bir hücresinde duyumsuyordu, kalp ağrısı tüm gözyaşlarını kuruttu ağlamaktan.

Şafağın sökmesine yakın yağmur çisentiye dönüştü, etrafı büyük bir sis tabakası kapladı, şimşek pılını pırtısı toplayıp sustu, ne yeri ne göğü aydınlatıyordu artık, 6. ablamın yüzüne kaotik bir karanlık çöktü. Ayağa kalkmak istedi; ama vücudunun kendi emirlerini yerine getirmediğini görünce şaşkınlık içinde kalakaldı, tüm vücudu katılaşmıştı, sadece kalbi atıyordu, o da gönül yara-

sı taşıyordu. Yerle göğün arasındaki ölüm sessizliği, yere düşen yağmur damlaları ve nehrin azgın sularının çağıldamasıyla bozuluyordu. Sonra doğudan bir ateş topu yükseldi, göğün yarısı kırmızıya boyandı, kan gibi parlıyordu. Sonra yoğun bir sis tabakası oluşmaya başladı, giderek daha da aşağıya iniyordu, portakal sarısı gün ışığı üzümlerin üzerine ve 6. ablamın vücuduna vuruyor, soğuk güneş ışınları onun bilinçsiz ve tepkisiz etini okşuyordu. Zihnindeki teker, yavaş yavaş dönmeye başladı, yukarıda uzanan gül pembesi göğe bakarken aklından binlerce şey geçti, duygu yoğunluğundan gözleri doldu. Ağlamaya başladı, öyle çok gözyaşı döktü ki göğsü patlayacak gibi oldu. Babbitt'in gelip kendini bulmasını dört gözle bekliyordu. Babbitt'in gittiği sahne gözünün önünden gitmiyordu bir türlü. Ama güneş, üç bambu boyuna çıktığı zaman bile geri dönmedi Babbitt. Asma yapraklarını kemiren ve rengârenk bir kaplanı andıran şişmanca bir böcek, yaprağın üzerinden başını kaldırıp yeşim taşı yeşili dışkısını 6. ablamın yüzüne bırakıverdi. 6. ablam bundan çok iğrendi ve ölesiye korktu. Avluda asma yetiştirmemekle ilgili bir atasözünü hatırladı birden: Üzüm kaplanı –bu renkli ve şişman böcek– bir kadınla ilişkiye girebilir ve onunla ilişkiye giren kadın üzüm gebeliği[1] yaşar. Bunu ablamın aklına annem sokmuştu, annem ne zaman üzüm kaplanlarından bahsetse sanki üzüm kaplanları karşısındaymışçasına ciddi bir ifade takınırdı. Bir keresinde üzüm kaplanıyla ilişkiye girmiş genç bir kadının karnının davul gibi şiştiğini anlatmıştı, üzüm kaplanının dokunaçları kadının burun deliklerinden sarkıyormuş. Bunu duyan ablalarım korkmuş civcivler gibi birbirlerine sokulmuştu. Üzüm kaplanı lütfeden bakışlarla

1. Mol gebelik. (Y.N.)

6. ablamı süzüp şişindi, kuyruğunu sıçacakmış gibi aralayınca ablam ağzını sımsıkı kapatıp gıkını bile çıkarmadı. Sinsi güneş ışınları yerden buhar çıkarıyordu, asmaların altından havalanan buharlar buhardan bir kafes oluşturdu. 6. ablam su gibi terliyordu, öyle terledi ki sanki vücudundaki tüm sıvılar buhar oldu. Vücudu yavaş yavaş bilincine geri kavuşunca mutlu bir şaşkınlık duydu. Sonunda asma dallarına tutunup ayağa kalkabildi.

6. ablam çaresiz bir arayışa başladı, Babbitt'ini arıyordu, onu yedi gün yedi gece aradı, acıkınca yabani otları yiyor, susayınca derelerden su içiyordu. Üzüm kaplanlarının tacizine uğrama riski altında üzüm bağlarında dolandı durdu. Çalılara takılan giysisi parçalandı, ayak tabanları kan topladı, sivrisineklerin ısırdığı vücudu şişti, saçı başı dağıldı, gözleri donuklaştı, yüzü de şişti, böylece çirkin bir vahşiye dönüştü. Arayışının sekizinci akşamı umudunu yitirdi. Bağların hemen dışından gelen çürümüş ceset kokusundan kusmamak için kendini zor tuttu. Kırmızı güneş, batıdaki coşkun bulutların arasına onları tutuşturmak istermiş gibi daldı ama sonunda bulutlar tarafından yutuldu. Hava iyice durgunlaştı, nefes bile alınamıyordu, tatarcıkların ablamın yüzüne doğru hücum etmesi yağmur yağacağı anlamına geliyordu. Allak bullak olmuş ablam, köyün yakınlarına yaklaşmıştı.

Köyün dışında üç odalı, ıssız bir ev vardı. Akşamın loş ışıkları ablamın içini ısıtıyordu. Ablam bu ıssız evle ilgili pek çok hikâye dinlemişti, hayalet hikâyeleri, korsan hikâyeleri, atlı süvari hikâyeleri, ne isterseniz vardı. Ablamın zihni bu hikâyelerle dolup taşıyordu. Ablam gazyağı lambasının titrek ışığı altına oturmuş, pamuk ipliği eğiren yaşlı bir kadın görmeyi umut ediyordu. Saçı ağarmış, gözünün feri kaçmış, dişleri dökülmüş, elleri çalı çırpı gibi kurumuş, yavaş iş gören ve iyi kalpli yaşlı bir kadın. Böyle bir kadıncağız ablama bir kâse buğday

lapası kaynatabilirdi. Ablam işte bunları düşünürken bir çıkrık sesi duyup lapanın kokusunu bile aldı. Kapıyı çaldı. Hikâyelerde anlatıldığı gibi dilini çıkarıp pencerenin kâğıt kaplamasını yalayarak açtığı delikten içeride neler olup bittiğini öğrenmek için gizlice içeriyi gözetlemedi, doğruca kapıyı çaldı.

İçeriden bir püf sesi geldi, biri gazyağı lambasını üfleyip söndürmüştü. Ayçiçeklerinin üzerindeki çekirgeler ötmeye başladı karanlıkta. Ablam kapıyı birkaç kez çaldıktan sonra içeriden bir kadının iyice bastırılmış kısık sesi yankılandı: "Kim o?"

"Teyzeciğim, yardım edin," diye yalvardı ablam, "kaçağım ben..."

İçeride uzun bir sessizlik oldu, ablam sabırla bekledi. Kapı sonunda açılınca içeride solgun bir gölge parıldadı.

Bir kadın, ablamı içeriye buyur etti. Kadın çelik bir ateşleyiciyle çakmaktaşı çıkardı, bunları birbirine sürtünce çıkan kıvılcımlar çıraların üzerine düştü. Kadın ateşe üfleyip ateşi körükledikten sonra gazyağı lambasının fitilini yaktı. Ablam altın sarısı bir parıltının sayesinde o genç kadının esmer yüzünü ve güçlü vücudunu gördü. Kadının saçında mavi yeşil bir eşarp, ayakkabılarındaysa beyaz kumaştan işlemeler vardı, kocasını yeni kaybettiğinin işaretiydi bunlar. Ablam birden bu kara derili kadınla arasında duygusal bir bağ kurdu. Ablam daha kadının soru sormasına fırsat vermeden kendini onun önüne atıp diz çöktü, boncuk boncuk gözyaşı döküp yalvarmaya başladı: "Ablacığım, acı bana, ne olur, bir kâse sıcak çorba içeyim, yedi gündür ağzıma bir lokma bir şey girmedi..."

Kara derili kadın, ince kaşlarını şaşkınlıkla yukarıya kaldırınca yüzü hafif bir esintinin bir göletin yüzeyini dalgalandırması gibi dalga dalga şefkat ve merhamet kı-

rışıklıklarıyla doldu uzun süre. Tencereye su koyup sobanın içine biraz daha odun attı, birkaç parça giysi çıkarıp, "Üstün başın kirlenmiş, üzerini değiştir," dedi ablama.

Ablamın üzerindekiler tel tel olmuştu çoktan, neredeyse çıplak sayılırdı. Ablamın yırtık pırtık giysilerin altından görülen yaralarla kaplı kirli vücudu her şeye rağmen yine de çok göz alıcıydı. Kadını en kıskandıran ve uzun uzun baktıran şey elbette ki ablamın değerli bir porseleni andıran güzel memeleri oldu. Kadının bakışları ablamı utandırmakla kalmayıp korkuttu da biraz. Ablam ardına dönüp üzerine büyük gelen, küf kokulu, iki parçalı bir erkek giysisi geçirdi telaşla. Kadın sobanın yanına oturdu, sobadan çıkan alevler yüzüne vuruyordu. Ablam o kara derili kadının dipsiz gözlerinde pek çok sırrın saklı olduğunu sezdi.

Ablam kaynar çorbayı içerken, başına gelenleri hiç çekinmeden kadına anlatmaya koyuldu. Sıra yedi gün yedi gecedir kocasını aradığını anlatmaya gelince ağlamaya başladı, gözyaşları çorba kâsesinin içine dökülüyordu. Ablamın hikâyesinden etkilenen kadının da gözleri doldu, nefesi daraldı, elinde ateşi karıştırmak için kullandığı sopayı çevirdi durdu sayısız kez.

Dışarıda hastalıklı bir yağmur yağmaya başladı yine, ceset kokusu taşıyan soğuk rüzgârlar esti içeriye kapının aralığından. Gazyağı lambası sönünce odanın içine tuhaf bir koku doldu, sobanın ateşinden çıkan koyu kırmızı zayıf ışıltılar, kadının ağzındaki solgun ve beyaz dişleri aydınlatıyordu. Ablamın aklına tilkiler geldi birden, yoksa bu kadın bir tilki perisi olabilir miydi? Tilkiden insana dönüşmüş bir kadın. Köyün dışında, bu kuş uçmaz kervan geçmez yerde kurulmuş bir ev, fırtınalı bir gece ve yalnız bir sığınmacı, bir tilki perisi için eşi benzeri bulunmaz bir ortam. Ablam işte böyle şeyler düşünmeye başlayınca kadının burun kemerinin sanki gri bir plastik

gibi çekilerek uzadığını fark etti, yüz hatları giderek bulanıklaşmaya başlıyordu, kadının pürüzsüz cildi birden Golden Retriever gibi kabarık tüylerle kaplanmıştı. Ablam neredeyse korkudan çığlığı basmak üzereydi. Kadın içini çekip, "Geç oldu, yatalım artık," dedi. Sonra ayağa kalkıp duvarın kenarındaki düz bir saman yığınını işaret ederek, "Bir gecelik idare ediver artık kız kardeş," dedi.

Ablam kendini saman yığınının içine atınca içini sonsuz bir mutluluk kapladı, hiçbir saten ya da ipekli bu samanlar kadar rahat değildi gözünde. Çok geçmeden uykuya daldı.

Ablam ertesi sabah uyanınca o kadını kapının eşiğinde şaşkın şaşkın otururken buldu. Kadının üzerinde büyük bir yağmurluk ve başında büyük bir hasır şapka vardı, bu haliyle nehir kenarında balık tutan bir balıkçıyı andırıyordu. Ablama belli belirsiz bir tebessüm edip, "Kalktın mı?" dedi. Ablam geç kalktığından ötürü utandı. "Hadi," dedi kadın, "gidelim. Sana bir şey göstereceğim." Konuşmasını bitirince hemen harekete geçti, yürürken ardına bile bakmadı. Ablam onun bir tilki olduğundan şüphe etse de yine de onu takip etti. Kadının evinden biraz açılınca hemen vahşi doğa başlıyordu, ekinlerin deli gibi büyüdüğü bir mevsimdi. Kadın hızlı ve büyük adımlarla yürüyordu, önce tarlaları, sonra üzüm bağlarını geçip ardından da karışık ağaçların ve çalıların olduğu bir ormana girdiler. Burası engebeli, dağlık bir yerdi, tepelerin sırtları, küçük beyaz çiçeklerle kaplıydı. Ablam o sırada çiçek ve ağaçlara bakacak bir ruh halinde değildi, aklı allak bullaktı, yine kadının bir tilki olup olmadığından şüphe etmeye başladı, hatta kenevir yağmurluğunun arkasında kabarmış olan kuyruğunu bile gördü.

Dağın tepesine çıktıklarında ablam, önlerinde gri mavi Bohai Denizi'nin uzandığını fark etti, dağ sırtını

andıran dalgalar, birbiri ardına sahile vuruyordu. Sahilin hemen dışında güzelim üzüm bağları uzanıyordu. Ablam denizi görünce çok şaşırdı, denizin böyle bir şey olduğunu hiç düşünmemişti ama denizin böyle bir şey olduğunu kabullendi. Kadın, ablamın daha fazla düşüncelere dalmasına fırsat vermeden hızla yürümeye başladı yine. Dağın tepesinin içlerine doğru çalılıkların arasına gizlenmiş bir mağaraya vardılar. Mağaranın içinden çürümüş balık kokusunu andıran pis bir koku geliyordu. "Burası tilkinin yuvası olmalı," diye düşündü ablam. Kadın, ablama mağaraya girmesini işaret etti, ablam yüreği ağzında giriverdi mağaranın içine.

Mağaranın içinde bacağından yaralanmış olan Babbitt gizleniyordu.

Karıkoca birbirini görünce doğal olarak şaşkınlık dolu bir sevince boğuldular; ama bunu takiben hiç de hoş olmayan bir şeyler oldu. Kadın, ablam ve kocasına sarıldığı sırada arkalarından üç tane el bombası girdi mağaraya, üçü de patlamada öldü.

Bu mağara büyük bir mağara değildi, el bombalarını atanlar mağaranın ağzını kapatınca mağara üçüne mezar oldu.

3

...Yaşlı bunak, senden korktuğumu sanma, seni öldüresiye döveceğim, bunu hak ettin, hayatım boyunca Shangguan ailesinden yeteri kadar çektim, sana bir borcum yok. Sana öbür tarafa geçmen için kâğıt para yakacağım yol masrafın olarak, dünyaya yeniden geleceksen git de öyle geri gel, reenkarnasyona uğrayacaksan uğra

da öyle geri dön, vahşi bir hortlağa ya da gezgin bir hayalete dönüşüp dolanma sakın Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda, duydun mu dediklerimi? Ah, seni moruk... Annem, Shangguan Lü'nün alçak mezarının başına diz çökmüş, bir yandan sahte kâğıt para yakıyor, bir yandan da mırıldanıyordu. Annemin kâğıt para yakmak için mezarın başına gelmesinin nedeni, üç gece boyunca rüyasında Shangguan Lü'yü *kang*'ının başında tüm başı mavi kana bulanmış halde dikilmiş halde görmesiydi. Annemin içine büyük bir korku düşmüştü ama korkusunu bastırıp Shangguan Lü'ye veryansın ediyordu: "Ne diye geri döndün?" Shangguan Lü, anneme cevap vermedi, gri bir pervaneyi andıran yanıp sönen gözlerini anneme dikmiş, şişmiş ve sertleşmiş yüzüne yakışmayan ve şekilden şekle girebilen o sivri mor diliyle çürümüş dudaklarını yalıyordu. "Defol, defol git buradan!" dedi annem. Shangguan Lü, yavaş yavaş *kang*'a doğru eğildi, uzun tırnakları olan yeşil elini uzatıp *kang*'ın üzerindeki çocukları okşamaya başladı birer birer. Annem çok endişelendi, hareket etmeye çalıştı; ama elleri sanki arkasında bir iple bağlanmış gibi hareketsiz kaldı. Annemin tuhaf çığlığına uyandım, onu şöyle bir itince annem çığlık çığlığa doğrulup *kang*'ın üzerine oturdu, hırıltıyla soluyordu, soğuk soğuk terledi, kendine gelince, "Korkudan öldürecektin beni," dedi. Annem *kang*'ın önündeki yakacak odunların çatırdadığını duydu. "Ana, ne oldu?" diye sordum. Nutku tutulmuştu. Odunların çıtırtısını ben de duydum.

Kâğıt paraların ateşi karanlıkta titriyordu, havada uçuşan beyaz küller ateşin aydınlatamadığı karanlığın içinde kayboldular. Annem eline bir sopa alıp altın sarısı kâğıt paraların daha çabuk yanmasını sağlamak için ateşi karıştırdı ama paralar sonsuza kadar yanacakmış gibi görünüyordu. Ateşin başında sert bir dille mırıldanırken sırtı üşüdü. Çam ağaçlarına tünemiş baykuşlar, acı çığlık-

lar atıyordu, kabarık tüyleri karanlıkta belli belirsiz parlıyordu. Mezarlıktaki kurumuş çalıların arasında uçuşan ateşböcekleri, yeşim taşı yeşili gözleri andırıyordu. Yanan kâğıt parçaları, havada süzülüp güzelce dans ederken göz açıp kapamadan koyu bir kırmızıya bürünüp yere düşüyordu. Ufkun önüne siyah bir perde düşünce ateş daha bir başka parlamaya başladı, gecenin soğukluğu ciddi bir hava taşıyordu, yıldıza boğulmuş gökyüzü pırıl pırıldı. Bir gece treni, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın tam kalbinin ortasından ıslak çalarak geçince, annem ayaklarının altındaki toprağın titrediğini duyumsadı, trenin geçmesi annemin hayaletlere olan korkusunu biraz da olsa azalttı. Ateşin başından doğruldu, tam yürümeye başlayacaktı ki arkasından, "He he!" diye alaycı bir kahkaha duydu. Annemin tüyleri diken diken oldu. Çok tanıdıktı bu ses! Bu ses Shangguan Lü'nün değirmentaşının bulunduğu kulübede samanların üzerinde felçli bir şekilde uzanırken gecenin bir körü attığı kahkahalarından biriydi. Annemin ayağı burkuldu, altına işedi korkudan, kolları istemsiz bir hareketle dirseklerinden kıvrıldı, canhıraş bir halde yuvarlana yuvarlana toplu mezardan kaçmaya çabaladı.

Shangguan Lü'yü öldürdüğü sahne, annemin zihninin derinliklerinden hortladı birden, üzerinden çok zaman geçmiş olmasına rağmen hâlâ ilk günkü gibi tazeydi.

Annem o sırada şişmiş bacaklarını sürüyerek avludaki keçi boklarını süpürüyordu, birden salondan gelen bir çığlık duydu. Süpürgeyi elinden atıp eve doğru koşturduğunda Shangguan Lü'nün kurumuş ellerinin Shangguan Yunü'nün belini kavradığını gördü, dişleri dökülmüş ağzı Shangguan Yunü'nün kulağını içine almıştı, bu haliyle süt emen bir keçiyi andırıyordu, kızın kulağını emiyor muydu yoksa ısırmaya mı çalışıyordu söylemek çok zordu. Belki Shangguan Lü'nün bakışlarında sevecen bir

pırıltı vardı, kim bilir? Belki de torununu öpmek istemiştir? Annem gördüğü şeyin başka bir anlamı olmasını istiyordu ama Shangguan Yunü'nün içini parçalayan keskin çığlıklarını duyunca Shangguan Lü'ye karşı büyük bir öfke duydu, kaynanasına karşı beslediği nefrete, yeni bir neden daha eklenince kendini kaybetti öfkeden. Kendisinin, "Seni bunak hayvan!" diye küfrettiğini hatırlıyor, ardından sivri ayakları onu Shangguan Lü'nün önüne götürmüş, kadının üzerine çullanıp Shangguan Yunü'yü kucağından almaya çalışmış ama Shangguan Lü, kartal pençesini andıran elleriyle kızcağızı öyle sıkı tutuyormuş ki bir türlü elinden alamamış onu. Shangguan Yunü kesilmek üzere olan bir domuz gibi çığlıklar atarken Shangguan Lü de kulağını emmeye mi yemeye mi işte artık ne yapıyorsa onu yapmaya devam ediyormuş hararetli bir şekilde, sanki kemiğin üzerinde bir parça bile et bırakmamaya özen gösteriyormuş gibi yalayıp yutuyormuş kızın kulağını. Annem, Yunü'yü kaynanasının elinden kurtarmak için kadını omzundan yakalamış. Shangguan Lü'nün üzerindeki paçavralar dokunsan toza dönüşecek kadar eskiymiş. Annem elini Shangguan Lü'nün bir karakurbağasının derisini andıran soğuk ve yağlı karnına götürmüş. Shangguan Lü'nün karnının şöyle bir yoklayınca eli titreyerek geri sıçramış. Ardından kaynanasının saçını çekmeyi denemiş Yunü'yü kurtarmak için ama Shangguan Lü'nün darmadağınık saçı çürümüş bir saman yığını gibiymiş, saçını çekince bir tutam saç annemin elinde kalmış, saçsız kalan bölge kel bir kafa gibi parıldamış. Annem ne yapacağını bilemez bir halde dolanmış durmuş, bir yandan da kendi kendine küfrediyormuş, bu sıra Yunü'nün sesi çıkmaz olmuş bağırmaktan, vücudu da mücadeleyi bırakmış. İşte tam da bu sırada kalın bir oklava tezgâhın arkasından öne doğru yuvarlanmaya başlamış, hayat bulmuş gibi kendiliğinden anne-

min eline sıçrayıvermiş. Hünnap ağacından yapılmış olan bu kalın oklava nesiller boyunca Shangguan ailesi kadınlarının avuç içlerinin porselen gibi sert, kırmızı mor nasırlarla kaplanmasına neden olmuş. Yıllar önce Shangguan Lü'nün oklavayı eline alıp kendini dövdüğünü hatırlamış annem, nasıl kafasına ve kıçına vurduğunu hatırlamış ama işte nehir on yıl doğuya akarsa, on yıl da batıya akarmış, gün gelir devran dönermiş, hiyerarşi tersine dönmüş, eline oklavayı alan annem kendini çok rahat hissediyormuş. Oklavayı elinde bir güzel sallayıp Shangguan Lü'nün saçını yolduğu kafatasına geçirivermiş. Annem hayatında ilk kez birine vuruyormuş ve doğal olarak oklavanın kafatasına çarparken çıkardığı o tuhaf sesi de ilk kez duymuş. Tak! Öyle gevrek bir ses değilmiş bu, insanın dişlerini sızlatan kaba bir sesmiş. Oklavayı kaynanasının kafasına geçirince elinin titrediğini hissetmiş. O kirli ve çirkin kafatasında yarım daire şeklinde bir oyuk açılmış, oklavanın üzerindeki hamur izleri kafatasına yapışmış. Shangguan Lü'nün şişmiş vücudu ilk darbeyle iyice büzülmüş, kafası önce tuhaf bir biçimde sallanmış, hemen ardından hızla yukarıya doğru kalkmış. Shangguan Lü'nün titreyen vücudunun baskısı altında kalan Shangguan Yunü, ölümüne bir çığlık atmış. Annem oklavayı iki eliyle sıkıca tutup kaynanasının kilden yapılmış gibi duran kafasına defalarca indirmiş. Vurdukça daha seri, daha hayat dolu oluyor ve tüy kadar hafifliyormuş, oklavanın darbeleri arttıkça annemin ağzı da daha okkalı küfürler savuruyormuş: "Yaşlı piç, yaşlı hayvan, hâlâ yaşıyor musun sen? Sizin eve gelin geldiğimden beri tatmadığım acı kalmadı! Bana artıkları yedirdin, paçavralar giydirdin, beni insan yerine koymadın, oklavayla kafama vurdun, kızgın maşayla bacaklarımı çürüttün, oğlunu kışkırtıp üzerime saldın, yemek yerken kâsemi önümden aldın, sadece kız doğuruyorum –Shangguan'la-

rın soyu kuruyacak– diye etmediğin küfür kalmadı, yemek yemeği hak etmiyorsun sen, bir kâse kaynar yulaf lapasını yüzüme fırlattın, senin yüzünden tüm yüzümde çıbanlar çıktı, seni kurt kalpli, eli zehirli seni, ah seni yaşlı bunak, oğlunun bir katır olduğunu bilmiyor musun yoksa? Beni sokaklara düşürdünüz, kuyruğunu kaldırmış dişi bir köpek gibi sokak sokak gezdirdiniz, aşağılanmanın dibine vurdum, sizin yüzünüzden kaç kez günaha girdim, seni yaşlı hayvan seni!"

Annem oklavayı Shangguan Lü'nün başına geçirirken yıllardır içinde biriktirdiği tüm nefreti, dolu yağmuru gibi kustu, Shangguan Lü'nün vücudu yavaş yavaş gevşedi, gevşeyip kokuşmuş bir et parçasına dönüştü, vücudundaki tüm bit ve pireler kaçacak yer aradı. Çürümüş bir memeyi andıran beyni, yarılmış kafatasından dışarıya aktı. Annem, Shangguan Lü'nün kartal pençesi gibi parmaklarını tek tek açarak iyice nefessiz kalmış Shangguan Yunü'yü onun elinden kurtardı sonunda. Shangguan Yunü'nün kulaklarından birinin yarısı Shangguan Lü'nün dişsiz ağzından kurtulduktan sonra çiğnenmekten yapış yapış olmuş, küflü bir patates kurusunu andırıyordu...

4

Ay ışığı o gece çok güzeldi, ailecek uykuya daldıktan sonra Shangguan Laidi gün boyu sokaklarda dolanmaktan yorgun düşmüş Dilsiz'i uyandırmadan sessizce *kang*'dan aşağıya indi. Ay ışığı Dilsiz'in karanlık yüzüne vuruyordu, soğuk ay ışığı Dilsiz'in yüzünde siyah çakıltaşlarının üzerinde oluşan kırağıyı andırır izler bırakıyor-

du. Ağzı açık bir şekilde uyurken gök gürlemesini andırır bir sesle horluyor, sert dişleri demir gibi takırdıyordu. Şakakları beyazlamış bu adamın hayatı boyunca karşılaştığı felaketleri düşününce Laidi'nin içinden ondan özür dilemek geçti, uzun zamandır Kuşçu Han'la birlikte oluyordu, evdeki herkesin bu durumdan haberi vardı, olan bitenin farkına varmayan kahramanlık rüyasına dalmış olan Dilsiz'di bir tek. Askerî üniformasının üzeri çoktan küçük deliklerle kaplanmıştı, o madalyaları da artık rengini yitirmiş, bakır ve demir arası bir renge bürünmüşlerdi. Laidi yavaşça kapıyı açtı. Kapıyı açarken annenin ağır ve çaresiz iç çekişini duydu. Parlak ay ışığı sel gibi üzerine yürüdü, soğuk gece rüzgârı göğsüne çarptı. Gem vurulamayan Kuşçu Han çoktan dışarı çıkmış, avluda yüksek sesle öksürüyordu. "Ne diye sallanıp duruyorsun?" dedi Kuşçu Han. Laidi telaşla yanına koşup ses çıkarmasın diye onun ağzını kapatınca hoşnutsuz bir tavırla mırıldandı: "Neyden korkuyorsun ki, korkacak bir şey mi var?"

Laidi'yle birlikte köyün dışına çıktılar, henüz hasat yapılmamış ekinlerin arasında keçilerin açtığı küçük bir patikayı takip ederek bataklığa doğru yürüdüler. Sonbahar ortasıydı, ekinlerin sarı yapraklarında inci tanelerini andıran dizi dizi gece çiyi asılıydı. Gaomi Kuzeydoğu Bucağı da sessiz değildi, köylerdeki demirciler demir döverken fırınlardan yükselen dumanlar gökte ince bir altın tabakası oluşturuyor, yanmış kömür kokusu bir nehir gibi havada süzülüyordu. Ay ışığı gerçekten çok parlaktı, havaya yükselen dumanların her birini tek tek seçebiliyordunuz, dumanlar en sonunda birleşip ipekten bir buluta dönüşüyordu.

Laidi, Kuşçu Han'la birlikte kuş yakalamaya gelmişti. Uzun süredir tadı tuzu olmayan Kuşçu Han, işine kaldığı yerden devam etmeye başlamıştı. Gün boyunca bir-

kaç tane balıkçıl yakalayıp Laidi'ye vücudunu toparlaması için yedirmeyi kurup durmuştu. Tarlaların arasında yürürlerken hava çok soğuk olduğundan neredeyse birbirlerine yapışmış bir halde ilerliyorlardı. Kuşçu Han gün boyu gösterdiği kahraman tavırlarını Laidi'ye bulaştırmaktan korkmuyordu, böylece arada Laidi'nin zihinsel yükünü biraz da olsa hafifletiyordu. Kuşçu Han'ın koltuk altından yayılan o kuşlara özgü koku Laidi'nin içini ısıtıyordu. "Kuşçu Han, Kuşçu Han, Dilsiz, aramızda olanları er ya da geç öğrenecek, ikimizi de öldürür..." diye fısıldadı. Kuşçu Han bunun üzerine Laidi'nin beline daha sıkı sarılıp insanı büyüleyen bir ıslık çalmaya başladı.

Bataklığın kenarına vardıklarında Kuşçu Han, Laidi'yi ekin saplarından yapılmış üçgen şeklinde bir barakanın içine oturtup ona kıpırdamamasını söyledi, sonra barakanın tavanından birkaç atkuyruğu ve tel gibi bir şeyler koparıp ağır ağır bataklığın içinde deli gibi büyümüş sazların arasına doğru gitti. Ay ışığının altında vücudu parlayan, rengârenk, büyük bir kediyi andırıyordu, hareketleri çok çevikti ama hiç ses çıkarmıyordu, tuhaf ve gizemli bir havaya bürünmüştü. Laidi kara gözleriyle erkeğinin yapılı vücudunu izlerken içinde sonsuz bir duygu kabardı: Bunun neresi insan, bildiğin kutsal bir ruh bu adam! Onlarca yıl boyunca insanlık dışı bir yaşama katlanabilmiş adam gibi bir adam, bir insan o kadar şeyden sonra hâlâ hayatta olabilir mi, hem döndükten sonra kendini nasıl da çok kısa bir sürede toparlayıverdi hemen, bilenmiş bir kılıç gibi keskin, bir insan nasıl bu kadar marifetli olabilir, şu kuşu yakalayacağım, diyor, bir bakmışsın yakalamış, şu kadar kuş yakalayacağım, diyor bir bakmışsın getirmiş, sanki kuşdili biliyor, sanki kuşların sırrını elinde tutuyor, kuş krallığının imparatoru sanki. Laidi işte böyle düşünürken düşünceleri birden 3.

ablamın bir Zümrüdüanka'yı andıran yüz hatlarına kaydı. Şimdi gözlerimin önünde olan bu adam aslında ona ait, kuş krallığının imparatoriçesi o aslında ama ruhların rehberliği ve hiç de beklenmedik olayların sayesinde onun olan benim oldu işte, şimdi benim olan acaba ileride kimin olacak? Sonra kuzgun karası Sha Yueliang'ı düşündü, ardından canlı ve güçlü Sima Ku'yu ve Kuş Perisi'ne tecavüz etmiş olan Dilsiz'i, onlarca yıldır kalbinde birikmiş olan acı tatlı, tuzlu ekşi ne varsa hepsini düşündü, bir zamanlar elde silah, at sürdüğü yılları düşündü, ipek ve saten giyip sıcak şeyler içtiği günleri düşündü, atının kar gibi beyaz toynaklarıyla pelerinin kan kırmızısını düşündü, Zümrüdüanka gibi kanatlanıp tavus kuşu gibi kuyruğunu açtığı günleri düşündü, mal ve mülkün kolayca yitirilebileceğini, zenginliğin duman gibi havaya karışabileceğini düşündü. Sha Yueliang intihar ettiğinden beri ben, Shangguan Laidi, talihsizliklerle dolu engebeli bir yolda yürüyorum, delirdim, herkes bana koca olabilir, insanlar yüzüme tükürüp lanet okuyor, bu hayatta gerçekten iyi yaşadım mı? İyi desem kiminle kıyaslayabilirim kendimi, kötü desem yine yalnız ben, sık dişini ve Kuşçu Han'ın peşi sıra yürümene devam et... Laidi böyle düşüncelere kapılmış giderken burnunun direği sızladı, pek çok kez gözleri doldu ama ağlamadı, ay ışığı gerçekten gerçek olamayacak kadar parlaktı, yaprakların üzerine serin bir su gibi şırıl şırıl düşüyordu. Bataklığın sığ kesimindeki suyun yüzeyi, gümüş gibi parlıyor, yerle gök arasını kaplayan bu güzel ay ışığına altın ve gümüşten yapılmış cam kırıklarını andıran yansımalarla bataklıktaki çürümüş ot kokusu eşlik ediyordu.

Kuşçu Han eli boş döndü, barakadan aldığı malzemelerle tuzağı kurduğunu ve birazdan balıkçılların yakalanacağını söyledi. Ay ışığının parlaklığı o gece kuşlara, küçük hayvanlara, böceklere ve balıklara günün hangi

zamanında olduklarını unutturmuştu. Balıklar ve karidesler ay ışığı altında oynaşırken balıkçıllar da bu aydınlıktan istifade edip avlanmaya çıkmıştı. Kuşçu Han normal zamanlarda balıkçılların tek bacakları üzerinde tüm gece hareketsiz kaldıklarını ama o gece suyun kenarında iyice sokulup bir o yana bir bu yana yürüdüklerini ve uzun boyunlarını yumuşak bir yay gibi gerip avlanmaya hazır bir şekilde beklediklerini söyledi. Balıkçıllar uzun bacakları üzerinde uzun boyunlarını özgürce çevirerek etrafı gözetliyordu, dikildiler mi taş kesilen, hareket ettiler mi keyiflerince volta atan balıkçıllar ne güzeldir! Barakada dikilen Kuşçu Han da Laidi'nin gözünde bir balıkçıldı.

Kuşçu Han, yanına oturunca, ablam onun üzerine sinmiş olan o güçlü yabani ot kokusunu ve ay ışığının su gibi ferahlatıcı olan serin kokusunu açgözlü bir şekilde içine çekti, bu koku ablamı, ayıltıyor, sarhoş ediyor, rahatlatıyor ve çılgına çeviriyordu. Köyden uzak, sıcak bir barakanın içinde balıkçılların tuzağa yakalanmasını beklerken ablam, kendi giysilerini çıkardı, Kuşçu Han'ınkilerini de kendi soydu. Kuşçu Han ve Laidi'nin bu birleşmesi, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın engin göğüyle geniş topraklarına verdikleri bir hediyeydi, insan ırkının nasıl seviştiğinin bir göstergesiydi, çok yüksekten uçan bir kuşun göğü delmesi ve bereketli topraklar üzerinde bin bir çiçeğin açmasıydı. Onlar çılgınca sevişirken gözleri kamaşan ay, homurdanarak bulutların arkasına gidip dinlenmeye çekildi. Kuşçu Han, Laidi'nin üzerindeyken aklına Japonya'nın dağlarında kaldığı sırada yaşadığı üzücü bir hikâye geldi. "Laidi, Laidi, ben senden önce de kadın vücudunun nasıl bir şey olduğunu biliyordum..." dedi. Laidi'nin gözleri cırcırböceklerinin cıvıldadığı karanlıkta pırıl pırıl parlıyordu. "Anlatsana bana," dedi Laidi. "Anlatayım o zaman," dedi Kuşçu Han, Laidi'nin ince beline sarılıp.

Kuşçu Han bir çapa yapan çiftçi gibi bir yandan çapasını sallıyor, bir yandan da hikâye anlatıyordu. O yılın sonbaharında bir koçan mısır çalmak için dağın yamacına gittiğini söyledi. Japonya'nın dağlarında yaprakları sarı ve kırmızı olan rengârenk çiçekler vardı, hoş kokulu çiçekler dağın tüm yamacını kaplamıştı. O sıralar satırımı çoktan kaybetmiştim, saçım sakalım uzayıp birbirine karışmıştı, üzerimde karton ve kâğıtlardan yaptığım giysilerle onda yedi hayalete benziyorsam onda üç bile insanı andırmıyordum. Mısırlar çoktan toplanmıştı, geriye sadece dul bir kadın gibi yüzünü asmış olan mısır sapları kalmıştı. Aramaya devam ettim, onların mısırları geriye bir tane bile bırakmadan toplamış olacağına nasıl inanabilirdim ki? Sonunda bir tane buldum, kabuğunu soyup katır kutur kemirmeye başladım, çok çok uzun süredir tahıl yememiştim, dişlerim kamaştı, mısır da çok hoş kokuyordu. Mısır yaprakları hışırdayınca ayı geldi sandım, ayıyla düşmandık, aslında o ayıdan çok korkuyordum. Hemen utangaç bir ceset gibi yere uzandım, doğal olarak nefesimi de tuttum. Meğer gelen ayı değil de bir Japon'muş. Gelenin bir erkek olduğunu düşündüm başta; çünkü bol paçalı, büyük kırmızı bir işçi tulumuyla toprak sarısı bir mandarin ceketi giyiyordu, beline sazdan bir ip bağlamıştı, başında da mantar şeklinde büyük hasır bir şapka vardı. Başındaki hasır şapkayı çıkarıp mısır saplarının üzerine asınca o kuru ve toprak sarısı yüzünü gördüm, o da benim gibi yeterince beslenememiş biriydi işte, başının üzerinde bir tepsi inek boku gibi duran saçlarını görünce onun belki de bir kadın olabileceğini fark ettim, içimdeki korku yarı yarıya azalmıştı artık. Belindeki ipi çözünce ceketinin önü açıldı. Ceketinin kenarlarını yorgun bir kuşun rüzgâra karşı kanat çırpması gibi göğsüne doğru çekiştirdi. Bu, bir deri bir kemik kalmış, boncuk boncuk parlak terle kaplanmış,

üzerine tohum yapışmış göğsün üzerinde inek dili gibi sivri bir çift meme asılıydı. Aman Tanrım, bu bir kadın ve bir anne. Kuşçu Han kafasının içinde kavun çekirdeklerinin uğuldadığını hissetti, damarlarındaki sıcak kan elektrik akımı gibi birden beynine sıçradı, yıllardır dağ başında kalmaktan sertleşmiş, hareketsiz kalmış ve hantallaşmış vücuduna birden bir canlılık geldi. Sanki bir ağaçtan aşağıya atlar gibi doğruldu uzandığı yerden. Japon kadın, uzun çekik gözlerini ve ağzını kocaman açıp çığlık çığlığa bağırmaya başladı, hemen ardından çürümüş bir ağaç gibi olduğu yere devrildi. Kuşçu Han, Japon kadına açlıktan bayılmış gibi duran avına yaklaşır gibi yaklaştı. Tüm vücudu heyecandan titriyordu, parmakları ne yapacağını şaşırdı, kadının ölü bir balık gibi kıpırtısız duran soğuk memelerini avuçlayınca, o soğuk şeylerin parmak uçlarını fırından yeni çıkmış sıcak bir çörek gibi yaktığını duyumsadı. Elleri titriyordu, kadının beline sardığı kuşağı beceriksizce açınca kuşağın içinden iki tane, düzleşmiş pişmiş patates düştü. Patateslerin insanın içini titreten kokusu Kuşçu Han'ın bütün ilgisini üzerlerine çekti, birden başı döndü, o iki patates her an kaçmaya hazır iki yaramaz sincaba benziyordu. Patatesleri kendinden geçmiş bir halde avuçladığı gibi sıkmaya başladı, patateslerin avucunda çığlık attığını duydu. Sonra birden boğuluyormuş gibi bir hisse kapıldı. Kendine geldiğinde elleri bomboştu, o iki patatesin kaçtığını mı yoksa midesine mi indiğini bilmiyordu. Sonra patateslerin kendini boğduğuna karar verdi. Ardından eliyle boynunu yokladı, eli patates kokuyordu. Acıkmıştı, ağzının suyu aktı ama görünürde yoktu o güzelim patatesler. Kadının üzerini aradı sonra, etrafta devriye gezdi, arzuladığı patatesleri bulamayınca büyük bir hayal kırıklığına uğradı. Sonra doğrulup kadının memelerine bakmaya gitti, içinde yapması gereken bir şey daha olduğuna dair

belli belirsiz bir duygu vardı, kadını yerde öyle boylu boyunca uzanmış bir halde bırakıp gidemezdi. Kadın, önünde uzanan o Japon kadın, belki de o yıl gördüğü o kadın polis olabilirdi, kadın o zaman dağda yaptığı baskında iki kardeşinin mahvına neden olmuştu. Japonlara olan nefretini hatırlamaya başladı yine yavaş yavaş, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda yakalanıp çalışma kampına getirilmesi, Japon kömür madenlerinde köpek gibi çalıştırılması ve Shangguan'ların o masum kızından ayrıldığı sahne, gözlerinin önünde belirince göklerde çok yüksek bir yerden bir ses yüksek sesle seslendi: "Becer onu, intikamını al!" Sonra vahşi bir şekilde kadının tulumunu yırtıp çıkarınca kadının üzerinde yumruk büyüklüğünde siyah bir yama olan kirli ve koyu kırmızı donunu gördü. Sanki başının üzerinden buz gibi bir suyun döküldüğünü hissetti, kalbi heyecanla atıyor, eti titriyordu, hemen ardından büyük bir üzüntü duydu. Birden çok uzun zaman önce olan bir şeyi hatırladı, annesi Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda öldürüldükten sonra defin için gelen ölü kaldırıcıları, annesinin giysilerini değiştirirken annesinin de tıpkı bu Japon kadın gibi üzerinde yumruk büyüklüğünde siyah bir yama olan kirli ve koyu kırmızı donu olduğunu görmüştü. Patates ve mısır karışımı bir bulamaç kustu. Kendini çok üzgün hissediyordu. Mide krampları içinde iki avuç toprak alıp kadının üzerine attı, ayağa kalkıp sendeleyerek dağa doğru yürümeye başladı...

Laidi doğrulup Kuşçu Han'ın köşeli yüzüne baktı çok duygulanmış bir halde, "Sevgilim! Ne iyi adamsın sen..." diye mırıldandı. Kuşçu Han sert sakallarını Laidi'nin kiraz gibi meme uçlarına sürterken, "Eğer o işi sonuna kadar yapsaydım hem göğü hem de seni incitirdim! Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na bile dönemez, seni de göremezdim..." İkisinin de kalbi, tatlı bir sıcaklıkla doldu, birbirlerine daha sıkı sarıldılar, ikisi de diğerinin bedenine gi-

rip sonsuza kadar orada kalmak istiyordu, kimsenin öğretmediği içlerinden gelen bir bilgiyle dönüp durdular yerde, sevişmelerinin en tatlı yerinde boş boş konuşup gevezelik ettiler, ay ışığı zehirli bir şurup gibi vücutlarından aşağıya akıyordu.

Gece yarısından sonra kalkıp üzerlerini giyindiler, balıkçılların yakalanıp yakalanmadığını görmek için bataklığa gittiler. Ay bembeyaz, rüzgâr efil efildi, havada ışıltılar vardı, bataklık gece yarısından sonra açmış tuhaf çiçeklerin insanı sarhoş eden kokularıyla kaplıydı, birkaç büyük beyaz kuş, ay ışığına doğru cıvıldaşarak uçuyordu, gür yapraklarla bezenmiş küçük bir ağacın üzerine bir grup su kuşu tünemişti, kuşlar ağacın meyvelerini andırıyordu. Ay ışığı gerçekten de çok muhteşemdi. Laidi, Kuşçu Han'ın peşi sıra sazların arasına girdi, bir ok atımı ilerlediklerinde ayaklarının çamura bulandığını hissettiler, iki balıkçıl düşmüştü tuzağa. Kuşların ikisi de bayılmıştı, demir rengindeki uzun gagaları çamurun içine gömülmüştü. Kuşların bu haline dayanamayan Laidi, "Onları serbest bıraksak yine yaşarlar mı?" diye fısıldadı. "Bu sana bağlı!" dedi Kuşçu Han.

Akşam olduğunda balıkçıl sürüleri akşamın muhteşem parıltısında bataklığın üzerinde uçuşuyordu, balıkçılların güzelim kanatları genç kızların etekleri gibi salınıyordu havada.

5

4. ablam, evdekilerin hayatını kurtarmak için kendini satıp orospuluğa başlamıştı, bu biz Shangguan ailesinin acı sırlarından biridir. Onun bize çok iyiliği dokun-

muştur, nereye gitse yanında taşıdığı ve içine değerli mücevherler sakladığı *pipa*'sıyla bir gün geri döndüğünde annemin kırık inci tanelerini andıran gözyaşları hepimizin zihnine kazındı. Shangguan ailesinde ölen ölmüş, kaçan kaçmıştı, rüzgârın dağıttığı bulutlar gibiydik, yıllardır hiçbir haber alamadığı 4. ablamı gören annemin içi parçalandı, nasıl üzülmesindi ki!

4. ablamın *pipa*'sının içine sakladığı tüm mücevherlere halk komünü tarafından el konuldu, ezilmiş kutusunun içine konmuş *pipa*'sıyla eve geri döndü. Annemle birbirlerine sarılıp uzun uzun ağladılar, ağladıktan sonra ikisi de gözyaşlarını sildi. 4. ablam, annemin beyazlaşmış saçlarına bakıp, "Ana, seni bir kez daha göreceğimi hiç sanmı..." dedi. Daha sözünü bitirmeden yine ağlamaya başladı. Annem onun omzuna dokunup, "Xiangdi, Xiangdi, benim yürekli güzel kızım..." dedi.

Ablam, kız kardeşlerini sorunca annem elini sallayarak, "Onlar hakkında hiçbir şey sorma!" dedi. Ablam bana bakıp, "Kardeşim Jintong'un sağ kalmasına çok sevindim, böylece Shangguan'ların soyu devam edecek," dedi. Annem çaresiz bir halde, "Aptal kızım benim, neyin soyundan bahsediyorsun, bugünlerde artık bunun bir önemi kalmadı," dedi.

4. ablamın tarihi, kan ve gözyaşıyla ıslanmış, trajik bir tarihti, ona müdahale etmeye hakkımız yoktu, hiçbir şey sormadık. Dokunsan kanayan yaralarını iyileştirmekti tek derdimiz. Ama yabancılar böyle düşünmüyordu, tek düşündükleri şey, ailemizin başına yeni bir şey gelmesi ve onlara yeni ve heyecan verici bir gösteri sunmamızdı.

Ablam eve döndükten sonra evden hiç çıkmadı. Ama Shangguan ailesinin onlarca yıldır orospuluk yapan ve bu yıllar boyunca değerli mücevherler biriktirmiş olan kızlarının geri döndüğü haberi Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda bir rüzgâr hızıyla yayılıverdi. Tarlalara gidip

fare yuvalarını kazarak tahıl aradığım bir gün Topal Chen'ın karısı Fan Guohua bana gülerek, "Ağabey, ağabey, niye kendini sıkıntıya sokuyorsun? Fare yuvasında bir parça yiyecek bulmak için çektiğin şu sıkıntıya bak! Ablanın getirdiği mücevherlerin bir kısmını sattın mı bir tren dolusu pirinç ve un alırsın!" dedi. Kaynatasıyla yattığı bütün köyde bilinen bu kadına tiksinerek bakıp, "Şimdi iyi yellendin ama," dedim. Yanıma sokulup, "Ağabey, duyduğuma göre geceleri parlayan bir inci varmış, yumurta kadar da büyükmüş, öyle mi? Geceleri parladığında odanın içinde kıpkırmızı bir ışık oluyormuş, uzaktan bakınca yangın çıkmış gibi görünüyormuş! Baldızına göster de yüzü gözü açılsın biraz. Ablandan benim için küçük bir takı isteyebilir misin, soya fasulyesi kadar bir inci de olur, saç teli kadar ince bir kolye de?" diye fısıldadı. Sonra işveli bir tavırla kaşını kaldırıp, "Baldızın böyle kara derili olduğuna bakma sen, karakurbağası gibi bir tenim olsa da etim hassas ve hoş kokuludur. Beyazın eti gevşektir, sarınınki kepekli, siyahınkiyse suludur derler, kel, çopur ya da yara izleriyle kaplı olanlar bile kimine çekici gelir..." dedi.

Ablamın evde saklanması da bir işe yaramadı, felaketlerden kurtulamadı bir türlü, boşuna dememişler, evdeki hesap çarşıya uymaz diye, ağaçlar sükûnet istese de rüzgâr izin vermez. Halk komünü hastalıklarla savaşmak için vahşi bir mücadeleye girişince sınıf eğitimi verilen salonda bir sergi düzenlendi. Bu, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın tarihinde düzenlenen ikinci sınıf eğitimi sergisiydi, serginin içeriği bir öncekiyle aşağı yukarı aynıydı, Shangguan ve Sima ailelerini tasvir eden berbat resimler vardı yine, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın tarihi, Shangguan ve Sima ailelerinin tarihiydi sanki. Halk resimlerle hiç ilgilenmedi, onların tek merak ettiği 4. ablamın sergiledikleriydi. Halk komünü, ablamın bütün yaşamı boyunca biriktirdiği değerli mücevherleri cam bir kabine

koyup halka sergiledi, o parlak mücevherler halkın gözlerini kamaştırdı.

Serginin açılmasından üç gün sonra halkın mücevherlere olan coşkusu yavaş yavaş geçip yerini gözler görülür bir artışla sınıf düşmanlığına bıraktı. Halk komünü öyle marifetliydi ki bu kez de ablamı sergiye getirip sergilenen mücevherlerle ilgili anılarını anlatmasını istediler ondan.

Gözlüklü, alnının tepesi sarı bir kabak gibi parlayan kel bir adam –Komünist Partisi Propaganda Komitesi Başkanı– yanında yarı otomatik tüfekler taşıyan dört milisle birlikte bizim evin kapısını çaldı bir gün. Ablamın tüm vücudu titriyordu, el yordamıyla bir şeyler arandı. Sonunda aradığı şeyi buldu, sigarasını yaktıktan sonra iyice körükledi. Sigara içtiğinden dişleri koyu sarıya dönmüştü. Öz kızı olmasına ve ailesi için yaptığı onca fedakârlığa rağmen benim şu pinti annem, ablamın sigara içmesinden ölesiye tiksiniyordu. Ablam, benim ona aldığım, Tedarik ve Pazarlama Kooperatifi'nin sattığı bir fen'lık "Tutumlu" adından bir sigara içiyordu. Ablamın parası sadece iki paket sigara almaya yetiyordu. Sigarayı içerken neredeyse yalayıp yutuyor, dumanı içine derin derin çekiyordu, ablam sigarayı körükleyince tütünün yanarken çıkardığı çıtırtı duyuluyor ve etrafa yanmış kumaşı andıran bir koku yayılıyordu. Çok kısa bir süre içerisinde ablamın yaşlı bir kadına dönüştüğünü gördüm. Ablamın hüzünlü gözlerinde üzerine sinek konsa yapışıp kalacağı sarı bir reçineyi andıran zayıf bir ışık parlıyordu. Belki korkuyordu, belki de hiç korkmuyordu. Belki kin duyuyordu, belki de duymuyordu. Onun o yoğun ve pis kokan bir duman tabakasıyla gölgelenmiş çirkin yüzüne, insan bakmaya bile cesaret edemiyordu. Görmüş geçirmiş annem bana, "Jintong, git de kapıya bak, eğer hayırlı bir işse kötülük gelmez, kötü bir şeyse de zaten kaçamayız," dedi.

Kapı açılınca Memur Yang yüzünde o komün memurlarına has kibirli ifadeyle içeriye doğru uygun adım yürümeye başladı, kısa boylu küçük bir adamdı ama öyle büyüklenen bir tavrı vardı ki, görseniz kan yürümüş eşek siki sanırdınız. Arkasından gelen dört milis de kaplan kürküne bürünmüş birer tilkiydi sanki, omuzlarında tüfekleriyle çalımla yürürken tüfeklerinin ahşap kaplama kabzalarına vuruyorlardı, pat pat diye. Annem gözlerini kısıp Memur Yang'ı incelemeye koyuldu. Memur Yang[1] biraz keyifsiz görünüyordu, keçi gibi öksürdü birkaç kez, yana dönüp ablama, "Shangguan Xiangdi, bize eşlik eder misin?" dedi. Bu cümleyi onlarca yıldır duymaktan alışmıştık artık. Bu cümlenin arkasında saklanan kötü anlamı avucumuzun içi gibi biliyorduk, bu cümlenin hapse girmek ya da halkın gözü önünde infaz edilmekle eşanlamlı olduğunu çok iyi biliyorduk. "Niye?" diye atıldı annem, "Kızım ne suç işlemiş olabilir?" "Suçlu olduğunu kim söyledi?" diye kaçamak bir cevap verdi Memur Yang, "Ben onun bir suç işlediğini mi söyledim ki? Böyle bir şey demedim ben, ben sadece ondan bize eşlik etmesini istedim." "Onu nereye götürüyorsunuz?" diye sordu annem. "Sen bana soruyorsun, ya ben kime soracağım?" dedi Memur Yang, "Ben de gidip değirmendeki eşeğe sorayım bari, anırmasını dinleriz." Annem, ablamın önüne geçip keskin bir dille, "Gitme sakın, bir suç işlemedin sen, hiçbir yere gitmiyorsun!" dedi. Dört milis, tüfeklerinin ahşap kaplama kabzalarına vurdu yine. "Vurup durmayın şunlara," dedi annem küçümser bir tavırla, "bu sesi çok duydum ben, Japon şeytanları başımın üzerinden havan topu ateşlerken siz daha ananızın karnında bile değildiniz!" Memur Yang, çalımını bir kenara bırakıp, "Anacığım,

1. (Çince) Keçi. (Ç.N.)

ikramı şimdi kabul etmezseniz sonra zorla da olsa yiyeceksiniz, cezasıyla birlikte!" dedi sert bir tavırla. "Demek bir öksüzle dul anasına kabadayılık taslıyorsun, Tanrım ne günlere kaldık!" dedi annem. Ablam belli belirsiz gülümseyip ayağa kalktı, "Ana, boşuna dil dökme bunlara!" dedi. Ardından Memur Yang'a dönüp, "Çıkıp dışarıda bekleyin, ben de kendime çekidüzen vereyim!" dedi.

4. ablamın şehit olmuş o kahraman kadınları taklit edeceğini düşündüm bir an, infaz edilmeden önce gidip makyajını tazeleyecekti, bunu belki de kendi doğasından, güzelliğin doğasına olan aşkından ötürü yapıyordu, saçı başı darmadağın bir halde insan içine çıkmak istemiyordu işte. Sigarasını öyle bir içine çekti ki neredeyse dudakları yanacaktı. Sonra sigarasının üzerine tükürdü, sigara kâğıdını ve filtresini ayırıp –bunu Shangguan Pandi de yapardı– Memur Yang'ın önüne fırlattı, bu hareket meydan okuyucu, belki de kışkırtıcı bir hareketti, Memur Yang hemen ayaklarının önünde hâlâ yanmakta olan tütünlerden çıkan dumana bakınca yüzünde ne yapacağını bilemez, utangaç bir ifade belirdi. "Acele et, sana on dakika veriyorum!" dedi Memur Yang. Ablam tembel tembel doğu kanadındaki odaya doğru seyirtti, içeride neredeyse bir saat oyalanınca telaştan ne yapacağını şaşıran Memur Yang ve dört milis, avluda volta attılar. Memur Yang defalarca gidip odanın penceresini tıklatmasına rağmen ablamdan hiçbir karşılık alamadı. Ablam sonunda dışarıya çıkabildi. Kırmızı ipekten klasik bir Çin elbisesi giymişti üzerine, olağanüstü görünüyordu. Ayağında işlemeli saten ayakkabılar, boynunda da bir dizi inci kolye vardı. Yüzünü pudralamış, dudaklarına parlak kırmızı bir ruj sürmüştü. Beli bir söğüt dalı gibi inceydi, elbisesinin beline kadar gelen yırtmacından yanıp sönen beyaz bacakları görünüyordu. Gözlerinde acımasız, soğuk ama gururlu bir ifade vardı. Ablamı bu hal-

de görünce içime bir suçluluk duygusu çöreklendi. Çok utanmıştım, ona bir kere baktıktan sonra bir daha başımı bile kaldıramadım. Japonların yükselen güneş bayrağı altında doğmuş olmama rağmen Çin'in kırmızı bayrağı altında yetişmiştim ve bu yüzden ablam kadar güzel bir kadını sadece filmlerde görmüştüm. Memur Yang'ın küçük yüzü kıpkırmızı olmuştu, dört milisin havası sönmüş, aptal aptal bakınmaya başlamışlardı. Ablamın kuyruğuna takılıp avludan çıktılar. Ablam tam kapıdan çıkarken bana doğru dönüp gülümsedi. O şeytani gülüşü hayatım boyunca hiç unutmadım. Sık sık rüyalarıma girip rüyalarımı kâbusa çevirdi. Annem içini çekip ağlamaya başladı, o kırışık yüzü yaşlarla doldu.

Sınıf eğitimi sergi salonuna zorla davet edilen ablam kendi mücevherlerinin yanında ayakta dikiliyordu. Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın köylüleri iyice çıldırmıştı, sanki çok nadir görülen bir hayvanı göreceklermiş gibi 4. ablamı görmeye geldiler. Komiteden gelenler ablama bu mücevherleri nasıl elde ettiğini sordular. Ablam cevap vermedi, sadece gülümsemekle yetindi. Ablamın sahne almasıyla birlikte sınıf eğitimi sergisi anlamını tamamen yitirdi.

Erkekler bir orospuyu görmeye geliyordu. Kadınlar da bir orospuyu görmeye geliyordu. Tamam, ablam düşmüş bir kadın olabilirdi; ama zayıf bir deve bir attan daha iri sayılırdı ve çirkin bir Zümrüdüanka bile bir tavuktan daha güzeldi. Ablamın ateş kırmızısı elbisesi, sergi salonunu kıpkırmızı bir ışıltıya boğmuştu, uzaktan bakıldığında salonda yangın çıkmış gibi görünüyordu, tam da o anasını sattığımın Fan Guohua'sının söylediği gibiydi. Ablamın genelev geçmişi, erkeklerin buraya gelmesi için yeterli psikolojik altyapı oluşturmuştu. Ablamın sergilediği cazibe, elinde tuttuğu orkide, bakışlarındaki o berraklık, salınan kalçaları, kıkırdaması ve işvesi sınıf eğitimi sergi salonunda bir tufan etkisi yarattı, hatta

halk komününden gelen burnu havada memurlar bile ne yapacaklarını şaşırıp soytarı gibi davranmaya başladılar. Neyse ki Komünist Parti Sekreteri Hu, devrimin eski sağlam kalelerinden biriydi de bir hışımda ablamın yanına gidip göğsüne bir yumruk attı. Sekreter Hu çok gözü kara bir adamdı, bir yumrukta ne taşlar ne tuğlalar kırmıştı, ablam onun yumruğuna dayanabilir miydi ki? Bir süre sendeledikten sonra yere devrildi elbet. Sekreter Hu, ablamı saçından tutup ayağa kaldırırken koyu bir Jiaodong ağzıyla küfrü bastı: "Anasını siktiğimin X'i, sınıf eğitimi sergi salonuna koşturup bir genelev açacağını mı sandın! Seni anasını siktiğimin, konuş hadi, fakirleri nasıl soyup soğana çevirdiğini anlat çabuk!" Sekreter Hu küfrederken bütün komün kadroları, hep bir ağızdan kükreyip kendi sağlam duruşlarını gösterdiler. Memur Yang kolunu havaya kaldırıp birkaç slogan attı. Sloganın içeriği on yıl önceki sloganlarla aynıydı, "Sınıf düşmanlarının çektirdiği acıları unutmayın, akan kan ve gözyaşlarınızın intikamını canlı tutun," türünden bir şeylerdi işte, kalabalıktan bu slogana sadece bir avuç insan katıldı. Gözlerinden ateş püsküren ablam, kendini tutamadan gülmeye başladı. Sekreter Hu, elini ablamın saçından çekince ablam dağılmış saçını düzelterek, "Söyleyeceğim, söyleyeceğim, bırakın da konuşayım..." dedi. "Gerçeği itiraf et, hiçbir şeyi gizleme!" diye kükredi memurlar. Ablamın gözleri yavaş yavaş kararmaya başladı, birden o mor gözlerinden parlak gözyaşları süzüldü, gözyaşları elbisesinin önüne düşüyordu. "Orospuluk yapanlar bedenlerini satarak ekmek parası kazanır, para biriktirmek hiç de kolay bir şey değil, pezevenkler paranı zorla elinden alır, serseriler dayılanır, benim şu gördüğünüz mücevherlerimin hepsinin üzerinden kan damlıyor..." dedi. Ablamın o güzelim gözleri birden parlamaya başladı yine, gözlerindeki ateş gözyaşlarını kuruttu. "Kendi ka-

nın ve kendi terimi katarak kazandığım parayı soyduğunuz yetmiyormuş gibi bir de hâlâ üzerime geliyorsunuz, beni buraya zorla çıkarıp soytarı ediyorsunuz, benim gibi kadınların görmediği erkek mi kaldı sanıyorsunuz? Japon şeytanı da gördüm, yüksek yetkili devlet adamı da, seyyar satıcısından tutun da babasının parasını çalıp bana gelen delikanlılara kadar her çeşidini gördüm, kimseyi ihmal etmedim, memen varsa ana sayılırsın, paran varsa koca..." "Biraz daha açık ol!" diye kükredi memurlar. Ablam alaycı bir gülümsemeyle, "Demek tek kavganız beni sahte bulmanız, gerçek beni mi görmek istiyorsunuz, öyle elbisenin üzerinden göremezsiniz, tuhaf kaçar, ananız bugün sizi eğlendirmeye geldi buraya," dedi. Bunları söylerken eli, artık ustalaşmış hareketlerle koltuk altındaki düğmeleri açıyordu, sonra birden hepsinin zihinlerini açtı, elbisesi yerdeydi artık, çırılçıplak kalmış ablam keskin bir dille haykırdı: "Bakın hadi, hepiniz gözlerinizi iyice açın! İnsanları nasıl mı soyuyormuşum, işte bununla, işte bununla ve işte bununla! Parayı veren düdüğü çalar! İyi bir iş bu anlayacağınız, ne rüzgârdan yana bir derdin olur ne de yağmurdan tasalanırsın, yemeğin iyisini yer, içkinin güzelini içersin, her gün gelin olur, her gece gerdeğe girersin! Hepinizin evinde karısı ve kızları vardır mutlaka, bırakın da bu işi yapsınlar, hepsini bana gönderin, ben onlara çalgı çalmasını da öğretirim, şarkı söylemesini de, onlara erkeklerle nasıl cenk edeceklerini gösteririm on sekiz savaş aletiyle[1], hepsini ekmek teknenize çeviririm! Beyler hadi bakalım düdüğü kim çalacak? Ananız bugün

1. Klasik Çin romanları ve eski metinlere göre on sekiz savaş aleti; süvari kılıcı, mızrak, kılıç, dövüş sopası, teber, balta, savaş baltası, kancalı kılıç, üç dişli mızrak, zincirli kırbaç, topuz, çekiç, demir pençe, üç dişli teber, uzun mızrak, kısa sopa, baston ve gürze benzeyen ama iki uçtaki yuvarlak parçaların arasında sadece zincir olan göktaşı çekici denilen bir savaş aleti. Kaynağa göre bunların arasına tatar yayı, kalkan, zincir vb. aletler de girebilir. (Ç.N.)

sadaka dağıtıyor, kârsız iş tutacak, beklemesi bedava, kızıl orospunun tadına bakın! Ne oldu, korktunuz mu yoksa, tavuk musunuz hepiniz? Yoksa çükünüz mü kalkmıyor?" Ablamın bu alaylı tavrı Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın birkaç dakika önce gözleri parlayan tüm erkeklerinin başlarını önlerine eğmesine neden oldu. Ablam memelerini kaldırıp Sekreter Hu'ya çevirerek, "Sayın sekreter, bakmak istemediğine inanmıyorum, baksana hadi, pantolonunun içindeki Luger P08 nasıl da kalktı bak, çadırı kurmuşsun. Gelsene hadi, eğer siftahı sen yapmazsan kim yapacak?" dedi. Ardından sekretere doğru müstehcen hareketler yapmaya başladı, bir yandan belagat yeteneğini konuşturuyor, bir yandan yaralı memelerini kaldırıp Sekreter Hu'ya doğru ilerliyordu, yüzü kıpkırmızı olan sekreterse geri geri kaçmaya çalışıyordu. Jiaodong'dan gelen bu güçlü ve muhteşem kahramanın, kaba yüzü yapış yapış ter içinde kalmıştı, bir domuzun kılları gibi havaya dikilen saçlarının dibinden buharlı tencereden çıkar gibi dumanlar çıkıyordu. Birden burnunun ucu sıcak bir kerpetenle sıkıştırılmış bir köpek gibi acı bir çığlık attı, delirmişti artık, demir gibi yumruğunu kaldırıp ablamın yüzüne geçirdi, ablam kalabalığın çıkardığı gürültü eşliğinde inleyerek yere serildi, burnundan ve dişlerinin arasından kan geliyordu...

Sekreter Hu büyük bir hata yapmıştı, o günden sonra kimsenin bilmediği bir yere tayini çıktı.

Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın vicdan sahibi kadınları, o gün komün kadrolarının ve kendi kocalarının işlediği günahlara lanet okuyup küfrettiler. Ablamın etrafını sarıp giyinmesine yardımcı oldular. Genç ve sağlıklı birkaç kadın, neredeyse ölmek üzere olan ablamı kaldırıp sergi salonunun dışına, sokağa taşıdı, arkalarından gözü yaşlı kadınlar ve yüzlerinde ciddi bir ifade olan, daha şimdiden yaşlanmış gibi duran birkaç küçük çocuk geli-

yordu, kimse konuşmadı, trajik bir gösteriye dönüştü ablamı taşımaları. Ablamın ateş kırmızısı elbisesi kendini kahramanca feda eden bir şehit gibi sürünüyordu yerde.

O günden sonra 4. ablam bir gecede ünlendi, soyunarak herkesi şaşırtmış, cahil ve inatçıların ruhlarını ve kalplerini kanatmış, çiviyi çiviyle sökmüş, kokuşmuş kötü bir şeyden bir mucize yaratmış, eylemsizlikten harekete geçmişti. Köyün iyi kalpli kadınları kalın seramik bir kâse ve sukabağından bir kepçeyle bizim eve ablama geçmiş olsuna geldiler, kâsede un, kepçedeyse yumurta vardı. Kadınların bu hareketi annemi çok duygulandırdı, köydeki hiç kimsenin şimdiye kadar Shangguan ailesine böyle bir yakınlık göstermediğini söyledi. Ne yazıktır ki ablamın zihni bir daha açılmadı, Sekreter Hu'nun demir yumruğu onu içinden çıkamadığı bir komaya sokmuştu.

6

Eyalet başkentinde düzenlenen üçüncü sınıf kadro toplantısında Lu Shengli önemli bir konuşma yaptı, birkaç saygın yaşlı liderin övgü dolu bakışlarını ve meslektaşlarının kıskanç bakışlarını üzerinde hissedince çok iyi bir konuşma yaptığından emin oldu. Son yıllarda eyaletler de bir merkezin önemini anlamaya başlamışlardı, toplantıda oturarak değil de mikrofonun önünde dikilerek konuşma yapılıyordu, zekâ geriliği olan, hitaben konuşmayı peltek peltek konuşmaktan ayıramayan bu yetkililer için mikrofon başında ayakta dikilirken konuşmak şüphesiz bir işkenceydi ama bu, Lu Shengli için kendini gösterebileceği bir şova dönüşmüştü. Konuşma metnini rulo haline getirip elinde sallamaya başlamıştı. Net ve

fingirdek olmayan bir tonda konuşuyordu. Ağırbaşlı davranıyordu ama canlılığı da elden bırakmamıştı. Biraz şımarıktı ama aşırıya kaçmıyordu. Arada çeşitli jestler yapıyordu abartıya kaçmadan. Ellilerinde olmasına rağmen genç bir kadının büyüleyici çekiciliğine sahipti hâlâ. Bakımlı görünüyordu ama makyajını da abartmamıştı. Üzerinde sade ama asil duran giysiler vardı. Mikrofonun önünde zarif bir şekilde konuşurken tüm dikkatleri üzerine çekiyordu, kısacası toplantının en parlak yıldızı oydu. Veda yemeğinde yaşlı liderlerden biri onu çağırıp yanına oturttu. Adam küçük bir ayının pençesini andıran kızışmış eliyle Lu Shengli'nin çıplak dizini okşarken, "Lu, özel hayatın nasıl gidiyor?" diye sordu nazik bir tavırla. Lu Shengli bir kahkaha atıp, "Hunlar daha yenilmemişken nasıl evde kalabilirim ki?!" dedi. Yaşlı lider çok doğal bir onaylama kahkahası atıp hemen ardından ciddi bir tavırla Lu Shengli'yi bu konuda aydınlatmaya koyuldu.

Lu Shengli veda yemeğinden sonra otele döndüğünde biraz başı dönüyordu. Kardeş şehrin belediye başkanı telefon açıp onu ikinci kattaki balo salonuna davet edince Lu Shengli sarhoş olduğunu ve dans edemeyecek bir halde olduğunu söyledi. Adam komik bir şeyler söyleyince Lu Shengli güldü ve ardından telefonu kapattı. Oda kapısının tokmağına "Rahatsız Etmeyin" kartını astıktan sonra kendini küvetin içine attı. Sıcak suya girince uykusu geldi. Telefon yine çalınca dans için arıyorlardır, deyip açmaya üşendi. Telefonun birkaç kez çalıp susacağını sanmıştı ama telefon Çin Seddi'ne varmayan adam olamaz tavrıyla –mutlaka varılmalıydı– durmadan çaldı durdu. Sonunda pes etti, üzerinden sular damlayan kolunu küvetten çıkarıp klozetin arkasındaki seramik duvarın üstünde asılı duran almacı eline aldı. Tembel bir sesle, alo, dedi. Karşı taraftan karşılık gelmedi. Arayanın

kim olduğunu sordu. Karşı taraf da onun Belediye Başkanı Lu olup olmadığını sorunca evet dedi. "Başkan Lu çok dikkatli olun," dedi karşı taraf. "Neye dikkat edecekmişim!" dedi Lu Shengli. "Biri sizin kuyunuzu kazıyor, belgeler çoktan Disiplin ve Denetleme Komisyonu'na gitti, ellerinde çok sağlam kanıtlar var," dedi karşı taraf. Lu Shengli bir an sessiz kaldı, hemen ardından, "Kimsin sen?" diye sordu. "Sizin şehirde 'Doğu'nun Kuş Cenneti' diye bir yer var mı?" diye sordu karşı taraf. "Seninle görüşmek istiyorum," dedi Lu Shengli. "Mümkün değil," dedi karşı taraf, "Başkan Lu, iyi şanslar."

Lu Shengli küvette yorgun bir halde uzanırken kıvrılarak yukarıya doğru süzülen buharları izledi boş boş, yan odadaki sifonun çekildiğini duydu. Zihninde pislik taşıyan bir girdap dönüyordu sanki. Kendinin bu girdaba kapılıp bir kanalizasyonun karanlığını boylayacağını düşündü birden. Küvetten artık buhar çıkmayana kadar suyun içinde uzandı, banyonun tavanında birikip soğuk su damlalarına dönüşen buhar tane tane üzerine damlıyordu. Suyun üzerinde domuz yağını ya da pıhtılaşmış yağı andıran bir tabaka oluştu, suya düşen damlalar sanki cama vuruluyormuş gibi melodik bir ses çıkarıyordu. Lu Shengli'nin kibirli alnına vuran su damlaları sanki tokmakla *tofu* eziliyormuş gibi sesler çıkarıyordu. Lu Shengli doğrulup sudan sıçrayan büyük, beyaz bir balık gibi çıktı küvetten. Aynada kendi vücudunu inceledi, yaşı artık yüzyılı yarılasa da memelerinin dik, belinin ince ve karnının düz olduğunu gördü. Hayal kırıklığının üstesinden gelmek için kullandığı güç, güzelliğiydi. Hızlı ve marifetli bir şekilde vücudunu kurulayıp üzerini değiştirdi. Saçına Osmanthus yağı sürüp boynuna büyüleyici bir koku sıktı. Sonra o gün onu eyalete getiren şoförü arayıp hızla arabayı hazır etmesini istedi. Lu Shengli yarım saat sonra otobanda saatte yüz elli kilometre hızla

Gaomi Kuzeydoğu Bucağı Dalan şehrine giden lüks bir limuzinin içinde oturuyordu.

Evine vardığında sabahın üçü olmuştu. Yüksek topuklu ayakkabılarını ve elbisesini çıkardı, üzerinde sadece iç çamaşırlarıyla pürüzlü ve kaygan cilalı zeminde kendi yaşama alanını çok titiz ve çok dikkatli bir tavırla denetlemeye çıkmış dişi bir hayvan gibi tur atmaya başladı. Yer lambasını açıp tavan lambasını kapattı, yer lambasının portakal sarısı loş ışığı odanın içini sıcak ve huzurlu bir hale getirdi. Birkaç gündür evde olmadığından odanın içi havasızdı, perdeleri çekip alüminyum doğrama pencerelerden birini açtı. Gece yarısının tespih ağacının o hoş kokusunu taşıyan temiz havası girdi içeriye. Avlunun altın sarısı ışığı altında duran, fıçılara dikilmiş, parlak yapraklı üç tespih ağacına baktı. Ağaçların altın parçalarını andıran çiçeklerinin yaprakları ağaçların üzerini yıldız gibi kaplamıştı. Avluda bunun dışında kauçuk ağaçları, çikaslar ve birkaç zarif bambu vardı. Avlunun hemen önündeki sakin sokaktan kan kırmızı gözleriyle ithal bir limuzin geçti hızla, limuzinin uzunluğu ve renginin parlaklığından onun Parti Sekreteri Sun Mouren'in Mercedes-Benz 600'ü olduğunu anladı. O seyrek saçlı, yüzü tıraşlı, kurnaz ve yaşlı hergelenin görüntüsü belirdi birden gözlerinin önünde. Birçok yerde olduğu gibi Belediye Başkanı Lu Shengli ve İl Parti Sekreteri'nin arası limoniydi, durmadan inatlaşırlardı. Kişiler arası bu tarz özel ilişkiler Çin'in karakteristiğiydi. Buna çatışma deseniz çatışma değildi ama çatışma olmasa da yine de bir şeylerin ters gittiği söylenebilirdi. Lu Shengli başını kaldırıp kendi hamisini düşündü, hemen ardından Sun Mouren'in hamisini de düşününce içini kara bir bulutu andıran korkunç bir duygu kapladı. Kendi hamisi muhtemelen düşecek ve Sun Mouren'in hamisi yükselecekti. Bunu düşününce otelde yaptığı gizemli telefon görüş-

mesinin anlamını tam anlamıyla kavradı. Sun Mouren'in Mercedes-Benz 600'ünün gecenin bir körü dışarıya çıkması tesadüf olamazdı.

Omuzlarının sertleştiğini hissedince ipekli pembe pijamasını giydi, sutyenini çıkardı, elbette ki "Tek Boynuzlu At" markası bir sutyen giyiyordu, bu sutyen tamamen pamuklu, masaj yapma ve meme büyütme gibi karmaşık elektronik sistemleri olan bir sutyendi, at gözlüğüne benzeyen bu alete bakınca yıllar önce Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nda kablosuz bir vericiyi memesinin içine yerleştirmiş olan kadın casus hakkındaki söylentiyi hatırladı, bu inanılmaz hikâye içini tarifsiz bir hayal kırıklığına boğdu. Hemen ardından etek giyip sokağa çıkan ilk kadını hatırladı, bu kadın güzel Rusça öğretmeni Huo Lina'ydı, köyün serserileri uçarcasına önünü kesip eteğinin altına külot giyip giymediğini görmek için onu yere düşürmüşlerdi. Bunu duyan ateşli Parti Sekreteri Hu, "Etek giyen kadınların hepsi orospudur, bunu yapmak çok kolay, eteği bir kaldırdınız mı iki bacak hemen ayrılır," demişti. Sutyeni çıkardıktan sonra memeleri doğal olarak sarkmıştı, kraliçeler gibi beslenip ipek ve saten giymesine rağmen elli yaşındaydı ne de olsa.

Şarap soğutucudan bir şişe kehribar rengi yabancı şarap çıkarıp uzun ayaklı bir kadehe doldurdu. Hollywood filmlerinde lüks içinde yaşayan bir kadını andırıyordu. Her şey elinin altındaydı, ne yemek isterse onu yiyor, ne içmek isterse onu içiyor, ne giymek isterse onu giyiyordu, ne kârdayım ne de zarardayım, diye düşündü. Şaraptan bir yudum aldıktan sonra gözlerini salonda gezdirmeye başladı. Renkli televizyon, video ve müzik seti artık masa sandalye gibi sıradan şeylere dönüşmüştü. Kâfur ağacından yapılmış gardırobunu açınca burnuna keskin bir kâfur kokusu çarptı. Gardırobun içinde her biri bir inek, hatta bazısı on inek parası eden son moda

giysiler vardı. Giysileri eğer pirince dönüşse bir ambarı rahatlıkla doldurabilirdi, bunu düşününce üzgün bir tavırla gülümsedi. Bir yudum daha şarap içip kendi kendine konuştu: "Çürüme, derler buna, tam anlamıyla büyük bir çürüme!" Çekmecesini açıp içine gelişi güzel atılmış altın takılarını saydı, tam yüz seksen beş tane altın kolyesi vardı. Doksan sekiz tane altın bilezik. Seksen yedi çift altın küpe. Elmas ya da diğer taşlarla bezeli ya da üzerinde hiçbir taş olmayan tam yüz yirmi yedi altın yüzük. On dokuz platin yüzük. On yedi altın broş. Yirmi dört saf altın sikke. Yedi tane altın Rolex. Bunların dışında da bir sürü ıvır zıvır vardı. Acaba bu şeyler domuz etinden yapılsaydı kaç domuz kesmek gerekirdi? Üzgünce gülümseyip bir yudum şarap daha içtikten sonra yine kendi kendine konuştu: "Çürüme, derler buna, tam anlamıyla büyük bir çürüme!" Elinde kadeh içinde bir yığın eşyanın sağa sola atılmış olduğu başka bir odaya girdi, bir dolabın kapağını açtı, dolabın içi düzgün bir şekilde deste deste yığılmış banknotlarla doluydu, dolabın içinden insanı kusturabilecek iğrençlikte bir koku yayılıyordu. Dolabın kapağını kapatıp bir yudum şarap daha içtikten sonra yine kendi kendine konuşmaya başladı: "Para bu dünya üzerindeki en kirli şey, çok çok zengin olanların paraya dokunmak istememesine şaşmamalı. Aslında ben de paraya el sürmeyebilirim, şu on yıl içinde parayla kendime bir şey aldığım mı oldu ki? Hayır, almadım." Paraların yanından ayrıldıktan sonra içi daha da kararda, birden kendine çok kızdı, neden bu kadar çok şey biriktirmiş olduğu için söylendi durdu kendi kendine. Düşündü. Yorgunca düşünüyordu: O dolabın içinde bir milyon yuandan fazla para var, bodrum kattaki demir dolabın içinde de biraz olacak, o da banka müdürü olmanın sonucu.

Servetinin envanterini çıkardıktan sonra deri bir ka-

nepeye oturup iki kadeh şarap içti, kalçalarından akan soğuk terin kanepenin üzerine çarptığını duyuyordu. Bir infaz mangasının önüne çıkıp vurularak öldürülmesi için yeteri niteliklere sahip olduğunu düşündü. Herkes dolaylı ya da dolaysız bir şekilde açgözlü davranıp önünde sonunda para tarafından öldürülüyordu işte. Kendi zamanının geldiğini hissetti belli belirsiz. Varsayımını doğrulamak için Sun Mouren'in gizli numarasını aradı, telefonun bir kere çalmasıyla karşı tarafın almacı kaldırması bir oldu. Hiç ses çıkarmadan almacı yerine koydu, her şeyin bilincine varmıştı birden. Sun Mouren uyumuyordu, kendinin eyalet başkentindeki toplantıya gittiği günler içinde her şeyi çoktan ayarlamıştı.

Parasını nasıl yok edebileceğini düşündü uzun uzun.

Paraları plastik bir torbaya koyup mutfağa taşıdı, büyük bir düdüklü tencere çıkarıp yarısına kadar su koydu, tencereyi ocağın üstüne koyup altını yaktı. Para yakmak ne kadar aptalca bir yöntem, diye düşündü, yanan paradan çıkan duman öldürür insanı. Tencerenin içine onlarca deste banknot attı. Tencerenin içindeki su taşmaya başlayınca kapağını kapattı. Yarım saat sonra paranın kâğıt hamuruna dönüşeceğini düşündü, sonra klozete atıp sifonu çekti mi kanalizasyona karışırdı. Arkasında hiçbir iz bırakmayacaktı, kanalizasyona inip kanıt toplayacak haliniz yok ya? Hadi bir örnek buldunuz, diyelim, peki test sonuçlarında ne bulmayı umuyorsunuz? Kendi aklıyla gurur duydu birden.

Yuan lapasının kaynamasını beklerken salona dönüp şarap içmeye devam etti. Birden hamisine telefon etmek istedi ama onu tatlı uykusundan uyandırmaktan ürktü. Tam yerine oturacaktı ki telefon çaldı. Telefonun hoparlör düğmesine basıp arayanın kim olduğunu sorunca hamisinin endişeli sesi yankılandı. Hamisi ona oteldeki odasını aradığını, telefona kimse cevap vermeyince de

eve dönmüş olabileceğini düşündüğünü söyledi. Döndüm, sağ salim döndüm, evi de bir güzel temizledim, olur da misafirim gelirse rezil olmayacağım...

Lu Shengli'nin zihni birden bir ayna gibi ışıdı. Şarabı bitirmişti bile. Ayağa kalkıp yuan lapasına bakmak istediğinde bacaklarının gevşemiş olduğunu hissetti, sanki bir pamuk yığını üzerinde yürüyordu. Daha mutfağın kapısına gelmemişti ki pencereleri titreten bir patlama sesi duydu. Mutfak kapısını açınca düdüklü tencerenin patlamış olduğunu gördü, düdüklü tencere ezilmiş bir miğfere dönmüştü, tencerenin lastik contası da siyah bir bağırsağı andırıyordu. Mutfağın kar beyazı yer seramiklerine ve duvar kâğıtlarına macun gibi bir şey sıçramıştı, çok pis kokuyordu, kırmızı mor rengiyle sanki az önce sıkılmış bir cerahatten çıkan irini andırıyordu. Midesi bulandı, iki eliyle boğazına sarılıp telaşla salona döndü.

Ardından birinin, "Başkan Lu, sarhoş olmuşsun!" dediğini duydu. "Sarhoş olduğumu da nereden çıkardın... sarhoş değilim ben... sünger gibi içerim ben... irsi bir şey... benim ninem bir sürahi *erguotou*[1] içebilir... teyzelerim de iyi içer... bana inanmıyorsan bak da gör..." dedi. Sonra şarap soğutucunun önüne gidip bir şişe şarap alarak, "Liang kuzen, anasını sattığımın belediye başkanı yok karşında, sadece bir kadın var... aramızda kan bağı yok... gel hadi... birlikte bir ateş yakıp alevlerin göğe çıkmasını seyredelim... içeri nasıl girdin... kimin cesareti var içeri girmeye? O orospu çocuklarını görelim bakalım nasıl içeriye girecekler... onları kendi ellerimle boğarım... Liang ağabey, anasını, sen gerçekten taşaklı bir adamsın, hadi bu akşam prova edelim... "Altın Vazodaki Erik Çi-

1. Geleneksel Çin içkisi *baijiu*'nun çeşitlerinden biri. Çin votkası diye de bilinir. (Ç.N.)

çeği"ni[1] oynayalım... sen Ximen Qing ol... ben Pan Jinlian olurum...

Li Ping'er... Chunmei[2]... Lai Wang'ın karısı... Duoguniang[3]..." dedi.

Lu Shengli böyle kesik kesik konuşurken arada o pahalı yabancı şarabı başına dikiyordu, şişeden akan güzelim şarabın küçük bir kısmı onun o büyüleyici ağzına girerken büyük bir kısmı da çenesinden aşağıya süzülüp boynuna, oradan da göğsüne doğru süzülüyordu, şarap onun o sarhoş memeleri üzerinde altın deniz kabuklarını andıran izler bırakıyordu...

Lu Shengli, Sima Liang'la bir güzel ziyafet çektikten sonra onunla birlikte asansöre binip Osmanthus Konakları'nın on altıncı katındaki kiralık kral dairesine gitti. Bu daire Osmanthus Konakları'nın inşası bittikten sonra birine kiralanan ilk daireydi. Sima Liang içeri girer girmez Lu Shengli'ye sarıldı. Lu Shengli başta ciddi bir tavırla karşı koydu ona, hatta kaşlarını bile çattı ama Sima Liang meme uçlarını tutup kulağına birkaç yaramaz sözcük fısıldayınca vurulmuş bir fil gibi titreyip yere devrildi hemen.

7

Shangguan Jintong annesinin vücudunu bataklığın kenarındaki ıslak otların arasına gömdü alelacele. Köyden ona yardım etmek için gelmiş birkaç yaşlı tanışa

1. *Jin Ping Mei*, Ming Hanedanı döneminde yazılmış erotik bir Çin romanı. (Ç.N.)

2. Buraya kadar geçen isimler *Jin Ping Mei*'den karakterler. (Ç.N.)

3. *Hong Lou Meng* (Kızıl Köşkün Rüyası) adlı klasik Çin romanından iki karakterin adı. (Ç.N.)

minnetini göstermek için onların önünde secde etti, Boyunburan Kuşu lakaplı Zhang amca, Jintong'u kolundan tutup yerden kaldırırken, "Bırak şimdi formaliteyi, bırak secde etmeyi artık!" dedi. Kuru lakaplı Wang Ağabey ve Li Daguan da eğilerek Jintong'a, "Boş ver be, boş ver," dediler. Birkaç köylü sanki bir şey beklermiş gibi üzgünce Jintong'a bakıyordu. Jintong sanki birden hatırlamış gibi cebinden bir düzine kadar banknot çıkarıp Zhang amcaya uzatırken, "Amca, sadece bu kadar param var, az olduğunu biliyorum, yakışık almadı ama köylülere biraz içki alırsın," dedi. Zhang amca, Jintong'un elini hafifçe geri itip, "Yeğenim, para vermene gerek yok," dedi. "Ama bugünlerde böyle yapılmıyor mu?" dedi Jintong. "Hepimiz tanışız şunun şurasında, başı sıkıştığında komşuya yardım ederiz, kimin ölüsü varsa kaldırırız," dedi Zhang amca. "Gelecekte," diye burnunu araya soktu Wu Faren, "herkes kendi ölüsünü kendi taşıyacak!" Kuzeye döndü, üzerinden dumanlar çıkan ve deli gibi büyüyen Dalan şehrine endişeyle bakıp, "On yıla kalmaz, kimse kimseyi tanımaz artık," dedi. Jintong, cebinden bir paket sigara çıkardı, paketi açıp köylülere sigara ikram etti. Sigarayı kibar bir tavırla alan köylüler, birbirlerinin sigarasını yaktıktan sonra duman üfleyerek aletlerini toplayıp gitmeye hazırlandılar. "Sevgili yeğenim Jintong, yaşlı teyzem doksanını geçmişti, uzun bir ömrü oldu. İnsanın ömrü lamba gibi sönüp eti toprağa karışıyor işte, İmparator Laozi da bu adımı atmıştı, yas tutup kendini fazla üzme sakın!" dedi. Jintong başını defalarca sallayıp onu onayladı. "Bizimle gelmiyor musun?" diye sordu Zhang amca. "Amca, ağabeylerim," dedi Jintong, "sizi de yordum. Siz önden gidin, ben anamın yanında biraz daha oturacağım." Birkaç köylü içini çekti, kürek ve taşıma sopalarını omuzlarına atıp yola koyuldular. Zhang amca biraz yürüdükten sonra ardına dönüp, "Yeğenim, biraz da iyi ta-

rafından bak, yaşlı teyzem Buddha gibi otururken ölüverdi!" dedi. Jintong'un boğazında bir şey düğümlendi, yanan gözleriyle Zhang amcanın yaşlı yüzüne bakıp başını salladı.

Köylüler plastik çadırlarda yapılan seracılık hakkında tartışa tartışa, bozulmuş komün kadrolarına ve ağır vergilere söve söve, dokuz katlı binaların tabanlarında açılmış çukurlarla dalga geçe geçe ve şimdiki gençliğin tuhaf davranışlarına iç geçire geçire ilerlediler... Yavaş yavaş uzaklaştılar, yüksek sesle konuşmaları birden kesilince ritmik ve tok bir ses duyulmaya başladı Taşkın Ejderha Nehri Köprüsü'nü onarmaya gelen ekibin çaktığı kazıklardan.

Etrafına bakınan Jintong çok üzüldü, nereye gidip ne yapacağını bilemiyordu. Dalan şehrine dişlerini geçirip pençesine almış, kötü huylu bir tümör gibi hızla yayılan tehditkâr gelişimi izledi bir süre, birbiri ardına kibirli bir zorbalıkla inşa edilen binalar köyleri ve tarım arazilerini yutuyordu çılgınca. Annesinin onlarca yıldır oturduğu pagodanın önündeki otlar, korku dolu çığlıklar atarak kendilerini yere atmışlardı çoktan, yedi katlı pagoda da çökmeye başlamıştı yavaştan. Güneş çıkınca şehrin gürültüsü bir dalga gibi üzerine vurdu. Bataklığın üzerini sis kaplamıştı, bataklığın batısındaki akasya ağaçlarının oradan kuş sesleri geliyordu, akasyaların o hoş kokusu kırmızı bir bulut gibi dört bir yana genişliyordu. Annesinin üzeri yeni örtülmüş ve toprak kokan mezarının etrafında uyuşuk bir halde birkaç tur attı, sonra diz çöküp saygıyla secde etti annesine. "Ana, ah anacığım, seni hayal kırıklığına uğratan oğlun sana ne çok acı çektirdi. Anacığım, iyi yine, ölüp Buddha'ya kovuştun, ölümsüz oldun, cennette huzur içinde yaşarsın artık, oğlunun derdini çekmekten kurtuldun. Oğlun da yaşlandı artık, bu korkak yaşamı sona erecek yakında. Bir ayağım

çoktandır çukurda, üvey kardeşim kilisede bana bir iş ayarladı, etrafı temizleyip bekçilik yapıyorum, arada açık hava tuvaletlerini kazıp pisliği köylünün tarlalarına götürüyorum gübre olarak. Ana, bulabildiğim en iyi yer orası oldu kalmak için, bunu sen de isterdin değil mi?" diye mırıldandı Jintong içinden... İşte böyle mırıldanırken birden Hıristiyanların acı ve şefkati kutlarken söyledikleri ilahiyi hatırladı: "Ah Tanrım, Gökteki Babamız, senin ihtişamında yıkandık, güller senin kanınla sulandı, senin kokunu çektik içimize, günahlarımızı yıka ve bize huzur ver... Âmin! Âmin..."

Kutsal Ruh tarafından kutsanıp kan yürümüş yanan yüzünü annesinin mezarındaki ıslak toprağa sürerken kan ve ter kokusu aldı. Serin sabah esintisi alnına çarpınca annesinin yanında oturduğunu duyumsadı, esinti annesinin az önce soğuk suda yıkanmış eliydi. Mezarda yatanın annesi değil de kendi olduğunu hissetti birden. Annesi bir avuç ıslak toprak alıp onun yüzüne serpti, toprak annesinin gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Jintong büyük bir mutluluk içinde hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

"Ey! Ey! Ayağa kalk hadi!" diye bağırıyordu biri arkasından, önce topuklarına tekme atıldığını hissetti, hemen ardından kıçına ağır bir darbe aldı. Panik içinde doğrulmaya çalışırken ıslanmış eklemleri titriyordu, göğsünde iğne batıyormuş gibi bir sancı hissetti, güneş parlamaya başlamıştı, yerle göğün arası büyük bir parlaklığa bürünmüştü, gözlerinin önünde göz kamaştıran, büyük, gri bir gölgenin sallandığını gördü. Ellerinin kirli tersiyle gözlerini ovuşturunca görüntü yavaş yavaş netleşmeye başladı, gözlerinin önünde gri üniforma giymiş, başında askerî kep olan, ciddi yüzlü, bıyıklı, vahşi ve vatan haini gibi duran bir adam dikiliyordu. Adam asık yüzü ve karanlık bir ses tonuyla, "Buraya mezar kazmana kim izin verdi?" diye sordu. Jintong birden tüm vücudunda bir

kaşıntı hissetti, iyice gerildi, eli ayağı titriyordu, tüm vücudu terlemeye başladığında kasıklarından yayılan sıcak sidiğini duyumsadı. Hâlâ çişini tutabiliyordu ama şimdi sanki bu kamu görevlisinin gözü önünde onun sempatisini kazanmak için kasten altına kaçırmıştı.

Kamu görevlisi sempati filan duymamıştı, gözlerinde emri altındakileri hor gören bir ifade belirdi, kepinin ve göğsünün üzerinde parlayan metal nişanların soğuk ışıltısı insanın üzerine üzerine geliyordu. "Cesedi hemen mezardan çıkarıp yakmak için krematoryuma gönderiyorsun!" diye emretti Jintong'a kaba bir tavırla. "Şefim," dedi Jintong, "burası kuş uçmaz kervan geçmez, çorak bir arazi, affınıza sığınırım..." Kamu görevlisi sanki bir köpek tarafından ısırılmış gibi havaya sıçrayıp tersledi Jintong'u: "Şu dediğini bir daha söylemeye cesaretin var mı?! Çorak toprakmış? Buranın çorak bir toprak olduğunu da nereden duydun? Burası çorak bir toprak olabilir ama yine de ülkemizin kutsal topraklarının bir parçasıdır, öyle her kafana estiğinde mezar kazamazsın!" "Şefim," diye ağlamaklı bir sesle konuştu Jintong, "anam doksanını aşmış yaşlı bir kadıncağızdı, nihayetinde toprağa kavuştu, merhamet eyleyin, huzurunu bozmayalım..." Kamu görevlisi gittikçe kızışan bir öfke ve çok kararlı bir ses tonuyla, "Çok konuştun, kazmaya başla hemen," dedi. "Mezarın üzerini düzleştirsem olur mu? Mezarın üzerini düzleştirirsem ülkenin toprağını da işgal etmiş olmam," dedi Jintong. "Sen nasıl bir şeysin?" dedi kamu görevlisi sıkıntılı bir sesle, "Gerçekten aptal mısın yoksa sadece aptalı mı oynuyorsun? Ölenler yakılır, yasa bu." Jintong diz çöküp salya sümük ağlayarak yalvarmaya başladı: "Şefim, devletlim, merhamet gösterin bana ne olur, yazın en sıcak günlerini yaşıyoruz, hava kavuruyor, mezarı kazarsam ceset hemen çürür, anacığım çok hassastır..." "İster ağla, ister sızla, fayda etmez,

yasaları ben koymadım," dedi kamu görevlisi öfkeyle. Jintong birden cebindeki Zhang amcanın almak istemediği paraları hatırladı, parayı çıkarıp iki eliyle kamu görevlisine uzatırken, "Şefim, bu parayla kendinize biraz içki alın, ben bir başına yaşayan fakir ve çaresiz bir adamım, bana yardımcı olacak birini bulmam çok zor, üzerimdeki bütün para bu, anamı yaktırmayı bile karşılamaz, olan devletin elektriğine olur, hem anam yakılırsa devletin havasını da kirletir, merhamet gösterin de anam burada çürüsün... Devletlim, merhamet eyleyin..." diye sızlandı. Kamu memuru o buruşmuş ve kirli banknotları soğuk bakışlarıyla süzerken, "Sen ne yaptığını sanıyorsun?" diye öfkeyle kükredi, "Ne yaptığının farkında mısın sen? Rüşvet veriyorsun, devletin memurunu yozlaştırmaktır bu, büyük bir suç işliyorsun! Şu kirli parayı alarak prensiplerimden vazgeçeceğimi mi sanıyorsun? Rüyanda görürsün!" diye öfkeyle kükredi. Ardından ayağını sertçe yere basıp yasa gibi ciddi bir sesle konuşmaya devam etti: "Hava kararmadan cesedi mezardan çıkar, aksi halde olacaklardan biz sorumlu değiliz!"

Kamu görevlisi kasıla kasıla uzaklaştı. Gökten düşer gibi gelmiş ve yerde bir kapı varmışçasına birden ortadan kaybolmuştu. Jintong üzerine binmiş bu ağır yükle annesinin mezarının önüne oturdu, başını ellerinin arasına alıp usulca ağladı. "Devletlim, devletlim –oralarda devlet memurlarına ya da ekmeğini devlette çalışarak çıkaranlara saygı göstermek için devletlim diye seslenilirdi, onlarca yıldır böyleydi bu– böyle yaparak beni utandırmıyor musunuz? Annemi yaktırdığımda geriye kalan külleri de toprağa gömmeyecek misiniz sanki? Burası şehir merkezinden çok uzak, tarım arazisi de değil, birini gömdükten birkaç yıl sonra toprağa karışmayacak mı zaten? Mezarı kaz, cesedi çıkar diyorsunuz da mezarı nasıl kazacağım? Ben yalnız bir adamım, belim tut-

maz, el arabası bile çekemem, anamı yaktırmaya param da yok, yaktırdım diyelim küllerini koyacak kabı bile satın alamam, yardım için bir tanış bulmaya çalışırken bacaklarım inceldi koşturmaktan, devletlim, bilmezsiniz tabii, şimdi işler eskisi gibi yürümüyor artık, para yoksa iş de yok, insanlar eskisi gibi yardımsever değil, Zhang amca paramı almak istemedi, gömücüler de para almadılar ama cesedi mezardan çıkarmak için para gerekir, insanlar para almak istemese de böyle bir gönül borcunun altına girdim mi nasıl geri öderim? Devletlim, ah benim iyi kalpli devletlim, benim yerimde olsanız siz ne yapardınız?.." Jintong o ciddi kamu görevlisi hâlâ yanındaymışçasına hüngür hüngür ağlayıp yalvarıyordu.

Japon yapımı gümüş grisi bir cip dar toprak yolda sarsıla sarsıla ilerliyordu, cip geçerken arkasında büyük bir toz bulutu bırakıyordu. Jintong şaşkınlık içinde kalakaldı, cipin kendisini yakalamak için geldiğini sanıyordu. İlk başta ölümüne korktu ama bu zengin görünümlü demir canavar yaklaştıkça sakinleşmeye başladı. Çalışma kampında onlarca yıl kaldım, bir o kadar daha kalsam ne değişir ki, orada iş yaparken yanına yardım çağırabiliyorsun, yemeğini yapan var, sıkı çalıştığın sürece huzur içindesin, ben Shangguan Jintong gibi insanlar için orası cennet sayılır. Asıl önemli olan beni yakaladıklarından sonra olacaklar, on bin yuan harcayıp mezar kazıcılara mezar kazdıracak halleri yok ya. Böylece annem de rahatsız edilmekten kurtulur, Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nın küçük bir toprak parçasında huzur içinde yatar. Tüm hayatım boyunca annemin başına bela oldum, sonunda özgürlüğümü kaybederek annemin huzur içinde yatmasını sağlayabilirim, buna değer, hem benim gibi hayırsız bir evlat sonunda evlatlık görevini yerine getirmiş sayılır, hem böylece ben de son mücadelemi vermiş olurum. İşte bunları düşünürken kendini birden mutlu

bir sarhoşluğun içinde buluverdi, gözyaşlarını kurulayıp ayağa kalktı, yüzündeki kırışıklıklar gerildi, omuzları sanki üzerinden büyük bir yük kalkmışçasına rahatladı. İki elini göğsünün önüne uzatıp soğuk kelepçelerin bileklerine takılmasını beklemeye başladı. Ama ne yazıktır ki cip sarsılarak önünden geçiverdi, cipin cıva gibi göz kamaştıran pencereleri yüzünden içindekileri göremedi. Cip mezarın yüz metre kadar ilerisinde durdu. Cipin açılan iki kapısından üç kişi çıktı dışarıya. İkisi erkekti, irikıyım olanının üzerinde mavi beyaz bir safari kıyafeti vardı, sıska olanının elinde bir dürbün, bileğindeyse içinde telsiz telefon olan küçük deri bir çanta sarkıyordu, Shangguan Jintong "Doğu'nun Kuş Cenneti"nde kırmızı bulutların üzerinde yürüdüğü şanslı günlerde bunlardan birini aynı şekilde bileğinde taşıdığından alete aşinaydı. İki adamın arasında üzerinde koyu kırmızı elbise olan bir kadın vardı. Uzaktan kadının yüz hatlarını iyi seçemiyordu ama kadının göz kamaştırıcı bir porselen gibi parlayan teninden onun güzel bir kadın olduğunu anladı.

Bu üçü bataklığın hemen yanındaki küçük çamurlu patikada yavaş yavaş yürümeye başladı. Kadın fısır fısır konuşuyor, konuşurken araya kıkırtılar sıkıştırıyordu. İrikıyım olan adam arada öksürüyordu, kendine güveni tam gibiydi, öksürürken metalik sesler çıkarıyordu. Zayıf olanı kadınla erkeğin peşi sıra yürüyordu, çok hürmetkâr görünüyordu, bir bakışta sekreter olduğunu anlayabilirdiniz. İrikıyım olan birden ardına dönüp elini uzatınca sekreter av tüfeğini hemen ona uzattı. İrikıyım olan tüfeği elini alır almaz ileriye doğrultup nişan bile almadan iki el ateş edince çok net ve kulakları sağır eden bir patlama duyuldu. Jintong bataklığa doğru bakınca bir kuğu sürüsünün telaşla havalandığı gördü, mermilerden biri, suyun sığ kesiminde süzülen bir kuğuya isabet etti, kuğu hemen ölüverdi, diğeriyse karman çorman otların ara-

sında kanatlarını açmak için mücadele veren kuğulardan birine isabet etmişti, kuğunun kanatları çamura bulanmıştı, boynundan kan süzülüyordu, kıvrık boynu hareket ederken dans eden renkli bir yılanı andırıyordu. Kırmızı elbiseli kadın ellerini çırpıp, "Vurdunuz! Tam isabet! Belediye Başkan Yardımcısı Ma, gerçekten de keskin bir nişancısınız!" diye tezahürat yaptı. Jintong bu iyi giyimli, işveli kadının tezahürat yaparken memelerinin titremesinden, onun genç bir kadın olmadığını anladı, ellerini neşeyle çırparken masum bir liseli kızın parodisi gibi duruyordu, Jintong, kadından tiksindi birden. Bu adam da umutsuz bir vaka, bir ayağı çukurda, ölüme bu kadar yaklaşmışken hâlâ böylesine neşeli ama. Kırmızılı kadın sanki Jintong'u kızdırmak istermiş gibi kasıtlı bir tavırla çıplak ve beyaz kollarını kaldırıp Belediye Başkan Yardımcısı Ma'nın kısa ve kalın boynuna doladı, ardından pirinç gagalayan bir tavuk gibi zıplayıp adamın alnına bir öpücük kondurdu. Sekreter ayakkabılarını çıkarıp paçalarını sıvadıktan sonra vurulmuş kuğuları almak için bataklığın pırıl pırıl parlayan sığ sularına girdi. Sekreter henüz ölmemiş olan kuğuyu yakalamaya çalışırken neredeyse kayıp bataklığın içine düşecekti, eli ayağı birbirine karışan Belediye Başkan Yardımcısı Ma, "Küçük He, dikkatli ol!" diye bağırdı. Sekreter ölü olan ve henüz ölmemiş olan kuğuyu yeşil çimenlerin üzerine bıraktığında kırmızılı kadın yere eğilip işaretparmağıyla kuğuların tüylerine dokundu, ardından, "Aman Tanrım! Kuğuların da bitleri varmış!" diye bağırarak şaşkınlığını dile getirdi. Avcılar ileriye doğru ilerleyip Jintong'un önünden geçtiler. Belediye Başkan Yardımcısı Ma ve sekreteri, gözlerini bataklığa çevirmiş vuracak av arıyordu, daha yeni kapatılmış bir mezarın başında duran adamı görmediler bile, kırmızılı kadın onların aksine gözlerini Jintong'a dikip ciddi ciddi baktı birkaç kere. Jintong kadının vücudun-

dan yayılan pahalı parfümün yoğun koksunu aldı, üstelik havaya karışan parfüm kokusu içindeki kokuşmuş tilki kokusunu da tespit etti. Kadının çok güzel bir vücudu vardı, uzun bacaklara ve ince uzun bir boyna sahipti, memeleri gevşekçe sarkıyordu, "Tek Boynuzlu At" sutyeni takmış olmasına rağmen sahte olan sahteydi işte, uzman bir gözden bir kum tanesi bile kaçamazdı. Jintong, kadın elini sallarken koltuk altında ateş kırmızısı kılların olduğunu gördü, işte o tilki kokusu oradan geliyordu.

Jintong'un yanından uzaklaştılar. Jintong bu insanların ne yaptığını bir türlü anlayamamıştı, yarı endişeli yarı mutlu diyebileceğimiz çelişkili bir ruh hali içindeydi. Avcılar ve kuşlar doğal olarak Kuşçu Han'la ilgili olan anıları geri getirdi hemen. Kuşçu Han gerçekten de kuşların dilinden anlayan büyük bir yetenekti, o çorak dağ başında on yıl boyunca nasıl yaşabilirdi ki başka türlü. Mutlaka kuşlarla konuşup fikir alışverişi yapıyordu, Japon kuşlarına evine duyduğu özlemi anlatmış olmalıydı, belki de okyanuslar aşıp Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'na gelip anlamadığımız bir dilde bize haberler getiren bir sürü kuş vardır. Pat! Pat! İki el ateş sesi daha, avcılar bir ördek vurdular bu kez, zavallı ördek metrelerce yükseklikte uçarken vuruldu, saçmalar vücudunu paramparça etti, yeşil tüyleri bataklığın üzerinde süzülürken kendi bir taş hızıyla bataklığın içini boyladı. Sekreter elindeki ayakkabıları yere atıp paçalarını sıvadıktan sonra yine suya daldı ördeği yakalamak için. "Küçük He," diye seslendi ardından Belediye Başkan Yardımcısı Ma, "zaten küçük bir şeydi, uğraşmaya değmez." "Hayır," dedi kırmızılı kadın sevimli bir tavırla, "ben o ördeğin yeşil tüylerini istiyorum." "Önemli değil," dedi Küçük He, "şimdi gidip alırım." Genç adam heyecanla öne doğru zıplayıp kıkırdayarak ilerledi çamurun içinde, çamur dizlerine kadar gelince yürümekte zorlandı biraz. Ördek ölüsüne

yaklaştığında çamur gözle görülür bir şekilde derinleşti, kalçalarına kadar geliyordu. "Küçük He," diye seslendi Belediye Başkan Yardımcısı Ma yüksek sesle, "geri dön!" Ama çok geçti artık, kükürt kokusu taşıyan baloncuklar patlamaya başladı bataklığın üzerinde, Küçük He batmıyormuş da bataklık yükseliyormuş gibi görünüyordu. Genç adam başını arkaya çevirip bağırdı, Jintong onun ne dediğini duyamadı ama genç adamın küle dönmüş solgun yüzündeki korku ifadesi Jintong'un zihninin derinliklerine kazındı.

Bataklığa batmış sekreteri kurtarmaya gelenler akşama doğru çaresiz bir halde dağıldı. Geriye sadece bataklığın kenarına oturmuş boğuk boğuk ağlayan yaşlı bir kadın kaldı. Çamura bulanmış birkaç kişi yorgunca kadını kolundan tutup çekmeye çalışıyordu ama yaşlı kadın gitmek istemiyordu, defalarca oğlunun battığı yere doğru atılmaya çalıştı ama her seferinde yanındakiler tarafından durduruldu. Sonra birkaç adam gelip kadını kolundan tutarak zorla sürüklediler, kadın sürüklenirken ayaklarının ucu çimlerin üzerinde iki sıra gri beyaz iz bıraktı.

Bataklık yine sessizliğine kavuşunca Jintong'un gözlerinin önünde araba lastikleri ve paletli traktörlerin ezdiği otlarla ve ayak izleriyle bezenmiş bir toprak parçası kaldı, akşamın havasına insan, araba ve yeni ezilmiş çimen suyunun taze kokusu karıştı. Tüm gün uğraşmalarına rağmen delikanlıyı bataklıktan bir türlü çıkaramadılar. Bellerine demir teller bağladıkları onlarca askeri bataklığa saldılar, askerlerin hepsinin yüzü yeşil çamura bulandı ama bataklığın dibinin tadına bakmadılar. Sekreter bir çoprabalığına dönüşmüştü sanki, nereye gittiğini bulamadılar. Jintong gün boyunca annesinin mezarının önünde otururken kimse de gelip onunla konuşmadı, gelip de mezara kimi gömdüğünü soran bile olmadı. Genç sekreterin boğulması ona bir ilham vermişti: Eğer

o ciddi kamu görevlisi bir daha gelip bana mezarı açmamı söylerse hemen kazacağım, kazar çıkarırım anamı, sırtıma alırım, anam sırtımda güçlükle öne doğru birkaç adım attım mı bataklığın dibini boylarız. Ölsem de bırakmam anamın elini, iki kişi ağırlığımızı verdik mi bataklıkta hem daha hızlı hem de daha derine batarız.

Alacakaranlık gittikçe yoğunlaşıyordu, kuşlar bataklıktaki otların arasına tünemiş, geceyi geçirmek için hazırlık yapıyordu. Arada ürkek bir çığlık atan birkaç kuş oluyordu sanki bir yılan tarafından ısırılmış gibi. Batıya doğru giden bir tren geçti, çuf çuf diye. Bataklığın ortasında kimsenin ayak basmadığı yerlerde kırmızı mor renkleri olan zehirli çiçekler açıyordu yavaş yavaş, akşam rüzgârı bataklığın kokusunu taşıyordu eserken. Tüm bu zaman boyunca ortaya çıkmayan ciddi kamu görevlisi şimdiye kadar gelmediyse artık gelmezdi. Gelsen de artık senden korkum yok diye düşündü Jintong. O hayat dolu, geleceği parlak delikanlıyı birkaç dakika içinde yutmuştu bataklık, cesedini bile bulamadılar, benim gibi altmışına merdiven dayamış bir enkaz hâlâ niye korkuyor ki? Zihinsel yükü ortadan kalktıktan sonra midesine bir kramp girdiğini hissetti, açlıktan olmalıydı. Annesi öldüğünden beri ağzına tek lokma koymamıştı. Belli belirsiz bir hisle yiyecek bir şeyler bulmak için kasabaya gitmesi gerektiğini düşündü, o meşhur lokantalar caddesine gidebilirdi, orada her zaman yiyecek bir şeyler bulunurdu. Modaya uygun giyinen kızlı erkekli gençlerin atmayı sevdikleri taze artıkları bulabilirdi orada, artıkları yemesinin üç nedeni vardı, birincisi çevre temizliğiydi, ikincisi hayatını sürdürmek, üçüncüsüyse israfı bir nebze de olsa önlemekti. İnsan yaşamak istiyorsa hayatta kalmak aslında o kadar da zor bir şey değildi. Yürümek istedi ama demir gibi sertleşmiş bacakları yerinden kımıldamıyordu. Annesinin mezarının arkasında kimsenin ayak basmadığı bir yerde soluk beyaz bir sürü çiçek gör-

dü, çiçeklerin ortasında bir de koyu kırmızı başka bir çiçek vardı. Çiçeklerden tatlı bir koku yayılıyordu. Öne doğru birkaç adım süründü, elini uzatıp o çiçeği kopardıktan sonra kendine verdiği küçük bir ödül olarak ağzına atıverdi. Çiçeğin yaprakları çok gevrekti, sanki çiğ karides yiyordu, biraz çiğnedikten sonra ağzına kanın o kötü tadı geldi. Bir çiçekte niye kan tadı olur ki? Çünkü üzerinde yetiştiği toprak insan kanına bulanmıştır.

Göğün ay ve yıldızlarla kaplı olduğu o muhteşem gecede ağzını çiçeklerle dolduran Shangguan Jintong yüzünü göğe dönüp annesinin mezarı önünde uzanırken geçmişte yaşadığı olayları hatırladı gözünün önünde kırık cam parçaları gibi yanıp sönen. Ardından gözlerinin önünde bir o yana bir bu yana süzülen memeleri görünce bıraktı düşünmeyi. Tüm hayatı boyunca memenin her türlüsünü görmüştü: Uzununu, yuvarlağını, dikini, düzünü, siyahını, beyazını, sert ve pürüzlü olanıyla yumuşak ve pürüzsüz olanını. Bu değerli hazineler, bu güzelim ruhlar şimdi gözlerinin önünde çeşitli akrobasi hareketleri yapıp büyülü danslar ederlerken kuşlara, çiçeklere ve top şeklindeki şimşeklere benziyorlardı. Kendilerine has çok güzel hareketleri vardı. Kokuları mükemmeldi. Gökteki hazineler güneş, ay ve yıldızlarsa, yerdeki hazinelerse iri memeler ve geniş kalçalardı işte. Onları yakalamaya çalışmaktan vazgeçti, onları ele geçirmek imkânsızken gücünü niye boşa harcayacaktı ki? Huşu içinde izledi onları sadece. Uçuşan memeler daha sonra yavaş yavaş başının üzerinde toplanıp devasa bir meme oluverdi, bu devasa meme şişti, şişti, hiç durmadan şişmeye devam edip yerle gök arasında duran, dünyanın en yüksek tepesine dönüştü, meme ucunda bembeyaz bir kar tabakası vardı, güneş ve ay meme ucunun etrafında iki küçük parlak böcek gibi dönüyordu.

Nobel ödüllü Mo Yan, Çin toplumunun tüm değerlerini altüst eden Kültür Devrimi sırasında yaşananları, dokuz çocuklu bir ailenin başından geçenlerle yansıtıyor. Çocuklar doğdukları andan büyüyünceye kadar o süreçteki olaylardan her birinin dolaylı ya da dolaysız öznesi veya tanığı oluyorlar. Romanın en önemli kişilerinden biri de o çocukların annesi.

Mo Yan, kitabı nasıl yazdığını ve o anne karakterini nasıl oluşturduğunu şöyle aktarıyor:

"Romanı yazarken hiç çekinmeden annemin kişisel deneyimlerinden yararlandım; ama kitaptaki annenin duygusal deneyimleri kurgusaldır ve Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'ndaki pek çok annenin deneyimlerine dayanır. Kitabın girişinde, bu kitabı annemin ruhuna adıyorum, diyorum; ama bu kitabı aslında dünya üzerindeki tüm annelere ithaf ediyorum; tıpkı benim şu kibirli ve vahşi hırsımla o küçücük Gaomi Kuzeydoğu Bucağı'nı Çin'in ve dünyanın mikrokozmosu olarak gördüğüm gibi."

THG
0400638
BVS

can

ISBN: 978-975-07-2175-5

9 789750 721755